Digitized by the Internet Archive
in 2010 with funding from
University of Toronto

http://www.archive.org/details/bibliothecaehist08diod

38

I

Δ Ι Ο Δ Ω Ρ Ο Σ

DIODORI SICULI
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIBRI QUI SUPERSUNT

E RECENSIONE PETRI WESSELINGII
CUM INTERPRETATIONE LATINA LAUR. RHODOMANI
ATQUE ANNOTATIONIBUS VARIORUM INTEGRIS
INDICIBUSQUE LOCUPLETISSIMIS

NOVA EDITIO

CUM COMMENTATIONIBUS III CHR. GOTTL. HEYNII
ET CUM ARGUMENTIS DISPUTATIONIBUSQUE
IER. NIC. EYRINGII

VOLUMEN OCTAVUM

ARGENTORATI
EX TYPOGRAPHIA SOCIETATIS BIPONTINAE
ANNO VIII

888.9
D ID
HE
VIII

LIBRARY
MAR 23 1970
UNIVERSITY OF TORONTO

PA
3965
D3
1793
v.8

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΟΚΤΩΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ
ΕΝ ΤΗ ΟΚΤΩΚΑΙΔΕΚΑΤΗ
ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΩΝ.

Ἡ ΓΕΝΟΜΕΝΗ ταραχὴ καὶ στάσις, μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, ἐν ταῖς δυνάμεσι.

Περδίκκου παράληψις τῆς κατὰ τὴν βασιλείαν ἐπιμελείας, καὶ διαίρεσις τῶν σατραπειῶν.

Ἀπόστασις τῶν ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις Ἑλλήνων, καὶ ἀποστολὴ στρατηγοῦ [1] Πύθωνος ἐπ' αὐτούς.

[2] Ἀπαγγελία τῆς κατὰ τὴν Ἀσίαν θέσεως, καὶ τῶν ἐν αὐτῇ σατραπειῶν.

Ὡς [3] Πύθων κατεπολέμησε τοὺς ἀποστάντας Ἕλληνας.

1 Πύθωνος Reg. 1. quod malo. Πίθωνος edd. ſemper.
2 Ἐπαγγελία idem.
3 Πύθων Reg. 1.

HAEC IN DECIMO OCTAVO
DIODORI LIBRO
CONTINENTUR.

PERTURBATIO & diſſidium, poſt Alexandri obitum, in exercitu.

Perdiccas regni curationem ſuſcipit, & ſatrapiae dividuntur.

Graecorum in praefecturis ſuperioribus defectio, & Pythonis (delecti ad hoc) imperatoris adverſus illos expeditio.

Aſiae ſitus exponitur, & ſatrapiae in illa recenſentur.

Ut Pythò rebelles Graecos debellarit.

Ὡς Ἀθηναῖοι πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς Ἀντίπατρον, τὸν ὀνομασθέντα Λαμιακόν.

Ὡς Λεωσθένης, ἀναδειχθεὶς στρατηγὸς, καὶ συστησάμενος δύναμιν, ἐνίκησε μάχῃ τὸν Ἀντίπατρον, καὶ συνέκλεισεν εἰς πόλιν [1] Λαμίαν.

Λεωσθένους τοῦ στρατηγοῦ τελευτὴ, καὶ ἐπιτάφιος.

Παράληψις τῶν σατραπειῶν ὑπὸ τῶν [2] μεμερισμένων αὐτάς.

Ἱππομαχία τῶν Ἑλλήνων πρὸς Λεοννάτον, καὶ νίκη τῶν Ἑλλήνων.

Ὡς Ἀντίπατρος, Λεοννάτου σφαγέντος ἐν τῇ μάχῃ, παρέλαβε τὴν Λεοννάτου δύναμιν.

Ὡς Κλεῖτος ὁ τῶν Μακεδόνων ναύαρχος ἐνίκησε δυσὶν ναυμαχίαις τοὺς Ἕλληνας.

Ὡς Περδίκκας Ἀριαράθην τὸν βασιλέα παρατάξει μεγαλῃ νικήσας, ἐζώγρησε τὸν βασιλέα, μετὰ καὶ πολλῶν ἄλλων.

1 Λαμιανὸν Baſil. 2 Μερισάντων Reg. 1.

Ut Athenienſes Antipatro bellum intulerint, quod Lamiacum nominatur.

Ut Leoſthenes imperator creatus, coacto exercitu proelio Antipatrum vicerit, & intra Lamiam urbem concluſerit.

Leoſthenis imperatoris interitus, & oratio in ipſum funebris.

Satrapiae a ſuis quaeque ducibus, quibus in partitione aſſignatae fuerant, occupantur.

Pugna Graecorum equeſtris cum Leonnato & victoria.

Ut Antipater caeſi in pugna Leonnati copias ſibi adiunxerit.

Ut Clitus, Macedonum navarchus, duobus navalibus proeliis Graecos vicerit.

Ut Perdiccas Ariarathen regem, ingenti proelio victum, cum multis aliis ceperit.

Ὡς Κρατερὸς βοηθήσας Ἀντιπάτρῳ, ἐνίκησε τοὺς Ἕλληνας, καὶ κατέλυσε τὸν Λαμιακὸν πόλεμον.

Περὶ τῶν ὑπ' Ἀντιπάτρου πραχθέντων πρὸς Ἀθηναίους καὶ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας.

Περὶ τῶν πραχθέντων ἐν τῷ κατὰ Κυρήνην τόπῳ Πτολεμαίῳ.

Ὡς Περδίκκας ἐμβαλὼν εἰς τὴν Πισιδίαν, Λαρανδεῖς μὲν ἐξηνδραποδίσατο, Ἰσαυρεῖς δὲ πολιορκήσας ἠνάγκασεν ἑαυτούς [1] τε κατασφάξαι, καὶ τὴν πόλιν ἐμπρῆσαι.

Ἀντιπάτρου καὶ Κρατεροῦ στρατεία εἰς [2] Αἰτωλίαν.

Κατακομιδὴ τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματος ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Ἀλεξάνδρειαν, καὶ τῆς κατὰ τὴν ἁρμάμαξαν πολυτελείας ἀπαγγελία.

Ὡς Εὐμένης παρατάξει [3] νικήσας Κρατερὸν, κατέσφαξεν ἐν τῇ μάχῃ [4] καὶ Νεοπτόλεμον.

1 Omittit Baſil. at marg. Steph. συνηνάγκασεν αὐτοὺς καταφλέξαι τὴν πόλιν σὺν τοῖς φιλτάτοις ex Reg. 1. In Vatic. συνηνάγκασεν ἑαυτούς.

2 Αἰτωλείαν Baſil.

3 Νικήσας, καταπατηθέντος καὶ ἀποθανόντος Κρατεροῦ ora Steph. & Reg. 1.

4 Haec duo negliguntur a Reg. 2. & Baſil.

Ut Craterus, auxilio veniens Antipatro, Graecis devictis finem bello Lamiaco impoſuerit.

Quae Antipater cum Athenienſibus ceteriſque Graecis tractarit.

De his, quae Ptolemaeus in quodam ad Cyrenen loco peregerit.

Ut Perdiccas, irruptione in Piſidiam facta, Larandenſes ſub haſta vendiderit, & Iſauros vi obſidionis eo adegerit, ut incenſa urbe ſemet ipſi iugularent.

Antipatri & Crateri expeditio in Aetoliam.

Alexandri corpus Babylone Alexandriam deportatur, & quanta vehiculi magnificentia fuerit, enarratur.

Ut Eumenes acie victor, proculcato & exſtincto inter dimicandum Cratero, Neoptolemum confoderit.

Ὡς Περδίκκας εἰς Αἴγυπτον στρατεύσας ὑπὸ τῶν φίλων ἀνῃρέθη.

Ὡς τῶν [1] βασιλέων ἐπιμελητὴς ᾑρέθη Πύθων, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ Ἀῤῥιδαῖος, ὕστερον δ᾽ Ἀντίπατρος.

Ὡς Ἀντίπατρος ἡγεμὼν κατασταθεὶς τῶν ὅλων [2] ἐπεμερίσατο τὰς σατραπείας ἐξ ἀρχῆς ἔν τινι παραδείσῳ τῆς Συρίας.

Ὡς Ἀντίγονος ὑπ᾽ Ἀντιπάτρου κατασταθεὶς στρατηγὸς κατεπολέμησε τὸν Εὐμένη.

Περὶ Εὐμένους καὶ τῶν περὶ αὐτὸν γενομένων παραδόξων μεταβολῶν.

Ὡς Πτολεμαῖος τήν τε Φοινίκην καὶ τὴν κοίλην Συρίαν προσεκτήσατο.

Ὡς Ἀντίγονος Ἀλκέταν ἐνίκησεν ἐπιφανεῖ παρατάξει.

Ἀντιπάτρου θάνατος, καὶ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως παράληψις ὑπὸ [3] Πολυσπέρχοντος.

1 Βασιλείων omnes & Πίθων edd. In Reg. 1. Πύθων.

2 Ἐμερίσατο idem Reg. 1.

3 Πολυπέρχοντος Baſil.

Ut Perdiccas, ducto in Aegyptum exercitu, a ſuis e medio fuerit ſublatus.

Ut Pytho cum Arrhidaeo, ac deinde Antipater, regiae ſobolis curator ſit delectus.

Ut Antipater, ſummus omnium praefectus & arbiter conſtitutus, ſatrapias de integro, in quodam Syriae viridario, ſit partitus.

Ut Antigonus, dux creatus ab Antipatro, Eumenem profligarit.

De Eumene, & mirandis, quas expertus fuerit, mutationibus.

Ut Ptolemaeus Phoenicen cavamque Syriam ditioni ſuae adiunxerit.

Ut Antigonus inſigni proelio Alcetam vicerit.

De Antipatri obitu, regiique exercitus ad Polyſperchontem translatione.

Ὡς Ἀντίγονος μετεωρισθεὶς ἐπί τε τῇ Ἀντιπάτρου τελευτῇ καὶ τοῖς ὑφ' αὐτοῦ κατειργασμένοις, ἀντεποιήσατο τῆς βασιλείας.

Εὐμένους αὔξησις παράδοξος, καὶ παράληψις τῆς τε τῶν [1] βασιλέων ἐπιμελείας, καὶ τῆς Μακεδονικῆς δυνάμεως.

[2] Κασσάνδρου αὔξησις, καὶ πόλεμος πρὸς Πολυσπέρχοντα τὸν ἐπιμελητὴν τῶν βασιλέων, καὶ κοινοπραγία πρὸς Ἀντίγονον.

Ὡς Εὐμένης ἐν Κιλικίᾳ τοὺς Ἀργυράσπιδας παραλαβὼν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας ἀπῆλθε, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παρεσκευάσατο.

Περὶ τῆς Εὐμένους ἀγχινοίας καὶ στρατηγίας, καὶ τῶν ὑπ' αὐτοῦ πραχθέντων μέχρι τῆς τελευτῆς.

Τὰ συμβάντα περὶ Κάσσανδρον κατὰ τὴν Ἀττικὴν, καὶ Νικάνορα τὸν Φρουροῦντα τὴν [3] Μουνυχίαν.

1 Βασιλείων iterum omnes, tum Μακεδονικῶν δυνάμεων Reg. 1.

2 Κασάνδρου & Πολυπέρχοντα Baſil. ſemper. In Reg. 2. etiam & Vat. Πολυπέρχων ubique.

3 Μουνυχίαν Reg. uterque, Μουνιχίαν cett. Porro in Reg. 1. Τὰ συμβάντα περὶ &c. novum faciunt articulum: edd. διὰ τὰ συμβ. praecedentibus artiſſime iungebant.

Ut Antigonus, Antipatri morte, & rebus a ſe geſtis ad maiora erectus, regnum affectarit.

Ut Eumenes inopinato creverit, regiaeque familiae curationem, & Macedonicum agmen fuerit adeptus.

Caſſandri incrementa, & bellum contra Polyſperchontem, regiae aulae procuratorem: cumque Antigono conſpiratio.

Ut Eumenes, aſſumtis in Cilicia Argyraſpidibus, in ſuperiores provincias aſcenderit, & non contemnendum ſibi agmen compararit.

De ingenii perſpicacitate, arteque imperatoria Eumenis, & quae ad finem uſque geſſerit.

Tum quae circa Caſſandrum & Nicanorem, qui Munychiam cum praeſidio tenebat, acciderint.

Φωκίωνος τοῦ χρηστοῦ προσαγορευθέντος θάνατος.

Ὡς Πολυσπέρχων Μεγαλοπολίτας πολιορκήσας, καὶ πολλὰ παθὼν καὶ δράσας, ἄπρακτος ἐπανῆλθεν.

Ὡς Κλεῖτος ὁ Πολυσπέρχοντος ναύαρχος ἐνίκησε ναυμαχίᾳ Νικάνορα τὸν Κασσάνδρου ναύαρχον.

Ὡς Ἀντίγονος ἐπιφανῶς νικήσας ναυμαχίᾳ τὸν Κλεῖτον, ἐθαλαττοκράτησεν.

Ὡς Εὐμένης ὑπὸ Σελεύκου περὶ τὴν Βαβυλῶνα συγκλεισθεὶς εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους, ἐσώθη διὰ τὴν ἰδίαν ἀγχίνοιαν.

Ὡς Πολυσπέρχων, καταφρονηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων, καὶ ταπεινωθεὶς, διεπολέμει πρὸς Κάσσανδρον.

Phocionis, qui Probi cognomentum promeruit, interitus.

Ut Polyſperchon, Megalopolitis obſidione cinctis, poſt multa tum accepta, tum illata damna, infecto negotio abſceſſerit.

Ut Clitus, Polyſperchontis claſſi praefectus, Nicanorem, Caſſandri navarchum, navali pugna ſuperarit.

Ut Antigonus, victoriam de Clito navali conflictu adeptus, maris imperium obtinuerit.

Ut Eumenes, ad Babylonem a Seleuco in extremum diſcrimen coniectus, prudenti ſe induſtria extricarit.

Ut Polyſperchon, a Graecis contemtus, & ad humiliorem conditionem redactus, bellum Caſſandro moverit.

ʹΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΟΚΤΩΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Succeſſorum Alexandri M. hiſtoria uſque ad Agathoclis tyrannidem in Sicilia.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ὁ Σάμιος καί τινες ἕτεροι τῶν παλαιῶν Φυσικῶν ἀπεφήναντο τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων ὑπάρχειν ἀθανάτους· ἀκολούθως δὲ τῷ δόγματι τούτῳ, καὶ προγιγνώσκειν αὐτὰς τὰ μέλλοντα, καθ᾽ ὃν ἂν καιρὸν ἐν τῇ τελευτῇ τὸν ἀπὸ τοῦ σώματος χωρισμὸν ποιῶνται. τούτοις δὲ ἔοικε συμφωνεῖν καὶ ὁ ποιητὴς Ὅμηρος, παρεισάγων τὸν Ἕκτορα κατὰ τὸν τῆς τελευτῆς καιρὸν προλέγοντα τῷ Ἀχιλλεῖ τὸν μέλλοντα συντόμως αὐ-

Prooemium veterum doctrinam, animos ſub exitum ex hac vita futura praevidere, Alexandri M. exemplo illuſtrat,

1 Titulus deſit Reg. 1. Διοδώρου Σικελιώτου ἱστοριῶν ιη᾽ λόγος Baſ.

DIODORI SICULI

BIBLIOTHECAE HISTORICAE

LIBER DECIMUS OCTAVUS.

PYTHAGORAS Samius, & quidam Phyſicorum veterum alii, immortales eſſe hominum animas confirmarunt, &, quod huius ſententiae conſectarium eſt, praenoſcere futura, cum, imminente vitae exitu, iam iam a corpore ſegregantur. Quibus & Homerus adſtipulatur, dum Hectorem Achilli de obitu, brevi ſubſecuturo, in ipſo mor-

τῷ συνακολουθήσειν θάνατον. ὁμοίως δὲ [1] καὶ κατὰ τοὺς νεωτέρους χρόνους ἐπὶ πολλῶν καταστρεφόντων τὸν βίον ἱστορεῖται γεγονέναι τὸ προειρημένον, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος τελευτῆς. οὗτος γὰρ ἐν Βαβυλῶνι μεταλλάττων τὸν βίον, κατὰ τὴν ἐσχάτην ἀναπνοὴν ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τῶν φίλων, τίνι τὴν βασιλείαν ἀπολείπει; εἶπε, Τῷ ἀρίστῳ· προορῶμαι γὰρ ἐπιτάφιον μέγαν ἀγῶνα γενησόμενόν μοι τῶν φίλων. ὅπερ καὶ πρὸς ἀλήθειαν ἐξέβη. οἱ γὰρ ἐπιφανέστατοι τῶν φίλων ὑπὲρ τοῦ πρωτείου διενεχθέντες, πολλοὺς πολέμους καὶ μεγάλους ἀγῶνας συνεστήσαντο μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτήν. τὰς δὲ συντελεσθείσας ὑπ᾽ αὐτῶν πράξεις ἡ βίβλος αὕτη περιέχουσα, ποιήσει φανερὸν τὸ ῥηθὲν τοῖς φιλαναγνωστοῦσιν. ἡ μὲν γὰρ πρὸ ταύτης συντελεσθεῖσα βίβλος τὰς Ἀλεξάνδρου πράξεις ἁπάσας περιείληφε μέχρι τῆς τελευτῆς· αὕτη δὲ

& verba regis moribundi ad eventum, quem habuerunt, applicat.

Certamina maxima amicorum ſunt ſecuta, quorum hiſtoriam hic liber continet.

1 Vir doctus ad marginem editionis Baſilienſis, quae Leidenſi in Bibliotheca aſſervatur, in ſcripto libro deeſſe notat. Poſt pauca ἐρωτηθεὶς παρὰ τῶν φίλων idem, conſentiente Reg. 1.

tis articulo, vaticinantem introducit. Idem recentioribus etiam ſeculis in multis e vita migrantibus accidiſſe, literis proditum eſt. Maxime vero Alexandri Macedonis exitus illud comprobat. Hic, Babylone vitam cum morte commutans, dum ſub extremum vitae halitum a familiaribus interrogatur, cui regnum poſt ſe relictum eat? Optimo, reſpondet: ingenti enim certamine amicos mihi parentaturos, praevideo. Id quod veriſſime ſic evenit. Nam amicorum nobiliſſimi, de principatu diſceptantes, multa poſt Alexandri obitum bella, & certamina maxima inter ſe excitarunt. Quorum res geſtas hic liber complectens, id, quod iam dictum eſt, ſtudioſo lectori perſpicue exhibebit. Praecedens enim liber res Alexandri univerſas ad mortem uſque continet. Hic vero, a ſucceſſo-

Spatium temporis eſt VII annorum.

τὰ [1] τοῖς διαδεξαμένοις τὴν τούτου βασιλείαν πεπραγμένα περιέχουσα, τελευτὴν μὲν ἔχει τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος, περιείληφε δ' ἔτη ἑπτά.

Olymp. CXIV, 2.

Prima de imperio adminiſtrando diſſidia dirimit phalanx pedeſtris, Arrhidaeo, Philippi fil. rege creato,

β'. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Κηφισοδώρου, Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον [2] Φούριον καὶ [3] Δεκίμιον Ἰούνιον· ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως τετελευτηκότος ἄπαιδος, ἀναρχία καὶ πολλὴ στάσις ἐγένετο περὶ τῆς ἡγεμονίας. ἡ μὲν γὰρ τῶν πεζῶν φάλαγξ Ἀῤῥιδαῖον τὸν Φιλίππου μὲν υἱὸν, ψυχικοῖς δὲ πάθεσι συνεχόμενον ἀνιάτοις, [4] προῆγεν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· οἱ δὲ μέγιστον ἔχοντες ἀξίωμα τῶν φίλων καὶ σωματοφυλάκων συνεδρεύσαντες, καὶ προσλαβόμενοι τὸ τῶν ἱππέων τῶν [5] ἑταίρων ὀνομαζομένων σύστημα, τὸ μὲν πρῶτον διαγωνίζεσθαι τοῖς ὅπλοις πρὸς τὴν φάλαγγα διέγνωσαν, καὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς

1 Non eſt in Baſil. qui δεδεξαμ. abſurde.
2 Φρούριον edd.
3 Δέκιμον Leid. Δέκιον edd.
4 Προσῆγεν Venet.
5 Ἑτέρων Baſil.

ribus regni geſta complectens, in anno, qui proxime Agathoclis tyrannidem anteceſſit, per VII annorum ambitum, finitur.

II. Cum Archon Athenis eſſet Cephiſodorus, Conſules Romani crearunt L. Furium & D. Iunium. Sub quod tempus, Alexandro ſine liberis defuncto, ingens de imperio, quod moderatore tum carebat, diſſidium exſtitit. Pedeſtris enim phalanx Arrhidaeum, Philippo genitum, ſed vitiis quibuſdam animi non ſanandis affectum, ad regni adminiſtrationem provehebat. Sed qui inter amicos & cuſtodes corporis auctoritate maxima pollebant, ſenatu habito, cum equitum, qui ſodales nominantur, agmen ſibi adiunxiſſent, primum armis cum phalange decertare ſtatuerunt, & miſſis ex virorum dignitate prae-

τοὺς πεζοὺς ἐκ τῶν ἀξίωμα ἐχόντων ἀνδρῶν, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος Μελέαγρος, ἀξιοῦντες πειθαρχεῖν [1] αὐτοῖς. ὁ δὲ Μελέαγρος ὡς ἧκε πρὸς τοὺς πεζοὺς [ἐκ τῶν ἀξίωμα ἐχόντων ἀνδρῶν, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος] [2] Φαλαγγίτας, τῆς μὲν πρεσβείας οὐδεμίαν ἐποιήσατο μνείαν, τοὐναντίον δ' ἐπαινέσας αὐτοὺς ἐπὶ τοῖς δεδογμένοις, παρώξυνε κατὰ τῶν ἐναντιουμένων. διόπερ οἱ Μακεδόνες ἡγεμόνα καταστήσαντες ἑαυτῶν τὸν Μελέαγρον, προῆγον πρὸς τοὺς ἀντιλέγοντας μετὰ τῶν ὅπλων. τῶν δὲ σωματοφυλάκων ἀποχωρησάντων ἐκ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ παρασκευαζομένων εἰς πόλεμον, οἱ χαριέστατοι τῶν ἀνδρῶν ἔπεισαν [3] αὐτοὺς ὁμονοῆσαι. εὐθὺς δὲ βασιλέα κατέστησαν τὸν Φιλίππου υἱὸν Ἀῤῥιδαῖον, καὶ μετωνόμασαν Φίλιππον, ἐπιμελητὴν δὲ τῆς βασιλείας Περδίκκαν, ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς τὸν δακτύλιον τελευτῶν

Perdicca autem regni procuratore conſtituto.

1 Αὐτοὺς Leid.

2 Φαλαγγίτας ora Steph. Vat. Reg. amb. Edd. Φαλαγγίτης.

3 Αὐτὸν in Steph. marg. Vatic. Leid. Reg. utroque. Mox εὐθὺ Baſil. & Reg. 2.

ſtantium ordine legatis, inter quos Meleager nobiliſſimus erat, ad pedites, ut dicto audientes eſſent, contendere. At Meleager, quamprimum ad peditum delectos, quorum praecipua tunc dignitas, (inter ceteros autem Phalangites maxime conſpicuus erat) venit, legationis nullam facit mentionem; ſed e contrario ob decreta collaudatos in adverſarios irritat. Quapropter Meleagro ſibi duce creato, Macedones cum armis in refragantes ſuis ſtudiis procedunt. Cumque & ſtipatores regii, Babylonem egreſſi, ad bellum ſe praepararent, gratioſiſſimi inter illos, ut concordiam reſarcirent, utriſque perſuaſerunt. Nec mora, Arrhidaeum, Philippi filium, inque Philippi nomen adoptatum, regem, & Perdiccam, cui etiam rex moriens annulum tradiderat, regni procura-

[1] ἐδεδώκει· τοὺς δὲ ἀξιολογωτάτους τῶν φίλων καὶ σωματοφυλάκων παραλαβεῖν τὰς σατραπείας, καὶ ὑπακούειν τῷ τε βασιλεῖ καὶ τῷ Περδίκκᾳ.

γʹ. Οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν, καὶ συνεδρεύσας μετὰ τῶν ἡγεμόνων, Πτολεμαίῳ μὲν τῷ Λάγου τὴν Αἴγυπτον ἔδωκε, Λαομέδοντι δὲ τῷ Μιτυληναίῳ Συρίαν, Φιλώτᾳ δὲ Κιλικίαν, καὶ [2] Πύθωνι μὲν Μηδίαν, [3] Εὐμένει δὲ Παφλαγονίαν καὶ Καππαδοκίαν, καὶ πάσας τὰς συνοριζούσας ταύταις χώρας, ἃς Ἀλέξανδρος οὐκ ἐπῆλθεν, ἐκκλεισθεὶς ὑπὸ τῶν καιρῶν, ὅτε διεπολέμει πρὸς Δαρεῖον· Ἀντιγόνῳ δὲ Παμφυλίαν καὶ Λυκίαν καὶ τὴν μεγάλην καλουμένην Φρυγίαν. μετὰ δὲ ταῦτα Κασσάνδρῳ μὲν Καρίαν, Μελεάγρῳ δὲ Λυδίαν, Λεοννάτῳ δὲ τὴν ἐφ᾽ Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν. αὗται μὲν οὖν αἱ σατραπεῖαι τοῦτον τὸν τρόπον ἐμερίσθησαν. κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Λυσιμάχῳ μὲν ἐδόθη Θρᾴκη καὶ τὰ συνορίζοντα τῶν ἐθνῶν παρὰ τὴν Ποντι-

Provinciae ſingulis ducibus aſſignatae recenſentur.

1 Δεδώκει Reg. 2.
2 Πύθωνι Reg. 1. Edd. Πίθωνι.
3 Εὐμενεῖ Leid. Mox Ἀντιγόνῳ ed. Steph. errore operarum.

torem deſignant; & amicorum ſtipatorumque primarios adminiſtrare provincias, regique & Perdiccae obedientiam praeſtare, iubent.

III. Ille ſummam rerum adeptus, conſilio ducum advocato, Ptolemaeo Lagi Aegyptum tradit, Laomedonti Syriam, Philotae Ciliciam, Pythoni Mediam, Eumeni Paphlagoniam & Cappadociam, & conterminas illis regiones, quas Alexander, temporis incommoditate, dum bellum cum Dario gerit, excluſus, non acceſſerat. Antigono autem Pamphyliam Lyciamque, &, quae magna vocatur, Phrygiam; tum Caſſandro Cariam, Meleagro Lydiam, Leonnato Phrygiam ad Helleſpontum committit. Et hae quidem provinciae iſtum ad modum diſtribuuntur. In Europa vero, Thracia cum finitimis ad Pon-

κὴν θάλασσαν· ἡ δὲ Μακεδονία καὶ τὰ πλησιόχωρα τῶν ἐθνῶν Ἀντιπάτρῳ προσωρίσθη· τὰς δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν παραλελειμμένας σατραπείας ἔδοξε μὴ κινεῖν, ἀλλ᾽ ἐᾶν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ἡγεμόνας τεταγμένας. τούτων δὲ τὴν συνορίζουσαν σατραπείαν τοῖς περὶ Ταξίλην βασιλεῦσι συνεχώρησε· τὴν δὲ [1] παρὰ τὸν Καύκασον κειμένην, ὀνομαζομένην δὲ Παροπαμισαδῶν, προσώρισεν Ὀξυάρτῃ τῷ Βακτριανῷ βασιλεῖ, οὗ τὴν θυγατέρα Ῥωξάνην γεγαμηκὼς ἦν Ἀλέξανδρος. καὶ Σιβυρτίῳ μὲν ἔδωκεν Ἀραχωσίαν καὶ [2] Κεδρωσίαν, Στασάνορι δὲ τῷ [3] Σολίῳ τὴν Ἀρείαν καὶ Δραγγινὴν, Φιλίππῳ δὲ προσώρισε Βακτριανὴν καὶ [4] Σογδιανὴν, Φραταφέρνῃ δὲ Παρθυαίαν καὶ Ὑρκανίαν· καὶ Πευκέστῃ μὲν Περσίδα, Τληπολέμῳ δὲ Καρμανίαν, Ἀτράπῃ δὲ Μηδίαν, Ἄρχωνι δὲ τὴν Βαβυλωνίαν, Ἀρκεσιλάῳ δὲ Μεσοποταμίαν. Σέλευκον δ᾽ ἔταξεν ἐπὶ τὴν ἱππαρχίαν [5] τῶν

1 Περὶ τὸν Reg. 1. non male. Mox Παροπανισαδῶν Leid. & Reg. 2. Tum mox τῷ Βακτριανῶν ſolus Reg. 1.

2 Γεδρωσίαν Leid. & Reg. 1.

3 Σολιώτῃ τὴν Leid. & Reg. 1. Porro Ἀρίαν Baſil. Reg. 2.

4 Σογδιανὴν Reg. 2. Vulgo Σαρδιανήν.

5 Τῶν ἑτέρων Baſil.

ticum mare gentibus Lyſimacho conceditur, & Macedonia cum vicinis populis Antipatro attribuitur. Inter haec praetermiſſas in Aſia ſatrapias non movere, ſed priſtinis relinqui ducibus, viſum eſt. Contiguam his provinciam Taxili viciniſque regibus permittit. At quae Caucaſum, Paropamiſadarum cognomento, attingit, Oxyartae, Bactrianorum regi, cuius natam Rhoxanen duxerat Alexander, aſſignatur. Tum Sibyrtio Arachoſiam & Gedroſiam, Staſanori Solio Arianam & Dranginam, Philippo Bactrianam & Sogdianam, Phrataphernì Parthiam & Hyrcaniam, Peuceſtae Perſidem, Tlepolemo Carmaniam, Atrapae Mediam, Archoni Babyloniam, Arceſilao Meſopotamiam definit. Seleucum denique equitum ſocio-

ἑταίρων, οὖσαν ἐπιφανεστάτην. ταύτης γὰρ Ἡφαιστίων [1] πρῶτος μὲν ἡγήσατο, μετὰ δὲ τοῦτον Περδίκκας, τρίτος δ' ὁ προειρημένος Σέλευκος. ὁμοίως δὲ καὶ Ταξίλην καὶ Πῶρον κυρίους εἶναι τῶν ἰδίων βασιλειῶν, καθάπερ αὐτὸς Ἀλέξανδρος [2] ἦν τεταχώς. ἐπὶ δὲ τὴν κατακομιδὴν τοῦ σώματος καὶ τὴν κατασκευὴν τῆς ἁρμαμάξης τῆς μελλούσης κομίζειν τὸ σῶμα τοῦ τετελευτηκότος βασιλέως εἰς Ἄμμωνα, ἔταξαν Ἀῤῥιδαῖον.

Cratero mandata, regiſque defuncti decreta alia, in commentariis perſcripta, in deliberationem veniunt.

δ'. Κρατερὸς δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων ὑπάρχων ἔτυχε προαπεσταλμένος εἰς Κιλικίαν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, μετὰ τῶν ἀπολυθέντων τῆς στρατείας, ὄντων μυρίων. ἅμα δ' εἰληφὼς ἦν ἐντολὰς [3] ἐγγράπτους, ἃς ἔδωκε μὲν ὁ βασιλεὺς αὐτῷ συντελέσαι, μεταλλάξαντος δὲ Ἀλεξάνδρου, τοῖς διαδόχοις ἔδοξε μὴ συντελεῖν τὰ βεβουλευμένα. ὁ γὰρ Περδίκκας παραλαβὼν ἐν τοῖς ὑπομνήμασι τοῦ βασιλέως τήν τε συντέλειαν τῆς Ἡφαιστίωνος πυρᾶς, πολλῶν [4] δεομένην χρημάτων, τάς τε λοιπὰς αὐ-

1 Μὲν πρῶτος Reg. 1.
2 Τεταγμένος καὶ τεταχὼς Ven.
3 Τὰς ἐγγράπτους Baſil.
4 Δεομένης Leid.

rum omnium nobiliſſimo agmini praeponit. Huius magiſter primus Hephaeſtio, alter Perdiccas fuerat, quos tertius hic Seleucus excepit. Utque Taxiles & Porus plenaria auctoritate, ut ab Alexandro ipſo conſtitutum erat, regna ſua tenerent, ordinavit. Funeris autem deportandi, & currus, quo regium cadaver transvehendum eſſet, apparandi negotium Arrhidaei curae permiſſum eſt.

IV. Craterus vero, ducum illuſtriſſimus, iam ante in Ciliciam, additis X millibus emeritorum, ab Alexandro miſſus fuerat, cum mandatis ſcripto comprehenſis, quae perficienda rex illi dederat. Verum haec poſt regis e vita diſceſſum non exſequenda ſucceſſores decreverunt. Cum enim in regis commentariis tum ſumtus, porro in Hephaeſtionis rogum magna vi pecuniae profundendos,

Propoſita regis e commentariis ſingulatim referuntur.

τοῦ ἐπιβολὰς πολλὰς καὶ μεγάλας οὔσας, καὶ δαπάνας ἀνυπερβλήτους ἐχούσας, ἔκρινε συμφέρειν ἀκύρους ποιῆσαι. ἵνα δὲ μὴ δόξῃ [1] πάνυ διὰ τῆς ἰδίας γνώμης καθαιρεῖν τι τῆς Ἀλεξάνδρου [2] δόξης, διὰ τοῦτο ἐπὶ τὸ κοινὸν τῶν Μακεδόνων πλῆθος ἀνήνεγκε τὴν περὶ τούτων βουλήν. ἦν δὲ τῶν ὑπομνημάτων τὰ μέγιστα καὶ μνήμης ἄξια τάδε· χιλίας μὲν ναῦς μακρὰς μείζους τριήρων ναυπηγήσασθαι κατὰ τὴν Φοινίκην καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν καὶ Κύπρον, πρὸς τὴν [3] στρατείαν τὴν ἐπὶ Καρχηδονίους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς παρὰ θάλατταν κατοικοῦντας τῆς τε Λιβύης καὶ Ἰβηρίας, καὶ τῆς ὁμόρου χώρας παραθαλαττίου μέχρι Σικελίας· ὁδοποιῆσαι δὲ τὴν παραθαλάττιον τῆς Λιβύης, μέχρι στηλῶν Ἡρακλείων· ναούς τε [4] κατασκευάσαι πολυτελεῖς ἓξ, ἀπὸ ταλάντων χιλίων καὶ πεντακοσίων ἕκαστον· ἀκολούθως

1 Aſteriſco Steph. notavit. nec eſt in Reg. 2. Baſil. qui mox ἰδίας δόξης.

2 Δόξης, ἐπὶ τὸ κοινὸν Reg. uterque, Baſ. etiam & Leid. Hinc διὰ τοῦτο ante ἐπὶ τὸ ſtigmate inuſſit Stephanus. Tu dele, ſi lubet.

3 Στρατηγείαν Baſil.

4 Κατασκευάσας Baſil. & mox iterum. Κατασκευάσασθαι Leid. & Reg. 1.

tum multa alia, quae rex ſummis perficere impendiis ſibi propoſuerat, inveniſſet Perdiccas, ut irrita haec fierent, conducibile eſſe iudicavit. Sed ne privato iudicio gloriae Alexandri aliquid detrahere exiſtimaretur, deliberationem ſuper his ad publica Macedonum comitia retulit. Capita vero commentariorum praecipua & memoratu digna haec erant. Ut mille naves longae, triremibus grandiores, in Phoenicia, Syria, Cilicia, & Cypro, ad expeditionem in Carthaginienſes, & ceteros, qui litorales Africae & Hiſpaniae, vicinaſque ad Siciliam uſque regiones incolebant, compaginarentur. Ut iter per Africae maritima ad Herculis columnas expeditum redderetur. Ut templa VI magnifica mille & quingentorum talentûm ſumtu ſingula fabricarentur. Ut pro tantae claſ-

δὲ τῷ τηλικούτῳ στόλῳ λιμένας καὶ νεώρια κατασκευάσαι κατὰ τοὺς ἐπικαίρους τῶν τόπων· πρὸς δὲ τούτοις πόλεων συνοικισμοὺς, καὶ σωμάτων μεταγωγὰς ἐκ τῆς Ἀσίας εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ κατὰ τοὐναντίον ἐκ τῆς Εὐρώπης εἰς τὴν Ἀσίαν, ὅπως τὰς μεγίστας ἠπείρους ταῖς ἐπιγαμίαις καὶ ταῖς οἰκειώσεσιν εἰς κοινὴν ὁμόνοιαν καὶ συγγενικὴν φιλίαν καταστήσῃ. τοὺς δὲ προειρημένους ναοὺς ἔδει κατασκευασθῆναι ἐν Δήλῳ καὶ Δελφοῖς καὶ Δωδώνῃ. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν, ἐν Δίῳ μὲν τοῦ Διὸς, ἐν Ἀμφιπόλει δὲ τῆς Ταυροπόλου, ἐν [1] Κύῤῥῳ δὲ τῆς Ἀθηνᾶς· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Ἰλίῳ ταύτης τῆς θεᾶς κατασκευασθῆναι ναὸν, ὑπερβολὴν ἑτέρῳ μὴ καταλείποντα. τοῦ δὲ πατρὸς Φιλίππου τάφον πυραμίδι παραπλήσιον μιᾷ τῇ μεγίστῃ κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ἃς ἐν τοῖς ἑπτὰ τινὲς μεγίστοις ἔργοις καταριθμοῦσιν. ἀναγνωσθέντων δὲ τῶν ὑπομνημάτων, οἱ Μακεδόνες, καίπερ [2] ἀποδεδεγμένοι καλῶς τὸν Ἀλέξανδρον, ὅμως

Placuit omnia antiquari.

1 Κύρνῳ omnes. 2 Ἀποδεδειγμένοι Baſil.

ſis modo portus & navalia locis opportunis exſtruerentur. Ad haec ut civium in urbes novas commigratio, & hominum ex Aſia in Europam, & rurſum ex Europa in Aſiam translatio fieret, ut per connubia & neceſſitudines continentes orbis maximas concordia mutua & cognationis amicitia inter ſe devinciret. Templorum, de quibus dictum, aedificanda erant quaedam in Delo, Delphiſque, & Dodona. Quaedam in Macedonia: ut Iovis in Dio, Dianae (quam Tauropolon vocant) Amphipoli; aliud in Cyrrho Minervae. Cui Deae etiam in Ilio templum deſtinaverat, quod nulli magnificentia concederet. Philippi denique patris ſepulcrum meditatus fuerat, quod Pyramidum in Aegypto, quas ſeptem maximis operibus quidam annumerant, unam magnitudine aequaret. Recitatis igitur his commentariis, Macedones, licet inſtituta

ὑπερόγκους καὶ δυσεφίκτους τὰς ἐπιβολὰς ὁρῶντες, ἔκριναν μηδὲν τῶν εἰρημένων συντελεῖν. Περδίκκας δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ταραχώδεις τῶν στρατιωτῶν, καὶ μάλιστα ἀλλοτρίως ἔχοντας τὰ πρὸς αὐτὸν, ἀπέκτεινεν, ὄντας τριάκοντα. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ Μελέαγρον ἐν τῇ στάσει καὶ πρεσβείᾳ προδότην γεγενημένον [1] ἐπιβαλλόμενος οἰκείας διαβολῆς καὶ κατηγορίας, ὡς ἐπιβουλὴν κατ' αὐτοῦ πεποιημένον ἐκόλασεν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις τῶν κατοικισθέντων Ἑλλήνων [2] ἀποστάντων, καὶ δύναμιν ἀξιόλογον συστησαμένων, ἕνα τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν ἐξέπεμψε [3] Πύθωνα διαπολεμήσοντα πρὸς αὐτούς.

Milites ſeditioſi xxx & Meleager in ſupplicium rapti.

In Graecos, qui in ſuperiore Aſia defecerant, Pytho miſſus.

Sequitur omnium provinciarum deſcriptio geographica:

έ. Ἡμεῖς δὲ πρὸς τὰς μελλούσας ἱστορεῖσθαι πράξεις οἰκεῖον εἶναι νομίζομεν, ἐκθεῖναι πρότερον τάς τε αἰτίας τῆς ἀποστάσεως, καὶ τῆς ὅλης Ἀσίας τὴν θέσιν, καὶ τῶν σατραπειῶν τὰ μεγέθη καὶ τὰς ἰδιότητας. οὕτω γὰρ μάλιστα εὐπαρακολούθητος τοῖς ἀναγινώσκουσιν ἡ

1 Ἐπιβαλόμ. Baſ. 2 Ἁπάντων idem. 3 Πύθωνα Reg. 1. Πίθωνα cett.

Alexandri belle approbarent, tamen cum ſupra modum ardua perfectuque difficillima viderent, nihil eorum peragendum ſtatuerunt. Tum Perdiccas turbulentos in exercitu milites, & maxime adverſantes, numero XXX necavit. Poſt etiam Meleagrum, qui in ſeditione, legationem obiens, proditor fuerat, privatae calumniae & criminationis occaſione, quaſi inſidias illi ſtruxiſſet, capite multavit. Defecerant per id tempus Graeci, in ſuperioribus praefecturis collocati, & vim militum non exiguam habebant comparatam. Cum his Pythonem, unum ex nobilitate, belligeratum miſit.

V. Nos vero rerum deinceps geſtarum narrationi conveniens eſſe arbitramur, ſi prius & defectionis cauſas, & totius Aſiae ſitum, & provinciarum ſpatia & naturas exponamus. Hac enim ratione, ſi regionum poſitus &

διήγησις ἔσται, [1] πρὸ ὀφθαλμῶν τεθείσης τῆς ὅλης τοποθεσίας, καὶ τῶν διαστημάτων. ἀπὸ τοίνυν τοῦ κατὰ Κιλικίαν Ταύρου συνεχὲς ὄρος δι' ὅλης τῆς Ἀσίας διήκει, μέχρι τοῦ Καυκάσου καὶ τοῦ πρὸς ἀνατολὰς ὠκεανοῦ. τοῦτο δὲ παντοδαποῖς ἀναστήμασι λόφων διειλημμένον, ἰδίας [2] καθ' ἕκαστον ἔχει προσηγορίας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον εἰς δύο μέρη διαιρουμένης τῆς Ἀσίας, τὸ μὲν πρὸς τὰς ἄρκτους αὐτῆς νένευκε, τὸ δὲ πρὸς τὴν μεσημβρίαν. ἀκολούθως δὲ τούτοις τοῖς κλίμασι τῶν ποταμῶν τὰς ῥύσεις ἐχόντων ἀντιπροσώπους, οἱ μὲν εἰς τὴν Κασπίαν θάλατταν, οἱ δὲ εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον, ἔνιοι δ' εἰς τὸν ὑπὸ τὰς ἄρκτους Ὠκεανὸν ἐξερεύγονται. οἱ δ' ἀντικείμενοι τούτοις, οἱ μὲν εἰς [3] τὸν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν, οἱ δ' ἐπὶ τὸν συνεχῆ τῆς ἠπείρου ταύτης κείμενον Ὠκεανὸν ἐκβάλλουσιν· ἔνιοι δ' εἰς τὴν καλουμένην ἐρυθρὰν θάλατταν καταφέρονται. ὁμοίως δὲ τούτοις διειλημμένων [4] τῶν σατραπειῶν, αἱ μὲν ἐπὶ τὴν ἄρκτον,

Aſiae provinciae ſeptemtrionales.

1 Πρὸς Reg. 1.
2 Πρὸς ἕκαστον idem.
3 Sic Baſ. Vat. melius vulgato τήν.
4 Deſit articulus in Baſil.

intervalla locorum oculis ſubiiciantur, expedita & plana erit narratio. A Tauro igitur Ciliciae, uſque ad Caucaſum & orientalem Oceanum, mons continuus per totam Aſiam extenditur. Is ut variis collium iugis diſtinctus, ita peculiares a ſingulis appellationes ſortitur. Atque hoc pacto Aſia in duas partes diviſa, una ad ſeptemtriones attollitur, altera meridiem verſus ſe demittit. Pro climatum horum ratione adverſos etiam flumina curſus habent: quorum alii in mare Caſpium, alii in Pontum Euxinum, quidam in Oceanum ſeptemtrionalem, exonerantur. Ex amnibus vero oppoſitis, pars in mare Indicum, pars in proximum huic continenti Oceanum, ſe effundunt: aliqui etiam in Rubrum (ut vocatur) mare deferuntur. Hunc ad modum Satrapiae etiam dividuntur.

αἱ δὲ ἐπὶ τὴν μεσημβρίαν ἔχουσι τὰς κλίσεις. καὶ πρώτη μὲν τῶν πρὸς τὴν ἄρκτον ἐστραμμένων κεῖται παρὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν Σογδιανὴ καὶ Βακτριανὴ, καὶ τούτων ἐχομένη Ἀρεία καὶ Παρθυαία, δι' ἧς συμβαίνει περιέχεσθαι τὴν Ὑρκανίαν θάλατταν, οὖσαν καθ' αὑτήν. μετὰ δὲ ταῦτα Μηδία, πολλὰς μὲν ἔχουσα τόπων προσηγορίας, μεγίστη δ' οὖσα πασῶν τῶν σατραπειῶν· ἑξῆς δ' Ἀρμενία καὶ Λυκαονία καὶ Καππαδοκία, πᾶσαι τὸν ἀέρα δυσχείμερον ἔχουσαι. ταύταις δὲ [1] συνορίζουσι κατ' εὐθεῖαν μὲν ἥ τε μεγάλη Φρυγία, καὶ ἡ ἐφ' Ἑλλησπόντῳ κειμένη, ἐκ δὲ τῶν πλαγίων Λυδία καὶ Καρία· ὑπερδέξιος δὲ τῆς Φρυγίας καὶ παράλληλος ἡ Πισιδικὴ, καὶ ταύτης ἐχομένη Λυκία. ἐν δὲ τοῖς παρὰ θάλατταν τόποις τούτων τῶν σατραπειῶν αἱ τῶν Ἑλλήνων πόλεις καθίδρυνται, ὧν τὰς προσηγορίας γράφειν οὐκ ἀναγκαῖον πρὸς τὴν ὑποκειμένην ὑπόθεσιν. αἱ

1 Συνορίζουσι Reg. 1. In edd. συνορίζουσαι.

Nam quaedam ſeptemtrionem reſpiciunt, quaedam ad meridiem inclinant. Prima equidem ad Urſas coeleſtes converſarum ad Tanain fluvium iacet, nempe Sogdiana cum Bactriana, &, quae cum his cohaerent, Area & Parthia. Haec in ſe mare Hyrcanum, ſuis contentum finibus, includit. Hanc Media ſequitur, nominibus inſignita multis, & omnium Satrapiarum maxima. Hanc excipiunt Armenia, Lycaonia, Cappadocia, quae omnes aëre hiberno contriſtantur. Vicinae his in directum ſunt, Phrygia, tum magna, tum ad Helleſpontum ſita; ex obliquo, Lydia & Caria. Supra Phrygiam vero, & in longitudinem aequaliter producta Piſidia, laterique eius imminens Lycia. In maritimis harum provinciarum locis Graecorum urbes iacent: quarum nomina hic adſcribere, pro inſtituti noſtri ratione haud neceſſarium eſt. Satrapiae ergo,

μὲν οὖν πρὸς τὴν ἄρκτον [1] ἐστραμμέναι σατραπεῖαι τὸν εἰρημένον τρόπον καθίδρυνται.

ςτ΄. Τῶν δὲ πρὸς μεσημβρίαν ἐστραμμένων πρώτη μὲν παρὰ τὸν Καύκασόν ἐστιν Ἰνδικὴ, βασιλεία μεγάλη καὶ πολυάνθρωπος, οἰκουμένη [2] δ' ὑπὸ πλειόνων Ἰνδικῶν ἐθνῶν, ὧν ἐστι μέγιστον τὸ τῶν [3] Γανδαριδῶν ἔθνος, ἐφ' οὓς, διὰ τὸ πλῆθος τῶν παρ' αὐτοῖς ἐλεφάντων, οὐκ ἐπεστράτευσεν ὁ Ἀλέξανδρος. ὁρίζει δὲ τὴν χώραν ταύτην [4] καὶ τὴν ἑξῆς Ἰνδικὴν, ποταμὸς ὁ μέγιστος ὢν τῶν περὶ τοὺς τόπους, καὶ τὸ πλάτος ἔχων [5] σταδίων τριάκοντα. ἐχομένη δὲ ταύτης ἡ λοιπὴ τῆς Ἰνδικῆς, ἣν κατεπολέμησεν [6] ὁ Ἀλέξανδρος, παραποταμίοις ὕδασι κατάῤῥυτος, καὶ κατὰ τὴν εὐδαιμονίαν ἐπιφανεστάτη, καθ' ἣν ὑπῆρχε σὺν ἄλλαις πλείοσι βασιλείαις ἥ τε τοῦ Πώρου καὶ Ταξίλου δυναστεία, δι' ἧς συμβαίνει ῥεῖν τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, ἀφ' οὗ τὴν προσηγορίαν

Provinciae auſtrales.

1 Ἱδρυμέναι ora Steph. Reg. 1. Leid. forte ex gloſſa.
2 Δὲ non habet Baſil.
3 Γαγγαριδῶν Baſil. Τυνδαρίδων Venet. & Reg. 2. cum Leid.
4 Omittit Baſil.
5 Σταδίους Reg. 1.
6 Articulum non agnoſcit Baſ.

quae ad ſeptemtriones vergunt, hunc, quem diximus, ſitum habent.

VI. Inter auſtrales vero prima ſub Caucaſo eſt India, regnum amplitudine terrarum & hominum frequentia eximium. A plurimis enim gentibus incolitur: quarum maxima eſt Gandaridarum. In quos, elephantum multitudine abſterritus, expeditionem Alexander non ſuſcepit. Hanc regionem ab ulteriore India fluvius diſterminat, iſtic locorum maximus: XXX enim ſtadiorum latitudinem habet. Eam reliqua India contingit, quam debellarat Alexander, undis fluvialibus perrigata, & felicitatis nomine celebris. In hac cum aliis regnis compluribus Pori & Taxilis ditio erat. Indus fluvius, a quo nomen re-

ἔσχεν ἡ χώρα. [1] ἐχομένη δὲ τῆς Ἰνδικῆς ἀφώριστο σατραπείας Ἀραχωσία καὶ Κεδρωσία καὶ Καρμανία· πρὸς δὲ ταύταις Περσὶς, ἐν ᾗ τὴν Σουσιανὴν καὶ [2] Σιτακηνὴν κεῖσθαι συμβέβηκεν. ἑξῆς δὲ Βαβυλωνία, μέχρι τῆς κατὰ τὴν Ἀραβίαν ἀοικήτου. ἐκ δὲ θατέρου μέρους, [3] ἀφ᾽ οὗ ποιούμεθα τὴν ἀνάβασιν, Μεσοποταμία περιειλημμένη δυσὶ ποταμοῖς, τῷ τε Εὐφράτῃ καὶ Τίγριδι, δι᾽ οὓς τέτευχε ταύτης τῆς προσηγορίας. ἐχομένη δὲ τῆς Βαβυλωνίας, Συρία ἡ ἄνω καλουμένη, καὶ αἱ συνεχεῖς ταύτῃ παραθαλάττιοι, Κιλικία καὶ Παμφυλία, καὶ ἡ κοίλη Συρία καθ᾽ ἣν ἡ Φοινίκη περιείληπται· παρὰ δὲ τὰ πέρατα τῆς κοίλης Συρίας καὶ τὴν συνεχῶς κειμένην ἔρημον, καθ᾽ ἣν ὁ Νεῖλος φερόμενος ὁρίζει Συρίαν τε καὶ τὴν Αἴγυπτον, [4] ἀπεδέδεικτο σατραπεία πασῶν ἀρίστη καὶ προσόδους ἔχουσα μεγάλας, Αἴγυπτος. πᾶσαι δ᾽ αὗται καυματώδεις [5] εἰσὶν,

1 Ἐχομένης ora Steph. Leid.
2 Σιτακηνὴν Reg. 1. Vulgo Σιτακινήν.
3 Δι᾽ οὗ Leid. Reg. 1. ora Steph.
4 Ἀπεδέδεικτο Leid. Reg. 1. In ceteris ἀποδέδεικτο, quod etſi defendi poſſit, nunc non ſequor.
5 Notam defectus addidit Leid.

gio adepta eſt, illam perlabitur. A Satrapia Indica ſeparata erat proxima Arachoſia, Gedroſia, Carmania, & cum his Perſia, in qua Suſiana iacet & Sittacena: & deinceps Babylonia, ad inhabitabilem uſque Arabiam. Ex altera parte, quae deſcenſus initium nobis facit, Meſopotamia eſt, duobus interiecta fluviis, Euphrati & Tigridi, unde & nomen ſortita eſt. Babylonem Syria, quae ſuperior vocatur, quam proxime attingit, & regiones maritimae illi adiacentes, Cilicia, Pamphylia, Syriaque cava, qua etiam Phoenice comprehenditur. Ad fines autem Syriae cavae, & deſerta illi contigua, per quae Nilus decurrens Syriam & Aegyptum terminat, Satrapia omnium optima, & ampliſſimos reditus ſufficiens, ipſa Aegyptus deſignata erat. Hae omnes fervore ſolis ae-

ὡς ἀντιπεπονθότος τοῦ κατὰ μεσημβρίαν ἀέρος τῷ πρὸς ἄρκτους καθήκοντι. αἱ μὲν οὖν ὑπ' Ἀλεξάνδρου [1] καταπολεμηθεῖσαι σατραπεῖαι, τὸν εἰρημένον τρόπον κείμεναι, διεμερίσθησαν τοῖς ἀξιολογωτάτοις τῶν ἀνδρῶν.

ζ'. Οἱ δ' ἐν ταῖς ἄνω καλουμέναις σατραπείαις κατοικισθέντες Ἕλληνες ὑπ' Ἀλεξάνδρου, ποθοῦντες μὲν τὴν Ἑλληνικὴν ἀγωγὴν καὶ δίαιταν, ἐν δὲ ταῖς ἐσχατιαῖς τῆς βασιλείας ἐξεῤῥιμμένοι, ζῶντος μὲν τοῦ βασιλέως ὑπέμενον, διὰ τὸν φόβον, τελευτήσαντος δὲ ἀπέστησαν· συμφρονήσαντες δὲ καὶ ἑλόμενοι στρατηγὸν Φίλωνα τὸν [2] Αἰνιᾶνα, δύναμιν ἀξιόλογον συνεστήσαντο. πεζοὺς μὲν γὰρ εἶχον πλείους τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ τρισχιλίους, πάντας δὲ [3] τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀγώνων πολλάκις πεῖραν εἰληφότας, καὶ διαφόρους ταῖς ἀνδραγαθίαις. Περδίκκας δὲ πυθόμενος τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀπόστασιν, ἐκλήρωσεν ἐκ τῶν Μακεδόνων πεζοὺς μὲν τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ ὀκτακοσίους. τοῦ δὲ

Graeci rebelles, invito Pythone, caeſi.

1 Καταπολεμηθῆσαι Leid. 2 Αἰνιᾶναι idem. 3 Τὸν -- ἀγῶνα idem.

ſtuant, quod auſtrale coelum natura ſua boreali contrarium eſt. Hae igitur provinciae, armis ſubactae ab Alexandro, quarum iſte, quem diximus, ſitus eſt, viris tunc praeſtantiſſimis in diſtributione obvenerunt.

VII. Ceterum Graeci, in ſuperiores (quas vocant) Satrapias ab Alexandro deducti, moris victuſque Graeci deſiderio affecti, quod ad extremos regni fines ita reiecti eſſent, vivente quidem rege, prae metu tolerarunt: ſed iam exſtincto defecere. Coniunctis ergo animis ducem ſibi adoptant Philonem Aenianem. Et iam copias non mediocres, quippe ultra CCIↃↃ CCIↃↃ peditum, tria millia equitum, omnes bellorum certamina ſaepiſſime expertos, & virtutis eximiae viros, contraxerant. Quorum defectione cognita, Perdiccas ex agmine Macedonum CIↃ CIↃ CIↃ, & equites IↃ CCC deligit. Cumque Pytho, qui a

πλήθους [1] ἑλόμενος στρατηγὸν Πύθωνα, τὸν σωματοφύλακα μὲν Ἀλεξάνδρου γεγονότα, φρονήματος δὲ πλήρη, καὶ δυνάμενον στρατηγεῖν, παρέδωκε τούτῳ τοὺς ἀποκληρωθέντας. δοὺς δ᾽ αὐτῷ πρὸς τοὺς σατράπας ἐπιστολὰς, ἐν αἷς γεγραμμένον ἦν στρατιώτας δοῦναι [2] τῷ Πύθωνι μυρίους μὲν πεζοὺς, ἱππεῖς δὲ ὀκτακισχιλίους, ἐξαπέστειλεν ἐπὶ τοὺς ἀποστάντας. ὁ δὲ Πύθων, [3] μεγαλεπίβολος ὢν, ἀσμένως ὑπήκουσεν εἰς τὴν στρατείαν, διανοούμενος τοὺς μὲν Ἕλληνας [4] ταῖς φιλανθρωπίαις προσάγεσθαι, τὴν δὲ δύναμιν τῇ τούτων συμμαχίᾳ μεγάλην ποιήσας, ἰδιοπραγεῖν, καὶ τῶν [5] ἄνω σατραπειῶν δυναστεύειν. ὁ δὲ Περδίκκας ὑφορώμενος αὐτοῦ τὴν [6] ἐπιβολὴν, διεκελεύσατο καταπολεμήσαντα τοὺς ἀφεστηκότας [7] ἀποκτεῖναι, καὶ τὰ λάφυρα διαδοῦναι τοῖς στρατιώταις. ὁ δὲ Πύθων ἀναζεύξας μετὰ τῶν δεδομένων αὐτῷ στρατιωτῶν, καὶ παρὰ τῶν σατραπῶν

1 Ἑλόμενος --- Πύθωνα Reg. 1. Vulgo ἑλομένου --- Πίθωνα.

2 Πύθωνα ſemper Reg. 1. at edd. Πίθωνα.

3 Μεγαλεπήβολος Reg. 1. μεγαλεπίβουλος Baſil.

4 Ταῖς φιλανθρωπίαις Reg. 1. unde articulum reſtitui.

5 Ἄνω ora Steph. Leid. Reg. 1. Ἄλλων edd.

6 Ἐπιβουλὴν Baſil.

7 Ἅπαντας ἀποκτεῖναι Reg. 1.

cuſtodia corporis Alexandro fuerat, vir animi celſi, & ductandi exercitus peritus, multitudinis dux eſſet creatus, huic ſorte delectos tradidit, unaque literas ad praefectos, quibus perſcriptum erat, ut X M. peditum, & IIX M. equitum, contra rebelles eidem traderent. Pytho, vir rerum magnarum ſtudioſus, non illubenter hanc expeditionem ſuſcipit. Graecos enim humanitate ſibi conciliare, auctiſque per horum ſocietatem copiis, ſuis providere commodis, & provincias ſuperiores in ſuam poteſtatem redigere cogitabat. Perdiccas vero, animadverſa hac eius molitione, ut rebelles armis edomitos trucidaret, ſpoliaque militibus diſtribueret, edicto cavit. Pytho ergo, cum attributis ſibi militibus iter ingreſſus, ubi

προσλαβόμενος τοὺς συμμάχους, ἧκε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας, διὰ δέ τινος Αἰνιᾶνος διαφθείρας Λιπόδωρον, ἐπὶ τρισχιλίων στρατιωτῶν παρὰ τοῖς ἀποστάταις τεταγμένον, τοῖς ὅλοις [1] ἐπροτέρησε. γινομένης γὰρ τῆς παρατάξεως, καὶ τῆς νίκης ἀμφιδοξουμένης, ὁ προδότης ἐγκαταλιπὼν τοὺς συμμάχους ἀλόγως ἀπῆλθεν ἐπί τινα λόφον, ἔχων τρισχιλίους. οἱ δὲ ἄλλοι δόξαντες τούτους πρὸς φυγὴν ὡρμηκέναι, διεταράχθησαν, καὶ τραπέντες ἔφυγον. ὁ δὲ Πύθων, νικήσας τῇ μάχῃ, [2] διεκηρύξατο πρὸς [3] τοὺς ἡττημένους, κελεύων τὰ μὲν ὅπλα καταθέσθαι, αὐτοὺς δὲ τὰ [4] πιστὰ λαβόντας ἐπὶ τὰς ἰδίας κατοικίας ἀναχωρῆσαι. γενομένων δ' ἐπὶ τούτοις ὅρκων, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀναμιχθέντων τοῖς Μακεδόσιν, ὁ μὲν Πύθων περιχαρὴς ἦν, κατὰ νοῦν αὐτῷ προχωρούντων τῶν πραγμάτων· οἱ δὲ Μακεδόνες, μνησθέντες μὲν τῆς τοῦ Περ-

1 Ἐπροετέρησε Baſil. Cett. προετέρησε.
2 Ἐκηρύξατο Leid. Reg. 1.
3 Τοὺς ἡγεμόνας τῶν ἡττημένων ora Steph.
4 Πλεῖστα Baſil.

auxilia a Satrapis accepiſſet, cum toto agmine ad defectores contendit, & corrupto per quendam Aenianem Lipodoro, qui trium millium agmini apud rebelles praeerat, victoriam obtinuit. Inito enim conflictu, & victoria neutrubi adhuc inclinante, proditor, ſociis ſine cauſa derelictis, in tumulum quendam cum tribus illis millibus aſcendit. Ibi ceteri, illos fugam capeſſere rati, turbatis ordinibus etiam ipſi fugam arripiunt. Pytho proelio ergo victor, praecone ad devictos miſſo, ut arma deponant, edicit, & data acceptaque fide, ſuam quiſque domum revertantur. His iureiurando firmatis, cum iam Graeci Macedonibus permixti eſſent, Pytho, quod res ex animi ſententia progreſſum haberent, non parum laetus erat. Tum Macedones, mandatorum Perdiccae me-

δίκκου παραγγελίας, οὐδὲν δὲ φροντίσαντες τῶν γεγενημένων ὅρκων, παρεσπόνδησαν τοὺς Ἕλληνας. ἀπροσδοκήτως γὰρ αὐτοῖς ἐπιθέμενοι, καὶ λαβόντες ἀφυλάκτους, ἅπαντας κατηκόντισαν, καὶ τὰ χρήματα διήρπασαν. ὁ μὲν οὖν Πύθων διαψευσθεὶς τῶν ἐλπίδων, ἀπῆλθε μετὰ τῶν Μακεδόνων πρὸς τὸν Περδίκκαν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις [1] ἦν.

In Europa Athenienſes in Antipatrum bellum Lamiacum movent.

η΄. Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην, Ῥόδιοι μὲν ἐκβαλόντες τὴν Μακεδονικὴν φρουρὰν, ἠλευθέρωσαν τὴν πόλιν· Ἀθηναῖοι [2] δὲ πρὸς Ἀντίπατρον πόλεμον ἐξήνεγκαν τὸν ὀνομασθέντα Λαμιακόν. τούτου δὲ τὰς αἰτίας ἀναγκαῖόν ἐστι προεκθέσθαι, χάριν τοῦ σαφεστέρας γενέσθαι τὰς ἐν αὐτῷ συντελεσθείσας πράξεις. Ἀλέξανδρος γὰρ βραχεῖ χρόνῳ πρότερον τῆς τελευτῆς ἔκρινε κατάγειν ἅπαντας τοὺς ἐν ταῖς Ἑλληνίσι πόλεσι φυγάδας, ἅμα μὲν δόξης ἕνεκεν, ἅμα δὲ βουλόμενος ἔχειν ἐν ἑκάστῃ πόλει πολλοὺς ἰδίους ταῖς εὐνοίαις, πρὸς τοὺς νεωτερισ-

1 Poſt h. v. defectus quoddam indicium eſt in Reg. 2. forſan ſine cauſa.

2 Deeſſe ſchedis ſuis notatur a Leid.

mores, poſthabita iuriſiurandi religione, fidem Graecis datam violant. Ex improviſo enim incautos atque inermes aggreſſi, univerſos confodiunt, opeſque diripiunt. Ita Pytho, ſpe ſua fruſtratus, cum Macedonibus ad Perdiccam revertitur. Atque hic tum rerum Aſiaticarum erat ſtatus.

VIII. In Europa interim, praeſidio Macedonum eiecto, Rhodii civitatem ſuam liberaverant, & Athenienſes bellum Antipatro moverant, quod Lamiacum appellatur. Huius cauſas exponi prius neceſſum eſt, ut res per illud geſtae evidentiores fiant. Alexander paullo ante mortem omnes Graecarum civitatum exſules reducere conſtituerat, tum ut gloriae ſuae inſerviret, tum ut multos benevolentia ſibi devinctos, in unaquaque urbe, con-

μοὺς καὶ τὰς ἀποστάσεις τῶν Ἑλλήνων. διόπερ [1] ὑπογύων ὄντων τῶν Ὀλυμπίων, ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα Νικάνορα τὸν Σταγειρίτην, δοὺς ἐπιστολὴν περὶ τῆς καθόδου. ταύτην δὲ προσέταξεν ἐν τῇ πανηγύρει διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος ἀναγνωσθῆναι τοῖς πλήθεσι. τούτου δὲ ποιήσαντος τὸ προσταχθὲν, λαβὼν ὁ κήρυξ ἀνέγνω τὴν ἐπιστολὴν τήνδε·

Cauſa erat edictum de reditu exſulum, iuſſu regis in conventu Olympico promulgatum.

Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος τοῖς ἐκ τῶν [2] Ἑλληνίδων πόλεων Φυγάσι.

„Τοῦ μὲν Φεύγειν ὑμᾶς οὐχ ἡμεῖς αἴτιοι γεγόναμεν, „τοῦ δὲ κατελθεῖν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας ἡμεῖς ἐσόμε„θα, πλὴν τῶν ἐναγῶν. γεγράφαμεν δὲ Ἀντιπάτρῳ „περὶ τούτων, ὅπως τὰς μὴ βουλομένας τῶν πόλεων „κατάγειν ἀναγκάσῃ.„ Κηρυχθέντων δὲ τούτων, μεγάλῳ κρότῳ [3] ἐπεσήμαινε τὸ πλῆθος. ἀποδεξάμενοι γὰρ οἱ κατὰ τὴν πανήγυριν τὴν χάριν τοῦ βασιλέως, διὰ τῆς χαρᾶς ἠμείβοντο τὴν εὐεργεσίαν τοῖς ἐπαίνοις. ἦσαν

1 Ὑπογυίων Reg. 1. quod frequentius.

2 Ἑλλήνων Reg. 2. Baſil.

3 Ἐπεσήμηνε Vat. non male.

tra rerum novarum motus, & defectiones Graecorum, haberet. Appetentibus igitur Olympiis, Nicanorem Stagiritam cum epiſtola de revocandis exſulibus in Graeciam miſerat, eamque in conventu publico victoris praeconio multitudini promulgari iuſſerat. Illo mandatum exſecuto, praeco literas his verbis ſcriptas recitabat:

Alexander rex, Graecarum civitatum exſulibus.

Auctores exſilii veſtri nos haud fuimus: reditus vero in patriam, ſceleratis tantummodo exceptis, nos erimus. Qua de re Antipatro ſcripſimus, ut civitates reſtitutioni ſuorum refragantes vi cogat. His ita proclamatis, vulgus magno plauſu aſſenſum teſtabatur. Gratiam namque regis amplexi, qui in conventu panegyrico erant, laudibus hoc meritum cum

δ' οἱ Φυγάδες ἀπηντηκότες ἅπαντες ἐπὶ τὴν [1] πανήγυριν, ὄντες πλείους τῶν δισμυρίων. οἱ μὲν οὖν πολλοὶ τὴν κάθοδον τῶν Φυγάδων ὡς ἐπ' ἀγαθῷ γινομένην ἀπεδέχοντο· Αἰτωλοὶ δὲ καὶ Ἀθηναῖοι δυσχεραίνοντες τῇ πράξει, χαλεπῶς ἔφερον. Αἰτωλοὶ μὲν γὰρ τοὺς Οἰνιάδας ἐκβεβληκότες ἐκ τῆς πατρίδος, προσεδόκων τὴν ἐπὶ τοῖς παρανομήμασιν ἐπακολουθοῦσαν κόλασιν· καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἠπειληκὼς ἦν ὡς οὐκ Οἰνιάδων παῖδες, ἀλλ' αὐτὸς ἐπιθήσει τὴν δίκην αὐτοῖς. ὁμοίως δὲ τούτοις Ἀθηναῖοι τὴν [2] Σάμον κατακεκληρουχηκότες, οὐδαμῶς τὴν νῆσον ταύτην προΐεντο· οὐκ ὄντες δ' ἀξιόμαχοι ταῖς τούτου δυνάμεσι, κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἡσυχίαν ἦγον, ἐπιτηροῦντες καιρὸν εὔθετον, ὃν ἡ τύχη ταχέως αὐτοῖς παρεσκεύασε.

Aetoli & Athenienſes eo graviter offenſi.

θ'. Μετ' ὀλίγον γὰρ τελευτήσαντος Ἀλεξάνδρου, καὶ τῆς βασιλείας υἱοὺς διαδόχους οὐκ ἐχούσης, ἐτόλμησαν ἀντιλαβέσθαι τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς κοινῆς τῶν

Hi, audita Alexandri morte,

1 Ἑορτὴν in Steph. marg. 2 Σάλιον Baſil. abſurde.

gaudio remunerabantur. Quotquot vero exſules tunc ad ludos convenerant, ſupra CCIↃↃ CCIↃↃ erant. Plerique igitur reductionem exſulum, ut bono ſtudio ſuſceptam, approbabant. Aetoli vero & Athenienſes, offenſi hac re, moleſte ferebant. Nam Aetoli, eiectis e patria Oeniadis, poenas pro delictis exigendas iam exſpectabant. Rex enim, non Oeniadarum liberos, ſed ſe ipſum poenas ipſis inflicturum, minatus fuerat. Sic Athenienſes Samo inſula, per ſortem inter colonos ſuos diviſa, cedere nolebant. Quia vero inferiores Alexandro viribus eſſent, armis in praeſens ſuperſedendum rati, opportunum ſibi tempus captabant. Quod fortuna ſubito illis exhibuit.

IX. Nam brevi poſt Alexandro defuncto, quandoquidem regnum filiis ſucceſſoribus carebat, cum libertate

Ἑλλήνων ἡγεμονίας. ἀφορμὰς δ' ἔσχον εἰς τὸν πόλεμον τό, τε πλῆθος [1] τῶν καταλειφθέντων ὑφ' Ἁρπάλου χρημάτων· (περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ διήλθομεν) ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν ἀμίσθους γενομένους ὑπὸ τῶν Σατραπῶν μισθοφόρους, ὄντας μὲν ὀκτακισχιλίους, διατρίβοντας δὲ περὶ Ταίναρον τῆς Πελοποννήσου. διὸ καὶ τούτους προσέταξαν ἐν ἀπορρήτοις Λεωσθένει τῷ Ἀθηναίῳ τὸ μὲν πρῶτον ἀναλαβεῖν αὐτοὺς, ὡς [2] ἰδιοπραγοῦντα χωρὶς τῆς τοῦ δήμου γνώμης· ὅπως ὁ μὲν Ἀντίπατρος ῥαθυμότερον διατεθῇ πρὸς τὰς παρασκευὰς, καταφρονῶν τοῦ Λεωσθένους, οἱ δ' Ἀθηναῖοι σχολὴν λάβωσι καὶ χρόνον, προκατασκευάσαι τι τῶν εἰς τὸν πόλεμον χρησίμων. διὸ καὶ Λεωσθένης, μετὰ πολλῆς ἡσυχίας μισθωσάμενος τοὺς προειρημένους, παραδόξως ἑτοίμην ἔσχε πρὸς τὰς πράξεις ἀξιόλογον δύναμιν. ἐστρατευμένοι γὰρ κατὰ τὴν Ἀσίαν πολὺν χρόνον, καὶ πολλῶν καὶ μεγάλων ἀγώ-

adiuti Harpali pecunia,

duce Leoſthene, bello communi libertatem Graeciae contra Macedones tueri parant.

1 Non eſt in Baſil. 2 Ἰδιοπραγοῦντας idem.

totius Graeciae imperium aſſerere ſibi haud dubitarunt. Adiumentum ipſis ad hoc bellum praebuit magna vis pecuniarum ab Harpalo relicta, (de quibus ſingulatim libro ſuperiore a nobis dictum) & praeter has miles conductitius, a Satrapis Aſiaticis exauctoratus. Octo enim millia ad Taenarum Peloponneſi commorabantur. Ideo & clanculum mandaverant Leoſtheni Athenienſi, ut tanquam ſuum negotium abſque pſephiſmate agens, ſibi illos initio adiungeret, quo Antipater ſegnius in apparatum belli contemtu Leoſthenis incumberet, & Athenienſibus interim otium & tempus ad praeparandum bello conducibilia ſuppeteret. Milites ergo iam indicatos in magno ſilentio conduxit Leoſthenes: ac praeter opinionem copias non vulgares ad rem gerendam promtas habuit. Quia enim longo per Aſiam tempore militaverant, & in

νων μετεσχηκότες, ἀθληταὶ τῶν κατὰ [1] τὸν πόλεμον ἔργων ἐγεγένηντο. ταῦτα μὲν οὖν οὕτως ἐπράττετο, μήπω καλῶς ἐγνωσμένης τῆς Ἀλεξάνδρου τελευτῆς· ἐπεὶ δέ τινες ἐκ Βαβυλῶνος ἧκον, αὐτόπται γεγονότες τῆς τοῦ βασιλέως μεταλλαγῆς, τότε φανερῶς ὁ δῆμος ἀπεκαλύψατο πρὸς τὸν πόλεμον· καὶ τῶν μὲν Ἁρπάλου χρημάτων μέρος ἐξέπεμψε τῷ Λεωσθένει καὶ πανοπλίας οὐκ ὀλίγας, καὶ παρήγγειλε μηκέτι [2] παρακρύπτειν, ἀλλὰ φανερῶς πράττειν τι τῶν συμφερόντων. ὁ δὲ, διαδοὺς τοῖς μισθοφόροις τὰς συντάξεις, καὶ καθοπλίσας τοὺς ἀνόπλους, παρῆλθεν εἰς Αἰτωλίαν, συνθησόμενος κοινοπραγίαν. ἀσμένως δὲ τῶν Αἰτωλῶν συνυπακουσάντων, καὶ διδόντων αὐτῷ στρατιώτας ἑπτακισχιλίους, ὁ μὲν Λεωσθένης διαπεμπόμενος πρός τε [3] τοὺς Λοκροὺς καὶ Φωκεῖς, καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς πλησιοχώρους, παρεκάλει τῆς αὐτονομίας ἀντέχεσθαι, καὶ τῆς τῶν Μακεδόνων δεσποτείας ἐλευθερῶσαι τὴν Ἑλλάδα.

1 Omittit Baſ. 2 Παρακύπτειν Reg. 1. Leid. 3 Τῶν Baſil.

multis magniſque certaminibus ſuas habuerant partes, bellatores exercitati evaſerunt. Et haec ſane, interitu Alexandri non ſatis cognito, acciderunt. Poſteaquam vero Babylone quidam adveniſſent, qui oculis ſuis regis e vita diſceſſum viderant, populus ex profeſſo in bellum incubuit; miſſaque cum armis non paucis pecuniarum Harpali parte Leoſtheni, ne quid amplius occultaret, ſed quod ex reipublicae commodo foret, agendum ſuſciperet, demandavit. Is ſtipendio, quod praeſcriptum erat, militibus diſtributo, armatiſque, quibus arma deeſſent, in Aetoliam, ut communi bellum opera gereretur, tranſivit. Cui Aetoli libenter obſecuti, ſeptem armatorum millia tradunt. Tum Leoſthenes per legationem Locros & Phocenſes, ceteroſque finitimos, ad libertatem capeſſendam, & liberandam a Macedonum dominatu Graeciam, exhortatur.

ι. Ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων, τῶν μὲν κτηματικῶν συμβουλευόντων τὴν ἡσυχίαν ἄγειν, τῶν δὲ δημοκόπων ἀνασειόντων τὰ πλήθη, καὶ παρακαλούντων ἐῤῥωμένως ἔχεσθαι τοῦ πολέμου, πολὺ τοῖς πλήθεσιν ὑπερεῖχον οἱ τὸν πόλεμον αἱρούμενοι, καὶ τὰς τροφὰς εἰωθότες ἔχειν ἐκ τοῦ μισθοφορεῖν· οἷς ποτ᾽ ἔφησεν ὁ Φίλιππος, τὸν μὲν πόλεμον εἰρήνην ὑπάρχειν, τὴν δὲ εἰρήνην πόλεμον. εὐθὺς οὖν οἱ μὲν ῥήτορες τὰς τῶν δημοτικῶν ὁρμὰς σωματοποιοῦντες, ἔγραψαν ψήφισμα, τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας φροντίσαι τὸν δῆμον, καὶ τὰς μὲν φρουρουμένας πόλεις ἐλευθερῶσαι, ναῦς δὲ παρασκευάσαι τριήρεις μὲν τεσσαράκοντα, [1] τετρήρεις δὲ διακοσίας· στρατεύσασθαι δὲ πάντας Ἀθηναίους τοὺς μέχρις ἐτῶν τεσσαράκοντα, καὶ τρεῖς μὲν φυλὰς τὴν Ἀττικὴν παραφυλάττειν, τὰς δ᾽ ἑπτὰ πρὸς τὰς ὑπερορίους στρατείας ἑτοίμους εἶναι. ἐκπέμψαι δὲ καὶ πρέσβεις τοὺς

Apparatus belli & legatio ad civitates Graecorum miſſa.

1 Deſunt haec, librarii negligentia, uſque καὶ τρεῖς, Baſil.

X. In populo interim Athenienſi bello abſtinendum locupletes ſuadere. At rabulae populares multitudinem concitare, &, ut bellum gnaviter capeſſerent, exhortari. Unde evenit, ut qui bellum eligerent, ac faciendis ſtipendiis victum ſibi quaererent, numero ſuperarent. Cui hominum generi bellum eſſe pacem, pacemque bellum, Philippus olim dixit. Confeſtim itaque oratores, in unum quaſi corpus aggregatis, qui cum plebe ſentirent, pſephiſma condunt, ut communis Graecorum libertatis curam populus ſuſcipiat, urbeſque praeſidiis occupatas liberet: claſſem etiam triremium XL & ducentarum quadriremium comparet. Tum quicunque Athenienſium aetatis annum quadrageſimum non exceſſiſſent, nomina in hanc militiam profiteantur. Treſque pro Attica tribus excubent: reliquae ſeptem ad expeditiones ulteriores ſint praeſto. Legati praeter haec mittantur, qui ad omnes

ἐπελευσομένους τὰς Ἑλληνίδας πόλεις, καὶ διδάξοντας ὅτι καὶ πρότερον μὲν ὁ δῆμος, τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν κοινὴν εἶναι πατρίδα κρίνων τῶν Ἑλλήνων, τοὺς ἐπὶ δουλείᾳ στρατευσαμένους Βαρβάρους ἠμύνατο κατὰ θάλατταν, καὶ νῦν [1] οἴεται δεῖν ὑπὲρ τῆς κοινῆς τῶν Ἑλλήνων σωτηρίας καὶ σώμασι καὶ χρήμασι καὶ ναυσὶ προκινδυνεύειν. κυρωθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος προχειρότερον ἢ συνέφερεν, οἱ μὲν συνέσει διαφέροντες τῶν Ἑλλήνων ἔφασαν τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων τὰ μὲν πρὸς εὐδοξίαν εὖ βεβουλεῦσθαι, τοῦ δὲ συμφέροντος διημαρτηκέναι. προεξανίστασθαι γὰρ αὐτὸν τῶν καιρῶν, καὶ πρὸς ἀνικήτους καὶ μεγάλας δυνάμεις ἐπιβάλλεσθαι διακινδυνεύειν, μηδεμιᾶς ἀνάγκης κατεπειγούσης, καὶ φρονήσει δοκοῦντα διαφέρειν, μηδὲ ταῖς περιβοήτοις τῶν Θηβαίων συμφοραῖς νενουθετῆσθαι. οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν πρέσβεων ἐπιπορευομένων τὰς πόλεις, καὶ τῇ συνήθει

1 Οἴσεται Baſil.

Graeci nominis civitates profecti illas doceant, quod & antea populus, univerſam Graeciam communem Graecorum patriam eſſe iudicans, Barbaros ad ſervitutem Graecis inferendam cum exercitu invadentes mari propulſarit, & nunc pro communi Graecorum ſalute, cum corporum, fortunarumque, & claſſis diſcrimine, propugnandum cenſeat. Hoc populi decreto propenſius, quam utilius, ſancito, qui Graecorum intelligentia ceteros anteibant, populum Athenienſium, quod ad gloriam, recte quidem conſuluiſſe, verum quod ad utilitatem publicam, tota aberraſſe via, cenſebant. Nam commovere ſe illum ante tempus, & belli fortunam experiri velle cum invictis maximiſque copiis, ubi nulla urgeat neceſſitas: & cum prudentia excellere putetur, ne pervulgatis quidem cladibus Thebanorum admoneri. Sed tamen cum urbes adirent legati, & uſitata cives grandi-

τῶν λόγων δεινότητι παρορμώντων πρὸς τὸν πόλεμον, αἱ πλεῖσται μὲν συνέθεντο τὴν συμμαχίαν, αἱ μὲν κατ' ἔθνος, αἱ δὲ κατὰ πόλιν.

ια'. Τῶν δ' ἄλλων Ἑλλήνων οἱ μὲν πρὸς Μακεδόνας [1] ἀπέκλιναν, οἱ δὲ τὴν ἡσυχίαν εἵλοντο. Αἰτωλοὶ μὲν οὖν ἅπαντες πρῶτοι συνέθεντο τὴν συμμαχίαν, καθάπερ προείρηται· μετὰ δὲ τούτους Θετταλοὶ μὲν πάντες, πλὴν [2] Πελινναίων· Οἰταῖοι δὲ, πλὴν Ἡρακλεωτῶν· Ἀχαιῶν δὲ Φθιῶται, πλὴν Θηβαίων· [3] Μηλιεῖς δὲ, πλὴν Μαλέων. ἑξῆς δὲ Δωριεῖς ἅπαντες, καὶ Λοκροὶ, καὶ Φωκεῖς· ἔτι δὲ Αἰνιᾶνες, καὶ [4] Ἀλυζαῖοι, [5] καὶ Δόλοπες· πρὸς δὲ τούτοις, Ἀθάμαντες καὶ Λευκάδιοι, καὶ Μολοττῶν οἱ περὶ Ἀρυπταῖον. οὗτος δ' ὕπουλον συμμαχίαν συνθέμενος, ὕστερον διὰ προδοσίας συνήργησε τοῖς Μακεδόσι. τῶν τ' Ἰλλυριῶν καὶ Θρακῶν ὀλίγοι συνέθεντο συμμαχίαν, διὰ τὸ πρὸς τοὺς Μακεδόνας μῖ- Recenſus ſociorum belli.

1 Ἀπέκλινον Baſil.
2 Vulg. Πελληναίων. Vid. not.
3 Μιληεῖς Reg. 1. Vulg. Ἠλιεῖς.
4 Λυζαῖοι ora Steph. Leid. & Reg. 1. Vulgo Κλυζαῖοι.
5 Καὶ οἱ Leid.

loquentia ad bellum incitarent, pleraeque ad ſocietatis foedus, aliae nationum, aliae civitatum ſingularum nomine, ſe applicarunt.

XI. De ceteris Graecis pars ad Macedones propendebant, pars nihil movendum ſibi arbitrabantur. Univerſa igitur Aetolorum natio omnium prima, ut dictum eſt, in foedus tranſiit. Et poſt hos Theſſali omnes, praeter Pelinnaeos. Oetaei, exceptis Heracleotis. Ex Achaeis Phthiotae, abſque Thebanis tamen. Melienſes, demtis Malienſibus. Hinc Dorienſium, Locrorumque & Phocenſium gentes univerſae. Itemque Aenianes, Alyzaei & Dolopes. Et praeter eos, Athamanes, Leucadii, & Moloſſi ſub imperio Aryptaei: qui ſocietatem fucatam iniverat, & per proditionem Macedones poſtea adiuvit. Pars etiam Illyriorum & Thracum non exigua, odio Macedonum,

σος. ἑξῆς δὲ συνελάβοντο τοῦ πολέμου Καρύστιοι μὲν ἐξ Εὐβοίας, τελευταῖοι δὲ τῶν Πελοποννησίων Ἀργεῖοι, Σικυώνιοι, Ἠλεῖοι, Μεσσήνιοι, καὶ οἱ τὴν ἀκτὴν κατοικοῦντες. οἱ μὲν οὖν συμμαχίαν συνθέμενοι τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρχον οἱ προειρημένοι. ὁ δὲ δῆμος ἀπέστελλε στρατιώτας τῷ Λεωσθένει βοηθήσοντας, πολιτικοὺς μὲν πεζοὺς πεντακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ πεντακοσίους, μισθοφόρους δὲ δισχιλίους. τούτων δὲ πορευομένων διὰ τῆς Βοιωτίας, ἀλλοτρίους συνέβαινεν εἶναι τοὺς Βοιωτοὺς τοῖς Ἀθηναίοις, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας· Ἀλέξανδρος Θήβας κατασκάψας, τὴν χώραν τοῖς περιοικοῦσι Βοιωτοῖς ἔδωκεν. οὗτοι δὲ κατακληρουχήσαντες τὰς τῶν ἠτυχηκότων κτήσεις, ἐκ τῆς χώρας μεγάλας ἐλάμβανον προσόδους. διόπερ εἰδότες ὅτι κρατήσαντες Ἀθηναῖοι τῷ πολέμῳ, τοῖς Θηβαίοις ἀποκαταστήσουσι τήν τε πατρίδα καὶ τὴν χώραν, [1] ἀπέκλιναν πρὸς τοὺς Μακεδόνας. στρατοπεδευόντων δ' αὐτῶν περὶ τὰς Πλαταιὰς, ὁ Λεωσθέ-

Boeoti Macedonum partibus ſe adiungunt.

1 Ἀπέκλιναν Reg. 1. quod malo ob praecedentia. Edd. ἀπέκλινον.

in ſocietatis pactum venit. Ad quod etiam acceſſerant ex Euboea Caryſtii: & tandem ex Peloponneſiis, Argivi, Sicyonii, Elei, Meſſenii, & qui Acten incolunt. Hi ergo, quos recenſuimus, Graecorum, ſocietatis inter ſe foedus pacti ſunt. Populus autem Leoſtheni auxilio miſit ex civibus IↃↃ peditum, & equites quingentos, mercede autem conductorum millia duo. Qui cum iter facerent per Boeotiam, infeſtos habuere Boeotos, his de cauſis. Alexander, Thebis ſolo aequatis, finitimis Boeotis agros conceſſerat. Hi forte miſerorum fundos inter ſe partiti, amplos inde reditus percipiebant. Quare cum futurum ſcirent, ut Athenienſes bello ſuperiores Thebanis patriam & agros reſtituerent, Macedonum partibus ſe adiunxerunt. Dumque caſtra ad Plataeas metantur, Leoſthenes cum parte copiarum in

νης μέρος τῆς ἰδίας δυνάμεως ἀναλαβὼν, ἧκεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. μετὰ δὲ τῶν Ἀθηναίων παραταξάμενος πρὸς τοὺς ἐγχωρίους, μάχῃ τε ἐνίκησε, καὶ τρόπαιον στήσας ταχέως ἐπανῆλθεν εἰς Πύλας· ἐνταῦθα γὰρ διατρίβων χρόνον τινὰ προκατείληπτο τὰς παρόδους, καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων δύναμιν ἀνεδέχετο.

ιβʹ. Ἀντίπατρος δ' ἀπολελειμμένος ὑπ' Ἀλεξάνδρου στρατηγὸς τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐπύθετο τήν τε τοῦ βασιλέως ἐν Βαβυλῶνι τελευτὴν, τήν τε τῶν σατραπειῶν διαίρεσιν, πρὸς μὲν Κρατερὸν εἰς Κιλικίαν διεπέμπετο, παρακαλῶν τὴν ταχίστην βοηθῆσαι· (οὗτος γὰρ προαπεσταλμένος εἰς Κιλικίαν, [1] ἤμελλε κατάγειν εἰς Μακεδονίαν τοὺς ἀπολελυμένους τῆς στρατείας Μακεδόνας, ὄντας ὑπὲρ τρισμυρίους) πρὸς δὲ Φιλώταν τὸν εἰληφότα σατραπείαν [2] τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν, ὁμοίως ἀξιῶν καὶ τοῦτον βοηθῆσαι, καὶ μίαν τῶν [3] ἑαυτοῦ θυ-

Antipater, Alexandri in Europa imperator, coactis copiis obnititur;

1 Ἔμελλε Leid.
2 Non eſt in Baſil.
3 Αὐτοῦ idem. Tum συνοικεῖν Reg. 1.

Boeotiam venit: & inſtructa civium ſuorum acie, incolas adortus, victor exſtitit, erectoque tropaeo, ad Pylas retro movit. Hîc enim poſt aditus a ſe occupatos, dum copias Macedonum exſpectat, ad tempus ſtativa habebat.

XII. Antipater vero, ſummus Europae dux ab Alexandro relictus, ubi de morte regis in Babylone, & ſatrapiarum diviſione, cognovit, ad Craterum miſit in Ciliciam, qui, ut cum prima occaſione auxilium ſibi ferret, exhortarentur. Hic enim iam ante in Ciliciam miſſus, ultra XXX Macedonum millia, vacationem a militia adeptos, in patriam reducere parabat. Philotam inſuper, qui Phrygiae ad Helleſpontum acceperat ſatrapatum, de ſuppetiis ferendis ſollicitat, filiarum una in matrimonium

γατέρων συνοικιεῖν ἐπαγγελλόμενος. πυθόμενος δὲ τὴν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων συνδρομὴν ἐπ᾽ αὐτὸν γεγενημένην, τῆς μὲν Μακεδονίας ἀπέλιπε στρατηγὸν [1] Σίππαν, δοὺς στρατιώτας τοὺς ἱκανοὺς, καὶ παραγγείλας στρατολογεῖν ὡς πλείστους. αὐτὸς δ᾽ ἀναλαβὼν Μακεδόνας μὲν μυρίους καὶ τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ ἑξακοσίους, (ἐσπάνιζε γὰρ ἡ Μακεδονία στρατιωτῶν πολιτικῶν, διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀπεσταλμένων εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπὶ διαδοχὴν τῆς [2] στρατιᾶς) ἀνέζευξεν ἐκ τῆς Μακεδονίας εἰς Θετταλίαν, συμπαραπλέοντος αὐτῷ τοῦ στόλου παντὸς, ὃν ἀπεσταλκὼς ἦν Ἀλέξανδρος [3] παραπέμψοντα πλῆθος χρημάτων ἐκ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν εἰς τὴν Μακεδονίαν, οὐσῶν πασῶν τῶν τριήρων ἑκατὸν καὶ δέκα. οἱ δὲ Θετταλοὶ τὸ μὲν πρῶτον συμμαχοῦντες τῷ Ἀντιπάτρῳ, πολλοὺς καὶ ἀγαθοὺς ἱππεῖς ἐξέπεμψαν αὐτῷ· ὕστερον δ᾽ ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων μεταπεισθέντες,

1 Σίσπαν ora Steph.

2 Στρατιᾶς Reg. 1. Leid. Σατραπείας Steph. margo, Vatic. Baſil. Reg. 2. In edd. στρατείας.

3 Παραπέμψοντα Reg. 1. quod non diſplicet. Cett. παραπέμψαντα.

promiſſa. Simulac vero Graecorum adverſus ſe cuncurſationem audivit, Sippam, qui Macedoniae imperator eſſet interim, cum non mediocri manu reliquit, & ut milites quam plurimos colligeret, iuſſit. Ipſe vero, Macecedonum tredecim millibus, & equitibus IↃC, ſibi adiunctis, (rarior enim militis ex civibus, propter ſupplementa in Aſiam tranſmiſſa, tum temporis copia erat) ex Macedonia in Theſſaliam tranſit, tota claſſe iuxta navigante, quam Alexander, magnam pecuniae vim ex regiis theſauris in Macedoniam allaturam, miſerat. Summa harum in univerſum erat CX triremium. Theſſali quidem, inter principia ſocietatem Antipatri amplexi, multos forteſque equites illi miſerant. Sed poſtea in aliam ſententiam ab Athenienſibus traducti, ad Leoſthenem

ἀφίππευσαν πρὸς Λεωσθένην, καὶ μετὰ τῶν Ἀθηναίων ταχθέντες, διεπολέμουν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας. μεγάλης δὲ δυνάμεως ταύτης τοῖς Ἀθηναίοις προσγεγενημένης, οἱ μὲν Ἕλληνες ἐκράτουν, πολὺ τῶν Μακεδόνων ὑπερέχοντες· ὁ δὲ Ἀντίπατρος μάχῃ λειφθεὶς, καὶ τὸ λοιπὸν οὔτε παρατάξασθαι τολμῶν, οὔτ' εἰς τὴν Μακεδονίαν ἐπανελθεῖν ἀσφαλῶς δυνάμενος, [1] κατέφυγεν εἰς πόλιν Λαμίαν. ἐν ταύτῃ δὲ τὴν δύναμιν συνέχων, καὶ τὰ τείχη [2] κατασκευάζων, ἔτι δὲ παρασκευὰς ὅπλων καὶ καταπελτῶν καὶ σίτου ποιούμενος, ἐκαραδόκει τοὺς ἀπὸ τῆς Ἀσίας συμμάχους.

ſed proelio victus, Lamiam in Theſſalia confugere cogitur.

ιγ'. Λεωσθένης δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως παρελθὼν πλησίον τῆς Λαμίας, καὶ τὴν παρεμβολὴν ὀχυρωσάμενος τάφρῳ βαθείᾳ καὶ χάρακι, τὸ μὲν πρῶτον ἐκτάξας τὴν δύναμιν [3] προσῆγε τῇ πόλει, καὶ τοὺς Μακεδόνας εἰς μάχην προυκαλεῖτο. μὴ τολμώντων δὲ αὐτῶν διαγωνίσασθαι, προσβολὰς καθ' ἡμέραν τοῖς τεί-

Leoſthenes eum incluſum obſidione tenet;

1 Omittit Reg. 1. Paullo ante προγεγενημένης Baſil.

2 Κατεσκεύαζεν Reg. 1.

3 Προσεῖχε Reg. 1.

cum equitatu ſe contulerunt, & cum Athenienſibus coniuncti, pro libertate Graecorum belligerabantur. Cum igitur magnum Athenienſibus robor acceſſiſſet, Graeci, longe Macedonibus ſuperiores, praevalebant. Et Antipater proelio victus, quod aciem deinceps opponere non auderet, neque regredi in Macedoniam tuto poſſet, Lamiam perfugit: ubi militem in officio continens, moeniaque inſtaurans, & armorum, catapultarum & frumenti apparatu ſe confirmans, ſuppetias ex Aſia praeſtolabatur.

XIII. Leoſthenes vero, cum omnibus copiis quam proxime ad Lamiam accedens, foſſa profunda valloque caſtra munit. Ac primo quidem, cum inſtructo agmine urbi imminens, ad pugnam Macedones laceſſit. Sed cum pugnae ſe periculo committere non auderent, quotidie

χεσιν ἐκ διαδοχῆς ἐποιεῖτο. ἀμυνομένων δὲ τῶν Μακεδόνων εὐρώστως, πολλοὶ τῶν προπετῶς βιαζομένων Ἑλλήνων ἀπώλλυντο· δυνάμεως γὰρ ἀξιολόγου κατὰ τὴν πόλιν οὔσης, καὶ βελῶν παντοδαπῶν ἀφθονίας, ἔτι δὲ τείχους πολυτελοῦς κατεσκευασμένου, ῥᾳδίως οἱ πολιορκούμενοι περιεγίνοντο. ὁ δὲ Λεωσθένης, ἀπογνοὺς τὴν ἐκ βίας ἅλωσιν τῆς πόλεως, τὰς ἀγομένας εἰς αὐτὴν ἀγορὰς παρῃρεῖτο, νομίζων ῥᾳδίως τῇ σιτοδείᾳ καταπολεμήσειν τοὺς ἐγκεκλεισμένους ἐν τῇ πόλει. κατεσκεύαζε δὲ [1] καὶ τεῖχος, καὶ τάφρον ὤρυττε μεγάλην καὶ βαθεῖαν, εἴργων τοὺς πολιορκουμένους ἀπὸ τῆς ἐξόδου. μετὰ δὲ ταῦτα Αἰτωλοὶ μὲν ἀξιώσαντες τὸν Λεωσθένην διά τινας ἐθνικὰς χρείας κατὰ τὸ παρὸν ἀπελθεῖν ἐπ' οἴκου, πάντες ἐπανῆλθον εἰς τὴν Αἰτωλίαν. [2] οὕτω δὲ τῶν περὶ Ἀντίπατρον καταπονηθέντων, καὶ τῆς πόλεως κινδυνευούσης ἁλῶναι διὰ τὴν προσδοκωμένην

1 Κατὰ τάχος τεῖχος ſolus Ven. 2 Οὕτως Baſil.

per vices moenia oppugnat. Dumque ita ſtrenuo Macedones propugnant, multi Graecorum imprudentius hoſtem adorti occumbunt. Nam quia manus non contemnenda, & telorum omnis generis copia in urbe erat, murum inſuper habebant magnis impendiis exſtructum, facile ſuperiores evadebant. Leoſthenes igitur, vi oppidum oppugnari haud poſſe intelligens, a commeatu illud interclusit, quod cibariorum inopia ſe facile obſeſſos in urbe debellaturum exiſtimabat. Idcirco murum excitat, magnamque ſub eo foſſam ex profundo educit, hoſtemque exitu prohibet. Poſt hoc Aetoli, venia domum redeundi a Leoſthene petita, quod publica quaedam negotia avocarent, omnes in Aetoliam revertuntur. Atqui dum ita cum ſuis Antipater in ſummis haeret anguſtiis, parumque abeſt, quin urbs, propter imminentem com-

σιτοδείαν, ἡ τύχη τὸ παράδοξον ἀπένειμε τοῖς Μακεδόσιν εὐκλήρημα. τοῦ γὰρ Ἀντιπάτρου τοῖς τὰς τάφρους ὀρύττουσιν ἐπιθεμένου, καὶ συμπλοκῆς γενομένης, ὁ μὲν Λεωσθένης παραβοηθῶν τοῖς ἰδίοις, καὶ [1] πληγεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ, [2] παραχρῆμα ἔπεσε, καὶ λειποψυχήσας εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπεκομίσθη. τῇ τρίτῃ δ' ἡμέρᾳ τελευτήσαντος αὐτοῦ, καὶ ταφέντος ἡρωϊκῶς, διὰ τὴν ἐν τῷ πολέμῳ δόξαν, ὁ μὲν δῆμος τῶν Ἀθηναίων τὸν ἐπιτάφιον ἔπαινον εἰπεῖν προσέταξεν Ὑπερείδῃ, τῷ πρωτεύοντι τῶν ῥητόρων τῇ τοῦ λόγου δεινότητι καὶ τῇ κατὰ τῶν Μακεδόνων ἀλλοτριότητι. κατ' ἐκεῖνον γὰρ τὸν καιρὸν ὁ μὲν κορυφαῖος τῶν Ἀθήνησι ῥητόρων Δημοσθένης ἐπεφεύγει, καταδεδικασμένος ὡς εἰληφὼς τῶν Ἁρπαλείων χρημάτων· ἀντὶ δὲ τοῦ Λεωσθένους κατεστάθη στρατηγὸς Ἀντίφιλος, ἀνὴρ συνέσει στατηγικῇ καὶ ἀνδρείᾳ διαφέρων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Εὐρώπην ἐν τούτοις ἦν.

ſed facta eruptione commiſſoque proelio Macedones vincunt, & Leoſthenes ipſe cadit.

Tum Demoſthenes exſilii poenam ſubiit.

In Leoſthenis locum ſucceſſit Antiphilus.

1 Πληγεὶς τὴν ſine εἰς Reg. 1. ſatis eleganter.

2 Παραχρῆμα μὲν ἔπεσε Vatic. Baſil. Mox ἐκομίσθη Venet.

meatus penuriam, capiatur, repentinam fortuna proſperitatem Macedonibus attribuit. Antipatro enim occupatos in ducendis foſſis invadente, proelium committitur. Ubi dum Leoſthenes ſuis opitulatur, ſaxo in capite ictus, ſtatim corruit, & ſemianimis in caſtra relatus, tertia die poſt vitam claudit, ac propter gloriam bello acquiſitam heroice ſepelitur. Funebrem eius laudationem populus Athenienſium Hyperidem perorare iuſſit. Is primus inter oratores, propter eximiam dicendi facultatem, & odium adverſus Macedones, habebatur. Per illud enim tempus ſummus oratorum Demoſthenes, quaſi pecunias ab Harpalo accepiſſet, condemnatus ſolum verterat. In locum autem Leoſthenis Antiphilus, prudentia imperatoria & fortitudine excellens, imperator eſt ſuffectus. Europae igitur ſtatus hunc ad modum ſe tunc habebat.

Ptolemaeus, Aegypti ſatrapa, cum Antipatro foedus contra Perdiccam iungit.

ιδʹ. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν, τῶν μεμερισμένων τὰς σατραπείας Πτολεμαῖος μὲν ἀκινδύνως παρέλαβε τὴν Αἴγυπτον, καὶ τοῖς μὲν ἐγχωρίοις φιλανθρώπως προσεφέρετο, παραλαβὼν δὲ ὀκτακισχίλια τάλαντα, μισθοφόρους ἤθροιζε, καὶ δυνάμεις παρεσκευάζετο· συνέτρεχε δὲ καὶ φίλων πλῆθος πρὸς αὐτὸν, διὰ τὴν ἐπιείκειαν. πρὸς δὲ Ἀντίπατρον διαπρεσβευόμενος, κοινοπραγίαν συνέθετο, σαφῶς εἰδὼς, ὅτι Περδίκκας ἐπιβαλεῖται παρελέσθαι τὴν τῆς Αἰγύπτου σατραπείαν.

Lyſimachus in Thracia Seutham regem bello impugnat.

Λυσίμαχος δ᾽ ἐπιβαλὼν τοῖς κατὰ τὴν Θράκην τόποις, καὶ καταλαβὼν Σεύθην τὸν βασιλέα κατεστρατοπεδευκότα πεζοῖς μὲν δισμυρίοις, ἱππεῦσι δ᾽ ὀκτακισχιλίοις, οὐ κατεπλάγη τὸ μέγεθος τῆς δυναμέως. ἔχων δὲ τοὺς σύμπαντας πεζοὺς μὲν οὐ πλείους τῶν τετρακισχιλίων, ἱππεῖς δὲ δισχιλίους, συνῆψε μάχην τοῖς Βαρβάροις. ταῖς μὲν οὖν ἀνδραγαθίαις προεῖχεν αὐτῶν, τοῖς

XIV. In Aſia vero ex illis, qui ſatrapias inter ſe partiti fuerant, Ptolemaeus, Aegyptum citra periculum adeptus, humanum ſe regionis eius incolis exhibebat: & octo millibus talentûm potitus, conductis, qui aera mererentur, exercitum comparabat. Complures etiam amice erga illum affecti, propter aequitatem, ad ipſum confluebant. Per legatos autem cum Antipatro ſocietatis foedus inivit, cum certo futurum ſciret, ut Perdiccas Aegypti ſatrapiam ſibi adimere conaretur. Tum & Lyſimachus, in Thraciae quaedam loca irrumpens, Seutham regem cum XX peditum, & VIII equitum millibus caſtra metatum offendit. Sed magnitudine copiarum haud perterritus, cum ipſe ad ſummum non plus in pedeſtri agmine, quam IV millia, & duo tantum millia in equitatu, haberet, ſigna cum Barbaris contulit. Ac licet virtute quidem ſuperior, multitudine vero inferior eſſet,

δὲ πλήθεσι λειπόμενος, καρτερὰν μάχην συνεστήσατο, καὶ πολλοὺς μὲν τῶν ἰδίων ἀποβαλὼν, πολλαπλασίους δ' ἀποκτείνας, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν στρατοπεδείαν, ἀμφίδοξον ἔχων τὴν νίκην. τότε μὲν οὖν ἐχωρίσθησαν ἐκ τῶν τόπων αἱ παρ' ἀμφοτέροις δυνάμεις, καὶ παρασκευὰς μείζους ἐποιοῦντο πρὸς τὴν τῶν ὅλων διάθεσιν. Λεοννάτος δὲ, παραγενομένου πρὸς αὐτὸν Ἑκαταίου πρεσβευτοῦ, καὶ δεομένου βοηθῆσαι τὴν ταχίστην Ἀντιπάτρῳ καὶ Μακεδόσιν, ἐπηγγείλατο συμμαχήσειν. διαβὰς οὖν εἰς τὴν Εὐρώπην, καὶ καταντήσας εἰς Μακεδονίαν, προσελάβετο πολλοὺς στρατιώτας Μακεδόνας· ἀθροίσας δὲ τοὺς ἅπαντας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ [1] δισχιλίους καὶ πεντακοσίους, προῆγε διὰ τῆς Θετταλίας ἐπὶ τοὺς πολεμίους.

Inter haec Leonnatus, ex Aſia in Europam traiiciens, auxiliis adiuvat Antipatrum.

ιε'. Οἱ δὲ Ἕλληνες, λύσαντες τὴν πολιορκίαν, καὶ τὴν στρατοπεδείαν ἐμπρήσαντες, τὸν μὲν ἀχρεῖον εἰς παράταξιν ὄχλον καὶ τὰς παρασκευὰς εἰς Μελίτειαν πόλιν

Graeci, ſoluta Lamiae obſidione, Leonnato infeſti obviam eunt.

1 Χιλίους Vatic. Reg. 2. Baſil. Tum προσῆγε Reg. 1.

pugnam tamen inivit acerrimam, qua magna ſuorum iactura facta, ſed longe maiore hoſtium numero caeſo, cum victoria ancipiti in caſtra receſſit. Et tunc quidem digreſſae ex locis illis utrorumque copiae, maiores ad diſceptandum de ſumma rerum apparatus faciebant. Inter hoc Leonnatus, cum profectus ad ipſum Hecataeus, ut quam celerrime ſuccurreret Antipatro & Macedonibus, rogaret, auxilia promiſit. In Europam igitur tranſgreſſus, ut Macedoniam intravit, multos ſibi Macedonum adiunxit. Et plus quam XX peditum, & equitum duobus millibus & quingentis in univerſum coactis, per Theſſaliam in hoſtes duxit.

XV. Tum Graeci, ſoluta obſidione, caſtriſque incenſis, inutilem pugnae turbam cum impedimentis in urbem Me-

ἐξέπεμψαν· αὐτοὶ δ' εὔζωνοι καὶ πρὸς μάχην ὄντες ἕτοιμοι, προῆγον ἀπαντήσοντες τοῖς περὶ Λεοννάτον, πρὸ τοῦ τὸν Ἀντίπατρον [1] συμμίξαι, καὶ τὰς δυνάμεις ἀμφοτέρας εἰς ἕνα τόπον συνελθεῖν. εἶχον δὲ τοὺς σύμπαντας, πεζοὺς μὲν δισμυρίους καὶ δισχιλίους· (οἱ γὰρ Αἰτωλοὶ πάντες προαπηλλαχότες ἦσαν εἰς τὴν οἰκείαν, καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων οὐκ ὀλίγοι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ὑπῆρχον εἰς τὰς πατρίδας κεχωρισμένοι) ἱππεῖς δὲ συνεστρατεύοντο πλείους τῶν τρισχιλίων καὶ πεντακοσίων, ὧν ἦσαν Θετταλοὶ δισχίλιοι, διάφοροι ταῖς ἀρεταῖς, ἐν οἷς

Proelio equeſtri Leonnatus fuſus & occiſus.

εἶχον μάλιστα τὰς τῆς νίκης ἐλπίδας. γενομένης δὲ ἱππομαχίας ἰσχυρᾶς ἐπὶ πολὺν χρόνον, καὶ τῶν Θετταλῶν [2] διὰ τὰς ἀρετὰς ἐπικρατούντων, ὁ μὲν Λεοννάτος λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, [3] καὶ διακλεισθεὶς εἰς τόπον τελματώδη, τοῖς ὅπλοις ἠλαττοῦτο· πολλοῖς δὲ τραύμασι περιπεσὼν, καὶ τελευτήσας, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἤρθη,

1 Deſit Reg. 1. Paullo ante Μελίτειαν Reg. 2. Cett. Μελιτίαν.
2 Ταῖς ἀρεταῖς ἐπικρατούντων ora Stephan. & Reg. 1. cum Leid.
3 Non habet Leid. Mox τελμώδη Baſil.

litiam dimittunt. Ipſi vero expedito & ad pugnam accincto agmine, Leonnati copiis occurrunt prius, quam, Antipatro cum illis coniuncto, uterque exercitus in unum locum conveniret. Totus horum numerus erat XXII millia peditum, (nam Aetoli iam ante domum ſe receperant, nec pauci de ceteris Graecis in patriam abſceſſerant) equitum vero plures quam ter mille ac quingenti una militabant. Inter quos duo millia Theſſalorum erant, virtute praeſtantes, in quibus maxime victoriae ſpem habebant. Equeſtri igitur proelio ad bene longum tempus fortiter diſceptatur: ubi Theſſalis virtute ſuperantibus, Leonnatus, tametſi praeclare dimicaret, in paluſtrem tamen locum coarctatus, dum etiam armis degravatur, ſuccumbit, multiſque vulneribus confectus, mortem op-

καὶ πρὸς τὴν ἀποσκευὴν ἀπηνέχθη τετελευτηκώς. τῇ δ' ἱππομαχίᾳ λαμπρῶς τῶν Ἑλλήνων νενικηκότων, [1] Μέ-νωνος ἱππαρχοῦντος τοῦ Θετταλοῦ, εὐθὺς ἡ τῶν Μακεδόνων φάλαγξ, φοβουμένη τοὺς ἱππεῖς, ἀπεχώρησεν ἐκ τοῦ πεδίου πρὸς τὰς ὑπερκειμένας δυσχωρίας, καὶ [2] τῇ τῶν τόπων ὀχυρότητι τὴν ἀσφάλειαν περιεποιήσατο. τῶν δὲ Θετταλῶν ἱππέων προσμαχομένων, [3] καὶ διὰ τὴν δυσχωρίαν ἀπράκτων γινομένων, οἱ μὲν Ἕλληνες, τρόπαιον στήσαντες, καὶ τῶν νεκρῶν κυριεύσαντες, ἀπηλλάγησαν ἐκ τῆς μάχης. τῇ δ' ὑστεραίᾳ παραγενηθέντος Ἀντιπάτρου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ συμμίξαντος τοῖς ἡττημένοις, μίαν οἱ πάντες Μακεδόνες ἐποιήσαντο τὴν στρατοπεδείαν, καὶ τὴν τῶν ὅλων στρατηγίαν παρέλαβεν Ἀντίπατρος. οὗτος δὲ κρίνας ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡσυχίαν ἔχειν, καὶ θεωρῶν τοὺς πολεμίους ἱπποκρατοῦντας, τὴν μὲν διὰ τῶν ὅπλων [4] προσχώρησιν

Victos colligit Antipater, & in tutum ſe recipit.

1 Μέννωνος Baſil.
2 Omittit Baſil.
3 Negligitur a Reg. 1. & Leid. καὶ ante διὰ, quos laudo.
4 Προσχώρησιν ora Steph. Leid. Reg. 1. Ἀποχώρησιν alii.

petit, & ſublatus a ſuis ad impedimenta mortuus deportatur. Idcirco Graecis tam ſplendida victoria (ubi Menon Theſſalus ſummus equitum dux fuerat) potitis, Macedonum phalanx, equitatus metu, protinus e campeſtribus ad ſuperiores locorum difficultates abſcedit, eorumque firmitate incolumitatem ſuam tutatur. Theſſali quidem equites illos oppugnabant: ſed locorum iniquitas obſtabat, quo minus aliquid efficerent. Quamobrem Graeci, interfectorum cadaveribus potiti, erecto tropaeo, pugna abſcedunt. Poſtridie, ubi Antipater cum agmine ſuo venit, ſeque victis adiunxit, caſtris Macedonum adunatis, rei totius adminiſtrationem ſuſcepit. Is, dum Theſſalos equitatu ſuperiores eſſe vidit, in praeſens quieſcendum ratus, ferro quidem viam ſibi aperire non audet;

ἀπέγνω, διὰ δὲ τῆς δυσχωρίας προάγων, καὶ τοὺς ὑπερδεξίους τόπους προκαταλαμβανόμενος, [1] ἀπεχώρησεν ἐκ τούτων τῶν τόπων. Ἀντίφιλος δὲ ὁ τῶν Ἑλλήνων στρατηγὸς, ἐπιφανεῖ μάχῃ νικήσας τοὺς Μακεδόνας, ἐφήδρευε περὶ Θετταλίαν διατρίβων, καὶ καραδοκῶν τὴν τῶν πολεμίων ὁρμήν· καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἐν τοιαύταις εὐημερίαις ὑπῆρχε. τῶν δὲ Μακεδόνων θαλαττοκρατούντων, οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις ναυσὶν ἄλλας κατεσκεύασαν, ὥστε γενέσθαι τὰς πάσας ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. τῶν δὲ Μακεδονικῶν οὐσῶν νεῶν διακοσίων καὶ τεσσαράκοντα, τὴν ναυαρχίαν εἶχε Κλεῖτος. οὗτος δὲ [2] ναυμαχήσας πρὸς Ἠετίωνα τὸν Ἀθηναίων ναύαρχον, [3] νενίκηκε δυσὶ ναυμαχίαις, καὶ συχνὰς τῶν πολεμίων νεῶν διέφθειρε, περὶ τὰς καλουμένας [4] Ἐχινάδας νήσους.

Sed maris imperium obtinet claſſis Macedonica, duce Clito duplici proelio victrix.

ιϛʹ. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Περδίκκας, ἔχων μεθ᾽ ἑαυτοῦ τόν τε βασιλέα Φίλιππον καὶ τὴν βασι-

Interea Perdiccas bello ſubigit Ariarathen.

1 Ὑποχώρησεν iidem.
2 Ναυαρχήσας Leid.
3 Ἐνίκησε Reg. 1. Leid.
4 Ἐχινάδας Venet. perperam.

ſed per tractus regionis impeditos procedens, & ſuperiora loca praeoccupando, inde diſceſſit. Antiphilus vero, Graecorum imperator, Macedonibus inſigni proelio victis, ſtativa habebat in Theſſalia, quo hoſtis ſeſe verteret, obſervans. Et Graeci quidem tam felicem rerum ſucceſſum tunc habebant. Quia vero maris imperium Macedones tenebant, Athenienſes priori claſſi adiiciendas naves alias compingunt, ut numero centum & ſeptuaginta eſſent. Macedonica autem claſſis CCXL navibus conſtabat, Clituſque ei praefectus erat. Hic, cum Eetione Athenienſium navarcho ad Echinades inſulas congreſſus, gemino proelio victor plurimas hoſticarum navium corrupit.

XVI. Sub id tempus Perdiccas, regem Philippum re-

λικὴν δύναμιν, ἐστράτευσεν ἐπὶ Ἀριαράθην τὸν Καππαδοκίας δυνάστην. οὗτος γὰρ οὐ προσέχων τοῖς Μακεδόσιν, ὑπὸ μὲν Ἀλεξάνδρου παρεωράθη, διὰ τοὺς περὶ Δαρεῖον ἀγῶνας καὶ περισπασμούς, [1] ἀναστροφὴν δὲ πολυχρόνιον ἔσχε, κυριεύων τῆς Καππαδοκίας. διὸ καὶ πολλὰ μὲν ἐκ τῶν προσόδων χρήματα ἤθροισε, δυνάμεις δ' ἐγχωρίους καὶ ξενικὰς μεγάλας συνεστήσατο. διὸ καὶ βασιλείας ἀντιποιούμενος, ἕτοιμος ἦν πρὸς τὸν Περδίκκαν διαγωνίζεσθαι, πεζοὺς μὲν ἔχων τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ μυρίους [2] πεντακισχιλίους. ὁ δὲ Περδίκκας, συνάψας αὐτῷ μάχην, καὶ τῇ παρατάξει νικήσας, ἀνεῖλε μὲν εἰς τετρακισχιλίους, ἐζώγρησε δὲ ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους, ἐν οἷς ἦν καὶ αὐτὸς [3] ὁ Ἀριαράθης. τοῦτον μὲν οὖν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ πάντας αἰκισάμενος ἀνεσταύρωσε· τοῖς δ' ἡττηθεῖσι συγχωρήσας τὴν ἀσφάλειαν, [4] καὶ καταστήσας τὰ κατὰ τὴν Καπ- Cappadociae ſatrapia Eumeni Cardiano tradita.

1 Καὶ ἀναστρ. Reg. 1. Tum εἶχε Vat. Ven. Baſil.
2 Deſit Venet. Baſil. Reg. 2.
3 Abeſt articulus Baſil.
4 Sex, quae ſuccedunt, deſiderantur in Baſil.

giaſque copias ſecum habens, in Ariarathen Cappadociae regulum expeditionem ſuſcepit. Hic licet Macedonum imperium non agnoſceret, ab Alexandro tamen, certaminibus cum Dario variiſque negotiis diſtracto, praeteritus fuerat, & dominatum Cappadociae ad longum tempus quiete retinebat. Interea ex reditibus multum pecuniae, magnaſque tum popularium, tum exterorum, copias ſibi comparaverat. Dumque regnum ſibi iure ſuo vindicat, cum Perdicca decertare paratus erat, ſub vexillis habens XXX peditum, XV millia equitum. Commiſſo igitur cum eo proelio, Perdiccas acie victor IV millia interfecit, & ſupra VI millia vivos in poteſtatem accepit, inter quos ipſe etiam Ariarathes fuit. Hunc omneſque propinquos excarnificatos in crucem egit. Victis autem incolumitate conceſſa, poſtquam res in Cap-

Tum Antipater per Craterum, e Cilicia venientem, novis copiis auctus.

παδοκίαν, παρέδωκε τὴν σατραπείαν Εὐμένει τῷ Καρδιανῷ, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς ἦν [1] μεμερισμένος. ὑπὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς καὶ Κρατερὸς ἐκ Κιλικίας ἀναζεύξας, ἧκεν εἰς Μακεδονίαν, βοηθήσων τοῖς περὶ τὸν Ἀντίπατρον, καὶ [2] διορθωσόμενος τὰς γεγενημένας ἥττας τῶν Μακεδόνων. ἦγε δὲ πεζοὺς μὲν τῶν εἰς Ἀσίαν Ἀλεξάνδρῳ συνδιαβεβηκότων ἑξακισχιλίους, [3] τῶν δὲ ἐν παρόδῳ προσειλημμένων τετρακισχιλίους, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας χιλίους, ἱππεῖς δὲ χιλίους καὶ πεντακοσίους. παρελθὼν δ' εἰς τὴν Θετταλίαν, καὶ τοῦ πρωτείου παραχωρήσας ἑκουσίως Ἀντιπάτρῳ, κοινῇ μετ' αὐτοῦ κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸν [4] Πηνειὸν ποταμόν. οἱ δὲ πάντες ἠθροίσθησαν σὺν τοῖς μετὰ Λεοννάτου παραγεγενημένοις, πεζοὶ μὲν πλείους τῶν τετρακισμυρίων ἐν τοῖς βαρέσιν ὅπλοις, τοξόται δὲ καὶ σφενδονῆται τρισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ πεντακισχίλιοι.

1 Μερισάμενος Reg. 1.
2 Διορθωσάμενος Leid.
3 Abſunt haec ſeptem Baſil.
4 Πήνειων Baſil.

padocia conſtituiſſet, ſatrapiam Eumeni Cardiano, prout in partitione deſtinatum erat, gubernandam tradit. Per hoc ipſum tempus, etiam Craterus e Cilicia profectus, ad ferendas Antipatro ſuppetias & clades Macedonum corrigendas, in Macedoniam venit. Adducebat autem VI millia peditum, qui cum Alexandro in Aſiam traiecerant, & IV millia eorum, quos in itinere aſſumſerat: Perſas praeterea ſagittarios & funditores mille, & equites mille ac quingentos. Ubi igitur in Theſſaliam venit, primas ultro concedens Antipatro, iunctis cum eo caſtris ad Peneum fluvium conſedit. Congregati autem in univerſum fuerant una cum his, qui cum Leonnato advenerant, peditum gravis armaturae ſupra XL millia, ſagittariorum & funditorum tria millia, & equitum millia V.

ιζʹ. Οἱ δὲ Ἕλληνες κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἀντεστρατοπέδευσαν, πολὺ τοῖς πλήθεσι λειπόμενοι. πολλοὶ γὰρ αὐτῶν διὰ τὰς προγεγενημένας εὐημερίας καταφρονοῦντες τῶν πολεμίων, εἰς τὰς πατρίδας ἦσαν ἀπεληλυθότες πρὸς τὴν τῶν ἰδίων [1] ἐπίσκεψιν. δι' ἃς αἰτίας πολλοὶ, τῶν στρατιωτῶν ἀτακτούντων, ὑπολοίπους εἶχον ἐν τῇ παρεμβολῇ, πεζοὺς μὲν δισμυρίους καὶ πεντακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τρισχιλίους καὶ πεντακοσίους, ἐν οἷς μάλιστα εἶχον τὰς τῆς νίκης ἐλπίδας, διά τε τὰς τῶν ἀνδρῶν ἀρετὰς, καὶ διὰ τὸ πεδινὴν ὑποκεῖσθαι χώραν. τέλος δὲ τῶν περὶ Ἀντίπατρον καθ' ἡμέραν προαγόντων τὰς δυνάμεις, καὶ [2] προκαλουμένων εἰς μάχην, τὸ μὲν πρῶτον ἀνέμενον τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων παραγενησομένους· τῶν δὲ καιρῶν κατεπειγόντων, ἠναγκάζοντο συγκαταβαίνειν εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων κίνδυνον. ἐκτάξαντες δὲ τὴν δύναμιν [3] καὶ σπεύδοντες διὰ τῶν ἱππέων κρῖναι τὸν πόλεμον, τούτους πρὸ τῆς τῶν πεζῶν

Graeci, interea nimis ſecuri facti, in Theſſalia proelio victi pacem petunt.

1 Σκέψιν Baſ. 2 Προσκαλουμένων Baſ. 3 Non habet copulam Baſ.

XVII. Graeci per id tempus ex adverſo caſtra habebant, numero longe inferiores hoſtibus. Multi enim ipſorum, contemto, propter rem feliciter geſtam, hoſte, in patriam ad reviſendum res ſuas abierant. Quam ob cauſam multos in caſtris habebant relictos, qui ordines non ſervabant. Summa erat XXV M. peditum, & III M. equitum cum IↃ; in quibus propter ſtrenuitatem virorum, & quia campeſtris illis regio ſubiecta erat, ſpem victoriae repoſitam habebant. Tandem cum eductis quotidie copiis Antipater ad pugnam illos provocaret, quamquam redituros ex urbibus aliquamdiu exſpectarant, tamen, quod praeſens ita tempus flagitaret, in certamen de ſumma rerum deſcendere coguntur. Inſtructaque acie dum equitum opera bellum decernere properant, illos ante pedi-

φάλαγγος ἔστησαν. γενομένης δὲ ἱππομαχίας, καὶ τῶν Θετταλῶν ἱππέων πλεονεκτούντων διὰ τὰς ἀρετὰς, οἱ περὶ τὸν Ἀντίπατρον ἐπήγαγον τὴν ἰδίαν φάλαγγα, καὶ τοῖς [1] πεζοῖς τῶν πολεμίων ἐπιῤῥάξαντες, πολὺν ἐποιοῦντο φόνον. οἱ δ' Ἕλληνες τὸ βάρος καὶ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων οὐ δυνάμενοι φέρειν, εὐθὺς ἀπεχώρησαν πρὸς τὰς δυσχωρίας, τηροῦντες τὰς τάξεις ἐπιμελῶς. διὸ καὶ δραξάμενοι τόπων ὑπερδεξίων, ῥᾳδίως [2] ἠμύναντο τοὺς Μακεδόνας, ὑπερδέξιον ἔχοντες τὴν στάσιν. οἱ δὲ τῶν Ἑλλήνων ἱππεῖς ἐπὶ τοῦ προτερήματος ὄντες, ὡς ἔγνωσαν τὴν τῶν πεζῶν ἀποχώρησιν, εὐθὺς πρὸς ἐκείνους ἀφίππευσαν· τότε μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἀγωνισάμενοι διελύθησαν, ῥεπούσης τῆς νίκης πρὸς τοὺς Μακεδόνας. ἀπέθανον δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν Ἑλλήνων πλείους τῶν πεντακοσίων, τῶν δὲ Μακεδόνων ἑκατὸν καὶ τριάκοντα. τῇ δ' ὑστεραίᾳ Μένων μὲν καὶ Ἀντίφιλος οἱ τῶν Ἑλλήνων ἡγεμόνες συνεδρεύσαντες [3] ἐβουλεύσαντο, πό-

1 Πεζοῖς μὲν Leid. 2 Ἠμύνοντο Reg. 1. 3 Ἐβουλεύοντο idem.

tum agmen ſtatuunt. Equeſtris itaque pugna conferitur. In qua cum Theſſali equites virtute ſua praepollerent, Antipater phalangem ſuam inducit, & impreſſione in pedites facta, magnam edit ſtragem. Ideo Graeci, quod molem turbamque hoſtium ingentem ferre non poſſent, continuo ad difficultates locorum, ſervatis tamen accurate ordinibus, ſe recipiunt. Et eminentiora amplexi, cum altiorem haberent ſtationem, Macedones facile propulſant. Interea Graecorum equites, licet acie ſuperiores eſſent, ubi tamen regreſſum ſuorum vident, ſtatim ad illos avehuntur. Et tunc quidem inhibito certamine ita dirimuntur, ut victoria ad Macedones inclinaret. De Graecis plures quingentis, e Macedonibus CXXX in conflictu occubuere. Poſtridie Menon & Antiphilus, Graecorum imperatores, advocato concilio inter ſe conſulta-

τερον ἀναμείναντες τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων συμμάχους, καὶ καταστάντες ἀξιόμαχοι, περὶ τῶν ὅλων [1] διακρίνωνται, ἢ τῷ παρόντι καιρῷ συνείξαντες, πρεσβεύωνται περὶ διαλύσεως. ἔδοξεν οὖν ἀποστέλλειν κήρυκας περὶ τῆς τοῦ πολέμου καταλύσεως. πραξάντων δ' αὐτῶν τὸ δόξαν, ἀπεκρίθησαν οἱ περὶ τὸν Ἀντίπατρον κατὰ πόλεις πρεσβεύειν. οὐδενὶ γὰρ τρόπῳ κοινὴν σύλλυσιν ποιήσασθαι. τῶν δὲ Ἑλλήνων οὐ προσδεχομένων τὰς κατὰ πόλιν διαλύσεις, οἱ μὲν περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν ἐπολιόρκουν τὰς ἐπὶ Θετταλίαν πόλεις, καὶ κατὰ κράτος ᾕρουν, μὴ δυναμένων τῶν Ἑλλήνων βοηθεῖν. διὸ καὶ τῶν πόλεων περιφόβων οὐσῶν, καὶ κατ' ἰδίαν ἑκάστης πρεσβευούσης περὶ διαλύσεως, πάσαις συγχωρῶν τὴν εἰρήνην, ἐπιεικῶς προσεφέρετο. διόπερ ἐμπεσούσης ὁρμῆς εἰς τὰς πόλεις ἰδίᾳ πορίζεσθαι τὴν σωτηρίαν, ταχὺ πᾶσαι τῆς εἰρήνης ἔτυχον. οἱ δ' ἀλλοτριώτατα δια-

Singulae civitates ſingularem pacem conſequuntur,

exceptis Aetolis & Athenienſibus.

1 Διακρίνονται & ſtatim πρεσβεύονται Reg. 1.

runt, utrum exſpectatis civitatum auxiliis, ſi ſat virorum contraxiſſent, de ſumma rerum decernerent, an praeſenti anguſtiae cedentes, de componendo bello legatos mitterent. Tandem praecones de pace mittendos cenſebant. Quibus decretum exſequentibus, Antipater reſpondit, ut per ſuos unaquaeque civitas legatos ageret. Communem enim pacem nullo ſe modo facturum. At cum Graeci tranſactionem cum ſingulis civitatibus non admitterent; Antipater & Craterus Theſſaliae urbes obſident, perque vim capiunt, quod opitulandi vires Graecis deeſſent. Conſternatae igitur civitates, ſuos quaeque legatos de tranſactione mittunt. Quibus omnibus aequum & benignum ſeſe praebens pacem concedit. Quare cum ſalutis privatim acquirendae cupido ſingulas inceſſiſſet, omnes pacem conſequuntur. Inimiciſſimi autem

κείμενοι πρὸς τοὺς Μακεδόνας Αἰτωλοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, συμμάχων ὄντες ἔρημοι, μετὰ τῶν ἰδίων [1] στρατηγῶν ἐβουλεύοντο περὶ τοῦ πολέμου.

Tandem Athenienſes quoque, vi coacti, Demadem de pace impetranda mittunt.

ιη΄. Ἀντίπατρος δὲ διὰ ταύτης τῆς στρατηγίας διαλύσας τὸ σύστημα τῶν Ἑλλήνων, [2] ἤγαγε τὴν δύναμιν πᾶσαν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους. ὁ δὲ δῆμος ἐρημωθεὶς τῆς τῶν συμμάχων βοηθείας, ἐν ἀπορίᾳ πολλῇ καθειστήκει· πάντων δὲ καταφερομένων ἐπὶ τὸν Δημάδην, καὶ βοώντων τοῦτον ἐκπέμπειν πρεσβευτὴν πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὲρ τῆς εἰρήνης, οὗτος μὲν καλούμενος σύμβουλος οὐχ ὑπήκουσεν. ἦν γὰρ τρὶς ἡλωκὼς [3] παρανόμων, καὶ διὰ τοῦτο γεγονὼς ἄτιμος, καὶ κωλυόμενος ὑπὸ τῶν νόμων συμβουλεύειν· ἀπολαβὼν δὲ τὴν ἐπιτιμίαν ὑπὸ τοῦ δήμου, παραχρῆμα ἐξεπέμφθη πρεσβευτὴς μετὰ Φωκίωνος καί τινων ἑτέρων. τοῦ δ᾽ Ἀντιπάτρου διακούσαντος τῶν λόγων, καὶ δόντος ἀπόκρισιν ὡς ἄλλως οὐ μὴ συλλύσηται τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλε-

1 Στρατιωτῶν ἐπάνοδον Reg. 1. Leid. prius etiam in Vat. & Steph. margine.

2 Ἦγε Reg. 1.

3 Παρὰ νόμων Baſil. παρανομιῶν Leid. Reg. 1.

nomini Macedonico Aetoli & Athenienſes, a ſociis derelicti, cum ducibus ſuis de bello conſultant.

XVIII. Sed Antipater, ſociis Graecorum copiis hac arte diſſolutis, totum exercitus robur in Athenienſes convertit. Tum populus, auxiliis ſociorum deſtitutus, in magna conſilii inopia & trepidatione erat: omneſque in Demadem propenſi, huic de pace legationem ad Antipatrum committendam, vociferantur. Is ad conſilium vocatus non paret. Ter enim violatarum legum damnatus, notatuſque ob id infamia, legum interdicto conſiliis intereſſe prohibebatur. Sed famae integritati a populo reſtitutus, extemplo, Phocione aliiſque ſibi adiunctis, legationem init. Antipater, oratione eius audita, non aliis ſe conditionibus bellum cum Athenienſibus ſoluturum, re-

μον, ἐὰν μὴ τὰ καθ' ἑαυτοὺς ἐπιτρέψωσιν αὐτῷ· (καὶ γὰρ ἐκείνους συγκλείσαντας εἰς [1] Λαμίαν τὸν Ἀντίπατρον, τὰς αὐτὰς ἀποκρίσεις πεποιῆσθαι, πρεσβεύσαντος αὐτοῦ περὶ τῆς εἰρήνης) ὁ δὲ δῆμος, οὐκ ὢν ἀξιόμαχος, ἠναγκάσθη τὴν ἐπιτροπὴν καὶ τὴν ἐξουσίαν πᾶσαν Ἀντιπάτρῳ δοῦναι περὶ τῆς πόλεως. ὁ δὲ, φιλανθρώπως αὐτοῖς προσενεχθεὶς, συνεχώρησεν ἔχειν τήν τε πόλιν καὶ τὰς κτήσεις καὶ τἄλλα πάντα· τὴν δὲ πολιτείαν μετέστησεν ἐκ τῆς δημοκρατείας, καὶ προσέταξεν [2] ἀπὸ τιμήσεως εἶναι τὸ πολίτευμα, καὶ τοὺς μὲν κεκτημένους πλείω [3] δραχμῶν δισχιλίων, κυρίους εἶναι τοῦ πολιτεύματος καὶ τῆς χειροτονίας· τοὺς δὲ κατωτέρω τῆς τιμήσεως, ἅπαντας ὡς ταραχώδεις ὄντας καὶ πολεμικοὺς ἀπήλασε τῆς πολιτείας, καὶ τοῖς βουλομένοις χώραν ἔδωκεν εἰς κατοίκησιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ. οὗτοι μὲν οὖν ὄντες πλείους τῶν δισμυρίων καὶ δισχιλίων μετε-

Antipater in fidem recepit Atheniensium civitatem,

eamque in meliorem formam transmutavit,

1 Λάμαν Leid. 2 Ἀπὸ τῆς τιμ. Leid. Reg. 1. 3 Τῷ δισχ. δραχμ. iid.

ſpondit, quam ut ſua omnia poteſtati ipſius permitterent. Nam idem etiam Antipatro Lamiae incluſo, cum legatos de pace mitteret, reſponſum dediſſe Athenienſes. Populus ergo, quod ad repugnandum haud virium ſatis haberet, totam civitatis adminiſtrandae poteſtatem & curam Antipatro tradere coactus eſt. Qui, humaniſſimum ſe illis exhibens, urbem & opes ceteraque omnia retinenda conceſſit. Rempublicam dumtaxat, populo abrogatam, in alium redegit ſtatum, & pro cenſus ratione tractari iuſſit, ut, qui plus duobus millibus drachmarum poſſiderent, penes hos magiſtratus & ſuffragiorum ius & poteſtas eſſet: qui vero cenſum hunc non attingerent, omnes, ut turbulentos & bellorum cupidos, a publicorum negotiorum tractatione removit, agrumque in Thracia, ſi qui vellent, ad novas ſedes conceſſit. Plures ergo XXII millibus id genus cives e patria ſunt tranſlati.

στάθησαν ἐκ τῆς πατρίδος· οἱ δὲ τὴν ὡρισμένην τίμησιν ἔχοντες περὶ ἐννακισχιλίους, ἀπεδείχθησαν κύριοι τῆς τε πόλεως καὶ [1] τῆς χώρας, καὶ κατὰ τοὺς Σόλωνος νόμους ἐπολιτεύοντο. πάντες δὲ τὰς οὐσίας [2] εἰάθησαν ἔχειν ἀναφαιρέτους. Φρούραρχον δὲ Μένυλλον καὶ φρουρὰν ἠναγκάσθησαν δέξασθαι, τὴν οὐκ ἐπιτρέψουσαν οὐδενὶ νεωτερίζειν. περὶ δὲ τῆς Σάμου τὴν ἀναφορὰν ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς ἐποιήσαντο. Ἀθηναῖοι μὲν οὖν παρ' ἐλπίδα φιλανθρωπευθέντες, ἔτυχον τῆς εἰρήνης, καὶ τὸ λοιπὸν ἀταράχως πολιτευόμενοι, καὶ τὴν χώραν ἀδεῶς καρπούμενοι, ταχὺ ταῖς οὐσίαις προσανέδραμον. ὁ δ' Ἀντίπατρος ἐπανελθὼν εἰς τὴν Μακεδονίαν, τὸν μὲν Κρατερὸν ταῖς ἁρμοζούσαις τιμαῖς τε καὶ δωρεαῖς ἐκόσμησε, καὶ τῶν θυγατέρων μίαν συνοικίσας αὐτῷ τὴν πρεσβυτάτην Φίλαν, τὴν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπάνοδον συγκατεσκεύασεν. ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις Ἑλληνίσι πόλε-

relicto praefecto cum praeſidio.

Ita finito *bello Lamiaco* Antipater & Craterus redeunt.

1 Deeſt articulus Reg. 2. Baſil. 2 Εἰώθησαν Leid.

Ceteris, qui cenſum definitum habebant, IX millibus circiter, ius urbis & regionis obtinendae traditum eſt. Et hi Solonis deinceps legibus rempublicam adminiſtrarunt. Cunctiſque poſſeſſiones ſuae integrae & intactae permanſerunt. Sed tamen praefectum cum praeſidio Menyllum, qui rerum novarum molitionibus obſiſteret, recipere ſunt coacti. Sami vero negotium ad reges cenſebat referendum. Sic Athenienſes, praeter ſpem clementer tractati, pacem recuperarunt: dumque citra turbas rempublicam deinceps adminiſtrant, agroque ſecure fruuntur, brevi opes maiorem in modum ampliarunt. Antipater vero, in Macedoniam regreſſus, Craterum, quibus par eſſet, honoribus ac donis ornavit: & Phila, filiarum natu maxima, in matrimonium collocata, reditum in Aſiam illi communi opera adornavit. Ad eum modum ceteris

σιν ἐπιεικῶς προσενεχθεὶς, καὶ τὰ πολιτεύματα συναγαγὼν καλῶς, καὶ καταστήσας, ἐπαίνων καὶ στεφάνων ἔτυχεν. ὁ δὲ Περδίκκας ἀποκαταστήσας τοῖς Σαμίοις τήν τε πόλιν καὶ χώραν, κατήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν πατρίδα πεφευγότας ἔτη τρισὶ [1] πλείω τῶν τεσσαράκοντα.

Samii in libertatem mox vindicati.

ιθ'. Ἡμεῖς δ' ἐπεὶ τὰς κατὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον ἐπιτελεσθείσας πράξεις διήλθομεν, μεταβησόμεθα πρὸς τὸν ἐν τῇ Κυρήνῃ γενόμενον [2] πόλεμον. ἵνα δὲ μὴ μακρὰν τοῖς χρόνοις ἀποπλανῶμεν τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας, [3] ἀναγκαῖόν ἐστι βραχὺ τοῖς χρόνοις προσαναδραμεῖν, ὅπως σαφεστέρας ποιήσωμεν τὰς κατὰ μέρος πράξεις. Ἁρπάλου γὰρ τὸν ἐκ τῆς Ἀσίας δρασμὸν ποιησαμένου, καὶ καταπλεύσαντος εἰς Κρήτην μετὰ [4] τῶν μισθοφόρων, καθάπερ ἐν τῇ πρὸ ταύτης βίβλῳ δεδηλώκαμεν, [5] Θίμβρων εἷς τῶν φίλων νομιζόμενος, δολο-

Senſim contrahitur bellum Cyrenaicum, cuius cauſas altius repetit hiſtoricus.

Remotior cauſa erat Thimbro,

1 Πλείω καὶ τεσσαράκοντα Baſil.
2 Πόλεμον. ἵνα δὲ μὴ Reg. 1.
3 Ἀναγκαῖόν ἐστι Reg. 1. cum Leid. multo uterque cultius. Vulgo πόλεμον, ἵνα μὴ -- ἀναγκαῖον δ' ἐστί.
4 Non eſt in Leid.
5 Θίβρων ſemper Baſ. Ven. Vat.

etiam Graeciae civitatibus comiter acceptis, dum reſpublicas in meliorem formam redigit, & conſtituit, laudes & coronas ubique promeretur. Perdiccas vero Samiis urbem agroſque reſtituit, & tres ultra quadraginta annos extorres in patriam reducit.

XIX. Nos, poſtquam res in bello Lamiaco geſtas percenſuimus, ad bellum in Cyrene motum tranſitum faciemus, ne longe a perpetuo hiſtoriae contextu temporibus evagemur. Verum ut dilucidius res ſingulas explanemus, ſuperiora paullo altius repetenda ſunt. Poſtquam Harpalus ex Aſia transfugiſſet, & cum mercenariis in Cretam tandem eſſet delatus, ut ſuperiori a nobis libro explicatum eſt; Thimbro, unus ex amicorum illius nu-

qui, Harpalo interfecto eius copiis potitus, in Cyrenaeorum agrum traiecit,

φονήσας τὸν Ἅρπαλον, κύριος ἐγένετο τῶν τε χρημάτων καὶ τῶν στρατιωτῶν, ὄντων ἑπτακισχιλίων. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν νεῶν ἐγκρατὴς γενόμενος, καὶ τοὺς στρατιώτας εἰς ταύτας θέμενος, κατέπλευσεν εἰς τὴν χώραν τῶν Κυρηναίων. ἀνειληφὼς δὲ μετ' αὐτοῦ τοὺς ἐκ τῆς Κυρήνης φυγάδας, καὶ τούτους ἔχων καθηγουμένους τῆς [1] ἐπιβολῆς διὰ τὴν τῶν τόπων ἐμπειρίαν, ἀπαντησάντων τῶν Κυρηναίων, καὶ μάχης γενομένης, ὁ Θίμβρων νικήσας, πολλοὺς μὲν ἀπέκτεινεν, οὐκ ὀλίγους δ' ἐζώγρησε. κυριεύσας δὲ τοῦ λιμένος, [2] ἐκπολιορκήσας καὶ καταπληξάμενος τοὺς Κυρηναίους, ἠνάγκασεν [3] ὁμολογίαν ποιήσασθαι, ὥστε αὐτοὺς δοῦναι ἀργυρίου τάλαντα [4] πεντακόσια, τῶν δὲ ἁρμάτων [5] τὰ ἡμίση πρὸς τὰς στρατείας συνεκπέμπειν. διεπρεσβεύσατο δὲ καὶ πρὸς τὰς ἄλλας πόλεις, ἀξιῶν συμμαχεῖν, ὡς μέλλοντος αὐτοῦ τὴν πλησιόχωρον Λιβύην καταστρέφεσθαι. διήρ-

& hos ſibi obnoxios reddidit.

1 Ἐπιβουλῆς Leid. Reg. 1. Baſ. Mox τὴν deeſt Baſil.

2 Καὶ πολιορκήσας Reg. 2.

3 Ὁμολογίας Vatic. Baſil.

4 Πεντακόσια Reg. 1. cum Baſil. Leid. & Venet. Ceteri πεντακισχίλια.

5 Ἥμισυ Baſil. τὰ ἡμίσει Leid.

mero, ut putabatur, interfecto per dolum Harpalo, tum opibus, tum militibus (ſeptem millia horum erant) potitus eſt. Sic & claſſem pariter obtinuit, & collocatis in eam militibus, in Cyrenaeorum ditionem tranſmiſit: ubi adſcitos ſibi Cyrenaeos exſules, inſtituti ſui duces, propter locorum peritiam, habuit. Illi cum Cyrenaei occurriſſent, inito conflictu Thimbro victor evadit, multoſque occidit, nec paucos capit. Inde redacto in poteſtatem ſuam portu, expugnatos & perterritos Cyrenaeos ad pacificationem adegit hac lege, ut quingenta talenta argenti perſolverent, dimidiamque curruum partem, ad expeditiones inſtructam, praeberent. Per legatos etiam ab aliis urbibus, ut ſocietatem inirent ſecum, contendit, finitimam ſubiugare Africam prae ſe ferens. Quin & relictas

πασε δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων τὰ [1] καταλειφθέντα χρήματα ἐν τῷ λιμένι, καὶ τοῖς στρατιώταις εἰς διαρπαγὴν ἔδωκεν, ἐκκαλούμενος αὐτῶν τὰς προθυμίας εἰς τὸν πόλεμον.

Mnaſicles, ex eius ducibus unus, cum defeciſſet ad Cyrenaeos,

κ΄. Οὕτω δὲ τῶν πραγμάτων τῷ Θίμβρωνι προχωρούντων, ἡ τύχη ταχὺ μεταβαλοῦσα ἐταπείνωσεν αὐτὸν, διὰ τοιαύτας αἰτίας· τῶν ἡγεμόνων τῶν παρ᾽ αὐτῷ τις, Κρὴς μὲν τὸ γένος, ὄνομα δὲ Μνασικλῆς, ἐμπειρίαν δ᾽ ἔχων τῶν πολεμικῶν πράξεων, διηνέχθη πρὸς αὐτὸν, ἐγκαλέσας μὲν περὶ [2] τοῦ μερισμοῦ τῶν λαφύρων, καὶ φύσει ταραχώδης ὢν καὶ θρασὺς ηὐτομόλησε πρὸς τοὺς Κυρηναίους· κατηγορήσας δὲ πολλὰ τοῦ Θίμβρωνος εἰς ὠμότητα καὶ ἀπιστίαν, ἔπεισε λῦσαι τὰς ὁμολογίας, καὶ τῆς ἐλευθερίας ἀντέχεσθαι· διὸ καὶ ταλάντων ἑξήκοντα μόνων ἀποδεδομένων, [3] τῶν δὲ λοιπῶν χρημάτων οὐ διδομένων, ὁ μὲν Θίμβρων ἐγκαλέσας τοῖς ἀφεστηκόσι, συνέλαβε τῶν Κυρηναίων τοὺς

1 Καταληφθέντα Reg. 1.
2 Non leguntur haec duo in Baſ.
3 Τῶν δὲ λοιπῶν χρημ. οὐ διδομένων abſunt Baſil.

in portu mercatorum opes invaſit, & diripiendas militibus, ut ad promtitudinem in bello invitarentur, conceſſit.

XX. Dum ita feliciter res Thimbroni ſuccedunt, fortuna celeriter mutata mirifice illum depreſſit, his equidem de cauſis. Ductorum ipſius quidam natione Cretenſis, cui Mnaſicli nomen, peritus rerum bellicarum, diſſidere ab illo coepit, diviſionem praedae cauſatus. Et quia homo ingenii turbulenti, & confidens erat, ad Cyrenaeos transfugit: multiſque crudelitatem Thimbronis & perfidiam criminatus, ad ſolvendum pacta, & libertatem aſſerendum, illos ſuadendo perpulit. Propterea cum LX tantummodo talentis exhibitis, reliqua pecuniae ſumma non exſolveretur, Thimbro cum rebellibus expoſtulans, quotquot tum in portu aderant Cyrenaeos,

παρόντας ἐν τῷ λιμένι, ὄντας περὶ [1] ὀγδοήκοντα. εὐθὺ δὲ τὴν δύναμιν ἐπαγαγὼν [2] ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπολιόρκει τὴν Κυρήνην· οὐδὲν δὲ δυνάμενος πρᾶξαι, πάλιν πρὸς τὸν λιμένα ἐπανῆλθε· τῶν δὲ [3] Βαρκαίων καὶ τῶν Ἑσπεριτῶν συμμαχούντων τῷ Θίμβρωνι, Κυρηναῖοι μέρος μὲν τῆς δυνάμεως ἀπέλιπον ἐν τῇ Κυρήνῃ, τῷ μέρει δὲ στρατεύσαντες ἐπόρθουν τὴν τῶν ἀστυγειτόνων χώραν. τούτων δ' ἐπικαλεσαμένων βοηθεῖν τὸν Θίμβρωνα, ἅπαντας τοὺς στρατιώτας ἐξήγαγεν ἐπὶ τὴν συμμαχίαν. καθ' ὃν δὴ χρόνον ὁ Κρὴς συλλογισάμενος τὴν ἐρημίαν τοῦ λιμένος, ἔπεισε τοὺς ἐν Κυρήνῃ καταλειφθέντας ἐπιθέσθαι τῷ λιμένι. ὑπακουσάντων δ' εὐθὺς, αὐτὸς καθηγούμενος ἐπέθετο τῷ λιμένι, καὶ διὰ τὴν ἀπουσίαν τοῦ Θίμβρωνος ῥᾳδίως ἐγκρατὴς γενόμενος, τὰ περιλειπόμενα τῶν φορτίων [4] ἀποκατέστησε τοῖς ἐμπόροις, καὶ τὸν λιμένα φιλοτίμως ἐτήρει. ὁ δὲ Θίμβρων τὸ μὲν πρῶ-

Thimbro multiplici clade affectus eſt.

1 Ita Reg. uterque, Baſil. Ven. Leid. In cdd. ὀκτακοσίους.

2 Omittunt tria iſta Reg. 1. & Leid. nec ſunt neceſſaria.

3 Βαρβαρικῶν Vat. & Baſ. Βαρκαϊκῶν ora Steph. Ven. Poſt pauca omnes ἐξήγαγον ἐπὶ &c. prave.

4 Ἀπεκατέστησε Reg. 1.

numero octoginta, comprehendit, & continuo admotis urbi copiis Cyrenen oppugnat. Sed cum nihil efficere valeret, in portum retrocedit. Militabant autem cum eo Barcaei & Heſperitae. Ibi Cyrenaei, parte copiarum in urbe relicta, cum ceteris finitimorum agros populatum eunt. His ergo Thimbronis opem implorantibus, quidquid tum praeſto erat militum, ad ſuppetias educit. Quo tempore magnam in portu ſolitudinem eſſe coniectans Cretenſis, relictis intra Cyrenen invadendi portus auctor eſt. Quibus e veſtigio morem gerentibus, ille princeps impetum facit in portum, eoque propter Thimbronis abſentiam facile potitus, quidquid mercium adhuc reliquum erat, negotiatoribus poſtliminio reddit, ac portum omni ſtudio tutatur. Male hoc primum habebat Thim-

τὸν ἀθύμως εἶχεν, ἀπολωλεκὼς τόπον ἐπίκαιρον καὶ τὰς τῶν στρατιωτῶν ἀποσκευάς· [1] μετὰ δὲ ταῦτα θαρσήσας, καὶ τὴν πόλιν τὴν ὀνομαζομένην [2] Τεύχειρα ἐκπολιορκήσας, ἀνέδραμε ταῖς ἐλπίσι· μετ᾽ ὀλίγον δὲ πάλιν αὐτὸν συνέβη περιπεσεῖν μεγάλοις ἐλαττώμασι. οἱ γὰρ ἐν ταῖς ναυσὶν ὄντες, τοῦ λιμένος ἐστερημένοι, τροφῆς δὲ ἀποροῦντες, εἰώθεισαν καθ᾽ ἡμέραν ἐπὶ τὴν χώραν ἐξιέναι, καὶ τὰς τροφὰς ἐκ ταύτης πορίζεσθαι· οἱ δὲ Λίβυες ἐνεδρεύσαντες αὐτοὺς πλανωμένους κατὰ τὴν χώραν, πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν, οὐκ ὀλίγους δ᾽ ἐζώγρησαν· οἱ δὲ περιλειφθέντες ἐκ τοῦ κινδύνου, [3] καὶ φυγόντες εἰς τὰς ναῦς, ἀπέπλεον εἰς τὰς συμμαχίδας πόλεις. ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου πνεύματος, αἱ πλεῖσται μὲν ὑπὸ [4] τῆς θαλάσσης κατεποντίσθησαν, τῶν δ᾽ ἄλλων αἱ μὲν εἰς Κύπρον, αἱ δ᾽ εἰς Αἴγυπτον ἀπερρίφησαν.

κα΄. Ὁ δὲ Θίμβρων τηλικαύτῃ συμφορᾷ περιπεσὼν,

1 Μετὰ ταῦτα δὲ Leid.

2 Τεύχειρα Leid. Τεύχιρα Reg. 1. Τάχιρα καὶ Τεύχειρα ora Steph. & Reg. 2. Vulgo Τάριχα.

3 Καὶ φυγόντες Leid. quod praefero. Edd. καταφυγόντες.

4 Τοῦ πνεύματος Leid. Reg. 1. Tum κατεποντήθησαν Reg. 2. Baſ.

bronem, quod opportuno excidiſſet loco, & impedimentorum iacturam ſimul feciſſet; ſed reſumtis poſt animis, cum oppidum Teuchira expugnaſſet, ſpes iterum arrexit. Verum non longo poſt intervallo accidit, ut in magnas iterum clades incideret. Nam claſſiarii milites, cum excluſi portu cibariis indigerent, excurſibus in agros quotidie factis, alimenta ſibi conquirere ſolebant. Sed Afri, ex inſidiis per regionem diſpalantes adorti, magnum ex iis numerum caedunt, nec minorem capiunt. Superſtites igitur, fuga ad naves elapſi, ad ſocias inde urbes navigarunt. Sed cum vehemens tum ventus inſurrexiſſet, navium plurimas mare abſorpſit: de ceteris pars in Cyprum, pars in Aegyptum a fluctibus eiectantur.

XXI. Etſi vero tanta calamitate Thimbro affectus erat,

Bello varia fortuna continuato diutius,

ὅμως ἀντείχετο τοῦ πολέμου· προχειρισάμενος [1] δὲ τῶν φίλων τοὺς εὐθέτους, ἔπεμψεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, [2] ἀναληψομένους τῶν ξένων τοὺς ἐνδιατρίβοντας ἐπὶ Ταίναρον. ἔτι γὰρ ἀμισθώτων γενομένων πολλοὶ διεπλανῶντο, ζητοῦντες τοὺς μισθοδοτήσοντας, καὶ τότε περὶ Ταίναρον ὑπῆρχον πλείους τῶν δισχιλίων καὶ πεντακοσίων· τούτους δὲ οἱ πεμφθέντες ἀνέλαβον, τὸν δὲ εἰς Κυρήνην πλοῦν ἐποιοῦντο. τῇ δὲ τούτων [3] παρουσίᾳ οἱ μὲν Κυρηναῖοι θαῤῥήσαντες τοῖς γεγονόσι προτερήμασι, μάχην συνῆψαν, καὶ νικήσαντες τὸν Θίμβρωνα, πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέκτειναν. διὰ δὲ τὰς ἐλαττώσεις ὁ Θίμβρων ἀπογινώσκων ἤδη τὰ κατὰ τὴν Κυρήνην, παραδόξως πάλιν ἐθάῤῥησε. τῶν γὰρ ἀπὸ Ταινάρου στρατιωτῶν [4] καταπλευσάντων, καὶ μεγάλης αὐτῷ χειρὸς προσγενομένης, εὔελπις ἐγένετο τῇ ψυχῇ. οἱ δὲ Κυρηναῖοι πάλιν θεωροῦντες τὸν πόλεμον αὐξόμενον,

1 Ignorat Leid.
2 Ἀναληψόμενος Reg. 1. Leid.
3 Ἀπουσίᾳ Reg. 2.
4 Ἀποπλευσάντων Baſil.

tamen bello non abſiſtebat. Nam delectos ex amicis idoneos in Peloponneſum miſit, qui commorantes ad Taenarum peregrinos adſciſcerent. Nam multi adhuc ſine ſtipendiis oberrantes, qui ſtipendium numeraret, quaerebant. Et horum tunc numerus duo millia & quingentos excedebat. Hos ergo, qui miſſi fuerant, aſſumunt, cumque illis Cyrenen verſus navigationem intendunt. Ante quorum adventum, ſucceſſibus tam praeclaris animoſiores facti, pugna cum Thimbrone commiſſa, plurimos de militibus ipſius peremerunt. Quas ob clades cum de Cyrenaici negotii ſucceſſu iam actum eſſe arbitraretur Thimbro, inexſpectato animum reſumſit. Militibus enim a Taenaro advectis, valida iam manu confirmatus, bonam ſpem animo concepit. Quare dum bellum denuo gliſcere vi-

μετεπέμψαντο τὴν συμμαχίαν παρὰ τῶν πλησιοχώρων Λιβύων, καὶ παρὰ τῶν Καρχηδονίων. ἀθροίσαντες δὲ τοὺς ἅπαντας μετὰ τῶν πολιτικῶν στρατιώτας τρισμυρίους, ἡτοιμάζοντο παρατάξει περὶ τῶν ὅλων διακριθῆναι. γενομένης δὲ παρατάξεως μεγάλης, ὁ μὲν Θίμβρων νικήσας τῇ μάχῃ, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν, περιχαρὴς ἦν, ὡς αὐτίκα μάλα κυριεύσων τῶν πλησίον πόλεων. οἱ δὲ Κυρηναῖοι, τῶν στρατηγῶν ἁπάντων ἀνῃρημένων ἐν τῇ μάχῃ, τὸν Κρῆτα Μνασικλῆν μεθ' ἑτέρων εἵλοντο στρατηγόν. Θίμβρων δ' ἐπαρθεὶς τῇ νίκῃ, τὸν λιμένα τῶν Κυρηναίων ἐπολιόρκησε, καὶ τῇ Κυρήνῃ καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιεῖτο. χρονίζοντος δὲ τοῦ πολέμου, Κυρηναῖοι μὲν, σπανίζοντες [1] τῆς τροφῆς, ἐστασίασαν πρὸς ἀλλήλους· ἐπικρατούντων δὲ τῶν δημοτικῶν, καὶ τοὺς κτηματικοὺς ἐκβαλλόντων, οἱ τῆς πατρίδος στερηθέντες ἔφυγον, οἱ μὲν πρὸς Θίμβρωνα, οἱ δ' εἰς Αἴγυπτον. οὗτοι δὲ πείσαντες τὸν Πτολεμαῖον κατάγειν

tandem Ptolemaeus advocatus Thimbronem bello vincit,

1 Deſideratur in Baſil.

dent Cyrenaei, a finitimis Afris & Carthaginienſibus ſuppetias arceſſunt, & triginta millibus in univerſum cum oppidanis ſimul coactis de ſumma rerum acie diſceptare properant, magnoque inito conflictu, Thimbro acie victor, multis interemtis, multum gaudebat, ut qui vicinas ſtatim urbes in poteſtatem accepturus eſſet. Tum Cyrenaei, caeſis in acie cunctis ducibus, Mnaſiclem ex Creta cum aliis quibuſdam exercitui praeficiunt. At Thimbro victoria elatus, portum Cyrenenſem obſidet, & quotidie Cyrenen oppugnat. Bello tandem in longum protracto, Cyrenaei, commeatus inopia laborantes, inter ſe diffidere coeperunt: & plebs, viribus ſuperior, opulentos urbe pellit. Qui patria amiſſa, partim ad Thimbronem, partim in Aegyptum perfugiunt. Hi ergo, Ptolemaeo ad re-

αὐτοὺς, ἧκον ἄγοντες δύναμιν ἀξιόλογον πεζικήν τε καὶ ναυτικὴν, καὶ στρατηγὸν Ὀφέλλαν· ὧν τὴν παρουσίαν ἀκούσαντες οἱ παρὰ τῷ Θίμβρωνι φυγάδες, νυκτὸς ἐπιχειρήσαντες πρὸς [1] τούτους ἀπιέναι λάθρα, φωραθέντες ἅπαντες κατεκόπησαν. οἱ δὲ τῆς Κυρήνης στρατηγοῦντες δημοτικοὶ, φοβηθέντες τὴν τῶν φυγάδων κάθοδον, [2] διελύσαντο πρὸς τὸν Θίμβρωνα, καὶ κοινῇ πολεμεῖν πρὸς τὸν Ὀφέλλαν παρεσκευάζοντο· Ὀφέλλας δὲ καταπολεμήσας τὸν Θίμβρωνα, καὶ ζωγρήσας, ἔτι δὲ τῶν πόλεων ἐγκρατὴς γενόμενος, παρέδωκε τάς τε πόλεις καὶ τὴν χώραν Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ. οἱ μὲν οὖν Κυρηναῖοι καὶ αἱ περιοικοῦσαι πόλεις τοῦτον τὸν τρόπον ἀποβαλοῦσαι τὴν ἐλευθερίαν, ὑπὸ τὴν Πτολεμαϊκὴν βασιλείαν ἐτάχθησαν.

& Cyrenaeos, duce Ophella, in poteſtatem ſuam redigit.

Piſidiae II urbes, Larandaeorum & Iſaurenſium,

κβ′. Περδίκκας δὲ, καὶ ὁ βασιλεὺς Φίλιππος, καταπεπολεμηκότες Ἀριαράθην, καὶ τὴν σατραπείαν αὐτοῦ Εὐμένει παραδόντες, ἐχωρίσθησαν ἐκ τῆς Καππα-

1 Τοῦτον Reg. 1. margo Steph. Leid. In Baſil. poſt φυγάδες uſque ἅπαντες abſunt omnia.

2 Συνελύσαντο Leid. Reg. 1. non male.

ducendum ſe permoto, cum validis peditum & claſſiariorum militum copiis, duce Ophella revertuntur. Quorum audito reditu, qui cum Thimbrone erant, exſules noctu ſe illis adiungere feſtinabant. Sed, re detecta, omnes trucidantur. Tum plebis Cyrenaicae ductores, territi exſulum reditu, pace cum Thimbrone inita, coniunctis viribus cum Ophella belligerari inſtituunt. Sed Ophellas, Thimbrone debellato & capto, redactiſque in poteſtatem oppidis, urbes cum agris Ptolemaeo regi tradit. Ad hunc ergo modum Cyrenaei urbeſque vicinae, amiſſa libertate, Ptolemaico regno ſubiuncti fuere.

XXII. Perdiccas autem & rex Philippus, Ariarathe debellato, ſatrapiam Eumeni cum tradidiſſent, e Cappa-

δοκίας. καταντήσαντες δὲ εἰς τὴν Πισιδικὴν, ἔκριναν ἀναστάτους ποιῆσαι δύο πόλεις, τήν τε τῶν [1] Λαρανδέων καὶ τὴν τῶν Ἰσαυρέων. αὗται γὰρ ἔτι ζῶντος Ἀλεξάνδρου Βάλακρον τὸν Νικάνορος ἀπέκτειναν, ἀποδεδειγμένον στρατηγὸν [2] ἅμα καὶ σατράπην. τὴν μὲν οὖν τῶν Λαρανδέων πόλιν ἐξ ἐφόδου χειρωσάμενοι, [3] καὶ τοὺς ἡβῶντας κατασφάξαντες, τοὺς δ' ἄλλους ἐξανδραποδισάμενοι κατέσκαψαν· τὴν δὲ τῶν Ἰσαυρέων, οὖσαν ὀχυρὰν καὶ μεγάλην, ἔτι δὲ πλήθουσαν ἀλκίμων ἀνδρῶν, ἐπὶ μὲν ἡμέραις δύο πολιορκήσαντες ἐνεργῶς, καὶ πολλοὺς τῶν ἰδίων ἀποβαλόντες, ἀνεχώρησαν. οἱ γὰρ ἐγχώριοι βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν πρὸς πολιορκίαν ἀνηκόντων εὐποροῦντες, ἔτι δὲ ταῖς ψυχαῖς ὑπομένοντες τὸ δεινὸν παραστατικῶς, ἑτοίμως ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀπέθνησκον. τῇ δὲ τρίτῃ πολλῶν μὲν ἀνῃρημένων, τῶν δὲ τειχῶν ἐλλειπεῖς ἐχόντων τὰς φυλακὰς, διὰ τὴν σπάνιν τῶν ἀνδρῶν, ἐπετελέσαντο πρᾶξιν οἱ κα-

ob ſeditionem, Perdiccas infeſto agmine oppugnat,

1 Λαρανδέων Reg. 1. Leid. ſemper; vulgo Λαρανδαίων. Mox Ἰσαυραίων Reg. 2.

2 Deſit in Baſil.

3 Non ſunt in eodem uſque ad κατέσκαψαν, peccato amanuenſis.

docia diſceſſerunt. Et in Piſidiam profecti, duas urbes, unam Larandaeorum, Iſaurenſium alteram, evertere decreverunt. Nam hae, vivente adhuc Alexandro, Balacrum Nicanoris occiderant, ducem illis ac Satrapen deſignatum. Larandaeorum itaque urbem prima incurſione ſubigunt, & trucidatis puberibus, aliiſque ſub corona venditis, urbem ſolo aequant. Iſaurenſium vero urbem, amplam & munitam, viriſque ſtrenuis refertam, per biduum acriter oppugnant, multiſque ſuorum amiſſis pedem referunt. Nam incolae, quod telis ac ceteris ad obſidionem tolerandam commodis abundarent, immotiſque animis periculum ſuſtinerent, promte pro libertate oppetebant. Die autem tertio, multis ſuorum interfectis, cum muri excubiis per illam virorum penuriam deſtituerentur, op-

τὰ τὴν πόλιν ἡρωϊκὴν καὶ μνήμης ἀξίαν. ὁρῶντες γὰρ ἀπαραίτητον οὖσαν τὴν κατ᾽ αὐτῶν τιμωρίαν, καὶ δύναμιν οὐκ ἔχοντες [1] ἀξιόχρεων τὴν ἀμυνομένην, τὸ μὲν ἐγχειρίσαι τὴν πόλιν καὶ τὰ κατ᾽ αὐτοὺς ἐπιτρέψαι τοῖς πολεμίοις οὐκ ἔκριναν, ἐμφανοῦς οὔσης τῆς μεθ᾽ ὕβρεως τιμωρίας· νυκτὸς δ᾽ ὁμοθυμαδὸν πρὸς τὸν εὐγενῆ θάνατον ὁρμήσαντες, τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας καὶ γονεῖς εἰς τὰς οἰκίας ἐγκλείσαντες ἐνέπρησαν, κοινὸν θάνατον καὶ τάφον διὰ τοῦ πυρὸς ἑλόμενοι· τῆς δὲ φλογὸς [2] ἄφνω πρὸς ὕψος αἰρομένης, οἱ μὲν Ἰσαυρεῖς τὰ κτήματα καὶ πάντα τὰ δυνάμενα τοῖς κρατοῦσιν ὠφελείας παρέχεσθαι, τῷ πυρὶ παρέβαλον· οἱ δὲ περὶ τὸν [3] Περδίκκαν θαυμάσαντες τὸ γενόμενον, περιέστησαν τὴν δύναμιν, καὶ κατὰ πάντα τόπον ἐβιάζοντο παρεισπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. τῶν δ᾽ ἐγχωρίων ἀπὸ τῶν τειχῶν ἀμυνομένων, καὶ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων [4] καταβαλ-

1 Ἀξιόχρεων marg. Steph. Leid. Reg. ambo, Venet. Vatic. In edd. ἀξιόλογον. Mox ἐγχειρῆσαι Reg. 1.
2 Ἐμφανῶς -- φερομένης Reg. 1. Leid. ora Steph.
3 Περδίκκαν θαυμάσαντες Reg. 2. Venet. Baſil. abſque ὄντες, quod cett. interponunt, ſtigmate tamen inuſtum a Steph. Ego induxi.
4 Ἀποβαλλόντων Reg. 1. Leid.

pidani facinus heroicum & memoria digniſſimum peregere. Cum enim ſupplicio indeprecabili ſe deſtinatos viderent, nec tamen ſat virium ad defenſionem ſuppeteret; urbem dedere, ac res ſuas hoſtis arbitrio permittere, quandoquidem ante oculos eſſet ſupplicium contumelioſiſſimum, non conſultum iudicabant; ſed noctu ad mortem generoſam unanimi conſenſu properantes, liberos, uxores, parentes, domibus incluſos, communi per ignem morte, & ſepultura delecta, combuſſerunt. Flammaque ſubito in altum ſe attollente, Iſaurenſes opes, & quaecunque utilitatem aliquam victoribus afferre poterant, in ignem coniecere: Perdiccani autem, rem admirati, circumfuſis undique copiis, ex omni parte irrumpere conabantur. Sed oppidani, ex muro propugnantes,

λόντων, ἔτι μᾶλλον ὁ Περδίκκας καταπληττόμενος, ἐζήτει τὴν αἰτίαν δι' ἣν οἱ τὰς οἰκίας καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῷ πυρὶ παραδεδωκότες, φιλοτίμως τὰ τείχη φυλάττουσι; τέλος δὲ τοῦ Περδίκκου καὶ τῶν Μακεδόνων ἀπὸ τῆς πόλεως ἀποχωρησάντων, οἱ Ἰσαυρεῖς εἰς τὸ πῦρ ἑαυτοὺς ῥίψαντες, ἐν ταῖς οἰκίαις συνετάφησαν τοῖς [1] οἰκείοις. Περδίκκας δὲ νυκτὸς διελθούσης ἔδωκε τοῖς στρατιώταις τὴν πόλιν εἰς διαρπαγήν. οὗτοι δὲ [2] τὴν φλόγα κατασβέσαντες [3] πολὺν ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν εὗρον, ὡς ἂν πόλεως γεγενημένης εὐδαίμονος ἐκ πολλῶν χρόνων.

& everſas militibus relinquit diripiendas.

κγ'. Μετὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν τῶν πολεμίων, ἧκον δύο γυναῖκες εἰς συνοικισμὸν τῷ Περδίκκᾳ, Νίκαιά τε ἡ Ἀντιπάτρου θυγάτηρ, ἣν αὐτὸς ὁ Περδίκκας ἦν μεμνηστευκώς, καὶ Κλεοπάτρα ἡ Ἀλεξάνδρου μὲν ἀδελφὴ γνησία, θυγάτηρ δὲ Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου. ὁ δὲ Περδίκκας πρότερον μὲν ἦν κεκρικὼς κοινοπραγίαν Ἀντιπάτρῳ, καὶ

Poſt haec Perdiccas duplici matrimonio ſimul Antipatri amicitiam,

1 Οἰκίοις Baſ. 2 Non eſt in Baſ. 3 Πολὺν εὗρον &c. Reg. 1. Leid.

Macedonum complures deiiciebant. Tum Perdiccas multo magis perculſus cauſam quaerebat, cur, cum domos ceteraque omnia incendio tradidiſſent, moenia tamen tam ſtudioſe tutarentur? Tandem vero, quando ab urbe Perdiccas cum Macedonibus abſceſſerat, Iſaurenſes in ignem ſe praecipites dedere, atque ita commune cum ſuis, ſuae quiſque domi, ſepulcrum ſunt adepti. Finitaque nocte, urbem militibus diripiendam Perdiccas conceſſit. Qui flamma reſtincta, multum argenti aurique, quod a multo tempore urbs beata fuiſſet, repererunt.

XXIII. Poſt hoſtium illorum internecionem, duae Perdiccae uxores in matrimonium venerunt, Nicaea Antipatri filia, quam Perdiccas ipſe ſibi deſponderat, & Cleopatra, Philippo Amyntae genita, Alexandri ſoror germana. Perdiccas quidem antea, quam res ipſius confirmatae erant, commune cum Antipatro negotium habere

διὰ τοῦτο τὴν μνηστείαν ἐπεποίητο, μήπω τῶν κατ᾽ αὐτὸν πραγμάτων βεβαίως ἐστερεωμένων· [1] ὡς δὲ παρέλαβε τάς τε βασιλικὰς δυνάμεις καὶ τὴν [2] τῶν βασιλέων προστασίαν, μετέπεσε τοῖς λογισμοῖς· ὀρεγόμενος γὰρ βασιλείας, ἔσπευδε τὴν Κλεοπάτραν γῆμαι, νομίζων διὰ ταύτης [3] προτρέψεσθαι τοὺς Μακεδόνας συγκατασκευάζειν αὐτῷ τὴν τῶν ὅλων ἐξουσίαν. [4] οὔπω δὲ βουλόμενος ἀποκαλύψασθαι πρὸς τὴν ἐπιβολὴν, κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἦγε τὴν Νίκαιαν, ὅπως μὴ τὸν Ἀντίπατρον [5] ἔχῃ ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς ἀλλότριον· μετὰ δὲ ταῦτα, Ἀντιγόνου τὴν προαίρεσιν αὐτοῦ κατανοήσαντος, καὶ φιλίαν ἔχοντος πρὸς Ἀντίπατρον, ἔτι δὲ ὄντος τοῦ ἀνδρὸς τούτου πρακτικωτάτου τῶν ἡγεμόνων, ἔκρινεν αὐτὸν ἐκ ποδῶν ποιήσασθαι. ἐπιβαλὼν οὖν αὐτῷ διαβολὰς ψευδεῖς, καὶ κατηγορίας ἀδίκους, [6] φανερὸς

ſimul regni adipiſcendi ſpem confirmare ſtudet.

Antigonus, inſidiarum gnarus, ne a Perdicca opprimeretur, in Europam aufugit,

1 Ὥς τε Baſ. Mox voces τάς τε aſteriſcum a Steph. habent.

2 Τῶν βασιλέων Reg. 1. Βασιλείων vulgo.

3 Προτρέψεσθαι ſolus Reg. 1. quod amplector. Προτρέψασθ. edd. poterat defendi, ſi neceſſe foret.

4 Οὔτω Baſil.

5 Ἀλλότριον ἔχῃ &c. Reg. 1. Leid. & Reg. 2.

6 Haec deficiunt ad φανερῶς, negligentia librarii, Venet.

decreverat; ideoque ſponſalia erant facta. Sed poſteaquam regias copias regumque tutelam & adminiſtrationem adeptus erat, conſilium mutavit. Dum enim regnum affectat, Cleopatram matrimonio ſibi iungere properat, huius gratia & auctoritate ſummam rerum poteſtatem a Macedonibus ſibi conciliatum iri, perſuaſum habens. Sed quia conſilium detegere nondum animus erat, pro ſtatus praeſentis ratione Nicaeam duxit, ne Antipatrum conatibus ſuis reluctantem haberet. Cum vero Antigonus, quid animo volveret, animadvertiſſet, (quod hic amicitiam cum Antipatro coleret, efficiendiſque rebus inter duces maxime idoneus eſſet) e medio tollendum hominem ſtatuit. Calumniis ergo & criminationibus iniquis oppreſſum quod occiſurus eſſet, non occulte ha-

ἣν ἀναιρήσων αὐτόν. ὁ δ' Ἀντίγονος συνέσει καὶ τόλμῃ διαφέρων, φανερῶς μὲν ἀπεφαίνετο βούλεσθαι περὶ τῶν ἐγκαλουμένων ἀπολογήσασθαι· λάθρα δὲ παρασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν δρασμὸν, ἔλαθε μετὰ τῶν ἰδίων φίλων καὶ τοῦ υἱοῦ Δημητρίου νυκτὸς εἰσβὰς εἰς τὰς Ἀττικὰς ναῦς. ἐν δὲ ταύταις κομισθεὶς εἰς τὴν Εὐρώπην, προῆγε συμμίξων Ἀντιπάτρῳ.

&cum Antipatro ſe coniungit.

κδ'. Κατὰ δὲ τούτους τοὺς καιροὺς Ἀντίπατρος καὶ Κρατερὸς ἐπὶ τοὺς Αἰτωλοὺς ἐστράτευσαν, ἔχοντες πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ [1] δισχιλίους καὶ πεντακοσίους. οὗτοι γὰρ τῶν ἐν τῷ Λαμιακῷ πολέμῳ διαπολεμησάντων ὑπόλοιποι διέμενον ἀχείρωτοι. οἱ δὲ Αἰτωλοὶ, τηλικούτων δυνάμεων ἐπ' αὐτοὺς ὡρμημένων, οὐ κατεπλάγησαν ταῖς ψυχαῖς, ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀκμάζοντας ταῖς ἡλικίαις ἀθροίσαντες εἰς μυρίους, κατέφυγον εἰς τοὺς ὀρεινοὺς καὶ τραχεῖς τόπους, εἰς οὓς τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τοὺς γεγηρακότας καὶ τὸ τῶν χρημάτων πλῆθος ἀπέθεντο· καὶ τὰς μὲν ἀνοχύρους πόλεις

Antipater & Craterus tum maxime in Aetolos moverant, e bello Lamiaco reſiduos, vi ſubigendos.

1 Χιλίους ora Steph. Baſil.

buit. Sed Antigonus, qui ſagacitate ingenii confidentiaque praeſtabat, quaſi contra obiecta ſe crimina defenſurus eſſet, prae ſe ferebat: interim fuga clam adornata cum familiaribus Demetrioque filio, naves Atticas noctu ingreſſus, in Europam, ut cum Antipatro ſe coniungeret, contendit.

XXIV. Sub id tempus Antipater & Craterus Aetolis bellum intulerant, cum triginta millium peditatu, & bis mille ac quingentis equitibus. Hi enim in Lamiaco bello, quos nondum edomuiſſent, reliqui manſerant. Aetoli vero, licet tantis peterentur viribus, animos tamen non deſponderunt; ſed aetatis maturae ad decem millia coactis, ad avia montium & aſpreta, quo liberos & uxores, provectaeque aetatis homines cum multis opibus depoſuerant, ſe receperunt. Etſi autem urbes non

ἐξέλιπον, τὰς δὲ ὀχυρότητι διαφερούσας φρουραῖς ἀξιολόγοις διαλαβόντες, εὐτόλμως ὑπέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον.

Hos paene victos tenuere, cum Antigoni adventu interrumperentur.

κε΄. Οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν,[1] εἰσβαλόντες εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ τὰς εὐχειρώτους πόλεις ὁρῶντες ἐρήμους, ὥρμησαν ἐπὶ τοὺς ἀνακεχωρηκότας εἰς τὰς δυσχωρίας. τὸ μὲν οὖν πρῶτον οἱ Μακεδόνες πρὸς τόπους ὀχυροὺς καὶ τραχεῖς βιαζόμενοι, πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν[2] ἀπέβαλον· (ἡ γὰρ τόλμα τῶν Αἰτωλῶν, προσλαβοῦσα τὴν ἐν τοῖς τόποις ὀχυρότητα, ῥᾳδίως ἠμύνετο τοὺς διὰ τὴν προπέτειαν εἰς ἀβοηθήτους κινδύνους προσπίπτοντας) μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ Κρατερὸν στεγνὰ κατασκευασάντων, καὶ συναναγκαζόντων τοὺς πολεμίους μένειν τὸν χειμῶνα, καὶ διακαρτερεῖν ἐν τοῖς χιονοβολουμένοις, καὶ τροφῆς ἐνδεεῖς, εἰς τοὺς ἐσχάτους ἦλθον κινδύνους. ἀναγκαῖον γὰρ ἦν ἢ καταβάντας[3] ἀπὸ

1 Εἰσβάντες ora Steph. Baſil.
2 Ἀπέβαλλον Reg. 1.
3 Ἐκ τῶν Reg. 1. & Leid. Sed ὀρέων omnes.

ſatis firmas deſeruerunt, praeclare tamen munitas praeſidiis firmaverunt: atque ita hoſtium adventum intrepide exſpectabant.

XXV. Antipater ergo & Craterus, Aetoliam ingreſſi, ubi quae captu faciles eſſent, urbes videre deſertas, ad eos, qui in impedita locorum ſe contulerant, properarunt. Et primo quidem in munita horridaque loca incurſione facta, magnam ſuorum iacturam faciunt. Nam Aetolorum fiducia, veluti ſocia locorum firmitate adiuta, non difficulter eos, qui periculis ſe inextricabilibus obiiciebant, propulſat. Poſtea vero, cum Crateri milites hibernacula ſibi denſiora comparaſſent, hoſteſque per hiemem in locis nive conſperſis perdurare cogerent, commeatus inopia extremum in diſcrimen venere. Nam vel

τῶν ὀρέων διαγωνίσασθαι πρὸς δυνάμεις πολλαπλασίους καὶ στρατηγοὺς ἐπιφανεῖς, ἢ μένοντας ὑπ' ἐνδείας καὶ κρυμοῦ [1] διαφθαρῆναι. ἤδη δ' αὐτῶν ἀπογινωσκόντων τὴν σωτηρίαν, αὐτόματός τις λύσις τῶν κακῶν ἐφάνη, καθάπερ θεῶν τινος ἐλεοῦντος αὐτῶν τὴν εὐψυχίαν. Ἀντίγονος γὰρ ὁ πεφευγὼς ἐκ τῆς Ἀσίας, συμμίξας τοῖς περὶ τὸν Ἀντίπατρον, ἐδίδαξεν αὐτοὺς περὶ τῆς ὅλης ἐπιβουλῆς τοῦ Περδίκκου, καὶ διότι τὴν Κλεοπάτραν γαμήσας εὐθὺς ἥξει μετὰ [2] τῆς δυνάμεως εἰς Μακεδονίαν ὡς βασιλεὺς, καὶ τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν παραιρήσεται. οἱ δὲ περὶ τὸν Κρατερὸν καὶ Ἀντίπατρον, διὰ τὸ παράδοξον τῆς προσαγγελίας καταπλαγέντες, συνήδρευσαν μετὰ τῶν ἡγεμόνων· [3] προτεθείσης οὖν βουλῆς περὶ τούτων, [4] ἔδοξεν ὁμογνωμόνως πρὸς μὲν Αἰτωλοὺς, ἐφ' οἷς ἦν δυνατὸν, διαλυθῆναι, τὰς δὲ δυνάμεις κατὰ τάχος περαιοῦν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ τῷ μὲν Κρατερῷ

Edocti de Perdiccae dolis, cum Aetolis pacem componunt,

1 Διαφθαρεῖναι Baſil.
2 Deſit in Leid.
3 Προστεθείσης Reg. 1. male.
4 Ἔδωξεν Baſil.

a montibus degreſſos cum copiis numero longe ſuperioribus, nobiliſſimiſque ducibus, confligere, vel diutius cunctantes fame geluque perire, neceſſum erat. Et iam nullam ſalutis ſpem habebant reliquam: cum ultro malorum finis, non aliter ac ſi Deorum quiſpiam animos tam generoſos miſeratus eſſet, apparuit. Antigonus enim poſt fugam ex Aſia, cum Antipatri copiis coniunctus, de omni Perdiccae molitione illos edocuit, & quod, accepta in matrimonium Cleopatra, cum exercitu in Macedoniam tanquam rex ad imperium illis adimendum venturus ſit. Quo nuntio haud opinato Antipater & Craterus perterriti, cum ducibus conveniunt; habitoque ſuper his conſilio, bellum cum Aetolis, quam commodiſſime fieri poſſet, componendum eſſe decernunt. Copias vero quam celerrime in Aſiam tranſportari, & praefecturam Aſiae

τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν [1] περιτιθέναι, τῷ δ' Ἀντιπάτρῳ τὴν τῆς Εὐρώπης· πρεσβεύειν δὲ καὶ πρὸς Πτολεμαῖον περὶ κοινοπραγίας, ὄντα τοῦ μὲν Περδίκκου παντελῶς ἀλλότριον, ἑαυτοῖς δὲ φίλον, κοινῇ δὲ ἐπιβουλευόμενον. εὐθὺς οὖν πρὸς μὲν Αἰτωλοὺς διάλυσιν ἐποιήσαντο, διεγνωκότες ὕστερον αὐτοὺς καταπολεμῆσαι, καὶ [2] μεταστῆσαι πανοικίους ἅπαντας εἰς τὴν ἐρημίαν καὶ πορρωτάτω τῆς Ἀσίας κειμένην χώραν. αὐτοὶ δὲ δόγμα γράψαντες ἀκόλουθον τοῖς προειρημένοις, παρεσκευάζοντο τὰ πρὸς τὴν στρατείαν. Περδίκκας δὲ, τούς τε φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας ἀθροίσας, προέθηκε βουλὴν πότερον ἐπὶ τὴν Μακεδονίαν χρὴ στρατεύειν, ἢ πρότερον ἐπὶ τὸν Πτολεμαῖον ὁρμῆσαι. πάντων δ' ἐπενεχθέντων ἐπὶ τὸ πρότερον καταπολεμῆσαι τὸν Πτολεμαῖον, ὅπως μηδὲν ἐμπόδιον ἔχωσι τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ὁρμῆς, Εὐμένη μὲν ἐξέπεμψε μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου, προστάξας ἐφεδρεύειν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τόποις, καὶ

& de ſocietate cum Ptolemaeo contra Perdiccam iungenda conſilia ineunt.

Perdiccas ipſe conſtituerat Ptolemaeo bellum inferre.

1 Ita Leid. Reg. 1. Cett. περιτεθῆναι. 2 Μεταγαγεῖν Leid. ora Steph.

Cratero, Europaeque Antipatro tradi, legatos etiam ad Ptolemaeum, Perdiccae maxime infenſum, ipſiſque amicum, & iiſdem inſidiis appetitum, de ſocietate iungenda mitti placuit. Protinus ergo pacem cum Aetolis faciunt, in poſterum illos debellare, & cum totis familiis univerſos in deſertam, & ultima in Aſia remotam regionem exterminare, conſtitutum habentes. Tum decreto, quod his iam memoratis conveniret, literis conſignato, expeditionem adornant. Perdiccas autem, congregatis amicis & ducibus, utrum in Macedoniam agmen movendum, an prius in Ptolemaeum arma expedienda eſſent, deliberandum propoſuit. Cumque omnes in hanc ſententiam irent, Ptolemaeum ante bello domandum eſſe, ne quid expeditionem Macedonicam impediret; Eumenem, cum iuſtis copiis praemiſſum, locis ad Helleſpontum occupa-

τὴν διάβασιν κωλύειν· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν ἐκ τῆς Πισιδικῆς, τὴν πορείαν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐποιεῖτο. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

Olymp. CXIV, 3.

In hoc tempus incidit funus Alexandri, Arrhidaei cura Babylone in Aegyptum deducendum.

κϛʹ. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φιλοκλέους, ἐν Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Γάϊος [1] Σουλπίκιος καὶ Γάϊος Αἴλιος. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀῤῥιδαῖος, [2] ὁ κατασταθεὶς ἐπὶ τὴν κατακομιδὴν τοῦ Ἀλεξάνδρου σώματος, συντετελεκὼς τὴν ἁρμάμαξαν, ἐφ' ἧς ἔδει κατακομισθῆναι τὸ βασιλικὸν σῶμα, παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν κομιδήν. ἐπεὶ δὲ τὸ κατασκευασθὲν ἔργον, ἀξιόλογον ὑπάρχον τῆς Ἀλεξάνδρου δόξης, οὐ μόνον κατὰ τὴν δαπάνην διήνεγκε τῶν ἄλλων, ὡς ἀπὸ πολλῶν ταλάντων κατασκευασθὲν, ἀλλὰ καὶ τῇ κατὰ τὴν τέχνην περιττότητι περιβόητον ὑπῆρξε· καλῶς ἔχειν ὑπολαμβάνομεν ἀναγράψαι περὶ αὐτοῦ. πρῶτον μὲν γὰρ τῷ σώματι κατεσκευάσθη χρυσοῦν σφυρήλατον ἁρμόζον,

Loculus & currus cum ornamentis deſcribitur.

1 Σουλπίτιος ora Steph. 2 Deſit articulus in Baſil.

tis, tranſitum prohibere iuſſit: ipſe vero, abductis e Piſidia ſuis, iter Aegyptum verſus intendit. Atque haec illo tum anno geſta ſunt.

XXVI. Hinc cum Philocles Archontis munus Athenis gereret, & Romae conſules eſſent creati C. Sulpicius & Q. Aulius; Arrhidaeus, corporis Alexandri deportationi praefectus, curru, quo regium cadaver tranſvehendum erat, iam perfecto, ad translationem eius ſe praeparabat. Quia vero ita opus illud concinnatum erat, ut Alexandri maieſtate dignum fuit, nec ſolum magnificentia impenſarum (multis enim talentis conſtabat) alia longe ſuperavit, verum artificii quoque excellentia celeberrimum fuit, aliquid de eo literis commendare honeſtum iudicamus. Principio autem cadaveri loculus mallei ductura ita fabricatus erat, ut probe quadraret: quem

καὶ τοῦτ' ἀνὰ μέσον [1] ἐπλήρωσαν ἀρωμάτων τῶν ἅμα δυναμένων τὴν εὐωδίαν καὶ [2] τὴν διαμονὴν παρέχεσθαι τῷ σώματι. ἐπάνω δὲ τῆς θήκης ἐπετίθετο καλυπτὴρ χρυσοῦς, ἁρμόζων ἀκριβῶς καὶ περιλαμβάνων τὴν ἀνωτάτω περιφέρειαν. ταύτης δ' ἐπάνω περιέκειτο [3] φοινικὶς διαπρεπὴς χρυσοποίκιλτος, παρ' ἣν ἔθεσαν τὰ τοῦ μετηλλαχότος ὅπλα, βουλόμενοι συνοικειοῦν τὴν ὅλην φαντασίαν ταῖς προκατειργασμέναις πράξεσι. μετὰ δὲ ταῦτα παρέστησαν τὴν τοῦτο κομιοῦσαν ἁρμάμαξαν, ἧς κατεσκεύαστο κατὰ μὲν τὴν κορυφὴν καμάρα χρυσῆ, ἔχουσα φολίδα λιθοκόλλητον, ἧς ἦν τὸ μὲν πλάτος ὀκτὼ πηχῶν, τὸ δὲ μῆκος δώδεκα. ὑπὸ δὲ τὴν ὑπωροφίαν παρ' ὅλον τὸ ἔργον θρόνος χρυσοῦς, τῷ σχήματι τετράγωνος, ἔχων τραγελάφων προτομὰς ἐκτύπους, ἐξ ὧν ἤρτηντο κρίκοι χρυσοῖ διπάλαιστοι, δι' ὧν κατακεκρέμαστο στέμμα πομπικὸν, χρώμασι παντοδα-

1 Ἐπλήρωσαν Reg. 1. bene. Vulgo ἐπλήρωσεν.

2 Non habet Baſil.

3 Φονικὶς & mox συνοικιοῦν idem.

uſque ad medium aromatis, quae & fragrantiam & durationem cadaveri praeberent, referſerant. Supra capulum, aureum erat tegmen exacte adaptatum, quod ſummum circumquaque ambitum compleeteretur. Supra hoc circumiecta erat chlamys punicea perquam decora, & auro variegata, iuxta quam arma defuncti poſuerant, eo conſilio, ut ſpeciem illam totam rebus ab eo geſtis accommodarent. Tum pilentum, quo funus transvehendum erat, admoverunt; in cuius vertice aureus fornix, ſquamam habens e lapillis nobilibus coagmentatam, VIII cubitûm latitudine, & longitudine XII, exſtructus erat. Huic faſtigio ſubiectum erat ſolium ex auro, figura quadratum: in quo tragelaphorum capita expreſſa, iiſque aurei binorum palmorum circuli annexi, unde corollae ad pompam concinnatae, variis coloribus pulcherrime, tanquam

ποῖς [1] διαπρεπῶς κατηνθισμένον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄκρων ὑπῆρχε θύσανος δικτυωτὸς, ἔχων εὐμεγέθεις κώδωνας, ὥστε ἐκ πολλοῦ διαστήματος προσπίπτειν τὸν ψόφον τοῖς ἐγγίζουσι. κατὰ δὲ τὰς τῆς καμάρας γωνίας ἐφ᾽ ἑκάστης ἦν πλευρᾶς νίκη χρυσῆ τροπαιοφόρος· τὸ δ᾽ ἐκδεχόμενον τὴν καμάραν περίστυλον χρυσοῦν ὑπῆρχεν, ἔχον Ἰωνικὰ κιονόκρανα. ἐντὸς δὲ τοῦ περιστύλου δίκτυον ἦν χρυσοῦν, τὸ πάχος τῇ πλοκῇ δακτυλιαῖον, καὶ πίνακας παραλλήλους ζωοφόρους τέτταρας ἴσους τοῖς τοίχοις ἔχον.

κζ΄. [2] Τούτων δ᾽ ὁ μὲν πρῶτος ἦν ἔχων ἅρμα τορευτὸν, καὶ καθήμενον ἐπὶ τούτου τὸν Ἀλέξανδρον, μετὰ χεῖρας ἔχοντα σκῆπτρον διαπρεπές· περὶ δὲ τὸν βασιλέα μία μὲν ὑπῆρχε θεραπεία καθωπλισμένη Μακεδόνων, ἄλλη δὲ Περσῶν μηλοφόρων, καὶ πρὸ τούτων ὁπλοφόροι· ὁ δὲ δεύτερος εἶχε τοὺς ἐπακολουθοῦντας τῇ θεραπείᾳ ἐλέφαντας κεκοσμημένους πολεμικῶς, ἀναβάτας ἔχοντας ἐκ μὲν τῶν ἔμπροσθεν Ἰνδοὺς, ἐκ δὲ τῶν

1 Διαπρεπέσι Baſil. Vatic. 2 Τοῦτον & τορνευτὸν Baſil.

flores, renidebant. In ſummo fimbria exſtabat reticularis, tintinabula eximiae magnitudinis continens, ut ex longiore intervallo ſonus ad propinquantium aures perferretur. Ad angulos teſtudinis fornicatae, in ſingulis lateribus victoria ſtabat tropaeum geſtans: periſtylium, quod fornicem excipiebat, ex auro conflatum Ionica capitella habebat. Intra quod aureum rete craſſitudine contextus digitali, tabulas ex ordine IV ſigniferas, & parietibus aequales, praeferebat.

XXVII. In prima erat currus caelo elaboratus, & reſidens in hoc Alexander, ſceptrumque manu decorum tenens. Circa regem ſatellitium erat armis inſtructum, hinc Macedonum, inde Perſarum Melofororum: & ante hos armigeri. In ſecunda, ſtipatores ſequebantur elephantes, bellico ritu exornati, qui in fronte Indos, in tergo Ma-

ὄπισθεν Μακεδόνας, καθωπλισμένους τῇ συνήθει σκευῇ. ὁ δὲ τρίτος ἱππέων [1] ἴλας, μιμουμένας τὰς ἐν ταῖς παρατάξεσι συναγωγάς· ὁ δὲ τέταρτος ναῦς κεκοσμημένας πρὸς ναυμαχίαν. καὶ παρὰ μὲν τὴν εἰς [2] τὴν καμάραν εἴσοδον ὑπῆρχον λέοντες χρυσοῖ, δεδορκότες πρὸς τοὺς εἰσπορευομένους. ἀνὰ μέσον δὲ ἑκάστου τῶν κιόνων ὑπῆρχε χρυσοῦς ἄκανθος, ἀνατείνων ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον μέχρι τῶν κιονοκράνων. ἐπάνω δὲ τῆς καμάρας κατὰ μέσην τὴν κορυφὴν, φοινικὶς ὑπῆρχεν ὑπαίθριος, ἔχουσα χρυσοῦν στέφανον [3] ἐλαίας εὐμεγέθη, πρὸς ὃν ὁ ἥλιος προσβάλλων τὰς ἀκτῖνας, κατεσκεύαζε τὴν αὐγὴν ἀποστίλβουσαν καὶ σειομένην, ὥστ' ἐκ μακροῦ διαστήματος ὁρᾶσθαι τὴν πρόσοψιν ἀστραπῇ παραπλησίαν. ἡ δ' ὑπὸ τὴν καμάραν καθέδρα δύο εἶχεν ἄξονας, οὕσπερ ἐδίνευον τροχοὶ Περσικοὶ τέτταρες, ὧν ὑπῆρχε τὰ μὲν πλάγια καὶ αἱ κνημῖδες κατακεχρυσωμέναι, τὸ δὲ προσπίπτον τοῖς ἐδάφεσι μέρος, σιδηροῦν. τῶν δ' ἀξόνων τὰ

1 Ἴλας Reg. 1. Cett. εἴλας.
2 Non habet Baſil.
3 Ἐλαίαις idem. Mox εὐμεγέθη omittit Reg. 1.

cedones, armis conſuetis indutos, vehebant. In tertia viſebantur equitum turmae, qui conglomerationes acierum imitarentur. In quarta naves ad pugnam expeditae ſtabant. Ad teſtudinis ingreſſum aurei leones ad intrantes reſpectabant. Medium columnae uniuſcuiuſque aureus obtinebat acanthus, paullatim ad capitella ſe uſque extendens. Supra cameram, circa verticis medium, aureus erat tapes ſubdialis, auream oleae coronam habens magnitudinis eximiae: quam ſol radiis ſuis verberans, fulgidum tremulumque efficiebat ſplendorem, ut fulguris ex intervallo ſpeciem exhiberet. Sellae teſtudini ſubiectae axes duo ſuberant, quos circum volvebantur Perſicae rotae quatuor, quarum modioli radiique inaurati erant; pars autem terram allapſu contingens, ferrea. Ex-

προέχοντα χρυσᾶ κατεσκεύαστο, προτομὰς ἔχοντα λεόντων [1] σιβήνην ὀδὰξ κατεχούσας. κατὰ δὲ μέσον τὸ μῆκος εἶχον πόλον ἐνηρμοσμένον μηχανικῶς ἐν μέσῃ τῇ καμάρᾳ, ὥστε δύνασθαι διὰ τούτου τὴν καμάραν ἀσάλευτον εἶναι κατὰ τοὺς σεισμοὺς καὶ ἀνωμάλους τόπους. τεττάρων δ' ὄντων ῥυμῶν, ἑκάστῳ τετραστοιχία ζευγῶν ὑπέζευκτο, τεττάρων ἡμιόνων ἑκάστῳ ζεύγει προσδεδεμένων, ὥστε τοὺς ἅπαντας ἡμιόνους εἶναι ἑξήκοντα καὶ τέσσαρας, ἐπιλελεγμένους ταῖς τε ῥώμαις καὶ τοῖς ἀναστήμασιν. ἕκαστος δὲ τούτων ἐστεφάνωτο κεχρυσωμένῳ στεφάνῳ, καὶ παρ' ἑκατέραν τῶν σιαγόνων εἶχεν ἐξηρτημένον κώδωνα χρυσοῦν, περὶ δὲ τοὺς τραχήλους [2] χλιδῶνας λιθοκολλήτους.

κη'. Ἡ μὲν οὖν ἁρμάμαξα, τοιαύτην ἔχουσα τὴν κατασκευὴν, καὶ διὰ τῆς ὁράσεως μᾶλλον ἢ τῆς [3] ἀπαγγελίας φαινομένη μεγαλοπρεπεστέρα, πολλοὺς ἐπεσπᾶτο θεωροὺς διὰ τὴν περιβόητον δόξαν. οἱ γὰρ ἐκ τῶν πό- Pompa comitum.

1 Σὺν ὀδὰξ Leid. 2 Χελώνας ora St. Reg. 1. Leid. 3 Ἐπαγγ. Reg. 1.

trema axium prominentia conſtabant ex auro, leonumque facies haſtam mordicus tenentes praeferebant. Circa mediam vero longitudinem, in medio fornice mechanica arte Polus (cardo) adaptatus erat, ut per hunc teſtudo in ſuccuſſionibus, & iniquitate locorum, ſine iactatione eſſe poſſet. Quatuor temones cum eſſent, unicuique ordo iugorum quadruplex adiunctus erat, quaternis mulis iugo alligatis, ita ut omnium mulorum numerus eſſet LXIV, robore ac proceritate corporis ſelectiſſimorum. Quiſque horum corona deaurata redimitus erat, & utrique maxillae tintinabula ex auro, & monilia gemmis conſtipata, collis appenſa erant.

XXVIII. Huiuſmodi apparatum currus habebat. Qui aſpectu, quam deſcriptione, magnificentior, celebritate ubique pervulgata multos attrahebat ſpectatores. Nam

λεων καθ' ἃς ἀεὶ [1] γένοιτο πανδημεὶ συνήντων, καὶ πάλιν προέπεμπον, οὐκ [2] ἐμπιμπλάμενοι τῆς κατὰ τὴν θεωρίαν τέρψεως. ἀκολούθως δὲ ταύτῃ τῇ μεγαλοπρεπείᾳ, παρηκολούθει πλῆθος ὁδοποιῶν καὶ τεχνιτῶν, ἔτι δὲ τῶν στρατιωτῶν παραπεμπόντων. Ἀῤῥιδαῖος μὲν οὖν σχεδὸν ἔτη δύο [3] ἀναλώσας περὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἔργων, ἀπεκόμισε τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον. Πτολεμαῖος δὲ τιμῶν τὸν Ἀλέξανδρον, ἀπήντησε μετὰ τῆς δυνάμεως μέχρι τῆς Συρίας, καὶ παραλαβὼν τὸ σῶμα, τῆς μεγίστης φροντίδος ἠξίωσεν. ἔκρινε γὰρ ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς μὲν Ἄμμωνα μὴ παρακομίζειν, κατὰ δὲ τὴν ἐκτισμένην ὑπ' αὐτοῦ πόλιν, ἐπιφανεστάτην οὖσαν [4] σχεδόν τι τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην, ἀποθέσθαι. [5] κατεσκεύασεν οὖν τέμενος κατὰ τὸ μέγεθος καὶ κατὰ τὴν [6] κατασκευὴν τῆς Ἀλε-

Ptolemaeus cum exercitu obviam venit.

Funus Alexandriae repoſitum cum exſequiarum magnifico apparatu.

1 Γένοιτο Reg. 1. Leid. In Baſil. & Steph. marg. ἐγίνοντο, in edd. γίνοιντο.

2 Ἐμπιπλάμενοι Reg. 1.

3 Καταναλώσας Reg. 1. Leid.

4 Σχεδὸν τῶν R. 1. citra cauſam.

5 Κατασκευάσας Reg. 1. & Leid.

6 Σκευὴν Baſil. cum Steph. ora.

populus ex urbibus, ad quas identidem perventum eſſet, catervatim occurrit, & rurſum funus deducens ſpectandi voluptate exſaturari non potuit. Utque conſentaneum erat tantae magnificentiae, ingens opificum & aliorum, qui vias aperirent, & pompam deducerent, multitudo comitabatur. Atque ſic Arrhidaeus, biennio in operis ſtructura conſumto, corpus regis e Babylone in Aegyptum deportavit: ubi Ptolemaeus, in honorem regis, cum exercitu ad Syriam uſque obviam proceſſit, & acceptum corpus maxima cura proſecutus eſt. Illud enim in praeſenti ad Hammonem non tranſvehere, ſed in condita ab illo urbe, omnium fere per totum orbem clariſſima, deponere ſecum conſtituerat. Quapropter delubrum, cum magnitudine, tum ſtructura, maieſtate &

ξάνδρου δόξης ἄξιον, ἐν ᾧ κηδεύσας αὐτὸν, καὶ θυσίαις ἡρωϊκαῖς καὶ ἀγῶσι μεγαλοπρεπέσι τιμήσας, οὐ παρ' ἀνθρώπων μόνον, ἀλλὰ καὶ παρὰ θεῶν καλὰς ἀμοιβὰς ἔλαβεν. οἱ μὲν γὰρ ἄνθρωποι, διὰ τὸ τῆς ψυχῆς εὐχάριστον καὶ μεγαλόψυχον, συνέτρεχον [1] πάντοθεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, καὶ προθύμους ἑαυτοὺς εἰς τὴν στρατείαν παρείχοντο, καίπερ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως μελλούσης πολεμεῖν πρὸς Πτολεμαῖον· καὶ κινδύνων προδήλων καὶ μεγάλων ὄντων, ὅμως ἅπαντες τὴν τούτου σωτηρίαν τοῖς ἰδίοις κινδύνοις ἑκουσίως περιεποιήσαντο. οἱ δὲ θεοὶ, διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ εἰς πάντας τοὺς φίλους ἐπιείκειαν, ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων παραδόξως αὐτὸν διέσωσαν.

κθ'. Περδίκκας γὰρ, ὑφορώμενος αὐτοῦ τὴν αὔξησιν, αὐτὸς μὲν ἔκρινε μετὰ τῶν βασιλέων τῷ πλείστῳ μέρει τῆς δυνάμεως στρατεύειν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον· Εὐμένη — Perdiccae in Aegyptum expeditio.

1 Πανταχόθεν Leid. Mox προθύμως & παρέχοντο Reg. 1.

gloria Alexandri dignum, illi fecit: in quo exſequiarum iuſtis & ſacrificiis heroicis, ludiſque magnificentiſſimis ſepultum veneratus, non ab hominibus tantum, ſed Diis etiam remunerationem praeclaram accepit. Homines enim, liberalitate ac animi magnitudine Ptolemaei invitati, undique Alexandriam confluebant, magnaque animorum alacritate nomina ſua ad militiam (cum tamen regius Ptolemaeo exercitus bellum inferret) profitebantur. Et licet magna iam pericula manifeſte imminerent, ſuo tamen diſcrimine omnes efficiebant promte, ut ſalus eius integra maneret. Dii vero, propter virtutem & aequitatem erga omnes, maximis ereptum periculis conſervarunt.

XXIX. Perdiccas enim, cui incrementa viri iampridem ſuſpecta fuerant, ipſe quidem reges ſecum ducens, cum exercitus robore in Aegyptum expeditionem inſtituit,

Eumenes cum Alceta & Neoptolemo ad Helleſpontum Antipatro & Cratero oppoſiti.

δ' ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, κωλύσοντα τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον καὶ Κρατερὸν διαβαίνειν εἰς τὴν Ἀσίαν, δοὺς αὐτῷ τὴν ἁρμόζουσαν δύναμιν. συνεξέπεμψε δὲ καὶ τῶν ἀξιολόγων ἡγεμόνων τοὺς ἱκανοὺς, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Ἀλκέτας ὁ ἀδελφὸς καὶ Νεοπτόλεμος, καὶ τούτοις παρεκελεύσατο πάντα πειθαρχεῖν Εὐμένει, διά τε τὴν στρατηγίαν αὐτοῦ, καὶ διὰ τὴν τῆς πίστεως βεβαιότητα. ὁ δ' Εὐμένης μετὰ τῆς δοθείσης δυνάμεως παρελθὼν ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ προκατασκευασάμενος ἐκ τῆς ἰδίας σατραπείας ἵππων πλῆθος, ἐκόσμησε τὴν [1] στρατιὰν ἐλλιπῆ καθεστῶσαν κατὰ τοῦτο τὸ μέρος.

Sed Neoptolemus ad Antipatrum deficit.

τῶν δὲ περὶ Κρατερὸν καὶ Ἀντίπατρον περαιωσάντων τὰς δυνάμεις ἐκ τῆς Εὐρώπης, ὁ μὲν Νεοπτόλεμος φθονήσας [2] τῷ Εὐμένει, καὶ περὶ αὐτὸν ἔχων Μακεδονικὴν δύναμιν ἀξιόλογον, λάθρα διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον, καὶ συνθέμενος κοινοπραγίαν, ἐπεβούλευσε τῷ Εὐμένει. καταφα-

1 Στρατείαν ἐλλειπῆ Baſil. 2 Τὸν Εὐμένη Reg. 1.

Eumenem vero ad Helleſpontum, ut traiectu in Aſiam prohiberet Antipatrum & Craterum, cum idoneam ei manum tribuiſſet, ire iuſſerat. Ex praeſtantiſſimorum ducum numero miſſi una, qui ſufficerent. Inter quos illuſtriſſimi erant Alcetas frater & Neoptolemus. His vero, ut ad omnia parerent Eumeni, propter imperandi ſollertiam, & conſtantiam fidei perſpectam, mandaverat. Eumenes igitur, cum traditis ſibi copiis ad Helleſpontum profectus, equitumque manu ex provincia ſua iam ante comparata, defectum hac parte agmen exornavit. Poſteaquam vero Antipater & Craterus ſuos ex Europa tranſmiſerant, Neoptolemus invidia adverſus Eumenem ſtimulatus, quandoquidem ſat magnas ex Macedonibus copias penes ſe habebat, clam ſubornatis ad Antipatrum legatis, ſocietatem cum illo pactus, inſidias Eumeni ſtruit;

νῆς δὲ γενόμενος, καὶ συναναγκασθεὶς μάχην συνάψαι, αὐτός τε ἐκινδύνευσεν ἀναιρεθῆναι, καὶ τὴν δύναμιν σχεδὸν ἅπασαν ἀπέβαλεν. ὁ γὰρ Εὐμένης νικήσας, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν, τὸ λοιπόν [1] τε πλῆθος τῶν στρατιωτῶν προσηγάγετο, καὶ τὴν δύναμιν τὴν ἰδίαν οὐ μόνον διὰ τῆς νίκης ἐπηύξησεν, ἀλλὰ [2] καὶ προσλαβόμενος Μακεδόνων ἀγαθῶν ἀνδρῶν πλῆθος. Νεοπτόλεμος μὲν οὖν μετὰ τριακοσίων ἱππέων διασωθεὶς ἐκ τῆς παρατάξεως, ἀφίππευσε μετὰ τούτων πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀντίπατρον. οὗτοι δὲ συνεδρεύσαντες περὶ τοῦ πολέμου, διέγνωσαν τὰς δυνάμεις εἰς δύο μέρη διελεῖν, καὶ τὸ μὲν ἕτερον Ἀντίπατρον ἀναλαβόντα προάγειν ἐπὶ Κιλικίας, διαπολεμήσοντα πρὸς Περδίκκαν· τὸ δὲ ἄλλο [3] μέρος ἔχοντα Κρατερὸν ἐπιβαλεῖν τοῖς περὶ τὸν [4] Εὐμένη, καὶ τούτους καταπολεμήσαντα καταντᾷν πρὸς Ἀντίπατρον· ὅπως εἰς ταυτὸ συναχθεισῶν τῶν δυνάμεων, καὶ τοῦ

Antipater contra Perdiccam, Craterus cum Neoptolemo adverſus Eumenem movet.

1 Non eſt particula in Reg. 1. & Leid.

2 Προσλαβόμενος καὶ iidem, non abſurde.

3 Aſteriſcum, defectus notam, appoſuit Steph. poteſtque ſine iactura in exſilium ire.

4 Εὐμενῆ & Εὐμενὴς ſemper Baſ.

ſed fraude detecta, ad manus conferendum adactus, & copias fere omnes amiſit, & parum abfuit, quin ipſe etiam interiiſſet. Eumenes enim proelio victor, magna ſtrage facta, reliquam multitudinem ſibi adiunxit: ſuaſque copias non ſolum victoria hac adauxit, verum magno quoque bonorum ex Macedonibus virorum numero confirmavit. Neoptolemus ergo, cum trecentis equitibus ex acie elapſus, hoc comitatu ad Antipatrum ſeſe contulit. Hi ergo, conſultatione de bello inſtituta, decernunt, in duas partes exercitum dividendum eſſe: ita ut cum una Antipater in Ciliciam progreſſus, cum Perdicca bello decertaret; cum altera Craterus Eumenem invaderet, eoque debellato, ad Antipatrum rediret, quo copiis in unum

Πτολεμαίου προσληφθέντος εἰς τὴν συμμαχίαν, δυνατοὶ γένωνται περιγενέσθαι τῶν βασιλικῶν δυνάμεων.

Proelium in Cappadocia committunt Craterus & Eumenes.

λ΄. Εὐμένης δὲ, πυνθανόμενος προάγειν ἐπ᾽ αὐτὸν τοὺς πολεμίους, ἤθροισε πανταχόθεν τὰς δυνάμεις, καὶ μάλιστα τὴν ἱππικήν. τοῖς γὰρ πεζοῖς οὐ δυνάμενος ἐξισωθῆναι τῇ Μακεδονικῇ φάλαγγι, κατεσκεύαζεν ἀξιόλογον σύστημα τῶν ἱππέων, δι᾽ ὧν ἤλπιζε κρατήσειν τῶν ἐναντίων. ὡς δ᾽ ἤγγισαν ἀλλήλαις αἱ δυνάμεις, ὁ μὲν Κρατερὸς συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν τὸ πλῆθος, [1] καὶ παρορμήσας εἰς τὸν ἀγῶνα τοῖς οἰκείοις λόγοις, ἔφησε διδόναι τοῖς στρατιώταις, ἐὰν [2] κρατήσωσι τὴν μάχην, διαρπάσαι τῶν πολεμίων πάσας τὰς ἀποσκευάς. πάντων δὲ προθύμων γενομένων, ἔταξε τὴν δύναμιν, τοῦ μὲν δεξιοῦ κέρατος αὐτὸς ἡγούμενος, τοῦ δ᾽ εὐωνύμου τὴν ἡγεμονίαν παραδοὺς Νεοπτολέμῳ. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ὧν ἦσαν οἱ πλείους Μα-

1 Καὶ παρορμήσας Reg. 1. unde copulam, quae aberat, revocavi.

2 Κρατήσωσι τῇ μάχῃ Reg. 2. & Vatic.

congregatis, aſſumtoque in ſocietatem Ptolemaeo, regia ſibi agmina ſubiicerent.

XXX. Eumenes, hoſtium adventu cognito, militem undique cogit, inprimis equitatum. Quod enim peditatu Macedonicam aequiparare phalangem nequiret, ex equitibus non exiguum ſibi agmen conſtituit, quorum opera ſe hoſtibus ſuperiorem futurum, ſperabat. Iamque acies imminebat, cum Craterus, multitudine ad concionem advocata, ut commodis ad conflictum verbis milites animaret, omnia ſe hoſtium impedimenta, ſi hac pugna vincerent, in praedam illis conceſſurum, pollicetur. Alacritate igitur omnibus iniecta, aciem inſtruit. Dextrum cornu adminiſtrat ipſe: ſiniſtro Neoptolemum praeficit. Habebat autem in univerſum XX millia peditum, maio-

κεδόνων, [1] διαβεβοημένοι ταῖς ἀνδραγαθίαις, ἐν οἷς εἶχε μάλιστα τὰς ἐλπίδας τῆς νίκης· ἱππεῖς δὲ συνηκολούθουν πλείους τῶν δισχιλίων. Εὐμένης δ' εἶχε πεζοὺς μὲν δισμυρίους παντοδαποὺς τοῖς γένεσιν, ἱππεῖς δὲ πεντακισχιλίους, δι' ὧν τὸν κίνδυνον κρίνειν διεγνώκει. ἀμφοτέρων δὲ τοὺς ἱππεῖς ἑλομένων ἐπὶ τὰ κέρατα, καὶ πολὺ πρὸ τῆς φάλαγγος προϊππευσάντων, ὁ μὲν Κρατερὸς πρῶτος μετὰ ἐπιλέκτων ἐπιῤῥάξας τοῖς πολεμίοις, ἠγωνίσατο μὲν περιβλέπτως, σφαλέντος δὲ τοῦ ἵππου, ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν. διὰ δὲ τὸν φυρμὸν καὶ τὴν πυκνότητα τῶν ἀφιππευόντων ἀγνοηθεὶς ὃς ἦν, συνεπατήθη, καὶ τὸν βίον ἀλόγως κατέστρεψε. τῇ δὲ τούτου τελευτῇ τῶν πολεμίων ἐπαρθέντων, καὶ τῷ πλήθει πανταχόθεν περιχεομένων, πολὺς [2] ἐγίνετο φόνος· καὶ τὸ μὲν δεξιὸν κέρας τοῦτον τὸν τρόπον θλιβόμενον ἠναγκάσθη, [3] κατὰ κράτος ἡττημένον, καταφυγεῖν πρὸς τὴν τῶν πεζῶν φάλαγγα.

Craterus, in dextro cornu decertans, occumbit, eiuſque agmen funditur.

1 Διαβεβοημένων ora Steph.
2 Ἐγέν. R. 1. Leid. Omnes περιεχομ.
3 Tria haec in Reg. 2. Baſ. ponuntur poſt φάλαγγα.

re parte Macedones, celebratae ſtrenuitatis viros, in quibus ſpem victoriae collocaverat: quos duo equitum millia & amplius comitabantur. Eumenes etiam XX peditum millia ex diverſis nationibus ducebat, & V millia equitum, quorum virtute certaminis periculum diſcernere conſtituerat. Utrobique in cornua diſtributi equites longe phalangem anteibant. Tum Craterus, cum turma delectorum in hoſtes impreſſione facta, inſigniter quidem decertat, ſed equo ceſpitante ad terram excutitur: ubi in confuſo denſoque equitum globo non agnitus proculcatur, & ignobili vitam exitu finit. Cuius interitu hoſtes elati, circumfuſa undique ſuorum multitudine, magnam edunt ſtragem: dextrumque cornu hoc modo in anguſtias redactum, & tandem omnino profligatum, ad pedeſtre agmen refugere cogitur.

In ſiniſtro eius cornu obtruncatur Neoptolemus.

λά. Κατὰ δὲ τὸ εὐώνυμον, Νεοπτολέμου [1] κατ᾽ αὐτὸν τὸν Εὐμένη τεταγμένου, συνέστη φιλοτιμία μεγάλη τῶν ἡγεμόνων ἐπ᾽ ἀλλήλους ὁρμησάντων. γνωρισθέντες γὰρ ἀπό τε τῶν ἵππων καὶ τῶν ἄλλων ἐπισήμων, συνεπλάκησαν ἀλλήλοις, καὶ τῇ καθ᾽ αὐτοὺς μονομαχίᾳ τὴν νίκην ἐποίησαν ἀκολουθῆσαι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον τοῖς ξίφεσιν ἀλλήλων καθικόμενοι, παράδοξον καὶ παντελῶς ἐξηλλαγμένην μονομαχίαν συνεστήσαντο. ἐκφερόμενοι γὰρ τῷ θυμῷ καὶ τῇ πρὸς ἀλλήλους δυσμενείᾳ, ταῖς ἀριστεραῖς χερσὶν ἀφέντες τὰς ἡνίας, ἀλλήλων ἐδράξαντο. οὗ συμβάντος, οἱ μὲν ἵπποι κατὰ τὴν ὁρμὴν ἐξέδραμον, αὐτοὶ δ᾽ ἔπεσον ἐπὶ τὴν γῆν. τῆς δ᾽ ἐπαναστάσεως διὰ τὴν ὀξύτητα καὶ βίαν τοῦ πτώματος χαλεπῶς γενομένης ἀμφοτέροις, ἅτε καὶ τῶν ὅπλων ἐμποδιζόντων τὰ σώματα, ὁ μὲν Εὐμένης ἔφθασε, πρότερος διαναστὰς, τοῦ Νεοπτολέμου τὴν ἰγνὺν [2] πατάξας. μεγάλης δὲ γενομένης διαιρέσεως, καὶ σφαλείσης

1 Κατὰ τὸν Baſil. 2 Πατάξαι Reg. 2. oraque Steph.

XXXI. In ſiniſtro autem, quod Neoptolemus Eumeni oppoſitus eſſet, congreſſis inter ſe acriter ducibus, ingens oritur contentio. Ex equis enim aliiſque inſignibus agniti, cominus inter ſe confligunt, &, ſingulare hoc certamen ut victoria ſubſequatur, efficiunt. Poſtquam enim gladiis inter ſe dimicaſſent, mox admirabili inſolentique pugnae genere commiſſi, dum ira ſimul & odio mutuo concitantur, dimiſſis e ſiniſtra manu habenis, alter alterum corripit: quo facto, libero impetu equi ſub illis excurrunt, ipſique ad terram prolabuntur. Et quamvis tam duro violentoque caſu afflictis difficile eſſet ſurgere utrique, quippe dum armis etiam corpora impediuntur, Eumenes tamen prior aſſurgens poplitem Neoptolemi ferire occupat. Et quia magna erat divulſio, greſſumque

τῆς βάσεως, ὁ μὲν πληγεὶς παραλελυμένος ἔκειτο, κωλυόμενος [1] ὑπὸ τοῦ τραύματος διαναστῆναι· ὅμως δὲ [2] τῆς εὐψυχίας ὑπεραγούσης τὴν τοῦ σώματος ἐλάττωσιν, ἐν γόνασι βεβηκὼς, ἔτρωσε τὸν ἀντίπαλον εἴς τε τὸν βραχίονα καὶ τοὺς μηροὺς τρισὶ πληγαῖς. οὐδεμιᾶς δ' οὔσης πληγῆς καιρίου, καὶ τῶν τραυμάτων ἔτι θερμῶν ὄντων, ὁ Εὐμένης δευτέραν πληγὴν ἐπὶ τὸν τράχηλον ἐπενέγκας, ἀπέκτεινε τὸν Νεοπτόλεμον.

λβ'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν ἱππέων συμπεσὸν εἰς μάχην πολὺν ἐποίει φόνον. διὸ καὶ τῶν μὲν πιπτόντων, τῶν δὲ τραυματιζομένων, τὸ μὲν πρῶτον ἰσόῤῥοπος ἦν ὁ κίνδυνος· μετὰ ταῦτα δὲ [3] φανερᾶς γενομένης τῆς τοῦ Νεοπτολέμου τελευτῆς, καὶ τῆς ἐπὶ θατέρου κέρατος τροπῆς, ἅπαντες πρὸς φυγὴν ὥρμησαν, καὶ καθάπερ πρὸς τεῖχος ὀχυρὸν, τὴν τῶν πεζῶν φάλαγγα κατέφυγον. ὁ δ' Εὐμένης ἀρκεσθεὶς τῷ προτερήματι, καὶ τῶν στρατηγικῶν σωμάτων

Eumenes victor, occiſis duobus ducibus, victos in fidem recipit,

1 Ἐκ τοῦ Leid. 2 Ταῖς ψυχαῖς Leid. prave. 3 Φανερῶς Baſ.

labefactans, enervatus ille iacet, & in pedes ſe erigere vulneris gravitate impeditur. Animi tamen firmitate corporis imbecillitatem ſuperante, in genua connixus, adverſarii brachium & femur tribus ictibus ſauciat. Quorum cum nullus eſſet letalis, vulneribus adhuc calidis, Eumenes, ſecundo ictu collum impetens, Neoptolemum obtruncat.

XXXII. Interea dum haec geruntur, cetera equitum multitudo conferta pugna magnam utrinque ſtragem facit. Ideo dum alii cadunt, alii vulnerantur, anceps initio diſcrimen erat. At ſimulac Neoptolemum cecidiſſe, & utrumque cornu in fugam actum eſſe percrebuit, omnes fugam intendere, & ad phalangem peditum, tanquam ad praevalidum quendam murum, ſe receperunt. Eumenes vero, contentus hac victoria, & quod utriuſ-

ἀμφοτέρων κυριεύσας, ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας. στήσας δὲ τρόπαιον, καὶ τοὺς νεκροὺς θάψας, διεπέμψατο πρὸς τὴν τῶν ἡττημένων φάλαγγα, παρακαλῶν ἑαυτῷ προσθέσθαι, καὶ διδοὺς ἐξουσίαν ἑκάστοις ὅσοι βούλονται τὴν ἀποχώρησιν ποιήσασθαι. δεξαμένων δὲ τὰς διαλύσεις τῶν Μακεδόνων, καὶ δόντων τὰς διὰ τῶν ὅρκων πίστεις, ἔλαβον ἐξουσίαν ἔν τισι κώμαις πλησίον κειμέναις ἐπισιτίσασθαι, καὶ παρεκρούσαντο τὸν Εὐμένη. ἀναλαβόντες γὰρ ἑαυτοὺς, καὶ τὰς τροφὰς παρασκευασάμενοι, νυκτὸς ἀπηλλάγησαν, καὶ λαθραίως [1] ἀπεχώρουν πρὸς τὸν Ἀντίπατρον. ὁ δὲ Εὐμένης ἐπεβάλετο μὲν κολάσαι τὴν ἀθεσίαν τῶν παραβεβηκότων τοὺς ὅρκους, καὶ διώκειν [2] ἐκ ποδὸς τὴν φάλαγγα· οὐδὲν δὲ δυνάμενος πρᾶξαι, διά τε τὰς ἀρετὰς τῶν ἀποχωρούντων, καὶ διὰ τὴν ἐκ τῶν τραυμάτων ἐλάττωσιν, ἀπέγνω τὸν διωγμόν. οὗτος μὲν οὖν ἐπιφανεῖ

qui tamen ad Antipatrum aufugiunt.

1 Ἀνεχώρουν Reg. 1. 2 Ἐκπιδῶν marg. Steph. & Baſ.

que ducis corpore eſſet potitus, tuba milites revocavit. Tum excitato tropaeo, & funeratis, qui in acie ceciderant, per legationem profligatorum agmen exhortatus eſt, ut ſuis ſe copiis aggregarent, &, quicunque vellent, diſcedendi copiam ſingulis fecit. Hanc pacificationis legem cum Macedones accepiſſent, data per iusiurandum fide, poteſtatem in pagis quibuſdam vicinis frumentandi accipiunt; ſed Eumenem fraude circumvenerunt. Reſumtis enim viribus, comparatiſque alimentis, noctu inde digreſſi furtim ad Antipatrum ſe contulere. Eumenes ſane perfidam iurisiurandi tranſgreſſionem ulciſci, & e veſtigio phalangem perſequi conabatur. Sed quod propter abeuntium ſtrenuitatem, & a vulneribus obortam aegritudinem, nihil efficere poſſet, ab inſecutione deſiſtendum iudicavit. Quod itaque inſigni proelio victor

μάχῃ νικήσας, καὶ δύο μεγάλους ἡγεμόνας ἀνελὼν, μεγάλης ἔτυχε δόξης.

λγ΄. Ἀντίπατρος δὲ τοὺς ἀπὸ τῆς φυγῆς διασωθέντας ἐκδεξάμενος καὶ προσαναλαβὼν, προῆγεν ἐπὶ Κιλικίαν, σπεύδων βοηθῆσαι τῷ Πτολεμαίῳ. Περδίκκας δὲ, πυθόμενος τὴν κατὰ τὸν Εὐμένη νίκην, πολλῷ θρασύτερος ἐγένετο πρὸς τὴν εἰς Αἴγυπτον στρατείαν. ὡς δ' ἐγγὺς ἐγένετο τοῦ Νείλου, κατεστρατοπέδευσεν οὐ μακρὰν πόλεως Πηλουσίου. ἐπιχειρήσας δὲ διώρυγά τινα παλαιὰν καθαίρειν, καὶ τοῦ ποταμοῦ λάβρως ἐκραγέντος, καὶ τὰ ἔργα λυμηναμένου, πολλοὶ τῶν φίλων [1] ἐγκαταλιπόντες ἀπεχώρησαν πρὸς τὸν Πτολεμαῖον. καὶ γὰρ φονικὸς ἦν, καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων περιαιρούμενος τὰς ἐξουσίας, καὶ καθόλου πάντων βουλόμενος ἄρχειν βιαίως· ὁ δὲ Πτολεμαῖος τοὐναντίον εὐεργετικὸς καὶ ἐπιεικὴς, καὶ μεταδιδοὺς πᾶσι τοῖς ἡγεμόσι τῆς παῤῥησίας, πρὸς δὲ τούτοις, διειληφὼς πάντας τοὺς

Perdiccae tranſitus in Aegyptum.

Apud Peluſium caſtrametatus, multos e ſuis amittit, qui ad Ptolemaeum deficiunt.

1 Ἐγκαταλείποντες Baſil.

duos magnae auctoritatis ductores interemiſſet, gloriam magnam conſecutus fuit.

XXXIII. Antipater vero, exceptis, qui ex fuga incolumes ſuperfuerant, & recreatis, Ptolemaeo ſuccurrere properans, in Ciliciam tendebat. Tum Perdiccas, victoria Eumenis audita, multo confidentior ad expeditionem in Aegyptum perſequendam evaſit. Cum Nilo igitur approximaſſet, non procul ab urbe Peluſio caſtra ponit: dumque foſſam quandam antiquam repurgare inſtituit, & Nilus ſupra modum effuſus labefactat opera, multi amicorum, caſtris eius deſertis, ad Ptolemaeum tranſeunt. Ad caedes enim propenſus erat, & remotis ab imperio ceteris ducibus hoc unice agebat, ut ſolus per vim regnum teneret. At contra Ptolemaeus beneficus erat, & aequus, & ſententiae dicendae libertatem ducibus relin-

ἐπικαιροτάτους Αἰγύπτου τόπους φυλακαῖς ἀξιολόγοις καὶ βέλεσι παντοδαποῖς, καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν εὖ κατεσκευασμένοις. διὸ καὶ κατὰ τὰς ἐπιβολὰς κατὰ τὸ πλεῖστον ἐπλεονέκτει, πολλοὺς ἔχων εὐνοοῦντας καὶ προθύμως διακινδυνεύοντας. ὁ δ' οὖν Περδίκκας, διορθούμενος τὰς ἐλαττώσεις, συνήγαγε τοὺς ἡγεμόνας, καὶ τοὺς μὲν δωρεαῖς, τοὺς δ' ἐπαγγελίαις μεγάλαις, πάντας δὲ φιλανθρώποις ὁμιλίαις ἐξιδιοποιησάμενος, προετρέψατο πρὸς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύνους· παραγγείλας δὲ ἑτοίμους εἶναι πρὸς [1] ἀναζυγὴν, ὥρμησε μετὰ τῆς δυνάμεως ἀφ' ἑσπέρας, οὐδενὶ δηλώσας τὸν τόπον, εἰς ὃν διεγνωκὼς ἦν καταντᾷν. τὴν δὲ νύκτα πᾶσαν ὁδοιπορήσας ἐν τάχει, κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸν Νεῖλον, πλησίον φρουρίου τινὸς, ὃ προσηγορεύετο Καμήλων τεῖχος· διαφαινούσης δὲ τῆς ἡμέρας, [2] διεβίβαζε τὴν δύναμιν, ἡγουμένων τῶν ἐλεφάντων, ἐπακολουθούν-

Inde ad caſtellum Camelorum progreditur Perdiccas.

1 Ἀναγκὴν Baſil. inſulſe. 2 Διεβίβασε Reg. 1.

quebat integram. Ad haec loca Aegypti maxime opportuna validis praeſidiis, & omni telorum genere, ceteriſque omnibus probe adornatis, occuparat. Hinc factum, ut, quod aggrederetur, plerumque ſucceſſum haberet: dum multi, benevolentia virum proſecuti, alacriter periculis ſe pro ipſo offerrent. At Perdiccas, ut damna reſarciret, ductores convocabat, alioſque donis, alios promiſſis magnificis, omnes denique colloquiis humanis ſibi conciliatos, adverſus pericula ingruentia animabat. Cumque edixiſſet, ut ad profectionem parati forent, cum exercitu ſub veſperam inde movit, nemini indicato loco, quo ducere conſtituiſſet: totamque noctem citato itinere progreſſus, iuxta Nilum tandem caſtra metatur, non procul a caſtello quodam, cui murus Camelorum erat nomen. Hinc, poſtquam illuxiſſet, copias tranſmittit, praecedentibus elephantis, & inſequentibus ſcutatis,

των δὲ τῶν ὑπασπιστῶν καὶ κλιμακοφόρων, καὶ τῶν ἄλλων, δι᾽ ὧν ἔμελλε τὴν τειχομαχίαν ποιεῖσθαι. ἐπὶ πᾶσι δὲ ἐπεβάλοντο οἱ κράτιστοι τῶν ἱππέων, οὓς διενεῖτο πέμπειν τοῖς περὶ τὸν Πτολεμαῖον, ἐὰν τύχωσιν ἐπιφαινόμενοι.

Caſtelli oppugnatio, a Perdicca ſuſcepta, acerrima quidem, eadem tamen eluſa.

λδ΄. Μεσοπορούντων δ᾽ αὐτῶν, ἐπεφάνησαν οἱ περὶ τὸν Πτολεμαῖον δρόμῳ προσιόντες πρὸς τὴν [1] τοῦ πολίσματος ἐπικουρίαν. Φθασάντων δ᾽ αὐτῶν καὶ παρεισπεσόντων εἰς τὸ χωρίον, διά τε τῶν σαλπίγγων [2] καὶ βοῆς φανερὰν ποιησάντων τὴν ἑαυτῶν παρουσίαν, οἱ μὲν περὶ τὸν Περδίκκαν οὐ κατεπλάγησαν, ἀλλὰ τολμηρῶς προσῆγον τοῖς τειχίσμασιν. εὐθὺς δ᾽ οἱ μὲν ὑπασπισταὶ προσθέμενοι τὰς κλίμακας ἀνέβαινον, οἱ δ᾽ ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων τὸν χάρακα διέσπων, καὶ τὰς ἐπάλξεις [3] ἐῤῥίπτουν. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἔχων περὶ [4] αὐτὸν τοὺς ἀρίστους, καὶ βουλόμενος προτρέψασθαι τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας καὶ φίλους προσιέναι τοῖς δεινοῖς, αὐτὸς ανα-

1 Non eſt in Baſil.
2 Exſulat ex Leid.
3 Ἔῤῥιπτον Reg. 1.
4 Αὑτὸν Reg. 1. & Baſil.

cum ſcaligeris, aliiſque, quorum opera ad oppugnationem uſurus eſſet. Agmen tandem claudebant equitum fortiſſimi, quos Ptolemaicis obiicere decreverat, ſi forte ſe oſtenderent.

XXXIV. Iamque in medio itinere erant, cum equitatus Ptolemaei concitato curſu ad oppiduli defenſionem tendere viſus eſt. Qui licet caſtellum ingredi maturaſſent, tubarumque clangore ac vociferatu adventum ſuum teſtarentur, Perdiccas tamen non extimuit, ſed audacter muro copias admovit. Extemplo igitur clypeati ſcalis adiectis conſcendunt, & qui elephantis vehebantur, vallo disiecto propugnacula demoliuntur. Ibi Ptolemaeus, optimis ſuorum ſtipatus, ut alios etiam duces & amicos ad pericula ſubeunda exſuſcitaret, correpta ſariſſa, & fa-

λαβὼν τὴν σάρισσαν, καὶ στὰς ἐπ᾽ ἄκρου τοῦ προτειχίσματος, τὸν μὲν ἡγούμενον τῶν ἐλεφάντων ἐξετύφλωσεν, ὑπερδέξιον ἔχων τὴν στάσιν, τὸν δ᾽ ἐπικαθήμενον Ἰνδὸν τραυματίαν ἐποίησε· τοὺς δὲ διὰ τῆς κλίμακος ἀναβαίνοντας καταπεφρονηκότως τύπτων καὶ κατατραυματίζων, [1] περιεκύλισεν εἰς τὸν ποταμὸν μετὰ τῶν ὅπλων. ἀκολούθως δὲ τούτῳ καὶ τῶν φίλων τοῦ Πτολεμαίου διαγωνιζομένων, τὸ μὲν ἐχόμενον θηρίον, κατακοντισθέντος τοῦ κυβερνῶντος αὐτὸ Ἰνδοῦ, παντελῶς ἄχρηστον ἐγένετο. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τῆς τειχομαχίας συνεστώσης, οἱ μὲν περὶ τὸν Περδίκκαν ἐκ διαδοχῆς [2] προσβάλλοντες, πᾶσαν σπουδὴν εἰσεφέροντο κατὰ κράτος ἑλεῖν τὸ χωρίον· ὁ δὲ Πτολεμαῖος, αὐτὸς ἀριστεύων, καὶ τοὺς φίλους παρακαλῶν ἐνδείξασθαι τὴν εὔνοιαν ἅμα καὶ τὴν ἀρετὴν, ἡρωϊκοὺς ἀγῶνας συνεστήσατο. πολλῶν δ᾽ ἀπολλυμένων παρ᾽ ἀμφοτέροις, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς τῶν ἡγεμόνων φιλοτιμίας, καὶ τῶν

1 Περιέκλεισεν Leid.

2 Προσβαλόντες Leid. tum κατὰ τὸ κράτος Baſ. Mox l. ult. ὑπερβάλλουσαν τῶν ἡγ. φιλοτιμίαν Reg. 1.

ſtigio propugnaculi inſiſtens, elephantum in fronte conſtitutum excaecat: altiorem namque ſtationem habebat: Indumque belluae inſidentem vulnerat. Qui vero per ſcalas ſubibant, hos contemtim percuſſos vulneratoſque cum armis in fluvium devolvit. Ad cuius exemplum dum & amici fortiter decertant, proxima etiam bellua, Indo, qui eam gubernabat, transfixo, plane redditur inutilis. Oppugnatione igitur ad longum tempus extracta, Perdiccani, vicibus inter ſe permutatis, murum adorti, omni ſtudio id agunt, ut vi caſtellum expugnent. Ptolemaeus contra, per ſe praeclare rem gerendo, & amicos, ut benevolentiam ſimul erga ſe & virtutem declarent, hortando, certamina heroica committit. In hac ducum contentione acerrima, multi utrinque cadunt:

περὶ τὸν Πτολεμαῖον ταῖς ὑπεροχαῖς τῶν τόπων πλεονεκτούντων, τῶν δὲ περὶ τὸν Περδίκκαν τοῖς πλήθεσιν ὑπερεχόντων, τὸ τελευταῖον ἀμφοτέρων διημερευσάντων τοῖς κινδύνοις, ὁ μὲν Περδίκκας λύσας τὴν πολιορκίαν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν. νυκτὸς δ' ἀναζεύξας, λαθραίαν ἐποιεῖτο τὴν πορείαν, καὶ κατήντησεν εἰς τὸν [1] ἀπεναντίον τόπον τῆς Μέμφεως, [2] πρὸς ᾗ συμβαίνει σχίζεσθαι τὸν Νεῖλον, καὶ ποιεῖν νῆσον, δυναμένην ἀσφαλῶς δέξασθαι στρατοπεδείαν τε καὶ δύναμιν τὴν μεγίστην. [3] εἰς ταύτην οὖν διεβίβασε τὴν δύναμιν, ἐπιπόνως τῶν στρατιωτῶν περαιουμένων, διὰ τὸ βάθος τοῦ ποταμοῦ. μέχρι γὰρ τοῦ γενείου τὸ ῥεῦμα προσπίπτον, [4] ἐσάλευε τὰ σώματα τῶν διαβαινόντων, ἅτε καὶ τῶν ὅπλων ἐμποδιζόντων τοὺς ἄνδρας.

Caſtra transfert Perdiccas per medium amnem in inſulam Nili.

λέ. Ὁ δὲ Περδίκκας κατανοήσας τὴν δυσκολίαν τοῦ ῥείθρου, τοὺς μὲν ἐλέφαντας τοῦ ποταμοῦ ἐκ τῶν εὐωνύμων ἐπέστησεν, ἐκδεχόμενος τὴν καταφορὰν τοῦ

Tranſeundi per Nilum ſumma difficultas.

1 Ἀπέναντι Leid. Reg. 1. ut in Matth. Evang. XXI, 2.
2 Πρὸς ἣν Leid.
3 Εἰς αὐτὴν οὖν διεβίβαζε Reg. 1. Leid.
4 Ἐσάλευσε Baſil.

ſitu quidem loci editiore Ptolemaeani praevalent, at Perdiccani multitudine ſuperant. Ad extremum tota die periculis his inſumta, Perdiccas, obſidione ſoluta, in caſtra ſua retrocedit. Quibus noctu motis, itinere tacito in regionem quandam venit Memphi adverſam, ubi Nilus in duas partes ſciſſus inſulam efficit, quae & caſtra & exercitum maximum recipere queat. Huc igitur copias traducit, licet difficilem & aerumnoſum militibus tranſitum faceret amnis profunditas. Ad mentum enim aqua pertingens inſtabilia reddebat corpora tranſeuntium. Quin & arma viros praepediebant.

XXXV. Perdiccas igitur, animadverſa fluvii difficultate, elephantes ad ſiniſtram ſtatuit, qui exceptum flu-

ποταμοῦ, καταπραΰνοντας τὸ ῥεῖθρον· τοὺς δὲ ἱππεῖς ἐκ τοῦ δεξιοῦ μέρους ἔταξε, δι᾽ ὧν ἐξεδέχετο τοὺς παραφερομένους ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ, καὶ διέσωζεν εἰς τὸ πέραν. ἴδιον δέ τι καὶ παράδοξον συνέβη γενέσθαι κατὰ τὴν διάβασιν τῆς δυνάμεως ταύτης. τῶν πρώτων γὰρ ἀσφαλῶς διαβάντων, οἱ μετὰ ταῦτα περαιούμενοι, μεγάλοις περιέπιπτον κινδύνοις. ὁ γὰρ ποταμὸς, οὐδεμιᾶς οὔσης αἰτίας φανερᾶς, πολλῷ βαθύτερος ἐγίνετο, καὶ τῶν σωμάτων ὅλων καταδυομένων, ἅπαντες εἰς πολλὴν ἀμηχανίαν [1] περιέπιπτον. τῆς δὲ κατὰ τὴν πλήρωσιν αἰτίας ἐπιζητουμένης, τὸ μὲν ἀληθὲς ἀσυλλόγιστον ἦν. ἔφασαν δ᾽ οἱ μὲν ἐν τοῖς ἄνω [2] τόποις ἐγκεχωσμένην διώρυγα πάλιν ἐκφραχθῆναι, καὶ συμμιχθεῖσαν τῷ ποταμῷ, βαθύτερον πεποιηκέναι τὸν πόρον, οἱ δ᾽ ὄμβρους ἐν τοῖς ἄνω τόποις γενομένους αὐξῆσαι τὸ μέγεθος τοῦ Νείλου. τούτων δ᾽ οὐδέτερον ἦν· ἀλλὰ τοῦ πόρου τὴν μὲν πρώτην διάβασιν ἀσφαλεστέραν συνέβαινε γε-

1 Περιεγίνοντο Reg. 1. Leid. cum Steph. ora. 2 Omittit Baſil.

minis impetum mitigarent. Equites vero ad dextram collocavit, quorum opera tranſverſim a fluvio raptos ſuſciperet, & incolumes in ripam ulteriorem tranſportaret. Sed novi quiddam & inexſpectati in hac copiarum traiectione accidit. Primis enim citra damnum transgreſſis, qui poſt illos tranſitum moliebantur, in magna pericula incidunt. Amnis enim, nulla de cauſa manifeſta, altius inſurgit, dumque integra ſubmergit corpora, omnes in ſummam perplexitatem adducit. Exundationis cauſa licet quaereretur, veritatis tamen ratio non occurrebat. Alii foſſam, ad ſuperiores ripas olim egeſtam, ruptis aggeribus, aquas Nilo permiſcuiſſe, unde altius fluvii vadum ſit effectum: alii imbres, in ſuperioribus terris exortos, magnitudinem Nili auxiſſe, perhibebant. Sed neutrum ita ſe habebat. Sed ut primus vadi tranſitus minus in-

γονέναι, ἀκεραίου τῆς κατὰ τὴν διάβασιν ἄμμου γεγενημένης· κατὰ δὲ τὰς ἄλλας ὑπὸ τῶν προδιαβεβηκότων ἵππων τε καὶ ἐλεφάντων, ἔτι δὲ πεζῶν, τοῖς μὲν ποσὶ τὴν ἄμμον πατουμένην καὶ κινουμένην ὑπὸ τοῦ ῥείθρου κατενεχθῆναι, καὶ διὰ τοῦτο κοιλωθέντος τοῦ πόρου, βαθυτέραν [1] γενέσθαι τὴν διάβασιν κατὰ μέσον τὸν ποταμόν. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν ἀδυνατούσης τῆς λοιπῆς δυνάμεως διαβῆναι τὸν ποταμὸν, [2] ὁ Περδίκκας εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐνέπιπτε, τῶν μὲν διαβεβηκότων οὐκ ἀξιομάχων ὄντων τοῖς πολεμίοις, τῶν δ' ἐν τῷ πέραν μὴ δυναμένων βοηθεῖν τοῖς ἰδίοις, προσέταξεν εἰς τοὐπίσω πάλιν ἀπιέναι πάντας. διόπερ ἀναγκασθέντων ἁπάντων περαιοῦσθαι τὸ ῥεῖθρον, οἱ μὲν ἐπιστάμενοι καλῶς νεῖν, καὶ τοῖς σώμασιν [3] ἰσχυρότεροι, μετὰ πολλῆς κακοπαθείας διενήξαντο τὸν Νεῖλον, πολλὰ τῶν ὅπλων ἀποβαλόντες· τῶν δ' ἄλλων διὰ τὴν ἀπειρίαν οἱ μὲν ὑπὸ τοῦ ῥείθρου [4] κατεπόθησαν, οἱ δὲ πρὸς τοὺς

qua Perdiccae agmen in ſummum vitae diſcrimen deductum eſt.

1 Γεγονέναι Leid. Reg. 1.
2 Ὁ μὲν Περδίκκας Leid.
3 Ἰσχυρότατοι Vat. Baſil.
4 Κατεπόνθησαν Baſil.

commodi haberet, inde evenit, quod arena adhuc immota conſiſteret. Sed in reliquo tranſitu, cum pedibus equorum & elephantûm, agminis inſuper pedeſtris, calcata dimotaque arena fluminis impetu auferretur, excavato per hoc vado, profundior in medio fluento tranſitus erat. His de cauſis cum reliquum agmen flumen tranſmittere non poſſet, Perdiccas in magnam difficultatem incidit: quod nec illi, qui traiecerant, viribus hoſti pares eſſent, nec hi cis flumen ſuis opem ferre poſſent. Quapropter omnes retro abire iuſſit. Dumque ita univerſum agmen tranſmittere amnem cogitur, qui natare ſciebant, & quibus corpora eſſent validiora, ſummas inter difficultates Nilum tranant, armis maiore parte abiectis. Ceterorum, qui minus periti erat, pars fluvio

πολεμίους ἐξέπεσον, οἱ πλεῖστοι δὲ παρενεχθέντες ἐπὶ πολὺν χρόνον, ὑπὸ τῶν ἐν τῷ ποταμῷ θηρίων κατεβρώθησαν.

Ideo milites abalienati a Perdicca magno numero ad Ptolemaeum tranſeunt:

λϛ′. [1] Ἀπολομένων δὲ πλειόνων ἢ δισχιλίων, ἐν οἷς καὶ τῶν ἐπιφανῶν τινες [2] ἡγεμόνων ὑπῆρχον, ἀλλοτρίως τὸ πλῆθος ἔσχε πρὸς τὸν Περδίκκαν. ὁ δὲ Πτολεμαῖος τὰ σώματα τῶν πρὸς αὐτὸν ἐκπεσόντων καύσας, καὶ τῆς ἁρμοζούσης κηδείας ἀξιώσας, ἀπέστειλε τὰ ὀστᾶ πρὸς τοὺς οἰκείους τε καὶ φίλους τῶν τετελευτηκότων. τούτων δὲ πραχθέντων, οἱ παρὰ τῷ Περδίκκᾳ Μακεδόνες πρὸς μὲν τοῦτον πολλῷ μᾶλλον ἀπεθηριώθησαν, πρὸς δὲ τὸν Πτολεμαῖον ἀπέκλιναν ταῖς εὐνοίαις. ἐπιγενομένης δὲ νυκτὸς, πλήρης ἦν ἡ παρεμβολὴ κλαυθμοῦ καὶ πένθους, [3] τοσούτων ἀνδρῶν ἀλόγως ἀπολωλότων ἄνευ πολεμίας πληγῆς, καὶ τούτων οὐκ ἐλαττόνων ἢ χιλίων θηριοβρώτων γεγονότων· πολλοὶ μὲν τῶν ἡγεμόνων συνίσταντο, καὶ κατηγόρουν τοῦ Περδίκ-

1 Ἀπολεμένων Baſil.
2 Τῶν ἡγεμόνων Leid.
3 Τοσούτων ἀνδρῶν ſine μὲν, quod edd. inſerebant, Reg. 1.

abſorbentur, pars ad hoſtes deferuntur. Plerique, diu huc illuc iactati, a belluis in fluvio devorantur.

XXXVI. Ubi igitur hunc ad modum ſupra duo millia perierant, inter quos etiam illuſtres quidam duces; alienior a Perdicca multitudo facta eſt. Ptolemaeus autem eiectorum ad ipſum corpora comburit, iuſtiſque exſequiarum peractis, oſſa defunctorum neceſſariis & amicis tranſmittit. Quo facto Macedonum Perdiccae militantium animi longe magis in illum efferati, benevolentiam ſuam ad Ptolemaeum inclinant. Nox ut ingruit, caſtra lamentationis & luctus plena erant, quod tot viri tam contemtim, abſque ullo hoſtis ictu, periiſſent: inter quos non pauciores mille a belluis eſſent deglutiti. Multi igitur ducum coëuntes Perdiccam incuſant: tota-

κου, πᾶσα δ' ἡ φάλαγξ τῶν πεζῶν ἀπαλλοτριωθεῖσα [1] φανερὰν διὰ τῆς ἀπειλούσης φωνῆς τὴν ἰδίαν κατεσκεύασεν ἀλλοτριότητα. [2] διόπερ πρῶτοι τῶν ἡγεμόνων ἀπέστησαν ὡς ἑκατὸν, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος [3] Πύθων, ὁ τοὺς ἀποστάντας Ἕλληνας καταπολεμήσας, οὐδενὸς δὲ τῶν Ἀλεξάνδρου λειπόμενος φίλων ἀρετῇ τε καὶ δόξῃ. μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τῶν ἱππέων τινὲς συμφρονήσαντες ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ Περδίκκου κατήντησαν, καὶ προσπεσόντες ἀθρόοι κατέσφαξαν τὸν Περδίκκαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ γενομένης ἐκκλησίας, ὁ Πτολεμαῖος καταβὰς, καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀσπασάμενος, περί τε τῶν καθ' αὑτὸν ἀπελογήσατο, καὶ τῶν ἐπιτηδείων ἐκλελοιπότων, ἐχορήγησε [4] σῖτόν τε δαψιλῆ ταῖς δυνάμεσι, καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἐπλήρωσε τὴν παρεμβολήν. μεγάλης δὲ τυγχάνων ἀποδοχῆς, καὶ δυνάμενος παραλαβεῖν τὴν ἐπιμέλειαν τῶν βασιλέων διὰ τὴν τοῦ πλήθους

equites autem, facta conſpiratione, Perdiccam occidunt.

1 Φανερᾶς Reg. 1. haud quidem abſurde.

2 Διότι Leid. Tum πρῶτοι μὲν Reg. 1. quod praeſtat.

3 Πύθων Reg. 1. Vulgo Πίθων, & ſtatim ἅπαντας Ἕλληνας.

4 Σῖτόν τε Reg. 1. unde reſtituo vocem ultimam.

que peditum phalanx alienata, fremitu miniſque inimicitiam ſuam prodit. Ducum ergo primores ad centum numero deſciſcunt. Inter quos nobiliſſimus erat Pytho, qui Graecos poſt defectionem debellarat, nulli amicorum Alexandri virtute & gloria ſecundus. Poſt haec equitum nonnulli, conſpiratione facta, ad tentorium Perdiccae ſe conferunt, & conferto manipulo oppreſſum trucidant. Poſtridie congreſſis ad concionem militibus, deſcendens eo Ptolemaeus, Macedones ſalutat, & quae a ſe facta eſſent, excuſat. Tum, quia commeatus defecerat, largam frumenti copiam agmini ſubminiſtrat, aliiſque neceſſariis caſtra replet. Quamquam igitur in magna gratia, & propter multitudinis favorem regum tutelam vin-

Summum imperium cum regum tutela Pythoni & Arrhidaeo permiſſum.

[1] εὔνοιαν, τούτου μὲν οὐκ ὠρέχθη, τῷ δὲ Πύθωνι καὶ Ἀῤῥιδαίῳ χάριτας ὀφείλων, συγκατεσκεύασε τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν. οἱ γὰρ Μακεδόνες, βουλῆς προτεθείσης περὶ τῆς ἡγεμονίας, καὶ συμβουλεύσαντος Πτολεμαίου, πάντες προθύμως εἵλοντο τῶν βασιλέων ἐπιμελητὰς αὐτοκράτορας Πύθωνα καὶ Ἀῤῥιδαῖον, τὸν τὸ σῶμα τοῦ βασιλέως κατακομίσαντα. Περδίκκας μὲν οὖν ἄρξας ἔτη τρία, τοῦτον τὸν τρόπον ἀπέβαλε τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν ψυχήν.

Poſt Perdiccae mortem demum affertur nuntius de Eumenis victoria.

λζ'. Μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτὴν εὐθὺς ἧκόν τινες ἀπαγγέλλοντες ὅτι παρατάξεως γενομένης περὶ Καππαδοκίαν, Εὐμένης νενίκηκε, Κρατερὸς δὲ καὶ Νεοπτόλεμος ἡττηθέντες [2] ἀνῄρηνται. τοῦτο δ' εἰ δυσὶ πρότερον ἡμέραις ἐγένετο τῆς Περδίκκου τελευτῆς, οὐδεὶς ἂν ἐτόλμησε τὰς χεῖρας Περδίκκᾳ προσενεγκεῖν, διὰ τὸ μέγεθος τῆς εὐημερίας. οἱ δ' οὖν Μακεδόνες, πυθόμενοι τὰ

1 Εὔνοιαν, τούτου abſque βιαζόμενος Reg. 2. Baſil. Illos ſequor. Mox Πύθωνι Reg. 1. pro Πίθωνι edd. Paullo poſt εἵλαντο Baſil.

2 Ἀνῄρηνται Reg. 1. Leid. quod commodius vulgato ἀνῄρηντο.

dicare ſibi facillime potuiſſet, id tamen non expetivit, ſed Pythoni & Arrhidaeo, quorum meritis obſtrictus eſſet, imperium ſummum conciliavit. Cum enim deliberationem Macedones de imperio propoſuiſſent, conſilio Ptolemaei omnes propenſis animis Pythonem & Arrhidaeum, qui exuvias regis deportaſſet, regum curatores cum ſuprema poteſtate crearunt. Ad hunc itaque modum Perdiccas, cum triennium imperaſſet, imperium & vitam amiſit.

XXXVII. Poſt huius interitum, quidam nuntiatum venere, quod proelio ad Cappadociam commiſſo viciſſet Eumenes, Craterus autem & Neoptolemus cum vitae iactura ſuccubuiſſent. Quod ſi pridie Perdiccae mortem antevertiſſet, nemo illi manus, propter ſucceſſus magnitudinem, auſus fuiſſet inferre. Macedones igitur, audito,

περὶ τὸν Εὐμένη, κατέγνωσαν αὐτοῦ θάνατον καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν πεντήκοντα, ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀλκέτας ὁ ἀδελφὸς τοῦ Περδίκκου. ἀπέκτειναν δὲ καὶ τῶν φίλων τοῦ Περδίκκου τοὺς μάλιστα πιστοτάτους, καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Ἀταλάντην, ἣν ἦν γεγαμηκὼς Ἄτταλος, ὁ τοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν παρειληφώς. μετὰ δὲ τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Περδίκκου Ἄτταλος [1] ὁ τοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχων, διέτριβε μὲν περὶ τὸ Πηλούσιον, ὡς δ' ἐπύθετο τὴν τῆς γυναικὸς ἀναίρεσιν καὶ τὴν Περδίκκου, τὸν στόλον ἀναλαβὼν ἐξέπλευσε, καὶ κατήντησεν εἰς Τύρον. ὁ δὲ τῆς πόλεως ταύτης φρούραρχος Ἀρχέλαος, Μακεδὼν τὸ γένος, τὸν Ἄτταλον φιλοφρόνως ὑπεδέξατο, καὶ τήν τε πόλιν παρέδωκεν αὐτῷ, καὶ τὰ χρήματα, [2] δεδομένα μὲν ὑπὸ τοῦ Περδίκκου φυλάττειν, τότε δὲ δικαίως ἀποδεδομένα, τὸ δὲ πλῆθος ὄντα ταλάντων ὀκτακοσίων. ὁ δ' Ἄτταλος ἐν τῇ Τύρῳ διατρίβων, ἀνελάμβανε τῶν Περδίκκου φίλων τοὺς δια-

Hunc cum ſociis Macedones capitis damnant.

Attalus, qui Perdiccae claſſi praeerat, Tyrum petit.

1 Articulum non habet Baſil. 2 Τὰ δεδομένα Leid.

quod Eumeni contigerat, tum ipſum, tum de adiunctis ipſi viros nobiliſſimos quinquaginta, quorum in numero etiam Alcetas, Perdiccae frater, erat, capite damnarunt. Interfecti etiam ſunt ab his amicorum Perdiccae fideliſſimi, & ſoror eius Atalanta, quam Attalus, claſſis gubernationi praeſtitutus, uxorem duxerat. Poſt necem autem Perdiccae, Attalus, claſſis imperator, ad Peluſium agebat. Ubi certior de uxoris & Perdiccae caede factus, cum claſſe inde ſolvens, Tyrum appulit. Ubi Archelaus, praeſidio urbis praefectus, genere Macedo, Attalum comiter excepit, urbemque cum pecuniis, a Perdicca cuſtodiae ſuae commiſſis, bona tunc fide reſtitutis, (octingenta autem erant talenta) tradidit. Ita Attalus, ad Tyrum ſubſiſtens, quicunque e caſtris ad Memphim

σωζομένους ἐκ τῆς πρὸς τῇ Μέμφει στρατοπεδείας.

Interea Aetoli, abſente Antipatro, in Theſſaliam incurſionem fecerunt.

λη΄. Ἀντιπάτρου δ᾽ εἰς τὴν Ἀσίαν διαβεβηκότος, Αἰτωλοὶ κατὰ τὰς πρὸς Περδίκκαν συνθήκας ἐστράτευσαν εἰς τὴν Θετταλίαν, [1] ἀντιπερισπάσαι βουλόμενοι τὸν Ἀντίπατρον. εἶχον δὲ στρατιώτας, πεζοὺς μὲν μυρίους καὶ δισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τετρακοσίους, ὧν ἦν στρατηγὸς Ἀλέξανδρος Αἰτωλός. ἐν παρόδῳ δὲ τοὺς Ἀμφισσεῖς Λοκροὺς πολιορκήσαντες, τήν τε χώραν αὐτῶν κατέδραμον, καί τινα τῶν πλησίων πολισμάτων εἷλον. ἐνίκησαν δὲ μάχῃ τὸν Ἀντιπάτρου στρατηγὸν Πολυκλῆν, καὶ [2] τοῦτόν τε καὶ τῶν στρατιωτῶν οὐκ ὀλίγους ἀνεῖλον· τῶν δὲ ζωγρηθέντων οὓς μὲν ἀπέδοντο, οὓς δὲ ἀπελύτρωσαν.

Theſſali coacti, ut adverſus Antipatrum militarent.

μετὰ δὲ ταῦτα εἰς Θετταλίαν ἐμβαλόντες, τοὺς πλείστους τῶν Θετταλῶν ἔπεισαν κοινωνεῖν τοῦ πρὸς Ἀντίπατρον πολέμου· καὶ ταχέως ἠθροίσθησαν οἱ πάντες, πεζοὶ μὲν δισμύριοι [3] καὶ πεντακισχίλιοι, ἱπ-

1 Ἀντισπάσαι ora St. ἀντιπαρασπάσαι Reg. 1. Leid. Mox τετρακοσίους iidem. Cett. τετρακισχιλίους.

3 Τούτου τε τῶν Reg. 1. In Leid. copula quoque deſit.

3 Et hic eam Leid. omittit.

Perdiccae amicorum evaſerant, collectos ad ſe recepit.

XXXVIII. Poſtea vero quam Antipater in Aſiam traiecerat, Aetoli pro conditione foederis, cum Perdicca initi, expeditionem fecerunt in Theſſaliam, ut vires Antipatri diſtraherent. XII autem peditum millia & CCCC equites habebant, quorum Alexander Aetolus imperator erat. In tranſitu Amphiſſenſes Locros obſidione cingunt, agrumque illorum incurſant, & nonnulla de vicinis oppidulis redigunt in poteſtatem. Quin etiam Polyclem, Antipatri ducem, proelio victum, cum militibus non paucis interimunt. Captivorum alii venumdati, alii numerato pretio ſuis reſtituti. Hinc Theſſaliam adorti, pleroſque induxerunt, ut belli cum Antipatro gerendi ſocietatem ſecum iungerent. Et protinus coacta ſunt in univerſum XXV millia peditum, & mille ac quingenti

πεῖς δὲ χίλιοι πεντακόσιοι. τούτων δὲ προσαγομένων τὰς πόλεις, Ἀκαρνᾶνες ἀλλοτρίως ἔχοντες πρὸς Αἰτωλοὺς ἐνέβαλον εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ τήν τε χώραν ἐδήουν, καὶ τὰς πόλεις ἐπολιόρκουν. οἱ δὲ Αἰτωλοὶ, πυθόμενοι τὰς ἰδίας πατρίδας [1] διακινδυνεύειν, τοὺς μὲν ἄλλους στρατιώτας ἀπέλιπον ἐν Θετταλίᾳ, Μένωνα τὸν Φαρσάλιον ἐπιστήσαντες στρατηγόν· αὐτοὶ δὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀναλαβόντες, ἧκον συντόμως εἰς τὴν Αἰτωλίαν, καὶ τοὺς Ἀκαρνᾶνας καταπληξάμενοι, τὰς πατρίδας ἠλευθέρωσαν τῶν κινδύνων. τούτων δὲ περὶ ταῦτα ἀσχολουμένων, Πολυσπέρχων ὁ καταλελειμμένος ἐν Μακεδονίᾳ στρατηγὸς, ἧκεν εἰς [2] τὴν Θετταλίαν μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγου· νικήσας δὲ παρατάξει τοὺς πολεμίους, τόν τε στρατηγὸν Μένωνα ἀνεῖλε, καὶ τῶν ἄλλων κατέκοψε τοὺς πλείστους, καὶ τὴν Θετταλίαν ἀνεκτήσατο.

Sed Aetoliam viciſſim invaſere Acarnanes.

Dum redeunt Aetoli ad tuendam patriam, Polyſperchon recuperat Theſſaliam.

λθʹ. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Ἀῤῥιδαῖος καὶ [3] Πύθων,

Arrhidaeus & Pytho,

1 Κινδυνεύειν Leid. cum Reg. 2. non male.
2 Non habet Baſil.
3 Loco Πίθων in Reg. 1. Πύθων ſemper.

equites. Ab his dum civitates in fidem accipiuntur, Acarnanes, inimicitias gerentes cum Aetolis, Aetoliam invadunt, agroſque populantur, & urbes obſident. In quo periculo cum Aetoli patriam ſuam verſari audiunt, ceteros quidem milites in Theſſalia relinquunt, Menone Pharſalio illis praefecto: ipſi autem, popularibus aſſumtis, celeriter in Aetoliam reverſi, Acarnanibus terrorem incutiunt, & patriam e periculis eripiunt. Quibus ita occupatis, Polyſperchon, dux Macedoniae relictus, cum manu inſtructiſſima in Theſſaliam venit, acieque victis hoſtibus, tum imperatorem illorum Menonem interemit, tum maximam ceterorum partem concidit, & Theſſaliam recuperavit.

XXXIX. In Aſia vero Arrhidaeus & Pytho, regum

cum regibus in Syriam progreſſi, tutela ſe abdicant.

οἱ τῶν βασιλέων ἐπιμεληταὶ, ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ Νείλου μετὰ τῶν βασιλέων καὶ τῆς δυνάμεως, ἧκον εἰς Τριπαράδεισον τῆς ἄνω Συρίας. ἐνταῦθα δὲ Εὐρυδίκης τῆς βασιλίσσης πολλὰ περιεργαζομένης, καὶ ταῖς τῶν ἐπιμελητῶν ἐπιβολαῖς ἀντιπραττούσης, οἱ μὲν περὶ τὸν Πύθωνα δυσχρηστούμενοι, καὶ τοὺς Μακεδόνας ὁρῶντες τοῖς ἐκείνης προστάγμασιν ἀεὶ μᾶλλον προσέχοντας, συνήγαγον ἐκκλησίαν, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν [1] ἀπείπαντο· οἱ δὲ Μακεδόνες ἐπιμελητὴν [2] εἵλοντο τὸν Ἀντίπατρον αὐτοκράτορα. οὗτος δὲ μετ' ὀλίγας ἡμέρας καταντήσας εἰς Τριπαράδεισον, κατέλαβε τὴν Εὐρυδίκην στασιάζουσαν, καὶ τοὺς Μακεδόνας ἀπαλλοτριοῦσαν ἀπὸ τοῦ Ἀντιπάτρου. ταραχῆς δὲ μεγάλης οὔσης ἐν ταῖς δυνάμεσι, καὶ κοινῆς ἐκκλησίας συναχθείσης, ὁ μὲν Ἀντίπατρος διαλεχθεὶς τοῖς πλήθεσι, [3] τὴν μὲν ταραχὴν κατέπαυσε, τὴν δ' Εὐρυδίκην καταπληξάμενος, ἔπεισε τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. μετὰ δὲ ταῦτα τὰς σα-

In eorum locum ſucceſſit Antipater.

1 Ἐναπείπαντο Leid.
2 Εἵλαντο Baſil.
3 Haec uſque in ἔπεισε in ſuo non invenit Leid.

curatores, a Nilo cum regibus & copiis digreſſi, in Triparadiſum ſuperioris Syriae pervenerunt. Ibi dum Eurydice multa curioſius agit, & curatorum ſtudiis adverſatur, Pytho, incommoditate illa offenſus, quod & Macedones in mandata eius magis intentos videret, advocata concione, tutela ſe abdicavit. Macedones ergo Antipatrum cum ſumma poteſtate curatorem elegerunt. Is, paucis diebus elapſis ad Triparadiſum profectus, Eurydicen commota ſeditione Macedones ab Antipatro alienantem offendit. Eratque tumultus haud mediocris in exercitu. Ibi univerſis in concionem advocatis, orationem ad populum Antipater habuit, qua & tumultum ſedavit, & Eurydicen timore iniecto ad quieſcendum ad-

τραπείας ἐξ ἀρχῆς ἐμερίσατο, καὶ Πτολεμαίῳ μὲν τὴν προϋπάρχουσαν προσώρισεν. ἀδύνατον γὰρ ἦν τοῦτον μεταθεῖναι, διὰ τὸ δοκεῖν τὴν Αἴγυπτον διὰ τῆς ἰδίας [1] ἀνδρείας ἔχειν ὡσνεὶ δορίκτητον. καὶ Λαομέδοντι μὲν τῷ Μιτυληναίῳ Συρίαν ἔδωκε, Φιλοξένῳ δὲ τὴν Κιλικίαν, τῶν δ' [2] ἄνω σατραπειῶν Μεσοποταμίαν μὲν καὶ τὴν [3] Ἀρβηλῖτιν Ἀμφιμάχῳ, τὴν δὲ Βαβυλωνίαν Σελεύκῳ, Ἀντιγόνῳ δὲ τὴν Σουσιανὴν, διὰ τὸ τοῦτον πρῶτον πεποιῆσθαι τὴν ἐπὶ τὸν Περδίκκαν ἐπίθεσιν, [4] Πευκέστῃ δὲ τὴν Περσίδα, Τληπολέμῳ δὲ τὴν Καρμανίαν, [5] Πυθωνι δὲ Μηδίαν, Φιλίππῳ δὲ τὴν Παρθυαίαν, Ἀρίαν δὲ καὶ [6] Δραγγίνην Στασάνδρῳ τῷ Κυπρίῳ· τὴν δὲ Βακτριανὴν καὶ Σογδιανὴν Στασάνορι τῷ Σολίῳ, ἀπὸ τῆς αὐτῆς ὄντι νήσου. [7] Παροπαμισάδας δὲ

Is, facta nova provinciarum diviſione,

1 Ἀνδρείας Venet. Reg. 1. & 2. Leid. & Steph. margo cum Vatic. Vulgo ἀ δραγαθίας pari ſententia, ſed vincunt codd. Mox δορύκτητον Reg. 1. ut apud Lycophr. v. 933, Polybium, Appianum & alios.

2 Ἄνω Reg. 2. Cett. ἄλλων.

3 Ἀρβηλείτιν Reg. 1. Ἀρβελῖτιν alii omnes.

4 Πευχέστα Baſil.

5 Πύθωνι Reg. 1.

6 Δραγγήνην Leid.

7 Παροπανισάδας Leid. & Reg. 2. cum Veneto.

duxit. Dehinc Satrapias denuo partitus eſt, & Ptolemaeo, quam huc uſque tenuerat, aſſignavit. Fieri enim haud poterat, ut is alio transferretur, propterea quod ſua ipſius virtute Aegyptum velut armis partam obtinuiſſe videretur. Laomedonti Mitylenaeo Syriam, & Philoxeno Ciliciam dedit. Ex ſuperioribus autem Satrapiis Meſopotamiam & Arbelitidem Amphimacho, Babyloniam Seleuco, & Antigono Suſianam tradidit, quod is Perdiccae invadendi initium fecerat; Peuceſtae autem Perſiam, Tlepolemo Carmaniam, Pythoni Mediam, Philippo Parthiam conceſſit. Ariam porro & Dranginam Staſandro Cyprio, Bactrianam & Sogdianam Staſanori Solio, ex eadem inſula oriundo, Paropamiſadas autem Oxyar-

Ὀξυάρτῃ προσώρισε, τῷ Ῥωξάνης πατρὶ τῆς Ἀλεξάνδρου γυναικὸς, τῆς δὲ Ἰνδικῆς τὰ μὲν συνορίζοντα Παροπαμισάδαις, [1] Πύθωνι τῷ Ἀγήνορος· τὰς δ' ἐχομένας βασιλείας, τὴν μὲν παρὰ τὸν Ἰνδὸν ποταμὸν, Πώρῳ, τὴν δὲ παρὰ τὸν Ὑδάσπην, Ταξίλῃ. οὐ γὰρ ἦν τούτους τοὺς βασιλεῖς μετακινῆσαι χωρὶς βασιλικῆς δυνάμεως, καὶ ἡγεμονίας ἐπιφανοῦς. τῶν δὲ πρὸς τὴν ἄρκτον κεκλιμένων, Καππαδοκίαν μὲν Νικάνορι, Φρυγίαν δὲ τὴν μεγάλην [2] καὶ Λυκίαν Ἀντιγόνῳ, καθάπερ πρότερον ἔσχε, Καρίαν δὲ [3] Κασσάνδρῳ, [4] Λυδίαν δὲ Κλείτῳ, Φρυγίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Ἀῤῥιδαίῳ. στρατηγὸν δὲ τῆς βασιλικῆς δυνάμεως ἀπέδειξεν Ἀντίγονον, ᾧ προστεταγμένον ἦν καταπολεμῆσαι Εὐμένη τε καὶ Ἀλκέταν· παρέζευξε δὲ τῷ Ἀντιγόνῳ [5] χιλίαρχον τὸν υἱὸν Κάσσανδρον, ὅπως μὴ δύνηται δια-

Antigono autem exercitus regii imperatore creato, cum regibus in Macedoniam rediit.

1 Πύθωνι Reg. 1. & Leid. Alii Πίθωνι.
2 Καὶ Λυκίαν Reg. 1. Baſil. In cett. καὶ Κιλικίαν.
3 Κασάνδρῳ Baſil.
4 Κιλικίαν Leid. Reg. 1. Vulgo Λυκίαν.
5 Πολίαρχον Reg. 1.

tae, Rhoxanes, quam Alexander uxorem duxerat, parenti, & Indiam, Paropamiſadis conterminam, Pythoni Agenoris attribuit. Ex regnis, quae deinceps ſequuntur, id, quod Indum fluvium attingit, Poro; quod iuxta Hydaſpen eſt, Taxili reliquit. Hi enim reges loco moveri non poterant abſque regiis copiis, & imperio illuſtri. Ex illis, quae ad ſeptemtriones iacent, Cappadociae Nicanorem; Phrygiae maiori & Lyciae Antigonum, uti prius hanc obtinuerat, praeeſſe iuſſit. Caſſandro denique Cariam, Clito Lydiam, & Arrhidaeo Phrygiam ad Helleſpontum deſtinavit. Regii autem exercitus imperatorem deſignavit Antigonum, cui imperatum erat, ut Eumenem & Alcetam debellaret. Antigono filium ſuum Caſſandrum, uti Chiliarchum, adiunxit, ut, ſi quid privatae rei molire-

λαβεῖν ἰδιοπραγῶν. αὐτὸς δὲ τοὺς βασιλεῖς ἀναλαβὼν καὶ τὴν ἰδίαν δύναμιν, προῆγεν ἐπὶ [1] τὴν Μακεδονίαν, κατάξων τοὺς βασιλεῖς ἐπὶ τὴν πατρίδα.

μ'. Ἀντίγονος δ' ἐπὶ τῆς Ἀσίας ἀποδεδειγμένος στρατηγὸς [2] διαπολεμῆσαι πρὸς Εὐμένη, ἤθροισεν ἐκ τῆς χειμασίας τὰς δυνάμεις. παρασκευασάμενος δὲ τὰ πρὸς τὴν μάχην, προῆγεν ἐπὶ τὸν Εὐμένη, διατρίβοντα περὶ Καππαδοκίαν. ὁ δ' Εὐμένης, ἀποστάντος ἀπ' αὐτοῦ τινος τῶν ἐπιφανῶν [3] ἡγεμόνων ὄνομα Περδίκκου, στρατοπεδεύοντος ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ὁδοῦ μετὰ τῶν συναποστάντων στρατιωτῶν, πεζῶν μὲν τρισχιλίων, ἱππέων δὲ πεντακοσίων, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτὸν Φοίνικα τὸν Τενέδιον, ἔχοντα πεζοὺς μὲν ἐπιλέκτους τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ χιλίους. οὗτος δὲ νυκτοπορίᾳ [4] συντόνῳ χρησάμενος, προσέπεσε τοῖς ἀποστάταις ἀπροσδοκήτως περὶ δευτέραν φυλακὴν νυκτερινήν· καταλαβὼν δ' αὐτοὺς κοι-

Antigonus cum exercitu in Cappadociam ablegatur ad Eumenem bello opprimendum.

1 Abeſt Reg. 2.
2 Διαπολεμήσων Reg. 1.
3 Ἡγεμόνων ὄνομα Leid. Reg. 1. & ora Stephan. Cett. ἡγεμόνος ὀνόματι.
4 Συντόμῳ Leid. συντόμως Reg. 1.

tur, clam id habere non poſſet. Ipſe cum regibus & agmine ſuo Macedoniam verſus iter intendit, ut reges in patriam reduceret.

XL. Antigonus ergo, imperator Aſiae declaratus, ad Eumenem bello ſubigendum ex hibernis copias ad ſe contrahit, &, comparatis bello neceſſariis, in Eumenem ducit, qui tunc ad Cappadociam ſubſiſtebat. Ab eo tunc ex praecipuis ducibus quidam nomine Perdiccas deſciverat, & tridui via cum milite defectionis ſocio (erant autem peditum tria millia, equites quingenti) caſtra habebat. Contra hunc igitur Phoenicem Tenedium cum IV millibus ſelectiſſimorum peditum, & mille equitibus miſit. Is, noctu raptim iter faciens, ex improviſo rebelles circa ſecundam noctis vigiliam opprimit, adhuc dormien-

μωμένους, τόν τε Περδίκκαν ἐζώγρησε, καὶ τῆς δυνάμεως ἐγκρατὴς ἐγένετο. Εὐμένης δὲ τοὺς αἰτιωτάτους τῆς ἀποστάσεως ἡγεμόνας ἐθανάτωσε· τοὺς δὲ στρατιώτας τοῖς ἄλλοις ἀναμίξας, [1] καὶ φιλανθρώπως προσενεχθεὶς, ἰδίους ταῖς εὐνοίαις ἐποιήσατο. μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀντίγονος διαπεμψάμενος [2] πρὸς Ἀπολλωνίδην τινα τῶν ἱππέων ἀφηγούμενον παρ' Εὐμένει, μεγάλαις ἐπαγγελίαις δι' ἀπορρήτων ἐποίησε προδότην γενέσθαι, καὶ κατὰ τὴν μάχην αὐτομολῆσαι. τοῦ δ' Εὐμένους στρατοπεδεύοντος τῆς Καππαδοκίας [3] ἔν τισιν εὐθέτοις πεδίοις πρὸς [4] ἱππομαχίαν, ἐπιβαλὼν ὁ Ἀντίγονος μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως κατελάβετο τὴν ὑπερκειμένην τῶν πεδίων ὑπώρειαν. εἶχε δ' ὁ μὲν Ἀντίγονος κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς πεζοὺς μὲν πλείους τῶν μυρίων, (ὧν ἦσαν οἱ ἡμίσεις Μακεδόνες, θαυμαστοὶ κατὰ τὰς ἀνδραγαθίας) ἱππεῖς δὲ δισχιλίους, ἐλέφαντας δὲ τριάκοντα·

Conferto proelio Eumenes, propter Apollonidis proditionem, foedam accipit cladem.

1 Non eſt in Leid.
2 Deſit in eodem.
3 Ἐν τοῖς Reg. 1.
4 Ἱππομαχίαν, ὁ Reg. 2. Baſil. Cett. ἐπιβαλὼν interſerunt, cui Steph. aſteriſcum adſcripſit.

tes, captoque Perdicca, exercitu potitur. Tum praecipuos defectionis auctores capite multat Eumenes, & milites ceteris mixtos humaniter tractat, ſibique benevolentiam illorum conciliat. Poſt haec Antigonus per internuntium cum Apollonide, equitum praefecto quodam, apud Eumenem agente, ingentibus promiſſis, ut proditorem ſe exhiberet, in pugna ad hoſtes tranſeundo, effecit. Caſtra tum habebat Eumenes in quibuſdam Cappadociae locis, equeſtri proelio accommodatis. Antigonus igitur, cum toto exercitu illuc profectus, ſuperiores camporum tractus, quibus montes imminent, occupavit. Habebat per id tempus Antigonus ſupra decem millia peditum, (quorum pars dimidia Macedones erant, virtute admirabiles) & duo millia equitum, cum elephantibus triginta:

ὁ δ' Εὐμένης πεζοὺς μὲν [1] οὐκ ἐλάττους τῶν δισμυρίων, ἱππεῖς δὲ πεντακισχιλίους· γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, καὶ τοῦ Ἀπολλωνίδου μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἱππέων ποιήσαντος ἀλόγως ἀπὸ τῶν ἰδίων διάστασιν, ἐνίκησεν ὁ Ἀντίγονος, καὶ ἀνεῖλε τῶν ἐναντίων εἰς ὀκτακισχιλίους. ἐκυρίευσε δὲ καὶ τῆς ἀποσκευῆς ἁπάσης, ὥστε τοὺς περὶ τὸν Εὐμένη στρατιώτας διὰ μὲν τὴν ἧτταν καταπλαγῆναι, διὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν τῆς [2] ἀποσκευῆς ἀθυμῆσαι.

μα'. Μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ μὲν Εὐμένης ἐπεβάλετο φεύγειν εἰς [3] τὴν Ἀρμενίαν, καὶ τῶν ἐν ταύτῃ κατοικούντων τινὰς πρὸς τὴν συμμαχίαν συλλαβέσθαι· καταταχούμενος δὲ, καὶ τοὺς στρατιώτας ὁρῶν ἀποχωροῦντας πρὸς [4] τὸν Ἀντίγονον, κατελάβετο χωρίον ὀχυρὸν, ὃ προσηγορεύετο [5] Νῶρα. ἦν δὲ τὸ φρούριον τοῦτο παντελῶς μικρὸν, διὰ τὸ τὸν περίβολον ἔχειν μὴ [6] πλείω δυοῖν σταδίων, κατὰ δὲ τὴν ἐρυμνότητα θαυμαστόν.

Antigonus Eumenem, qui Noram confugerat, relicto praeſidio, clauſum tenet.

1 Non eſt in Baſil. nec Veneto.
2 Ἀποσκευῆς ἀθυμῆσαι Reg. 1. Leid. In edd. οὐκ ἀθυμῆσαι· ora St. οὐ τολμῆσαι. Οὐκ θυμῆσαι Reg. 2.
3 Deſideratur in Baſil.
4 Non invenit in ſuo Leid.
5 Μῶρα Baſil.
6 Πλεῖον δυεῖν Reg. 1. Leid.

Eumenes vero non minus XX M. peditum, & V millia equitum. Proelium hinc acerrimum committitur; & propter ſubitum Apollonidis cum equitatu a ſociis seceſſum, Antigonus vincit, ad VIII M. adverſariorum occiſis. Impedimentis quoque omnibus potitur, adeo, ut Eumeniani qua ob cladem acceptam exſternarentur, qua ob iacturam impedimentorum animos deſponderent.

XLI. Tum Eumenes in Armeniam, ut incolarum aliquos in ſocietatem armorum pertraheret, fugere inſtituerat. Sed celeritate praeventus, cum & milites ad Antigonum tranſire videret, caſtellum quoddam munitum (Nora vocatur) occupavit. Per quidem exiguum illud erat, quod ambitus duo ſtadia non excederet, ſed fir-

ἐπὶ γὰρ πέτρας ὑψηλῆς εἶχε τὰς οἰκίας συνῳκοδομημένας, καὶ τὰ μὲν ὑπὸ τῆς φύσεως, τὰ δ' ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν χειρῶν κατασκευῆς θαυμαστῶς ὠχύρωτο. εἶχε δὲ καὶ παραθέσεις σίτου πολλοῦ, καὶ ξύλων, καὶ [1] τῶν ἄλλων, ὥστ' εἰς ἔτη πολλὰ δύνασθαι χορηγῆσαι πάντα τοῖς εἰς αὐτὴν [2] καταφυγοῦσι. συνέφυγον δὲ μετ' αὐτοῦ τῶν φίλων οἱ ταῖς εὐνοίαις διαφέροντες, καὶ κεκρικότες συναποθνήσκειν αὐτῷ κατὰ τοὺς ἐσχάτους κινδύνους· οἱ δὲ πάντες ὑπῆρχον ἱππεῖς τε καὶ πεζοὶ περὶ ἑξακοσίους. Ἀντίγονος δὲ παραλαβὼν τὴν μετ' Εὐμένους δύναμιν, καὶ τῶν σατραπειῶν καὶ τῶν ἐν ταύταις προσόδων κύριος γενόμενος, ἔτι δὲ παραλαβὼν πλῆθος χρημάτων, μειζόνων πραγμάτων ὠρέγετο. οὐκέτι γὰρ οὐδεὶς τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἡγεμόνων ἀξιόμαχον εἶχε δύναμιν διαγωνίσασθαι πρὸς αὐτὸν περὶ τῶν πρωτείων. διὸ καὶ πρὸς Ἀντίπατρον κατὰ μὲν τὸ παρὸν προσε-

Simul nova conſilia in ipſum Antipatrum capit.

1 Abeſt a Baſil. 2 Καταφεύγουσι Leid.

mitate admirandum. Nam domos in celſa petra conſtructas habebat, & partim natura, partim manuum opera, mirifice communitum erat. Repoſita etiam illic fuerat ingens frumenti, lignorum, & id genus aliorum copia, adeo ut in multos annos omnia praebere affatim illis poſſet, qui illuc perfugiſſent. Comitabantur autem fugientem amici benevolentia praeſtantes, qui in extremo rerum diſcrimine mori cum illo decreverant. Quorum omnium numerus erat equitum ſimul & peditum circiter IↃC. Antigonus vero, adiunctis ſibi copiis Eumenianis, ſatrapiiſque & reditibus illarum potitus, magnam inſuper pecuniarum vim adeptus, res maiores appetere coepit. Nondum enim quiſquam ex ducibus Aſiaticis tantas habebat vires, ut cum eo de primatu contendere auderet. Ideo in praeſens quidem amicam erga Antipatrum affe-

ποιεῖτο φιλικῶς διακεῖσθαι, διεγνώκει δὲ, τὸ καθ' αὐτὸν ἀσφαλισάμενος, μηκέτι προσέχειν μήτε τοῖς βασιλεῦσι, μήτε Ἀντιπάτρῳ. τὸ μὲν οὖν πρῶτον περιέλαβε τοὺς [1] καταπεφευγότας εἰς τὸ φρούριον διπλοῖς τοῖς τείχεσι, καὶ τάφροις καὶ χαρακώμασι θαυμαστοῖς· μετὰ ταῦτα δ' εἰς σύλλογον ἐλθὼν Εὐμένει, καὶ τὴν προϋπάρχουσαν φιλίαν ἀνανεωσάμενος, ἔπειθεν αὐτὸν κοινοπραγεῖν. ὁ δὲ εἰδὼς τὴν τύχην ὀξέως μεταβάλλουσαν, μείζονας ᾔτει φιλανθρωπίας τῆς περὶ αὐτὸν οὔσης περιστάσεως· ᾤετο γὰρ δεῖν αὐτῷ συγχωρηθῆναι τὰς ἐξ ἀρχῆς δεδομένας σατραπείας, καὶ τῶν ἐγκλημάτων ἁπάντων ἀπόλυσιν. ὁ δὲ Ἀντίγονος περὶ μὲν τούτων ἐπὶ τὸν Ἀντίπατρον τὴν ἀναφορὰν ἐποιήσατο, τοῦ δὲ χωρίου τὴν ἱκανὴν φυλακὴν ἀπολιπὼν, ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς πορευομένους ἡγεμόνας τῶν πολεμίων καὶ δυνάμεις ἔχοντας, [2] Ἀλκέταν τε τὸν ἀδελφὸν τοῦ Περδίκ-

1 Καταφυγόντας Leid. Paullo ante τὸ καθ' αὐτὸν ἀσφαλισάμενος Reg. 1. melius vulgato κατ' αὐτόν.

2 Καὶ Ἀλκέταν Leid.

ctionem prae ſe ferebat, ſed in animo ſecum conſtituerat, rebus ſuis confirmatis, neque regibus auſcultare deinceps, neque Antipatro. Ac primum eos, qui in caſtellum ſe receperant, duplici muro, foſſiſque & vallis admirandis cinxit. Deinde inſtituto cum Eumene colloquio, ubi veterem amicitiam renovaſſet, communis negotii ſocietatem illi perſuadere conatus eſt. Verum ille ſubitam fortunae commutationem praevidens, indulgentiae plus ab illo, quam praeſenti conditioni ſuae par videretur, poſtulabat. Satrapias enim ab initio traditas, & criminationum quarumcunque abrogationem ſibi concedi aequum arbitrabatur. Antigonus ergo, de his ad Antipatrum ſe relaturum pollicitus, relicto, quod caſtelli oppugnationi ſufficeret, praeſidio, ad ingruentes cum exercitu hoſtium duces, Alcetam Perdiccae fratrem, &

κου, καὶ Ἄτταλον τὸν τοῦ στόλου παντὸς κυριεύοντα.

Eumenis ſingularis conſtantia.

μβ'. Μετὰ δὲ ταῦτα [1] ὁ Εὐμένης πρὸς τὸν Ἀντίπατρον πρεσβευτὰς ἀπέστειλε περὶ τῶν ὁμολογιῶν, ὧν ἦν ἡγούμενος Ἱερώνυμος ὁ τὰς τῶν διαδοχῶν ἱστορίας γεγραφώς. [2] αὐτὸς δὲ πολλαῖς καὶ ποικίλαις κεχρημένος τοῦ βίου μεταβολαῖς, οὐκ ἐταπεινοῦτο τῷ φρονήματι, σαφῶς εἰδὼς τὴν τύχην ὀξείας [3] τὰς εἰς ἀμφότερα τὰ μέρη ποιουμένην μεταβολάς. [4] ἑώρα γὰρ τοὺς μὲν τῶν Μακεδόνων βασιλεῖς κενὸν [5] ἔχοντας τὸ τῆς βασιλείας πρόσχημα, πολλοὺς δὲ καὶ μεγάλους τοῖς φρονήμασιν ἄνδρας διαδεχομένους τὰς ἡγεμονίας, πάντας δὲ ἰδιοπραγεῖν βουλομένους. ἤλπιζεν οὖν, ὅπερ ἦν πρὸς ἀλήθειαν, πολλοὺς αὐτοῦ χρείαν ἕξειν, διά τε τὴν φρόνησιν καὶ τὴν ἐμπειρίαν τῶν [6] πολεμικῶν, ἔτι δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐν τῇ πίστει βεβαιότητος. ὁρῶν δὲ τοὺς

1 Articulum non habet Baſil.

2 Αὐτὸς Reg. 1. & Leid. Vulgo οὗτος.

3 Deſit in Reg. 1.

4 Ἑώρουν Baſil.

5 Omittunt Leid. Reg. 1.

6 Πολεμίων Leid. ſat bene. Poſt pauca omnes ἑωρήσας.

Attalum totius claſſis imperio tunc fungentem, contendit.

XLII. Poſt tempus aliquod interiectum Eumenes legatos, inter quos erat Hieronymus, qui ſucceſſorum hiſtoriam conſcripſit, ad Antipatrum de pacificatione miſit. Sed ipſe interim, quod multas variaſque vitae mutationes expertus eſſet, animos non ſubmittebat: cui obſcurum eſſe non poterat, quam celeriter in utramque partem ſors mutationes faceret. Reges enim Macedonum videbat inanem ſolummodo regni ſpeciem circumferre, multoſque interim viros penes ſe habere magnitudine animorum praeſtantes, qui omnes in imperia ita ſuccederent, ut ſuis privatim commodis proſpicerent. Multos igitur, quod & veritas ipſa comprobabat, qui operam ipſius, cum ob rei militaris peritiam, tum ſummam fidei conſtantiam, expeterent, affore ſperabat. Cum vi-

ἵππους, διὰ τὴν ἐν τῇ στενοχωρίᾳ τραχύτητα μὴ δυναμένους γυμνάζεσθαι, πρὸς τὴν ἐν ταῖς ἱππομαχίαις χρείαν ἀχρήστους ἐσομένους, ἐπενοήσατό τινα ξένην καὶ παρηλλαγμένην τῶν ἵππων γυμνασίαν. τὰς γὰρ κεφαλὰς αὐτῶν ταῖς σειραῖς ἀναδεσμεύων ἔκ τινων δοκίων ἢ παττάλων, δύο ἢ τρεῖς δοκίδας [1] αἰωρήσας, καὶ συναναγκάζων τοῖς ὀπισθίοις ποσὶν ἐπιβεβηκέναι, τοῖς δ' ἔμπροσθεν μόνοις ψαύειν τῆς γῆς μικρὸν ἀπολείποντας· εὐθὺς οὖν ὁ μὲν ἵππος, βουλόμενος στηρίζεσθαι τοῖς ἐμπροσθίοις, διεπονεῖτο τῷ τε σώματι παντὶ καὶ τοῖς σκέλεσι, συμπασχόντων ἁπάντων τῶν κατὰ τὸν ὄγκον μελῶν· τοιαύτης δὲ [2] γινομένης κινήσεως, ἱδρώς τε πολὺς ἐκ τοῦ σώματος ἐξεχεῖτο, καὶ τῇ τῶν πόνων ὑπερβολῇ τὴν ἀκρότητα τῶν γυμνασίων τοῖς ζώοις [3] περιεποιεῖτο. τοῖς δὲ στρατιώταις ἅπασι τὰς αὐτὰς τροφὰς παρείχετο, μετέχων αὐτὸς τῆς λιτότητος, καὶ διὰ τῆς

1 Ἑωρήσας Baſil. 2 Γενομένης idem. 3 Ἐποιεῖτο idem.

deret autem, equos propter aſperitatem in loco anguſto exerceri non poſſe, atque inde pugnis equeſtribus uſui non fore, novam & inuſitatam equorum exercitationem ingenio ſuo commentus eſt. Nam capita illorum catenis ad trabes aut paxillos adſtringens, ubi duos aut tres elevaſſet tigillos, ut poſterioribus pedibus terrae inſiſterent, prioribus tantum ex parvo intervallo ſolum attingerent, cogebat. Equus ergo ſtatim anterioribus ſolo inniti contendens, toto corpore ac cruribus ita laborabat, ut omnia ſimul molis ſuae membra commoveret, & in hac commotione magna ſudoris vis e corpore promanaret. Qua laborum contentione ſummam animalibus exercitationem comparabat. Idem etiam militibus nutrimentum exhibebat, ipſe tenuitatis particeps. Atque hac

ὁμοίας συμπεριφορᾶς πολλὴν εὔνοιαν ἑαυτῷ, [1] τοῖς δὲ συμπεφευγόσι πᾶσιν ὁμόνοιαν συγκατεσκεύασε. καὶ τὰ μὲν [2] περὶ τὸν Εὐμένη καὶ τοὺς συμπεφευγότας εἰς τὴν πέτραν, ἐν τούτοις ἦν.

Ptolemaeus, profligato Perdicca tutior, ultra Aegyptum, Syriam & Phoenicen in ditionem ſuam redigit.

μγʹ. Κατὰ δὲ τὴν Αἴγυπτον, Πτολεμαῖος παραδόξως ἀποτετριμμένος τόν τε Περδίκκαν καὶ τὰς βασιλικὰς δυνάμεις, τὴν μὲν Αἴγυπτον ὡσανεί τινα [3] δορίκτητον εἶχεν· ὁρῶν δὲ τήν [4] τε Φοινίκην καὶ τὴν Κοίλην ὀνομαζομένην Συρίαν εὐφυῶς κειμένας κατὰ τῆς Αἰγύπτου, πολλὴν [5] εἰσεφέρετο σπουδὴν κυριεῦσαι τούτων τῶν πόλεων. ἐξαπέστειλεν οὖν τὴν ἱκανὴν δύναμιν, καὶ στρατηγὸν ἕνα τῶν φίλων προχειρισάμενος Νικάνορα. οὗτος δὲ στρατεύσας εἰς τὴν Συρίαν, Λαομέδοντα μὲν τὸν Σατράπην ἐζώγρησε, τὴν δὲ Συρίαν ἅπασαν ἐχειρώσατο. ὁμοίως δὲ καὶ τὰς κατὰ τὴν Φοινίκην πόλεις προσαγαγόμενος, καὶ ποιήσας ἐμφρούρους, ἐπανῆλθεν

1 Τοῖς συμπεφευγόσι πᾶσι καὶ ὁμόνοιαν Leid. Reg. 1. eleganter.
2 Κατὰ τὸν Εὐμένη Baſil. Vat.
3 Δορύκτητον Reg. 1. Leid.
4 Non legitur in Baſil.
5 Deſunt uſque ad ἱκανὴν Baſil.

eiuſdem victus communicatione & magnam benevolentiam ſibi, & cunctis fugae ſociis concordiam, acquiſivit. Hoc tum erant loco res Eumenis & eorum, qui in petram iſtam confugerant.

XLIII. In Aegypto interim Ptolemaeus, profligato praeter opinionem cum regiis copiis Perdicca, regionem illam, velut armis ſubactam, poſſidebat. Advertens autem, Phoenicen, Syriamque, quae Cava dicitur, Aegypto perquam commode adiectam, multum in hoc operae dedit, ut urbibus illis potiretur. Nicanorem igitur, unum ex amicis, ducem creat, & cum iuſtis illuc copiis mittit. Is, expeditione in Syriam facta, Laomedontem regionis Satrapam capit, Syriamque totam in poteſtatem redigit. Tum Phoenices quoque urbes ſubigit,

εἰς τὴν Αἴγυπτον, σύντομον τὴν στρατείαν καὶ πρακτικὴν πεποιημένος.

μδ΄. Ἐπ᾽ ἄρχοντος δ᾽ Ἀθήνησι Ἀπολλοδώρου, Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Ποπίλιον καὶ Κόϊντον Πόπλιον. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀντίγονος καταπεπολεμηκὼς τοὺς περὶ τὸν Εὐμένη, ἔκρινε στρατεύειν ἐπὶ τὸν Ἀλκέταν καὶ Ἄτταλον. οὗτοι γὰρ ὑπελείποντο τῶν Περδίκκου φίλων καὶ οἰκείων ἡγεμόνες μὲν ἀξιόλογοι, στρατιώτας δ᾽ ἔχοντες ἱκανοὺς ἀμφισβητῆσαι πραγμάτων. ἀναζεύξας οὖν μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ Καππαδοκίας, προῆγεν ἐπὶ τὴν Πισιδικὴν, ἐν ᾗ συνέβαινε διατρίβειν τοὺς περὶ τὸν Ἀλκέταν· ὀξεῖαν δὲ καὶ παντελῶς ἐπιτεταμένην τὴν πορείαν ποιησάμενος, ἐν ἡμέραις ἑπτὰ καὶ ταῖς ἴσαις νυξὶ διήνυσε σταδίους δισχιλίους καὶ πεντακοσίους εἰς τὴν ὀνομαζομένην Κρητῶν πόλιν. λαθὼν δὲ τοὺς πολεμίους, διὰ τὴν ὀξύτητα τῆς πορείας, καὶ γενόμενος πλησίον αὐτῶν ἀγνοούντων τὴν

Olymp. CXV, 2.

Poſt Eumenem victum Antigonus Alcetam & Attalum aggredi conſtituit.

Primo contra Alcetam in Piſidiam movit.

praeſidiiſque munit, & operoſa intra breve tempus expeditione perfunctus, in Aegyptum redit.

XLIV. Inde cum penes Apollodorum munus Archontis eſſet Athenis,' Romaeque conſulatum gererent Q. Publilius & L. Papirius; Antigonus, profligato Eumene, in Alcetam & Attalum expeditionem ſuſpicere animum induxit. Hi enim ex Perdiccae amicis & ſanguine iunctis remanſerant duces magnae dignationis, & vi militum inſtructi, quanta ad diſceptationem de ſummo imperio ſatis foret. Cum toto igitur exercitu e Cappadocia profectus in Piſidiam contendit, ubi Alcetas cum ſuis reſiſtebat. Subito igitur & quam maxime citato itinere intra VII dies, totidemque noctes, bis mille & quingenta ſtadia emenſus, ad urbem venit, quae Cretenſium vocatur. Et quia propter celeritatem latuiſſet, iam ignaris ad-

Venit ad pugnam equeſtrem, qua Alcetas, accepta magna clade, aegre defunctus, ad peditum agmen aufugit.

παρουσίαν, ἔφθασεν ἀκρολοφίας τινὰς καὶ δυσχωρίας προκαταλαβόμενος. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀλκέταν πυθόμενοι τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων, τὴν μὲν φάλαγγα ταχέως ἐξέταξαν, τοῖς δ' ἱππεῦσι προσπεσόντες, τοῖς τὴν ἀκρώρειαν προκατέχουσιν, ἐφιλοτιμοῦντο βίᾳ κρατῆσαι, καὶ ἀπὸ τῆς ἀκρολοφίας ἐκβαλεῖν. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρᾶς, καὶ πολλῶν [2] παρ' ἀμφοτέροις πεσόντων, ὁ μὲν Ἀντίγονος ἔχων ἱππεῖς ἑξακισχιλίους, ἀπὸ κράτους ἤλαυνεν ἐπὶ τὴν τῶν ἐναντίων φάλαγγα, σπεύδων ἀποκόψαι τῶν περὶ τὸν Ἀλκέταν τὴν ἐπὶ ταύτην καταφυγήν. οὗ συντελεσθέντος, οἱ μὲν ἐπὶ τῆς ἀκρωρείας ὄντες πολὺ τοῖς τε πλήθεσιν ὑπερέχοντες, καὶ τῇ δυσχωρίᾳ τῶν τόπων πλεονεκτοῦντες, ἐτρέψαντο τοὺς [3] προμαχομένους. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀλκέταν τῆς μὲν ἐπὶ τοὺς πεζοὺς καταφυγῆς ἀποκεκλεισμένοι, [4] τῷ δὲ πλήθει τῶν πολεμίων εἰς μέσον ἀπειλημμένοι, πρόδηλον

1 Προκαταλαβοῦσιν ora Steph. Reg. 1. Leid.

2 Παρ' ἀμφοτέροις Reg. 1. Leid. Vulgo παρ' ἀμφοτέρων.

3 Μαχομένους Baſil. Vat. Mox ἐπὶ τοῖς πεζοὺς Baſil.

4 Negliguntur in Leid. uſque in εἶχον.

ventus ipſius imminens, colles quoſdam & impedita loca prior occupavit. Alcetani igitur, adventu hoſtium cognito, phalangem ſubito explicant, & equites aggreſſi, qui iuga montium inſederant, per impreſſionem collibus deiicere eoſque capere conantur. Acris ergo tum pugna initur: ubi multis utrinque cadentibus, Antigonus, ſex millium equitum manu inſtructus, ſumma virium contentione in hoſtium phalangem ducit, ut recipiendi ſe ad eam Alcetae, & qui illi aderant, facultatem praecidat, feſtinans. Quo peracto, qui ſumma montium tenebant, difficultate locorum adiuti, illud propugnatorum agmen in fugam vertunt. Alcetani ergo, receptu ad peditatum intercluſo, hoſtium multitudine circumventi, interitum

εἶχον τὴν ἀπώλειαν. διὸ καὶ τῆς σωτηρίας δυσβοηθήτου γενομένης, ὁ μὲν Ἀλκέτας πολλοὺς ἀποβαλὼν, μόλις διεξέπεσε πρὸς τὴν τῶν πεζῶν Φάλαγγα.

με΄. Ὁ δ' Ἀντίγονος ἐξ ὑπερδεξίων τόπων ἐπαγαγὼν τούς τε ἐλέφαντας καὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν, κατεπλήξατο τοὺς πολεμίους πολὺ τοῖς πλήθεσι λειπομένους. ἦσαν γὰρ οἱ σύμμαχοι πάντες, πεζοὶ μὲν μύριοι καὶ ἑξακισχίλιοι, ἱππεῖς δ' ἐννακόσιοι· οἱ δ' Ἀντιγόνου, χωρὶς τῶν ἐλεφάντων, πεζοὶ μὲν πλείους τῶν τετρακισμυρίων, ἱππεῖς δὲ ὑπὲρ τοὺς ἑπτακισχιλίους. ἅμα δὲ τῶν ἐλεφάντων ἐπιόντων κατὰ μέτωπον, καὶ τῶν ἱππέων διὰ τὸ πλῆθος πανταχῆ [1] περιχεομένων, ἔτι δὲ τῶν πεζῶν πολλαπλασίων καὶ κρειττόνων ὄντων ταῖς ἀρεταῖς, καὶ τὴν στάσιν ὑπερδέξιον ἐχόντων, πολὺς θόρυβος καὶ Φόβος κατεῖχε τοὺς περὶ τὸν Ἀλκέταν. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ὀξύτητος καὶ [2] ἐνεργείας, οὐδ' ἐκτάξαι καλῶς τὴν Φάλαγγα [3] κατίσχυσαν. τρο-

Inito novo proelio Attalus capitur;

1 Περιεχομένων omnes. 2 Τῆς ἐνερ. Reg. 1. 3 Κατίσχυσε Baſ. Vat.

ante oculos habebant. Quare cum nullum prope ſalutis tuendae remedium ſuppeteret, Alcetas, poſt magnam ſuorum iacturam, a egre ad peditum agmen evaſit.

XLV. Tum Antigonus, deducto ex eminentioribus locis cum elephantibus toto exercitu, ingentem hoſtibus numero inferioribus terrorem incuſſit. Nam ſedecim millia peditum & ↀ CCCC equites ſocii armorum Alcetae erant, Antigonus vero praeter elephantos plus quam quadraginta peditum, & equitum ſeptem millia, ſub ſignis habebat. Quare cum & elephantes in frontem occurrerent, & equitatus multitudine ſua undique circumfunderetur, pedites etiam cum numero, tum virtute ſuperiores, ex editiore loco pugnarent, ingens Alcetanos tumultus ac pavor inceſſit. Immo propter ſummam hoſtis celeritatem, ſtudiumque indefeſſum, nec inſtruere aciem probe

Alcetas autem Termeſſum confugit, ubi Piſidae eum tuentur.

πῆς δὲ παντελοῦς γενομένης, Ἄτταλος μὲν καὶ Δόκιμος καὶ Πολέμων καὶ πολλοὶ τῶν ἀξιολόγων ἡγεμόνων ἐζωγρήθησαν· Ἀλκέτας δὲ μετὰ τῶν ἰδίων ὑπασπιστῶν καὶ τῶν παίδων ἔφυγε, μετὰ τῶν Πισιδῶν τῶν συστρατευομένων, εἰς πόλιν Πισιδικὴν ὄνομα [1] Τερμησσόν. ὁ δ᾽ Ἀντίγονος τούτους μὲν καθ᾽ ὁμολογίαν παραλαβὼν, τοὺς λοιποὺς εἰς τὰ ἴδια τάγματα κατέταξε, καὶ φιλανθρώπως αὐτοῖς χρησάμενος, ηὔξησε τὴν ἰδίαν δύναμιν οὐ μετρίως. οἱ δὲ Πισίδαι τὸν ἀριθμὸν ὄντες [2] εἰς ἑξακισχιλίους, καὶ ταῖς ἀλκαῖς διαφέροντες, παρεκάλουν τὸν Ἀλκέταν θαῤῥεῖν, ἐπαγγελλόμενοι [3] μηδενὶ τῷ τρόπῳ ἐγκαταλείψειν αὐτόν. διέκειντο γὰρ πρὸς αὐτὸν εὐνοϊκῶς καθ᾽ ὑπερβολὴν, διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας.

Diu recuſantes Piſidae, quod Antigonus poſtulaſſet,

μστʹ. Ἀλκέτας μετὰ τὸν Περδίκκου θάνατον οὐκ ἔχων συμμάχους κατὰ τὴν Ἀσίαν, ἔκρινε τοὺς Πισίδας εὐεργετεῖν, νομίζων ἕξειν συμμάχους πολεμικοὺς

1 Τερμισσὸν Reg. 1. Cett. Τερμησόν. 2 Deſit in Leid. 3 Μηδ᾽ ἑνὶ Baſ.

valuerant. Unde fuſo profligatoque agmine toto, Attalus cum Docimo & Polemone, multiſque ducibus praeclaris, capitur. Alcetas vero cum ſatellitibus & liberis ſuis, Piſidiſque ipſi militantibus, in Piſidiae urbem Termeſſum confugit. Tum Antigonus, illis in fidem acceptis, reliquos in ordines ſuos diſtribuit, & clementem humanumque ſe illis praebens, agmen ſuum amplificavit haud mediocriter. Piſidae autem ſexies mille circiter numero, & ſtrenuitate excellentes, animo praeſenti Alcetam eſſe iuſſerunt, nullo ſe eum pacto derelicturos, polliciti. Summa enim benevolentia illum complectebantur, his de cauſis.

XLVI. Cum Alcetas poſt interitum Perdiccae nullos in Aſia ſocios haberet armorum, Piſidas ſibi demerendos ſtatuit, quod viros bellicoſos, & regionem tenen-

ἄνδρας, καὶ χώραν ἔχοντας δυσέμβολον, καὶ μεστὴν ὀχυρῶν φρουρίων. διόπερ [1] ἐν ταῖς στρατείαις παρὰ πάντας τοὺς συμμάχους ἐτίμα περιττότερον τούτους· καὶ τὰς μὲν ἐκ τῆς πολεμίας ὠφελείας ἐμέριζεν αὐτοῖς, διδοὺς τῶν λαφύρων τὰ ἡμίση· κατὰ δὲ τὰς ὁμιλίας λόγοις φιλανθρώποις χρώμενος, καὶ κατὰ τὰ σύνδειπνα καθ' ἡμέραν τοὺς ἀξιολογωτάτους ἐν μέρει παραλαμβάνων ἐπὶ τὰς ἑστιάσεις, ἔτι δὲ τιμῶν πολλοὺς δωρεαῖς ἀξιολόγοις, ἰδίους ταῖς εὐνοίαις κατεσκεύασε. διόπερ καὶ τότε τὰς ἐλπίδας ἔχοντος ἐν τούτοις Ἀλκέτου, τῶν ἐλπίδων αὐτὸν οὐ διεψεύσαντο. τοῦ γὰρ Ἀντιγόνου μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως πλησίον τῆς [2] Τερμησσοῦ καταστρατοπεδεύσαντος, καὶ τὸν Ἀλκέταν ἐξαιτοῦντος, ἔτι δὲ τῶν πρεσβυτέρων συμβουλευόντων ἐκδοῦναι, συστραφέντες οἱ νεώτεροι, πρὸς τοὺς γονεῖς διαστάντες, ἐψηφίσαντο πᾶν ὑπομένειν δεινὸν ἕνεκα τῆς του-

1 Omittit Baſil. & Vatic.
2 Τερμισσοῦ Reg. 1. Τερμησοῦ vulgo. Paullo poſt ἕνεκεν τῆς τούτου Reg. 1. & Leid.

tes ingreſſu perdifficilem, caſtelliſque munitis plenam, ſocios belli ſe habiturum, conſideret. Ideo per expeditiones, prae omnibus ſociis honores illis deferebat eximios. Commoda equidem ex hoſtico ſic inter illos partiebatur, ut praedae dimidium acciperent. In colloquiis praeterea verborum humanitate utens, & in conviviis quotidie nobiliſſimos menſae per vices adhibens, multoſque donis eximiis honeſtans, omnium ſibi benevolentiam conflavit. Idcirco cum etiam tum ſpes ſuas in illis haberet, ne has fallerent, operam dedere. Cum enim Antigonus, cum toto agmine ad Termeſſum caſtra metatus, Alcetam ſibi dedi peteret, eumque tradendum ſeniores cenſerent; iuniores, inita in parentes coniuratione, decretum fecere, ſe pro ſalute eius quodvis peri-

του σωτηρίας. οἱ δὲ πρεσβύτεροι τὸ μὲν πρῶτον πείθειν ἐπεχείρουν τοὺς νέους [1] μὴ δι' ἕνα Μακεδόνα περιϊδεῖν τὴν πατρίδα γινομένην δοριάλωτον· ἐπεὶ δ' ἀμετάθετον αὐτῶν τὴν ὁρμὴν ἑώρων, λάθρα συμφρονήσαντες, ἐξέπεμψαν νυκτὸς πρεσβείαν πρὸς Ἀντίγονον, ἐπαγγελλόμενοι τὸν Ἀλκέταν ἢ ζῶντα παραδώσειν ἢ τετελευτηκότα. ἠξίουν δ' αὐτὸν ἐφ' ἡμέρας τινὰς [2] προσβάλλοντα τῇ πόλει, καὶ δι' ἀκροβολισμῶν ἐλαφρῶν προσαγόμενον τοὺς ἐκ τῆς πόλεως, ὑποχωρεῖν ὡς φεύγοντα. τούτου γὰρ γενομένου, καὶ τῶν νεωτέρων περὶ τὴν μάχην ἐκτὸς τῆς πόλεως ἀσχολουμένων, λήψεσθαι καιρὸν οἰκεῖον ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς. ὁ δ' Ἀντίγονος πεισθεὶς ὑπ' αὐτῶν, καὶ μακρὰν τῆς πόλεως μεταστρατοπεδεύσας, διὰ τῶν ἀκροβολισμῶν προεσπᾶτο τοὺς νέους εἰς τὸν ἐκ τῆς πόλεως ἀγῶνα. οἱ δὲ πρεσβύτεροι, μεμονωμένον ὁρῶντες τὸν Ἀλκέταν, καὶ τῶν τε δούλων

1 Μηδ' ἕνα Baſil.
2 Προσβαλόντα Reg. 1. & Leid. cum marg. Steph. Mox προαγαγόμενον iidem.

culum ſubituros. Seniores quidem a ſententia iuniores primo deducere ſtudebant, ne unius Macedonis cauſa patriam armis expugnari paterentur: ubi vero immutabile viderunt illorum propoſitum, conſpiratione inter ſe facta clandeſtina noctu per legatos Antigono pollicentur, ſe Alcetam aut vivum, aut mortuum, illi tradituros. Quare ut per dies aliquot urbem oppugnando levibus velitationibus oppidanos eliciat, ipſe interim fuga ſimulata retrocedens, petunt: hoc ſi fieret, iuventute extra urbem proelio occupata, idoneam ſe molitionibus occaſionem nacturos. His illorum poſtulatis Antigonus aſſenſit, & longius ab urbe remotis caſtris, levioribus pugnis iuvenes extra oppidum ad certamen pellexit. Tum ſenes, ubi deſertum videre Alcetam, fideliſſimis ſervorum, &

τοὺς πιστοτάτους, καὶ τῶν ἀκμαζόντων πολιτῶν ἐπιλέξαντες τοὺς μὴ συστρατευομένους τῷ Ἀλκέτᾳ, τὴν ἐπίθεσιν ἐποιήσαντο κατὰ τὴν ἀπουσίαν τῶν νέων. ζωγρῆσαι μὲν οὖν αὐτὸν οὐ κατίσχυσαν, (ἔφθασε γὰρ αὑτὸν διαχειρισάμενος, ὅπως μὴ ζῶν ὑποχείριος γένηται τοῖς πολεμίοις) τὸ δὲ σῶμα αὐτοῦ θέντες ἐπὶ κλινίδιον, καὶ συγκατακαλύψαντες εὐτελεῖ τρίβωνι, κατὰ τὰς πύλας ἐξήνεγκαν, καὶ λαθόντες τοὺς ἀκροβολιζομένους, παρέδωκαν Ἀντιγόνῳ. tandem Alcetam, ſibi mortem conſciſcentem, cum caperetur, mortuum Antigono tradunt.

μζʹ. Διὰ δὲ τῆς ἰδίας ἐπινοίας ἐκ τῶν κινδύνων ἐξελόμενοι τὴν πατρίδα, τὸν μὲν πόλεμον ἀπεστρέψαντο, τὴν δὲ πρὸς τοὺς νέους ἀλλοτριότητα φυγεῖν οὐ κατίσχυσαν. οὗτοι γὰρ ἀπὸ τῆς μάχης ἐπανελθόντες, καὶ τὸ πεπραγμένον ἀκούσαντες, πρὸς τοὺς ἰδίους ἀπηγριώθησαν διὰ τὴν πρὸς Ἀλκέταν ὑπερβολὴν τῆς εὐνοίας· καὶ τὸ μὲν πρῶτον καταλαβόμενοι μέρος τῆς πόλεως, ἐψηφίσαντο τὰς μὲν οἰκίας ἐμπρῆσαι, μετὰ δὲ τῶν ὅπλων ἐκχυθέντας ἐκ τῆς πόλεως, καὶ τῆς ὀρεινῆς ἐχο- Iuventus Termeſſenſium, ea re exacerbata, in urbe tumultus

civium vegetiſſimis, qui cum Alceta non militabant, delectis, hominem per iuvenum abſentiam invadunt: vivum tamen capere non poterant, quod manus ſibi afferre, ne in hoſtium poteſtatem veniret, iam occuparat. Sed cadaver eius lectulo impoſitum, & lacerna viliſſima obtectum, portis efferunt, & clam illis, qui proeliabantur, Antigono tradunt.

XLVII. Hoc quidem commento patria e diſcrimine liberata, bellum a ſe avertunt, ſed offenſionem iuvenum effugere non poſſunt. Hi enim a pugna reverſi, ubi quod factum eſſet cognovere, in ſuos, ob incredibilem erga Alcetam benevolentiam, efferantur. Ac initio quadam urbis parte occupata, domos incendere, ſumtiſque armis ex urbe erumpere, & occupatis montibus, Anti-

μένους πορθεῖν τὴν ὑπ' Ἀντίγονον τεταγμένην χώραν· ὕστερον δὲ μετανοήσαντες, τοῦ μὲν ἐμπρῆσαι τὴν πόλιν ἀπέσχοντο, δόντες δ' ἑαυτοὺς εἰς λῃστείας καὶ καταδρομὰς, πολλὴν τῆς πολεμίας χώραν κατέφθειραν. ὁ δ' Ἀντίγονος παραλαβὼν τὸ σῶμα, καὶ καταικισάμενος ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τοῦ νεκροῦ σῆψιν λαβόντος, ἀφεὶς αὐτὸν ἄταφον, ἀνέζευξεν ἐκ τῆς Πισιδικῆς. οἱ δὲ τῶν [1] Τερμησσέων νέοι, φυλάττοντες τὴν πρὸς τὸν ᾐκισμένον εὔνοιαν, τό, τε σῶμα [2] ἀνείλοντο καὶ λαμπρῶς ἐκήδευσαν. οὕτως ἡ τῆς εὐεργεσίας φύσις, ἴδιόν τι φίλτρον ἔχουσα πρὸς τοὺς εὖ πεποιηκότας, ἀμετάθετον διαφυλάττει τὴν [3] εἰς αὐτοὺς εὔνοιαν. ὁ δ' οὖν Ἀντίγονος ἀναζεύξας ἐκ τῆς Πισιδικῆς, προῆγεν ἐπὶ Φρυγίας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. ὡς δὲ κατήντησεν εἰς Κρητῶν πόλιν, ἧκε πρὸς αὐτὸν Ἀριστόδημος ὁ Μιλήσιος, [4] ἀπαγγέλλων ὅτι Ἀντίπατρος μὲν τετελεύτηκεν, ἡ δὲ

& in Antigonum excurſiones facit.

Antigonus in Phrygiam concedit, ubi nuntiatur, Antipatrum vita functum eſſe.

1 Τερμισσέων Reg. 1. Τερμησέων editi.
2 Ἀνείλαντο Reg. uterque, Baſ.
3 Πρὸς αὐτοὺς Reg. 1. & Leid.
4 Ἀπηγγείλας Leid.

goni provinciam vaſtare, ſtatuunt. Poſtea vero abiecto cremandae urbis conſilio, ad latrocinia & incurſationes converſi, magnam hoſticae terrae partem foede corrumpunt. Antigonus interim cadavere potitus, cum triduum contumelioſiſſime id tractaſſet, iam putreſcere incipiens inſepultum abiecit, & ex Piſidia diſcedit. At pubes Termeſſenſium, conſervata erga mortuum, indignis modis affectum, benevolentia, ſublatum eius cadaver ſplendide funerarunt. Adeo beneficentiae natura, ſingulare quoddam illectamentum habens erga bene meritos, immutabilem erga ipſos benevoli animi affectionem tuetur. Tum Antigonus, ex Piſidia digreſſus, Phrygiam verſus cum toto exercitu movet, & ubi ad Cretenſium urbem perventum, Ariſtodemus Mileſius illum adit nuntiatum, quod

τῶν ὅλων ἡγεμονία καὶ τῶν βασιλέων ἡ ἐπιμέλεια μεταπέπτωκεν εἰς [1] Πολυσπέρχοντα τὸν Μακεδόνα. ἡσθεὶς δ' ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, μετέωρος ἦν ταῖς ἐλπίσι, καὶ διενοεῖτο τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἔχεσθαι πραγμάτων, καὶ τῆς κατ' αὐτὴν ἡγεμονίας μηδενὶ παραχωρεῖν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν.

μή. Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν, Ἀντιπάτρου περιπεσόντος ἀῤῥωστίᾳ βαρυτέρᾳ, καὶ τοῦ γήρως συνεργοῦντος πρὸς τὴν ἀπόλυσιν τοῦ βίου, Ἀθηναῖοι μὲν ἐξέπεμψαν πρεσβευτὴν πρὸς Ἀντίπατρον Δημάδην, δοκοῦντα καλῶς πολιτεύεσθαι τὰ πρὸς τοὺς Μακεδόνας, ἀξιοῦντες τὸν Ἀντίπατρον, καθάπερ ἦν ἐξ ἀρχῆς ὡμολογηκὼς, ἐξαγαγεῖν τὴν φρουρὰν ἐκ τῆς Μουνυχίας. ὁ δ' Ἀντίπατρος τὸ μὲν πρῶτον εὐνοϊκῶς διέκειτο πρὸς τὸν Δημάδην, ὕστερον δὲ, Περδίκκου τελευτήσαντος, καὶ τινων βασιλικῶν ἐπιστολῶν εὑρεθεισῶν ἐν τοῖς βασιλικοῖς γράμμασιν, ἐν οἷς ἦν ὁ Δημάδης παρακαλῶν τὸν

Res extremae Antipatri:

Demadem Athen. ad ipſum legatum, ob cognitas inſidias, ſupplicio affecit;

1 Πολυπέρχ. Baſ. Vat. Ven. ſemper. Cf. Xyl. in Plut. Pyrrh. p. 387.

Antipater obierit, & ſumma imperii adminiſtratio cum regum tutela ad Polyſperchonta Macedonem ſit devoluta. Quibus cum voluptate auditis, ſpes altas concepit, reſque Aſiae ſibi vindicare, eiuſque imperium nulli concedere, animum induxit. Atque is tum rerum Antigoni ſtatus erat.

XLVIII. In Macedonia vero, cum Antipater graviorem in morbum incidiſſet, ſeniumque migrationem e vita adiuvaret; Athenienſes Demadem, qui probe erga Macedones ſe geſſiſſe videbatur, legatum miſere ad Antipatrum, poſtulantes, ut, quemadmodum olim recepiſſet, praeſidium ex Munychia deduceret. Fuerat initio Antipater benevolo in Demadem animo: poſtea vero quam defuncto Perdicca inter regias literas repertae fuerant epiſtolae quaedam, in quibus & Demades erat ex-

Περδίκκαν κατὰ τάχος διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώπην ἐπ' Ἀντίπατρον, ἀπηλλοτριώθη πρὸς αὐτὸν, [1] καὶ κεκρυμμένην [2] ἐτήρει τὴν ἔχθραν. διόπερ τοῦ Δημάδου κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ δήμου δεδομένας ἐντολὰς ἀπαιτοῦντος τὴν ἐπαγγελίαν, καὶ παῤῥησιωδέστερον ἀπειλήσαντος περὶ τῆς φρουρᾶς, ὁ μὲν Ἀντίπατρος, οὐδεμίαν δοὺς ἀπόκρισιν, παρέδωκε τοῖς ἐπὶ τὰς τιμωρίας τεταγμένοις αὐτόν τε τὸν Δημάδην καὶ τὸν υἱὸν Δημέαν συμπρεσβεύοντα τῷ πατρί. οὗτοι μὲν οὖν ἀπαχθέντες εἴς τι οἴκημα εὐτελὲς, ἐθανατώθησαν διὰ τὰς προειρημένας αἰτίας. ὁ δ' Ἀντίπατρος ἐσχάτως ἤδη διακείμενος, ἀπέδειξεν ἐπιμελητὴν τῶν βασιλέων Πολυσπέρχοντα καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα, πρεσβύτατον σχεδὸν ὄντα [3] τῶν τῷ Ἀλεξάνδρῳ συνεστρατευμένων, καὶ τιμώμενον ὑπὸ τῶν κατὰ τὴν Μακεδονίαν· τὸν δ' υἱὸν [4] Κάσσανδρον, χιλίαρχον καὶ δευτερεύοντα κατὰ τὴν ἐξουσίαν. ἡ δὲ τοῦ χι-

Polyſperchontem ſummum ducem regumque tutorem, filium autem Caſſandrum chiliarchum conſtituit.

1 Deſit Reg. 1. & Leid.
2 Ἔχων iidem.
3 Τῶν Ἀλεξάνδρῳ Baſil.
4 Κάσανδρον Baſ. & mox iterum.

hortans Perdiccam, ut quam celerrime in Europam contra Antipatrum traiiceret; abalienatus ab eo, inimicitias ad tempus diſſimulavit. Ideo cum Demades, prout populus ei mandaverat, promiſſum exigeret, liberius praeſidii cauſa interminatus, nullo Antipater dato reſponſo, tum ipſum Demadem, tum filium Demeam, qui legationis comes patri adiunctus erat, ſuppliciorum miniſtris tradidit. Qui in gurguſtium quoddam abducti, propter cauſas iam memoratas capite luerunt. Antipater vero, in extremo vitae limine, regum curatorem & ducem ſumma cum poteſtate deſignavit Polyſperchontem: qui natu fere maximus erat inter omnes Alexandri commilitones, & a Macedonibus in honore habebatur. Filioque ſuo Caſſandro Chiliarchi munus tribuit, ut ſecundus eſſet poteſtate. Ordinis huius dignitas, & Chiliarchi

λιάρχου τάξις καὶ προσαγωγὴ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῶν Περσικῶν βασιλέων εἰς ὄνομα καὶ δόξαν προήχθη· μετὰ δὲ ταῦτα πάλιν ὑπ' Ἀλεξάνδρου μεγάλης ἔτυχεν ἐξουσίας καὶ τιμῆς, ὅτε καὶ τῶν ἄλλων τῶν Περσικῶν νομίμων ζηλωτὴς ἐγένετο. διὸ καὶ Ἀντίπατρος, κατὰ τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν, τὸν υἱὸν Κάσσανδρον ὄντα νέον ἀπέδειξε χιλίαρχον.

μθʹ. Οὐ μὴν ὁ Κάσσανδρός γε τῇ τοῦ πατρὸς τάξει συνευδοκήθη, δεινὸν ἡγούμενος εἰ τὴν τοῦ πατρὸς ἡγεμονίαν ὁ μὴ προσήκων κατὰ γένος διαδέξεται, καὶ ταῦθ' υἱοῦ δυναμένου πραγμάτων ἡγεῖσθαι, καὶ δεδωκότος ἤδη πεῖραν ἱκανὴν ἀρετῆς τε καὶ ἀνδρείας. τὸ μὲν οὖν πρῶτον εἰς ἀγρὸν βαδίσας μετὰ τῶν φίλων, τούτοις τε διελέγετο, πολλὴν ἔχων τὴν εὐκαιρίαν καὶ σχολὴν, περὶ τῆς τῶν [1] ὅλων ἡγεμονίας. ἕκαστον δ' αὐτῶν ἐκλαμβάνων κατ' ἰδίαν, [2] προετρέπετο συγκατασκευάζειν αὐτῷ τὴν δυναστείαν, καὶ μεγάλαις ἐπαγγελίαις πείσας,

Caſſander, principatum appetens, patris conſtitutionem reprobat,

1 Μακεδόνων Reg. 1. Leid. ora Steph. 2 Προέτρεπε Reg. 1.

acceſſio, primum a regibus Perſicis ad nominis claritatem & gloriam erat provecta. Inde rurſus ab Alexandro, cum & alia Perſarum inſtituta aemulari coepiſſet, poteſtatem honoremque eximium conſecuta eſt. Idem inſtitutum Antipater ſecutus, Caſſandrum filium, iuvenem adhuc, Chiliarchum creavit.

XLIX. At Caſſander, haud probata ordinatione patris, indignum eſſe iudicavit, ſi nulla generis propinquitate iunctus patri in imperio ſuccederet, quando filius, qui iam ſat bonum virtutis ac fortitudinis documentum exhibuiſſet, res adminiſtrare poſſet. Primum igitur cum amicis rus profectus, in magna opportunitatis & otii abundantia, de ſumma rerum poteſtate colloquia inſtituit: ubi unumquemque privatim exceptum ad principatum ſibi conciliandum ſollicitat, magniſque omnes pro-

& cum Ptolemaeo aliiſque arma conſociare parat.

ἑτοίμους ἐποιήσατο πρὸς τὴν κοινοπραγίαν. ἐξαπέστειλε [1] δὲ πρὸς Πτολεμαῖον λάθρα πρεσβευτὰς, τήν τε φιλίαν ἀνανεούμενος, καὶ παρακαλῶν συμμαχεῖν αὐτῷ, καὶ ναυτικὴν δύναμιν πέμψαι τὴν ταχίστην ἐκ τῆς Φοινίκης ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον. ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους ἡγεμόνας καὶ πόλεις ἐξέπεμψε τοὺς προτρεψομένους ἑαυτῷ συμμαχεῖν. αὐτὸς δὲ κυνηγίαν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας συστησάμενος, ἀνύποπτον ἑαυτὸν ἐποίει τῆς ἀποστάσεως.

Polyſperchon vero imperium ac tutelam adit, & Olympiadem ex Epiro revocat.

Πολυσπέρχων δὲ, παραλαβὼν τὴν τῶν βασιλέων ἐπιμέλειαν, καὶ συνεδρεύσας μετὰ τῶν φίλων, Ὀλυμπιάδα μὲν σὺν τῇ τῶν συνέδρων γνώμῃ μετεπέμπετο, παρακαλῶν τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ Ἀλεξάνδρου υἱοῦ παιδὸς ὄντος παραλαβεῖν, καὶ διατρίβειν ἐν Μακεδονίᾳ τὴν βασιλικὴν ἔχουσαν προστασίαν. ἡ δ᾽ Ὀλυμπιὰς ἐν [2] τοῖς ἐπάνω χρόνοις ἐτύγχανεν εἰς Ἤπειρον πεφευγυῖα, διὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον ἀλλοτριότητα. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἐν τούτοις ἦν.

1 Δὲ καὶ Baſil. 2 Τοῖς ἔμπροσθεν margo Steph. Leid. Reg. 1.

miſſis inductos, ad communem rei procurationem paratos reddit. Occulte inſuper miſſis ad Ptolemaeum legatis, amicitiam renovat, & ut ſocietatem armorum ſecum iungat, claſſe quamprimum ex Phoenice in Helleſpontum expedita, rogat & hortatur. Sic ad ceteros etiam duces & civitates mittit, qui de armis cum ipſo iungendis ſollicitent. Ipſe, ad dies multos venatione inſtituta, ne defectionis nomine ſuſpectus haberetur, effecit. Polyſperchon igitur tutelam regum poſtquam adiiſſet, convocato amicorum ſenatu, illorum ſententia Olympiadem arceſſit, utque filium Alexandri puellum adhuc ſuae curae habeat commendatum, & regia fungens adminiſtratione in Macedonia deinceps agat, exhortatur. Illa propter inimicitias cum Antipatro iam pridem in Epirum confugerat. Et in hoc tum ſtatu erat Macedonia.

ν'. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν, [1] διαβοηθείσης τῆς Ἀντιπάτρου τελευτῆς, ἀρχὴ πραγμάτων καινῶν ἐγίνετο καὶ κίνησις, τῶν ἐν ἐξουσίαις ὄντων [2] ἰδιοπραγεῖν ἐπιβαλλομένων. τούτων δὲ πρῶτος μὲν ὁ Ἀντίγονος προνενικηκὼς Εὐμένη περὶ Καππαδοκίαν, καὶ τὰς μετ' αὐτοῦ δυνάμεις παρειληφὼς, καταπεπολεμηκὼς δ' Ἀλκέταν καὶ Ἄτταλον περὶ τὴν Πισιδικὴν, καὶ τὰς δυνάμεις τὰς μετ' αὐτῶν ἀνειληφὼς, πρὸς δὲ τούτοις ὑπ' Ἀντιπάτρου τῆς Ἀσίας στρατηγὸς αὐτοκράτωρ ᾑρημένος, ἅμα δὲ καὶ μεγάλης δυνάμεως ἡγεμὼν ἀποδεδειγμένος, πλήρης ἦν ὄγκου καὶ φρονήματος. [3] περιβαλόμενος δὲ ταῖς ἐλπίσι τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν, ἔγνω μὴ προσέχειν μήτε τοῖς βασιλεῦσι, μήτε τοῖς ἐπιμεληταῖς αὐτῶν. ὑπελάμβανε γὰρ αὐτὸν κρείττω δύναμιν ἔχοντα, τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν θυσαυρῶν κύριον ἔσεσθαι, μηδενὸς ὄντος [4] τοῦ δυναμένου πρὸς αὐτὸν ἀντιτάξασθαι. εἶχε γὰρ κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον στρατιώτας πεζοὺς μὲν

Antigoni ad Eumenem legatio, & inita conſilia, ut ſummum in Aſia imperium arriperet.

1 Διαφημισθείσης iidem.
2 Καινοπραγεῖν in Steph. ora & Leid. Omittit autem Baſil. καὶ κίνησις —— ἐπιβαλλομένων.
3 Περιβαλλόμενος Reg. 1. & Baſ.
4 Deſideratur in Baſil.

L. In Aſia vero, divulgata Antipatri morte, res novari haud abſque motibus coeptae ſunt: dum, qui cum poteſtate erant, ducum in ſuum unuſquiſque commodum intentus eſt. Inter quos princeps Antigonus, quod Eumenem in Cappadocia pridem viciſſet, inque Piſidia Alcetam & Attalum, copiis in fidem acceptis, debellaſſet, ab Antipatro inſuper Aſiae imperator cum plenaria auctoritate deſignatus, magniſque ſimul copiis praefectus eſſet, ingentes animo ſpiritus ac tumores conceperat. Et ſummum ſpe ſua imperium complexus, nec regibus parere, nec ipſorum curatoribus, animo deſtinavit. Nam quia maiorem exercitus vim habebat, theſauris in Aſia potiturum ſe, dum nemini ad reſiſtendum armis facultas ſuppeteret, confidit. Erant tum in exercitu illius ſexa-

ἑξακισμυρίους, ἱππεῖς δὲ μυρίους, ἐλέφαντας δὲ τριάκοντα. χωρὶς δὲ τούτων, ἑτοίμας ποιήσασθαι καὶ ἄλλας δυνάμεις ἤλπιζεν, ἂν ᾖ χρεία, δυναμένης τῆς Ἀσίας χορηγεῖν ἀνεκλείπτως τοῖς στρατολογουμένοις ξένοις τὰς μισθοφορίας. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς, Ἱερώνυμον μὲν τὸν τὰς ἱστορίας γράψαντα μετεπέμψατο, φίλον ὄντα καὶ πολίτην Εὐμένους τοῦ Καρδιανοῦ, τοῦ συμπεφευγότος εἰς τὸ χωρίον τὸ καλούμενον Νῶρα. τοῦτον δὲ μεγάλαις δωρεαῖς [1] προκαλεσάμενος, ἐξαπέστειλε πρεσβευτὴν πρὸς τὸν Εὐμένη, παρακαλῶν τῆς μὲν περὶ Καππαδοκίαν μάχης γενομένης πρὸς αὐτὸν ἐπιλαθέσθαι, γενέσθαι δὲ φίλον καὶ σύμμαχον αὐτῷ, καὶ λαβεῖν δωρεὰς πολλαπλασίους, ὧν πρότερον ἦν ἐσχηκὼς, καὶ σατραπείαν μείζονα, καὶ καθόλου πρωτεύοντα τῶν παρ᾽ [2] ἑαυτῷ φίλων, κοινωνὸν ἔσεσθαι τῆς [3] ὅλης ἐπιβολῆς. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν φίλων συναγαγὼν συνέδριον, καὶ περὶ τῆς τῶν ὅλων ἐπιβολῆς [4] κοινωσάμενος, διέ-

1 Προσκαλεσάμενος, ἀπέστειλε Reg. 1. & Leid. qui & μισθοφορᾶς paullo ante.

2 Ἑαυτῷ Reg. 1. ἑαυτοῦ vulgo.

3 Non invenit in ſuo Leid.

4 Κοινωνησάμενος Baſil.

ginta peditum & decem equitum millia, & XXX elephantes. Praeterque has copias, ſe alias inſuper, quando opus foret, comparaturum, ſperabat, quod peregrinis ſubinde allectis ubertim ſtipendia ſufficere Aſia poſſet. Haec animo verſans, Hieronymum hiſtoriae ſcriptorem, Eumenis Cardiani, eius, qui in caſtellum Nora confugerat, amicum & civem ad ſe arceſſit, magniſque invitatum muneribus legationem ad Eumenem obire iubet, qua hortetur ipſum, ut pugnae in Cappadocia geſtae oblitus, amicitiam & ſocietatem belli ſecum iungat, donaque prioribus longe maiora & ampliorem provinciam accipiat; primus denique ſit inter amicos, ac totius inſtituti particeps. Nec mora, ſenatu amicorum coacto, quod ſummam rerum capeſſat, illis exponit, & praecipuis amico-

γραψε τῶν ἀξιολόγων φίλων οἷς μὲν σατραπείας, οἷς δὲ στρατηγίας. πᾶσι δὲ μεγάλας ἐλπίδας ὑποθεὶς, προθύμους κατεσκεύασε πρὸς τὰς ἰδίας ἐπιβολάς. διενοεῖτο γὰρ ἐπελθεῖν τὴν Ἀσίαν, καὶ τοὺς μὲν [1] προϋπάρχοντας σατράπας ἐκβαλεῖν, πρὸς δὲ τῶν ἑαυτοῦ φίλων καθεστάναι τὰς ἡγεμονίας.

να΄. Τούτου δὲ περὶ ταῦτ᾽ ὄντος, Ἀῤῥιδαῖος τῆς ἐφ᾽ Ἑλλησπόντῳ Φρυγίας Σατράπης, γνοὺς αὐτοῦ τὴν ἐπιβολὴν, ἔκρινεν ἀσφαλισάμενος [2] τὰ κατὰ τὴν ἰδίαν σατραπείαν, καὶ τὰς ἀξιολογωτάτας πόλεις φρουραῖς [3] περιλαμβάνειν. οὔσης δὲ τῆς τῶν Κυζικηνῶν πόλεως ἐπικαιροτάτης καὶ μεγίστης, ἀνέζευξεν ἐπ᾽ αὐτὴν, ἔχων πεζοὺς μὲν μισθοφόρους πλείους τῶν μυρίων, Μακεδόνας δὲ χιλίους, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας πεντακοσίους, ἱππεῖς δὲ ὀκτακοσίους, βέλη δὲ παντοδαπὰ, καὶ καταπέλτας ὀξυβελεῖς τε καὶ πε-

Arrhidaeus, Phrygiae ſatrapes, ut ſibi contra Antigonum proſpiceret, Cyzicum vi occupare conatur;

1 Ἄρχοντας ἐκβαλεῖν ſic Reg. 1. Leid. Paullo ante ἐπιβουλὰς Ven.
2 Τοὺς Leid.
3 Διαπαραλαμβ. Reg. 1. Leid.

rum, qua ſatrapias, qua militum praefecturas, adſcribit, omneſque, ſpes magnas ſuggerendo, ad capeſſendum quae agitabat, promtiores facit. Aſiam enim pervadere, eiectiſque Satrapis, qui hactenus fuerunt, ad amicos ſuos imperia traducere, conſtituerat.

LI. Quae dum tractat, Arrhidaeus Phrygiae Satrapes ad Helleſpontum, cognita eius molitione, Satrapiae ſuae res in tuto ponere, urbeſque praecipuas praeſidiis munire, decrevit. Cyzicenorum autem contra urbem, quod maxima eſſet, & prae cunctis opportuna, expeditionem facit, habens ſecum plus quam x millia peditum mercede conductorum, Macedonumque mille, ſagittarios autem & funditores Perſas IↃ, & equites IↃCCC; tela praeterea omnis generis, & catapultas, tum ſagittis, tum lapidibus

τροβόλους, καὶ τὴν ἄλλην χορηγίαν πᾶσαν τὴν ἀνήκουσαν πρὸς πολιορκίαν. ἄφνω δὲ προσπεσὼν τῇ πόλει, καὶ τὸν πολὺν ὄχλον ἀναλαβὼν ἐπὶ τῆς χώρας, εἴχετο τῆς πολιορκίας, καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει καταπληξάμενος [1] ἠνάγκασε δέχεσθαι φρουράν. οἱ δὲ Κυζικηνοὶ, παραδόξου τῆς ἐπιθέσεως γενομένης, καὶ τῶν μὲν πλείστων ἐπὶ τῆς χώρας ἀπειλημμένων, ὀλίγων δ' ὄντων τῶν ὑπολελειμμένων, ἀπαράσκευοι παντελῶς ὑπῆρχον πρὸς τὴν πολιορκίαν. ὅμως δὲ κρίναντες ἀντέχεσθαι τῆς ἐλευθερίας, φανερῶς μὲν πρέσβεις [2] ἐξέπεμψαν τοὺς διαλεξομένους τῷ Ἀῤῥιδαίῳ λῦσαι τὴν πολιορκίαν. ποιήσειν γὰρ πάντα τὴν πόλιν Ἀῤῥιδαίῳ, πλὴν τοῦ δέξασθαι φρουράν· λάθρα δὲ τοὺς νέους ἀθροίζοντες, καὶ τῶν οἰκετῶν τοὺς εὐθέτους ἐπιλεγόμενοι, καθώπλιζον, καὶ τὸ τεῖχος ἀνεπλήρουν τῶν ἀμυνομένων. τοῦ δὲ Ἀῤῥιδαίου βιαζομένου δέχεσθαι φρουρὰν, ἔφησαν βούλεσθαι τῷ

ſed Cyzicenorum dolis circumventus, infecta re redire cogitur.

1 Ἠνάγκαζε Reg. 1.   2 Ἀνέπεμψαν Reg. 1. Leid.

iaciundis idoneas, omnemque apparatum reliquum, qui oppugnationi conveniret. Tum ſubito urbem aggreſſus, cum magnam vulgi partem ruri deprehendiſſet, oppugnationem urgebat, & oppidanos terrore iniecto ad praeſidium in urbem recipiendum adigere conabatur. Hac itaque impreſſione ex inopinato facta, quamvis & plurimi in agris excluſi, & pauci in urbe reliqui ad obſidionem ſuſtinendam omnino imparati eſſent: libertatem tamen Cyziceni aſſerendam rati, in ſpeciem quidem legatos mittunt, qui de ſolvenda obſidione cum eo colloquantur; nam urbem omnia facturam Arrhidaeo, praeſidii tantum receptione demta: ſed clam coactam iuvenum manum, & aptiſſimos ſervorum delectos armant, & propugnatoribus ita muros complent. Inſtante vero nihilominus Arrhidaeo, ut praeſidium admittant, ad po-

ίμῳ προσανενεγκεῖν περὶ τούτου. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ Σατράπου, λαβόντες ἀνοχὴν, ταύτην τε τὴν ἡμέραν καὶ ἣν ἐπιοῦσαν νύκτα βέλτιον παρεσκευάσαντο τὰ πρὸς ἣν πολιορκίαν. ὁ δ' Ἀῤῥιδαῖος καταστρατηγηθεὶς, καὶ ὸν οἰκεῖον [1] ἑαυτῷ προέμενος καιρὸν, διεσφάλη τῆς ἐλ-πίδος. οἱ γὰρ Κυζικηνοὶ, πόλιν ἔχοντες ὀχυρὰν καὶ παν-τελῶς εὐφύλακτον ἀπὸ τῆς γῆς, διὰ τὸ χεῤῥόνησον αὐτὴν ἶναι, καὶ θαλαττοκρατοῦντες, ῥᾳδίως ἠμύνοντο τοὺς πο-λεμίους. μετεπέμποντο δὲ καὶ παρὰ Βυζαντίων στρα-τιώτας καὶ βέλη, καὶ τἄλλα τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν πολιορκίαν· ὧν ἅπαντα συντόμως καὶ προθύμως χορη-γησάντων, ἀνέλαβον ἑαυτοὺς ταῖς ἐλπίσι, καὶ πρὸς τοὺς κινδύνους εὐθαρσεῖς κατέστησαν. εὐθὺς δὲ καὶ μα-κρὰς ναῦς καθελκύσαντες, παρέπλεον τὴν [2] παραθα-λάττιον, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας ἀναλαμβάνοντες, ἀπεκόμιζον εἰς τὴν πόλιν. ταχὺ δὲ στρατιωτῶν εὐπορή-

1 Αὑτῷ iidem. 2 Παραθαλασσίαν Leid. Brevi ante εὐθὺ Baſil.

pulum ſe relaturos de hoc, reſpondent. Id ubi a Satrapa conceſſum, remiſſionem nacti, per totum diem illum & noctem inſecutam ad ſuſtinendam obſidionem melius ſe praeparant. Hac igitur arte deluſus Arrhidaeus, dimiſſa e manibus opportunitate, ſpe ſua excidit. Nam Cyziceni, quod urbem praevalidam haberent, & a terrae praeſidiis bene firmatam, ut quae peninſula eſſet, mare inſuper obtinerent, hoſtem facile propulſabant. Quin & a Byzantiis militem & tela, ceteraque ad obſidionem conducibilia, accivere. Quibus omnibus celeriter ac promte illinc ſubminiſtratis, ſpe bona iterum concepta, ad ſuſtinendum pericula reddebantur animoſiores. Extemplo etiam navibus longis in mare protractis, oram praeternavigarunt, ſuoſque ex agris receptos in urbem revexere. Protinus ergo militum numero aucti, cum obſi-

σαντες, καὶ πολλοὺς τῶν πολιορκούντων ἀποκτείναντες, [1] ἀπετρίψαντο τὴν πολιορκίαν. Ἀῤῥιδαῖος μὲν οὖν, καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ τῶν Κυζικηνῶν, ἄπρακτος ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἰδίαν σατραπείαν.

Tum Antigonus, Cyzicenos in ſuas partes trahere ſtudens, ſimili modo eluditur:

νβ΄. Ἀντίγονος δὲ, πυθόμενος τὴν τῶν Κυζικηνῶν [2] πόλιν πολιορκουμένην, ἔτυχε μὲν ἐν Κελαιναῖς διατρίβων· κρίνας δὲ [3] τὴν κινδυνεύουσαν πόλιν ἰδίαν κατασκευάσασθαι πρὸς τὰς μελλούσας ἐπιβολὰς, ἀπέλεξεν ἐξ ἁπάσης τῆς δυνάμεως τοὺς ἀρίστους, πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ἱππεῖς δὲ τρισχιλίους. τούτους δὲ ἀναλαβὼν, ἐν τάχει προῆγε βοηθήσων τοῖς Κυζικηνοῖς· [4] βραχὺ δὲ τῶν καιρῶν ὑστερήσας, φανερὰν μὲν ἔσχε τὴν εἰς τὴν πόλιν εὔνοιαν, τῆς δὲ ὅλης ἐπιβολῆς ἀπέτυχε.

mox in Arrhidaeum copias mittit;

πρὸς δὲ Ἀῤῥιδαῖον ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς, ἐγκαλῶν ὅτι πρῶτον μὲν Ἑλληνίδα πόλιν σύμμαχον οὖσαν καὶ μηδὲν ἀδικοῦσαν ἐτόλμησε πολιορκεῖν· ἔπειθ᾽ ὅτι φανερός

1 Ἀπετρέψαντο Leid. Reg. 1. Tu & Reg. 1. cum ora Stephan. vide ad lib. XV, 4, adſcripta.
2 Πολιορκίαν, ἔτυχε μὲν Leid.
3 Non habet Baſil.
4 Βραχεῖ Baſil.

dentium plurimos interfeciſſent, obſidionem a ſe depulerunt. Tum Arrhidaeus, ſtrategemate Cyzicenorum deceptus, infecto negotio in ſatrapiam ſuam regreditur.

LII. Interea Antigonus, Celaenis ſubſiſtens, de Cyzicenorum obſidione cognoſcit. Periclitantem igitur urbem ad futuras molitiones ſibi obnoxiam reddere ſtatuit. Ideo ex toto agmine quam optimos deligit, XX peditum & III equitum millia. Eiſque aſſumtis, celeriter ad ferendum Cyzicenis ſuppetias contendit. Sed cum paullo ſerius illuc veniſſet, benevolentiam quidem erga civitatem prae ſe ferebat, ſed interim ſpe ſua deluſus erat. Legatos vero ad Arrhidaeum miſit, qui expoſtularent cum ipſo primum, quod Graecam urbem, eamque ſocietate iunctam, nulla provocatus iniuria, obſidere auſus eſſet. Deinde

στιν [1] ἀποστατήσων, καὶ τὴν σατραπείαν ἑαυτῷ δυναστείαν κατασκευαζόμενος· τὸ δὲ τελευταῖον, προσέταττε τῆς σατραπείας παραχωρεῖν, καὶ μίαν λαβόντα πόλιν εἰς καταβίωσιν, τὴν ἡσυχίαν ἄγειν. ὁ δ' Ἀῤῥιδαῖος, διακούσας τῶν πρέσβεων, καὶ τὸ τῶν λόγων ὑπερήφανον καταμεμψάμενος, οὐκ ἔφη παραχωρήσειν τῆς σατραπείας· τὰς δὲ πόλεις φρουραῖς διαλαμβάνων, πειρᾶσθαι τοῖς ὅπλοις διαγωνίζεσθαι πρὸς αὐτόν. ἀκολούθως δὲ ταῖς ἀποκρίσεσι τὰς πόλεις ἀσφαλισάμενος, μέρος τῆς δυνάμεως ἐξέπεμψε, καὶ στρατηγὸν ἐπ' αὐτῆς. τούτῳ δὲ προσέταξε συνάπτειν τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη, καὶ λύειν τὴν πολιορκίαν τοῦ φρουρίου, καὶ τὸν Εὐμένη τῶν κινδύνων ἀπαλλάξαντα ποιήσασθαι σύμμαχον. Ἀντίγονος δὲ σπεύδων ἀμύνασθαι τὸν Ἀῤῥιδαῖον, ἐξέπεμψεν ἐπ' αὐτὸν δύναμιν [2] τὴν διαπολεμήσουσαν· αὐτός τε τὴν ἱκανὴν στρατιὰν ἀναλαβὼν, προῆγεν ἐπὶ Λυδίας, βουλόμενος ἐκβαλεῖν τὸν ἐν αὐτῇ

1 Ἀποστάτης ὢν Leid. cum Steph. margine. 2 Deſit Baſil.

quod aperte moliretur defectionem, & provinciam ſuae poteſtatis faceret. Poſtremo, ut ſatrapia decederet, unaque ad victum urbe accepta, privatam inde vitam ageret, imperabat. Auditis his legatorum poſtulatis, Arrhidaeus, de verborum inſolentia conqueſtus, provincia ſe ceſſurum negat: ſed diſtributis per urbes praeſidiis, armis ſe cum illo diſceptaturum, reſpondet: & quod reſponſo conveniret, urbibus paſſim firmatis, partem exercitus mittit cum praefecto, cui mandarat, ut ſe cum Eumene coniungens, caſtellum obſidione liberaret, Eumenemque periculis exemtum in ſocietatem belli adſciſceret. Interim ulciſci Arrhidaeum properans Antigonus, copias ad debellandum eum mittit. Ipſe vero cum numeroſo agmine verſus Lydiam movet, Satrapam eius

σατράπην Κλεῖτον. ὁ δὲ, προϊδόμενος τὴν ἔφοδον αὐτοῦ, τὰς μὲν ἀξιολογωτάτας πόλεις φρουραῖς ἠσφαλίσατο, αὐτὸς δὲ εἰς Μακεδονίαν ἐξέπλευσε, δηλώσων τοῖς τε βασιλεῦσι καὶ Πολυσπέρχοντι τὴν Ἀντιγόνου τόλμαν καὶ ἀπόστασιν, καὶ ἀξιώσων [1] ἑαυτῷ βοηθεῖν. ὁ δ' Ἀντίγονος τὴν μὲν Ἔφεσον ἐξ ἐφόδου παρέλαβε, συνεργησάντων αὐτῷ τινων ἐκ τῆς πόλεως· μετὰ δὲ ταῦτα καταπλεύσαντος εἰς Ἔφεσον Αἰσχύλου τοῦ Ῥοδίου, καὶ κομίζοντος ἐκ Κιλικίας ἐν τέσσαρσι ναυσὶν ἀργυρίου τάλαντα ἑξακόσια, ἀπεσταλμένα εἰς Μακεδονίαν πρὸς τοὺς βασιλεῖς, παρείλετο, φάσκων ἑαυτῷ χρείαν ἔχειν πρὸς τὰς τῶν ξένων [2] μισθοφοράς. τοῦτο δὲ πράξας, φανερὸς ἐγένετο πρὸς ἰδιοπραγίαν ὡρμημένος, καὶ τοῖς βασιλεῦσιν ἐναντιούμενος. μετὰ δὲ ταῦτα [3] συμπολιορκήσας ἐπῄει τὰς ἑξῆς πόλεις, ἃς μὲν βίᾳ χειρούμενος, ἃς δὲ πειθοῖ προσαγόμενος.

ipſe Epheſum per proditionem capit, pecuniamque regiam e Cilicia in Macedoniam tranſvehendam intercipit.

1 Αὐτῷ Reg. 1.
2 Μισθοφορίας Reg. 2. Vat. Ven. Leid. Baſil.
3 Συμπολιορκήσασθαι Leid. & Reg. 1.

Clitum inde eiecturus. Qui, praecognito eius adventu, praecipuas urbes praeſidiis munierat, ipſeque in Macedoniam, ut regibus & Polyſperchonti audaciam & defectionem Antigoni ſignificaret, & auxilia ſibi peteret, tranſmittebat. Tum Antigonus Epheſum primo ſtatim adventu in fidem accipit, adiutantibus illum in urbe nonnullis. Poſt cum appulſus Epheſum Aeſchylus Rhodius in quatuor navibus e Cilicia advexiſſet IↃC argenti talenta regibus miſſa in Macedoniam, ille pecuniam intercepit, ſibi ad peregrinos milites conducendum opus eſſe dictitans. Quo facto ſatis declaravit, quod totus ad ſua tractandum negotia converſus, regibus adverſaretur. Poſt haec urbes deinceps oppugnatum invadebat, alias vi ſubigens, alias verbis ſibi concilians.

νγ΄. Ἡμεῖς δὲ, διεληλυθότες τὰ περὶ Ἀντίγονον, μεταβιβάσομεν τὴν ἀναγραφὴν [1] ἐπὶ τὰ συμβάντα περὶ Εὐμένη. οὗτος γὰρ μεγάλαις καὶ παραδόξοις μεταβολαῖς χρώμενος, διετέλεσεν ἀεὶ παρ' ἐλπίδας ἀγαθῶν τε καὶ κακῶν μεταλαμβάνων. πρὸ μὲν γὰρ τούτων τῶν καιρῶν συναγωνιζόμενος Περδίκκᾳ τε καὶ τοῖς βασιλεῦσιν, ἔλαβε σατραπείαν Καππαδοκίαν, καὶ τοὺς συνορίζοντας ταύτῃ τόπους· ἐν οἷς μεγάλων δυνάμεων καὶ πολλῶν χρημάτων κυριεύσας, περιβόητον ἔσχε τὴν εὐτυχίαν. Κρατερὸν μὲν γὰρ καὶ Νεοπτόλεμον, διωνομασμένους ἡγεμόνας, καὶ τὰς ἀνικήτους τῶν Μακεδόνων ἔχοντας δυνάμεις, ἐνίκησε παρατάξει, καὶ αὐτοὺς κατὰ τὴν μάχην ἀνεῖλε. δόξας δὲ ἀνυπόστατος εἶναι, τηλικαύτης ἐπειράθη μεταβολῆς, ὥστε ὑπ' Ἀντιγόνου μεγάλῃ παρατάξει λειφθῆναι, καὶ μετ' ὀλίγων φίλων [2] ἀναγκασθῆναι καταφυγεῖν εἴς τι χωρίον παντελῶς μικρόν. εἰς τοῦτο δ' ἐγκλεισθεὶς, καὶ περιληφ-

His expoſitis ad Eumenis res perſequendas hiſtoricus redit.

Mirabile hominis ingenium & mirabilis fortuna deſcribitur.

1 Εἰς τὰ Reg. 1. Leid. 2 Διασωθῆναι καὶ καταφ. iid. & ora Steph.

LIII. Nos vero res Antigoni iam exſecuti, ad ea, quae Eumeni acciderunt, ſcribendi operam transferemus. Hic vir ingentes ex improviſo mutationes experiundo, ſemper nunc bonorum, nunc malorum, particeps omnem praeter ſpem erat. Ante enim haec tempora, Perdiccae & regibus bellandi operam navans, ſatrapiam nactus erat Cappadociam, & quae hanc attingerent loca: ubi magna copiarum & opum vi potitus, felicitatem ubique celebrem habuit. Craterum enim & Neoptolemum, famigeratiſſimos duces, & invictis Macedonum copiis inſtructos, acie vicit, ipſoſque in pugna interemit. Iamque inſuperabilis videbatur, cum tantam fortunae mutationem expertus eſt, ut ab Antigono ingenti ſuperatus proelio, cum amicorum perpaucis in caſtellum quoddam perexiguum confugere cogeretur. In eo concluſus, dum mu-

θεὶς ὑπὸ τῶν πολεμίων [1] διπλοῖς τείχεσιν, οὐδένα βοηθὸν ἔσχε τῆς ἰδίας συμφορᾶς. ἐνιαυσίου δ' οὔσης τῆς πολιορκίας, καὶ τῆς σωτηρίας ἀπογινωσκομένης, ἄφνω [2] παράδοξος λύσις ἐφάνη τῶν ἀτυχημάτων. ὁ γὰρ πολιορκῶν τὸν Εὐμένη καὶ σπεύδων ἀνελεῖν Ἀντίγονος, ἐκ μεταβολῆς παρεκάλεσεν αὐτὸν πρὸς κοινοπραγίαν· καὶ λαβὼν διὰ τῶν ὅρκων τὰς πίστεις, τῆς πολιορκίας ἀπελύθη. μετὰ δέ τινα χρόνον ἀνελπίστως διασωθεὶς, τότε μὲν περὶ τὴν Καππαδοκίαν διέτριβεν, ἀναλαμβάνων τοὺς προγεγονότας φίλους, καὶ τοὺς κατὰ τὴν χώραν πλανωμένους τῶν συνεστρατευκότων αὐτῷ πρότερον. [3] γενόμενος δὲ διαφερόντως σπουδαῖος, ταχὺ πολλοὺς ἔσχε κοινωνοὺς τῶν αὐτῶν ἐλπίδων, [4] καὶ πρὸς τὴν μετ' αὐτοῦ στρατείαν ὑπακούοντας. τέλος δὲ ἐν ὀλίγαις ἡμέραις, χωρὶς τῶν ἐν τῷ φρουρίῳ συμπεπολιορκημένων

qua ex obſidione diuturna liberatus eſt.

1 Πολλοῖς τείχεσιν, οὐδὲ Reg. 1. Leid.

2 Παραδόξως Leid.

3 'Αγαπώμενος δὲ διαφερόντως ταχὺ in Steph. marg. Reg. 2. Baſ. Vatic. non abſurde.

4 Καὶ τὴν πρὸς ταυτὸ στρατείαν &c. Leid.

ro duplici circumſeptus haeret, neminem, qui in calamitate opem tuliſſet, habuit. Et poſt annuam obſidionem, ubi de ſalute iam actum putabat, ſubito, contra quam ſperaſſet, liberatio ex infortuniis illi exhibita eſt. Nam qui Eumenem obſidione preſſerat, iamque e medio tollere ſatagebat, vice mutata, ad eiuſdem negotii communicationem illum evocat. Qui, accepta per iusiurandum fide, ex obſidionis diſcrimine liberatur. Et poſt breve intervallum inſperato ſalutis compos factus, ad tempus in Cappadocia moram trahit, ubi amicos priſtinos, & palantes per regionem militiae ſocios, recolligit. Quia vero mirum ad modum induſtrius erat, confeſtim multos eiuſdem ſpei ſocios, & ad communem militiam obſequium deferentes, habuit. Denique intra pauxillum dierum, praeter quingentos illos amicos, qui obſidio-

φίλων πεντακοσίων, ἔσχε στρατιώτας [1] ἐθελοντὶ ὑπακούοντας πλείους τῶν δισχιλίων. τῆς τύχης δ' αὐτῷ συνεργούσης, τηλικαύτην ἔλαβεν [2] αὔξησιν, ὥστε παραλαβεῖν τὰς βασιλικὰς δυνάμεις, καὶ προστῆναι τῶν βασιλέων πρὸς τοὺς καταλύειν αὐτῶν τὴν ἀρχὴν τετολμηκότας. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μικρὸν ὕστερον ἀκριβέστερον διέξιμεν ἐν τοῖς [3] οἰκείοις καιροῖς.

νδ'. Νυνὶ δ' ἀρκούντως τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν διεληλυθότες, μεταβησόμεθα πρὸς τὰς κατὰ τὴν Εὐρώπην συντελεσθείσας πράξεις. Κάσσανδρος γὰρ, ἀποτετευχὼς τῆς κατὰ τὴν Μακεδονίαν ἡγεμονίας, οὐκ [4] ἔπτηξεν, ἀλλ' ἔκρινεν ἀντέχεσθαι ταύτης, αἰσχρὸν εἶναι διαλαμβάνων τὴν τοῦ πατρὸς ἀρχὴν ὑφ' ἑτέρων διοικεῖσθαι. ὁρῶν δὲ τὴν τῶν Μακεδόνων ὁρμὴν κεκλιμένην πρὸς τὸν Πολυσπέρχοντα, τῶν μὲν φίλων οἷς ἐπίστευε κατ' ἰδίαν [5] προσδιαλεγόμενος, ἐξέπεμψεν ἐπὶ τὸν Ἑλ-

Iam in Europam tranſit hiſtoricus.

Caſſander, conſiliis per ſpeciem venationis diu diſſimulatis,

1 Ἐθελοντὰς Leid. quod alibi magis commodum.
2 Ἰσχὺν Reg. 1. Leid. St. ora.
3 Ἰδίοις margo Steph.
4 Ἔπτυξεν Leid.
5 Διαλεγόμενος Reg. 1. Leid.

nem cum ipſo in munitione toleraverant, plus quam bis mille ad imperata promtos milites contraxerat; & fortunae auxilio tantum incrementi ſortitus eſt, ut & regios exercitus adeptus, regum ipſorum tutelam contra illos, qui imperium ipſis abrogare audebant, geſſerit. Verum haec ſuo tempore, non ita multo poſt accuratius perſequemur.

LIV. Nunc rerum Aſiaticarum expoſitione abunde perfuncti, ad res in Europa geſtas tranſitum faciemus. Caſſander, ab imperio Macedoniae excluſus, animum non abiecit, ſed illud ſibi vindicandum ſtatuit. Patris enim imperium ab aliis adminiſtrari, turpe ſibi duxit. Videns autem Macedonum ſtudia in Polyſperchontem propenſa, amicos, quibus fidebat, colloquio prius cum illis privatim habito, ita ut nemo aliquid ſuſpicaretur, ad

λήσποντον ἀνυπόπτως· αὐτὸς δ' ἐφ' ἡμέρας τινὰς σχολάσας ἐπὶ τῆς χώρας, καὶ κυνήγια συνιστάμενος, ἐγέννησε περὶ αὐτοῦ διάληψιν, ὡς οὐκ ἀντιποιούμενος τῆς ἀρχῆς. ὡς δ' [1] εὐτρεπῆ πάντα ἦν αὐτῷ τὰ πρὸς τὴν ἀποδημίαν, ἔλαθεν ἀναζεύξας ἐκ τῆς Μακεδονίας. καταντήσας δ' εἰς τὴν Χεῤῥόνησον, κἀκεῖθεν ἀναζεύξας, παρῆλθεν εἰς Ἑλλήσποντον. διαπλεύσας δ' εἰς τὴν Ἀσίαν πρὸς Ἀντίγονον, ἠξίου βοηθεῖν αὐτῷ, φήσας καὶ Πτολεμαῖον ἐπηγγέλθαι συμμαχήσειν. ὁ δ' Ἀντίγονος προθύμως αὐτὸν προσδεξάμενος, ἐπηγγείλατο πάντα συμπράξειν προθύμως [2] αὐτῷ, καὶ δύναμιν παραχρῆμα δώσειν πεζικήν τε καὶ ναυτικήν. ταῦτα δ' ἔπραττε, προσποιούμενος διὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον φιλίαν συνεργεῖν, τῇ δ' ἀληθείᾳ βουλόμενος τοὺς περὶ Πολυσπέρχοντα πολέμους [3] καὶ μεγάλους περισπασμοὺς ἔχειν,

tandem, clam Macedonia relicta, in Aſiam tranſmittit,

& belli in Polyſperchontem gerendi ſocietatem cum Antigono iungit.

1 Εὐπρεπῆ Baſil. & paullo ante περὶ αὐτοῦ.
2 Αὐτῷ non eſt in Reg. 2. Ven. Baſ. habetque aſteriſcum a Steph.
3 Et hoc ſtigmate inuſtum eſt ab eodem, deſideraturque in Reg. 1.

Helleſpontum miſit. Interim ipſe, ruri per dies aliquot otium trahens, venatibuſque operam dans, eam de ſe opinionem peperit, quaſi minime imperium affectaret. Ubi vero cuncta profectioni neceſſaria compararat, clam e Macedonia diſceſſit, & ad Cherſoneſum profectus, inde porro ad Helleſpontum pervenit. Eoque tranſmiſſo, in Aſiam ad Antigonum ſe contulit, auxilium ut ſibi ferret, rogitans, & Ptolemaeum in belli ſocietatem venturum, confirmans. Illum haud invitus ſuſcipit Antigonus, promiſſiſque ad omnia auxiliis liberaliter, confeſtim tum pedeſtribus, tum nauticis ſe illum copiis inſtructurum, confirmat. Haec ſimulatione quadam agebat, quaſi propter amicitiam cum Antipatro illi opem ferret. Sed revera magnis Polyſperchontem bellis diſtineri volebat,

ὅπως αὐτὸς ἀκινδύνως τὴν Ἀσίαν ἐπέλθῃ, καὶ τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν [1] εἰς ἑαυτὸν περιστήσῃ.

Polyſperchontis deliberatio de bello in Caſſandrum gerendo.

νε'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, κατὰ μὲν τὴν Μακεδονίαν Πολυσπέρχων ὁ τῶν βασιλέων ἐπιμελητὴς μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ [2] Κασσάνδρου, προεώρα μὲν τὸ μέγεθος τοῦ πρὸς Κάσσανδρον ἐσομένου πολέμου, οὐδὲν δ' ἄνευ τῆς τῶν φίλων γνώμης κρίνων πράττειν, συνήγαγε τούς τε ἡγεμόνας ἅπαντας καὶ τῶν ἄλλων Μακεδόνων τοὺς ἀξιολογωτάτους. Φανεροῦ δ' ὄντος, ὅτι Κάσσανδρος μὲν σωματοποιηθεὶς ὑπ' Ἀντιγόνου, τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἀνθέξεται, διὰ τὸ τὰς μὲν αὐτῶν πατρικαῖς φρουραῖς φυλάττεσθαι, τὰς δ' ὑπ' [3] ὀλιγαρχιῶν διοικεῖσθαι, κυριευομένας ὑπὸ τῶν Ἀντιπάτρου φίλων καὶ ξένων. πρὸς δὲ τούτοις συμμαχήσειν τῷ Κασσάνδρῳ Πτολεμαῖόν τε τὸν Αἰγύπτου κρατοῦντα, καὶ Ἀντίγονον τὸν φανερῶς [4] ἤδη γενόμενον ἀπο-

1 Ὡς ἑαυτὸν Baſil. Venet. Tum παριστήσῃ Reg. 1.
2 Κασάνδρου Baſil. ſemper. Mox προεωρᾶτο μὲν τὸ Leid. haud prave.
3 Ὀλιγαρχίαν Vat. Baſil.
4 Προσγενόμενον Reg. 1. Leid.

ut ipſe extra periculum, Aſia perdomita, ſummum imperium ad ſe pertraheret.

LV. Dum haec geruntur, in Macedonia Polyſperchon, regum tutor, poſt Caſſandri diſceſſum, cum magnitudinem belli cum Caſſandro gerendi praevideret, nihil ſine amicorum ſententia faciendum ratus, duces omnes, & eos, qui inter Macedones praecipuae auctoritatis erant, convocavit. Et quia manifeſtum erat, Caſſandrum Antigoni opibus confirmatum, civitates Graecas ſibi vindicaturum, quod pars illarum praeſidiis paternis teneretur, pars dominatu paucorum adminiſtraretur, quarum penes amicos & hoſpites Antipatri ſumma erat poteſtas; & praeter haec omnia opitulaturum Caſſandro Ptolemaeum, qui Aegyptum in poteſtate haberet, & Anti-

στάτην τῶν βασιλέων· ἀμφοτέρους δὲ καὶ δυνάμεις μεγάλας καὶ χρημάτων ἔχειν πλῆθος, ἔτι δὲ πολλῶν ἐθνῶν καὶ πόλεων ἀξιολόγων κυριεύειν. προτεθείσης οὖν βουλῆς, πῶς τούτοις πολεμητέον ἐστὶ, καὶ πολλῶν καὶ ποικίλων λόγων περὶ τοῦ πολέμου ῥηθέντων, ἔδοξεν αὐτοῖς τὰς μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις ἐλευθεροῦν, τὰς δ' ἐν αὐταῖς ὀλιγαρχίας καθεσταμένας ὑπ' Ἀντιπάτρου καταλύειν. οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα τὸν μὲν Κάσσανδρον ταπεινώσειν, ἑαυτοῖς δὲ μεγάλην δόξαν καὶ πολλὰς συμμαχίας ἀξιολόγους περιποιήσειν. εὐθὺς οὖν τοὺς ἀπὸ τῶν πόλεων παρόντας πρεσβευτὰς προσκαλεσάμενοι, καὶ θαῤῥεῖν [1] παρακαλέσαντες, ἐπηγγείλαντο τὰς δημοκρατίας ἀποκαταστήσειν ταῖς πόλεσι· καὶ τὸ κυρωθὲν δόγμα γράψαντες, ἔδωκαν τοῖς πρεσβευταῖς, ὅπως κατὰ τάχος εἰς τὰς πατρίδας ἐπανελθόντες, ἀπαγγείλωσι τοῖς δήμοις τὴν τῶν βασιλέων καὶ

Ante omnia conſtituit Graecas civitates, reddita libertate, ſibi conciliare.

1 Παρακελευσάμενοι ora Steph. Reg. 1. Leid.

gonum, qui aperte a regibus deſciviſſet, quorum uterque magna copiarum & pecuniarum vi inſtructus eſſet, multiſque gentibus & urbibus potentiſſime imperaret: hac de cauſa deliberationem de ratione belli contra illos gerendi inſtituit. Cumque magna ſententiarum varietate de bello diſputatum eſſet, ita tandem fuit diſceſſum, ut civitatibus Graeciae reſtitueretur libertas, & paucorum in illis regimen, ab Antipatro inſtitutum, antiquaretur. Hoc enim pacto infirmaturos Caſſandrum, magnamque ſibi gloriam, & multorum non poſtremi nominis ſocietatem acquiſituros eſſe. Extemplo igitur, qui tunc aderant, civitatum legatos arceſſunt, bonumque animum habere iuſſis, democratias reſtitutum iri ſpondent: ac ratum ea de re decretum, literiſque comprehenſum, legatis tradunt, ut quamprimum in patriam reverſi, ſuo quiſque populo regum & principum in Grae-

τῶν [1] ἡγεμόνων εἰς τοὺς Ἕλληνας εὔνοιαν· ἦν δὲ τὸ διάγραμμα τοιοῦτον.

νϛ΄. „ Ἐπειδὴ συμβέβηκε τοῖς προγόνοις ἡμῶν πολ„λὰ τοὺς Ἕλληνας εὐεργετηκέναι, βουλόμεθα διαφυ„λάττειν τὴν ἐκείνων προαίρεσιν, καὶ πᾶσι φανερὰν „ποιῆσαι τὴν ἡμετέραν εὔνοιαν, ἣν ἔχοντες διατελοῦμεν „πρὸς τοὺς Ἕλληνας. πρότερον μὲν οὖν, Ἀλεξάνδρου „μεταλλάξαντος ἐξ ἀνθρώπων, καὶ τῆς βασιλείας εἰς „ἡμᾶς καθηκούσης, ἡγούμενοι δεῖν ἐπαναγαγεῖν πάν„τας ἐπὶ τὴν εἰρήνην, καὶ τὰς πολιτείας, ἃς Φίλιππος „ὁ ἡμέτερος πατὴρ κατέστησεν, ἐπεστείλαμεν [2] εἰς ἁπά„σας τὰς πόλεις περὶ τούτων. ἐπεὶ δὲ συνέβη, μακρὰν „ἀπόντων ἡμῶν, τῶν Ἑλλήνων τινὰς, μὴ ὀρθῶς γινώ„σκοντας, πόλεμον ἐξενεγκεῖν πρὸς Μακεδόνας, καὶ „κρατηθῆναι ὑπὸ τῶν ἡμετέρων στρατηγῶν, καὶ πολ„λὰ καὶ δυσχερῆ ταῖς πόλεσι συμβῆναι· τούτων μὲν „ [3] οὖν τοὺς στρατηγοὺς αἰτίους ὑπολάβετε γεγενῆ-

Literae regiae, per Polyſperchontem ad Graecorum civitates datae.

1 Δήμων Vat. & Steph. margo cum Reg. 2. Baſil.
2 Πρὸς Leid. Reg. 1.
3 Notam defectus adſcripſit Stephanus, & deeſt Reg. 2. & Reg. 1. qui mox una cum Leid. ὑπελάβετε.

cos benevolentiam renuntiarent. In hanc autem formam erat ſcriptum.

LVI. *Quandoquidem ita res tulit, ut in Graecos a maioribus noſtris beneficia multa conferrentur, nobis propoſitum illorum tueri, & benevolentiam, quam erga Graecos perpetuo retinemus, teſtatam facere animus eſt. Cum igitur etiam ante, tranſlato e mortalium conſuetudine Alexandro, regnoque ad nos devoluto, exiſtimaremus, omnes ad pacem, eamque reipublicae formam, quam parens noſter Philippus conſtituerat, revocandos eſſe, ea de re ad omnes tum civitates perſcriptum fuit. Sed poſtquam evenit, ut quidam non recte ſibi conſulentes, dûm procul a Graecis abſumus, bellum Macedonibus intulerint, victiſque illis ducum noſtrorum opera, moleſtiis & incommodis multis civitates affectae ſint; eorum militiae praefectos in culpa*

„σθαι. ἡμεῖς δὲ τιμῶντες τὴν ἐξ ἀρχῆς προαίρεσιν, κα-
„τασκευάζομεν ὑμῖν εἰρήνην. πολιτείας δὲ, τὰς ἐπὶ Φι-
„λίππου καὶ Ἀλεξάνδρου, καὶ τἄλλα πράττειν κα-
„τὰ τὰ διαγράμματα τὰ πρότερον ὑπ᾽ ἐκείνων γρα-
„φέντα. καὶ τοὺς μεταστάντας ἢ φυγόντας ὑπὸ τῶν
„ἡμετέρων στρατηγῶν ἐκ τῶν πόλεων, ἀφ᾽ ὧν χρόνων
„Ἀλέξανδρος εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη, κατάγομεν, καὶ
„τοὺς ὑφ᾽ ἡμῶν κατελθόντας, πάντα τὰ αὑτῶν ἔχον-
„τας καὶ ἀστασιάστους καὶ ἀμνησικακουμένους ἐν ταῖς
„ἑαυτῶν πατρίσι πολιτεύεσθαι. καὶ εἴ τι κατὰ τού-
„των ἐψήφιστο, ἄκυρον ἔστω· πλὴν εἴ τινες ἐφ᾽ αἵμα-
„τι ἢ ἀσεβείᾳ κατὰ νόμον πεφεύγασι. μὴ κατιέναι
„δὲ μηδὲ Μεγαλοπολιτῶν τοὺς μετὰ Πολυαινέτου ἐπὶ
„προδοσίᾳ φεύγοντας, μηδ᾽ Ἀμφισσεῖς, μηδὲ Τρικ-
„καίους, μηδὲ Φαρκαδωνίους, μηδὲ Ἡρακλεώτας. τοὺς
„δ᾽ ἄλλους καταδεχέσθωσαν πρὸ τῆς τριακάδος τοῦ
„Ξανθικοῦ μηνός. εἰ δέ τινα τῶν πολιτευμάτων Φίλιπ-

fuiſſe, perſuaſum habetote. Iam vero nos priſtinum colentes inſtitutum, pacem vobis conciliamus, & reſpublicas, quae ſub Philippo & Alexandro fuerunt, & cetera iuxta formulas ab illis praeſcriptas adminiſtrandi poteſtatem exhibemus. Illos praeterea, qui emigrarunt, aut e ducum noſtrorum iuſſu pulſi ſunt, a quo tempore Alexander in Aſiam traiecit, revocamus: a nobis autem reductos, ſuas facultates, & abſque ſeditione atque recordatione iniuriarum, in patria quemque ſua, ius civitatis habere iubemus. Quod ſi quid in hos decretum eſt, abrogatum eſto: praeterquam ſi qui caedis aut violatae religionis cauſa relegati ſint. At neque Megalopolitarum exſules, cum Polyaeneto proditionis damnati, neque Amphiſſenſes, ut nec Triccaei, nec Pharcadonii, nec Heracleotae redeunto. Alii omnes ante trigeſimum Xanthici menſis recipiuntor. Si quae vero ſunt reipublicae inſti-

„ πος ἢ Ἀλέξανδρος ἀπέδειξαν ἑαυτοῖς ὑπεναντία,[1] πα-
„ ραγινέσθωσαν πρὸς ἡμᾶς, ἵνα διορθωσάμενοι, τὰ συμ-
„ φέροντα καὶ ἡμῖν καὶ ταῖς πόλεσι πράττωσιν. Ἀθη-
„ ναίοις δ' εἶναι τὰ μὲν ἄλλα, καθάπερ ἐπὶ Φιλίππου
„ καὶ Ἀλεξάνδρου· Ὠρωπὸν δὲ Ὠρωπίους ἔχειν, καθά-
„ περ νῦν. Σάμον δὲ δίδομεν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ καὶ Φί-
„ λιππος ἔδωκεν ὁ πατήρ. ποιήσασθαι δὲ[2] δόγμα πάν-
„ τας τοὺς Ἕλληνας, μηδένα μήτε στρατεύειν μήτε
„ πράττειν ὑπεναντία ἡμῖν· εἰ δὲ μὴ, φεύγειν αὐτὸν
„ καὶ γενεὰν, καὶ τῶν ὄντων στέρεσθαι. προστετάχα-
„ μεν δὲ καὶ περὶ τούτων καὶ τῶν λοιπῶν Πολυσπέρ-
„ χοντι πραγματεύεσθαι. ὑμεῖς οὖν, καθάπερ ὑμῖν
„ καὶ πρότερον ἐγράψαμεν, ἀκούετε τούτου. τοῖς γὰρ
„ μὴ ποιοῦσί τι τῶν γεγραμμένων οὐκ ἐπιτρέψομεν.

νζʹ. Τούτου δὲ τοῦ διαγράμματος ἐκδοθέντος, καὶ πρὸς ἁπάσας τὰς πόλεις ἀποσταλέντος, ἔγραψεν ὁ Πολυσπέρχων πρός τε τὴν Ἀργείων πόλιν καὶ τὰς λοι- Alia Polyſperchontis inſtituta & edicta.

1 Παραγενέσθωσαν Reg. 1. 2 Δόγματα Baſil.

tuta, quae Philippus & Alexander ipſis contraria ediderunt, ad nos veniunto, ut correctione adhibita, quae & in noſtram & civitatum rem ſint, deinceps agant. Athenienſes retinento cetera, ut ſub Philippo & Alexandro; Oropum autem ſibi habeant, uti nunc, Oropii. Athenienſibus tamen Samon reddimus, quia Philippus pater illam antea dedit. Interim Graeci univerſi decretum ſanciunto, neminem adverſus nos neque militaturum, neque acturum. Alioqui relegandum & ipſum, & familiam, boniſque ſuis exuendum. De his autem & reliquis ut vobiſcum agat Polyſperchon, mandatum a nobis habet. Vos igitur, quomodo etiam antea ſcripſimus, huic advertitote. Nam qui contra quam ſcriptum eſt, fecerint, illis nequaquam permittemus.

LVII. Diplomate hoc edito, & ad omnes civitates tranſmiſſo, Polyſperchon ad Argivorum civitatem, ce-

πάς, προστάττων τοὺς [1] ἀφηγησαμένους ἐπ' Ἀντιπάτρου τῶν πολιτευμάτων φυγαδεῦσαι, τινῶν δὲ καὶ θάνατον καταγνῶναι, καὶ δημεῦσαι τὰς οὐσίας, ὅπως ταπεινωθέντες εἰς τέλος μηδὲν ἰσχύσωσι συνεργεῖν Κασσάνδρῳ. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς Ὀλυμπιάδα τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα διατρίβουσαν ἐν Ἠπείρῳ, διὰ τὴν πρὸς Κάσσανδρον ἔχθραν, ἵνα τὴν ταχίστην εἰς Μακεδονίαν καταντήσῃ, καὶ παραλαβοῦσα τὸ Ἀλεξάνδρου παιδίον, ἐπιμέλειαν αὐτοῦ [2] ποιῆται, μέχρις ἂν εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ, καὶ τὴν πατρῴαν βασιλείαν παραλάβῃ. ἔπεμψε δὲ καὶ πρὸς Εὐμένη, γράψας ἐπιστολὴν ἐκ τοῦ τῶν βασιλέων ὀνόματος, ὅπως πρὸς μὲν Ἀντίγονον μὴ διαλύσηται τὴν ἀλλοτριότητα, πρὸς δὲ τοὺς βασιλεῖς ἀποκλίνας, εἴτε βούλεται καταντᾷν εἰς Μακεδονίαν, καὶ μετ' αὐτοῦ κοινοπραγῶν ἐπιμελητὴς εἶναι τῶν βασιλέων, εἴτε μᾶλλον προαιρεῖται μένειν ἐπὶ τῆς Ἀσίας, καὶ λαβὼν δύναμιν καὶ χρήματα, διαπολεμεῖν πρὸς

In partes regias Eumenes quoque ſingularibus literis vocatur.

1 Ἀφησαμένους Baſil. Vat. 2 Ποιῆσαι, μέχρι Baſil.

teraſque, literas dedit, quibus mandat, ut qui ſub Antipatro rempublicam tenuerunt, in exſilium pellantur; nonnulli etiam capite ac publicatione bonorum multentur, ut ad extrema redacti Caſſandrum iuvare nulla in re valeant. Olympiadem quoque, Alexandri matrem, quae tunc in Epiro, odio Caſſandri, degebat, per literas hortatur, ut quamprimum redeat in Macedoniam, & receptum ad ſe filiolum Alexandri ipſa curet, donec adultus paternum imperium capeſſat. Epiſtolam praeterea, regum nomine ſcriptam, ad Eumenem mittit, ut opera ſua regibus addicta, cum Antigono inimicitias ne deponat, ſive in Macedoniam tranſgreſſus communi ſecum opere regum tutelam gerere velit, ſive potius eligat in Aſia remanere, & exercitibus pecuniiſque acceptis bel-

Ἀντίγονον, φανερῶς ἤδη γεγενημένον ἀποστάτην τῶν βασιλέων. ἀποκαθιστάνειν δ' αὐτῷ τοὺς βασιλεῖς τήν τε σατραπείαν, ἣν [1] ὁ Ἀντίγονος ἀφήρηται, καὶ τὰς δωρεὰς ἁπάσας, ὅσας πρότερον εἶχε κατὰ τὴν Ἀσίαν. τὸ δ' ὅλον ἀπεφαίνετο μάλιστα [2] πάντων πρέπειν, Εὐμένη τῆς βασιλικῆς οἰκίας κήδεσθαι καὶ φροντίζειν, ἀκολουθοῦντα τοῖς ὑπ' αὐτοῦ [3] πεπολιτευμένοις πρὸς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν. ἐὰν δὲ μείζονος δυνάμεως προσδέηται, καὶ αὐτὸς μετὰ τῶν βασιλέων ἀναζεύξειν ἐκ Μακεδονίας μετὰ πάσης τῆς βασιλικῆς δυνάμεως. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

νη'. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀρχίππου, Ῥωμαῖοι κατέστησαν ὑπάτους Κόϊντον Αἴλιον καὶ Λεύκιον Παπίριον. ἐπὶ δὲ τούτων, Εὐμένης μὲν ἄρτι τὴν ἐκ τοῦ φρουρίου πεποιημένος [4] ἀποχώρησιν, ἐκομίσατο τὰς ἐπιστολὰς τὰς [5] ἀποσταλείσας ἀπὸ Πολυσπέρχοντος, ἐν αἷς

Olymp. CXV, 3.

Pecuniae & copiae Eumeni promiſſae.

1 Non eſt in Baſil.
2 Deſideratur in Leid.
3 Πολιτευομένοις ora Steph. Ven.
4 Τὴν ἀποχώρησιν Baſil. repetito ex anteced. articulo.
5 Σταλείσας Leid.

ligerari cum Antigono, qui iam manifeſto a regibus deſciviſſet. Reges autem & ſatrapiam, quam Antigonus ipſi ademiſſet, & beneficia, quae prius obtinuiſſet in Aſia, reſtituere. His denique omnibus adiecit, maxime omnium decere Eumenem, ut regiae domus tutelam curamque gereret, ad exemplum ſe componens illorum, quae iam in adminiſtratione ſua pro familia regia exhibuiſſet. Quod ſi maioribus indigeret copiis, vel ſe cum regibus univerſas regni vires in Aſiam traducturum. Haec igitur iſto tum anno fuerunt peracta.

LVIII. Athenis porro Archontis magiſtratum obeunte Archippo, Romani conſules crearunt Quintum Aelium & Lucium Papirium; quando Eumeni poſt nuperum ex caſtello diſceſſum redditae ſunt literae, quas Polyſper-

ἦν γεγραμμένον χωρὶς τῶν προειρημένων, ὅτι πεντακόσια μὲν τάλαντα διδόασιν αὐτῷ δωρεὰν οἱ βασιλεῖς εἰς ἐπανόρθωσιν τῶν γεγενημένων περὶ αὐτὸν ἐλαττωμάτων. καὶ διότι γράμματα ἀπέστειλαν οἱ βασιλεῖς πρὸς τοὺς ἐν τῇ Κιλικίᾳ στρατηγοὺς καὶ θησαυροφύλακας, ὅπως αὐτῷ τὰ πεντακόσια τάλαντα δῶσι, καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, ὅσα ἂν αἰτήσῃ, πρός τε τὰς ξενολογίας καὶ τὰς ἄλλας τὰς κατεπειγούσας χρείας· τούς τε τῶν Ἀργυρασπίδων Μακεδόνων τρισχιλίων ἀφηγουμένους, ἵνα παραδῶσιν [1] αὐτοὺς Εὐμένει, καὶ τἄλλα συμπράττωσι προθύμως, [2] ὡς ἂν ἀποδεδειγμένῳ στρατηγῷ τῆς ὅλης Ἀσίας αὐτοκράτορι. ἧκε δὲ καὶ παρ' Ὀλυμπιάδος αὐτῷ γράμματα, δεομένης καὶ λιπαρούσης βοηθεῖν τοῖς βασιλεῦσι καὶ ἑαυτῇ. μόνον γὰρ ἐκεῖνον πιστότατον ἀπολελεῖφθαι τῶν φίλων, καὶ δυνάμενον [3] διορθώσασθαι τὴν ἐρημίαν τῆς βασιλικῆς οἰ-

Olympiadis ad eundem literae.

1 Αὐτοὺς Reg. 1. Baſil.

2 Notam duobus his appoſuit Stephan. nec leguntur in Reg. 2. Venet. Baſil.

3 Διορθώσασθαι τῆς βασιλικῆς οἰκίας τὰς ἀποστασίας. ἠξίου Reg. 1. Leid. & ora Steph.

chon miſerat, quibus praeter ſuperius indicata perſcriptum erat, quod quingenta ipſi reges talenta ad reſarciendum damna pridem accepta largiantur, literaſque ad praefectos Ciliciae ac quaeſtores dederint, ut & 10 illa talenta, ceteraeque pecuniae quantum ad peregrini militis conductionem, alioſque neceſſarios uſus requiſiverit, exhibeant: tum quod trium millium Argyraſpidum (ab argenteis hi clypeis nomen habent) Macedonum ductoribus mandarint, ut ſacramento Eumeni ſe obligent, eumque in omnibus alacriter iuvent, qui totius Aſiae imperator plena cum poteſtate ſit deſignatus. Venerunt etiam ab Olympiade literae, quibus ſollicite rogans contendebat, ut cum ipſi, tum regibus, opem ferret: illum enim ex amicis ſolum reſtare fideliſſimum, qui ſolitudini

κίας. ἠξίου δ' αὐτὸν ἡ Ὀλυμπιὰς συμβουλεῦσαι, πότερον αὐτῷ δοκεῖ συμφέρειν μένειν αὐτὴν ἐν Ἠπείρῳ, καὶ μὴ πιστεύειν τοῖς ἀεὶ δοκοῦσι μὲν ἐπιμεληταῖς εἶναι, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τὴν βασιλείαν εἰς ἑαυτοὺς [1] μεθιστῶσιν· [2] ἢ ἐπανέρχεσθαι. ὁ δὲ Εὐμένης πρὸς μὲν Ὀλυμπιάδα παραχρῆμα ἀντέγραψε, συμβουλεύων κατὰ τὸ παρὸν μένειν ἐν Ἠπείρῳ, μέχρι ἂν ὁ πόλεμος λάβῃ τινὰ κρίσιν. αὐτὸς δ' ἀεὶ τὴν εὔνοιαν βεβαιοτάτην πρὸς τοὺς βασιλεῖς τετηρηκὼς, ἔκρινεν Ἀντιγόνῳ μὲν μὴ προσέχειν ἐξιδιαζομένῳ τὴν βασιλείαν· τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου παιδὸς προσδεομένου βοηθείας, διά τε τὴν ὀρφανίαν καὶ διὰ τὴν τῶν ἡγεμόνων πλεονεξίαν, διέλαβεν ἁρμόζειν [3] ἑαυτῷ πάντα κίνδυνον ἀναδέχεσθαι τῆς τῶν βασιλέων σωτηρίας ἕνεκα.

His acceptis Eumenes regiae ſtirpi fidem addixit.

νθ'. Εὐθὺς οὖν παραγγείλας τοῖς περὶ αὐτὸν ἀναζευγνύειν, προῆγεν ἐκ Καππαδοκίας, ἔχων ἱππεῖς μὲν

Eumenes, e Cappadocia in Ciliciam profectus,

1 Μεθισταμένοις Reg. 1. & Leid.
2 Et haec ſtigmate inuſſit Stephan. deficientia in Reg. 2. Baſil.
3 Αὐτῷ Reg. 1.

regiae domus ſubvenire poſſet. Rogabat quoque illum Olympias, ut conſilium ſibi daret, utrum expedire cenſeret, ipſam in Epiro ſubſiſtere, nec fidem habere illis, qui ſubinde pro tutoribus ſe venditarent, revera autem regnum ad ſe transferrent; an reverti. Eumenes igitur Olympiadi continuo reſcribit, conſultum videri, ut in praeſenti ad exitum uſque belli contineat ſe in Epiro. Ipſe vero, in firmiſſima erga reges benevolentia perſiſtens, Antigono ad ſe regnum pertrahenti minime adhaerendum ſtatuit. Sed quia filius Alexandri, propter orbitatem, ducumque avaritiam, ope indigeret, pro regum ſalute omne ut periculum ſubiret, ſuarum fore partium iudicavit.

LIX. Confeſtim igitur, ſuis vaſa colligere iuſſis, e Cappadocia movit, quingentos equites, & peditum ſupra duo

[1] περὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ πλείους τῶν δισχιλίων. οὐ γὰρ ἔσχεν ἀναστροφὴν προσδέξασθαι τοὺς ἀφυστεροῦντας τῶν ἐπηγγελμένων συστρατεύεσθαι, διὰ τὸ προσάγειν παρ᾽ Ἀντιγόνου δύναμιν ἀξιόλογον, καὶ στρατηγοὺς τοὺς περὶ [2] Μένανδρον, κωλύσοντας αὐτὸν ἐνδιατρίβειν τῇ Καππαδοκίᾳ, πολέμιον γινόμενον τοῖς περὶ Ἀντίγονον. ἀλλὰ γὰρ ἡ δύναμις αὕτη τρισὶν ὕστερον ἡμέραις παραγενομένη, καὶ τῶν καιρῶν ὑστεροῦσα, ἐπεβάλετο μὲν διώκειν τοὺς μετ᾽ Εὐμένους [3] προάγοντας, οὐ δυναμένη δὲ καταλαβεῖν, ἐπανῆλθεν εἰς Καππαδοκίαν. ὁ δ᾽ Εὐμένης συντόνους τὰς ὁδοιπορίας ποιησάμενος, καὶ ταχὺ τὸν Ταῦρον ὑπερβαλὼν, ἧκεν εἰς τὴν Κιλικίαν. οἱ δὲ τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγεμόνες Ἀντιγένης καὶ [4] Τεύταμος, πειθαρχοῦντες ταῖς παρὰ τῶν βασιλέων ἐπιστολαῖς, ἀπάντησιν ἐποιήσαντο τῷ Εὐμένει μετὰ τῶν φίλων ἐκ πολλοῦ διαστήματος. ἀσπασάμενοι δὲ φιλοφρόνως, καὶ συγχαρέντες ἐπὶ τῷ δια-

ubique ſingulari ſtudio excipitur.

1 Non invenit in ſuo Leid.
2 Λέανδρον margo Steph. Leid. Reg. 1.
3 Προάγοντας Reg. 1. Leid. optime. Προσάγοντας cett.
4 Τέταμος Baſil.

millia ſecum habens. Non enim ſpatium illi erat ad ſuſcipiendum eos, qui, ſe una militaturos polliciti, venire tardaſſent: propterea quod ingens Antigoni manus duce Menandro adventaret, quae in Cappadocia illum degere, hoſtem Antigono factum, prohiberet. Etſi vero hic exercitus triduo ſerius, poſt elapſam iam occaſionem, venerat, progreſſum tamen cum Eumene agmen perſequi inſtituunt. At cum aſſequi non poſſent, in Cappadociam regrediuntur. Eumenes autem, magnis itineribus contendens, ſuperato celeriter Tauro, in Ciliciam devenit. Tum duces Argyraſpidum Antigenes & Teutamus, regum literis obſecuti, cum amicis per longum intervallum Eumeni occurrunt: & comiter excepto gratulati,

σεσῶσθαι παραδόξως αὐτὸν ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων, ἐπηγγέλλοντο [1] πάντα συμπράξειν αὐτῷ προθύμως· [2] οἵ τε Ἀργυράσπιδες Μακεδόνες, ὄντες περὶ τρισχιλίους, ὁμοίως ἀπήντησαν μετὰ φιλοφροσύνης τε καὶ ὁρμῆς. πάντες δ' ἐθαύμαζον τὸ τῆς τύχης εὐμετάβολον καὶ παράδοξον, ὁρῶντες τούς τε βασιλεῖς καὶ τοὺς Μακεδόνας ὀλίγῳ μὲν χρόνῳ πρότερον κατεγνωκότας Εὐμένους καὶ τῶν φίλων αὐτοῦ θάνατον, τότε δ' ἐπιλαθομένους τῆς ἰδίας κρίσεως, μὴ μόνον ἀθῷον ἀφεικότας τῆς τιμωρίας, ἀλλὰ καὶ πάσης τῆς βασιλείας τὴν ἡγεμονίαν αὐτῷ παραδεδωκότας. καὶ τοῦτ' εὐλόγως ἔπασχον ἅπαντες οἱ τότε τὰς Εὐμένους [3] ἐπισκοπούμενοι περιπετείας. τίς γὰρ οὐκ ἂν λαβὼν ἔννοιαν τῆς κατὰ τὸν ἀνθρώπινον βίον ἀνωμαλίας, καταπλαγείη τὴν ἐπ' ἀμφότερα τὰ μέρη τῆς τύχης παλίρροιαν; ἢ τίς ἂν ταῖς κατὰ τὴν εὐτυχίαν ἐξουσίαις πιστεύσας, ἀναλάβοι φρό-

Ingens fortunae converſio in eo conſpicua.

1 Πάντες Vatic. Baſil. Leid. Vulgo γὰρ interponebatur.
2 Οἵ τε Ἀργυρ. Reg. uterque,
3 Περισκοπούμενοι Leid.

quod e maximis periculis nec opinato incolumis evaſiſſet, promte ad omnia ſe praeſto illi futuros, pollicentur. Sic ipſum etiam Argyraſpidum ex Macedonia agmen, tria millia circiter, cum benevolentia ſtudioque obviam proceſſit. Omnibus autem tam ſubita & incredibilis fortunae mutatio admirationi erat: cum viderent, reges & Macedones paullo ante Eumenem & amicos capite damnaſſe; nunc vero iudicii ſui oblitos, non ſolum donaſſe impunitate, ſed etiam totius regni adminiſtrationi virum eum praefeciſſe. Nec ab re tunc ita affecti erant omnes, qui mirabiles Eumenis caſus intuebantur. Quis enim vitae humanae inaequalitatem conſiderans, in utramque partem fortunae reciprocationem non obſtupeſcat? aut quis ſecundae fortunae poteſtati confidens, animos hu-

νημα μεῖζον τῆς ἀνθρωπίνης ἀσθενείας; ὁ γὰρ κοινὸς βίος, ὥσπερ ὑπὸ θεῶν τινος οἰακιζόμενος, ἐναλλὰξ ἀγαθοῖς τε καὶ κακοῖς κυκλεῖται πάντα τὸν αἰῶνα. διόπερ παράδοξόν ἐστιν οὐκ εἰ γέγονέ τι παράλογον, ἀλλ' εἰ μὴ [1] πᾶν ἐστι τὸ γινόμενον ἀνέλπιστον. διὸ καὶ τὴν ἱστορίαν προσηκόντως ἄν τις ἀποδέξαιτο· τῇ γὰρ τῶν πράξεων ἀνωμαλίᾳ καὶ μεταβολῇ διορθοῦται τῶν μὲν εὐτυχούντων τὴν ὑπερηφανίαν, τῶν δ' ἀκληρούντων τὴν ἀτυχίαν.

Inſtabili fortuna cautior factus Eumenes, nova fortuna modeſte uti coepit,

ξ'. Ἃ καὶ τότε διανοούμενος Εὐμένης, ἐμφρόνως τὰ καθ' ἑαυτὸν [2] ἠσφαλίσατο, προορώμενος τὴν τῆς τύχης καινοτομίαν. ὁρῶν γὰρ ἑαυτὸν [3] μὲν ξένον ὄντα, καὶ μηδὲν προσήκοντα βασιλικαῖς ἐξουσίαις, τοὺς δ' ὑποταττομένους Μακεδόνας θάνατον αὐτοῦ προκατεγνωκότας, τοὺς δ' ἐν ταῖς στρατιωτικαῖς ἡγεμονίαις διατρίβοντας

1 Πάνυ Reg. 2. uſque μὲν ξένον ὄντα in Baſil.
2 Praeteriit negligentia librarii
3 Ξένον μὲν Reg. 1.

mana imbecillitate maiores ſumat? Communis enim vita, ceu Deorum quopiam ad clavum eius ſedente, alternis bonorum & malorum vicibus per omne aevum verſatur. Ideo non ſi quid praeter rationem accidit, ſed, ſi non omne, quod contingit, inſperatum eſt, id vero mirum & inſolens fuerit. Quamobrem hiſtoriam merito quis magnifaciat. Nam inaequalitate ac mutatione rerum, ſuperbiam fortunatorum & infelicium calamitatem corrigit.

LX. Quae etiam Eumenes tunc animo verſans, quod inſtabilitatem fortunae proſpiceret, prudenter res ſuas praemuniebat. Cum enim videret, ſe peregrinum eſſe, nulloque iure regiam poteſtatem attingere, Macedones vero imperio ſuo attributos paullo ante poenam capitis ſibi irrogaſſe, quique ducatus militares gerebant, inflatis

φρονήματος πλήρεις ὑπάρχοντας, καὶ μεγάλων πραγμάτων ὀρεγομένους, ὑπέλαβεν ἔσεσθαι περὶ [1] αὐτὸν συντόμως καταφρόνησιν ἅμα καὶ φθόνον, καὶ τὸ τελευταῖον τὸν περὶ τοῦ ζῆν κίνδυνον. μηδένα γὰρ ποιήσειν ἑκουσίως τὸ προσταττόμενον ὑπὸ τῶν ἡττόνων εἶναι δοκούντων, μηδὲ καρτερήσειν δεσποζόμενον ὑπὸ τῶν ὀφειλόντων ἑτέροις ὑποτάττεσθαι. δοὺς δὲ [2] αὐτῷ περὶ τούτων λόγον, πρῶτον μὲν διδομένων αὐτῷ τῶν πεντακοσίων ταλάντων, κατὰ τὰς τῶν βασιλέων ἐπιστολὰς, εἰς ἀνάληψιν καὶ κατασκευὴν, οὐκ ἔφησε λήψεσθαι· μὴ γὰρ προσδεῖσθαι τηλικαύτης δωρεᾶς, ὡς ἂν [3] μηδεμιᾶς αὐτοῦ σπεύδοντος τυχεῖν ἡγεμονίας. καὶ γὰρ νῦν οὐχ ἑκουσίως αὐτὸν ὑπακηκοέναι πρὸς ταύτην τὴν χρείαν, ἀλλ᾽ ὑπὸ τῶν βασιλέων συνηναγκάσθαι προσδέξασθαι τὴν [4] τοιαύτην λειτουργίαν. καθόλου γὰρ, διὰ τὴν συνέχειαν τῆς στρατείας μηκέτι δύνασθαι φέρειν τὰς κακοπαθείας καὶ πλάνας, καὶ ταῦτα, μηδεμιᾶς ὑπο-

miniſterium, non principatum, affectans.

1 Αὐτὸν Reg. 1. Baſil.
2 Αὐτῷ Reg. 1. Cett. αὐτῷ.
3 Μηδὲ μιᾶς Baſ. & mox iterum.
4 Non eſt in Reg. 1.

animis rerum magnarum percupidos eſſe; brevi ſe deſpicatui ſimul & invidiae, & tandem ipſius vitae periculo obnoxium fore, exiſtimavit. Neminem enim illorum, qui inferiores videantur, imperata facturum, nec paſſurum, ut qui aliis ſubeſſe deberent, ſibi dominentur. Idcirco his ad calculum apud ſe vocatis, ante omnia, cum IↃ ipſi talenta, prout regum literis iuſſum erat, ad reficiendum ſemetipſum & apparatum, exhiberentur, recepturum ſe illa abnuit. Tanta enim donatione ſe non indigere, quippe qui nullum ſibi principatum conſciſcere laboret. Nunc enim haud ſponte ſe munus hoc ſubiiſſe, verum a regibus, ut miniſterium id reciperet, fuiſſe coactum. Denique perpetuo militiae uſu confectum, aerumnas & circumvagationes ferre amplius non poſſe: prae-

κειμένης ἀρχῆς ξένῳ καὶ τῆς ὁμοεθνοῦς τοῖς Μακεδόσιν ἐξουσίας κεχωρισμένῳ. [1] ἀπεφαίνετο δὲ αὐτὸν ἑωρακέναι κατὰ τὸν ὕπνον ὄψιν παράδοξον, ἣν ἀναγκαῖον ἡγεῖσθαι δηλῶσαι πᾶσι. δοκεῖν γὰρ αὐτὴν πολλὰ συνεργήσειν [2] πρός τε ὁμόνοιαν καὶ τὸ κοινῇ συμφέρον. δόξαι γὰρ [3] αὐτὸν κατὰ τὸν ὕπνον ὁρᾷν Ἀλέξανδρον τὸν βασιλέα ζῶντα καὶ τῇ βασιλικῇ σκευῇ κεκοσμημένον χρηματίζειν, καὶ τὰ προστάγματα διδόναι τοῖς ἡγεμόσι, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὴν βασιλείαν διοικεῖν [4] ἐνεργῶς.

Alexandri manes in regio ſolio adorare & conſulere ſuadet.

διόπερ οἶμαι δεῖν ἐκ τῆς βασιλικῆς γάζης κατασκευάσαι χρυσοῦν θρόνον, ἐν ᾧ τεθέντος τοῦ διαδήματος καὶ σκήπτρου καὶ στεφάνου καὶ τῆς ἄλλης κατασκευῆς, ἐπιθύειν ἅμ' ἡμέρᾳ πάντας αὐτῷ τοὺς ἡγεμόνας, καὶ πλησίον τοῦ θρόνου συνεδρεύειν, καὶ τὰ προστάγματα

1 Ἀπεφαίνετο δὲ αὐτὸν Reg. 1. Edd. γάρ.

2 Αὐτῷ πρὸς edd. ſed deſit in Reg. 2. Baſil. Ven. αὐτῷ poſt συνεργήσειν, unde notam adſcripſit Steph. Ego delevi.

3 Omittit Reg. 1. & Baſil.

4 Ἐναργῶς Leid. frequenti confuſione etiam in Novi Teſt. libris. Vid. S. Paulli Epiſt. ad Philem. v. 6, & ad Hebr. IV, 12, verſionemque vulgatam.

ſertim cum nihil hîc iuris ad imperium ſubſit peregrino, & a gentili Macedonum poteſtate excluſo. Speciem autem quandam in ſomnis a ſe conſpectam oſtendit admirabilem, quam neceſſario cunctis exponendam arbitretur, ſiquidem multum ad concordiam & utilitatem communem profutura videatur. Apparuiſſe ſibi per ſomni imaginationem Alexandrum, non ſecus ac ſi viveret, qui regio habitu exornatus in tribunali mandata praefectis daret, & omnia regni negotia ſtrenue adminiſtraret. Propterea cenſeo, inquit, aureum ex regia gaza ſolium eſſe conficiendum, in quo diadema cum ſceptro, corona, ceteroque apparatu, collocetur: tum ſub exortum diei omnes illi duces ſacrificent, & conſeſſu iuxta ſellam ha-

λαμβάνειν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ βασιλέως, ὡς ζῶντος, καὶ προεστηκότος τῆς ἰδίας βασιλείας.

ξα΄. Πάντων δ᾽ ἀποδεξαμένων τοὺς λόγους, ταχέως ἅπαντα [1] κατεσκευάσθη τὰ πρὸς τὴν χρείαν, ὡς ἂν πολυχρύσου τῆς βασιλικῆς οὔσης γάζης. εὐθὺς οὖν κατασκευασθείσης μεγαλοπρεποῦς [2] σκηνῆς, ὅ, τε θρόνος ἔχων τὸ διάδημα καὶ τὸ σκῆπτρον ἐτέθη, καὶ τὰ ὅπλα, οἷς εἰώθει χρῆσθαι. καὶ κειμένης ἐσχάρας ἐχούσης πῦρ, ἐπέθυον ἐκ κιβωτίου χρυσοῦ πάντες οἱ ἡγεμόνες τόν τε λιβανωτὸν καὶ τῶν ἄλλων εὐωδῶν τὰ πολυτελέστατα, καὶ προσεκύνουν ὡς θεὸν τὸν Ἀλέξανδρον. ἀκολούθως δὲ τούτοις δίφρων πολλῶν κειμένων, ἐκάθιζον ἐπὶ τούτων οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχοντες· καὶ συνεδρεύοντες ἐβουλεύοντο περὶ τῶν ἀεὶ κατεπειγόντων. ὁ δ᾽ Εὐμένης ἐν πᾶσι τοῖς χρηματιζομένοις ἴσον ἑαυτὸν τοῖς ἄλλοις ἡγεμόσιν ἀποδεικνύων, καὶ πάντας ταῖς φιλαν-

Conſilia publica ducum, ad ſolium regis, velut praeſentis, habita.

1 Κατεσκεύασε Reg. 1. Leid. & Steph. ora.

2 Σκηνῆς Reg. 1. Leid. & Baſil. Vulgo σκευῆς.

bito, mandata regis nomine accipiant, non aliter quam ſi vivat, regnoque ſuo praeſit.

LXI. Placuit haec oratio cunctis. Ideo ſtatim omnia ac hunc uſum pertinentia comparant, quod magna vis auri in regia tum gaza continebatur; & continuo tabernaculum illud magnificum elaboratur, ſoliumque una cum diademate ac ſceptro ponitur, arma inſuper addita, quibus uti ſolitus erat. Admovetur & focus ignem alens, in quo depromtum ex aurea capſella thus, alioſque magni pretii odores, duces ex ordine cuncti adolent, & Alexandrum tanquam Deum adorant. Secundum haec, poſitis magno numero ſellis, qui imperia habebant, conſident, & ſententiis inter ſe communicatis, de negotiis ſubinde urgentibus deliberant. Eumenes interim per omnes tractationes publicas aequalem ſe ceteris ducibus exhibendo, &

θρωποτάταις ὁμιλίαις δημαγωγῶν, τόν τε καθ' ἑαυτοῦ φθόνον ἀπετρίψατο, καὶ πολλὴν εὔνοιαν ἐν τοῖς ἡγεμόσι πρὸς ἑαυτὸν κατεσκεύασεν. ἅμα δὲ καὶ τῆς κατὰ τὸν βασιλέα δεισιδαιμονίας ἐνισχυούσης, ἀγαθῶν ἐλπίδων ἅπαντες ἐπληροῦντο, καθάπερ θεοῦ τινος αὐτῶν ἡγουμένου. ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ πρὸς τοὺς Ἀργυράσπιδας Μακεδόνας πολιτευόμενος, ἀποδοχῆς μεγάλης ἐτύγχανε παρ' αὐτοῖς, ὡς ἄξιος ὢν τῆς τῶν βασιλέων φροντίδος. προχειρισάμενος δὲ τῶν φίλων τοὺς εὐθετωτάτους, καὶ δοὺς χρήματα δαψιλῆ πρὸς τὴν ξενολογίαν, ἐξέπεμψεν, ὁρίσας ἀξιολόγους μισθούς. εὐθὺς δ' οἱ μὲν εἰς τὴν Πισιδικὴν καὶ Λυκίαν καὶ τὴν πλησιόχωρον παρελθόντες, ἐξενολόγουν ἐπιμελῶς· οἱ δὲ τὴν Κιλικίαν ἐπεπορεύοντο, ἄλλοι δὲ τὴν κοίλην Συρίαν καὶ Φοινίκην, τινὲς δὲ τὰς ἐν τῇ Κύπρῳ πόλεις. διαβοηθείσης δὲ τῆς ξενολογίας, καὶ τῆς μισθοφορᾶς ἀξιο-

Dimiſſi quoque amici fideliſſimi ad militem novis ſtipendiis conducendum.

omnes colloquiis humaniſſimis demulcendo, invidiam a ſe depulit, & magnam ſibi ducum benevolentiam conflavit. Eademque opera, cum ſuperſtitio circa regem invaleſceret, omnium mentes bona ſpe replevit, ac ſi Deus quiſpiam illis praeiret. Conſimiliter erga Macedones etiam, qui Argyraſpides nominantur, ſe gerendo, magnum ſibi favorem contraxit, & dignus, qui regum curam gereret, habebatur. Hinc ex amicis deligit maxime idoneos, quos pecuniis largiſſime inſtructos ad conducendum liberaliſſimis ſtipendiis militem huc illuc mittit. Horum alii extemplo in Piſidiam Lyciamque, ac finitimam regionem profecti, cogendi munere ſedulo funguntur. Alii Ciliciam obeunt: nonnulli etiam cavam Syriam Phoenicenque percurſitant: quidam ad Cypri urbes traiiciunt. Hac militum conductione pervulgata, ubi ſtipendia offerren-

λόγου προκειμένης, πολλοὶ καὶ τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος πόλεων [1] ἐθελοντὶ κατήντων, καὶ πρὸς τὴν στρατείαν ἀπεγράφοντο. ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ συνήχθησαν πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἱππεῖς δὲ δισχίλιοι, χωρὶς τῶν Ἀργυρασπίδων, καὶ τῶν μετ' Εὐμένους κατηντηκότων.

ξβ'. Παραδόξου δὲ καὶ ταχείας τῆς περὶ τὸν Εὐμένη γενομένης αὐξήσεως, Πτολεμαῖος μὲν μετὰ στόλου πλεύσας εἰς Ζεφύριον τῆς Κιλικίας, διεπέμπετο πρὸς τοὺς τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγεμόνας, παρακαλῶν μὴ προσέχειν τῷ Εὐμένει, καθ' οὗ πάντες Μακεδόνες θάνατον κατέγνωσαν. ὁμοίως δὲ πρὸς [2] τοὺς ἐπὶ τῶν ἐν Κυΐνδοις φρουρίων τεταγμένους ἐξέπεμψε, διαμαρτυρόμενος μὴ διδόναι μηδὲν τῶν χρημάτων Εὐμένει, καὶ τὴν ἀσφάλειαν [3] αὐτοῖς ἐπηγγείλατο παρέξεσθαι. ἀλλὰ [4] τούτῳ μὲν οὐδεὶς προσεῖχε, διὰ τὸ τοὺς βασιλεῖς καὶ τὸν ἐπιμελητὴν αὐτῶν Πολυσπέρχοντα, ἔτι δὲ Ὀλυμ-

Itaque Ptolemaei & Antigoni invidia in Eumenem exarſit.

Uterque Argyraſpides ad defectionem ſollicitabant,

1 Ἐθελονταὶ Reg. 1. Leid.
2 Τοὺς ἐν Ἰσσῷ φρουρίῳ τεταγμ. ora Steph. Reg. 1. Leid.
3 Αὐτοῖς ἐπηγγέλλοντο παρέξασθαι Leid.
4 Τούτων Baſil.

tur ampliſſima, multi quoque ex Graeciae urbibus ſponte accurrebant, & nomina in hanc militiam profitebantur, adeo ut intra breve tempus colligerentur peditum ſupra x millia, & equitum CIↃ CIↃ, praeter Argyraſpides, & qui cum Eumene venerant.

LXII. Cum igitur incredibili ſubitaque acceſſione vires Eumenis creviſſent, Ptolemaeus, cum claſſe ad Zephyrium Ciliciae delatus, miſſis quibuſdam duces Argyraſpidum ſollicitabat, ne Eumenem, a Macedonibus iam pridem ſupplicio capitis addictum, ſequerentur. Ad praefectos itidem praeſidii in Quindis miſit, obteſtans eos etiam atque etiam, ne quidquam Eumeni pecuniarum exhiberent, impunitate illis inſuper promiſſa. Huic vero morem nemo geſſit, propterea quod reges & tutor ipſorum Polyſperchon, Olympias praeterea, Alexandri ma-

πιάδα τὴν Ἀλεξάνδρου μητέρα γεγραφέναι, πάντα ὑπηρετεῖν Εὐμένει, ὡς ὄντι τῆς βασιλείας αὐτοκράτορι στρατηγῷ. μαλιστα δ' Ἀντιγόνῳ δυσηρέστει τότε τὰ περὶ τὴν Εὐμένους [1] προαγωγὴν, καὶ τὸ μέγεθος τῆς περὶ αὐτὸν συνισταμένης ἐξουσίας. ὑπελάμβανε γὰρ ὑπὸ τοῦ Πολυσπέρχοντος τοῦτον ἑαυτῷ κατασκευάσασθαι μέγιστον ἀντίπαλον, ἀποστάτῃ γεγονότι τῆς βασιλείας. διόπερ κρίνας ἐπιβουλὴν συστήσασθαι κατ' αὐτοῦ, προεχειρίσατο τῶν φίλων Φιλώταν. καὶ τούτῳ μὲν ἔδωκεν ἐπιστολὴν γεγραμμένην πρός τε τοὺς Ἀργυράσπιδας καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετ' Εὐμένους Μακεδόνας. συνεξέπεμψε δὲ αὐτῷ καὶ ἄλλους τριάκοντα Μακεδόνας τῶν περιέργων καὶ [2] λάλων, (οἷς ἦν προστεταγμένον κατ' ἰδίαν ἐντυχεῖν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Ἀργυρασπίδων Ἀντιγένει καὶ Τευτάμῳ, καὶ διὰ τούτων συστήσασθαι τινὰ κατ' Εὐμένους ἐπιβουλὴν,) [3] δωρεάς τε μεγάλας ἐπαγγελλόμενος καὶ σατραπείας

aliiſque inſidiis Eumenem, nullo tamen ſucceſſu, petebant.

1 Προαγωγὴν Baſil. Leid. Reg. & Vat. In edd. παραγωγήν.
2 Ἄλλων Leid. & ſtatim προστεταγμένοις. Tum κατιδίαν Baſil.
3 Omiſſa ſunt in Baſil. uſque in τᾶν μὲν οὖν amanuenſis ſocordia.

ter, ſcripſerant, ut ad omnia Eumeni, quippe ſummo regni imperatori, morigerarentur. Inprimis Antigono illa Eumenis evectio, & potentiae, quam conflaverat, amplitudo, diſplicebat. Hunc enim maximum ſibi, qui a regum fide deſciviſſet, adverſarium a Polyſperchonte paratum exiſtimabat. Quocirca inſidiis hominem appetendum iudicans, ex amicis Philotam ſubornat, eique literas ad Argyraſpides ceteroſque Macedones, Eumeni addictos, tradit, in comitatu illi adiungens Macedones XXX, homines curioſos & loquaces, quibus mandarat, ut privatim Antigenem & Teutamum Argyraſpidum duces convenirent, horumque opera inſidias Eumeni fabricarent, dona promittens ingentia, & ſatrapias maiores. Sic &

μείζονας. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν Ἀργυρασπίδων τοῖς γνωριζομένοις καὶ πολίταις ἐντυγχάνειν, καὶ διαφθείρειν δωρεαῖς πρὸς τὴν κατ' Εὐμένους ἐπιβουλήν. τῶν μὲν οὖν ἄλλων οὐδένα πεῖσαι κατίσχυσαν, Τεύταμος δὲ ὁ τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγεμὼν διαφθαρεὶς ἐπεβάλετο καὶ τὸν συνάρχοντα Ἀντιγένην πεῖσαι κοινωνῆσαι τῆς πράξεως. ὁ δ' Ἀντιγένης, συνέσει καὶ πίστεως βεβαιότητι διαφέρων, οὐ μόνον ἀντεῖπεν, ἀλλὰ καὶ μετέπεισε τὸν προδιεφθαρμένον. ἐδίδαξε γὰρ αὐτὸν, συμφέρειν ζῆν τὸν Εὐμένη μᾶλλον ἢ τὸν Ἀντίγονον. ἐκεῖνον [1] μὲν γὰρ εἰς πλεῖον ἰσχύσαντα, παρελέσθαι τὰς σατραπείας αὐτῶν καὶ ἀντικαταστήσειν ἐκ τῶν ἑαυτοῦ φίλων· Εὐμένη δὲ ξένον ὄντα, μηδέποτ' ἰδιοπραγῆσαι τολμήσειν, ἀλλὰ στρατηγὸν ὄντα φίλοις αὐτοῖς χρήσεσθαι, καὶ συμπράξασι φυλάξειν αὐτοῖς τὰς σατραπείας, τάχα δὲ καὶ ἄλλας προσδώσειν. οἱ μὲν οὖν τὰς κατ' Εὐμέ-

1 Μὲν γὰρ εἰς πλ. Baſ. Reg. 2. Ven. In cett. γὰρ μέγαν ὄντα εἰς πλ.

notos civeſque ſuos inter Argyraſpides accederent, & donis corruptos ad inſidiandum Eumeni inſtigarent. Et ſane aliorum quidem nemini perſuadere valuerunt: at Teutamus Argyraſpidum dux, corrumpi ſe paſſus, ut collegam etiam ſuum Antigenem ad eiuſdem facinoris ſocietatem illectaret, operam dedit. Is provida mentis ſagacitate fideique conſtantia praeſtans, non tantum refragari coepit, ſed iam corruptum ad meliora conſilia reduxit. Magis enim expedire docuit, ſi Eumenes vivat, quam Antigonus. Hunc enim, cum potentior ſit, in ſatrapias ipſis dehinc ademtas ſubrogaturum, quos velit, amicos: Eumenem vero, cum peregrinus ſit, nunquam ſibi quaerere dominationem auſurum, ſed ducatus munere contentum in hoc fore, ut amicitia ipſorum utatur, & provincias illis conſervet, fortaſſis alias inſuper addat, ſi ſtrenuo ipſum adiutarint. Ad hunc itaque modum inſi-

νους ἐπιβουλὰς κατασκευάζοντες, ἀπέτυχον τὸν προειρημένον τρόπον.

Argyraſpides alioſque Macedones, Antigoni literis paene abalienatos,

ξγʹ. Τοῦ δὲ Φιλώτου τὴν κοινὴν ἐπιστολὴν [1] ἀναδόντος τοῖς ἡγεμόσι, συνήχθησαν οἵ τε Ἀργυράσπιδες καὶ οἱ ἄλλοι Μακεδόνες κατ' ἰδίαν ἄνευ τοῦ Εὐμένους, καὶ τὴν ἐπιστολὴν προσέταξαν ἀναγνωσθῆναι. ἦν δ' ἐν αὐτῇ γεγραμμένη κατηγορία μὲν τοῦ Εὐμένους, παράκλησις δὲ τῶν Μακεδόνων συλλαβεῖν τὸν Εὐμένη [2] ταχέως καὶ ἀποκτεῖναι· ἐὰν δὲ ταῦτα [3] μὴ πράξωσιν, ὅτι μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἥξει πολεμήσων αὐτοῖς, καὶ τοῖς μὴ [4] πειθαρχοῦσι τὴν προσήκουσαν ἐπιθήσει τιμωρίαν. ἀναγνωσθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς, εἰς πολλὴν ἀπορίαν ἐνέπεσον οἵ τε ἡγεμόνες καὶ οἱ Μακεδόνες πάντες. ἀναγκαῖον γὰρ ἦν [5] αὐτοὺς ἢ πρὸς τοὺς βασιλεῖς ἀποκλίναντας, ὑπ' Ἀντιγόνου τιμωρίας τυχεῖν, ἢ πειθαρχήσαντας Ἀντιγόνῳ, ὑπὸ Πολυσπέρχοντος καὶ τῶν βασιλέων κολασθῆναι. τοιαύτης δὲ συγχύσεως

1 Ἀναδόντος Reg. 1.
2 Ταχέως ἢ καὶ ἀποκτεῖναι Leid. & Reg. 1.
3 Negligitur in Baſil.
4 Πειθαρχηκόσι Reg. 1. Leid.
5 Αὐτοῖς Leid. Vatic.

diarum contra Eumenem architecti incaſſum laborarunt.

LXIII. Interca dum Philotas communes literas ducibus reddit, Argyraſpides, & Macedones alii, ſeorſum abſque Eumene congregantur, illaſque recitari iubent. Scripto autem illo criminatio Eumenis continebatur, & exhortatio ad Macedones, ut Eumenem ſine mora comprehenſum occidant. Quod ſi facere neglexerint, ſe una cum toto exercitu ad bello domandum illos venturum, digniſque immorigeros poenis ex merito affecturum. Recitata hac epiſtola, ductores ac Macedones univerſi in magnam animorum perplexitatem inciderunt. Futurum enim neceſſe erat, ut ſi regibus addicti manerent, Antigono luerent, aut ſi huic obtemperarent, a Polyſperchonte ac regibus punirentur. Hac animorum conturba-

Eumenes ſermone reconciliat & confirmat.

[1] ἐπεχούσης τὰ πλήθη, ἧκεν ὁ Εὐμένης, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀναγνοὺς, παρεκάλεσε τοὺς Μακεδόνας πράττειν τὰ τοῖς βασιλεῦσι δεδογμένα, τῷ δὲ ἀποστάτῃ γεγονότι μὴ προσέχειν. πολλὰ δὲ διαλεχθεὶς οἰκεῖα τῆς ὑποθέσεως, οὐ μόνον αὐτὸς ἀπελύθη τῶν ἐνεστώτων κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τὸ πλῆθος εἰς εὔνοιαν μείζονα τῆς προϋπαρχούσης παρεστήσατο. οὗτος μὲν οὖν πάλιν [2] εἰς ἀνελπίστους κινδύνους ἐμπεσὼν, παραδόξως ἰσχυροτέραν κατεσκεύασε τὴν περὶ αὐτὸν δύναμιν. διὸ καὶ τοῖς στρατιώταις παραγγείλας ἀναζευγνύειν, προῆγεν ἐπὶ Φοινίκης, σπεύδων τὰς ναῦς ἐξ ἁπασῶν τῶν πόλεων ἀθροῖσαι, καὶ στόλον ἀξιόλογον κατασκευάσαι· ὅπως Πολυσπέρχων μὲν, προσλαβόμενος τὰς ἐκ τῆς Φοινίκης ναῦς, θαλαττοκρατῇ, καὶ [3] δύνηται διαβιβάζειν ἀσφαλῶς, ὅταν βούληται, τὰς ἐκ τῆς Μακεδονίας δυνάμεις εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπ' Ἀντίγονον. οὗτος μὲν οὖν ἐν

Inde in Phoenicen contendit, remque nauticam reparat.

1 Ὑπεχούσης Leid.
2 Εἰς ἀνελπίστους κινδύνους ſine articulo τοὺς, qui rectius aberit, Leid. Reg. 1. Baſil. Mox περὶ αὐτὸν Baſil.
3 Δύναται Leid.

tione dum multitudo tenetur, Eumenes ſupervenit, lectiſque literis, Macedones cohortatur, ut regum decreta exſequantur, nec homini iam aperte rebellanti auſcultent. Cumque multa praeſenti negotio accommoda dixiſſet, non imminenti dumtaxat periculo exemtus eſt, ſed etiam multitudinem ad benevolentiam priſtina maiorem inflexit. Ita vir iſte, inſperatis denuo periculis circumventus, vires tamen ſuas incredibili ſucceſſu firmiores reddidit. Quapropter indicta militibus expeditione, in Phoeniciam contendit, naves ex omnibus paſſim urbibus contrahere, validamque comparare claſſem properans, ut Polyſperchon, aſſumtis ex Phoenice navibus, mare in poteſtate haberet, & copias, quandocunque vellet, tuto e Macedonia in Aſiam contra Antigonum tranſportare poſſet. Ipſe

Φοινίκῃ διέτριβε, κατασκευαζόμενος τὴν ναυτικὴν δύναμιν.

Interea Nicanor, a Caſſandro Munychiae praefectus, dolo occupat Piraeeum, & Caſſandri partes tuetur.

ξδ΄. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Νικάνωρ ὁ τὴν Μουνυχίαν κατέχων, ἀκούων τὸν μὲν Κάσσανδρον ἐκ Μακεδονίας κεχωρίσθαι πρὸς Ἀντίγονον, τὸν δὲ Πολυσπέρχοντα προσδόκιμον εἶναι [1] συντόμως ἥξειν εἰς τὴν Ἀττικὴν μετὰ τῆς δυνάμεως, ἠξίου τοὺς Ἀθηναίους διαφυλάττειν τὴν πρὸς τὸν Κάσσανδρον εὔνοιαν. [2] οὐδενὸς δὲ αὐτῷ προσέχοντος, ἀλλὰ καὶ τὴν φρουρὰν πάντων οἰομένων δεῖν ἐξάγειν τὴν ταχίστην, τὸ μὲν πρῶτον παρακρουσάμενος τὸν δῆμον, ἔπεισεν ὀλίγας ἡμέρας ἐπισχεῖν· πράξειν γὰρ αὐτὸν τὰ συμφέροντα τῇ πόλει· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ἀθηναίων ἐπί τινας ἡμέρας ἡσυχίαν ἐχόντων, ἔλαθε νυκτὸς κατ᾽ ὀλίγους στρατιώτας [3] εἰσαγαγὼν εἰς τὴν Μουνυχίαν, ὥστε γενέσθαι δύναμιν ἀξιόχρεων τηρεῖν τὴν φυλακὴν, καὶ διαγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς ἐπιβαλλομένους πολιορκεῖν τὴν φρου-

1 Αὐτομάτως Leid. 2 Οὐθενὸς Baſil. 3 Εἰσάγων idem.

ergo, ad nauticas colligendum vires, in Phoenicia ſubſiſtit.

LXIV. Dum vero haec aguntur, Nicanor, qui Munychiam tenebat, Caſſandrum ex Macedonia diſceſſiſſe ad Antigonum, ſubitumque Polyſperchontis cum exercitu in Atticam adventum exſpectari, audiens, ab Athenienſibus contendit, ut benevolentiam erga Caſſandrum retinerent. At cum nemo poſtulata haec admitteret, ſed omnes potius quam ociſſime praeſidium deducendum cenſerent; initio quidem datis populo verbis, ut ad paucos ſe dies continerent, perſuaſit. Quae enim civitati expedirent, ſe facturum. Poſteaquam vero aliquot dies Athenienſes interquieviſſent, noctu milites paullatim in Munychiam clanculum introduxit, adeo ut ſatis iam virium ad tuendum praeſidium, & ad dimicandum cum obſidio-

ρὰν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι γνόντες τὸν Νικάνορα μηδὲν ὑγιὲς πράττοντα, πρὸς μὲν τὸν βασιλέα καὶ Πολυσπέρχοντα πρεσβείαν ἐξέπεμψαν, ἀξιοῦντες βοηθεῖν αὐτοῖς, κατὰ τὸ διάγραμμα τὸ γραφὲν ὑπὲρ τῆς τῶν Ἑλλήνων αὐτονομίας· αὐτοὶ δὲ πλεονάκις ἐκκλησίαν συναγαγόντες, ἐβουλεύοντο πῶς χρηστέον εἴη περὶ τοῦ πρὸς Νικάνορα πολέμου. τούτων δ' [1] ἔτι περὶ ταῦτ' ἀσχολουμένων, ὁ Νικάνωρ πολλοὺς ἐξενολογηκὼς λάθρα, νυκτὸς ἐξαγαγὼν τοὺς στρατιώτας, κατελάβετο τὰ τείχη τοῦ Πειραιέως καὶ τοῦ λιμένος τὰ κλεῖθρα. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὴν μὲν Μουνυχίαν οὐκ ἀπειληφότες, τὸν δὲ Πειραιέα προσαποβεβληκότες, χαλεπῶς ἔφερον. διόπερ ἑλόμενοι πρέσβεις τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν καὶ φιλίαν ἐχόντων πρὸς Νικάνορα, Φωκίωνα τὸν Φώκου, καὶ Κόνωνα τὸν Τιμοθέου, καὶ Κλέαρχον τὸν Ναυσικλέους, ἐξαπέστειλαν, ἐγκαλοῦντες μὲν ἐπὶ τοῖς πε-

1 Ἔτι ἐπὶ ταῦτα Venet.

nem molientibus, haberet. Quem ubi nihil ſani factitare ſenſerunt Athenienſes, ad regem & Polyſperchontem legatione miſſa petunt, ut iuxta tenorem literarum, quibus ſua Graecis libertas redderetur, opem ſibi ferant. Et ſaepe advocata concione, quomodo bellum contra Nicanorem adminiſtrandum ſit, inter ſe conſultant. Quibus dum adhuc occupantur, Nicanor plurimos clanculum conductos noctu educit, cumque his Piraeei muros & portus clauſtra occupat. Athenienſes vero, quod & Munychiam non recepiſſent, & Piraeeum inſuper amiſiſſent, aegerrime ferebant. Ideo delectos ex praecipua nobilitate viros, & quibus cum Nicanore amicitia intercedebat, nempe Phocionem Phoci, Cononem Timothei, & Clearchum Nauſiclis filium, legatos ad Nicanorem mittunt, de recens actis cum illo expoſtulatum, rogatum-

πραγμένοις, ἀξιοῦντες δὲ ἀποδοῦναι τὴν αὐτονομίαν αὐτοῖς κατὰ τὸ γεγενημένον διάταγμα. ὁ δὲ Νικάνωρ ἀποκρίσεις ἔδωκε, πρεσβεύειν αὐτοὺς πρὸς Κάσσανδρον· ὑπ᾽ ἐκείνου γὰρ καθεσταμένον φρούραρχον, μηδαμῶς ἔχειν ἐξουσίαν ἰδιοπραγεῖν.

Olympiadis literis Munychiam & Piraeeum Athenienſibus reddere iuſſus, rem procraſtinatur.

ξε΄. Κατὰ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν ἧκεν ἐπιστολὴ Νικάνορι παρ᾽ Ὀλυμπιάδος, ἐν ᾗ προσέταττεν [1] ἀποδοῦναι Ἀθηναίοις τήν τε Μουνυχίαν καὶ τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ Νικάνωρ, ἀκούων ὅτι μέλλουσιν οἱ βασιλεῖς καὶ Πολυσπέρχων [2] κατάγειν εἰς Μακεδονίαν τὴν Ὀλυμπιάδα, καὶ τοῦ τε παιδίου τὴν ἐπιμέλειαν ἐκείνῃ [3] παραδιδόναι, καὶ τὴν προϋπάρχουσαν ἀποδοχὴν καὶ τιμὴν Ἀλεξάνδρου ζῶντος ἀποκαθιστάναι Ὀλυμπιάδι, φοβηθεὶς, ἐπηγγείλατο μὲν παραδώσειν· ἀεὶ δὲ προφάσεις τινὰς ποιούμενος, παρῆγε τὴν πρᾶξιν. οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι, πεπολυωρηκότες ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τὴν Ὀλυμπιάδα, καὶ νομίσαντες τὰς μὲν ταύτῃ δεδογμένας τι-

1 Δοῦναι Reg. 1. Leid.
2 Εἰσάγειν ora Steph. Baſ. Mox τὴν ante Ὀλυμπιάδα deſit Baſil.
3 Παραδοῦναι Leid.

que, ut iuxta mandatum ſuis vivendi legibus poteſtatem illis reddat. Quibus ille reſpondet, ut ad Caſſandrum legati eant. Ab illo enim ſe praeſidio adhibitum ducem privatam agendi poteſtatem minime habere.

LXV. Per hoc tempus ab Olympiade epiſtola venit Nicanori, qua, ut & Munychiam & Pyraeeum Athenienſibus reddat, imperatur. Is ergo, audiens fore, ut reges & Polyſperchon Olympiadem in Macedoniam reducant, puerumque eius curae & tutelae committant, priſtinam inſuper dignationem ac honorem, (quem vivente Alexandro habuiſſet,) reſtituant, ex metu quidem illa ſe redditurum promiſit: cauſas tamen aliquas ſubinde praetexens, negotium protraxit. Athenienſes equidem magni iampridem fecerant Olympiadem. Et cum decretos illi ho-

μὰς ὄντως γεγονέναι, τὴν δὲ ἀπόληψιν τῆς αὐτονομίας διὰ ταύτης ἐλπίζοντες ἀκινδύνως ἔσεσθαι, περιχαρεῖς ἦσαν. ἀτελέστων δὲ [1] τῶν ἐπαγγελιῶν οὐσῶν, ἧκεν Ἀλέξανδρος ὁ Πολυσπέρχοντος υἱὸς μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἀττικήν. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι διέλαβον αὐτὸν ἥκειν ἀποκαταστήσοντα τῷ δήμῳ τήν τε Μουνυχίαν καὶ τὸν [2] Πειραιᾶ· τὸ δ' ἀληθὲς οὐχ οὕτως εἶχεν, ἀλλὰ τοὐναντίον αὐτὸς ἰδίᾳ παραληψόμενος ἀμφότερα πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας. [3] τῶν γὰρ Ἀντιπάτρῳ γεγονότων φίλων τινὲς ὑπῆρχον, καὶ οἱ περὶ Φωκίωνα φοβούμενοι τὰς ἐκ τῶν νόμων τιμωρίας, [4] ὑπήντησαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ, καὶ διδάξαντες τὸ συμφέρον, ἔπεισαν αὐτὸν ἰδίᾳ κατέχειν τὰ φρούρια, καὶ μὴ [5] παραδιδόναι τοῖς Ἀθηναίοις, μέχρι ἂν ὁ Κάσσανδρος καταπολεμηθῇ. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος πλησίον τοῦ Πειραιέως καταστρατοπεδεύσας, τοὺς μὲν Ἀθηναίους οὐ παρελάμβανε πρὸς τὰς

Interim Polyſperchon utrumque portum, per Phocionis proditionem, in ſuos uſus occupat.

1 Τινῶν margo Steph. Vat. Baſ. Reg. 2.
2 Πειραιέα Reg. 1. Leid. ſemper.
3 Τῶν γε Baſ. Ἀντιπάτρου R. 1.
4 Ἠπήντησαν Baſil.
5 Παραδοῦναι Reg. 1. cum Leid.

nores re ipſa iam exhiberi opinarentur, ideoque liberae civitatis ius extra periculum ſibi reſtitutum iri ſperarent, magno erant gaudio delibuti. Interim vero dum promiſſis non ſtatur, Alexander Polyſperchontis filius cum exercitu in Atticam venit. Hunc Athenienſes ad reſtituendam populo Munychiam & Piraeeum adventaſſe quidem putabant; ſed rei veritas contrarium oſtendit, utrumque videlicet ipſum ad belli uſus occupaturum. Nam eorum, qui amicitiam cum Antipatro coluerant, nonnulli, & cum his Phocion, legum poenas veriti, Alexandro occurrunt, & quid in rem eſſet docendo, auctores illi ſunt, ut praeſidia ſibi retineat, nec reddat Athenienſibus, donec Caſſander ſit debellatus. Alexander itaque ad Piraeeum caſtra metatus, ad colloquia cum Nicanore Athenienſes

ἐντεύξεις τὰς πρὸς τὸν Νικάνορα, ἰδίᾳ δὲ συνιὼν εἰς λόγους, καὶ ἐν ἀποῤῥήτοις διαπραττόμενος, φανερὸς ἦν ἀδικεῖν μέλλων τοὺς Ἀθηναίους. ὁ δὲ δῆμος εἰς ἐκκλησίαν συνελθὼν, τὰς μὲν [1] ὑπαρχούσας ἀρχὰς κατέλυσεν, ἐκ δὲ τῶν δημοτικωτάτων τὰ ἀρχεῖα καταστήσας, τοὺς ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας γεγονότας ἄρχοντας κατεδίκασε, τοὺς μὲν θανάτῳ, τοὺς δὲ φυγῇ καὶ δημεύσει τῆς οὐσίας· ἐν οἷς ἦν καὶ Φωκίων, ὁ ἐπ' Ἀντιπάτρου τὴν τῶν ὅλων ἀρχὴν ἐσχηκώς.

Athenienſes in Phocionem alioſque graviſſime animadverterunt.

ξϛ'. Οὗτοι μὲν οὖν ἐκβληθέντες ἐκ τῆς πόλεως κατέφυγον πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος, καὶ διὰ τούτου τὴν σωτηρίαν ἑαυτοῖς πορίζειν ἐφιλοτιμοῦντο. προσδεχθέντες δὲ ὑπ' αὐτοῦ φιλοφρόνως, γράμματα ἔλαβον πρὸς τὸν πατέρα Πολυσπέρχοντα, ὅπως μηδὲν πάθωσιν οἱ περὶ Φωκίωνα τἀκείνου πεφρονηκότες, καὶ νῦν ἐπαγγελλόμενοι πάντα συμπράξειν. ἀποστείλαντος δὲ [2] καὶ τοῦ δήμου πρεσβείαν πρὸς τὸν Πολυσπέρ-

Phocion & exſules alii ad Macedones confugiunt;

1 Προϋπαρχούσας ora Steph. & mox δημοτικῶν. 2 Non eſt in Baſ.

non admittebat; ſed ſeorſim cum illo habendis colloquiis, & negotiis arcane tractandis, manifeſta iniuriae Athenienſibus inferendae ſigna praeferebat. Populus ergo in concionem progreſſus, magiſtratus praeſentes abrogat, & curia e maxime popularibus conſtituta, magiſtratus Oligarchicos damnat: quos partim capite, partim exſilio, & publicatione facultatum multat. Inter hos etiam Phocion erat, penes quem ſumma rerum Antipatri tempore fuerat.

LXVI. Hi urbe pulſi ad Alexandrum Polyſperchontis confugiunt, eiuſque ope ſalutem tueri nituntur. Quibus ille benigne acceptis, literas dat ad patrem, ne quid incommodi eveniat Phocioni, eique adiunctis, qui ſuis partibus faveant, & nunc promtam in omnibus operam ſpondeant. Mittit vero etiam populus legationem ad Po-

χοντα, τὴν κατηγοροῦσαν μὲν τῶν περὶ Φωκίωνα, παρακαλοῦσαν δὲ τὴν Μουνυχίαν αὐτοῖς δοῦναι μετὰ τῆς αὐτονομίας, ὁ Πολυσπέρχων ἔσπευδε μὲν φρουρᾷ κατέχειν τὸν Πειραιᾶ, διὰ τὸ πολλὰ δύνασθαι χρησιμεύειν τὸν λιμένα πρὸς τὰς ἐν τοῖς πολέμοις χρείας· αἰσχυνόμενος δ' ἐναντία πράττειν τῷ ὑφ' ἑαυτοῦ γεγραμμένῳ διαγράμματι, καὶ νομίζων ἄπιστος κριθήσεσθαι παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ἐὰν εἰς τὴν ἐπιφανεστάτην παρανομήσῃ πόλιν, μετενόησε τῇ γνώμῃ. διακούσας δὲ τῶν πρέσβεων, τοῖς μὲν παρὰ τοῦ δήμου πρεσβεύουσι [1] φιλανθρώπους καὶ κεχαρισμένας ἔδωκεν ἀποκρίσεις· τοὺς δὲ περὶ Φωκίωνα συλλαβὼν, [2] ἀπέστειλε δεσμίους εἰς τὰς Ἀθήνας, διδοὺς τὴν ἐξουσίαν τῷ δήμῳ εἴτε βούλεται θανατοῦν, εἴτ' ἀπολῦσαι τῶν ἐγκλημάτων. συναχθείσης οὖν ἐκκλησίας ἐν ταῖς Ἀθήναις, καὶ προτεθείσης κρίσεως τοῖς περὶ τὸν Φωκίωνα, πολλοὶ τῶν τε φυγά-

ſed a Polyſperchonte Athenienſibus traduntur.

Turbulentum de Phocione iudicium.

1 Φιλανθρώπους καὶ Reg. 1. Vulgo φιλανθρώπως κεχαρισμένας.

2 Ἀπέστειλε ἐν φυλακῇ δεσμίους ora Steph. Leid. Reg. 1.

lyſperchontem, quae Phocionem accuſet, & Munychiam cum libertate reipublicae ſibi reſtitui contendat. Retinendi quidem Piraeei percupidus erat Polyſperchon, quod multum ad uſus belli portus illi commodare poſſet: ſed cum promulgato a ſe diplomati contraria facere ipſum puderet, &, ne fidem ſibi detraherent Graeci, ſi in urbem clariſſimam tam enormiter delinqueret, vereretur, ſententiam mutavit. Auditis ergo legatis, eos ſane, qui a populo miſſi fuerant, comiter exceptos, cum reſponſis ad gratiam compoſitis dimittit. Phocionem autem cum ſuis comprehendit, vinctoſque Athenas mittit, vel interficiendi, ſi vellet, vel a criminibus abſolvendi, poteſtatem populo concedens. Advocata igitur concione Athenis, iudicium Phocioni, ceteriſque reis, intenditur.

δων γεγονότων ἐπ' Ἀντιπάτρου καὶ τῶν ἀντιπολιτευομένων κατηγόρησαν αὐτῶν θανάτου. ἦν δ' ὁ σύμπας τῆς κατηγορίας λόγος, ὅτι οὗτοι παραίτιοι γεγένηνται μετὰ τὸν Λαμιακὸν πόλεμον, τῆς τε δουλείας τῇ πατρίδι, καὶ τῆς καταλύσεως τοῦ δήμου καὶ τῶν νόμων. ὡς δὲ τοῖς ἀπολογουμένοις ὁ καιρὸς παρεδόθη τῆς ἀπολογίας, ὁ μὲν Φωκίων ἤρξατο ποιεῖσθαι [1] τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον· τὸ δὲ πλῆθος τοῖς θορύβοις ἐξέσεισε τὴν ἀπολογίαν, ὥστ' εἰς πολλὴν ἀπορίαν παραγενέσθαι τοὺς ἀπολογουμένους. λήξαντος δὲ τοῦ θορύβου, πάλιν ὁ μὲν Φωκίων ἀπελογεῖτο, ὁ δὲ ὄχλος κατεβόα, καὶ τὴν φωνὴν τοῦ κινδυνεύοντος ἐκώλυεν ἐξακούεσθαι. τὸ γὰρ πλῆθος τῶν δημοτικῶν [2] ἀπωσμένον τῆς πολιτείας, καὶ παρ' ἐλπίδας τετευχὸς τῆς καθόδου, πικρῶς διέκειτο πρὸς τοὺς ἀφῃρημένους τὴν αὐτονομίαν.

ξζ'. Βιαζομένου δὲ τοῦ Φωκίωνος, καὶ πρὸς περί-

1 Sic Reg. 1. Leid. Aberat articulus vulgo. 2 Ἀπεωσμ. Reg. 1.

Ibi multi, ſub Antipatro in exſilium acti, & alii in reipublicae ratione diſſentientes, capitis illos arceſſunt. Caput vero accuſationis hoc erat, quod poſt bellum Lamiacum ex bona parte effeciſſent, ut & patria ſervitute opprimeretur, & popularis adminiſtratio legeſque antiquarentur. Ubi tempus ad cauſam dicendam reis conceſſum aderat, Phocion pro ſe verba facere coepit. Sed plebs per tumultum eius defenſionem exploſit, adeo ut quo ſe verterent rei, non haberent. Ceſſante autem tumultu, Phocion iterum cauſam ſuam agere; ſed occlamare turba, & ne exaudiretur vox periclitantis impedire. Nam plebeiorum multitudo, a reipublicae adminiſtratione ſubmota, cum praeter ſpem reditum nanciſceretur, odium gerebat amarulentiſſimum erga illos, qui ſuis vivendi legibus poteſtatem civibus ademerant.

LXVII. Dum ita per vim reiicitur Phocion, inque de-

στασιν ἀπεγνωσμένην ὑπὲρ τοῦ ζῆν ἀγωνιζομένου, οἱ μὲν πλησίον ὄντες ἤκουον τῶν τῆς ὑποθέσεως δικαίων· οἱ δὲ μακρότερον διεστηκότες, διὰ τὸ μέγεθος τῆς κραυγῆς τῶν θορυβούντων, ἤκουον μὲν οὐδὲν, αὐτὴν δὲ μόνην ἐθεώρουν τὴν τοῦ σώματος κίνησιν γινομένην ἐναγώνιον καὶ ποικίλην, διὰ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου. τέλος δὲ ἀπογνοὺς τὴν σωτηρίαν ὁ Φωκίων, ἀνεβόησε δεόμενος αὐτοῦ μὲν καταψηφίσασθαι τὸν θάνατον, τῶν δ' ἄλλων φείδεσθαι. ἀμεταθέτου δὲ τῆς τοῦ πλήθους ὁρμῆς καὶ [1] βιαίας οὔσης, παρεπορεύοντό τινες τῶν φίλων συνηγορήσοντες τῷ Φωκίωνι, ὧν τὰς μὲν ἀρχὰς τῶν λόγων ἤκουον, ὁπότε δὲ προβαίνοντες φανεροὶ καθίσταντο τὴν ἀπολογίαν διεξιόντες, ἐξεβάλλοντο τοῖς θορύβοις καὶ ταῖς ἐναντιουμέναις κραυγαῖς. τὸ δ' ἔσχατον, πανδήμῳ φωνῇ καταχειροτονηθέντες, εἰς τὸ δεσμωτήριον [2] ἤγοντο τὴν ἐπὶ θανάτῳ. συνηκολούθουν δὲ αὐ-

Phocion ſonteſque reliqui ad ſupplicium rapti.

1 Βίας ora Steph. Venet. Mox παρέσποντό τινες Baſil.

2 Ἤγοντο τὴν ἐπὶ ſolus Reg. 1. unde articulum reſtitui.

ſperata conditione pro vitae ſuae incolumitate decertat, qui proxime erant, aequitatem cauſae quidem audierunt; at longius inde ſtantes, prae nimio tumultuantium vociferatu nihil audire, ſed corporis dumtaxat motum trepidabundum variumque, ob periculi magnitudinem, videre poterant. Tandem ſpe ſalutis abiecta, Phocion exclamans oravit, ut ſibi quidem poenam capitis irrogarent, ceteris vero parcerent. At cum immutabilis eſſet vulgi impetus & violentus, amicorum nonnulli ad patrocinandum Phocioni acceſſere: quorum initia quidem orationis audiebat plebs; ubi vero progreſſi defenſionis indicia praebuere, per tumultus & obluctantes vociferatus eiiciebantur. Ad extremum totius populi ſuffragiis voce editis, condemnati in carcerem ad ſupplicium abducuntur, proſequentibus

τοῖς πολλοὶ τῶν σπουδαίων ἀνδρῶν, ὀδυρόμενοι καὶ συμπάσχοντες ἐπὶ τῷ μεγέθει τῶν ἀτυχημάτων. τὸ γὰρ πρωτεύοντας ἄνδρας ταῖς [1] δόξαις καὶ ταῖς εὐγενείαις, πολλὰ πεπραχότας ἐν τῷ ζῆν φιλάνθρωπα, μήτε λόγου μήτε κρίσεως δικαίας τυγχάνειν, πολλοὺς ἦγεν εἰς ἐπίστασιν [2] διανοίας καὶ φόβον. ἀστάτου δὲ καὶ κοινῆς ἅπασι τῆς τύχης οὔσης, πολλοὶ καὶ τῶν [3] δημοτικῶν καὶ πικρῶς διακειμένων πρὸς αὐτὸν ἐλοιδόρουν τε ἀνηλεῶς, καὶ πικρῶς [4] ὠνείδιζον αὐτῷ τὰς συμφοράς. τὸ γὰρ ἐν ταῖς εὐτυχίαις σιωπώμενον μῖσος, ὅταν ἐκ μεταβολῆς ἐν ταῖς ἀτυχίαις ἐκραγῇ ταῖς ὀργαῖς, ἀποθηριοῦται πρὸς τοὺς μισουμένους. διὰ δὲ τῆς τοῦ κωνείου πόσεως, κατὰ τὸ πάτριον ἔθος, τὸν βίον καταλύσαντες, ἐῤῥίφησαν [5] ἄταφοι πάντες ἐκ τῶν τῆς Ἀττικῆς ὅρων. ὁ μὲν οὖν Φωκίων, καὶ οἱ μετ᾽ αὐτοῦ διαβληθέντες, τοιαύτην ἔσχον τὴν τοῦ βίου καταστροφήν.

1 Δόξαις καὶ ταῖς εὐεργεσίαις καὶ ταῖς εὐγενείαις margo Steph. Ven.
2 Omittit Baſil.
3 Δημοτικῶς in ora Steph. Leid.
4 Ὠνειδίζοντες Leid.
5 Deſideratur in Leid. Reg. 1.

eos multis honeſtis boniſque viris, qui vicem illorum dolerent, & calamitatum magnitudinem deplorarent. Nam quod primariae auctoritatis ac nobilitatis viri, qui multa per vitam benigne fecerant, nec cauſae dicendae, nec iudicii legitimi copiam impetrarent, id multis attentiorem rei conſiderationem ac metum incutiebat, eo quod inconſtans, omnibuſque communis eſſet fortuna. At multi plebeiorum, & ira exacerbatorum, conviciis eum lacerabant immiſericorditer, & acerbe miſerias exprobrabant. Nam odium in rebus ſecundis occultatum, quando poſt mutationem in adverſis cum ira erumpit, contra inviſos prorſus efferatur. Cicutae igitur potione, more patrio necati, omnes extra fines Atticae inſepulti proiiciuntur. Hunc vitae exitum, cum ceteris eadem calumnia oppreſſis, Phocion habuit.

ξη'. Κάσσανδρος δὲ παρ' Ἀντιγόνου λαβὼν ναῦς μακρὰς τριάκοντα καὶ πέντε, στρατιώτας δὲ τετρακισχιλίους; κατέπλευσεν εἰς τὸν [1] Πειραιᾶ. προσδεχθεὶς δ' ὑπὸ Νικάνορος τοῦ φρουράρχου, παρέλαβε τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰ κλεῖθρα τοῦ λιμένος· τὴν δὲ Μουνυχίαν αὐτὸς ὁ Νικάνωρ κατεῖχε [2] μὲν, ἔχων ἰδίους στρατιώτας ἱκανοὺς εἰς τὸ τηρεῖν τὸ φρούριον. Πολυσπέρχων δὲ μετὰ τῶν βασιλέων ἔτυχε μὲν διατρίβων περὶ τὴν Φωκίδα· [3] πυθόμενος δὲ τὸν εἰς Πειραιᾶ κατάπλουν τοῦ Κασσάνδρου, παρῆλθεν εἰς τὴν Ἀττικὴν, καὶ πλησίον τοῦ Πειραιέως κατεστρατοπέδευσεν. εἶχε δὲ μεθ' ἑαυτοῦ στρατιώτας πεζοὺς μὲν [4] Μακεδόνας δισμυρίους, τῶν δ' ἄλλων συμμάχων περὶ τετρακισχιλίους, [5] ἱππεῖς δὲ χιλίους, ἐλέφαντας δὲ ἑξήκοντα πέντε. ἐπεβάλετο μὲν οὖν πολιορκεῖν τοὺς περὶ τὸν Κάσσανδρον· [6] σπανίζων δὲ τροφῆς, καὶ τὴν πολιορκίαν ὑπολαμβάνων ἔσεσθαι πολυχρόνιον, ἠναγκάσθη μέρος τῆς δυνάμεως ἀπο-

Poſt haec Caſſander claſſe advectus Piraeeo potitur.

Quare motus Polyſperchon exercitum in Graeciam ducit:

in Attica relinquit Alexandrum filium,

1 Πειραιέα Reg. 1. Leid. & mox iterum.
2 Non legitur in Baſil.
3 Πειθόμενος Baſil.
4 Μακεδόνων Reg. 1.
5 Tria, quae ſequuntur, negligunt Reg. 1. Ven. Baſil.
6 Σπανιζόντων Vat. Reg. 2. Baſ.

LXVIII. Poſt hoc Caſſander, ab Antigono XXXV naves longas, & IV militum millia adeptus, Piraeeum ſubiit: & a Nicanore praeſidii duce exceptus, Piraeeum & portus clauſtra in poteſtatem redegit. At Munychiam Nicacanor ipſe retinuit cum manu, quae tutando caſtello ſufficeret. Polyſperchon vero cum regibus in Phocide ſubſiſtebat: ubi de Caſſandri ad Piraeeum traiectu certior factus, in Atticam movet, & iuxta Piraeeum caſtra facit. Habebat autem in peditatu Macedonum XX millia, & aliorum ſociorum IV M. equites praeterea mille, & LXV elephantes. Caſſandrum igitur obſidere inſtituit. Sed quia commeatus deerat, & diuturnior videdebatur obſidio, neceſſitas ipſa ſuaſit, ut partem copia-

λιπεῖν κατὰ τὴν Ἀττικήν, τὸ δυνάμενον ἔχειν τὴν τοῦ σίτου χορηγίαν, ἡγουμένου τοῦ υἱοῦ Ἀλεξάνδρου· αὐτὸς δὲ τὸ πλεῖστον τῆς δυνάμεως ἀναλαβών, παρῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, συναναγκάσων τοὺς Μεγαλοπολίτας πειθαρχεῖν τοῖς βασιλεῦσιν, [1] οἳ ἐτύγχανον μὲν τὰ Κασσάνδρου φρονοῦντες, καὶ διὰ τῆς [2] ὑπ' Ἀντιπάτρου καθεσταμένης ὀλιγαρχίας διοικούμενοι.

ipſe in Peloponneſum tranſit ad ſubigendos Megalopolitas.

ξθ'. Τοῦ δὲ Πολυσπέρχοντος περὶ ταῦτα διατρίβοντος, ὁ Κάσσανδρος ἀναλαβὼν τὸν στόλον, Αἰγινήτας μὲν προσηγάγετο, τοὺς δὲ Σαλαμινίους ἀλλότρια φρονοῦντας εἰς πολιορκίαν συνέκλεισε. καθ' ἡμέραν δὲ συνεχεῖς ποιούμενος προσβολάς, καὶ [3] βελῶν καὶ στρατιωτῶν εὐπορῶν, εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους ἤγαγε τοὺς Σαλαμινίους. κινδυνευούσης δὲ τῆς πόλεως ἁλῶναι κατὰ κράτος, ὁ Πολυσπέρχων ἐξέπεμψε δύναμιν ἀξιόλογον πεζικήν τε καὶ ναυτικήν, [4] τὴν ἐπιθησομένην τοῖς

Interea Caſſander Salaminios obſidere coepit, repulſus tamen interventu Polyſperchontis.

1 Διετύγχανον γάρ τοι τὰ Reg. 1. Leid.

2 Deeſt Leid. Mox διωκούμενοι Baſil.

3 Βελῶν στρατιωτικῶν Baſil. & ora Steph.

4 Articulum negligit Baſil.

rum in Attica relinqueret, quantae ſufficeret ibi commeatus. Dux vero Alexander erat. Ipſe cum maiore exercitus parte in Peloponneſum tranſit, ut Megalopolitas ad regum imperata ſe attemperare cogeret, qui paucorum adminiſtrationem ab Antipatro conſtitutam amplexi, Caſſandro adhaerebant.

LXIX. Dum iſta tractat Polyſperchon, Caſſander inſtructa claſſe Aeginetas ſibi adiungit, Salaminios vero, non amice erga ſe affectos, obſidione cingit; & continente per ſingulos dies oppugnatione, quod ſat telorum & militum ſuppeteret, in extremum illos diſcrimen adducit. Cum igitur parum abeſſet, quin per vim urbs caperetur; Polyſperchon peditum & claſſiariorum agmen non contemnendum mittit, quo obſidentes aggrediatur.

πολιορκοῦσι. διόπερ ὁ Κάσσανδρος καταπλαγεὶς, καὶ λύσας τὴν πολιορκίαν, ἀπέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. Πολυσπέρχων δὲ, βουλόμενος τὰ κατὰ τὴν Πελοπόννησον διοικῆσαι συμφερόντως, παρῆλθε, καὶ συναγαγὼν ἐκ τῶν πόλεων συνέδρους, διελέχθη περὶ τῆς πρὸς αὐτὸν συμμαχίας. ἐξέπεμψε δὲ καὶ πρὸς τὰς πόλεις πρεσβευτὰς, προστάττων τοὺς μὲν δι' Ἀντιπάτρου καθεσταμένους ἄρχοντας ἐπὶ τῆς ὀλιγαρχίας θανατῶσαι, τοῖς δὲ δήμοις ἀποδοῦναι τὴν αὐτονομίαν. πολλῶν δ' ὑπακουσάντων, καὶ κατὰ τὰς πόλεις φόνων γινομένων, καί τινων φυγαδευομένων, οἱ μὲν Ἀντιπάτρου φίλοι διεφθάρησαν, τὰ δὲ πολιτεύματα τὴν [1] ἐκ τῆς αὐτονομίας παῤῥησίαν ἀπέλαβον, καὶ συνεμάχουν τοῖς περὶ τὸν Πολυσπέρχοντα· μόνων δὲ [2] τῶν Μεγαλοπολιτῶν διατηρούντων τὴν πρὸς Κάσσανδρον [3] φιλίαν, ἔκρινε πολιορκῆσαι τὴν πόλιν αὐτῶν.

Polyſperchon Peloponneſum reliquam cum ad obſequium adegiſſet,

Megalopolin obſidendam ſtatuit.

ο'. Οἱ δὲ Μεγαλοπολῖται, γνόντες τὴν ἐπιβολὴν

1 Voculae huic ſtigma inuſſit Stephanus.
2 Deeſt Baſil.
3 Εὔνοιαν Reg. 1. Leid. ora St.

Quorum adventu territus Caſſander in Piraeeum abſceſſit. Tum Polyſperchon, ut ad regni utilitatem res Peloponneſi componeret, illuc tranſivit. Et ſenatu civitatum coacto, de ſocietate belli verba ad eos fecit. Legatos etiam ad civitates miſit cum mandatis, ut magiſtratus, in oligarchia Antipatri iuſſu creatos, necarent, & populo ius utendi legibus priſtinum redderent. Mos a pleriſque gerebatur; dumque caedes per urbes fiunt, & pars exſilio multatur, Antipatri partium ſtudioſi peſſum dabantur, & reſpublicae, legum ſuarum auctoritate recuperata, cum Polyſperchonte ſocietatem coibant. Megalopolitae tantum Caſſandri amicitiam tuebantur. Horum igitur urbem obſidendam ſtatuit.

LXX. Qui, conatu Polyſperchontis intellecto, plebi-

τοῦ Πολυσπέρχοντος, ἐψηφίσαντο τὰ μὲν ἀπὸ τῆς χώρας [1] κατάγειν εἰς τὴν πόλιν· τῶν δὲ πολιτῶν καὶ ξένων καὶ δούλων ἀριθμὸν ποιησάμενοι, μυρίους καὶ πεντακισχιλίους εὗρον τοὺς δυναμένους παρέχεσθαι τὰς πολεμικὰς χρείας. εὐθὺς οὖν τοὺς μὲν εἰς τάξεις κατελόχιζον, οὓς δὲ πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τοῖς ἔργοις καθίστανον, οὓς δ' ἐπὶ τὴν ἐπιμέλειαν τῶν τειχῶν ἔταττον. ὑφ' ἕνα δὲ [2] καὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν οἱ μὲν περὶ τὴν πόλιν τάφρον ὤρυττον βαθεῖαν, οἱ δὲ ἀπὸ τῆς χώρας χάρακα παρεκόμιζον, τινὲς δὲ τὰ πεπονηκότα τῶν τειχῶν κατεσκεύαζον, ἄλλοι δὲ περὶ τὰς ὁπλοποιίας καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ὀξυβελῶν καὶ καταπελτῶν ἐγίγνοντο· πᾶσα δ' ἡ πόλις ἐν ἔργοις καθειστήκει, διά τε τὴν προθυμίαν τῶν ἀνδρῶν καὶ διὰ τοὺς προσδοκωμένους κινδύνους. διεβεβόητο γὰρ τό, τε μέγεθος τῆς βασιλικῆς δυνάμεως, καὶ τὸ πλῆθος τῶν συνακολουθούντων ἐλεφάντων, καὶ δοκούντων ἀνυπόστατον ἔχειν τήν τε ἀλ-

Cuncta civitas ad muniendam urbem converſa.

1 Καταγαγεῖν Leid. Reg. 1. 2 Καὶ κατὰ τὸν Leid. non male.

ſcito, quidquid in agro eſſet, in urbem reducere decernunt. Dumque civium & peregrinorum cum ſervis numerum inſtituunt, XV millia inveniuntur, qui bellicis uſibus apti forent. Confeſtim ergo partem in ordines cooptant; partem ad operum miniſteria adhibent; nonnullis moenium accurationem demandant. Ita fiebat, ut uno eodemque tempore alii profundam circum urbem foſſam egererent, alii ex agro vallos comportarent, nonnulli partes murorum labefactatas reſarcirent, alii vero cudendis armis, miſſilibuſque ac catapultis conficiendis operam darent: adeo ut tota civitas in opere verſaretur, cum ob virorum promtitudinem alacerrimam, tum ob pericula iam iam ingruitura. Magnitudo enim exercitus regii, & elephantorum ſubſequentium, qui & robore ac impetu corporis inſuperabili eſſent, numerus ubique per-

κὴν καὶ [1] τὴν τοῦ σώματος ὁρμήν. [2] ταχὺ δὲ πάντων εὐτρεπῶν γενομένων, ὁ μὲν Πολυσπέρχων ἧκε μετὰ πάσης δυνάμεως, καὶ πλησίον τῆς πόλεως ἐστρατοπέδευσε, δύο θέμενος παρεμβολὰς, τὴν μὲν τῶν Μακεδόνων, τὴν δὲ τῶν συμμάχων. κατασκευάσας δὲ πύργους ξυλίνους ὑψηλοτέρους τῶν τειχῶν, [3] προσῆγε τῇ πόλει κατὰ τοὺς εὐθέτους τόπους, καὶ βέλη παντοδαπὰ καὶ τοὺς ἀγωνιζομένους ἐπιστήσας, ἀνέστελλε τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων ἀντιτεταγμένους. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, διὰ τῶν [4] μεταλλευόντων ὑπορύξας τὰ τείχη, καὶ [5] τὰς στρηριγίας ἐμπρήσας, κατέβαλε τρεῖς πύργους τοὺς μεγίστους, καὶ μεσοπύργια τὰ ἴσα. μεγάλου δὲ τοῦ πτώματος καὶ παραδόξου γενομένου, τὸ μὲν πλῆθος τῶν Μακεδόνων ἀνεβόησεν, οἱ δὲ κατὰ τὴν πόλιν διὰ τὴν δεινότητα τῆς πράξεως κατεπλάγησαν. ἔνθα δὴ τῶν Μακεδόνων διὰ τοῦ πτώματος εἰσπιπτόντων εἰς τὴν πόλιν, οἱ Μεγαλοπολῖται διεῖλον σφᾶς αὐτοὺς,

Urbs oppugnata acerrime, defenſa fortiſſime.

1 Τοῦ σώματος τὴν ὁρμὰν Reg. 1.
2 Deſit Leid.
3 Προσεῖχε Leid.
4 Μεταλασσόντων Baſ. abſurde.
5 Τᾶς τε ῥηπὰς Baſ. Vat. στερηπὰς Reg. 2.

celebris erat. Iamque omnia recte parata erant, ubi Polyſperchon, cum toto exercitu adventans, proxime urbem bina, qua Macedonum, qua ſociorum, caſtra ponit, & turres, quas ex ligno conſtruxerat, moenibus altiores, opportunis locis urbi admovet. Impoſuerat vero omne telorum genus cum viris, qui inde depugnarent. His conſtitutos in propugnaculis repellit. Interea dum haec geruntur, ſubrutis foſſorum opera muris, fulcriſque ſuccenſis, turres tres maximas cum totidem propugnaculis interiectis demolitur. Cumque ingens ſubito & praeter opinionem ruina fieret, a Macedonum vulgo exclamatur; oppidani vero inſolentiam rei obſtupeſcunt. Iamque per collapſam muri partem Macedones irrumpebant: ubi Megalopolitae in partes diviſi, una hoſtem,

καὶ τῷ μὲν ἑνὶ μέρει τοὺς πολεμίους ὑποστάντες, καὶ τὴν ἐν τῷ πτώματι δυσχωρίαν συνεργὸν ἔχοντες, καρτερὰν μάχην συνίσταντο· τῷ δ' ἑτέρῳ χάρακι διελάμβανον τὸν ἐντὸς τοῦ πτώματος τόπον, καὶ τεῖχος ἕτερον ἀντῳκοδόμουν, συνεχῶς ἐργαζόμενοι καὶ μεθ' ἡμέραν καὶ νύκτωρ. ταχὺ δὲ τῶν ἔργων συντελουμένων, διά τε τὴν πολυχειρίαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς εἰς ἅπαντα παρασκευῆς, τὸ μὲν [1] διὰ τοῦ πτώματος ἐλάττωμα συντόμως οἱ Μεγαλοπολῖται διωρθώσαντο, πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τῶν ξυλίνων πύργων ἀγωνιζομένους τοῖς τε ὀξυβελέσι καταπέλταις ἐχρῶντο, καὶ τοῖς σφενδονήταις καὶ τοξόταις πολλοὺς τῶν πολεμίων κατετίτρωσκον.

Elephantorum immiſſorum vis & impetus,

οα'. Πολλῶν δὲ πιπτόντων παρ' ἀμφοτέροις, καὶ κατατραυματιζομένων, καὶ τῆς νυκτὸς [2] ἐπικαταλαβούσης, ὁ μὲν Πολυσπέρχων ἀνακαλεσάμενος τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας ἐπανῆλθεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὸν τοῦ πτώματος τόπον ανα-

1 Praepoſitionem non norunt Regius 2. & Venet. notaturque aſteriſco Stephani.

2 Περικαταλαβούσης Vat. Leid.

difficultate locorum per rudera adiuti, egregia commiſſa pugna ſuſtinent; altera locum ruina patefactum vallo interſepiunt, & continuato per diem noctemque opere, alterum hoſti murum obiiciunt. Et re celeriter perfecta, quod & operarum multitudine, & apparatu ad omnia ſufficiente, inſtructi eſſent, illud ex ruina ortum damnum cito Megalopolitae reſarciunt. Contra illos vero, qui de ligneis turribus pugnabant, catapultarum miſſilibus utuntur, & funditorum opera ſagittariorumque hoſtes magno numero ſauciant.

LXXI. Cum igitur multi utrinque caderent & vulnerarentur, & nox appetiſſet, Polyſperchon tuba revocatis militibus in caſtra ſua retroceſſit. Poſtridie expurga-

καθάρας, ἐποίησε βάσιμον τοῖς θηρίοις· καὶ διενοεῖτο χρήσασθαι ταῖς τούτων ῥώμαις πρὸς τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως. οἱ δὲ Μεγαλοπολῖται (Δάμιδος ἡγουμένου, καὶ τούτου γεγονότος κατὰ τὴν Ἀσίαν μετ' Ἀλεξάνδρου, καὶ περὶ τὰς φύσεις καὶ χρείας τῶν ἐλεφάντων ἐμπειρίαν ἔχοντος) οὐ μετρίως [1] ἐπροτέρησαν. οὗτος γὰρ τὴν ἰδίαν ἐπίνοιαν ἀντίταγμα τῇ τῶν θηρίων βίᾳ κατασκευάσας, ἀχρήστους ἐποίησε τὰς τῶν σωμάτων ῥώμας. θύρας γὰρ μεγάλας [2] πλείονας ἥλοις ὀξέσι καταπυκνώσας, καὶ ταύτας ἐν ὀρύγμασι ταπεινοῖς καταστρώσας, καὶ τὰς ἐξοχὰς τῶν κέντρων ἐπικρυψάμενος, κατέλιπε διὰ τούτων δίοδον εἰς τὴν πόλιν· καὶ κατὰ μέτωπον μὲν οὐδένα τῶν στρατιωτῶν ἔστησεν, ἐκ δὲ τῶν πλαγίων [3] ἔταξε πλῆθος ἀκοντιστῶν καὶ τοξοτῶν καὶ τῶν καταπελτικῶν βελῶν. τοῦ δὲ Πολυσπέρχοντος ἀνακαθαίροντος πάντα τὸν τόπον τοῦ πτώματος, καὶ τοῖς

Damidis ſingulari ſollertia retuſus.

1 Ἐπροετέρησαν Baſ. Cett. προετέρησαν.

2 Πλείστοις Reg. 1.

3 Ἐξέταξε Reg. 1. Leid. Mox ἀνακαθήραντος Reg. 1.

tum ruinae locum belluis permeabilem fecit. Robore enim illarum ad expugnationem urbis uti cogitabat. At Megalopolitae, Damidis, (qui Alexandro quondam militans, quae natura eſſet elephantum atque uſus, per experientiam cognoverat,) ductu non mediocriter praevalebant. Hic enim violentiae belluarum induſtriam ſuam opponendo, robur corporum iſtorum inutile reddebat. Foribus enim amplis, nec paucis numero, clavos praeacutos infigit, eaſque humilibus foſſis ita inſternit, ut cuſpidum ſummitates tegerentur, & per has tranſitum in urbem relinquit. In fronte quidem neminem ex militibus conſtituit: ſed ex obliquo iaculatores, ſagittarioſque, & catapultarum miſſilia non exiguo numero, collocat. Cum igitur, toto ruinarum loco repurgato, Poly-

θηρίοις ἀθρόοις διὰ τούτου τὴν ἔφοδον ποιουμένου, παράδοξος ἐγένετο πρᾶξις περὶ τοὺς ἐλέφαντας. οὐδενὸς γὰρ ἀπαντῶντος κατὰ στόμα τοῖς θηρίοις, οἱ μὲν Ἰνδοὶ [1] συνηνάγκαζον εἰσπίπτειν εἰς τὴν πόλιν· οἱ δ' ἐλέφαντες τῇ ῥώμῃ προσπίπτοντες, ἐνέπιπτον εἰς τὰς κατακεκεντρωμένας θύρας. τραυματιζόμενοι δὲ τοὺς πόδας ὑπὸ τῶν ἥλων, καὶ διὰ τὸ βάρος περιπειρόμενοι τοῖς κέντροις, οὔτε προϊέναι πορρώτερον, οὔτ' ἀναστρέφειν διὰ τὴν δυσκινησίαν ἠδύναντο. ἅμα δὲ καὶ βελῶν παντοδαπῶν ἐκ πλαγίων φερομένων, οἱ μὲν ἀπέθνησκον τῶν Ἰνδῶν, οἱ δὲ κατατραυματιζόμενοι τῆς ἐνδεχομένης χρείας ὑστεροῦντο. τὰ δὲ θηρία, διά τε τὸ πλῆθος τῶν βελῶν καὶ διὰ τὴν ἰδιότητα τῆς τῶν [2] ἥλων πληγῆς, περιώδυνα γινόμενα, τὴν διὰ τῶν φίλων ἐπιστροφὴν ἐποιοῦντο, καὶ πολλοὺς αὐτῶν κατεπάτουν. τέλος δὲ τὸ μὲν ἀνδρειότατον αὐτῶν καὶ πλείστην ἔχον κατάπληξιν ἐπε-

1 Συνηνάγκαζον ora Steph. Reg. 2. Baſil. quod malo. Συνηναγκάζοντο edd.

2 Ὅλων χρείας περιώδυνα Steph. marg. cum Vatic. & Baſil. ἥλων χρείας Ven.

ſperchon iam cum agmine conferto belluarum ingrueret, inopinatum quiddam elephantibus accidit. Nemine enim ex adverſo belluis occurrente, Indi impreſſionem in urbem illos facere cogebant. Qui robore ſuo connixi, in fores ſtimulis refertas incidebant. Clavis ergo pedes ſauciati, & propter molem penitius ſtimulis perforati, nec progredi ulterius, nec retro ſe convertere, propter motus difficultatem, ullo modo valebant. Praeterea cum telorum omne genus ex obliquo in eos coniiceretur, Indorum alii mortem oppetebant, alii vulneribus confecti idoneum exinde uſum praebere non poterant. Ferae interim prae miſſilium inſigni crebritate, inſolentiaque vulnerum a clavis illatorum, ad magnos adacti cruciatus, per amicos reditum ſibi parare, multoſque illorum conculcare coeperunt. Tandem fortiſſima illarum & maxime formida-

σε, τῶν δὲ ἄλλων τὰ μὲν ἄχρηστα παντελῶς ἐγένετο, τὰ δὲ πολλοῖς τῶν ἰδίων θάνατον ἐπήνεγκεν. μετὰ δὲ τὴν εὐημερίαν ταύτην οἱ μὲν Μεγαλοπολῖται ταῖς ψυχαῖς ἐθάῤῥησαν.

Ita irrita facta obſidione,

οβʹ. Ὁ δὲ Πολυσπέρχων μετανοηθεὶς ἐπὶ τῇ πολιορκίᾳ, καὶ πολὺν χρόνον ἐπιμένειν οὐ δυνάμενος, ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας ἀπέλιπε μέρος τῆς δυνάμεως· αὐτὸς δ' ἐφ' ἑτέρας ἀναγκαιοτέρας πράξεις ἐτρέπετο. καὶ Κλεῖτον μὲν τὸν ναύαρχον μετὰ τοῦ στόλου παντὸς ἐξέπεμψε, προστάξας ἐφεδρεύειν τοῖς περὶ τὸν Ἑλλήσποντον τόποις, καὶ κωλύειν τὰς ἐκ τῆς Ἀσίας διαβιβαζομένας δυνάμεις εἰς τὴν Εὐρώπην· προσλαβέσθαι δὲ καὶ Ἀῤῥιδαῖον, τὸν συμπεφευγότα μὲν μετὰ τῶν στρατιωτῶν εἰς τὴν τῶν [1] Κιανῶν πόλιν, ἐχθρὸν δ' ὄντα τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον. τούτου δὲ πλεύσαντος ἐπὶ τὸν Ἑλλήσποντον, καὶ [2] προσαγομένου τὰς ἐν τῇ Προποντίδι πόλεις, ἔτι δὲ προσδεξαμένου τὴν μετ' Ἀῤῥιδαίου δύναμιν,

Polyſperchon Clitum cum claſſe in Helleſpontum mittit,

qui prohibeat, ne copiae ex Aſia in Europam tranſvehantur.

1 Τυανῶν Reg. 1. 2 Προσαγαγομένου idem.

bilis cecidit. Aliorum pars omnino inutilis evaſit, pars plurimis ſuorum necem attulit. Ab hoc igitur ſucceſſu animos Megalopolitae reſumſere.

LXXII. At Polyſperchontem obſidionis ſuſceptae poenituit. Et quia ad longius ibi tempus deſidere non poterat, partem exercitus obſidioni reliquit: ipſe interim ad res magis neceſſarias ſe convertit. Tum Clitum navibus praefectum cum tota claſſe miſit, ad finitima Helleſponti ſtationem habere iubens, & prohibere copias ex Aſia in Europam tranſmeantes: Arrhidaeum quoque aſſumere, qui cum militibus ſuis in Cianorum urbem confugerat, Antigono inimicum. Is poſtquam ad Helleſpontum traieciſſet, iamque urbes ad Propontidem in fidem acciperet, Arrhidaei quoque copiis ſe

Eodem Nicanor cum claſſe a Caſſandro miſſus.

κατέπλευσεν εἰς τοὺς τόπους ἐκείνους Νικάνωρ ὁ τῆς Μουνυχίας Φρούραρχος, ἐξαπεσταλμένος [1] ὑπὸ Κασσάνδρου μετὰ παντὸς τοῦ στόλου. προσελάβετο δὲ καὶ τὰς παρ' Ἀντιγόνου ναῦς, ὥστε τὰς πάσας ἔχειν πλείους τῶν ἑκατόν. γενομένης δὲ ναυμαχίας οὐ μακρὰν τῆς τῶν Βυζαντίων πόλεως, ἐνίκα ὁ Κλεῖτος, καὶ κατέδυσε μὲν τῶν ἐναντίων ναῦς ἑπτακαίδεκα, εἷλε δὲ σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν οὐκ [2] ἐλάττους τῶν τεσσαράκοντα· αἱ δὲ λοιπαὶ κατέφυγον εἰς τὸν τῶν Χαλκηδονίων λιμένα. τοιαύτης δ' εὐημερίας γενομένης τοῖς περὶ τὸν Κλεῖτον, οὗτος μὲν ὑπέλαβε [3] μηκέτι τολμήσειν τοὺς πολεμίους ναυμαχήσειν, διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἥττης· ὁ δ' Ἀντίγονος, πυθόμενος τὰ περὶ τὸν στόλον ἐλαττώματα, [4] παραδόξως διὰ τῆς ἰδίας ἀγχινοίας καὶ στρατηγίας ἀνεμαχέσατο τὸ γεγονὸς ἐλάττωμα. παρὰ γὰρ τῶν Βυζαντίων μεταπεμψάμενος νυκτὸς ναῦς ὑπηρετι-

Committitur proelium, quo Clitus vincit.

Sed mox ſuccurrit Antigonus,

1 Περὶ & mox πλείω Leid.
2 Ἐλάττους Leid. Cett. ἐλάττω. Vid. ad L. I, 92.
3 Μηκέτι τοὺς πολεμίους &c. ſine τολμήσειν, quod abeſſe poteſt, Reg. 1. Leid. Mox ἀνεμάχετο Baſ.
4 Παρὰ τῶν Βυζαντίων μεταπεμψάμενος ναῦς ὑπηρετικὰς, διὰ τῆς ἰδίας &c. ταύταις μὲν ſic Reg. 1. Leid. In cett. ταύτας.

confirmaſſet, ad loca illa Nicanor, praeſidii Munychiani ductor, a Caſſandro cum tota claſſe miſſus, navigavit. Antigoni etiam naves aſſumſit, ita ut ſupra centum numerus ſe extenderet. Commiſſo igitur proelio navali, haud procul a Byzantiorum urbe, Clitus vincit, & naves hoſtium ſeptemdecim demergit, nec infra quadraginta cum ipſis hominibus capit. Reliqui in Chalcedonenſium ſe portum recipiunt. His tam proſpere geſtis Clitus, hoſtes mari non amplius contendere auſuros, propter cladis acceptae magnitudinem, exiſtimabat. Antigonus vero, audito claſſis detrimento, confeſtim induſtria ſua & arte imperatoria illud reparavit. Nam actuariis navibus a Byzantinis noctu arceſſitis, ſagitta-

κὰς, ταύταις μὲν διεβίβαζεν εἰς τὸ πέραν τοξότας τε καὶ σφενδονήτας, καὶ τῶν ἄλλων [1] τῶν ψιλικῶν ταγμάτων τοὺς ἱκανοὺς [2] κατὰ νύκτα. οὗτοι δὲ [3] πρὸ ἡμέρας ἐπιθέμενοι τοῖς ἐκ τῶν πολεμίων νεῶν ἀποβεβηκόσιν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ πεζῇ κατεστρατοπεδευκόσι, κατεπλήξαντο τοὺς περὶ τὸν Κλεῖτον. ταχὺ δὲ πάντων διὰ τὸν φόβον τεταραγμένων, [4] καὶ εἰς τὰς ναῦς ἐμπηδώντων, πολὺς ἐγένετο θόρυβος, διά τε τὰς ἀποσκευὰς, καὶ τὸ πλῆθος τῶν αἰχμαλώτων. ἐν τοσούτῳ δὲ Ἀντίγονος ἐξαρτύσας τὰς μακρὰς ναῦς, καὶ τῶν ἀλκιμωτάτων [5] πεζῶν πολλοὺς ἐπιβάτας ἐπιστήσας, ἀπέστειλε, παρακαλέσας τεθαῤῥηκότως ἐπιθέσθαι τοῖς πολεμίοις, ὡς πάντως καθ' ἑαυτοὺς ἐσομένου τοῦ νικήματος. τοῦ δὲ Νικάνορος νυκτὸς ἀναχθέντος, καὶ [6] διαφωσκούσης τῆς ἡμέρας, οὗτοι μὲν ἐπιπεσόντες ἄφνω τοῖς πολεμίοις τεθορυβημένοις, εὐθὺς κατὰ τὸν πρῶτον ἐπίπλουν

qui Clito ingentem cladem infert.

1 Τῶν ψιλῶν καὶ ψιλικῶν duplici ſcriptura coniuncta Venet.
2 Omittunt Reg. 2. Ven. Baſil.
3 Πρὸς τὴν ἡμέραν Reg. 1. Leid.
4 Negligit Leid. copulam.
5 Πεζῶν Leid. R. 1. Πεζοὺς cett.
6 Διαφαυσκούσης Reg. 1. Leid. ut apud Herodotum.

rios, funditores, & alios ex levis armaturae ordinibus, quot ſufficere videbantur, imponit, eoſque per noctem in oram ulteriorem tranſportat. Hi ex hoſticis navibus in terram egreſſos, & caſtra pedeſtria metatos, ſummo mane adorti, terrorem Clitianis incutiunt. Qui & ſubito metu perturbati in naves inſiliunt. Unde ingens omnibus exſiſtit tumultus, qua ob impedimenta, qua etiam ob captivorum multitudinem. Interim Antigonus naves longas adornarat. In his ex peditum ſtrenuiſſimis non mediocri numero collocatos claſſiarios eo mittit, cum exhortatione, ut audacter hoſtes invadant, victoria enim certiſſime potituros. Hi ergo cum Nicanore noctu ſubvecti, cum iam illuceſceret, ſubito in hoſtes tumultuantes impreſſione facta, primo ſtatim concurſu illos ver-

ἐτρέψαντο· καὶ τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις τύπτοντες [1] ἀνέῤῥηττον, ὧν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρέσυρον, ὧν δὲ αὐτάνδρων [2] παραδιδομένων ἀκινδύνως ἐκυρίευον. τέλος δὲ, πλὴν μιᾶς τῆς ναυαρχίδος, τῶν λοιπῶν πασῶν αὐτάνδρων ἐκυρίευσαν. ὁ δὲ Κλεῖτος φυγὼν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ καταλιπὼν τὴν ναῦν, ἐπεβάλετο μὲν διὰ Μακεδονίας ἀνασώζεσθαι, περιπεσὼν δὲ στρατιώταις τισὶ τοῦ Λυσιμάχου, διεφθάρη.

Ita Antigonus animo viribuſque auctus, imperium maris & Aſiae affectat.

ογ΄. Ἀντίγονος μὲν οὖν, τηλικαύτῃ συμφορᾷ περιβαλὼν τοὺς πολεμίους, μεγάλην ἐπὶ στρατηγίᾳ καὶ συνέσει δόξαν ἀπηνέγκατο· θαλαττοκρατῆσαι δὲ ἔσπευδε, καὶ τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν ἀδήριτον περιποιήσασθαι. διόπερ ἐξ ἁπάσης τῆς δυνάμεως ἐπιλέξας εὐζώνους πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίους, προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας, σπεύδων τοὺς περὶ τὸν Εὐμένη κατακόψαι, πρὸ τοῦ δύναμιν ἁδροτέραν [3] ἀθροίζειν. Εὐμένης δὲ, πυθόμενος τὴν ὁρμὴν τῶν περὶ τὸν Ἀντίγονον,

Ideo Eumenem inſequendo urget,

1 Ἀνέῤῥηττον Reg. 1. Vulgo ἀνέῤῥιπτον omnes.
2 Παραδεδομένων Reg. 1. Leid.
3 Ἀθροίσειν Reg. 1. Baſil.

tunt, naviumque alias roſtris pulſatas lacerant, aliis remos detergent; nonnullas cum viris ſe dedentes citra diſcrimen in poteſtatem accipiunt. Tandem, excepta praetoria, reliquis omnibus una cum militibus potiuntur. Clitus autem, ad terram fuga elapſus, deſerta navi, per Macedoniam ſe recipere inſtituit. At in Lyſimachi milites quoſdam delapſus, interiit.

LXXIII. Antigonus igitur, clade tanta hoſtibus affectis, magnam ex ſollertia militari & prudentia gloriam reportavit. Tum maris poteſtatem ſibi vindicare, Aſiaeque imperium citra controverſiam acquirere properabat. Ideo ex omni exercitu XX peditum millibus, & equitum millibus IV delectis, qui maxime forent expediti, verſus Ciliciam movit, ut Eumenis cohortes diſſiparet, priuſquam agmen copioſius contraxiſſet. Ille vero, cognito Antigoni impetu,

ἐπεβάλετο μὲν τὴν Φοινίκην ἀνακτᾶσθαι τοῖς βασιλεῦσι, κατειλημμένην ἀδίκως ὑπὸ Πτολεμαίου· καταταχούμενος δ' ὑπὸ τῶν καιρῶν, ἀνέζευξεν ἐκ τῆς Φοινίκης, καὶ διὰ τῆς κοίλης Συρίας προῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως, σπεύδων τῶν ἄνω λεγομένων σατραπειῶν ἅψασθαι. περὶ δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν, ἐπιθεμένων αὐτῷ τῶν ἐγχωρίων νυκτὸς, ἀπέβαλέ τινας τῶν στρατιωτῶν· παραπλησίως δὲ καὶ [1] κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν ἐπιθεμένου [2] τοῦ Σελεύκου παρὰ τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ἐκινδύνευσε μὲν ἅπασαν ἀποβαλεῖν τὴν δύναμιν, διώρυγός τινος ῥαγείσης, καὶ τῆς στρατοπεδείας ὅλης συγκλυσθείσης· ὅμως δὲ διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας ἐπί τι χῶμα καταφυγὼν, καὶ τὴν διώρυγα πάλιν ἀποστρέψας, διέσωσεν αὐτόν τε καὶ τὴν δύναμιν. παραδόξως δὲ τὰς τοῦ Σελεύκου χεῖρας διαφυγὼν, διήνυσεν εἰς τὴν Περσίδα μετὰ τῆς δυνάμεως, ἔχων πεζοὺς μὲν μυρίους καὶ πεντακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ [3] χιλίους καὶ τριακοσίους. qui multo labore in Perſiam ſe recipit.

1 Πρὸς Leid. Reg. 1. Tum Βαβυλωνίαν ὁρμῶντος ἐπιθεμένου iidem cum Steph. ora.
2 Τοῦ Λευκοῦ Vat. Simile vitium apud Heſych. in Λεπταλέοι. Confer Suidam voc. 'Οργεῶνας.
3 Τρισχιλίους ἀναλαβὼν Venet. Vat. Reg. 2. Baſil.

Phoenicen regibus iterum vindicare, iniuſte a Ptolemaeo occupatam, conabatur. Sed ab opportunitate deſtitutus, motis e Phoenicia caſtris, agmen per cavam Syriam duxit, ut ſatrapias, quas ſuperiores nuncupant, attingeret. Tum incolarum ad Tigrim incurſu nonnullos ſuorum amiſit. Conſimili fortuna a Seleuco in Babylonia iuxta Euphratem impeditus, totius amittendi exercitus diſcrimen incidit: ubi parum abfuit, quin foſſa quaedam rupta tota eius caſtra ſubmerſiſſet. Sed imperatoriam tunc ſollertiam adhibens, in tumulum quendam confugit, foſſaque iterum averſa, ſe cum exercitu ſervavit. Sic contra quam ſperaſſet e Seleuci manibus elapſus, cum agmine in Perſiam devenit, XV millibus peditum, &

ἀναλαβὼν δὲ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς κακοπαθείας, διεπέμπετο πρός τε τοὺς σατράπας καὶ στρατηγοὺς τοὺς ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις, μεταπεμπόμενος στρατιώτας τε καὶ χρήματα. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν μέχρι [1] τούτων προέβη τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

Polyſperchon ob acceptam apud Megalopolin cladem evileſcit.

οδ'. Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην, Πολυσπέρχοντος διὰ τὴν ἐλάττωσιν τῆς κατὰ τοὺς Μεγαλοπολίτας πολιορκίας καταφρονηθέντος, αἱ πλεῖσται τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἀφιστάμεναι τῶν βασιλέων, πρὸς Κάσσανδρον [2] ἀπέκλιναν. Ἀθηναίων δὲ μὴ δυναμένων ἀποτρίψασθαι τὴν φρουρὰν, μήτε διὰ Πολυσπέρχοντος, μήτε δι' Ὀλυμπιάδος, ἀπετόλμησέ τις τῶν ἐπαινουμένων πολιτῶν εἰπεῖν ἐν ἐκκλησίᾳ, διότι συμφέρει πρὸς Κάσσανδρον διαλύσασθαι. τὸ μὲν οὖν πρῶτον ἐγένετο θόρυβος, τῶν μὲν ἀντιλεγόντων, τῶν δὲ συγκατατιθεμένων τοῖς λόγοις. ὡς δὲ ἀνεθεωρήθη τὸ συμφέρον, ἔδοξε τοῖς πᾶσι πρεσβεύειν πρὸς Κάσσανδρον, καὶ τίθεσθαι τὰ

Graecae civitates in Caſſandri partes tranſeunt, praeſertim Athenienſes.

1 Τούτων Steph. m. Reg. 1. Leid. Cett. τούτου. 2 Ἀπέκλινεν Reg. 1.

CIƆCCC equitibus tunc inſtructus. Et recreato ex laboribus & aerumnis milite, ad praefectos & ſatrapas ſuperiorum provinciarum miſit, qui milites & pecunias inde arceſſerent. Res itaque Aſiae hunc illo anno progreſſum habuere.

LXXIV. In Europa vero, poſteaquam Polyſperchon, ob cladem ad Megalopolin acceptam, in contemtum veniſſet, pleraeque Graecarum civitatum a regibus ad Caſſandrum deſciverunt. Et quia Athenienſes neque Polyſperchontis opera, neque Olympiadis ope, praeſidium excutere poterant, ex laudatis quidam civibus in concione dicere ſuſtinuit, ex publico fore bono, ſi cum Caſſandro tranſigerent. Initio quidem, aliis refragantibus, aliis aſſentientibus orationi, tumultus exſiſtebat. Sed utilitate propius examinata, communi tandem ſententia decretum fuit, ut per legatos, quibus fieri poſſet condi-

πρὸς αὐτὸν, ὡς ἂν ᾖ δυνατόν. γενομένων δὲ πλειόνων ἐντεύξεων, συνέθεντο τὴν εἰρήνην, ὥστε τοὺς Ἀθηναίους ἔχειν πόλιν τε καὶ χώραν καὶ προσόδους καὶ ναῦς καὶ τἄλλα πάντα, φίλους ὄντας καὶ συμμάχους Κασσάνδρου· τὴν δὲ Μουνυχίαν κατὰ τὸ παρὸν κρατεῖν Κάσσανδρον, ἕως ἂν διαπολεμήσῃ πρὸς τοὺς βασιλεῖς. καὶ τὸ πολίτευμα διοικεῖσθαι ἀπὸ τιμήσεων ἄχρι [1] μνῶν δέκα· καταστῆσαι δ᾽ ἐπιμελητὴν τῆς πόλεως ἕνα ἄνδρα Ἀθηναῖον, [2] ὃν ἂν δόξῃ Κασσάνδρῳ· καὶ ἡρέθη Δημήτριος ὁ Φαληρεύς. οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν ἐπιμέλειαν τῆς πόλεως, ἦρχεν εἰρηνικῶς, καὶ πρὸς τοὺς πολίτας φιλανθρώπως.

Pacis cum Caſſandro initae conditiones.

οε΄. Μετὰ δὲ ταῦτα, Νικάνορος καταπλεύσαντος εἰς τὸν Πειραιᾶ κεκοσμημένῳ τῷ στόλῳ τοῖς ἀπὸ τῆς νίκης [3] ἀκροστολίοις, τὸ μὲν πρῶτον ἀποδοχῆς αὐτὸν ἠξίωσε μεγάλης ὁ Κάσσανδρος, διὰ τὰς εὐημερίας· μετὰ δὲ ταῦτα ὁρῶν αὐτὸν ὄγκου πλήρη καὶ [4] πεφρονηματι-

Nicanor, ab expeditione in Piraceum reverſus, a Caſſandro e medio tollitur.

1 Μνῶν Leid.
2 Quatuor iſta deſunt Reg. 1.
3 Ἀχροστόλοις Leid.
4 Πεφρονηματισμένων Baſil.

tionibus, pax iniretur. Poſt aliquot tandem colloquia, ſic de pace inter eos convenit, ut urbem, agrum, reditus, naves, ceteraque omnia ſibi habeant Athenienſes, amici dehinc ſociique Caſſandri: Munychiam vero in praeſens retineat Caſſander, donec cum regibus ſit debellatum. Reſpublica interim adminiſtretur pro ratione cenſus ad decem uſque minas, uno ex Athenienſibus curatore urbis conſtituto, quicunque placeret Caſſandro. Et tum electus fuit Demetrius Phalerenſis. Qui curationem urbis adeptus, in tranquilla pace illi praefuit, & quam humaniſſimum ſe geſſit erga cives.

LXXV. Poſt id tempus claſſem in Piraeeum reducit Nicanor, roſtris ex victoria relatis exornatam. Quem initio propter ſucceſſus magno honore dignatur Caſſander: poſt, ubi faſtu tumidum, arrogantiaque plenum,

σμένον, ἔτι δὲ τὴν Μουνυχίαν διὰ τῶν ἑαυτοῦ στρατιωτῶν φρουροῦντα, κρίνας αὐτὸν ἀλλότρια φρονεῖν, ἐδολοφόνησεν. ἐστράτευσε δὲ καὶ εἰς Μακεδονίαν, καὶ πολλοὺς ἔσχε τῶν ἐγχωρίων ἀφισταμένους πρὸς αὐτόν. ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰς Ἑλληνίδας πόλεις ἐνέπεσέ τις ὁρμὴ τῆς Ἀντιπάτρου συμμαχίας. ὁ μὲν γὰρ Πολυσπέρχων ἀργῶς ἐδόκει καὶ ἀφρόνως προστατεῖν τῆς τε βασιλείας καὶ τῶν συμμάχων· ὁ δὲ Κάσσανδρος ἐπιεικῶς προσφερόμενος πᾶσι, καὶ κατὰ τὰς πράξεις ἐνεργὸς ὤν, πολλοὺς εἶχεν αἱρετιστὰς τῆς αὐτοῦ δυναστείας. Ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸν ἑπόμενον ἐνιαυτὸν Ἀγαθοκλῆς ἐγένετο τύραννος τῶν Συρακουσίων, ταύτην μὲν τὴν βίβλον αὐτοῦ [1] περιγράψομεν κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν· τῆς δ' ἐχομένης τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος ποιησάμενοι, διέξιμεν τὰς οἰκείας τῇ γραφῇ πράξεις.

Caſſander in Macedoniam movet; multique ad ipſum deficiunt, Polyſperchontis ſocordiam indignati.

1 Παραγράψομεν omnes.

animadvertit; quod & ſuis adhuc militibus Munychiam teneret, alienatum ab ſe eſſe arbitratus, dolo hominem interemit. Tum expeditione in Macedoniam ſuſcepta, multos invenit popularium, qui ad ipſum deficerent. Sic Graecas etiam civitates iungendi cum Caſſandro ſocietatem cupido invaſit. Nam Polyſperchon pigre ac ſocorditer regno & ſociis praeeſſe videbatur. Interea Caſſander, quod aequum ſe omnibus exhiberet, induſtriamque ſuam in rebus gerendis probaret, multos principatus ſui fautores habuit. Iam quoniam anno ſequente Agathocles Syracuſiorum tyrannus evaſit, prout initio a nobis propoſitum, libro huic colophonem addemus, & proxime ſequentem ab initio tyrannidis Agathoclis exorſi, res operi noſtro convenientes perſequemur.

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

ΤΑΔΕ ΕΝΕΣΤΙΝ
ΕΝ ΤΗ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ
ΤΩΝ ΔΙΟΔΩΡΟΥ ΒΙΒΛΩΝ.

ΠΕΡΙ τῶν ἀφορμῶν, αἷς χρησάμενος Ἀγαθοκλῆς, τύραννος ἐγένετο τῶν Συρακουσίων.

Ὡς οἱ Κροτωνιατῶν φυγάδες ἐπιστρατεύσαντες ἐπὶ τὴν πατρίδα, πάντες ἀνῃρέθησαν.

[1] Ὀλυμπιάδος μετὰ τοῦ παιδὸς κάθοδος ἐπὶ τὴν βασιλείαν.

Εὐρυδίκης καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἅλωσις καὶ θάνατος.

Ὡς Εὐμένης, ἔχων τοὺς Ἀργυράσπιδας, ἀνέβη μὲν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας, συνήγαγε δὲ τούς τε σατράπας καὶ τὰς δυνάμεις εἰς τὴν Περσίδα.

1 Ὀλυμπιάδος κάθοδος Reg. 1. Vide lib. XIX, 11.

HAEC IN DECIMO NONO
DIODORI LIBRO
CONTINENTUR.

QUIBUS initiis & adiumentis Agathocles Syracuſiorum tyrannus ſit factus.

Ut Crotoniatarum exſules, bello patriae illato, omnes occubuerint.

Olympiadis cum puero reditus in regnum.

Eurydice & Philippus rex capti & necati.

Ut Eumenes cum Argyraſpidum phalange in provincias ſuperiores aſcenderit, & Satrapas exercituſque in Perſiam congregarit.

Ὡς Ἄτταλος καὶ Πολέμων μετὰ τῶν [1] συνεπιθεμένων τῇ φυλακῇ ληφθέντες ἀνῃρέθησαν.

Ὡς Ἀντίγονος διώξας Εὐμένη περὶ τὸν Κοπράτην ποταμὸν ἡλαττώθη.

Ὡς εἰς Μηδίαν ἀναζεύξας, ἐν ταῖς παρόδοις πολλοὺς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν.

Παράταξις Ἀντιγόνου πρὸς Εὐμένη καὶ τοὺς [2] σατράπας ἐν Παρατάκοις.

Ἀποχώρησις Ἀντιγόνου μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Μηδίαν πρὸς χειμασίαν.

Κασσάνδρου στρατεία εἰς Μακεδονίαν, καὶ πολιορκία Ὀλυμπιάδος ἐν Πύδνῃ.

Ἀντιγόνου πορεία διὰ τῆς ἐρήμου ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ ἐπίθεσις τοῖς ἐν τῇ παραχειμασίᾳ θηρίοις.

Ὡς κατεστρατήγησεν Εὐμένης τοὺς περὶ [3] τὸν Ἀντίγονον, διὰ τῆς ἐρήμου πορευομένους.

1 Συνεπιτιθεμένων Reg. 1.
2 Σατράπας Παρατάκης Leid.
3 Articulum negligit Baſil.

Ut Attalus & Polemo, cum his, qui praeſidium una oppreſſerant, capti interierint.

Ut Antigonus, Eumenem perſecutus, ad Copraten fluvium ſuccubuerit.

Ut (idem) in Mediam profectus in tranſitu complures militum amiſerit.

Acies Antigoni contra Eumenem & Satrapas in Paratacis inſtructa.

Antigoni in Mediam retrogreſſio cum copiis ad hibernandum.

Caſſandri expeditio in Macedoniam, & Olympiadis in Pydna obſeſſio.

Antigonus iter adverſus hoſtes per deſerta facit, & in hibernis belluas invadit.

Ut Eumenes Antigonum imperatoria arte eluſerit, per deſerta iter habentem.

Ὡς παρατάξεως γενομένης Ἀντίγονος ἐκυρίευσε πάσης τῆς τῶν ἀντιταχθέντων δυνάμεως.

Ὡς Εὐμένη καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων τοὺς ἀλλοτρίως πρὸς αὐτὸν διατεθέντας ἀνεῖλεν.

Ὁ γενόμενος ἐν Ῥόδῳ κατακλυσμὸς, καὶ τὰ συμβάντα περὶ τὴν πόλιν ἀτυχήματα.

[1] Πύθωνος ὑπ' Ἀντιγόνου θάνατος, καὶ τῶν δι' αὐτὸν ἀποστάντων εἰς τὴν Μηδίαν ἀναίρεσις.

Ὀλυμπιάδος ἅλωσις ὑπὸ Κασσάνδρου, καὶ θάνατος.

Ὡς Κάσσανδρος Θεσσαλονίκην ἔγημε τὴν Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου, ἐπώνυμον δ' ἑαυτοῦ πόλιν ἔκτισεν ἐπὶ τῆς [2] Παλλήνης.

Ὡς Πολυσπέρχων ἀπογνοὺς τὰ πρὸς τοὺς βασιλεῖς, ἔφυγεν εἰς τὴν Αἰτωλίαν.

Ὡς Κάσσανδρος τὴν τῶν Θηβαίων πόλιν ὑπ' Ἀλεξάνδρου κατεσκαμμένην ἀποκατέστησε.

1 Πείθωνος Leid. Πύθωνος Reg. 1. Πάθωνος Baſil. Πίθωνος vulgo.

2 Παλλήνης Leid. Παλίνης Reg. 1. Alii Πελλήνης.

Ut proelio commiſſo Antigonus omnes adverſariorum copias in poteſtatem acceperit.

Ut Eumenem, alioſque duces a partibus ſuis alienos, ſuſtulerit.

Diluvium Rhodiorum, & calamitates, quae hinc urbi evenerint.

Python ab Antigono morte afficitur, & qui propter eum in Media rebellarant, e medio tolluntur.

Olympias, in Caſſandri poteſtatem redacta, neci traditur.

Ut Caſſander Theſſalonicen, Philippi Amyntae filiam, matrimonio ſibi iunxerit, & urbem a ſe nuncupatam, iuxta Pallenen condiderit.

Ut Polyſperchon, deſperato regum ſtatu, in Aetoliam profugerit.

Ut Caſſander urbem Thebanorum, ab Alexandro exſciſam, inſtaurarit.

Περὶ τῶν ἐν τοῖς ἀρχαίοις χρόνοις συμβάντων τῇ πόλει τῶν Θηβαίων, καὶ ποσάκις ἀνάστατος ἐγένετο.

Περὶ τῶν πραχθέντων Κασσάνδρῳ κατὰ Πελοπόννησον.

Ἀντιγόνου μετὰ τῆς δυνάμεως κατάβασις ἐπὶ θάλατταν, καὶ φυγὴ Σελεύκου πρὸς Πτολεμαῖον εἰς Αἴγυπτον.

Σύνθεσις Πτολεμαίου καὶ Σελεύκου καὶ Κασσάνδρου, πρὸς δὲ τούτοις καὶ Λυσιμάχου, πρὸς τὸν κατ' Ἀντιγόνου [1] πόλεμον.

Ὡς Ἀντίγονος ναῦς τε πολλὰς ἐναυπηγήσατο, καὶ στρατηγοὺς ἀπέστειλεν [2] εἴς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Πόντον.

Ὡς πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος φιλίαν συνέθετο, καὶ Τύρον ἐξεπολιόρκησε. καὶ ὡς Ἀλέξανδρος μετέθετο πρὸς Κάσσανδρον.

Ὡς Πολύκλειτος ὁ Πτολεμαίου ναύαρχος ἐνίκησε τοὺς Ἀντιγόνου στρατηγοὺς καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.

1 Θάνατον Reg. 2. Baſil. 2 Εἴς τε τὴν Reg. 1. ſolus, quem ſequor.

Quae priſcis temporibus in hac urbe acciderint, & quoties fuerit deſtructa.

De Caſſandri in Peloponneſo geſtis.

Antigoni cum exercitu ad mare deſcenſus, & Seleuci fuga ad Ptolemaeum in Aegyptum.

Conſpiratio Ptolemaei, Seleuci & Caſſandri, & cum his Lyſimachi, ad bellum Antigono inferendum.

Ut Antigonus naves plurimas conſtruxerit, duceſque miſerit in Graeciam & Pontum.

Ut amicitiam inierit cum Alexandro Polyſperchontis, Tyrumque expugnarit: utque Alexander ad Caſſandrum ſe tranſtulerit.

Ut Polyclitus, Ptolemaei navarchus, Antigoni duces terra marique vicerit.

Περὶ τῆς Ἀγαθοκλέους στρατείας ἐπὶ Μεσσηνίους, καὶ τῆς μεσιτευθείσης εἰρήνης ὑπὸ Καρχηδονίων.

Νουκερίας ἀπόστασις ἀπὸ Ῥωμαίων.

Τὰ πραχθέντα τοῖς Ἀντιγόνου καὶ Κασσάνδρου στρατηγοῖς περὶ τὴν Ἑλλάδα.

Κασσάνδρου στρατεία εἰς τὴν Αἰτωλίαν καὶ τοὺς κατὰ τὸν Ἀδρίαν τόπους.

Ἅλωσις περὶ Καρίαν τῆς ἀποσταλείσης ὑπὸ Κασσάνδρου δυνάμεως.

Ὡς οἱ φυγάδες τῶν Συρακουσίων Ἀκραγαντίνους πείσαντες πολεμεῖν Ἀγαθοκλεῖ, στρατηγὸν [1] ἐκ Λακεδαίμονος Ἀκρότατον μετεπέμψαντο.

Ὡς οὗτος μὲν παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν, καὶ εἰρηνικῶς ἄρχων διεγένετο· οἱ δ' Ἀκραγαντῖνοι τὴν εἰρήνην ἐποιήσαντο πρὸς τὸν δυνάστην.

Τὰ [2] πραχθέντα Ῥωμαίοις περὶ τὴν Ἰαπυγίαν.

1 Ἐκ Λακεδαιμονίας Baſil. unde ἐκ reſtitui. Καὶ Λακεδαίμονας Leid. Ceteri omnes καὶ Λακεδαίμονος.
2 Προσταχθέντα Baſil.

De Agathoclis expeditione in Meſſenios, & pace a Carthagi- nienſibus interpoſita.

Nuceriae a Romanis defectio.

Quid Antigoni & Caſſandri duces per Graeciam egerint.

Caſſandri expeditio, in Aetoliam & vicinas Adriae regiones ſuſcepta.

Copiae a Caſſandro miſſae prope Cariam in hoſtis poteſtatem veniunt.

Ut Syracuſanorum exſules, ad faceſſendum Agathocli bellum perſuaſis Agrigentinis, imperatorem ſibi Acrotatum Lacedaemone acciverint.

Ut hic imperium adeptus, tyrannice rebus praefuerit, & Agrigentini cum principe pacem fecerint.

Quae Romani in Iapygia geſſerint.

[1] Κολλατίνων ἀπόστασις ἀπὸ Λυσιμάχου, καὶ τὰ συμβάντα τοῖς ἐπὶ τὴν βοήθειαν ἀποσταλεῖσιν ὑπ' Ἀντιγόνου.

Ὡς Φίλιππος ἀποσταλεὶς ὑπὸ Κασσάνδρου στρατηγὸς εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ἐνίκησεν Αἰτωλοὺς ἅμα καὶ [2] τοὺς Ἠπειρώτας.

Ὡς Ῥωμαῖοι μάχῃ νικήσαντες Σαμνίτας, μετ' ὀλίγον Καμπανοὺς ἀποστάντας προσηγάγοντο.

Ὡς Ἀντίγονος Πολέμωνα στρατηγὸν ἐξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως, ἐλευθερώσοντα τοὺς Ἕλληνας· καὶ τὰ πραχθέντα περὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ἀπόστασις Κυρηναίων, καὶ ἅλωσις. ἔτι δὲ Πτολεμαίου στρατεία εἰς Κύπρον καὶ Συρίαν.

Μάχη Δημητρίου πρὸς Πτολεμαῖον, καὶ νίκη Πτολεμαίου.

Ἀπόστασις Τελεσφόρου τοῦ στρατηγοῦ ἀπὸ Ἀντιγόνου.

Τὰ περὶ τὴν Ἤπειρον καὶ τὸν Ἀδρίαν πραχθέντα Κασσάνδρῳ.

1 Ταλαντινῶν Reg. 1.   2 Non habet Baſil.

Collatianorum defectio a Lyſimacho: & quid auxiliaribus, a Caſſandro miſſis, acciderit.

Ut Philippus, Caſſandri in Aetolia legatus, Aetolos una cum Epirotis fuderit.

Ut Romani, Samnitibus proelio ſuperatis, non multo poſt etiam Campanos rebelles ad obſequium reduxerint.

Ut Antigonus Polemonem cum exercitu ad libertatem Graecis reddendam miſerit, & quae in Graecia contigerint.

Defectio urbis Cyrenaeorum, & expugnatio. Itemque Ptolemaei in Cyprum & Syriam expeditio.

Pugna Demetrii cum Ptolemaeo, huiuſque victoria.

Teleſphorus dux ab Antigono deſciſcit.

Quid Caſſander circa Epirum & Adriam egerit.

Ὡς Σέλευκος παρὰ Πτολεμαίου λαβὼν δύναμιν ὀλίγην, ἐκράτησε Βαβυλῶνος, καὶ τὴν προϋπάρχουσαν αὐτῷ σατραπείαν [1] ἀνεσώσατο.

Ὡς Ἀντίγονος ἀκινδύνως παραλαβὼν κοίλην Συρίαν, δύναμιν ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἀραβίαν.

Περὶ τῶν νομίμων οἷς [2] χρῶνται τὰ ἔθνη τῶν Ἀράβων.

Περὶ τῆς καλουμένης Ἀσφαλτίτιδος λίμνης.

Ὡς Ἀντίγονος τὸν υἱὸν Δημήτριον ἐξαπέστειλε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν [3] Βαβυλῶνα.

Περὶ τῶν πραχθέντων Ῥωμαίοις καὶ Σαμνίταις.

Ὡς Ἀγαθοκλῆς Μεσσηνίους παρακρουσάμενος, τῆς πόλεως ἐκυρίευσεν.

Ὡς τοὺς ἀντιταξαμένους Μεσσηνίων καὶ Ταυρομενιτῶν, ἔτι δὲ [4] Κεντοριπίνων, ἀπέσφαξεν.

Ὡς Ἀγαθοκλῆς [5] Δεινοκράτη καὶ τοὺς φυγάδας περὶ [6] Γαλαρίαν ἐνίκησε.

1 Ἀνενεώσατο ora Steph. ἐπεκτήσατο Reg. 1. Praeſtaret ἀνεκτήσατο.
2 Χρᾶται Baſil.
3 Βαβυλωνίαν ora Steph. Leid.
4 Κεντοριπίνων Reg. 1. Vulgo Κεντοριππίνων.
5 Δυνοκράτη Baſil.
6 Καλαρίαν Reg. 1.

Ut Seleucus, parva militum manu a Ptolemaeo inſtructus, Babylonem ſubegerit, & ſatrapiam priſtinam recuperarit.

Ut Antigonus, citra periculum Cava Syria potitus, vim militum in Arabiam miſerit.

De legibus & inſtitutis, quibus gens Arabum tenetur.

De palude, quam Aſphaltitidem nuncupant.

Ut Antigonus Demetrium filium cum exercitu Babylonem miſerit.

Quae Romani & Samnites geſſerint.

Ut Agathocles, dolo circumventis Meſſeniis, urbem ſibi mancipari t.

Ut Meſſenios, Tauromenitas, & Centoripinos, ſibi adverſatos, iugularit.

Ut Agathocles Democratem exſuleſque ad Galariam profligarit.

Ῥωξάνης καὶ Ἀλεξάνδρου τοῦ βασιλέως θάνατος.

Τὰ πραχθέντα Ῥωμαίοις κατὰ τὴν Ἰταλίαν.

Περὶ τῆς γενομένης τοῖς Καρχηδονίοις ναυαγίας.

Ὡς Καρχηδόνιοι περὶ τὸν Ἱμέραν Ἀγαθοκλέα παρατάξει νικήσαντες, συνέκλεισαν εἰς τὰς Συρακούσας.

Rhoxanes & Alexandri regis interitus.

Quae Romani in Italia geſſerint.

De naufragio Carthaginienſium.

Ut Carthaginienſes Agathoclem, collata acie victum ad Himeram, intra Syracuſas concluſerint.

[1]ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΤΟΥ ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΒΙΒΛΟΣ ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Ab Agathoclis in Sicilia principatu uſque ad eius pugnam cum Carthaginienſibus ad Himeram.

ΠΑΛΑΙΟΣ τις παραδέδοται λόγος, ὅτι τὰς δημοκρατίας οὐχ οἱ τυχόντες τῶν ἀνθρώπων, ἀλλ᾽ οἱ ταῖς ὑπεροχαῖς προέχοντες καταλύουσι. διὸ καὶ τῶν πόλεων ἔνιαι, τοὺς ἰσχύοντας μάλιστα τῶν πολιτευομένων ὑποπτεύουσαι, καθαιροῦσιν αὐτῶν τὰς ἐπιφανείας. σύνεγγυς γὰρ ἡ μετάβασις εἶναι δοκεῖ τοῖς ἐν ἐξουσίᾳ μένουσιν ἐπὶ τὴν τῆς πατρίδος καταδούλωσιν, καὶ δυσχε-

De cauſis oppreſſae libertatis & inveſtae tyrannidis praefatus Diodorus,

1 Deſit titulus Reg. 1. Διοδώρου Σικ. βίβλος ιθ'. Baſil.

DIODORI SICULI
BIBLIOTHECAE HISTORICAE
LIBER DECIMUS NONUS.

VETUS quoddam dictum per traditionem propagatum eſt, democratias non a quibuſvis hominibus, ſed iis, qui dignitate praecellunt, everti. Quam etiam ob rem civitates nonnullae civium potentiſſimos habent ſuſpectos, & eminentiam illorum deprimunt. His enim, qui in poteſtate permanent, in propinquo huc tranſitus eſſe videtur, ut ſervitute patriam opprimant; & difficulter a do-

ρες ἀποσχέσθαι μοναρχίας τοῖς δι' ὑπεροχὴν τὰς τοῦ κρατήσειν ἐλπίδας περιπεποιημένοις. ἔμφυτον γὰρ εἶναι τὸ πλεονεκτεῖν τοῖς μειζόνων ὀρεγομένοις, καὶ τὰς ἐπιθυμίας [1] ἔχειν ἀτερματίστους. τοιγαροῦν Ἀθηναῖοι μὲν διὰ ταύτας τὰς αἰτίας τοὺς πρωτεύοντας τῶν πολιτῶν ἐφυγάδευσαν, τὸν λεγόμενον παρ' αὐτοῖς ἐξοστρακισμὸν νομοθετήσαντες. καὶ τοῦτ' ἔπραττον οὐχ ἵνα τῶν προγεγενημένων ἀδικημάτων λάβωσι τιμωρίαν, ἀλλ' ὅπως τοῖς δυναμένοις παρανομεῖν ἐξουσία μὴ γένηται κατὰ τῆς πατρίδος ἐξαμαρτεῖν. τῆς γὰρ Σόλωνος φωνῆς ὥσπερ χρησμοῦ τινος ἐμνημόνευον, ἐν οἷς περὶ τῆς Πεισιστράτου τυραννίδος προλέγων, ἔθηκε τόδε τὸ ἐλεγεῖον·

Ἀνδρῶν ἐκ μεγάλων πόλις ὄλλυται· εἰς δὲ τυράννου
  Δῆμος ἀϊδρίῃ δουλοσύνην [2] ἔπεσε.

μάλιστα δὲ πάντων ἐπεπόλασεν ἡ πρὸς τὰς μοναρχίας

1 Ἔχειν Reg. 1. Leid. cum ora Steph. In cett. ἔχουσιν.

2 Ἔπεσαν Leid. Mox τὴν ante Σικελίαν deſit Reg. 1. & Baſil.

minatu abſtinere illos, qui propter eximiam dignitatem ſummae poteſtatis ſpem conceperunt. Natura enim inſitum eſt maiora cupientium animis, ut plura ſubinde appetant, nullumque cupiditati modum ſtatuant. Athenienſes igitur hanc ipſam ob cauſam primarios cives Oſtraciſmo, quem vocant, lege ſancito, ſolum vertere iubebant. Idque non eo fine, ut delictorum poenas exigerent, ſed ut illis, qui leges tranſgredi poſſent, in patriam delinquendi facultas praecideretur. Solonis enim vocem, ceu quoddam oraculum, memori verſabant animo, ubi Piſiſtrati tyrannidem praenuntians Elegiacum iſtud compoſuit:

Per magnos urbs noſtra viros ruit: ecce tyranni
  Subditur imprudens civica turba iugo.

Omnium vero maxime dominandi cupiditas in Sicilia in-

ὁρμὴ περὶ τὴν Σικελίαν, πρὸ τοῦ Ῥωμαίους κυριεῦσαι [1] ταύτης τῆς νήσου. αἱ γὰρ πόλεις ταῖς δημαγωγίαις ἐξαπατώμεναι, μέχρι τούτου τοὺς ἀσθενεῖς ἰσχυροὺς κατεσκεύαζον, ἕως δεσπόται γένωνται τῶν ἐξαπατηθέντων. [2] ἰδιαίτατα δὲ πάντων Ἀγαθοκλῆς ἐτυράννησε τῶν Συρακουσίων, ἀφορμαῖς μὲν ἐλαχίσταις χρησάμενος, ἀτυχήμασι δὲ μεγίστοις περιβαλὼν οὐ τὰς Συρακούσας μόνον, ἀλλὰ καὶ πᾶσαν Σικελίαν τε καὶ Λιβύην. δι' ἀπορίαν γὰρ βίου καὶ πραγμάτων ἀσθένειαν, τὴν κεραμευτικὴν τέχνην [3] μεταχειρισάμενος, εἰς τοῦτο προῆλθε δυνάμεως ἅμα καὶ μιαιφονίας, ὥστε καταδουλώσασθαι μὲν τὴν μεγίστην καὶ καλλίστην [4] πασῶν νήσων, κατακτήσασθαι δὲ χρόνον τινὰ τῆς τε Λιβύης τὴν πλείστην καὶ μέρη τῆς Ἰταλίας, ὕβρεως δὲ καὶ σφαγῆς ἐμπλῆσαι τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις. οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ τούτου τυράννων ἐπετελέσατό τι τοιοῦ-

tranſitum parat ad Agathoclis, Syracuſ. tyranni, hiſtoriam, vel maxime hoc libro enarrandam.

1 Deſideratur in Reg. 1. & Leid.
2 Ἰδιώτατα Baſil.
3 Μεταχειριζόμενος Leid. Reg. 1.
4 Τῶν πασῶν Baſil.

valuit, antequam Romani in provinciae formam hanc redegerunt. Civitates enim, oratorum aſſentationibus deceptae, eo uſque infirmos ad potentiam extollere pergebant, donec hi in deceptos dominatum conſequerentur. Prae cunctis autem ſingulari quodam modo Agathocles Syracuſiorum tyrannus evaſit, minimis profectus initiis, maximiſque cladibus non Syracuſas dumtaxat, ſed totam quoque Siciliam, adeoque Libyam, involvit. Nam cum ob victus inopiam, rerumque infirmitatem, figulinam exercuiſſet, eo potentiae & crudelitatis proceſſit, ut maximam inſularum omnium & pulcherrimam in ſervitutem redigeret, maioremque Africae partem, & quaſdam Italiae portiones, obtineret, & iniuriis lanieniſque Siciliae urbes repleret. Nullus enim tyrannorum ante ipſum

τον, οὔτε τοιαύτην ὠμότητα κατὰ τῶν ὑποτεταγμένων ἔσχε. τοὺς μὲν γὰρ ἰδιώτας ἐκόλαζε, πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἀποσφάττων· παρὰ δὲ τῶν πόλεων τὰς εὐθύνας ἐλάμβανεν, ἡβηδὸν μιαιφονῶν, καὶ δι' ὀλίγους τῶν ἐγκαλουμένων, τοὺς πολλοὺς καὶ μηδ' ὁτιοῦν ἀδικήσαντας ἀναγκάζων τὴν αὐτὴν ἀναδέχεσθαι συμφορὰν, πανδημεὶ τῶν πόλεων θάνατον κατεγίνωσκεν. ἀλλὰ [1] γὰρ τῆς βίβλου ταύτης σὺν τοῖς ἄλλοις περιεχούσης καὶ τὴν τυραννίδα [2] τὴν Ἀγαθοκλέους, ἀφέμενοι τὸ περὶ αὐτῆς προλέγειν, τὰ συνεχῆ τοῖς προειρημένοις προσθήσομεν, παραθέντες πρότερον τοὺς οἰκείους τῇ γραφῇ χρόνους. ἐν μὲν οὖν ταῖς προειρημέναις ὀκτωκαίδεκα βίβλοις ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων πράξεις τὰς [3] γεγενημένας ἐν τοῖς γνωριζομένοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης, ἐφ' ὅσον ἡμῖν δύναμις, ἄχρι πρὸς τὸν ἐνιαυτὸν τὸν πρὸ τῆς Ἀγαθοκλέους τυραννίδος, εἰς ὃν ἀπὸ Τροίας ἁλώσεως ἔτη συνάγεται ὀκτακόσια ἑξή-

Adiicitur chronologica ratio.

1 Deeſt Ven. 2 Τοῦ Leid. ſtatim ἀφιέμενοι Baſ. 3 Γενομ. Reg. 1.

tale quidpiam perpetravit, neque tantam in ſubditos ſaevitiam exercuit. Privatos namque ita plectebat, ut totam illorum cognationem mactaret. Et a civitatibus ita poenas exigebat, ut quidquid pubertatem attigiſſet, trucidaret, & ob paucos aliquot reos, multos, ne minimo quidem crimini obnoxios, eaſdem ſubire calamitates cogeret; totis etiam civitatibus ſupplicio capitis irrogato. Atqui cum hic liber una cum ceteris etiam Agathoclis tyrannidem complectatur, omiſſa de hoc praefatione, quae ſuperioribus cohaerent attexemus, ſi congrua huic ſcriptioni tempora prius adiecta fuerint. In praecedentibus igitur XVIII voluminibus res ab ultimis inde aetatibus per cognita orbis loca geſtas, pro facultate noſtra deſcripſimus, uſque ad annum, qui tyrannidem Agathoclis praecedit, ad quem a capta Troia ꟾↃ CCC LXVI an-

κοντα ἕξ· ἐν δὲ ταύτῃ τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τῆς δυναστείας ταύτης ποιησάμενοι, καταλήξομεν εἰς τὴν ἐφ' Ἱμέρᾳ μάχην Ἀγαθοκλεῖ πρὸς Καρχηδονίους, ἔτη ἑπτὰ περιλαβόντες.

β'. Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Δημογένους, Ῥωμαῖοι μὲν κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Πλώτιον καὶ Μάνιον Φούλβιον, Ἀγαθοκλῆς δ' ὁ Συρακούσιος τύραννος ἐγένετο τῆς πόλεως. ἕνεκα δὲ τοῦ σαφεστέρας [1] τὰς κατὰ μέρος πράξεις γενέσθαι, βραχέα προσαναληψόμεθα περὶ τοῦ προειρημένου δυνάστου. Καρκῖνος ὁ Ῥηγῖνος, φυγὰς γενόμενος ἐκ τῆς πατρίδος, κατῴκησεν ἐν Θέρμοις τῆς Σικελίας, τεταγμένης τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ Καρχηδονίους. ἐμπλακεὶς δὲ τῶν ἐγχωρίων τινὶ γυναικὶ, καὶ ποιήσας αὐτὴν ἔγκυον, συνεχῶς κατὰ τοὺς ὕπνους ἐταράττετο. διόπερ ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς παιδοποιΐας, ἔδωκεν ἐντολὰς Καρχηδονίοις τισὶ θεωροῖς [2] ἀναγομένοις εἰς Δελφοὺς, ἐπερωτῆσαι τὸν θεὸν

Olymp. CXV, 4.

Agathoclis natales portentoſi.

Thermis in Sicilia natus a patre Carcino ob ſomnium exponitur,

1 Γενέσθαι τὰς κατὰ μέρος &c. uterque Reg.

2 Ἀγομένοις Baſil. Mox γεννησομένου Reg. 1. Cett. γενησομένου.

ni colliguntur. In hoc autem a dominatu illius exorſi, in pugna Agathoclis cum Carthaginienſibus ad Himeram conferta, VII annos complexi, deſinemus.

II. Archonte Athenis Demogene, & Conſulibus Romae L. Plotio, & M. Foslio, Agathocles Syracuſanus, tyrannus civitatis illius factus eſt. Ut vero rerum ſingulatim geſtarum claritas magis eluceſcat, de principe hoc pauca quaedam attexemus. Carcinus Rheginenſis, a patria urbe relegatus, Thermis Siciliae (urbe Carthaginienſibus tunc ſubiecta) habitabat. Is cum feminam quandam eius loci in matrimonium ductam gravidam feciſſet, crebro in ſomnis perturbatur. Anxius igitur de nova ſobole, Carthaginienſibus Theoris quibuſdam Delphos adituris negotium dedit, ut de foetu in lucem edendo Deum

περὶ τοῦ γεννησομένου βρέφους. ὧν ἐπιμελῶς τὸ παρακληθὲν πραξάντων, ἐξέπεσε χρησμὸς ὅτι μεγάλων ἀτυχημάτων ὁ γεννηθεὶς αἴτιος ἔσται Καρχηδονίοις καὶ πάσῃ Σικελίᾳ· [1] ἃ δὴ πυθόμενος καὶ φοβηθεὶς, [2] ἐξέθηκε τὸ παιδίον δημοσίᾳ, καὶ τοὺς τηρήσοντας ἵνα τελευτήσῃ παρακατέστησε. διελθουσῶν δέ τινων ἡμερῶν, τὸ μὲν οὐκ ἀπέθνησκεν· [3] οἱ τεταγμένοι δ᾽ ἐπὶ τῆς φυλακῆς ὠλιγώρουν. καθ᾽ ὃν δὴ χρόνον ἡ μήτηρ νυκτὸς παρελθοῦσα, λάθρα τὸ παιδίον [4] ἀνείλετο, καὶ πρὸς αὐτὴν μὲν οὐκ ἀπήνεγκε, φοβουμένη τὸν ἄνδρα, πρὸς δὲ τὸν ἀδελφὸν Ἡρακλείδην καταθεμένη, προσηγόρευσεν Ἀγαθοκλέα, τὴν ὁμωνυμίαν εἰς τὸν ἑαυτῆς [5] ἀνενέγκασα πατέρα. παρ᾽ ᾧ τρεφόμενος ὁ παῖς, ἐξέβη τήν τε ὄψιν εὐπρεπὴς, καὶ τὸ σῶμα εὔρωστος πολὺ μᾶλλον [6] ἢ κατὰ τὴν ἡλικίαν. ἑπταέτους δ᾽ ὄντος αὐτοῦ, παρακληθεὶς ὁ Καρκῖνος ὑφ᾽ Ἡρακλείδου πρός τινα θυσίαν, καὶ θεασάμενος τὸν Ἀγαθοκλέα παίζοντα μετά

patreque inſcio, a matre in domo fratris Heraclidis ſervatur.

Septennem recipit pater,

1 Ὁ δὴ Reg. 1.
2 Ἐξέπεσε Leid.
3 Οἵ τε τεταγμ. ἐπὶ Baſil.
4 Ἀνείλατο Reg. 1.
5 Ἀνενεγκοῦσα Leid.
6 Deſit Leid.

conſulerent. Quibus diligenter iniuncto ſibi munere fungentibus, oraculum edit: Natum illum Carthaginienſibus totique Siciliae maximarum auctorem calamitatum fore. Is, accepto nuntio perterritus, infantem publice exponit, adhibitis, qui interitum eius obſervarent. Aliquot vero diebus exactis puer ille non moritur: & res a cuſtodibus geritur negligentius. Mater interim noctu accedens clam puerum tollit: ac domum quidem ſuam viri metu illum non reportat, ſed apud fratrem Heracliden depoſitum, Agathoclem parentis ſui nomine appellat. Ubi educatus puer forma elegans, corpore valentior, quam pro aetate, evaſit. Iamque ſeptennium attigerat, cum ad ſacrum quoddam vocatus ab Heraclide Carcinus Agathoclem cum aequalibus qui-

τινων ἡλικιωτῶν, ἐθαύμαζε τό, τε κάλλος καὶ τὴν ῥώμην. τῆς δὲ γυναικὸς εἰπούσης, ὅτι τηλικοῦτος ἂν ἦν ὁ ἐκτεθεὶς, εἴπερ ἐτράφη, μεταμέλεσθαί τε ἔφη τοῖς πραχθεῖσι, καὶ συνεχῶς [1] ἐδάκρυεν. εἶθ' ἡ μὲν γνοῦσα τὴν ὁρμὴν τἀνδρὸς συμφωνοῦσαν τοῖς πεπραγμένοις, ἐξέθηκε πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δ' ἀσμένως προσδεξάμενος τοὺς λόγους, τὸν μὲν υἱὸν ἀπέλαβε, τοὺς δὲ Καρχηδονίους φοβούμενος, [2] μετῴκησεν εἰς Συρακούσας πανοίκιος· πένης δ' ὢν, ἐδίδαξε τὸν Ἀγαθοκλέα τὴν κεραμευτικὴν τέχνην, ἔτι παῖδα τὴν ἡλικίαν ὄντα. καθ' ὃν δὴ χρόνον Τιμολέων μὲν ὁ Κορίνθιος νικήσας τὴν ἐπὶ τῷ [3] Κριμισσῷ μάχην τοὺς Καρχηδονίους, μετέδωκε τῆς ἐν Συρακούσαις πολιτείας πᾶσι τοῖς βουλομένοις. ὁ δὲ Καρκῖνος μετ' Ἀγαθοκλέους πολιτογραφηθεὶς, καὶ μετὰ ταῦτα ὀλίγον βιώσας χρόνον, ἐτελεύτησεν. ἡ δὲ μήτηρ ἀνέθηκε λιθίνην εἰκόνα τοῦ παιδὸς [4] ἔν τινι τεμένει,

& Syracuſis figulinam docet.

Portentum novum eum inſignem facit.

1 Ἐδάκρυσεν Reg. 1. Leid.
2 Μετῴκισεν Baſil.
3 Κριμισσῷ Reg. 1. Κνισσῷ ora Steph. & Baſil. Κρημισσῷ edd.
4 Ἔν τινι τόπῳ τεμένει ex gloſſa Leid.

buſdam luſitantem videt, formamque ac robur demiratur. Ibi cum uxor ſubiiceret, tantae magnitudinis fore expoſitum illum, ſi educatus eſſet; poenitere ſe facti, ille reſpondet, & continue lacrimatur. Intelligens ergo mulier, voluntatem mariti cum perpetratis a ſe congruere, omnem illi veritatem exponit. Qui narrationem eius cum voluptate amplexus, filium ad ſe recepit, & metu Carthaginienſium Syracuſas cum omni familia commigravit. Sed quia pauper erat, figulinam Agathoclem docuit adhuc puerum. Quo tempore Timoleon Corinthius, victis proelio Carthaginienſibus ad Crimiſſum fluvium, civitate Syracuſana donavit omnes, qui ſe aggregare vellent. Ita etiam Carcinus cum Agathocle civium numero adſcriptus eſt, & vita per exiguum inde tempus exacta, diem ſuum obiit. Mater autem lapideam filii ſtatuam in

πρὸς ἣν μελισσῶν ἑσμὸς προσκαθίσας ἐκηροπλάστησεν ἐπὶ τῶν ἰσχίων. τοῦ δὲ σημείου προσενεχθέντος τοῖς περὶ ταῦτ᾽ ἀσχολουμένοις, ἀπεφήναντο πάντες κατὰ τὴν ἀκμὴν ἥξειν αὐτὸν εἰς μεγάλην ἐπιφάνειαν. ὅπερ καὶ συνετελέσθη.

Damas, nobilis Syracuſanus, primus Agathoclem fovit, & ad dignitatem militarem evexit.

γ᾽. Δάμας γάρ τις τῶν ἐνδόξων ἀριθμούμενος ἐν Συρακούσαις ἐρωτικῶς διετέθη πρὸς τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ τὸ μὲν πρῶτον δαψιλῶς ἅπαντα χορηγῶν, αἴτιος ἐγένετο σύμμετρον αὐτὸν οὐσίαν συλλέξασθαι· μετὰ δὲ ταῦτα αἱρεθεὶς ἐπ᾽ Ἀκράγαντα στρατηγὸς, ἐπειδὴ τῶν χιλιάρχων τις ἀπέθανε, τοῦτον εἰς τὸν ἐκείνου τόπον κατέστησεν. ὁ δὲ καὶ πρὸ τῆς στρατείας μὲν ἦν πολὺ σεμνὸς, διὰ τὸ μέγεθος τῶν ὅπλων· (ἐπετήδευσε γὰρ ἐν ταῖς ἐξοπλασίαις [1] φέρειν πανοπλίαν τηλικαύτην τὸ μέγεθος, ὥστε μηδένα τῶν ἄλλων δύνασθαι ῥαδίως [2] χρῆσθαι τῷ βάρει τῶν ὅπλων) πολὺ δ᾽ ἔτι

1 Φορεῖν Reg. 1. Mallem ἐξοπλισίαις, ut ſaepe ante, dediſſet.

2 Χρήσασθαι τῷ βάρει Reg. 1, & Leid.

quodam luco poſuerat. Ad hanc examen apum conſidens, ceram in coxis fingere coepit. Quo ſigno ad eos delato, qui huiuſmodi rebus vacant, omnes pronuntiarunt, in matura hominem aetate ad magnam perventurum claritatem. Id quod eventus quoque probavit.

III. Damas enim quidam, inter nobiles Syracuſis viros connumeratus, Agathoclis amore inflammatur. Ac primo quidem omnia large ſuppeditans, ut mediocres ſibi opes colligeret, effecit. Poſtea dux in Acragantem creatus, ubi Chiliarchorum quidam e vita deceſſit, hunc in illius locum ſubrogavit. Is vero etiam ante militiam non parum auctoritatis ſibi comparaverat magnitudine armorum. Nam per exercitationes militares tantae magnitudinis armaturam ferre conſueverat, ut nemo alius uti tam gravi onere valeret. Sed longe plus, iam tribunus militum

μᾶλλον γενόμενος χιλίαρχος περιεποιήσατο δόξαν, φιλοκίνδυνος μὲν ὢν καὶ παράβολος ἐν ταῖς μάχαις, ἰταμὸς δὲ καὶ πρόχειρος ἐν ταῖς δημηγορίαις. τοῦ δὲ Δάμαντος νόσῳ τελευτήσαντος, καὶ τὴν οὐσίαν καταλιπόντος τῇ γυναικὶ, ταύτην ἔγημε, καὶ τῶν πλουσιωτάτων εἷς ἠριθμεῖτο. μετὰ δὲ ταῦτα Κροτωνιάταις πολιορκουμένοις ὑπὸ Βρεττίων οἱ Συρακούσιοι δύναμιν ἁδρὰν ἔπεμψαν, ἧς ἐστρατήγει μὲν μεθ' ἑτέρων Ἄντανδρος ὁ Ἀγαθοκλέους ἀδελφός· τῶν δ' ὅλων [1] εἶχον τὴν ἡγεμονίαν Ἡρακλείδης καὶ [2] Σωσίστρατος, ἄνδρες ἐν ἐπιβουλαῖς καὶ φόνοις καὶ μεγάλοις ἀσεβήμασι γεγονότες τὸν πλείω τοῦ βίου· περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος ἡ πρὸ ταύτης περιέχει βίβλος. συνεστρατεύετο δ' αὐτοῖς καὶ Ἀγαθοκλῆς, ἐγνωσμένος ὑπὸ τοῦ δήμου, καὶ τεταγμένος ἐπὶ χιλιαρχικῆς ἡγεμονίας· ὃς τὸ μὲν πρῶτον ἐν ταῖς πρὸς τοὺς βαρβάρους μάχαις γενόμενος

Militabat deinde inter Syracuſanorum auxilia, Crotoniatis contra Brutios miſſa.

1 Εἶχον Leid. & melius vulgato εἶχε.

2 Σώστρατος Reg. 2. ſemper, & Vatic. Mox τῷ πλείῳ Baſil.

factus, gloriae ſibi conciliavit, quod periculorum cupidus, audaxque in pugnis, impudens etiam ac temerarius eſſet in orationibus ad populum. Cum morbo exinde Damas obiiſſet, facultatibus uxori legatis, eam ille duxit, inque ditiſſimorum cenſu habitus eſt. Poſt haec Crotoniatis, obſidione preſſis a Brutiis, Syracuſii valida miſerunt auxilia, quorum Antander Agathoclis frater cum aliis dux erat; ſumma vero adminiſtratio rei penes Heraclidem & Soſiſtratum erat, qui viri per inſidias & caedes, magnaque piacula vitam exegerant: quae particulatim liber hunc antecedens complectitur. Militabat cum his etiam Agathocles, decreto populi adſcitus, & Chiliarchicae (tribunitiae) praefecturae munere iam fungens. Is licet in proeliis adverſus Barbaros primum ſe

Agathocli virtutis praemia, pugnis parta, invidet Soſiſtratus.

[1] κράτιστος, ὑπὸ τῶν περὶ Σωσίστρατον ἀφῃρέθη τὴν τῶν ἀριστείων τιμὴν διὰ τὸν φθόνον· ἐφ' οἷς περιαλγὴς γενόμενος, αὐτοὺς διεγνωκότας ἐπιθέσθαι τυραννίδι κατηγόρησεν ἐν τῷ δήμῳ. οὐ προσεχόντων δὲ τῶν Συρακουσίων ταῖς διαβολαῖς, οἱ μὲν περὶ Σωσίστρατον ἐδυνάστευσαν τῆς πατρίδος μετὰ τὴν ἐκ Κρότωνος ἐπάνοδον.

Eo offenſus Agathocles ad tempus patriæ abſtinet.

δ'. Ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς ἀλλοτρίως ἔχων [2] τὰ πρὸς αὐτοὺς, τὸ μὲν πρῶτον κατέμενεν ἐν Ἰταλίᾳ μετὰ τῶν κοινοπραγούντων· καὶ καταλαμβάνεσθαι τὴν τῶν Κροτωνιατῶν πόλιν ἐπιχειρήσας, ἐξέπεσε, καὶ μετ' ὀλίγων εἰς Τάραντα διεσώθη. [3] ταχθεὶς δὲ παρὰ τοῖς Ταραντίνοις ἐν τῇ τῶν μισθοφόρων τάξει, καὶ πολλαῖς καὶ [4] παραβόλοις ἐγχειρῶν πράξεσιν, εἰς ὑποψίαν ἦλθε καινοτομεῖν. διόπερ ἀπολυθεὶς καὶ ταύτης τῆς στρατείας, συνήθροισε τοὺς κατὰ τὴν Ἰταλίαν φυγάδας, καὶ Ῥηγίνοις πολεμουμένοις ὑπὸ τῶν περὶ τὸν Ἡρακλείδην καὶ

1 Καὶ κράτιστος Leid.
2 Τὰ πρὸς ἐπάνοδον τὰ πρὸς αὐτοὺς Reg. 1. Leid. prave.
3 Καταταχθεὶς Reg. 1.
4 Παραλόγοις ora Steph. Leid. Reg. 1. ſine cauſa.

fortiſſime geſſiſſet, praemio tamen fortitudinis per invidiam Soſiſtrati fraudatur. Quo facto animi ſe excrucians, Soſiſtratum cum ſociis, quaſi ad tyrannidem adſpirent, ad populum criminatur. At dum calumniis aures non praebent Syracuſani, Soſiſtratus poſt reditum a Crotone patriae ſuae principatum obtinet.

IV. Infenſus ergo illi Agathocles, primo in Italia cum ſua factione ſubſtitit, & Crotoniatarum urbem occupare conatus, ſpe ſua excidit, & cum paucis Tarentum evaſit. A quibus in mercenariorum claſſem receptus, cum res multas temere agitaret, in affectatae novitatis ſuſpicionem venit. Idcirco ab hac etiam militia exauctoratus, congregatis Italiae exſulibus, oppugnatis ab Heraclide &

Σωσίστρατον ἐβοήθησεν. ἔπειτα τῆς ἐν Συρακούσαις δυναστείας καταλυθείσης, καὶ τῶν περὶ τὸν Σωσίστρατον φυγόντων, κατῆλθεν εἰς τὴν πατρίδα. συνεκπεσόντων δὲ τοῖς δυνάσταις πολλῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν, ὡς ἂν τῆς ὀλιγαρχίας κεκοινωνηκότων [1] τῆς τῶν ἑξακοσίων τῶν ἐπιφανεστάτων, ἐνέστη πόλεμος τοῖς φυγάσι πρὸς τοὺς ἀντεχομένους τῆς δημοκρατίας. συμμαχούντων δὲ τῶν Καρχηδονίων τοῖς περὶ τὸν Σωσίστρατον φυγάσιν, ἐγίνοντο κίνδυνοι συνεχεῖς, καὶ παρατάξεις ἀνδρῶν καὶ δυνάμεων· ἐν αἷς Ἀγαθοκλῆς, ποτὲ μὲν ἰδιώτης ὤν, ποτὲ δὲ ἐφ᾽ ἡγεμονίας τεταγμένος, ὑπελήφθη δραστικὸς εἶναι καὶ φιλότεχνος [2] ἐκ τοῦ πρὸς ἕκαστον τῶν καιρῶν ἐπινοεῖσθαί τι τῶν χρησίμων· ὧν ἓν ἔπραξε καὶ μάλα μνήμης ἄξιον. στρατοπεδευόντων γάρ ποτε τῶν Συρακουσίων πλησίον τῆς Γέλας, αὐτὸς μὲν νυκτὸς παρεισέπεσεν [3] εἰς τὴν πόλιν μετὰ χιλίων στρατιωτῶν. οἱ δὲ

Poſtea, Soſiſtrato in exſilium miſſo, reverſus in patriam, rebus in bello ſtrenue geſtis magnam conſecutus eſt famam.

1 Τῆς τῶν ἑξακοσίων Leid. Reg. 1. Vulgo aberant articuli.
2 Ἐν τῷ Reg. 1.
3 Εἰς τὴν παρεμβολὴν Stephan. marg. cum Leid. & Reg. 1.

Soſiſtrato Rheginenſibus opem tulit. Hinc principatu Syracuſis abrogato, cum Soſiſtratus urbe pulſus eſſet, in patriam rediit. Quia vero multi praeſtantes nobilitate viri, ut dominatus paucorum conſortes (numerus maxime illuſtrium erat IↃC) ſimul cum principibus eiecti fuerant; bellum inter exſules, & democratiam amplexos exſtitit: & Soſiſtrati partes a Carthaginienſibus fovebantur. Ibi periclitationes aſſiduae, virorumque & copiarum e regione inſtructiones. In quibus Agathocles, modo privatus, modo imperio aliquo fungens, ſtrenui ſollertiſque viri exiſtimationem ſibi paravit, quod ſubinde per unamquamque opportunitatem aliquid utile excogitaret. Inter quae unum memoratu inprimis dignum perpetravit. Caſtra non procul a Gela poſuerant Syracuſani. Tum ipſe cum mille armatorum manu in urbem noctu irrupit. Soſiſtratus, cum

περὶ τὸν Σωσίστρατον ἐπιφανέντες μετὰ μεγάλης καὶ τεταγμένης δυνάμεως, ἐτρέψαντο τοὺς παρεισπεπτωκότας, καὶ κατέβαλον εἰς τριακοσίους. τῶν δ᾽ ἄλλων ἐπιβαλομένων μὲν φεύγειν διά τινος στενοῦ τόπου, καὶ τὴν σωτηρίαν ἀπεγνωκότων, παραδόξως αὐτοὺς Ἀγαθοκλῆς ἐκ τῶν κινδύνων ἐῤῥύσατο. αὐτὸς μὲν γὰρ λαμπρότατα πάντων ἀγωνισάμενος, ἑπτὰ τραύμασι περιέπεσε, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τοῦ ῥυέντος αἵματος τὸ σῶμα παρελύετο. τῶν δὲ πολεμίων ἐπικειμένων, παρήγγειλε καὶ τοῖς [1] σαλπιγκταῖς, ἐπ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη τοῦ τείχους παρελθόντας, σημαίνειν τὸ πολεμικόν. ὧν ταχέως τὸ ῥηθὲν πραξάντων, οἱ προσβοηθήσαντες ἐκ τῆς Γέλας, τὸ μὲν ἀληθὲς διὰ τὸ σκότος οὐκ ἠδύναντο συνιδεῖν. ὑπολαβόντες δὲ τὴν ἄλλην δύναμιν τῶν Συρακουσίων κατ᾽ ἀμφότερα τὰ μέρη παρεισπεπτωκέναι, τοῦ μὲν ἔτι διώκειν ἀπέστησαν· διελόμενοι δὲ τὰς τάξεις διχῆ, ταχέως ἐβοήθουν, συντρέχοντες πρὸς τὸν ἦχον τῶν

1 Σαλπισταῖς Reg. 1. Vat. Leid. Σαλπιγγικταῖς Baſil.

validito ac probe diſpoſito agmine occurrens, clam ingreſſos in fugam convertit omnes, ad CCC interfectis. Ubi cum alii, de ſalute actum rati, per angiportum aufugere conarentur, Agathocles praeter ſpem periculis illos exemit. Ipſe enim, praeclare ante omnes dimicans, ſeptem vulnera corpore accepit. Iamque viribus ob ſanguinis profluentis copiam reſolutis, cum hoſtes urgerent, buccinatoribus imperavit, ut ad muri partem utramque progreſſi bellicum canerent. Quo celeriter facto, qui ex Gelae civibus propugnatum venerant, rei veritatem proſpicere ob tenebras haud poterant. Aliam vero Syracuſanorum manum ad utramque muri partem irruiſſe opinati, ab inſecutione deſtiterunt. Et diviſo bifariam agmine, ſubito ad tubarum ſonitum concurſu ſe

[1] σαλπιγκτῶν. ἐν τοσούτῳ δὲ τυχόντες ἀνοχῆς οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, μετὰ πάσης ἀσφαλείας διεσώθησαν εἰς τὸν χάρακα. ἐνταῦθα μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον καταστρατηγήσας τοὺς πολεμίους, οὐ μόνον τοὺς σὺν αὐτῷ παραδόξως ἔσωσεν, ἀλλὰ καὶ τῶν συμμάχων [2] ἑπτακοσίους ἄνδρας.

Ob affectatae tyrannidis ſuſpicionem & inſtans mortis periculum Agathocles aufugit,

έ. Μετὰ δὲ ταῦτα ἐν ταῖς Συρακούσαις αἱρεθέντος Ἀκεστορίδου τοῦ Κορινθίου στρατηγοῦ, δόξας ἐπιθέσθαι τυραννίδι διὰ τὴν σύνεσιν, ἐξέφυγε τὸν κίνδυνον. ὁ μὲν γὰρ Ἀκεστορίδης εὐλαβηθεὶς τὴν στάσιν, καὶ διὰ τοῦτο οὐ βουλόμενος αὐτὸν φανερῶς ἀνελεῖν, [3] ἐκέλευεν ἐκ τῆς πόλεως μεταστῆναι, καὶ τοὺς νυκτὸς κατὰ τὴν ὁδὸν ἀποκτενοῦντας ἐξαπέστειλεν. Ἀγαθοκλῆς δὲ καταστοχασάμενος πιθανῶς τὴν ἐπίνοιαν τοῦ στρατηγοῦ, τῶν παίδων [4] ἐξελέξατο τὸν ἑαυτῷ μάλιστα ἐοικότα καὶ κατὰ τὸ μέγεθος [5] τοῦ σώματος καὶ κατὰ τὴν ὄψιν· τούτῳ δὲ δοὺς τὴν ἑαυτοῦ πανοπλίαν καὶ τὸν ἵππον, ἔτι δὲ τὴν

1 Σαλπιγγητῶν Baſil.
2 Ἐννέα Venet.
3 Ἐκέλευσεν Leid. Reg. 1.
4 Ἐξεδέξατο Baſil.
5 Bina, quae ſequuntur, non invenit Leid. & deſunt Reg. 1.

tutatum ibant. Interea cum ſuis Agathocles ſpatium nactus, quam tutiſſime ad vallum ſe recepit. Ad hunc ibi modum hoſtibus arte deluſis, non ſuos tantum milites, ſed etiam auxiliarios ɪↃCC inopinato conſervavit.

V. Poſt haec imperatore Syracuſis creato Aceſtoride Corinthio, affectare tyrannidem exiſtimatus ob prudentiam, ſalutis periculum ſubterfugit. Nam Aceſtorides, metu ſeditionis aperte hominem e medio tollere nolens, urbe illum excedere iuſſit, & qui noctu in via ipſum trucidarent, amandavit. Sed Agathocles, quid animo dux moliretur, coniectans, e ſervorum coetu ſtatura formaque ſibi quam ſimillimum delegit. Huic armis, equo,

ἐσθῆτα, παρεκρούσατο τοὺς ἐπὶ τὴν ἀναίρεσιν ἀποσταλέντας. αὐτὸς δὲ ῥάκη περιβαλόμενος, [1] ἀνοδίᾳ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιήσατο. ἐκεῖνοι δὲ ἀπὸ τῶν ὅπλων καὶ τῶν ἄλλων συσσήμων ὑπολαβόντες εἶναι τὸν Ἀγαθοκλέα, καὶ τἀκριβὲς διὰ τὸ σκότος οὐ συνιδόντες, τὸν μὲν φόνον ἐπετέλεσαν, τῆς δὲ προκεχειρισμένης πράξεως διήμαρτον.

& privatus exercitum cogit:

μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Συρακουσίων καταδεξαμένων τοὺς μετὰ Σωσιστράτου φυγάδας, καὶ πρὸς Καρχηδονίους εἰρήνην συνθεμένων, Ἀγαθοκλῆς φυγὰς ὢν ἰδίαν δύναμιν ἐν τῇ μεσογείῳ συνεστήσατο. γενόμενος δὲ φοβερὸς οὐ μόνον τοῖς πολίταις, ἀλλὰ καὶ τοῖς

mox invitatus in patriam redit, & imperator pacisque cuſtos conſtituitur.

Καρχηδονίοις, ἐπείσθη κατελθεῖν εἰς τὴν πατρίδα, καὶ παραχθεὶς εἰς τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν ὑπὸ τῶν πολιτῶν, ὤμοσε μηδὲν ἐναντιωθήσεσθαι τῇ δημοκρατίᾳ. [2] προσποιηθεὶς δὲ τῆς δημοκρατίας προΐστασθαι, καὶ δημαγωγήσας ποικίλως τὰ πλήθη, στρατηγὸς κατεστάθη

1 Ἀνοδίᾳ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιήσατο Reg. 2. Ven. Baſil. Cett. ἀνοδίᾳ τοῦ ἑτέρου μέρους τὴν ὁδοιπορίαν &c. In ſolo Regio 1. ἄνω διὰ τοῦ ἑτέρου μέρους τὴν ὁδοπ. &c.

2 Omittit Leid.

veſtibuſque traditis, ad caedem ſui miſſos aſtute circumvenit. Ipſe pannis obſitus per devia & impedita iter fecit. Illi vero, ex armis ceteriſque ſignis coniectura facta, Agathoclem eſſe ſuſpicati, quod rem per caliginem exacte dignoſcere haud poſſent, caedem quidem peregere, ſed ab actione deſtinata aberrarunt. Poſt id tempus cum Syracuſii, receptis, qui cum Soſiſtrato exſulabant, pacem cum Carthaginienſibus feciſſent, Agathocles extorris privatum in mediterraneis exercitum contraxit. Quo territis non modo civibus, ſed etiam Carthaginienſibus, ad revertendum in patriam perſuaderi ſibi paſſus eſt, & a civibus in fanum Cereris deductus, ſe populari adminiſtrationi haud adverſaturum, iuravit. Simulato ergo democratiae patrocinio, poſteaquam variis populum concionibus ineſcarat, imperator & cuſtos pacis, donec

καὶ Φύλαξ τῆς εἰρήνης, μέχρι ἂν γνησίως [1] ὁμονοήσουσιν οἱ συνεληλυθότες εἰς τὴν πόλιν. εἰς πολλὰ γὰρ μέρη συνέβαινε διαιρεῖσθαι τὰς ἑταιρίας τῶν συνιόντων, καὶ πρὸς ἀλλήλους [2] ἑκάστοις εἶναι μεγάλας διαφοράς. μέγιστον δ᾽ ἦν ἀντίταγμα τοῖς περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα τὸ τῶν ἑξακοσίων συνέδριον, μετὰ τὴν ὀλιγαρχίαν ὑφηγημένον τῆς πόλεως. οἱ προέχοντες γὰρ τῶν Συρακουσίων [3] καὶ ταῖς δόξαις καὶ ταῖς οὐσίαις ἐν τούτοις ὑπῆρχον καταλελεγμένοι.

στʹ. Ὁ δ᾽ οὖν Ἀγαθοκλῆς ἐπιθυμητὴς ὢν δυναστείας, πολλὰς ἀφορμὰς ἔσχεν εἰς τὸ συντελέσαι τὸ βουλευθέν. οὐ μόνον γὰρ στρατηγὸς ὢν, κύριος τῆς δυνάμεως [4] ἦν, ἀλλὰ καὶ προσαγγελθέντος, ὅτι τινὲς τῶν ἀποστατῶν ἐν τῇ μεσογείῳ πρὸς Ἐρβίτῃ συνάγουσι δύναμιν, ἐξουσίαν ἔλαβεν ἀνυπόπτως καταγράφειν, οὓς [5] προαιροῖτο στρατιώτας. διὸ καὶ προσποιηθεὶς στρα-

Iam vero exercitu potitus, aucta factione uſuſque alia multiplici opportunitate,

1 Ὁμονοήσωσιν Reg. 1.
2 Ἑκάστους εἶναι μεγ. Leid. & Reg. 1.
3 Deeſt Baſil.
4 Non legit Leid.
5 Προαιρεῖται Reg. 1.

concordiam inter ſe ſtabiliviſſent reduces, conſtitutus fuit. In multas factiones diſceſſerant coëuntium ſodalitates, & maximas inter ſe controverſias alebant ſingulae. Sed omnium maxime Agathoclis factioni obſtabat ſexcentorum ſenatus, qui poſt dominatum paucorum civitati praeerat. In hunc enim lecti erant, qui auctoritate opibuſque inter Syracuſanos praeſtabant.

VI. Agathocles igitur principatus affectator, tum multas perficiendi, quae volebat, opportunitates adeptus eſt. Non enim imperator tantum in poteſtate habebat exercitum, ſed etiam, nuntio allato, quod defectores nonnulli in mediterraneis ad Erbitam exercitum conflarent, quoſcunque vellet militiae ſuae citra ſuſpicionem aggregandi, poteſtatem nactus eſt. Ad Erbi-

τεύειν ἐπὶ τὴν Ἐρβίταν, κατέλεξεν εἰς τάξεις τούς τε ἐκ Μοργαντίνης καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐν τῇ μεσογείῳ πόλεων, [1] καὶ τοὺς αὐτῷ πρότερον συμπορευθέντας πρὸς Καρχηδονίους. οὗτοι γὰρ πάντες πρὸς Ἀγαθοκλέα μὲν [2] εὐνούστατα διέκειντο, πολλὰ προευεργετημένοι κατὰ τὰς στρατείας· πρὸς δὲ τοὺς ἐν Συρακούσαις ὀλιγαρχίας κεκοινωνηκότας ἑξακοσίους ἀεὶ πολεμικῶς εἶχον, καὶ καθόλου τὸν δῆμον ἐμίσουν, ἀναγκαζόμενοι ποιεῖν τὸ προσταττόμενον. τούτων δ᾽ ὄντων μὲν τὸν ἀριθμὸν εἰς τρισχιλίους, ταῖς δ᾽ ὁρμαῖς καὶ ταῖς προαιρέσεσιν εὐθετωτάτων πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς δημοκρατίας, προσεπελέξατο καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς διὰ πενίαν καὶ φθόνον ἐναντιουμένους ταῖς τῶν ἰσχυόντων ἐπιφανείαις. ὡς δ᾽ αὐτῷ πάντ᾽ ἦν εὐτρεπῆ, τοῖς μὲν στρατιώταις [3] παρήγγειλεν ἀπαντᾶν ἅμ᾽ ἡμέρᾳ εἰς τὸ Τιμολεόντιον· αὐτὸς δὲ μεταπεμπόμενος τοὺς περὶ Πείσαρχον καὶ Δεκλέα,

1 Negligitur copula ante τοὺς a Reg. 1.
2 Εὐμενέστατα διέκειντο Leid. & Reg. 1. cum ora Stephan.
3 Προήγγειλεν marg. Stephan. Leid. Reg. 1.

tam igitur expeditionem prae ſe ferens, Morgantinaeos, & e mediterraneis oppidis alios, cum illis, qui adverſus Carthaginienſes operam ei prius navarant, in ordines ſuos cooptavit. Hi enim, ob multa per militiam merita, benevolentia Agathoclem proſequebantur omnes. Hoſtili contra animo erant in ſexcentos, qui paucorum Syracuſis dominatus pars fuiſſent, oderantque populum, quod iuſſa ipſius exſequi cogerentur. Numerus horum erat ad tria millia, ad evertendum populare regimen voluntatibus & ſtudiis accommodatiſſimorum. Quibus in agendo delectu etiam cives adiunxit, propter egeſtatem ac invidiam ſplendori potentum adverſantes. Ubi parata erant omnia, ut prima luce ad Timoleontium ſibi adeſſent, militibus edixit. Ipſe interim Piſarchum & Declem,

τοὺς δοκοῦντας προεστάναι τῆς τῶν ἑξακοσίων ἑταιρίας, ὡς περὶ [1] τῶν κοινῇ συμφερόντων διαλεξόμενος, ἐπειδὴ παρεγένοντο [2] παραλαβόντες τῶν φίλων εἰς τεσσαράκοντα, προσποιηθεὶς ἑαυτὸν ἐπιβουλεύεσθαι, συνελάμβανεν ἅπαντας· καὶ κατηγόρησε μὲν αὐτῶν ἐν τοῖς στρατιώταις, φήσας ὑπὸ τῶν ἑξακοσίων ἁρπάζεσθαι διὰ τὴν πρὸς τὸν δῆμον εὔνοιαν· καὶ κατωδύρετο τὴν περὶ αὐτὸν [3] τύχην. παροξυνομένου δὲ τοῦ πλήθους, καὶ βοῶντος μηκέτι μέλλειν, ἀλλ' ἐκ χειρὸς ἐπιθεῖναι τοῖς ἀδικήσασι τὴν δίκην, τοῖς μὲν [4] σαλπιγκταῖς παρήγγειλε σημαίνειν τὸ πολεμικὸν, τοῖς δὲ στρατιώταις ἀναιρεῖν τοὺς αἰτίους, καὶ διαρπάζειν τὰς κτήσεις τῶν ἑξακοσίων, καὶ τῶν τούτοις κοινοπραγούντων. ὁρμησάντων δὲ πάντων ἐπὶ τὴν ἁρπαγὴν, ἡ πόλις ἐπληρώθη ταραχῆς καὶ μεγάλων ἀτυχημάτων. οἱ [5] μὲν γὰρ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν, ἀγνοοῦντες τὸν κατ' αὐτῶν κεκυρωμένον

primo ſenatum DC virorum per inſidias obtruncat,

deinde bonis eorum praedae datis viliſſimum quemque ſibi amicum facit,

1 Τινῶν iidem.
2 Παραλαβών τε in Leid. & Stephan. ora.
3 Ψυχὴν Leid. Αὐτὸν Baſil.
4 Σαλπιγγηταῖς iterum Baſil.
5 Deeſt μὲν Reg. 2. Baſil.

qui collegio ſexcentorum praeeſſe videbantur, quaſi de publico cum ipſis commodo ſermonem habiturus, arceſſivit. Hi cum, aſſumtis amicorum XL, veniſſent, inſidiis ſe circumveniri ſimulans, omnes comprehendit, & ad milites criminatus praetendit, ob benevolentiam erga populum a IↃC ſe rapi ad ſupplicium, fortunamque ſuam deploravit. Quibus accenſa plebs, non ceſſandum, ſed extemplo poenas iniuriae auctoribus inferendas, exclamavit. Tubicines ergo claſſicum canere, & milites ſontes e medio tollere, bonaque ſexcentorum ac partes horum ſectantium diripere iuſſit. Omnibus inde ad direptionem cum impetu converſis, urbs perturbatione ac miſeriis ingentibus repletur. Nam gratioſiſſimi civium, qui deſtinatam ſibi caedem haud compererant, ex aedibus

ὄλεθρον, ἐξεπήδων ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰς τὰς ὁδοὺς, μαθεῖν σπεύδοντες τὸν θόρυβον· οἱ δὲ στρατιῶται, τὰ μὲν διὰ τὴν πλεονεξίαν, τὰ δὲ διὰ τὸν θυμὸν ἠγριωμένοι τὰς ψυχὰς, ἀνήρουν τοὺς διὰ τὴν ἄγνοιαν γυμνὰ τὰ σώματα τῶν ἀμυνομένων ὅπλων παρεχομένους.

tum caedibus totam urbem implet,

ζ΄. Διαληφθέντων δὲ τῶν στενωπῶν κατὰ μέρος ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, οἱ μὲν κατὰ τὰς ὁδοὺς, οἱ δ' ἐν ταῖς οἰκίαις ἐφονεύοντο. πολλοὶ [1] δ' οὖν καὶ τῶν μηδ' ὁτιοῦν διαβεβλημένων ἀνῃροῦντο, δεόμενοι μαθεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀπωλείας. καθωπλισμένον γὰρ πλῆθος, ἐξουσίαν [2] προσλαβὸν, οὐ διέκρινε φίλον ἢ πολέμιον· ἀλλὰ παρ' οὗ πλέον ὠφεληθήσεσθαι διειλήφει, τοῦτον ἐχθρὸν ἡγεῖτο. διὸ καὶ παρῆν ὁρᾷν πᾶσαν τὴν πόλιν πεπληρωμένην ὕβρεως καὶ φόνων καὶ παντοίων ἀνομημάτων. οἱ μὲν γὰρ, διὰ τὰς προϋπαρχούσας ἔχθρας, οὐδεμιᾶς ἐπηρείας ἀπείχοντο κατὰ τῶν μισουμένων, ἔχοντες ἐξουσίαν διατιθέναι πᾶν τὸ [3] κεχαρισμένον τῷ θυμῷ· οἱ δὲ,

1 Δὲ καὶ Reg. 1. Leid. 2 Λαβὼν Reg. 2. Ven. Baſ. 3 Κεχειρισμ. Baſ.

in publicas vias exſiliebant, ut, qui tumultus eſſet, quam ociſſime cognoſcerent. Milites vero, partim avaritia, partim ira efferatis animis, inermia per ignorantiam corpora offerentes trucidabant.

VII. Occupatis ergo ſingulatim vicorum anguſtiis per milites, alii in plateis, alii intra aedes, maſtantur. Multique, ne minimo quidem crimine notati, interim dum interitus ſui cauſam requirunt, e medio tolluntur. Armatorum enim turba, poteſtatem adepta, nec amicum nec hoſtem diſcernere; ſed unde maior commodi ſpes apparebat, hunc pro inimico reputare. Ideo totam urbem iniuriis, caedibus, & omni flagitiorum genere refertam videre tum erat. Nam alii priſtinis ſtimulati odiis, a nulla in exoſos contumelia ſibi temperare, cum quidquid animo liberet, patrandi licentia eſſet. Alii divitum

ταῖς τῶν εὐπόρων σφαγαῖς οἰόμενοι τὰς ἰδίας εὐπορίας ἐπανορθώσασθαι, πᾶν ἐμηχανῶντο πρὸς τὸν κατ' αὐτῶν ὄλεθρον. οἱ μὲν γὰρ τὰς [1] αὐλείους θύρας ἐξέκοπτον, οἱ δὲ διὰ κλιμάκων ἐπὶ τὰς ὀροφὰς προσανέβαινον, ἄλλοι δὲ διηγωνίζοντο πρὸς τοὺς ἀπὸ τῶν στεγῶν ἀμυνομένους. οὐ μὴν οὐδὲ τοῖς εἰς τὰ τεμένη καταφυγοῦσιν ἡ τῶν θεῶν ἱκετεία παρείχετο τὴν ἀσφάλειαν, ἀλλ' ἡ πρὸς θεοὺς [2] εὐσέβεια ἐνικᾶτο πρὸς ἀνθρώπων. καὶ ταῦτ' ἐτόλμων ἐν εἰρήνῃ καὶ πατρίδι παρανομεῖν Ἕλληνες καθ' Ἑλλήνων, οἰκεῖοι κατὰ συγγενῶν, οὐ φύσιν, οὐ σπονδὰς, οὐ θεοὺς ἐντρεπόμενοι, ἐφ' οἷς οὐχ ὅτι φίλος, ἀλλὰ καὶ παντελῶς ἐχθρὸς, μέτριός γε τὴν ψυχὴν, οὐκ ἔστιν ὅστις οὐκ ἂν τὴν τῶν πασχόντων τύχην ἐλεήσειεν.

η'. Πᾶσαι μὲν γὰρ αἱ πύλαι τῆς πόλεως ἐκλείσθησαν, πλείους δὲ τῶν τετρακισχιλίων ἀνῃρέθησαν αὐθη-

1 Αὐλίους θύρ. Reg. 2. 2 Ἀσέβεια Baſil.

lanienis probe conſultum iri commodis ſuis & egeſtati rati, quidvis in necem illorum machinari. Nam pars fores atriorum effringere: pars ſcalis in culmina aſcendere: nonnulli cum defenſantibus ſeſe de tectis dimicare. Immo nec ad fana elapſis ſupplex Deorum imploratio incolumitatem praebebat; ſed pietas erga Deos hominum crudelitati ſuccumbebat. Atque haec in patria Graeci adverſus Graecos, propinqui in propinquos, pacis tempore, haud naturam, haud foedera, haud Deos reveriti, patrare audebant. Ob quae nemo, non modo amicus, ſed etiam plane hoſtis, quicunque etiam fuerit, moderato ſaltem animo praeditus, illam afflictiſſimorum ſortem non commiſereretur.

VIII. Omnes ubique portae clauſae: & plus quam millia quatuor uno die interfecti, ob hoc tantum crimi-

μερὸν, τοῦτο μόνον ἐγκληθέντες ὅτι [1] χαριέστεροι τῶν ἄλλων ἦσαν. τῶν δὲ φυγόντων οἱ μὲν ἐπὶ τὰς πύλας ὁρμήσαντες συνελήφθησαν, οἱ δὲ κατὰ τῶν τειχῶν ῥίπτοντες [2] ἑαυτοὺς, εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις διεσώθησαν· τινὲς δὲ διὰ τὸν φόβον ἀπρονοήτως [3] ἀλλόμενοι, κατεκρημνίσθησαν· τὸ δὲ πλῆθος ἦν τῶν ἐκπεσόντων ἐκ τῆς πατρίδος ὑπὲρ τοὺς ἑξακισχιλίους, ὧν οἱ πλεῖστοι κατέφυγον πρὸς τοὺς Ἀκραγαντίνους, κἀκεῖ τῆς καθηκούσης ἐπιμελείας ἠξιώθησαν· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, διημερεύσαντες ἐν τοῖς τῶν πολιτῶν φόνοις, οὔτε τῆς εἰς γυναῖκας ὕβρεως καὶ παρανομίας ἀπέσχοντο· ἀλλὰ παρὰ τῶν ἐκπεφευγότων τὸν θάνατον ἱκανὴν ὑπελάμβανον λήψεσθαι τιμωρίαν τὴν εἰς τοὺς συγγενεῖς ἐπήρειαν. δεινότερα γὰρ θανάτου τοὺς μὲν ἄνδρας καὶ πατέρας εἰκὸς ἦν [4] πείσεσθαι, γυναικῶν ὕβρεις καὶ παρθένων αἰσχύνας ἀναλογιζομένους. ἀφ᾽ ὧν ἡμῖν

1 Χαριέστατοι Reg. 1.
2 Αὐτοὺς Reg. 2. Baſil.
3 Ἁλώμενοι Leid.
4 Πυθέσθαι ora St. Leid. Reg. 1.

nis, quod plus, quam alii, gratiae haberent. Ex illis, qui fuga ſibi conſulebant, nonnulli, dum curſum ad portas intendunt, capiuntur: alii, qui de muris ſe deiecerant, in urbes vicinas evadunt. Quidam, de muris inconſiderantius prae metu deſilientes, in praeceps ruunt. Multitudo autem e patria eiectorum ſupra VI millia erat: quorum plerique ad Agrigentinos profugerunt, ubi, qua conveniret, humanitate ſunt excepti. Agathoclis interim factio, totum diem lanienae civium inſumens, nec a petulantia & flagitiis in ſexum femineum abſtinet, ſed dignam ſe ultionem de illis, qui necem evaſerant, exacturos, arbitrantur, ſi cognatos eorum quam contumelioſiſſime tractent. Ipſa enim morte acerbiora paſſuros, conſentaneum erat, ſi uxorum & virginum ſtupra per contumeliam illata conſiderarent. A quibus removenda no-

περιαιρετέον ἐστὶ τὴν ἐπίθετον καὶ σύνηθη τοῖς συγγραφεῦσι τραγῳδίαν, μάλιστα μὲν διὰ τὸν τῶν παθόντων ἔλεον, ἔπειτα καὶ διὰ τὸ μηθένα τῶν ἀναγινωσκόντων ἐπιζητεῖν ἀκοῦσαι τὰ κατὰ μέρος, ἐν ἑτοίμῳ τῆς γνώσεως οὔσης. οἱ γὰρ μεθ' ἡμέραν ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ κατὰ τὴν ἀγορὰν σφάττειν τολμῶντες τοὺς μηδὲν ἀδικοῦντας, οὐ προσδέονται τοῦ δηλώσοντος τί νύκτωρ ἔπραττον καθ' αὑτοὺς ἐν ταῖς οἰκίαις, καὶ πῶς προσεφέροντο παρθένοις ὀρφαναῖς καὶ γυναιξὶν, ἐρήμοις μὲν οὔσαις τῶν [1] βοηθούντων, πεπτωκυίαις δ' ὑπ' ἐξουσίαν αὐτοκράτορα τῶν ἐχθίστων. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς, [2] δυεῖν ἡμερῶν διελθουσῶν, ἐπειδή ποτ' ἐπληρώθη τοῦ κατὰ τῶν πολιτῶν φόνου, τοὺς ζωγρηθέντας ἀθροίσας, Δεινοκράτην μὲν ἀφῆκε, διὰ τὴν προγεγενημένην φιλίαν, τῶν ἄλλων δὲ τοὺς μὲν ἀλλοτριώτατα διακειμένους ἀνεῖλε, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐφυγάδευσε.

θ'. Μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν ἐκκλησίαν, κατη- denique vi

1 Βοηθησόντων Baſil. Vat. 2 Δυεῖν Reg. 2. Baſil. Leid. Δυοῖν alii.

bis eſt adiectitia familiariſque ſcriptoribus aliis Tragoedia, maxime propter tam horrenda perpeſſorum commiſerationem, & quia lectorum nemo ſingulorum deinceps expoſitionem requirit, cum in promtu illorum ſit cognitio. Qui enim clara diei luce per vicos & in foro prorſum innocentes mactare audent, ſcriptore non opus habent, qui quid intra domos ſoli noctu peregerint, ut & quo pacto ſe erga virgines orbas, & mulieres, omni praeſidio deſtitutas, inque plenariam inimiciſſimorum hominum poteſtatem prolapſas, geſſerint, declaret. Agathocles vero per biduum popularium caede exſatiatus, captivorum multitudine coacta, Dinocratem ob priſtinam amicitiam dimittit. Sed de ceteris maxime ſibi infenſos tollit: reliquos exſilio multat.

IX. Poſt concione advocata, ſexcentos, & paucorum

atque dolo civitatis principatum ſolus obtinet.

γόρησε μὲν τῶν ἑξακοσίων καὶ τῆς ὑπ' αὐτῶν προγεγενημένης ὀλιγαρχίας· καθαρὰν δὲ φήσας τὴν πόλιν πεποιηκέναι τῶν δυναστεύειν ἐπιχειρούντων, [1] ἀπεφαίνετο τῷ δήμῳ τὴν αὐτονομίαν εἰλικρινῆ παραδιδόναι, καὶ βούλεσθαί ποτε τῶν πόνων ἀπολυθεὶς ἰδιωτεύειν, ἴσος ὢν πᾶσι. καὶ ταῦτα λέγων, τὸ μὲν χλαμύδιον [2] ἑαυτοῦ περιέσπασε, τὸ δ' ἱμάτιον μεταλαβὼν ἀπῄει, τῶν πολλῶν ἑαυτὸν ἀποδείξας ἕνα. ταῦτα δ' ἔπραττε, τὸν δημοτικὸν ὑποκρινόμενος, καὶ σαφῶς εἰδὼς τοὺς πλείους τῶν ἐκκλησιαζόντων μετεσχηκότας τῶν ἀσεβημάτων, καὶ διὰ τοῦτο μηδέ ποτ' ἂν βουληθέντας ἄλλῳ τὴν στρατηγίαν ἐγχειρίσαι. [3] εὐθὺς γοῦν οἱ διαπεφορηκότες τὰ τῶν ἠτυχηκότων ἐβόων μὴ καταλιπεῖν ἑαυτοὺς, ἀλλὰ προσδέξασθαι τὴν τῶν ὅλων ἐπιμέλειαν. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχίαν εἶχεν, εἶτα τοῦ πλήθους βιαιότερον ἐγκειμένου, προσδέξασθαι μὲν ἔφησε τὴν στρατηγίαν,

1 Ἀπέφαινε τῷ δήμῳ Reg. 1.
2 Αὐτοῦ Baſil. & Reg. 2.
3 Εὐθὺ Baſil. cum Reg. 2.

dominatum, quem foverant, criminatur, ſeque urbem ab illis, qui principatum affectarent, perpurgaſſe confirmans, ſinceram populo libertatem ſe reddere, ac laboribus nunc exſolutum privatam agere vitam deinceps velle, aequalem omnibus, oſtendit. Atque haec dicens chlamydion (paludamentum) ſibi detrahit, & pallio iniecto diſcedit, unum ex plebe ſe eſſe oſtentans. Hoc ideo agebat, ut popularem ſe fore ſimularet: certus interim, plurimos in concione illa nefariorum ſcelerum participes eſſe, ideoque nunquam velle, ut imperatoris munus alteri cuipiam tradatur. Repente igitur, qui oppreſſorum bona diripuerant, ne ipſos deſtitueret, verum curam omnium in ſe reciperet, vociferari. Ille primum loco ſe continere: poſtea multitudine inſtante acrius, ſummi ducis munus ſe quidem ſuſcipere dixit, verum cum nullo

μὴ μέντοιγε μετ᾽ ἄλλων ἄρξειν. οὐ γὰρ ὑπομένειν, ὧν ἂν ἕτεροι παρανομήσωσι, τούτων αὐτὸν συνάρχοντα λόγον ἀποδιδόναι κατὰ τοὺς νόμους. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ πλήθους μοναρχεῖν, οὗτος μὲν ἐχειροτονήθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ, καὶ τὸ λοιπὸν Φανερῶς ἐδυνάστευε, καὶ τῆς πόλεως ἐπιμέλειαν ἐποιεῖτο. τῶν δ᾽ ἀκεραίων Συρακουσίων οἱ μὲν διὰ τὸν φόβον ἠναγκάζοντο καρτερεῖν, οἱ δὲ, ὑπὸ τοῦ πλήθους κατισχυόμενοι, τὴν ἔχθραν εἰς κενὸν οὐκ ἐτόλμων ἐνδείκνυσθαι· πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀπόρων καὶ καταχρέων ἄσμενοι τὴν μεταβολὴν προσεδέξαντο. ἐπηγγέλλετο γὰρ Ἀγαθοκλῆς κατὰ τὴν ἐκκλησίαν καὶ χρεῶν ἀποκοπὰς ποιήσασθαι, καὶ τοῖς πένησι χώραν [1] δωρήσασθαι. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος, τοῦ μὲν ἔτι Φονεύειν ἢ κολάζειν τινὰς ἀπέστη· μεταβαλόμενος δ᾽ εἰς τοὐναντίον, εὐγνωμόνως τοῖς πλήθεσι προσεΦέρετο. καὶ πολλοὺς μὲν εὐεργετῶν, οὐκ ὀλίγους

1 Δωρήσεσθαι Baſ. quod congruum foret, ſi & ποιήσεσθαι legeretur.

ſe collega ſummae rei praefuturum. Non enim ferre poſſe, ut, quae ceteri contra leges egerint, de his ipſe, propter eiuſdem muneris adminiſtrationem, iuxta leges rationem reddat. Ubi plebs in unius imperium illius conſenſit, dux cum plenaria poteſtate per ſuffragia creatur: & in reliquum manifeſte dominans civitatis curam geſſit. De Syracuſanis autem adhuc integris, pars metu ad patientiam adigebantur, pars viribus plebis ſuperati, inimicitias in vanum prae ſe ferre non audebant. Interim multi pauperes & obaerati mutationem hanc lubenter ſunt amplexi. Nam Agathocles in concione, novis ſe tabulis aes alienum deciſurum, & agros donaturum egenis, promiſerat. Quibus perfunctus, necare aut plectere dehinc aliquos ſuperſedit. Quin in contrarium mutatus, clementem ſe plebi exhibuit: multoſque beneficiis, nec paucos

δ' ἐπαγγελίαις μετεωρίζων, πάντας δὲ λόγοις φιλανθρώποις δημαγωγῶν, οὐ μετρίας ἀποδοχῆς ἐτύγχανεν. ἔχων δὲ τηλικαύτην δυναστείαν, οὔτε διάδημα ἀνέλαβεν, οὔτε δορυφόρους εἶχεν, οὔτε δυσεντευξίαν ἐζήλωσεν, ἅπερ εἰώθασι ποιεῖν σχεδὸν ἅπαντες οἱ τύραννοι· ἐπεμελήθη δὲ καὶ τῶν προσόδων, καὶ τῆς τῶν ὅπλων καὶ βελῶν παρασκευῆς· ἔτι δὲ πρὸς ταῖς ὑπαρχούσαις μακραῖς ναυσὶν ἑτέρας ἐναυπηγήσατο· [1] προσεπελάβετο δὲ καὶ τῶν ἐν τῇ μεσογείῳ χωρίων καὶ πόλεων τὰς πλείστας. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

Romani cum Samnitibus bellum gerebant,

ι΄. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, Ῥωμαῖοι μὲν ἔννατον ἔτος ἤδη διεπολέμουν πρὸς Σαμνίτας· καὶ κατὰ μὲν τοὺς ἔμπροσθεν χρόνους μεγάλαις δυνάμεσιν ἦσαν [2] διηγωνισμένοι· τότε δὲ εἰς τὰς πολεμίας εἰσβολὰς ποιούμενοι [3] χώρας, μέγα μὲν οὐδὲν οὐδὲ μνήμης ἄξιον διεπρά-

1 Προσελάβετο Baſil.

2 Διαγωνισάμενοι Reg. 1. διαγωνισμένοι Leid. & Baſ. Paullo ante Σαυνίτας Reg. 2.

3 Omittit Reg. 2. Venet. notavitque aſteriſco Steph. In Baſil. omnia uſque ad ποιούμενοι culpa librarii deſunt.

promiſſis erigens, omnes autem verborum blandimentis populariter illectans, favorem haud mediocrem ſibi conſcivit. Et licet tantum iam principatum obtineret, tamen neque diadema ſumſit, neque ſtipatoribus ſe muniit, neque difficilem ad ſe aditum praebere voluit, quae pleriſque omnibus in more tyrannis poſita ſunt. Reditibus etiam, armorumque & telorum confectioni operam dedit. Ad priores inſuper naves longas, compaginavit alias. Ex pagis denique & oppidis mediterraneis pleraque ditioni ſuae adiecit. Atque in hoc tum ſtatu res Sicilienſium erant.

X. Per Italiam interim Romani iam nonum cum Samnitibus annum belligerabantur. Et antehac quidem magnis inter ſe viribus decertarant, ſed tunc incurſatis hoſtium ſuorum agris, nihil egregium memoriaque ad-

ξαντο, διετέλουν δὲ τοῖς τε φρουρίοις προσβολὰς ποιούμενοι, καὶ τὴν χώραν λεηλατοῦντες. ἐπόρθησαν δὲ καὶ τῆς Ἀπουλίας τὴν Δαυνίαν πᾶσαν. καὶ προσαγαγόμενοι [1] Κανυσίους, ὁμήρους παρ᾽ αὐτῶν ἔλαβον. προσέθηκαν δὲ καὶ δύο φυλὰς ταῖς προϋπαρχούσαις, τήν τε Φαλερίναν καὶ τὴν [2] Ὠφεντίναν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Κροτωνιᾶται πρὸς μὲν Βρεττίους διελύσαντο, πρὸς δὲ τοὺς ἐκπεπτωκότας τῶν πολιτῶν ὑπὸ τῆς δημοκρατίας, διὰ τὴν πρὸς Ἡρακλείδην καὶ Σωσίστρατον κοινωνίαν (περὶ ἧς ἐν τῇ [3] πρὸ ταύτης βίβλῳ τὰ κατὰ μέρος διήλθομεν) δεύτερον ἔτος ἤδη πολεμοῦντες, Πάρωνα καὶ Μενέδημον ἄνδρας ἐπιφανεῖς στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν. οἱ δὲ φυγάδες ἐκ Θουρίων ὁρμήσαντες καὶ προσλαβόντες μισθοφόρους τριακοσίους, ἐπεχείρησαν μὲν νυκτὸς παρεισπίπτειν εἰς τὴν πατρίδα· ἀποκρουσθέντες δ᾽ ὑπὸ τῶν Κροτωνιατῶν, κατεστρατοπέ-

Crotoniatae cum Brutiis, & cives cum civibus.

1 Κανυσίους Reg. 1. Leid. & Sigon. in Livii L. IX, 20.

2 Ὠφεντίναν ſolus Reg. 1. alii omnes Ὠφελτ. ſicuti & Φαλέρναν.

3 Προτέρᾳ Baſil. & Vatic. Paullo poſt εἰς στρατηγοὺς ἐχειροτόνησαν Reg. 1. nulla cauſa.

modum dignum peragebant: caſtellorum tantum oppugnationi ac depopulationi terrae immorabantur continuo. In Apulia tamen Dauniam vaſtarunt univerſam, & ſubactis Canuſiis obſides ab iiſdem acceperunt. Duae praeterea tribus adiectae ceteris Falerina & Ufentina ſunt. Haec dum geruntur, Crotoniatae cum Brutiis tranſigunt: ſed bello cum civibus, propter conſpirationem cum Heraclide ac Soſiſtrato, (de qua proximo ante hunc libro ſpeciatim diſſeruimus) a populari ſocietate expulſis, in alterum nunc annum protracto, Paronem & Menedemum, viros illuſtres, per ſuffragia praeficiunt. Interea exſules Thuriis profecti, mercenariis ad CCC conductis, noctu in patriam irrumpere conantur. Sed a Cro-

δευσαν ἐπὶ τῶν μεθορίων τῆς Βρεττίων χώρας· μετ᾽ ὀλίγον δὲ τῆς πολιτικῆς δυνάμεως ἐπελθούσης [1] πολλαπλασίου, παντες μαχόμενοι κατεσφάγησαν. ἡμεῖς δὲ ἐπεὶ τὰ περὶ Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν [2] διεληλύθαμεν, διαβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὰ λοιπὰ μέρη τῆς Εὐρώπης.

Olympias in Macedoniam redux & Philippum & Eurydicen vita privat,

ια΄. Κατὰ γὰρ τὴν Μακεδονίαν, Εὐρυδίκη τῆς βασιλείας προεστηκυῖα, καὶ πυνθανομένη τὴν Ὀλυμπιάδα παρασκευάζεσθαι πρὸς τὴν κάθοδον, πρὸς μὲν Κάσσανδρον εἰς Πελοπόννησον ἀπέστειλε βιβλιαφόρον, ἀξιοῦσα βοηθεῖν τὴν ταχίστην. τῶν δὲ Μακεδόνων τοὺς [3] πρακτικωτάτους ἀνακαλουμένη δωρεαῖς καὶ μεγάλαις ἐπαγγελίαις, ἰδίους ταῖς εὐνοίαις κατεσκεύαζε. Πολυσπέρχων δὲ δύναμιν ἤθροισε, προσλαβόμενος Αἰακίδην τὸν Ἠπειρώτην, καὶ [4] κατήγαγεν Ὀλυμπιάδα μετὰ τοῦ Ἀλεξάνδρου παιδὸς ἐπὶ τὴν βασιλείαν. ἀκούων οὖν Εὐρυδίκην ἐν Εὐίοις τῆς Μακεδονίας οὖσαν

1 Πολλαπλασίας Leid.
2 Διήλθομεν Leid. cum Reg. 1.
3 Πρατικωτάτους ἀνακαλουμένη Reg. 2. πατρικωτάτους ἀνακαλουμ. Baſil.
4 Κατῆγεν Leid. Reg. 1.

toniatis repulſi, in Brutiorum confiniis caſtra ponunt. At exiguo poſt longe maiore civium manu contra illos egreſſi, omnes inter pugnandum conciduntur. Nos Siciliae atque Italiae res exſecuti, ad reliquos Europae tractus ſermonem transferemus.

XI. In Macedonia Eurydice regno praeſidens, ubi Olympiadem ad reditum ſe accingere reſcivit, tabellario ad Caſſandrum miſſo in Peloponneſum, rogat, ut quam celerrime opem ferat, & Macedonum gnaviſſimos muneribus promiſſiſque ingentibus evocatos, ad favendum ſuis partibus inducit. Interea Polyſperchon, adiuncto ſibi Aeacida Epirota, Olympiadem cum Alexandri filio in regnum reducit. Audienſque, Eurydicen ad Evia Macedo-

μετὰ τῆς δυνάμεως, ὥρμησεν ἐπ' αὐτὴν, σπεύδων μιᾷ μάχῃ κρῖναι τὰ πράγματα. ἀντιταχθέντων δ' ἀλλήλοις τῶν στρατοπέδων, οἱ Μακεδόνες, ἐντραπέντες τὸ τῆς Ὀλυμπιάδος ἀξίωμα, καὶ τῶν εὐεργεσιῶν ἀναμιμνησκόμενοι τῶν Ἀλεξάνδρου, μετεβάλοντο. Φίλιππος μὲν οὖν [1] βασιλεὺς εὐθὺς ἥλω μετὰ τῆς θεραπείας· ἡ δ' Εὐρυδίκη μετὰ Πολυκλέους ἑνὸς τῶν συμβούλων εἰς Ἀμφίπολιν ἀποχωροῦσα συνελήφθη. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον Ὀλυμπιὰς τῶν βασιλικῶν σωμάτων κυριεύσασα, καὶ χωρὶς κινδύνων τὴν βασιλείαν παραλαβοῦσα, [2] τὴν εὐτυχίαν οὐκ ἤνεγκεν ἀνθρωπίνως· ἀλλὰ τήν τ' Εὐρυδίκην καὶ τὸν ἄνδρα Φίλιππον τὸ μὲν πρῶτον εἰς φυλακὴν καταθεμένη, κακουχεῖν ἐπεχείρησε. περιοικοδομήσασα γὰρ αὐτῶν ἐν βραχεῖ τόπῳ τὰ σώματα, διὰ μιᾶς στενῆς ὑποδοχῆς ἐχορήγει [3] τὰ ἀναγκαῖα. ἐπὶ πολλὰς δ' ἡμέρας παρανομήσασα τοὺς ἠτυχηκότας,

1 Ὁ βασιλεὺς Reg. 2.
2 Τὴν βασιλείαν Baſil.
3 Τὰ δίκαια Vatic. Venet. cum Baſil.

niae cum exercitu verſari, uno proelio totum abſolvere negotium feſtinans, raptim in eam ducit. Iamque caſtra caſtris oppoſita erant: cum Olympiadis dignitatem reveriti Macedones, recordati Alexandri in ſe benefacta, mutarunt animos. Philippus ergo rex cum ſuo famulitio ſtatim capitur. Eurydice autem, cum Polycle, ex conſiliariis uno, Amphipolim regreſſa, poſtea comprehenditur. Hunc ad modum regiis potita corporibus Olympias, & citra periculum regnum adepta, fortunae proſperitatem non humaniter tulit; ſed Eurydicen & virum eius Philippum, initio quidem in cuſtodiam traditos, male tractare inſtituit. Nam corpora illorum in loco perexiguo concluſit, ubi per unum tantum receptaculum, quod anguſtiſſimum erat, neceſſaria exhiberentur; & per multos ita dies praeter ius & aequum in

ἐπειδὴ παρὰ τοῖς Μακεδόσιν ἠδόξει, διὰ τὸν πρὸς τοὺς πάσχοντας ἔλεον, τὸν μὲν Φίλιππον προσέταξε Θραξί τισιν [1] ἐκκεντῆσαι, βασιλέα γεγενημένον ἓξ ἔτη καὶ μῆνας τέτταρας· τὴν δ' Εὐρυδίκην παῤῥησιαζομένην, καὶ βοῶσαν αὐτῇ μᾶλλον προσήκειν ἤπερ Ὀλυμπιάδι τὴν βασιλείαν, ἔκρινε μείζονος ἀξιῶσαι τιμωρίας. εἰσέπεμψεν οὖν αὐτῇ ξίφος, καὶ βρόχον, καὶ κώνειον, καὶ συνέταξε τούτων ᾧ βούλοιτο καταχρήσασθαι πρὸς τὸν θάνατον, οὔτε τὸ [2] προγεγενημένον ἀξίωμα τῆς παρανομουμένης ἐντραπεῖσα τὸ παράπαν, οὔτε τῆς κοινῆς τύχης εἰς οἶκτον ἐλθοῦσα. τοιγαροῦν [3] τῆς ὁμοίας μεταβολῆς τυχοῦσα, τῆς ὠμότητος ἀξίαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου καταστροφήν. Εὐρυδίκη μὲν γὰρ κατευξαμένη, παρόντος τοῦ κομίσαντος, τῶν ὁμοίων δωρεῶν Ὀλυμπιάδα τυχεῖν, τὸν μὲν ἄνδρα περιέστειλεν, ἐπιμεληθεῖσα τῶν τραυμάτων, ὡς ποθ' ὁ καιρὸς συνεχώρει· ἑαυτὴν δ' ἀνα-

1 Ἐκκεντίσαι Baſil. 2 Προγεγονὸς Leid. 3 Deſit Baſil.

miſeros deſaeviit. Cum vero apud Macedones, ob miſericordiam illorum erga afflictos, male audiret, Philippum Thracibus quibuſdam configendum tradidit; poſtquam VI annos & IV menſes rex fuerat. Eurydicen, quod linguam non contineret, & ſibi magis, quam Olympiadi, regnum convenire, vociferaretur, maiori afficiendam ſupplicio iudicavit. Gladium igitur, & laqueum, cicutamque ei miſit cum optione, ut quocunque iſtorum mallet, mortem ſibi conſciſceret, neque priſtinam tam inique oppreſſae dignitatem aeſtimans, neque ad communis fortunae commiſerationem ſe demittens. Idcirco eandem experta mutationem, dignum crudelitate ſua exitum vitae habuit. Nam Eurydice, praeſente adhuc illo, qui attulerat, Deos comprecata, ut dona Olympiadi ſimilia obtingerent, maritum, curatis vulneribus, prout tempus concedebat, obvelavit: & ſe ipſam de cingulo

κρεμάσασα τῇ ζώνῃ, κατέστρεψε τὸν βίον, οὔτε δακρύσασα τὴν ἑαυτῆς τύχην, οὔτε τῷ μεγέθει τῶν συμπτωμάτων ταπεινωθεῖσα. Ὀλυμπιὰς δὲ, τούτων διαφθαρέντων, ἀνεῖλε μὲν τὸν Νικάνορα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, κατέστρεψε δὲ τὸν Ἰόλλου [1] τάφον, μετερχομένη, καθάπερ ἔφησε, τὸν Ἀλεξάνδρου θάνατον. ἐπέλεξε δὲ καὶ τῶν Κασσάνδρου φίλων τοὺς ἐπιφανεστάτους ἑκατὸν Μακεδόνας, οὓς [2] ἅπαντας ἀπέσφαξεν. ἐν τοιούτοις δὲ παρανομήσασι πληροῦσα τὸν ἑαυτῆς θυμὸν, ταχὺ πολλοὺς τῶν Μακεδόνων ἐποίησε μισῆσαι τὴν ὠμότητα. πάντες γὰρ ἀνεμιμνήσκοντο τῶν Ἀντιπάτρου λόγων, ὃς, καθάπερ χρησμῳδῶν, ἐπὶ τῆς τελευτῆς παρεκελεύσατο, μηδέποτε συγχωρῆσαι γυναικὶ τῆς βασιλείας [3] προστατῆσαι. τὰ μὲν οὖν κατὰ Μακεδονίαν τοῦτον τὸν τρόπον διοικηθέντα, πρόδηλον εἶχε τὴν ἐσομένην μεταβολήν.

multoſque ſimul Caſſandri amicos.

ιβʹ. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν, Εὐμένης μὲν ἔχων τοὺς

Res in Aſia geſtae.

1 Τάφρον Baſil.
2 Omittit Leid.
3 Προστάττειν Leid. conſentiente Reg. 1.

ſuſpendens, vitam abrupit, ita ut nec fortunae ſuae illacrimaret, nec ob magnitudinem calamitatum deprimi animum pateretur. His ita ſublatis, Nicanorem Caſſandri fratrem necavit, & ſepulcrum Iollae evertit, ulciſcens, uti iactitabat, Alexandri mortem. Tum e Caſſandri amicis centum Macedones delegit, quos omnes mactavit. Id genus factis immanibus dum animum explet, complures Macedonum ad deteſtandum cum odio hanc crudelitatem irritavit. Cuncti enim memores erant verborum Antipatri, quibus tanquam oraculo ſub exitum vitae praeceperat, ne mulierem regno praeeſſe ſinerent. Haec ergo ad illum adminiſtrata modum in Macedonia manifeſtam prae ſe mutationem ferebant.

XII. In Aſia vero Eumenes, Argyraſpides ſecum ha-

Eumenes hiberna apud Caras Babyloniae habuit;

ubi Python & Seleucus ei maxime adverſabantur.

Ἀργυράσπιδας Μακεδόνας, καὶ τὸν ἀφηγούμενον αὐτῶν Ἀντιγένην, παρεχείμασε μὲν τῆς Βαβυλωνίας ἐν ταῖς ὀνομαζομέναις Καρῶν κώμαις· πρὸς δὲ Σέλευκον καὶ Πύθωνα πρέσβεις ἀπέστειλεν, ἀξιῶν βοηθεῖν τοῖς βασιλεῦσι, καὶ μετ' αὐτοῦ συναγωνίσασθαι πρὸς Ἀντίγονον. τούτων δ' ὁ μὲν Πύθων τῆς Μηδίας, ὁ δ' ἕτερος τῆς Βαβυλωνίας σατράπης ἀπεδέδεικτο, καθ' ὃν καιρὸν ἡ δευτέρα διαίρεσις ἐγενήθη τῶν σατραπειῶν ἐν Τριπαραδείσῳ. οἱ δὲ περὶ Σέλευκον τοῖς μὲν βασιλεῦσιν ἔφασαν βούλεσθαι παρέχεσθαι χρείας, Εὐμένει μέντοιγε μηδέ ποθ' ὑπομένειν ποιοῦντας τὸ προσταττόμενον, οὗ Μακέδονες συνελθόντες κατέγνωσαν θάνατον· πολλὰ δὲ πρὸς ταύτην τὴν προαίρεσιν διαλεχθέντες, συνεξέπεμψαν παρ' αὐτῶν πρεσβευτὴν πρὸς [1] Ἀντιγένην καὶ τοὺς Ἀργυράσπιδας, ἀξιοῦντες ἀφιστάναι τῆς ἡγεμονίας Εὐμένη. τῶν δὲ Μακεδόνων οὐ προσεχόντων τοῖς λόγοις, Εὐμένης, ἐπαινέσας αὐτῶν τὴν προθυμίαν, ἀνέζευξε με-

1 Ἀντιγένην Baſ. ſemper. Cett. Ἀντιγένη.

bens Macedones, horumque ducem Antigenem, in pagis Babyloniae, qui Carae nominantur, hibernabat. Is miſſis ad Seleucum & Pythonem legatis, poſtulavit, ut auxilia regibus ſubminiſtrantes, communi ſecum bello Antigonum impugnarent. Ex his Python Mediae, alter Babyloniae ſatrapa deſignatus fuerat, cum ſecunda ſatrapiarum diviſio fieret in Triparadiſo. Seleucus autem cum ſociis, ſe regibus quidem neceſſaria exhibiturum, ſed Eumenis imperata ut faceret, commiſſurum nunquam, cui publico Macedones concilio ſupplicium capitale irrogaſſent, reſpondit. Multiſque in hanc ſententiam diſputatis, per legatum Antigenem & Argyraſpides, ut abdicarent imperio Eumenem, ſollicitarunt. Cum vero non acciperent poſtulata Macedones, collaudata ipſorum erga ſe propenſione, Eumenes, cum exercitu progreſ-

τὰ τῆς δυνάμεως, καὶ παραγενηθεὶς ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν, κατεστρατοπέδευσε, τῆς Βαβυλῶνος ἀπέχων σταδίους τριακοσίους· καὶ πρόθεσιν μὲν εἶχεν εἰς Σοῦσα ποιεῖσθαι τὴν πορείαν, διανοούμενος τὰς ἐκ τῶν ἄνω σατραπειῶν δυνάμεις μεταπέμπεσθαι, καὶ τοῖς βασιλικοῖς θυσαυροῖς χρήσασθαι πρὸς τὰς [1] κατεπειγούσας χρείας. ἠναγκάζετο δὲ τὸν ποταμὸν διαβαίνειν, διὰ τὸ τὴν μὲν κατόπιν χώραν προνενομεῦσθαι, [2] τὴν δὲ πέραν ἀκέραιον εἶναι, καὶ δαψιλεῖς δύνασθαι παρέχεσθαι τροφὰς τῷ στρατοπέδῳ. συναγαγόντος οὖν αὐτοῦ πλοῖα πανταχόθεν πρὸς τὴν διάβασιν, οἱ περὶ Σέλευκον καὶ Πύθωνα κατέπλευσαν δυσὶ μὲν τριήρεσι, κοντωτοῖς δὲ πλείοσιν. [3] ἔτι γὰρ τὰ σκάφη ταῦτα περὶ γῆν ἦν ἐκ τῶν ὑπ' Ἀλεξάνδρου ναυπηγηθέντων περὶ Βαβυλῶνα.

Maximis inſidiis Eumenes ad Tigrin circumventus.

ιγ'. Ταῦτα δὲ προσαγαγόντες πρὸς τὴν ἔκβασιν,

1 Ἐπειγούσας Baſil.

2 Τὴν δ' ἑτέραν ἀκερ. ora Steph. Reg. 1. Leid. ſine cauſa.

3 Ἦσαν δὲ τὰ σκάφη ταῦτα τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου &c. Steph. marg. Reg. 1. non diſſentiente Leid.

ſus, iuxta Tigrin flumen caſtra poſuit, ut trecentis a Babylone ſtadiis abeſſet. Suſa autem contendere, propoſitum ipſi erat: quod in animo haberet, copias e provinciis ſuperioribus evocare, theſauriſque regiis uti, quando neceſſitas urgeret. Sed amnem tranſire cogebatur, propterea quod pabulationibus, & praedis agendis regio citerior iam depaſta eſſet, ulterior autem adhuc intacta largum exercitui commeatum ſuppeditare poſſet. Dumque navigia undique ad tranſitum conquirit, Seleucus & Pytho triremibus duabus & compluribus aliis, quae contis agitantur, navigant. Nam hae naves adhuc in terra remanſerant ex illis, quas Alexander Babylone conſtruxerat.

XIII. His ad traiectus locum appulſis, denuo Mace-

πάλιν ἐπεχείρουν τοὺς Μακεδόνας πείθειν ἀποστῆσαι τὸν Εὐμένη τῆς στρατηγίας, καὶ μὴ προάγειν καθ᾽ αὐτῶν ἄνδρα ξένον, καὶ πλείστους [1] Μακεδόνας ἀνῃρηκότα. οὐδενὶ δὲ τρόπῳ τῶν περὶ τὸν Ἀντιγένην πειθομένων, οἱ περὶ Σέλευκον προσπλεύσαντες πρός τινα διώρυγα παλαιὰν, ἀνέῤῥηξαν τὴν ἀρχὴν αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ χρόνου συγκεχωσμένην. περικλυσθείσης δὲ τῆς τῶν Μακεδόνων στρατοπεδείας, καὶ πάντῃ τοῦ συνεχοῦς τόπου λιμνάσαντος, ἐκινδύνευσεν ἅπαν ἀπολέσθαι τὸ στρατόπεδον [2] ὑπὸ τῆς πλήμης. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἔμειναν ἐφ᾽ ἡσυχίας, ἀπορούμενοι πῶς χρηστέον τοῖς πράγμασι· τῇ δ᾽ ὑστεραίᾳ παραστησάμενοι τὰ κοντωτὰ πλοῖα, περὶ τριακόσια τὸν ἀριθμὸν ὄντα, διεβίβασαν τὸ κράτιστον τῆς δυνάμεως, οὐδενὸς παρενοχλοῦντος κατὰ τὴν ἔκβασιν. οἱ γὰρ περὶ Σέλευκον ἱππεῖς μόνον εἶχον, καὶ τούτους πολὺ τοῖς ἀριθμοῖς λειπομένους τῶν

1 Μακεδόνων ora Steph. & Baſ.

2 Οὐ μὴν ἀλλ᾽ ὑπὸ τῆς πλήμης (πλύμμης Reg. 1. πλήμμης Leid.) ὑστέρουν, ὑπάρχοντες ἐκπεπληγμένοι τὸ παράδοξον. ἐκείνην μὲν ora Steph. Leid. Reg. 1.

donibus perſuadere nituntur, ut Eumeni imperium abrogent, nec contra ſe provehant hominem peregrinum, & qui Macedonum compluribus necis auctor exſtitiſſet. At cum nullo Antigenes pacto ſibi perſuadere ſineret, Seleuciani ad foſſam quandam veterem ſubvecti, principium eius, longinquitate temporis obſtructum, dirumpunt. Macedonum igitur caſtra inundant: & totus ille tractus undique ſtagnat: adeo ut in periculum internecionis, per eluvionem illam, exercitus veniret. Illum ergo diem quieti permanebant, quomodo his rebus conſulendum eſſet ambigentes. Poſtridie vero navigiis, quae contis impelluntur, adhibitis, (erant autem numero CCC) praecipuum exercitus robur, nemine tranſitum interturbante, tranſportant. Seleucus enim equitatum ſolummodo, verum longe inferiorem numero adverſariis, penes

ἐναντίων. νυκτὸς δὲ ἤδη καταλαμβανούσης, Εὐμένης μὲν ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς ἀποσκευῆς, πάλιν εἰς τοὐπίσω διεβίβασε τοὺς Μακεδόνας. εἰσηγησαμένου δέ τινος τῶν ἐγχωρίων, ἐπεβάλετό τινα τόπον ἀνακαθαίρειν, δι' οὗ ῥάδιον ἦν ἀποστρέψαι τὴν διώρυγα, καὶ βάσιμον κατασκευάσαι τὴν πλησίον χώραν. ἃ δὴ συνιδόντες οἱ περὶ Σέλευκον, καὶ βουλόμενοι τὴν ταχίστην αὐτοὺς ἐκ τῆς ἰδίας σατραπείας ἀπαλλάξαι, πρέσβεις ἀπέστειλαν ὑπὲρ ἀνοχῶν, συγχωρήσαντες τὴν διάβασιν. εὐθὺς δὲ καὶ βιβλιαφόρους ἀπέστειλαν πρὸς Ἀντίγονον εἰς Μεσοποταμίαν, ἀξιοῦντες ἥκειν τὴν ταχίστην μετὰ τῆς δυνάμεως, πρὶν ἢ καταβῆναι τοὺς σατράπας μετὰ τῶν δυνάμεων. Εὐμένης δὲ διαβὰς τὸν Τίγριν, καὶ παραγενόμενος εἰς τὴν Σουσιανὴν, εἰς τρία μέρη διεῖλε τὴν δύναμιν, διὰ τὴν τοῦ σίτου σπάνιν. ἐπιπορευόμενος δὲ τὴν χώραν κατὰ μέρος, σίτου μὲν παντελῶς ἐσπάνιζεν· ὄρυζαν δὲ καὶ σήσαμον καὶ φοίνικα διέδωκε τοῖς στρατιώ-

Tandem Tigrin tranſgreſſus & in Suſianam delatus,

ſe habebat. Iamque nox appetebat, cum Eumenes, de impedimentis anxius, retro Macedones iterum tranſmittit, & docente quodam indigena, locum quendam purgare inſtituit, qua foſſam divertere, ac meabilem reddere tractum vicinum, facile erat. Quo Seleucus animadverſo, cum illos e ſatrapia ſua quamprimum excedere cuperet, de induciis legatos mittit, liberumque illis tranſitum permittit. Sed e veſtigio miſſis ad Antigonum in Meſopotamiam tabellariis, ut quam citiſſime cum exercitu veniat, antequam ſatrapae cum ſuis copiis deſcenderint, ipſum orat. Eumenes autem Tigrin tranſgreſſus, ut in Suſianam pervenit, exercitum in tria agmina, propter frumenti penuriam, diviſit. Et ſic tripartitum per regionem iter habens, tritici magnam ſentit inopiam: oryzam igitur ſeſamumque ac fructus palmae, quibus

ταις, δαψιλῶς ἐχούσης τῆς χώρας τοὺς τοιούτους καρπούς. πρὸς δὲ τοὺς ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις ἡγεμόνας ἣν μὲν καὶ πρότερον ἀπεσταλκὼς τὰς παρὰ τῶν βασιλέων ἐπιστολὰς, ἐν αἷς ἦν γεγραμμένον πάντα πειθαρχεῖν Εὐμένει, καὶ τότε δὲ βιβλιαφόρους ἀπέστειλεν, ἀξιῶν ἀπαντᾷν εἰς τὴν Σουσιανὴν ἅπαντας μετὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων. καθ' ὃν δὴ χρόνον συνέβη κἀκείνους ἠθροικέναι τὰ στρατόπεδα, καὶ συνδεδραμηκέναι πρὸς ἀλλήλους δι' ἑτέρας αἰτίας, [1] ὑπὲρ ὧν ἀναγκαῖον προειπεῖν.

superiorum provinciarum ſatrapas in auxilium vocat.

ιδ'. [2] Πύθων σατράπης μὲν ἀπεδέδεικτο Μηδίας, στρατηγὸς δὲ τῶν ἄνω σατραπειῶν ἁπασῶν, [3] γένει Παρθυαῖος. ὃς Φιλώταν μὲν τὸν προϋπάρχοντα στρατηγὸς ἀπέκτεινε, τὸν δὲ αὐτοῦ ἀδελφὸν Εὔδαμον ἀντὶ τούτου κατέστησεν. οὗ γενομένου, συνέδραμον οἱ λοιποὶ σατράπαι πάντες, φοβηθέντες μὴ τὸ παραπλήσιον πά-

Hi tum maxime exercitus contra Pythonem coactos habebant.

1 Ὅπερ ἀναγκαῖον Baſil.
2 Πύθων Reg. 1. Πείθων Leid. Cett. Πίθων.
3 Γενόμενος, Παρθυαίας Φιλώταν μὲν Reg. 1. γενόμενος, Φιλώταν μὲν τὸν Παρθυαίας στρατηγὸν Leid. In Ven. γενόμενος Παρθυαῖος, at Vat. γενὸ Παρθυαῖος.

regio illa abundabat, inter milites diſtribuit. Quamquam vero iam antea regum literas ad ſuperiorum praefectos ſatrapiarum perferendas curarat: tamen etiam tunc mittit tabellarios, rogatum, ut cum ſuis quiſque copiis in Suſiana occurrerent omnes. Quo tempore contigerat, ut & ipſi exercitus haberent congregatos, interque ſe coirent alias ob cauſas: de quibus hic aliquid praemitti neceſſum eſt.

XIV. Pytho totius Mediae ſatrapes, & dux provinciarum omnium ſuperiorum deſignatus erat, natione Parthus, qui Philotam antehac ducem interemerat, fratremque ſuum Eudamum in locum illius ſuffecerat. Quo perpetrato, reliqui ſatrapae omnes concurrere, ne ſimili modo tractarentur, veriti, quod turbulenti Python in-

θωσιν, ὄντος τοῦ Πύθωνος κινητικοῦ, καὶ [1] μεγάλαις ἐπιβολαῖς περιβαλλομένου. περιγενόμενοι δὲ αὐτοῦ μάχῃ, καὶ πολλοὺς τῶν συναγωνισαμένων [2] ἀνελόντες, ἐξήλασαν ἐκ τῆς Παρθυαίας. κἀκεῖνος τὸ μὲν πρῶτον ἀνεχώρησεν εἰς Μηδίαν, μετ᾽ ὀλίγον δ᾽ εἰς τὴν [3] Βαβυλῶνα παραγενόμενος, παρεκάλει τὸν Σέλευκον βοηθεῖν αὐτῷ, καὶ κοινωνεῖν τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. διὰ δὴ ταύτας τὰς αἰτίας τῶν ἄνω [4] σατραπῶν συνηθροικότων [5] εἰς τὸ αὐτὸ τὰ στρατόπεδα, παρῆσαν οἱ παρ᾽ Εὐμένους βιβλιαφόροι πρὸς ἑτοίμας τὰς δυνάμεις. ἦν δὲ τῶν ἡγεμόνων ἐπιφανέστατος μὲν καὶ κοινῷ δόγματι πάντων τὴν στρατηγίαν παραλαβὼν Πευκέστης, γεγενημένος Ἀλεξάνδρου σωματοφύλαξ, καὶ προηγμένος ὑπὸ τοῦ βασιλέως δι᾽ ἀνδρείαν. σατραπείαν δ᾽ εἶχεν [6] ἔτη πλείονα τῆς Περσίδος, καὶ [7] μεγάλης ἀποδοχῆς ἐτύγ-

Summum imperium gerebat Peuceſtes, Perſidis ſatrapa.

1 Μεγάλου ταῖς ἐπιβολαῖς. περιβαλομένου δ᾽ αὐτοῦ μάχῃ Reg. 1. Leid.

2 Ἀνελόντος, ἐξήλασεν ἐκ τῆς σατραπείας. κἀκεῖνος εἰς Μηδίαν ἀπεχώρησεν Reg. 1.

3 Βαβυλωνίαν Steph. marg. cum Leid. & Reg. 1.

4 Σατραπειῶν Reg. 2. Baſil.

5 Εἰς ταυτὸ Reg. 1. Mox ἑτοίμους idem. Leid. tum ſtatim παρειληφώς· non male.

6 Ἔτη πλείονα Ven. Reg. 2. Baſ. Vulgo τὴν πλείονα.

7 Μεγίστης ora Steph. Leid. & Reg. 1.

genii eſſet, magniſque ſe conatibus implicaret. Superatum igitur proelio, ubi magnam eius militum partem conciderant, e Parthia hominem profligarunt. Ille quidem principio receptum in Media quaerebat. Sed brevi poſt Babylonem profectus, Seleucum, ut ſibi auxilium ferret, eaſdem ſpes amplexus, rogitabat. His ergo de cauſis poſtquam exercitus unum in locum contraxiſſent ſatrapae, Eumenis tabellarii ad expeditas iam copias venere. Nobiliſſimus inter duces erat, & communi omnium ſcito imperium gerebat Peuceſtes, corporis quondam Alexandri cuſtos, & propter fortitudinem a rege evectus. Satrapiam vero tenuerat Perſidis per plures annos, ma-

χανε παρὰ τοῖς ἐγχωρίοις. δι' ἃς αἰτίας φασὶ καὶ τὸν Ἀλέξανδρον αὐτῷ μόνῳ Μακεδόνων συγχωρῆσαι Περσικὴν φορεῖν στολὴν, χαρίζεσθαι βουλόμενον τοῖς Πέρσαις, καὶ διὰ τούτου νομίζοντα κατὰ πάντα ἕξειν τὸ ἔθνος ὑπήκοον. εἶχε δὲ τότε Πέρσας τοξότας μὲν καὶ σφενδονήτας μυρίους, τοὺς δ' εἰς τὴν Μακεδονικὴν τάξιν καθωπλισμένους παντοδαποὺς τρισχιλίους, ἱππεῖς δὲ Ἕλληνας μὲν καὶ Θρᾶκας ἑξακοσίους, Πέρσας δὲ πλείους τῶν τετρακοσίων. Πολέμων δ' ὁ Μακεδὼν, Καρμανίας σατράπης ἀποδεδειγμένος, εἶχε πεζοὺς μὲν χιλίους πεντακοσίους, ἱππεῖς δὲ ἑπτακοσίους· καὶ [1] Σιβύρτιος μὲν τῆς Ἀραχωσίας ἡγούμενος παρείχετο πεζοὺς μὲν χιλίους, [2] ἱππεῖς δὲ δέκα πρὸς τοῖς ἑκατὸν ἕξ. [3] Ἀνδρόβαζος δ' ἐκ Παροπαμισαδῶν, [4] τοῦ Ὀξυάρτου κυριεύοντος τῆς σατραπείας, ἀπέσταλτο μετὰ πεζῶν

Adduntur copiarum numeri.

1 Σιβύρτιος Ven. Vat. Baſil. & Reg. uterque. Male edd. Σιβύριτος.

2 Septem quae ſequuntur vocabula margo Reg. 2. delenda monet. In Reg. 1. deſit δέκα.

3 Ἀνδροβάζων ora Steph. Ven. Ἀνδροβάζῳ Baſil.

4 Ὃς Ὀξυάρτου Baſil.

gna apud indigenas gratia valens. Quam ob cauſam etiam Alexandrum ferunt huic ſoli ex Macedonibus indulſiſſe, ut Perſicam geſtaret ſtolam, cum hac ratione Perſis gratificari vellet, eoque morigeram ad omnia ſe gentem habiturum exiſtimaret. Aderant illi tum ſagittarii & funditores Perſici decies mille, & ex diverſis gentibus in Macedonicum adoptati ordinem ter mille: equites autem ex Graecis & Thracibus ſexcenti, & ex Perſis plures quadringentis. Polemon autem Macedo, Carmaniae ſatrapes, in peditatu habebat CIↃ IↃ, in equitatu IↃ CC. Et Sibyrtius, Arachoſiae praeſes, mille peditum centumque ac ſedecim equites exhibuerat. Androbazus porro a Paropamiſadis (quam ſatrapiam Oxyartes in poteſtate habebat) cum mille ducentorum peditatu, & qua-

μὲν χιλίων καὶ διακοσίων, ἱππέων δὲ τετρακοσίων. Στάσανδρος δ' ὁ τῆς Ἀρίας καὶ Δραγγινῆς σατράπης προσειληφὼς καὶ τοὺς ἐκ τῆς Βακτριανῆς, εἶχε πεζοὺς μὲν χιλίους πεντακοσίους, ἱππεῖς δὲ χιλίους. ἐκ δὲ τῆς Ἰνδικῆς Εὔδαμος παρεγένετο μεθ' ἱππέων μὲν [1] πεντακοσίων, πεζῶν δὲ [2] τρισχιλίων, ἐλεφάντων δὲ ἑκατὸν εἴκοσι· τὰ δὲ θηρία ταῦτα παρέλαβε μετὰ τὴν Ἀλεξάνδρου τελευτὴν, δολοφονήσας [3] Πῶρον τὸν βασιλέα. οἱ δὲ πάντες μετὰ τῶν σατραπῶν ἠθροίσθησαν, πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων ὀκτακισχιλίων ἑπτακοσίων, ἱππεῖς δὲ τετρακισχίλιοι ἑξακόσιοι.

ιε'. Ἐπεὶ δὲ παρεγενήθησαν εἰς τὴν Σουσιανὴν πρὸς τοὺς περὶ τὸν Εὐμένη, συνήγαγον ἐκκλησίαν κοινὴν, ἐν ᾗ πολλὴν συνέβη γενέσθαι φιλοτιμίαν ὑπὲρ τῆς ἡγεμονίας. Πευκέστης μὲν γὰρ, διά τε τὸ πλῆθος τῶν συναγωνιζομένων, καὶ [4] διὰ τὴν παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγὴν, ἑαυτὸν ᾤετο δεῖν ἔχειν τὴν τῶν πάντων ἡγεμονίαν.

Cunctae eorum copiae cum in Suſiana Eumenianis ſe iunxiſſent, fit contentio de ſummo imperio;

1 Τριακοσίων Steph. marg. Leid. Reg. 1. qui paullo ante ἦγε πεζοὺς μὲν, ſatis probe.
2 Τριακοσίων Venet. Baſil.
3 Πρῶτον Baſil.
4 Praepoſitio deſit in Baſil.

dringentorum equitatu miſſus erat. Staſander Ariae & Dranginae Satrapes, adiunctis ſibi Bactrianis, peditum habebat mille quingentos, equitum mille. Ex India venerat Eudamus cum IↃ equitibus, tribus peditum millibus & CXX elephantis. Quas feras poſt Alexandri obitum, Poro per dolum interfecto, nactus erat. Univerſim cum Satrapis congregata erant amplius XVIII millia peditum, & ſeptingenti, equitum millia IV & IↃC.

XV. Hi cum in Suſianam ad Eumenianos perveniſſent, concionem publicam advocant, in qua ingens de ſummo imperio contentio exoritur. Peuceſtes enim ob multitudinem caſtra eius ſectantium, & praerogativam ab Alexandro acceptam, ſe rerum ſummae praeficien-

Ἀντιγένης [1] δὲ, τῶν Ἀργυρασπίδων Μακεδόνων στρατηγῶν, ἔφη δεῖν δοθῆναι τὴν ἐξουσίαν τῆς αἱρέσεως τοῖς μετ' αὐτοῦ Μακεδόσι συγκαταπεπολεμηκόσιν Ἀλεξάνδρῳ τὴν Ἀσίαν, καὶ γεγονόσι διὰ τὰς ἀρετὰς ἀνικήτοις. Εὐμένης δὲ, [2] φοβούμενος μὴ διὰ τὴν πρὸς ἀλλήλους στάσιν εὐχείρωτοι κατασταθῶσιν Ἀντιγόνῳ, συνεβούλευεν, ἕνα μὲν μὴ καθιστᾷν ἡγεμόνα, πάντας δὲ τοὺς προκεκριμένους ὑπὸ τοῦ πλήθους σατράπας καὶ στρατηγοὺς, εἰς τὴν βασιλικὴν αὐλὴν συνιόντας καθ' ἡμέραν βουλεύεσθαι κοινῇ περὶ τῶν συμφερόντων. ἵστατο γὰρ Ἀλεξάνδρῳ τετελευτηκότι σκηνὴ, καὶ κατὰ ταύτην θρόνος, πρὸς ᾧ θύοντες εἰώθεισαν συνεδρεύειν περὶ τῶν κατεπειγόντων. πάντων δὲ διασημαινομένων τὸ ῥηθὲν ὡς συμφέρον εἰρημένον, συνῆγε καθ' ἡμέραν συνέδριον οἷόν τινος δημοκρατουμένης πόλεως. μετὰ δὲ ταῦτα παρελθόντων αὐτῶν εἰς Σοῦσα, παρὰ τῶν θησαυρο-

quam controverſiam Eumenes diremit ita, ut conſeſſus ducum habendos proponeret.

1 Neque hanc vocem agnoſcit Baſil.

2 Φοβούμενος ἵνα μὴ ſolus e ſuo Cod. Leid.

dum cenſebat. Antigenes, dux Argyraſpidum ex Macedonia, Macedonibus ſuis, qui cum Alexandro armis ſubegiſſent Aſiam, & virtute ſe invictos declaraſſent, arbitrium electionis permittendum eſſe confirmabat. Interim Eumenes, ne propter diſſidium facilem de ſe victoriam praeberent Antigono, veritus, conſulebat, ne unum ſibi imperatorem crearent; ſed omnes, quos ſatrapas & ductores ſibi multitudo praepoſuiſſet, in regium praetorium quotidie congreſſi de commodis publicis deliberarent. Erectum enim fuerat Alexandro tabernaculum, inque eo ſolium, ad quod ſollemni ſacrorum ritu conſeſſus agitare de urgentibus negotiis ſolebant. Cum igitur omnes utilem eſſe hanc ſententiam applauſu demonſtraſſent, quotidie, velut in civitate quadam popularis adminiſtrationis, conſeſſus habebant. Hinc Suſa digreſſis,

φυλακούντων Εὐμένης ἔλαβε χρημάτων πλῆθος, ὅσον ἦν ἱκανὸν εἰς τὰς χρείας. μόνῳ γὰρ τούτῳ διὰ τῶν ἐπιστολῶν οἱ βασιλεῖς [1] συνετετάχεισαν διδόναι, καθότι ἂν αὐτὸς προαιρῆται. μισθοδοτήσας δὲ τοὺς Μακεδόνας εἰς ἓξ μῆνας, Εὐδάμῳ τῷ τοὺς ἐλεφάντας [2] κατάγοντι ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἔδωκε διακόσια τάλαντα, τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰς τῶν θηρίων δαπάνας, τῷ δὲ ἔργῳ διὰ τῆς δωρεᾶς ταύτης θεραπεύων τὸν ἄνδρα· ᾧ γὰρ ἂν τῶν στασιαζόντων οὗτος προσθοῖτο, μεγίστην ἐποιεῖτο ῥοπὴν, καταπληκτικῆς οὔσης τῆς τῶν θηρίων χρείας. τῶν δ' ἄλλων σατραπῶν ἕκαστος ἔτρεφε τοὺς ἐκ τῆς ὑφ' ἑαυτὸν χώρας συνηκολουθηκότας. Εὐμένης μὲν οὖν ἐν τῇ Σουσιανῇ διατρίβων, ἀνελάμβανε τὴν δύναμιν. Ἀντίγονος δὲ παραχειμάσας ἐν τῇ Μεσοποταμίᾳ, τὸ μὲν πρῶτον διενοήθη τοὺς περὶ τὸν Εὐμένη διώκειν ἐκ ποδὸς, πρὶν αὐξηθῆναι· ὡς δ' ἤκουσε τοὺς σατράπας καὶ τὰς

Iunctum ſatraparum agmen Antigonum a bello Eumeni inferendo avertit.

1 Συνέστησαν Leid. & Reg. 1. 2 Καταγαγόντι Reg. 1.

quantam pecuniae vim neceſſitas exigebat, Eumenes a theſaurorum cuſtodibus accepit. Huic enim ſoli, quantum poſtularet, exhibendum eſſe, reges per literas conſtituerant. Macedonibus ergo ſtipendia in VI menſes erogat, & Eudamo, qui elephantes ex India adduxerat, ducenta numerat talenta, expenſarum quidem nomine in belluas, ſed revera, ut hoc munere hominem ſibi devinciret. Cuicunque enim per obortas factiones hic ſeſe adiuncturus fuerat, ei propter uſum belluarum formidabilem, ingens momentum afferebat. Aliorum ſatraparum unuſquiſque ex regione ſua militem ſibi obnoxium alebat. Eumenes itaque in Suſiana moram trahens, exercitum recreabat. Interea Antigonus, hibernis in Meſopotamia egreſſus, Eumenis agmen, priuſquam vires collegiſſet, e veſtigio perſequi conſtituerat. Aſt ubi ſatra-

μετ' αὐτῶν δυνάμεις συνεληλυθυίας τοῖς Μακεδόσιν, ἐπέσχε τὴν σπουδὴν, καὶ τήν τε δύναμιν ἀνελάμβανε, καὶ προσκατέγραφε στρατιώτας. ἑώρα γὰρ τὸν πόλεμον μεγάλων στρατοπέδων καὶ παρασκευῆς οὐ τῆς τυχούσης προσδεόμενον.

Hoc tempore Attalus ceterique captivi (cf. XVIII, 45.) e cuſtodia elabi conantur;

ιστ'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Ἄτταλος καὶ Πολέμων καὶ Δόκιμος, ἔτι δὲ Ἀντίπατρος, καὶ Φιλώτας, οἱ μετὰ τῆς Ἀλκέτου δυνάμεως ἁλόντες ἡγεμόνες, ἐφυλάττοντο μὲν ἔν τινι φρουρίῳ καθ' ὑπερβολὴν [1] ὀχυρῷ· ἀκούσαντες δὲ τοὺς περὶ τὸν Ἀντίγονον εἰς τὰς ἄνω σατραπείας ποιεῖσθαι τὴν πορείαν, [2] νομίζοντες εὔθετον ἔχειν καιρὸν, ἔπεισάν τινας τῶν τηρούντων αὐτοὺς λῦσαι. κυριεύσαντες δ' ὅπλων ἐπέθεντο τῇ φυλακῇ περὶ μέσας νύκτας. αὐτοὶ μὲν οὖν ὀκτὼ τὸν ἀριθμὸν ὄντες, τηρούμενοι δὲ ὑπὸ στρατιωτῶν τετρακοσίων, διαφέροντες δὲ ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς εὐχειρίαις

1 Ἐχυρῷ Leid.

2 Νομίσαντες ἔχειν εὔθετον καιρὸν Leid. & Reg. 1. Mox αὐτοὺς ante λῦσαι omittit Reg. 1.

pas, &, quae cum illis eſſent, copias Macedonibus ſe coniunxiſſe acceperat, ſtudium inhibuit, otioque ſuis conceſſo, plures militiae adſcripſit. Bellum enim copiis ingentibus, apparatuque non vulgari, opus habere vidit.

XVI. Inter has rerum vices, Attalus, Polemo, Docimus, cumque his Antipater & Philotas, qui duces cum Alcetae copiis in poteſtatem venerant, in caſtello quodam incredibiliter munito aſſervabantur. Audita vero Antigoni in ſuperiores provincias expeditione, iam commodam ſe nactos opportunitatem rati, cuſtodum nonnullos, ut vincula ſibi laxent, inducunt. Armis igitur correptis, mediam circa noctem, cuſtodiam invadunt: ipſi tantum octo, & a quadringentis militibus circumſepti; at fiducia animorum & promtitudine manuum, pro-

διὰ τὴν μετ' Ἀλεξάνδρου στρατείαν, [1] Ξενοπείθη μὲν τὸν φρούαρχον συναρπάσαντες [2] ὑπὲρ τὸ τεῖχος ἔῤῥιψαν, σταδιαῖον ἐχούσης τῆς πέτρας ὕψος. τῶν δ' ἄλλων τοὺς μὲν κατασφάξαντες, τοὺς δ' ἐκβαλόντες, ἐνεπύρισαν τὰς οἰκίας. τῶν δ' ἔξωθεν καραδοκούντων προσελάβοντο τὸν ἀριθμὸν εἰς πεντήκοντα· τοῦ δὲ φρουρίου σίτου τε πλῆθος καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων ἔχοντος, [3] ἐβουλεύοντο πότερον χρὴ μένειν καὶ χρῆσθαι τῇ τῶν τόπων ὀχυρότητι, [4] καραδοκοῦντας τὴν παρ' Εὐμένους βοήθειαν, ἢ φεύγοντας τὴν ταχίστην ἀλᾶσθαι κατὰ τὴν χώραν, καιροτηροῦντας τὰς μεταβολάς. γιγνομένης δὲ πλείονος ἀντιλογίας, Δόκιμος μὲν ἐκχωρεῖν [5] συνεβούλευεν· οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄτταλον οὐκ ἔφασαν δυνήσεσθαι κακοπαθεῖν, διὰ τὴν ἐν τοῖς δεσμοῖς [6] γενομένην κακουχίαν. τούτων δὲ πρὸς ἀλλήλους διϊσταμένων, ἔφθασαν ἐκ τῶν σύνεγγυς φρουρίων συνδραμόντες στρατιῶται, πεζοὶ μὲν

ſed circumventi rurſus in cuſtodiam redeunt.

1 Ξενοπίθη Reg. 2.
2 Ἀπὸ τοῦ τείχους ora St. Leid. R. 1.
3 Ἐβουλεύσαντο Reg. 1. Leid.
4 Καραδοκούντων Baſ. Vat.
5 Συνεβούλευσεν Reg. 1.
6 Γεγενημένην Reg. 1. Leid.

pter militiam cum Alexandro, praeſtantes: & Xenopithem, qui cuſtodiae praeerat, correptum de muro petrae ſtadium altae praecipitem agunt, aliiſque partim concisis, partim exturbatis, domos incendunt. Ex illis vero, qui extrinſecus ſucceſſum rei obſervabant, ad quinquaginta intro recipiunt. Caſtellum quidem frumento & rebus alioqui neceſſariis abundabat: ſed tamen inter ſe conſultant, utrum manere, ac locorum munitione uti, ſubſidia Eumenis praeſtolantes, an fuga quam primum arrepta per agros divagari, obſervato metationis tempore, expediat. Multum in utramque partem diſputatur. Docimi quidem conſilium erat, ut excederent. Attalus vero cum ceteris, ſe propter aſſiduas vinculorum aerumnas, oberrationis mala ferre poſſe, negabat. Interea dum hi inter ſe diſſentiunt, milites e vicinis praeſidiis

πλείους τῶν πεντακοσίων, ἱππεῖς [1] δὲ τετρακόσιοι· χωρὶς δὲ τούτων ἐκ τῶν ἐγχωρίων ἄλλοι παντοδαποὶ, πλείους τῶν τρισχιλίων, οἱ στρατηγὸν [2] ἐξ ἑαυτῶν καταστήσαντες, περιεστρατοπέδευσαν τὸ χωρίον. παραδόξως δὲ πάλιν αὐτῶν κατακλεισθέντων, Δόκιμος μὲν κατάβασίν τινα κατανοήσας ἀφύλακτον, διεπρεσβεύσατο πρὸς τὴν Ἀντιγόνου γυναῖκα Στρατονίκην, οὖσαν πλησίον τῶν τόπων· καὶ δεύτερος διὰ ταύτης ἐκπηδήσας, αὐτὸς μὲν οὐκ ἔτυχε πίστεως, ἀλλ' εἰς φυλακὴν παρεδόθη· ὁ δὲ συγκαταβὰς αὐτῷ, καθηγησάμενος τοῖς πολεμίοις ἀνήγαγεν εἰς τὸ χωρίον οὐκ ὀλίγους, καὶ κατελάβετο μίαν τῶν ὀρθίων πετρῶν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἄτταλον, πολὺ λειπόμενοι τοῖς πλήθεσι, διὰ τὰς ἀρετὰς ἀντείχοντο, καὶ
[3] καθ' ἡμέραν ἀγωνιζόμενοι διεκαρτέρουν· πολιορκηθέντες δὲ ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας τέσσαρας, ἥλωσαν κατὰ κράτος.

1 Δὲ τετραχόσιοι Reg. 1. Vulgo δὲ τετραχοσίων, quod imprudentius ſumtum ex numeri eius nota υ', ut in Baſil.

2 Ἐξ αὐτῶν Reg. 1. Leid.

3 Καθημέραν Reg. 1. & Baſil. in quibus & paullo poſt καταχράτος.

accurrunt, pedites ıↄ, & equites CCCC plures, praeterque hos ex indigenis hinc inde complures alii ſupra tria millia, qui, ductore ex ſe ipſis creato, locum illum caſtris ſuis circumdant. Cum ergo contra, quam ſperarant, rurſum incluſi eſſent; Docimus, animadverſo quodam deſcenſu ab excubiis immuni, per legatum egit cum Stratonice, Antigoni uxore, quae non procul inde aberat: & cum uno comite illac exſiliit. Verum non ſervata fide, cuſtodiae mancipatus eſt. Qui cum eo deſcenderat, ducem ſe hoſtibus praebuit, nec paucis in caſtellum eductis, unum ex ſaxis praecelſis occupavit. Quamquam vero Attalus cum ſuis numero longe inferior eſſet, virtute tamen reſiſtebant, ex die in diem certamen continuantes fortiter: donec annum & IV menſes tolerata oppugnatione, in hoſtis tandem poteſtatem venerunt.

ιζ'. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοκλείδου, Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Γάϊον Ἰούνιον καὶ Κοΐντον Αἰμίλιον· Ὀλυμπιὰς δ' ὑπῆρχεν ἕκτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Δεινομένης Λάκων. περὶ δὲ τούτους τοὺς καιροὺς, Ἀντίγονος μὲν ἐκ τῆς Μεσοποταμίας ἀναζεύξας, ἧκεν εἰς τὴν Βαβυλωνίαν, κἀκεῖ συνέθετο κοινοπραγίαν Σελεύκῳ καὶ Πύθωνι· προσλαβόμενος δὲ καὶ παρὰ τούτων στρατιώτας, ἔζευξε πλοίοις τὸν Τίγριν ποταμὸν, καὶ περαιώσας τὰς δυνάμεις, ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐμένη, πυθόμενοι τὰ πεπραγμένα, Ξενοφίλῳ μὲν τῷ τὴν ἐν Σούσοις ἄκραν φυλάττοντι [1] ἐκέλευσαν μήτε τῶν χρημάτων Ἀντιγόνῳ δοῦναί τι, μήτε εἰς λόγους ἔρχεσθαι· αὐτοὶ δὲ τὰς δυνάμεις ἀναλαβόντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν, ἀπέχοντα Σούσων ὁδὸν ἡμέρας, [2] ᾗ τῆς ὀρεινῆς ἔχεται τῆς ὑπὸ τῶν αὐτονόμων κατεχομένης, οὓς Οὐξίους προσαγορεύουσι· [3] πλάτος μὲν

Olymp. CXVI, 1.

Antigonus, inita ſocietate cum Seleuco & Pythone, movet in Eumenem; hic autem ad Tigrin occurrit,

1 Διεκέλευσαν Reg. 1.
2 Ἡ -- ἔχει Baſil. Reg. 2. Vat. In edd. ᾗ τῆς &c.
3 Πλάτος δὲ κατὰ πολλοὺς μὲν τόπους &c. Leid. cum Reg. ambobus.

XVII. Poſt haec Archon erat Athenis Democlides, & Romae Conſules C. Iunius & Q. Aemilius. Tum Olympias decima ſexta agebatur poſt centeſimam, qua ſtadii victoriam retulit Deinomenes Laco. Per hoc tempus motis e Meſopotamia caſtris, Antigonus in Babyloniam venit, & ſocietatem iniit cum Seleuco & Pythone, acceptaque militum ab his manu, navigiis Tigrin flumen iunxit, tranſportatiſque copiis celeriter adverſus hoſtes contendit. De quibus certior factus Eumenes, Xenophilo arcis Suſianae praefecto mandat, ne quid pecuniarum Antigono tradat, neve ad colloquium eius deſcendat. Ipſe aſſumtis copiis ad Tigrin fluvium contendit, unius diei itinere diſtantem a Suſis, ubi regionem montanam, a liberis inſeſſam populis, (Uxios nominant) attingit.

κατὰ πολλοὺς τόπους τριῶν σταδίων, ἔστι δὲ ὅτε καὶ τεττάρων, βάθος δὲ κατὰ μέσον τὸ ῥεῦμα πρὸς τὰ μεγέθη τῶν ἐλεφάντων· καὶ φερόμενος μὲν ἀπὸ τῆς ὀρεινῆς ἐπὶ σταδίους ἑπτακοσίους, εἰς τὴν ἐρυθρὰν ἐξερεύγεται θάλασσαν. ἔχει δὲ καὶ θαλάττιον ἰχθὺν πολὺν, καὶ θηρία τῶν πελαγίων, ἃ φαίνεται μάλιστα περὶ κυνὸς [1] ἐπιτολάς. τοῦτον δὲ τὸν ποταμὸν προσβαλόμενοι, καὶ πᾶσαν τὴν παραποταμίαν ἀπὸ τῶν πηγῶν ἕως τῆς θαλάττης φυλακαῖς διαλαβόντες, ἀνέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον. προσδεομένης δὲ τῆς φυλακῆς διὰ τὸ μῆκος στρατιωτῶν οὐκ ὀλίγων, οἱ περὶ τὸν Εὐμένη καὶ [2] Ἀντιγένην ἠξίωσαν τὸν Πευκέστην ἐκ τῆς [3] Περσίδος μεταπέμψασθαι τοξότας μυρίους. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον οὐ προσεῖχεν αὐτοῖς, μεμψιμοιρῶν ἐπὶ τῷ μὴ τετευχέναι τῆς [4] στρατηγίας· ὕστερον δὲ δοὺς αὐτῷ

totamque fluminis ripam praeſidiis firmat, acceptis e Perſia auxiliis.

1 Ἀνατολὰς Baſil. Reg. 2. Ven. Vat. Mox προλαβόμενοι ora Steph. Leid. προσλαβόμενοι Reg. 1.
2 Ἀντιγένη edd.
3 Πατρίδος Reg. 2. ſed melius eiuſdem margo.
4 Στρατηγίας Reg. 1. Leid. Vat. egregie. Cett. στρατείας.

Latitudo eius multis in locis eſt trium, alicubi etiam quatuor ſtadiorum: profunditas in alvei medio elephantis altitudinem aequat, & a montanis ad ſeptingenta ſtadia procurrens, in mare tandem rubrum ſeſe eructat. Multum etiam marini piſcis & belluarum, quae in pelago verſantur, ac circa exortum Caniculae maxime apparent, in ſeſe habet. Hunc amnem pro munimento Eumeniani obiectant, totaque fluminis ora a fontibus ad mare praeſidiis firmata, hoſtis adventum praeſtolantur. Sed cum praeſidia illa propter longinquitatem non exiguo militum numero indigerent, Eumenes & Antigenes a Peuceſta contendunt, ut decem millia ſagittariorum ex Perſia evocet. Qui poſtulatis eorum initio non aſſenſit, denegatum ſibi exercitus imperium conquerens. Poſtea vero rationibus apud ſemetipſum ſubductis, conceſſit;

λόγον, συνεχώρησεν, ὅτι κρατήσαντος Ἀντιγόνου συμβήσεται καὶ τὴν σατραπείαν αὐτὸν ἀποβαλεῖν, καὶ περὶ τοῦ σώματος κινδυνεῦσαι. ἀγωνιῶν οὖν ὑπὲρ αὑτοῦ, καὶ τῆς στρατηγίας μᾶλλον τεύξεσθαι νομίζων, ὡς πλείστους ἔχων στρατιώτας, προσήγαγε, καθάπερ ἠξίουν, τοξότας μυρίους. ἀπέχοντες δ' ἔνιοι τῶν Περσῶν ὁδὸν ἡμερῶν τριάκοντα, τὸ παραγγελθὲν αὐθήμερον ἤκουον, [1] διὰ τὸ φιλοτεχνηθὲν περὶ τὰς φυλακάς· ὅπερ οὐ καλῶς ἔχει παραδραμεῖν. τῆς γὰρ Περσίδος οὔσης αὐλωνοειδοῦς, καὶ σκοπὰς ἐχούσης ὑψηλὰς καὶ πυκνὰς, ἐπὶ τούτων ἐφειστήκεισαν οἱ μέγιστον φθεγγόμενοι τῶν ἐγχωρίων. διῃρημένων γὰρ τῶν τόπων εἰς ἀκοῆς φωνὴν, [2] οἱ παραλαμβάνοντες τὸ παραγγελθὲν ὁμοίως ἑτέροις παρεδίδοσαν· εἶτ' ἐκεῖνοι πάλιν ἄλλοις, ἕως εἰς τὸ τέρμα τῆς σατραπείας τὸ δοθὲν [3] παραδοθῇ.

Perſarum nuntii celeres, in ſpeculis collocati, obiter deſcribuntur.

ιή. Τῶν δὲ περὶ τὸν Εὐμένη καὶ Πευκέστην ταῦτα

Interea Antigonus Suſa pervenerat.

1 Steph. his aſteriſcum adſcripſit. Διαφιλοτ. Baſil. una voce.

2 Οἱ μεταλαμβ. Reg. 1. Leid.

3 Παραδοθείη Reg. 1.

quod victore Antigono futurum eſſet, ut & ſatrapiam ipſe amitteret, & in vitae diſcrimen veniret. Cum igitur anxius eſſet de ſe ipſo, & imperium ſe tanto facilius adepturum ſperaret, ut qui maiorem vim militum haberet, ille ſagittariorum decem millia, ut petebant, adduxit. Etſi autem de Perſis aliqui XXX dierum itinere aberant, id tamen, quod denuntiabatur, eo ipſo die audierunt, idque propter artificioſam excubiarum diſtributionem: quod praeterire haud decet. Perſia convallibus interciſa eſt, ac ſpeculas habet celſas ac frequentes, in quibus collocati erant, qui voce maxime valerent. Diviſis enim ad vocis auditum locis, qui mandatum exceperant, eodem modo ceteris tradebant: illi viciſſim aliis, donec ad finem provinciae traditum perferretur.

XVIII. Dum Eumenes & Peuceſtes haec adminiſtrant,

διοικούντων, Ἀντίγονος, ἐπειδὴ [1] προάγων μετὰ τῆς δυνάμεως ἧκεν εἰς Σοῦσα τὸ βασίλειον, Σέλευκον μὲν ἀπέδειξε τῆς χώρας σατράπην, καὶ δοὺς αὐτῷ στρατιώτας, προσέταξε πολιορκεῖν τὴν ἄκραν. ἀπειθοῦντος δὲ Ξενοφίλου τοῦ θησαυροφύλακος, αὐτὸς μετὰ τῆς στρατιᾶς ἀνέζευξεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὔσης τῆς ὁδοῦ καυματώδους, καὶ παντελῶς ἐπικινδύνου ξενικαῖς δυνάμεσι διελθεῖν. διὸ καὶ τὰς πορείας ἠναγκάζοντο νυκτὸς ποιεῖσθαι, καὶ στρατοπεδεύεσθαι περὶ τὸν ποταμὸν, πρὶν ἥλιον ἀνατέλλειν· οὐ μὴν ἠδυνήθη γε κατὰ πάντα ἄθικτος γενέσθαι τῶν κατὰ τὴν χώραν κακῶν· ἀλλὰ, καίπερ ἐνδεχομένως ἅπαντα πράξας, συχνοὺς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καύματος, ἅτε καὶ τῆς ὥρας οὔσης περὶ κυνὸς [2] ἐπιτολάς· ἐπεὶ δὲ παρεγενήθη πρὸς τὸν Κοπράτην ποταμὸν, [3] ἐπέσχε τῆς πορείας, καὶ τὰ πρὸς τὴν διάβασιν παρεσκευάζετο. οὗτος δὲ ἔκ τινος ὀρεινῆς ῥέων ἐξέπιπτεν εἰς τὸν Πα-

Inde aerumnoſo itinere ad Copraten fl. progreſſus,

1 Προάγων Reg. 1. rectius. Edd. προσάγων.

2 Ἀνατολὰς Baſ. Reg. 2. Vatic.

3 Quatuor ſqq. omittunt Ven. Reg. 2. Baſ. Mox Πασιτίγριν Baſil. Reg. 2. Venet. In cett. Τίγριν.

Antigonus, ubi cum exercitu progreſſus Suſa in regiam pervenerat, Seleucum terrae ſatrapam creavit; datiſque militibus, arcem obſidere iuſſit. Detrectante vero poſtulata Xenophilo theſaurorum cuſtode, ipſe cum agmine in hoſtes movit, per viam aeſtuoſam, & qua tranſire peregrinis copiis periculoſum erat maxime. Quam ob rem, ut noctu iter facerent, cogebantur, & caſtra metari iuxta fluvium, antequam ſol oriretur. Nec tamen a malis eius terrae immunis per omnia eſſe potuit; ſed quamvis omnia, quoad potuit, ageret, ob immodicum tamen aeſtum, quippe ſub Caniculae exortum, magnam militum iacturam fecit. Perventum tandem ad Copraten fluvium, ubi, cum iter aliquantiſper ſtitiſſet, quae ad tranſitum facerent, adornavit. Is e regione quadam mon-

σιτίγριν, ὃς ἀπεῖχε τῆς μὲν Εὐμένους στρατοπεδείας [1] σταδίους ὀγδοήκοντα, καὶ τὸ μὲν πλάτος εἶχεν ὡς ἂν τεσσάρων πλέθρων, ὀξὺς δὲ ὢν ἐν τῇ καταφορᾷ, προσεδεῖτο πλοίων [2] ἢ ζεύγματος. καταλαβὼν δ' ὀλίγα πλοῖα κοντωτὰ, διεβίβασεν ἐν τούτοις τινὰς τῶν πεζῶν, προστάξας τάφρον ὀρύττειν, καὶ χάρακα βαλομένους ὑποδέχεσθαι τὴν λοιπὴν δύναμιν. Εὐμένης δὲ πυθόμενος παρὰ τῶν κατασκόπων τὴν ἐπιβολὴν τῶν πολεμίων, διαβὰς τὸ ζεῦγμα τοῦ Τίγριδος μετὰ στρατιωτῶν μὲν πεζῶν τετρακισχιλίων, ἱππέων δὲ χιλίων τριακοσίων, κατέλαβε διαβεβηκότας τῶν Ἀντιγόνου πεζοὺς μὲν πλείους τῶν τρισχιλίων, ἱππεῖς δὲ τετρακοσίους, καὶ τῶν εἰωθότων σποράδην διαβαίνειν ἐπὶ τὰς προνομὰς οὐκ ἐλάττους ἑξακισχιλίων. ἄφνω δὲ προσπεσὼν τεθορυβημένοις, τοὺς μὲν ἄλλους εὐθὺς ἐτρέψατο, τῶν δὲ Μακεδόνων τοὺς ὑποστάντας τῇ βίᾳ καὶ τῷ

partim navium penuria, partim Eumenianorum impetu in ſummum incurrit diſcrimen.

1 Σταθμοὺς iidem male: nimium enim eſt intervallum.

2 Haec uſque in διεβίβασεν non invenit in ſuo Leid.

tana profluens, in Paſitigrin decurrit, qui a caſtris Eumenis LXXX ſtadia aberat, ad IV plethra latus. Et quia praeceps agitur, navigia aut pontem iugatum requirebat. Paucas ergo naviculas, quae contis propelluntur, nactus, e peditatu aliquot tranſmiſit, foſſam educere, iactoque vallo reliquum agmen exſpectare, iuſſos. De qua hoſtium molitione Eumenes per ſpeculatores edoctus, ſuperato Tigridis ponte, cum IV millibus peditum, & mille trecentis equitibus, de Antigoni exercitu, qui tranſierant, offendit plus quam tria peditum millia, equites trecentos, nec pauciores quam IV millia eorum, qui ſparſim pabulandi cauſa traiicere ſolent. Hos derepente adortus, dum inter ſe turbantur, ceteros illico in fugam vertit, Macedones vero, qui reſiſtere au-

πλήθει κατισχύσας, φυγεῖν εἰς τὸν ποταμὸν πάντας κατηνάγκασε. πάντων δὲ ὁρμησάντων ἐπὶ τὰ πλοῖα, ταῦτα μὲν ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν [1] ἐπιβάντων κατεποντίσθη. τῶν δὲ διανήχεσθαι τολμησάντων οἱ πλεῖστοι μὲν ὑπὸ τοῦ ῥεύματος παρενεχθέντες διεφθάρησαν, ὀλίγοι δὲ διεσώθησαν. [2] οἱ δὲ, ἄπειροι τοῦ κολυμβᾷν ὄντες, τὴν αἰχμαλωσίαν τῆς ἐν τῷ ποταμῷ προκρίναντες τελευτῆς, ἥλωσαν, εἰς τετρακισχιλίους ὄντες. Ἀντίγονος δὲ, θεωρῶν τοσοῦτο πλῆθος ἀπολλύμενον, βοηθῆσαι μὲν οὐκ ἴσχυσε, διὰ τὴν τῶν πλοίων σπάνιν.

His coactus ad urbem Badacam,

ιθ'. Ἀδύνατον δ' [3] εἶναι νομίζων τὴν διάβασιν, ἀνέζευξεν ἐπὶ πόλεως [4] Βαδάκης, ἣ κεῖται παρὰ τὸν [5] Εὔλαιον ποταμόν. οὔσης δὲ τῆς ὁδοιπορίας ἐμπύρου, διὰ τὸ μέγεθος τῶν καυμάτων, διεφθάρη τε πολλὰ σώματα, καὶ τὸ στρατόπεδον [6] εἰς ἀπορίαν ἐνέπεσε καὶ ἀθυ-

1 Ἐπιβάντων Reg. 1. Leid. Vulgo ἐπιβατῶν. Tum κατεποντίσθησαν Reg. 1. ſine cauſa.
2 Οἱ δ' ἄπειροι Reg. 1.
3 Εἶναι γεγονέναι τὴν Baſil.
4 Βαγάδης Reg. 1. Leid. ora St.
5 Εὐδαῖον Leid. cum Steph. m.
6 Εἰς ἀθυμίαν ἐνέπεσε Reg. 2. & Baſil. ſed qui ἔπεσε. Paullo ante ἐφθάρη Reg. 1. Leid.

debant, vi numeroque ſuperatos, in fluvium omnes depulit. Ubi cum omnes ad navigia properarent, haec prae multitudine ingreſſorum aquis demerguntur. Tranatare vero conantium plerique a flumine abrepti peſſumdantur, paucique evadunt. Alii natationis imperiti, venire in poteſtatem hoſtis, quam vitam in fluvio perdere, conducibilius rati, capiuntur, quatuor circiter millia. Antigonus interim, licet tantam perire multitudinem videret, auxiliari tamen penuria navium haud valuit.

XIX. Fieri ergo non poſſe exiſtimans, ut traiiceret, Badacam urbem verſus caſtra movit. Ad Eulaeum haec fluvium ſita eſt. Cum vero propter aeſtus magnitudinem fervidiſſimum hoc iter eſſet, contabuere multorum corpora, & inopia conſilii ac deſperatio exercitum invaſit.

μίαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐν τῇ προειρημένῃ πόλει μείνας ἡμέρας τινὰς, καὶ τὸ στρατόπεδον ἐκ τῆς κακοπαθείας ἀναλαβὼν, ἔκρινε συμφέρειν ἀναζευγνύειν εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδικῆς, κἀκεῖθεν [1] ὁρμώμενος κατακτᾶσθαι τὰς ἄνω σατραπείας. οὐσῶν δ' ὁδῶν δύο τῶν φερουσῶν εἰς Μηδίαν, ἑκατέρᾳ προσῆν τι δυσχερές. ἡ μὲν γὰρ [2] ἐπικόλωνος ὑπῆρχε καλὴ καὶ βασιλικὴ, καυματώδης δὲ καὶ μακρὰ, παρεκτείνουσα σχεδὸν ἐφ' ἡμέρας τεσσαράκοντα· ἡ δὲ διὰ τῶν [3] Κοσσαίων ἐθνῶν, χαλεπὴ μὲν καὶ στενὴ καὶ παράκρημνος καὶ διὰ πολεμίας, [4] ἔτι δὲ τῶν ἀναγκαίων σπανίζουσα, σύντομος δὲ καὶ κατεψυγμένη. οὐ ῥᾴδιον δ' ἐστὶ ταύτην παρελθεῖν στρατόπεδον ἄνευ τοῦ πεῖσαι τοὺς τὴν ὀρεινὴν οἰκοῦντας βαρβάρους. αὐτόνομοι γὰρ ὄντες ἐκ παλαιῶν χρόνων, κατοικοῦσιν ἐν σπηλαίοις· προσφέρονται δὲ βαλάνους καὶ μύκητας,

hinc vero per infeſtas Coſſaeorum terras cum multiplici clade in Mediam iter flectit.

1 Ὡρμημένος ad Stephan. oram. Ὁρμώμενον Leid. non abſurde.

2 Ἐπικόλωνος una voce Reg. 1. ἐπὶ κολῶνος ceteri.

3 Κοσσαίων Reg. 1. Vulgo Κοσσέων.

4 Quinque ſequentia omittit Leid.

Sed tamen in urbe iam memorata per dies aliquot ſubſiſtens, ab aerumnis illis exercitum refecit. Hinc ad Ecbatana Mediae caſtra transferre, & conſtituta illic arce belli, ſuperiores provincias in ditionem accipere, utile iudicavit. Cumque duae in Mediam viae ducerent, utrique difficultatis nonnihil adiunctum erat. Nam quae per iuga montium patebat, amoena quidem erat ac regia, ſed ardens & longa, ad XL fere dies ſe protendens: qua vero per nationem Coſſaeorum ibatur, difficilis & arcta, praecepſque, ac per fines hoſticos ducens, neceſſariorum inſuper inopia laborabat; ſed tamen brevis erat & frigida magis. Nec facile eſt hac tranſire exercitum, niſi Barbaris montana incolentibus perſuadeatur. A priſcis enim temporibus liberi in ſpeluncis habitant: cibus ho-

ἔτι δὲ τεταριχευμένα κρέα τῶν ἀγρίων ζώων. τούτους Ἀντίγονος πεῖσαι μὲν ἢ δωροδοκεῖν ἀγεννὲς ἡγεῖτο, [1] τηλικαύτης αὐτῷ δυνάμεως συνακολουθούσης, προχειρισάμενος δὲ τῶν πελταστῶν [2] τοὺς ἐπισημοτάτους, καὶ τοὺς τοξότας καὶ τοὺς σφενδονήτας καὶ τοὺς ἄλλους [3] ψιλοὺς εἰς δύο μέρη διελόμενος, τοὺς μὲν Νεάρχῳ παρέδωκε, προστάξας προάγειν, καὶ τὰ στενὰ καὶ τὰς δυσχωρίας προκαταλαμβάνεσθαι· τοὺς δὲ ἄλλους παρ' ὅλην τὴν ὁδὸν τάξας, αὐτὸς μὲν μετὰ τῆς φάλαγγος προῆγεν, ἐπὶ δὲ τῆς οὐραγίας ἔταξε Πύθωνα. οἱ μὲν οὖν μετὰ Νεάρχου προαποσταλέντες, ὀλίγας μὲν σκοπὰς προκατελάβοντο· τῶν δὲ πολλῶν καὶ μάλιστα ἀναγκαίων τόπων ὑστερήσαντες, συχνοὺς ἀπέβαλον, [4] καὶ μόλις διεξέπεσον, ἐπικειμένων τῶν βαρβάρων. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀντίγονον, ἐπειδή ποθ' [5] ἧκον ἐπὶ τὰς δυσχωρίας,

1 Τηλικαύτην δύναμιν αὐτῷ συνακολουθοῦσαν ἔχων Reg. 1. Leid. non multum diſſentiente Steph. marg.
2 Τοὺς ἐπισήμους Reg. 1. Leid.
3 Deeſt Baſil.
4 Καὶ μόγις Reg. 1. Leid. frequenti in libris varietate.
5 Ἧκον (εἰς Reg. 1. Leid.) τὰς δυσχωρίας προκαταλαβέσθαι, ἀβοηθήτοις ora Steph. Leid. Reg. 1.

rum glandes & fungi, carneſque ferarum ſale conditae. Hos autem blandimentis verborum, aut muneribus demulcere, minime generoſum ducebat, qui tantum ſub ſignis exercitum haberet. Ex cetratis igitur ſpectatiſſimos deligit, & ſagittarios ac funditores, alioſque levis armaturae milites in duas partes diſtribuit: hiſque Nearcho traditis, illum praecedere, & anguſtias ac difficultates locorum prius occupare, iubet. Illis iuxta totam diſpoſitis viam, ipſe cum phalange praecedit, extremum vero agmen Pytho ducit. Praemiſſi cum Nearcho paucas occupare ſpeculas maturarant. A pleriſque autem & maxime neceſſariis locorum commoditatibus excluſi, multos ſuorum amittunt, & aegre per imminentes undique Barbaros viam ſibi aperiunt. Qui vero cum Antigono ſequebantur, anguſtias tandem ingreſſi, in pericula non

ἀβοηθήτοις κινδύνοις περιέπιπτον. οἱ γὰρ ἐγχώριοι, τῶν τόπων ἔμπειροι καθεστῶτες, καὶ τοὺς κρημνοὺς προκατειληφότες, ἐπεκύλιον τοῖς ὁδοιποροῦσι πέτρας συνεχεῖς καὶ μεγάλας· ἅμα δὲ καὶ τοῖς τόξοις πυκνοῖς χρώμενοι, κατετίτρωσκον τοὺς μήτε ἀμύνασθαι μήτ' ἐκκλῖναι τὰ βέλη δυναμένους, διὰ τὴν δυσχωρίαν τῶν τόπων. κρημνώδους δ' οὔσης καὶ δυσβάτου τῆς ὁδοῦ, συνέβαινε τούς τε ἐλέφαντας καὶ τοὺς ἱππεῖς, ἔτι δὲ τοὺς ἐν τοῖς βαρέσιν ὅπλοις, κινδυνεύειν ἅμα καὶ πονεῖν, ἀδυνατοῦντας ἑαυτοῖς βοηθῆσαι. εἰς τοιαύτην δ' ἀμηχανίαν συγκλεισθεὶς Ἀντίγονος, μετεμέλετο μὲν ἐπὶ τῷ μὴ πεισθῆναι τοῖς περὶ [1] Πύθωνα, συμβουλεύουσι χρημάτων πρίασθαι τὴν πάροδον· οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὺς ἀποβαλὼν, [2] καὶ τοῖς ἄλλοις κινδυνεύσας, διεσώθη μόγις ἐνναταῖος εἰς τὴν οἰκουμένην τῆς Μηδίας.

κ'. Τὸ δὲ στρατόπεδον, διὰ τὴν συνέχειαν τῶν κα-

1 Πείθωνα Leid. Πύθωνα Reg. 1. In cett. Πίθωνα.

2 Καὶ τοὺς ὅλους κινδυνεύσας Reg. 1. καὶ τοῖς ὅλοις κινδυνεύσας Leid. Tum προσεπεξῆλθε μόλις ἐνναταῖος &c.

extricabilia inciderunt. Nam indigenae, locorum periti, cum praerupta iam ante inſediſſent, grandia in praetereuntes ſaxa continenter devolvebant. Simul etiam crebris arcuum miſſilibus uſi, vulnerabant eos, qui propter locorum iniquitatem neque propulſare, neque declinare ſagittas poterant. Et quia confragoſus erat tranſitus atque difficilis, evenit, ut elephantes & equites, gravique armatura inſtructi, cum periculis ſimul & laboribus conflictarentur, cum auxilium ſibi ferre non valerent. In has ergo anguſtias concluſum Antigonum poenitudo inceſſit, quod Pythoni, qui conſilium dederat, pecunia ut tranſitum redimerent, non morem geſſiſſet. Sed tamen, plurimis deſideratis, ceteriſque in periculum adductis, vix nono tandem die in habitabiles Mediae tractus evaſit.

XX. Exercitus vero propter crebram malorum ſuc-

κῶν, καὶ τὴν ὑπερβολὴν τῆς [1] κακοπαθείας, ἐν αἰτίαις εἶχε τὸν Ἀντίγονον, ὥστε φωνὰς προΐεσθαι δυσχερεῖς· ἐν ἡμέραις γὰρ [2] οὐχ ὅλαις τεσσαράκοντα τρισὶ μεγάλοις ἀτυχήμασι περιεπεπτώκεισαν. οὐ μὴν ἀλλὰ φιλανθρώπως ὁμιλήσας τοῖς στρατιώταις ὁ Ἀντίγονος, κατασκευασάμενος δαψιλῆ χορηγίαν πάντων τῶν ἐπιτηδείων, ἀνέλαβε τὴν δύναμιν ἐκ τῆς κακοπαθείας. Πύθωνα δ' ἐξαπέστειλε, κελεύσας περιελθεῖν πᾶσαν τὴν [3] Μηδίαν, καὶ συνάγειν ὡς πλείστους ἱππεῖς τε καὶ πολεμιστὰς ἵππους, [4] ἔτι δὲ ὑποζυγίων πλῆθος· τῆς δὲ χώρας ταύτης ἀεὶ τετραπόδων γεμούσης, ῥαδίως τὸ παραγγελθὲν συντελέσας ὁ Πύθων, ἧκεν ἄγων ἱππεῖς μὲν δισχιλίους, ἵππους δὲ σὺν ταῖς κατασκευαῖς πλείους χιλίων· τῶν δ' ὑποζυγίων τοσοῦτον ἀριθμὸν, ὥστε δύνασθαι καθοπλίσαι πᾶν τὸ στρατόπεδον· καὶ προσέτι τάλαντα πεντακόσια τῶν βασιλικῶν χρημάτων. ὁ δ' Ἀν-

In Media exercitum ab aerumnis recreat, noviſque militibus auget Antigonus.

1 Κακοπαθίας Baſil.

2 Negliguntur haec duo in Baſ. Reg. 1. Ven. habentque a Steph. ſollemnem notam.

3 Σατραπείαν ora Steph. Leid. & Reg. 1.

4 Sequentia quatuor non reperit Leid. ſuo in libro.

ceſſionem, aerumnaſque immodicas, Antigonum criminari coepit, adeo ut aſperas contra eum voces emitteret: intra XL enim dies in tres clades non exiguas inciderant. Sed ipſe alloquiorum benignitate, largaque omnium commodorum proviſione, ab aerumnis illis exercitum viribus priſtinis reſtituit. Tum Pythonem miſit, totam obire Mediam, & equites quam plurimos equoſque bellatores, & magnam iumentorum vim colligere, iuſſum. Quia vero quadrupedum copia regio abundat, mandatis haud difficulter effectis, Pytho rediit, equites bis mille, & equos cum apparatu plus mille, tantum praeterea iumentorum numerum, ut totus armari exercitus poſſet, ſecum ducens, cum quingentis inſuper ex regio fiſco

τίγονος τοὺς μὲν ἱππεῖς εἰς τάξεις κατέστησε, τοὺς δ' ἵππους τοῖς ἀπολωλεκόσι διαδοὺς, καὶ τὸ πλῆθος τῶν ὑποζυγίων διαχαρισάμενος, ἀνεκτήσατο τὴν παρὰ τῶν στρατιωτῶν εὔνοιαν.

κα'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐμένη σατράπαι καὶ στρατηγοὶ, πυθόμενοι τοὺς πολεμίους ἐν τῇ Μηδίᾳ στρατοπεδεύειν, διέστησαν [1] πρὸς ἀλλήλους. Εὐμένης μὲν γὰρ καὶ Ἀντιγένης ὁ τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγούμενος, καὶ πάντες οἱ τὴν ἀπὸ θαλάσσης ἀνάβασιν [2] πεποιημένοι, πάλιν ᾤοντο δεῖν ἐπὶ θάλατταν καταβαίνειν. οἱ δ' ἐκ [3] τῶν ἄνω σατραπειῶν καταβεβηκότες, ἀγωνιῶντες ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ἀντέφασαν δεῖν ἀντέχεσθαι τῶν ἄνω τόπων. αὐξομένης δὲ τῆς διαφορᾶς, Εὐμένης, ὁρῶν ὅτι διαιρεθέντος τοῦ στρατοπέδου, κατ' ἰδίαν [4] ἑκάτερον τῶν μερῶν οὐκ ἀξιόμαχόν ἐστι, συνεχώρησε τοῖς καταβεβηκόσι σατράπαις. ἀναζεύξαντες οὖν ἀπὸ τοῦ Πασιτί- Cognito Antigoni in Mediam adventu, ortoque inter ſocios diſſidio,

1 Ἀπ' ἀλλήλων in Reg. 1. Leid. & ora Steph.
2 Πεπονημένοι Vatic.
3 Τῶν ἄνωθεν Reg. 1. Tum ἔφασαν Ven. Reg. 2. Baſ. & Steph. m.
4 Ἑκατέρων Reg. 1. Leid.

talentis. Equites illos in ordines cooptavit Antigonus: equis vero in eos, qui amiſerant, diſtributis, & iumentis, quotquot erant, liberaliter huc illuc donatis, priſtinam militum benevolentiam recuperavit.

XXI. Interea ſatrapae & copiarum praefecti cum Eumene coniuncti, ut audivere hoſtes caſtra habere in Media, ſententias variare coeperunt. Nam Eumenes, Antigenes, Argyraſpidum dux, & quotquot a mari aſcenderant, regrediendum ad mare cenſebant. At qui ſuperioribus e provinciis deſcenderant, de rebus domi anxii, ſuperiora dicebant tuenda eſſe. Gliſcente autem diſſidio, Eumenes, diviſo exercitu, partem alteram imparem per ſe hoſtibus fore providens, ſatrapis, qui deſcenderant, conceſſit. Motis igitur a Paſitigride caſtris Perſiam ver-

Eumenes ad tutandas ſuperiores ſatrapias in Perſiam ſe convertit.

γριος, προῆγον τῆς Περσίδος εἰς Περσέπολιν τὸ βασίλειον, οὔσης τῆς ὁδοιπορίας ἡμερῶν εἴκοσι τεσσάρων. ἧς ἦν ἡ πρώτη μὲν ἕως τῆς καλουμένης κλίμακος κοίλη, καυματώδης δὲ καὶ σπανίζουσα τῶν ἐπιτηδείων· ἡ λοιπὴ δὲ μετέωρος, καὶ τὸν ἀέρα παντελῶς ὑγιεινὸν ἔχουσα, καὶ πλήρης [1] τῶν ἐπετείων καρπῶν. αὐλῶνάς τε γὰρ εἶχε πυκνοὺς, καὶ συσκίους, καὶ παραδείσων φυτείας ποικίλας, ἔτι δὲ παντοδαπῶν δένδρων φυσικὰς [2] συναγκείας, καὶ φύσεις ὑδάτων· ὥστε τοὺς ὁδοιποροῦντας μετὰ πολλῆς τέρψεως ἐνδιατρίβειν τόποις ἡδίστοις πρὸς ἀνάπαυσιν. ἦν δὲ καὶ λείας παντοδαπῆς πλῆθος, ἣν μεταπεμπόμενος Πευκέστης παρὰ τῶν ἐγχωρίων, διεδίδου δαψιλῆ τοῖς στρατιώταις ἐκκαλούμενος αὐτῶν τὴν εὔνοιαν. κατοικοῦσι δὲ ταύτην τὴν χώραν τῶν Περσῶν οἱ μαχιμώτατοι, πάντες ὄντες τοξόται καὶ σφενδονῆται. πολυανθρωπίᾳ τε πολὺ διαφέρειν συμβαίνει τὴν χώραν ταύτην τῶν ἄλλων σατραπειῶν.

1 Τῶν ἐφεστίων Ven. Vat. Baſil. 2 Συναγγείας Reg. 2.

ſus, ad Perſepolim regni ſedem, XXIV dierum itinere contendunt. Primus autem viae tractus uſque ad ſcalas, uti vocantur, cavus erat, aeſtuque & commeatus inopia laborans. Sed reliquum editius, aëra perquam ſalubrem habebat, annuiſque fructibus erat refertum. Nam crebrae illic ſunt valles & umbroſae, & variae hortorum conſitiones, ad haec convalles arborum omnis generis a natura factae, & ſcaturigines aquarum, adeo ut iter illac facientes locis ad quietem amoeniſſimis magna oblectatione immorentur. Ingens etiam praedae multiplicis ibi copia erat, quam ab indigenis repetitam Peuceſtes inter milites prolixe diſtribuit, ut benevolentiam eorum provocaret. Tractus hos incolunt pugnaciſſimi Perſarum, omnes ſagittarii & funditores. Et natura ita fert, ut frequentia hominum ſatrapiis aliis multum haec regio antecellat.

κβʹ. Ὡς δέ ποθ' ἧκον εἰς Περσέπολιν τὸ βασίλειον, Πευκέστης μὲν, ὢν ταύτης τῆς [1] χώρας σατράπης καὶ στρατηγὸς, θυσίαν ἐπετέλεσε μεγαλοπρεπῆ τοῖς θεοῖς καὶ Ἀλεξάνδρῳ καὶ Φιλίππῳ, μεταπεμψάμενος δὲ ἐξ ὅλης σχεδὸν τῆς Περσίδος ἱερείων καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς εὐωχίαν καὶ πανήγυριν χρησίμων πλῆθος, εἱστίασε τὴν δύναμιν. ἐπλήρωσε δὲ τῆς τῶν πανηγυριζόντων θυσίας κύκλους τέσσαρας, ἐντὸς ἀλλήλων ὄντας, καὶ περιεχομένους ὑφ' ἑνὸς τοῦ μεγίστου. εἶναι δὲ συνέβαινε τοῦ μὲν ἐκτὸς τὴν περίμετρον δέκα σταδίων, [2] ἣν ἀνεπλήρουν οἵ τε μισθοφόροι καὶ συμμάχων τὸ πλῆθος· τοῦ δὲ δευτέρου, σταδίων ὀκτὼ, καθ' ὃν ὑπῆρχον οἵ τε Ἀργυράσπιδες Μακεδόνες, καὶ [3] τῶν ἑταίρων οἱ μετ' Ἀλεξάνδρου στρατεύσαντες· τοῦ δ' ἑξῆς, τὴν μὲν περιφέρειαν, σταδίων τεσσάρων· τὸν δὲ τόπον ἀναπληροῦσθαι κατακειμένων τῶν τε δευτέρων ἡγεμόνων, καὶ τῶν

Peuceſtes, Perſidis ſatrapa, exercitum ſociorum magnificis epulis excipit,

1 Χώρας στρατηγὸς Reg. uterque, Leid. non male.

2 Ἀνεπλήρουν δὲ οἵτε μισθοφόροι καὶ &c. Reg. 1. cum Leid.

3 Τῶν ἑταίρων Reg. 1. Cett. ἑτέρων.

XXII. Ubi perventum erat in regiam Perſepolim, Peuceſtes, terrae ſatrapes & dux, magnificum Diis Alexandroque & Philippo ſacrum inſtituit, & arceſſitis e tota fere Perſia victimis, aliiſque ad epulum & congregationem publicam conducibilibus, magno numero & apparatu, convivium exercitui praebuit. Explevit autem hoc epulo feſtum commune celebrantium IV circos, quorum alius alium in ſe contineret, & ab uno maximo reliqui comprehenderentur. Extimi ambitus erat X ſtadiorum; quem mercenarii, & auxiliariorum multitudo complebat. Secundus erat VIII ſtadiorum, in quo Argyraſpides erant e Macedonia, & ſocii equites, Alexandri commilitones. Sequentis circuitus erat IV ſtadiorum. In hoc loco accumbebant ductores ſecundarii, & extraordinarii

ἔξω τάξεως καὶ φίλων καὶ στρατηγῶν καὶ τῶν ἱππέων. τοῦ δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν [1] ὄντος δυοῖν σταδίων, διειλήφεισαν τὰς κλισίας οἵ τε στρατηγοὶ καὶ οἱ τὰς ἱππαρχίας ἔχοντες, ἔτι δὲ τῶν Περσῶν οἱ μάλιστα τιμώμενοι· ἐν μέσῳ δὲ τούτων ὑπῆρχον βωμοὶ θεῶν καὶ Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου. καὶ τὰς μὲν κλισίας συνέβαινεν ἐκ φυλλάδος κατεσκευάσθαι, κεκαλυμμένας [2] αὐλαίαις καὶ παντοδαποῖς περιστρώμασι, χορηγούσης τῆς Περσίδος δαψιλῆ πάντα τὰ πρὸς τρυφὴν καὶ ἀπόλαυσιν· διεστηκέναι δὲ τοὺς κύκλους ἀπ᾽ ἀλλήλων ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε [3] μηδένα μὲν παρενοχλεῖσθαι τῶν ἑστιωμένων, πλησίον δ᾽ εἶναι πάσας τὰς παρασκευάς.

Alexandroque & Philippo, ut diis ſacrum inſtituit, principatum ſcilicet affectans.

κγ΄. Πάντων δὲ κατὰ τρόπον ὑπηρετουμένων, ἐπεσημαίνετο τὸ πλῆθος τὴν τοῦ Πευκέστου προθυμίαν, καὶ [4] φανερὸς ἦν ἐπιδεδωκὼς πολὺ πρὸς εὔνοιαν. ἃ δὴ θεω-

1 Ὄντος δυοῖν Reg. 2. Baſil. qui δυεῖν. Cett. ὄντος ἐντὸς δυοῖν., non ſine Steph. nota.

2 Αὐχμαίαις Baſ. αὐχαίαις Leid. Reg. 2.

3 Μηδένα ἐμπαρενοχλεῖσθαι τῶν ἑστιωμένων Reg. 1. Leid. cum ora Steph. Vulgo μηδὲν μὲν παρενοχ. τοὺς ἑστιωμένους.

4 Φανερὸν Vat. Baſil. Reg. 1.

amici, praefecti & equites. Intimi omnium duo ſtadia complexi tabernacula, imperatores & magiſtri equitum, Perſarumque honoratiſſimi, ſibi partiti fuerant. In horum medio arae Deorum, iuxtaque Alexandri & Philippi, ſtabant. Tabernacula e frondibus erant contexta, aulaeiſque & omnis generis tapetibus & ſtragulis cooperta, quod Perſia, quidquid ad delicias & voluptatem faceret, large ſubminiſtraret. Diſtabat autem circus a circo per tantum intervalli, ut nihil omnino moleſtiae convivantes ſentirent, omniſque ad manum apparatus eſſet.

XXIII. Cum igitur omnia rite adminiſtrarentur, vulgus Peuceſtae ſtudium cum applauſu praedicans, clare teſtatum faciebat, magno illum favore cumulatum eſſe.

ρῶν Εὐμένης, καὶ συλλογιζόμενος τὸν Πευκέστην πολιτεύεσθαι πρὸς τὸ πλῆθος, τῆς στρατηγίας ὀρεγόμενον, ἐπλάσατο ψευδεῖς ἐπιστολάς· διὰ δὲ τούτων τούς τε στρατιώτας εὐθαρσεῖς πρὸς τὰς μάχας κατεσκεύασε, καὶ τοῦ Πευκέστου τὸν ὄγκον καὶ [1] τὸ πρόσχημα ταπεινώσας, ἑαυτὸν εἰς ὕψος ἤγαγε καὶ προσδοκίαν ἐλπίδων ἀγαθῶν παρὰ τοῖς πλήθεσιν. ἦν δ' ὁ νοῦς τῶν γεγραμμένων, ὅτι τὸ μὲν Ἀλεξάνδρου παιδίον Ὀλυμπιὰς παραλαβοῦσα κεκόμισται καὶ τὴν Μακεδονίας βασιλείαν κυρίως, ἀναιρεθέντος Κασσάνδρου· Πολυσπέρχων δὲ διαβέβηκεν εἰς Ἀσίαν πρὸς Ἀντίγονον, ἔχων τῆς βασιλικῆς δυνάμεως τὴν κρατίστην, καὶ τοὺς ἐλέφαντας, [2] ἔστι δὲ προσάγων ἤδη περὶ Καππαδοκίαν. ἡ δ' ἐπιστολὴ Συρίοις γεγραμμένη γράμμασιν, ἀπέσταλτο παρὰ Ὀρόντου [3] τοῦ σατραπείαν μὲν ἔχοντος Ἀρμενίας, Φίλου δ' ὄντος Πευκέστῃ. πιστευθείσης δὲ τῆς ἐπιστολῆς, διὰ τὴν συνήθειαν τὴν προϋπάρχουσαν

Eius ſuperbiam Eumenes fictis de recuperato ab Olympiade regno rumoribus reprimit.

1 Articulus deſideratur in Baſ.
2 Ἔτι Baſil.
3 Omittit Baſil. & Reg. 2. Tum Ἐσομενίας Baſil. & Vat. abſurde.

Quae conſiderans Eumenes, quod ob imperii affectationem ita aſſentari vulgo Peuceſten colligeret, adulterinas quaſdam literas commentus eſt, quibus ad pugnam alacriores fecit milites, & Peuceſtae tumorem ac faſtum depreſſit; ſe vero apud multitudinem in ſublime, & ad bonae ſpei exſpectationem, evexit. Argumentum ſcripti erat: Quod Olympias, aſſumto filio Alexandri, Macedoniae regnum plena cum auctoritate, iam ſublato Caſſandro, recuperaſſet; quod Polyſperchon in Aſiam traieciſſet contra Antigonum cum validiſſima regii exercitus parte atque elephantis, iamque Cappadociae immineret. Epiſtola autem, Syriacis literis ſcripta, ab Oronte Armeniae ſatrapa venerat, qui Peuceſtae amicus erat. Fide literis habita propter familiaritatem, quae illi cum

τοῖς σατράπαις, ὁ μὲν Εὐμένης ἐκέλευσε περιενεγκεῖν, καὶ δεῖξαι τοῖς τε ἡγεμόσι καὶ τῶν ἄλλων [1] στρατιωτῶν τοῖς πλείστοις. τὸ δὲ στρατόπεδον ἅπαν μετετέθη [2] ταῖς διανοίαις, καὶ πάντες ἀπέβλεπον πρὸς τὰς Εὐμένους ἐλπίδας, ὡς τούτου δυνησομένου καὶ προάγειν διὰ τῶν βασιλέων, οὓς ἂν βούληται, καὶ δίκας λαβεῖν παρὰ τῶν ἀδικούντων. μετὰ δὲ τὴν εὐωχίαν Εὐμένης βουλόμενος καταπλήξασθαι τοὺς ἀπειθοῦντας, ἢ στρατηγίας ὀρεγομένους, παρήγαγεν εἰς κρίσιν [3] Σιβύρτιον, ὃς ἦν τῆς μὲν Ἀραχωσίας σατράπης, Πευκέστου δὲ μάλιστα φίλος· ἔλαθε δὲ αὐτὸν, τῶν ἱππέων τινὰς ἀποστείλας εἰς Ἀραχώτας· καὶ τὰς ἀποσκευὰς κελεύσας παρελέσθαι, εἰς τηλικούτους περιέστησε κινδύνους, ὥστε εἰ μὴ λαθὼν διέδρα, θανάτῳ περιέπεσεν ἂν ὑπὸ τοῦ πλήθους.

Simul comitate,

κδ΄. Τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τοὺς μὲν ἄλλους κατα-

1 Abeſt a Reg. 1.

2 Τῆς διανοίας Reg. 1. Leid. & margo Steph. nullo iure.

3 Σιβήρυτον Reg. 1. alii Σιβύρτιον omnes.

ſatrapis intercedebat, Eumenes circumferri, ducibuſque & militum pleriſque exhiberi illas iuſſit. Mox animi totius exercitus immutari, omneſque ad ſpem in Eumene repoſitam oculos convertere, ut qui regum favore quos vellet promovere, & poenas a delinquentibus exigere poſſet. Finito autem epulo, ut dicto minus audientes, & qui imperatoriam affectarent poteſtatem, perterrefaceret Eumenes, iudicio arceſſivit Sibyrtium, qui Arachoſiae ſatrapes, & Peuceſtae inprimis amicus erat. Clam autem ipſo miſſis ex equitatu nonnullis ad Arachotas, impedimenta intercipere iuſſerat. In tantum ergo diſcrimen hominem adduxit, ut, niſi clanculum aufugiſſet, a multitudine leto fuiſſet affectus.

XXIV. Hunc ad modum formidine aliis iniecta, ſibi

πληξάμενος, ἑαυτῷ δ' ὄγκον καὶ πρόσχημα μέγα περιποιήσας, μετεβάλετο πάλιν, καὶ τὸν Πευκέστην λόγοις φιλανθρώποις καὶ μεγάλαις ἐπαγγελίαις προσαγαγόμενος, εὔνουν ἑαυτῷ καὶ πρόθυμον κατεσκεύασεν εἰς τὸ τοῖς βασιλεῦσι συναγωνίζεσθαι. σπεύδων δὲ καὶ παρὰ τῶν ἄλλων σατραπῶν καὶ στρατηγῶν ὥσπερ ὅμηρα λαβεῖν τοῦ μὴ [1] καταλείψειν αὐτὸν, προσεποιήθη χρημάτων σπανίζειν, καὶ παρεκάλεσεν ἕκαστον κατὰ δύναμιν δανεῖσαι τοῖς βασιλεῦσι. λαβὼν δὲ παρ' ὧν ἐδόκει συμφέρειν ἡγεμόνων τετρακόσια τάλαντα, τοὺς πρότερον ὑπόπτους ὄντας ἐπιβουλεύειν ἢ καταλείψειν, πιστοτάτους φύλακας ἔσχε τοῦ σώματος καὶ συναγωνιστάς. οὕτως δὲ αὐτοῦ περὶ τούτων πρὸς τὸ μέλλον στρατηγοῦντος, ἧκόν τινες ἐκ Μηδίας, ἀπαγγέλλοντες ὅτι μετὰ τῆς δυνάμεως Ἀντίγονος τὴν ἀνάζευξιν ἐπὶ τῆς Περσίδος [2] εἴη πεποιημένος. ἃ δὴ πυθόμενος καὶ

ſimul pecuniis mutuum ſumtis, velut pignore, omnium animos obſtrictos tenet.

Interea nuntius advenit, Antigonum e Media in Perſiam movere.

1 Καταλεῖψαι Leid. 2 Ἧκε Reg. 1. ἤδη Leid.

vero amplitudine & maieſtate quadam comparata, ſententiam mutavit, & comitate verborum ac promiſſorum magnitudine Peuceſten delinitum, benevolum ſibi & regibus ad ferendum ſuppetias alacrem promtumque reddidit. Properans deinde ab aliis etiam ſatrapis & ducibus pignora capere, ne ipſum deſererent, pecuniis ſe indigere ſimulavit, & unumquemque, ut mutuum pro facultate regibus darent, adhortatus eſt. Quadringentis igitur talentis, a quibus expedire viſum ducibus, acceptis, illos, qui prius inſidiarum aut deſertionis fuerant ſuſpecti, iam fidiſſimos & corporis ſui cuſtodes, certaminumque ſocios habebat. Dum ad hunc modum prudenter in futurum res adminiſtrat, quidam ex Media nuntiatum veniunt, Antigonum cum exercitu iter in Perſiam ſuſcepiſſe. Quibus auditis, etiam ipſe caſtra movet

Extemplo Eumenes hoſti obviam progreſſus,

αὐτὸς ἀνέζευξε, διεγνωκὼς ἀπαντᾷν τοῖς πολεμίοις, καὶ διακινδυνεύειν. κατὰ δὲ τὴν ὁδοιπορίαν δευτεραῖος θυσίαν [1] ἐπιτελέσας τοῖς θεοῖς, καὶ τὴν δύναμιν εὐωχήσας πολυτελῶς, τὰ μὲν πλήθη πρὸς εὔνοιαν [2] προεκαλέσατο. αὐτὸς δὲ κατὰ τὴν μέθην συμπεριενεχθεὶς τῶν παραληφθέντων τοῖς εἰς τὸ [3] πίνειν ὁρμήσασιν, ἐνέπεσεν εἰς

in medio itinere morbo ad aliquot dies retardatur.

ἀῤῥωστίαν. διόπερ ἡμέρας τινὰς ἐπέσχε τῆς πορείας, καταβαρούμενος ὑπὸ τοῦ πάθους· ἡ δὲ δύναμις [4] ἐν ἀθυμίᾳ καθειστήκει, τῶν μὲν πολεμίων προσδοκωμένων ταχέως συνάψειν, τοῦ δ' ἱκανωτάτου τῶν στρατηγῶν ὑπὸ τῆς νόσου πιεζομένου. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦ πάθους κριθέντος, ἐπειδὴ βραχέως αὐτὸν προσανέλαβε, προῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως, ἀφηγουμένου Πευκέστου καὶ Ἀντιγένους. αὐτὸς δὲ φορείῳ κομιζόμενος, ἐπηκολούθει τοῖς [5] οὐραγοῦσιν, ὅπως μὴ διὰ τὸν θόρυβον καὶ τὴν στενοχωρίαν παρενοχλοῖτο.

1 Ἐπετέλεσε Vat. Baſil.

2 Προεκαλ. Baſ. Προσεκαλ. cett.

3 Πιεῖν Reg. 1. Tum μετὰ τὴν μέθην Baſil.

4 Ἐν ἀθυμίᾳ ſine articulo Reg. 1. quem ſequor.

5 Οὐραγοῦσιν Reg. 1. Leid. In reliquis θηραγ. Mox φορίῳ Reg. 2.

eo conſilio, ut hoſti obviam progreſſus certaminis aleam experiatur. In ea profectione, altero die, cum peracto Diis ſacrificio exercitum opiparo convivio excepiſſet, multitudinem ad conſervanda benevolentiae ſtudia exhortatur. Cum vero convivis, qui bibendi voluptate capiebantur, ſe attemperaret, in virium debilitatem incidit, & invaletudine praepeditus, profectionem ad dies aliquot inhibuit. Exercitus interim animos ſubmiſerat, quod & hoſtes iam iam conflicturi putarentur, & imperatorum maxime idoneus morbo detentus eſſet. Remittente tamen malo, cum ſe brevi recollegiſſet, copias promovit, primum agmen ducente Peuceſta cum Antigene: ipſe cum extremi agminis ductoribus ſubſequebatur, ne tumultu anguſtiiſque locorum turbaretur.

κε'. Ὡς δ' ἡμέρας ὁδὸν ἀπέσχον ἀπ' ἀλλήλων τὰ στρατόπεδα, κατασκόπους ἔπεμψαν ἀμφότεροι, καὶ μαθόντες [1] τά τε πλήθη καὶ τὰς προαιρέσεις τῶν πολεμίων, παρεσκευάσαντο μὲν πρὸς τὸν κίνδυνον, διελύθησαν δὲ χωρὶς μάχης. προβεβλημένοι γὰρ ἀμφότεροι ποταμόν τινα καὶ χαράδραν, ἐξέταξαν μὲν τὰς δυνάμεις, διὰ δὲ τὰς τῶν τόπων δυσχωρίας, οὐκ ἠδυνήθησαν διαγωνίσασθαι. καταστρατοπεδεύσαντες δ' ἀλλήλων ἀπὸ σταδίων τριῶν, ἐπὶ μὲν ἡμέρας τέσσαρας ἀκροβολιζόμενοι καὶ προνομεύοντες τὴν χώραν διετέλεσαν, πάντων σπανίζοντες· τῇ πέμπτῃ δ' Ἀντίγονος πρεσβευτὰς ἐξαπέστειλε πρός τε τοὺς σατράπας καὶ τοὺς Μακεδόνας, ἀξιῶν Εὐμένει [2] μὲν μὴ προσέχειν, ἑαυτῷ δὲ [3] πιστεύειν. συγχωρήσειν γὰρ ἔφη τοῖς μὲν σατράπαις ἔχειν τὰς ἰδίας σατραπείας, τῶν δὲ ἄλλων τοῖς μὲν χώραν πολλὴν δώσειν, τοὺς δ' εἰς τὰς πατρίδας ἀποστελεῖν μετὰ τιμῆς καὶ δωρεῶν, τοὺς δὲ στρατεύεσθαι

Poſtea cum hoſtem aſſecutus eſſet, locorum ſitus proelium non admiſit.

Antigonus vero Macedones ab Eumenis partibus avertere ſtudet;

1 Τά τε Reg. 1. ſolus, unde particulam adſtruxi.

2 Exſulat e Baſil.

3 Πιστεῦσαι Reg. 1. Leid.

XXV. Iamque iter unius diei exercitus inter ſe diſtabant, cum per miſſos utrique exploratores, cognito hoſtium numero conſilioque, ad pugnae diſcrimen ſe praepararent. Sine proelio tamen ibi diſceſſum fuit. Cum enim utrique amne ac foſſa praemuniti eſſent, copias quidem in aciem producebant; ſed propter loci difficultatem confligere non poterant. Trium ergo ſtadiorum intervallo translatis hinc inde caſtris, quatriduum velitationibus, & depopulandis agris conſumebant, rerum omnium egeni. Quinta inde luce Antigonus per legatos a ſatrapis & Macedonibus contendit, ne Eumenis partes ſequantur, verum ipſius ſe fidei committant. Nam ſuam cuique ſatrapae provinciam ſe relicturum : ceteriſque multum ſe terrae donaturum : nonnullos etiam remiſſurum cum honoribus & donis in patriam: & quibus militare placeret,

βουλομένους διανέμειν εἰς τὰς ἑκάστῳ καθηκούσας τάξεις. τῶν δὲ Μακεδόνων οὐ προσεχόντων τοῖς λόγοις, ἀλλὰ καὶ προσαπειλούντων τοῖς πρεσβευταῖς, Εὐμένης παρελθὼν ἐπήνεσέ τε αὐτοὺς, καὶ λόγον εἶπε [1] τῶν παραδεδομένων καὶ παλαιῶν, οὐκ ἀνοίκειον δὲ τῆς περιστάσεως. ἔφη γὰρ ἐρασθέντα λέοντα παρθένου, διαλεχθῆναι τῷ πατρὶ τῆς κόρης ὑπὲρ τοῦ γάμου· τὸν δὲ πατέρα λέγειν ὡς ἕτοιμος μέν ἐστιν αὐτῷ δοῦναι, [2] δεδοικέναι δὲ τοὺς ὄνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας, μήποτε γήμας καὶ παροξυνθεὶς διά τινα αἰτίαν, προσενέγκηται [3] τῇ παρθένῳ θηριωδῶς. τοῦ δὲ λέοντος ἐξελόντος τούς τε ὄνυχας καὶ τοὺς ὀδόντας, τὸν πατέρα θεωρήσαντα πάντα δι' ὧν ἦν φοβερὸς ἀποβεβληκότα, [4] τύπτοντα τῷ ξύλῳ ῥαδίως ἀποκτεῖναι. τὸ παραπλήσιον οὖν ποιεῖν καὶ τὸν Ἀντίγονον. μέχρι τούτου γὰρ ποιεῖ-

vano tamen conatu.

1 Τῶν παραδεδομένων καὶ παλαιῶν Reg. 1. In cett. τὸν παραδεδομένον καὶ παλαιόν.

2 Δέδοικε Reg. 1. Leid.

3 Τὴν παρθένον Baſil. Reg. 2. Vat. Statim ἀφελόντος ora Steph. Reg. 1. Leid.

4 Ἄπτοντα Vat. Baſil.

ordinem ſingulis convenientem a ſe attributum iri, ſpondet. Non admittuntur hae conditiones a Macedonibus, ſed cum minis legatos repudiant. Idcirco in medium procedens Eumenes, ipſos collaudat, & fabulam, ex priſca quidem memoria repetitam, ſed ad ſtatum praeſentem accommodatam, recitat. Leonem, ait, virginis amore correptum, de nuptiis puellae ſermonem cum patre contuliſſe. Qui, paratum ſe ad locandum ei virginem, reſpondit, ſed ungues ſe metuere atque dentes, ne poſt initum coniugium belluino ſe more gerat adverſus puellam. Leonem ergo ungues cum dentibus ſibi decurtaſſe. Quem pater conſpicatus omnia perdidiſſe, quibus formidabilis eſſet, baculi ictibus facile interemit. Non abſimile nunc etiam facere Antigonum. Nam eouſque pro-

σθαι τὰς ἐπαγγελίας, ἕως ἂν τῆς δυνάμεως κυριεύσῃ, καὶ κολάσῃ [1] τηνικαῦτα τοὺς ἀφηγουμένους. ἐπισημαινομένου δὲ τοῦ πλήθους ὡς ὀρθῶς [2] λέγοντος, τότε μὲν ἔλυσε τὴν ἐκκλησίαν.

Eumenes conieſtans, hoſtem ſpeſtare Gabienen, regionem opulentam, eo clam occupat iter.

κστ'. Νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης, ἧκόν τινες ηὐτομοληκότες μὲν ἐκ τῆς Ἀντιγόνου στρατοπεδείας, λέγοντες δὲ, ὅτι [3] παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις Ἀντίγονος ἀναζευγνύειν περὶ δευτέραν φυλακήν. ὁ δ' Εὐμένης συλλογιζόμενος, ἀληθῶς ὑπέλαβε τοὺς πολεμίους ἀποχωρήσειν εἰς τὴν [4] Γαβιηνήν. αὕτη γὰρ ἀπέχουσα τριῶν ἡμερῶν ὁδὸν, ἀκέραιος ἦν, καὶ πλήρης καρπῶν καὶ χορτασμάτων, καὶ καθόλου τῶν δυναμένων χορηγῆσαι τὰ ἐπιτήδεια μεγάλαις δυνάμεσι δαψιλῶς. πρὸς δὲ τούτοις τοῖς ἀγαθοῖς, ὁ τόπος [5] αὐτὸς συνήργει, ποταμοὺς ἔχων καὶ χαράδρας δυσεξόδους. σπεύδων οὖν φθάσαι τοὺς πολεμίους, τὸ ὅμοιον ἔπραξε. τῶν μὲν μισθοφό-

1 Deſit in Reg. 2. Baſil. Venet. notaturque aſteriſco a Steph.
2 Λέγοντα Reg. 1. Leid.
3 Παρήγγελκε Reg. 1. Leid. Tum ἀναζεύξειν iidem.
4 Γαβιηνὴν iidem cum Steph. ora. Γαβηνὴν vulgo & ὑπέβαλε.
5 Αὐτοῖς Reg. 1. Leid. Steph. margo.

miſſis eos lactare, donec redactis in poteſtatem copiis, ductores ad ſupplicia rapiat. Haec oratio, ut probe recteque dicta, cum applauſu a vulgo excipitur. Et tunc quidem concionem dimiſit.

XXVI. Nocte inſecuta transfugae quidam e caſtris Antigoni venerant, nuntiantes, Antigonum militibus edixiſſe, ut caſtra ad ſecundam vigiliam moverent. Eumenes igitur, ſubductis rationibus, vere tandem coniectavit, in Gabienen hoſtes abituros. Haec tridui itinere diſtans, intacta adhuc erat, fructibus & pabulo, adeoque cunctis, quae magnis etiam exercitibus largum ſubminiſtrare queant commeatum, referta. Praeter quae bona, locus ipſe adiumento erat, fluvios & voragines habens impervias. Antevertere itaque hoſtes maturans, idem fecit. E

ρων τινὰς χρήμασι πείσας, ἐξέπεμψεν ὡς αὐτομόλους, συντάξας λέγειν, ὅτι διέγνωκεν Εὐμένης νυκτὸς ἐπιτίθεσθαι τῷ χάρακι. αὐτὸς δὲ τὴν μὲν ἀποσκευὴν προαπέστειλε, τοῖς δὲ στρατιώταις παρήγγειλε τὴν ταχίστην δειπνοποιησαμένοις ἀναζευγνύειν. ὧν ἁπάντων ὀξέως συντελεσθέντων, Ἀντίγονος, ἀκούσας τῶν αὐτομόλων, ὅτι μάχεσθαι νυκτὸς διεγνώκασιν οἱ πολέμιοι, τῆς μὲν πορείας ἀπέσχετο, διέτασσε δὲ τὴν δύναμιν εἰς τὸν κίνδυνον. τοῦ δὲ περὶ ταῦτα θορυβουμένου, καὶ περὶ τοῦ μέλλοντος ἀγωνιῶντος, ἔλαθον οἱ περὶ τὸν Εὐμένη προλαβόντες, καὶ τὴν ὁδοιπορίαν ποιούμενοι κατὰ τάχος εἰς τὴν [1] Γαβιηνήν. ὁ δ' Ἀντίγονος μέχρι μέν τινος ἐν τοῖς ὅπλοις [2] συνεῖχε τὴν δύναμιν· ὡς δὲ παρὰ τῶν κατασκόπων ἐπύθετο τὴν ἀποχώρησιν τῶν ἐναντίων, γνοὺς αὐτὸν κατεστρατηγημένον, οὐδὲν ἧττον ἀντείχετο τῆς αὐτῆς προαιρέσεως. παραγγείλας οὖν τοῖς στρατιώταις ἀναζευγνύειν, προῆγε, σύντονον τὴν πορείαν ποιούμενος

Subſequitur Antigonus.

1 Γαβιηνὴν Leid. Γαβηνὴν vulg. 2 Εἶχε idem cum Reg. 1.

conductitiis quoſdam pecunia illectos miſit, ut transfugas, renuntiare iuſſos, Eumenem noctu vallum aggreſſurum. Sed ipſe, praemiſſis impedimentis, ut milites quam ociſſime curatis corporibus vaſa colligerent, praecepit. Quibus omnibus celeriter confectis, Antigonus, a transfugis edoctus, hoſti noctu pugnare decretum, profectione ſuperſedit, & ad pugnam exercitum inſtruxit. Quae dum tumultuarie obit, & de futuris anxie ſollicitus eſt, iam bonum Eumeniani ſpatium anteverterant hoſte inſcio, iterque verſus Gabienen tenebant. Interim Antigonus ad tempus in armis militem habebat; ſed ubi de abitu hoſtium per exploratores certior factus, imperatoria ſe arte deluſum intellexit, in propoſito nihilominus perſeveravit. Diſceſſu igitur ſuis indicto, citato itinere, quod inſecutionis ſpeciem habebat, proceſſit. Sed

καὶ διωγμῷ παραπλήσιον. προέχοντος δ' Εὐμένους δύο φυλακὰς, ὁρῶν ὅτι καταλαβεῖν οὐ ῥάδιόν ἐστι τῇ δυνάμει πάσῃ τοὺς τοσοῦτο προειληφότας, ἐπενόησέ [1] τι τοιοῦτο· τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν παραδοὺς Πύθωνι, προσέταξε κατὰ σχολὴν ἀκολουθεῖν· αὐτὸς δὲ τοὺς ἱππεῖς ἀναλαβὼν, ἤλαυνεν ἀπὸ ῥυτῆρος. καὶ [2] καταλαβὼν ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν οὐραγίαν τῶν πολεμίων καταβαίνουσαν ἀπό τινος ἀκρολοφίας, ἐπέστη ταῖς ἀκρωρείαις, φανερὸς ὢν τοῖς ἐναντίοις. οἱ δὲ περὶ τὸν Εὐμένη, θεωρήσαντες ἐξ ἱκανοῦ διαστήματος τῶν πολεμίων ἱππεῖς, καὶ δόξαντες εἶναι πλησίον ἅπασαν τὴν δύναμιν, τῆς μὲν πορείας [3] ἐπέσχον, τὴν δὲ στρατιὰν διέτασσον, ὡς αὐτίκα τῆς παρατάξεως γενησομένης. οἱ μὲν οὖν ἡγεμόνες ἀμφοτέρων τῶν στρατοπέδων τὸν προειρημένον τρόπον ἀλλήλους κατεστρατήγησαν, ὥσπερ προαγωνιζόμενοι περὶ συνέσεως, καὶ διεικνύοντες, ὅτι τὰς ἐλπίδας ἐν αὐτοῖς ἀντέχουσι τῆς νίκης. ὁ δ' οὖν Ἀντίγονος διὰ

In Paraetacene igitur ſubſiſtendum erat.

1 Omittunt Reg. 2. Baſ. 2 Περιλαβ. Reg. 2. Vat. 3 Ἐπέσχε Leid.

cum duas iam noctis vigilias antevertiſſet Eumenes, tanto progreſſos intervallo ſe cum toto exercitu aſſequi non poſſe videns, tale quidpiam excogitat. Pythoni reliquum agmen tradit, ut lento ſubſequatur gradu, iubens. Ipſe equitatu aſſumto laxis habenis accelerat, & cum prima luce extremum hoſtis agmen e colle quodam deſcendens aſſequitur. Ibi in cacumine montis ſubſiſtens, hoſtibus ſe oſtendit. Tum Eumenes, ex non mediocri intervallo equitatum hoſtilem conſpicatus, dum totum imminere exercitum autumat, inhibito progreſſu, quaſi mox dimicandum foret, copias diſponit. Ad hunc modum utriuſque exercitus imperatores mutuis ſibi artibus impoſuere, tanquam in procurſu de ſollertia inter ſe decertantes, cum hac oſtenſione, ſpem victoriae ſe in ſemetipſis repoſitam habere. Hoc igitur commento, ne ulterius progre-

ταύτης τῆς ἐπινοίας ἐκώλυσε μὲν τοὺς πολεμίους προάγειν εἰς τοὔμπροσθεν· αὐτῷ δὲ δοὺς ἄνεσιν εἰς τὸ προσδέξασθαι τὴν δύναμιν, ἐπειδὴ τὸ στρατόπεδον ἧκεν ἅπαν, ἐξέταξεν εἰς μάχην, καὶ κατέβαινε συντεταγμένος ἐπὶ τοὺς πολεμίους καταπληκτικῶς.

Numerus copiarum Antigoni.

κζ΄. Εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας, σὺν τοῖς διὰ Πύθωνος καὶ Σελεύκου προσγεγενημένοις, πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δισμυρίων ὀκτακισχιλίων, ἱππεῖς δ᾽ ὀκτακισχιλίους [1] πεντακοσίους, ἐλέφαντας δὲ ἑξήκοντα πέντε. διηλλαγμέναις δὲ ἐχρήσαντο ταῖς τάξεσιν οἱ στρατηγοὶ, διαμιλλώμενοι καὶ περὶ τῆς ἐν τούτοις ἐμπειρίας πρὸς ἀλλήλους. Εὐμένης μὲν γὰρ ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρατος ἔταξεν Εὔδαμον, τὸν καταγαγόντα τοὺς ἐλέφαντας ἐξ Ἰνδῶν, ἔχοντα τὸ περὶ αὐτὸν ἄγημα τῶν ἱππέων, ὄντων ἑκατὸν πεντήκοντα. πρόταγμα δὲ τούτων [2] ἴλας δύο ξυστοφόρων ἐπιλέκτων, βάθος ἐχούσας ἱππέων πεντήκοντα. καὶ συνῆψε μὲν τούτους τοῖς ὑπερ-

Instructa acies Eumenis describitur.

1 Negligitur in eodem.

2 Ἴλας Leid. & Reg. 1. Εἴλας vulgo. Mox μὲν τούτοις --- τοὺς ὑπερωρίους iidem.

derentur, hoſtes inhibuit Antigonus, ſibique moram ad recipiendum copias fecit. Poſtquam vero totus advenit exercitus, ad proelium ſuos ordinat, inſtructaque acie terribili modo contra hoſtem deſcendit.

XXVII. Ducebat autem in univerſum, cum his, qui a Pythone ac Seleuco acceſſerant, plus quam XVIII millia peditum, VIII millia equitum & quingentos, elephantes LXV. Inuſitatam aciei formam tum imperatores adhibuere, quaſi etiam hic peritia inter ſe decertarent. Eumenes in ſiniſtro cornu Eudamum, elephantum ex India ductorem, collocavit, qui penes ſe turmam equitum CL habebat. His praetextae erant alae duae lectiſſimorum equitum lanceas ferentium, ad quinquagenos profundae. Hos adiunxit illis, qui ad radicem montis loco ſuperio-

δεξίοις τῆς ὑπερωρείας· ἑξῆς δὲ τούτοις [1] Στάσανδρον τὸν στρατηγὸν ἔταξεν, ἔχοντα τοὺς ἰδίους ἱππεῖς ἐννακοσίους πεντήκοντα. μετὰ δὲ τούτους ἔστησεν Ἀμφίμαχον τὸν Μεσοποταμίας σατράπην, ᾧ συνηκολούθουν ἱππεῖς ἑξακόσιοι. συνάπτοντας δὲ τούτοις τοὺς ἐξ [2] Ἀραχωτῶν ἱππεῖς ἑξακοσίους, ὧν ἡγεῖτο πρότερον μὲν Σιβύρτιος, διὰ δὲ τὴν ἐκείνου φυγὴν μετειλήφει τὴν ἡγεμονίαν Κεφάλων. ἑξῆς δ' ἦσαν πεντακόσιοι μὲν ἐκ Παροπαμισάδων· [3] οἱ δὲ τούτοις ἴσοι Θρᾷκες ἐκ τῶν ἄνω κατοικιῶν. πρὸ δὲ τούτων ἁπάντων ἔταξεν ἐλέφαντας μὲν ἐν ἐπικαμπίῳ τεσσαράκοντα πέντε, τοξότας δὲ καὶ σφενδονήτας ἐν τοῖς τῶν θηρίων διαστήμασι τοὺς ἱκανούς. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ὀχυρωσάμενος τὸ λαιὸν κέρας, συνῆψεν [4] αὐτῷ τὴν φάλαγγα. ταύτης δὲ τὸ ἄκρον ἐπεῖχον οἱ ξένοι, πλείους ὄντες τῶν ἑξακισχιλίων· τὸ δ' ἑξῆς οἱ

1 Τάσσανδρον ora Steph. Reg. 1.

2 Ἀραχωσίας iidem cum Leid. Tum ἡγεῖτο omnes. Stephan. ἡγεῖ operarum peccato. Mox Σιβύρτιος Baſil. & Vat. In Edd. Σιβύριτος.

3 Καὶ οἱ τούτοις ἴσοι Reg. 1. τούτων Edd.

4 Αὐτῷ idem. Cett. αὐτῶν. Paullo ante λαιὸν κέρας Reg. 2. Δεξιὸν vulgo.

res erant. Iuxta illos Staſandrum conſtituit ducem, nongentorum & quinquaginta ſuorum equitum manu inſtructum. Poſt eos Amphimachum, Meſopotamiae ſatrapam, locum habere iuſſit, quem IↃC equites comitabantur. His contiguos fecit equites ex Arachoſia IↃC, quos Sibyrtius pridem duxerat; ſed propter fugam illius Cephalo imperium fuerat ſortitus. Secundum illos Paropamiſadae erant quingenti, totidemque Thraces ex ſuperioribus coloniis. Ante hos vero cunctos ſtatuit elephantes XLV incurva aciei forma, & per intervalla belluarum ſagittarios & funditores, quantum ſatis eſſet. Hunc ad modum firmato cornu ſiniſtro attexuit phalangem, cuius extrema milites peregrini ſupra ſex millia obtinebant, &

καθωπλισμένοι μὲν εἰς τὰ Μακεδονικὰ, παντοδαποὶ δ' ὄντες τοῖς ἔθνεσιν, εἰς πεντακισχιλίους.

κή'. Μετὰ δὲ τούτους ἐτάχθησαν οἱ Μακεδόνες Ἀργυράσπιδες, ὄντες μὲν [1] οὐ πλείους τρισχιλίων, ἀνίκητοι δὲ, καὶ διὰ τὰς ἀρετὰς πολὺν φόβον παρεχόμενοι τοῖς πολεμίοις. ἐπὶ πᾶσι δὲ τοὺς ἐκ τῶν ὑπασπιστῶν ὄντας πλείους τρισχιλίων, [2] ἀφηγουμένου τούτων τε ἅμα καὶ τῶν Ἀργυρασπίδων Ἀντιγένους καὶ Τευτάμου. πρὸ δὲ πάσης τῆς φάλαγγος ἔστησεν ἐλέφαντας τεσσαράκοντα, καὶ τὰ τούτων διαστήματα τοῖς ψιλικοῖς τὴν τάξιν ἀνεπλήρωσεν. ἐπὶ δὲ τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἐξέταξε τοὺς ἱππεῖς, ἐχομένους μὲν τῆς φάλαγγος τοὺς ἐκ Καρμανίας ὀκτακοσίους, ὧν Τληπόλεμος σατράπης ἡγεῖτο. ἑξῆς δὲ τοὺς καλουμένους ἑταίρους ἐννακοσίους· καὶ τὸ Πευκέστου καὶ Ἀντιγένους ἄγημα, τριακοσίους ἔχον ἱππεῖς, μιᾷ περιειλημμένους [3] ἴλῃ. ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ

1 Negantem vocem praetereunt Baſil. & Ven.

2 Ἀφηγουμένους editi. Omittunt autem Teutami & Antigenis nomina Baſil. & Reg. 2.

3 Ἴλῃ Reg. 1. Leid. ſemper. Εἴλῃ vulgo.

deinceps, qui Macedonico ritu armati variis e gentibus confluxerant, ad millia quinque.

XXVIII. Poſt hos Argyraſpides e Macedonia, tribus millibus haud plures, ſed invicti, & propter virtutem hoſti maxime formidabiles, ordinati erant. Denique poſt omnes ex clypeatorum ſatellitum numero plures CIↃ CIↃ CIↃ; quos, ut Argyraſpides, ſub imperio ſuo habebant Antigenes & Teutamus. Toti autem phalangi XL elephantes praeſtituit, horumque interſtitia rorariis explevit. In dextro cornu vicinos phalangi ſtatuit equites ex Carmania IↃ CCC, quibus Tlepolemus ſatrapa praeerat. Et exinde nongentos, qui ſodales nuncupabantur. Tum Peuceſtae & Antigenis agmen, habens CCC equites una turma comprehenſos. In extremo tandem cornu Eumenis

κέρατος τὸ Εὐμένους ἄγημα, τοὺς ἴσους ἔχον ἱππεῖς· καὶ τούτων [1] πρόταγμα, τῶν Εὐμένους παίδων ἴλας δύο, συνεστηκυίας ἑκατέρας ἐξ ἱππέων πεντήκοντα, καὶ πλαγίας φυλαττούσας ἔξω τοῦ κέρατος ἴλας τέσσαρας, ἐν αἷς ἦσαν ἱππεῖς ἐπίλεκτοι διακόσιοι. χωρὶς δὲ τούτων, [2] ἀπὸ πασῶν τῶν ἱππαρχιῶν ἐπιλελεγμένους τοῖς τάχεσι καὶ ταῖς ῥώμαις ἱππεῖς τριακοσίους ἔστησε κατόπιν τοῦ περὶ αὐτὸν ἀγήματος. παρὰ δὲ τὴν ὅλην τοῦ κέρατος [3] τάξιν προέταξεν ἐλέφαντας τεσσαράκοντα. ἡ δὲ πᾶσα δύναμις ἦν τῶν περὶ τὸν Εὐμένη, πεζοὶ μὲν τρισμύριοι πεντακισχίλιοι, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχίλιοι ἑκατὸν, ἐλέφαντες δὲ ἑκατὸν [4] τεσσαρεσκαίδεκα.

κθʹ. Ἀντίγονος δ' ἐκ μετεώρων τόπων κατιδὼν τὴν τῶν πολεμίων τάξιν, πρὸς ταύτην ἁρμοζόντως διεκόσμησε τὴν ἰδίαν δύναμιν. ὁρῶν γὰρ τὸ τῶν ἐναντίων δεξιὸν κέρας ὠχυρωμένον τοῖς τε θηρίοις καὶ τοῖς κρατίστοις τῶν

Acies diſpoſita Antigoni.

1 Πρόσταγμα Reg. 1. cum Leid.
2 Ἁπασῶν τῶν Reg. 1.
3 Deſideratur in Baſil. & Reg. 2.
4 Δεκατέσσαρες Reg. 1.

agmen erat collocatum, quod totidem habebat equites, horumque anteſignanos famulorum Eumenis alas duas, quae quinquagenis equitibus conſtabant; IV inſuper alas, quae ex obliquo extra cornu praeſidio eſſent, CC equites apprime delectos complexas. Ac praeter hos e cunctis equitum praefecturis trecentos, celeritatis ac fortitudinis eximiae, a tergo ſui agminis collocavit. Totum vero cornu ita inſtructum elephantis XL praemunivit. Univerſus igitur exercitus Eumenis erat peditum triginta quinque millia, equitum ſex millia & centum, elephantorum ad CXIV.

XXIX. Antigonus, ex locis editioribus aciem hoſtium contemplatus, contra illam ſuas quoque copias apte inſtruxit. Dextrum enim hoſtis cornu belluis & equitum fortiſſimis munitum videns, obiecit illis equitum ſuo-

ἱππέων, ἀντέταξε τοὺς ἐλαφροτάτους τῶν ἱππέων, οἳ κατὰ στόμα μὲν ἤμελλον φυγομαχήσειν, ἀραιοὶ διαστάντες, [1] ἐκ μεταβολῆς δὲ διαγωνιεῖσθαι, καὶ τούτῳ τῷ τρόπῳ ποιήσειν ἄπρακτον τῶν ἐναντίων τοῦτο τὸ μέρος, ᾧ μάλιστα ἐπίστευεν. ἔστησε δ' ἐπὶ ταύτης τῆς φάλαγγος τούς τε ἐκ Μηδίας καὶ [2] Ἀρμενίας ἀφιπποτοξότας καὶ λογχοφόρους, ὄντας μὲν χιλίους, πεφυκότας δ' εὖ πρὸς τὴν ἐκ μεταβολῆς κρίσιν. ἑξῆς δὲ τοὺς ἀπὸ θαλάσσης συναναβεβηκότας Ταραντίνους δισχιλίους καὶ διακοσίους, ἐπιλέκτους ἐν ἐνέδραις καὶ καλῶς διακειμένους ταῖς εὐνοίαις πρὸς [3] αὐτόν· τοὺς δ' ἀπὸ Φρυγίας καὶ Λυδίας, χιλίους· τοὺς δὲ μετὰ Πύθωνος χιλίους πεντακοσίους· καὶ τοὺς μετὰ Λυσανίου ξυστοφόρους τετρακοσίους· ἐπὶ πᾶσι δὲ τούς τε [4] ἀνθίππους ὀνομαζομένους, καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἄνω κατοικούντων ὀκτακοσίους. καὶ τὸ μὲν εὐώνυμον κέρας ὑπὸ τούτων

1 Καὶ ἐκ μεταβ. idem & Leid.
2 Παρουλίας ἀφιππ. ora Steph. ex Baſ. Reg. 2. Vat. Ἐφιππ. cett.
3 Αὐτόν. ἐχόμενα δὲ τούτοις ἀπὸ φρ. in marg. Steph. Reg. 1. Lege ἐχομένους δὲ τούτων & bonum erit.
4 Ἀθίππους Baſil. ἀσθίππους Venet. Vat. Mox ἐκ τῶν deſunt Baſil.

rum expeditiſſimos, qui, quod rariores inter ſe diſtarent, in fronte ceſſim pugnarent, & per vices converſi proelium redintegrarent, atque hoc pacto illius partis, in qua maxima ſpes hoſtibus erat, vires eluderent. In hac autem phalange collocarat ſagittarios equeſtres & lancearios ex Media & Armenia, circiter mille, ad confligendum per intervalla aſſuetos. Hinc eos, qui a mari ſimul cum ipſo aſcenderant, duo Tarentinorum millia & ducentos, ad inſidias calliditatis exquiſitae, & benevolentiae in ipſum praeclarae. Ex Phrygia etiam Lydiaque mille: tum Pythonem ſecutos mille quingentos, & haſtigeros CCCC, qui cum Lyſania erant. Poſtremos omnium, qui Anthippi (equitibus contrarii) nominabantur, & ex ſuperiorum terrarum incolis IↃCCC. Ab hoc igitur equi-

ἐπληροῦτο τῶν ἱππέων, ὧν ἁπάντων Πύθων εἶχε τὴν ἡγεμονίαν· τῶν δὲ πεζῶν πρῶτοι μὲν ἐτάχθησαν οἱ ξένοι, πλείους ὄντες τῶν ἐνναкισχιλίων. μετὰ δὲ τούτους, Λύκιοι καὶ Παμφύλιοι τρισχίλιοι, παντοδαποὶ δ' εἰς τὰ Μακεδονικὰ καθωπλισμένοι, πλείους τῶν ὀκτακισχιλίων. ἐπὶ πᾶσι δὲ Μακεδόνες, οὐ πολὺ ἐλάττους τῶν ὀκτακισχιλίων, οὓς ἔδωκεν Ἀντίπατρος, καθ' ὃν καιρὸν ἐπιμελητὴς ἀπεδείχθη τῆς βασιλείας. τῶν δ' ἱππέων πρῶτοι μὲν ἦσαν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος συνάπτοντες τῇ φάλαγγι μισθοφόροι παντοδαποὶ πεντακόσιοι· ἑξῆς δὲ Θρᾷκες [1] χίλιοι· παρὰ δὲ τῶν συμμάχων πεντακόσιοι· ἐχόμενοι δὲ τούτων οἱ προσαγορευθέντες ἑταῖροι χίλιοι, Δημήτριον ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν Ἀντιγόνου, τότε πρώτως μέλλοντα συναγωνίζεσθαι τῷ πατρί. ἐπ' ἄκρου δὲ τοῦ κέρατος ἦν τὸ ἄγημα τῶν ἱππέων τριακοσίων, μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἐκινδύνευε. τὸ τάγμα δὲ τοῦτο ἐκ τῶν ἰδίων παίδων [2] ἶλαι τρεῖς ὑπῆρχον,

1 Δισχίλιοι Reg. 1. Leid. 2 Εἴλε Baſil.

tatu laevum cornu fuerat expletum, Pythoque imperium gerebat omnium. In pedeſtri autem acie primum tenuere locum convenae plures novem millibus: proximum Lycii & Pamphylii ter mille, & variis e nationibus ad Macedonicum habitum inſtructi plures quam octo millia. Ultimi omnium erant Macedones non infra millia octo, quos Antipater in ſupplementum miſerat, quo tempore regni adminiſtrationem accepit. Equitum in dextro cornu phalangem attingentes primi erant mercenarii ex diverſis gentibus IↃ. Exinde Thraces mille, & a ſociis miſſi IↃ. His cohaerebant ſodales mille ſic vocitati, Demetrio Antigoni duce, qui tunc primum in acie patri operam navaturus erat. In extremo cornu equitum trecentorum agmen ſubſiſtebat, quibuſcum ipſe pugnae diſcrimen adibat. Hic ordo ex famulis ipſius tribus tur-

καὶ ταύταις ἴσοι [1] παράλληλοι, συναγωνιζομένων αὐτοῖς Ταραντίνων ἑκατόν. περὶ δὲ τὸ κέρας πᾶν ἐξέταξε τοὺς κρατίστους τῶν ἐλεφάντων τριάκοντα. ποιήσας δ' ἐπικάμπιον, καὶ τὰ διαστήματα τούτων συνεπλήρωσε τοῖς ψιλοῖς τάγμασιν ἐπιλέκτοις· τῶν δ' ἄλλων θηρίων τὰ πλείω μὲν τῆς φάλαγγος προέστησεν, ὀλίγα δὲ μετὰ τῶν ἱππέων τῶν ἐν τοῖς εὐωνύμοις μέρεσι. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ἐκτάξας τὸ στρατόπεδον, κατέβαινεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, λοξὴν ποιήσας τὴν τάξιν. τὸ μὲν γὰρ δεξιὸν κέρας, ᾧ μάλιστα ἐπίστευε, προεβάλετο· τὸ δ' ἕτερον ὑπεστείλατο, διεγνωκὼς ᾧ μὲν φυγομαχεῖν, ᾧ δ' ἀγωνίζεσθαι.

Sequitur proelium acerrimum.

λ'. Ἐπεὶ δὲ σύνεγγυς ἀλλήλων ἐγένετο τὰ στρατόπεδα, καὶ τὸ σύσσημον ἤρθη παρ' ἀμφοτέροις, ἐπηλάλαξαν μὲν αἱ δυνάμεις ἐπαλλὰξ πλεονάκις, ἐσήμηναν δ' οἱ [2] σαλπιγκταὶ τὸ πολεμικόν. πρῶτοι δ' οἱ μετὰ Πύθωνος ἱππεῖς, [3] στερεὸν μὲν οὐδὲν οὐδ' ἀξιόλογον ἔχον-

1 Παρ' ἀλλήλοις ora Steph. Leid. Reg. 1. Statim ἔταξε Reg. 1. cum Leid.

2 Σαλπιγκταὶ Baſil.

3 Ἕτερον Reg. 1. Vat. Baſ. qui & οὐδ' mox praeterit.

mis conſtabat, & totidem aliis, aequali inter ſe ſpatio collocatis, quibus Tarentini centum in ſubſidium attributi erant. Circa totum hoc cornu elephantes XXX omnium praeſtantiſſimos ordine inflexo diſpoſuit, locaque intermedia levis armaturae cohortibus explevit lectiſſimis. De reliquis feris pleraſque ante phalangem ſtatuit, paucas cum equitatu in latere ſiniſtro. Ad hunc modum exercitu in ordinem digeſto, ad hoſtem obliqua aciei forma deſcendit. Nam dextrum cornu in longum protenderat, laevum contractius eſſe voluit, ut hoc ceſſim pugnaret, illo ſignis collatis proelium iniret.

XXX. Iamque aciei acies imminebat, cum ſigno utrinque dato, clamor alternis iteratur, & claſſicum tubicines perſonant. Primi ergo Pythonis equites, licet nul-

τες πρόφραγμα περὶ [1] αὐτοὺς, ὑπερέχοντες δὲ τῶν ἀντιτεταγμένων τῷ τε πλήθει καὶ ταῖς ἐλαφρότησιν, ἐπειρῶντο χρήσασθαι τοῖς ἰδίοις προτερήμασι. τὸ μὲν γὰρ κατὰ στόμα διακινδυνεύειν πρὸς ἐλέφαντας οὐκ ἀσφαλὲς ἐνόμιζον· περιϊππεύσαντες δὲ τὸ κέρας, καὶ πλαγίοις ἐμβαλόντες πυκνοῖς τοῖς βέλεσι, κατετίτρωσκον, αὐτοὶ μὲν διὰ τὰς ἐλαφρότητας οὐδὲν πάσχοντες, μεγάλα δὲ βλάπτοντες τοὺς διὰ τὰ βάρη [2] μήτ' ἐκδιῶξαι δυναμένους, μήτ' ἀναχωρεῖν, ὅταν καιρὸς παραγγείλῃ. Εὐμένης δ' ὁρῶν πιεζόμενον τὸ κέρας τῷ πλήθει τῶν [3] ἀφιπποτοξοτῶν, μετεπέμψατο παρ' Εὐδάμου, τοῦ τὸ λαιὸν κέρας ἔχοντος, τοὺς ἐλαφροτάτους τῶν ἱππέων. ἐξαγαγὼν δὲ ἐπὶ κέρας τὴν ὀλίγην τάξιν, τοῖς μὲν ψιλοῖς καὶ τοῖς ἐλαφροτάτοις τῶν ἱππέων εἰσέβαλεν εἰς τοὺς ἐναντίους· [4] ἐπακολουθούντων δὲ καὶ τῶν θηρίων, ῥᾳδίως τρεψάμενος τοὺς περὶ τὸν Πύθωνα, κατε-

1 Αὐτοὺς Baſil.
2 Μὲν ἐκδ. μὴ δυν. μεταναχωρεῖν δὲ Reg. 1. Leid.
3 Ἀφιπποτοξοτῶν Baſil. Reg. 2. Vat. Ἐφιπποτοξοτῶν reliqui.
4 Εἰσακολ. Reg. 1. Leid.

lum ante ſe praeſidium haberent, numero tamen ac celeritate adverſariis ſuperiores, commoditate illa uti conantur. Sed cum elephantis aperta fronte congredi non tutum fore arbitrantes, cornu circumveniunt, & ex tranſverſo adorti denſa telorum vi hoſtes ſauciant, & dum ob celeritatem nihil incommodi patiuntur ipſi, magnis tamen hoſtem incommodis afficiunt, qui neque inſequi ob gravitatem ſuam poterat, neque retro pedem referre, prout opportunitas iuberet. Tum Eumenes, ſagittariorum equitum multitudine cornu premi videns, ab Eudamo, qui cornu ſiniſtrum tenebat, equitum maxime expeditos arceſſit. Et hac ala quamlibet exigua ad cornu educta, cum minus impedito & veloci equitum globo in hoſtem impetum facit: & quia belluae ſequebantur, Pythonianos facile in fugam actos ad inferiora montium

δίωξε μέχρι τῆς [1] ὑπωρείας. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, συνέβη καὶ τοὺς πεζοὺς ἐφ᾽ ἱκανὸν μὲν χρόνον Φαλαγγομαχεῖν πρὸς ἀλλήλους, τὸ δὲ τελευταῖον, πολλῶν πεσόντων παρ᾽ ἀμφοτέροις, ἐπικρατῆσαι τοὺς παρ᾽ Εὐμένει τεταγμένους, διὰ τὰς τῶν Ἀργυρασπίδων Μακεδόνων ἀρετάς. οὗτοι γὰρ ταῖς μὲν ἡλικίαις ἤδη προβεβήκεισαν, διὰ δὲ τὸ πλῆθος τῶν κινδύνων, διέφερον ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς εὐχειρίαις, ὥστε μηδένα δύνασθαι κατὰ στόμα τὴν βίαν ὑποστῆναι. διὸ καὶ τότε τρισχίλιοι μὲν ὄντες [2] οἱονεὶ τὸ στόμωμα καθειστήκεισαν πάσης τῆς δυνάμεως. Ἀντίγονος δ᾽ ὁρῶν τό, τε εὐώνυμον κέρας τῶν ἰδίων πεφευγότας, καὶ τὴν Φάλαγγα πᾶσαν τετραμμένην, τοῖς μὲν συμβουλεύουσιν ἀποχωρεῖν πρὸς τὴν ὀρεινὴν, καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς Φυγῆς σωζομένους ἀναλαμβάνειν, ἄθραυστον ἔχοντα τὸ περὶ αὑτὸν μέρος τῆς δυνάμεως, οὐ προσέσχε· τῷ δὲ παρὰ [3] τοῦ καιροῦ

1 Ὑπωρίας Baſil.
2 Οἱονεὶ στόμωμα Baſil.
3 Τοῦ ὄρους Reg. 2. Baſil. Ven. Vat. & ora Steph. non male.

uſque perſequitur. Dumque haec geruntur, peditum agmen ad bene longum tempus inter ſe confligit, & tandem oppetentibus utrinque multis, Eumeniani, Argyraſpidum virtute ſuperiores fuere. Nam hi, licet ad multum iam aetatis progreſſi, ob certaminum tamen crebritatem, animorum praeſentia, & ſtrenuitate manuum, ita praecellebant, ut ex adverſo robur ipſorum nemo poſſet ſuſtinere. Ideo etiam tunc, quamvis ter mille dumtaxat numero, totius tamen exercitus firmamentum erant. Antigonus, ubi laevum ſuorum cornu profligatum, totamque phalangem retroverſam animadvertit, conſulentibus, ut ad montana regrederetur, dilapſoſque e fuga reciperet, cum integram exercitus partem ſecum haberet, morem haud geſſit; ſed opportunitate, quam tem-

δεθέντι προτερήματι δεξιῶς χρησάμενος, καὶ τοὺς φεύγοντας τῶν ἰδίων ἔσωσε, καὶ τῆς νίκης ἔτυχεν. οἱ μὲν γὰρ Ἀργυράσπιδες οἱ παρ' Εὐμένει, καὶ τὸ λοιπὸν πλῆθος τῶν πεζῶν, ὡς τάχιστα [1] ἐτρέψαντο τοὺς ἀντιτεταγμένους, ἐπεδίωκον μέχρι [2] τῆς ἐγγυτέρας ὑπωρείας. ὁ δ' Ἀντίγονος, γενομένου διαστήματος ἐν τῇ τῶν πολεμίων τάξει, διϊππεύσας μέρει τῶν ἱππέων, ἐνέβαλεν εἰς πλαγίους τοὺς περὶ τὸν Εὔδαμον, τεταγμένους ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρατος. ταχὺ δὲ διὰ τὸ παράδοξον τρεψάμενος τοὺς ἐναντίους, καὶ πολλοὺς ἀνελὼν διαπέστειλε τῶν ἱππέων τοὺς ἐλαφροτάτους, καὶ διὰ τούτων ἀνεκαλέσατο τοὺς φεύγοντας, καὶ παρὰ τὴν ὑπώρειαν πάλιν εἰς τάξιν κατέστησε. καὶ γὰρ οἱ περὶ τὸν Εὐμένη, πυθόμενοι τὴν τῶν ἰδίων τροπὴν, ἀνεκαλοῦντο τῇ σάλπιγγι τοὺς διώκοντας, [3] σπεύδοντες βοηθῆσαι τοῖς περὶ τὸν Εὔδαμον.

λα'. Ἤδη δὲ τῆς ὥρας οὔσης περὶ λύχνων ἀφὰς,

1 Ἐτρέψατο Baſil. Tum ἐπεδίωκε idem & Reg. 2.

2 Τῆς πρότερον ὑπωρ. Vat. Baſ.

3 Σπεύδοντας Leid.

pus dabat, dextre utendo, cum fugientes ſervavit ſuos, tum & victoriam adeptus eſt. Nam Argyraſpides Eumeniani ac cetera peditum multitudo, verſis in fugam hoſtibus, continuo ad proximas montium radices perſequendo inſtiterunt. Tum Antigonus per intervallum, in acie hoſtili factum, cum parte equitum invectus, per obliquum in Eudami cohortes, ad cornu ſiniſtrum collocatas, impreſſionem fecit. Subitoque fugatis ob inopinatum rei eventum hoſtibus, poſt multorum caedem, equitum citiſſimos miſit, qui fugientes revocarent, eoſque ad montis radicem iterum in ordinem coëgit. Nam etiam Eumenes, fuga ſuorum cognita, tuba perſequentes revocabat, Eudamo ſuccurrere properans.

XXXI. Iamque ſub primae facis tempus erat, cum re-

ἀμφότεροι τοὺς φεύγοντας ἀνακαλεσάμενοι, πάλ[1] ἐξέταττον πᾶσαν τὴν δύναμιν. τοσαύτης φιλονεικία ὑπῆρχον πλήρεις οὐχ οἱ στρατηγοὶ μόνον, ἀλλὰ κα τὰ πλήθη τῶν ἀγωνιζομένων. τῆς δὲ νυκτὸς οὔσης αἰθρίου καὶ πανσελήνου, καὶ τῶν δυνάμεων ἀντιπαραγουσῶν ἀλλήλαις ὡς ἂν τέτταρσι πλέθροις, ὁ ψόφο τῶν ὅπλων καὶ τῶν ἵππεων ὁ φρυαγμὸς ἐν χερσὶν ἐδόκει πᾶσιν εἶναι τοῖς ἀντιτεταγμένοις· ὡς δὲ παράγοντε ἀπέσχον ἀπὸ τῶν ἐν τῇ μάχῃ πεπτωκότων ὡς τριάκοντ σταδίους, ἡ μὲν ὥρα κατελάμβανε μεσονύκτιος, κακῶ δὲ διέκειντο ἀμφότεροι, διά τε τὴν ὁδοιπορίαν, καὶ τὴ ἐν τῇ μάχῃ κακοπάθειαν, ἔτι δὲ τὴν ἀσιτίαν· ὥστ ἠναγκάσθησαν, ἀφέμενοι τῆς μάχης, καταστρατοπεδεῦσαι.

Victoria anceps erat.

Εὐμένης μὲν οὖν [2] ἐπεχείρει ἀναζευγνύειν ἐπ τῶν νεκρῶν, σπεύδων κρατεῖν τῆς τούτων ἀναιρέσεως, καὶ τὴν νίκην ἀναμφισβήτητον περιποιήσασθαι. οὐ προσεχόντων δὲ τῶν στρατιωτῶν, ἀλλὰ βοώντων ἐπὶ τὴν ἰδίαν

1 Πᾶσαν ἐξέταττον Reg. ambo, Leid. 2 Ἐπικεχείρηκεν Reg. 1. Leid.

vocatis uterque ex fuga ſuis totum denuo exercitum inſtruerent. Tanto contentionis ardore inflammati erant, non imperatores tantum, ſed etiam decertantium multitudo. Nox tum ſerena erat, plenoque orbe luna fulgebat: & oppoſitis inter ſe exercitibus IV plethrorum circiter ſpatio, ſtrepitus armorum & equorum fremitus in manibus videbatur cunctis eſſe, qui in adverſa utrinque acie conſiſtebant. Cum autem progreſſi XXX circiter ſtadia ab illis, qui in pugna ceciderant, abeſſent, iam noctis medium ingruerat: & utrique tum propter itineris moleſtiam, tum etiam pugnae aerumnas, inediamque male affecti erant. Proelio igitur omiſſo, caſtra metari cogebantur. Ibi Eumenes ad caeſos regredi propoſuerat, tollere eos maturans, ut ancipitem hactenus victoriam certo ſibi aſſereret. Verum refragante turba, & ad im-

ἀποσκευὴν ἀναχωρεῖν, μακρὰν ἀπέχουσαν, ἠναγκάσθη πεισθῆναι τῷ πλήθει. οὔτε γὰρ τοῖς στρατιώταις δυνατὸν ἦν πικρῶς ἐπιτιμᾶν, ἀμφισβητούντων πολλῶν τῆς [1] στρατηγίας· οὔτε τὸν καιρὸν ἐπιτήδειον ἑώρα κολάζειν τοὺς ἀπειθοῦντας. ὁ δ' Ἀντίγονος τοὐναντίον χωρὶς δημαγωγίας βεβαίως ἔχων τὴν ἡγεμονίαν, ἐβιάσατο μὲν τὸ πλῆθος ἐπὶ τῶν νεκρῶν στρατοπεδεῦσαι. κύριος δὲ γενόμενος τῆς τούτων ταφῆς, ἠμφισβήτει τῆς νίκης, ἀποφαινόμενος [2] προτιμότερον ἐν ταῖς μάχαις εἶναι τὸ τῶν πεσόντων κυριεῦσαι. ἀνῃρέθησαν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν μὲν Ἀντιγόνου, πεζοὶ μὲν εἰς τρισχιλίους ἑπτακοσίους, ἱππεῖς δὲ πεντήκοντα τέσσαρες· τραυματίαι δ' ἐγένοντο πλείους τῶν τετρακισχιλίων. τῶν δ' Εὐμένους ἔπεσον πεζοὶ μὲν πεντακόσιοι τεσσαράκοντα, ἱππεῖς δ' ὀλίγοι παντελῶς· τραυματίαι δ' ἐγένοντο πλείους τῶν ἐννακοσίων.

1 Στρατηγείας Baſil. Steph. margo cum Reg. 2. Vatic.
2 Προτερεῖν ἐν ταῖς μάχαις τὸ τῶν Ven. Baſ.

pedimenta ſua, quae longius aberant, revertendum eſſe vociferante, obſecundare illis cogitur. Acerbius enim milites increpandi, tam multis imperium affectantibus, tunc facultas non erat: nec opportunum concedi tempus videbat, ad plectendum contumaces. At contra Antigonus citra popularem auram ſtabile tenens imperium, vi turbam compulit, ut prope interfectos caſtra ponerent. Et ſepultura illorum potitus, controverſam hoc modo victoriam reddidit, potiri mortuis praeſtabilius in pugnis eſſe confirmans. Interemti ſunt in hoc conflictu ex parte Antigoni peditum tria millia ſeptingenti, equites LIV; vulnerati plus IV millia. Ex peditatu Eumenis cecidere IↃ XL, equites perpauci: vulnerati plures nongentis.

Defunctus proelio Antigonus exercitum in Mediam abduxit, ut ſuos largiore victu & quiete reficeret.

λβʹ. Ὁ δ᾽ Ἀντίγονος μετὰ τὴν ἐκ τῆς μάχης ἀποχώρησιν ὁρῶν τοὺς στρατιώτας ἀθυμοῦντας, διέγνω τὴν ταχίστην ἀναζευγνύειν ὡς [1] πορρωτάτω τῶν πολεμίων. βουλόμενος δ᾽ εὔζωνον ποιῆσαι τὴν δύναμιν πρὸς τὴν ἀποχώρησιν, τοὺς μὲν τραυματίας καὶ τὰ βαρύτατα τῆς ἀποσκευῆς προαπέστειλεν εἴς τινα τῶν πλησίον πόλεων, τοὺς δὲ νεκροὺς ἅμ᾽ ἡμέρᾳ θάψας, καὶ παρακατασχὼν τὸν παρὰ τῶν πολεμίων ἥκοντα κήρυκα περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως, παρήγγειλε τῆς ὥρας δειπνοποιεῖσθαι. τῆς δ᾽ ἡμέρας διελθούσης, τὸν μὲν κήρυκα ἔπεμψε, δοὺς εἰς τὴν αὔριον τὴν ἀναίρεσιν· αὐτὸς δὲ πρώτης φυλακῆς ἀρχομένης ἀνέζευξε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, [2] καὶ συντόνους τὰς πορείας ποιούμενος, ἀπέστη μὲν τῶν πολεμίων μακρὰν, ἔσχε δὲ χώραν [3] ἀκεραίαν εἰς ἀνάληψιν τοῦ στρατοπέδου. διήνυσε γὰρ ἕως Γαμάργων τῆς Μηδίας, οὔσης τῆς χώρας ὑπὸ Πύθωνα, καὶ δυναμένης μεγάλαις δυνάμεσι πρὸς διατροφὴν

1 Πορρώτατα Reg. 1. cum Leid. non male.

2 Καὶ συντόμως Reg. 1. Συντάμους Baſil. frequenti confuſione.

3 Καὶ ἀκεραίαν Baſ. Paullo poſt ἐν ἀσιτίαις Reg. 1. Leid.

XXXII. Antigonus, ubi poſt reditum a pugna abiectos vidit militum animos, quam longiſſime ab hoſtibus quamprimum recedere deſtinavit. Ut vero ad diſceſſum copias efficeret magis expeditas, ſaucios & impedimentorum onerosiſſima, in oppidum quoddam vicinum praemiſit. Tum cadaveribus ſub diei ortum ſepultis, & praecone hoſtium de recipiendis mortuis apud ſe detento, illa ſtatim hora militem prandere iuſſit. Exacta hinc die, caduceatorem dimiſit, recuperationem mortuorum in craſtinum permittens. Ipſe prima ſtatim vigilia appetente cum toto exercitu movens, contentis itineribus procul ab hoſte receſſit, ubi terram ad refectionem copiarum integram habebat. Nam ad Gamarga uſque Mediae perrexit, quae regio ſub Pythonis imperio affatim omnia

δαψιλῶς ἅπαντα χορηγῆσαι. Εὐμένης δὲ, διὰ τῶν κατασκόπων πυθόμενος τὴν ἀναχώρησιν τῶν περὶ τὸν Ἀντίγονον, τοῦ μὲν διώκειν ἀπέστη, διὰ τὸ καὶ τοὺς ἰδίους στρατιώτας ἐν ἀσιτίᾳ καὶ κακοπαθείαις μεγάλαις γεγονέναι· περὶ δὲ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τετελευτηκότων γενόμενος, ἐπεμελήθη τῆς ταφῆς μεγαλοπρεπῶς. ἔνθα δὴ συνέβη γενέσθαι πρᾶγμα παράδοξον καὶ πολὺ τῶν παρ' Ἕλλησιν [1] ἐξηλλαγμένον νομίμων.

SimiliterEumenes ſuis quietem conceſſit.

λγ'. Κητεὺς γὰρ ὁ τῶν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς ἀπηντηκότων στρατηγὸς ἀνῃρέθη μὲν ἐν τῇ μάχῃ, λαμπρῶς ἀγωνισάμενος· ἀπέλιπε δὲ δύο γυναῖκας συνακολουθούσας ἐν τῷ στρατοπέδῳ, τὴν μὲν νεόγαμον, τὴν δὲ ὀλίγοις ἔτεσι πρότερον συνοικήσασαν, ἀμφοτέρας δὲ φιλοστόργως πρὸς αὐτὸν διακειμένας. ὄντος δὲ [2] παλαιοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς, τοὺς γαμοῦντας καὶ τὰς [3] γαμουμένας παρθένους μὴ διὰ τῆς τῶν γονέων κρίσεως ποιεῖσθαι

Memorabile duarum ex India matronarum de obeunda in funere mariti morte certamen.

1 Νομίμων ἐξηλλαγμένον Baſil. Reg. 2. cum Baſil. & Steph. ora.
2 Πάλαι νόμου &c. Vat. Venet. 3 Γαμηθείσας Leid.

magnis exercitibus ſuppeditare poterat. Eumenes, per exploratores de abitu hoſtis Antigoni certior factus, ab inſecutione abſtitit, quod & ipſe inedia aerumniſque magnis affectum haberet militem: & ad mortuorum exſequias converſus, magnifice ſepeliendos curavit. Ubi facinus quoddam inſolens, & a Graecorum legibus moribuſque multum diſcrepans, evenit.

XXXIII. Ceteus, dux eorum, qui ex India venerant, in pugna egregie dimicans occubuerat. Is duas uxores militiae comites in caſtris reliquerat, unam nuper ductam, alteram paucis ante annis in conſuetudinem matrimonialem adſcitam. Utraque ſane caritate maritum eximia fuerat proſecuta. Vetus autem lex apud Indos erat, ut viri atque virgines, qui animum ad coniugium appuliſſent, non ex parentum iudicio, ſed conſenſione mutua,

τὸν γάμον, ἀλλὰ πείσαντας ἀλλήλους, τὸν μὲν ἔμπροσθεν χρόνον τῆς μνηστείας γενομένης διὰ νεωτέρων ταῖς ἡλικίαις, ὡς ἐπὶ πολὺ συνέβαινε διαπίπτειν τὰς κρίσεις, καὶ ταχὺ μεταμελομένων ἀμφοτέρων πολλὰς τῶν γυναικῶν διαφθείρεσθαι, καὶ δι' ἀκρασίαν φιλοστοργεῖν ἑτέρους· τέλος δὲ μὴ δυναμένας εὐσχημόνως ἀπολιπεῖν τοὺς [1] ἐξ ἀρχῆς προκριθέντας, διὰ φαρμάκων ἀναιρεῖν τοὺς συνοικοῦντας· καὶ τὴν χώραν δ' οὐκ ὀλίγας ἀφορμὰς αὐταῖς δοῦναι, πολλὰς καὶ ποικίλας φέρουσαν φθαρτικὰς δυνάμεις, ἐξ ὧν ἐνίας προσχρωσθείσας μόνον τοῖς ἐδέσμασιν ἢ ποτηρίοις, ἐπιφέρειν τὴν ἀπώλειαν. ἐπιπολαζούσης δὲ τῆς [2] ῥᾳδιουργίας, καὶ πολλῶν ἀναιρουμένων τοῦτον τὸν τρόπον, ἐπειδὴ κολάζοντες τὰς αἰτίας τῶν κακῶν, οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποστρέψαι τὰς ἄλλας [3] τῶν ἀδικημάτων, νόμον ἔθεσαν, ὅπως συγκατακαίωνται τοῖς [4] τετελευτηκόσιν ἀνδράσιν

1 Ἐξαρχῆς una voce Baſil.
2 Ῥαδιουργείας idem.
3 Omittit articulum Baſil.
4 Τελευτήσασιν Reg. 1.

contraherent matrimonia. Et cum ſuperiori tempeſtate inter iuniores ſponſalia fierent, evenit, ut iudicia plerumque fruſtrarentur, & ſtatim oborta utriſque poenitentia, multae uxores corrumperentur, & propter intemperantiam deperirent alios, & tandem, quia honeſte primum ſibi delectos deſerere haud poſſent, veneno maritos e medio tollerent. Ad quod regio non exiguas illis opportunitates ſuggerebat, multas variaſque mortiferae facultatis plantas gignens, quarum nonnullae, leviter cibis aut poculis affrictae, interitum afferunt. Inoleſcente igitur hac fraudulentiſſima verſutia, multiſque eum ad modum intereuntibus, poſtquam in ſontes animadvertendo, ceteras a maleficiis deterrere ac retrahere non poterant, aliam ſanciverunt legem, ut uxores cum viris defunctis ſimul cremarentur, exceptis tamen gravi-

αἱ γυναῖκες, πλὴν τῶν ἐγκύων, ἢ τῶν ἐχουσῶν τέκνα. τὴν δὲ μὴ βουλομένην τῷ δόγματι πειθαρχεῖν, χήραν μὲν εἶναι διὰ τέλους, καὶ θυσιῶν καὶ τῶν ἄλλων νομίμων εἴργεσθαι διὰ παντὸς, ὡς ἀσεβοῦσαν. τούτων δὲ νομοθετηθέντων, εἰς τοὐναντίον τὴν παρανομίαν τῶν γυναικῶν μεταβαλεῖν συνέβη. διὰ γὰρ τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀτιμίας, ἑκάστης ὑπομενούσης ἑκουσίως τὸν θάνατον, οὐ μόνον προνοεῖσθαι τῆς τῶν συνοικούντων ἀσφαλείας, ὡς κοινῆς οὔσης, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλας ἁμιλλᾶσθαι, καθάπερ ὑπὲρ τῆς μεγίστης εὐδοξίας. ὃ καὶ τότε συνέβη.

λδ'. Τοῦ γὰρ νόμου μίαν κελεύοντος [1] συγκατακάεσθαι, παρῆσαν ἀμφότεραι πρὸς τὴν τοῦ Κητέως ταφὴν, ὑπὲρ τοῦ συναποθανεῖν ὡς ὑπὲρ ἀριστείου συμφιλοτιμούμεναι. τῶν δὲ στρατηγῶν διακρινόντων, ἡ νεωτέρα μὲν ἀπεφαίνετο τὴν ἑτέραν ἔγκυον εἶναι, καὶ διὰ

1 Συγκατακαίεσθαι Reg. 1. Leid.

dis, aut ſi quae natos haberent. Quod ſi quae ad commune gentis decretum ſe attemperare nollet, vidua maneret, & a ſacris aliiſque legitimis, ut impietatis condemnata, excluderetur perpetuo. His ita lege firmatis, conſecutum eſt, ut nefaria uxorum improbitas in contrarium verteretur. Cum enim ob extremam illam dehoneſtationem quaelibet ſponte mortem adiret; non incolumitatis ſolummodo maritorum, ut quae ad ipſas quoque pertineret, providam gerebant curam, ſed etiam inter ſe veluti de ſumma gloria certabant. Id quod etiam tunc evenit.

XXXIV. Quamquam enim lex unam ſimul comburi iubebat, ambae tamen ad funerationem Cetei, de morte ſimul oppetenda, tanquam de excellentiori virtutis praemio, contendentes aderant. Res in ducum iudicio diſceptabatur. Tum minor natu uterum ferre alteram, ac pro-

τοῦτο μὴ δύνασθαι [1] χρήσασθαι τῷ νόμῳ· ἡ δὲ πρεσβυτέρα δικαιότερον [2] ἀπεφαίνετο εἶναι τὴν προέχουσαν τοῖς χρόνοις προέχειν καὶ τῇ τιμῇ. καὶ γὰρ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων θεωρεῖσθαι τοὺς πρεσβυτέρους πολὺ προέχοντας τῶν νεωτέρων εἰς ἐντροπὴν καὶ τιμήν. οἱ δ' οὖν στρατηγοὶ διὰ τῶν μαιεύεσθαι δυναμένων γνόντες τὴν πρεσβυτέραν ἔγκυον οὖσαν, προέκριναν τὴν νεωτέραν. οὗ συμβάντος, ἡ μὲν ἀποτυχοῦσα τῆς κρίσεως ἀπῄει μετὰ κλαυθμοῦ, καταῤῥήξασα [3] τὸ περὶ τὴν κεφαλὴν διάδημα, καὶ τὰς τρίχας σπαράσσουσα, καθαπερεί τινος συμφορᾶς μεγάλης [4] προσηγγελμένης· ἡ δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ περιχαρὴς ἀπῄει πρὸς τὴν πυράν, στεφανουμένη μὲν μίτραις ὑπὸ τῶν οἰκείων γυναικῶν, κεκοσμημένη δὲ διαπρεπῶς, ὥσπερ εἴς τινα γάμον προεπέμπετο ὑπὸ τῶν συγγενῶν, ᾀδόντων ὕμνον εἰς τὴν ἀρετὴν αὐτῆς. ὡς δ' ἐγγὺς ἐγενήθη τῆς πυρᾶς, περιαιρουμένη

Victrix iunior, coniugis ſe flammis ſuperiacit, & cum eo crematur.

1 Χρῆσθαι Reg. 1. Leid.
2 'Απέφαινεν rurſus iidem.'
3 Articulum omittit Baſil.
4 Προηγγελμένης Reg. 1. Leid.

pterea legem hac in parte exſequi non poſſe, indicat. Maior, aequius eſſe, ut aetate provectior honore etiam praecederet, contendit. In ceteris enim omnibus ſic comparatum videri, ut plus reverentiae & honoris grandioribus natu, quam minoribus, exhibeatur. Duces tandem, ab obſtetricandi peritis edocti, ſeniorem eſſe gravidam, minus adultam illi praeferunt. Id cum eveniſſet, una, quae cauſa ceciderat, plorabunda diſcedit, lacerato, quo caput involverat, reticulo, evulſiſque comis, ac ſi ingens aliqua calamitas annuntiata eſſet. Altera, victoria potitam ſe gaudens, ad rogum tendit: quam matronae familiares mitris coronant, & cognati quam elegantiſſime ornatam, veluti ad nuptiale quoddam feſtum, deducunt, hymnum in virtutem eius decantantes. Simulatque vero ad rogum approximarat, ornatum ſibi detra-

τὸν κόσμον ἑαυτῆς, διεδίδου τοῖς οἰκείοις καὶ φίλοις, ὡς ἂν εἴποι τις, [1] καταλείπουσα τοῖς ἀγαπῶσι μνημεῖον. ὁ δὲ κόσμος ἦν, περὶ μὲν τὰς χεῖρας δακτυλίων τε πλῆθος ἐνδεδεμένων λίθοις [2] τε πολυτελέσι καὶ διηλλαγμένοις τοῖς χρώμασι· περὶ δὲ τὴν κεφαλὴν χρυσῶν ἀστερισμῶν οὐκ ὀλίγος ἀριθμὸς, παντοδαποῖς λίθοις διειλημμένος. περὶ δὲ τὸν τράχηλον ὅρμων πλῆθος, τῶν μὲν ἐλασσόνων, τῶν δ᾽ ἐκ τοῦ κατ᾽ ὀλίγον ἀεὶ καθ᾽ ὑπέρθεσιν μειζόνων. τὸ δὲ τελευταῖον, ἀσπασαμένη τοὺς οἰκείους, ὑπὸ τἀδελφοῦ μὲν ἐπὶ τὴν πυρὰν ἀνεβιβάσθη· ὑπὸ δὲ τοῦ συνδραμόντος ἐπὶ τὴν θέαν πλήθους θαυμασθεῖσα, κατέστρεψεν ἡρωϊκῶς τὸν βίον. ἡ μὲν γὰρ δύναμις ἐν τοῖς ὅπλοις πᾶσα πρὶν ἅπτεσθαι τὴν πυρὰν τρὶς περιῆλθεν· αὕτη δὲ τἀνδρὶ παρακλιθεῖσα, καὶ κατὰ τὴν τοῦ πυρὸς ὁρμὴν οὐδεμίαν φωνὴν ἀγεννῆ προεμένη, προεκαλέσατο τῶν ὁρώντων τοὺς μὲν εἰς ἔλεον, τοὺς δ᾽ εἰς ὑπερβολὴν ἐπαίνων, οὐ μὴν ἀλλ᾽ ἔνιοι τῶν

1 Καταλιποῦσα Leid. 2 Abeſt a Baſil.

ctum familiaribus & amicis diſtribuit, relictura, dixeris, amatoribus ſuis monumentum. Mundus erat, annulorum circum manus copia, quibus lapilli magni pretii, variique coloris, illigati erant. In capite ſtellularum ex auro numerus haud exiguus, omni lapillorum genere diſtinctarum. Circum vero collum vis monilium, partim minorum, partim ſubinde per gradus maiorum. Ad poſtremum domeſticis ſalutatis, a fratre in rogum collocatur, atque inter magnam populi, qui ad ſpectandum confluxerat, demirationem, heroico vitam exitu terminavit. Exercitus enim totus in armis rogum, antequam ſuccenderetur, ter obibat. Illa interim ad virum ſe acclinans, nullam, per excitati ignis ſtrepitum, ignobilis animi vocem edebat: ita ut ſpectatorum alios ad miſerationem, alios ad incredibilem ſui laudem commove-

Ἑλλήνων ἐπετίμων τοῖς νομίμοις, ὡς ἀγρίοις οὖσι καὶ χαλεποῖς. ὁ δ᾽ Εὐμένης ἀπὸ τῆς τῶν τετελευτηκότων ταφῆς γενόμενος, ἀνέζευξεν ἐκ τῶν [1] Παραιτάκων εἰς τὴν Γαβιηνὴν, οὖσαν ἀκέραιον καὶ δυναμένην πάντα δαψιλῆ ταῖς δυνάμεσι παρέχεσθαι. ἀπέχειν δὲ συνέβαινε τὴν χώραν ταύτην τῶν περὶ Ἀντίγονον, [2] διὰ μὲν τῆς οἰκουμένης πορευομένῳ, σταθμοὺς εἴκοσι πέντε, διὰ δὲ τῆς ἐρήμου καὶ τῆς ἀνύδρου, σταθμοὺς ἐννέα. οἱ μὲν οὖν περὶ Εὐμένη καὶ τὸν Ἀντίγονον τοσοῦτον ἀλλήλων διεστῶτες, ἐν τούτοις τοῖς τόποις παρεχείμαζον ἅμα καὶ τὰς δυνάμεις ἀνελάμβανον.

Peracto funere Eumenes agmen in Gabienen ducit.

λε΄. Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην Κάσσανδρος μὲν ἐν Πελοποννήσῳ Τεγέαν πολιορκῶν, καὶ πυθόμενος τήν τε Ὀλυμπιάδος κάθοδον εἰς Μακεδονίαν, καὶ τὴν Εὐρυδίκης καὶ Φιλίππου τοῦ βασιλέως ἀναίρεσιν, ἔτι δὲ [3] τὰ περὶ τἀδελφοῦ καὶ τὸν Ἰόλλου τάφον συμβεβηκότα,

In Europa Caſſander, relicta Peloponneſo, in Macedoniam contra Olympiadem movet.

1 Παραιταχῶν Reg. 1. Tum Γαβινηνὴν & mox παρασχέσθαι idem. Γαβηνὴν vulgo.

2 Ἐx Baſil. tum πορευομένων.

3 Τὰ περὶ τὸν Ἰόλλου τἀδελφοῦ Reg. 2. Baſil. Venet.

ret. Non deerant tamen e Graecis, qui inſtituta haec, ut immanitatis & truculentiae plena, vituperarent. Ceterum Eumenes, negotio funerationis expedito, e Paraetacis in Gabienen movit, quae adhuc intacta, omnem rerum copiam exercitui ſubminiſtrare poterat. Diſtabat haec regio a caſtris Antigoni, ſi per culta quis iter faceret, manſiones XXV; per deſerta vero & aquarum egena, IX. Tantis alter ab altero ſpatiis remotus hiemavit, & copiam exercitui ad recolligendum vires praebuit.

XXXV. In Europa vero Caſſander, dum Tegeam in Peloponneſo obſidet, de Olympiadis in Macedoniam reditu, deque Eurydices & Philippi regis interitu, & his, quae circa fratris Iollae ſepulcrum acciderant, certior

πρὸς μὲν τοὺς Τεγεάτας διελύσατο· τὴν δὲ δύναμιν ἀναλαβὼν, προῆγεν [1] ἐπὶ Μακεδονίας, καταλιπὼν τοὺς συμμάχους ἐν πολλῇ ταραχῇ. ἐφήδρευε γὰρ ταῖς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεσιν Ἀλέξανδρος ὁ Πολυσπέρχοντος, ἔχων στρατόπεδον· Αἰτωλοὶ δὲ χαρίζεσθαι βουλόμενοι τῇ τε Ὀλυμπιάδι καὶ Πολυσπέρχοντι, τὰ περὶ τὰς πύλας στενὰ κατελάβοντο, καὶ τῆς παρόδου τὸν Κάσσανδρον ἀπέκλεισαν. ὁ δὲ βιάζεσθαι μὲν πρὸς τόπους δυσεμβόλους ἀπέγνω· παρασκευασάμενος δὲ πλοῖα καὶ σχεδίας ἔκ τε τῆς Εὐβοίας καὶ τῆς Λοκρίδος, ἐπεραίωσε τὴν δύναμιν εἰς τὴν Θετταλίαν. ἀκούων δὲ περὶ τὴν Περραιβίαν προσκαθῆσθαι Πολυσπέρχοντα μετὰ στρατοπέδου, Κάλλαν μὲν ἀπέστειλε στρατηγὸν μετὰ [2] δυνάμεως, προστάξας διαπολεμεῖν τοῖς μετὰ Πολυσπέρχοντος. Δεινίας δὲ τὰ στενὰ προκαταληψόμενος, ἀπαντήσας τοῖς ὑπ' Ὀλυμπιάδος ἐξαποσταλεῖσι στρατιώταις, ἔφθασε τῶν παρόδων κυριεύσας. Ὀλυμ-

1 Ἐπὶ Μακεδονίας Vatic. Leid. melius vulgato Μακεδονίαν.

2 Non habet articulum Reg. uterque ante δυνάμεως, quos ſequor.

factus, cum Tegeatis tranſegit, & aſſumtis copiis in Macedoniam contendit, relictis in magna perturbatione ſociis. Alexander enim Polyſperchontis cum exercitu Peloponneſi urbibus imminebat. Tum Aetoli, gratiam inituri apud Olympiadem & Polyſperchontem, anguſtiis ad Pylas occupatis, tranſitum intercluſere Caſſandro. Is vi per fauces impeditiſſimas penetrare difficillimum ratus, navigiis ratibuſque ex Euboea & Locride comparatis, in Theſſaliam traiecit. Audiens vero, Polyſperchontem in Perrhaebia cum exercitu conſidere, ad bellum Polyſperchonti movendum Callam legatum cum copiis miſit. Dinias interim, ad occupandum anguſtias, miſſis ab Olympiade copiis obviam profectus, tranſitum prior obtinuit.

Olympias Ariſtonoum cum exercitu ei obviam mittit.

πιὰς δὲ, πυθομένη Κάσσανδρον μετὰ μεγάλης δυνάμεως πλησίον εἶναι τῆς Μακεδονίας, Ἀριστόνουν μὲν ἀπέδειξε στρατηγὸν, κελεύσασα διαπολεμεῖν τοῖς περὶ Κάσσανδρον. αὐτὴ δὲ παρῆλθεν εἰς Πύδναν, ἔχουσα τὸν υἱὸν τὸν Ἀλεξάνδρου, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην, καὶ Θετταλονίκην τὴν Φιλίππου [1] τοῦ Ἀμύντου θυγατέρα· πρὸς δὲ τούτοις Δηϊδάμειάν τε τὴν Αἰακίδου θυγατέρα τοῦ βασιλέως τῶν Ἠπειρωτῶν, Πύῤῥου τε τοῦ πρὸς Ῥωμαίους ὕστερον πολεμήσαντος ἀδελφὴν, καὶ τὰς Ἀττάλου θυγατέρας. ὁμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἀξιολογωτάτων [2] φίλων τοὺς συγγενεῖς· ὥστ᾽ ἀθροισθῆναι περὶ αὐτὴν πλῆθος μὲν πολὺ σωμάτων, ἀχρείων δ᾽ εἰς πόλεμον τῶν πλείστων. οὐδὲ γὰρ τροφῆς ἱκανὸν ἦν πλῆθος τοῖς μέλλουσι πολιορκίαν ὑπομένειν πολυχρόνιον. ὧν ἁπάντων πρόδηλον ἐχόντων τὸν κίνδυνον, οὐδὲν ἧττον ἐνταῦθα διέγνω μένειν, ἐλπίζουσα

1 Abeſt a Baſil. qui ſtatim Δικιδάμειαν.

2 Deſideratur in Reg. 1. nec admodum eſt neceſſarium.

Olympias, ubi magnis cum viribus Macedoniae Caſſandrum ingruere audiit, Ariſtonoum ducem creat, belloque Caſſandrum excipere iubet. Ipſa, filium Alexandri cum Rhoxane matre, ac Theſſalonicam, Philippi Amyntae filiam, Deidamiam quoque, Aeacidae regis Epirotarum natam, & Pyrrhi, qui poſtea cum Romanis bella geſſit, ſororem, & Attali filias, ut aliorum etiam praecipuae neceſſitudinis amicorum conſanguineos, in comitatu habens, Pydnam ingreditur, ita quidem, ut magna corporum multitudo, quorum tamen pars maxima bello inutilis eſſet, illam ſtiparet. Nec enim ſat commeatus diuturnam toleraturis obſidionem illic ſuppetebat. Quae omnia quamvis manifeſtum oſtentarent periculum, illa tamen nihilominus hic manere conſtituit, multos Grae-

αὐτῇ βοηθήσειν κατὰ θάλατταν Ἑλλήνων τε καὶ Μακεδόνων πολλούς. συνῆσαν δ' αὐτῇ τῶν τ' ἐξ Ἀμβρακίας ἱππέων τινὲς, καὶ τῶν περὶ τὴν αὐλὴν εἰωθότων διατρίβειν στρατιωτῶν οἱ πλείους· ἔτι δὲ τῶν μετὰ Πολυσπέρχοντος ἐλεφάντων οἱ καταλειφθέντες. τῶν μὲν γὰρ ἄλλων θηρίων τῶν κατὰ τὴν προτέραν ἐμβολὴν εἰς Μακεδονίαν Κάσσανδρος ἐκεκυριεύκει.

λστ'. Ὃς τότε διελθὼν τὰ κατὰ Περραιβίαν στενὰ, καὶ παραγενόμενος πλησίον τῆς Πύδνης, τὴν μὲν πόλιν περιεχαράκωσεν ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν· παρὰ δὲ τῶν συμμαχεῖν βουλομένων μετεπέμπετο ναῦς καὶ βέλη παντοδαπὰ καὶ μηχανὰς, διανοούμενος πολιορκεῖν τοὺς μετ' Ὀλυμπιάδος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. πυθόμενος δ' Αἰακίδην [1] τὸν τῶν Ἠπειρωτῶν βασιλέα μετὰ [2] δυνάμεως μέλλειν βοηθήσειν Ὀλυμπιάδι, στρατηγὸν ἐξέπεμψεν [3] Ἀταῤῥίαν, δοὺς στρατόπεδον, καὶ συντάξας ἀπαντᾷν τοῖς Ἠπειρώταις.

Sed Caſſander Olympiadem ipſam Pydnae obſeſſam tenet.

Simul ab una parte Aeacidem, regem Epirotarum,

1 Τὸν τῶν ſolus Reg. 1. quem amplector. Deerat τῶν.

2 Δυνάμεων Baſil.

3 Ἀτταρίαν Reg. 1.

corum & Macedonum per mare opem laturos ſperans. Erant cum illa equites aliquot ex Ambracia, & militum, qui in aula verſari ſolebant, plerique: elephantum inſuper Polyſperchontis pars reſidua; ceteras enim belluas priore in Macedoniam irruptione Caſſander ſuae poteſtatis fecerat.

XXXVI. Qui tunc, anguſtiis Perrhaebiae ſuperatis, ut ad Pydnam acceſſit, oppidum a mari ad mare vallo & aggere circumdedit, & a voluntariis huius belli sociis naves, & telorum omne genus, machinaſque arceſſivit, hoc inſtituto, ut terra marique Olympiadem circumſideret. Cum autem reſciviſſet, Aeacidam regem Epirotarum cum valida manu ſubſidio venturum Olympiadi, Atarrhiam ducem, tradito exercitu, miſit, occurrere Epirotis iuſſum.

οὗ ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιήσαντος, καὶ τὰς ἐξ Ἠπείρου παρόδους προκαταλαβομένου, συνέβη τὸν Αἰακίδην ἄπρακτον γενέσθαι. καὶ γὰρ τὸ πλῆθος τῶν Ἠπειρωτῶν ἀκουσίως ἐστράτευσεν [1] ἐπὶ Μακεδονίαν, καὶ στάσιν ἐποίει κατὰ τὴν παρεμβολήν. ὁ δ' Αἰακίδης ἐκ παντὸς τρόπου βουλόμενος βοηθεῖν Ὀλυμπιάδι, τοὺς μὲν ἀλλοτρίως διακειμένους ἀπέλυσε τῆς στρατείας· τοὺς δὲ συγκινδυνεύειν βουλομένους ἀναλαβὼν, προθυμίαν μὲν εἶχε τοῦ διακινδυνεύειν· οὐκ ἀξιόμαχος δ' ἦν, ὡς ἂν ὀλίγου καταλελειμμένου τοῦ περὶ αὐτὸν συστήματος. οἱ δὲ χωρισθέντες τῶν Ἠπειρωτῶν εἰς τὰς πατρίδας, [2] κατεστασίασαν ἀπόντα τὸν βασιλέα, καὶ κοινῷ δόγματι φυγὴν αὐτοῦ καταγνόντες, πρὸς Κάσσανδρον ἐποιήσαντο συμμαχίαν. ὅπερ οὐδέποτε [3] γενέσθαι συνέβη κατὰ τὴν Ἤπειρον ἀφ' οὗ Νεοπτόλεμος ὁ Ἀχιλλέως ἐβασίλευσε τῆς χώρας. ἀεὶ γὰρ παῖς παρὰ πα-

1 Ἐπὶ Μακεδονίας Reg. 1. Vat. quod probari poteſt.

2 Κατεσίασαν Baſil.

3 Συνέβη γενέσθαι Reg. 1. Leid.

Qui ubi, mandata celeriter exſecutus, tranſitus in Epirum occuparat, factum eſt, ut irritus Aeacidae conatus redderetur. Multitudo enim Epirotarum expeditionem in Macedoniam praeter voluntatem ſuſceperat: ideo ſeditionem in caſtris excitabat. Aeacides vero, quocunque modo ſuppetias Olympiadi ferre cupiens, alienatos a ſe exauctorabat. Et aſſumtis, qui eandem ſecum aleam iacere volebant, ad dimicandum quidem pronus erat, ſed virium non ſatis habebat, exiguo quippe agmine relicto. Interim dimiſſi in patriam ſuam Epirotae, per ſeditionem a rege deſciſcunt, eoque per commune decretum exſilii condemnato, ſocietatis foedus cum Caſſandro iungunt. Quod nunquam per Epirum evenit, ex quo Neoptolemus Achillis regnum in hac regione tenuerat. Semper enim filius, a patre ſucceſſionis iure princi-

τρὸς διαδεχόμενος τὴν δυναστείαν, ἐναπέθνησκε ταῖς βασιλείαις μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν. Κασσάνδρου δὲ παραλαβόντος τὴν Ἤπειρον τῇ συμμαχίᾳ, καὶ πέμψαντος εἰς αὐτὴν ἐπιμελητὴν ἅμα καὶ στρατηγὸν Λυκίσκον, οἱ πρότερον κατὰ Μακεδονίαν διστάζοντες περὶ τῆς συμμαχίας, ἀπήλπισαν μὲν τὰ κατ' Ὀλυμπιάδα πράγματα, τῷ δὲ Κασσάνδρῳ προσέθεντο. μιᾶς δ' οὔσης αὐτῇ βοηθείας τῆς παρὰ Πολυσπέρχοντος, συνέβη καὶ ταύτην συντριβῆναι παραδόξως. ὁ γὰρ ὑπὸ Κασσάνδρου πεμφθεὶς στρατηγὸς Κάλλας, ἐπειδὰν πλησίον γενόμενος τοῦ Πολυσπέρχοντος κατεστρατοπέδευσεν ἐν τῇ Περραιβίᾳ, διέφθειρε τῶν μετ' αὐτοῦ στρατιωτῶν τοὺς [1] πλείστους χρήμασιν, ὥστε ὀλίγους τοὺς μάλιστα πιστοὺς ἀπολειφθῆναι. αἱ μὲν οὖν Ὀλυμπιάδος ἐλπίδες ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ τοῦτον τὸν τρόπον ἐταπεινώθησαν. *ab altera Polyſperchontem, auxilio venturos, arcet.*

λζ'. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν, Ἀντίγονος μὲν χειμάζων ἐν [2] Γαδαμάλοις τῆς Μηδίας, καὶ θεωρῶν τὴν ἑαυτοῦ *In Aſia Antigonus,*

1 Πλείους Reg. 1. 2 Γαδάρλοις Reg. 1. Leid. & ora Steph.

patum adeptus, regno immoriebatur, uſque ad hanc tempeſtatem. Poſtquam Caſſander, Epiri ſocietate auctus, curatorem ſimul & ducem Lyciſcum in eam miſerat, illi, qui prius in Macedonia de ſuppetiis Olympiadi ferendis diſſederant, actum iam prorſus de illa rati, Caſſandro ſe adiunxere. Unicum a Polyſperchonte ſubſidium reſtabat. Verum & hoc repente attritum fuit. Miſſus enim a Caſſandro Callas praefectus, ubi quam proxime Polyſperchontem in Perrhaebia caſtra poſuerat, maiorem eius militum partem largitionibus corrupit, ita ut vix pauci, nempe fideliſſimi, ſupereſſent. Olympiadis ergo ſpes ad hunc modum intra breve tempus concidere.

XXXVII. In Aſia per id tempus Antigonus, in Gadamalis Mediae hibernans, ubi vires ſuas infirmiores, quam

δύναμιν ἀσθενεστέραν οὖσαν τῆς τῶν πολεμίων, ἔσπευδεν ἀνελπίστως αὐτοῖς ἐπιθέσθαι καὶ καταστρατηγῆσαι. ἐτύγχανον δ' οὗτοι τὴν [1] χειμασίαν ἔχοντες ἐν πολλοῖς μέρεσι διεζευγμένην, ὥστ' ἐνίους ἀπ' ἀλλήλων ἀπέχειν ὁδὸν ἡμερῶν ἕξ. τὸ μὲν οὖν διὰ τῆς οἰκουμένης χώρας ὁδοιπορεῖν ἀπεδοκίμασε, διὰ τὸ καὶ μακρὰν εἶναι, καὶ τοῖς πολεμίοις εὐθεώρητον· τὸ δὲ τολμῆσαι διὰ τῆς ἐρήμου καὶ ἀνύδρου προάγειν, ἐπίπονον μὲν ἔκρινεν, εἰς δὲ τὴν βεβουλευμένην ἐπιβολὴν χρησιμώτατον. οὐ μόνον γὰρ διὰ ταύτης συντόμως ἦν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ ῥᾳδίως λαθεῖν ἀπροσδοκήτως ἐπιπεσόντα τοῖς διὰ τὴν ἄγνοιαν διεῤῥιμμένοις κατὰ κώμας, καὶ ῥᾳθυμοῦσι. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς, τοῖς μὲν στρατιώταις παρήγγειλεν ἑτοίμους εἶναι πρὸς ἀνάζευξιν, καὶ παρασκευάσασθαι [2] δέχ' ἡμερῶν ἄπυρα σιτία· αὐτὸς δὲ δοὺς [3] λόγον ἐπ' Ἀρμενίας προάξειν, ἄφνω παρὰ τὴν πάντων ὑπόληψιν ὥρμησε διὰ τῆς ἐρήμου, τῆς ὥρας οὔσης περὶ

ſuſcepto per deſerta laborioſo itinere, Eumenem ex improviſo opprimere inſtituit.

1 Συμμαχίαν iidem. 2 Ἓξ δ' ἡμερῶν Leid. Reg. 1. 3 Λόγους Reg. 1.

hoſtium animadvertit, praeter ſpem invadere illos, & ſtrategemate circumvenire, maturavit. Hiberna illi disiuncta multis in partibus habebant, ita ut nonnulli ſex iter dierum inter ſe diſtarent. Per cultam ergo terram iter facere, quod & longa eſſet, hoſtiumque proſpectui expoſita, non conſultum duxit, ſed per deſertam, & aquis deſtitutam, ut ducere auderet, quamvis laborioſum, propoſito tamen ſuo utiliſſimum iudicavit, quod non ſolum compendio illam emetiri, ſed etiam clam & ex improviſo hoſtes, per ignorantiam in pagos huc illuc diſperſos, & negligenter rem adminiſtrantes, opprimere liceret. His mente conceptis, milites ad iter accinctos eſſe, & cibaria dierum x ignis haud indiga ſibi comparare iuſſit. Ipſe in Armeniam ſe moturum famam divulgat: at ſubito praeter omnium exiſtimationem per de-

χειμερινὰς τροπάς. κατὰ δὲ τὰς στρατοπεδείας παρήγγειλε τῆς ἡμέρας μὲν τὰ πυρὰ κάειν, τῆς δὲ νυκτὸς κατασβεννύναι τελέως, ὅπως [1] μή τινες νυκτὸς ἐκ τῶν μετεώρων κατανοήσαντες, ἀπαγγείλωσι τὸ γινόμενον τοῖς πολεμίοις. ἦν γὰρ ἡ μὲν ἔρημος πᾶσα σχεδὸν πεδιάς, περιείχετο δὲ ὑπὸ λόφων ὑψηλῶν, ἀφ' ὧν ῥᾴδιον ἦν ἐκ πολλοῦ διαστήματος συνορᾶν τὴν αὐγὴν τοῦ πυρός. ἐπιπόνως δὲ τῆς δυνάμεως πένθ' ἡμέρας ὁδοιπορούσης, οἱ μὲν στρατιῶται διά τε τὸ ψύχος καὶ τὰς ἀναγκαίας χρείας ἔκαον πῦρ μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ ἐν ταῖς στρατοπεδείαις. ὃ δὴ συνιδόντες τινὲς τῶν παρὰ τὴν ἔρημον οἰκούντων, ἔπεμψαν τοὺς ἀπαγγελοῦντας αὐθημερὸν τοῖς περὶ Εὐμένη καὶ Πευκέστην, δόντες δρομάδας καμήλους. [2] διατείνει γὰρ τὸ ζῶον τοῦτο σταδίους οὐ πολὺ ἐλάττους χιλίων πεντακοσίων.

Sed agreſtes, adhibitis camelis dromadariis, rem praenuntiant.

λη'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Πευκέστην πυθόμενοι κατὰ

1 Μή τινες ἐκ τῶν R. 1. ſat bene.
2 In Reg. 2. gloſſa eſt πόσον δρόμον ἡμερεύει ἡ δρομοκάμηλος. Mox ὅρων Baſil. Vulgo ὀρῶν.

ſerta, ſub hibernam ſolis reverſionem, contendit. In caſtris autem, interdiu ignes accendi, noctu prorſus exſtingui, ne qui per noctem, re de locis editioribus animadverſa, hoſti quid fieret, denuntiarent, praecepit. Nam tota ferme ſolitudo campeſtris erat, collibuſque excelſis circumdata: unde ex longinquo fulgorem ignis proſpicere non difficile eſſet. Dum exercitus ita per dies quinque laborioſum iter fecit, miles tam de nocte, quam die, propter frigus & neceſſarios uſus ignes in caſtris excitat. Quod ſolitudinis accolae quidam conſpicati, eodem ſtatim die in camelis dromadariis mittunt, qui hoc Eumeni ac Peuceſtae nuntiatum eant. Id genus animal non multo minus CIↃ IↃ ſtadiorum emetitur.

XXXVIII. Peuceſtes, circa medium eius viae conſpe-

μέσην τὴν ὁδὸν ἑωρᾶσθαι τὴν στρατοπεδείαν, διέγνωσαν ἀναχωρεῖν εἰς τοὺς ἐσχάτους τόπους τῆς χειμασίας, φοβούμενοι μὴ καταληφθῶσιν ὑπὸ τῶν πολεμίων πρὶν ἢ συνελθεῖν πανταχόθεν τὴν συμμαχοῦσαν δύναμιν. ὧν ὁρῶν τὴν [1] ἀθυμίαν ὁ Εὐμένης, θαῤῥεῖν παρεκελεύετο, καὶ μένειν ἐπὶ τῶν ὅρων τῆς ἐρήμου. εὑρηκέναι γὰρ τρόπον δι' οὗ ποιήσει τὸν Ἀντίγονον ὕστερον ἡμέραις τρισὶν ἢ τέτταρσι παραγενέσθαι· τούτου δὲ γενομένου, τὴν μὲν ἑαυτῶν δύναμιν ῥᾳδίως ἀθροισθήσεσθαι, τοὺς δὲ πολεμίους καταπεπονημένους, καὶ πάντων ἐνδεεῖς ὄντας, ὑποχειρίους γενήσεσθαι. πάντων δὲ θαυμασάντων τὸ παράδοξον τῆς ἐπαγγελίας, καὶ ζητούντων μαθεῖν τί ποτ' ἔσται τὸ δυνάμενον κωλῦσαι προάγειν τοὺς ἐναντίους, προσέταξεν ἀκολουθεῖν ἑαυτῷ πάντας τοὺς ἡγεμόνας μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν, ἔχοντας ἐν ἀγγείοις πλείοσι πῦρ. ἐκλεξάμενος δὲ τῆς μετεώρου χώ-

Eumenis conſilia ad cogendas copias & retardandum hoſtem.

1 Ῥαθυμίαν Reg. 1. Leid. Steph. margo. Mox ἐπεκαλεῖτο καὶ Leid.

cta eſſe caſtra edoctus, ad extremos hibernorum fines regredi ſtatuit, ne prius, quam undique auxiliares copiae in unum conveniſſent, ab hoſtibus opprimeretur, veritus. Cuius trepidationem videns Eumenes, praeſenti illum animo eſſe, & ad fines ſolitudinis permanere iuſſit: rationem enim a ſe inventam, qua triduo aut quatriduo ſerius adventurus eſſet Antigonus. Quod ſi fieret, eventurum, ut & copiae ipſorum facile congregarentur, & hoſtes defeſſi, rerumque omnium penuria afflicti, in poteſtatem venirent. Promiſſorum inſolentiam demirantur omnes, & diſcere avent, quidnam ſit, quod progreſſum hoſtis retardare queat. Eumenes autem omnes ſe duces cum militibus, quos tum habebant, & vaſculis compluribus ignem continentibus, ſequi iubet, & loco in regione ſublimiore delecto, qui ad ſolitudinem ver-

ρας τόπον ἐστραμμένον ἐπὶ τὴν ἔρημον, καὶ [1] πρὸς τὴν ἀποθεώρησιν πανταχόθεν εὐφυῆ, σημεῖα θέμενος, περιέλαβεν ὡς ἂν ἑβδομήκοντα σταδίων περιφέρειαν. διελὼν δὲ τόπους ἑκάστῳ τῶν συνακολουθούντων, συνέταξε νυκτὸς πῦρ [2] καίειν· διϊστάντας δ' ὡς ἂν εἴκοσι πήχεις, κατὰ μὲν τὴν πρώτην φυλακὴν πολλὴν φλόγα ποιεῖν, ὡς ἂν ἐγρηγορότων ἔτι, καὶ πρὸς θεραπείαν καὶ δεῖπνον παρασκευαζομένων· τῆς δὲ δευτέρας ἐλάττω, καὶ τῆς τρίτης ἀπολιπεῖν ὀλίγα παντελῶς· ὥστε δοκεῖν εἶναι τοῖς ἐξ ἀποστήματος θεωροῦσιν ἀληθινὴν στρατοπεδείαν. τῶν δὲ στρατιωτῶν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν, κατενόησάν τινες τὰ πυρὰ τῶν νεμομένων μὲν τὴν [3] ἀπεναντίον ὀρεινὴν, φίλων δ' ὄντων Πύθωνι τῷ Μηδίας σατράπῃ. δόξαντες δὲ πρὸς ἀλήθειαν εἶναι στρατοπεδείαν, καταδραμόντες εἰς τὸ πεδίον, ἀπήγγειλαν τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον καὶ Πύθωνα. οἱ δὲ, διὰ τὸ παράδοξον καταπλαγέντες, καὶ τῆς ὁδοιπορίας [4] ἐπι-

1 Πρὸς τὴν ἀποθεώρησιν Baſ. Reg. ambo, Leid. Ceteri πρὸς τὴν ἀπόθεσιν καὶ πρὸς τὴν ἀποθεώρησιν. Notantur & Steph. ſtigmate.

2 Κάειν διϊστάντας ὡς -- πήχεις, καὶ κατὰ Leid. Reg. 1. non male.

3 Ἀπεναντίαν Reg. 1.

4 Κατισχόντες Baſil.

gens proſpectui ex omni parte accommodus foret, ſignis quibuſdam circiter ſtadia LXX in circuitu complectitur, & ducum unicuique locum dimenſus, noctu ignem alere iubet, & diſtantes inter ſe ad XX cubita, prima vigilia flammam excitare maiorem, ac ſi adhuc vigilent, & ad curanda corpora & coenam ſe componant. Secunda vero minorem, tertiaque relinquere perexiguam: ut ex intervallo intuentibus vera eſſe caſtra videantur. Imperata militibus exſecutis, nonnulli, qui montana ex adverſo depaſcebantur, Pythoni Mediae Satrapae amici, ignes conſpicantur, veramque rati caſtrorum metationem, in campeſtria decurrunt, & Antigono Pythonique renuntiant. Illi, eventu hoc inopinato perculſi, itinere

σχόντες, ἐβουλεύοντο πῶς χρηστέον τοῖς [1] προσηγγελμένοις. ἦν γὰρ ἐπικίνδυνον τὸ πεπονηκότας καὶ πάντων ἐνδεεῖς συνηγμένοις ἤδη τοῖς πολεμίοις καὶ πάντων εὐποροῦσι συμβαλεῖν. ὑπολαβόντες δὲ προδοσίαν γεγενῆσθαι, καὶ [2] προακηκοότας τὸ μέλλον τοὺς πολεμίους ἠθροῖσθαι, τὸ μὲν ἐπ' εὐθείας προάγειν ἀπέγνωσαν, εἰς δεξιὰ δὲ κλίναντες, προῆγον ἐφ' ἑκάτερα μέρη τῆς οἰκουμένης χώρας, βουλόμενοι τὴν δύναμιν ἐκ τῆς κακοπαθείας ἀναλαβεῖν.

λθ'. Εὐμένης δὲ, τὸν προειρημένον τρόπον καταστρατηγήσας τοὺς πολεμίους, μετεπέμπετο πανταχόθεν τοὺς διερριμμένους τῶν στρατιωτῶν καὶ χειμάζοντας ἐν ταῖς κώμαις. βαλόμενος δὲ χάρακα, καὶ τάφρῳ βαθείᾳ τὴν παρεμβολὴν ὀχυρώσας, ὑπεδέχετο μὲν τοὺς ἀεὶ καταντῶντας τῶν συμμάχων, ἐπλήρωσε δὲ τὴν στρατοπεδείαν πάντων τῶν ἐπιτηδείων. ὁ δ' Ἀν-

1 Ἐπηγγελμένοις Reg. 1. Leid. 2 Πρὸς ἀκηκοότας Baſil.

intermiſſo, qua ratione ſignificatis per nuntium obviam eundum ſit, inter ſe conſultant. Feſſos enim ac rerum omnium penuria laborantes cum hoſtibus congregatis, & omni abunde copia inſtructis, committi periculoſum erat. Cum ergo proditionem interveniſſe, & hoſtes, de futura impreſſione iam ante edoctos, coiiſſe exiſtimarent, recta progrediendum haud putabant; ſed deflectentes ad dextram, in utramque habitabilis terrae partem movebant, eo conſilio, ut ex aerumnis inſtaurandi vires copiam agmini praeberent.

XXXIX. Interea Eumenes, deceptis hac deſcripta arte hoſtibus, diſperſos huc illuc per hiberna inque pagos milites undique accivit, iactoque vallo, & profunda caſtris foſſa munitis, adventantes ſubinde ex ſociis auxiliares excepit, & caſtra neceſſariis omnibus replevit. Antigo-

τίγονος διελθὼν τὴν ἔρημον, καὶ πυθόμενος παρὰ τῶν ἐγχωρίων σχεδὸν τὴν μὲν ἄλλην δύναμιν ἅπασαν συνεληλυθέναι τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη, τοὺς δ' ἐλέφαντας μέλλειν ἀναζευγνύειν ἐκ τῆς χειμασίας, καὶ πλησίον εἶναι μεμονωμένους πάσης βοηθείας, ἀπέστειλεν ἐπ' αὐτοὺς ἱππεῖς λογχοφόρους μὲν [1] Μήδους δισχιλίους, Ταραντίνους δὲ διακοσίους, τῶν δὲ πεζῶν τοὺς ψιλοὺς ἅπαντας. ἤλπιζε γὰρ, μεμονωμένοις τοῖς θηρίοις τὴν ἐπίθεσιν ποιησάμενος, τούτων τε ῥᾳδίως κυριεύσειν, καὶ τῶν πολεμίων [2] παρελεῖσθαι τὸ κράτιστον μέρος τῆς δυνάμεως. ὁ δ' Εὐμένης, καταστοχασάμενος τὸ μέλλον, ἀπέστειλεν ἐπὶ τὴν βοήθειαν ἱππεῖς μὲν τοὺς κρατίστους χιλίους καὶ πεντακοσίους, πεζοὺς δὲ ψιλοὺς τρισχιλίους. ἐπιφανέντων δὲ πρότερον τῶν Ἀντιγόνου στρατιωτῶν, οἱ τῶν ἐλεφάντων ἡγεμόνες τάξαντες [3] εἰς πλινθίον τὰ θηρία προῆγον, ἐν μέσῳ μὲν [4] ἀπειληφό-

Antigonus, cum in propinquo eſſet, in elephantorum agmen inopinato impetum facit,

quem eludit Eumenes.

1 Non legit Reg. 2. Baſil. & habent Steph. aſteriſcum.

2 Καὶ τῶν -- παρελεῖσθαι ſolus Reg. 1. quod praeſtat. καὶ κατὰ -- παρελέσθαι vulgo.

3 Novem, quae ſequuntur, deſunt Veneto.

4 Ὑπειληφότες πεζοὺς τινας ψιλοὺς, κατὰ δὲ τὴν margo Stephan. Reg. 1. Leid.

nus vero, deſerta emenſus, ubi ex indigenis accepit, ceteras Eumenis copias fere omnes conveniſſe, ſed elephantes ex hibernis reditum moliri, iamque in propinquo eſſe, omni praeſidio nudatos; equitum haſtatorum e Medis millia duo, & CC Tarentinos, omneſque levis armaturae pedites obviam illis miſit. Nam ſi deſtitutas praeſidio belluas invaſiſſet, potiturum ſe iis facile, ac validiſſimam exercitus partem hoſti detracturum, ſperabat. At Eumenes, quid futurum eſſet ſuſpicatus, auxilio miſit equitum praeſtantiſſimorum ad mille quingentos, & tria peditum leviter armatorum millia. Ubi prius in conſpectum venerant Antigoni milites, elephantorum ductores, ordinatis in quadrum ad laterculi formam bel-

τες τὰ σκευοφόρα, κατὰ δὲ τὴν οὐραγίαν ἔχοντες συναγωνιζομένους ἱππεῖς οὐ πλείους τετρακοσίων. ἐπιπεσόντων δ' αὐτοῖς τῶν πολεμίων παντὶ τῷ βάρει, καὶ βιαιότερον ἐπικειμένων, οἱ μὲν ἱππεῖς ἐτράπησαν, ὑπὸ τοῦ πλήθους καταπονηθέντες· οἱ δ' ἐπὶ τῶν ἐλεφάντων ἐφεστηκότες τὸ μὲν πρῶτον ἀντεῖχον, καὶ διεκαρτέρουν πανταχόθεν κατατιτρωσκόμενοι, βλάψαι δ' οὐδὲν τοὺς πολεμίους δυνάμενοι. ἤδη δ' αὐτῶν καταπονουμένων, ἀνελπίστως ἐπιφανέντες οἱ παρ' Εὐμένους, ἐξήρπασαν αὐτοὺς ἐκ τῶν κινδύνων. μετὰ δ' ἡμέρας ὀλίγας [1] ἐν τεσσαράκοντα σταδίοις ἀντιστρατοπεδευουσῶν τῶν δυνάμεων, ἐξέταξαν ἀμφότεροι τὸ στρατόπεδον εἰς μάχην, ὡς περὶ τῶν ὅλων κρίσεως ἐσομένης.

Iam vero ab utraque parte acies inſtruitur.

Antigoni acies.

μ'. Ἀντίγονος μὲν οὖν τοὺς ἱππεῖς ἐπὶ τὰ κέρατα διελόμενος, τὸ μὲν εὐώνυμον μέρος Πύθωνι παρέδωκε, τὸ δὲ δεξιὸν τῷ υἱῷ Δημητρίῳ, μεθ' οὗ καὶ αὐτὸς διαγωνίζεσθαι διεγνώκει. τοὺς δὲ πεζοὺς εἰς μέσον κατα-

1 Ἐν τεσσαράκοντα Reg. 1. Edd. aberat praepoſitio.

luis, pergebant, in medio impedimenta complexi; a tergo autem ſubſidiaria equitum manus non ultra quadringentos. Ubi vero, quidquid tum virium habebant, in eos effundebant hoſtes, & inſtabant violentius, equites multitudine oppreſſi ſe avertebant. Interea magiſtri elephantum aliquamdiu reſiſtunt, ac telis undique obruti perdurant, licet hoſti nihil detrimenti poſſent afferre. Iamque ſuccubituri erant, cum Eumeniani praeter ſpem advecti, periculis fatiſcentes exemere. Poſt dierum pauxillum, cum ſtadiorum XL ſpatio caſtris caſtra diſtarent, uterque exercitum, iam de ſumma rerum diſceptaturi, ad proelium inſtruunt.

XL. Antigonus, diviſis in cornua equitibus, ſiniſtrum Pythoni committit, dextrum filio Demetrio, ubi & ipſe decernere conſtituerat. Peditatu autem in medio collo-

στήσας, παρέταξε παρ' ὅλην τὴν δύναμιν [1] τοὺς ἐλέφαντας, πληρώσας τὰ διαστήματα τοῖς ψιλικοῖς τάγμασιν. ὁ δὲ πᾶς ἀριθμὸς ἦν αὐτοῦ τῆς δυνάμεως, πεζοὶ μὲν δισμύριοι δισχίλιοι, ἱππεῖς δ' ἐννακισχίλιοι, σὺν τοῖς ἐκ Μηδίας προσκαταγραφεῖσι· θηρία δὲ ἑξήκοντα καὶ πέντε. ὁ δ' Εὐμένης πυθόμενος τὸν Ἀντίγονον ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος τετάχθαι μετὰ τῶν ἀρίστων ἱππέων, καὶ αὐτὸς ἀντετάξατο, ἐπὶ τὸ λαιὸν κέρας ἐπιστήσας τοὺς ἀρίστους. καὶ γὰρ τῶν σατραπῶν τοὺς πλείστους ἐνταῦθα κατέστησε μετὰ τῶν συναγωνιζομένων αὐτοῖς ἱππέων ἐπιλέκτων, καὶ αὐτὸς μετὰ τούτων ἔμελλε κινδυνεύειν. συνῆν δ' αὐτοῖς καὶ Μιθριδάτης, ὁ Ἀριοβαρζάνου μὲν υἱὸς, ἀπόγονος δ' [2] ἑνὸς τῶν ἑπτὰ Περσῶν τῶν συγκαθελόντων τὸν μάγον Σμέρδιν, ἀνὴρ ἀνδρείᾳ διαφέρων, καὶ τεθραμμένος ἐκ παιδὸς στρατιωτικῶς. πρὸ δὲ τοῦ κέρατος παντὸς ἔταξεν ἐν ἐπικαμπίῳ τοὺς κρατίστους τῶν ἐλεφάντων ἑξήκοντα, καὶ

Eumenis acies.

1 Edd. τοὺς δ' ἐλέφαντας πληρώσαντες.

2 Ἑνὸς deſit Reg. 2. Baſ. & mox τῶν συγκαθ. τ. μ. Σμέρδιν.

cato, elephantos univerſos aciei obtendit, velitibus intervalla explens. Totus copiarum numerus erat XXII M. peditum, & IX millia equitum praeter adſcriptos ex Media: belluae LXV. Eumenes, ubi dextrum cornu cum equitatu eximio Antigonum tenere cognovit, ſe illi oppoſuit, collocatis in laevo cornu optimis. Hîc enim pleroſque Satraparum, cum delectis equitibus, qui illis militabant, ſtatuit; & cum his ipſe proelio ſe committere volebat. Cum his etiam Mithridates Ariobarzanis filius erat, ex unius ſeptem illorum Perſarum, qui Smerdim Magum communi opera interemerant, proſapia genus ducens, vir eximiae fortitudinis, & militariter a puero educatus. Ante cornu vero totum elephantum optimos numero LX ordine inflexo, interiectis per interſtitia le-

τὰ διαστήματα τοῖς ψιλοῖς διέλαβε τάγμασι. τῶν δὲ πεζῶν πρώτους μὲν ἔταξε τοὺς ὑπασπιστὰς, εἶτα τοὺς Ἀργυράσπιδας, ἐπὶ πᾶσι δὲ τοὺς ξένους, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς εἰς τὰ Μακεδονικὰ καθωπλισμένους, καὶ πρὸ τούτων ἐλέφαντας, καὶ τῶν ψιλῶν τοὺς ἱκανούς. ἐπὶ δὲ τὸ δεξιὸν κέρας τάξας τῶν ἱππέων καὶ τῶν ἐλεφάντων τοὺς ἀσθενεστέρους, ἀπέδειξεν ἡγεμόνα [1] πάντων τὸν Φίλιππον. τούτῳ δὲ διεκελεύσατο φυγομαχεῖν, καὶ τὴν ἀπὸ θατέρου μέρους κρίσιν ἀποθεωρεῖν. οἱ δὲ σύμπαντες ἦσαν μετ' Εὐμένους κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν πεζοὶ μὲν τρισμύριοι ἑξακισχίλιοι [2] ἑπτακόσιοι, ἱππεῖς δὲ ἑξακισχίλιοι [3] πεντήκοντα, ἐλέφαντες δὲ ἑκατὸν τεσσαρεσκαίδεκα.

Argyraſpidum praeco ad phalangem Antigoni praemiſſus.

μα'. Μικρὸν δὲ πρὸ τῆς παρατάξεως Ἀντιγένης ὁ τῶν Ἀργυρασπίδων στρατηγὸς ἔπεμψεν ἕνα τῶν Μακεδόνων ἱππέων ἐπὶ τὴν φάλαγγα τῶν ἐναντίων, [4] προσ-

1 Τῶν πάντων Φίλιππον iidem.
2 Ἑξακόσιοι ora Steph. Baſil. Quae ſequuntur de equitum numero non habet Baſil.
3 Ἑβδομήκοντα Reg. 1.
4 Deſunt τῶν ἐναντίων poſt προστάξας optime in Baſil. Reg 2. & Venet. Mox Ἀντιγόνου Baſil.

vis armaturae militibus, conſtituit. In pedeſtri agmine primos ordinavit ſcutatos: inde Argyraſpides: ad ultimum peregrinos, & ceteros ad Macedonicum armatos ritum; & ante hos elephantes, ac ferentariorum quantum ſatis foret. In cornu dextro equitatus & belluarum partem infirmiſſimam diſpoſuit: iiſque omnibus Philippum adhibuit ductorem. Hunc fugam inter pugnandum ſimulare, & quo pars altera dimicaret eventu, obſervare iuſſit. Univerſi autem, qui Eumenis tunc ductum ſequebantur, erant peditum XXXVI millia ſeptingenti, equitum VI millia quinquaginta, elephanti CXIV.

XLI. Paullo tunc ante conflictum, Argyraſpidum ductor Antigenes quendam ex equitatu Macedonico ad phalangem hoſtium miſerat, cum mandato, ut quam proxi-

τάξας πλησίον παραγενόμενον ἀναβοῆσαι. οὗτος δὲ προσιππεύσας μόνος εἰς φωνῆς ἀκοὴν, καθ' ὃ μέρος ἡ φάλαγξ ἦν τῶν παρ' Ἀντιγόνῳ Μακεδόνων, ἀνεβόησεν, Ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαὶ, τοὺς μετὰ Φιλίππου καὶ Ἀλεξάνδρου τὰ ὅλα κατειργασμένους, οὓς μετ' ὀλίγον ὄψονται καὶ τῶν βασιλέων καὶ τῶν προγεγονότων ἀγώνων ἀξίους. καὶ γὰρ ἐτύγχανον κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν τῶν Ἀργυρασπίδων οἱ νεώτατοι μὲν περὶ τὰ ἑξήκοντα ἔτη, τῶν δ' ἄλλων οἱ πλείους μὲν περὶ τὰ ἑβδομήκοντα, τινὲς δὲ καὶ πρεσβύτεροι, πάντες δὲ ταῖς ἐμπειρίαις καὶ ταῖς ῥώμαις ἀνυπόστατοι. τοσαύτη [1] περὶ αὐτοὺς ἦν εὐχειρία καὶ τόλμα, διὰ τὴν συνέχειαν τῶν κινδύνων. γενομένου δὲ τοῦ κηρύγματος, [2] καθότι προείρηται, παρὰ μὲν τοῖς περὶ Ἀντίγονον ἐγίνοντο φωναὶ δυσχερεῖς, ὅτι συναναγκάζοιντο πρὸς συγγενεῖς καὶ πρεσβυτέρους διαμάχεσθαι· παρὰ δὲ τοῖς μετ' Εὐμένους παραταττομένοις, παρακελευσμὸς

Plerique ſexagenarii & ſeptuagenarii.

1 Παρ' αὐτοῖς Reg. 1. ἐγχειρία Baſil. 2 Καθάπερ Reg. 1. Leid.

me advectus, quae praeſcripſerat, alta voce proclamaret. Is cum ſolus ad vocis auditum uſque adequitaſſet, qua parte Macedonica Antigoni phalanx erat, haec voce clamoſa edidit: Adverſus patres, o capita improba, qui cum Philippo & Alexandro res univerſas peregere: quos brevi poſt & regibus & certaminibus dignos cernetis. Per illud enim tempus aetate minimi Argyraſpidum plus minus ſexagenarii erant. Ceterorum plerique ſeptuagenarii, pars etiam grandiores, peritia & robore inſuperabiles cuncti: tam promtos manu & fidentes periculorum aſſiduitas illos fecerat. Praeconio ad eum modum, quem diximus, edito, moleſti a parte Antigoni ſermones iactabantur, quod cum ſanguine iunctis, & aetate maioribus, dimicare cogerentur. Ab Eumenis autem parte, dum acies inſtruitur, exhortatio & clamor erat, ut

καὶ βοῇ τὴν ταχίστην ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους. ὧν Εὐμένης ὁρῶν τὴν προθυμίαν, ἦρε τὸ σύσσημον, δι᾽ ὧν παρεστήσατο τοὺς μὲν [1] σαλπιγκτὰς τὸ πολεμικὸν σημαίνειν, τὴν δὲ δύναμιν ἀλαλάξαι πᾶσαν.

Simul claſſicum canitur.

Pugna elephantorum & equeſtris.

μβ΄. Συνῆψε δὲ μάχην πρῶτον μὲν τὰ θηρία, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὸ τῶν ἱππέων πλῆθος. τοῦ δὲ πεδίου πολλὴν εὐρυχωρίαν ἔχοντος, καὶ παντὸς ὑπάρχοντος ἀργοῦ διὰ τὴν ἐν αὐτῷ διήκουσαν ἁλμυρίδα, τοσοῦτον συνέβη ὑπὸ τῶν ἱππέων ἐξαίρεσθαι κονιορτὸν, ὥστε
[2] μηδένα δύνασθαι ῥᾳδίως συνορᾶν ἐξ ὀλίγου διαστήματος τὸ γινόμενον. ὃ δὴ κατανοήσας Ἀντίγονος, ἀπέστειλε τοὺς ἐκ Μηδίας ἱππεῖς καὶ τῶν Ταραντίνων τοὺς
[3] ἱκανοὺς ἐπὶ τὴν ἀποσκευὴν τῶν πολεμίων. ἤλπιζε γὰρ, ὅπερ ἦν ἀληθὲς, διὰ μὲν τὸν κονιορτὸν λήσεσθαι, διὰ δὲ τὴν ἅλωσιν τῆς ἀποσκευῆς ἀκονιτὶ κρατῆσαι τῶν πο-

1 Σαλπιγκτὰς Baſil. Vat. Tum ἀλλάξαι Baſil.

2 Μηδένα Reg. 1. In edd. μή.

3 Κρατίστους Reg. 1. ora Steph. & Leid. Paullo ante ὃ δὴ εὖ κατανοήσας Reg. 1. Leid. non male.

quam citiſſime in hoſtem ducerentur. Quorum alacritatem videns Eumenes, ſignum tollit: eoque facto, tubicines claſſicum perſonant, & bellicus a toto exercitu clamor tollitur.

XLII. Initium pugnae belluae inter ſe commiſſae faciunt: poſt eas multitudo equitum concurrit. Campus autem ille vaſtiſſimus habebat amplitudinem, & propter ſalſuginem, per illam effundi ſolitam, totus erat incultus. Unde accidit, ut tantus ab equitatu pulvis excitaretur, ut, ſi quis paullulum abeſſet, quid fieret diſpicere non poſſet. Hoc obſervato Antigonus, equites ex Media, cum non mediocri Tarentinorum manu, ad impedimenta hoſtium mittit. Spem enim habebat, (id quod vere ſic futurum erat) rem ob pulverem celatum iri, ſeque impedimentis potitum, non magno labore hoſtes in

λεμίων. οἱ δὲ πεμφθέντες, περιϊππεύσαντες τὸ κέρας τῶν ἐναντίων καὶ λαθόντες, ἐπέθεντο τοῖς σκευοφόροις, ἀπέχουσι τῆς μάχης ὡς πέντε σταδίους. εὑρόντες δ' αὐτὴν πλήρη μὲν ὄχλου πρὸς μάχην ἀχρήστου, τοὺς δ' ἀμυνομένους ὀλίγους, ταχὺ τοὺς ἀντιστάντας τρεψάμενοι, τῶν ἄλλων ἁπάντων ἐκυρίευσαν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Ἀντίγονος μὲν συνάψας μάχην τοῖς ἀντιτεταγμένοις, καὶ μετὰ πλήθους ἱππέων ἐπιφανεὶς, κατεπλήξατο Πευκέστην τὸν τῆς Περσίδος σατράπην. ὃς μετὰ τῶν περὶ ἑαυτὸν ἱππέων ἔξω τοῦ κονιορτοῦ διδοὺς ἑαυτὸν, συνεπεσπάσατο καὶ τῶν ἄλλων εἰς χιλίους πεντακοσίους. Εὐμένης δὲ μετ' ὀλίγων [1] ἀπολειφθεὶς ἐπ' ἄκρου τοῦ κέρατος, τὸ μὲν εἶξαι τῇ τύχῃ καὶ [2] φυγεῖν αἰσχρὸν διέλαβε, τὸ δὲ τηροῦντα τὴν δεδομένην ὑπὸ τῶν βασιλέων πίστιν γενναίᾳ προαιρέσει συναποθανεῖν προκρίνας, ἐπ' αὐτὸν ἐώσατο τὸν Ἀντίγονον. γενομένης δὲ ἱππομαχίας καρτερᾶς, καὶ τῶν μὲν μετ'

1 Ἀποληφθεὶς Baſil. 2 Φεύγειν Leid.

poteſtatem redacturum. Miſſi igitur, ubi clam praetervecti fuerant adverſariorum cornu, calones & lixas, v circiter ſtadia a proelio diſtantes, invadunt. Plena autem turbae ad pugnam inutilis caſtra, & manum propugnatorum exiguam, invenerant. Ideo ſtatim in fugam compulſis, qui reſiſterent, ceteris omnibus potiuntur. Haec dum geruntur, Antigonus, conſerto cum hoſtibus proelio, cum denſo equitum globo conſpectus, Peuceſten, gubernatorem Perſiae, conterruit. Is cum equitatu ſuo ex pulvere ſe ſubducens, aliorum etiam ad MIↃ ſecum avulſit. Eumenes autem, cum paucis in extremo cornu relictus, fortunae cedere, fugamque arripere, turpe duxit; ſed fidem regibus datam ſervare, honeſtoque propoſito immori, honeſtius iudicans, in Antigonum impreſſionem fecit. Acris ergo conflictus ab equitatu initur: ubi ani-

Εὐμένους ταῖς προθυμίαις προεχόντων, τῶν δὲ μετ' Ἀντιγόνου τῷ πλήθει περιγινομένων, πολλοὶ παρ' ἀμφοτέρων ἔπιπτον. ὅτε δὴ συνέβη καὶ τῶν ἐλεφάντων πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζομένων, πεσεῖν τῶν Εὐμένους τὸν προηγούμενον, συμπλακέντα τῷ κρατίστῳ τῶν ἀντιτεταγμένων. διόπερ Εὐμένης ὁρῶν τοὺς μετ' αὐτοῦ πανταχόθεν ἐλαττουμένους, ἐξῆγεν ἐκ τῆς μάχης τοὺς ὑπολελειμμένους ἱππεῖς, καὶ παρελθὼν ἐπὶ θάτερον κέρας, [1] ἀνελάμβανε τοὺς μετὰ Φιλίππου τεταγμένους, οἷς ἦν παρηγγελκὼς φυγομαχεῖν. ἡ μὲν οὖν τῶν ἱππέων μάχη τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

Eumeniani ſunduntur.

μγʹ. Τῶν δὲ πεζῶν οἱ μὲν Ἀργυράσπιδες, συμφράξαντες καὶ βιαιότερον τοῖς ἀντιτεταγμένοις [2] ἐπιπεσόντες, τοὺς μὲν ἐν χειρῶν νόμῳ διέφθειραν, τοὺς δὲ συνηνάγκασαν φυγεῖν. ἀκατάσχετοι δὲ ταῖς ὁρμαῖς γενόμενοι, καὶ πρὸς πᾶσαν τὴν τῶν ἐναντίων φάλαγγα διαγωνισάμενοι, τοσοῦτον ταῖς εὐχειρίαις καὶ ῥώμαις

Pugna pedeſtris Argyraſpidum inſignis virtute.

1 Ἀνέλαβε Reg. 1. Leid. 2 Ἐπεισπεσόντες Reg. 1.

morum alacritate praeſtant Eumeniani, Antigoni autem pars multitudine ſuperant, caduntque utrinque multi. Quo tempore accidit, ut elephantis etiam inter ſe decertantibus, Eumenianorum is, qui agmen ducebat, cum oppoſitorum validiſſimo conſertus, occumberet. Videns igitur Eumenes ſuos undique fundi, quod reliquum erat equitum e pugna educit, & ad cornu alterum tranſgreſſus, Philippo adiunctos, quibus ut fugiendo pugnarent iniunctum fuerat, ad ſe recipit. Atque hunc finem tum equeſtre proelium habuit.

XLIII. In pedeſtri vero agmine Argyraſpides, conſtipata acie violentius adorti, hoſtes alios in conflictu peremere, alios in fugam compulerunt. Indomitus erat horum impetus. Qui licet cum univerſa hoſtium phalange decertarent, manuum tamen ſtrenuitate ac robore uſque

ὑπερεῖχον, ὥσθ' ἑαυτῶν μὲν ἀποβαλεῖν μηδένα, τῶν δ' ἐναντίων ἀνελεῖν μὲν ὑπὲρ τοὺς πεντακισχιλίους, τρέψασθαι δὲ τοὺς πεζοὺς πάντας, ὄντας πολλαπλασίους. Εὐμένης δὲ πυθόμενος τὴν μὲν ἀποσκευὴν ἡλωκέναι, τοὺς δ' ἱππεῖς τοὺς μετὰ Πευκέστου μὴ μακρὰν ἀπέχειν, ἐπεχείρησεν ἀθροίζειν ἅπαντας, καὶ πάλιν ἱππομαχεῖν πρὸς Ἀντίγονον. ἤλπιζε γὰρ, μάχῃ κρατήσας, οὐ μόνον τὴν ἰδίαν ἀποσκευὴν σώσειν, ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν πολεμίων προσλήψεσθαι. τῶν δὲ περὶ τὸν Πευκέστην οὐχ ὑπακουόντων, ἀλλὰ καὶ τοὐναντίον πορρωτέρω τὴν ἀποχώρησιν ποιουμένων [1] ἐπί τινα τόπον, ἅμα δὲ καὶ νυκτὸς καταλαμβανούσης, ἠναγκάσθησαν εἶξαι τῷ καιρῷ. Ἀντίγονος δὲ τοὺς ἱππεῖς εἰς δύο μέρη διελόμενος, τοὺς μὲν αὐτὸς ἔχων ἐφήδρευε τοῖς περὶ τὸν Εὐμένη, τὴν ὁρμὴν αὐτῶν ἀποθεωρῶν· τοὺς δ' ἄλλους παραδοὺς Πύθωνι, προσέταξεν ἐπιθέσθαι τοῖς Ἀργυράσπισι μεμονωμένοις τῆς τῶν ἱππέων βοηθείας. Sed Antigonus inſtat equitatu.

1 Ἐπί τισι τόποις Reg. 1. & Leid.

adeo excellebant, ut nemine ſuorum amiſſo, ſupra v tamen millia hoſtium caederent, peditatumque omnem, numero longe ſuperiorem, in fugam coniicerent. Eumenes ubi capta impedimenta, & Peuceſten cum peditatu non procul eſſe accepit, omnes in unum contrahere, & certamine equeſtri denuo cum Antigono confligere inſtituit. Nam ſi pugna viciſſet, non ſua modo impedimenta ſe recuperaturum, ſed hoſticis inſuper auctum iri, ſperabat. Cum vero Peuceſtes minime auſcultans, in locum quendam longius inde ſe reciperet, tempori cedere coactus eſt. Tum Antigonus, equitatu in duas partes diviſo, ipſe cum una inſidias Eumeni parat, quorſum tendat, obſervans: alteram Pythoni tradit cum mandato, ut Argyraſpides, equitatus ſubſidio deſtitutos, aggredia-

Tandem Macedones, indignantes Peuceſtae ſegnitiam & Eumenis diſcordiam,

ταχὺ δ' αὐτοῦ τὸ προσταχθὲν συντελοῦντος, οἱ Μακεδόνες [1] εἰς πλινθίον ἑαυτοὺς ποιήσαντες, ἀσφαλῶς ἀπεχώρησαν ἐπὶ τὸν ποταμὸν, καὶ τῶν περὶ τὸν Πευκέστην κατηγόρουν, ὡς αἰτίων γεγενημένων τῆς τῶν ἱππέων ἥττης. καταντησάντων δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Εὐμένη περὶ λύχνων ἁφὰς, συνελθόντες [2] ἐβουλεύοντο τί χρὴ πράττειν. οἱ μὲν οὖν σατράπαι τὴν ταχίστην ἔφησαν δεῖν ἀποχωρεῖν εἰς τὰς ἄνω σατραπείας· ὁ δὲ Εὐμένης ἀπεφαίνετο μένειν καὶ διαγωνίζεσθαι, τῆς μὲν τῶν ἐναντίων φάλαγγος συντετριμμένης, τῆς δὲ τῶν ἱππέων δυνάμεως ἐφαμίλλου παρ' ἀμφοτέροις οὔσης. οἱ δὲ Μακεδόνες οὐδετέροις ἔφασαν ὑπακούσεσθαι, τῆς ἀποσκευῆς αὐτῶν ἡλωκυίας, καὶ παρὰ τοῖς πολεμίοις ὄντων τέκνων καὶ γυναικῶν, καὶ πολλῶν ἄλλων ἀναγκαίων σωμάτων. τότε μὲν οὖν διελύθησαν, οὐδεμίαν συμπεφωνημένην γνώμην βεβαιώσαντες· μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ Μακεδόνες λάθρα διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Ἀντίγονον,

ſponte ad Antigonum deficiunt,

1 Πλινθίον ἑαυτῶν idem. 2 Συνεβουλεύοντο Vat. & Baſil.

tur. Quo ſine mora id, quod iuſſus erat, exſequente, Macedones agmine in quadrum conformato ad flumen tuto ſe recipiunt, Peuceſtam criminantes, ut cladis auctorem, quam equitatus acceperat. Quo cum etiam Eumenes ſub primam facem perveniſſet, quid facto opus eſſet, inter ſe congreſſi deliberant. Satrapae, quamprimum in ſuperiores provincias regrediendum, ſuadere: at Eumenes manendum, & quia phalanx adverſariorum conciſa, & equitatus utrinque par eſſet, dimicandum cenſere. Macedones vero, quod & impedimenta capta, uxoreſque ac liberi, cum multis aliis neceſſitudine ſibi devinctis, in hoſtis poteſtate eſſent, neutris ſe morem geſturos, proteſtari. Et tunc quidem, cum in nullam concorditer ſententiam itum eſſet, digrediuntur. Poſtea Macedones, legatione clam ad Antigonum miſſa, correptum

τὸν μὲν Εὐμένη συναρπάσαντες παρέδωκαν· τὰς δ' ἀποσκευὰς κομισάμενοι, καὶ πίστεις λαβόντες, κατετάχθησαν εἰς τὸ στρατόπεδον. τὸ παραπλήσιον δ' οἵ τε σατράπαι καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων τε καὶ στρατιωτῶν οἱ πλεῖστοι τὸν στρατηγὸν ἐγκαταλιπόντες, τῆς ἰδίας ἀσφαλείας μόνον ἐφρόντισαν.

ipſumque Eumenem captum hoſti tradunt.

μδ'. Ἀντίγονος δὲ παραδόξως κυριεύσας τοῦ τ' Εὐμένους καὶ πάσης τῆς ἀντιτεταγμένης δυνάμεως, Ἀντιγένην μὲν τὸν τῶν Ἀργυρασπίδων ἡγούμενον συλλαβὼν, καὶ καταθέμενος εἰς [1] σειρὸν, ζῶντα κατέκαυσεν· Εὔδημον δὲ τὸν [2] ἐξ Ἰνδῶν καταγαγόντα τοὺς ἐλέφαντας, καὶ [3] Κελβανὸν, καί τινας ἄλλους τῶν ἀλλοτρίως ἀεὶ πρὸς αὐτὸν ἐχόντων ἀνεῖλεν. Εὐμένη δὲ παραδοὺς εἰς φυλακὴν, ἐβουλεύετο πῶς αὐτῷ χρηστέον εἴη. ἔσπευδε γὰρ ἔχειν μεθ' αὐτοῦ στρατηγὸν ἀγαθὸν καὶ χάριτος ὑπόχρεων. οὐ λίαν δ' ἐπίστευεν αὐτοῦ ταῖς

Cum alios duces, tum Eumenem, Antigonus ſupplicio affecit.

1 Σωρὸν Reg. 1. & Leid. Συρὸν Baſil.

2 Τῶν Ἰνδῶν ſine praepoſ. Leid.

3 Κεβαλὸν Reg. 1. Κεβανὸν Leid.

illi Eumenem tradunt, & recuperatis impedimentis, acceptaque fide, caſtris eius aggregantur. Conſimiliter etiam Satrapae, aliorumque ducum & militum pars maxima, imperatore deſerto, ſuae tantummodo incolumitati conſulebant.

XLIV. Ita, praeterquam opinatus fuerat, Antigonus tum Eumene, tum omni exercitu hoſtili, potitus, Antigenem Argyraſpidum ductorem comprehendit, vivumque in loculo conditum exuſſit. Eudemum vero, qui ex India elephantos adduxerat, & Celbanum, alioſque perpetuo ſibi infenſos, e medio ſuſtulit. At Eumene in cuſtodiam tradito, quid faciendum eo ſit, diſquirit. Nam ducem apud ſe bonum, & ad reddendum ſibi gratiam devinctum, habere quidem cupiebat; ſed propter ami-

ἐπαγγελίαις, διὰ τὴν πρὸς Ὀλυμπιάδα καὶ τοὺς βασιλεῖς φιλίαν. καὶ γὰρ πρότερον σωθεὶς ὑπ᾽ αὐτοῦ περὶ Νῶρα τῆς Φρυγίας, οὐδὲν ἧττον τοῖς βασιλεῦσι προθυμότατα συνηγωνίσατο. ὁρῶν δὲ καὶ τὴν τῶν Μακεδόνων ὁρμὴν ἀπαραίτητον οὖσαν πρὸς τὴν κατ᾽ Εὐμένους τιμωρίαν, ἀνεῖλε τὸν ἄνδρα· διὰ δὲ τὴν προγεγενημένην φιλίαν καύσας τὸ σῶμα, καὶ καταθέμενος εἰς ἀγγεῖον τὰ ὀστᾶ, πρὸς τοὺς οἰκείους ἀπέστειλεν. ἀνήχθη δ᾽ ἐν [1] τοῖς τραυματίαις αἰχμάλωτος καὶ ὁ τὰς ἱστορίας συνταξάμενος Ἱερώνυμος ὁ Καρδιανὸς, ὃς τὸν μὲν ἔμπροσθεν χρόνον ὑπ᾽ Εὐμένους τιμώμενος διετέλεσε· μετὰ δὲ τὸν ἐκείνου θάνατον ὑπ᾽ Ἀντιγόνου ἐτύγχανε

His peractis, in Mediam rediit, caſtra habens apud Ecbatana,

φιλανθρωπίας καὶ πίστεως. ὁ δ᾽ Ἀντίγονος τὴν δύναμιν ἅπασαν ἀναλαβὼν εἰς Μηδίαν, αὐτὸς μὲν ἔν τινι κώμῃ παρεχείμασεν, οὔσῃ πλησίον Ἐκβατάνων, ἐν ᾗ τῆς χώρας ἐκείνης ἐστὶ τὰ βασίλεια· τοὺς δὲ στρατιώ-

1 Τοῖς ἑαλωκόσι Reg. 1. Leid. & margo Steph.

citiam, quae illi cum Olympiade regibuſque intercedebat, promiſſis viri non uſque adeo fidem habebat. Nam etiam prius ad Nora Phrygiae beneficio eius ſervatus, pro regibus quam promtiſſime nihilominus decertabat. Quare, ubi etiam Macedones inexorabili ſupplicium Eumenis cupiditate urgere vidit, hominem e vita ſuſtulit. Ob ſuperiorem tamen cum illo neceſſitudinem cadaver cremavit, oſſaque in vaſculo recondita, domeſticis eius tranſmiſit. Inter ſaucios tunc etiam Hieronymus Cardianus, hiſtoriarum ſcriptor, captivus fuerat abductus. Qui per antegreſſum tempus ab Eumene ſemper in pretio habitus, poſt interitum eius Antigoni etiam humanitatem fidemque expertus eſt. Hinc reducto in Mediam univerſo exercitu, Antigonus hiemavit in pago quodam, non procul Ecbatanis, ubi regia terrae illius; militemque per

τας ἐπιδιεῖλεν εἰς ἅπασαν τὴν σατραπείαν, καὶ μάλιστα εἰς τὴν ἐπαρχίαν τὴν προσαγορευομένην Ῥάγας, ἣ ταύτην τὴν προσηγορίαν ἔσχεν ἀπὸ τῶν γενομένων περὶ αὐτὴν ἀτυχημάτων ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις. πλείστας γὰρ ἔχουσα πόλεις τῶν ἐν ἐκείνοις τοῖς τόποις, καὶ [1] μάλιστα εὐδαιμονούσας, τηλικούτους ἔσχε σεισμοὺς, ὥστε καὶ τὰς πόλεις καὶ τοὺς ἐνοικοῦντας ἅπαντας ἀφανισθῆναι, καθόλου δὲ τὴν χώραν ἀλλοιωθῆναι, καὶ ποταμοὺς ἀντὶ τῶν προϋπαρχόντων ἄλλους φανῆναι, καὶ λίμνας.

& in eparchia Rhagae, terrae motibus clara.

με΄. Κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους συνέβη γενέσθαι περὶ τὴν [2] τῶν Ῥοδίων πόλιν τὸν τρίτον κατακλυσμὸν, ὃς πολλοὺς τῶν ἐνοικούντων διέφθειρεν. ὧν ὁ μὲν πρῶτος ὀλίγα τοῖς ἀνθρώποις ἐνώχλησεν, ὡς ἂν τῆς πόλεως οὔσης νεοκτίστου, καὶ διὰ τοῦτο πολλὴν εὐρυχωρίαν ἐχούσης. ὁ δὲ δεύτερος μείζων ἐγένετο, καὶ πλείω σώματα διέφθειρεν. ὁ δὲ τελευταῖος [3] ἐπέπεσε ἔαρος ἀρ-

Obiter diluvium ingens commemoratur, quo Rhodus per id tempus vaſtata eſt.

1 Μάλιστ' Baſil.
2 Τῶν omittit Baſil.
3 Ἔπεσε ἔαρος Leid. ſine inſerto, ut edd. μὲν, quod laudo.

totam huc illuc ſatrapiam diſtribuit, & maxime in praefecturam, quae Rhages appellatur. Id nominis obtinuit a calamitatibus, in ea ſuperiori tempore exortis. Cum enim urbes in tractibus illis haberet complures, eaſque apprime locupletes, tantos experta fuit tremores ſoli & concuſſiones, ut, quidquid urbium & incolarum ibi eſſet, abſorberetur, aliamque regio faciem indueret, nova etiam flumina & lacus veterum loco exorirentur.

XLV. Per illud tempus circa Rhodiorum urbem diluvium exſtitit, quod multos incolarum peſſum dedit. Inter ea diluvia primum non ita magnum hominibus nocumentum dedit, quod urbs tunc recens erat, & idcirco plus ſpatii habebat. Secundum vero maius fuit, multiſque exitium attulit. Poſtremum in veris initium incidit,

χομένου, καταῤῥαγέντων ἐξαίφνης μεγάλων ὄμβρων, καὶ χαλάζης ἀπίστου τὸ μέγεθος. [1] μναιαῖαι γὰρ ἔπιπτον, ἔστι δ' ὅτε καὶ μείζους, ὥστε πολλὰς μὲν τῶν οἰκιῶν συμπίπτειν διὰ τὸ βάρος, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν ἀνθρώπων ἀπόλλυσθαι. θεατροειδοῦς δ' οὔσης τῆς Ῥόδου, καὶ τὰς ἐγκλίσεις τῶν ὑδάτων κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς ἕνα τόπον ποιουμένης, εὐθὺς τὰ ταπεινὰ τῆς πόλεως ἐπληροῦτο, τῶν μὲν ὀχετῶν, διὰ τὸ δοκεῖν παρεληλυθέναι τὸν χειμῶνα, κατημελημένων, τῶν δ' ἐν τοῖς
[2] τείχεσιν ὀβελίσκων συμφραχθέντων. τοῦ δ' ὕδατος παραδόξως ἀθροιζομένου, πᾶς μὲν ὁ περὶ τὸ Δεῖγμα
[3] καὶ τὸ Διονύσιον τόπος ἐπεπλήρωτο, πρὸς δὲ τὸ Ἀσκληπιεῖον ἤδη τοῦ λιμνάζοντος τόπου προσιόντος, ἐκπλαγεῖς μὲν ἦσαν ἅπαντες, πρὸς δὲ τὴν σωτηρίαν διαφόροις ἐχρῶντο κρίσεσιν. οἱ μὲν γὰρ αὐτῶν εἰς τὰ πλοῖα συνέφυγον, οἱ δὲ ἐπὶ τὸ θέατρον ἀνέδραμον· τινὲς δὲ τῶν

1 Μναῖαι Baſil.
2 Τοίχοις Reg. 1.
3 Καὶ τὸ Διονύσιον Reg. 1. unde articulum reſtitui.

cum magni derepente imbres, & magnitudinis incredibilis grando, effunderentur. Minae enim pondo, & quandoque maiores, deciderant, ita ut pro gravitate harum domus corruerent, hominumque non pauci interirent. Et quia Rhodus ad theatri formam conſtructa, ad unum, ut maxime, locum defluxus aquarum habet, continuo depreſſiora urbis loca replebantur, eo quod aquagia, cum hiems iam exacta putaretur, neglecta, & tubi murorum obſtructi erant. Aquis igitur ſubito congregatis, omnis circa Deigma (quod vocatur) & Dionyſium (Bacchi fanum) tractus erat oppletus. Iamque ſtagnantis aquae copia ad Aeſculapii ſe attollente, omnes conſternati erant, & iudiciis de tuenda ſalute diſcrepabant. Alii enim ad naves refugere, alii in theatrum procurrere: qui-

περικαταλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ δεινοῦ διαποροῦντες, ἐπὶ τοὺς ὑψηλοτάτους βωμοὺς καὶ τὰς τῶν ἀνδριάντων βάσεις προσανέβησαν. κινδυνευούσης δὲ τῆς πόλεως ἄρδην μετὰ τῶν κατοικούντων ἀπολέσθαι, βοήθειά τις αὐτόματος ἐγένετο. τοῦ γὰρ τείχους ῥαγέντος ἐπὶ πολὺν [1] τόπον, ἐξέπεσε ταύτῃ τὸ συνεστηκὸς ὕδωρ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ταχὺ πάλιν ἕκαστος εἰς τὴν προϋπάρχουσαν τάξιν ἀποκατέστη. συνήργησε δὲ τοῖς κινδυνεύουσι καὶ τὸ μεθ' ἡμέραν γενέσθαι τὸν κατακλυσμόν. οἱ γὰρ πλεῖστοι φθάσαντες ἐξεπήδησαν ἐκ τῶν οἰκιῶν εἰς τοὺς μετεώρους τόπους τῆς πόλεως. πρὸς δὲ τούτοις, τὸ μὴ πλινθίνας εἶναι τὰς οἰκίας, ἀλλὰ λιθίνας, καὶ διὰ τοῦτο τοὺς ἐπὶ τὰ στέγη καταφυγόντας ἀσφαλῶς διασωθῆναι. ὅμως δὲ τηλικούτων ἀτυχημάτων γενομένων, σώματα μὲν διεφθάρη πλείω τῶν πεντακοσίων· οἰκίαι δὲ αἱ μὲν τελείως [2] ἔπεσον, αἱ δὲ διεσείσθησαν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ῥόδον συμβάντα [3] τοιοῦτον ἔσχε τὸν κίνδυνον.

1 Τρόπον Baſil. 2 Ἔπεσαν Reg. 1. 3 Τοῦτον Reg. 1. & Leid.

dam a malo iam circumventorum, anxii trepidique aras celſiſſimas & ſtatuarum baſes conſcendere. Cum igitur periculum eſſet, ne urbs cum incolis funditus interiret, auxilium quoddam ultro ſubvenit. Muro enim ad longum effracto ſpatium, aquarum intrinſecus conſiſtentium vis in mare prorupit, & continuo in ſuum quiſque locum reſtituitur. Adiumento etiam hoc periclitantibus erat, quod interdiu haec inundatio exſiſtebat. Nam pars maxima ad loca urbis editiora exſiliebant. Ad haec, quod domus non ex latere, ſed lapide, conſtabant. Ideo qui in tecta perfugerant, citra gravius damnum evaſere. Sed tamen inter tantas calamitates ſupra 1○ corpora interierant, aediumque nonnullae prorſus conciderant, aliae foede concuſſae reſtabant. Et Rhodus quidem in tale periculum devenit.

Pythonem, res novas molientem, Antigonus ad ſe vocatum trucidat.

μστ'. Ἀντίγονος δὲ χειμάζων ἐν τῇ Μηδίᾳ, καὶ πυθόμενος Πύθωνα πολλοὺς τῶν ἐν τῇ χειμασίᾳ στρατιωτῶν ἐπαγγελίαις καὶ δωρεαῖς ἰδίους κατασκευάζειν, καὶ διανοεῖσθαι νεωτερίζειν, τὴν μὲν ἰδίαν προαίρεσιν ἐπεκρύψατο· προσποιηθεὶς δὲ ἀπιστεῖν τοῖς διαβάλλουσι, τούτοις μὲν πολλῶν ἀκουόντων ἐπετίμησεν, ὡς διϊστάνουσι τὴν φιλίαν, πρὸς δὲ τοὺς ἐκτὸς διέδωκε λόγον, ὅτι μέλλει καταλιπεῖν τῶν ἄνω σατραπειῶν στρατηγὸν [1] Πύθωνα, καὶ δύναμιν ἱκανὴν τὴν παρέξουσαν τὴν ἀσφάλειαν. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὴν, ἀξιῶν ἥκειν τὴν ταχίστην, ὅπως κατὰ πρόσωπον περὶ τῶν ἀναγκαίων κοινολογησάμενος, ταχέως τὴν ἐπὶ θάλασσαν κατάβασιν [2] ποιήσηται. ταῦτα δ' ἐμηχανήσατο, σπεύδων τῆς μὲν ἀληθοῦς ὑποψίας αὐτὸν ἀποστῆσαι, πεῖσαι δ' ὡς σατράπην καταλειφθησόμενον ἐλθεῖν εἰς χεῖρας. μετὰ βίας γὰρ συλλαβεῖν

1 Πείθωνα Baſil. Πύθωνα Reg. 1. Πίθωνα cett.

2 Ποιήσηται Reg. 1. Ποιήσαιντο vulgo. Tum paullo ante κοινολογησάμενος Reg. 2. & Baſil. pro vulgato κοινολογησάμενοι.

XLVI. Ceterum Antigonus, dum in Media hiemat, Pythonem complures militum in hibernis, qua promiſſis, qua etiam donis, ſibi devinctos reddere, noviſque animum rebus intendere cognoſcit. Propoſitum ergo ſuum occultans, deferentibus illum fidem ſe non habere ſimulat, eoſque multis audientibus, ut qui amicitiam inter ipſos divellant, obiurgat: ad externos interim rumorem didit, ſe Pythonem cum ſat valido ad defenſionem exercitu ſuperioribus provinciis ſatrapam eſſe relicturum. Literis quoque ad eum ſcriptis contendit, ut quamprimum ad ſe veniat, quo coram de neceſſariis cum eo collocutus, propediem ad mare deſcendat. Haec ideo commentus fuit, quod a vera illum ſuſpicione abducere, ac perſuadere homini cuperet, ut tanquam relinquendus illic ſatrapes in manus veniret. Vi enim capere virum,

οὐ ῥᾴδιον ἦν ἄνδρα καὶ παρ' Ἀλεξάνδρῳ προαγωγῆς δι' ἀρετὴν τετευχότα, καὶ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν σατράπην μὲν ὄντα τῆς Μηδίας, πεπολιτευμένον δὲ πρὸς ἅπαν τὸ στρατόπεδον. ὁ δὲ Πύθων ἐτύγχανε μὲν ἐν τοῖς ἐσχάτοις μέρεσι τῆς Μηδίας χειμάζων, καὶ πλῆθος ἤδη διεφθαρκὼς τῶν [1] ἐπαγγελομένων συναποστήσεσθαι. γραφόντων δ' αὐτῷ τῶν φίλων περὶ [2] τῶν Ἀντιγόνου προαιρέσεων, καὶ μεγάλας ὑπογραφόντων ἐλπίδας, ἐξαπατηθεὶς κεναῖς προσδοκίαις, ἧκε πρὸς Ἀντίγονον. ὁ δὲ κυριεύσας τοῦ σώματος, καὶ κατηγορίαν ποιησάμενος ἐν τοῖς μετέχουσι τοῦ συνεδρίου, ῥᾳδίως κατεδίκασε, καὶ παραχρῆμα ἀπέκτεινε. συναγαγὼν δὲ τὸ στρατόπεδον εἰς ἕνα τόπον, σατράπην μὲν ἀπέδειξε τῆς Μηδίας Ὀροντοβάτην Μῆδον, στρατηγὸν δὲ Ἱππόστρατον, ἔχοντα πεζοὺς μὲν ξένους τρισχιλίους πεντακοσίους· αὐτὸς δὲ [3] παραλαβὼν τὴν δύναμιν, παρ-

Tum ſumto Ecbatanis argento, in Perſiam tendit.

1 Ἐπαγγελομένων Reg. 1. Edd. ἐπαγγελλομένων.
2 Τῆς -- προαιρέσεως Reg. 1. ora Steph. & Leid.
3 Ἀναλαβὼν Reg. 1. & Leid. cum ora Steph. Proxime vero καὶ ἱππεῖς πεντακοσίους Reg. 2.

qui etiam apud Alexandrum ob virtutem ad honores fuerat provectus, & tunc Mediae ſatrapiam adminiſtrans, operam ſuam univerſo exercitui probabat, facile non erat. Tunc vero Python hiberna in extremis Mediae partibus habebat, iamque plurimos corruperat, qui cum eo ſe defecturos pollicebantur. Cumque amici etiam, de voluntate Antigoni, datis ad eum literis, ſpes magnas oſtentarent, vana deceptus exſpectatione, ad Antigonum ſe contulit. Qui copiam eius nactus, in conſeſſu eiuſdem conſilii participum actionem illi intendit, ac facili negotio condemnatum illico necavit. Coactoque in unum locum exercitu, ſatrapam Mediae deſignavit Orontobatem Medum, ducem vero exercitus Hippoſtratum, qui ter mille & quingentos pedites habebat peregrinos. Ipſe,

ἦλθεν εἰς Ἐκβάτανα. ἐνταῦθα δὲ παραλαβὼν ἀσήμου [1] ἀργυρίου τάλαντα πεντακισχίλια, προῆγεν ἐπὶ τῆς Περσίδος, οὔσης τῆς ἀναβάσεως ὡς ἂν εἴκοσι ἡμερῶν εἰς τὸ βασίλειον, ὃ καλεῖται Περσέπολις.

Dum in itinere erat, Eumenis & Pythonis ſocii rebellant;

μζ΄. Τοῦ δ' Ἀντιγόνου καθ' ὁδὸν ὄντος, οἱ τοῦ Πύθωνος φίλοι καὶ μετεσχηκότες τῆς ἐπιβουλῆς (ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Μελέαγρος καὶ Μενοίτας) ἤθροισαν τοὺς πλανωμένους τῶν Εὐμένους τε καὶ Πύθωνος συνήθων, εἰς ὀκτακοσίους ἱππεῖς· καὶ τὸ μὲν πρῶτον τὴν χώραν ἐλεηλάτουν τῶν μὴ βουλομένων συναφίστασθαι Μήδων, μετὰ δὲ ταῦτα, πυθόμενοι στρατοπεδεύειν τόν τε Ἱππόστρατον καὶ τὸν Ὀροντοβάτην, ἐπέθεντο νυκτὸς τῇ παρεμβολῇ· καὶ παρ' ὀλίγον μὲν ἐκράτησαν τῆς [2] ἐπιβολῆς, ὑπὸ δὲ τοῦ πλήθους κατισχυόμενοι, καί τινας τῶν στρατιωτῶν πείσαντες συναποστῆναι, πάλιν ἀπεχώρησαν· εὔζωνοι δ' ὄντες καὶ πάντες ἵπποις χρώμενοι, τάς τε καταδρομὰς ἀπροσδοκή-

multitudine tamen oppreſſi, partim caeſi, partim capti ſunt.

1 Ἀργύρου Leid. 2 Ἐπιβουλῆς Reg. 1.

aſſumtis copiis, ad Ecbatana progreditur; ubi argenti non ſignati quinque talentûm millibus acceptis, in Perſiam contendit. Aſcenſus autem ille ad regiam uſque, quae Perſepolis vocatur, dierum erat XX circiter.

XLVII. Interea dum iter facit Antigonus, Pythonis amici, & molitionis conſortes, (quorum nobiliſſimi Meleager & Menoetas) familiares Eumenis & Pythonis, diſpalantes circiter IↃ CCC equites congregant: initioque Medorum, qui ſimul deſciſcere nolebant, agros populantur. Hinc certiores facti, Hippoſtratum & Orontobatem caſtra metatos, noctu illa invadunt. Nec multum aberat, quin conatus ſucceſſum habuiſſet. Sed multitudine ſuperati, cum militum quoſdam ad communem pellexiſſent defectionem, retroceſſerunt. Quia vero expediti erant, omneſque equis utebantur, ex improviſo fe-

τους ἐποιοῦντο, καὶ τὴν χώραν ταραχῆς ἐπλήρωσαν. μετὰ δέ τινα χρόνον συγκλεισθέντες εἴς τινα τόπον κρημνοῖς περιεχόμενον οἱ μὲν αὐτῶν ἀνηρέθησαν, οἱ δ' ἐζωγρήθησαν. τῶν δὲ ἡγεμόνων Μελέαγρος καὶ ὁ Κράνης ὁ Μῆδος καί [1] τινες τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν ὑποστάντες ἀνηρέθησαν. καὶ τὰ μὲν περὶ τοὺς ἀποστάντας ἐν Μηδίᾳ τοιαύτην ἔσχε τὴν κατάστασιν.

μη'. Ὁ δ' Ἀντίγονος ἐπειδὴ τάχιστ' ἦλθεν εἰς τὴν Περσίδα, τιμῆς μὲν ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἠξιώθη βασιλικῆς, ὡς ἂν κύριος ὢν ὁμολογουμένως τῆς Ἀσίας· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων συνεδρεύσας, ἐβουλεύετο περὶ τῶν σατραπειῶν. τὴν μὲν οὖν Καρμανίαν εἴασεν ἔχειν [2] Τληπόλεμον, καὶ τὴν Βακτριανὴν ὁμοίως Στασάνορα· οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἦν τούτους δι' ἐπιστολῆς ἐκβαλεῖν, εὖ τὰ πρὸς τοὺς ἐγχωρίους πεπολιτευμένους, [3] καὶ πολλοὺς ἔχοντας συναγωνιστάς. εἰς δὲ τὴν Ἀρίαν ἀπέ-

In Perſia Antigonus, regio honore cultus, ſatrapias inter amicos diſtribuit.

1 Τινὲς ἀξιολόγων Baſil.

2 Τληπόλεμον optime Reg. 1. Leid. & margo Stephan. Edebatur Παμπόλεμον.

3 Καὶ πολλοὺς Baſil. Reg. uterque, Leid. Vulgo καὶ πολλὰς δυνάμεις καὶ πολλ. non ſine Steph. tamen nota.

cerunt incurſiones, & magnam in terra conſternationem excitarunt. Sed aliquanto poſt in locum praecipitiis circumdatum incluſi, partim caeſi, partim capti ſunt; ductores autem, Meleager & Cranes Medus, & de nobiliſſimis quidam alii, inter reſiſtendum occubuere. Rebellantium ergo per Mediam hic ſtatus fuit.

XLVIII. Antigonus vero quamprimum venit in Perſiam, regio ab incolis honore afficitur, ut qui citra controverſiam iam Aſiae dominus eſſet. Ibi convocato amicorum ſenatu, de ſatrapiis conſilia tractavit. Carmaniam ergo Tlepolemo, & Bactrianam Staſanori retinendam permiſit. Nam per mandatum hos expellere, cum erga indigenas probe ſe gererent, multoſque armorum ſocios haberent, haud facile erat. In Ariam Evitum miſit. Quo

στειλεν [1] Εὔιτον. τελευτήσαντος δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον, ἀντικατέστησεν Εὐαγόραν, ἄνδρα καὶ κατ' ἀνδρείαν καὶ σύνεσιν θαυμαζόμενον. Ὀξυάρτην δὲ τὸν Ῥωξάνης πατέρα τὴν ἐν Παροπαμισάδαις σατραπείαν εἴασεν ἔχειν, καθὰ καὶ πρότερον εἶχεν. οὔτε γὰρ τοῦτον ἦν ἐκβαλεῖν δυνατὸν ἄνευ χρόνου πολλοῦ καὶ δυνάμεως ἁδρᾶς. μετεπέμψατο δὲ καὶ [2] Σιβύρτιον ἐξ Ἀραχωτῶν, εὖ διακείμενον τὰ πρὸς αὐτὸν, καὶ τήν τε σατραπείαν ἔχειν συνεχώρησε, καὶ τῶν Ἀργυρασπίδων συνέστησε τοὺς ταραχωδεστάτους, τῷ μὲν λόγῳ, πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας, τῷ δ' ἔργῳ, πρὸς ἀπώλειαν. κατ' ἰδίαν γὰρ ἐνετείλατο κατ' ὀλίγους αὐτῶν εἰς τοιαύτας χρείας ἀποστέλλειν, ἐν αἷς ἔμελλον ἀπολεῖσθαι. ἐν δὲ τούτοις εἶναι συνέβαινε καὶ τοὺς Εὐμένη παραδόντας, ὥστε τῶν εἰς τὸν στρατηγὸν παρανομημάτων συντόμως αὐτοῖς ἐπιστῆναι τιμωρίαν. αἱ γὰρ ἀσεβεῖς

1 Εὔετον Reg. 1.
2 Σιβύρτιον Reg. 1. Baſil. Leid. Vat. Σιβύριτον edd. Mox γὰρ ante ἐνετείλατο negligit Baſil.

brevi poſt mortuo, Evagoram ſuffecit, virum ob fortitudinem & prudentiam admirandum. Oxyartem quoque, Rhoxanes parentem, quae in Paropamiſadis eſt, ſatrapiam habere ſivit, ut prius habuerat. Nam neque hunc, niſi per longum temporis intervallum & cum inſtructiſſimo exercitu eiicere poterat. Sibyrtium etiam, bene ſibi cupientem, ex Arachotis arceſſivit, & ſatrapiam concedens, Argyraſpidum turbulentiſſimos ei commendavit; verbo quidem ad uſus belli, at re ipſa ad interitum. Privatim enim iniunxerat, ut paullatim ad eos belli uſus ipſos amandaret, in quibus perituri eſſent. Contigit autem, ut in horum numero quoque eſſent, qui Eumenem dediderant: ut patrati in imperatorem ſuum ſceleris brevi ultio de perfidis exigeretur. Operae enim cum impie-

χρεῖαι τοῖς μὲν δυνάσταις διὰ τὴν ἐξουσίαν γίνονται λυσιτελεῖς, τοῖς δ' ὑπακούσασιν ἰδιώταις μεγάλων κακῶν ὡς ἐπίπαν αἴτιαι καθίστανται. [1] ὁ δ' οὖν Ἀντίγονος, ὁρῶν τὸν Πευκέστην παρὰ τοῖς Πέρσαις μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνοντα, τὸ μὲν πρῶτον [2] παρείλετο τὴν σατραπείαν αὐτοῦ. τῶν δὲ ἐγχωρίων ἀγανακτούντων, ἑνὸς δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων Θεσπίου καὶ παῤῥησίαν ἀγαγόντος, ὡς οὐχ ὑπακουσομένων Περσῶν ἑτέρῳ, τοῦτον μὲν ἀπέκτεινεν, Ἀσκληπιόδωρον δὲ κατέστησε τῆς Περσίδος ὕπαρχον, καὶ τοὺς ἱκανοὺς στρατιώτας παρέδωκε. Πευκέστην δ' εἰς ἄλλας ἐλπίδας ἀγαγὼν, καὶ κενῶς μετεωρίσας, ἐξήγαγεν ἐκ τῆς χώρας. ποιουμένου δ' αὐτοῦ τὴν πορείαν ἐπὶ Σούσων, ἀπήντησεν αὐτῷ [3] ἐπὶ τῷ Πασιτίγριϊ ποταμῷ Ξενόφιλος ὁ κυριεύων τῶν ἐν Σούσοις χρημάτων, ἀπεσταλμένος ὑπὸ Σελεύκου πᾶν ποιῆσαι τὸ προστασσόμενον. τοῦτον μὲν οὖν προσδεξάμενος, προσεποιεῖτο τιμᾶν ἐν τοῖς μεγίστοις

Praeter opes Suſianas ingentem pecuniarum vim recipit.

1 Ὁ δ' Ἀντίγονος Reg. 1.
2 Παρείλατο idem.
3 Ἐν Πασιτίγριϊ Reg. 1. & Leid. Πασιτίγρι alii. Mox ποιήσειν Baſ.

tate coniunctae principibus quidem ob poteſtatem utiles evadunt, ſed privatis, a quibus navantur, ingentia ut plurimum mala creant. Antigonus porro videns, in magna apud Perſas gratia eſſe Peuceſtam, ſatrapiam ante omnia illi ademit. Hoc indigne ferentibus indigenis, cum Theſpias quidam ex illuſtriſſimis unus liberius contradiceret, non admiſſuros imperium alterius Perſas; huic vitam ademit. Aſclepiodorum vero, non mediocri inſtructum manu, Perſiae dedit praefectum; Peuceſtamque ad ſpes alias translatum, & vana arrectum perſuaſione, e regione eduxit. Ibi dum iter Suſa verſus habet, ad Paſitigrim fluvium Xenophilus, opes Suſianas in poteſtate habens, illi occurrit: quem Seleucus ad quaevis imperata faciendum miſerat. Hunc ſuſceptum inter ſummos

τῶν φίλων, εὐλαβούμενος μὴ μετανοήσας πάλιν αὐτὸν ἀποκλείσῃ. αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν ἐν Σούσοις ἄκραν, κατέλαβεν ἐν αὐτῇ τήν τε χρυσῆν ἀναδενδράδα, καὶ πλῆθος ἄλλων κατασκευασμάτων, πάντων συναγομένων εἰς μύρια [1] καὶ πεντακισχίλια τάλαντα. ἠθροίσθη δ᾽ αὐτῷ καὶ ἄλλο πλῆθος [2] χρημάτων ἔκ τε τῶν στεφάνων καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν, ἔτι δὲ ἐκ τῶν λαφύρων. ταῦτα γὰρ ἦσαν πεντακισχίλια τάλαντα, καὶ κατὰ τὴν Μηδίαν ἄλλα τοσαῦτα, χωρὶς τῶν ἐν Σούσοις θησαυρῶν· ὥστε τὰ πάντα συναχθῆναι τάλαντα δισμύρια πεντακισχίλια. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν.

In Europa interim Pydnae obſidio eo continuata,

μθ΄. Ἡμεῖς δὲ διεληλυθότες τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν πραχθέντα, μεταβιβάσομεν τὸν λόγον ἐπὶ τὴν Εὐρώπην, καὶ τὰ συνεχῆ τῶν προειρημένων [3] διέξιμεν. ὁ γὰρ Κάσσανδρος εἰς Πύδναν τῆς Μακεδονίας συγκεκλεικὼς Ὀλυμπιάδα, προσβολὰς μὲν τοῖς τείχεσιν ἠδυνάτει ποιεῖσθαι, διὰ τοὺς χειμῶνας· περιστρατοπεδεύσας δὲ

1 Abeſt a Baſil. 2 Χρυσοῦ Venet. 3 Διεξίημεν Baſil.

ſe colere amicos ſimulabat, ne mutato animo rurſus ſeſe excluderet, metuens. Ipſe, occupata Suſorum arce, vitem inibi auream, operumque aliorum copiam, ad quindecim millium talentûm aeſtimationem, nactus eſt. Conflata ipſi fuit etiam alia pecuniarum vis e coronis, ceteriſque donis & manubiis, ad v talentûm millia, & totidem per Mediam collecta, praeter theſauros Suſianos: ita ut in ſumma viginti quinque millia talentûm conficerentur. Et res tum Antigoni in hoc erant ſtatu.

XLIX. Poſtquam vero res per Aſiam geſtas exegimus, ſtilum ad Europam transferemus, & connexa cum ſuperioribus perſequemur. Caſſander, intra Pydnam Macedoniae concluſa Olympiade, propter hiemem muros oppugnare non poterat. Caſtris ergo circumfuſis urbi,

τὴν πόλιν, καὶ χάρακα βαλόμενος ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν, ἔτι δὲ ἐφορμῶν τῷ λιμένι, πάντα βουλόμενον ἐπικουρῆσαι διεκώλυε. ταχὺ δὲ τῶν ἐπιτηδείων ἐξαναλωθέντων, τοσαύτην περὶ τοὺς ἔνδον κατεσκεύασεν ἔνδειαν, ὥστ' ἐκλυθῆναι τὸ παράπαν. εἰς τοῦτο γὰρ ἦλθον ἀνάγκης, ὥστε τῷ μὲν στρατιώτῃ σιτομετρεῖν χοίνικας πέντε τοῦ μηνὸς, τοῖς δ' ἐλέφασι τοῖς κατακλεισθεῖσι διδόναι πρίοντας τὰς δοκοὺς, τὰ δ' ὑποζύγια καὶ τοὺς ἵππους κατακόψαι πρὸς διατροφήν. τοιαύτης δὲ περιστάσεως κατεχούσης τὴν πόλιν, καὶ τῆς Ὀλυμπιάδος [1] ἔτι προσανεχούσης ταῖς ἔξωθεν ἐλπίσιν, οἱ μὲν ἐλέφαντες ὑπὸ τῆς ἐνδείας διεφθάρησαν· τῶν δ' ἱππέων οἱ μὲν [2] ἔξω τάξεως ὄντες, οὐ σιτομετρούμενοι τὸ παράπαν, σχεδὸν ἅπαντες ἐτελεύτησαν, οὐκ ὀλίγοι δὲ καὶ τῶν στρατιωτῶν τῆς ὁμοίας καταστροφῆς ἔτυχον. ἔνιοι δὲ τῶν βαρβάρων, τῆς φύσεως κατισχυούσης τὴν εὐλάβειαν, ἐσαρκοφάγουν, ἀναλεγόμενοι τὰ

utOlympias cum ceteris obſeſſis inopiae famiſque mala omnia toleraret.

1 Ἔτι ταῖς ἔξωθεν ἐλπίσι καραδοκούσης &c. Reg. 1. & Leid. Paullo ante καὶ τοὺς ἵππους κατακόψ. Reg. 2. Edebatur ἱππεῖς, abſurde.

2 Ἔξω τάξεως Reg. 1. In cett. ἔξωθεν.

valloque a mari ad mare iacto, & occupato ſtationibus portu, omnes ſubſidiis ferendis intentos prohibebat. Et abſumtis actu rerum neceſſariis, tantam apud obſeſſos indigentiam effecit, ut prorſus vires illorum exhaurirentur. Nam eo venerunt neceſſitatis, ut quinae in menſem choenices militi attribuerentur, elephantis autem trabes ſerra comminutas exhiberent, iumenta denique & equos in cibos ſibi mactarent. Hoc urbis ſtatu, dum Olympias adhuc externis auxiliis ſpe ſua inhiat, elephantes tandem fame contabeſcunt: & equites extraordinarii, cum nullum omnino frumenti demenſum acciperent, prope omnes intereunt, nec pauci militum eundem ſortiuntur vitae exitum. Barbarorum autem nonnulli, natura reformidationem ſuperante, cadaveribus morientium, ſublatis

σώματα τῶν ἀποθνησκόντων. ταχὺ δὲ τῆς πόλεως πληρουμένης νεκρῶν, οἱ προεστηκότες τοῦ περὶ τὴν βασίλισσαν συστήματος, τὰ μὲν κατώρυττον τῶν σωμάτων, τὰ δ᾽ ὑπὲρ τῶν τειχῶν ἐξεῤῥίπτουν, [1] ὥστ᾽ εἶναι καὶ τὴν θέαν τὴν τούτων ἀπεχθῆ, καὶ τὴν δυσωδίαν [2] ἀνυπομόνητον, μὴ μόνον γυναιξὶ βασιλίσσαις καὶ τρυφῆς οἰκείαις, ἀλλὰ καὶ τῶν στρατιωτῶν τοῖς εἰωθόσι κακοπαθεῖν.

Obſeſſorum multi ad Caſſandrum transfugiunt.

ν΄. Τοῦ δ᾽ ἔαρος ἀρχομένου, καὶ τῆς ἐνδείας [3] ἀεὶ μᾶλλον αὐξανομένης, συνέδραμον πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν, καὶ τὴν Ὀλυμπιάδα παρεκάλουν αὐτοὺς ἀφεῖναι διὰ τὴν ἀπορίαν. ἡ δὲ, οὔτε σιτομετρεῖν αὐτοὺς δυναμένη τὸ παράπαν, οὔτε τὴν πολιορκίαν λῦσαι, συνεχώρησεν ἀπαλλάττεσθαι. ὁ δὲ Κάσσανδρος, προσδεξάμενος ἅπαντας τοὺς αὐτομολήσαντας, καὶ φιλανθρώπως χρησάμενος, διαπέστειλεν ἐπὶ τὰς πόλεις. ἤλπιζε γὰρ παρὰ τούτων πυθομένους τοὺς Μακεδόνας τὴν Ὀλυμπιάδος ἀσθένειαν, [4] ἀπελπιεῖν αὐτῆς τὰ πράγ-

1 Ὣς εἶναι Reg. 1. Leid.
2 Ἀνυπομένητον Baſil. Vat.
3 Ἀεὶ non invenit in ſuo Leid.
4 Ἀπελπίσειν Reg. 1.

carnibus illorum, veſcuntur. Oppido igitur mox cadaveribus repleto, regii agminis praefecti alia inhumare, alia trans moenia proiicere; uſque adeo, ut non modo reginis, delicatae vitae aſſuetis, ſed etiam militibus, qui aerumnas perferre didicerant, tum adſpectus illorum averſabilis, tum etiam foetor haud tolerandus eſſet.

L. Iamque ver inibat, cum invaleſcente in dies penuria, militum complures inter ſe conſociati Olympiadem rogarunt, ut per extremam hanc inopiam ſeſe dimitteret. Quae dum nihil omnino frumenti illis admetiri, neque obſidione ſe exſolvere poteſt, abitum illis conceſſit. Omnes ergo transfugas humaniter acceptos Caſſander, huc illuc ad oppida dimiſit. Macedones enim, infirmitate Olympiadis cognita, res eius pro deploratis ha-

ματα. εὖ κακῶς δ' αὐτοῦ στοχασαμένου περὶ τοῦ μέλλοντος, οἱ μὲν συναγωνίζεσθαι [1] διεγνωκότες τοῖς πολιορκουμένοις μετενόησαν, καὶ πρὸς Κάσσανδρον [2] ἀπέκλινον· μόνοι δὲ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ τὴν εὔνοιαν διεφύλαξαν Ἀριστόνους καὶ Μόνιμος· ὧν Ἀριστόνους μὲν Ἀμφιπόλεως [3] ἐκυρίευεν, ὁ δ' ἕτερος Πέλλης. ἡ δ' Ὀλυμπιὰς ὁρῶσα τοὺς μὲν πλείους [4] μεταθεμένους πρὸς Κάσσανδρον, τοὺς δ' ὑπολοίπους τῶν φίλων οὐκ ἰσχύοντας βοηθεῖν, ἐπεχείρησε πεντήρη ναῦν κατασπᾶν, καὶ διὰ ταύτης [5] αὐτήν τε καὶ τοὺς φίλους σώζειν. αὐτομόλου δέ τινος τὸ γινόμενον ἀπαγγείλαντος τοῖς πολεμίοις, ὁ μὲν Κάσσανδρος ἐπιπλεύσας ἐκυρίευσε τοῦ σκάφους, ἡ δ' Ὀλυμπιὰς ἀπογνοῦσα τὰ καθ' αὐτὴν, πρέσβεις ἐξέπεμψε περὶ διαλύσεων. [6] οἰομένου δὲ δεῖν τοῦ Κασσάνδρου, τὰ καθ' αὐτὴν ἐπιτρέπειν, μόγις

In ſumma anguſtia Olympias navi aufugere conata capitur.

1 Exſulat e Baſil.

2 Ἀπεχώρησαν Baſ. Reg. 2. Vat. Ven. Alterutrum gloſſa eſt.

3 Ἐκυρίευσεν Baſil.

4 Deſit Leid.

5 Αὐτήν τε Baſil.

6 Οἰομένου --- τοῦ Κασσάνδρου τὰ καθ' αὐτὴν ἐπιτρ. Baſil. Reg. 2. Vat. In cett. Οἰομένης δὲ δ. τὰ κ. α. ἐπιτρ. τῷ Κασσάνδρῳ.

bituros, ſperabat. Quod & haud male coniecturavit futurum. Nam qui iam ſuppetias circumſeſſis decreverant, conſilio mutato, ad Caſſandrum ſe applicarunt. Soli omnium Macedonum Ariſtonous & Monimus in benevolentia erga Olympiadem perſtiterunt: quorum ille Amphipolin, hic Pellam in poteſtate habebat. Olympias tandem, plurimos ad Caſſandrum tranſire, ac reliquos amicorum ſuppetiis ferendis impares eſſe cernens, quinqueremi in mare detracta, ſemet & neceſſarios periculis eximere conatur. Verum transfugae indicio re hoſtibus detecta, Caſſander illuc advectus navigio potitur. Olympias igitur, de rebus ſuis deſperans, legationem de pacificatione mittit. Cumque arbitrio victoris ſe permittendam Caſſander cenſuiſſet, aegre obtinuit, ut corporis

ἔπεισεν, ὥστε μόνην ἐξαίρετον λαβεῖν τὴν τοῦ σώματος ἀσφάλειαν. Κάσσανδρος δὲ κυριεύσας τῆς πόλεως, ἐξέπεμψε τοὺς παραληψομένους τήν τε Πέλλαν καὶ τὴν Ἀμφίπολιν. ὁ μὲν οὖν τῆς Πέλλης κυριεύων Μόνιμος, ἀκούσας τὰ συμβάντα περὶ τὴν Ὀλυμπιάδα, παρέδωκε τὴν πόλιν· ὁ δ᾽ Ἀριστόνους τὸ μὲν πρῶτον ἀντέχεσθαι τῶν πραγμάτων διεγνώκει, στρατιώτας τε συχνοὺς ἔχων καὶ προσφάτως εὐημερηκώς. ὀλίγαις γὰρ ἔμπροσθεν ἡμέραις παραταξάμενος πρὸς τὸν Κασσάνδρου στρατηγὸν [1] Κρατεύαν, τοὺς πλείστους μὲν ἀνεῖλε τῶν ἀντιταχθέντων, αὐτὸν δὲ τὸν Κρατεύαν μετὰ δισχιλίων φυγόντα τῆς Βισαλτίας εἰς [2] Βέδυν διαστρατοπεδεύσας ἐξεπολιόρκησε καὶ τὰ ὅπλα παρελόμενος ὑπόσπονδον ἀφῆκε. διὰ δὲ ταῦτα ἐπαιρόμενος, καὶ [3] τὸν Εὐμένη ζῶντα ἡγούμενος, ἔτι δὲ τοὺς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Πολυσπέρχοντα νομίζων συνεπιλήψε-

Tum alias quoque Macedoniae urbes in fidem recepit Caſſander.

1 Haec uſque in Κρατεύαν μετὰ omiſit negligentia librarii Baſil.

2 Βεδυνδία περιστρατοπεδ. Baſil. Κέδην διαπεριστρατοπεδεύσας Reg. 1. Leid. Eadem Stephan. margo, ſed pro poſteriori Κέδυν.

3 Τὸν Εὐμένους θάνατον ἔτι δὲ τοὺς Vat. Baſil. τὸν Εὐμ. θάνατον οὐ πυθόμενος (ἐγνοῦν Reg. 2.) Ven. Reg. 2.

tantummodo incolumitatem haberet exemtam. Hac urbe potitus Caſſander, qui Pellam & Amphipolim quoque reciperent, miſit. Monimus ergo, qui Pellam tenebat, ſtatu Olympiadis cognito, urbem dedidit. Ariſtonous vero regiam tutari cauſam initio ſtatuerat, cum & multos in armis haberet, & nuper felicem habuiſſet ſucceſſum. Paucis enim diebus ante acie cum Crateua duce Caſſandri collata, plurimos hoſtium ceciderat, ipſumque Crateuam, cum duobus millibus in Biſaltiae urbem Bedym fuga elapſum, copiis eo translatis obſederat, & expugnatum, armiſque exutum, data acceptaque fide dimiſerat. His rebus elatus, dum Eumenem quoque ſupereſſe arbitratur, Alexandrique & Polyſperchontis au-

σθαι, τὴν Ἀμφίπολιν οὐκ ἔφη παραδώσειν. ἐπεὶ δὲ ἔγραψε πρὸς αὐτὸν Ὀλυμπιὰς, ἀπαιτοῦσα τὴν πίστιν καὶ κελεύουσα παραδοῦναι, διαλαβὼν ἀναγκαῖον εἶναι τὸ προστασσόμενον ποιεῖν, τήν τε πόλιν ἐνεχείρισε, καὶ τὰ πιστὰ περὶ τῆς ἀσφαλείας ἔλαβεν.

να΄. Ὁ δὲ Κάσσανδρος ὁρῶν περὶ τὸν Ἀριστόνουν ὑπάρχον ἀξίωμα, διὰ τὴν παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγὴν, καὶ σπεύδων ἐκ ποδῶν ποιεῖν τοὺς δυναμένους νεωτερίζειν, ἐπανεῖλε τὸν ἄνδρα διὰ τῶν Κρατεύα συγγενῶν. προετρέψατο δὲ καὶ τοὺς οἰκείους τῶν ἀνῃρημένων ὑπ' Ὀλυμπιάδος ἐν κοινῇ τῶν Μακεδόνων ἐκκλησίᾳ κατηγορεῖν τῆς προειρημένης γυναικός. ὧν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν, καὶ τῆς μὲν Ὀλυμπιάδος οὔτε παρούσης, οὔτε ἐχούσης τοὺς ἀπολογησομένους, οἱ μὲν Μακεδόνες κατεγίνωσκον αὐτῆς θάνατον· ὁ δὲ Κάσσανδρος πέμψας τινὰς τῶν φίλων πρὸς τὴν Ὀλυμπιάδα, Olympias occiſa una cum Ariſtonoo, duce copiarum.

xilia ſibi non defutura ſperat, Amphipolim ſe traditurum negat. Simulac vero per literas Olympias fidem ab eo datam repoſcens, urbem reſtituere iuſſit, imperatis obſequendum arbitratus, & urbem tradidit, & incolumitatis fidem accepit.

LI. Sed Caſſander, in magna illum dignatione ob honores ab Alexandro tributos eſſe videns, cum alias e medio tollere, quicunque novi quidpiam moliri poſſent, maturaret, propinquorum Crateuae opera hunc etiam interfecit. Tum conſanguineos ab Olympiade ſublatorum inſtigavit, ut in omnium Macedonum conventu mulierem accuſarent. Hi mandatis conficiendis operam navant ſedulam; ac licet neque adeſſet Olympias, neque qui cauſam pro ſe agerent, haberet, Macedones tamen capite multandam decernunt. Ibi miſſis ad Olympiadem qui-

συνεβούλευε λάθρα φυγεῖν, ἐπαγγελλόμενος αὐτῇ ναῦν παρασκευάσειν, καὶ διακομιεῖν εἰς τὰς Ἀθήνας. τοῦτο δ' ἔπραττεν, οὐ τῆς σωτηρίας προνοούμενος, ἀλλ' ἵνα καθ' αὑτῆς φυγὴν [1] καταγνοῦσα, καὶ διαφθαρεῖσα κατὰ τὸν πλοῦν, δόξῃ δικαίᾳ περιπεπτωκέναι τιμωρίᾳ. εὐλαβεῖτο γὰρ ἅμα καὶ τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, καὶ τὸ τῶν Μακεδόνων εὐμετάβολον. τῆς δὲ Ὀλυμπιάδος οὐ φαμένης φεύξεσθαι, [2] τοὐναντίον δ' ἑτοίμης οὔσης ἐν πᾶσι Μακεδόσι κριθῆναι, ὁ Κάσσανδρος φοβηθεὶς μήποτε τὸ πλῆθος ἀκοῦον τῆς βασιλίσσης ἀπολογουμένης, καὶ τῶν Ἀλεξάνδρου καὶ Φιλίππου πρὸς ἅπαν ἔθνος εὐεργεσιῶν ἀναμιμνησκόμενον μετανοήσῃ, διακοσίους τῶν στρατιωτῶν τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ἀπέστειλε πρὸς αὐτὴν, προστάξας ἀνελεῖν τὴν ταχίστην. οὗτοι μὲν οὖν παρεισπεσόντες εἰς τὴν βασιλικὴν οἰκίαν, ὡς εἶδον τὴν Ὀλυμπιάδα, καταιδεσθέντες τὸ περὶ αὐτὴν ἀξίωμα, πάλιν ἀπεχώρησαν ἄπρακτοι. οἱ δὲ τῶν

1 Ἀπογνοῦσα Leid. 2 Τοὐναντίον δ' οὔσης ἐκείνης ἑτοίμης Leid.

buſdam amicorum, ut clam ſe ſubducat, conſulit; ſe navi ad hoc parata Athenas deportaturum illam pollicitus. Id vero non ideo factum, ut ſaluti eius conſuleret; ſed ut fuga ſe dignam profeſſa, ſi inter navigandum periiſſet, iuſtam incurriſſe ultionem putaretur. Nam & dignitatem eius, & inconſtantiam Macedonum, reformidabat. Olympias contra fugituram ſe negavit, & ad dicendam apud omnes Macedones cauſam eſſe paratam, reſpondit. Metuens igitur Caſſander, ne ſi vulgus reginae defenſionem audiret, & Alexandri Philippique in totam gentem merita recordaretur, animos mutaret, ducentos milites rei maxime accommodatos ad illam mittit, abſque mora necem mulieri afferre iuſſos. Qui ſubito in regiam domum irruptione facta, ubi Olympias in conſpectum venit, maieſtatem eius reveriti, negotio

ἀνῃρημένων συγγενεῖς, Κασσάνδρῳ τε χαρίζεσθαι βουλόμενοι καὶ τοῖς τετελευτηκόσιν ἀμῦναι, κατέσφαξαν τὴν βασίλισσαν, οὐδεμίαν ἀγεννῆ καὶ γυναικείαν προεμένην ἀξίωσιν. Ὀλυμπιὰς μὲν οὖν, μέγιστον τῶν καθ' αὐτὴν ἐσχηκυῖα ἀξίωμα, καὶ γεγενημένη θυγάτηρ μὲν Νεοπτολέμου τοῦ βασιλέως τῶν Ἠπειρωτῶν, ἀδελφὴ δὲ Ἀλεξάνδρου [1] τοῦ στρατεύσαντος εἰς Ἰταλίαν, ἔτι δὲ γυνὴ μὲν Φιλίππου τοῦ πλεῖστον ἰσχύσαντος τῶν πρὸ αὐτοῦ κατὰ τὴν Εὐρώπην δυναστευσάντων, μήτηρ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ πλεῖστα καὶ [2] κάλλιστα κατεργασαμένου, τοιαύτης καταστροφῆς ἔτυχε.

νβ΄. Κάσσανδρος δὲ, κατὰ νοῦν αὐτῷ τῶν πραγμάτων προχωρούντων, περιελάμβανε ταῖς ἐλπίσι τὴν [3] Μακεδόνων βασιλείαν. διὸ καὶ Θεσσαλονίκην ἔγημε, τὴν Φιλίππου μὲν θυγατέρα, Ἀλεξάνδρου δὲ ἀδελφὴν

Poſt haec Caſſander Theſſalonicen, Philippi filiam, matrimonio ſibi iungit:

1 Τοῦ στρατεύσαντος Reg. uterque Baſ. Leid. In edd. τοῦ βασιλεύσαντος καὶ στρατεύσαντος, non ſine Steph. aſteriſco.
2 Κάλλιστα Reg. uterque, Vat. Leid. Steph. ora. μάλλιστα Venet. Vulgo μέγιστα.
3 Μακεδονίαν καὶ τὴν βασιλείαν αὐτῆς. διὸ καὶ Venet. cum Steph. marg.

infecto pedem retulere. At occiſorum propinqui, ut & gratiam apud Caſſandrum inirent, & necem ſuorum ulciſcerentur, reginam iugularunt: quae tamen nihil ignavae muliebriſque precis emiſit. Ad hunc ergo modum Olympias, quae maximam inter ſuae aetatis feminas dignitatem obtinuerat, & Neoptolemi regis Epirotarum filia, Alexandri, qui expeditionem in Italiam ſuſcepit, ſoror, Philippi, qui potentia cunctos ante ſe Europae principes vicit, uxor, Alexandri denique, quo nemo plures pulchrioreſve res geſſit, mater fuerat, vitam ſuam finivit.

LII. Caſſander ergo, dum ex animi ſententia negotium procedit, ſpe regnum Macedoniae complectitur. Ideo Theſſalonicen Philippi filiam, & Alexandri ex eodem pa-

ὁμοπάτριον, σπεύδων οἰκεῖον αὐτὸν ἀποδεῖξαι τῆς βασιλικῆς συγγενείας. ἔκτισε δὲ καὶ πόλιν ἐπὶ τῆς [1] Παλλήνης, ὁμώνυμον αὑτοῦ, Κασσάνδρειαν, [2] εἰς ἣν τάς τε ἐκ τῆς Χερρονήσου πόλεις συνῴκισε καὶ τὴν Ποτίδαιαν, ἔτι δὲ τῶν σύνεγγυς χωρίων οὐκ ὀλίγα. κατῴκισε δ᾽ εἰς αὐτὴν καὶ τῶν Ὀλυνθίων τοὺς διασωζομένους, ὄντας οὐκ ὀλίγους. πολλῆς δὲ χώρας προσορισθείσης τοῖς Κασσανδρεῦσι, καὶ ταύτης ἀγαθῆς, ἔτι δὲ τοῦ Κασσάνδρου πολλὰ συμφιλοτιμηθέντος εἰς τὴν αὔξησιν, ταχὺ μεγάλην ἐπίδοσιν ἔλαβεν ἡ πόλις, καὶ πλεῖστον ἴσχυσε τῶν ἐν Μακεδονίᾳ. ὁ δὲ Κάσσανδρος διεγνώκει μὲν ἀνελεῖν Ἀλεξάνδρου τὸν παῖδα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ Ῥωξάνην, ἵνα μηδεὶς ᾖ διάδοχος τῆς βασιλείας· κατὰ δὲ τὸ παρὸν θεωρῆσαι βουλόμενος τοὺς τῶν πολλῶν λόγους, τίνες ἔσονται περὶ τῆς Ὀλυμπιάδος ἀναιρέσεως, ἅμα δ᾽ οὐδὲν πεπυσμένος τῶν περὶ Ἀν-

urbem, e ſuo nomine Caſſandream appellatam, condit:

Rhoxanen cum filio Alexandri Amphipoli cuſtodiendam curat:

1 Παλλήνης Steph. marg. cum Reg. ambobus & Venet. Παλλίνης Leid. Tum αὐτῷ Leid. & Reg. 1. αὑτοῦ Baſil. Vulgo Πελλήνης.

2 Negliguntur in Baſil. uſque ad ἔτι δέ.

tre ſororem, in matrimonium ducit, affinem ſe ac neceſſarium regiae familiae oſtentare properans. Quin & urbem a ſe Caſſandream nuncupatam in Pallene condidit, in quam Cherſoneſi civitates, & inter has Potidaeam, & finitimorum non paucos, traduxit, collocatis ibi ſimul Olynthiis adhuc reliquis, quorum non exiguus erat numerus. Agri vero multum, & quidem boni, attributum erat Caſſandrinis; multumque ſtudii Caſſander urbis amplificationi impendebat. Ideo brevi maiorem in modum profecit, omneſque per Macedoniam urbes potentia antecelluit. Animum quidem Caſſander induxerat, Alexandri filium, Rhoxanenque matrem eius, interficere, ne quiſquam ſucceſſor in regno ſupereſſet. At cum in praeſentia, qui vulgi ſermones eſſent de caede Olympiadis, advertendum ſtatueret, necdum aliquid de rebus Anti-

τίγονον, τὴν μὲν Ῥωξάνην μετὰ τοῦ παιδὸς εἰς φυλακὴν παρέδωκε, μεταγαγὼν εἰς τὴν ἄκραν τὴν ἐν Ἀμφιπόλει, τάξας τε ἐπ' αὐτῆς Γλαυκίαν τινὰ τῶν πιστευομένων· ἀπέσπασε δὲ καὶ τοὺς εἰωθότας παῖδας συντρέφεσθαι, καὶ τὴν ἀγωγὴν οὐκέτι βασιλικὴν, ἀλλ' [1] ἰδιώτου τοῦ τυχόντος οἰκείαν ἐκέλευε γίνεσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα βασιλικῶς ἤδη [2] διεξάγων τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν, Εὐρυδίκην μὲν καὶ Φίλιππον τοὺς βασιλεῖς, ἔτι δὲ Κύνναν, ἣν ἀνεῖλεν Ἀλκέτας, ἔθαψεν ἐν [3] Αἰγαῖς, καθάπερ ἔθος ἦν τοῖς βασιλεῦσι. τιμήσας δὲ τοὺς τετελευτηκότας ἐπιταφίοις ἀγῶσι, κατέγραφε τῶν Μακεδόνων τοὺς εὐθέτους, [4] διεγνωκὼς εἰς Πελοπόννησον στρατεύειν. τούτου δὲ περὶ ταῦτ' ὄντος, Πολυσπέρχων ἐτύγχανε μὲν πολιορκούμενος [5] ἐν Ναξίῳ τῆς Περραιβίας, ἀκούσας δὲ τὴν Ὀλυμπιάδος τελευτὴν, καὶ τελέως ἀπελπίσας τὰ κατὰ Μακεδονίαν, ἐξεπήδησεν

Eurydicen Philippumque Aegis regali funere effert.

Hinc ſuſcepta in Peloponneſum expeditione,

1 Ἰδιωτικὴν ἐκελ. ora St. Ven. qui & Κίνναν. Αἰγέαις Reg. 1.
2 Διεξαγαγὼν Reg. 1. Leid.
3 Αἰγαιαῖς Reg. 2. Baſil. Leid.
4 Καὶ διέγνωκεν Reg. 1. Leid.
5 Ἐν Ἀξιάρῳ Reg. 1.

goni exploratum haberet, Rhoxanen cum puero in arcem Amphipolis translatum cuſtodiae tradit: cui Glauciam, ex illis, quibus fidem haberet, unum praefecit. Pueros etiam ad eundem convictum adhiberi ſolitos avulſit, cultumque vitae non amplius regium, ſed ad cuiuſvis privati conditionem reſtrictum eſſe, iuſſit. Poſt haec regio iam more res imperii diſpenſans, Eurydicen Philippumque reges & Cynnam, quam Alcetas ſuſtulerat, pro regum more Aegis ſepelivit, & funebrium ludorum celebratione defunctis parentavit. Hinc decreta in Peloponneſum expeditione, idoneos huic militiae ex Macedonibus conſcripſit. Quibus dum occupatur, Polyſperchon, in Naxio Perrhaebiae obſidionem tolerans, ubi de Olympiadis interitu cognovit, deſperatis Mace-

ἐκ τῆς πόλεως μετ' ὀλίγων. πορευθεὶς δὲ ἐκ τῆς Θετταλίας, καὶ παραλαβὼν τοὺς περὶ τὸν Αἰακίδην, ἀπεχώρησεν εἰς τὴν Αἰτωλίαν, ὑπολαβὼν ἀσφαλέστατα καραδοκήσειν ἐνταῦθα τὰς τῶν πραγμάτων μεταβολάς. καὶ γὰρ ἐτύγχανεν οἰκείως ἔχων πρὸς τοῦτο τὸ ἔθνος.

νγ'. Κάσσανδρος δὲ, συστησάμενος ἱκανὴν δύναμιν, ἀνέζευξεν ἐκ τῆς Μακεδονίας, σπεύδων Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος ἐκβαλεῖν ἐκ τῆς Πελοποννήσου. οὗτος γὰρ ἦν λοιπὸς μετὰ δυνάμεως τῶν ἀντιπρασσόντων, καὶ κατειλήφει πόλεις τε καὶ τόπους ἐπικαίρους. τὴν μὲν οὖν Θεσσαλίαν ἀσφαλῶς διῆλθε· τὰς δ' ἐν Πύλαις παρόδους εὑρὼν ὑπ' Αἰτωλῶν φυλαττομένας, μόγις τούτους βιασάμενος παρῆλθεν εἰς τὴν Βοιωτίαν. μεταπεμψάμενος δὲ πανταχόθεν τοὺς διασωζομένους τῶν Θηβαίων, ἐνεχείρει κατοικίζειν τὰς Θήβας, ὑπολαβὼν κάλλιστον ἔχειν καιρὸν, πόλιν διωνομασμένην καὶ

dum Boeotiam tranſit, Thebas inſtaurare inſtituit.

doniae rebus, cum exiguo comitatu ex urbe ſe proripit, & digreſſus e Theſſalia, adiuncto ſibi Aeacida, in Aetoliam ſecedit; ubi rerum converſiones quam tutiſſime obſervaturum ſe putabat. Cum hac enim gente bene ipſi conveniebat.

LIII. Tum coacto ſatis magno exercitu, Caſſander e Macedonia movit, Alexandrum Polyſperchontis e Peloponneſo exturbare feſtinans. Hic enim ex adverſariorum parte cum agmine ſuo reliquus erat, & opportuna loca oppidaque occuparat. Theſſaliam itaque ſine moleſtia peragrabat. Tranſitus vero ad Pylas Aetolorum praeſidiis cuſtoditos invenit. Quibus difficulter ſubmotis, in Boeotiam devenit. Arceſſens ergo undique Thebanorum ſuperſtites, civibus frequentare Thebas aggreditur, pulcherrimam ſe iam nactum occaſionem inſtaurandi ur-

διὰ τὰς πράξεις καὶ διὰ τοὺς παραδεδομένους [1] περὶ αὐτῆς μύθους ἀναστῆσαι, καὶ διὰ τὴν εὐεργεσίαν ταύτην τυχεῖν ἀθανάτου δόξης. συμβέβηκε δὲ [2] πόλιν ταύτην πλείσταις καὶ μεγίσταις κεχρῆσθαι μεταβολαῖς, οὐκ ὀλιγάκις ἀνάστατον γεγενημένην. περὶ ὧν οὐκ ἀνοίκειον ἐν κεφαλαίοις εἰπεῖν. μετὰ γὰρ τὸν [3] ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν Κάδμου κτίσαντος τὴν ἀπ' αὐτοῦ προσαγορευθεῖσαν Καδμείαν, συνῆλθεν ἐπ' αὐτὴν λαὸς, ὅν τινες μὲν Σπαρτὸν προσηγόρευσαν, διὰ τὸ πανταχόθεν συναχθῆναι· τινὲς δὲ Θηβαγενῆ, διὰ τὸ, τὴν ἀρχὴν ἐκ τῆς προειρημένης πόλεως ὄντα, διὰ τὸν κατακλυσμὸν ἐκπεσεῖν καὶ διασπαρῆναι· τοὺς οὖν τότε κατοικήσαντας ὕστερον Ἐγχελεῖς καταπολεμήσαντες ἐξέβαλον· ὅτε δὴ συνέβη καὶ τοὺς περὶ Κάδμον εἰς Ἰλλυριοὺς ἐκπεσεῖν. μετὰ δὲ ταῦτ' Ἀμφίονος καὶ

Digreditur hiſtoricus ad urbis origines variaſque viciſſitudines referendas.

1 Δι' αὐτὴν Leid.
2 Τὴν πόλιν ſolus Reg. 2. bene.
3 Praepoſitionem ſtigmate inuſſit Stephanus, nec eſt in Reg. 2. Venet. & Baſil. Habet ipſe Diodorus Lib. I, 10.

bem, tum rebus geſtis, tum fabulis de illa traditis, famigeratiſſimam, proque merito iſto gloriam immortalem ſibi redituram, arbitratus. Haec autem urbs plurimas experta fuit mutationes, eaſque maximas, funditus exciſa aliquoties. De quibus compendio aliquid dicere non alienum fuerit. Poſt Deucalionis diluvium, cum dictam a ſe Cadmeam Cadmus exſtruxiſſet, confluxit eo populus, quem Spartum, id eſt, Sparſum, nonnulli vocitarunt, quod ex omnibus locis congregatus eſſet: alii Thebigenam, quod oriundus ex hac urbe, per diluvium eiectus, atque huc illuc diſperſus fuiſſet. Qui autem tum illuc commigrarant, hos poſtea bello victos Enchelenſes expulerunt: ubi accidit, ut etiam Cadmus ad Illyrios fuga evaſerit. Exinde cum Amphion & Zethus, lo-

Ζήθου κρατησάντων τοῦ τόπου, καὶ τότε πρῶτον τ
ἄστυ κτισάντων, (καθάπερ καὶ ὁ ποιητής φησιν,

Οἳ πρῶτοι Θήβης ἕδος ἔκτισαν ἑπταπύλοιο)

τὸ δεύτερον οἱ κατοικήσαντες τὸν τόπον ἐξέπεσον, κατελθόντος Πολυδώρου τοῦ Κάδμου, καὶ καταφρονήσαντος τῶν πραγμάτων, διὰ τὴν γενομένην τῷ Ἀμφίονι περὶ τὰ τέκνα συμφοράν. ἑξῆς δὲ τῶν ἀπογόνων τούτου βασιλευόντων, καὶ τῆς ὅλης χώρας ἤδη Βοιωτίας καλουμένης, ἀπὸ Βοιωτοῦ τοῦ Μελανίππης [1] μὲν καὶ Ποσειδῶνος υἱοῦ, δυναστεύσαντος δὲ τῶν τόπων, τὸ τρίτον ἐκπίπτουσιν οἱ Θηβαῖοι, τῶν ἐξ Ἄργους ἐπιγόνων ἐκπολιορκησάντων τὴν πόλιν. τῶν δ' ἐκπεσόντων οἱ διασωθέντες κατέφυγον μὲν εἰς Ἀλαλκομενίαν, καὶ τὸ Τιλφώσιον ὄρος. τῶν δὲ Ἀργείων ἀποχωρησάντων, ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρίδα. μετὰ δὲ ταῦτα κατὰ τὸν Ἰλιακὸν πόλεμον ἐκστρατευσάντων τῶν Θηβαίων εἰς τὴν Ἀσίαν, οἱ καταλειφθέντες ἐξέπεσον μετὰ τῶν ἄλ-

1 Deeſt Baſil.

co potiti, urbem primitus condidiſſent, (quomodo etiam Poëta canit,

Qui ſeptem portis ſtruxerunt moenia Thebes)

iterum habitatores loci expulſi ſunt, cum reverſus illuc Polydorus, Cadmi filius, regnum, ob calamitatem Amphionis, quam ex liberorum interitu perceperat, iam deſpectum, invaderet. Regnantibus deinceps eius poſteris, quando iam tota regio Boeotiae nomen a Boeoto Melanippes ac Neptuni filio, principe eius loci, ſibi vindicarat, tertium emigrarunt Thebani, urbe ab Epigonis (VII ducum poſteris) Argivis expugnata. Qui ſuperfuerant de eiectis, in Alalcomeniam & Tilphoſium montem confugere: ſed poſt Argivorum diſceſſum redierunt in patriam. Inde belli Troiani tempeſtate, cum Thebani in Aſiam militatum abiiſſent, qui remanſerant, a Pelaſgis excuſſi fue-

λων Βοιωτῶν ὑπὸ Πελασγῶν. οὐκ ὀλίγοις δὲ μετὰ ταῦτα περιπεσόντες συμπτώμασι, μόγις μετὰ τετάρτην γενεὰν, κατὰ τὸν γενόμενον ἐπὶ τῶν κοράκων χρησμὸν, ἀπῆλθον εἰς τὴν Βοιωτίαν, καὶ τὰς Θήβας κατῴκησαν. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων διαμενούσης τῆς πόλεως ἐπ' ἔτη σχεδὸν ὀκτακόσια, καὶ τὸ μὲν πρῶτον τῶν Θηβαίων τοῦ παρ' αὐτῶν ἔθνους προστάντων, μετὰ δὲ ταῦτα τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας ἀμφισβητησάντων, Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου κατὰ κράτος ἐκπολιορκήσας κατέσκαψεν.

νδ'. Εἰκοστῷ δ' ἔτει ὕστερον Κάσσανδρος φιλοδοξῆσαι βουλόμενος, καὶ πείσας τοὺς Βοιωτοὺς, ἀνέστησε τὴν πόλιν τοῖς διασωζομένοις τῶν Θηβαίων. [1] συνεπελάβοντο δὲ καὶ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τοῦ συνοικισμοῦ πολλαὶ, διά τε τὸν πρὸς τοὺς ἠτυχηκότας ἔλεον, καὶ διὰ τὴν δόξαν τῆς πόλεως. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ τὸ πολὺ μέρος τοῦ τείχους ἀνέστησαν, καὶ τῶν ἄλλων οἱ μὲν ᾠκοδόμησαν κατὰ δύναμιν, οἱ δὲ καὶ χρήματα

Thebarum inſtaurationem adiuverunt civitates Graecae aliaeque.

1 Συνελάβοντο Leid.

runt cum aliis Boeotis. Nec raris exinde caſibus divexati, poſt quartam vix aetatem, iuxta proditum de corvis oraculum, in Boeotiam reduces Thebas incoluerunt. Ab hoc tempore ad ıↄCCC fere annos urbs incolumis permanſit. Atque initio Thebani ſuae gentis caput erant. Poſt ubi de principatu cum Graecis contendebant, Alexander Philippi filius urbem vi expugnatam ſolo aequavit.

LIV. Viceſimo tandem anno Caſſander, gloriam ſibi comparare volens, perſuaſis Boeotis, Thebanorum reliquiis urbem de novo excitatam reſtituit. Inſtaurationem vero illam ex Graecis civitatibus multae adiuvere, miſericordia erga afflictos, & gloria urbis commotae. Athenienſes enim praecipuam muri partem eduxerunt, aliique pro viribus aedificarunt. A nonnullis etiam non e

πρὸς τὰς κατεπειγούσας χρείας ἀπέστειλαν, οὐ μόνο[n] τῶν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ Σικελίας, ἔτι δ' Ἰταλίας. Θηβαῖοι μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἐκομίσαντ[ο] τὴν πατρίδα. Κάσσανδρος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀνα-ζεύξας ἐπὶ Πελοποννήσου, καὶ καταλαβὼν Ἀλέξανδρον τὸν Πολυσπέρχοντος διειληφότα τὸν Ἰσθμὸν φυλακαῖς, παρῆλθεν εἰς Μέγαρα· ἐνταῦθα δὲ κατασκευάσας σχεδίας, ἐπὶ μὲν τούτων τοὺς ἐλέφαντας διεβίβασεν εἰς Ἐπίδαυρον, ἐν δὲ πλοίοις τὴν ἄλλην δύναμι[ν]· παρελθὼν δὲ ἐπὶ τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν, ταύτην μὲ[ν] ἠνάγκασεν ἀποστᾶσαν τῆς Ἀλεξάνδρου συμμαχία[ς] αὐτῷ προσθέσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα τὰς ἐν [1] τῇ Μεσσήνῃ πόλεις προσηγάγετο, πλὴν Ἰθώμης· καὶ τὴν Ἑρμιονίδα δι' ὁμολογίας παρέλαβε. τοῦ δ' Ἀλεξάνδρο[υ] [2] συγκαταβαίνοντος εἰς παράταξιν, ἀπολιπὼν ἐπὶ τὸ[ν] Ἰσθμὸν Γερανίας στρατιώτας δισχιλίους καὶ στρατηγὸν [3] Μόλυκον, ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν.

Hinc Caſſander Megara declinat, & navigiis in Peloponneſum traiicit:

Argos, Meſſenen cet. capit.

1 Deeſt articulus ante Μεσσήνῃ Reg. 1.

2 Μὴ συγκαταβάντος ſolus Leic

3 Μόλυκκον Reg. 2.

Graecia tantum, ſed etiam Sicilia & Italia, pecuniae a[d] uſus neceſſarios miſſitatae ſunt. Hoc itaque modo patriam ſuam Thebani recuperarunt. Tum Caſſander i[n] Peloponneſum cum exercitu contendens, ubi Alexandrum Polyſperchontis Iſthmum praeſidiis muniiſſe deprehendit, Megara divertit. Et ratibus illic concinnatis, elephantes Epidaurum tranſmiſit; ceteras vero copias navigiis: & ad Argivorum urbem progreſſus, eam, deſert[a] Alexandri ſocietate, in ſuas tranſire partes coëgit. Poſt haec Meſſeniae etiam oppida ſibi adiunxit, praeter Ithomen. Hermionidem vero pactione quadam accepit. Deſcendente vero ad conflictum Alexandro, relictis ad Iſthmum Geraneiae militum duobus millibus, ductore Molyco, in Macedoniam ſe recepit.

νε'. Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος, Ἀθήνῃσι μὲν ἦρχε Πραξίβουλος, ἐν Ῥώμῃ δὲ κατέστησαν ὕπατοι, [1] Σπόριος Ναύτιος καὶ Μάρκος Ποπίλλιος. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀντίγονος, τῆς μὲν Σουσιανῆς ἀπέλιπε σατράπην [2] Ἀσπίσαν, ἕνα τῶν ἐγχωρίων· αὐτὸς δὲ τὰ χρήματα πάντα διαγνοὺς κατακομίζειν [3] ἐπὶ θάλασσαν, ἁμάξας καὶ καμήλους παρεσκευάσατο, καὶ μετὰ τῆς δυνάμεως ἔχων ταῦτα προῆγεν ἐπὶ τῆς Βαβυλωνίας. ἐν ἡμέραις δ' εἴκοσι καὶ δυσὶν αὐτοῦ καταντήσαντος εἰς Βαβυλῶνα, Σέλευκος ὁ τῆς χώρας σατράπης δωρεαῖς τε βασιλικαῖς ἐτίμησε τὸν Ἀντίγονον, καὶ τὴν δύναμιν ἅπασαν εἱστίασε. τοῦ δ' Ἀντιγόνου λόγους ἀπαιτοῦντος τῶν προσόδων, οὐκ ἔφησεν ὀφείλειν ὑπὲρ ταύτης τῆς χώρας ὑπέχειν εὐθύνας, ἣν Μακεδόνες αὐτῷ δεδώκασι διὰ τὰς γεγενημένας ἐξ αὐτοῦ χρείας Ἀλεξάνδρου ζῶντος. τῆς δὲ διαφορᾶς καθ' ἡμέραν αὐ-

Olymp. CXVI, 2.

In Aſia Antigonus, relicto Aſpiſa, Suſianae praefecto, Babylonem contendit.

Ibi diſſidio inter ipſum & Seleucum orto,

1 Σπόριος Ναύτιος Leid. Ceteri Ναύτιος Σπόριος & Πόπλιος.
2 Ἀσπίαν Reg. 1.
3 Ἐπὶ τὴν θάλασσαν Reg. 1.

LV. Exacto vero anno princeps Archontis nomine Athenis Praxibulus erat, Romaeque conſulatum gerebant Spurius Nautius, & M. Popillius. Quo tempore Antigonus Suſianae praefectum reliquit ex indigenis quendam Aſpiſam. Ipſe pecunias omnes ad mare deportare conſtitutum habens, vehiculis & camelis operam dabat comparandis, eaſque ſecum aſportans, Babyloniam verſus cum exercitu perrexit. Cumque XXII caſtris Babylonem attigiſſet, Seleucus, regionis ſatrapa, regalibus Antigonum donis honoravit, exercitumque univerſum convivio excepit. Ibi dum rationes proventuum exigit Antigonus, ille ſe non obſtrictum eſſe ad reddendas de hac regione rationes, quam Macedones, ob navatam vivente Alexandro operam, ſibi dederint, reſpondet. Diſſidio

Seleucus in Aegyptum ad Ptolemaeum aufugit.

ξομένης, ὁ Σέλευκος ἀναλογιζόμενος τὰ Πύθωνι συμβάντα, περιδεὴς ἦν, μήποτε προφάσεως λαβόμενος ὁ Ἀντίγονος ἀνελεῖν αὐτὸν ἐπιχειρήσῃ. ἐῴκει γὰρ τοὺς ἐν ἀξιώμασι τῶν ἀνδρῶν ὄντας, καὶ δυναμένους πραγμάτων ἀντιλαμβάνεσθαι, πάντας σπεύδειν ἐκ ποδῶν ἀπαλλάσσειν. ταῦτ' οὖν εὐλαβηθεὶς, ἐξεπήδησε μετὰ πεντήκοντα ἱππέων, διανοούμενος εἰς Αἴγυπτον ἀποχωρεῖν πρὸς Πτολεμαῖον. διεβεβόητο γὰρ ἡ τούτου χρηστότης καὶ τὸ πρὸς τοὺς [1] καταφεύγοντας ἐπ' αὐτὸν εὐμενὲς καὶ φιλάνθρωπον. ὁ δ' Ἀντίγονος ἀκούσας [2] ἀνεσκίρτησε, καὶ περιχαρὴς ἦν ἐπὶ τῷ δοκεῖν αὐτὸς μὲν μὴ συνηναγκάσθαι προσενεγκεῖν τὰς χεῖρας ἀνδρὶ φίλῳ καὶ συνηγωνισμένῳ προθύμως· τὸν Σέλευκον δ' αὐτὸν αὑτοῦ καταγνόντα φυγὴν, παραδεδωκέναι τὴν σατραπείαν χωρὶς ἀγώνων καὶ κινδύνων. μετὰ δὲ ταῦτα προσελθόντων αὐτῷ τῶν Χαλδαίων, καὶ προλεγόν-

Chaldaei ob Seleucum e manibus dimiſſum

1 Καταφυγόντας -- ἐκτενὲς ora Steph. Baſil. Reg. 2. Vatic. Baſil. Ven. notanturque a Steph. aſteriſco. Statim αὐτὸς μὲν poſt δοκεῖν omittunt Reg. 1. & Leid.

2 Duo haec praetereunt Reg. 2.

in dies gliſcente, Seleucus, Pythonis caſum reputans, maiorem in modum timebat, ne arrepta occaſione Antigonus etiam ipſum necare inſtitueret. Nam viros dignitate praeſtantes, & qui rerum ſummam vindicare ſibi poterant, omnes e medio quamprimum ſublatos cupere videbatur. Quo metu impulſus, cum quinquaginta equitum comitatu, in Aegyptum ſe conferre ad Ptolemaeum cogitans, inde ſe proripuit. Huius enim benignitas, ergaque confugientes ad ipſum benevolentia, & humanitatis ſtudium ubique pervulgatum erat. Quod ubi reſcivit Antigonus, laetitia exſultabat, propterea quod non ipſe ad inferendum manus amico, ſtrenueque auxiliato, coactus, ſed ipſemet exſilio ſe condemnans Seleucus abſque certaminibus & periculis ſatrapiam tradidiſſe videretur. Poſtea venere ad eum Chaldaei, & fore praedixerunt,

των ὡς, εἰ τὸν Σέλευκον ἐκ τῶν χειρῶν [1] ἀφήσει, συμβήσεται τήν τ' Ἀσίαν πᾶσαν ὑποχείριον γενέσθαι, καὶ αὐτὸν Ἀντίγονον ἐν τῇ πρὸς ἐκεῖνον παρατάξει καταστρέψειν τὸν βίον· μεταμεληθεὶς τοῖς πεπραγμένοις, ἐξέπεμψε τοὺς διώξοντας· οἱ μέχρι τινὸς ἐπακολουθήσαντες, ἐπανῆλθον ἄπρακτοι. ὁ δ' Ἀντίγονος, ἐν τοῖς ἄλλοις καταφρονεῖν εἰωθὼς τῶν τοιούτων προῤῥήσεων, οὐ μετρίως ἐκινήθη τότε, καταπλαγεὶς τὸ ἀξίωμα τῶν ἀνδρῶν. μεγάλη γάρ τις ἐμπειρία περὶ τούτους εἶναι δοκεῖ, καὶ παρὰ τούτοις ἡ τήρησις τῶν ἄστρων ἀκριβεστάτη. ἀποφαίνονται γὰρ πολλὰς μυριάδας ἐτῶν ὑπάρχειν ἐξ οὗ παρ' αὐτοῖς ἐστιν [2] ἡ περὶ ταῦτα σπουδή. δοκοῦσι δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ προειπεῖν, ὅτι παρελθὼν εἰς Βαβυλῶνα τελευτήσει. ὁμοίως δὲ τῇ περὶ Ἀλεξάνδρου προῤῥήσει συνέβη καὶ τὴν Σελεύκου τελεσθῆναι κατὰ τὰς τῶν ἀνδρῶν τούτων ἀποφάσεις. περὶ ἧς τὰ

Antigono mortem praedicunt; reſque poſtea eventum habuit.

1 Ἀφήσεται Vat. Reg. 2. Ven. Baſil. qui συμβήσεται non habet.
2 Ἡ περὶ αὐτὰ σπουδὴ Leid. & Reg. 1.

ſi e manibus dimitteret Seleucum, ut Aſia tota in poteſtatem (Seleuci) veniret, & Antigonus ipſe, acie cum illo congreſſus, vitam ſuam finiret. Ibi facti poenitens, qui perſequerentur hominem, miſit. Verum hi aliquo uſque progreſſi, negotio infecto redierunt. Id genus divinationes in ceteris contemnere ſolebat Antigonus: tunc vero, dignitate virorum conterritus, non mediocriter commovebatur. Summa enim penes hos experientia eſſe, aſtrorumque obſervatio diligentiſſima putatur. Multas namque annorum myriades retro numerant, ex quo harum ſtudio rerum teneantur. Alexandro etiam recte videntur praenuntiaſſe, obiturum, ſi Babylonem intraret. Ut igitur Alexandro praedicta evenerunt, ſic etiam reſponſa, Seleuco a viris illis edita, eventum habuere.

κατὰ μέρος ἐροῦμεν, ὅταν ἐπὶ τοὺς οἰκείους χρόνους ἐπιβαλώμεθα.

Benigne acceptus in Aegypto Seleucus, Ptolemaeum ad bellum contra Antigonum impellit.

νστʹ. Ὁ δ᾽ οὖν Σέλευκος διασωθεὶς εἰς τὴν Αἴγυπτον, φιλανθρωπίας τε πάσης ἐτύγχανε παρὰ Πτολεμαίῳ, καὶ κατηγορίαν ἐποιεῖτο πικρὰν Ἀντιγόνου, λέγων ὅτι διεγνώκει πάντας τοὺς ἐν ἀξιώμασιν ὄντας, καὶ μάλιστα τοὺς Ἀλεξάνδρῳ συνεστρατευκότας ἐκβαλεῖν ἐκ τῶν σατραπειῶν, καὶ τούτων ἀποδείξεις ἔφερε τήν τε Πύθωνος ἀναίρεσιν, καὶ τὴν Πευκέστου τῆς Περσίδος ἀφαίρεσιν, καὶ τὰ περὶ αὐτὸν συμβάντα. πάντας γὰρ οὐδὲν ἠδικηκότας, [1] ἀλλὰ καὶ χρείας πολλὰς καὶ μεγάλας ἐν τῇ φιλίᾳ παρεσχημένους, ἀρετῆς ὑπομεμενηκέναι πρόστιμον. διεξῄει δὲ καὶ τὰ μεγέθη τῶν περὶ αὐτὸν δυνάμεων, καὶ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων, ἔτι δὲ τὰς προσφάτους εὐτυχίας, ἐξ ὧν [2] ὑπεδείκνυεν ὑπερήφανον γεγενημένον, καὶ ταῖς ἐλπίσι περιειληφότα πᾶσαν τὴν Μακεδόνων βασιλείαν. διὰ δὲ τοιούτων λόγων

1 Ἀλλὰ καὶ μεγάλας χρείας ἐν τῇ Reg. 1. 2 Ἐπεδείκνυεν idem.

De quibus ſingulatim, ad convenientia illis tempora delati, ſermonem faciemus.

LVI. Seleucus vero, in Aegyptum elapſus, omnibus humanitatis officiis a Ptolemaeo excipitur, & peracerbam contra Antigonum criminationem inſtituit; omnes dignitate conſpicuos, & maxime qui cum Alexandro militaſſent, e ſatrapiis expellere decretum ab ipſo, confirmans. Id quod his demonſtrabat argumentis, quod Python vita, Peuceſtes Perſia eſſet privatus. His, quae ſibi contigerant, adiecit. Omnes enim, licet nihil iniuſte peregiſſent, ſed magnum potius ac multiplicem ſui uſum in amicitia exhibuiſſent, hanc tamen pro virtute poenam ſubiiſſe. Copiarum inſuper magnitudinem, & opum vim, nuperoſque ſucceſſus commemorat: unde ſuperbia inflatum, & omne Macedonum imperium ſpe complexum,

προτρεψάμενος τὸν Πτολεμαῖον ἑτοιμάζεσθαι τὰ πρὸς τὸν πόλεμον, ἐξέπεμψέ τινας τῶν φίλων εἰς τὴν Εὐρώπην, προστάξας πειρᾶσθαι τοῖς ὁμοίοις λόγοις ἐχθροὺς Ἀντιγόνου [1] καταστῆσαι Κάσσανδρόν τε καὶ Λυσίμαχον. ὧν ταχὺ τὸ κελευσθὲν συντελεσάντων, ἀρχὴ διαφορᾶς ἐφύετο, καὶ μεγάλων πολέμων. ὁ δ' Ἀντίγονος, ἐκ τῶν [2] εἰκότων συλλογισάμενος τὴν Σελεύκου προαίρεσιν, ἐξέπεμψε πρεσβευτὰς πρός τε Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον καὶ Κάσσανδρον, ἀξιῶν διαφυλάσσειν τὴν προϋπάρχουσαν φιλίαν· τῆς δὲ Βαβυλωνίας καταστήσας σατράπην Πύθωνα τὸν ἐκ τῆς Ἰνδικῆς καταβεβηκότα, μετὰ τῆς δυνάμεως ἀνέζευξεν, ἐπὶ τῆς Κιλικίας τὴν πορείαν ποιούμενος. ὡς δ' εἰς [3] Μάλλον παρεγένετο, διεμέρισε τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν, μετὰ δύσιν Ὠρίωνος. παρέλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Κυΐνδοις χρήματα, τάλαντα μύρια. χωρὶς δὲ τούτων

Interea Antigonus, miſſa legatione, Ptolemaeum, Caſſandrum, Lyſimachum placare conatur;

ſimul ultra in Ciliciam movet, copiis & pecunia terribilis.

1 Κατασκευάσαι Reg. 1. & Leid. cum Steph. ora.

2 Εἰκόντων Baſil.

3 Μάλλον Reg. 1. Μάλον cett.

oſtendit. Huiuſmodi ſermonibus ubi Ptolemaeum ad inſtruendum bellum accendit, amicorum quoſdam in Europam miſſos iubet, ut conſimili orationis genere Caſſandrum & Lyſimachum inimicos Antigono reddant. Quibus mandata haud cunctanter exſecutis, diſſidii bellorumque ingentium initia naſcebantur. Antigonus, ex veriſimilibus coniecturis propoſitum Seleuci aſſequens, miſſis ad Ptolemaeum, Lyſimachum, & Caſſandrum, legatis, rogat, ut priſtinam amicitiam ſecum tueri ac conſervare velint: & ſatrapa Babyloniae creato Pythone, qui ex India venerat, promotis caſtris, iter Ciliciam verſus intendit. Ubi Mallon erat perventum, in hiberna exercitum diſtribuit, iam poſt occaſum Orionis. Pecunias etiam in Quindis, decem millia talentûm, accepit.

συνάγεσθαι ἐκ τῶν προσόδων αὐτῷ τῶν κατ' ἐνιαυτὸν τάλαντα μύρια [1] καὶ χίλια, διόπερ συνέβαινεν αὐτὸν φοβερὸν εἶναι καὶ διὰ τὸ μέγεθος [2] τῆς δυνάμεως, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν χρημάτων.

Recuſata provinciarum & pecuniarum aequa diviſione,

νζ'. Προάγοντος δ' εἰς τὴν ἄνω Συρίαν Ἀντιγόνου, παρεγένοντο πρέσβεις παρά τε Πτολεμαίου καὶ Λυσιμάχου καὶ Κασσάνδρου. οὗτοι δ' εἰσαχθέντες εἰς τὸ συνέδριον, ἠξίουν Καππαδοκίαν μὲν καὶ Λυκίαν Κασσάνδρῳ δοθῆναι, Φρυγίαν δὲ τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Λυσιμάχῳ, Συρίαν δὲ πᾶσαν Πτολεμαίῳ, Βαβυλωνίαν δὲ Σελεύκῳ· τῶν δὲ θησαυρῶν, οὓς παρέλαβε μετὰ τὴν πρὸς Εὐμένη μάχην, ποιήσασθαι μερισμόν· καὶ γὰρ αὐτοὺς κεκοινωνηκέναι τοῦ πολέμου· εἰ δὲ μηδὲν τούτων ποιήσῃ, [3] συστάντες ἅπαντες ἔφασαν πολεμήσειν αὐτῷ. τοῦ δ' Ἀντιγόνου τραχύτερον ἀποκριναμένου, καὶ τὰ πρὸς Πτολεμαῖον εἰπόντος παρασκευάζε-

1 Steph. his duobus notam adſcripſit defectus, nec ſunt in Reg. 1. Paullo ante ἐκπίπτειν ἐκ τῶν προσόδων Baſil. Vat. Ven.

2 Τῶν δυνάμεων ora Steph. Baſ. Reg. 2. Vat.

3 Συστάντες ἔφασαν Reg. 1. Mox καὶ ante Κάσσανδρον omittit Baſil.

Ex annuis praeterea reditibus XI millia talentûm ei collecta erant. Hinc accidit, ut tum copiarum magnitudine, tum etiam pecuniarum copia terribilis eſſet.

LVII. Iamque in ſuperiorem movebat Syriam Antigonus, cum legati a Ptolemaeo, Lyſimacho & Caſſandro advenere. Qui introducti ad conſeſſum poſtulabant, ut Cappadocia Lyciaque Caſſandro, Phrygia iuxta Helleſpontum Lyſimacho, Syria vero tota Ptolemaeo, & Babylonia Seleuco traderetur. Theſauros autem, quos a pugna cum Eumene ſibi vindicaſſet, partiretur, quoniam & ipſi belli fuerant participes. Quod ſi nihil horum faceret, ſe coniunctis viribus bellum ipſi facturos. Cum vero aſperius ille reſpondens, ſe iam in Ptolemaeani negotii apparatu eſſe diceret; factum eſt, ut le-

σθαι, συνέβη τοὺς πρέσβεις ἀπράκτους ἐπανελθεῖν. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ μὲν περὶ Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον, ἔτι δὲ καὶ Κάσσανδρον, συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι, δυνάμεις τε συνῆγον, καὶ παρασκευὰς ὅπλων τε καὶ βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν χρησίμων ἐποίουν. Ἀντίγονος δ' ὁρῶν ἐφ' ἑαυτὸν συνεστηκότας πολλοὺς καὶ μεγάλους τοῖς ἀξιώμασιν ἄνδρας, καὶ συλλογιζόμενος τὸ μέγεθος τοῦ φυομένου πολέμου, τά τ' ἔθνη καὶ πόλεις καὶ δυνάστας προσεκαλεῖτο εἰς συμμαχίαν. Ἀγησίλαον [1] μὲν οὖν πρὸς τοὺς ἐν Κύπρῳ βασιλεῖς, εἰς δὲ Ῥόδον Ἰδομενέα καὶ Μοσχίωνα, Πτολεμαῖον δὲ τὸν ἀδελφιδοῦν μετὰ δυνάμεως εἰς Καππαδοκίαν ἀπέστειλεν, ἵνα λύσῃ μὲν [2] Ἀμισοῦ τὴν πολιορκίαν, καὶ τοὺς ὑπὸ Κασσάνδρου πεμφθέντας εἰς Καππαδοκίαν ἐκβάλῃ πάντας· πρὸς δὲ τούτοις, ὅπως παραγενόμενος [3] εἰς Ἑλλήσποντον, ἐφεδρεύῃ τοῖς περὶ Κάσσανδρον, ἂν ἐπιχειρῇ διαβαίνειν ἐκ τῆς Εὐρώπης.

Ptolemaeus, Lyſimachus & Caſſander arma in Antigonum conſociant.

Antigoni contra hoſtes apparatus.

1 Μὲν οὖν Reg. 1. quem ſequor. Οὖν deerat.

2 Ἀμισσοῦ Baſil.

3 Ἐφ' Ἑλλησπ. Reg. 1. Leid.

gati re infecta regrederentur. Tum Ptolemaeus, Lyſimachus & Caſſander, ſocietatem armorum inter ſe pacti, copias contrahere, armiſque & telis, nec non aliis, quae uſui forent, apparandis incumbere. Antigonus ergo, multos & magnificae dignitatis viros adverſum ſe conſpiraſſe videns, quanta belli ſurgentis moles eſſet futura, perpendens, nationes ac civitates principeſque ad ſocietatem invitat. Ad reges Cypri Ageſilaum, in Rhodum Idomenea & Moſchionem, in Cappadociam fratris filium Ptolemaeum cum exercitu, ad obſidionem Amiſi ſolvendam, & miſſos in Cappadociam a Caſſandro eiiciendum, mittit: iuſſerat praeterea, ut ad Helleſpontum progreſſus Caſſandro immineret, ſi tranſitum pararet ex Europa.

Ἀριστόδημον δὲ τὸν Μιλήσιον εἰς Πελοπόννησον ἐξέπεμψεν, ἔχοντα χίλια τάλαντα. τούτῳ δὲ συνετέτακτο συνθέσθαι φιλίαν πρὸς Ἀλέξανδρον καὶ Πολυσπέρχοντα, [1] καὶ ξενολογήσαντα τοὺς ἱκανοὺς, διαπολεμεῖν Κασσάνδρῳ. αὐτὸς δὲ πᾶσαν τὴν Ἀσίαν, ἧς ἦν κύριος, διέλαβε πυρσοῖς καὶ βιβλιαφόροις, δι' ὧν ὀξέως ἤμελλεν [2] ὑπηρετεῖσθαι πάντα.

Antigonus, in Phoeniciam progreſſus, Tyrum obſidet,

νη'. Ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος, ἀνέζευξεν ἐπὶ Φοινίκην, σπεύδων ναυτικὴν δύναμιν συστήσασθαι· συνέβαινε γὰρ τοὺς μὲν πολεμίους τότε θαλασσοκρατεῖν, ναῦς πολλὰς ἔχοντας, αὐτῷ δὲ τὸ παράπαν οὐδ' ὀλίγας εἶναι. στρατοπεδεύσας δὲ ἐν Τύρῳ τῆς Φοινίκης, καὶ πολιορκῆσαι διανοούμενος τὴν Τύρον, μετεπέμπετο τοὺς βασιλεῖς τῶν Φοινίκων, καὶ τοὺς [3] ὑπάρχους τῆς Συρίας· καὶ τοὺς μὲν βασιλεῖς προετρέψατο συνεπιλαβέσθαι ναυπηγίας, ἐπειδὴ τὰς ναῦς τὰς ἐκ Φοινί-

1 Ξενολογήσαντά τε Reg. 1. Ξενολογίσαντα Baſil.

2 Ὑπερετήσασθαι Reg. 1.

3 Ὑπάρχοντας Baſil.

Ariſtodemum Mileſium cum mille talentis in Peloponneſum ablegat. Is in mandatis habebat, ut cum Alexandro & Polyſperchonte firmaret amicitiam, & quanta ſufficeret peregrinorum manu conducta, bellum Caſſandro inferret. Ipſe per univerſam Aſiam, quam in poteſtate habebat, faces & tabellarios diſpoſuit, quorum adminiculo & opera celeriter omnia adminiſtraret.

LVIII. His expeditis, in Phoeniciam movet, copias etiam navales contrahere properans. Tunc enim maris dominium penes hoſtes erat, navibus inſtructos plurimis; cum ipſe nec pauxillum omnino haberet. Caſtris ergo ad Tyrum Phoeniciae poſitis, cum urbem obſidere ſtatuiſſet, regulos Phoenicum arceſſit, Syriaeque praefectos. Illos, ut ſuam ad naves compaginandas operam cum ipſo coniungant, invitat; quandoquidem totam Phoeniciae

κης ἁπάσας μετὰ τῶν πληρωμάτων Πτολεμαῖος εἶχεν ἐν Αἰγύπτῳ· τοῖς δ' ὑπάρχοις ἐκέλευσεν ἑτοιμάσαι κατὰ τάχος πυρῶν μὲν [1] μεδίμνων μυριάδας τετρακοσίας πεντήκοντα· (τοσοῦτο γὰρ εἰς τὸν ἐνιαυτὸν ἐγίνετο δαπάνημα·) αὐτὸς δὲ πανταχόθεν ἀθροίσας ὑλοτόμους καὶ πρίστας, ἔτι δὲ ναυπηγοὺς, κατεκόμιζε τὴν ὕλην [2] ἐπὶ θάλασσαν ἐκ τοῦ Λιβάνου, τεμνόντων μὲν αὐτὴν καὶ πριζόντων ἀνδρῶν ὀκτακισχιλίων, κατακομιζόντων δὲ ζευγῶν χιλίων. τὸ δ' ὄρος τοῦτο παρήκει μὲν παρά τε τὴν Τρίπολιν καὶ [3] Βυβλίαν, ἔτι δὲ Σιδωνίαν, πλῆρες δ' ἐστὶ ξύλων κεδρίνων [4] καὶ πευκῶν καὶ κυπαρισσίνων, θαυμαστῶν τό τε κάλλος καὶ μέγεθος. [5] ναυπηγεῖα δ' ἀπέδειξε τρία μὲν κατὰ τὴν Φοινίκην, ἔν τε Τριπόλει καὶ Βύβλῳ καὶ [6] Σιδῶνι· τέταρτον δὲ περὶ Κιλικίαν, κομιζομένης τῆς ὕλης ἐκ τοῦ Ταύρου. ἦν δὲ καὶ περὶ Ῥόδον ἄλλο, συγχωρήσαντος τοῦ δήμου κα-

ſimul in Phoenicia, Cilicia & Rhodo naves exſtrui iubet.

1 Μεδίμνους Leid.
2 Εἰς θάλασσαν Reg. 1.
3 Βιβλίαν Reg. amb. Baſil. Κιλικίαν ora Steph. Leid.
4 Abſunt haec duo Venet. Baſil. & Reg. 2. habentque aſteriſcum a Steph.
5 Ναυπήγια Reg. 1. Leid. ut apud Ariſtoph. in Avib. v. 1157.
6 Σιδωνία Reg. 1.

claſſem una cum remigibus Ptolemaeus habeat in Aegypto. His mandavit, ut quinquies & quadragies centena millia medimnûm (tantus enim ſumtus in annum fiebat) quam ociſſime praepararent. Ipſe congregatis undique, qui ligna caedant, ſerraque dividant, & naves compingant, materiam ex Libano ad mare deportat, cui decidendae ſecandaeque octo virûm millia, devehendae autem mille iumenta operam locabant. Mons iſte Tripolin Bybliamque & Sidoniam praetercurrit, cedris & cupreſſis mirae pulchritudinis & granditatis refertus. Navalia autem tria in Phoenicia deſignavit, ad Tripolin, Byblum, & Sidonem; quartum vero in Cilicia, quo materia ex Tauro devehebatur. In Rhodo denique aliud

Apparet interea Seleucus cum claſſe.

τασκευάζειν ναῦς ἀπὸ τῆς ὕλης τῆς εἰσκομιζομένης. τοῦ δ' Ἀντιγόνου περὶ ταῦτα ὄντος, καὶ πλησίον τῆς θαλάσσης κατεστρατοπεδευκότος, ἧκεν ἐξ Αἰγύπτου Σέλευκος μετὰ νεῶν ἑκατὸν, κεκοσμημένων βασιλικῶς καὶ πλεουσῶν [1] ἱκανῶς. ποιουμένου δ' αὐτοῦ τὸν παράπλουν παρ' αὐτὴν τὴν στρατοπεδείαν καταπεφρονηκότως, οἵ τε ἐκ τῶν συμμαχίδων πόλεων, καὶ πάντες οἱ κοινοπραγοῦντες τοῖς περὶ Ἀντίγονον, ἄθυμοι καθειστήκεισαν. [2] πρόδηλον γὰρ ἦν ὅτι θαλασσοκρατοῦντες οἱ πολέμιοι πορθήσουσι τοὺς τοῖς ἐναντίοις κοινοπραγοῦντας ἀπὸ τῆς πρὸς Ἀντίγονον φιλίας. ὁ δ' Ἀντίγονος τούτους μὲν παρεκάλει θαῤῥεῖν, διαβεβαιούμενος ἐν ταύτῃ τῇ θερείᾳ [3] ἀποπλευσεῖσθαι ναυσὶ πεντακοσίαις.

In Phoenicia ulteriores Antigoni molitiones.

νθ'. Ὄντος δ' αὐτοῦ περὶ ταῦτα, παρῆν Ἀγησίλαος ὁ πεμφθεὶς εἰς Κύπρον πρεσβευτὴς, ἀπαγγέλλων, ὅτι Νικοκρέων μὲν καὶ τῶν ἄλλων οἱ κράτιστοι

1 Ἱκανικῶς Baſil.

2 Deſunt uſque ad πορθήσουσι eidem.

3 Ἀποπλεύσεσθαι ναυσὶ Reg. 1. ἀπελεύσεσθαι &c. Leid. Tum θερίᾳ Baſil.

erat; ubi populus ex lignis advectitiis naves conſtrui permiſerat. His dum fungitur Antigonus, iuxta mare caſtra habens, venit ex Aegypto Seleucus cum navibus centum, regaliter inſtructis, & ad navigandum ſatis expeditis, & contemtim praetervehit caſtra. Quod praeſentes tum e civitatibus ſocios, omneſque coniunctis Antigonum operis adiuvantes, non parum languefecit. Nam perſpicuum erat, fore, ut hoſtes imperio maris iam potiti eos depopularentur, qui propter amicitiam cum Antigono ſocietatem cum adverſariis iunxiſſent. Quos bono iuſſit animo eſſe Antigonus, quingentis ſe navibus hac ipſa aeſtate mare ingreſſurum confirmans.

LIX. His dum occupatur, Ageſilaus, legatione in Cyprum functus, aderat cum renuntiatione, quod Nicocreon ceterique regum potentiſſimi ſocietatem cum Pto-

βασιλεῖς πρὸς Πτολεμαῖον πεποίηνται συμμαχίαν· ὁ δὲ Κιττιεὺς καὶ Λαπίθιος, ἔτι δὲ Μάριος καὶ [1] Κερυνίτης τὴν πρὸς αὐτὸν φιλίαν συντέθεινται. ἀκούσας δὲ ταῦτα, τρισχιλίους μὲν στρατιώτας καὶ στρατηγὸν Ἀνδρόνικον κατέλιπεν ἐπὶ τῆς πολιορκίας· αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας εἰς τήν τ' Ἰόππην καὶ Γάζαν, ἀπειθούσας κατὰ κράτος εἷλε, καὶ τοὺς μὲν καταληφθέντας Πτολεμαίου στρατιώτας ἐπιδιεῖλεν εἰς τὰς ἰδίας τάξεις, εἰς δὲ τὰς πόλεις παρεισήγαγε φρουρὰν τὴν ἀναγκάσουσαν πειθαρχεῖν τοὺς ἐνοικοῦντας. [2] αὐτὸς δ' ἐπανελθὼν εἰς τὴν [3] πρὸς Παλαιτύρῳ στρατοπεδείαν, παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν. [4] ἐπὶ δὲ τῶν καιρῶν τούτων, Ἀρίστων ὁ πιστευθεὶς ὑπ' Εὐμένους τῶν ὀστῶν τῶν Κρατεροῦ, παρέδωκεν εἰς ταφὴν αὐτὰ Φίλᾳ, τῇ πρότερον μὲν Κρατερῷ συνοικούσῃ, τότε δὲ Δημητρίῳ τῷ Ἀντιγόνου. αὕτη δ' ἡ γυνὴ συνέσει [5] ἐδόκει

Circa hoc tempus Crateri oſſa per Ariſtonem Philae ad ſepulturam tradita,

1 Κερινύτης Reg. 1.
2 Αὐτὸς δὲ παρελθὼν ora Steph. Leid. Reg. 1.
3 Πρὸς Πάλαι τύρῳ Reg. 2. cum Baſil. Vulgo πρόπαλαι ἐν Τύρῳ.
4 Ἐπὶ δὲ τούτων τῶν καιρῶν &c. Reg. 1.
5 Δοκεῖ idem, non male.

lemaeo contraxerint, Cittieus autem, Lapithius, Marius & Cerynites ad ipſius amicitiam ſe contulerint. Quibus auditis, tria armatorum millia, duce Andronico ad obſidionem reliquit: ipſe cum exercitu Ioppen & Gazam, ad imperata contumaces, adortus, violenta eas manu expugnavit, & redactos in poteſtatem ibi Ptolemaei milites, in ſuos ordines diſtribuit. Quin & praeſidium in urbes introduxit, quod ad imperata faciendum oppidanos cogeret. Tum in priſtina ad Palaetyrum caſtra reverſus, neceſſaria obſidioni adornat. Per hoc tempus Ariſto, cuius fidei Crateri oſſa credita fuerant, ad ſepulturam illa tradidit Philae, quae prius Cratero, tum vero Demetrio, Antigoni filio, nupſerat. Haec femina

cuius mulieris ingenium animumque praedicat hiſtoricus.

διενηνοχέναι. τούς τε γὰρ ταραχώδεις τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατέπαυεν, ἁρμοζόντως πολιτευομένη πρὸς ἕκαστον, τάς τε ἀδελφὰς καὶ θυγατέρας τῶν ἀπόρων ἐξεδίδου τοῖς ἰδίοις δαπανήμασι, πολλοὺς δὲ καὶ τῶν διαβολαῖς περιπιπτόντων μὴ δικαίαις ἀπήλλασε τῶν κινδύνων. λέγεται δὲ καὶ Ἀντίπατρον τὸν πατέρα αὐτῆς (ὃς δοκεῖ γεγονέναι φρονιμώτατος τῶν ἐν δυναστείᾳ γεγονότων κατὰ τὴν αὐτὴν ἡλικίαν) κόρης οὔσης ἔτι τῆς Φίλας, συμβουλεύεσθαι πρὸς [1] ταύτην περὶ τῶν μεγίστων. [2] μηνύσει δ' ἀκριβέστερον τὸ τῆς γυναικὸς ἦθος προϊὼν ὁ [3] λόγος, καὶ τὰ πράγματα λαμβάνοντα μεταβολὴν καὶ κρίσιν ἐσχάτην τῆς περὶ Δημήτριον βασιλείας. καὶ τὰ μὲν περὶ Ἀντίγονον καὶ Φίλαν τὴν Δημητρίου γυναῖκα τοιαῦτ' ἦν.

Ducum Antigoni in Peloponneſo

ξ'. Τῶν δὲ πεμφθέντων ὑπ' Ἀντιγόνου στρατηγῶν Ἀριστόδημος μὲν πλεύσας εἰς τὴν Λακωνικὴν, καὶ λα-

1 Ταύτην' Cod. Valeſii & Reg. 1. Vulgo ταύτης. Paullo ante ἐν δυναστείαις Reg. 1. ſatis bene.

2 Μηνήσει Baſil.

3 Λόγος. δηλώσει ὁμοίως καὶ τὰ Steph. ora & Leid.

ingenio & prudentia excellere videbatur. Nam turbulentos in exercitu milites, erga unumquemque ſicuti par eſſet gerendo ſe, compeſcebat: pauperum ſorores filiaſque ſuis impenſis elocabat. E periculis etiam multos eripiebat, calumniis iniquis circumventos. Fama eſt, Antipatrum eius patrem, qui tamen prudentiſſimus inter eos, qui principatus geſſerunt, per hanc aetatem videtur, cum puella adhuc eſſet Phila, illam de rebus maximis in conſilium adhibere ſolitum. Sed ingenium mulieris, progreſſus narrationis, & res ad mutationem extremumque regni Demetriani finem devolutae, luculentius exhibebunt. Atque ita ſe res Antigoni, & Philae conditio tunc habebant.

LX. Inter duces vero ab Antigono miſſos Ariſtodemus in Laconiam tranſvectus, conducendi milites co-

βὼν παρὰ τῶν Σπαρτιατῶν ἐξουσίαν ξενολογεῖν, στρατιώτας ἤθροισεν ὀκτακισχιλίους ἐκ τῆς Πελοποννήσου. ἐντυχὼν δὲ Ἀλεξάνδρῳ καὶ Πολυσπέρχοντι, φιλίαν συνέθετο πρὸς αὐτοὺς ὑπὲρ Ἀντιγόνου· καὶ Πολυσπέρχοντα μὲν στρατηγὸν ἀπέδειξε τῆς Πελοποννήσου, τὸν δὲ Ἀλέξανδρον ἔπεισεν εἰς τὴν Ἀσίαν πλεῦσαι πρὸς Ἀντίγονον. ὁ δ' ἕτερος τῶν στρατηγῶν Πτολεμαῖος, πορευθεὶς μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Καππαδοκίαν, καὶ καταλαβὼν [1] Ἀμισὸν πολιορκουμένην ὑπ' Ἀσκληπιοδώρου τοῦ Κασσάνδρου στρατηγοῦ, [2] τὴν μὲν ἐκ τῶν κινδύνων ἐῤῥύσατο, τοὺς δὲ περὶ τὸν Ἀσκληπιόδωρον ὑποσπόνδους ἀφεὶς, ἀνεκτήσατο τὴν σατραπείαν. μετὰ δὲ ταῦτα πορευθεὶς διὰ Βιθυνίας, καὶ [3] Ζιβοίτην τὸν βασιλέα τῶν Βιθυνῶν καταλαβὼν πολιορκοῦντα τήν τε τῶν Ἀστακηνῶν καὶ Χαλκηδονίων πόλιν, συνηνάγκασε λῦσαι τὴν πολιορκίαν. ποιησάμενος δὲ συμμαχίαν πρός τε τὰς πόλεις ταύτας καὶ πρὸς τὸν [4] Ζι- & Aſia expeditiones.

1 Ἀμισσὸν Baſ. Ἄμισσαν Leid.
2 Τὴν μὲν πόλιν Reg. 1.
3 Ζιβοὶ τὴν τὸν βασιλέα Leid. Ζιβήτην Reg. 1. In edd. Ζιβύτην ſemper.
4 Ζιβοίτην Reg. 1. Leid.

piam a Spartanis adeptus, e Peloponneſo VIII millia coëgit: & cum Alexandro & Polyſperchonte congreſſus, amicitiae foedere Antigono illos adſtrinxit, & Polyſperchontem Peloponneſi ducem creavit. Sed Alexandro, ut ad Antigonum traiiceret in Aſiam, auctor fuit. Ducum alter Ptolemaeus, cum exercitu in Cappadociam profectus, cum obſeſſam ab Aſclepiodoro Caſſandri praefecto Amiſum offendiſſet, periculis illam exemit, & dimiſſo certis pactis Aſclepiodoro, ſatrapiam recuperavit. Hinc per Bithyniam ducens, Ziboeten, Bithynorum regem, in oppugnatione Aſtacenorum & Chalcedoniorum urbis occupatum, offendit, & obſidionem ſolvere coëgit. Initaque ſocietate cum urbibus iſtis & Ziboete, poſt-

βοίτην, ἔτι δὲ λαβὼν ὁμήρους, προῆγεν ἐπὶ Ἰωνίας καὶ Λυδίας. ἐγεγράφει γὰρ Ἀντίγονος αὐτῷ βοηθεῖν τῇ παραλίῳ κατὰ τάχος, ὡς τοῦ Σελεύκου τὸν πλοῦν ἐνταῦθα ποιησομένου. ὡς δέ ποθ' ἧκε πλησίον τῶν προειρημένων [1] τόπων, Σέλευκος ἔτυχε μὲν πολιορκῶν Ἐρυθρὰς, πυθόμενος δὲ τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν πλησίον οὖσαν, ἀπέπλευσεν ἄπρακτος.

Iunᶜta cum Alexandro, Polyſperchontis filio, ſocietate,

ξα'. Ἀντίγονος δὲ, παραγενομένου πρὸς αὐτὸν Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυσπέρχοντος, πρὸς μὲν τοῦτον συνέθετο φιλίαν· αὐτὸς δὲ συναγαγὼν τῶν τε στρατιωτῶν καὶ τῶν παρεπιδημούντων κοινὴν ἐκκλησίαν, κατηγόρησε Κασσάνδρου, προφερόμενος τήν τε Ὀλυμπιάδος ἀναίρεσιν, καὶ τὰ συμβάντα περὶ Ῥωξάνην καὶ τὸν βασιλέα. πρὸς δὲ τούτοις, ἔλεγεν ὡς Θεσσαλονίκην μὲν βιασάμενος ἔγημε, φανερῶς δὲ ἐξιδιάζεται τὴν Μακεδόνων βασιλείαν· ἔτι δὲ ὡς [2] Ὀλυνθίους ὄντας πολεμιω-

1 Deeſt Venet. Τούτων Reg. 2. 1. poſt τόπων, & bene. cum Baſil. Diſtinguit autem Reg.

2 Ὀλυνθίους Leid. Ὀλινθ. cett.

quam obſides acceperat, in Ioniam & Lydiam verſus movit. Ut enim orae iſti quam celerrime auxilium ferret, quippe Seleuco claſſe illam petituro, ſcripſerat Antigonus. Ad quae loca ubi tandem venit, Seleucus Erythras circumſidebat: qui in propinquo hoſtem eſſe certior redditus, abſque effectu illinc ſolvit.

LXI. Venerat interea Polyſperchontis filius Alexander ad Antigonum, quicum hic amicitiam iungit. Et publica militum ac peregrinantium illic advocata concione, actionem Caſſandro intendit, Olympiadis caedem, & perpetratum in Rhoxanen ipſumque regem facinus in crimine illi ponens. Ad haec Theſſalonicen per vim duxiſſe, & manifeſte regnum Macedonum, tanquam ſuum, vindicare ſibi illum, perhibebat. Quod inſuper

τάτους Μακεδόνων κατῴκισεν εἰς τὴν ὁμώνυμον [1] ἑαυτῷ πόλιν, καὶ Θήβας ἀνέστησε τὰς ὑπὸ Μακεδόνων κατασκαφείσας. συναγανακτούντων δὲ τῶν ὄχλων, ἔγραψε δόγμα, καθ᾽ ὃ τὸν Κάσσανδρον ἐψηφίσατο πολέμιον εἶναι, ἐὰν μὴ τάς τε πόλεις καθέλῃ, καὶ τὸν βασιλέα καὶ τὴν μητέρα τὴν Ῥωξάνην προαγαγὼν ἐκ τῆς φυλακῆς, ἀποδῷ τοῖς Μακεδόσι· καὶ τὸ σύνολον, ἐὰν μὴ πειθαρχῇ τῷ [2] καθεσταμένῳ στρατηγῷ, καὶ τῆς βασιλείας παρειληφότι τὴν ἐπιμέλειαν Ἀντιγόνῳ· εἶναι δὲ καὶ τοὺς Ἕλληνας ἅπαντας ἐλευθέρους, ἀφρουρήτους, αὐτονόμους. ἐπιψηφισαμένων δὲ τῶν στρατιωτῶν τὰ ῥηθέντα, διαπέστειλε πανταχῇ τοὺς κομιοῦντας τὸ δόγμα. τοὺς μὲν γὰρ Ἕλληνας ὑπελάμβανε διὰ τὴν ἐλπίδα τῆς [3] ἐλευθερίας προθύμους ἕξειν συναγωνιστὰς εἰς τὸν πόλεμον· τοὺς δ᾽ ἐν ταῖς ἄνω σατραπείαις στρατηγοὺς καὶ σατράπας ὑπόπτως ἔχοντας, ὡς Ἀν-

publico decreto Caſſandrum Antigonus hoſtem,

Graecos liberos declarat,

1 Ἑαυτῷ Reg. 1. quod malo. Ἑαυτοῦ vulgo, nec abſurde.
2 Καθισταμ. Baſil. Reg. 2.
3 Σωτηρίας προθύμους Reg. 2. Baſil. & ora Stephan. Tum ἔχειν Baſil. Venet.

Olynthios, acerrimos Macedonum hoſtes, in nominis ſui urbem collocaſſet, & inſtauraſſet Thebas, a Macedonibus exciſas. Infremente ad haec militum cum ſtomacho turba, decretum ſcripſit, quo ſententiam tulit, habendum pro hoſte Caſſandrum, niſi & eas urbes deſtrueret, & regem cum Rhoxane matre, e cuſtodia productum, Macedonibus redderet; denique niſi conſtituto imperatori, regnique procurationem adepto, Antigono obſequentem ſe praeberet: Graeci quoque in univerſum liberi, a praeſidiis vacui, ſuique iuris eſſent. Haec publicata ubi ſuffragiis comprobarant milites, miſit qui ſcitum hoc ubique differrent. Graecos enim, ob libertatis ſpem, alacres in hoc bello adiutores ſe habiturum, & duces atque ſatrapas ſuperiorum provinciarum, quibus

τιγόνου καταλῦσαι διεγνωκότος τοὺς ἀπὸ Ἀλεξάνδρου βασιλεῖς, αὐτοῦ φανερῶς τὸν ὑπὲρ αὐτῶν πόλεμον ἀναδεχομένου, πάντας μεταπεσεῖσθαι ταῖς γνώμαις, καὶ τοῖς παραγγελλομένοις ἑτοίμως ὑπακούσεσθαι.

Alexandrum in Peloponneſum ablegat,

ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος, Ἀλεξάνδρῳ μὲν δοὺς πεντακόσια τάλαντα, καὶ περὶ τῶν μελλόντων εἰς μεγάλας ἀγαγὼν ἐλπίδας, ἐξαπέστειλεν εἰς Πελοπόννησον· αὐτὸς δὲ παρὰ Ῥοδίων μεταπεμψάμενος ναῦς, καὶ τῶν

ipſe vero Tyrum contendit.

ναυπηγηθεισῶν τὰς πλείστας καταρτίσας, ἐπέπλευσε τῇ Τύρῳ. θαλασσοκρατῶν δὲ καὶ διακωλύων σῖτον [1] εἰσάγεσθαι, προσεκαρτέρησε μὲν ἐνιαυτὸν καὶ τρεῖς μῆνας, εἰς ἔνδειαν δὲ δεινὴν ἀγαγὼν τοὺς ἐγκατακεκλεισμένους, τοῖς μὲν παρὰ Πτολεμαίου στρατιώταις συνεχώρησεν ἀπελθεῖν ἔχουσι τὰ ἑαυτῶν· τὴν δὲ πόλιν δι' ὁμολογίας παραλαβὼν, φρουρὰν τὴν διαφυλάξουσαν εἰς αὐτὴν εἰσήγαγεν.

Ptolemaeus

ξβ΄. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Πτολεμαῖος μὲν

1 Ἄγεσθαι Reg. 1. Mox ἐγκαταχεκλειμμένους Reg. 2. Baſil.

ſuſpectus erat Antigonus, quaſi reges Alexandro prognatos regno exuere ſtatuiſſet, pro quibus tamen manifeſte bellum ſuſciperet, omnes mutatis animis imperata ultro facturos, exiſtimabat. His ergo perfunctus, Alexandrum, ad magnas in poſterum ſpes excitatum, cum IↃ talentis in Peloponneſum dimittit. Ipſe navibus e Rhodo arceſſitis, & pleriſque recens aedificatarum inſtructis, Tyrum contendit. Cui dum, maris imperio iam potitus, frumenti importationem intercludit, annum & tres menſes adhaeſit, & ad graviſſimam incluſos egeſtatem adduxit: donec conceſſo Ptolemaeanis una cum reculis ſuis abitu, ſub conditione urbem accepit, & praeſidium ad eam tuendam introduxit.

LXII. Haec dum ita geruntur, Ptolemaeus, auditis

ἀκούσας τὰ δεδογμένα τοῖς μετ' Ἀντιγόνου Μακεδόσι περὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων ἐλευθερίας, ἔγραψε καὶ αὐτὸς τὰ παραπλήσια· βουλόμενος εἰδέναι τοὺς Ἕλληνας, ὅτι φροντίζει τῆς αὐτονομίας αὐτῶν οὐχ ἧττον [1] Ἀντιγόνου. οὐ γὰρ μικρὰν ῥοπὴν ὁρῶντες οὖσαν ἑκάτεροι προσλαβέσθαι τὴν τῶν Ἑλλήνων εὔνοιαν, διημιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς εἰς τούτους εὐεργεσίας. προσελάβετο δ' εἰς τὴν συμμαχίαν καὶ τὸν τῆς Καρίας σατράπην Κάσσανδρον, ἰσχύοντα καὶ πόλεις ἔχοντα τεταγμένας ὑφ' ἑαυτὸν οὐκ ὀλίγας. προαπεσταλκὼς δὲ τοῖς ἐν Κύπρῳ βασιλεῦσι στρατιώτας τρισχιλίους, ἐξέπεμψε τότε δύναμιν ἁδρὰν, σπεύδων συναναγκάσαι τοὺς ἐναντιοπραγοῦντας ποιεῖν τὸ προστασσόμενον. Μυρμιδόνα μὲν οὖν τὸν Ἀθηναῖον ἀπέστειλε μετὰ στρατιωτῶν μυρίων, [2] Πολύκλειτον δὲ μετὰ νεῶν ἑκατόν· τῶν δὲ πάντων στρατηγὸν Μενέλαον τὸν ἀδελφόν. οὗτοι δὲ πλεύσαντες εἰς Κύπρον, κἀκεῖ καταλαβόντες Σελευ-

ſimili decreto Graecos ſuis legibus eſſe iubet.

Deinde recenſentur copiae terreſtres & navales in diverſas partes miſſae.

1 ἢ Ἀντίγονος Reg. 1. Leid. 2 Πολεῖτον Baſil.

quae Macedones cum Antigono de libertate Graecorum ſciviſſent, eiuſdem ſententiae decretum etiam ipſe ſcribit; notum hoc fieri cupiens, ſe non minus Antigono curam gerere libertatis Graecorum. Dum enim uterque videt, Graecorum obtinuiſſe benevolentiam, non exigui rem momenti eſſe, de beneficiis in eos collocandis inter ſe certabant. Suis etiam partibus adiunxit Caſſandrum Cariae ſatrapam, virum potentem, & qui non paucas ſub imperio urbes tenebat. Etſi autem iam antea miſerat regibus in Cypro tria militum millia, nihilominus tamen validas tunc copias illuc expedit, ad imperata faciendum adverſantes ſibi cogere feſtinans. Decem igitur millia cum Myrmidone Athenienſi, & Polyclitum cum navibus centum miſit, quorum omnium imperator eſſet frater eius Menelaus. Hi tranſvecti in Cyprum,

κον μετὰ τοῦ στόλου, συνήδρευσαν βουλευόμενοι τί χρὴ πράττειν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς Πολύκλειτον μετὰ πεντήκοντα νεῶν πλεῖν εἰς Πελοπόννησον, καὶ διαπολεμεῖν τοῖς περὶ Ἀριστόδημον καὶ Ἀλέξανδρον, ἔτι δὲ Πολυσπέρχοντα· Μυρμιδόνα δὲ καὶ τοὺς ξένους εἰς Καρίαν, βοηθήσοντας τοῖς περὶ τὸν Κάσσανδρον, πολεμουμένοις ὑπὸ Πτολεμαίου τοῦ στρατηγοῦ· τοὺς δὲ περὶ τὸν Σέλευκον καὶ Μενέλαον ὑπολειφθέντας ἐν Κύπρῳ, μετὰ Νικοκρέοντος τοῦ βασιλέως καὶ τῶν ἄλλων τῶν συμμαχούντων διαπολεμεῖν τοῖς ἐναντιουμένοις. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον τῆς δυνάμεως διαμερισθείσης, οἱ περὶ Σέλευκον [1] Κερυννίαν μὲν καὶ Λάπιθον ἐξεπολιόρκησαν· Στασίοικον δὲ τὸν βασιλέα [2] τῶν Μανέων προσαγαγόμενοι, τὸν Ἀμαθουσίων δυνάστην ἠνάγκασαν ὅμηρα δοῦναι· τὴν δὲ τῶν Κιτίων πόλιν οὐ δυνάμενοι προσαγαγέσθαι, συνεχῶς ἐπολιόρκουν πάσῃ τῇ δυνάμει. κα-

1 Κυρηνίαν Reg. 1. Leid. Paullo ante τῶν συμμάχων Reg. 1.

2 Tria, quae ſuccedunt, deſiderantur in Reg. 1. Leid.

adiuncto illic cum claſſe Seleuco, in conſeſſu, quid facto opus ſit, deliberant. Placet tandem, ut Polyclitus cum L navibus in Peloponneſum tranſgreſſus, Ariſtodemo & Alexandro, itemque Polyſperchonti, bellum faceſſat. Myrmidon autem cum peregrino milite in Cariam eat, ſuppetias allatum Caſſandro, quem Ptolemaeus dux armis impetebat: & Seleucus Menelauſque, in Cypro relicti cum Nicocreonte rege aliiſque ſociis, adverſarios oppugnent. Diviſis ad hunc modum copiis, Seleucus Cerynniam & Lapithum expugnat: & pellecto in ſuas partes Staſioeco Marienſium rege, Amathuſiorum principem obſides dare cogit: Citiorum vero urbem, cum adiungere illam ſibi non poſſet, omnibus admotis copiis obſidet. Sub id tempus ex Helleſponto

τὰ τοῦτον δὲ τὸν καιρὸν πρὸς Ἀντίγονον κατέπλευσαν ἐξ Ἑλλησπόντου [1] καὶ Ῥόδου νῆες τεσσαράκοντα Θεμίσωνος ναυαρχοῦντος. ὁμοίως δ᾽ αὖθις ἐξ Ἑλλησπόντου καὶ Ῥόδου κατήγαγε σκάφη [2] Διοσκορίδης ὀγδοήκοντα. προϋπῆρχον δ᾽ αὐτῷ κατηρτισμέναι ναῦς τῶν ἐν Φοινίκῃ ναυπηγηθεισῶν αἱ [3] πρῶται συντελεσθεῖσαι. αὗται δ᾽ ἦσαν σὺν ταῖς ἐν Τύρῳ [4] καταλειφθείσαις ἑκατὸν καὶ εἴκοσι, ὥστε τὰς πάσας περὶ αὐτὸν ἠθροῖσθαι ναῦς μακρὰς ἐξηρτυμένας διακοσίας τεσσαράκοντα· τούτων δ᾽ ἦσαν τετρήρεις μὲν ἐννενήκοντα, πεντήρεις δὲ δέκα, ἐννήρεις δὲ τρεῖς, δεκήρεις δὲ δέκα, ἄφρακτοι δὲ τριάκοντα. διελόμενος δὲ τὸν στόλον, πεντήκοντα μὲν ναῦς [5] ἐξέπεμψεν εἰς Πελοπόννησον· τῶν δ᾽ ἄλλων ναύαρχον καταστήσας Διοσκορίδην τὸν ἀδελφιδοῦν, προσέταξε περιπλεῖν, τοῖς τε συμμάχοις παρεχόμενον τὴν ἀσφάλειαν, καὶ τῶν νήσων τὰς μήπω μετεχούσας τῆς

1 Bina haec abſunt Leid. Baſil. Reg. utrique, & mox αὖθις iiſdem. Steph. aſteriſco notaverat.
2 Διοσκουρίδης Leid. & ſtatim νῆες τῶν idem cum Reg. 1.
3 Πρῶτως ora Steph. ex Reg. 1.
4 Καταληφθείσαις Baſil.
5 Ἔπεμψεν Leid. Reg. 1.

Rhodoque naves XL, Themiſone navarcho, ad Antigonum venerunt. Alias itidem LXXX ex Helleſponto & Rhodo Dioſcorides adduxit. Sed iam ante inſtructam habebat claſſem ex compaginatis in Phoenicia, quae primae fuerant confectae numero CXX, navibus, adnumeratis, quas ad Tyrum reliquerat; ita ut in univerſum congregatas haberet CCXL naves longas, inter quas erant XC quadriremes, Penteres (quinqueremes) decem, Enneres tres, Deceres X, (ſic naves a IV, V, IX, X ordinibus remigum appellantur) & CXXX apertae. Hac claſſe diviſa, L naves in Peloponneſum mittit: ceteris Dioſcoridem, ſuum ex fratre nepotem, praefecit cum mandato, ut huc illuc navigando ſocios tutetur, inſulaſque nondum ſo-

συμμαχίας προσαγόμενον. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὸν Ἀντίγονον ἐν τούτοις ἦν.

In Graecia Apollonides, Caſſandri dux, in Arcadiam, inde in Argivorum urbem, impetum fecit;

ξγʹ. Ἡμεῖς δ᾽ ἐπεὶ τὰ κατὰ τὴν Ἀσίαν πραχθέντα διήλθομεν, ἐν μέρει πάλιν τὰ κατὰ τὴν Εὐρώπην διέξιμεν. Ἀπολλωνίδης γὰρ ὁ ταχθεὶς ὑπὸ [1] Κασσάνδρου στρατηγὸς ἐπὶ τῆς Ἀργείων πόλεως, ἐξοδεύσας εἰς Ἀρκαδίαν νυκτὸς, ἐκυρίευσε τῆς τῶν Στυμφαλίων πόλεως. περὶ ταῦτα δ᾽ αὐτοῦ διατρίβοντος, τῶν Ἀργείων οἱ πρὸς Κάσσανδρον ἀλλοτρίως ἔχοντες ἐπεκαλέσαντο τὸν Πολυσπέρχοντος Ἀλέξανδρον, ἐπαγγελλόμενοι παραδώσειν τὴν πόλιν. τοῦ δ᾽ Ἀλεξάνδρου βραδύνοντος, Ἀπολλωνίδης φθάσας κατήντησεν εἰς Ἄργος· τῶν δ᾽ ἐναντιουμένων καταλαβὼν εἰς πεντακοσίους συνηδρευκότας ἐν τῷ πρυτανείῳ, τούτους μὲν ἀποκλείσας τῆς ἐξόδου ζῶντας κατέκαυσε· τῶν δ᾽ ἄλλων τοὺς μὲν πλείους ἐφυγάδευσεν, ὀλίγους δὲ συλλαβὼν ἀπέκτεινε. Κάσσανδρος δὲ, πυθόμενος τὸν Ἀριστοδήμου κατάπλουν εἰς Πε-

Caſſander ipſe, Peloponneſum ingreſſus,

1 Ἀλεξάνδρου Reg. 2. Paullo ante τὰ poſt πάλιν non habet Baſil.

cietati ipſorum addictas, partibus ſuis conciliet. Et hoc pacto ſe res Antigoni habebant.

LXIII. Nos poſtquam geſta per Aſiam recenſuimus, Europae etiam res ſingulatim exponemus. Apollonides, dux urbis Argivorum a Caſſandro deſignatus, nocturna in Arcadiam excurſione Stymphaliorum oppidum in poteſtatem redegit. Dum vero ille his immoratur, Argivorum nonnulli Caſſandro inimici Alexandrum Polyſperchontis advocant, urbem ſe illi tradituros, polliciti. Quo ceſſante, Apollonides reditum anticipat, & de factione adverſariorum ad 10, in Prytaneo ſenatum habentes, opprimit, exituque intercluſo vivos concremat; aliorum partem maximam relegat, & paucos quoſdam comprehenſos necat. Caſſander vero, de Ariſtodemi in Pelopon-

λοπόννησον, καὶ τὸ συνηθροισμένον πλῆθος τῶν ξένων, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησεν ἀφιστάναι τὸν Πολυσπέρχοντα τῆς Ἀντιγόνου φιλίας. οὐχ ὑπακουόντων δ' αὐτῶν, συναγαγὼν δύναμιν ἧκε διὰ τῆς Θετταλίας εἰς Βοιωτίαν. ἐνταῦθα δὲ συνεπιλαβόμενος τοῖς Θηβαίοις τῆς τῶν τειχῶν οἰκοδομίας, παρῆλθεν εἰς Πελοπόννησον, καὶ τὸ μὲν πρῶτον Κεγχρεὰς ἐκπολιορκήσας, ἐδήωσε τὴν χώραν τῶν Κορινθίων· μετὰ δὲ ταῦτα δύο φρούρια κατὰ κράτος ἑλὼν, τοὺς ὑπ' Ἀλεξάνδρου καθεσταμένους φρουροὺς ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. ἑξῆς δὲ τῇ τῶν Ὀρχομενίων πόλει προσβολὰς ποιησάμενος, καὶ παρεισαχθεὶς ὑπὸ τῶν ἀλλοτρίως ἐχόντων πρὸς Ἀλέξανδρον, τῆς μὲν πόλεως φυλακὴν ἀπέλιπε, τῶν δὲ φίλων τῶν Ἀλεξάνδρου καταφυγόντων εἰς τὸ τῆς Ἀρτέμιδος ἱερὸν, ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν τοῖς πολίταις, ὃ βούλοιντο πρᾶξαι. οἱ μὲν οὖν Ὀρχομένιοι τοὺς [1] ἱκέτας βιαίως ἀναστήσαντες, ἅπαντας ἀνεῖλον παρὰ τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων νόμιμα.

Cenchreas expugnavit,

&Orchomeniorum urbem per proditionem cepit.

1 Οἰκέτας Baſil. Sequenti voci defectus notam adſtruxit Steph.

neſum navigatione, & militum extraneorum multitudine, certior factus, initio Polyſperchontem ab Antigoni ſocietate abſtrahere nititur. Quod cum recuſaret, collecto exercitu per Theſſaliam in Boeotiam venit. Hic Thebanis in reſtitutione murorum auxiliatus, in Peloponneſum tranſit, expugnatiſque primum Cenchreis, agrum Corinthiorum populatur. Inde caſtellis duobus ſumma vi captis, poſitos in eis praeſidiarios Alexandri fide data dimittit. Tum Orchomeniorum urbem oppugnandam aggreditur; & ab infenſis Alexandro introductus, praeſidium urbi imponit. Cumque Alexandri amici in Dianae templum confugiſſent, pro arbitratu illos tractandi poteſtatem civibus indulget. Orchomenii ergo ſupplices inde violenter abſtractos, praeter iura Graecorum communia, omnes ſuſtulere.

Reliquam pervagatus Peloponneſum Caſſander in Macedoniam rediit;

ξδ΄. Ὁ δὲ Κάσσανδρος παρελθὼν εἰς τὴν Μεσσηνίαν, καὶ καταλαβὼν φρουρουμένην ὑπὸ Πολυσπέρχοντος τὴν πόλιν, τὸ μὲν πολιορκεῖν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ παρόντος ἀπέγνω· παρελθὼν δ᾽ εἰς Ἀρκαδίαν, Δάμιν μὲν ἐπιμελητὴν τῆς πόλεως ἀπέλιπεν, αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν Ἀργείαν, καὶ θεὶς τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα, τὴν εἰς Μακεδονίαν ἐπάνοδον ἐποιήσατο. τούτου δὲ χωρισθέντος, Ἀλέξανδρος ἐπιὼν τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις μετ᾽ Ἀριστοδήμου, τὰς μὲν ὑπὸ Κασσάνδρου καθεσταμένας φρουρὰς ἐκβαλεῖν ἐπειρᾶτο, ταῖς δὲ πόλεσιν ἀποκαθιστᾷν τὴν ἐλευθερίαν. ἃ δὴ πυθόμενος ὁ Κάσσανδρος ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν Πρέπελλον, ἀξιῶν Ἀντιγόνου μὲν ἀποστῆναι, συμμαχεῖν δ᾽ αὐτῷ γνησίως. τοῦτο δ᾽ αὐτοῦ πράξαντος, στρατηγίαν δώσειν ἔφησε πάσης Πελοποννήσου, καὶ δυνάμεως ἀποδείξειν κύριον, ἔτι δὲ κατ᾽ ἀξίαν τιμήσειν. ὁ δ᾽ Ἀλέξανδρος ὁρῶν αὐτῷ [1] συγχωρούμενον, οὗ χάριν ἐξ ἀρχῆς ἐπολέμει

mox Alexandrum, eius partes amplexum, Peloponneſi imperatorem conſtituit.

1 Συγχαιρούμενον Baſil.

LXIV. Caſſander autem, in Meſſeniam digreſſus, quod urbem praeſidio munitam a Polyſperchonte inveniſſet, obſidendam in praeſenti illam non cenſuit; ſed in Arcadiam profectus, Damide curatore urbis relicto, in Argolidem revertitur, ludiſque Nemeorum celebratis, in Macedoniam reditum inſtituit. Quo digreſſo, Alexander cum Ariſtodemo urbes Peloponneſi obiens, ut praeſidia Caſſandri inde eiiceret, & libertatem civitatibus reſtitueret, operam dedit. Quae ubi Caſſander reſcivit, miſſo ad eum Prepelao, ut ab Antigono deſciſcens ingenuam ſecum iniret ſocietatem, contendit. Quod ſi fecerit, ſe Peloponneſi totius imperium cum ſumma exercitus poteſtate ei conceſſurum, digniſque affecturum honoribus, confirmavit. Videns igitur Alexander id ſibi concedi, cuius gratia bellum ab initio Caſſandro intuliſ-

πρὸς Κάσσανδρον, συμμαχίαν ποιησάμενος, ἀπεδείχθη στρατηγὸς Πελοποννήσου. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Πολύκλειτος ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ τῶν περὶ Σέλευκον, ἐκ Κύπρου πλεύσας, κατῆρεν εἰς Κεγχρεάς. ἀκούσας δὲ τὴν Ἀλεξάνδρου μετάθεσιν, καὶ θεωρῶν μηδὲν ὑπάρχον πολέμιον σύστημα, τὸν πλοῦν ἐπὶ Παμφυλίας ἐποιήσατο. ἐντεῦθεν δὲ παρακομισθεὶς εἰς [1] Ἀφροδισιάδα τῆς Κιλικίας, ἤκουσεν ὅτι Θεόδοτος μὲν ὁ Ἀντιγόνου ναύαρχος ἐκ Πατάρων τῆς Λυκίας παραπλεῖ ταῖς ἀπὸ Ῥόδου ναυσὶν, ἐχούσαις ἀπὸ Καρίας πληρώματα· καὶ διότι Περίλαος μετὰ στρατιωτῶν παράγει πεζῇ, παρεχόμενος τῷ στόλῳ τῆς ἀγωγῆς τὴν ἀσφάλειαν, ἀμφοτέρους κατεστρατήγησε. τοὺς μὲν γὰρ στρατιώτας ἀποβιβάσας ἔκρυψεν ἐν εὐθέτῳ τόπῳ, καθ' ὃν ἀναγκαῖον ἦν τοὺς πολεμίους τὴν πάροδον ποιήσασθαι· αὐτὸς δὲ πάσαις [2] ταῖς ναυσὶν ἐπιπλεύσας, καὶ πρὸ αὐτοῦ λαβὼν ἀκρωτήριον, ἐπετήρει τὴν τῶν πολε-

Interea Polyclitus, Seleuci legatus, Theodotum Antigoni navarchum & Perilaum inſidiis opprimens,

1 Ἀφροδισίαν Leid. male. Vide Stephanum in Ἀφροδισιάς.

2 Ταῖς ναυσὶν ἀναπλεύσας Reg. 1. Leid.

ſet; inita ſocietate, Praetor & dux Peloponneſi creatus eſt. Dum vero haec geruntur, Polyclitus, Seleuci legatus, e Cypro tranſmittens, Cenchreas appulit. Is, defectione Alexandri cognita, cum nihil copiarum hoſtilium videret, Pamphyliam verſus navigationem intendit. Inde Aphrodiſiadem Ciliciae devectus, audivit Theodotum Antigoni navarchum ex Pataris Lyciae cum claſſe Rhodia, ex Caria remiges habente, praetervehi, & Perilaum cum agmine terreſtri claſſem in litore comitari, ad tutum illis navibus iter praebendum. Utroſque igitur vafre decepit. Expoſitum enim militem opportuno abſcondit loco, qua hoſtes tranſire neceſſum erat: ipſe cum tota claſſe eo delatus, cum promontorium ſibi obieciſ-

μίων παρουσίαν. ἐμπεσόντων δὲ πρῶτον τῶν πεζῶν εἰς τὴν ἐνέδραν, συνέβη τόν τε Περίλαον ἁλῶναι, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν πεσεῖν μαχομένους, οὓς δὲ ζωγρηθῆναι. ἐπιχειρούντων δὲ [1] τῶν ἀπὸ τοῦ στόλου παραβοηθεῖν τοῖς ἰδίοις, ἐπιπλεύσας ὁ Πολύκλειτος ἄφνω συντεταγμένῳ τῷ στόλῳ, ῥᾳδίως ἐτρέψατο τεταραγμένους τοὺς πολεμίους. διόπερ συνέβη τάς τε ναῦς ἁλῶναι πάσας καὶ τῶν ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγους· ἐν οἷς καὶ αὐτὸν τὸν Θεόδοτον τραυματίαν γενόμενον μετ᾽ ὀλίγας ἡμέρας τελευτῆσαι. Πολύκλειτος μὲν οὖν [2] χωρὶς κινδύνων τηλικαῦτα πλεονεκτήσας, ἀπέπλευσεν εἰς Κύπρον, ἐντεῦθεν δ᾽ εἰς Πηλούσιον. ὁ δὲ Πτολεμαῖος τοῦτον μὲν ἐπαινέσας, δωρεαῖς μεγάλαις ἐτίμησε, καὶ πολὺ μᾶλλον προῆγεν, ὡς ἀρχηγὸν γεγονότα μεγάλου προτερήματος· τὸν δὲ Περίλαον καὶ τῶν ἄλλων αἰχμαλώτων τινὰς ἀπέλυσεν, ἐλθούσης περὶ τούτων

ingentes apud Ptolemaeum gratias meruit.

1 Τῶν ἀπὸ Ῥόδου νεῶν Baſil. Vat. 2 Χωρὶς κινδύνου in Reg. 1. Venet. Reg. 2. cum Steph. ora.

ſet, acceſſum hoſtis obſervat. Peditatus ibi primus in inſidias incidit, Perilaus capitur, aliique inter dimicandum partim cadunt, partim vivi in hoſtium manus veniunt. Dumque claſſiarii auxilio ſuis venire conantur, Polyclitus, repente ordinata invectus acie, hoſtem perturbatum facile in fugam vertit. Idcirco evenit, ut naves univerſae, nec exiguus virorum numerus, caperetur: inter quos fuit etiam Theodotus ipſe, vulneribus confectus, qui poſt dierum pauxillum obiit. Polyclitus ergo, citra periculum tanto uſus ſucceſſu, in Cyprum, atque inde ad Peluſium renavigavit. Quem laudatum Ptolemaeus donis ingentibus honeſtavit, atque victoriae inſignis auctorem longe amplius provexit: Perilaum vero, ac de ceteris captivis quoſdam, cum Antigoni lega-

πρεσβείας παρ' Ἀντιγόνου. αὐτὸς δὲ παρῆλθεν ἐπὶ τὸ καλούμενον Ἔκρηγμα. κἀκεῖ συνελθὼν εἰς λόγους Ἀντιγόνῳ, πάλιν ἀπῆλθεν, οὐ συγχωροῦντος Ἀντιγόνου τὰ ἀξιούμενα.

ξε'. Ἡμεῖς δὲ διεληλυθότες τὰ πραχθέντα τῶν Ἑλλήνων τῆς Εὐρώπης περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ Μακεδονίαν, ἐν μέρει διέξιμεν περὶ τῶν πρὸς ἑσπέραν νευόντων μερῶν. Ἀγαθοκλῆς γὰρ ὁ τῶν Συρακουσίων δυνάστης, κατέχων Φρούριον τῶν Μεσσηνίων, ἐπηγγείλατο λαβὼν παρ' αὐτῶν τριάκοντα τάλαντα παραδώσειν τὸν τόπον. δόντων δὲ τῶν Μεσσηνίων ἀργύριον, οὐ μόνον διεψεύσατο τοὺς πιστεύσαντας [1] ταῖς ἐπαγγελίαις, ἀλλὰ καὶ τὴν Μεσσήνην αὐτὴν ἐπεχείρησε καταλαβέσθαι. πυθόμενος γὰρ μέρος τι τοῦ τείχους ἐν αὐτῇ πεπτωκέναι, πεζῇ μὲν τοὺς ἱππεῖς ἀπέστειλεν ἐκ Συρακουσῶν· αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν ναῦς ἡμιολίας, νυκτὸς κατέπλευσε πλησίον τῆς πόλεως. προαισθομένων δὲ

Agathoclis in Sicilia inſidiae & incurſiones in Meſſanam.

1 Τῆς ἐπαγγελίας idem, Vat. Baſil. Leid. Reg. 2.

tio propter illos veniſſet, ſolvit. Ipſe dehinc ad Ecregma (Abruptum) quod vocatur, profectus, colloquium cum Antigono habuit: ſed non concedente Antigono, quae poſtulabat, rurſus diſceſſit.

LXV. Iam vero res a Graecis Europaeis in Graecia & Macedonia geſtas poſtquam recenſuimus, etiam tractus ad occidentem ſitos ſeorſum percurremus. Agathocles Syracuſanorum princeps cum Meſſeniorum caſtellum quoddam teneret, locum a ſe reſtitutum iri promiſit, ſi XXX talenta accepiſſet. Quod argenti pondus ubi Meſſenii exhibuerant, non modo fidem promiſſis habitam fefellit, ſed ipſam praeterea Meſſenen occupare conatus eſt. Muri enim partem quandam in illa corruiſſe edoctus, equitatum terra Syracuſis mittit: ipſe navibus, quas Hemiolias vocant, aſſumtis, noctu proxime urbem accedit.

τῶν προεπιβουλευομένων, ταύτης μὲν τῆς [1] ἐπιβολῆς ἀπέτυχεν· ἐπὶ δὲ τὰς Μύλας πλεύσας, καὶ πολιορκήσας τὸ Φρούριον, δι' ὁμολογίας παρέλαβε. καὶ τότε μὲν εἰς Συρακούσας [2] ἐχωρίσθη· κατὰ δὲ τὰς τῶν καρπῶν συγκομιδὰς πάλιν ἐστράτευσεν ἐπὶ τὴν Μεσσήνην. πλησίον δὲ τῆς πόλεως στρατοπεδεύσας, καὶ προσβολὰς συνεχεῖς ποιούμενος, [3] οὐδὲν ἀξιόλογον ἴσχυσε βλάψαι τοὺς πολεμίους· καὶ γὰρ τῶν ἐκ Συρακουσῶν Φυγάδων πολλοὶ συνδεδραμήκεισαν εἰς τὴν πόλιν, οἳ καὶ διὰ τὴν ἰδίαν ἀσφάλειαν καὶ διὰ τὸ πρὸς τὸν τύραννον μῖσος ἐκθύμως ἠγωνίζοντο. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἧκον ἐκ Καρχηδόνος πρέσβεις, οἳ τῷ μὲν Ἀγαθοκλεῖ περὶ τῶν πραχθέντων ἐπετίμησαν, ὡς παραβαίνοντι τὰς συνθήκας· τοῖς δὲ Μεσσηνίοις εἰρήνην παρεσκεύασαν, καὶ τὸ Φρούριον ἀναγκάσαντες ἀποκαταστῆσαι τὸν τύραννον, ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Λιβύην. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς

Carthaginienſium auxilio propulſatae.

1 Ἐπιβουλῆς Reg. 1.

2 Ἀπεχώρησε in Steph. marg. ex Reg. 1. Ἀνεχώρησε Leid.

3 Οὐδὲν ἀξιόλογον ſine κατὰ, quod in edd. non ſine Steph. aſteriſco, Reg. 2. Baſil.

Quod cum inſidiis appetiti praeſenſiſſent, irritus hic ipſi conatus fuit. Ad Mylas tamen provectus, caſtellum obſidione cinctum per deditionem accepit. Et tunc quidem Syracuſas repetivit. Meſſis autem tempore denuo expeditionem contra Meſſenen inſtituit. Et prope urbem caſtra metatus, licet continenter illam oppugnaret, nullum tamen memorabile detrimentum hoſti afferre potuit. Nam exſulum Syracuſanorum complures in urbem hanc confluxerant, qui & propter ſuam ipſorum incolumitatem, & odium tyranni, animoſe decertabant. Circa hoc tempus Carthaginienſium legati venere: qui de perpetratis, quod pactorum fidem tranſgrederetur, cum illo expoſtularunt; & conciliata Meſſeniis pace, caſtellum etiam reſtituere tyrannum coëgere: atque tum in Africam redierunt. Agathocles vero Abacaenum, oppi-

παρελθὼν [1] εἰς Ἀβάκαινον πόλιν σύμμαχον, τοὺς δοκοῦντας ἀλλοτρίως ἔχειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἀπέσφαξεν, ὄντας πλείους τῶν τεσσαράκοντα. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Ῥωμαῖοι μὲν διαπολεμοῦντες Σαμνίταις, Φερέντην πόλιν τῆς Ἀπουλίας κατὰ κράτος εἷλον. οἱ δὲ τὴν Νουκερίαν τὴν [2] Ἀλφατέρναν καλουμένην οἰκοῦντες, πεισθέντες ὑπό τινων, τῆς μὲν Ῥωμαίων φιλίας ἀπέστησαν, πρὸς δὲ τοὺς Σαμνίτας συμμαχίαν ἐποιήσαντο.

Romanorum cum Samnitibus bellum.

ξστ΄. Τοῦ δ᾽ ἔτους τούτου διελθόντος, Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Νικόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ᾽ ἦσαν ὕπατοι, Λεύκιος Παπίριος τὸ τέταρτον, καὶ Κόϊντος Ποπλίλιος τὸ δεύτερον. ἐπὶ δὲ τούτων, Ἀριστόδημος μὲν ὁ [3] κατασταθεὶς ὑπ᾽ Ἀντιγόνου στρατηγὸς, ὡς ἐπύθετο τὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Πολυσπέρχοντος ἀπόστασιν, ἐπὶ τοῦ κοινοῦ τῶν Αἰτωλῶν δικαιολογησάμενος, προετρέψατο τὰ πλήθη βοηθεῖν τοῖς Ἀντιγόνου πράγμασιν· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν μισθοφόρων διαβὰς ἐκ τῆς Αἰτωλίας εἰς Πελο-

Olymp. CXVI, 3.

Ariſtodemus, Antigoni dux, Aetolos ad auxiliandum Antigono adigit;

tum in Peloponneſum impetu facto,

1 Εἰς Βάκχινον Reg. 1. Leid.
2 Ἀσφαλτέρναν ora Steph. Ven.
3 Καταςταλθεὶς Reg. 1. Paullo ante Πόπλιος in omnibus.

dum ſocietate coniunctum, divertens, plures XL, adverſari ipſi viſos, iugulavit. Dum haec geruntur, Romani, cum Samnitibus bellum gerentes, Ferentum Apuliae urbem vi ceperunt: & Nuceriae, quae Alphaterna nuncupatur, incolae, ſuaſu quorundam inducti, amicitia Romanorum deſerta, in Samnitum ſocietatem conceſſerunt.

LXVI. Anno illo finito, Nicodorus Athenis ſummus reipublicae adminiſtrator (Archon), & Romae L. Papirius quartum, & Q. Publilius II Conſules erant. Tum Ariſtodemus, imperator ab Antigono copiis datus, cognita Alexandri Polyſperchontis defectione, poſtquam in comitiis Aetolorum de cauſae aequitate diſſeruerat, ad auxiliandum rebus Antigoni multitudinem invitavit. Hinc cum mercenariis ex Aetolia in Peloponneſum tranſ-

πόννησον, κατέλαβεν Ἀλέξανδρόν τε καὶ τοὺς Ἠλείους πολιορκοῦντας τὴν Κυλλήνην. εὐκαίρως δὲ τοῖς κινδυνεύουσιν ἐπιφανεὶς, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν. καταλιπὼν δ' ἐνταῦθα τοὺς παρεξομένους τῷ φρουρίῳ τὴν ἀσφάλειαν, ἀνέζευξεν εἰς τὴν Ἀχαίαν· καὶ Πάτρας μὲν ἠλευθέρωσε, φρουρουμένας ὑπὸ τῶν Κασσάνδρου στρατιωτῶν· Αἴγιον δὲ ἐκπολιορκήσας, τῆς τε φρουρᾶς ἐκυρίευσε, καὶ τοῖς Αἰγεῦσι κατὰ δόγμα τὴν ἐλευθερίαν βουλόμενος ἀποκαταστῆσαι, διὰ ταύτην τὴν περίστασιν ἐκωλύθη. τῶν γὰρ στρατιωτῶν τραπέντων [1] πρὸς ἁρπαγὴν, πολλοὶ μὲν ἀπεσφάγησαν [2] τῶν Αἰγιέων, πλεῖσται δὲ τῶν οἰκιῶν διεφθάρησαν. μετὰ δὲ ταῦτα

redit in Aetoliam.

διαπλεύσαντος εἰς Αἰτωλίαν αὐτοῦ, [3] Δυμαῖοι φρουρὰν ἔχοντες παρὰ Κασσάνδρου, διετείχισαν τὴν πόλιν, ὥστε κατ' ἰδίαν οὖσαν ἀπὸ τῆς ἀκροπόλεως διεζεῦχθαι. παρακαλέσαντες δ' ἀλλήλους ἀντέχεσθαι τῆς αὐτονο-

1 Εἰς ἁρπαγὴν Reg. 1.

2 Desunt duo haec Baſil. Τῶν Αἰγιαίων Vat. Ven. Αἰγαίων Reg.

2. Vulgo Αἰγισαίων cum Stephani nota.

3 Δημαῖοι Baſil.

greſſus, Alexandrum cum Eleis Cyllenen obſidione prementem offendit. Et quia in tempore ſuperveniebat periclitantibus, obſidionem ſolvit. Relictoque ad defenſionem caſtelli praeſidio, in Achaiam inde movit, & Patras, Caſſandri praeſidio occupatas, liberavit; Aegium vero expugnavit, praeſidioque in poteſtatem accepto, iuxta decretum Aegienſibus libertatem reſtituturus erat, niſi hoc prohibitus eſſet impedimento. Ad rapinam ſe miles converterat. Unde factum, ut plurimi Aegienſium trucidarentur, & maior pars aedium incendio periret. Inde cum in Aetoliam renavigaſſet, Dymaei, qui Caſſandri praeſidio tenebantur, urbem ſuam ita muro cinxerunt, ut ſeorſum ab arce diſiungeretur, ſeque ad tuendam libertatem exhortati mutuo, caſtris arcem circum-

μίας, περιεστρατοπέδευσαν τὴν ἄκραν, καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιοῦντο. ἃ δὴ πυθόμενος ὁ Ἀλέξανδρος, ἧκε μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ βιασάμενος ἐντὸς τοῦ τείχους, ἐκυρίευσε τῆς πόλεως· τῶν δὲ Δυμαίων τοὺς μὲν ἀπέσφαξε, τοὺς δ' εἰς φυλακὴν ἀπέθετο, πολλοὺς δὲ ἐφυγάδευσεν. οἱ δὲ [1] περιλειφθέντες, ἀπαλλαγέντος ἐκ τῆς πόλεως Ἀλεξάνδρου, χρόνον μέν τινα [2] τὴν ἡσυχίαν ἦγον, καταπεπληγμένοι τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς, ἅμα δὲ καὶ συμμάχων ὄντες ἔρημοι· μετὰ δέ τινα χρόνον ἐξ Αἰγίου τοὺς Ἀριστοδήμου μισθοφόρους μεταπεμψάμενοι, πάλιν ἐπέθεντο τῇ φρουρᾷ, καὶ κυριεύσαντες τῆς ἄκρας, τὴν μὲν πόλιν ἠλευθέρωσαν, τῶν δὲ καταλειφθέντων τοὺς πλείστους ἀποσφάξαντες, συνανεῖλον καὶ τῶν ἰδίων πολιτῶν ὅσοι πρὸς Ἀλέξανδρον εἶχον φιλίαν.

Dymaei, ab Alexandro Polyſperchontis domiti, mox libertatem vindicant.

ξζ'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Ἀλέξανδρος μὲν ὁ Πολυσπέρχοντος, ἐκ Σικυῶνος ἀναζευγνύων μετὰ τῆς

Alexandrum autem Alexion Sicyonius per inſidias occidit;

1 Περιληφθέντες Reg. 1. 2 Articulus abeſt Baſil.

dedere, aſſiduis illam incurſibus oppugnantes. De quo certior factus Alexander, ſupervenit cum exercitu, & intra moenia magna vi irrumpens, urbe potitur. Dymaeorumque alios mactat, alios in cuſtodiam tradit, multos quoque extorres agit. Superſtites poſt Alexandri diſceſſum ad tempus quieſcebant, quod & magnitudine calamitatis perculſi eſſent, & ſociorum auxiliis deſtituerentur. Sed aliquanto poſt, accitis Aegio mercenariis Ariſtodemi, praeſidium rurſus invadunt, & ſubacta arce urbem in libertatem vindicant, & ſuperſtitum pleroſque trucidant; ſimul etiam, quotquot Alexandri partes fovebant civium ſuorum, e vita tollunt.

LXVII. Inter has rerum vices, Alexander Polyſperchontis Sicyone cum exercitu diſcedens, ab Alexione

δυνάμεως, ὑπ' Ἀλεξίωνος τοῦ Σικυωνίου, καί τινων ἄλλων προσποιουμένων εἶναι Φίλων, ἀνῃρέθη. ἡ δὲ γυνὴ Κρατησίπολις διαδεξαμένη τὰ πράγματα, συνεῖχε τὸ στρατόπεδον, ἀγαπωμένη διαφερόντως ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν διὰ τὰς εὐεργεσίας· διετέλει γὰρ βοηθοῦσα τοῖς ἀτυχοῦσι, καὶ πολλοὺς τῶν ἀπόρων ὑπολαμβάνουσα. ἦν δὲ περὶ αὐτὴν καὶ σύνεσις πραγματικὴ, καὶ τόλμα μείζων ἢ κατὰ γυναῖκα. τῶν γὰρ Σικυωνίων καταφρονησάντων [1] αὐτῆς διὰ τὴν τοῦ ἀνδρὸς τελευτὴν, καὶ συνδραμόντων μετὰ τῶν ὅπλων ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, παραταξαμένη καὶ νικήσασα, πολλοὺς μὲν ἀνεῖλε· συλλαβοῦσα δὲ περὶ τριάκοντα τὸν ἀριθμὸν, ἀνεσταύρωσεν. ἀσφαλισαμένη δὲ τὰ κατὰ τὴν πόλιν, ἐδυνάστευε τῶν Σικυωνίων, ἔχουσα πολλοὺς στρατιώτας ἑτοίμους εἰς πάντα κίνδυνον. καὶ τὰ μὲν περὶ Πελοπόννησον ἐν τούτοις ἦν. Κάσσανδρος δ' ὁρῶν τοὺς Αἰτωλοὺς συναγωνιζομένους μὲν Ἀντιγόνῳ, πόλεμον δ'

quo facto Crateſipolis, eius uxor, ſuſcepto imperio, Sicyonios proelio domuit.

Caſſander vero videns, Aetolos cum Antigono facere,

1 Αὐτὴν Reg. 1. & Leid.

Sicyonio & quibuſdam aliis, pro amicis ſe venditantibus, interimitur. Cuius uxor Crateſipolis in adminiſtrationem ſuccedens exercitum in officio continebat, & propter benefacta eximie militibus cara erat. Perpetuo enim opem ferebat miſeris, multos inopia afflictos ſuſcipiens. Quin & prudentia in rebus gerendis inſtructa erat, & audacia, quam femina caperet, maiore. Cum enim illa propter viri obitum contemta, Sicyonii ad recuperandam libertatem cum armis concurrerent, illa conſerto proelio victrix multos interfecit, arreptoſque circiter XXX in crucem egit, & confirmato urbis ſtatu, Sicyoniis imperavit, militum quam plurimos ſecum habens, ad omne diſcrimen paratos. Atque is tum Peloponneſi erat ſtatus. Caſſander autem, Aetolos Antigono ſuppetias ferre, finitimoque interim bello cum Acarnanibus

ἔχοντας ὅμορον πρὸς Ἀκαρνᾶνας, ἔκρινε συμφέρειν ἅμα συμμάχους μὲν Ἀκαρνᾶνας ποιήσασθαι, ταπεινῶσαι δὲ τοὺς Αἰτωλούς. διόπερ ἀναζεύξας ἐκ Μακεδονίας, μετὰ δυνάμεως μεγάλης ἧκεν εἰς Αἰτωλίαν, καὶ κατεστρατοπέδευσε περὶ τὸν καλούμενον Καμπύλον ποταμόν. συναγαγὼν δὲ τοὺς Ἀκαρνᾶνας εἰς κοινὴν ἐκκλησίαν, καὶ διελθὼν, ὅτι πόλεμον ἔχουσιν ὅμορον ἐκ παλαιῶν χρόνων, συνεβούλευεν ἐκ τῶν ὀχυρῶν καὶ μικρῶν χωρίων εἰς ὀλίγας πόλεις μετοικῆσαι· ὅπως μὴ, διεσπαρμένης τῆς οἰκήσεως, ἀδυνατῶσιν ἀλλήλοις βοηθεῖν, καὶ πρὸς τὰς ἀπροσδοκήτους τῶν πολεμίων ἐπιθέσεις δυσχερῶς [1] ἀθροίζεσθαι. πεισθέντων δὲ τῶν Ἀκαρνάνων, οἱ πλεῖστοι μὲν [2] εἰς Στράτον πόλιν συνῴκησαν, ὀχυρωτάτην οὖσαν καὶ μεγίστην, Οἰνιάδαι δὲ καί τινες ἄλλοι συνῆλθον ἐπὶ Σαυρίαν, [3] Δεριεῖς δὲ μεθ' ἑτέρων εἰς Ἀγρίνιον. ὁ δὲ Κάσσανδρος ἀπολιπὼν

arma iunxit cum Acarnanibus, eorum hoſtibus;

1 Ἀθροίζονται Baſil. Vat. Reg. 1. In edd. Στρατόπολιν.
2 Εἰς Στράτον πόλιν Leid. &
3 Δοριεῖς Reg. 1.

implicitos videns, ex re ſua fore iudicavit, ſi contracta cum Acarnanibus ſocietate, Aetolos deprimeret. Magno igitur cum exercitu e Macedonia profectus, in Aetoliam venit, & iuxta fluvium, qui Campylus dicitur, caſtra locat. Hîc advocatis ad communem Acarnanibus concionem, ubi finitimo illos bello ex antiquiſſima ſeculorum memoria vexari ſolitos diſſeruiſſet, conſilium eis impertit, ut ex munitis quidem, ſed minutis, caſtellis in pauciores habitatum urbes ſe conferant, ne habitatione diſperſa mutuum ſibi ferre auxilium, & ad improviſas hoſtium impreſſiones facile congregari nequeant. Morigeratis ad hoc Acarnanibus, pars maxima Stratopolim, quae firmiſſima erat & maxima, commigrat: Oeniadae aliique nonnulli Saurian conveniunt, Derienſes cum ceteris Agrinium occupant. Tum Caſſander Lyciſcum du-

στρατηγὸν Λυκίσκον μετὰ τῶν ἱκανῶν στρατιωτῶν, τούτῳ μὲν παρήγγειλε βοηθεῖν Ἀκαρνᾶσιν· αὐτὸς δὲ μετὰ δυνάμεως παρελθὼν ἐπὶ Λευκάδος, τὴν πόλιν διὰ πρεσβείας προσηγάγετο. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν ὁρμὴν ἐπὶ τὸν Ἀδρίαν ποιησάμενος, Ἀπολλωνίαν ἐξ ἐφόδου παρέλαβεν. εἰς δὲ τὴν Ἰλλυρίδα προελθὼν, καὶ διαβὰς τὸν Ἕβρον ποταμὸν, παρετάξατο πρὸς Γλαυκίαν τὸν Ἰλλυριῶν βασιλέα. περιγενόμενος δὲ τῇ μάχῃ, πρὸς μὲν τοῦτον συνθήκας ἐποιήσατο, καθ' ἃς οὐκ ἐξῆν τῷ Γλαυκίᾳ στρατεύειν ἐπὶ τοὺς Κασσάνδρου συμμάχους· τὴν δὲ τῶν Ἐπιδαμνίων πόλιν προσαγαγόμενος, καὶ φρουρὰν ἐγκαταστήσας, ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν.

deinde rem in Illyride proſpere geſſit.

ξη'. Ἀπαλλαγέντος δὲ ἐκ τῆς Αἰτωλίας τοῦ Κασσάνδρου, συστραφέντες τῶν Αἰτωλῶν εἰς τρισχιλίους, καὶ περιχαρακώσαντες Ἀγρίνιον, ἐπολιόρκουν. τῶν δὲ κατοικούντων τὸ χωρίον ὁμολογίας ποιησαμένων, ὥστε τὴν μὲν πόλιν παραδοῦναι, τῆς δ' ἀσφαλείας τυχόν-

In Aetolia tumultus.

cem cum ſatis valida manu illic relinquit, Arcarnanibus opem ferre iuſſum. Ipſe cum exercitu Leucadem aggreſſus urbem, legationis opera ſibi aſſociat. Hinc ſubito in Adriam curſu profectus, Apolloniam primo incurſu capit; & progreſſus ad Illyriam, Hebro fluvio tranſmiſſo, ſigna cum Glaucia Illyriorum rege confert; & pugna ſuperior foedus cum eo facit, hac conditione, ut in ſocios Caſſandri arma ſumere Glauciae non liceret. Epidamniorum quoque urbem ſibi devincit; & collocato inibi praeſidio, in Macedoniam ſe recipit.

LXVIII. Digreſſo ex Aetolia Caſſandro, Aetolorum ad tria millia inter ſe conſpirantes, Agrinium, vallo & aggere cinctum, obſident. Oppidani vero cum hoſte ita tranſigunt, ut dedita urbe, receptaque incolumitate, abſ-

τας αὐτοὺς ἀπαλλαγῆναι, οὗτοι μὲν [1] οὖν πιστεύοντες ταῖς σπονδαῖς ἀπήεσαν· οἱ δ' Αἰτωλοὶ παραβάντες τὰς συνθήκας, καὶ καταδιώξαντες τοὺς οὐδὲν ἐλπίζοντας πείσεσθαι δεινὸν, πλὴν ὀλίγων πάντας ἀπέσφαξαν. ὁ δὲ Κάσσανδρος παραγενόμενος εἰς Μακεδονίαν, καὶ πυθόμενος πολεμεῖσθαι τὰς ἐν Καρίᾳ πόλεις, ὅσαι συνεμάχουν τοῖς περὶ Πτολεμαῖον καὶ [2] Σέλευκον, ἐξέπεμψε δύναμιν εἰς τὴν Καρίαν, ἅμα μὲν βουλόμενος βοηθεῖν τοῖς συμμάχοις, ἅμα δὲ σπεύδων εἰς περισπασμοὺς ἐμβαλεῖν Ἀντίγονον, ἵνα μὴ σχολὴν ἔχῃ διαβαίνειν εἰς τὴν Εὐρώπην. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς Δημήτριον τὸν Φαληρέα, καὶ Διονύσιον τὸν [3] φρουροῦντα τὴν Μουνυχίαν, προστάττων εἴκοσι ναῦς εἰς Λῆμνον ἐκπέμψαι. ἀποστειλάντων δ' αὐτῶν εὐθὺς τὰ σκάφη καὶ ναύαρχον ἐπ' αὐτῶν [4] Ἀριστοτέλη, οὗτος μὲν καταπλεύσας εἰς Λῆμνον, καὶ μεταπεμψάμενος Σέλευκον μετὰ στόλου, τοὺς Λημνίους ἔπειθεν ἀποστῆ-

Caſſandri in Cariam expeditio, ut Antigonum ab Europa arceret,

& in Lemnum,

1 Omittit Reg. 1. notatumque ſollemni eſt nota Steph.
2 Κάσσανδρον, ἔπεμψε Reg. 1.
3 Τηροῦντα in Stephan. ora ex Baſil.
4 Ἀριστοτέλην Reg. 2.

cedant. Fide igitur pactis habita, in abitu erant, cum violata tranſactionis fide Aetoli eos, qui nullum ſibi periculum timebant, perſequi, & praeter paucos, omnes concidere. Caſſander autem, in Macedoniam reverſus, ubi confoederatas Ptolemaeo & Seleuco urbes in Caria bello infeſtari audivit, exercitum in Cariam expedivit, tum ut ſociis opem ferret, tum ut mature Antigonum diſtraheret, ne otium tranſmittendi in Europam haberet. Per literas etiam Demetrium Phalerenſem & Dionyſium, praeſidii Munychiani praefectum, XX naves in Lemnum expedire iuſſit. Qui cum ſtatim navigia Ariſtotele navarcho miſiſſent, hic in Lemnum profectus, arceſſito cum claſſe Seleuco, defectionis ab Antigono Le-

ναι τῶν περὶ Ἀντίγονον. οὐ προσεχόντων δ᾽ αὐτῶν, τήν τε χώραν ἐδήωσε, καὶ τὴν πόλιν περιχαρακώσας ἐπολιόρκει. μετὰ δὲ ταῦτα Σέλευκος μὲν ἀπέπλευσεν εἰς Κῶν· Διοσκορίδης δὲ κατασταθεὶς ναύαρχος ὑπ᾽ Ἀντιγόνου, πυθόμενος τὸν πλοῦν Σελεύκου, κατῆρεν εἰς Λῆμνον, καὶ τὸν μὲν Ἀριστοτέλη ἐξέβαλεν ἐκ τῆς νήσου, τῶν δὲ νεῶν τὰς πλείους αὐτάνδρους εἷλε. Κάσσανδρος δὲ καὶ Πρεπέλαος ἀφηγοῦντο μὲν τῆς ὑπὸ Κασσάνδρου πεμφθείσης δυνάμεως εἰς τὴν Καρίαν· πυθόμενοι δὲ Πτολεμαῖον τὸν Ἀντιγόνου στρατηγὸν τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν διῃρηκέναι, καὶ αὐτὸν ἀσχολεῖσθαι περὶ τὴν ταφὴν τοῦ πατρὸς, Εὐπόλεμον ἀπέστειλαν ἐνεδρεῦσαι τοῖς πολεμίοις περὶ Κάπριμα τῆς Καρίας· συνεξέπεμψαν δ᾽ αὐτῷ πεζοὺς μὲν ὀκτακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ δισχιλίους. καθ᾽ ὃν δὴ χρόνον Πτολεμαῖος παρά τινων αὐτομόλων ἀκούσας τὴν προαίρεσιν τῶν πολεμίων, ἤθροισε μὲν τῶν πλησίον χειμαζόντων

mniis ſuaſor erat. Illis vero detrectantibus, tum agrum pervaſtabat, tum vallo circumdatam urbem obſidebat. Per haec tempora Seleucus Côn appulit: cuius adventu Dioſcorides, Antigoni praetor claſſis, audito, in Lemnum traiecit, Ariſtotelemque ex inſula eiecit, & navium pleraſque una cum viris cepit. Caſſander autem & Prepelaus agminis, quod Caſſander in Cariam miſerat, ductores erant. Hi audito, Ptolemaeum Antigoni praefectum copias in hiberna diſtribuiſſe, ipſumque in ſepultura patris occupatum, Eupolemum ad Caprima in Caria hoſtibus inſidiatum miſere, octo millibus peditum & duobus equitum millibus adiunctis. Sub idem vero tempus, conſilio hoſtium per transfugas explorato, Ptolemaeus ex proxime hiemantibus VIII peditum millia &

στρατιωτῶν πεζοὺς μὲν ὀκτακισχιλίους τριακοσίους, ἱππεῖς δὲ ἑξακοσίους. ἀνελπίστως δὲ περὶ μέσας νύκτας ἐπιβαλὼν τῷ χάρακι τῶν ἐναντίων, καὶ καταλαβὼν ἀφυλάκτους καὶ κοιμωμένους, αὐτόν τε τὸν [1] Εὐπόλεμον ἐζώγρησε, καὶ τοὺς στρατιώτας [2] συνηνάγκασε παραδοῦναι σφᾶς αὐτούς. τὰ μὲν οὖν συμβάντα περὶ τοὺς ἀποσταλέντας ὑπὸ Κασσάνδρου στρατηγοὺς εἰς τὴν Ἀσίαν, τοιαῦτ᾽ ἦν.

ξθʹ. Ἀντίγονος δὲ ὁρῶν τὸν Κάσσανδρον ἀντεχόμενον τῆς Ἀσίας, Δημήτριον μὲν τὸν υἱὸν ἀπέλιπεν ἐν τῇ Συρίᾳ, προστάξας ἐνεδρεύειν [3] τοὺς περὶ Πτολεμαῖον, οὓς ὑπώπτευεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου προάξειν μετὰ δυνάμεως ἐπὶ Συρίας· συναπέλιπε δ᾽ αὐτῷ πεζοὺς μὲν ξένους μυρίους, Μακεδόνας δὲ δισχιλίους, Λυκίους δὲ καὶ Παμφυλίους πεντακοσίους, Πέρσας δὲ τοξότας καὶ σφενδονήτας τετρακοσίους, ἱππεῖς δὲ πεντακισχιλίους, ἐλέφαντας [4] δὲ πλείους τῶν τεσσαράκοντα. πα-

Antigonus, relicto in Syria filio Demetrio, admodum iuvene, cum exercitu

1 Πρεπέλαον Reg. 2. Baſil. Ven. Vat. male. Paullo ante ἀφυλάκτως κοιμωμένους in Reg. 1. non abſone.
2 Ἠνάγκασε Reg. 1. & Leid.
3 Τοῖς περὶ Reg. 1. & ὑπώπτευεν πᾶς idem cum Leid.
4 Δὲ τρεῖς πλείους Baſil. Venet. Vat.

trecentos, & ſexcentos equites evocavit: & mediam circa noctem ex inſperato vallum hoſtis adortus, cum ſine excubiis in ſomnum effuſos obruiſſet, tum Eupolemum ipſum cepit, tum ad deditionem milites adegit. Haec ergo miſſorum a Caſſandro in Aſiam tunc fuit conditio.

LXIX. Sed Antigonus, Aſiam ſibi vindicare Caſſandrum videns, filium Demetrium in Syria cum mandatis relinquit, ut Ptolemaeanos, quos cum exercitu in Syriam progreſſuros ſuſpicio erat, inſidiis excipiat, & X M. peditum ex peregrinis, duoque millia ex Macedonibus, Lycios inſuper & Pamphylios quingentos, ſagittarioſque ac funditores ex Perſia quadringentos, quinque etiam millia equitum, & ſupra XL elephantos cum eo

& quatuor amicis, qui conſilio cum adiuvarent,

ραϰατέστησε δ' αὐτῷ ϰαὶ συμβούλους τέσσαρας, Νέαρχόν τε τὸν Κρῆτα, ϰαὶ Πύθωνα τὸν Ἀγήνορος, ὃς ϰαταβεβήϰει πρότερον ὀλίγαις ἡμέραις ἐϰ Βαβυλῶνος· πρὸς δὲ τούτοις, Ἀνδρόνιϰόν τε τὸν Ὀλύνθιον, ϰαὶ Φίλιππον, ἄνδρας πρεσβυτέρους ϰαὶ συνεστρατευϰότας τῷ Ἀλεξάνδρῳ πᾶσαν τὴν στρατείαν. ἦν γὰρ Δημήτριος ἔτι νέος τὴν ἡλιϰίαν ὡς ἂν γεγονὼς ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴϰοσιν. αὐτὸς δὲ τὴν ἄλλην δύναμιν ἔλαβε, ϰαὶ τὸ μὲν πρῶτον ὑπερβάλλων τὸν Ταῦρον, ϰαὶ περιπεσὼν χιόνι πολλῇ, [1] συχνοὺς ἀπέβαλε τῶν στρατιωτῶν. διὸ ϰαὶ πάλιν ἀναστρέψας εἰς τὴν Κιλιϰίαν, ϰαὶ μεταλαβὼν ἕτερον ϰαιρὸν, διεξῆλθε μὲν ἀσφαλέστερον τὸ προειρημένον ὄρος, παραγενόμενος δ' εἰς Κελαινὰς τῆς Φρυγίας, διεῖλε τὸ στρατόπεδον εἰς χειμασίαν. μετὰ δὲ ταῦτα τὸν στόλον ἐϰ Φοινίϰης μετεπέμψατο, Μηδίου ναυαρχοῦντος· ὃς περιτυχὼν ταῖς Πυδναίων ναυσὶν, οὔσαις τριάϰοντα ἓξ, ϰαὶ ϰαταναυμα-

ipſe uſque ad Celaenas Phrygiae progreſſus erat.

1 Πολλοὺς Reg. 1. cum Leid.

remanere iubet, conſiliariis IV adhibitis, Nearcho Cretenſi, ac Pythone Agenoris, qui paucos ante dies Babylone venerat, itemque Andronico Olynthio & Philippo, viris aetate provectis, qui militiae Alexandri per totam expeditionem ſocii fuerant. Nam iuvenis adhuc erat admodum Demetrius, quippe annos XXII natus. Ipſe Antigonus, ceteris apud ſe copiis retentis, dum Taurum ſuperare nititur, in magnam vim nivium incidit, nec parvam militum iacturam facit. Ideo retro in Ciliciam reverſus, aliamque nactus opportunitatem, minori incommodo montem illum tranſcendit, & ad Celaenas Phrygiae progreſſus, in hiberna exercitum diſtribuit. Poſt haec claſſem e Phoenicia, cui Medius praeerat, arceſſit. Huic cum forte fortuna Pydnaeorum naves XXXVI occurrerent, proelio ſubactas una cum viris in poteſta-

χήσας, [1] αὐτάνδρων τῶν σκαφῶν ἐκυρίευσε. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

ό. Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν, οἱ τῶν Συρακουσίων φυγάδες διατρίβοντες ἐν Ἀκράγαντι, παρεκάλουν τοὺς προεστηκότας τῆς πόλεως μὴ περιορᾶν Ἀγαθοκλέα [2] συσκευαζόμενον τὰς πόλεις. αἱρετώτερον γὰρ εἶναι, πρὸ [3] τοῦ τὸν τύραννον ἰσχυρὸν γενέσθαι, διαπολεμεῖν ἑκουσίως, ἢ περιμείναντας αὐτοῦ τὴν αὔξησιν, ἐξ ἀνάγκης πρὸς ἰσχυρότερον διαγωνίζεσθαι. δοξάντων δ' αὐτῶν ἀληθῆ λέγειν, ὁ μὲν δῆμος τῶν Ἀκραγαντίνων ἐψηφίσατο τὸν πόλεμον· καὶ Γελῴους μὲν καὶ Μεσσηνίους εἰς τὴν συμμαχίαν προσελάβοντο, εἰς δὲ τὴν Λακεδαιμονίαν τῶν φυγάδων τινὰς ἐξέπεμψαν, ἐντειλάμενοι πειρᾶσθαι στρατηγὸν ἄγειν τὸν δυνάμενον πραγμάτων ἀφηγήσασθαι. τοὺς γὰρ πολιτικοὺς ὑπώπτευον, ὡς ὄντας οἰκείους [4] τυραννίδος· τοὺς δ' ἔξωθεν

In Sicilia Syracuſanorum exſules Agrigentinos ad bellum in Agathoclem impulerant.

Hi, Gelois & Meſſeniis aſſumtis ſociis, a Lacedaemoniis ducem expetunt,

1 Αὐτάνδρων αὐτῶν ἐκυρίευσε ora Steph. Reg. 1. Leid.
2 Συνεσκευασμένον Reg. 1.
3 Τοῦτον Baſil.
4 Τυραννίδι Reg. 1. Leid. nulla gravi cauſa.

tem redegit. In hoc itaque ſtatu Graeciae tum Aſiaeque res erant.

LXX. In Sicilia interim Syracuſanorum exſules, Agrigenti commorantes, principes urbis exhortabantur, ne ſic praedam ſuam facere oppida ſinerent Agathoclem. Nam ultro cum tyranno belligerari, priuſquam ſe confirmaſſet, ſatius eſſe, quam ad incrementa eius uſque cunctatos, ad certamen cum potentiore ſuſcipiendum, neceſſitate cogi. Qui cum vera dicere viderentur, populus Agrigentinus per ſuffragia bellum ſcivit: adiunctiſque in ſocietatem Gelois & Meſſeniis, exſulum quoſdam cum mandatis Lacedaemonem miſerunt, ut imperatorem, qui praeeſſe rebus poſſet, inde ſecum adducere niterentur. Cives enim, ut non alienos a tyrannide, ſuſpectos habebant; ſed extraneos, ſi Timoleontis Co-

ὑπελάμβανον δικαίως ποιήσεσθαι [1] τὴν τῶν ὅλων ἐπιμέλειαν, ἀναμιμνησκόμενοι τῆς Τιμολέοντος τοῦ Κορινθίου στρατηγίας. οἱ δὲ πεμφθέντες, ὥς ποθ' ἧκον εἰς τὴν Λακωνικὴν, εὗρον Ἀκρότατον τὸν Κλεομένους τοῦ βασιλέως υἱὸν [2] προσκεκοφότα πολλοῖς τῶν νέων, καὶ διὰ τοῦτο ξενικῶν πραγμάτων ὀρεγόμενον. τῶν γὰρ Λακεδαιμονίων μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον μάχην ἀπολυόντων τῆς ἀτιμίας τοὺς ἐκ τῆς ἥττης διασωθέντας, μόνος ἐνέστη τῷ δόγματι. διόπερ αὐτὸν συνέβη καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ὀλίγοις προσκόψαι, μάλιστα δ' οἷς ἦν τῶν νόμων τὰ πρόστιμα. οὗτοι γὰρ συστραφέντες πληγάς τε [3] ἐνεφόρησαν αὐτῷ, καὶ διετέλουν ἐπιβουλεύοντες. διὰ ταῦτα δὴ ξενικῆς ἡγεμονίας ἐπιθυμῶν, ἀσμένως ὑπήκουσε τοῖς Ἀκραγαντίνοις. τὴν δ' ἀποδημίαν ποιησάμενος ἄνευ τῆς τῶν Ἐφόρων γνώμης, ἀνήχθη ναυσὶν ὀλίγαις, ὡς διαίρων ἐπ' Ἀκράγαντες. ἀπενεχθεὶς

Acrotatumque, Cleomenis regis filium, accipiunt.

1 Deſit Baſil.

2 Προσειληφότα πολλοὺς Reg. 1. cum Leid. perperam.

3 Ἐνεφορήθησαν Vat. Baſil. ἐνεφόρησαν Venet. melius. Συνεφόρησαν edd.

rinthii imperium ad cor revocarent, iuſte rerum ſummam accuraturos, exiſtimabant. Cum igitur legati in Laconiam tandem appuliſſent, Acrotatum, Cleomenis regis filium, inveniunt, plerorumque iuvenum offenſione laborantem, ideoque percupidum rerum peregrinarum. Nam cum Lacedaemonii, poſt conflictum cum Antipatro, ignominia exſolverent e clade illa elapſos, ſolus decreto ſe oppoſuerat. Hinc ergo factum erat, ut & aliorum non paucos, & maxime illos offenderet, quibus poenam leges irrogarant. Hi enim, conſpiratione inter ſe facta, verberibus hominem inceſſerant, nec inſidias ei ſtruere deſiſtebant. Hanc ob cauſam ducatus peregrini cupidus, lubenter tum Agrigentinis operam addixit. Et citra Ephororum ſententiam peregrinatione ſuſcepta, paucis cum navibus ſolvit, ut Agrigentum tranſmiſſu-

δ' ὑπ' ἀνέμων εἰς τὸν Ἀδρίαν, κατῆρε μὲν εἰς τὴν τῶν Ἀπολλωνιατῶν χώραν. καταλαβὼν δὲ τὴν πόλιν πολιορκουμένην ὑπὸ Γλαυκίου τοῦ βασιλέως τῶν Ἰλλυριῶν, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, πείσας τὸν βασιλέα συνθήκας ποιήσασθαι πρὸς τοὺς Ἀπολλωνιάτας. ἐντεῦθεν δὲ πλεύσας εἰς Τάραντα, καὶ παρακαλέσας τὸν δῆμον συνελευθεροῦν Συρακουσίους, ἔπεισε ψηφίσασθαι ναυσὶν εἴκοσι βοηθεῖν. διὰ γὰρ τὴν συγγένειαν, καὶ τὸ τῆς [1] οἰκίας σχῆμα [2] προσέπεσθαι τοῖς λόγοις αὐτοῦ πίστιν τε μεγάλην καὶ βάρος.

οα'. Τῶν δὲ Ταραντίνων περὶ τὴν παρασκευὴν ὄντων, αὐτὸς συνεκπλεύσας εἰς τὸν Ἀκράγαντα, παρέλαβε τὴν στρατηγίαν, καὶ τὸ μὲν πρῶτον μετεωρίσας τὰ πλήθη μεγάλαις ἐλπίσι, παρεστήσατο πάντας προσδοκᾶν σύντομον κατάλυσιν [3] τοῦ τυράννου. τοῦ δὲ χρόνου προϊόντος, πρᾶξιν μὲν οὐδεμίαν οὔτε τῆς πατρίδος οὔτε τῆς περὶ τὸ γένος ἐπιφανείας ἀξίαν διεπρά-

Sed Acrotatus ob ſuperbiam cunctis adeo inviſus erat,

1 Οἰχείας Baſil. Venet. Mox μετεωρήσας Baſil.
2 Προσπεσόουν Reg. 2. Baſil. Vat. 3 Τῶν τυράννων margo Steph.

rus. Sed in Adriam tempeſtate reiectus, Apolloniatarum territorio appulit. Ibi cum urbem a Glaucia Illyriorum rege obſeſſam offendiſſet, obſidionem ſolvit, rege ad foedus cum Apolloniatis percutiendum inducto. Hinc Tarentum appulſus, cum populum ad vindicandum in libertatem Syracuſios ſecum exhortaretur, auctor fuit, ut XX navium ſubſidia decernerent. Nam propter cognationem, & familiae maieſtatem, fidei ponderiſque multum cum verbis eius coniunctum eſſe putabatur.

LXXI. Dum itaque in apparatu ſunt Tarentini, ipſe Agrigentum profectus, imperium accepit, ac plebe in ſpes magnas arrecta, effecit, ut intra breve ſpatium tyrannidis deſtructionem omnes exſpectarent. At temporis progreſſu nullam neque patria, neque generis nobilitate,

ξατο· τοὐναντίον δὲ, φονικὸς ὢν καὶ [1] τῶν τυράννων ὠμότερος, προσέκοπτε τοῖς πλήθεσι. πρὸς δὲ τούτοις τὴν [2] πάτριον δίαιταν μετέβαλε, καὶ ταῖς ἡδοναῖς [3] ἐνετρύφησεν οὕτως ἀσελγῶς, ὥστε Πέρσην εἶναι δοκεῖν, καὶ οὐ Σπαρτιάτην. ἐπεὶ δὲ τῶν προσόδων τὸ πλεῖον μέρος [4] ἀνήλωσε, τὰ μὲν [5] πολιτευόμενος, τὰ δὲ διανοσφιζόμενος· τέλος [6] δὲ Σωσίστρατον ἐπιφανέστατον τῶν φυγάδων, πολλάκις δυνάμεων ἀφηγησάμενον, ἐπὶ τὸ δεῖπνον παραλαβὼν ἐδολοφόνησεν, ἐγκαλέσαι μὲν ἁπλῶς οὐδ' ὁτιοῦν ἔχων, ἐκ ποδῶν δὲ ποιήσασθαι δραστικὸν ἄνδρα, καὶ δυνάμενον ἐφεδρεῦσαι τοῖς κακῶς προϊσταμένοις τῆς ἡγεμονίας. διαβοηθείσης δὲ τῆς πράξεως, εὐθὺς οἵ τε φυγάδες [7] συνέτρεχον ἐπ' αὐτὸν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ διετέθησαν ἀλλοτρίως. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπέστησαν αὐτὸν τῆς στρατηγίας, μετ' ὀλί-

ut fugam capeſſere cogeretur.

1 Omittit Baſil.

2 Πατρίαν Baſil. tum μετεβάλετο in ſcripto H. Valeſii.

3 Ἐνετρύφα Reg. 1. Leid. & ſtatim ἀσελγῶν id. Reg.

4 Ἀνάλωσε Leid. ſatis Attice. Vid. Th. Magiſtrum in Ἀνάλωσα.

5 Πολυτελευόμενος codex H. Valeſii.

6 Deſit Reg. 1.

7 Συντρέχοντες Steph. ora, tum Reg. 1. Leid.

dignam rem peregit. Sed e contrario, quod ſanguinarius & tyrannis ipſis crudelior eſſet, offenſionem plebis incurrit. Ad haec patrium vivendi morem immutavit, & voluptatibus tam procaciter indulſit, ut Perſa videretur eſſe, non Spartanus. Poſteaquam vero maximam proventuum partem, cum (male) adminiſtrando rempublicam, tum peculando abſumſerat; tandem Soſiſtratum, inter exſules clariſſimum, qui ſaepe ductor copiarum fuerat, ad coenam invitatum, dolo interemit, nihil omnino habens, quod crimini ipſi daret, ſed tantum, ut virum ſtrenuum, & qui male gerentes imperium obſervare poterat, e medio tolleret. Quo facinore pervulgato, confeſtim exſules magno eum concurſu invadunt, & reliqui omnes abalienantur; primoque magiſtratum ei adi-

γον δὲ καὶ βάλλειν τοῖς λίθοις ἐπεχείρησαν. διόπερ φοβηθεὶς τὴν τοῦ πλήθους ὁρμὴν, νυκτὸς [1] ἔφυγε, καὶ λαθὼν διῆρεν εἰς τὴν Λακωνικήν. τούτου δ' ἀπαλλαγέντος, Ταραντῖνοι μὲν ἀπεσταλκότες εἰς Σικελίαν τὸν στόλον μετεπέμψαντο· Ἀκραγαντῖνοι δὲ καὶ Γελῷοι καὶ Μεσσήνιοι κατέλυσαν τὸν πρὸς Ἀγαθοκλέα πόλεμον, μεσιτεύσαντος τὰς συνθήκας Ἀμίλκου τοῦ Καρχηδονίου. ἦσαν δὲ τὰ κεφάλαια τῶν [2] συντεθέντων τοιάδε· τῶν Ἑλληνίδων πόλεων τῶν κατὰ Σικελίαν Ἡράκλειαν μὲν καὶ Σελινοῦντα καὶ πρὸς ταύταις Ἱμέραν ὑπὸ Καρχηδονίοις τετάχθαι, καθάπερ καὶ προϋπῆρχον, τὰς δ' ἄλλας πάσας αὐτονόμους εἶναι, τὴν ἡγεμονίαν ἐχόντων Συρακουσίων.

Tunc Agrigentini, arbitro Amilcare, cum Agathocle pacem fecerunt.

οβ'. Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀγαθοκλῆς ὁρῶν ἔρημον οὖσαν τὴν Σικελίαν στρατοπέδων πολεμίων, ἀδεῶς προσήγετο τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία· ταχὺ δὲ πολλῶν ἐγκρατὴς γενόμενος, ἰσχυρὰν κατεσκευάσατο τὴν δυνα-

Agathocles autem otio uſus eſt ad augendas opes;

1 Διέφυγε Leid. 2 Συνθηκῶν Reg. 1. Leid. Steph. margo.

munt, nec multo poſt lapidibus hominem obruere conantur. A vulgi igitur impetu ſibi metuens, noctu fuga ſibi conſulit, & clam in Laconiam tranſmittit. Poſt cuius diſceſſum Tarentini claſſem in Siciliam expeditam revocant. Agrigentini vero Geloique & Meſſenii bellum cum Agathocle componunt, Amilcare Carthaginienſi foederis ſequeſtro. Cuius haec erant capita: ut de Graecis in Sicilia civitatibus, Heraclea, Selinus, & Himera, ſicut antea fuiſſent, in ditione Carthaginienſium manerent; aliae vero omnes, Syracuſanis imperium obtinentibus, iuris ſui forent.

LXXII. Exinde vacuam hoſtilibus copiis Siciliam videns Agathocles, ſecure oppida & caſtella ditioni ſuae adiecit. Et plurimis brevi ſubactis, firmum ſibi princi-

στείαν. καὶ γὰρ συμμάχων πλῆθος, καὶ προσόδους ἁδρὰς, καὶ στρατόπεδον ἀξιόλογον περιεποιήσατο. χωρὶς γὰρ τῶν συμμάχων καὶ τῶν [1] ἄλλων τῶν ἐκ Συρακουσῶν καταγραφέντων εἰς τὴν στρατείαν, μισθοφόρους ἐπιλέκτους εἶχε, πεζοὺς μὲν μυρίους, ἱππεῖς δὲ τρισχιλίους πεντήκοντα. ἐποιήσατο δὲ καὶ παρασκευὴν ὅπλων καὶ βελῶν παντοδαπῶν, εἰδὼς τοὺς Καρχηδονίους ἐπιτετιμηκότας τῷ Ἀμίλκᾳ περὶ τῶν συνθηκῶν, [2] συντόμως δὲ πρὸς αὐτὸν τὸν πόλεμον ἐξοίσοντας. καὶ τὰ μὲν περὶ Σικελίαν ἐν τούτοις τοῖς χρόνοις τοιαύτην ἔσχε τὴν κατάστασιν. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, Σαμνῖται διαπολεμοῦντες Ῥωμαίοις ἔτη πλείονα περὶ τῆς ἡγεμονίας, [3] Πλειστικὴν μὲν, φρουρὰν ἔχουσαν Ῥωμαϊκὴν ἐξεπολιόρκησαν· Σωρανοὺς δ᾽ ἔπεισαν κατασφάξαι μὲν τοὺς παρ᾽ αὐτοῖς Ῥωμαίους, συμμαχίαν δὲ πρὸς Σαμνίτας συνθέσθαι. μετὰ δὲ ταῦτα

praeſertim Carthaginienſibus minus fidens.

In Italia bellum cum Samnitibus vario Marte continuatum.

1 Ἄλλων τῶν non ſunt in Reg. 2. Ven. & Baſ.

2 Deſiderantur uſque καὶ τὰ in Reg. 1. proptereaque ſtigmate a Steph. notantur.

3 Πλειστικὴν Baſil.

patum comparavit. Nam ſociorum multitudine, redituumque ubertate, ac valido exercitus robore auctus fuit. Praeter confoederatos enim, alioſque e Syracuſis militiae adſcriptos, mercenarios habebat delectos, x peditum millia, & ter mille quinquaginta equites: armorum praeterea telorumque omnis generis apparatu ſe inſtituit, praeviſum habens, quod reprehenſo propter foedus Amilcare, Carthaginienſes brevi bellum ſibi illaturi eſſent. Siciliae itaque res ea tempeſtate huiuſmodi ſtatum habebant. In Italia vero Samnites, iam complures annos cum Romanis de imperio belligerantes, Pliſticam, Romano praeſidio firmatam, expugnant, & Soranos inducunt, ut, mactatis inibi Romanis, cum Samnitibus foedus ſocietatis faciant. Poſt haec dum Satriculam oppu-

Ῥωμαίων Σατικόλαν πολιορκούντων, ἐπεφάνησαν μετὰ δυνάμεως ἁδρᾶς, σπεύδοντες λῦσαι τὴν πολιορκίαν. γενομένης οὖν μάχης ἰσχυρᾶς, πολλοὶ μὲν παρ᾽ ἀμφοτέρων ἀνῃρέθησαν, τέλος δὲ ἐπὶ τοῦ προτερήματος ἐγένοντο Ῥωμαῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐκπολιορκήσαντες τὴν πόλιν, ἐπῄεσαν ἀδεῶς τὰ πλησίον πολίσματα καὶ χωρία προσαγόμενοι. τοῦ δὲ πολέμου περὶ τὰς ἐν Ἀπουλίᾳ πόλεις συνεστῶτος, οἱ μὲν Σαμνῖται πάντας τοὺς ἐν ἡλικίαις στρατείας ὄντας καταγράψαντες, ἐστρατοπέδευσαν πλησίον τῶν πολεμίων, ὡς περὶ τῶν ὅλων κριθησόμενοι. ἃ δὴ πυθόμενος ὁ δῆμος τῶν Ῥωμαίων, καὶ [1] διαγωνιάσας περὶ τοῦ μέλλοντος, δύναμιν προέπεμψε πολλήν. εἰωθότες δ᾽ ἐν τοῖς [2] ἐπικινδύνοις καιροῖς αὐτοκράτορα τοῦ πολέμου καθιστάναι τινὰ τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν, προεχειρίσαντο τότε Κόϊντον Φάβιον, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ Κόϊντον [3] Αὔλιον ἵππαρ-

1 Διαγωνίσας Baſil. διαγωνισάμενος Leid. Mox προὔπεμφε Reg. 1.
2 Κινδύνοις Baſil. & καθιστᾷν cum Reg. 2.
3 Ὤλιον Baſil. Vat. Venet. & Sigonii liber, & ſemper quidem. In edd. Αἴλιον. Paullo ante τότε μὲν προεχ. Reg. 1. non male.

gnant Romani, cum numeroſo exercitu ſuperveniunt, obſidionem ſolvere properantes. Validum ergo proelium initur, & multis utrinque caeſis, ſuperiores tandem fuerunt Romani; & expugnata poſt conflictum urbe, vicina quoque oppida & caſtella aggreſſi ſubiungunt. Iamque bellum ad urbes Apuliae translatum erat, cum Samnites omnibus, qui ad militiam per aetatem idonei eſſent, conſcriptis, proxime hoſtem, tanquam de ſumma rei decertaturi, caſtra poſuerunt. Populus ergo Romanus, de eventu ſollicitus, magnam vim militum eo miſit. Et quia periculoſis temporibus aliquem ex nobiliſſimis viris imperatorem cum ſumma poteſtate bello praeficere ſolebant, Q. Fabium tunc Dictatorem, cumque eo Q. Au-

χον. οὗτοι δὲ τὰς δυνάμεις παραλαβόντες, παρετάξαντο πρὸς τοὺς Σαμνίτας περὶ τὰς καλουμένας Λαυστόλας, καὶ πολλοὺς τῶν στρατιωτῶν ἀπέβαλον. τροπῆς δὲ γενομένης καθ' ἅπαν τὸ στρατόπεδον, ὁ μὲν Αὔλιος, καταισχυνθεὶς ἐπὶ τῇ φυγῇ, μόνος ὑπέστη [1] τῷ τε πλήθει τῶν πολεμίων, οὐ κρατήσειν ἐλπίζων, ἀλλ' ἀήττητον τὴν πατρίδα τὸ καθ' αὑτὸν μέρος ἀποδεικνύων. οὗτος μὲν οὖν οὐ μετασχὼν τοῖς πολίταις τῆς κατὰ τὴν φυγὴν αἰσχύνης, ἰδίᾳ περιεποιήσατο θάνατον ἔνδοξον. οἱ δὲ Ῥωμαῖοι φοβηθέντες μὴ τὰ κατὰ τὴν Ἀπουλίαν πράγματα τελέως ἀποβάλωσιν, ἀποικίαν ἐξέπεμψαν εἰς [2] Λουκερίαν πόλιν ἐπιφανεστάτην τῶν ἐν τοῖς τόποις· ἐκ ταύτης δὲ ὁρμώμενοι διεπολέμουν τοῖς Σαμνίταις, οὐ κακῶς τῆς ἀσφαλείας προνοησάμενοι. διὰ γὰρ ταύτην τὴν πόλιν οὐ μόνον ἐν τούτῳ τῷ πολέμῳ [3] ἐπροτέρησαν, ἀλλὰ καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα γε-

1 Τῷ τε omnes. Λουχρίαν Reg. 1. Λουχείαν edd.
2 Λοχρίαν Baſil. Vat. Ven. Leid. 3 Ἐπροετ. Baſil. προετ. vulgo.

lium magiſtrum equitum crearunt. Hi, copiis aſſumtis, cum Samnitibus ad Lauſtulas (ut vocantur) acie collata, multos ſuorum amiſere. Totoque iam exercitu vertente terga, Aulius, quod eum fugae puderet, ſolus hoſtium multitudini reſtitit; non quidem victorem ſe fore ſperans, ſed ut patriam ſua ex parte invictam oſtenderet. Hic igitur fugae turpitudinem non participans cum civibus, glorioſam privatim ſibi mortem conſcivit. Tum, ne prorſus iacturam facerent Apuliae, veriti Romani, Luceriam, clariſſimam locis illis urbem, colonos miſerunt. Inde eruptiones in Samnites factae. Nec male hoc pacto commoditatibus ſuis proſpexere. Nam urbis huius adiumento non in hoc tantum bello victores abierunt, ſed poſt etiam ad noſtram uſque tempeſtatem urbe hac,

νομένους ἕως τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων διετέλεσαν ὁρμητηρίῳ χρώμενοι κατὰ τῶν πλησίον ἐθνῶν.

Olymp. CXVI, 4.

Callantiani, Iſtriani & finitimi populi, cum a Lyſimacho defeciſſent,

ογ'. Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πράξεων τέλος ἐχουσῶν, Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Θεόφραστος· ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπατοι κατεστάθησαν Μάρκος Πόπλιος καὶ Γάϊος Σουλπίκιος. ἐπὶ δὲ τούτων, Καλλαντιανοὶ κατοικοῦντες ἐν [1] τοῖς ἀριστεροῖς μέρεσι τοῦ Πόντου, καὶ φρουρὰν ἔχοντες παρὰ τοῦ Λυσιμάχου, ταύτην ἐξέβαλον καὶ τῆς αὐτονομίας ἀντείχοντο. ὡσαύτως δὲ τήν τε τῶν Ἰστριανῶν [2] πόλιν καὶ τὰς ἄλλας τὰς πλησιοχώρους ἐλευθερώσαντες, συνέθεντο συμμαχίαν ὡς κοινῇ πολεμεῖν τῷ δυνάστῃ· προσελάβοντο δὲ εἰς τὴν φιλίαν τῶν τε Θρᾳκῶν καὶ Σκυθῶν τοὺς ὁμοροῦντας, ὥστε τὸ πᾶν εἶναι σύστημα βάρος ἔχον, καὶ δυνάμενον ἁδραῖς δυνάμεσιν ἀντιτάσσεσθαι. ὁ δὲ Λυσίμαχος, πυθόμενος τὰ πεπραγμένα, μετὰ τῆς δυ-

is cum infeſto exercitu profectus

1 Τοῖς ἐν ἀριστερᾷ Baſil. Reg. 2. & ora Steph.

2 Non invenit in ſuo Leid. & poteſt intelligi.

tanquam arce belli, adverſus gentes finitimas perpetuo uſi fuerunt.

LXXIII. Rebus huius anni ad eum perductis finem, Theophraſtus Athenis ſummum magiſtratum accepit, Romae vero Conſules creati ſunt M. Poetelius & C. Sulpicius. Tum Callantiani, tractus ad Pontum ſiniſtri accolae, praeſidium a Lyſimacho impoſitum eiiciunt, ſeque in libertatem vindicant. Eodem modo etiam liberata Iſtrianorum urbe, & finitimis, ad bellum commune Principi inferendum foedus ineunt: quin & Thracum & Scytharum populos conterminos amicitia ſibi adſtringunt. Totum itaque agmen tantae erat gravitatis tantique roboris, ut cum numeroſiſſimis etiam copiis acie congredi poſſet. Quae ubi facta cognovit Lyſimachus, cum exer-

cunctos per- domuit,

νάμεως ὥρμησεν ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας· ποιούμενος δὲ τὴν πορείαν διὰ τῆς Θρᾴκης, καὶ τὸν Αἷμον ὑπερβαλὼν, κατεστρατοπέδευσε πλησίον [1] τῆς Ὀδησσοῦ. πολιορκίαν δὲ συστησάμενος, ταχὺ τοὺς ἔνδον κατεπλήξατο, καὶ δι' ὁμολογίας παρέλαβε τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα τῷ παραπλησίῳ τρόπῳ [2] τοὺς Ἰστριανοὺς ἀνακτησάμενος, ἀνέζευξεν ἐπὶ [3] Καλλαντιανούς. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἧκον οἵ τε Σκύθαι καὶ Θρᾷκες σὺν πολλῇ δυνάμει, βοηθήσοντες τοῖς συμμάχοις κατὰ τὰς συνθήκας. οἷς ἀπαντήσας Λυσίμαχος, καὶ συμβαλὼν [4] ἐξ ἐφόδου, τοὺς μὲν Θρᾷκας καταπληξάμενος, ἔπεισε μεταθέσθαι· τοὺς δὲ Σκύθας ἐκ παρατάξεως νικήσας, καὶ πολλοὺς [5] ἀνελὼν, τούτων μὲν τοὺς ὑπολειφθέντας ἐδίωξεν ἐκτὸς τῶν ὅρων· τὴν δὲ τῶν [6] Καλλαντιανῶν πόλιν περιστρατοπεδεύσας, συνεστήσατο πολιορκίαν, φιλοτιμούμενος ἐκ παντὸς τρόπου κολάσαι

1 Τῆς Ὀδισσοῦ Leid.

2 Articulum omittit Baſil.

3 Καλαντίαν Reg. 1. ſi Καλλατίαν ſcribas, bene. Vid. L. XX, 113.

4 Ὡς ἐξ ἐφόδου Reg. 1. & margo Steph.

5 Ἀνεῖλε, καὶ τούτων Reg. 1. Leid. pari ſententia.

6 Καλλαντίνων iidem.

citu adverſum rebelles contendit, & facto per Thraciam itinere, cum Aemum ſuperaſſet, iuxta Odeſſum caſtra metatur. Quam obſidione cinctam, conterritis oppidanis, in deditionem pactione accepit. Hinc Iſtrianis ſimili modo recuperatis, in Callantianos movit. Sub quod tempus Scythae & Thraces magnis viribus ex foedere ſociis opitulatum ſupervenere. Quibus obviam progreſſus Lyſimachus, ſignis e veſtigio illatis, Thraces perterritos ad tranſitionem induxit: Scythas vero acie collata victos magno numero concidit, & reliquos e finibus ſubmovit. Inde caſtris urbem Callantianorum circumdatam obſedit, id omni ſtudio contendens unice, ut defectio-

τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως. περὶ ταῦτα δ᾽ ὄντος αὐτοῦ παρῆσάν τινες ἀπαγγέλλοντες, ὅτι δύο δυνάμεις ἀπέσταλκεν Ἀντίγονος [1] ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Καλλαντιανοῖς, τὴν μὲν πεζῇ, τὴν δὲ κατὰ θάλασσαν· καὶ ὅτι τῷ μὲν στόλῳ Λύκων ὁ στρατηγὸς παραπέπλευκεν εἰς τὸν Πόντον· Παυσανίας δ᾽ ἔχων οὐκ ὀλίγους στρατιώτας, περὶ τὸ καλούμενον Ἱερὸν κατεστρατοπέδευσεν. ἐφ᾽ οἷς ὁ Λυσίμαχος διαταραχθεὶς, ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας [2] ἀπέλιπε τοὺς ἱκανοὺς στρατιώτας· τὸ δὲ κράτιστον τῆς δυνάμεως ἀναλαβὼν αὐτὸς ἠπείγετο, σπεύδων συνάψαι τοῖς πολεμίοις. [3] παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὴν κατὰ τὸν Αἷμον ὑπερβολὴν, εὗρε Σεύθην τὸν βασιλέα τῶν Θρακῶν ἀφεστηκότα πρὸς Ἀντίγονον, καὶ μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν φυλάσσοντα τὰς παρόδους. συνάψας δ᾽ αὐτῷ μάχην ἐφ᾽ ἱκανὸν χρόνον, τῶν τε ἰδίων ἀπέβαλεν οὐκ ὀλίγους, καὶ τῶν πολεμίων [4] ἀνελὼν παμπληθεῖς, ἐβιάσατο τοὺς βαρβά-

1 Βοηθήσων τοῖς iidem. Mox καὶ διότι τῷ Baſil. Reg. 2.
2 Κατέλιπε Reg. 1. cum Leid.
3 Παραγινόμενος Reg. 1.
4 Ἀνεῖλε παμπλ. βιασάμενος τοὺς βαρβάρους marg. St. Reg. 1. Leid.

nis auctores puniret. His dum occupatur, nuntiatum venerunt quidam, duos Antigonum exercitus Callantianis ſubſidio miſiſſe, unum terra, alterum mari; iamque Lyconem praefectum cum claſſe Ponto imminere, & Pauſaniam cum manu haud exigua ad Hieron, (id eſt, ſacrum,) quod vocatur, caſtra poſuiſſe. Quo perturbatus nuntio Lyſimachus, non mediocrem in obſidione manum reliquit; robur autem exercitus feſtinanter abduxit, cum hoſte manus conferere maturans. Iamque Aemum tranſiturus, Seuthen Thracum regem invenit defeciſſe ad Antigonum, multiſque armatis tranſitum montis cuſtodire. Proelio igitur commiſſo diutiſſime, multiſque ſuorum amiſſis, & plurimis hoſtium interfectis, vi

& Antigoni copias, Callantianis auxilio miſſas, proelio vicit.

ρους. ἐπιφανεὶς δὲ καὶ τοῖς περὶ τὸν Παυσανίαν, καὶ καταλαβὼν αὐτοὺς εἰς δυσχωρίας συμπεφευγότας, ταύτας τ' ἐξεπολιόρκησε, καὶ Παυσανίαν ἀνελὼν, τῶν στρατιωτῶν οὓς μὲν ἐλύτρωσεν, οὓς δ' εἰς τὰς ἰδίας τάξεις διένειμε. τὰ μὲν οὖν περὶ Λυσίμαχον ἐν τούτοις ἦν.

Poſt haec Antigonus Teleſphorum cum claſſe in Peloponneſum miſit ad civitates in libertatem vindicandas.

οδ'. Ὁ δ' Ἀντίγονος ἀποτυχὼν ταύτης τῆς ἐπιβολῆς, ἐξέπεμψε Τελεσφόρον εἰς Πελοπόννησον, δοὺς αὐτῷ πεντήκοντα ναῦς, καὶ στρατιώτας τοὺς ἱκανοὺς, καὶ τὰς πόλεις ἐλευθεροῦν ἐνετείλατο. τοῦτο γὰρ πράξας ἤλπιζε [1] πίστιν κατασκευάζειν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν, ὅτι πρὸς ἀλήθειαν φροντίζει τῆς αὐτονομίας αὐτῶν, καὶ ἅμα γινώσκειν ὑπέλαβε τὰ Κασσάνδρου πράγματα. ὁ δὲ Τελεσφόρος ἐπειδὴ τάχιστα κατέπλευσεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, ἐπῆλθε τὰς ὑπ' Ἀλεξάνδρου φρουρουμένας πόλεις, καὶ [2] πάσας ἠλευθέρωσε, πλὴν Σικυῶνος καὶ Κορίνθου. ἐν ταύταις γὰρ Πολυσπέρ-

1 Πιστὸν ἑαυτὸν κατασκευάζειν marg. Steph. Reg. 1. Leid.

2 Ἠλευθέρωσε τὰς ἄλλας ἄνευ Σικυῶνος Reg. 1.

Barbaros ſubmovit. Tum etiam Pauſanianos invadit, in anguſtiis, quorſum confugerant, illos nactus. Has expugnat, & Pauſania interemto, milites partim accepto pretio dimiſit, partim in ordines ſuos diſtribuit. Lyſimachi ergo res ita ſe habebant.

LXXIV. Antigonus vero, cum hic conatus non ſucceſſiſſet, Teleſphorum, L navium claſſe & non mediocribus copiis inſtructum, in Peloponneſum miſit, cum mandato, ut Graeciae urbes in libertatem vindicaret. Hoc enim facto fidem ſe Graecis facturum ſperabat, quod revera libertatis ipſorum curam gereret; & hac ſimul ratione exploraturum ſe res Caſſandri, arbitrabatur. Teleſphorus igitur, quamprimum in Peloponneſum appulit, munitas Alexandri praeſidiis urbes adiit, omneſque, excepta Sicyone ac Corintho, liberavit. In illis enim

χων διέτριβε, [1] δυνάμεις ἁδρὰς ἔχων, καὶ πιστεύων ταύταις τε καὶ ταῖς τῶν τόπων ὀχυρότησιν. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Φίλιππος ὑπὸ Κασσάνδρου πεμφθεὶς στρατηγὸς εἰς τὸν πρὸς Αἰτωλοὺς πόλεμον, ὡς τάχισθ' ἧκεν εἰς τὴν Ἀκαρνανίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρει λεηλατεῖν τὴν Αἰτωλίαν, μετ' ὀλίγον δὲ πυθόμενος Αἰακίδην τὸν Ἠπειρώτην εἰς τὴν βασιλείαν διεληλυθότα, καὶ δύναμιν ἁδρὰν συνηθροικότα, ταχέως ὥρμησεν ἐπ' αὐτόν. ἔσπευδε γὰρ κατ' ἰδίαν διαγωνίσασθαι πρὶν ἢ συμμίξαι τὴν τῶν Αἰτωλῶν δύναμιν. εὑρὼν δὲ τοὺς Ἠπειρώτας ἑτοίμους εἰς μάχην, ἐξ ἐφόδου συνῆψεν εἰς χεῖρας· καὶ πολλοὺς μὲν ἀνεῖλεν, οὐκ ὀλίγους δ' ἐζώγρησεν, ἐν οἷς συνέβαινεν εἶναι καὶ τῶν αἰτίων τῆς τοῦ βασιλέως καθόδου περὶ πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν, οὓς δήσας ἀπέστειλε πρὸς Κάσσανδρον. τῶν δὲ περὶ τὸν Αἰακίδην ἀθροισθέντων ἐκ τῆς

Philippus vero, Caſſandri frater, in Aetolos & Epirotas bellum geſſit,

eoſque duplici proelio vicit,

1 Δύναμιν ἁδρὰν Reg. 1.

Polyſperchon cum numeroſis copiis ſubſiſtebat, tum his, tum locorum firmitate confiſus. Dum vero haec aguntur, Philippus, a Caſſandro ad bellum cum Aetolis gerendum dux miſſus, ſimulac cum exercitu in Acarnaniam pervenit, principio quidem Aetoliam depopulari aggreditur; ſed non multo poſt, ubi Aeaciden Epirotam, in regnum iam reverſum, validum coëgiſſe exercitum audivit, ſine mora in eum contendit. Nam ſeorſum cum eo decertare, priuſquam Aetolorum ſe copiae admiſcuiſſent, properabat. Cumque paratos ad conflictum Epirotas inveniret, primo ſtatim adventu manus cum illis conſeruit, multoſque interfecit, nec paucos cepit: inter quos accidit, ut circiter quinquaginta eſſent de illorum factione, qui reducendi regis auctores fuerant; quos vinctos Caſſandro tranſmiſit. Cumque Aeacidani,

φυγῆς, καὶ τοῖς Αἰτωλοῖς συμμιξάντων, πάλιν ἐπελθὼν ὁ Φίλιππος μάχῃ ἐκράτησε, καὶ πολλοὺς ἀνεῖλεν· ἐν οἷς ἦν καὶ Αἰακίδης ὁ βασιλεύς. ἐν ὀλίγαις δ' ἡμέραις τηλικαῦτα ποιήσας προτερήματα, κατεπλήξατο πολλοὺς τῶν Αἰτωλῶν ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τὰς ἀνοχύρους πόλεις ἐκλιπεῖν, εἰς δὲ τὰ [1] δυσβατώτατα τῶν ὀρῶν συμφυγεῖν μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν Ἑλλάδα πραχθέντα τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

horumque regem Aeacidam interemit.

οε'. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Κάσσανδρος ὁ τῆς Ἀσίας κυριεύων, πιεζόμενος τῷ πολέμῳ, διελύσατο πρὸς Ἀντίγονον, ἐφ' ᾧ τοὺς μὲν στρατιώτας παραδώσειν πάντας Ἀντιγόνῳ· τὰς δ' Ἑλληνίδας πόλεις αὐτονόμους [2] ἀφήσειν· τὴν δὲ σατραπείαν, ἣν πρότερον εἶχε, δωρεὰν καθέξειν, βέβαιος ὢν φίλος Ἀντιγόνῳ. δοὺς δὲ περὶ τούτων ὅμηρον Ἀγάθωνα τὸν ἀδελφὸν, καὶ μετ'

In Aſia Aſander, Cariae praefectus, bello oppreſſus, in Antigoni partes conceſſit.

1 Δύσβατα Steph. ora.

2 Ἀφήσει Vatic. Baſil. Tum τὰς δὲ σατραπείας δωρεὰς, ἃς προτ. εἶχε καθέξει Vat. Baſ. Ven. Reg. 2. ora St. quae tamen una cum Reg. 2. καθέξειν. Statim φ. Ἀντιγόνου R. 1.

ex fuga recollecti, Aetolis ſe adiunxiſſent, aggreſſus illos denuo Philippus pugna vicit, multoſque interemit, quorum in turba Aeacides etiam rex erat. Intra pauxillum ergo dierum tantis rebus tam proſpere geſtis, multos Aetolorum adeo perterruit, ut deſertis urbibus non ſatis firmis, in difficillimos aditu montes cum uxoribus & liberis confugerent. Atque res per Graeciam geſtae hunc tum finem habebant.

LXXV. In Aſia vero Caſſander, licet Aſiae iam imperaret, tamen, quia mole belli gravabatur, cum Antigono hac conditione tranſegit, ut milites omnes Antigono traderet, & Graecis urbibus iuris ſui libertatem concederet, ac ſatrapiam, quam prius habuerat, tanquam donum retineret, firmus Antigono deinceps amicus. Horum cauſa obſidem illi fratrem Agathonem dedit. Sed

ὀλίγας ἡμέρας μεταμεληθεὶς ἐπὶ ταῖς συνθήκαις, τὸν μὲν ἀδελφὸν ἐξέκλεψεν ἐκ τῆς ὁμηρείας· πρὸς δὲ Πτολεμαῖον καὶ [1] Σέλευκον διαπρεσβευσάμενος, ἠξίου βοηθεῖν τὴν ταχίστην. ἐφ' οἷς Ἀντίγονος [2] δεινοπαθήσας, δύναμιν ἀπέστειλεν ἐπὶ τὴν ἐλευθέρωσιν τῶν πόλεων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλασσαν, τοῦ μὲν στόλου ναύαρχον ἀποδείξας Μήδιον, τοῦ δὲ στρατοπέδου καταστήσας στρατηγὸν Δόκιμον. οὗτοι δὲ παραγειόμενοι πρὸς τὴν πόλιν τῶν Μιλησίων, τούς τε πολίτας ἐκάλουν ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν, καὶ τὴν φρουρουμένην ἄκραν ἐκπολιορκήσαντες, εἰς αὐτονομίαν ἀποκατέστησαν τὸ πολίτευμα. περὶ ταῦτα δ' ὄντων τούτων, Ἀντίγονος Τράλλεις ἐξεπολιόρκησεν· εἰς δὲ [3] Καῦνον παρελθὼν, καὶ τὸν στόλον μεταπεμψάμενος, εἷλε καὶ ταύτην τὴν πόλιν, πλὴν τῆς ἄκρας. ταύτην δὲ περιχαρακώσας, καθ' ὃ μέρος ἦν προσμάχεσθαι, συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο. ἐπὶ δὲ [4] τὴν Ἴασον πόλιν

Mox, mutato conſilio, de novo deficit.

Quo facto Antigonus terra marique Cariam ſubigit.

1 Κάσσανδρον Reg. 1. & 2. Leid.
2 Ἀναβοήσας Baſil. Vatic. Ven.
3 Πεύκανον ora St. Reg. 1. Leid.
4 Τὴν Ἰασύνων Reg. 1. Leid.

poſt dies non multos, cum pactorum illum poeniteret, fratrem e cuſtodia ſurripuit, & legatione ad Ptolemaeum & Seleucum miſſa, ut quam primum ſibi auxilia ferrent, contendit. Quod indigniſſime ferens Antigonus, terra marique copias ad liberationem urbium miſit, & claſſi Medium navarchum, terreſtri autem agmini Docimum imperatorem praepoſuit. Hi ad urbem Mileſiorum profecti, cives ad libertatem invitant, arcemque praeſidio munitam expugnant, legeſque ſuas reipublicae reſtituunt. His dum illi occupantur, Antigonus Tralleis expugnat, & Caunum progreſſus, arceſſita claſſe, etiam hanc urbem capit, praeter arcem. Quam vallo cinctam, ex qua parte invadi poterat, continuis aſſultibus impetit. Miſſus erat cum ſat valida manu Ptolemaeus ad Ia-

ἐκπεμφθεὶς Πτολεμαῖος μετὰ δυνάμεως ἱκανῆς, ἠναγκάσθη προσθέσθαι τοῖς περὶ Ἀντίγονον. αὗται μὲν οὖν τῆς Καρίας οὖσαι τοῦτον τὸν τρόπον ὑπετάγησαν Ἀντιγόνῳ. μετ᾽ ὀλίγας δ᾽ ἡμέρας ἐλθόντων πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν παρ᾽ Αἰτωλῶν καὶ Βοιωτῶν, πρὸς μὲν τούτους συμμαχίαν [1] συνέθετο· τῷ δὲ Κασσάνδρῳ συνελθὼν εἰς λόγους ὑπὲρ εἰρήνης περὶ τὸν Ἑλλήσποντον, ἀπῆλθεν ἄπρακτος, οὐ δυναμένων αὐτῶν οὐδαμῶς συμφωνῆσαι. διόπερ ὁ Κάσσανδρος ἀπογνοὺς τὰς διαλύσεις, διέγνω τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων πάλιν ἀντέχεσθαι. ἀναζεύξας οὖν μετὰ τριάκοντα νεῶν εἰς [2] Ὠρεὸν, ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. ἐνεργῶς δ᾽ αὐτοῦ ταῖς προσβολαῖς χρωμένου, καὶ τοῦ πολίσματος ἤδη κατὰ κράτος ἁλισκομένου, παρεγένετο βοηθήσων τοῖς Ὠρίταις Τελεσφόρος μὲν ἐκ Πελοποννήσου μετὰ νεῶν εἴκοσι καὶ στρατιωτῶν χιλίων, Μήδιος δ᾽ ἐκ τῆς Ἀσίας, ἔχων ναῦς ἑκατόν. οὗτοι δ᾽ ὁρῶντες ἐφορμούσας τῷ λιμένι τὰς τοῦ Κασσάνδρου ναῦς, πῦρ

Aſander vero, claſſe Graeciam petens, cum Teleſphoro & Medio confligit.

1 Συνέθεντο Baſil. Mox συνεισελθὼν Reg. 1. 2 Ὡραιὸν Baſil.

ſum urbem. Is cum Antigono ſe coniungere cogitur. Et hae tum Cariae urbes in ditionem Antigoni venerunt. Poſt dies inde paucos, cum Aetolorum & Boeotorum legati adveniſſent, ſocietatem cum illis fecit. Hinc cum Caſſandro ad Helleſpontum de pace ad colloquium congreſſus, re infecta diſceſſit, quandoquidem nullo pacto inter eos convenire poterat. Caſſander itaque, pacificationis ſpe abiecta, res Graeciae ſibi vindicare iterum conſtituit. Ideo cum XXX navium claſſe profectus, Oreum urbem obſidione cinxit. Cumque oppugnationi ſtrenue incumberet, & iam oppidum vi caperetur, Teleſphorus e Peloponneſo cum XX navibus & CIↃ armatis, Medius autem ex Aſia cum C navibus, Oritis auxiliatum venere. Qui naves Caſſandri, in portu ſtationem habentes,

[1] ἐνῆκαν, καὶ τέσσαρας μὲν κατέκαυσαν, παρ' ὀλίγον δὲ καὶ πάσας διέφθειραν· τοῖς δ' ἐλαττουμένοις παραγενομένης βοηθείας ἐξ Ἀθηνῶν, [2] ἐπέπλευσαν οἱ περὶ Κάσσανδρον καταφρονοῦσι τοῖς πολεμίοις. συμβαλόντες δ' αὐτοῖς μίαν μὲν κατέδυσαν, τρεῖς δ' αὐτάνδρους ἔλαβον. καὶ τὰ μὲν πραχθέντα περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Πόντον τοιαῦτα ἦν.

οστ'. Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, Σαμνῖται μὲν μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐπῄεσαν πορθοῦντες τῶν κατ' Ἰταλίαν πόλεων ὅσαι τοῖς ἐναντίοις συνηγωνίζοντο· οἱ δ' ὕπατοι τῶν Ῥωμαίων μετὰ στρατοπέδου παραγενόμενοι, παραβοηθεῖν ἐπειρῶντο τοῖς κινδυνεύουσι τῶν συμμάχων. [3] ἀντεστρατοπεδεύσαντο δὲ τοῖς πολεμίοις περὶ Κίνναν πόλιν, καὶ ταύτην μὲν εὐθὺς ἐῤῥύσαντο τῶν ἐπικειμένων φόβων· μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας ἐκταξάντων ἀμφοτέρων τὰς δυνάμεις, ἐγένετο μάχη καρτερὰ, In Italia quae inter Romanos & Samnites porro geſta ſint commemorantur.

1 Ἐννῆκαν, & paullo ante ἐφορμώσας, Baſil.

2 Ἔπλευσαν — καταφρονοῦντες τῶν πολεμίων Reg. 1. marg. Steph. Leid. qui quoque συμβαλόντες δ' αὐτοῖς omittunt. Poſt pauca τὸν Πόντον Reg. 1. unde τὸν reſtituo.

3 Ἀντιστρατοπεδεύσαντες δὲ — πόλιν, ταύτην μὲν Reg. 1. quod cultius.

conſpicati, IV flammis iniectis cremarunt, & ceteras omnes quin corrumperent, parum aberat. Cumque ſuccumbentibus auxilium Athenis adveniſſet, Caſſander in hoſtem, cui deſpicatui erat, denuo invehitur; commiſſoque proelio unam demergit, & III una cum viris capit. Res igitur per Graeciam & Pontum geſtae ita ſe habebant.

LXXVI. In Italia Samnites oppida Italiae, quotquot adverſariorum partibus addicta erant, incurſata populabantur. At Romani Conſules, cum exercitu illuc profecti, ut ſociis in periculo verſantibus ſuccurrerent, operam dabant. Caſtriſque e regione hoſtium ad Cinnam poſitis, urbem ſtatim ab imminente terrore liberarunt. Pauciſque diebus poſt, explicatis utrinque aciebus, pugna

καὶ συχνοὶ παρ᾽ [1] ἀμφοτέροις ἔπεσον. τὸ δὲ τέλος οἱ Ῥωμαῖοι βιασάμενοι, κατὰ κράτος περιεγένοντο τῶν πολεμίων. ἐπὶ πολὺν δὲ [2] τόπον χρησάμενοι τῷ διωγμῷ, πλείους τῶν μυρίων ἀνεῖλον· καὶ τῆς μάχης ἀγνοουμένης ἔτι, Καμπανοὶ μὲν καταφρονήσαντες τῶν Ῥωμαίων, ἀπέστησαν· ὁ δὲ δῆμος εὐθὺς δύναμίν τε τὴν ἱκανὴν ἐξέπεμψεν ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ στρατηγὸν αὐτοκράτορα Γάϊον Μαίνιον, καὶ μετ᾽ αὐτοῦ, κατὰ τὸ πάτριον ἔθος, Μαίνιον Φούλβιον [3] ἵππαρχον. τούτων [4] δὲ πλησίον τῆς Καπύης καταστρατοπεδευσάντων, οἱ Καμπανοὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρουν ἀγωνίζεσθαι· μετὰ δὲ ταῦτα πυθόμενοι τὴν τῶν Σαμνιτῶν ἧτταν, καὶ [5] νομίσαντες πάσας τὰς δυνάμεις ἥξειν ἐπ᾽ αὐτοὺς, διελύσαντο πρὸς Ῥωμαίους. τοὺς γὰρ αἰτίους τῆς ταραχῆς ἐξέδωκαν, οἳ, προτεθείσης κρίσεως, οὐ περιμείναντες τὴν

Campani rebellantes mox pacem fecerunt.

1 Ἀμφοτέροις Leid. & Reg. 1. Cett. ἀμφοτέρων.

2 Χρόνον Steph. marg. Baſ. Vat. Venet. haud prave.

3 Omittunt vocem, Stephani nota conſpicuam, ambo Reg. Ven. Leid. ſine cauſa. Paullo ante Μαίνιον liber Sigonii. Vulgo Μάνιον.

4 Δὲ τὰ Reg. 2. Baſil.

5 Νομίζοντες Reg. 1. Mox πρὸς αὐτοὺς Leid.

vehemens conſeritur, & plurimis utrinque proſtratis, tandem Romani vi perrumpentes hoſtes omnino profligant, & ad longum inſecuti ſpatium, plus quam decem millia occidunt. Interea dum ignoratur haec pugna, Campani, Romanorum contemtu inducti, rebellant. Confeſtim ergo populus validum contra illos exercitum mittit, Dictatore C. Maenio, adiunctoque illi, pro more patrio, M. Foslio, equitum magiſtro. His caſtra prope Capuam metatis, Campani ferro diſceptare ſub initium conſtituerunt: verum de clade Samnitum certiores facti, cum totis ſe viribus peti exiſtimarent, pacem cum Romanis faciunt. Auctores enim tumultus dedidere: qui poſt inſtitutam quaeſtionem, non exſpectata iudicii ſen-

ἀπόφασιν, [1] αὐτοὺς ἀνεῖλον· αἱ δὲ πόλεις τυχοῦσαι συγγνώμης, εἰς τὴν προϋπάρχουσαν συμμαχίαν ἀποκατέστησαν.

οζʹ. Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος, Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Πολέμων, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπῆρχον ὕπατοι Λεύκιος Παπίριος [2] τὸ πέμπτον, καὶ Γαΐος Ἰούνιος· [3] ἤχθη δὲ καὶ Ὀλυμπιὰς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἑβδόμη πρὸς ταῖς ἑκατὸν καὶ δέκα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Παρμενίων Μιτυληναῖος. [4] ἐπὶ δὲ τούτων τῶν χρόνων Ἀντίγονος ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα στρατηγὸν Πολέμωνα τοὺς Ἕλληνας ἐλευθερώσοντα· συνέπεμψε δ' αὐτῷ ναῦς μὲν μακρὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα, Μήδιον ἐπιστήσας ναύαρχον· στρατιώτας δὲ πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ πεντακοσίους. ἐποιήσατο δὲ καὶ πρὸς Ῥοδίους συμμαχίαν, καὶ προσελάβετο παρ' αὐτῶν ναῦς ἐξηρτισμένας πρὸς τὸν πόλεμον δέκα, πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων ἐλευθέρωσιν. ὁ δὲ Πτολεμαῖος μετὰ

Olymp. CXVII, 1.

Antigonus Ptolemaeum ad liberandam Graeciam ablegat.

Rhodii navibus eundem adiuvant.

1 Αὐτοὺς ἀνεῖλαν Baſil. Reg. 2.
2 Τὸ πέμπτον ſolus Reg. 1. e quo articulum reſtituo.
3 Ἦν δὲ Leid.
4 Ἐπὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον &c. Reg. 1.

tentia, mortem ſibi conſciverunt. Urbes autem veniam conſecutae, ad ſocietatem priſtinam redactae ſunt.

LXXVII. Exacto illo anno, Archontis munus Athenis gerebat Polemo, Romae vero conſulatum L. Papirius quintum, & C. Iunius (iterum). Celebrata hoc anno fuit Olympias decima ſeptima poſt centeſimam, qua ſtadii victoriam retulit Parmenio Mitylenaeus. Hoc tempore Antigonus Polemonem (Ptolemaeum) ducem Graecos liberatum in Graeciam legavit, & cum eo miſit CL naves longas, quibus Medium praefecerat navarchum; peditum vero V M. & equites quingentos impoſuerat. Iunctaque cum Rhodiis ſocietate, decem ab illis naves, ad bellum probe inſtructas, ad vindicandum Graecorum libertatem, accepit. Tum Ptolemaeus, cum univerſa claſſe in por-

παντὸς τοῦ στόλου καταπλεύσας τῆς Βοιωτίας εἰς τὸν βαθὺν καλούμενον λιμένα, παρὰ μὲν τοῦ κοινοῦ τῶν Βοιωτῶν προσελάβετο στρατιώτας, πεζοὺς μὲν [1] δισχιλίους διακοσίους, ἱππεῖς δὲ [2] χιλίους τριακοσίους. μετεπέμψατο δὲ καὶ τὰς ἐξ [3] Ὠρεοῦ ναῦς, καὶ τειχίσας τὸν Σαλγανέα συνήγαγεν ἐνταῦθα πᾶσαν τὴν δύναμιν. ἤλπιζε γὰρ προσδέξασθαι τοὺς Χαλκιδεῖς, οἵπερ μόνοι τῶν Εὐβοέων ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐφρουροῦντο. ὁ δὲ Κάσσανδρος ἀγωνιῶν ὑπὲρ τῆς Χαλκίδος, τὴν [4] Ὠρεοῦ πολιορκίαν ἔλυσεν· εἰς δὲ τὴν Χαλκίδα παρῆλθε, καὶ τὰς δυνάμεις μετεπέμπετο. Ἀντίγονος δὲ πυθόμενος περὶ τὴν Εὔβοιαν ἐφεδρεύειν ἀλλήλοις τὰ στρατόπεδα, μετεπέμψατο τὸν Μήδιον εἰς τὴν Ἀσίαν μετὰ τοῦ στόλου· εὐθὺς δὲ καὶ τὰς δυνάμεις ἀναλαβὼν, προῆγεν ἐφ' Ἑλλησπόντου κατὰ τάχος, ὡς διαβησόμενος εἰς Μακεδονίαν, ὅπως ἢ μένοντος Κασσάν-

Caſſander, ſoluta Orei obſidione, Chalcidem petit:

1 Πενταχισχιλίους, ἱππ. Baſil. unde notatur media vox aſteriſco in Stephani editione. Δισχιλίους τριακοσίους Reg. 1.
2 In Baſil. φʹ.
3 Ὦρου Baſ. Ὠρεοῦ Reg. 1. tum Σαλμονέα & Σαλμονέαν, ora Steph. cum ambobus Reg. & Leid. In edd. Σαγονέα.
4 Ὡραίου Baſil.

tum Boeotiae, qui profundus appellatur, provectus, a communitate Boeotorum milites aſſumſit CIϽ CIϽ CC pedites, & CIϽ CCC equites. Naves etiam ex Oreo arceſſivit, & firmato moenibus Salganeo, univerſas illuc copias contraxit. Chalcidenſes enim ſocietatem amplexuros ſuam ſperabat, qui ſoli Euboeenſium praeſidio hoſtium tenebantur. Caſſander igitur Chalcidi timens, obſidionem Orei ſolvit; & Chalcidem profectus, copias arceſſivit. Antigonus vero, caſtra caſtris ad Euboeam oppoſita eſſe, certior factus, Medium cum claſſe in Aſiam revocat; & ſtatim copiis aſſumtis, celeriter ad Helleſpontum, ut in Macedoniam traiecturus, contendit, ut

δρου περὶ τὴν Εὔβοιαν, αὐτὸς ἔρημον καταλάβῃ Μακεδονίαν τῶν ἀμυνομένων, ἢ τῇ βασιλείᾳ [1] βοηθῶν, ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀγωνίσασθαι τὸν Κάσσανδρον, ἀφέντα τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πράγματα. ὁ δὲ Κάσσανδρος συνιδὼν τὴν ἐπίνοιαν αὐτοῦ, Πλείσταρχον μὲν ἀπέλιπεν ἐπὶ τῆς ἐν Χαλκίδι φρουρᾶς· αὐτὸς δὲ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας, Ὠρωπὸν μὲν κατὰ κράτος εἷλε, Θηβαίους δ' εἰς τὴν αὐτοῦ συμμαχίαν κατέστησε. πρὸς δὲ τοὺς ἄλλους Βοιωτοὺς ἀνοχὰς ποιησάμενος, καὶ καταλιπὼν ἐπὶ τῆς Ἑλλάδος στρατηγὸν Εὐπόλεμον, ἀπῆλθεν εἰς Μακεδονίαν, ἀγωνιῶν περὶ τῆς τῶν πολεμίων διαβάσεως. ὁ δ' Ἀντίγονος ἐπειδὴ κατήντησεν εἰς τὴν Προποντίδα, διεπρεσβεύσατο πρὸς τοὺς Βυζαντίους, ἀξιῶν μετέχειν τῆς συμμαχίας. παραγενομένων δὲ καὶ παρὰ Λυσιμάχου πρεσβευτῶν, καὶ παρακαλούντων μηδὲν ποιεῖν μήτε κατ' αὐτοῦ μήτε κατὰ Κασσάνδρου, τοῖς μὲν Βυζαντίοις ἔδοξε μένειν

Inde vero, de Macedonia ſollicitus, relicto Chalcide praeſidio, in Macedoniam recedit.

1 Βοηθῶν, ἀποβάλῃ τὰ κατὰ Baſ. Reg. 2. Ven. omiſſis reliquis.

aut manente ad Euboeam Caſſandro Macedoniam ipſe vacuam defenſoribus occuparet, aut regno ſuppetias ille ferens, poſthabitis Graeciae rebus, pro ſuis domi rebus decertare cogeretur. Caſſander autem, intellecto eius conſilio, Pliſtarchum ad praeſidium Chalcidis reliquit: ipſeque cum toto exercitu inde progreſſus, Oropum vi cepit, & Thebanos ſocietatis foedere ſibi adiunxit; induciaſque cum ceteris Boeotis pactus, Eupolemo ad Graeciae defenſionem relicto duce, in Macedoniam, de tranſitu hoſtium anxius, receſſit. Antigonus vero ubi ad Propontidem pervenit, per legationem a Byzantinis poſtulavit, ut in partem ſocietatis venirent. At cum etiam a Lyſimacho adeſſent legati, admonentes, ut neque contra ipſum, neque contra Caſſandrum quidquam facerent;

ἐφ᾽ ἡσυχίας, καὶ τηρεῖν τὴν πρὸς ἀμφοτέρους εἰρήνην ἅμα καὶ φιλίαν. ὁ δ᾽ Ἀντίγονος δυσχρηστούμενος ἐπὶ τούτοις, ἅμα δὲ καὶ τῆς χειμερινῆς ὥρας συγκλειούσης, [1] διέδωκε τοὺς στρατιώτας κατὰ πόλιν εἰς τὴν χειμασίαν.

Corcyraei Apollonia & Epidamno Caſſandri praeſidia expellunt.

οη΄. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, [2] Κερκυραῖοι μὲν βοηθήσαντες Ἀπολλωνιάταις καὶ τοῖς Ἐπιδαμνίοις, τοὺς μὲν στρατιώτας Κασσάνδρου ὑποσπόνδους ἀφῆκαν, τῶν δὲ πόλεων Ἀπολλωνίαν μὲν ἠλευθέρωσαν, Ἐπίδαμνον δὲ Γλαυκίᾳ τῷ τῶν Ἰλλυριῶν βασιλεῖ παρέδωκαν. ὁ δὲ Ἀντιγόνου στρατηγὸς Πτολεμαῖος, χωρισθέντος εἰς Μακεδονίαν Κασσάνδρου, καταπληξάμενος τοὺς φρουροῦντας τὴν Χαλκίδα, παρέλαβε τὴν πόλιν, καὶ τοὺς Χαλκιδεῖς ἀφῆκεν ἀφρουρήτους, ὥστε γενέσθαι φανερὸν, [3] ὡς πρὸς ἀλήθειαν Ἀντίγονος ἐλευθεροῦν προῄρηται τοὺς Ἕλληνας. ἐπίκαιρος γὰρ ἡ πόλις ἐστὶ τοῖς βουλομένοις ἔχειν ὁρμητήριον

Ptolemaeus, Antigoni legatus, Chalcidem capit;

1 Ἔδωκε τοῖς στρατιώταις Steph. ora. In Leid. eſt quoque ἔδωκε.

2 Κορκυραῖοι Vat.

3 Ὅτι Reg. 1.

Byzantinis domi quietis manere, & pacem ſimul amicitiamque erga utroſque ſervare, placuit. Qua incommoditate retardatus Antigonus, cum ſimul & hiemale tempus illum coarctaret, milites oppidatim in hiberna diſtribuit.

LXXVIII. Inter haec Corcyraei, cum Apolloniatis & Epidamniis auxiliatum veniſſent, milites Caſſandri data fide dimittunt: urbiumque uni, Apolloniae, libertatem reſtituunt; alteram, Epidamnum, Glauciae Illyriorum regi tradunt. Antigoni vero legatus Ptolemaeus, digreſſo in Macedoniam Caſſandro, perterrefacto Chalcidis praeſidio, urbem in poteſtatem accepit, & Chalcidenſes a praeſidio immunes eſſe iuſſit, ut palam fieret, vere apud ſe conſtituiſſe Antigonum, aſſerere in libertatem Graecos. Urbs enim peropportuna eſt illis, qui de ſum-

διαπολεμεῖν περὶ τῶν ὅλων. ὁ δ᾽ οὖν Πολέμων ἐκπολιορκήσας Ὠρωπὸν παρέδωκε τοῖς Βοιωτοῖς, καὶ τοὺς Κασσάνδρου στρατιώτας ὑποχειρίους ἔλαβε. μετὰ δὲ ταῦτα Ἐρετριεῖς καὶ Καρυστίους εἰς τὴν συμμαχίαν προσλαβόμενος, ἐστράτευσεν εἰς τὴν Ἀττικήν, Δημητρίου τοῦ Φαληρέως ἐπιστατοῦντος τῆς πόλεως. οἱ δ᾽ Ἀθηναῖοι τὸ μὲν πρῶτον λάθρα διεπέμποντο πρὸς Ἀντίγονον, ἀξιοῦντες ἐλευθερῶσαι τὴν πόλιν· τότε δὲ τοῦ Πτολεμαίου παραγενηθέντος πλησίον τῆς πόλεως, θαῤῥήσαντες ἠνάγκασαν τὸν Δημήτριον ἀνοχὰς ποιήσασθαι, καὶ πρεσβείας ἀποστέλλειν πρὸς Ἀντίγονον περὶ συμμαχίας. ὁ δὲ Πτολεμαῖος ἀναζεύξας ἐκ τῆς Ἀττικῆς εἰς τὴν Βοιωτίαν, τήν τε Καδμείαν εἷλε, καὶ τὴν φρουρὰν ἐκβαλὼν, ἠλευθέρωσε τὰς Θήβας. μετὰ δὲ ταῦτα πορευθεὶς εἰς τὴν [1] Φωκίδα καὶ τὰς μὲν πλείους τῶν πόλεων προσαγόμενος, ἐξέβαλε πανταχόθεν [2] τὰς Κασσάνδρου φρουράς. ἐπῆλθε δὲ καὶ τὴν

tum in Atticam & Phocidem progreſſus, ubique Caſſandri praeſidia abigit.

1 Φωκίδα τὰ ſine καὶ inſerto Reg. 1. Tum πλείω Baſil.

2 Τὰς πρὸς Κασσάνδρ. ora Steph. Leid. Reg. 1.

mo imperio belligerandi propugnaculum habere volunt. Polemon autem Oropum expugnatam Boeotis tradidit, militeſque Caſſandri in poteſtatem ſuam redegit. Poſt Eretrienſibus & Caryſtiis in ſocietatem receptis, exercitum in Atticam duxit, Demetrio Phalerenſi tunc urbis praefecto. Iam pridem antea clam miſerant Athenienſes ad Antigonum, qui reſtitutionem libertatis poſtularent. Tunc vero, cum approximaret urbi Ptolemaeus, confirmatis animis ad faciendum inducias, & mittendum ad Antigonum de ſocietate legationem, Demetrium compulerunt. Promotis inde caſtris ex Attica in Boeotiam, Ptolemaeus Cadmeam cepit, eiectoque praeſidio, Thebas liberavit. Hinc in Phocidem progreſſus, urbibus pleriſque ſubactis, Caſſandri praeſidia ubique expulit. Lo-

Λοκρίδα, καὶ τῶν [1] Ὀπουντίων, τὰ Κασσάνδρου Φρονούντων, συνεστήσατο πολιορκίαν, καὶ συνεχεῖς προσβολὰς ἐποιεῖτο.

Cyrenaeos, Cyprios, alioſque rebelles per legatos ſubigit Ptolemaeus:

οθʹ. Τῆς δ' αὐτῆς [2] θερείας, Κυρηναῖοι μὲν ἀποστάντες Πτολεμαίου, τὴν ἄκραν περιεστρατοπέδευσαν, ὡς αὐτίκα μάλα τὴν Φρουρὰν ἐκβαλοῦντες. παραγενομένων δὲ πρεσβευτῶν ἐκ τῆς Ἀλεξανδρείας, καὶ παρακαλούντων παύσασθαι τῆς [3] πολιορκίας, τούτους μὲν ἀπέκτειναν, τὴν δὲ ἄκραν ἐνεργέστερον ἐπολιόρκουν. ἐφ' οἷς παροξυνθεὶς ὁ Πτολεμαῖος, ἀπέστειλεν Ἄγιν στρατηγὸν μετὰ δυνάμεως πεζῆς. ἐξέπεμψε δὲ καὶ στόλον τὸν συλληψόμενον τοῦ πολέμου, ναύαρχον ἐπιστήσας Ἐπαίνετον. ὁ δὲ Ἄγις ἐνεργῶς διαπολεμήσας τοῖς ἀφεστηκόσιν, ἐκυρίευσε κατὰ κράτος τῆς πόλεως, καὶ τοὺς μὲν αἰτίους τῆς ἀποστάσεως δήσας ἀπέστειλεν εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν· καὶ τῶν ἄλλων τὰ ὅπλα παρελόμενος, καὶ τὰ κατὰ τὴν πόλιν διοικήσας, ὡς

1 Ὀπουντίων Κασσάνδρου φρουρὰν ἐχόντων iidem omnes.

2 Θερίας Baſil.

3 Φιλοτιμίας Baſ. Reg. 2. Vat.

cridem praeterea invaſit, & quia cum Caſſandro ſentiebant Opuntii, obſidione inſtituta, continenter urbem oppugnabat.

LXXIX. Eadem aeſtate Cyrenaei a Ptolemaeo deficiunt, & arcem, veluti iam praeſidium eiecturi, obſident. Cumque legati ex Alexandria illuc miſſi, ut ab obſidione deſiſterent, hortarentur, capite illos multant, & obſidionem maiore contentione urgent. His graviter commotus Ptolemaeus, Agim ducem cum terreſtri illuc exercitu mittit; claſſem etiam in ſubſidium belli, Epaeneto praetore, expedit. Agis itaque bellum adverſus defectores ſtrenue perſequens, urbem vi ſubigit, auctoreſque defectionis in vincula compactos Alexandriam mittit, ceteris vero arma demit. Hinc civitatis rebus, prout

ποτ' ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Αἴγυπτον. Πτολεμαῖος δὲ, τῶν περὶ Κυρήνην αὐτῷ κατὰ νοῦν ἀπηντηκότων, διῆρεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Κύπρον, ἐπὶ τοὺς ἀπειθοῦντας τῶν βασιλέων. Πυγμαλίωνα δὲ εὑρὼν διαπρεσβευόμενον πρὸς Ἀντίγονον ἀνεῖλε· Πράξιππον δὲ τὸν τῆς Λαπιθίας βασιλέα, καὶ τὸν τῆς [1] Κερυνίας δυνάστην ὑποπτεύσας ἀλλοτρίως ἔχειν, [2] συνέλαβε, καὶ Στασίοικον τὸν τοῦ Μαλιέως· καὶ τὴν μὲν πόλιν κατέσκαψε, τοὺς δ' οἰκοῦντας μετήγαγεν εἰς Πάφον. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος, τῆς μὲν Κύπρου κατέστησε στρατηγὸν Νικοκρέοντα, παραδοὺς τάς τε πόλεις καὶ τὰς προσόδους τῶν ἐκπεπτωκότων βασιλέων. αὐτὸς δὲ [3] μετὰ δυνάμεως ἐκπλεύσας ἐπὶ τῆς Συρίας τῆς ἄνω καλουμένης, Ποσίδειον καὶ ποταμοὺς Καρῶν ἐκπολιορκήσας διήρπασεν. ἑτοίμως δὲ πλεύσας ἐπὶ [4] Κιλικίας, Μαλ-

ipſe in Syriam & Ciliciam expeditiones ſuſcipit.

1 Κερυννίας in Steph. marg. Baſ. Κεραννίας Leid. Reg. 1. Κερανίας eæd. Vid. huius lib. cap. 59.

2 Συνέλαβε Στασιοικοῦ τοῦ Baſ.

3 Μετὰ τῶν δυνάμεων ora Steph. & Reg. 1.

4 Κιλικίαν Reg. 1. Tum Μαλὸν Baſil. ſemper.

commodum ei videbatur, conſtitutis, in Aegyptum redit. Ptolemaeus autem, ubi Cyrenes negotium ex animi ſententia ſucceſſerat, in Cyprum adverſus reges imperium detrectantes ex Aegypto cum exercitu traiecit, & Pygmalionem cum Antigono per legatos agentem nactus, e medio ſuſtulit. Tum Praxippum Lapithiae regem, & Ceryniae principem, de alienatione ſuſpectum, Staſioecum praeterea regulum Marienſium, comprehendit, everſaque urbe incolas Paphon tranſtulit. His autem peractis, Nicocreontem Cypro ducem impoſuit, urbeſque ac reditus eiectorum regum illi attribuit. Ipſe cum exercitu in Syriam, quae ſuperior appellatur, tranſvectus, Poſideum, & Potamos Carum expugnatas diripuit. Expeditoque curſu in Ciliciam provectus Mallum cepit, & de-

λὸν εἷλε, καὶ τοὺς ἐγκαταληφθέντας ἐλαφυροπώλησεν. ἐπόρθησε δὲ καὶ τὴν ἐγγὺς χώραν, καὶ τὸ στρατόπεδον ὠφελείας ἐμπλήσας, ἀπέπλευσεν εἰς τὴν Κύπρον. ἐπολιτεύετο δὲ πρὸς τοὺς στρατιώτας οὕτως, ἐκκαλούμενος αὐτῶν τὰς προθυμίας εἰς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύνους.

Interea Demetrius, Antigoni filius, in Coeleſyria Aegyptiorum copiis oppoſitus ſtabat.

π΄. Δημήτριος δὲ ὁ Ἀντιγόνου διέτριβεν ἀεὶ περὶ κοίλην Συρίαν, ἐφεδρεύων ταῖς τῶν Αἰγυπτίων δυνάμεσιν. ὡς δ' ἤκουσε τὰς τῶν πόλεων ἁλώσεις, Πύθωνα μὲν ἐπὶ τῶν τόπων κατέλιπε στρατηγὸν, δοὺς αὐτῷ τοὺς ἐλέφαντας καὶ τὰ βαρέα τῶν ταγμάτων· αὐτὸς δὲ ἀναλαβὼν τούς τε ἱππεῖς καὶ τὰ ψιλικὰ τάγματα, προῆγεν ἐπὶ Κιλικίας συντόμως, βοηθήσων τοῖς κινδυνεύουσιν· ὑστερήσας δὲ τῶν καιρῶν, καὶ καταλαβὼν ἀποπεπλευκότας τοὺς πολεμίους, ἐπανῆλθε συντόμως ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἀποβεβληκὼς τῶν ἵππων τοὺς πλείους κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν. διέτεινε γὰρ

prehenſos in urbe ſub haſta venumdedit. Finitimam inſuper regionem devaſtavit, & ditato praedae emolumentis exercitu, in Cyprum renavigavit. Talem vero ſe militibus exhibebat, ut ad pericula, quae imminerent, promtitudinem illorum excitaret.

LXXX. Demetrius interim Antigoni perpetuo in Cava Syria ſubſiſtebat, ut copiis Aegyptiorum immineret. Ubi vero de captis urbibus audivit, Pythonem illis in locis cum imperio reliquit, elephantis & gravis armaturae ordinibus ei traditis. Ipſe equitatu ordinibuſque ferentariorum aſſumtis, ſubitis itineribus Ciliciam verſus perrexit, ut periclitantibus opem ferret. Sed cum tardius, quam opportunum eſſet, poſt hoſtium inde diſceſſum, veniſſet, citato in caſtra rediit, equis in itinere pleriſque amiſſis. Intra dies enim ſex a Mallo XXIV

ἐξ ἡμέρας ἀπὸ Μαλλοῦ, σταθμοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας, ὥστε διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς κακοπαθείας, μήτε σκευοφόρων ἀκολουθῆσαι μηδένα, μήτε τοὺς ἱπποκόμους. ὁ δὲ Πτολεμαῖος, κατὰ νοῦν αὐτῷ τῶν πραγμάτων ἀπηντηκότων, τότε μὲν ἀπῆρεν εἰς Αἴγυπτον· μετ᾽ ὀλίγον δὲ χρόνον παροξυνόμενος ὑπὸ Σελεύκου, διὰ τὴν πρὸς [1] τὸν Ἀντίγονον ἀλλοτριότητα, διέγνω στρατεύειν [2] ἐπὶ κοίλην Συρίαν, καὶ παρατάττεσθαι τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον. συναγαγὼν οὖν πανταχόθεν τὰς δυνάμεις, ἀνέζευξεν ἀπὸ Ἀλεξανδρείας εἰς Πηλούσιον, ἔχων πεζοὺς μὲν μυρίους ὀκτακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίους· ὧν ἦσαν οἱ μὲν, Μακεδόνες, οἱ δὲ, μισθοφόροι· Αἰγυπτίων δὲ πλῆθος, τὸ μὲν κομίζον βέλη καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν, τὸ δὲ καθωπλισμένον καὶ πρὸς μάχην χρήσιμον. ἀπὸ δὲ Πηλουσίου διὰ τῆς ἐρήμου διελθὼν, κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῶν πολεμίων, περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν τῆς Συρίας. ὁμοίως δὲ καὶ Δημήτριος, μεταπεμψάμενος παν-

In hunc Ptolemaeus, a Seleuco admonitus, copias undique contractas convertit.

1 Deſit articulus Baſ. & Reg. 2. 2 Ἐπὶ τὴν κοιλ. Reg. 1.

ſtathmos confecit, ita ut propter immodicos labores, neque cacularum, neque equiſonum quiſquam ſubſequi poſſet. Ptolemaeus ergo, cum, quem volebat, progreſſum res habuiſſent, tunc quidem in Aegyptum regreſſus eſt. Sed non diu poſt a Seleuco inſtigatus, propter inimicitias cum Antigono, in Cavam Syriam movere, & cum Demetrio confligere decrevit. Quamobrem copiis undique contractis, ab Alexandria ad Peluſium movet, XVIII M. habens in peditatu, in equitatu quater mille, quorum alii Macedones, alii conductitii erant. Aegyptiorum multitudo partim tela ceteraque impedimenta geſtabat, partim armis ad pugnae uſum inſtructa erat. A Peluſio deſerta emenſus, prope hoſtes, ad vetuſtam Syriae Gazam, caſtra ponit. Ita etiam Demetrius, ex hi-

ταχόθεν τοὺς ἐκ τῆς χειμασίας στρατιώτας εἰς τὴν παλαιὰν Γάζαν, ὑπέμενε τὴν τῶν ἐναντίων ἔφοδον.

Demetrio adiuncti amici pugna abſtinere ſuadent.

πα΄. Τῶν δὲ φίλων αὐτῷ συμβουλευόντων μὴ παρατάττεσθαι πρὸς ἡγεμόνα τηλικοῦτον καὶ δύναμιν μείζω, τούτοις μὲν οὐ προσεῖχεν, εἰς δὲ τὸν κίνδυνον παρεσκευάζετο τεθαῤῥηκὼς, [1] καίπερ νέος ὢν παντελῶς, καὶ τηλικαύτην μάχην μέλλων ἀγωνίζεσθαι χωρὶς τοῦ πατρός. συναγαγόντος δ᾽ ἐν τοῖς ὅπλοις ἐκκλησίαν αὐτοῦ, καὶ στάντος ἐπί τινος ἀναστήματος

Sed animum addunt milites.

μετ᾽ ἀγωνίας καὶ διατροπῆς, ὁ μὲν ὄχλος ἀνεβόησε μιᾷ φωνῇ θαῤῥεῖν, καὶ πρὸ τοῦ τὸν κήρυκα καταπαῦσαι τοὺς θορυβοῦντας, ἅπαντες σιωπὴν παρείχοντο. οὔτε γὰρ στρατιωτικὸν ἔγκλημα ὑπῆρχε περὶ αὐτὸν, οὔτε πολιτικὸν, ἅτε προσφάτως ἐφ᾽ ἡγεμονίας τεταγμένον· (ὅπερ εἴωθε γίγνεσθαι τοῖς παλαιοῖς στρατηγοῖς, ὅταν ἐκ πολλῶν προφάσεων ἓν ἔγκλημα πρὸς

1 Καὶ γὰρ Baſil. male.

bernis undique evocatis in Gazam veterem militibus, hoſtis adventum praeſtolabatur.

LXXXI. Amici quidem conſulere, ne cum tanto imperatore, & exercitu numeroſiore, aciem conferret. Verum ille morem his non gerere, ſed ad diſcrimen confidenter ſeſe praeparare: tametſi oppido adhuc adoleſcens, ac ſine patre tam difficilis proelii certamen ſubiturus eſſet. Iamque inter arma concione advocata, ſtabat in ſuggeſtu quodam anxius & perturbatus: cum vulgus una voce, ut bono eſſet animo, exclamavit; & priuſquam tumultuantes praeco inhiberet, ſilentium ab omnibus factum eſt. Nec enim militaris, nec civilis, adverſus illum criminatio habebatur, ut qui recens imperium ſuſceperat. Quod quidem antiquis ducibus uſu venit, dum multis e cauſis una criminatio in unum tempus coacerva-

ἕνα καιρὸν ἀθροίζηται. τὸ γὰρ πλῆθος ἀεὶ δυσάρεστον ἐπὶ τῶν αὐτῶν μένον, καὶ πᾶν τὸ μὴ πλεονάζον, κεχαρισμένην ἔχει τὴν μεταβολὴν) τοῦ τε πατρὸς ἤδη γεγηρακότος, αἱ τῆς βασιλείας ἐλπίδες εἰς τὴν τούτου διαδοχὴν ἦγον ἅμα τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν τῶν ὄχλων εὔνοιαν. ἦν δὲ καὶ τῷ κάλλει καὶ τῷ μεγέθει διάφορος, [1] ἔτι δὲ κεκοσμημένος ὅπλοις βασιλικοῖς, εἶχε πολλὴν ὑπεροχὴν καὶ κατάπληξιν, δι' ἧς εἰς ἐλπίδας ἁδρὰς ἦγε τοὺς πολλούς. πρὸς δὲ τούτοις, πραότης τις ἦν περὶ αὐτὸν, ἁρμόζουσα νέῳ βασιλεῖ, δι' ἧς εἰς προθυμίαν ἐξεκαλεῖτο πάντας, ὥστε καὶ τοὺς ἐκτὸς τάξεως συνδραμεῖν ἐπὶ τὴν ἀκρόασιν, συναγωνιῶντας τῇ νεότητι, καὶ τῇ μελλούσῃ γίγνεσθαι κρίσει διὰ τῆς παρατάξεως. οὐ μόνον γὰρ πρὸς πλείονας ἤμελλε διακινδυνεύειν, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἡγεμόνας σχεδὸν μεγίστους

quos animi manſuetudo & corporis decor ceperat.

1 Καὶ μᾶλλον ὅτε περιεβέβλητο ὅπλοις ora Steph. Reg. 1.

tur. Nam multitudo in eodem tenore permanens, ſemper eſt moroſa: & quidquid non ampliatur, gratam habet mutationem. Huc acceſſit, quod patre iam aetate confecto, ſpes regni imperium ſimul & vulgi benevolentiam in ſucceſſionem illius traducebat. Quid? quod pulchritudine ac ſtatura corporis excelluit, regiiſque ornatus armis, maieſtatis & reverentiae multum praeferebat, qua in ſpes praeclaras multitudinem adduxit. Ad haec manſuetudine novum regem decente praeditus erat, qua cunctos ad benevolentiam erga ſe allexit, ita quidem, ut etiam in nullos cooptati ordines ad illum auſcultandum confluerent, de iuventute eius, ac futuri conflictus diſcrimine, ſolliciti. Non enim adverſus plures dumtaxat fortunam belli periclitaturus erat, ſed etiam adverſus duces omnium prope maximos, Ptolemaeum

Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον. οὗτοι γὰρ [1] πάντας τοὺς πολέμους Ἀλεξάνδρῳ συστρατευσάμενοι, καὶ πολλάκις καθ' αὑτοὺς δυνάμεων ἡγησάμενοι, μέχρι τῶν καιρῶν τούτων ὑπῆρχον ἀνίκητοι. ὁ δ' οὖν Δημήτριος παρακαλέσας τὰ πλήθη τοῖς οἰκείοις λόγοις, καὶ δωρεάς τε δώσειν κατὰ τὴν ἀξίαν καὶ τὰ λάφυρα συγχωρήσειν ἐπαγγειλάμενος, ἐξέταξε τὴν δύναμιν εἰς τὴν μάχην.

Demetrii acies inſtructa ad proelium.

πβ'. Ἐπὶ μὲν οὖν τὸ λαιὸν κέρας [2] ἔταξε, καθ' ὃ τὸν κίνδυνον αὐτὸς ἤμελλε ποιεῖσθαι, πρώτους μὲν τοὺς περὶ αὐτὸν ἱππεῖς ἐπιλέκτους διακοσίους, ἐν οἷς ἦσαν οἵ τε ἄλλοι φίλοι πάντες, καὶ Πύθων ὁ συνεστρατευμένος μὲν Ἀλεξάνδρῳ, συγκαθιστάμενος δὲ ὑπ' Ἀντιγόνου στρατηγὸς, καὶ [3] τῶν ὅλων μέτοχος. πρόταγμα δὲ τρεῖς [4] ἴλας ἱππέων ἔταξε, καὶ πλαγιοφύλακας τὰς ἴσας, καὶ χωρὶς ἔξω τοῦ κέρατος ἀπολελυμένας τρεῖς Ταραντίνων· ὥστ' εἶναι τοὺς περὶ

1 Πάντες Ἀλεξ. marg. Stephan. cum Reg. 2. Baſil. & Venet. ſed hic στρατευσάμενοι, ille συστρατευόμενοι.

2 Ἐξέταξε Reg. 1.

3 Τῶν ἄλλων Baſil. Vat.

4 Ἴλας ſemper Reg. 1. εἴλας edd. Mox πλαγιοφυλακοὺς Baſ. Reg. 2.

& Seleucum. Hi enim in bellis omnibus Alexandri commilitones fuerunt, ac ſaepenumero per ſe copiarum ductores ad haec uſque tempora invicti manſerant. Demetrius ergo amicis verbis multitudinem exhortatus, ubi munera pro meritis ſeſe exhibiturum & conceſſurum ſpolia promiſerat, exercitum ad pugnam ordinavit.

LXXXII. In ſiniſtro itaque cornu, ubi ipſe dimicaturus erat, primo loco ſtatuit delectos circa ſe equites ducentos: inter quos cum ceteri amici erant, tum Pytho, qui Alexandro militaverat, & tunc copiarum ductor, omniumque ſocius ab Antigono fuerat conſtitutus. In fronte autem tres equitum turmas, & a latere totidem praeſidiarios diſpoſuit. Inſuper vero extra cornu ſeparatos tres Tarentinorum, ut equites haſtati regis cor-

τὸ σῶμα τεταγμένους ἱππεῖς, ξυστοφόρους μὲν πεντακοσίους, Ταραντίνους δ' ἑκατόν· ἑξῆς δ' ἔταξε τῶν ἱππέων τοὺς καλουμένους μὲν ἑταίρους, ὄντας δὲ τὸν ἀριθμὸν ὀκτακοσίους· μετὰ δὲ τούτους, παντοδαποὺς ἱππεῖς οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων πεντακοσίων. πρὸ παντὸς δὲ τοῦ κέρατος ἔστησε τῶν ἐλεφάντων τριάκοντα, καὶ τὰ διαστήματα αὐτῶν ἐπλήρωσε τοῖς ψιλικοῖς τάγμασιν, ὧν ἦσαν ἀκοντισταὶ μὲν [1] καὶ τοξόται χίλιοι, σφενδονῆται δὲ Πέρσαι, πεντακόσιοι. τὸ μὲν οὖν εὐώνυμον κέρας οὕτω κατασκευάσας διενοεῖτο τούτῳ κινεῖν τὴν μάχην. ἐχομένην δ' ἔστησε τὴν τῶν πεζῶν φάλαγγα, συνεστῶσαν ἐξ ἀνδρῶν μυρίων καὶ χιλίων. τούτων δ' ἦσαν Μακεδόνες μὲν [2] δισχίλιοι, Λύκιοι δὲ καὶ Παμφύλιοι χίλιοι, μισθοφόροι δ' ὀκτακισχίλιοι. ἐπὶ δὲ τὸ δεξιὸν κέρας ἔταξε τοὺς λοιποὺς ἱππεῖς χιλίους πεντακοσίους, ὧν Ἀνδρόνικος ἡγεῖτο. τούτῳ δ' ἦν συντεταγμένον λοξὴν φυλάττειν τὴν στάσιν, καὶ φυγομαχεῖν, καραδοκοῦντα τὴν δι' αὐτοῦ

1 Deſit Baſil. 2 Χίλιοι Baſil.

pus circumdarent quingenti, & centum Tarentini. Inde equites, quibus ſociorum nomen, collocavit numero IↃ CCC. Et poſt hos equites varii generis non pauciores CIↃ IↃ. Totum vero cornu praemunivit elephantibus XXX, & intervalla explevit ordinibus velitum, quorum mille erant iaculatores & ſagittarii, quingenti funditores Perſae. Ita cornu ſiniſtrum conſtituerat, eoque pugnam inceptare in animo habebat. Exinde peditum agmen XI millibus virorum conſtans locum habere iuſſit, quorum duo millia erant Macedones, Lycii & Pamphylii mille, & ſtipendia merentes IↃ CCC. In dextro autem cornu equitatum reliquum CIↃ IↃ conſtituit, ductore Andronico, cui imperatum erat, ut ſtationem obliquam ſervarat, & fugiendo pugnaret, obſervaretque, quem ipſe

[1] γινομένην κρίσιν· τοὺς δὲ λοιποὺς τῶν ἐλεφάντων τρεισκαίδεκα ἔστησε πρὸ τῆς τῶν πεζῶν φάλαγγος, μίξας εἴς τινα διαστήματα τῶν ψιλῶν τοὺς ἱκανούς. Δημήτριος μὲν οὖν διεκόσμησε τὴν ἰδίαν δύναμιν τὸν τρόπον τοῦτον.

Ptolemaei & Seleuci diſpoſita acies.

πγ΄. Οἱ δὲ περὶ τὸν Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον τὸ μὲν πρῶτον ἔταξαν ἰσχυρὰν τὴν εὐώνυμον τάξιν, ἀγνοοῦντες [2] τὴν τῶν ἐναντίων ἐπιβολήν· μαθόντες δὲ παρὰ τῶν κατασκόπων τὸ γεγονὸς, ταχέως ἐξέταξαν τὴν δύναμιν, ὅπως τὸ δεξιὸν κέρας ἰσχὺν ἔχον καὶ δύναμιν τὴν κρατίστην διαγωνίσηται πρὸς τοὺς μετὰ Δημητρίου τεταγμένους ἐν τοῖς εὐωνύμοις μέρεσιν. ἔταξαν δὲ ἐπὶ τοῦ κέρατος [3] τοῦ τῶν ἱππέων τοὺς κρατίστους τρισχιλίους, ἐν οἷς καὶ αὐτοὶ διεγνώκεισαν ἀγωνίσασθαι. προέταξαν δὲ τῆς στάσεως ταύτης τοὺς κομίζοντας χάρακα σεσιδηρωμένον καὶ δεδεμένον ἁλύσεσιν, ὃν παρεσκευάσαντο πρὸς τὴν τῶν ἐλεφάντων ἔφοδον.

1 Omittit Reg. 1. unde ſtigma appoſuit H. Steph. Γενομ. Baſil.

2 Τῶν ἐναντίων τὴν Baſil.

3 Τούτων ἱππέων Reg. 1.

Demetrius faceret proelii eventum. Reliquos elephantos XIII ante peditum phalangem ſtatuit, intervallis quibuſdam rorariorum quantum ſatis eſſet, immiſcens. Ad hunc ſane modum exercitum ſuum Demetrius adornarat.

LXXXIII. Ptolemaeus autem & Seleucus initio ſiniſtrum cornu roboraverant, conſilium hoſtis ignorantes: ſed per exploratores, quid factum eſſet, edocti, celeriter ſic aciem in ordinem digeſſerunt, ut cornu dextrum robore maximo firmatum cum Demetrianis in cornu ſiniſtro confligeret: inque cornu illo tribus equitum millibus, qui fortiſſimi erant, locum aſſignarunt, inter quos & ipſi decertare conſtituerant. Ante horum ſtationem ordinaverant, qui vallum ferro praemunitum & catenis revinctum geſtarent, quem contra belluarum incurſum

ταθέντος γὰρ τούτου, ῥᾴδιον ἦν εἴργειν τὰ θηρία τῆς εἰς τοὔμπροσθεν πορείας. [1] προέταξαν δὲ τοῦ κέρατος τούτου καὶ τὰ ψιλικὰ τάγματα, παραγγείλαντες τοῖς τε ἀκοντισταῖς καὶ τοῖς τοξόταις συνεχῶς κατατιτρώσκειν τὰ θηρία, καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἀναβεβηκότας. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον ὀχυρωσάμενοι τὸ δεξιὸν κέρας, καὶ τὴν ἄλλην δύναμιν [2] ἐκτάξαντες ἐνδεχομένως, ἐπῆγον τοῖς πολεμίοις μετὰ πολλῆς κραυγῆς. ἀντεπαγόντων δὲ καὶ τῶν ἐναντίων, τὸ μὲν πρῶτον ἐπ' ἄκρων τῶν κεράτων ἱππομαχία συνέστη τῶν προτεταγμένων ἱππέων, ἐν οἷς πολὺ [3] ἐπροτέρουν οἱ περὶ τὸν Δημήτριον. μετ' ὀλίγον δὲ τῶν περὶ Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον περιϊππευσάντων τὸ κέρας, καὶ βιαιότερον ἐπενεχθέντων ὀρθαῖς ταῖς ἴλαις, συνέστη καρτερὰ μάχη, διὰ τὰς ἑκατέρων προθυμίας. κατὰ μὲν οὖν τὴν πρώτην ἔφοδον τοῖς ξυστοῖς ἀγωνισάμενοι, τούτων τε τὰ πλεῖστα συνέτριψαν, καὶ τῶν ἀγωνιζομένων οὐκ

Simul proelii initi initium.

1 Προέταξε Reg. 1. & ſtatim παραγγείλας.
2 Τάξαντες Baſil.
3 Ἐπροετέρουν Baſ. προετέρ. vulgo.

praepararant. Hoc enim extenſo, illarum in ulteriora procurſum facile erat prohibere. Expeditos etiam manipulos ante cornu hoc diſpoſuerant, iaculatoribus & ſagittariis, continenter vulneribus feras, & qui his vehebantur, impetere iuſſis. Munito hunc ad modum cornu dextro, copiiſque ceteris, prout res tum exigebat, in ordinem redactis, magno cum vociferatu in hoſtes duxere. Qui cum & ipſi cum ſuis adverſum tenderent, initium pugnae fit in fronte cornuum ab equitibus illic conſtitutis: ubi Demetriani longe antecellebant. Sed parva interiecta mora, cum Ptolemaeani & Seleuciani circumvecti armis directis impreſſionem facerent, proelium acre per utriuſque partis alacritatem exſiſtit. Primoque incurſu lanceis congreſſi, plurimas confringunt, nec

ὀλίγους κατετραυμάτισαν· κατὰ δὲ τὴν δευτέραν [1] ἐπιστροφὴν, εἰς τὴν ἀπὸ τοῦ ξίφους μάχην ὥρμησαν, καὶ συμπλεκόμενοι πολλοὺς [2] ἀλλήλων ἀνῄρουν. οἵ τε ἡγεμόνες αὐτοὶ πρὸ πάντων κινδυνεύοντες, προετρέποντο τοὺς ὑποτεταγμένους εὐρώστως ὑπομένειν τὸ δεινόν. οἵ τ' ἐπὶ τῶν κεράτων ἱππεῖς, ἅπαντες ἐπιλελεγμένοι κατ' ἀρετὴν, ἡμιλλῶντο πρὸς ἀλλήλους, θεατὰς ἔχοντες τῆς ἀνδρείας τοὺς συναγωνιζομένους στρατηγούς.

Primo ancipiti Marte pugnatum eſt.

πδ'. Ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τῆς ἱππομαχίας οὔσης ἐφαμίλλου, τὰ θηρία, διὰ τῶν Ἰνδῶν εἰς τὸν ἀγῶνα παρορμηθέντα, μέχρι μέν τινος προῆγε καταπληκτικῶς, ὡς οὐδενὸς ὑποστησομένου· ὡς δ' ἐπὶ τὸν σεσιδηρωμένον χάρακα κατήντησε, τὸ μὲν πλῆθος τῶν ἀκοντιστῶν καὶ τοξοτῶν συνεχῶς βαλλόντων κατετίτρωσκε τὰ σώματα τῶν ἐλεφάντων καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοῖς ἀναβεβηκότας. βιαζομένων δὲ τῶν Ἰνδῶν, καὶ κολαζόν-

1 'Ἀναστροφὴν Reg. 2. Baſ. Vat. Venet. & ora Steph.

2 Negligitur a Baſil. In Reg. 1. & Leid. πόλλοὶ ἀλλήλους.

pauci ultro citroque dimicantes vulnerantur. In coitione altera gladiis res geri coepta, ubi conſerti plurimi hinc inde cadunt. Ipſique imperatores, periculo ſe committentes prae omnibus, ſacramento ſibi devinctos, ut fortiter pugnae difficultatem ſuſtineant, hortantur. Equites ſane, cornibus tutandis praefecti, eximiae virtutis omnes, quod duces una dimicantes fortitudinis ſpectatores haberent, mutua inter ſe aemulatione certabant.

LXXXIV. Iamque ad tempus bene longum anceps fuerat pugna; cum belluae, Indorum magiſterio in pugnam concitatae, cum terrore, quaſi nemo vim illarum ſuſtinere poſſet, quadamtenus graſſabantur. Aſt ubi vallum attigere ferratum, iaculatorum multitudo & ſagittariorum aſſiduis ictibus belluarum corpora & inſeſſores vulnerabant. Ibi cum violentius urgerent Indi, belluaſque

των τὰ θηρία, τινὰ μὲν αὐτῶν περιεπείροντο τῷ φιλοτεχνηθέντι χάρακι, καὶ ταῖς πληγαῖς καὶ πυκνότησι τῶν τιτρωσκόντων περιώδυνα γινόμενα, ἐποίει θόρυβον. τὸ γὰρ γένος τοῦτο κατὰ μὲν τοὺς ὁμαλοὺς καὶ μαλακοὺς τόπους ἀνυπόστατον παρέχεται κατὰ στόμα τὴν ῥώμην· ἐν δὲ τοῖς τραχέσι καὶ δυσβάτοις τελέως ἄπρακτον ἔχει τὴν ἀλκὴν, διὰ τὴν τῶν ποδῶν μαλακότητα. διὸ καὶ τότε τῶν περὶ Πτολεμαῖον συνετῶς προεωραμένων τὸ μέλλον, ἐκ τοῦ χάρακος [1] τῆς πήξεως ἄπρακτον ἐποίει τὴν βίαν αὐτῶν· τέλος δὲ τῶν πλείστων Ἰνδῶν κατακοντισθέντων, ὑποχειρίους συνέβη γενέσθαι πάντας τοὺς ἐλέφαντας. οὗ τελεσθέντος, οἱ πολλοὶ τῶν περὶ Δημήτριον ἱππέων καταπλαγέντες πρὸς φυγὴν ὥρμησαν· αὐτὸς δὲ μετ' ὀλίγων ἀπολειφθεὶς, καὶ δεόμενος ἑκάστου στῆναι καὶ μὴ καταλιπεῖν αὐτὸν, ὡς οὐδεὶς προσεῖχε, συναποχωρεῖν ἠναγκάζετο. μέχρι μὲν οὖν Γάζης οἱ πολλοὶ τῶν ἱπ-

Mox elephantes conſternati turbant Demetrii aciem.

In fugam actum Demetrium Ptolemaeus Gazam uſque perſequitur,

1 Notantur bina haec Steph. aſteriſco, nec ſunt in Baſil. Reg. 2.

caſtigarent, quaedam ex ipſis vallo arte facto infixae haerebant, & ex vulneribus, miſſiliumque frequentia in dolores coniectae tumultum ciebant. Nam id genus in planis laevibuſque locis intolerabilem a fronte vim affert: in aſperis vero impeditiſque, ob pedum mollitiem, robore ſuo nihil efficit. Quamobrem tunc etiam Ptolemaeus, cum, quid ex valli obiectu futurum eſſet, ſollerter praevidiſſet, violentiam ferarum irritam fecit. Tandem pleriſque Indorum confoſſis, ut cuncti elephantes in hoſtis poteſtatem venirent, accidit. Quo eventu maxima pars equitum Demetrii conſternata fugam arripuit. Ipſe vero cum paucis derelictus, cum unumquemque obſecraret, ut loco ſe continerent, nec ipſum deſtituerent, ac nemo tamen attenderet, retrocedere coactus eſt. Ad Gazam igitur uſque bona pars equitum comitata,

πέων συνακολουθοῦντες ὑπήκουον, καὶ κατέστησαν εἰς τάξεις, ὥστε μηδένα ῥᾳδίως τολμᾷν προσάγειν τῶν εἰκῆ διωκόντων. τὸ γὰρ [1] πεδίον εὐρύχωρον ὂν καὶ μαλακὸν, συνήργει τοῖς βουλομένοις ἐν τάξει ποιεῖσθαι τὴν ἀποχώρησιν. συνείποντο δὲ καὶ πεζῶν οἱ βουληθέντες λιπεῖν [2] τὰς τάξεις, καὶ χωρὶς τῶν ὅπλων διασώζειν ἑαυτοὺς ἐλαφρούς. παραλλάσσοντος δὲ αὐτοῦ Γάζαν περὶ ἡλίου δύσιν, ἀπολιπόντες τῶν ἱππέων τινὲς παρῆλθον εἰς τὴν πόλιν, ἐκκομίσαι βουλόμενοι τὰς ἀποσκευάς. ἀνοιχθεισῶν οὖν τῶν πυλῶν, καὶ πλήθους ὑποζυγίων ἀθροισθέντος, ἔτι δὲ ἑκάστου [3] πρώτου σπεύδοντος ἐξαγαγεῖν τὰ σκευοφόρα, τοσοῦτον θόρυβον γενέσθαι συνέβε περὶ τὰς πύλας, ὥστε τῶν περὶ Πτολεμαῖον ἐπιόντων μηδένα δύνασθαι [4] φθάσαι συγκλείσαντα. διόπερ εἰσπεσόντων τῶν πολεμίων ἐντὸς τοῦ τείχους, ἡ πόλις ὑποχείριος ἐγένετο τοῖς περὶ Πτολεμαῖον.

& hanc urbem occupat.

1 Τοῦ χωρίου εὐρύχωρον καὶ μαλ. Reg. 1. Leid. eleganter.

2 Τὰς τάξεις Reg 1. & 2. Ven. cum Steph. ora. Cett. τὴν τάξιν.

3 Non habet Baſil. notavitque Stephanus aſteriſco.

4 Φθάσαι τὰς πύλας συγκλείσαντα Steph. margo, Reg. 1. & Leid.

in officio manebat, ordinibus ſervatis, ut nullus temere perſequentium accedere facile auderet. Nam quia campus longe lateque exporrectus atque laevis erat, adiuvabat illos, qui compoſita acie recedere volebant. Peditum etiam nonnulli, quibus ordinem deſerere, & abſque armis ſaluti conſulere expeditis viſum eſſet, conſequebantur. At cum ſub occaſum ſolis Gazam praeteriret, equitum nonnulli, ipſo deſerto, urbem introiere, ut impedimenta efferrent. Apertis igitur portis, dum magna iumentorum vis hinc inde congregatur, eaque ſarcinis onerata quiſque educere feſtinat, tantus ad portas tumultus excitatus fuit, ut ſupervenientibus Ptolemaeanis, nemo ad claudendum portas illos antevertere potuerit. Irruptione igitur hoſtium intra muros facta, urbs in manus Ptolemaei venit,

πέ. Τῆς δὲ μάχης [1] τοιοῦτο τὸ τέλος λαβούσης, Δημήτριος μὲν διέτεινεν εἰς Ἄζωτον περὶ μέσας νύκτας, διελθὼν σταδίους ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίους· ἐντεῦθεν δὲ κήρυκα περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως ἐξέπεμψε, σπεύδων ἐκ παντὸς τρόπου τῆς ἐπιβαλλούσης κηδείας ἀξιῶσαι τοὺς τετελευτηκότας· ἐτύγχανον γὰρ οἱ πλεῖστοι τῶν φίλων πεπτωκότες, ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι, Πύθων τε ὁ μετέχων τῆς στρατηγίας ἐπίσης αὐτῷ, καὶ Βοιωτὸς πολὺν χρόνον συνεζηκὼς [2] Ἀντιγόνῳ τῷ πατρὶ, καὶ μετεσχηκὼς παντὸς ἀποῤῥήτου. κατὰ δὲ τὴν παράταξιν ἔπεσον μὲν πλείους τῶν πεντακοσίων, ὧν ἦσαν οἱ πλείους ἱππεῖς τῶν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν· ἑάλωσαν δ' ὑπὲρ τοὺς ὀκτακισχιλίους. οἱ δὲ περὶ Πτολεμαῖον καὶ Σέλευκον, δόντες τὴν ἀναίρεσιν τῶν νεκρῶν, τήν τε ἁλοῦσαν βασιλικὴν ἀποσκευὴν, καὶ τῶν αἰχμαλώτων τοὺς περὶ τὴν αὐλὴν εἰωθότας διατρίβειν,

Demetrius primo Azotum contendit, ad procurandam mortuorum ſepulturam.

Caeſorum numerus.

Regiam praedam Ptolemaeus ultro reddit.

1 Τοιοῦτον Reg. 1. levi diſcrimine.

2 Tria, quae ſuccedunt, non legunt Reg. 2. Baſil.

LXXXV. Pugna hunc exitum ſortita, Demetrius contento itinere Azotum pervenit, circa medium noctis, CCLXX ſtadia emenſus. Hinc praeconem de recuperandis ad ſepulturam cadaveribus miſit, quod iuſta facere mortuis omni ſtudio contenderet. Plerique enim amici ceciderant, quorum illuſtriſſimi erant Pytho, aequali poteſtate cum ipſo functus imperio, & Boeotus, qui longo tempore cum patre Antigono vixerat, omnis arcani particeps. In conflictu vero occubuerant plures quingentis: magna pars equitum, & praecipuae nobilitatis viri. Captivorum numerus IↃↃ CIↃ CIↃ CIↃ exceſſit. Ptolemaeus autem & Seleucus, conceſſa mortuorum ſepultura, regiam quoque ſupellectilem, quae in poteſtatem illorum venerat, & de captivis in aula commo-

χωρὶς λύτρων ἀπέστειλαν πρὸς Δημήτριον. οὐ γὰρ περὶ τούτων ἔφασαν διαφέρεσθαι πρὸς Ἀντίγονον, ἀλλ' ὅτι τοῦ πολέμου [1] γενομένου κοινοῦ, πρότερον μὲν πρὸς Περδίκκαν, ὕστερον δὲ πρὸς Εὐμένη, τὰ μέρη τῆς δορικτήτου χώρας οὐκ ἀποδοίη τοῖς φίλοις· καὶ συνθέμενος πάλιν πρὸς αὐτὸν, τοὐναντίον [2] ἀφέλοιτο τὴν σατραπείαν τῆς Βαβυλωνίας Σελεύκου παρὰ πάντα τὰ δίκαια. ὁ δὲ Πτολεμαῖος τοὺς μὲν ἁλόντας στρατιώτας ἀποστείλας εἰς Αἴγυπτον προσέταξεν ἐπὶ τὰς ναυαρχίας διελεῖν· αὐτὸς δὲ θάψας τῶν ἰδίων τοὺς ἐν τῇ μάχῃ τελευτήσαντας ἅπαντας μεγαλοπρεπῶς, μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπῄει [3] τῶν κατὰ Φοινίκην πόλεων

Deinde Tripolin Phoenices Demetrius ſe recipit.

τὰς μὲν πολιορκῶν, τὰς δὲ πειθοῖ προσαγόμενος. Δημήτριος δὲ δύναμιν οὐκ ἔχων ἀξιόχρεων, πρὸς μὲν τὸν πατέρα βιβλιαφόρον ἀπέστειλεν, ἀξιῶν βοηθεῖν τὴν ταχίστην· αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς Τρίπολιν τῆς Φοινί-

1 Γενομένου Reg. 1. longe melius γιγνομένου edd.

2 Διαφείλετο Reg. 1.

3 Τὴν κατὰ Φοινίκην, τῶν πόλεων τὰς Reg. 1.

rari ſolitos, abſque lytris Demetrio remiſere. Negarunt enim de his ſe cum Antigono diſſidere; ſed quod per bellum communi opera, prius cum Perdicca, deinde cum Eumene geſtum, armis ſubactae regionis partes amicis non reddidiſſet, & redintegrata rurſus amicitia cum ipſo, provinciam Babyloniae praeter omne ius Seleuco ademiſſet. Captivos vero alios in Aegyptum miſit Ptolemaeus, cum mandato, ut in claſſis praefecturas huc illuc diſtribuerentur. Ipſe cum caeſis in pugna omnibus exſequias peregiſſet magnificas, Phoeniciae urbes cum exercitu invaſit, alias obſidendo, alias perſuadendo ſubiungens. Demetrius interea, quod iuſtis ad reſiſtendum copiis deſtitueretur, miſſo ad patrem tabellario, ut quam celerrime ſuppetias ferret, poſtulavit. Ipſe vero Tripo-

κης, μετεπέμπετό τε τοὺς ἐκ Κιλικίας στρατιώτας, καὶ τῶν ἄλλων ὅσοι παρεφύλαττον ἢ πόλεις ἢ φρούρια μακρὰν ἀφεστῶτα τῶν πολεμίων.

πστ΄. Πτολεμαῖος δὲ κρατῶν τῶν ὑπαίθρων, Σιδῶνα μὲν προσηγάγετο· τῆς δὲ Τύρου πλησίον στρατοπεδεύσας, παρεκάλεσεν Ἀνδρόνικον τὸν φρούραρχον παραδοῦναι τὴν πόλιν, καὶ δωρεάς τε καὶ τιμὰς ἁδρὰς ἐπηγγείλατο δοῦναι. ὁ δὲ φήσας μηδενὶ τρόπῳ προδώσειν τὴν δεδομένην ὑπ᾽ Ἀντιγόνου καὶ Δημητρίου πίστιν, ἐλοιδόρησε φορτικῶς τὸν Πτολεμαῖον. ὕστερον δὲ στασιασάντων τῶν στρατιωτῶν, ἐκπεσὼν ἐκ Τύρου, καὶ γενόμενος ὑποχείριος, προσεδόκα μὲν τιμωρίας [1] τεύξεσθαι, διά τε τὴν γενομένην λοιδορίαν, καὶ διὰ τὸ μὴ βεβουλῆσθαι τὴν Τύρον παραδοῦναι· οὐ μὴν ὅγε Πτολεμαῖος ἐμνησικάκησεν, ἀλλὰ τοὐναντίον δοὺς δωρεὰς, εἶχε περὶ αὐτὸν, ἕνα τῶν φίλων ποιησάμενος, καὶ προάγων ἐντίμως. ἦν γὰρ ὁ δυνάστης οὗτος καθ᾽

Interea Ptolemaeus Sidonem & Tyrum in deditionem redigit.

1 Τεύξασθαι Baſil.

lin Phoenices ingreſſus, milites e Cilicia, & alios, quicunque vel urbes vel caſtella ab hoſte longius remota cuſtodiebant, evocavit.

LXXXVI. At Ptolemaeus, iam ſubdialia tenens, Sidonem in partes ſuas pertraxit. Et prope Tyrum caſtra metatus, Andronicum praeſidii ducem de tradenda urbe ſollicitat, praemiaque cum honoribus ampla pollicetur. Is nullo ſe modo fidem, quam Antigonus & Demetrius ipſi haberent, proditurum reſpondet, & graviſſimis Ptolemaeum conviciis inceſſit. Sed aliquanto poſt, Tyro excidens, cum per ſeditionem militum in hoſtis manus veniſſet, poenas, tum ob convicia, tum quod tradere urbem noluiſſet, exſpectabat. Ptolemaeus vero nequaquam iniuriae recordatus eſt. Quin immo muneribus affectum inter amicos cooptavit, & honorifice provexit. Hic enim

ὑπερβολὴν ἐπιεικὴς καὶ συγγνωμονικὸς, ἔτι δ' εὐεργετικός. ὅπερ καὶ μάλιστα [1] αὐτὸν ἠξίωσε μειζόνων, ηὔξησέ τε, καὶ πολλοὺς ἐποίησεν ἐπιθυμεῖν κοινωνῆσαι τῆς Φιλίας. καὶ γὰρ τὸν Σέλευκον ἐκ τῆς Βαβυλωνίας ἐκπεσόντα Φιλοτίμως ὑπεδέξατο, καὶ κοινὴν παρείχετο τούτῳ τε καὶ τοῖς ἄλλοις Φίλοις τὴν περὶ αὐτὸν εὐδαιμονίαν. διὸ καὶ τότε παρακαλοῦντος αὐτὸν Σελεύκου δοῦναι στρατιώτας τοὺς ἀναβησομένους εἰς Βαβυλῶνα, προθύμως ὡμολόγησε, καὶ προσεπηγγείλατο πάντα συμπράξειν [2] μέχρις ἂν ἀνακτήσαιτο τὴν προϋπάρχουσαν σατραπείαν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

In Europa Telefphorus ab Antigono deficit:

πζ'. Κατὰ δὲ τὴν Εὐρώπην, ΤελεσΦόρος μὲν ὁ Ἀντιγόνου ναύαρχος διατρίβων περὶ Κόρινθον, ἐπειδὴ Πτολεμαῖον ἑώρα μᾶλλον ἑαυτοῦ προαγόμενον, καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων πιστευόμενον [3] ἀπάν-

1 Αὐτὸν ηὔξησε καὶ πολλοὺς ora Steph. Reg. 2. Baſ. Vat. Ven. negligentia, ut puto, amanuenſium.

2 Μέχρις ἀνακτήσεται Reg. 2. Baſ.

3 Ἄπαντα Baſil.

princeps aequitatis & clementiae ſtudioſiſſimus erat, & apprime beneficus. Quod etiam ad honoris & potentiae incrementa plurimum ei commodavit, & ut multi amicitiam cum ipſo iungere cuperent, effecit. Nam & Seleucum Babylonia eiectum honorifice exceperat, ſuamque cum ipſo & ceteris amicis felicitatem communicarat. Quamobrem etiam tum roganti Seleuco, ut milites, cum eo in Babyloniam aſcenſuros, concederet, propenſe aſſenſit, omniaque ſe praeſtiturum recepit, quoad priſtinam ille ſatrapiam recuperaſſet. In hoc igitur ſtatu tum Aſiae res erant.

LXXXVII. In Europa vero Teleſphorus, Antigoni claſſis praetor, ad Corinthum ſubſiſtens, ubi Ptolemaeum ſibi praeferri, & cuncta per Graeciam negotia eius fidei

των, ἐγκαλέσας Ἀντιγόνῳ περὶ τούτων, τὰς μὲν ναῦς, ἃς εἶχεν, [1] ἀπέδωκε, τῶν δὲ στρατιωτῶν τοὺς βουλομένους κοινωνεῖν τῆς προαιρέσεως ἀναλαβὼν, ἴδια πράγματα συνίστατο. παρελθὼν γὰρ εἰς [2] Ἦλιν, ὡς ἔτι φυλάττων τὴν πρὸς Ἀντίγονον φιλίαν, τὴν ἀκρόπολιν ἐνετείχισε· καὶ τὴν πόλιν κατεδουλώσατο. ἐσύλησε δὲ καὶ τὸ ἱερὸν τὸ κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν, καὶ συναγαγὼν ἀργυρίου πλείω τῶν πεντήκοντα ταλάντων, ξένους ἐμισθοῦτο. Τελεσφόρος μὲν οὖν ζηλοτυπήσας τὴν προαγωγὴν Πτολεμαίου, τοῦτον τὸν τρόπον ἐγένετο προδότης τῆς πρὸς Ἀντίγονον φιλίας. Πτολεμαῖος δ' ὁ Ἀντιγόνου στρατηγὸς ἦν μὲν τεταγμένος ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων· πυθόμενος δὲ τὴν ἀπόστασιν τὴν Τελεσφόρου, καὶ τὴν κατάληψιν τῆς Ἠλείων πόλεως, ἔτι δὲ τὴν σύλησιν τῶν κατὰ τὴν Ὀλυμπίαν χρημάτων, παρῆλθεν εἰς Πελοπόννησον μετὰ δυνάμεως. καταντήσας δ' εἰς [3] Ἦλιν, καὶ τὴν

quo facto Ptolemaeus, Antigoni dux, rem in Peloponneſo contra eum gerit.

1 Ἀπέδοτο Reg. 2. Vat. 2 Ἠλείους Leid. Reg. 1. 3 Ἠλείους iidem.

committi videt, crimini id Antigono vertens, naves, quas ſecum habebat, illi reddit, aſſumtiſque ex militum turba illis, qui in ſocietatem propoſiti tranſire vellent, ſuo res arbitrio gerere coepit. Nam Elidem ingreſſus, quaſi amicitiam cum Antigono adhuc coleret, arcem in ea conſtructam muris firmat, urbemque ſervituti obnoxiam reddit. Quin & fanum in Olympia expilat, & coactis plus quam L talentis argenti, externos milites conducit. Ad hunc ergo modum invidia ob Ptolemaei provectionem inflammatus, Teleſphorus amicitiam Antigoni prodebat. Ptolemaeus vero dux Antigoni, rebus per Graeciam adminiſtrandis praepoſitus, ubi defectionem Teleſphori, occupatamque Eleorum urbem, & direptas in Olympia opes, reſcivit, cum exercitu in Peloponneſum movit; Elidemque profectus, arcem in ea communitam

ἐντετειχισμένην ἀκρόπολιν κατασκάψας, τήν τε ἐλευθερίαν ἀπέδωκε τοῖς Ἠλείοις, καὶ τὰ χρήματα ἀποκατέστησε τῷ θεῷ. μετὰ δὲ ταῦτα [1] τὸν Τελεσφόρον πείσας, παρέλαβε τὴν Κυλλήνην φρουρουμένην ὑπ᾽ αὐτοῦ, καὶ τοῖς Ἠλείοις ἀποκατέστησεν.

In Epiro Alcetam, novum regem, Lyciſcus, Caſſandri dux, infeſtat.

πη΄. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Ἠπειρῶται, τελευτήσαντος Αἰακίδου τοῦ βασιλέως αὐτῶν, Ἀλκέτα τὴν βασιλείαν παρέδωκαν, ὃς ἦν πεφυγαδευμένος μὲν ὑπὸ [2] Ἀρυβίλου τοῦ πατρὸς, ἀλλοτρίως δὲ διακείμενος πρὸς Κάσσανδρον. διὸ καὶ Λυκίσκος ὁ τεταγμένος ἐπὶ τῆς Ἀκαρνανίας στρατηγὸς ὑπὸ Κασσάνδρου, παρῆλθε μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Ἤπειρον, ἐλπίδας ἔχων ῥαδίως τὸν Ἀλκέταν ἀποστήσειν τῆς ἀρχῆς, ἀσυντάκτων ἔτι τῶν κατὰ [3] τὴν βασιλείαν ὄντων. καταστρατοπεδεύσαντος δ᾽ αὐτοῦ περὶ [4] Κασσωπίαν πόλιν, Ἀλκέτας τοὺς μὲν υἱοὺς Ἀλέξανδρον καὶ Τεῦκρον ἀπέστειλεν ἐπὶ τὰς πόλεις, διακελευσάμενος στρα-

1 Τὸν μὲν Τελεσφόρον Baſil.
2 Ἀριβήλου & Ἀρριβύλου in ora Steph. quorum prius Reg. 1. edit.
3 Τὴν ἀρχὴν τῆς βασιλείας margo Steph.
4 Κασωπίαν Baſil.

ſolo aequat, & in libertatem Eleenſes vindicat, opes etiam Deo reſtituit. Perſuaſo dehinc Teleſphoro, Cyllenen etiam, praeſidio eius cuſtoditam, recipit, Eleiſque reſtituit.

LXXXVIII. Interea dum haec geruntur, Epirotae, Aeacida rege ipſorum defuncto, Alcetae regnum tradidere, quem Arybilus pater exſilio multaverat. Erat is Caſſandro infenſus. Ideoque Lyciſcus, Acarcaniae dux a Caſſandro deſignatus, cum exercitu in Epirum tranſiit, facile eventurum ſperans, ut Alcetam, nondum compoſitis regni negotiis, imperio exueret. Quare cum ad Caſſopiam caſtra poſuiſſet, Alcetas Alexandrum & Teucrum filios ad urbes miſit, cum mandatis, ut quam plu-

τολογεῖν ὡς πλείστους· αὐτὸς δὲ μεθ' ἧς εἶχε δυνάμεως ἀναζεύξας, ἐπειδὴ πλησίον ἐγένετο τῶν πολεμίων, ἀνέμενε τὴν τῶν υἱῶν παρουσίαν. τῶν δὲ περὶ Λυκίσκον ἐπικειμένων, καὶ πολὺ τοῖς πλήθεσιν ὑπερεχόντων, οἱ μὲν Ἠπειρῶται καταπλαγέντες προσεχώρησαν τοῖς πολεμίοις· ὁ δ' Ἀλκέτας καταλειφθεὶς κατέφυγεν [1] εἰς Εὐρυμενὰς, πόλιν Ἠπειρωτικήν· ἐνθαῦτα δ' αὐτοῦ πολιορκουμένου, παρεγενήθησαν οἱ περὶ τὸν Ἀλέξανδρον, βοήθειαν [2] φέροντες τῷ πατρί. γενομένης οὖν μάχης ἰσχυρᾶς, ἀνῃρέθησαν πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν, ἐν οἷς ἦσαν ἄλλοι τέ τινες τῶν ἀνδρῶν [3] καὶ Μίκυθος ὁ στρατηγὸς, καὶ Λύσανδρος Ἀθηναῖος ὁ κατασταθεὶς ἐπὶ τῆς Λευκάδος ὑπὸ Κασσάνδρου. μετὰ δὲ ταῦτα Δεινίου βοηθήσαντος τοῖς ἐλαττουμένοις, ἐγένετο δευτέρα μάχη, καθ' ἣν οἱ μὲν περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Τεῦκρον ἡττηθέντες ἔφυγον εἴς τι χωρίον ἐρυμνὸν μετὰ τοῦ

Duplici proelio confligunt: altero Alcetas, altero Lycifcus vincit.

1 Εἰς Εὐρυμένας Baſil.
2 Ἔχοντες idem.
3 Καὶ Μίκιλος ὁ στρ. Reg. 1.

rimos militum colligerent: ipſe cum manu, quam habebat, progreſſus, ubi propius ad hoſtem acceſſerat, filiorum adventum exſpectabat. At cum Lyciſcus, multitudine longe praeſtans, illum urgeret, perterriti Epirotae ad hoſtes tranſierunt. Alcetas igitur deſtitutus Eurymenas, urbem Epiroticam, profugit. Hic dum obſidione premitur, Alexander patri ſubſidium ferens adventat. Tum acre proelium conſeritur: & multi ex militibus (Lyciſci) tolluntur, inter quos cum alii quidam egregii viri erant, tum Micythus dux & Lyſander Athenienſis, cui Leucadiae adminiſtratio a Caſſandro fuerat commiſſa. Poſtea vero auxiliante profligatis Dinia, alterum exſiſtit proelium, quo victi Alexander & Teucer, cum patre in caſtellum quoddam munitum perfugere. Tum Ly-

πατρός· ὁ δὲ Λυκίσκος Εὐρυμενὰς ἐκπολιορκήσας, καὶ διαρπάσας κατέσκαψε.

Caſſander, ſuis ſuccurrens, facta cum Alceta pace, contra Apolloniatas movit;

πθʹ. Καθ' ὃν δὴ χρόνον Κάσσανδρος ἀκηκοὼς μὲν τὴν τῶν ἰδίων ἧτταν, ἀγνοῶν δὲ τὸ μετὰ ταῦτα γεγονὸς εὐτύχημα, κατὰ σπουδὴν ἧκεν εἰς τὴν Ἤπειρον, βοηθήσων τοῖς περὶ Λυκίσκον. καταλαβὼν δ' αὐτοὺς ἐπὶ τοῦ προτερήματος γεγονότας, πρὸς μὲν Ἀλκέταν διαλυσάμενος φιλίαν συνέθετο· τῆς δὲ δυνάμεως μέρος ἀναλαβὼν, ἀνέζευξεν εἰς τὸν Ἀδρίαν, πολιορκήσων τοὺς Ἀπολλωνιάτας, ὅτι τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντες τὴν αὐτοῦ, προσέθεντο τοῖς Ἰλλυριοῖς. οὐ μὴν οἵγε ἐν τῇ πόλει κατεπλάγησαν, ἀλλὰ βοήθειαν μεταπεμψάμενοι παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων, πρὸ τῶν τειχῶν παρετάξαντο. γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον, οἱ μὲν Ἀπολλωνιᾶται τοῖς πλήθεσιν ὑπερέχοντες, τοὺς ἀντιτεταγμένους φυγεῖν ἠνάγκασαν· ὁ δὲ Κάσσανδρος πολλοὺς στρατιώτας ἀποβαλὼν, καὶ δύναμιν

ſed proelio pulſus in Macedoniam rediit.

ciſcus Eurymenas expugnatas atque direptas complanavit.

LXXXIX. Quo tempore, audita ſuorum profligatione, Caſſander, necdum certior factus de felici, qui illam exceperat, ſucceſſu, propere Lyciſcanis opitulatum in Epirum contendit. Aſt ubi rem feliciter ab illis geſtam deprehendit, reconciliata pace amicitiam cum Alceta inivit, aſſumtaque copiarum parte in Adriam movit, obſeſſurus Apolloniatas, quod praeſidio illius eiecto, cum Illyriis ſe coniunxerant. At nequaquam terrori animos ſubmittunt oppidani; ſed ab aliis ſocietate armorum devinctis auxilia cum arceſſiſſent, ante moenia hoſti aciem opponunt. Pugnaque ad longum tempus conſerta, Apolloniatae numero militum ſuperiores, ad fugam hoſtes adigunt. Caſſander itaque, multis ſuorum

[1] μὲν οὐκ ἔχων περὶ αὐτὸν ἀξιόχρεων, τὴν δὲ χειμερινὴν ὥραν θεωρῶν, ἐπανῆλθεν εἰς Μακεδονίαν. τούτου δὲ χωρισθέντος, Λευκάδιοι προσλαβόμενοι βοήθειαν παρὰ Κερκυραίων ἐξέβαλον τὴν φρουρὰν τοῦ Κασσάνδρου. οἱ δ' Ἠπειρῶται χρόνον μέν τινα διέμενον ὑπὸ Ἀλκέτου βασιλευόμενοι· χρωμένου δ' αὐτοῦ χαλεπώτερον τοῖς πλήθεσιν, αὐτόν τε κατέσφαξαν, καὶ δύο τῶν υἱῶν, παῖδας ὄντας τὴν ἡλικίαν, [2] Ἡσιονέα καὶ Νίσον. Alcetam ſui, ob eius ſuperbiam, trucidant.

ϛʹ. Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν, Σέλευκος μετὰ τὴν γενομένην ἧτταν [3] Δημητρίῳ περὶ Γάζαν τῆς Συρίας, ἀναλαβὼν παρὰ Πτολεμαίου πεζοὺς μὲν οὐ πλείους τῶν ὀκτακοσίων, ἱππεῖς δὲ περὶ διακοσίους, ἀνέζευξεν ἐπὶ Βαβυλῶνος, ἐπὶ τοσοῦτον μεμετεωρισμένος ταῖς ἐλπίσιν, ὥστ' εἰ καὶ μηδεμίαν εἶχε δύναμιν τὸ παράπαν, μετὰ τῶν φίλων καὶ τῶν ἰδίων παίδων τὴν εἰς τοὺς ἄνω τόπους ἀνάβασιν ποιεῖσθαι. ὑπελάμβανε In Aſia Seleucus, poſt victum Demetrium, Babyloniam repetere parat.

1 Omittit Reg. 1. Mox ἀξιόχρεω Reg. 2.
2 Ἡσιονέαν Leid.
3 Δημητρίου Reg. 1.

amiſſis, quod a copiis non ſatis inſtructus eſſet, & hibernam appetere tempeſtatem videret, in Macedoniam ſe recepit. Poſt huius diſceſſum, Leucadii, Corcyraeorum auxiliis roborati, praeſidium Caſſandri exturbant. Epirotae vero ad tempus quidem regiam Alcetae dominationem tolerabant. Sed cum aſperiorem ſe plebi exhiberet, tum ipſum, tum duos eius natos, puerilis adhuc aetatis, Heſionem & Niſum, trucidarunt.

XC. In Aſia vero Seleucus, poſt victum fugatumque ad Gazam Syriae Demetrium, acceptis a Ptolemaeo non plus IↃ CCC peditibus, & equitibus CC, Babylonem verſus ducit, uſque adeo bona ſpe animatus, ut etiamſi nullis omnino copiis inſtructus fuiſſet, cum amicis tamen & pueris in ſuperiores aſcendere terras conſtituiſſet,

γὰρ τοὺς μὲν Βαβυλωνίους, διὰ τὴν προϋπάρχουσαν εὔνοιαν, ἑτοίμως αὐτῷ προσθήσεσθαι, τοὺς δὲ περὶ Ἀντίγονον μετὰ δυνάμεως μακρὰν ἀπεσπασμένους, παραδεδωκέναι καιρὸν οἰκεῖον ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς. τοιαύτης δ' οὔσης τῆς περὶ αὐτὸν ὁρμῆς, οἱ συνόντες φίλοι, θεωροῦντες ὅτι μετ' αὐτῶν μέν εἰσι [1] παντελῶς ὀλίγοι συστρατεύοντες, τοῖς δὲ πολεμίοις, ἐφ' οὓς προάγουσι, καὶ δυνάμεις ὑπάρχουσιν ἕτοιμαι μεγάλαι, καὶ χορηγίαι λαμπραὶ, καὶ συμμάχων πλῆθος, οὐ μετρίως ἠθύμουν· οὓς ὁρῶν καταπεπληγμένους ὁ Σέλευκος παρεκάλει, διδάσκων ὅτι τοὺς Ἀλεξάνδρῳ συνεστρατευκότας, καὶ δι' ἀρετὴν ὑπ' ἐκείνου προηγμένους, προσήκει μὴ πάντως δυνάμει καὶ χρήμασι πεποιθότας ἀντέχεσθαι [2] τῶν πραγμάτων, ἀλλ' ἐμπειρίᾳ καὶ συνέσει, δι' ὧν κἀκεῖνος τὰ μεγάλα καὶ παρὰ πᾶσι θαυμαζόμενα κατειργάσατο· πιστεύειν δὲ [3] δεῖ

Eius graviſſima ad trepidantes milites exhortatio.

1 Deſit in eodem & Leid. 2 Non eſt in Reg. 2. 3 Δεῖν Baſil.

certo perſuaſum habens, Babylonios pro veteri erga ſe benevolentia propenſe partibus ſuis acceſſuros, iamque Antigonum, cum exercitu procul inde avulſum, opportunam inſtituto ſuo occaſionem praebuiſſe. Hac igitur alacritate dum pergit, amici, qui cum illo erant, videntes perpaucos militiae ſocios adeſſe, hoſtibus vero, contra quos tendant, magnos in promtu exercitus, largoſque commeatus, & numeroſam auxiliariorum multitudinem ſuppetere, animis non mediocriter deiectis erant. Quos conſternatos animadvertens Seleucus, hac commonefactione exhortatur: Alexandri commilitones, propter virtutem tantopere ab illo provectos, decere, non exercitus robore prorſum atque opibus confiſos negotia capeſſere, ſed peritia & ratione prudenti, quibus etiam ille res magnas omnibuſque admirandas effeciſſet. Deo-

καὶ ταῖς τῶν θεῶν προῤῥήσεσι, τὸ τέλος ἔσεσθαι τῆς στρατείας ἄξιον τῆς ἐπιβολῆς. ἐν μὲν γὰρ [1] Βραγχίδαις αὐτοῦ χρηστηριαζομένου, τὸν θεὸν προσαγορεῦσαι Σέλευκον βασιλέα· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καθ' ὕπνον ἐπιστάντα φανερῶς [2] διασημᾶναι περὶ τῆς ἐσομένης ἡγεμονίας, ἧς δεῖ τυχεῖν αὐτὸν προϊόντος τοῦ χρόνου. πρὸς δὲ τούτοις ἀπεφαίνετο, διότι πάντα γίνεται τὰ καλὰ καὶ παρ' ἀνθρώποις θαυμαζόμενα διὰ πόνων καὶ κινδύνων. ἐπολιτεύετο δὲ [3] καὶ πρὸς τοὺς συστρατεύοντας, καὶ κατεσκεύαζεν αὐτὸν ἴσον ἅπασιν, ὥσθ' ἕκαστον αἰδεῖσθαι, καὶ τὸ παράβολον τῆς τόλμης ἑκουσίως ὑπομένειν.

ϟα'. Ἐπεὶ δὲ προάγων κατήντησεν εἰς Μεσοποταμίαν, τῶν ἐν Κάραις [4] κατῳκισμένων Μακεδόνων οὓς μὲν ἔπεισεν, οὓς δὲ ἐβιάσατο συστρατεύειν αὐτῷ· ὡς δ' εἰς τὴν Βαβυλωνίαν [5] ἐνέβαλεν, οἱ πλείους τῶν ἐγ- Babyloniam Seleucus recuperat.

1 Βραγχίδεσιν Baſil. Βραχίδεσι Leid.
2 Διασημῆναι Reg. 1. Leid.
3 Non eſt in Reg. 1.
4 Abeſt Baſil.
5 Ἐνέβαλλον Reg. 2. Baſil.

rum praeterea oraculis fidem adhibendam, quod dignum inceptis exitum habitura ſit haec expeditio. Nam cum in Branchidis olim oraculum conſuleret, Seleucum regem a Deo appellatum. Et Alexandrum in ſomnis adſtantem clarum imperii, quod progreſſu temporis adepturus eſſet, indicium edidiſſe. Ad haec omnia pulchra inter homines, & cum admiratione coniuncta, laboribus & periculis comparari, oſtendit. Erga commilitones etiam civiliter ſe gerebat, aequalem omnibus ſe exhibens, ita ut unuſquiſque illum revereretur, & profuſam hanc audaciam lubens toleraret.

XCI. Promotis ergo caſtris, poſtquam in Meſopotamiam pervenit, Macedonum, qui Carrhis conſederant, alios ſuadendo pellexit, alios vi compulit ad eiuſdem militiae ſocietatem. Simulac vero Babyloniam ingreſſus

χωρίων ἀπήντων, καὶ προστιθέμενοι, πᾶν ἔφασαν [1] τὸ δοκοῦν αὐτῷ συμπράξειν. τετραετῆ γὰρ χρόνον γεγονὼς σατράπης τῆς χώρας ταύτης, πᾶσι προσενήνεκτο καλῶς, ἐκκαλούμενος τὴν εὔνοιαν τοῦ πλήθους, καὶ [2] πόῤῥωθεν προπαρασκευαζόμενος τοὺς συμπράξοντας, ἐὰν αὐτῷ [3] δοθῇ καιρὸς ἀμφισβητεῖν ἡγεμονίας. προσεχώρησε δ' αὐτῷ καὶ [4] Πολύαρχος, τεταγμένος ἐπί τινος διοικήσεως, [5] μετὰ στρατιωτῶν πλειόνων ἢ χιλίων. οἱ δὲ διαφυλάττοντες τὴν πρὸς Ἀντίγονον φιλίαν, ὁρῶντες ἀκατάσχετον οὖσαν τὴν τοῦ πλήθους ὁρμὴν, συνέφευγον εἰς τὴν ἄκραν, ἧς φύλαξ ἀπεδέδεικτο Δίφιλος. ὁ δὲ Σέλευκος συστησάμενος πολιορκίαν, καὶ κατὰ κράτος ἑλὼν τὴν ἄκραν, ἐκομίσατο τὰ φυλαττόμενα σώματα τῶν παίδων καὶ τῶν φίλων, ὅσοι παρεδόθησαν εἰς φυλακὴν παρ' Ἀντιγόνου μετὰ τὴν ἐκ Βαβυλῶνος εἰς Αἴγυπτον ἀποχώρησιν. ἀπὸ δὲ τούτων γε-

1 Αὐτῷ τὸ δοκοῦν Baſil.
2 Πόῤῥω Baſil.
3 Δόσῃ Reg. 1. Δώσῃ Leid.
4 Πολίαρχος Reg. 1.
5 Μετὰ τῶν χιλίων στρατιωτῶν ἢ καὶ πλειόνων. οἱ δὲ &c. ora Steph.

fuit, complures incolarum ei occurrunt, & aſſociati, quidquid ei viſum foret, communi ſe opera facturos, pollicentur. Per quadriennium enim regionis praeſes, probe erga omnes ſe geſſerat, ut hac ratione benevolentiam multitudinis provocaret, & longe ante ſibi praeparet adiutores, ſi occaſio diſceptandi de imperio ſibi aliquando daretur. Adiunxit ſe illi etiam Polyarchus, adminiſtrationis quoddam munus gerens, cum amplius mille armatis. Ceterum qui amicitiam cum Antigono tuebantur, ubi multitudinis impetum cohiberi non poſſe vident, in arcem, cui Diphilus cuſtos impoſitus erat, confugiunt. Huius oppugnationem inſtituit Seleucus, eaque per vim capta, pueros & amicos illic aſſervatos, quos poſt diſceſſum illius ex Babylone in Aegyptum in cuſtodiam tradiderat Antigonus, inde eripuit. His autem

νόμενος, στρατιώτας συνήγαγε, καὶ συναγοράσας ἵππους, ἀνεδίδου τοῖς δυναμένοις χρῆσθαι. πᾶσι δὲ φιλανθρώπως ὁμιλῶν, καὶ καθιστὰς εἰς ἀγαθὰς ἐλπίδας, ἑτοίμους εἶχε καὶ προθύμους ἐν πάσῃ περιστάσει τοὺς συγκινδυνεύοντας. Σέλευκος μὲν οὖν τοῦτον τὸν τρόπον ἀνεκτήσατο τὴν Βαβυλωνίαν.

ϛβʹ. Νικάνορος δὲ τοῦ περὶ [1] Μηδίαν στρατηγοῦ συναγαγόντος ἐπ᾽ αὐτὸν ἔκ τε Μηδίας καὶ Περσίδος καὶ τῶν σύνεγγυς τόπων στρατιώτας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν μυρίων, ἱππεῖς δὲ περὶ ἑπτακισχιλίους, ὥρμησε κατὰ σπουδὴν ἀπαντήσων τοῖς πολεμίοις. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν τρισχιλίων, ἱππεῖς δὲ τετρακοσίους. διαβὰς δὲ τὸν Τίγριν ποταμὸν, καὶ πυθανόμενος [2] ὀλίγων ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν τοὺς πολεμίους, ἔκρυψε τοὺς στρατιώτας ἐν τοῖς πλησίον ἕλεσι, διανοούμενος ἀπροσδόκητον ποιήσασθαι τὴν ἐπίθεσιν. ὁ δὲ Νικάνωρ, ἐπειδὴ παραγενηθεὶς ἐπὶ τὸν Τί-

Nicanor, Mediae dux, in Seleucum bellum movens, funditur.

1 Μηδείαν Baſil. 2 Ὀλίγην ὁδὸν Baſil.

confectis, milites conſcribit, & equos a ſe coëmtos iis, qui uti poſſent, tradit. Dumque in congreſſibus humanum ſe omnibus praebet, & ſpem bonam excitat, paratos & alacres ad quemvis eventum periculorum ſocios ſibi conciliat. Hoc itaque modo Seleucus Babyloniam recuperavit.

XCII. Cum vero Nicanor, Mediae dux, milites adverſus ipſum, peditum videlicet ſupra X M. & VII M. equitum e Media Perſiaque & finitimis locis contraxiſſet, in occurſum hoſtibus ſubito contendit. Habebat autem tunc in univerſum aliquanto plus tribus millibus peditum, & equites CCCC. Tranſgreſſus autem Tigrim fluvium, cum paucorum via dierum hoſtes abeſſe audiret, milites in paludibus propinquis occultat, nec opinantes opprimere conſtitutum habens. Nicanor, cum pro-

γριν ποταμὸν οὐχ [1] ηὕρισκε τοὺς πολεμίους, κατεστρατοπέδευσε πρός τινι βασιλικῷ σταθμῷ, νομίζων αὐτοὺς πεφευγέναι μακρότερον· ἐπιγενομένης δὲ νυκτὸς, καὶ τῶν περὶ Νικάνορα καταπεφρονηκότων, καὶ ῥαθύμως ἐχόντων τὰ περὶ τὰς φυλακὰς, ἐπιπεσὼν ὁ Σέλευκος ἄφνω, πολλὴν ταραχὴν καὶ κατάπληξιν κατεσκεύασε. συναψάντων γὰρ μάχην τῶν Περσῶν, συνέβη τόν τε σατράπην αὐτῶν Εὔαγρον πεσεῖν καί τινας τῶν ἄλλων ἡγεμόνων. οὗ συμβάντος, οἱ πλείους τῶν στρατιωτῶν τὰ μὲν τὸν κίνδυνον καταπεπληγμένοι, τὰ δὲ προσκόπτοντες τοῖς ὑπ' Ἀντιγόνου [2] πραττομένοις, μετεβάλοντο πρὸς Σέλευκον. ὁ δὲ Νικάνωρ μετ' ὀλίγων ἀπολειφθεὶς, καὶ δεδιὼς μὴ παραδοθῇ τοῖς πολεμίοις, ἔφυγε μετὰ τῶν φίλων διὰ τῆς ἐρήμου. Σέλευκος δὲ δυνάμεως ἁδρᾶς κυριεύσας, καὶ φιλανθρώπως πᾶσι προσφερόμενος, ῥαδίως προσηγάγετο τήν τε Σουσιανὴν καὶ Μηδίαν, καί τινας τῶν σύνεγγυς τό-

Tum milites Antigoni magno numero ad Seleucum tranſierunt.

1 Εὕρισκε Leid.

2 Προστεταγμένοις Reg. 1. Leid. & in Stephan. ora cum προστατ-τομένοις.

motis ad Tigrim ſignis hoſtem non inveniret, prope regia quaedam ſtativa caſtris locum deligit, longius illos fugiſſe opinans. Nocte inſequente, dum contemtu hoſtis Nicanor excubias negligentius agit, Seleucus derepente illum adortus, tumultum ac pavorem magnum excitat. Perſis enim pugnam conferentibus, accidit, ut tum Evager ſatrapes illorum, tum alii duces oppeterent. Poſt quem eventum maior pars militum, quod & periculum extimeſcerent, & adminiſtratione Antigoni offenderentur, ad Seleucum tranſitionem faciunt. Nicanor autem, cum paucis relictus, cum, ne hoſtibus traderetur, formidaret, cum amicis per deſerta fugit. Ita valido potitus exercitu Seleucus, humanum ſeſe omnibus praeſtans, facile Suſianam & Mediam, & nonnulla de conterminis

πων· περί τε τῶν διωκημένων ἔγραψε πρὸς Πτολεμαῖον καὶ τοὺς ἄλλους φίλους, ἔχων ἤδη βασιλικὸν ἀνάστημα, καὶ δόξαν ἀξίαν ἡγεμονίας.

ϛγ΄. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Πτολεμαῖος μὲν διέτριβε περὶ τὴν κοίλην Συρίαν, νενικηκὼς Δημήτριον τὸν Ἀντιγόνου παρατάξει μεγάλῃ. ὃν πυνθανόμενος ἐκ Κιλικίας [1] ἀνεστροφέναι, καὶ στρατοπεδεύειν περὶ τὴν ἄνω Συρίαν, προεχειρίσατο τῶν περὶ αὑτὸν φίλων Κίλλην τὸν Μακεδόνα. τούτῳ δὲ δοὺς δύναμιν ἱκανὴν, προσέταξεν ἐκδιῶξαι τὸν Δημήτριον τὸ παράπαν ἐκ τῆς Συρίας, ἢ περικαταλαβόντα συντρίψαι. τούτου δ᾽ ὄντος κατὰ πορείαν, Δημήτριος διὰ τῶν σκοπῶν ἀκούσας τὸν Κίλλην στρατοπεδεύειν καταπεφρονηκότως περὶ Μυοῦντα, τὴν μὲν [2] ἀποσκευὴν ἀπέλιπε, τοὺς δὲ στρατιώτας εὐζώνους παραλαβὼν, νυκτὸς πορείαν σύντομον ἐποιήσατο. προσπεσὼν δὲ τοῖς πολεμίοις ἑωθινῆς φυλακῆς ἄφνω, τῆς τε δυνάμεως ἄνευ

In Demetrium interea in ſuperiore Syria ſubſidentem Ptolemaeus Cillen cum exercitu miſit.

Sed hunc Demetrius in ipſo itinere oppreſſum vicit,

1 Ἀνεστραφέναι Reg. 1. Baſil. 2 Παρασκευὴν Venet. Baſil.

locis ditioni ſuae adiecit. Ac de rebus a ſe geſtis ad Ptolemaeum ceteroſque amicos perſcripſit, iam regiam maieſtatem, & gloriam principatu dignam, conſecutus.

XCIII. Interea dum haec aguntur, Ptolemaeus in Syria cava ſubſiſtebat, poſtquam Demetrium Antigoni filium ingenti proelio fudiſſet. Quem ut e Cilicia reverſum in Syria ſuperiore caſtra habere audivit, ex amicis, quos ſecum habebat, Cillen Macedonem delegit. Huic validum adiungit exercitum, cum mandato, ut tota Syria Demetrium expellat, aut velut indagine circumventum conterat. Qui dum in itinere eſt, Demetrius a ſpeculatoribus certior factus, Cillen ad Myuntem negligenter caſtra metatum, impedimentis relictis, cum militum expeditiſſimis ſecum raptis, & intentum noctu iter facit, & oppreſſis ſubito circa matutinas excubias hoſti-

& captivum duxit.

μάχης ἐκυρίευσε, καὶ αὐτὸν [1] τὸν Κίλλην τὸν στρατηγὸν ἐζώγρησε. τηλικούτου δ' εὐτυχήματος γεγενημένου, τὴν ἧτταν [2] ἀναμαχήσασθαι διελήφθη. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸν Πτολεμαῖον ὑπολαμβάνων ἥξειν ἐπ' αὐτὸν μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως, ἐστρατοπέδευσε, προβλήματα τῆς παρεμβολῆς ποιησάμενος ἕλη καὶ λίμνας. ἔγραψε δὲ καὶ πρὸς τὸν πατέρα περὶ τοῦ γενομένου κατορθώματος, καὶ παρακαλῶν αὐτὸν ἢ δύναμιν ἀποστεῖλαι τὴν ταχίστην, ἢ καὶ αὐτὸν [3] παραβαλεῖν εἰς Συρίαν. ὁ δ' Ἀντίγονος ἐτύγχανε μὲν ὢν ἐν Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας· κομισάμενος δὲ τὴν ἐπιστολὴν, ἐχάρη διαφερόντως ἐπὶ τῷ δοκεῖν τὸν υἱὸν νέον ὄντα [4] καὶ κατωρθωκέναι δι' ἑαυτοῦ, καὶ φαίνεσθαι βασιλείας ἄξιον. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν, ἀνέζευξεν ἐκ τῆς Φρυγίας, καὶ τὸν Ταῦρον ὑπερβαλὼν ὀλίγαις ἡμέραις, [5] συνέμιξε τοῖς περὶ τὸν Δημήτριον. Πτολεμαῖος δὲ πυ-

Simul Antigonus, eius pater, auxilio venit.

1 Omittit Baſil.
2 Ἀναμαχήσασθαι διειλήφει R. 1. poſterius etiam Vat. In cdd. ἀναμαχήσασθαι.
3 Παραλαβεῖν τὴν Συρίαν ora Steph. Baſil. & Vat.
4 Deſit Baſil.
5 Συνέζευξε Reg. 2. Baſil. Ven.

bus, exercitum ſine proelio in poteſtatem redigit, ipſumque ducem Cillen capit vivum. Tanta victoria, tam feliciter parta, cladem illam compenſaſſe putabatur. Quia tamen Ptolemaeum cum toto exercitu contra ſe venturum exiſtimabat, ita caſtra fecit, ut paludes & lacus pro munimine illorum haberet. De felici etiam ſucceſſu eius pugnae ad patrem ſcripſit, invitans ipſum, ut vel exercitum quam ociſſime mitteret, aut ipſe Syriam adiret. Ad Celaenas tum in Phrygia verſabatur Antigonus. Qui redditis literis gavifus fuit oppido, quod filius adhuc iuvenis, & ſuo rem ductu proſpere geſſiſſe videretur, & dignum ſe regno oſtenderet. Quamobrem copiis aſſumtis, ipſemet e Phrygia movit, & Tauro intra paucos dies ſuperato, cum Demetrio caſtra adunavit. Pto-

θόμενος τὴν Ἀντιγόνου παρουσίαν, καὶ συναγαγὼν τοὺς ἡγεμόνας [1] καὶ φίλους, ἐβουλεύετο πότερον συμφέρει μένειν καὶ ἀγωνίζεσθαι περὶ τῶν ὅλων κατὰ Συρίαν, ἢ προάγειν εἰς Αἴγυπτον, καὶ πολεμεῖν ἐκεῖθεν, καθάπερ καὶ πρότερον Περδίκκᾳ. πάντες οὖν συνεβούλευον μὴ διακινδυνεύειν πρὸς δύναμιν [2] πολλαπλασίονα καὶ θηρίων πλῆθος, ἔτι δὲ [3] στρατηγὸν ἀήττητον. εὐχερέστερον γὰρ πολλῷ διαγωνιεῖσθαι κατὰ τὴν Αἴγυπτον, ταῖς τε χορηγίαις ὑπερέχοντα, καὶ τόπων ὀχυρότητι πιστεύοντα. διὸ καὶ κρίνας [4] ἐκλιπεῖν τὴν Συρίαν, κατέσκαψε τὰς ἀξιολογωτάτας τῶν κεκρατημένων πόλεων, Ἄκην μὲν τῆς Φοινίκης Συρίας, Ἰόππην δὲ καὶ Σαμάρειαν καὶ Γάζαν τῆς Συρίας. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἀναλαβὼν, καὶ τῶν χρημάτων ὅσα δυνατὸν ἦν ἄγειν [5] καὶ φέρειν, ἐπανῆλθεν εἰς Αἴγυπτον.

Itaque Ptolemaeus ſatius putavit, in Aegyptum ſe recipere.

1 Duo iſta omittit Reg. 1. Leid. unde Steph. notam addidit.

2 Πολλαπλασίονα Reg. 1. Leid. Πολλαπλάσιον cett. Paullo ante πρὸς Περδίκκαν Reg. 1.

3 Στρατηγὸν ἀήττητον Reg. 2. Baſil. ſine ὄντα, cui aſteriſcum adſcripſit H. Steph. ego vero delevi.

4 Ἔτι λιπεῖν Reg. 1.

5 Ἢ φέρειν Reg. 1. & Steph. ora.

lemaeus vero, cognito Antigoni adventu, ſenatuque ducum advocato, conſilium exquirit, utrum manere, ac de capite rerum in Syria decernere praeſtabilius ſit, an vero in Aegyptum regredi, atque inde belligerari, ut prius cum Perdicca, magis conducat? Ibi omnes ſuadent, ne adverſus copias longe numeroſiores, & multitudinem belluarum, invictumque imperatorem, periculo ſe committat. Multo enim facilius decertaturum in Aegypto, ubi & neceſſariarum rerum copia ſuperior ſit, & firmitate locorum confidere queat. Quocirca excedendum Syria iudicans, praecipuas urbes, a ſe occupatas, ut Acen Phoenices Syriae, & Ioppen Samariamque & Gazam Syriae, deſtruxit. Tum receptis ad ſe copiis & opibus, quae agi ferrique poterant, in Aegyptum remeavit.

Cc 4

Recuperata Syria, Antigonus in Arabiam ſuſcipit expeditionem, miſſo Athenaeo cum exercitu.

ϟδʹ. Ἀντίγονος δ' ἀκινδύνως ἀνακτησάμενος τήν τε Συρίαν πᾶσαν καὶ Φοινίκην, ἐπεβάλετο στρατεύειν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀράβων τῶν καλουμένων [1] Ναβαταίων. κρίνας γὰρ τὸ ἔθνος τοῦτο τῶν ἑαυτοῦ πραγμάτων ἀλλότριον εἶναι, προεχειρίσατο τῶν ἑαυτοῦ φίλων Ἀθήναιον, δοὺς [2] αὐτῷ πεζοὺς μὲν εὐζώνους τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ τοὺς ἐπιτηδείους εἰς δρόμον ἑξακοσίους, συνέταξεν ἐπιθέσθαι τοῖς βαρβάροις ἄφνω, καὶ τὴν λείαν πᾶσαν [3] ἀποτεμέσθαι. χρήσιμον δ' ἐστὶ τῶν ἀγνοούντων ἕνεκα διελθεῖν τὰ νόμιμα τῶν Ἀράβων τούτων, οἷς χρώμενοι δοκοῦσι τὴν ἐλευθερίαν διαφυλάττειν. ἔχουσι τοίνυν τὸν βίον ὑπαίθριον, πατρίδα καλοῦντες τὴν ἀοίκητον, τὴν μήτε ποταμοὺς ἔχουσαν μήτε κρήνας δαψιλεῖς, ἐξ ὧν δυνατὸν στρατόπεδον πολέμιον ὑδρεύσασθαι. νόμος δ' ἐστὶν αὐτοῖς μήτε σῖτον σπείρειν, μήτε φυτεύειν μηδὲν φυτὸν καρποφόρον, μή-

Arabum mores, inſtituta, victus deſcribuntur.

1 Νομάδων Reg. 1. Leid. & ora Steph. e gloſſa.
2 Deeſt Reg. 2. & Baſil.
3 Ἀποτέμνεσθαι Reg. 1.

XCIV. Antigonus porro, cum citra periculum Syriam totam Phoenicenque recuperaſſet, in regionem Arabum, qui Nabataei vocantur, expeditionem ſuſcepit. Hanc enim gentem cum rebus ſuis parum aequam eſſe iudicaſſet, ex amicis ſuis Athenaeum deſignat, traditis illi IV millibus armaturae levioris peditum, & equitibus idoneis ad curſum IϽC, illique mandat, ut ſubito Barbaros invadat, & omnem illis praedam adimat. Hìc operae pretium eſt, ut Arabum horum inſtituta, quorum uſu libertatem tueri videntur, propter ignaros recenſeamus. Vitam hi degunt ſub dio, patriam vocantes ſolitudinem illam habitatoribus vacuam, quae neque amnes habet, neque fontes riguos, unde exercitus hoſtilis aquari poſſit. Lex apud illos eſt, nec fruges ſerere, nec ſtirpem aliquam fructificantem plantare, nec vino uti, nec

τε οἴνῳ [1] χρῆσθαι, μήτε οἰκίαν κατασκευάζειν· ὃς δ' ἂν παρὰ ταῦτα ποιῶν εὑρίσκηται, θάνατον αὐτῷ πρόστιμον εἶναι. χρῶνται δὲ [2] τῷ νόμῳ τούτῳ, διαλαμβάνοντες τοὺς ταῦτα κτωμένους ἀναγκασθήσεσθαι ῥᾳδίως ὑπὸ τῶν δυνατῶν ἕνεκα τῆς τούτων χρείας, ποιεῖν τὸ προσταττόμενον· τρέφουσι δ' αὐτῶν οἱ μὲν καμήλους, οἱ δὲ πρόβατα, τὴν ἔρημον ἐπινέμοντες. οὐκ ὀλίγων δ' ὄντων Ἀραβικῶν ἐθνῶν τῶν τὴν ἔρημον ἐπινεμόντων, οὗτοι πολὺ τῶν ἄλλων προέχουσι ταῖς εὐπορίαις, τὸν ἀριθμὸν ὄντες οὐ πολὺ πλείους τῶν μυρίων. εἰώθασι γὰρ αὐτῶν οὐκ ὀλίγοι κατάγειν ἐπὶ θάλασσαν λιβανωτόν τε καὶ σμύρναν καὶ τὰ πολυτελέστατα τῶν ἀρωμάτων, διαδεχόμενοι παρὰ τῶν κομιζόντων ἐκ τῆς εὐδαίμονος [3] καλουμένης Ἀραβίας. Φιλελεύθεροι δέ εἰσι διαφερόντως, καὶ ὅταν πολεμίων δύναμις ἁδρὰ προσίῃ, φεύγουσιν εἰς τὴν ἔρημον, ταύτῃ χρώμενοι ὀχυρώματι. ἄνυδρος γὰρ οὖσα, τοῖς μὲν ἀλ-

1 Χρᾶσθαι Reg. 2. Baſil. 2 Non eſt in Baſil. 3 Omittit idem.

conſtruere domum: & qui contra haec facere ſit repertus, capitalem ei poenam irrogari. Ideo autem hac lege utuntur, quod exiſtimant, illos, qui haec poſſident, facile propter uſum eorum ad imperata faciendum a potentioribus cogi. Pars illorum camelos nutrit, pars oves, per deſerta paſtus gratia oberrantes. Ex Arabicis quidem gentibus non pauci ſunt, qui rei paſtoritiae in ſolitudine vacant: ſed hi facultatibus longe antecellunt alios, numero haud amplius X M. Non enim pauci de illis thus myrrhamque & pretioſiſſima aromata deportare ſolent ad mare, ab illis, qui ex felice (quam vocant) Arabia ea deferunt, accepta. Libertatis amore ſummo tenentur: & quando validae hoſtium copiae accedunt, in ſolitudinem, quae propugnaculi uſum eis praeſtat, fuga ſe ſubducunt. Aquarum enim inopia cum laboret, aliis

λοις ἀνεπίβατός ἐστι· τούτοις δὲ, κατεσκευακόσιν ἀγγεῖα κατὰ γῆς ὀρυκτὰ [1] κεκονιαμένα μόνοις παρέχεται τὴν ἀσφάλειαν. τῆς γὰρ γῆς οὔσης τῆς μὲν [2] ἀργιλλώδους, τῆς δὲ πέτραν ἐχούσης μαλακὴν, ὀρύγματα μεγάλα ποιοῦσιν ἐν αὐτῇ· ὧν τὰ μὲν στόμια μικρὰ παντελῶς κατασκευάζουσι, κατὰ βάθους δ' ἀεὶ μᾶλλον [3] εὐρυχωρῆ ποιοῦντες, τὸ τελευταῖον τηλικοῦτον ἀποτελοῦσι τὸ μέγεθος, ὥστε γίνεσθαι πλευρὰν ἑκάστην πλέθρου. ταῦτα δὲ τὰ ἀγγεῖα πληροῦντες ὕδατος ὀμβρίου, τὰ στόματα ἐμφράττουσι· καὶ ποιοῦντες ἰσόπεδον τῇ λοιπῇ χώρᾳ, σημεῖα καταλείπουσιν, ἑαυτοῖς μὲν γιγνωσκόμενα, τοῖς δ' ἄλλοις ἀνεπινόητα. ποτίζουσι δὲ καὶ τὴν λείαν δι' ἡμερῶν τριῶν, ὅπως ἐν ταῖς ἀνυδρίαις καὶ φυγαῖς μὴ προσδέωνται συνεχῶν ὑδάτων. αὐτοὶ δὲ χρῶνται τροφῇ κρέασι καὶ γάλακτι, καὶ τῶν ἐκ τῆς γῆς φυομένων τοῖς ἐπιτηδείοις. φύεται γὰρ παρ'

1 Κεκονιασμένα, ᾶ Reg. 1. Leid.
2 'Αργελλ. Reg. 2. Vat. ἀργυλλ. Baſil.
3 Εὐρυχωρίαν Reg. 1. Leid. ora Steph. Μᾶλλον deeſt Baſil. Mox τηλικοῦτ' ἀποτ. idem cum Reg. 2.

quidem acceſſum & tranſitum negat; his autem, qui incruſtata ſibi vaſa compararunt, ad hunc uſum terrae infoſſa, ſolis tutum refugium praebet. Nam quia tellus argilloſa eſt, mollemque habet petram, grandes in illa cavernas effodiunt: quarum oſtia perexigua faciunt, ſed in profundo ſubinde magis ampliant, donec ad eam tandem magnitudinem dilatent, ut unumquodque latus plethrum obtineat. Vaſis autem illis aqua pluviali repletis, oſtia obſtruunt: iiſque reliquo ſolo adaequatis, ſigna, quae ab ipſis quidem noſcantur, ab aliis vero non animadvertantur, ibi relinquunt. Abacta etiam pecora in triduum potant, ne inter fugiendum in locis arentibus continente adaquatione opus habeant. Alimentum ipſorum ſunt carnes & lac, & quae ex terra naſcuntur cibis idonea. Nam

αὐτοῖς τὸ πέπερι ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ μέλι πολὺ τὸ καλούμενον ἄγριον, ῷ χρῶνται ποτῷ μεθ' ὕδατος. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη τῶν Ἀράβων, ὧν ἔνια καὶ γεωργεῖ μιγνύμενα τοῖς φορολογουμένοις, καὶ μετέχει τῶν αὐτῶν τοῖς Σύροις, πλὴν τοῦ κατασκηνοῦν ἐν οἰκίαις.

ϛε'. Τὰ μὲν οὖν νόμιμα τῶν Ἀράβων τοιαῦτ' εἶναι συμβέβηκεν. Ὑπογυίου δ' αὐτοῖς οὔσης πανηγύρεως, εἰς ἣν [1] εἰώθασιν οἱ περίοικοι καταντᾶν, οἱ μὲν ἀποδωσόμενοι τῶν φορτίων, οἱ δ' ἀγοράσοντές τι τῶν αὐτοῖς χρησίμων, εἰς ταύτην ἐπορεύθησαν, ἀπολιπόντες ἐπί τινος πέτρας τὰς κτήσεις καὶ τοὺς πρεσβυτάτους, ἔτι δὲ τέκνα καὶ γυναῖκας. τὸ δὲ χωρίον ὑπῆρχεν ὀχυρὸν μὲν καθ' ὑπερβολὴν, ἀτείχιστον δὲ, καὶ τῆς οἰκουμένης ἀπέχον [2] δυεῖν ἡμερῶν ὁδόν. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀθήναιον παρατηρήσαντες τοῦτον τὸν καιρὸν, ὥρμησαν ἐπὶ τὴν Πέτραν, εὔζωνον ἔχοντες τὴν δύναμιν. διανύσαντες δ'

Athenaeus Arabes ad Petram opprimit, multamque reportat praedam.

1 Εἰώθεισαν Reg. 1. 2 Δυεῖν Baſil. Δυοῖν vulgo.

apud eos piper ex arboribus provenit, & mel, quod agreſte vocant: id temperatum cum aqua potum illis praeſtat. Sunt alia inſuper Arabum genera: inter quae agriculturam exercent quaedam, ceteris vectigalibus permixta; quae cum Syris alia quidem habent communia, ſed in aedibus non habitant.

XCV. Haec, ut tunc ferebant tempora, inſtituta Arabum fuere. In propinquo tum erat panegyris (celebris conventus), quo finitimi partim merces ſuas venditum, partim aliquid rerum utilium ſibi mercatum, confluere ſolebant. Ad hunc etiam Nabataei profecti erant, relictis in rupe quadam opibus & viris ſenio confectis, una cum liberis & uxoribus. Locus ille apprime munitus erat, ſed abſque muro, & a regione cultoribus frequentata iter bidui diſtabat. Athenaeus igitur, tempore hoc diligentiſſime obſervato, celeriter ad Petram cum expedita

ἀπὸ τῆς Ἰδουμαίας ἐπαρχίας ἐν ἡμέραις τρισὶ καὶ νυξὶ ταῖς ἴσαις σταδίους δισχιλίους καὶ διακοσίους, ἔλαθον τοὺς Ἄραβας περὶ μέσας [1] τὰς νύκτας καταλαβόμενοι τὴν Πέτραν. εὐθυς δὲ τῶν ἐγκατειλημμένων οὓς μὲν ἀνῄρουν, οὓς δ᾽ ἐζώγρουν, ἐνίους δὲ τραυματίας [2] ἀπέλειπον· καὶ τοῦ μὲν λιβανωτοῦ καὶ τῆς σμύρνης [3] συνεσκευάσαντο τὸ πλεῖον μέρος, ἀργυρίου δὲ [4] περὶ πεντακόσια τάλαντα. ἐνδιατρίψαντες δ᾽ οὐ πλείω χρόνον φυλακῆς, εὐθὺς ἀνέστρεψαν κατὰ σπουδὴν, διαλαμβάνοντες ὑπὸ τῶν Βαρβάρων διωχθήσεσθαι. διατείναντες δὲ σταδίους διακοσίους κατεστρατοπέδευσαν, ὄντες [5] κατάκοποι, καὶ ῥαθύμως ἔχοντες τὰ περὶ τὰς φυλακὰς, ὡς ἂν νομίζοντες μὴ πρότερον δύνασθαι τοὺς πολεμίους ἐλθεῖν [6] δυεῖν ἢ τριῶν ἡμερῶν. οἱ δ᾽ Ἄραβες, πυθόμενοι παρὰ τῶν ἑωρακότων τὸ στρατόπεδον, παραχρῆμα ἠθροίσθησαν, καὶ τὴν πανήγυριν ἀπολιπόν-

Sed Arabes vicissim Athenaei castra invadunt,

1 Omittit Reg. 1. cum Basil.
2 Ἀπέλιπον iidem.
3 Ἀνεσκευάσαντο Reg. 1. Leid.
4 Non legitur in Basil.
5 Κατάσκοποι Basil.
6 Δυεῖν idem & Reg. 2. In aliis δυοῖν. Mox ἡμερῶν διάστημα. οἱ Reg. 1.

manu contendit, & ab Idumaeae provincia tridui & trinoctii ſpatio bis mille & ducenta ſtadia emenſus, ſub noctem intempeſtam, inſciis Arabibus, Petram occupat. Et continuo, quos ibi deprehenderant, partim occidunt, partim capiunt, quoſdam ſauciatos relinquunt, thuriſque & myrrhae partem maximam cum argenti talentis 1O convaſatam auferunt. Nec ultra vigiliae tempus commorati, quod perſecutionem Barbarorum metuerent, protinus feſtinato revertuntur; & ducentorum itinere ſtadiorum confecto, defatigati caſtra faciunt. Excubias autem ſocorditer adminiſtrant, ut qui intra duos aut tres dies hoſtem illuc pervenire non poſſe exiſtimabant. Arabes vero ab iis, qui exercitum viderant, certiores facti, extemplo congregantur, & relicta panegyri, ad Petram

τες ἧκον ἐπὶ τὴν Πέτραν. παρὰ δὲ τῶν τραυματιῶν μαθόντες τὰ γεγονότα κατὰ σπουδὴν ἐδίωκον τοὺς Ἕλληνας· τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀθήναιον [1] στρατοπεδευσάντων καταπεφρονηκότως, καὶ διὰ τὸν κόπον ἐν ὕπνῳ καθεστώτων, ἔλαθόν τινες τῶν αἰχμαλώτων διαδράντες, παρ' ὧν οἱ [2] Ναβαταῖοι μαθόντες τὰ κατὰ τοὺς πολεμίους, ἐπέθεντο τῇ στρατοπεδείᾳ περὶ τρίτην φυλακήν, ὄντες οὐκ [3] ἐλάσσους ὀκτακισχιλίων. καὶ τοὺς πλείους μὲν ἐν ταῖς κοίταις ὄντας [4] ἔτι κατέσφαξαν, τοὺς δὲ διεγειρομένους καὶ χωροῦντας εἰς ὅπλα κατηκόντιζον· καὶ πέρας, οἱ μὲν πεζοὶ πάντες ἀνῃρέθησαν, τῶν δὲ ἱππέων διεσώθησαν εἰς πεντήκοντα, καὶ τούτων οἱ πλείους τραυματίαι. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἀθήναιον ἐν ἀρχῇ κατορθώσαντες, [5] ἐξ ὑστέρου διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν τοῦτον τὸν τρόπον ἐσφάλησαν. ταῖς γὰρ εὐτυχίαις εἴωθεν ὡς ἐπίπαν ἀκολουθεῖν ῥαθυμία [6] τε καὶ καταφρόνησις. διόπερ ἔνιοι προσηκόντως ὑπολαμβά-

Ingentemque ei inferunt cladem.

1 Στρατοπεδευόντων Reg. 1. Leid.
2 Νομάδες iidem cum Steph. ora.
3 Ἐλάσσω Vat. Baſil.
4 Deſit Baſil.
5 Ἐξύστερον idem.
6 Non habet Baſil.

veniunt: ubi a ſauciis de rebus, quae contigerant, edocti, omni feſtinationis ſtudio Graecos perſequuntur. Et quia milites Athenaei in tuendis caſtris negligentius agebant, & propter laſſitudinem oppreſſi erant ſomno, captivorum quidam clanculum aufugere, per quos exploratis hoſtium rebus, circiter vigiliam tertiam caſtra invadunt, octo millibus haud pauciores, & pleroſque in thoris adhuc iacentes mactant, experrectos autem, & arma capeſſentes, transfigunt. Ad extremum pedites univerſi occumbunt, & equitum evadunt circiter L, maiori ex parte ſaucii. Athenaeus igitur, initio re proſpere geſta, per ſuam deinde imprudentiam hoc modo impegit. Rerum enim ſecundarum plerumque comites eſſe ſolent ſocordia & contemtus. Ideo non ab re nonnulli exiſtimant,

νουσιν, εὐχερέστερον ὑπάρχειν συμφορὰς ἐνεγκεῖν ἐπιδεξίως, ἢ τὰς εὐμεγέθεις εὐημερίας ἐμφρόνως. αἱ μὲν γὰρ διὰ τὸν περὶ τοῦ μέλλοντος φόβον [1] ἐπαναγκάζουσιν ἐπιμελεῖσθαι, αἱ δὲ διὰ τὸ [2] προγεγονὸς εὐτύχημα, προτρέπονται καταφρονεῖν πάντων.

Mutuis literis & Arabes & Antigonus poſt haec amicitiam ſimulabant.

ϛσʹ. Οἱ δὲ [3] Ναβαταῖοι τοὺς πολεμίους κολάσαντες ἀνδρωδῶς, αὐτοὶ μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν Πέτραν τὰ σφέτερα [4] κεκομισμένοι· πρὸς δ᾽ Ἀντίγονον ἐπιστολὴν γράψαντες Συρίοις γράμμασι, τῶν μὲν περὶ Ἀθήναιον κατηγόρουν, ὑπὲρ ἑαυτῶν δὲ ἀπολογοῦντο. ὁ δ᾽ Ἀντίγονος ἀντέγραψεν αὐτοῖς, προσμαρτυρῶν ὡς [5] δικαίως μὲν ἠμύναντο, τῶν δὲ περὶ Ἀθήναιον κατηγόρει, φάσκων παρὰ τὰς δεδομένας ἐντολὰς ὑπ᾽ αὐτοῦ [6] πεποιῆσθαι τὴν ἐπίθεσιν. τοῦτο δὲ ἔπραττε, κρύπτων τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν, καὶ βουλόμενος ὑπαγαγέσθαι τοὺς Βαρβάρους εἰς ῥαθυμίαν, ὅπως ἀνελπίστως ἐπιθέμενος κρατήσῃ τῆς ἐπιβολῆς. οὐ γὰρ ῥᾴδιον ἦν ἄνευ δό-

1 Συναναγκ. Reg. 1. & Leid.
2 Παραγεγ. Reg. 1.
3 Νομάδες Reg. 1. Leid. Steph. margo.
4 Κεκοσμημένοι Baſil.
5 Δικάως in Steph. ed. operarum errore.
6 Ποιεῖσθαι Leid.

facilius eſſe res adverſas dextre ferre, quam oppido ſecundas. Illae enim, eventus futuri metu, ad providam & accuratam rei adminiſtrationem adigunt: hae ſucceſſus antegreſſi blandimentis ad omnium neglectionem invitant.

XCVI. Ceterum Nabataei, viriliter hoſtes ulti, facultatibus ſuis recuperatis in Petram revertuntur; & epiſtola ad Antigonum, literis Syriacis ſcripta, Athenaeum criminantur, ſe vero purgant. Quibus reſcribens Antigonus, iuſtam eos vindictam exercuiſſe teſtatur, & incuſato Athenaeo, praeter mandata incurſionem hanc ab eo factam, aſſeverat. Hoc occultandi conſilii cauſa faciebat, ignaviam Barbaris inducere volens, ut illis ſpe citius oppreſſis, inſtituti compos fieret. Non enim pro-

λου τινὸς ἀνδρῶν περιγενέσθαι νομάδα βίον ἐζηλωκότων, καὶ καταφυγὴν ἀπρόσιτον ἐχόντων [1] τὴν ἔρημον. οἱ δ᾽ Ἄραβες περιχαρεῖς μὲν ἦσαν ἐπὶ τῷ δοκεῖν ἀπολελύσθαι μεγάλων φόβων, οὐ μὴν παντελῶς ἐπίστευόν [2] γε τοῖς Ἀντιγόνου λόγοις, ἀλλὰ τὰς ἐλπίδας ἔχοντες ἀμφιδοξουμένας, σκοποὺς μὲν κατέστησαν ἐπὶ τῶν λόφων, ἀφ᾽ ὧν ἦν ῥᾴδιον συνορᾶν πόῤῥωθεν τὰς εἰς τὴν Ἀραβίαν ἐμβολάς· αὐτοὶ δὲ συνταξάμενοι τὰ περὶ ἑαυτοὺς προσηκόντως, ἐκαραδόκουν τὸ ἀποβησόμενον. ὁ δ᾽ Ἀντίγονος, φιλοποιησάμενος χρόνον τινὰ τοὺς Βαρβάρους, καὶ νομίσας αὐτοὺς ἐξηπατημένους παραδεδωκέναι τὸν καθ᾽ αὐτῶν καιρὸν, ἐξέλεξεν ἐξ ἁπάσης τῆς δυνάμεως πεζοὺς μὲν ψιλοὺς καὶ πρὸς δρόμον εὖ πεφυκότας τετρακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ πλείους τῶν τετρακισχιλίων. καὶ τούτοις μὲν παρήγγειλε φέρειν ἄπυρα σῖτα πλειόνων ἡμερῶν· Δημήτριον

Mox Antigonus filium Demetrium cum exercitu miſit, ut Arabes clam opprimeret.

1 Negligunt articulum Reg. 2. & Baſil. Paullo ante pro καταφυγὴν in Baſil. legitur κατὰ φυγήν.
2 Τὲ Baſil.

clive erat abſque dolo quopiam ſuperare viros, agreſtem vagamque vitam ſectantes, quibus inacceſſum erat refugium ſolitudo. Arabes igitur, quod magno viderentur metu exſoluti, gaudere, ſed tamen verbis Antigoni non plane fidere. Quin inter ſpem & metum ambigui, ſpeculatores in editis locis ſtatuunt, unde promtum erat ex longinquo incurſiones in Arabiam proſpicere. Ipſique, rebus ſuis rite compoſitis, quid eventurum ſit, praeſtolantur. Antigonus vero, cum pro amico Barbarorum ad tempus ſe geſſiſſet, iam ineſcatos illos commodum invadendi ſui tempus praebere arbitratus, ex numeroſo omnique exercitu IV M. peditum, qui & leves armis, & ad curſum apti eſſent, IV inſuper & amplius equitum millia delegit, quibus imperavit, ut ad complures ſecum dies cibos ignis haud indigentes auferrent, Demetrium-

δὲ τὸν υἱὸν καταστήσας ἡγεμόνα πρώτης φυλακῆς ἐξέπεμψε, προστάξας κολάσαι τοὺς Ἄραβας καθ' ὃν ἂν δύνηται τρόπον. οὗτος μὲν οὖν ἐφ' ἡμέρας τρεῖς ἀνοδίᾳ πορευόμενος, ἔσπευδε λαθεῖν τοὺς Βαρβάρους.

Cum Arabes ſibi proſpexiſſent, Petram Demetrius nequidquam oppugnabat.

ϛζ'. Οἱ δὲ σκοποὶ κατανοήσαντες πολεμίαν δύναμιν εἰσβεβηκυῖαν, ἐσήμηναν [1] τοῖς Ναβαταίοις διὰ τῶν συγκειμένων πυρσῶν. διόπερ οἱ Βάρβαροι νομίσαντες συντόμως ἥκειν τοὺς Ἕλληνας, εἰς μὲν τὴν Πέτραν ἀπέθεντο τὰς ἀποσκευὰς, καὶ φυλακὴν τὴν ἱκανὴν ἐπέστησαν, οὔσης μιᾶς ἀναβάσεως χειροποιήτου. αὐτοὶ δὲ διελόμενοι τὴν λείαν, ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους ἀπήλαυνον εἰς τὴν ἔρημον. Δημήτριος δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Πέτραν, καὶ τὴν λείαν καταλαβὼν ἀπηλλαγμένην, προσβολὰς συνεχεῖς ἐποιεῖτο τῷ χωρίῳ. ἀμυνομένων δὲ τῶν ἔνδον εὐρώστως, καὶ περιγιγνομένων ῥᾳδίως διὰ τὴν ὑπεροχὴν τῶν τόπων, τότε μὲν μέχρι δείλης ἀγωνισάμενος ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι τοὺς

1 Τοῖς νομάσι ora Steph. Reg. 1. Leid.

que imperatorem creatum ſub primam vigiliam miſit, cum edicto, ut quocunque modo poſſet, Arabes ulciſceretur. Is triduum per avia iter faciens, clam Barbaros opprimere feſtinabat.

XCVII. At ſpeculatores, ingreſſu hoſtilis exercitus animadverſo, facibus, uti convenerat, Nabataeis rem ſignificant. Feſtinanter itaque Graecos adventare opinati Barbari, depoſitis in Petram ſarcinis, cuſtodiam illi validam praeficiunt. Unus autem aditus tantum manu factus eo tendebat. Ipſi praedam inter ſe partiti, alii alio in deſerta greges abigunt. Demetrius, ubi ad Petram pervenit, translatamque praedam animadvertit, continenti oppugnatione caſtellum tentat. Sed cum incluſi fortiter repugnarent, & propter altitudinem locorum facile ſuperiores eſſent, certamine ad veſperam uſque continua-

στρατιώτας· τῇ δ' ὑστεραίᾳ προσαγαγόντες αὐτοῦ τῇ
Πέτρᾳ, τῶν Βαρβάρων τις ἀνεβόησε, „Βασιλεῦ Δη-
„μήτριε, τί βουλόμενος, ἢ τίνος ἀναγκάζοντος πολεμεῖς
„ἡμᾶς, οἰκοῦντας ἐν ἐρημίᾳ, καὶ τόποις οὐθ' ὕδωρ ἔχου-
„σιν, οὔτε σῖτον, οὔτε οἶνον, οὔτ' ἄλλο [1] τι ἁπλῶς οὐδὲν
„τῶν παρ' ὑμῖν εἰς τὴν χρείαν ἀνηκόντων; ἡμεῖς γὰρ οὐ-
„δενὶ τρόπῳ [2] προσιέμενοι δουλεύειν, συμπεφεύγαμεν εἰς
„χώραν σπανίζουσαν πάντων τῶν ἐν τοῖς ἄλλοις χρη-
„σίμων, καὶ βίον εἱλόμεθα ζῆν ἔρημον καὶ θηριώδη
„παντελῶς, οὐδὲν ὑμᾶς βλάπτοντες. ἀξιοῦμεν οὖν καί
„σε καὶ τὸν πατέρα, μὴ ἀδικεῖν ἡμᾶς, [3] ἀλλὰ λα-
„βόντας δωρεὰς παρ' ἡμῶν ἀπαγαγεῖν τὸ στρατόπε-
„δον, καὶ φίλους νομίζειν [4] Ναβαταίους εἰς τὸν λοι-
„πὸν χρόνον. οὔτε γὰρ βουλόμενος δύνασαι μένειν ἐν-
„ταῦθα πλείους ἡμέρας, ἀπορούμενος ὕδατος καὶ τῶν
„ἐπιτηδείων ἁπάντων· οὐθ' ἡμᾶς δύνασαι συναναγκά-

Quamobrem Arabes ei facile perſuadebant, ut, acceptis donis, copias abduceret.

1 Deeſt Reg. 2. Baſil. Mox εἰς τῆς χρείαν Steph. editio.
2 Βουλόμενοι Reg. 1. Leid. & Steph. margo.
3 Ἀλλὰ βιοῦν τῶν ἡμῶν οὕτως ἀπαγαγεῖν Venet. abſurde.
4 Νομάδας Steph. ora cum Leid. & Reg. 1.

to, receptui ſignum dedit. Poſtridie, admotis iterum rupi copiis, Barbarorum quidam proclamavit: *Quid tibi vis, rex Demetri? aut quid ad bellum nobis faciendum te adigit? qui in ſolitudine habitantes, locisque, ubi nec aqua eſt, nec frumentum, nec vinum, nec quidquam denique illorum, quae neceſſarius apud vos uſus ſibi depoſcit. Nos enim, qui nullo ſervitutem pacto admittimus, in regionem confugimus deſtitutam omnibus, quae apud ceteros mortales conducibilia ſunt, vitamque ſolitariam & prorſus feram elegimus, abſque ullo incommodo aut detrimento veſtro. Te igitur & patrem rogamus, ne iniuriam nobis afferatis, ſed muneribus hinc acceptis exercitum abducatis, & amicorum in cenſu impoſterum habeatis Nabataeos. Neque enim, ſi vel maxime volueris, ad plures hic dies ſubſiſtere potes, aquae omniumque alias neceſſariorum inopia la-*

„σαι βίον ζῆν ἕτερον, ἀλλά τινας αἰχμαλώτους[1] δού-„λους ἕξεις ἀθύμους, καὶ ζῆν οὐκ ἂν ὑπομείναντας „ἐν ἄλλοις νομίμοις.„ ῥηθέντων δὲ τοιούτων λόγων, Δημήτριος μὲν ἀπαγαγὼν τὴν στρατιὰν ἐκέλευσεν αὐτοὺς πρέσβεις ἀποστέλλειν περὶ τούτων. οἱ δὲ Ἄραβες ἐξέπεμψαν τοὺς πρεσβυτάτους, οἱ παραπλήσια τοῖς προειρημένοις διελθόντες ἔπεισαν δεξάμενον δῶρα πολυτελέστατα τῶν παρ' αὐτοῖς διαλύσασθαι.

Caſtra movet Demetrius ad lacum Aſphaltiten.

ϞΗ'. Ὁ μὲν οὖν Δημήτριος λαβὼν ὁμήρους καὶ τὰς ὁμολογηθείσας δωρεὰς, ἀνέζευξεν ἀπὸ τῆς Πέτρας. διατείνας δὲ σταδίους τριακοσίους κατεστρατοπέδευσε πλησίον τῆς Ἀσφαλτίτιδος λίμνης· ἧς τὴν φύσιν οὐκ ἄξιον παραδραμεῖν ἀνεπισήμαντον.

Eius lacus & in eo nati bituminis deſcriptio.

κεῖται γὰρ κατὰ μέσην τὴν σατραπείαν[2] τῆς Ἰδουμαίας, τῷ μὲν μήκει παρεκτείνουσα σταδίους μάλιστά[3] που πεντακοσίους· τῷ δὲ πλάτει περὶ ἑξήκοντα. τὸ δὲ ὕδωρ ἔχει διάπικρον

1 Omittit hoc voc. Reg. 2. Baſ. & virgula a Steph. notatur.
2 Et haec duo iiſdem deſunt, a Stephano itidem notata.
3 Non habet Reg. 1. Πᾶς Reg. 2. Baſil.

borans, nec ad aliam nos vitam adigere poteris; ſed captivos forſan aliquos habebis animis deiectis ſervos, qui vitam aliis legibus adſtringi nequaquam patiantur. His ita pronuntiatis, Demetrius exercitum abducens, legatos hiſce de rebus ad ſe mittere iubet. Arabes igitur aetate maxime provectos mittunt, qui ſimilia iam recitatis prolocuti, Demetrio perſuadent, ut donis, quae maximi aeſtimentur apud eos, acceptis, bello finem imponat.

XCVIII. Exhibitis igitur obſidibus, doniſque, de quibus convenerat, Demetrius a Petra diſceſſit, ſtadiaque emenſus CCC, iuxta lacum Aſphaltiten caſtra poſuit. Naturam eius abſque relatione aliqua praeterire haud dignum foret. Iacet hic in medio Idumaeae praefecturae, in longitudinem ad ſtadia IↃ maxime porrectus, in latitudinem vero LX. Undam habet perquam amaram &

καὶ καθ' ὑπερβολὴν δυσῶδες, ὥστε μήτ' ἰχθὺν δύνασθαι τρέφειν, μήτ' ἄλλο τῶν καθ' ὕδατος εἰωθότων ζώων. ἐμβαλλόντων δ' εἰς αὐτὴν ποταμῶν μεγάλων τῇ γλυκύτητι διαφόρων, τούτων μὲν περιγίνεται κατὰ τὴν δυσωδίαν· ἐξ αὐτῆς δὲ μέσης ἐκφυσᾷ κατ' ἐνιαυτὸν ἀσφάλτου στερεᾶς μέγεθος, ποτὲ μὲν μεῖζον ἢ τρίπλεθρον, ἔστι δ' ὅτ' οὐ πολὺ λειπόμενον πλέθρου. ἐφ' ᾧ δὴ συνήθως οἱ περιοικοῦντες Βάρβαροι τὸ μὲν μεῖζον καλοῦσι ταῦρον, τὸ δ' ἔλασσον, μόσχον. ἐπιπλεούσης δὲ τῆς ἀσφάλτου πελαγίας, ὁ τόπος φαίνεται τοῖς [1] ἐξ ἀποστήματος θεωροῦσιν οἱονεί τις νῆσος. τὴν δ' ἔκπτωσιν φανερὰν συμβαίνει γίνεσθαι πρὸ ἡμερῶν εἴκοσι. κύκλῳ γὰρ τῆς λίμνης ἐπὶ πολλοὺς σταδίους ὀσμὴ τῆς ἀσφάλτου προσπίπτει πνεύματος [2] μοχθηροῦ, καὶ πᾶς ὁ περὶ τὸν τόπον ἄργυρος καὶ χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἀποβάλλει τὴν ἰδιότητα τοῦ χρώματος. ἀλλ' αὕτη μὲν

1 'Εκ διαστήματος ora Steph. Reg. 1. Leid.

2 Abeſt Baſil. Venet. Paullo ante ἐπὶ πολλῶν σταδίων Reg. 1. Leid.

ſumme foetidam, adeo ut nec piſcem, nec aliud aquis familiare animal nutrire queat. Et licet magni in eum fluvii eximiaeque dulcedinis ſe exonerent, foetore tamen illos ſubigit. Ex huius medio quotannis ſolidi bituminis maſſa, interdum tribus plethris (iugeribus) maior, quandoque paullo minor plethro, exhalat. Qua de cauſa Barbari lacus accolae maiorem conſueta voce taurum, minorem vitulum, appellitant. Cumque in media bitumen aqua ſupernatat, procul intuentibus inſulae alicuius ſpeciem exhibet. Bituminis autem eiectio ante XX dies manifeſta ſui indicia praebet. Circa enim lacum undique ad multa ſtadia bituminis odor cum flatu maligno diffunditur: & quidquid iſtic loci eſt argenti aurique & aeris, nativum colorem amittit. Qui tamen integritati

ἀποκαθίσταται πάλιν, ἐπειδὰν ἀναφυσηθῆναι συμβῇ πᾶσαν τὴν ἄσφαλτον. ὁ δὲ πλησίον τόπος, ἔμπυρος ὢν καὶ δυσώδης, ποιεῖ τὰ σώματα τῶν περιοικούντων ἐπίνοσα καὶ παντελῶς ὀλιγοχρόνια. ἀγαθὴ δ' ἐστὶ φοινικόφυτος, ὅσην αὐτῆς συμβαίνει διειλῆφθαι ποταμοῖς χρησίμοις, ἢ πηγαῖς δυναμέναις ἀρδεύειν. γίνεται δὲ περὶ τοὺς τόπους ἐν [1] αὐλῶνί τινι καὶ τὸ καλούμενον βάλσαμον, ἐξ οὗ πρόσοδον ἁδρὰν εἶναι συμβαίνει, οὐδαμοῦ [2] μὲν τῆς ἄλλης οἰκουμένης εὑρισκομένου τοῦ φυτοῦ, τῆς δ' ἐξ αὐτοῦ χρείας εἰς φάρμακα τοῖς ἰατροῖς καθ' ὑπερβολὴν εὐθετούσης.

ϞΘ'. Τὴν δ' ἐκπίπτουσαν ἄσφαλτον οἱ περιοικοῦντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὴν λίμνην διαρπάζουσι, πολεμικῶς διακείμενοι πρὸς ἀλλήλους, ἄνευ πλοίων ἰδιαζόντως τὴν κομιδὴν ποιούμενοι. παρασκευασάμενοι γὰρ δέσμας καλάμων εὐμεγέθεις ἐμβάλλουσιν εἰς τὴν λίμνην· ἐπὶ δὲ τούτων ἐπικάθηνται οὐ πλείω τριῶν.

1 Αὐλῷ Baſil. 2 Γὰρ Reg. 1. tum εὑρίσκεσθαι idem.

priſtinae reſtituitur, cum omne bitumen exhalavit. Vicinus ei locus, cum igni ſubardeat, peſſimeque oleat, in cauſa eſt, ut valetudinaria ſint accolarum corpora, & ad breviſſimum tempus durent. Regio tamen illa, quatenus utilibus fluviis, aut fontibus irriguis interſecatur, bona palmarum nutrix eſt. Et naſcitur in viciniae huius valle quadam id, quod Balſamum vocatur, ex quo dives exſiſtit proventus, cum nuſquam in orbe terrarum alibi ſtirps haec inveniatur. Uſus autem eius Medicis ad remedia perquam accommodus eſt.

XCIX. Porro bitumen eiectum utramque lacus ripam accolentes diripiunt, hoſtium in morem inter ſe affecti: idque peculiari modo abſque navigiis aſportant. Grandes enim arundinum faſciculos conſarcinatos in lacum deiiciunt. His tres, haud plures inſident. Duo alligatos

δύο μὲν ἔχοντες [1] προσδεδεμένας πλάτας κωπηλατοῦσιν, [2] εἷς δὲ φορῶν τόξα τοὺς προσπλέοντας ἐκ τοῦ πέραν ἢ βιάζεσθαι τολμῶντας ἀμύνεται. ὅταν δὲ πλησίον γένωνται τῆς ἀσφάλτου, πελέκεις ἔχοντες ἐπιπηδῶσι, καὶ καθάπερ μαλακῆς πέτρας ἀποκόπτοντες, γεμίζουσι τὴν δέσμην, εἶτα ἀποπλέουσιν εἰς τοὐπίσω. ἂν δέ τις αὐτῶν ἀποπέσῃ τῆς δέσμης διαλυθείσης, μὴ δυνάμενος νεῖν, οὐ καταδύεται, καθάπερ ἐν τοῖς ἄλλοις ὕδασιν, ἀλλὰ ἐπινήχεται τοῖς ἐπισταμένοις ὁμοίως. φύσει γὰρ τοῦτο τὸ ὑγρὸν παραδέχεται βάρος, ὃ συμβαίνει μετέχειν αὐξήσεως ἢ πνεύματος, ἔξω τῶν στερεῶν, ἃ τὴν πυκνότητα δοκεῖ παραπλησίαν ἔχειν ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ μολύβδῳ, καὶ τοῖς ὁμοίοις. καὶ ταῦτα μὲν πολὺ βραδύτερον καταφέρεται τῶν ἐν ταῖς ἄλλαις λίμναις ῥιπτουμένων. ταύτην δ' ἔχοντες οἱ Βάρβαροι πρόσοδον, ἀπάγουσι τὴν ἄσφαλτον εἰς τὴν Αἴγυ-

1 Δεδεμένας Leid. Προσδεδομένας Baſil. Paullo ante ἐπικάθηνται τρεῖς, δύο Reg. 1. ora Steph. Leid.

2 Εἷς δὲ φέρων Reg. 1. non male.

tenentes remos, ratem promovent: unus, arcu inſtructus, adnavigantes ex ulteriore litore, aut vim intentare auſos, ſubmovet. Ubi ad bitumen ventum eſt, ſecuribus armati inſiliunt, ac fruſtis veluti de molli petra reſectis ratem onerant ac replent, retroque deinde navigant. Quod ſi quis a diſſoluta rate decidit, etiamſi imperitus ſit natandi, non tamen, ut aliis in aquis fit, ſubmergitur, ſed aeque ac natationis periti ſupernatat. Liquor enim iſte natura ſua onus, quod incrementi ſpiritusque particeps eſt, ſuſtinet, ſolidis tantummodo exceptis, quae, velut argentum, & aurum, plumbumque, & id genus alia, ſpiſſitudinem habere videntur, licet haec etiam multo tardius, quam in ceteros lacus coniecta, ad imum deferantur. Hoc reditu Barbari fruuntur, & bitumen in

πτον, καὶ πωλοῦσιν εἰς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν. μὴ μιγνυμένης γὰρ ταύτης τοῖς λοιποῖς ἀρώμασιν, οὐ δυνατὸν γενέσθαι τὴν τῶν σωμάτων φυλακὴν πολυχρόνιον.

Redit ad patrem, qui pacem cum Nabataeis indigne ferebat.

ρ΄. Ὁ δ᾽ Ἀντίγονος, ἐπανελθόντος τοῦ Δημητρίου, καὶ τὰ κατὰ μέρος τῶν πεπραγμένων ἀπαγγείλαντος, ἐπὶ μὲν τῇ συνθέσει τῇ πρὸς τοὺς [1] Ναβαταίους ἐπετίμησεν αὐτῷ, λέγων ὅτι πολλῷ θρασυτέρους πεποίηκε τοὺς Βαρβάρους, ἐάσας ἀτιμωρήτους. δόξειν γὰρ αὐτοὺς τετευχέναι συγγνώμης οὐ δι᾽ ἐπιείκειαν, ἀλλὰ δι᾽ ἀδυναμίαν τοῦ κρατῆσαι. ἐπὶ δὲ τῷ κατασκέψασθαι τὴν λίμνην, καὶ δοκεῖν εὑρηκέναι τινὰ τῇ βασιλείᾳ πρόσοδον ἐπαινέσας, ἐπὶ μὲν ταύτης ἐπιμελητὴν ἔταξεν [2] Ἱερώνυμον τὸν τὰς ἱστορίας συγγράψαντα. τούτῳ δὲ συνετέτακτο πλοῖα παρασκευάσασθαι, καὶ πᾶσαν τὴν ἄσφαλτον ἀναλαβόντα συνάγειν εἴς τινα τόπον. οὐ μὴν ἀπέβη γε καὶ τὸ τέλος κατὰ τὴν ἐλπίδα τοῖς περὶ τὸν Ἀντίγονον. οἱ γὰρ Ἄρα-

Spes de parandis e bitumine reditibus eum fruſtrata eſt.

1 Νομάδας Reg. 1. Leid. margo Steph. 2 Ἀντίγονον Vat. Baſil.

Aegyptum tranſportatum ad mortuorum condituras venumdant. Nam ſi hoc ceteris aromatibus non admiſcetur, cadavera ad longum tempus conſervari nequeunt.

C. Antigonus, cum Demetrius ad ipſum reverſus ſingula, quae geſſerat, expoſuiſſet, ob pacificationem cum Nabataeis illum reprehendit: Barbaros enim, cum impunitos dimiſerit, multo confidentiores evaſiſſe, dixit. Non enim ex clementia victoris, ſed victoris impotentia, veniam ſibi tributam exiſtimaturos. Quod autem contemplatus lacum regno proventum aliquem reperiſſe videretur, eum laudavit: & procuratorem illius fecit Hieronymum, qui hiſtorias conſcripſit. Huic imperatum erat, ut navigia conſtrueret, exceptumque bitumen omne in unum congereret locum. Sed eventus Antigoni ſpem non comprobavit. Arabes enim ad VI M. congregantur,

βες συστραφέντες εἰς ἑξακισχιλίους, [1] ἐπέπλευσαν ἐν ταῖς δέσμαις ἐπὶ τοὺς ἐν τοῖς πλοίοις, καὶ σχεδὸν ἅπαντας κατετόξευσαν. ἐξ οὗ δὴ συνέβη τὸν Ἀντίγονον ἀπογνῶναι τὰς προσόδους [2] ταύτας, διὰ τὸ γεγονὸς παράπτωμα, καὶ διὰ τὸ τὸν νοῦν ἔχειν πρὸς ἑτέροις μείζοσι. παρεγένετο γὰρ κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς βιβλιαφόρος, ἔχων ἐπιστολὴν παρὰ Νικάνορος τοῦ στρατηγοῦ τῆς τε Μηδίας καὶ τῶν ἄλλων σατραπειῶν· ἐν ταύτῃ δ' ἦν γεγραμμένον περί τε τῆς ἀναβάσεως [3] τοῦ Σελεύκου, καὶ τῶν γεγονότων περὶ αὐτὸν [4] εὐτυχημάτων. διόπερ ἀγωνιῶν ὁ Ἀντίγονος καὶ περὶ τῶν ἄνω σατραπειῶν, ἐξέπεμψε Δημήτριον τὸν υἱὸν, ἔχοντα πεζοὺς Μακεδόνας μὲν πεντακισχιλίους, μισθοφόρους δὲ μυρίους, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίους. συνετέτακτο δ' αὐτῷ μέχρι Βαβυλῶνος ἀναβῆναι, καὶ τὴν σατραπείαν ἀνακτησάμενον καταβαίνειν συντόμως ἐπὶ θάλασσαν. ὁ μὲν οὖν Δημήτριος ὁρμήσας ἐκ Δαμασκοῦ τῆς Συ-

Interea nuntio accepto, Seleucum Babylonia eſſe potitum,

Antigonus Demetrium in Babyloniam ablegat,

1 Ἐπέπλευσαν -- καὶ σχεδὸν Reg. 1. Leid. In Baſil. οἱ deſit. Edebatur ἐπιπλεύσαντες οἱ -- σχεδὸν ἅπαντας.

2 Deeſt Baſil.

3 Τῆς Reg. 2. Baſil.

4 Ἀτυχημ. Reg. 2. Vat. Baſil.

inque ratibus ſuis aggreſſi eos, qui in navigiis verſabantur, miſſilibus prope omnes configunt. Quo factum, ut ſpem redituum illorum omitteret Antigonus, tum quod res infeliciter ſucceſſiſſet, tum quod mentem ad maiora alia iam applicatam haberet. Per haec enim tempora tabellarius advenit, literas habens a Nicanore Mediae duce aliarumque ſatrapiarum. His de reditu Seleuci, & ſucceſſibus eius proſperis, erat perſcriptum. Antigonus ergo, de ſuperioribus provinciis anxie ſollicitus, Demetrium filium mittit cum peditum ex Macedonia V M. & mercenariis decies mille, equitumque millibus IV. Huic imperatum erat, ut ad Babylonem uſque aſcenderet, & recuperata ſatrapia, celeriter deſcenderet ad mare. Demetrius itaque, Damaſco Syriae egreſſus, patris manda-

ρίας, τὸ συνταχθὲν ὑπὸ τοῦ πατρὸς ἐπετέλει μετὰ σπουδῆς. ὁ δὲ καθεσταμένος ὑπὸ Σελεύκου τῆς Βαβυλωνίας στρατηγὸς Πατροκλῆς, πυθόμενος περὶ Μεσοποταμίαν εἶναι τοὺς πολεμίους, ὑπομεῖναι μὲν τὴν ἔφοδον αὐτῶν οὐκ ἐτόλμησεν, ὀλίγους ἔχων περὶ αὑτόν· ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις προσέταξεν ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἐκλιπόντας τὸν Εὐφράτην φυγεῖν εἰς τὴν ἔρημον, τοὺς δὲ περάσαντας [1] τὸν Τίγριν ἀπελθεῖν εἰς τὴν Σουσιανὴν [2] πρὸς Εὐτελῆ καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν. αὐτὸς δὲ μεθ' ὧν εἶχε στρατιωτῶν, προβολαῖς χρώμενος ποταμῶν καὶ διώρυξιν, ἀνεστρέφετο περὶ τὴν σατραπείαν, ἅμα μὲν ἐφεδρεύων τοῖς πολεμίοις, ἅμα δὲ [3] πέμπων πρὸς Σέλευκον εἰς Μηδίαν περὶ τῶν ἀεὶ συντελουμένων, καὶ παρακαλῶν βοηθεῖν τὴν ταχίστην. ὁ δὲ Δημήτριος ἐπειδὴ παραγενόμενος εἰς Βαβυλῶνα τὴν πόλιν ἐκλελειμμένην εὗρε, πολιορ-

qui urbem Babylonem deſertam offendit & capit.

1 Εἰς τὸν Vat. Baſil.

2 Defectus his notam adſcripſit Stephanus, quippe ex Reg. 1. & Leid. exſulantibus.

3 Προπέμπων εἰς Σέλευχον πρὸς Μηδ. Reg. 1. Leid.

tum properanter ac ſtudioſe exſequitur. At Patrocles, a Seleuco Babyloniae praeſes datus, poſtquam Meſopotamiae hoſtes imminere cognovit, adventum illorum, quod paucos circum ſe haberet, exſpectare non audet: ſed ceteros iubet, ut urbe excedant, horumque alii, Euphrate relicto, in deſerta fugiant; alii, ſuperato Tigri, in Suſianam ad Eutelem, & ad mare rubrum abeant. Ipſe cum adiuncta manu, fluminum & foſſarum obiectu, loco propugnaculorum, ſe tutans, in ſatrapia obverſatur; tum inſidias hoſti moliens, tum ad Seleucum in Mediam de iis, quae ſubinde fierent, miſſitans, eumque ad ferendum celerrime ſuppetias exhortans. Demetrius, ubi Babylonem pervenit, urbemque reperit deſertam,

κεῖν ἐπεχείρει τὰς ἀκροπόλεις. [1] ὧν τὴν ἑτέραν ἑλὼν, ἔδωκε τοῖς ἰδίοις στρατιώταις εἰς διαρπαγήν· τὴν δ' ἑτέραν πολιορκήσας ἡμέρας τινὰς, ἐπειδὴ χρόνου προσεδεῖτο, Ἀρχέλαον μὲν ἕνα [2] τινὰ τῶν φίλων ἀπέλιπε στρατηγὸν ἐπὶ τῆς πολιορκίας, δοὺς αὐτῷ πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἱππεῖς δὲ χιλίους· αὐτὸς δὲ, τοῦ χρόνου συντρέχοντος, ἐν ᾧ συντεταγμένον ἦν τὴν ἔφοδον αὐτῷ ποιήσασθαι, μετὰ τῆς λοιπῆς δυνάμεως τὴν ἐπὶ θάλασσαν κατάβασιν [3] ἐποιεῖτο.

ρα'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, κατὰ μὲν τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίων διαπολεμούντων τὸν πρὸς Σαμνίτας πόλεμον, συνεχεῖς ἐγίνοντο προσβολαὶ τῆς χώρας, καὶ πολιορκίαι πόλεων, καὶ δυνάμεων ἐν ὑπαίθρῳ στρατοπεδεῖαι. τὰ γὰρ μαχιμώτατα τῶν κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐθνῶν περὶ ἡγεμονίας φιλοτιμούμενα, παντοίους συνίσταντο κινδύνους. οἱ μὲν οὖν τῶν Ῥωμαίων ὕπατοι μέρος τῆς δυνάμεως [4] ἀναλαβόντες, κατεστρα-

In Italia mutua bella inter Romanos & Samnites continuata.

1 Ὧν ἑτέραν Reg. 1.
2 Habet aſteriſcum Steph. neque legitur in Baſil. Reg. 2.
3 Ἐποίει Reg. 1.
4 Λαβόντες, κατεστρατοπέδευον Reg.

arcium oppugnationem aggreditur, captamque alteram militibus diripiendam concedit. Altera per dies aliquot obſeſſa, cum tempore indigeret, Archelaum, ex amicis unum, ad obſidionem legatum ſibi relinquit, v millibus peditum, & equitibus mille traditis. Ipſe, cum tempus iam excurreret, quo, ut hanc expeditionem conficeret, iniunctum erat, cum reliquo agmine ad mare deſcendit.

CI. Atqui, dum haec geruntur, in Italia Romanis bellum adverſus Samnites continuantibus, crebrae in territoria excurſiones, & obſidiones urbium, exercituumque ſub dio caſtrametationes, fiebant. Pugnaciſſimae enim per Italiam gentes, de imperio diſceptantes, variis inter ſe pugnis concurrebant. Tandem Conſules Romani, parte copiarum aſſumta, caſtris hoſtium ſua obii-

τοπέδευσαν ταῖς τῶν Ῥωμαίων παρεμβολαῖς· καὶ πρὸς μὲν μάχην καιρὸν ἐπετήρουν οἰκεῖον, ταῖς δὲ συμμαχίσι πόλεσι παρείχοντο τὴν ἀσφάλειαν. τὸ δὲ λοιπὸν στρατόπεδον ἀναλαβὼν Κόϊντος Φάβιος, ὃς ἦν αὐτοκράτωρ ᾑρημένος, τήν τε [1] Φρετομανῶν πόλιν εἷλε, καὶ τῶν ἀλλοτρίως διακειμένων πρὸς τὴν Ῥώμην τοὺς ἐπιφανεστάτους ἐζώγρησε. τούτους δὲ τὸν ἀριθμὸν ὄντας πλείους τῶν διακοσίων ἀπήγαγεν εἰς Ῥώμην, καὶ προαγαγὼν εἰς τὴν ἀγορὰν, ῥαβδίσας ἐπελέκησε κατὰ τὸ πάτριον ἔθος. μετ' ὀλίγων δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων χώραν, [2] Κελίαν καὶ τὴν Νωλανῶν ἀκρόπολιν ἐξεπολιόρκησε, καὶ λαφύρων μὲν πλῆθος ἀπέδοτο, τοῖς δὲ στρατιώταις πολλὴν τῆς χώρας κατεκληρούχησεν. ὁ δὲ δῆμος, κατὰ νοῦν τῶν πραγμάτων αὐτῷ προχωρούντων, ἀποικίαν ἀπέστειλεν εἰς τὴν νῆσον τὴν [3] Ποντίαν καλουμένην.

Pontia colonia deducta.

Res in Sicilia geſtae.

ρβ'. Ἐν δὲ τῇ Σικελίᾳ, τῆς εἰρήνης [4] ἄρτι γεγενη-

1 Φρεγελλανῶν liber Sigonii.
2 Καὶ λείαν Baſil.
3 Ποτίδαιαν Baſil. Steph. margo & Sigonii Codex ad Livium IX, 28.
4 Ἤδη ora Steph. Leid. Reg. I.

ciunt, & in commodam pugnandi occaſionem intenti, tutam ab hoſte ſociis urbibus quietem praeſtant. Cum reliquis copiis Q. Fabius, Dictator tum creatus, Fretomanorum urbem occupat, & clariſſimos oppidanorum, Romanis infenſos, capit, & ducentos amplius Romam abductos publice ſpectandos in foro exhibet, virgiſque caeſos more patrio ſecuri percutit. Cumque paucis in hoſticum irruptione facta, Celiam & Nolanorum arcem expugnat, & multitudine ſpoliorum diſtracta, bonam agri partem militibus ſorte attribuit. Populus igitur, cum ſucceſſus votis reſponderet, coloniam in inſulam, quae Pontia nominatur, miſit.

CII. Ceterum in Sicilia, poſt pacem Agathoclis nu-

μένης Ἀγαθοκλεῖ πρὸς τοὺς Σικελιώτας, πλὴν Μεσσηνίων, οἱ μὲν φυγάδες τῶν Συρακουσίων ἠθροίσθησαν εἰς τὴν Μεσσήνην, ταύτην ὁρῶντες λοιπὴν οὖσαν τῶν ἀλλοτρίως ἐχουσῶν πρὸς τὸν [1] δυνάστην. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς σπεύδων αὐτῶν καταλῦσαι τὸ σύστημα, Πασίφιλον στρατηγὸν [2] ἐξαπέστειλε μετὰ δυνάμεως εἰς τὴν Μεσσήνην, ἐντειλάμενος ἐν ἀπορρήτοις [3] ἃ χρὴ πράττειν. οὗτος δὲ ἀπροσδοκήτως ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν, καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων καὶ τῆς ἄλλης λείας ἐγκρατὴς γενόμενος, ἠξίου τοὺς Μεσσηνίους βούλεσθαι τὴν φιλίαν, καὶ μὴ συναναγκάζεσθαι τοῖς πολεμιωτάτοις αὐτοῦ διαλύεσθαι. οἱ δὲ Μεσσήνιοι, λαβόντες ἐλπίδας τοῦ χωρὶς κινδύνων ἀπολυθήσεσθαι τοῦ πολέμου, τούς τε φυγάδας τοὺς ἐκ Συρακουσῶν ἐξέβαλον, καὶ τὸν Ἀγαθοκλέα παραγενόμενον μετὰ δυνάμεως προσεδέξαντο. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον φιλανθρώπως αὐτοῖς προσεφέρετο, καὶ τοὺς φυγάδας ἔπεισε κατα-

Meſſenii, Agathocli infeſti, cum Syracuſanorum exſules recepiſſent,

Agathocles, eorum urbe per dolum potitus, exſules eiecit,

1 Δεσπότην ora Stephan. Leid. & Reg. 1.
2 Ἀπέστειλε Reg. 1.
3 Τί χρὴ Leid.

per initam cum Siculis, praeter Meſſenios, Syracuſanorum exſules Meſſenen confluxerant, quod hanc ſolam viderent ſupereſſe, quae a principe diffideret. Conſpirationem igitur horum diſſipare feſtinans Agathocles, Paſiphilum ducem Meſſenen cum exercitu miſit, ſecreto praecipiens, quid facto opus eſſet. Is ex improviſo fines ingreſſus, poſtquam captivos multos aliamque praedam in poteſtatem redegiſſet, a Meſſeniis contendit, ut amicitiam praeferrent, nec ad reconciliationem cum inimiciſſimis Agathoclis ſe ita cogi paterentur. Meſſenii igitur, ſe bello abſque periculis exſolutum iri ſperantes, exſules Syracuſanos eiiciunt, & Agathoclem cum exercitu adventantem recipiunt. Qui humanum initio ſe illis praebet, & ut militantes ipſi exſules, qui ex legis prae-

omneſque, qui potentatui fuerant adverſati, ſupplicio mactavit.

δέξασθαι, τοὺς στρατευομένους μὲν αὐτῷ, πεφυγαδευμένους δὲ νόμῳ ὑπὸ τῶν Μεσσηνίων. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἐναντιουμένους ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῇ δυναστείᾳ [1] τῇ ἑαυτοῦ μεταπεμψάμενος ἔκ τε Ταυρομενίου καὶ τῆς Μεσσήνης, ἅπαντας [2] ἀπέσφαξεν, οὐκ ἐλάττους ὄντας ἑξακοσίων. διανοούμενος γὰρ πόλεμον ἐκφέρειν τοῖς Καρχηδονίοις, πᾶν τὸ διακείμενον ἀλλοτρίως κατὰ τὴν Σικελίαν ἐκ ποδῶν ἐποιεῖτο. οἱ δὲ Μεσσήνιοι, τῶν ξένων τοὺς εὐνουστάτους αὐτοῖς καὶ δυναμένους ἀμύνασθαι τὸν τύραννον ἐκβεβληκότες ἐκ τῆς πόλεως, καὶ τῶν πολιτῶν τοὺς ἀλλοτρίως ἔχοντας πρὸς τὸν δυνάστην ὁρῶντες ἀνῃρημένους, ἔτι δὲ τοὺς ἐπὶ κακουργίᾳ καταδεδικασμένους ἠναγκασμένοι καταδέξασθαι, μετεμέλοντο μὲν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις, ἠναγκάζοντο δὲ καρτερεῖν, καταπεπληγμένοι τὴν ὑπεροχὴν [3] τοῦ κρατοῦντος. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς τὸ μὲν πρῶτον ἀνέζευξεν ἐπ' Ἀκράγαντος, διανοούμενος καὶ ταύτην τὴν

1 Duobus his aſteriſcum adſcripſit Steph. nec ſunt in Baſ. Reg. 2.
2 Κατέσφαξεν Reg. 1. Leid.
3 Τῶν κρατούντων margo Steph. Baſil. Vat. Mox τὴν πόλιν συσκευάσασθαι Baſil.

ſcripto a Meſſeniis relegati fuerant, in ius civitatis admittant, perſuadet. Sed poſtea Tauromenio & Meſſene evocatis, qui potentatui fuerant adverſati, mactavit omnes ſupplicio, non pauciores ſexcentis. Bellum enim Carthaginienſibus inferre ſecum mente agitans, quidquid ab ipſo alienatum in Sicilia erat, e medio ſubmovebat. Meſſenios ergo, quod hoſpites ſibi benevolentiſſimos, & quibus ad ulciſcendum tyrannum nervi erant, urbe pepuliſſent, civeſque principi maxime infeſtos viderent ſublatos, ob maleficia inſuper condemnatos recipere fuiſſent coacti, poenitudo factorum inceſſit. Eminentia tamen victoris exterriti, tolerare cogebantur. Ceterum Agathocles primum Agrigentum inde movit, eo conſilio,

πόλιν συσκευάζεσθαι. τῶν δὲ Καρχηδονίων καταπλευσάντων ναυσὶν ἑξήκοντα, ταύτης μὲν τῆς προθέσεως ἀπέστη, τὴν δὲ χώραν τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους ἐπιὼν ἐλεηλάτει, καὶ τῶν Φρουρίων [1] ἃ μὲν ᾕρει κατὰ κράτος, ἃ δὲ δι' ὁμολογίας [2] προσήγετο.

ργ'. Ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις, Δεινοκράτης ὁ τῶν Συρακουσίων Φυγάδων ἡγούμενος πρὸς μὲν τοὺς Καρχηδονίους διεπέμπετο, βοηθεῖν ἀξιῶν πρὶν ἢ τὸν Ἀγαθοκλέα πᾶσαν ὑφ' ἑαυτὸν ποιήσασθαι [3] Σικελίαν. αὐτὸς δὲ προσδεξάμενος τοὺς ἐκ Μεσσήνης ἐκβεβλημένους Φυγάδας, ἔχων ἁδρὰν δύναμιν, ἀπέστειλέ τινα τῶν περὶ αὐτὸν ΝυμΦόδωρον, δοὺς μέρος τῶν στρατιωτῶν, ἐπὶ τὴν Κεντοριππίνων πόλιν. ταύτην γὰρ Φρουρουμένην ὑπ' Ἀγαθοκλέους τῶν πολιτικῶν τινες ἐπηγγείλαντο παραδώσειν, ἐΦ' ᾧ τὴν αὐτονομίαν δοθῆναι τῷ δήμῳ. παρεισπεσόντος δ' εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ νυκτὸς, οἱ

Dinocrates, exſulum dux, & Carthaginienſes in auxilium vocat,

& ipſe Nymphodorum ad occupandam urbem Centoripinorum mittit.

1 Ἃ μὲν ἤρηκει Reg. 1.
2 Προσηγάγετο idem, Leid.
3 Σικελίαν μὴ περιιδεῖν. αὐτὸς Leid.

ut hanc quoque urbem praedam ſibi faceret. Sed quia Carthaginienſes LX navium claſſe appulerant, a propoſito deſtitit, agroſque ditionis Carthaginienſium invadens pervaſtavit, & caſtellorum alia vi cepit, alia deditione ſubiunxit.

CIII. Inter has rerum geſtarum vices, Dinocrates, exſulum Syracuſanorum dux, ad Carthaginienſes auxilia petitum mittit, priuſquam Agathocles Siciliam totam ſuae poteſtatis faceret. Ipſe etiam exſulibus, quos Meſſenii eiecerant, ſuſceptis, cum validas iam copias haberet, Nymphodorum, ex familiaribus quendam, cum parte copiarum ad urbem Centorippinorum miſit. Hanc enim Agathoclis praeſidio firmatam nonnulli ſe tradituros pacti erant, hac conditione, ſi poteſtas ſuis legibus vivendi populo redderetur. Iamque noctu in urbem irruperat,

προεστῶτες τῆς φρουρᾶς αἰσθόμενοι τὸ γεγονὸς, αὐτόν τε τὸν Νυμφόδωρον ἀνεῖλον καὶ τοὺς [1] βιαζομένους ἐντὸς τοῦ τείχους. ταύτης δὲ τῆς ἀφορμῆς λαβόμενος Ἀγαθοκλῆς ἐνεκάλεσέ τε τοῖς Κεντοριππίνοις, καὶ τοὺς δόξαντας αἰτίους γεγονέναι τοῦ νεωτερισμοῦ πάντας ἀπέσφαξε. περὶ ταῦτα δ' ὄντος τοῦ δυνάστου, Καρχηδόνιοι καταπλεύσαντες εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρακουσίων πεντήκοντα σκάφεσιν, ἄλλο μὲν [2] οὐδὲν ἠδυνήθησαν πρᾶξαι, δυσὶ δὲ περιπεσόντες φορτηγοῖς πλοίοις, τὴν μὲν ἐξ Ἀθηνῶν κατέδυσαν, τῶν δ' ἐπιπλεόντων τὰς χεῖρας ἀπέκοψαν. δοξάντων δ' αὐτῶν ὠμῶς κεχρῆσθαι μηδ' ὁτιοῦν ἀδικοῦσι, ταχὺ τὸ δαιμόνιον αὐτοῖς [3] ἐπεσήμηνεν. εὐθὺς γὰρ τοῦ στόλου τινὲς ναῦς ἀποσχισθεῖσαι περὶ [4] τὴν Βρεττίαν, ἑάλωσαν ὑπὸ τῶν Ἀγαθοκλέους στρατηγῶν, καὶ τὸ παραπλήσιον οἱ ζωγρηθέντες τῶν Φοινίκων ἔπαθον, οἷα ἔπραξαν εἰς τοὺς ἁλόντας.

Agathoclis & Carthaginienſium mutuae crudelitates ſecutae.

1 Βιασμένους ἐντὸς τῶν τειχῶν Reg. 1. Τῶν τειχῶν etiam in ora Steph. & Leid.

2 Οὐκ Reg. 1. Leid.

3 Ἐπεσήμαινεν Reg. 2. Baſil. Mox νῆες Reg. 1. Leid. ſed vulgatum non ſpernit Diodorus.

4 Βρεττανίαν Vat. Reg. 2. Baſil.

cum cuſtodiae praefecti, rem odorati, & Nymphodorum ipſum occiderunt, & eos, qui per vim moenia intraverant. Hanc velut anſam prehenſans Agathocles, Centorippinos accuſat, & qui novarum molitionum auctores videbantur, omnes iugulat. Quibus dum vacat, Carthaginienſes, L navibus portum Syracuſanorum magnum ingreſſi, nihil aliud efficere potuerunt, niſi quod onerarias duas nacti, unam quae Athenienſium erat, demerſerunt, manuſque navigantibus in illa amputarunt. Crudeliter eos tractaſſe videbantur, qui nec minima illos iniuria affecerant. Et hoc numen illis ſtatim declaravit. Nam extemplo naves quaedam, a claſſe circa Brutiam avulſae, in ducum Agathoclis manus venerunt: ubi de Poenis capti eadem paſſi ſunt, quae in captos deſignarant.

ρδ'. Οἱ δὲ περὶ τὸν Δεινοκράτην φυγάδες, ἔχοντες πεζοὺς μὲν ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους, ἱππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους δισχιλίων, τὴν καλουμένην [1] Γαλαρίαν κατελάβοντο, τῶν [2] πολιτῶν ἑκουσίως ἐπικαλεσαμένων, καὶ τοὺς μὲν Ἀγαθοκλέους ἐξέβαλον, αὐτοὶ δὲ πρὸ τῆς πόλεως ἐστρατοπέδευσαν. Ἀγαθοκλέους δὲ ταχέως ἀποστείλαντος ἐπ' αὐτοὺς Πασίφιλον καὶ Δημόφιλον μετὰ στρατιωτῶν πεντακισχιλίων, ἐγένετο μάχη πρὸς τοὺς φυγάδας, ὧν ἡγεῖτο Δεινοκράτης καὶ Φιλωνίδης, [3] τὰ κέρατα διειληφότες. ἐφ' ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον ἰσόρροπος ἦν ὁ κίνδυνος, φιλοτίμως ἀμφοτέρων [4] τῶν στρατοπέδων ἀγωνιζομένων· τοῦ δ' ἑτέρου τῶν στρατηγῶν Φιλωνίδου πεσόντος, καὶ τοῦ κατὰ τοῦτον μέρους τραπέντος, ἠναγκάσθη καὶ Δεινοκράτης ἀποχωρῆσαι. οἱ δὲ περὶ τὸν Πασίφιλον τούτων τε πολλοὺς κατὰ τὴν φυγὴν ἀνεῖλον, καὶ τὴν [5] Γαλαρίαν ἀνακτησάμενοι, τοὺς αἰτίους τῆς ἀποστάσεως ἐκόλασαν. Ἀγαθοκλῆς

Dinocrates, ad Galariam proelio confligens cum Agathocle, funditur.

1 Καλαβρίαν Leid.

2 Πολιτικῶν Leid. cum Reg. 1. non male.

3 Τὰ κέντρα καὶ κέρατα in ora Stephan. Tum Φιλονείδης Baſil.

4 Τῶν στρατιωτῶν καὶ στρατοπέδων ora Steph.

5 Γαλέριαν Reg. 2.

CIV. Dinocrates vero cum exſulibus, habens ſupra CIↃ CIↃ CIↃ peditum, & non infra duo equitum millia, Galariam quae vocatur, occupat, cum ultro cives illum advocaſſent, & factione Agathoclis eiecta, ipſe ante urbem caſtra locat. Miſſiſque contra ipſum Paſiphilo & Demophilo cum IↃↃ, fit proelium cum exſulibus, quorum duces erant Dinocrates & Philonides, cornua inter ſe partiti. Anceps erat ad bene longum tempus certamen, dum cupide uterque exercitus confligit. Verum ubi proſtrato ducum altero Philonide, acies illa terga vertit, etiam Dinocrates pedem referre coactus eſt. Paſiphilus vero complures horum in fuga necavit, & Galaria recuperata, auctores defectionis ſupplicio affecit.

Carthaginienſes pugnam detrectant.

δὲ πυνθανόμενος τοὺς Καρχηδονίους τὸν Ἔκνομον καλούμενον λόφον ἐν τῇ Γελώᾳ κατειληφέναι, διέγνω πάσῃ τῇ δυνάμει διαγωνίσασθαι. ὁρμήσας δ' ἐπ' [1] αὐτοὺς, καὶ πλησίον γενόμενος, προεκαλεῖτο εἰς μάχην, ἐπηρμένος τῇ προγεγενημένῃ νίκῃ. οὐ τολμώντων δὲ τῶν Βαρβάρων παρατάξασθαι, νομίσας ἀκονιτὶ κρατεῖν τῶν ὑπαίθρων, ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσας, καὶ τῶν ναῶν τοὺς ἐπιφανεστάτους τοῖς σκύλοις ἐκόσμησε. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν, ὧν ἡμεῖς ἐδυνήθημεν ἐφικέσθαι.

Olymp. CXVII, 2.

Caſſander, Ptolemaeus, Lyſimachus & Antigonus communi foedere controverſias de provinciis dirimunt.

ρέ. Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σιμωνίδου, Ῥωμαῖοι μὲν ὑπάτους κατέστησαν Μάρκον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον Δέκιον· ἐπὶ δὲ τούτων, οἱ περὶ Κάσσανδρον καὶ Πτολεμαῖον καὶ Λυσίμαχον διαλύσεις ἐποιήσαντο πρὸς Ἀντίγονον, καὶ συνθήκας ἔγραψαν. ἐν δὲ ταύταις ἦν, Κάσσανδρον μὲν εἶναι στρατηγὸν τῆς Εὐρώπης, [2] μέχρις ἂν Ἀλέξανδρος [3] ὁ ἐκ Ῥωξάνης εἰς ἡλικίαν ἔλθῃ·

1 Αὐτοῖς Reg. 2. 2 Μέχρι Baſil. Reg. 2. 3 Deſit Baſil.

Hinc certior factus Agathocles, Carthaginienſes collem in Geloa, qui Ecnomos (exlex, ſeu ſceleratus) vocatur, occupaſſe, totis viribus cum illis decertare ſtatuit. Et citra moram contra illos profectus, ubi prope venit, ad pugnam eos laceſſit, quod victoria proxima efferretur. Sed non auſis confligere Barbaris, ſubdialia citra pulverem ſe in poteſtate habere ratus, Syracuſas regreditur, & nobiliſſima illic fana manubiis exornat. Haec per illum annum geſta ſunt, quantum nobis quidem aſſequi licuit.

CV. Cum vero Athenis Simonides Archon eſſet, & Romani Conſules creaſſent M. Valerium & P. Decium; Caſſander, Ptolemaeus, & Lyſimachus pacem cum Antigono fecerunt, ſcripta etiam formula pactorum, in qua haec erant comprehenſa: ut Caſſander ſummus Europae dux eſſet, donec Alexander e Rhoxane ad matu-

καὶ Λυσίμαχον μὲν τῆς Θρᾴκης κυριεύειν, Πτολεμαῖον δὲ τῆς Αἰγύπτου καὶ τῶν συνοριζουσῶν ταύτῃ πόλεων κατά τε τὴν Λιβύην καὶ τὴν Ἀραβίαν, Ἀντίγονον δὲ ἀφηγεῖσθαι τῆς Ἀσίας πάσης· τοὺς δ' Ἕλληνας αὐτονόμους εἶναι. οὐ μὴν ἐνέμειναν γε ταῖς ὁμολογίαις ταύταις, ἀλλ' ἕκαστος αὐτῶν προφάσεις εὐλόγους πορίζόμενος, πλεονεκτεῖν ἐπειρᾶτο. Κάσσανδρος δὲ ὁρῶν Ἀλέξανδρον τὸν ἐκ Ῥωξάνης αὐξανόμενον, καὶ κατὰ τὴν Μακεδονίαν λόγους ὑπό τινων [1] διαδιδομένους, ὅτι καθήκει προάγειν ἐκ τῆς φυλακῆς τὸν παῖδα, καὶ τὴν πατρῴαν βασιλείαν [2] παραδιδόναι, φοβηθεὶς ὑπὲρ [3] ἑαυτοῦ, προσέταξε Γλαυκίᾳ τῷ προεστηκότι τῆς τοῦ παιδὸς φυλακῆς τὴν μὲν Ῥωξάνην καὶ τὸν βασιλέα κατασφάξαι, καὶ κρύψαι τὰ σώματα, τὸ δὲ γεγονὸς μηδενὶ τῶν ἄλλων [4] ἀπαγγεῖλαι. ποιήσαντος δ' αὐτοῦ τὸ προσταχθὲν, οἱ περὶ Κάσσανδρον καὶ Λυσίμαχον καὶ Πτολεμαῖον, ἔτι δ' Ἀντίγονον, ἀπηλλά-

Mox prout ſingulis commodum erat, id ſinguli rumpunt.

Tandem Caſſander Rhoxanen una cum rege clam occidere iubet;

1 Διδομένους Baſil.
2 Παραδοῦναι Vatic. Baſil.
3 Αὐτοῦ Baſil.
4 Ὑπαγγεῖλαι Baſil.

ram aetatem perveniſſet; Lyſimachus Thraciam in poteſtate haberet; Ptolemaeus Aegypto & conterminis in Africa & Arabia urbibus imperaret; Antigonus praeeſſet toti Aſiae; Graecique ſuis legibus viverent. Non tamen diu his pactis ſteterunt; ſed unuſquiſque probabiles captans praetextus, ſubinde plura acquirere nitebatur. Caſſander equidem, cum Alexandrum Rhoxanes adoleſcere videret, & ſermones per Macedoniam a quibuſdam quaqua verſum ſpargerentur, decere, ut puero, e cuſtodia producto, regnum paternum traderetur, ſibi ipſi metuens, Glauciae cuſtodiae praefecto imperavit, ut Rhoxanen obtruncaret cum rege, & cadaveribus occultatis, factum nemini mortalium enuntiaret. Hoc imperata exſecuto, Caſſander, Lyſimachus, Ptolemaeus,

γῆσαν τῶν ὑπὸ τοῦ βασιλέως προσδοκωμένων φόβων. οὐκέτι γὰρ ὄντος οὐδενὸς τοῦ διαδεξομένου τὴν ἀρχήν, τὸ λοιπὸν ἕκαστος τῶν κρατούντων ἐθνῶν ἢ πόλεων βασιλικὰς εἶχεν ἐλπίδας, καὶ τὴν ὑφ' ἑαυτὸν τεταγμένην χώραν [1] εἶχεν ὡσανεί τινα βασιλείαν δορίκτητον. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἀσίαν καὶ τὴν Εὐρώπην, καὶ τὰ περὶ τὴν Ἑλλάδα καὶ Μακεδονίαν, ἐν τούτοις ἦν. κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν, Ῥωμαῖοι δυνάμεσιν ἁδραῖς πεζῶν τε καὶ ἱππέων ἐστράτευσαν ἐπὶ [2] Πολλίτιον, Μαῤῥουκίνων οὖσαν πόλιν. ἀπέστειλαν δὲ καὶ τῶν πολιτῶν εἰς ἀποικίαν, καὶ [3] κατῴκισαν τὴν προσαγορευομένην Ἰντέραμναν.

quo facto provinciarum praefecti, reges evadunt.

Adiecta notitia rerum Romanarum.

ρϛʹ. Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ἀεὶ μᾶλλον αὐξομένου Ἀγαθοκλέους, καὶ δυνάμεις ἁδροτέρας ἀθροίζοντος, Καρχηδόνιοι πυνθανόμενοι τὸν δυνάστην συσκευαζόμενον τὰς ἐν τῇ νήσῳ πόλεις, ταῖς δὲ δυνάμεσιν ὑπερέχοντα

In Sicilia cum Agathoclis opes in dies creſcerent,

1 Εἶχον Baſil.
2 Πόλιτιον Μαρουκινῶν Reg. 1.
3 Κατῴκησαν Baſil. Tum Ἰντέραμνον Leid.

itemque Antigonus metu, qui a rege immineret, exſoluti fuere. Cum enim nullus iam reſtaret in imperio ſucceſſor, unuſquiſque deinceps gentes aut urbes in poteſtate habens, ſpes regias alebat, & provinciam, cui praefectus erat, tanquam regnum armis partum obtinebat. Res igitur Aſiae & Europae, Graeciae denique & Macedoniae, ita comparatae erant. In Italia Romani validis equitum peditumque copiis adverſus Pollitium Marrucinorum oppidum expeditionem ſuſceperunt. Et parte civium in coloniam miſſa, Interamnam, quae vocatur, habitandam illis dederunt.

CVI. In Sicilia vero, dum in dies Agathoclis potentia creſcit, ipſeque numeroſiores exercitus contrahit; certiores facti Carthaginienſes, quod princeps iſte oppida per inſulam ſuae ditionis faceret, & viribus duces ipſorum

τῶν σφετέρων [1] στρατηγῶν, ἔδοξαν ἐνεργέστερον ἅψασθαι τοῦ πολέμου. εὐθὺς οὖν τριήρεις μὲν κατήρτυσαν τριάκοντα πρὸς ταῖς ἑκατὸν, στρατηγὸν δὲ προχειρισάμενοι τῶν παρ' αὐτοῖς ἐπιφανεστάτων Ἀμίλκαν, ἔδωκαν αὐτῷ τῶν μὲν πολιτικῶν στρατιωτῶν δισχιλίους, ἐν οἷς ἦσαν πολλοὶ καὶ τῶν ἐπιφανῶν· τῶν δ' ἀπὸ τῆς Λιβύης μυρίους· ἐκ δὲ τῆς Τυῤῥηνίας μισθοφόρους χιλίους, καὶ ζευγίππας διακοσίους· ἔτι δὲ Βαλιάρας σφενδονήτας χιλίους· ὁμοίως δὲ χρημάτων πλῆθος, καὶ βελῶν, καὶ σίτου, καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων τὴν καθήκουσαν παρασκευήν. ἀναχθέντος δὲ ἐκ τῆς Καρχηδόνος τοῦ στόλου παντὸς, καὶ γενομένου πελαγίου, χειμὼν ἐξαίφνης ἐπιπεσὼν ἑξήκοντα μὲν τριήρεις ἠφάνισε, διακόσια δὲ τῶν σιτηγῶν πλοίων διέφθειρεν· ὁ δὲ λοιπὸς στόλος μεγάλοις περιπεσὼν χειμῶσι, μόλις διεσώθη πρὸς τὴν Σικελίαν. ἀπώλοντο δὲ καὶ τῶν ἐπιφανῶν Καρχηδονίων οὐκ ὀλί-

Poeni, miſſo Amilcare cum claſſe, eas cohibere parant.

Claſſis naufragio attrita.

1 Στρατιωτῶν Reg. 2. Steph. m. Baſ. Vat. Statim κατήρτησαν Leid.

ſuperaret, gnavius bello incumbendum cenſuerunt. Confeſtim ergo triremes inſtruunt CXXX, & Amilcarem, ſummae nobilitatis virum, deſignant praetorem, eique tradunt militum civicorum duo millia, inter quos multi erant illuſtres viri; ex Africa vero CCIↃↃ, & ex Tyrrhenia CIↃ conductitios, & rhedarios CC, Baleares & funditores CIↃ; magnam praeterea vim pecuniae, & telorum frumentique ac ceterorum bello conducibilium, quem uſus requirebat, apparatum. Iamque univerſa claſſis portum Carthaginienſium egreſſa altum tenebat, cum derepente tempeſtas illam obruens, triremes LX peſſumdedit, & frumentarias CC corrupit. Claſſis reliqua, magnis tempeſtatibus agitata, vix tandem in Siciliam evaſit. Interierant etiam illuſtrium Carthaginienſium non

γοι, δι' οὓς συνέβη τὴν πόλιν δημόσιον ἄρασθαι πένθος. [1] εἰώθασι γὰρ, ἐπειδὰν μείζων τις ἀτυχία γένηται περὶ τὴν πόλιν, μέλασι [2] ῥακίοις κατακαλύπτειν τὰ τείχη. Ἀμίλκας δ' ὁ στρατηγὸς, ἀναλαβὼν τοὺς διασωθέντας ἐκ τοῦ χειμῶνος, μισθοφόρους συνῆγε, καὶ τῶν κατὰ Σικελίαν συμμάχων ἐστρατολόγει τοὺς εὐθέτους. παρέλαβε δὲ καὶ τὰς προϋπαρχούσας δυνάμεις, καὶ πάντων τῶν εἰς [3] τὸν πόλεμον εὐθέτων ἐπιμέλειαν ποιησάμενος, ἐν ὑπαίθρῳ συνεῖχε τὰ στρατόπεδα, πεζοὺς μὲν ἔχων περὶ τοὺς τετρακισμυρίους, ἱππεῖς δὲ σχεδὸν πεντακισχιλίους. ταχὺ δὲ τὴν γεγενημένην ἀτυχίαν διορθωσάμενος, καὶ δόξας ἀγαθὸς εἶναι, τῶν μὲν συμμάχων τὰς ψυχὰς προκαταπεπληγμένας ἀνεκτήσατο, τοῖς δὲ πολεμίοις οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀγωνίαν ἐπέστησεν.

Sed reparat vires Amilcar.

ρζ'. Ἀγαθοκλῆς δὲ, τὰς τῶν Καρχηδονίων δυνάμεις

Agathocles, hoſtem copiis praevalentem metuens,

1 Ἐλάθεσαν Reg. 1. & Leid. non male, ſi εἰάθεισαν facias.

2 Σακκίοις Venet. Steph. ora, Baſil. qui καταλύπτειν. At editor ad marginem, *quid ſi legendum eſt* καταλυπεῖν τὴν τυχήν; ſatis abſurde.

3 Abeſt articulus Baſil.

pauci. Quod in cauſa fuit, ut publicum civitas luctum ſuſciperet. Nam ſi quando maius urbi infortunium accidit, nigris moenia lacernis obtegere moris eſt. Amilcar vero, aſſumtis, quos tempeſtas reliquos fecerat, militem peregrinum conſcribit, & ex ſociis per Siciliam idoneorum agit delectum. Copias etiam ibi relictas ſibi adiungit; & diligenter omnibus, quae bello accommoda eſſent, procuratis, exercitum ſub dio continet, peditum habens circiter XL M. & equitum V M. ferme. Intra breve igitur tempus correcto, quod nuper acceperat, detrimento, cum vir bonus videretur, exterritos prius ſociorum animos reparavit, nec vulgarem hoſtibus trepidationem incuſſit.

CVII. Agathocles contra, vires Carthaginienſium vi-

ὁρῶν ὑπερεχούσας [1] τῶν ἑαυτοῦ, διέλαβε τῶν τε φρουρίων οὐκ ὀλίγα μεταθήσεσθαι πρὸς τοὺς Φοίνικας, καὶ τῶν πόλεων ὅσαι προσέκοπτον αὐτῷ. μάλιστα δ' εὐλαβεῖτο περὶ [2] τῆς τῶν Γελώων, πυνθανόμενος ἐν τῇ τούτων χώρᾳ πάσας εἶναι τὰς τῶν πολεμίων δυνάμεις. ἐγένετο δ' αὐτῷ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον καὶ περὶ τὸν στόλον οὐ μικρὸν ἐλάσσωμα. τῶν γὰρ νεῶν εἴκοσιν ἐπὶ τὸν πορθμὸν ὑποχείριοι τοῖς Καρχηδονίοις κατέστησαν σὺν αὐτοῖς ἀνδράσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ κρίνας τὴν τῶν Γελώων πόλιν ἀσφαλίσασθαι φρουρᾷ, φανερῶς οὐκ ἐτόλμα δύναμιν [3] εἰσαγαγεῖν, ἵνα μὴ φθάσαι συμβῇ τοὺς Γελώους προφάσεως δεομένους, καὶ τὴν πόλιν ἀποβάλῃ μεγάλας ἀφορμὰς αὐτῷ παρεχομένην. ἀπέστειλεν οὖν κατ' ὀλίγους τῶν στρατιωτῶν ὡς ἐπί τινας χρείας, ἕως ὅτου συνέβη τῷ πλήθει πολὺ προτερῆσαι τῶν πολιτικῶν. μετ' ὀλίγον δὲ καὶ αὐτὸς παραγενόμενος, προδο-

Geloorum urbem per inſidias occupat & domat.

1 Deficiunt haec duo in Reg. 1. atque hinc notam habent Steph.

2 Omittit Baſil.

3 Εἰσαγεῖν Baſil.

ribus ſuis longe maiores eſſe videns, caſtella non pauca, & quotquot exulceratis in ipſum animis eſſent oppida, ad Poenos defectura exiſtimabat. Geloorum vero urbi timebat maxime, quod in horum territorio omnes hoſtium copias eſſe audiret. Nec exiguum claſſis damnum hoc tempore illi evenit. De navibus enim XX cum ipſis viris iuxta fretum in Carthaginienſium poteſtatem venere. Praeſidio tamen Geloorum urbem tutandam ratus, aperte copias introducere non audebat, ne antevenirent ipſum Geloi, quibus occaſio hactenus defuerat, atque ita oppido, quod magnas illi commoditates praeſtabat, excideret. Paucos itaque milites paullatim, quaſi res alias curantes, intromiſit, donec numero longe ſuperarent oppidanos; brevique poſt ipſe profectus illuc, pro-

σίαν ἐνεκάλεσε καὶ μετάθεσιν τοῖς Γελώοις, εἴτε καὶ κατ' ἀλήθειαν αὐτῶν διανοηθέντων τι πρᾶξαι τοιοῦτον, εἴτε καὶ ψευδέσι διαβολαῖς Φυγάδων πεισθεὶς,[1] ἢ καὶ νὴ Δία χρημάτων βουλόμενος εὐπορῆσαι· ἀπέσφαξε τῶν Γελώων πλείους τῶν τετρακισχιλίων, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ἀνέλαβε. προσέταξε δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις Γελώοις πᾶσι τάτε νομίσματα, καὶ τὸν ἄσημον ἄργυρόν τε καὶ χρυσὸν ἀνενεγκεῖν, διαπειλησάμενος τιμωρήσασθαι τοὺς ἀπειθήσαντας. ταχὺ δὲ πάντων πραξάντων τὸ προσταχθὲν διὰ τὸν Φόβον, χρημάτων τε πλῆθος ἤθροισε, καὶ πᾶσι τοῖς [2] ταττομένοις ὑφ' ἑαυτὸν δεινὴν ἐνεποίησε κατάπληξιν. δόξας δ' ὠμότερον κεχρῆσθαι τοῦ καθήκοντος τοῖς Γελώοις, τοὺς μὲν ἀποσΦαγέντας εἰς τὰς ἐκτὸς τῶν τειχῶν τάΦρους συνέχωσεν· ἐν δὲ τῇ πόλει τὴν ἱκανὴν Φρουρὰν ἀπολιπὼν, ἀντεστρατοπέδευσε τοῖς πολεμίοις.

1 Ἢ καὶ χρημάτων &c. ſine νὴ Δία, quibus aſteriſcum Stephanus adſcripſit, Reg. 2. & Baſil.

2 Πραττομένοις Baſil.

ditionis Geloos poſtulat & defectionis, ſive revera tale quidpiam patrandi conſilia agitaverant, ſive exſulum calumniis fidem adhiberet, aut certe pecunias ille corradere cuperet. IV ergo millia Geloorum & amplius mactat, opeſque horum ſibi vindicat. Reliquis etiam Gelois omnibus edicit, ut & ſignatos nummos, & argentum aurumque infectum exhibeant, ſupplicium comminatus illis, qui ſecus facerent. Edictum hoc cum omnes prae metu confeſtim exſequerentur, magnam ille vim pecuniae coacervat, & cunctis ditioni eius ſubiectis magnum iniecit terrorem. Et quamvis maiore, quam par eſſet, crudelitate adverſum Geloos uſus putaretur, trucidatos tamen in foſſis extra moenia tellure ingeſta tumulavit; relictoque in urbe praeſidio ſatis valido, ex adverſo hoſtium caſtra poſuit.

ρη'. Κατεῖχον δὲ Καρχηδόνιοι μὲν τὸν Ἔκνομον λόφον, ὅν φασι [1] φρούριον γεγενῆσθαι Φαλάριδος· ἐν τούτῳ δὲ λέγεται κατεσκευακέναι τὸν τύραννον ταῦρον χαλκοῦν, τὸν διαβεβοημένον πρὸς τὰς τῶν βεβασανισμένων τιμωρίας, [2] ὑποκαομένου τοῦ κατασκευάσματος· διὸ καὶ τὸν τόπον Ἔκνομον ἀπὸ τῆς εἰς τοὺς ἀτυχοῦντας ἀσεβείας προσηγορεῦσθαι. ἐκ δὲ θατέρου μέρους Ἀγαθοκλῆς ἕτερον τῶν Φαλάριδος γεγενημένων φρουρίων κατεῖχε, τὸ προσαγορευθὲν ἀπ' ἐκείνου Φαλάριον. καὶ διὰ μέσων μὲν τῶν παρεμβολῶν ἦν ποταμὸς, ὃν ἀμφότεροι [3] πρόβλημα τῶν πολεμίων ἐπεποίηντο. Φῆμαι δὲ κατεῖχον ἐπὶ τῶν προτέρων χρόνων, ὅτι δεῖ περὶ τὸν τόπον τοῦτον πλῆθος ἀνθρώπων ἐν μάχῃ διαφθαρῆναι. οὐκ ὄντος δὲ φανεροῦ παρ' ὁποτέροις [4] γενήσεται τὸ ἀτύχημα, συνέβαινε δεισιδαιμονεῖν τὰ στρατόπεδα, καὶ πρὸς μάχην ὀκνηρῶς ἔχειν. διόπερ

Poenorum caſtra in colle Ecnomo prope Himeram fl. deſcribuntur.

E regione ſtabat Agathocles.

Utroſque a pugna deterrebat vetus vaticinium.

1 Φράριον Baſil.
2 Ὑποκαιουμένου Baſ. & Reg. 1.
3 Προβλήματα Leid. Reg. 1.
4 Γένηται Baſil.

CVIII. Tenebant autem Carthaginienſes Ecnomon (nefarium) collem, ubi Phalaridis caſtellum fuiſſe aiunt. In hoc taurum aeneum habuiſſe tyrannus fertur, ad excruciandorum ſupplicia ſic adornatum, ut ſubdito igne machina incandeſceret. Ideoque ab impia in miſeros ſaevitia colli nomen Ecnomi (Scelerati) inditum. E regione autem de caſtellis, quae Phalaridis fuerant, Agathocles alterum, Phalarium ab eo nuncupatum, tenebat. In medio caſtrorum fluvius erat, quem veluti propugnaculum utrique contra hoſtem ſibi fecerant. Rumores autem prioribus ſeculis invaluerant, magnae hominum multitudini circa hunc locum in conflictu pereundum eſſe. Quae clades utris eventura eſſet, cum non conſtaret, factum eſt, ut religione praepediti exercitus ad pugnam

ἐπὶ πολὺν χρόνον οὐδέτεροι τὸν ποταμὸν ἐτόλμων διαβαίνειν ἀθρόοις στρατιώταις, ἕως ὅτου παράλογός τις αἰτία προεκαλέσατο αὐτοὺς εἰς τὸν ὁλοσχερῆ κίνδυνον. τῶν γὰρ Λιβύων κατατρεχόντων τὴν πολεμίαν, Ἀγαθοκλῆς παρωξύνθη τὸ παραπλήσιον ποιῆσαι. ἀγόντων δὲ λείαν τῶν Ἑλλήνων, καί τινα τῶν ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς ὑποζυγίων ἀπαγαγόντων, ἐπεξῆλθον ἐκ τοῦ τῶν Καρχηδονίων χάρακος οἱ τούτους διώξοντες. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς προϊδόμενος τὸ μέλλον ἔσεσθαι, παρὰ τὸν ποταμὸν [1] ἔθηκεν ἐνέδραν ἀνδρῶν ἐπιλέκτων ταῖς ἀρεταῖς. οὗτοι δὲ, τῶν Καρχηδονίων τοὺς τὴν λείαν ἄγοντας ἐπιδιωκόντων, καὶ διαβάντων τὸν ποταμὸν, ἐξανέστησαν ἐκ τῆς ἐνέδρας ἄφνω, καὶ προσπεσόντες ἀτάκτοις, ῥᾳδίως ἐτρέψαντο. φονευομένων δὲ τῶν Βαρβάρων, καὶ πρὸς τὴν ἰδίαν παρεμβολὴν φευγόντων, Ἀγαθοκλῆς νομίσας ἥκειν τὸν καιρὸν τοῦ διαγωνίσασθαι, πᾶσαν ἤγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων στρατοπε-

Sed ſubito conferitur proelium, in quo primum Agathocles ſuperior.

[1] Ἐνέθηκεν Reg. 1.

tardiores eſſent. Itaque neutri cum univerſis copiis amnem tranſire audebant, donec repentina quaedam cauſa ad iuſtum eos conflictum excitavit. Cum enim Afri hoſticum incurſarent, Agathocles ad idem faciendum irritatur. Dumque praedam Graeci abigunt, & a caſtris iumenta quaedam abducunt, e Carthaginienſium vallo, qui eos ſequantur, erumpunt. Agathocles vero, quod futurum eſſet, praevidens, eximiae virtutis viros ad inſidias collocaverat iuxta flumen. Hi, dum Carthaginienſes eos, qui praedam abigebant, inſectantur, iamque fluvium traiecerant, repente ex inſidiis conſurgunt, & inordinatos aggreſſi facile in fugam vertunt. Interea dum Barbari caeduntur, & ad caſtra fugiunt, Agathocles, decertandi tempus iam adeſſe ratus, totum exercitum ad ho-

δεῖαν. προσπεσὼν δ' [1] οὖν αὐτοῖς ἀπροσδοκήτως, καὶ ταχὺ μέρος τῆς τάφρου χώσας, ἀνέσπασε τὸν χάρακα, καὶ βιαζόμενος εἰς τὴν παρεμβολὴν παρεισέπεσεν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι διά τε τὸ παράδοξον καταπεπληγμένοι, καὶ πρὸς ἔκταξιν οὐ δυνάμενοι λαβεῖν ἀναστροφὴν, ὡς ἔτυχε τοῖς πολεμίοις ἀπήντων, καὶ ἠγωνίζοντο. περὶ δὲ τὴν τάφρον ἀμφοτέρων ἐῤῥωμένως κινδυνευόντων, ταχὺ πᾶς ὁ πλησίον τόπος νεκρῶν κατεστρώθη. οἵ τε γὰρ τῶν Καρχηδονίων ἐπιφανέστατοι, τὴν παρεμβολὴν ὁρῶντες ἁλισκομένην, ἐβοήθουν· οἵ τε περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα, τῷ προτερήματι τεθαῤῥηκότες, καὶ νομίζοντες ἑνὶ κινδύνῳ καταλύσειν πάντα τὸν πόλεμον, ἐνέκειντο τοῖς Βαρβάροις.

ρθ'. Ὁ δ' Ἀμίλκας, ὁρῶν κατισχυομένους τοὺς ἑαυτοῦ, καὶ τῶν Ἑλλήνων ἀεὶ πλείους παρεισπίπτοντας εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἐπέστησε τοὺς σφενδονήτας τοὺς ἐκ τῶν [2] Βαλιαρίδων νήσων, ὄντας οὐκ ἐλάττους

Adhibitis autem funditoribus,

1 Abeſt a Reg. 1. habetque ſollemnem Steph. aſteriſcum.

2 Βαλαρίδων νήσων Reg. 2. cum Baſil.

ſtium caſtra ducit. Et ex improviſo illos adortus, parte foſſae celeriter complanata, valloque reſciſſo, vi in caſtra irrumpit. Carthaginienſes, repentina hac impreſſione conſternati, cum ad explicandam aciem ſatis otii capere non poſſent, ut ut caſus tulit, hoſtibus occurrunt, & certamen ineunt. Et quia circa foſſam dimicatur fortiter, totus in propinquo locus mortuis veluti conſtratus oppletur. Nam Carthaginienſium nobiliſſimi, ubi caſtra ex-expugnari vident, ſuppetiis ferendis adſunt. Contra Agathocleani, ſucceſſu tam felici animoſiores facti, unoque conflictu ſe bello defuncturos rati, Barbaris incumbunt.

CIX. Amilcar igitur, ſuos viribus inferiores eſſe, & Graecorum ſubinde plures in caſtra ſe infundere videns, funditores ex Balearibus inſulis, haud pauciores mille,

τῶν χιλίων. οὗτοι δὲ συνεχεῖς καὶ μεγάλους λίθους ἀφιέντες, πολλοὺς μὲν ἐτραυμάτιζον, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν βιαζομένων ἀπέκτεινον· τῶν δὲ πλείστων τὰ σκεπάζοντα τῶν ὅπλων συνέτριβον. οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι μναιαίους λίθους βάλλειν εἰωθότες, μεγάλα συμβάλλονται πρὸς νίκην ἐν τοῖς κινδύνοις, ὡς ἂν ἐκ παίδων παρ' αὐτοῖς τῆς ἐν ταῖς σφενδόναις γυμνασίας διαπονουμένης. τούτῳ δὲ τῷ τρόπῳ τοὺς Ἕλληνας ἐκ τῆς παρεμβολῆς ἐκβαλόντες, ἐκράτησαν. πάλιν δὲ οἱ περὶ τὸν Ἀγαθοκλέα κατ' ἄλλους τόπους προσβολὰς ἐποιοῦντο. καὶ δὴ τῆς παρεμβολῆς ἤδη κατὰ κράτος ἁλισκομένης, κατέπλευσε τοῖς Καρχηδονίοις δύναμις ἐκ Λιβύης ἀνέλπιστος. διὸ καὶ ταῖς ψυχαῖς πάλιν θαῤῥήσαντες, οἱ μὲν ἐκ τῆς παρεμβολῆς κατὰ στόμα ἐκινδύνευον, οἱ δὲ παρόντες ἐπὶ τὴν βοήθειαν, κύκλῳ περιΐσταντο τοὺς Ἕλληνας· ὧν τιτρωσκομένων παρα-

Noviſque ex Africa ſubvenientibus copiis, pugnae fortuna inclinat in Poenos.

admovet. Hi crebro magnorum lapidum iactu multos vulnerant, nec paucos vim caſtris inferentium perimunt, ac plurimorum arma, quibus tegebantur, perfringunt. Nam id genus hominum ad lapides, qui minae pondus habent, intorquendos condocefactum, ingens ad victoriam in proeliis momentum affert, ut qui a pueris in artis funditoriae exercitationibus ſtudioſe excoluntur. Hoc modo etiam tunc extruſis e munitione caſtrorum Graecis, ſuperiores exſtitere. Agathocles tamen aliis in locis impreſſionem in caſtra facit. Quae cum iam expugnarentur, novae ex Africa copiae Carthagine ex inſperato appellunt. Quamobrem animis denuo confirmatis, qui in caſtris erant, a fronte dimicarunt; qui vero ſubſidio venerant, in orbem circumſtetere Graecos: quibus vulneratis, in contrarium ſubito praeter opinionem

δόξως ἡ μὲν μάχη ταχὺ παλίντροπος ἐγένετο· ἔφευγον δ' οἱ μὲν εἰς τὸν Ἱμέραν ποταμὸν, οἱ δ' εἰς τὴν παρεμβολὴν, τεσσαράκοντα σταδίους ἐχούσης τῆς ἀποχωρήσεως, καὶ ταῦτα σχεδὸν πάσης πεδινῆς οὔσης, ἐπεδίωκον τῶν Βαρβάρων ἱππεῖς οὐκ [1] ἐλάσσονες ὄντες πεντακισχιλίων. διὸ καὶ συνέβη τὸν μεταξὺ τόπον νεκρῶν πληρωθῆναι, πολλὰ συμβαλλομένου καὶ τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὴν τῶν Ἑλλήνων ἀπώλειαν. ὑπὸ κύνα γὰρ οὔσης τῆς ὥρας, καὶ τοῦ διωγμοῦ περὶ μέσον ἡμέρας γινομένου, [2] οἱ πολλοὶ τῶν φευγόντων διά τε τὸ καῦμα καὶ τὴν ἐκ τῆς φυγῆς κακοπάθειαν ἔκδιψοι [3] γινόμενοι, λάβρως ἔπινον, καὶ ταῦθ' ἁλυκοῦ τοῦ ῥεύματος ὄντος. διόπερ οὐκ ἐλάττους τῶν ἐν τῷ διωγμῷ σφαγέντων εὑρέθησαν παρὰ τὸν ποταμὸν τετελευτηκότες ἄτρωτοι. ἔπεσον δ' ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ τῶν μὲν Βαρβάρων περὶ πεντακοσίους, τῶν δ' Ἑλλήνων οὐκ ἐλάττους ἑπτακισχιλίων.

Agathocles, accepta clade, fugit.

1 Ἔλασσον Reg. 2. Baſil.
2 Πολλοὶ ſine οἱ Reg. 1.
3 Γιγνόμενοι Vatic. & Baſ. qui mox ἀλικοῦ.

ſors pugnae ſe convertit. Nam fugam arripuere Graeci, pars in Himeram fluvium, pars in caſtra, quo per XL ſtadia receptus erat; & quia tractus ille campeſtris erat, Barbarorum equites non infra V M. inſequebantur. Hinc evenit, ut totum in medio ſpatium cadaveribus oppleretur, fluvio etiam multum adiuvante Graecorum interitum. Cum enim canicularis tum eſſet anni tempeſtas, & perſecutio illa circa meridiem fieret; plerique fugientium per aeſtum, fugaeque aerumnam, ſiti correpti affatim & ſalſam quidem undam bibebant. Propterea non pauciores iis, qui inter fugiendum trucidati fuerant, abſque vulnere prope fluvium mortui ſunt inventi. Ceciderunt autem in hac pugna Barbarorum circiter IↃ, Graecorum VII millibus non pauciores.

Agathocles primo fuga Gelam ſe recipit;

ρί. Ἀγαθοκλῆς δὲ τηλικαύτῃ συμφορᾷ περιπεσὼν, τοὺς ἐκ τῆς τροπῆς διασωθέντας ἀνέλαβε, καὶ τὴν παρεμβολὴν ἐμπρήσας, εἰς Γέλαν ἀπεχώρησε. διαδόντος δ' αὐτοῦ λόγον, ὡς κατὰ σπουδὴν εἰς Συρακούσας [1] ἀναζευγνύειν διέγνωκε, τριακόσιοι τῶν ἐκ Λιβύης ἱππέων κατὰ τὴν χώραν περιέπεσόν τισι τῶν Ἀγαθοκλέους στρατιωτῶν. ὧν εἰπόντων ὡς Ἀγαθοκλῆς εἰς Συρακούσας ἀποκεχώρηκεν, εἰσῆλθον εἰς Γέλαν ὡς φίλοι, καὶ διαψευσθέντες τῆς ἐλπίδος, κατηκοντίσθησαν. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς συνέκλεισεν αὐτὸν εἰς τὴν Γέλαν, οὐκ ἀδυνατῶν εἰς Συρακούσας [2] διασωθῆναι, βουλόμενος δὲ περισπάσαι τοὺς Καρχηδονίους πρὸς τὴν πολιορκίαν τῆς Γέλας, ἵν' οἱ Συρακούσιοι πολλὴν ἄδειαν σχῶσι συγκομίσαι τοὺς καρποὺς, ἀναγκάζοντος τοῦ καιροῦ. ὁ δ' Ἀμίλκας τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρει πολιορκεῖν τὴν Γέλαν· πυνθανόμενος δ' ἐν ταύτῃ καὶ δύναμιν εἶναι τὴν ἀμυνομένην, καὶ πάντων εὐπορεῖν τὸν Ἀγαθοκλέα,

1 Ἀναζευγνύει, omiſſo διεγνώκε, Reg. 2. & Baſil.

2 Ἀποσωθῆναι Reg. 1. Stephan. marg. Leid.

CX. Tam inſigni affectus clade Agathocles, fuga elapſos aſſumſit, incenſiſque caſtris, Gelam ſe recepit. Famam autem de ſe ſparſerat, quod illico Syracuſas movere conſtituiſſet. Inciderunt tum in agro CCC Africani equites in quoſdam Agathoclis milites: a quibus Agathoclem Syracuſas receſſiſſe edocti, Gelam, ut amici, intrarunt. Verum ſpe irrita, iaculis confoſſi interierunt. Concluſerat autem ſe Agathocles intra Gelam, non quod Syracuſas evadere non poſſet, ſed quod abſtrahere vellet Carthaginienſes ad obſidionem Gelae, ut Syracuſanis interim ſat tuti otii ad fruges comportandas eſſet, quando tempus ita tum flagitaret. Amilcar initio quidem Gelam obſidere ſibi propoſuerat; ſed manum ineſſe audiens, quae propulſando foret, & Agathoclem

ταύτης μὲν ἀπέστη τῆς ἐπιβολῆς, τὰ δὲ φρούρια καὶ τὰς πόλεις ἐπιπορευόμενος προσήγετο, καὶ πᾶσιν ἐχρῆτο φιλανθρώπως, ἐκκαλούμενος τοὺς Σικελιώτας πρὸς εὔνοιαν. καὶ Καμαριναῖοι [1] μὲν καὶ Λεοντῖνοι, πρὸς δὲ τούτοις Καταναῖοι καὶ Ταυρομενῖται, παραχρῆμα πρέσβεις ἐκπέμψαντες, προσέθεντο Καρχηδονίοις. μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας οἵ τε Μεσσήνιοι καὶ [2] Ἀβακαινῖνοι, καὶ συχναὶ τῶν πόλεων [3] ἀλλήλας φθάνουσαι πρὸς Ἀμίλκαν ἀφίσταντο. τοσαύτη τοῖς ὄχλοις ἐνέπεσεν ὁρμὴ μετὰ τὴν ἧτταν, διὰ τὸ πρὸς τὸν τύραννον μῖσος. ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς [4] ἀπαγαγὼν τὴν ὑπολελειμμένην δύναμιν εἰς Συρακούσας, τὰ πεπονηκότα τῶν τειχῶν ἐπεσκεύαζε, καὶ τὸν ἀπὸ τῆς χώρας σῖτον ἀπεκόμιζε, διανοούμενος τῆς μὲν πόλεως τὴν ἱκανὴν ἀπολιπεῖν φυλακὴν, τῆς δὲ δυνάμεως τὴν κρατίστην μετάγειν εἰς Λι-

Poeni vero Siculorum multos ſibi conciliant.

Tum Agathocles Syracuſas redit, & bellum in Africam transferre machinatur.

1 Baſil. omittit.
2 Ἀβακηνῖνοι Baſil. Reg. 2. Βαἰνειοι Reg. 1. Leid.
3 Ἀλλήλαις φθονοῦσαι πρὸς Ἀμ. Reg. 1. Leid. & in ora Stephan.
4 Ἀπαγαγὼν Baſil. cum Reg. 2. & Leid. Vulgo ἀπολιπών.

copia rerum inſtructum, ab eo conatu deſtitit, & oppida caſtellaque adiens, in ditionem ea recepit, ergaque omnes humaniter ſe geſſit, ut Siculorum erga ſe benevolentiam excitaret. Camarinaei ergo & Leontini, itemque Catanaei, & Tauromenitae, miſſis continuo legatis, ad Carthaginienſes ſe applicant. Paucisque diebus poſt Meſſenii & Abacaenini, & multae civitates aliae, quae prior eſſet inter ſe certantes, ad Amilcarem deficiunt: tanta poſt cladem illam tyranni odio vulgus contentio inceſſit. Agathocles vero, abductis, quae reliquae manſerant, copiis Syracuſas, partes murorum ruinoſas reficit, fruges ex agris deportat, & hoc mente agitat, ut iuſto ad urbem praeſidio relicto, robur exercitus in

βύην, καὶ [1] μετατιθέναι τὸν πόλεμον εἰς τὴν ἤπειρον ἐκ τῆς νήσου. Ἡμεῖς δὲ, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν, τὴν εἰς Λιβύην Ἀγαθοκλέους διάβασιν ἀρχὴν ποιησόμεθα τῆς ἑπομένης βίβλου.

2 Μεταθῆναι Leid. cuius excerpta hic deſinunt, *μεταθεῖναι* Reg. 1.

Africam deportet, bellumque ab inſula transferat in continentem. Nos igitur, prout initio a nobis inſtitutum, traiectionem Agathoclis in Africam libri ſequentis initium faciemus.

ANNOTATIONES

ANNOTATIONES

IN

LIBRUM XVIII.

Pag. 5. *l.* 9. Καὶ ἀποστολὴ στρατηγοῦ Πύθωνος) Sic praeſtat. Vid. Arrian. L. VII, 26, & Aelian. Var. Hiſt. XIV, 48, cum nota Kuhnii. WESS.

Pag. 7. *l.* 8. Ἠνάγκασεν ἑαυτούς τε κατασφάξαι) Bona haec ſunt; nec prava, quae in Reg. 1. Vide infra Lib. XVIII, 22. WESS.

Pag. 8. *l.* 3. Ὡς τῶν βασιλείων ἐπιμελητὴς) Forte βασιλέων. RHOD. Ὡς τῶν βασιλέων ἐπιμ.) Etſi ter recurrat in hoc Indice, aſſentior viro doctiſſimo. Vid. ad Lib. XVIII, 23. WESS.

Pag. 9. *l.* 14. Μέχρι τῆς τελευτῆς διὰ τὰ &c.) Poſt τελευτῆς interpunge, & pro διὰ ſcribe καί. RHOD.

ead. l. 15. Τὰ συμβάντα περὶ Κάσσανδρον) Hoc dant ſcriptae ſchedae, e quibus & Μουνυχίαν reſtitui. WESS.

Pag. 11. *l. ult.* Προλέγοντα τῷ Ἀχιλλεῖ τὸν μέλλοντα — θάνατον) Iliad. X, 359. Conf. Barthium in Statii Theb. VII, 701, male tamen hinc & ſine praegnante cauſa, uti ſuperius ad Lib. IV, 66, diximus, Ὁμήρου vocem expellentem. WESS.

Pag. 13. *l.* 5. Ἐπ' ἄρχοντος — Κηφισοδώρου) Indubius hic Cephiſodoro locus eſt, beneque munitus Dionyſii in Dinarcho pag. 116, & Epiſt. ad Amm. p. 121, parrocinio. Quid itaque fiet Arriani Indicis cap. 21, initium navigationis Nearchi cum magiſtratu Cephiſodori & anno Alexandri regis XI componentibus? Non expedio, niſi mihi des, pravum illic Archontis eſſe nomen. Annus Alexandri XI reſpondet Chremetis in Attica urbe ſummae poteſtati, quo tempore Nearchum maritimum illud iter eſſe ingreſſum, vi-

de ex L. XVII, 104. Porro Φούριον & Δέκιμον correxi, quorum hoc vir doctus ex veteri libro adſcripſit Baſil. ἐκδόσει, in ditiſſima Leidenſium Bibliotheca aſſervatae, illud Diodori mos & res ipſa poſtulabat. Vitium utrumque notavit Arn. Drakenborch ad Livii L. VIII, 29. WESS.

ead. l. 10. Ἀῤῥιδαῖον τὸν Φιλίππου μὲν υἱὸν &c.) Γεγονότα μὲν ἐκ γυναικὸς ἀδόξου καὶ κοινῆς Φιλίννης, ἀτελῆ δὲ τῷ φρονεῖν ὄντα διὰ σώματος νόσον, οὐ φύσει προσπεσοῦσαν. Sic Plut. extrema Alex. vita. Philinna, Arrhidaei mater, ſaltatrix cum eſſet, regi Philippo ſeſe probaverat apud Athen. L. XIII, p. 578 A. WESS.

ead. l. 14. Τὸ τῶν ἱππέων τῶν ἑταίρων — σύστημα) In ſuperiore editione legitur hic ἑτέρων, itidem & circa finem huius paginae. Sed legendum eſſe utrobique ἑταίρων, ut in contextu poſui, cum ex aliis, tum ex Arriano patet. STEPH.

Pag. 14. *l.* 3. Πρὸς τοὺς πεζοὺς [ἐκ τῶν ἀξίωμα —— ἐπιφανέστατος] φαλαγγίτας) Demiror, hunc locum ſilentio tranſmiſiſſe viros doctiſſimos H. Stephanum & Rhodomanum, neque animadvertiſſe, repetita hic plura ex ſuperioribus eſſe vocabula, quae omnia conturbant. Ea profecto fecerunt, ut *Phalangites* ducibus maxime conſpicuis insereretur, tametſi nullus fuerit. Dederat auctor ipſemet ὁ δὲ Μελέαγρος, ὡς ἧκε πρὸς τοὺς πεζοὺς φαλαγγίτας, *Meleager quamprimum ad pedeſtris phalangis milites venit.* Id clariſſime affirmant membranae, φαλαγγίτας edentes. Socors vero amanuenſis cum ſcribendo deveniſſet ad τοὺς πεζοὺς, coniectis in eaſdem voces, paullo ante poſitas, oculis, iterare coepit ἐκ τῶν ἀξίωμα ἐχόντων ἀνδρῶν, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος, inſuperque φαλαγγίτας, ut ceteris apte cohaereret, mutavit. Quae quidem mendi origo apertiſſima cum ſit, importuna vocabula circumdare uncinis ſuſtinui, in verſione nihil demutans. Inſpexiſſet Rhodomanus Latina Sebaſtiani Caſtellionis, haud dubie *Phalangiten* illum repudiaſſet. Sic enim ille: *Meleager vero, ubi venit ad pedites, legationis nullam fecit mentionem*, neglectis prudenter omnibus, quae orationis ſeriem foedabant. WESS.

ead. l. 11. Οἱ χαριέστατοι τῶν ἀνδρῶν — ὁμονοῆσαι) Multa hic praetermittuntur, petenda ex Curtio L. X, 7, 8 & ſeq. itemque Arriano in Photii Biblioth. Cod. XCII pag. 215. WESS.

Pag. 15. *l.* 13. Μελεάγρῳ δὲ Λυδίαν) Curtius X, 10, 2, Arrianus dicto loco, & Dexippus apud Phot. Bibl. Cod.

LXXXII, p. 199, Lydiam *Menandro* contributam tradunt; forte verius. Conſtat ex iiſdem, *Meleagrum* ante hanc provinciarum deſcriptionem interemtum eſſe. Porro *Caſſander*, cui Caria ceſſit, *Aſander* eſſe debet. Vid. cap. 39. WESS.

Pag. 16. *l.* 7. Προσώρισεν Ὀξυάρτῃ τῷ Βακτριανῷ βασιλεῖ) Mihi ſi credis, ineptae Grammatici gloſſae poſtremum vocabulum adſcribes. Bactrianorum rex Oxyartes non fuit, quin ne Bactrianam quidem provinciam ſorte accepit, ſed Philippus, ut mox ſuccedit. Erat domo Bactrianus, *Bactrianorum* olim *praetor* apud Curt. IX, 8, 10, donatus deinde ab Alexandro ſatrapia Paropamiſadarum. Arrian. L. VI, 15: ἐν τούτῳ δὲ Ὀξυάρτης ὁ ΒΑΚΤΡΙΟΣ, ὁ Ῥωξάνης — πατὴρ, ἧκε παρ' Ἀλέξανδρον, καὶ προστίθησιν αὐτῷ ΠΑΡΟΠΑΜΙΣΑΔΩΝ σατραπείαν. Atque haec quidem ſatis expedita videntur. De Rhoxane, fidem ut liberem, praetereundus non eſt Plut. locus in Alex. pag. 691 E. καὶ τὰ περὶ Ῥωξάνην ἔρωτι μὲν ἐπράχθη, καλὴν καὶ ὡραίαν ἔν τινι χρόνῳ παρὰ πότον ὀφθεῖσαν. Sic eum edunt. At loco verborum ἔν τινι χρόνῳ in vetuſtis eſt membranis ἐν χορτάνου, e quibus Dacerius ſe nihil elicere poſſe faſſus eſt, nuperi vero editores Britanni urbem fecerunt Χορτακάνα ex Noſtri L. XVII, 78. Utrumque vehementer miror. Curtium recordati ſi fuiſſent, optimam eam ſcripturam agnoviſſent. Auctor is eſt L. VIII, 4, 21, Alexandrum perveniſſe in eam regionem, cui *Cohortanus* nobilis ſatrapes praeerat: eumque barbara opulentia convivium adornaſſe, in quo *Rhoxane* regis omniumque oculos converterit. Itaque ἐν Χορτάνου erit in aedibus *Cohortani*, firmabitque egregie ſatrapae eius nomen, quod Freinshemius, quia obſcurius erat, configere ſuſtinuit. Id praeter verum tamen, quod *Cohortani* filia Rhoxane in Curtianis illis, ut nunc ſeſe dant, perhibetur. Ego vero Rubenio Elect. I, 29, cupide adſtipulor, in Curtii illa deſcriptione hiatum defectumque notanti. WESS.

ead. l. 10. Στασάνορι — Σολίῳ) Σολιώτῃ librorum quorundam mera corruptela eſt. Auctor vitae Arati: Εἰσὶ δὲ καὶ ἕτεροι Σόλοι τῆς Κύπρου· ἀλλ' οἱ μὲν Κύπριοι, Σόλιοι καλοῦνται· οἱ δὲ Κιλίκιοι, Σολεῖς. Ex Cypro Staſanorem fuiſſe, Diodorus ipſemet huius libri cap. 39 affirmat. Mox Σογδιανὴν ſcriptum primitus fuiſſe, notaverat ad Codicis ſui marginem Scaliger. WESS.

ead. l. 12. Καὶ Σαρδιανὴν) Muta in Σογδιανήν. RHOD.

ead. l. 14. Ἀτράπῃ δὲ Μηδίαν) Iuſtinus hunc virum male

Ff 2

Acropatum vocat: at etiam hic, ut opinor, male *Atrapes* dicitur. Verum nomen eſt apud Arrianum (L. IV, 18,) *Atropates*, & Perſicum magis ſonat. Ceterum ex hoc loco deprehenditur foediſſimum apud Iuſtinum (L. XIII, 4,) ulcus, quod & olim Eutropio fraudem fecit. Sic autem habet Iuſtinus, ubi provinciarum praefectos poſt mortem Alexandri recenſet: *Phrataphernes Armenios, Tlepolemus Perſas, Peuceſtes Babylonios, Archos Pelaſgos* &c. Paullo melius Eutropius, *Archon Pelaſgos*. At nulli unquam fuerunt Pelaſgi in Oriente. Ideo ex hoc Diodori loco & ex Arriano emendetur Iuſtinus & legatur: *Phrataphernes Armenios, Tlepolemus Carmanos, Perſas Peuceſtes, Babylonios Archon Pellaeus*: haec ſana ſunt: nam apud Diodorum infra (L. XIX, 28,) & Arrianum (L. VI, 27,) Tlepolemus Carmaniae praefectus dicitur, & ibid. cap. 30 Peuceſtes Perſarum, & libro de Indic. cap. 18 Archon Cliniae Pellaeus vocatur, ideo nihil certius noſtra emendatione. PALM. Ἀτροπάτη legendum, diu eſt cum Bongarſius ad Iuſtin. XIII, 4, adſcriberet. Cetera, quae vir doctiſſimus, ut Iuſtinum iuvaret, commentabatur, maximam partem occupata ſunt a Freinshemio ad Curtii L. X, 10, p. 815, qui & Oroſio, pro quo Eutropium memoriae peccato Palmerius poſuit, ſimili medicina ſubveniendum eſſe docuit. WESS.

Pag. 17. *l.* 8. Ἔταξαν Ἀῤῥιδαῖον) Conf. huius libri cap. 26. Diſtinguendus autem hic *Arrhidaeus* a rege eſt eiuſdem nominis, etſi aliter cenſuerit Iuſtinus L. XIII, 4. Certa teſtataque res eſt Arriani indicio apud Photium Cod. XCII, p. 219. WESS.

ead. l. 11. Ὄντων μυρίων) Vide, quae inferius cap. 12 produntur. WESS.

Pag. 19. *l.* 10. Ἐν Ἀμφιπόλει δὲ τῆς Ταυροπόλου) Fuit ea in urbe Dianae templum, cuius veſtigia, cum ipſa iam in ruinas abiiſſet, diu durarunt:

Λοιπά τοι Αἰθοπίης Βραυρωνίδος ἴχνια νηοῦ
Μίμνει, καὶ ποταμοῦ ἀμφιμάχητον ὕδωρ,

Antipater inquit nobili in Epigrammate, quod viri eruditiſſimi L. Holſtenius, R. Bentleius, Boivinius ſua cura cum ſint dignati, mirarer diſcerpi potuiſſe & negligentiſſime tractari in extrema parte nuperarum Heſychian. Lucubrat. p. 319, niſi eiuſdem ſollertiae plura ibidem ſpecimina exſtarent. WESS.

ead. l. 11. Κύῤῥω δὲ &c.) Invitis libris omnibus hoc re-

cepi. Quid enim Corſica ad Alexandrum? Fane in Macedonia? Detexeram id amanuenſium peccatum ad Itin. Hieroſol. p. 606, ignarus Iac. Gronovium eandem huic loco medicinam ad Stephan. in Κύῤῥος feciſſe. Refer ergo huic ſolidam gratiam, nec audi tamen de *Cyrrho*, Syriae urbe, accipientem. Macedoniae Cyrrhus eſt, a Thucydide L. II, 100, non praeterita, unde Syriae illi civitati, ut multis aliis eiuſdem regionis, e Macedonia cognomen venit. Appian. Syriac. p. 201 vide. WESS.

Pag. 20. *l.* 6. Ἐπιβαλλόμενος οἰκείας διαβολῆς) Pro ἐπιβαλλόμενος lego ἐπιλαβόμενος. STEPH. & RHOD. Scaliger ἐπιλαβόμενος itidem correxerat ad ſui libri oram, me non invito. Poterit fortaſſe ſalvum tamen eſſe, ſi οἰκείας διαβολὰς καὶ κατηγορίας legatur. Certe ἐπιβαλὼν οὖν αὐτῷ διαβολὰς ψευδεῖς καὶ κατηγορίας ἀδίκους dixit huius lib. c. 23. WESS.

Pag. 21. *l.* 2. Ἀπὸ τοίνυν τοῦ κατὰ Κιλικίαν Ταύρου &c.) Saepe monet Strabo L. XI, p. 751 A. 778 B. 791 B. & Mela L. I, 15. WESS.

ead. l. 13. Οἱ μὲν εἰς τὸν κατὰ τὴν Ἰνδικὴν &c.) Sic ſcripſit, articulo ad τὸν ὠκεανὸν relato. WESS.

Pag. 22. *l.* 2. Παρὰ τὸν Τάναϊν ποταμὸν) Iaxartem, quem rerum Alexandri ſcriptores *Tanaim*, etſi falſo, appellare ſolent. Heſychium ita refinge: Ἰαξάρτης, ὁ Τάναϊς ποταμός· ἐστὶ δὲ τῆς Σκυθίας, ἐμπίπτων εἰς Μαιῶτιν λίμνην· ubi de Maiotide palude quod ait, ex alia confuſione natum eſt. Vide Strabon. L. XI, p. 777. WESS.

ead. l. 5. Οὖσαν καθ' αὑτὴν) Bene iſtud. Agnovit Caſpium mare ſuis litoribus includi, nec alii, quae plerorumque olim perſuaſio, miſceri mari. Conſentientem habet Herodotum, imprudenter hac in parte ab Hiſtoricorum & Geographorum vulgo neglectum, L. I, 203. Mox ταύταις δὲ συνορίζουσι ex Reg. 1. inſtauravi, ſerie orationis id ſibi expoſtulante. WESS.

Pag. 23. *l.* 6. Γανδαριδῶν ἔθνος, ἐφ' οὓς &c.) De generis enallage mitto dicere. Rem ipſam expoſuit ſuperioris libri c. 93. Mox Gangem fluvium indicari, in confeſſo eſt. WESS.

Pag. 24. *l.* 3. Σιττακηνὴν κεῖσθαι συμβέβηκε) Cur Σιττακηνὴν ſcripſerim, videbis ex not. ad L. XVII, 65. WESS.

ead. l. 6. Ἀφ' οὗ ποιούμεθα τὴν ἀνάβασιν) Nihil admodum intererit, hoc retineas, an δι' οὗ probes. Interpres ἀνάβασιν *deſcenſum* explicuit, ac ſi κατάβασιν maluiſſet: quod equidem, ſi libri addicerent, non ſpernerem. WESS.

Pag. 25. *l.* 1. Ὡς ἀντιπεπονθότος τοῦ — ἀέρος) Vide adſcripta L. I, 40. Wess.

ead. l. ult. Τοῦ δὲ πλήθους ἑλόμενος στρατηγὸν) Sic praeſtat: neque enim multitudo ea ſibi ducem legit, ſed delectae Pythonem impoſuit Perdiccas, ut ea, quae ſuccedunt, docent clariſſime. Wess.

Pag. 26. *l.* 7. Ὁ δὲ Πύθων μεγαλεπίβολος ὢν) In exemplari uno ſcriptum eſt μεγαλεπίβουλος, ſic vero & in ſuperioris temporis editione eſt excuſum: itidem vero ſtatim poſt ἐπιβουλήν· ſed μεγαλεπίβολον ſcimus appellari eum, qui res magnas audet aggredi: quae ſignificatio huic loco aptiſſima eſt. At μεγαλεπίβουλος ſi diceretur, ſignificaret eum, qui magnas ſtruit inſidias: verum hanc vocem teretes aures unquam admiſiſſe vix mihi perſuadeo. Uſus eſt autem antea Diodorus altera illa voce, ſed cum πη. Vocavit enim Herculem μεγαλεπήβολον· atque ibi mea ſecutus ſum exemplaria, quae tamen hic lubentius multo ſequor, ubi πι habent, ut ſit ex ἐπιβολὴ compoſitum nomen. At cum η ex ἐπήβολος compoſitum eſſe dicendum fuerit, & exponendum ὁ μεγάλων ἐπιτυχής. Sed omnes, quorum ſunt μεγάλαι ἐπιβολαὶ, non ſunt ἐπήβολοι. Steph. Optime Stephanus. Erat in Pythone τὸ νεωτεροποιὸν, quod & Alexander ſuſpectum habuit apud Aelian. Hiſt. Var. L. XIV, 48. Id vero congruit τῷ μεγαλεπιβόλῳ. Vide ad L. I, 19; II, 7; V, 48 &c. Wess.

ead. l. 11. Καὶ τῶν ἄνω σατραπειῶν δυναστεύειν) Hanc Diodori eſſe manum, non fugit Rhodomani ſollertiam. Superius hoc ipſo capite, οἱ δ' ἐν ταῖς ἄνω καλουμέναις σατραπείαις. Saepeque alias. Vid. ad cap. 39 huius libri. Wess.

ead. l. 13. Διεκελεύσατο καταπολεμήσαντα &c.) In καταπολεμήσαντα adde in fine σ, ut accipiatur de miſſis cum Pythone Macedonibus, ut fine huius capitis explanatur. Rhod. Ne muta. Vetant καὶ τὰ λάφυρα διαδοῦναι τοῖς στρατιώταις, ſolum utique Pythonem ſpectantia. Python praeterea ὁ τοὺς ἀποστάντας Ἕλληνας καταπολεμήσας inferius cap. 36. Wess.

Pag. 27. *l.* 10. Διεκηρύξατο πρὸς τοὺς ἡττημένους) Non damno compoſitum διακηρύξασθαι, alias etiam a Noſtro uſurpatum: ſi cui tamen ſimplex potius videatur, eo per me utatur. Wess.

Pag. 28. *l.* 8. Ῥόδιοι μὲν ἐκβαλόντες τὴν Μακεδ. φρουρὰν) De praeſidio hoc iam olim, ſuperſtite Alexandro, queſti fuerant apud Curt. L. IV, 8, 12. Ceteroqui rex Rhodiorum

urbi vehementer indulſerat, uti ex L. XX, 82, conſtat. Wess.

Pag. 29. *l.* 3. Νικάνορα τὸν Σταγειρίτην) Memorat hominem ex Hyperidis Orat. in Demoſthenem Harpocration, eſtque idem, quo de Dinarchus in eundem Demoſthen. p. 100, ubi &. de acceſſu eius ad Olympiam & exſulibus in patrias urbes reducendis. Wess.

ead. l. 4. Διὰ τοῦ νικήσαντος κήρυκος) Ex hoc loco diſcimus, fuiſſe etiam Olympiae agonem praeconum, qui de vocis magnitudine & contentione contendebant. Vide Ioſephi Scaligeri Epiſtolam CCCCXLVIII. Palm. Erant omnino Olympiae & praeconum agones, de quibus viri docti poſt Scaligeri, Caſauboni ad Sueton. Neron. c. 24, & P. Fabri Agoniſt. L. II, 15, diligentem operam ad Lucian. de Morte Peregrin. c. 32 conduxerunt plura. Wess.

ead. l. 12. Πλὴν τῶν ἐναγῶν) Superiore libro cap. 109, πλὴν τῶν ἱεροσύλων καὶ φονέων· *praeter eos, qui civili ſanguine adſperſi erant*, inquit Curtius, haec aemulatus, non illa L. XVII, 109. Addit Plutarchus Apophthegm. Lacon. p. 221 A. Thebanos exſulum, qui in patriam poſtliminio redirent, numero fuiſſe excluſos. Wess.

Pag. 30. *l.* 8. Ὡς οὐκ Οἰνιάδων παῖδες &c.) Eadem de Alexandro Plut. Alex. p. 693 C. Wess.

ead. l. 10. Τὴν Σάμον κατακεκληρουχηκότες) Meminerunt huius κληρουχίας Strabo L. XIV, p. 946 A. Diogen. Laërt. Lib. X, & Zenobius Cent. II, 28. Vide ad huius libri cap. 18. Wess.

Pag. 31. *l.* 6. Ὄντας μὲν ὀκτακισχιλίους) Putes ἑξακισχιλίους fuiſſe primitus, quoniam ſex conductitiorum millia ad Taenarum Laconicae ab Harpalo fuiſſe deducta L. XVII, 108, prodidit memoriae, Arriano apud Photium Biblioth. Cod. XCII, pag. 217, non diſſentiente. Sed alii hi ſunt, ab auctore ipſo ſuperioris libri capite undecimo ſupra centeſimum, & Pauſania L. I, 25, p. 60, & L. VIII, 52, optime deſignati: quamquam Pauſanias eorum numerum immane quantum exaggerat, περὶ πέντε που μυριάδας; ſive ad *quinquaginta ferme millia*, fuiſſe affirmans. Wess.

Pag. 33. *l.* 1. Τῶν μὲν κτηματικῶν συμβουλευόντων &c.) Ditiores, qui fundos arant, κτηματικοὶ etiam infr. cap. 21. Clarius Polybius L. V, 93, εἰσφέρειν ᾤοντο δεῖν τοὺς κτηματικοὺς τὸ τρίτον μέρος τῆς γῆς εἰς τὴν τῶν προσλαμβανομένων οἰκητόρων ἀναπλήρωσιν· & Appian. Belli Civil. L. I, p. 609, quem non exſcribo. Wess.

ead. l. 8. *Τὰς τῶν δημοτικῶν ὁρμὰς σωματοποιοῦντες*) Interpres obſcurius. *Σωματοποιεῖν τὰς ὁρμὰς* eſt adaugere & impetum corroborare, uti *τὴν τόλμαν σωματοποιεῖν* apud Suidam. Polybius L. III, 90, *τὰς τῶν ἰδίων δυνάμεων ψυχὰς προηττημένας τοῖς ὅλοις — — κατὰ βραχὺ σωματοποιεῖν*. Et Excerpt. p. 1441, *ἐπειρᾶτο κατὰ πάντα τρόπον σωματοποιεῖν τὴν αὑτοῦ βασιλείαν*. Plura ad L. XI, 86. Wess.

ead. l. 12. *Τριήρεις μὲν τεσσαράκοντα* &c.) Suſpicor voces *τριήρεις* & *τετρήρεις* locum commutaſſe. Athenienſes ſub hoc tempus triremes trecentas in navalibus habebant, Demoſthene *περὶ Συμμορ.* p. 105 & 108 auctore. Accedant ducentae quadriremes, & putabimus oratorem ſilentio eas premere voluiſſe, vires opeſque ſuae civitatis deſcribentem? Mitto nunc, Athenis ex lege, de qua idem Demoſth. in Androtiana p. 385, ſenatum triremes quotannis architectari ſolitum, fuiſſeque proin triremium ſemper auctiorem numerum. Id addo, nullam aliam eos hac tempeſtate claſſem habuiſſe ex Phocionis teſtimonio apud Plut. eius in vita p. 752 A. Scripſeris igitur *τετρήρεις μὲν τεσσαράκοντα, τριήρεις δὲ διακοσίας*, plana res erit. Wess.

ead. l. 13. *Τοὺς μέχρις ἐτῶν τεσσαράκοντα*) *Νόμος κελεύει παρ' Ἀθηναίοις* ΜΕΧΡΙ ΤΕΤΤΑΡΑΚΟΝΤΑ ΕΤΩΝ ΣΤΡΑΤΕΥΕΣΘΑΙ, Ulpianus ait ad Olynth. III, pag. 21. Itaque quadraginta annos natis militiae erat vacatio ex ea lege. Sed errat Scholiaſtes ille, uti oſtenſum nuper ad S. Petiti Comment. in Att. LL. lib. VIII, Tit. 1, p. 656. Nam quod hic quadragenarii domi manent, id enimvero in patriae ſubſidium alioſque uſus factum fuiſſe putandum eſt. Wess.

Pag. 34. *l.* 2. *Τὴν Ἑλλάδα πᾶσαν — πατρίδα κρίνων*) Aemulabantur oratores iſti Iſocratem, qui Panegyr. p. 81 his prorſus conſentanea. Wess.

Pag. 35. *l.* 7. *Θετταλοὶ μὲν πάντες πλὴν Πελληναίων*) Nulla Pellene fuit in Theſſalia. Lege *Πελινναίων*. Urbs enim Theſſaliae fuit *Pelinna*, memorata Plin. L. IV, 8, & Stephano, aliis dicta *Πελινναῖον*, ut Strab. IX, p. 668, T. Livio Lib. XXXVI, 10, Pindaro & eius Scholiaſtae Pyth. X, 7, & corrigendus in eadem voce Arrianus L. I, 7. Error manavit ex eo, quod nomen Pellenes urbis Achaiae magis celebre fuit, & hoc loco exſcriptores, ut ſemper, notum pro ignoto poſuerunt, quod evenit & apud Scylacem & Aelianum lib. IV, ubi perperam *Πελληναῖον* legitur. Palm. De Achaeis ſermo ſi eſſet, uti in his Aeſchin. Or. in Cteſiphont.

pag. 77, καὶ Ἀχαιοὶ πάντες πλὴν Πελληναίων, nihil mutaſſem. At nulli in Theſſalia, ut bene vir doctiſſimus, *Pellenaei*, ſed ΠΕΛΙΝΝΑ & Πελιναῖοι, velut in nummis Theſ. Britann. T. II, pag. 138. Iure ergo id urbis incolarumque nomen inſtauraverunt viri eruditi in Polyaeno Lib. IV, 2, 29, aliiſque veterum. Conf. Cl. Salmaſium ad Solin. p. 607. Mox cives Thebarum Phthiotidos indicari, quiſque intelligit. Wess.

ead. l. 9. Ἠλιεῖς δὲ, πλὴν Μαλέων) Lege Μηλιεῖς δέ. Palm. Μηλιεῖς δὲ &c.) Ex Reg. 1. leviter tantum adiuto, ſuum Diodoro & genti reddidi, quod fieri oportere pulchre Palmerius perſpexerat. Audi copioſius eum diſſerentem: *Non dubium eſt*, (haec ſubiicit auctoris noſtri verbis) *lector, quin videas ex ordine recenſionis excidiſſe maiuſculam* Μ *in voce* ἠλιεῖς. *Nam ibi fuerunt* Μηλιεῖς *poſt Achaeos Phthiotas, nulli vero* Ἠλιεῖς. *Ait igitur, Melienſes omnes, exceptis Maleis, in foedere comprehenſos fuiſſe. Urbs fuit in litore ſinus Meliaei, ſeu Maliaci, Malea, quam Stephanus terminatione Attica* Μαλιεὺς, *quamque dictam dicit ἀπὸ* Μάλου τοῦ Ἀμφικτύονος· *eam urbem, a qua, ut credo, dictus fuit Maliacus ſinus & tota regio, excepit expreſſe a generali Melienſium conſeſſu, ut Pelinnaeos Theſſaliae ab univerſorum Theſſalorum ſocietate. Dico igitur, Diodorum per* Μηλιεῖς *intellexiſſe etiam eos, quos* Μαλιεῖς *vocat Scylacis diſtinctio, quando Maleam excipit ab eorum univerſitate.* Haec ille praeclare ad Scylacem Exercit. pag. 278. Wess.

ead. l. 11. Καὶ Κλυζαῖοι) In margine adſcriptum fuit Λυζαῖοι, vel Ἀλύζιοι, nihilo melius. Tu vero melius doctus lege Ἀλυζιαῖοι ex Thucydide L. VII, 31, ex Strabone, qui lib. X, p. 691, ter Ἀλυζίαν ponit, Plinio L. IV, 1, Stephano & aliis. Ea urbs in tabulis *Halyſſo* notatur. Corrigendus & ea in voce Scylax, qui habet Ἀλυττία. Sed pridem id mendum in Scylace vidit & correxit eruditus Voſſius. Palm. Καὶ Ἀλυζαῖοι) Una litera gentis vocabulum inſtruxi ex Stephani Ἀλυζαῖος. Elementorum in ΑΛΥΖΑΙΟΙ ſimilitudo prius eorum, ceu factum fuiſſe in Stephani Αὔξεια egregie viri eruditi obſervarunt, obliteraverat. Stat & ab his partibus Ioſ. Waſſe ad Thucydid. V, 51. Wess.

ead. l. 12. Ἀθάμαντες — οἱ περὶ Ἀρυπταῖον) Iuſto auctius eſt prius vocabulum. Ἀθαμᾶνες appellat ipſe L. XIV, 82, & L. XVI, 29, paſſimque omnes. *Aryptaeum*, cui Moloſſi parebant, ignoro: nam de *Aryba* cogitare non licet, quippe plures ante annos defuncto. Wess.

ead. l. 15. Καὶ Θρᾳκῶν ὀλίγοι) Inferendum cenſeo οὐκ. RHOD.

Pag. 36. *l.* 3. Καὶ οἱ τὴν ἀκτὴν κατοικοῦντες) Ἐπιδαύριοι καὶ Τροιζήνιοι, οἱ τὴν Ἀργολίδα ἀκτὴν οἰκοῦντες, uti Pauſaniae dicuntur L. II, 1, pag. 130. Conf. ad Noſtri L. XII, 43. Dediſſe vero Epidaurios & Troezenios huic expeditioni in Antipatrum nomina, idem Pauſan. L. I, 25, p. 60, ubi coniuratarum gentium ſeriem recenſet, teſtis eſt. WESS.

ead. l. 15. Τοῖς Θηβαίοις ἀποκαταστήσουσι τήν τε πατρίδα &c.) Eandem affert cauſam Pauſanias L. I, 25. Partam de Boeotis victoriam tetigit Plut. Phocion. p. 752 B. WESS.

Pag. 37. *l.* 14. Ὄντας ὑπὲρ τρισμυρίους) Ferri poteſt, ſi ὑπὲρ τοὺς μυρίους legatur ex huius libri cap. 16. Alioqui decem erant millia, ut ſupra c. 4, & L. XVII, 109, ſignificavit. WESS.

ibid. Πρὸς δὲ Φιλώταν -- τὴν ἐφ' Ἑλλησπόντῳ Φρυγίαν) Atqui Philotae Cilicia obvenerat, Leonnato Phrygia, auctore ipſo cap. 3, Iuſtino L. XIII, 4, & Arriano apud Photium Cod. XCII, p. 216, teſtibus. Ad haec Antipater auxilium rogavit Leonnatum apud Iuſtin. ibid. c. 6, & per legatum, ut id maturaret, expugnavit, quo de mox c. 14. Haud ergo iniuſta ſuſpicio eſt, in Philotae nomine admiſſum aliquid eſſe. WESS.

Pag. 38. *l.* 3. Ἀπέλιπε στρατηγὸν Σίππαν) Hominem hunc alibi legere non memini, manetque adeo apud me in obſcuro, Sippaſne an Siſpas fuerit dictus. WESS.

Pag. 39. *l.* 7. Κατέφυγεν εἰς πόλιν Λαμίαν) Λαμίαν τὴν ἐν Θεσσαλίᾳ Pauſanias vocat L. VI, 4, alibi in Attic. cap. 1 eandem contra montem Oetam collocans. Ad haec proelium ad hanc urbem modo τὸ περὶ Λαμίαν ἔργον, tum τὸν πρὸς Λάμῳ πόλεμον, quamquam hoc haud iniuria Sylburgio ſuſpectum fuit, lib. VII, 6, appellat. Aberat urbs ab amne Sperchio ad ſtadia ferme triginta apud Strabon. L. IX, pag. 662. WESS.

Pag. 41. *l.* 1. Τὸ παράδοξον --- εὐκλήρημα) Fortaſſe τὶ παράδοξον vera eſt lectio. STEPH.

ead. l. 4. Καὶ πληγεὶς εἰς τὴν κεφαλὴν λίθῳ) Praepoſitionem, ſi dictionis elegantiam corrumpere cenſeas, dele. Iuſtinus XIII, 5, *Interim in obſidione Antipatri Leoſthenes, dux Athenienſium, telo e muris in tranſeuntem iacto occiditur,* levi diſcrimine. De Leoſthenis ſponſa, quae mortuo ſuperſtes eſſe noluit, Hieronymus L. I adv. Iovinian. p. 47. WESS.

ead. l. 8. Τὸν ἐπιτάφιον --- προσέταξεν Ὑπερείδῃ) Multi huius meminerunt laudationis, conducti a Io. Meurſio Attic. Lect. L. IV, 4. Puto eius durare fragmentum inſigne in Stobaei Serm. CXXIII, pag. 618. Namque id ex Hyperidis ἐπιταφίῳ quodam eſſe decerptum, verba ipſa loquuntur. WESS.

ead. l. 12. Δημοσθένης ἐπεφεύγει -- -- ὡς εἰληφὼς τῶν Ἁρπαλείων) In Dionyſii Dinarcho p. 116 τῶν Ἁρπαλίων ter quaterque, recte id improbante Sylburgio. Melius περὶ τῶν Ἁρπαλείων Plut. T. II, p. 808 A. & Schol. Hermogen. pag. 394. Abſuiſſe vero tum temporis Demoſthenem non negavero, ſcito tamen populi illi reditus iam fuerat decretus, ceu Plutarch. Demoſth. p. 858 E. & Iuſtin. L. XIII, 5, indicarunt. WESS.

ead. l. 14. Στρατηγὸς Ἀντίφιλος) De illo Plut. Phoc. p. 752 C. WESS.

Pag. 43. *l.* 3. Ἐπανῆλθεν — ἀμφίδοξον ἔχων τὴν νίκην) Arrianus hoc proelio periſſe refert in Photii Cod. XCII, p. 217: Λυσίμαχος δὲ Σεύθῃ τῷ Θρακὶ πολεμῶν ὑπὲρ τῆς ἀρχῆς παραβόλως, σὺν ὀλίγοις γὰρ καὶ εὐδοκιμῶν, ὅμως ἀνῃρέθη. Verum perperam, & Photii, male excerpentis, peccato. Namque eum poſt illam pugnam in plures annos ſuperſtitem fuiſſe, ipſemet Arrianus in narrationis progreſſu diſertim teſtatur. WESS.

ead. l. 7. Ἑκαταίου πρεσβευτοῦ) Cardianorum, popularium ſuorum, tyrannus, & Antipatri familiaris erat, docente Plut. Eumen. p. 584 D. ubi de hac eius legatione. WESS.

ead. l. ult. Εἰς Μελίτειαν) Rectum urbis nomen Reg. 2. ſervavit. Dicebatur Μελιταία & Μελίτεια. Illud dabit Strabo L. IX, pag. 663, hoc Theopompus apud Stephan. in ea voce, & Plut. in Sull. p. 465 A. WESS.

Pag. 44. *l.* 15. Τοῖς ὅπλοις ἠλαττοῦντο) Socordia amanuenſium elegantiſſimam dictionem corrupit. Auctor dederat τοῖς ὅλοις ἠλαττοῦντο, *res eius prorſus erant infractae.* Sic enim aſſolet: καὶ μάλιστα ἐν οἷς καιροῖς ἐδόκουν τοῖς ΟΛΟΙΣ ΕΛΑΤΤΟΥΣΘΑΙ L. XIII, 37. Polybius L. II, 53, οἱ δ' Ἀχαιοὶ, καίπερ οὐ μετρίως ΗΛΑΤΤΩΜΕΝΟΙ τοῖς ΟΛΟΙΣ, ὅμως &c. Non multum abeunt Demoſthenis ἡττᾶσθαι τοῖς ὅλοις Philip. III, p. 72, συντρίβεσθαι τοῖς ὅλοις, σφάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, quae nunc praetereo. WESS.

Pag. 45. *l.* 2. Μένωνος ἱππαρχοῦντος) Illuſtri inter Theſſalos loco genitus filiam Phthiam Aeacidae, Epirotarum re-

gi, collocavit, e qua & Pyrrhum nepotem vidit, Plut. Pyrrh. p. 383 D. & Phoc. p. 753 A. Wess.

ead. l. ult. Τὴν μὲν διὰ τῶν ὅπλων προσχώρησιν ἀπέγνω) Ex vetuſtis membranis locum inſtauravi. Προσχώρησις exercitus progreſſum recte exprimit, quem quidem ab Antipatro fuiſſe improbatum, non autem ἀποχώρησιν, ſive diſceſſum, rei ſeries planiſſimum facit. Wess.

Pag. 46. *l.* 9. Ὥστε γενέσθαι τὰς πάσας ἑκατὸν ἑβδομήκοντα) Immo vero διακοσίας καὶ ἑβδομήκοντα. Principio belli armaverant CCXL, ſicuti proditum eſt c. 10. Ad quas ſi alias addiderint, iuſtum utique illud erit, quod dixi. Wess.

ead. l. 11. Τὴν ναυαρχίαν εἶχε Κλεῖτος) Forſan is eſt, de quo huius libri cap. 72. Wess.

Pag. 47. *l.* 2. Οὗτος γὰρ οὐ προσέχων &c.) Genus hominis copioſe deſcripſerat Diodorus L. XXXI, uti Photii excerpta Cod. CCXLIV, p. 1157, oſtendunt. Wess.

ead. l. 14. Τοῦτον μὲν οὖν -- ἀνεσταύρωσε) Acie victum occubuiſſe ibid. Photius ſcribit, ſed male. Lucian. Macrob. c. 13, cum Ariarathem vitam in annos LXXXII prorogaſſe ex Hieronymo dixiſſet, ἀλλ' ἐν τῇ πρὸς Περδίκκαν μάχῃ ζωγρηθεὶς ἀνεσκολοπίσθη. Ad quem quoque modum Arrian. apud Phot. Cod. XCII, p. 217. Illud vero καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ ἅπαντας ſi diſtrictius accipiatur, verum non erit. Eluſit enim inſidias filius Ariarathes, labentibuſque annis, cum alibi occupati eſſent Macedones, Cappadociam reciperavit. Wess.

Pag. 48. *l.* 6. Πεζοὺς μὲν -- ἑξακισχιλίους) Vid. ad c. 12 ſuperius. Wess.

Pag. 49. *l.* 5. Δι' ἃς αἰτίας πολλοὶ, τῶν στρατιωτῶν &c.) Putes abſolute poſitum, ac ſi vellet πολλῶν τῶν στρατιωτῶν· quo genere L. XV, 42, κυκλωθέντες οἱ Αἰγύπτιοι, πολλοὶ μὲν ἀπέθανον, οὐκ ὀλίγοι δ' ἐζωγρήθησαν· quod eſt κυκλωθέντων τῶν Αἰγυπτίων &c. Vid. Daviſium ad Maxim. Tyrium Diſſ. XXIV, p. 587. Sed magis placet, ut πολλοὶ deleatur, quippe imprudentius ex praecedentibus hic iteratum. Porro militum multos ordines deſeruiſſe, & ἀπειθείᾳ πρὸς τοὺς ἄρχοντας ἐπιεικεῖς καὶ νέους ὄντας, quae verba Plut. Phoc. p. 753 A. rem Graecorum in peius ruere coepiſſe, conſtat. Wess.

Pag. 50. *l.* 1. Γενομένης δὲ ἱππομαχίας &c.) Hac pugna, qua victi abierunt Graeci, gentis libertas exſtincta eſt. Vid. Polyb. L. IX, 23. Decertata fuit ad Theſſaliae Crannonem,

propterea ἡ ἐν Κράννωνι μάχη Plut. ibid. & Pauſaniae Lib. X, 3, & tali quidem in loco, quem undique aſpreta incingebant. Situm enim oppidum ἐν κοίλῳ καὶ μεσημβρινῷ χωρίῳ apud Galenum in L. I Epidemic. p. 350. Wess.

ead. l. 14. Πλείους τῶν πεντακοσίων) Vid. Pauſaniam L. VIII, 10: quae enim de Athenienſibus interfectis ibi prodidit, ad hanc cladem potiſſimum pertinent. Wess.

Pag. 52. *l.* 2. Μετὰ τῶν ἰδίων στρατηγῶν) Non moveretur huic loco controverſia, niſi membranae intercederent. Μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν ſperni poſſet, at accedente voce ἐπάνοδον non item. Elige itaque, utrum velis. Ego in vulgato acquieſcam. Wess.

ead. l. 11. Ἦν γὰρ τρὶς ἡλωκὼς παρανόμων) Si Plut. Phoc. pag. 753 audis, Demades ſepties iudicio fuerat damnatus, quod contra leges aliquid ſuaſerat: ἡλώκει γὰρ ἑπτὰ γραφὰς παρανόμων. Sed ille & in quibuſdam aliis a Noſtro diſſentit. Satis erat Athenis, ſi qui ter hoc iudicio cauſa cecidiſſent. Antiphanes in Sappho apud Athen. L. X, p. 451 A.

Πῶς γὰρ γένοιτ' ἄν, ὦ πάτερ . . .
Ῥήτωρ ἄφωνος, ἢν μὴ ἁλῷ τρὶς παρανόμων;

Ter proin damnati, ut Demades, concionibus prohibebantur, infamiae inſuper labe adſperſi. Conf. S. Petitum Comment. LL. Attic. Lib. II, Tit. 1, p. 184. Wess.

Pag. 53. *l.* 3. Τὰς αὐτὰς ἀποκρίσεις πεποιῆσθαι) Leoſthenem pacem roganti Antipatro id reſponſi dediſſe, Plut. Phoc. p. 753 C. itidem teſtatur. Wess.

ead. l. 6. Ὁ δὲ φιλανθρώπως αὐτοῖς προσενεχθεὶς &c.) Non ea ſententia Chlaeneae Aetoli apud Polyb. L. IX, 23, ita perorantis: Ἀντίπατρος — κάκιστα μὲν ἐχρήσατο τοῖς ταλαιπώροις Ἀθηναίοις· ὁμοίως καὶ τοῖς ἄλλοις. εἰς τοῦτο δὲ ὕβρεως ἦλθε καὶ παρανομίας, ὡς φυγαδοθήρας καταστήσας, ἐξέπεμψε πρὸς τὰς πόλεις ἐπὶ τοὺς ἀντειρηκότας, ἢ καθόλου λελυπηκότας τι τὴν Μακεδόνων οἰκίαν &c. Et verum ſi amamus, non ea pax, ſed pactio quaedam ſervitutis fuit. Quod ille vero dicit Antipatrum φυγαδοθήρας elegiſſe, qui profugos e latebris eruerent, infamem iſtum Archiam, domo Thurinum, potiſſimum deſignat, de quo Plut. Demoſthen. p. 859. Wess.

ead. l. 9. Καὶ προσέταξεν ἀπὸ τιμήσεως εἶναι τὸ πολίτευμα) Iterat hoc dictionis genus fine lib. XVIII, καὶ τὸ πολίτευμα διοικεῖσθαι ἀπὸ τιμήσεων. At ſimili in forma reipublicae Strabo L. X, p. 686 A. προέστησαν γὰρ αὐτῆς (Chal-

cidis) ἀπὸ τιμημάτων ἀριστοκρατικῶν ἀριστοκρατικῶς ἄρχοντες· & recte; nam ex cenſu cum bonum publicum curatur, valet utique paucorum dominatus. Quare rogatus quid eſſet oligarchia Plato, regerit eleganter, τὴν ἀπὸ τιμημάτων πολίτειαν, ἐν ᾗ οἱ μὲν πλούσιοι ἄρχουσι, πένησι δὲ οὐ μέτεστιν ἀρχῆς, de Rep. L. X, p. 550 C. & Ariſtoteles, diverſas dominatus paucorum ſpecies explicíturus, quaſdam ἀπὸ μακρῶν τιμημάτων, alias ἀπὸ μικρῶν τιμημάτων, cum pro maiore minoreve cenſu ad honores admittuntur cives, commemorat Polit. L. IV, 5 & 9. Wess.

ead. l. ult. Πλείους τῶν δισμυρίων καὶ δισχιλίων) Plutarchus eos, qui infra cenſum, ab Antipatro finitum, fuerant, ὑπὲρ μυρίους καὶ δισχιλίους numerat, excluſoſque a reipublicae adminiſtratione in Thracia ſedem atque agros accepiſſe refert in Phoc. pag. 754 D. & longe quidem rectius: plerumque enim civium Atticorum numerus XX millia aequabat. Σκοπεῖτε γὰρ, Demoſthenes ait Orat. in Ariſtogiton. I, p. 489, εἰσὶν ὁμοῦ δισμύριοι πάντες Ἀθηναῖοι. Quem catalogum unis millibus ſuperabant paucis abhinc annis, cum Athenienſium cenſum ageret Demetrius Phalereus. Tum εὑρεθῆναι Ἀθηναίους μὲν δισμυρίους πρὸς τοῖς χιλίοις teſtis eſt Cteſicles in Athen. L. VI, p. 272 C. Redierant nimirum XII illa civium millia auſpiciis Alexandri, Polyſperchontis F. infr. cap. 66, additaque IX millibus, quibus reipublicae curam Antipater in manus tradiderat, rotundabant XXI millia, de quibus Cteſicles ille. Vere ergo expulſorum πλείους erant μυρίων καὶ δισχιλίων, quod & pulchre animadvertit Bonamicus in Comment. Academ. Inſcript. T. XI, pag. 265, Diodori verba eandem in formam refingens. Wess.

Pag. 54. *l.* 5. Φρούαρχον δὲ Μένυλλον &c.) Modeſto lenique ingenio Menyllus, amicus Phocionis, operam diligenter impendit, ne praeſidium gravari merito Athenienſes poſſent, Plut. Phoc. p. 754. Wess.

ead. l. 14. Τὴν πρεσβυτάτην Φίλαν) Vide Memnonem apud Photium Cod. CCXXIV, p. 709, & Noſtri L. XIX, 59. Craterum vero in Aſiam reditum non hoc feciſſe tempore, videbis ex huius libri c. 24. Wess.

Pag. 55. *l.* 3. Ὁ δὲ Περδίκκας ἀποκαταστήσας τοῖς Σαμίοις &c.) Athenienſes Perdiccae opera Sami poſſeſſione deiectos, colonoſque indidem expulſos fuiſſe, conſentit Diogenes Laërt. L. X, 1, etſi alia ab interprete dicere iuſſus.

Hoc primum. Addit auctor, poſtliminio in patriam Samios, qua annis XLIII caruerant, rediiſſe. Exciderant ergo ſub Olymp. CIII annum tertium, quo Athenis Archon Cephiſodorus fuit. Atqui Athenis in eam inſulam coloni ſunt miſſi Archonte Nicophemo. Scholiaſtes ineditus in Aeſchin. Or. in Timarch. pag. 8, *εἰς Σάμον ἔπεμψαν κληρούχους Ἀθηναῖοι ἐπὶ ἄρχοντος Ἀθήνησι Νικοφήμου.* Qui quidem Nicophemus cum eo magiſtratu ſit functus anno quarto Olymp. CIV, obtinuerunt Samum Athenienſes ſpatio annorum XXXVIII. Sic iuſtum foret in Diodoro *ἔτη τρισὶ δέοντα* ſive *λείποντα τῶν τεσσαράκοντα.* Id vero vetat Dionyſius, ex Philochoro in ſerius tempus Athenienſium hanc coloniam reiiciens. Adſcribenda verba ſunt ex eius Dinarch. pag. 118: *Οἱ μὲν γὰρ εἰς Σάμον ἀποσταλέντες κληροῦχοι κατὰ τοῦτον τὸν ἄρχοντα (Ἀριστόδημον) ἀπεστάλησαν, ὡς Φιλόχορος ἐν ταῖς ἱστορίαις λέγει.* Ariſtodemus in patria urbe praeturam adminiſtravit anno Olymp. CVII primo. Ab eo ad Cephiſodorum numerari poſſunt anni XXX. Finge, ſequente anno, quo Archon Philocles erat, rediiſſe Samios, quod rerum ſeries vero facit affine, & anno ante Ariſtodemum eoſdem inſula fuiſſe deturbatos, rectum erit *ἔτη τρισὶ πλείω τῶν τριάκοντα.* Atque hoc malo. Nam Scholiaſtae eius levior apud me auctoritas eſt, & de Dionyſii in his errore ſuſpicio nulla eſſe propter adiuncta de Dinarchi aetate poteſt. Mitto de Neocle addere, patre Epicuri, qui e colonorum Atticorum numero erat, Strabone L. XIV, p. 946, & Diogene teſtibus, deque aetate Epicuri, ad Ariſtodemi magiſtratum propius multo accedente, quam quidem Nicophemi. WESS.

ead. l. 9. *Ἵνα δὲ μὴ μακρὰν* &c.) Hoc placuit, quippe elegantius. De fuga Harpali, traiectuque in Cretam, dixit L. XVII, 108. WESS.

Pag. 56. *l.* 2. *Ὄντων ἑπτακισχιλίων*) Superioris libri c. 108 militum VI millia Harpalum coëgiſſe dixerat, nec plura enumeravit Arrianus apud Phot. Cod. XCII, p. 217. Quare *ἑξακισχιλίων* refingendum cum N. Blancardo ad Arrian. Exped. L. VII, p. 467. WESS.

ead. l. 10. *Κυριεύσας δὲ τοῦ λιμένος*) Cyrene erat *ἐν μεσογείᾳ*, ut Scylax, ſive, quemadmodum Strabo, *ἐν τραπεζοειδεῖ πεδίῳ*, ſeiuncta a portu ſuo Apolloniade intervallo ſtadiorum LXXX. Vide utrumque, hunc L. XVII, p. 1194, illum Peripl. p. 109. Mox *καὶ πολιορκήσας* ex Reg. 2.

praeferrem : namque urbem primo impetu a Thimbrone expugnatam fuiſſe, haud liquet. Wess.

ead. l. 12. Τάλαντα πεντακόσια) Dedi ſcriptis libris, ut ita corrigeretur. Abunde quoque videntur talenta argenti quingenta. Tu ſi ſtatim καταληφθέντα χρήματα malueris, nullus intercedam. Wess.

Pag. 58. *l.* 1. Ὄντας περὶ ὀγδοήκοντα) Neque hic refragari vetuſtis membranis auſus ſum. Et quis crediderit, rebus dubiis ſuſpectoque Thimbrone, octingentos Cyrenaeorum portui ſeſe credere voluiſſe? De Barcaeis & Heſperitis, Cyrenaeorum vicinis, nota omnia ſunt. Wess.

ead. l. 8. Ἅπαντας τοὺς στρατιώτας ἐξήγαγεν) Corrigendum eſſe ἐξήγαγεν, non fugit doctiſſimum Rhodomanum, quem libens ſequor. Spectant enim Thimbronem. Wess.

Pag. 59. *l.* 3. Τὴν ὀνομαζομένην Τεύχειρα) Hoc reliquerat, uti meliores libri indicio ſunt, auctor, non Τάριχα, quod quidem tolerari potuiſſe miror. Vide, quae de hac Cyrenaeorum colonia dixi ad Itiner. Anton. p. 67, & Hierocl. Synecdem. p. 733. Wess.

ead. l. 11. Καὶ φυγόντες εἰς τὰς ναῦς) Quiſque videt hoc iuſtius eſſe: poſſes, ſi quae neceſſitas urgeret, καὶ καταφυγόντες, ut praepoſitio copulam abſorpſerit, ut multis in locis. Quod ſuccedit ὑπὸ τῆς θαλάσσης κατεποντίσθησαν, non ſollicito. Placet Diodoro L. XIX, 18, XX, 85. Io. Chryſoſtom. T. XII Benedictin. p. 324 A. ὥσπερ μεγάλου πλοίου καταποντισθέντος. Alioqui haud abſurdum fuerat ex aliorum Codd. veſtigiis κατεπόθησαν, quod cum priore commutatur in fragmentis Symmachi Pſalm. LIV, 10, cum Montefalconii nota, & Hebr. XI, 29. Auctor ipſe in Excerpt. Peireſcian. pag. 337, συνέβη τῶν νηῶν πολλὰς —— ὑπὸ τῆς θαλάσσης καταποθῆναι. Wess.

Pag. 60. *l.* 4. Ἔτι γὰρ ἀμισθώτων γενομένων &c.) Supra ſimili in genere ἀμίσθους & ἀπομίσθους poſuit: perinde tamen erit, modo ἔτι γὰρ τῶν ἀμισθώτων ſcripſeris. Rectius enim articulus addetur. Wess.

ead. l. 8. Τῇ δὲ τούτων παρουσίᾳ — θαῤῥήσαντες) Senſus poſtulat πρὸ δὲ τῆς τούτων παρουσίας. Rhod. Tranſirem in partes Rhodomani, ni manu exarati aliquid commodius offerrent libri. Scribe τῇ δὲ τούτων ἀπουσίᾳ — θαῤῥήσαντες καὶ τοῖς & reliq. *horum abſentia Cyrenaei & praeclaris ſucceſſibus animoſiores facti.* Quae cohaerent egregie. Noli vero arbitrari vitioſum eſſe τούτους δὲ οἱ — τὸν δὲ εἰς, quod

proxime perſcriptum eſt, quoniam dicere fere ſolent *τούτους μὲν — δέ*. Nam & vulgatum iſtud obvium eſt. Confer Daviſium ad Max. Tyrium Diſſ. XXVIII, 7, p. 602. WESS.

Pag. 62. *l.* 2. *Καὶ στρατηγὸν Ὀφέλλαν*) Non aliter eiuſdem nomen ſcribitur L. XX, 41, inque Arrian. apud Photium Cod. XCII, p. 217, & Iuſtin. L. XXII, 7, certe vetuſtioribus in libris. *Ὀφέλτας* apud Plut. Demet. pag. 894 E. quo etiam nomine infelix puer fuit, in cuius memoriam Nemaei ludi inſtituti perhibentur apud Pauſan. L. II, 15, & alius Damaſichthonis pater, de quo idem L. IX, 5. Conf. P. Leopard. Emend. L. XVII, 10. WESS.

ead. l. 11. *Πτολεμαίῳ τῷ βασιλεῖ*) Manifeſta haec *πρόληψις*. Nondum hunc ſibi titulum indiderat Ptolemaeus. Vid. Lib. XX, 54. Africae tamen hanc partem regionemque omnem Cyrenaicam Ptolemaei imperio harum turbarum occaſione fuiſſe ſubditam, teſtis etiam Strabo L. XVII, p. 1194. WESS.

Pag. 63. *l.* 2. *Τήν τε τῶν Λαρανδέων*) Ex vetuſtis ſchedis ſic refinxi. Laranda format *Λαρανδέα*, nunquam *Λαρανδαῖον*, ut notum ex Stephano. Situm urbi ſicuti & Iſaurae in Lycaonia plerique aſſignant, pro qua auctor Piſidiam habet, non magno diſcrimine: confines enim regiones. Confer, quae adſcripta ſunt Itiner. Anton. p. 211, & ad Synecdem. Hierocl. p. 675. WESS.

ead. l. 4. *Βάλακρον τὸν Νικάνορος*) Fortaſſe is eſt Balacrus, cui Philam, Antipatri filiam, collocatam primitus fuiſſe ſignificat Antonius Diogenes apud Photium Cod. CLXVI, p. 364. WESS.

Pag. 64. *l.* 2. *Δύναμιν οὐκ ἔχοντες ἀξιόχρεων*) Memini, ſaepe in his libris *ἀξιόλογον* & *ἀξιόχρεων* ab amanuenſibus permiſceri: hic ſequor omnium conſenſum. Sic iterum L. XIX, 89, *καὶ δύναμιν μὲν οὐκ ἔχων περὶ αὐτὸν ἀξιόχρεων*. WESS.

ead. l. 9. *Τῆς δὲ φλογὸς ἄφνω πρὸς ὕψος αἰρομένης*) Dant haec ſententiam commodam, nec peiorem ſcriptus Reg. 1. quique ab eo ſtant alii. Itaque optio tibi deferetur. Ceterum Trogus L. XIII cladem hanc Larandenſium & Iſaurorum ſtilo perſecutus erat diligenter: at Iuſtinus L. XIII, 6, eius dicta in compendium redigens, turbavit omnia, quaeque de Iſauris erant bene prodita, imprudenter Cappadocibus tranſcripſit, pulchre ad Oroſium, a Iuſtino in fraudem impulſum, docente Fabricio L. III, 33. WESS.

Pag. 65. *l.* 12. Νίκαιά τε ἡ Ἀντιπάτρου θυγάτηρ) Eadem poſt Perdiccae mortem in Lyſimachi manum convenit, ut ex Strabone L. XII, pag. 848 C. notum. Cleopatra vero ea ipſa eſt, de qua L. XVI, 92, primis nuptiis Alexandro Epirotarum regi collocata, ut bene Iuſtinus L. XIII, 5. Id prave, quod Perdiccam, dum duas eodem tempore uxores quaereret, neutram obtinuiſſe, addit. Duxit enim Nicaeam, quod praeter Diodorum fatetur Arrian. apud Photium Cod. XCII, p. 220. Wess.

Pag. 66. *l.* 3. Καὶ τὴν τῶν βασιλέων προστασίαν) Repoſui ex Reg. 1. probatam auctori ſcripturam. Fuit Perdiccas βασιλέων ἐπιμελητὴς, quo in munere ſucceſſores dein habuit plures, indicatos inferius c. 36, 39, 48. Wess.

ead. l. 9. Ἦγε τὴν Νίκαιαν) Damnat Thomas Magiſter ἄγειν γυναῖκα, atque ἄγεσθαι praefert, quod certe frequentiore Atticorum uſu teritur. Lyſias Or. I, 2, ἐπειδὴ ἔδοξέ μοι γῆμαι καὶ γυναῖκα ἠγαγόμην εἰς τὴν οἰκίαν. Ioſephus Belli Iud. L. I, 12, 2, πρότερον μὲν γὰρ ἦκτο γυναῖκα τῶν ἐπιχωρίων· atque ita plerique, alterum tamen non plane ſpernentes. Wess.

Pag. 67. *l.* 2. Φανερῶς μὲν ἀπεφαίνετο — ἀπολογήσασθαι) Confer Arrian. apud Phot. Cod. XCII, p. 218. Wess.

ead. l. 13. Οὐ κατεπλάγησαν ταῖς ψυχαῖς) Iure ergo Chlaeneas apud Polybium L. IX, 24, Αἰτωλοὶ γὰρ μόνοι, inquit, τῶν Ἑλλήνων ἀντωφθάλμησαν πρὸς Ἀντίπατρον ὑπὲρ τῆς τῶν ἀδίκως ἀκληρούντων ἀσφαλείας. Reſpicit exſules ab Antipatro victore Graeciae urbibus deiectos, οἷς φύξιμον οὐδὲν ἦν πλὴν ἑνὸς τοῦ τῶν Αἰτωλῶν ἔθνους, ſupra dixerat. Wess.

Pag. 68. *l.* 12. Στεγνὰ κατασκευαζόντων) Iterum extremo Lib. XX, καὶ κατασκευάσας στεγνὰ τοῖς στρατιώταις παραχειμάζειν. Plenius Euripides Cyclop. v. 323, Ἐν τῇδε πέτρᾳ στέγν' ἔχω σκηνώματα. Wess.

ead. l. 15. Καὶ τροφῆς ἐνδεεῖς &c.) Exſpectaſſes εἰς τοὺς ἐσχάτους ἔρχεσθαι κινδύνους, ob ea, quae antecedunt. Sed variavit orationem conſulto, καὶ loco οἱ vel οἱ καὶ poſito, quod fieri poſſe certum exploratumque eſt. Vide Th. Bezam ad Act. Ap. VI, 6, & Duker. in Thucydidis L. VIII, 73. Xenoph. Hellen. Lib. I, pag. 343, ἐπιστολὴν ἐπεδείκνυ μαρτύριον, καὶ ἔπεμψαν οἱ στρατηγοὶ εἰς τὴν βουλὴν καὶ εἰς τὸν δῆμον· pro quo potuiſſet ἣν ἔπεμψαν οἱ στρατηγοί. Wess.

Pag. 69. *l.* 7. Περὶ τῆς ὅλης ἐπιβουλῆς) Potius ἐπιβολῆς.

Rhod. Si de inſidiis, Antigono ſtructis, accipias, ferri poterit: tamen alterum illud & ego malim. De Cleopatrae nuptiis & Nicaeae divortio iam tum Perdiccam conſtitutum habuiſſe, cognoſces ex Arriano apud Phot. p. 220. Wess.

Pag. 70. *l.* 1. Τὴν τῆς Ἀσίας ἡγεμονίαν περιτιθέναι) Sic malui ob praeſtantiorum librorum conſenſionem atque orationis nexum. Quod poſt pauca ſuccedit μεταστῆσαι πανοικίους illuſtratum alias eſt. Conf. not. in L. V, 20. Wess.

Pag. 71. *l.* 6. Γάϊος Αἴλιος) Pro Γάϊος Αἴλιος lege Κόϊντος Αὔλιος. Livius vero hunc *Aemilium* vocat. Rhod. Κόϊντος Αὔλιος praeſtat. Vide Pighium in Annal. ad ann. cdxxx, p. 345, & quae viri docti notarunt ad Livii Lib. VIII, 37. Porro in vero nomine Praetoris, qui anno huic Athenis nomen dedit, diſcordia eſt. *Philoclem* vocant Diodorus & Dionyſius in Dinarcho p. 116; at *Dioclem* alii, de quibus Io. Meurſius de Archont. L. IV, 14. Wess.

ead. l. 8. Συντετελεκὼς τὴν ἁρμάμαξαν) Fortaſſe haec ſumta ſunt ex Ephippo, quem de Alexandri ſepultura commentatum eſſe, Athen. L. X, p. 434 A. docet, aut certe ex Hieronymo Cardiano, qui quidem in deſcribendo hoc curru unus omnium excelluit. Id docent eiuſdem Athenaei verba L. V, 10: Ἱερώνυμος ἐν τῇ κατασκευῇ (θαυμάζεται) τῆς ΑΡΜΑΜΑΞΗΣ, ἣ συνέβαινε κατακομισθῆναι τὸ Ἀλεξάνδρου σῶμα. Nam quod Schefferus opinatus ad Aelianum eſt Var. Hiſt. L. XII, 64, currus eius fabrum fuiſſe Hieronymum, id Athenaeus nuſquam dixit. Sequeretur enim, & Timaeum, cuius paullo ante meminit, auctorem rogi fuiſſe, cui Dionyſius impoſitus conflagravit, quod tamen abſurdum. Timaeus in eius deſcriptione egregius fuerat, ut in currus huius enarratione Hieronymus. Wess.

ead. l. ult. Κατεσκευάσθη χρυσοῦν σφυρήλατον) Deſit, unde haec pendent, vocabulum, quod an φέρετρον fuerit, an aliud, non finio. Rhodomanus in notar. Correct. φερετρον ſuſpicatus eſt, praeeunte Aeliano Var. Hiſt. lib. XII, cap. ult. τὸ ἐπ' αὐτῆς (ἁρμαμάξης) κατεσκεύασε φέρετρον μεγαλοπρεπῶς ἀργύρῳ καὶ χρυσῷ καὶ ἐλέφαντι. Wess.

Pag. 72. *l.* 1. Ἐπλήρωσεν ἀρ.) Scribe ἐπλήρωσαν. Rhod.

ead. l. 14. Ἔχων τραγελάφων προτομὰς) Vid. ad Lib. II, 51. Erant inter ornamenta aulaeorum Perſicorum & Medicorum frequentes tragelaphorum & aliorum animalium monſtroſae figurae. Ariſtophanes Ran. v. 868, οὐδὲ τραγελάφους, ἅπερ σὺ, Ἃ 'ν τοῖσι παραπετάσμασι τοῖς Μηδι-

κοῖς γράφουσιν· ut mirum non ſit, & regium hoc ſolium illis fuiſſe condecoratum. Wess.

ead. l. 15. Δι' ὧν κατακεκρέμαστο στέμμα) In augmentis praeteritorum pertrita haec variatio. S. Matthaeus Evang. c. VII, 25, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ πέτραν. Ioſeph. Ant. Lib. XX, 3, 2, τέθραπτο γὰρ ὑπ' αὐτοῦ· & Belli Iud. III, 7, 31, καὶ διπλῷ περιβόλῳ τετείχιστο· tum ibid. c. 10, 1. Praeterea L. IV, 11, 4, τεθύμωτο ἐπὶ τοὺς συναποστάντας· & poſt pauca ταῦτα μὲν — πέπρακτο. Heliodorus L. I, pag. 41, καὶ γὰρ πεφοίνικτο τὴν παρειάν· iterum ibid. καὶ τὸ βλέμμα κεκίνητο. Porro L. IV, p. 162, τέτατο δὲ ὁ δρόμος· & p. 164, καὶ δεδούλωτο τῷ πόθῳ. Etiam in compoſitis L. VIII, p. 386, ἡ πόλις ἐκτετάρακτο· quomodo L. X, p. 508, καὶ ὁ μὲν — ἤγετο οἱ προστέτακτο. Quae quidem ex illis abunde erunt: quis enim finis foret, ſi omnia de hoc genere coacervare vellem? Conf. ad L. II, 8, & quae vir doctus Miſcellan. Obſerv. Vol. IV, p. 289, in unum conduxit. Wess.

Pag. 73. *l.* 6. Ἔχον Ἰωνικὰ κιονόκρανα) Conf. Vitruvium Lib. III, 2, cum Philandri diſſertatione. Νίκην τροπαιοφόρον, *Victoriam cum tropaeo*, quae in veterum nummis gemmiſque haud rara, Suetonius vocat Galb. c. 10. Wess.

ead. l. 10. Ἔχων ἅρμα τορευτὸν) *Currum torno elaboratum* interpres dederat, communi errore, quique facile aliud agentibus ſubrepit, cum Lexica paene omnia huc ducant. At res prodigioſa eſt currus *torno* factus, & longe ſunt diverſa τορεύειν & τορνεύειν· hoc TORNARE, illud CAELARE. Vide, quae diſputaverunt Cl. Salmaſius in Solin. pag. 738, & R. Bentleius in Horatii A. P. v. 441. Itaque *currus caelo elaboratus* praeſtat. Wess.

ead. l. 14. Περσῶν Μηλοφόρων) Diximus de illis ad Lib. XVII, 59. Wess.

ead. l. ult. Ἔχοντας — Ἰνδοὺς) *Indos, per quos regebantur elephanti*, apud Vegetium Lib. III, 24, ſive οἱ κυβερνῶντες τὰ θηρία Ἰνδοὶ, ut mox cap. 34, & L. XIX, 84, atque in Maccab. Hiſt. L. I, c. 6, 31. Wess.

Pag. 74. *l.* 15. Τὰ μὲν πλάγια &c.) Interpres *quarum modioli*, motus fortaſſe *radiis*, quorum ſuccedit mentio. Equidem quae Perſicarum rotarum fuerit forma, non temere dixerim, neque adeo auſim αἱ μὲν πλῆμναι ſubſtituere, quod alioqui opportunum foret. Wess.

Pag. 75. *l.* 2. Σιβύνην ὀδὰξ κατεχούσας) Hanc ſcripturam omnes membranae ratam habent: citat tamen Stephan.

Theſ. T. III, p. 1147, *σιβύνην*, quod & ego mallem. Sic iterum L. XX, 33, *καὶ παρά τινος τῶν ὑπασπιστῶν ἁρπάσας σιβύνην.* Heſychius, Σιβύνη, ὅπλον δόρατι παραπλήσιον. Gloſſae Σιβύνη, *venabulum:* quod ut in Σιγύνην mutaret Io. Vlitius ad Gratii Cyneget. v. 112, nihil neceſſe erat. Eaedem Ζηβύνη, *venabulum*, & Ζιβύνη, *venabulum:* quorum prius ex prava pronuntiatione originem accepit, ſicuti & Heſychii Ζηβήνη (lege Ζηβύνη) ὁλοσίδηρος ἀκοντίς. Variatum enim fuit in prima vocis litera. Interpretes Alexandrini Eſai. cap. 2, 4, *καὶ συγκόψουσι τὰς μαχαίρας αὐτῶν εἰς ἄροτρα καὶ τὰς* ΖΙΒΥΝΑΣ *αὐτῶν εἰς δρέπανα*, i. e. Tertulliano vertente princip. L. IV adv. Marcion. *concident machaeras ſuas in aratra, & SIBYNAS, quod genus venabulorum eſt, in falces.* Quae doctiſſimi eius viri ſi Vlitius in numerato habuiſſet, non, puto, urſiſſet diſcrimen, quod inter *σιγύνην* & *σιβύνην* reperiſſe ſibi viſus eſt. Nam quae in prima, eadem in tertia litera ſcribendi diſcrepantia animadvertitur. Σιγύνην, *σίγυνον*, *σίγυμνον* iidem haſtilis ſeu venabuli genus dixerunt. Conf. viros doctos ad Pollucem L. X, 144. WESS.

ead. l. 13. Χλιδῶνας λιθοκολλήτους) Ne muta. Theodoretus & Procopius ad 2 Samuel. I, 10, *χλιδὼν κόσμος ἐστὶ χρυσοῦς ἢ τοῖς βραχίοσι περιτιθέμενος, ἢ τοῖς καρποῖς τῶν χειρῶν.* Heſychius paria, inſuper addens *καὶ περὶ τοῖς τραχήλοις.* Cui hic locus adſtipulatur. Χλιδῶνες ἀμφὶ βραχίοσιν ſunt apud Athen. L. XII, p. 525 E. & in Siracide c. XXI, 21, atque Eſai. cap. 3, 20. WESS.

Pag. 76. *l.* 1. Καθ' ἃς ἀεὶ γένοιτο) Hoc fide membranarum recepi: currum ſpectat unice, qui Babylone per Syriam Damaſcenam, etſi quidam progreſſum impedire conarentur, ab Arrhidaeo Aegyptum verſus deductus eſt, Arrian. apud Phot. pag. 220. Habet Aelian. etiam, quae huc pertinent, L. XII, 64, ſed fabulam adſpergens de imagine Alexandri, quam vide. WESS.

ead. l. 14. Κατεσκεύασεν οὖν τέμενος &c.) Locus erat urbe media, regum ſepulturae deſtinatus, quem Σῆμα vocabant, de quo Caſaubon. in Sueton. Auguſt. c. 18. Vide vero, quam in omnia alia abeat Pauſan. L. I, 6. Dicit, Macedonas Alexandri corpus *Aegas* in Macedoniam deportare conſtituiſſe, Ptolemaeum, poſtquam ab illis id impetraſſet, Memphim delatum ritu Macedonum contumulaſſe: inde vero labentibus annis Ptolemaei filium, Philadelphum, Alexandriam aſportaſſe. Quae unde acceperit, ignoro. WESS.

Pag. 77. *l.* 4. Διὰ τὸ τῆς ψυχῆς εὐχάριστον) Opportune his uſus eſt I. C. Schwarzius Diſſert. de Soloeciſmis Diſcip. Ieſu Antiquat. p. 67, ut Paullinum ex Epiſt. ad Coloſſ. III, 15, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε vertendum eſſe doceret, *& benefici eſtote.* Idem enim φιλόδωρος καὶ εὐχάριστος ex Pollucis decreto L. V, 140. Imp. Auguſtus apud Ioſephum, non neglectus ab eodem Schwarzio, Ant. Iud. L. XVI, 6, 2, ἐπειδὴ τὸ ἔθνος τῶν Ἰουδαίων εὐχάριστον εὑρέθη — — πρὸς τὸν δῆμον τῶν Ῥωμαίων. Nollem huc trahi γυναῖκα εὐχάριστον ex Alexandrina Proverb. Salomon. c. XI, 16, verſione: neque enim benefica, ſed venuſta & gratioſa, deſcribitur; unde ſuſpiceris, εὐχάριτον olim fuiſſe, idque ob rariorem uſum mutatum. Invenies in Appiani L. II Bell. Civil. pag. 371 Curionem ἐς τὸν δῆμον εὐχαριτώτατον, & Aeliani de Animal. L. I, 59, οὐδὲν τῶν μελιττῶν εὐχαριτώτερον, quae uſum eius vocis affirmant. WESS.

Pag. 79. *l.* 1. Καὶ συναναγκασθεὶς μάχην συνάψαι) Conf. Plut. Eumen. p. 585 F. & Arrianum apud Phot. p. 220. WESS.

Pag. 80. *l.* 4. Καὶ μάλιστα τὴν ἱππικὴν &c.) Factum prudens. Reliquas copias neque magnas neque firmas habebat Eumenes, quod inexercitatae & non multo ante erant contractae. Addidit aliud, non minus conſultum. Intelligebat, ſi copiae ſuae cognoſſent, adverſus quos pergerent, non modo non ituras, ſed ſimul cum nuntio dilapſuras. Quare diſſimulato Crateri, quem Macedones mirifice aeſtimabant, adventu, deviis itineribus milites circumduxit, in quibus vera audire non poſſent, & prius in aciem eduxit, proeliumque commiſit, quam ſcirent, cum quibus arma conferrent, teſtibus Corn. Nep. Eumen. c. 3, & Plut. ibid. ac T. II, pag. 506 D. WESS.

ead. l. 11. Ἐὰν κρατήσωσι τὴν μάχην) Si τῇ μάχῃ potius cenſueris, utere verbis ſimilibus L. XIX, 43. Ego in vulgato acquieſco. WESS.

Pag. 81. *l.* 6. Τοὺς ἱππεῖς ἑλομένων &c.) Poſitum eſt loco διελομένων, ut alias ſolet. Infra Lib. XIX, 40, Ἀντίγονος μὲν οὖν τοὺς ἱππεῖς ἐπὶ τὰ κέρατα διελόμενος &c. WESS.

ead. l. 10. Καὶ τὴν πυκνότητα τῶν ἀφιππευόντων) Videtur rectius ἐφιππευόντων· neque enim ſui equites eum ignorabant, ſed, qui citato curſu invadebant, hoſtes. De exitu, quem Craterus fecit, paullo diverſa prodiderunt Corn. Nep. Eumen. c. 4, & Plut. Eumen. p. 587 A. WESS.

ead. l. 13. Καὶ τῷ πλήθει — περιχεομένων) Unius literae

tranſpoſitione frequens in his libris vitium correxi. Vid. ad L. XIII, 51, XVI, 80. WESS.

Pag. 82. *l.* 15. Ὁ μὲν Εὐμένης ἔφθασε — τὴν ἰγνὺν πατάξας) Hoc relinquendum duxi. Plut. Eum. p. 587 C. Ὁ μὲν Εὐμένης τοῦ Νεοπτολέμου προεξανισταμένου τὴν ἰγνύαν ὑπέκοψεν, αὐτὸς εἰς ὀρθὸν φθάσας καταστῆναι. WESS.

Pag. 83. *l.* 4. Ἐν γόνασι βεβηκὼς) Vid. T. Hemſterhuſium ad Luciani D. Deor. XXV, 1, & H. Valeſ. in Euſebii Lib. X H. Eccleſ. p. 192. WESS.

Pag. 84. *l.* 5. Ὅσοι βούλονται &c.) Non ὅσοι, ſed ὅποι, legendum ſuſpicor. STEPH.

ead. l. 6. Καὶ δόντων τὰς διὰ τῶν ὅρκων πίστεις) Corn. Nepos Eumen. c. 4: *Pedeſter exercitus, quod in ea loca erat deductus, ut invito Eumene elabi non poſſet, pacem ab eo petiit. Quam cum impetraſſet, in fide non manſit, & ſe, ſimulac potuit, ad Antipatrum recepit.* Quibus non diſſimilia Arrianus apud Photium pag. 221. WESS.

ead. l. 12. Ἐπεβάλετο μὲν κολάσαι τὴν ἀθεσίαν) Legi etiam poteſt τὴν ἀθείαν. RHOD. Nollem viro docto excidiſſet. Cui enim bono ea animadverſio? Ἀθετεῖν τοὺς ὅρκους καὶ τὴν πίστιν ſaepe Polybius de ſpreta iurisiurandi religione, Lib. XI, 27, XV, 1; & ἀθεσίαν, cum de perfidia ſermo eſt, L. II, 32, III, 78; quae eius loca Suidas in Ἀθεσία exſcripſit: tum L. III, 49, διὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ἀθεσίαν τῶν κατοικούντων τοὺς τόπους βαρβάρων· & cap. 70, τήν τε τῶν Κελτῶν ἀθεσίαν οὐκ ἐμμενεῖν ἐν τῇ πίστει. Polybium ſolens Noſter aemulatur, etiam in Excerpt. Valeſ. pag. 338, χρώμενοι δὲ τῇ συνήθει τοῖς Κρησὶν ἀθεσίᾳ· & poſt pauca οἱ τῆς κατὰ τοὺς Σιφνίους ἀθεσίας μὴ μετασχόντες. Convenit Hebraeorum *peſchang*, ad quod Graece explicandum ſaepe adhibetur ab Aquila, docto interprete. Vid. Pſalm. XXIV, 7, Daniel. IX, 24. WESS.

Pag. 85. *l.* 6. Πυθόμενος τὴν κατὰ τὸν Εὐμένη νίκην) Putes agi de victoria, quam de Cratero & Neoptolemo retulit Eumenes. Sed res habet aliter. Nam eius partae nuntius tum demum venit, cum Perdiccas ſuorum manibus perierat, ipſo teſte Diodoro c. 37, nec Plutarcho Eumen. p. 587 diſſentiente. Ea proinde eſt, qua diebus ante poſteriorem hanc decem Neoptolemi conatus disiecerat. Paullo ante προῆγεν ἐπὶ Κιλικίαν non muto, tametſi ἐπὶ Κιλικίας longe tritius ſit. Codd. obſtant. WESS.

ead. l. 13. Καὶ γὰρ φονικὸς ἦν) Imperioſum & atrox Per-

diccae ingenium notarunt Iuſtinus L. XIII, 8, & Arrianus in Biblioth. Phot. p. 221. WESS.

Pag. 86. *l.* 14. Ὁ προσηγορεύετο Καμήλων τεῖχος) Saepe τεῖχος de arce atque caſtello. Vid. ad L. XIII, 69. Statim rectius erit ἡγουμένων μὲν, monente in not. Auctario Rhodomano. WESS.

Pag. 87. *l.* 3. Οὓς διενοεῖτο πέμπειν) Mallem compoſito ἐπιπέμπειν locum dediſſet, ut ſimili in re Herodianus Lib. III, 5, ἐπιπέμπει ταῖς πόλεσιν ἀμφοτέραις Μαυρουσίους τε ἀκοντιστὰς &c. WESS.

ead. l. 14. Καὶ τὰς ἐπάλξεις ἐῤῥίπτουν) Ἔῤῥηττον non nemo, cui etſi patrocinari videatur frequens τῶν ἀνέῤῥηττον & ἀνεῤῥιπτον confuſio, non accedo. Vulgatum nihil habet, cur ſperni debeat. Conf. Ioſeph. in Belli Hiſtor. Lib. III, 1, 9. WESS.

Pag. 89. *l.* 3. Διημερευσάντων τοῖς κινδύνοις) Si praepoſitionis abſentia moleſta ſit, inſpice L. XII, 61. WESS.

ead. l. 7. Πρὸς ἣ συμβαίνει σχίζεσθαι) Adi L. I, 33. WESS.

ead. l. ult. Ἐκδεχόμενος τὴν &c.) Refarci ἐκδεχομένους τὴν καταφορὰν του ποταμοῦ καὶ καταπραΰνοντας. RHOD. Optime Rhodomanus, cui viam monſtraſſe, niſi ſatis ea eſſet expedita, Caſtellionem diceres. Vertebat enim, *elephantos ad ſiniſtram collocavit, qui fluminis impetum excipientes, fluctus mitigarent.* WESS.

Pag. 90. *l.* 12. Ἐγκεχωσμένην διώρυγα πάλιν ἐκφραχθῆναι) Foſſae id genus per Aegyptum, ut Nilotica aqua ex agricolarum uſu diſpenſaretur, plures erant. Erant & *Chomata*, ſive aggeres fluvii aquam coërcentes, & in aggeribus *Diacopi*, de quibus in leg. 10 D. de Extraordin. Criminib. & ſupr. L. I, 52. Recte vero Noſter incrementi eius, quod Perdiccae exercitui adeo incommodum in fluvii traiectu accidit, originem & cauſam aliunde derivat. WESS.

Pag. 91. *l.* 11. Προσέταξεν εἰς τοὐπίσω πάλιν ἀπιέναι) Particula quaepiam videtur ante vel poſt προσέταξεν omiſſa fuiſſe: aut paullo ſuperius, ſecunda abhinc linea, ante vel poſt τῶν μέν. Nam etſi alii quoque loci ſimiles, aut ſaltem propemodum ſimiles, reperiuntur apud hunc ſcriptorem, huiuſmodi omiſſionem tamen vix eius idiomati adſcribere auſim. STEPH. Legeris καὶ τῶν μὲν διαβεβηκότων, ut vir doctus ſuſpicatus eſt, pulchre decurret orationis tenor. Id miror, nihil hic de ſtrategemate addi, quo Perdiccam Ptolemaeus egregie circumſcripſit apud Polyaen. Lib. IV, 18,

& Frontinum L. IV, 7, 20, cum nota Oudendorpii. Wess.

Pag. 92. *l.* 1. Οἱ πλεῖστοι δὲ παρενεχθέντες &c.) *Fluvii impetu ablati*, ut capitis principio. δι' ὧν ἐξεδέχετο τοὺς παραφερομένους· & L. XIV, 115, οἱ δὲ — διὰ τὴν σφοδρότητα τοῦ ῥεύματος παρεφέροντο. Lucianus Hermot. c. 86, ὅτι με παραφερόμενον ὑπὸ θολεροῦ τινος χειμάῤῥου καὶ τραχέος — — ἀνέσπασας· quod viri docti, proſcripto τῷ περιφερόμενον, optimo iure praeoptaverunt. Scribendum itidem erat meliorum Codd. conſenſu in auctore Epiſt. ad Hebr. c. XIII, 9, διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ παραφέρεσθε, i. e. *ne patimini vos abripi*, torrentis in modum. Quid enim tritius tali figura? Plutarchus T. II, pag. 5 E. ὅ γε μὴν πόλεμος χειμάῤῥου δίκην πάντα σύρων καὶ πάντα παραφέρων. Appian. Hannib. p. 549, οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ ποταμοῦ παραφέροντος — οὔτε στῆναι — οὔτε νεῖν ἐδύναντο. Wess.

Pag. 93. *l.* 5. Ὁ τοὺς ἅπαντας Ἕλληνας καταπολ.) Nonne rectius τοὺς ἀποστάντας; Rhod. Ὁ τοὺς ἀποστάντας &c.) Citra dubium hoc auctor reliquerat. Vitio anſam ſcripturae praebuit compendium, quod & ex ἀποστάντων ſupra c. 4 in Baſil. edito fecerat ἁπάντων. Confer huius libri cap. 7, & invitis Codd. ita reſtitutum fuiſſe, non indignabere. Wess.

ead. l. 9. Κατέσφαξαν τὸν Περδίκκαν) Conſentiunt Strabo L. XVII, p. 1144, Pauſanias L. I, 6, cum Kuhnii nota, & Arrian. apud Phot. p. 221. Non item Corn. Nepos in Eumene c. 5, qui quidem, cum Perdiccam a Seleuco & Antigono interfectum fuiſſe affirmat, difficulter fidem prudentioribus faciet. Wess.

ead. l. ult. Διὰ τὴν τοῦ πλήθους εὔνοιαν, τούτου μὲν οὐκ &c) Edebatur διὰ τὴν τοῦ πλήθους εὔνοιαν βιαζόμενος, τούτου & ſeqq. Quorum βιαζόμενος membranarum imperio proſcripſi, quippe nulli rei, hoc certe loco. Wess.

Pag. 94. *l.* 10. Εὐθὺς ἧκόν τινες ἀπαγγέλλοντες) Recte: duo enim dies abierant a nece Perdiccae, cum victoriae nuntius in Aegyptum perferretur, Plut. Eumen. p. 587 E. Wess.

Pag. 95. *l.* 1. Καὶ τῶν περὶ αὐτὸν ἐπιφανῶν ἀνδρῶν πεντήκοντα) Eadem Arrian. in Photii Cod. xcii, p. 221. Facta autem ea condemnatio ab exercitu, quod is vetuſto Macedonum more de capitalibus rebus inquirebat, ceu notum ex Curtio eſt L. VI, 8, 25. Wess.

Pag. 96. *l.* 4. Ἀντιπερισπάσαι βουλόμενοι τὸν Ἀντίπατρον) Legitimum eſt ἀντιπερισπάσαι. Polyb. L. II, 24, ὡς ἂν ἐμβα-

λόντες εἰς τὴν τῶν Βοιῶν χώραν ἀντιπερισπῶσι τοὺς ἐξεληλυθότας, *ut facta in Boiorum regionem excurſione, eos, qui exierant ad ſua defendenda, retraherent.* Plura ad Lib. XIV, 49. Statim ἱππεῖς δὲ τετρακοσίους legitimum eſſe, oſtendunt ſequentia. Wess.

Pag. 97. *l.* 2. Ἀκαρνᾶνες ἀλλοτρίως ἔχοντες πρὸς Αἰτωλοὺς) Perpetuae inter vicinas has gentes erant inimicitiae, quarum inſigne indicium exhibent Polybii fragmenta apud Suidam in Ἐναύειν & Ἐπαλγοῦντες. Namque ad Acarnanas illorumque in Aetolos expeditionem, etſi hac ſerius ſuſceptam, ea pertinere, Livius Lib. XXVI, 25, locuples teſtis eſt. Wess.

ead. l. 6. Μένωνα τὸν Φαρσάλιον) Videtur is eſſe, de quo ſuperius cap. 15 huius libri. Wess.

Pag. 98. *l.* 3. Εἰς Τριπαράδεισον τῆς ἄνω Συρίας) Vocat τὴν ἄνω Συρίαν, quae ultra Orontem fluvium in Ciliciam vergit, L. XIX, 93, & XX, 48. Quare in Τριπαράδεισον haud male congruit ſitus urbis *Paradiſi* non longe a Laocidea Scabioſa apud Ptolemaeum Lib. V, 15, pag. 160, & Plinium Lib. V, 23. Wess.

ead. l. 5. Οἱ περὶ τὸν Πύθωνα &c.) Non ille ſolum, ut voluit interpres, ſed & Arrhidaeus eius collega, indice Arriano apud Phot. p. 221, ubi de Eurydice & mota a militibus in Antipatrum ſeditione copioſius. Wess.

Pag. 99. *l.* 6. Τῶν δ' ἄνω σατραπειῶν) Bene ſit amanuenſi Reg. 2. qui veram Diodoro ſcripturam reddidit. Arrianus dicto loco, τῶν δὲ ΑΝΩ σατραπειῶν, τὴν μὲν μέσην τῶν ποταμῶν γῆν καὶ τὴν Ἀρβηλῖτιν Ἀμφιμάχῳ τῷ τοῦ βασιλέως ἀδελφῷ ἔνειμε. Adde huius lib. caput ſeptimum, unde ſimilem maculam deterſimus. Porro Ἀρβηλῖτιν refinxi ex altero Regio. Ἄρβηλα enim Ἀρβηλίτας & Ἀρβηλῖτιν formant, nunquam Ἀρβελῖτιν. Conſentit Arrianus, uti vides. Wess.

ead. l. 8. Ἀντιγόνῳ δὲ τὴν Σουσιανὴν) Corrige ocius Ἀντιγένει. Antigono, ut ſtatim ſuccedit, aliud muneris & amplius quidem iniunctum fuit. Iterum Arrianus, Ἀντιγένει δὲ τῷ πρώτῳ μὲν ἐπιθεμένῳ Περδίκκᾳ, τῶν δὲ ἀργυρασπίδων Μακεδόνων ἡγουμένῳ, τῆς Σουσιανῆς ἁπάσης ἄρχειν. Quae quidem hominem ita ſignant, ut dubium non relinquatur de correctionis fide. Vid. modo infra cap. 62. Geminum mendum Freinshemius, cui neque hoc latuit, ſuſtulit ex Curtii L. VIII, 14, 15. Wess.

Pag. 100. *l.* 9. Καὶ Λυκίαν Ἀντιγόνῳ) Supra cap. 3, Ἀντι-

γόνῳ δὲ Παμφυλίαν καὶ ΛΥΚΙΑΝ καὶ τὴν μεγάλην καλουμένην Φρυγίαν. Optime ergo veteres ſchedae, praeſertim cum adſtipuletur Arrianus, & Philoxeno Cilicia fuerit contributa. Simile peccatum corrupit Dexippi verba apud Phot. Cod. LXXXII, p. 200, Ἀντίγονος δὲ Παμφύλων καὶ Κιλίκων μέχρι Φρυγίας. Atqui Cilices priore diviſione, qua de Dexippus, imperio Philotae erant permiſſi. Sed ſcripſerat καὶ Λυκίων ille. WESS.

ead. l. 10. Καρίαν δὲ Κασσάνδρῳ) Arrianus Καρίαν δὲ Ἀσάνδρῳ ἔνειμε, Λυδία δὲ Κλείτῳ ἐδόθη. At in priore diviſione Καρῶν Κάσσανδρος apud eundem eſt praefectus, in Dexippo vero Photii pag. 200 Καρῶν δὲ Ἄσανδρος. Dubium itaque, Caſſanderne, an Aſander, Cariae fuerit impoſitus. Freinshemius ad Curtii L. X, 10, p. 815, in Caſſandri partes tranſiit, Noſtro huius libri c. 3, & Iuſtino L. XIII, 4, favente; quam tamen in Curtiano Indice ſententiam repudiavit, Aſandrum praeoptans. Et, me quidem arbitro, prudenter. Nam in priore diviſione, non diffitente Iuſtino, Caſſander Antipatri filius *ſtipatoribus regis ſatellitibuſque* praefectus eſt. Qui potuit ergo eodem tempore Cariam adminiſtrare? Hac vero ſecunda provinciarum deſcriptione a patre adiunctus eſt Antigono, ut Chiliarchi munus fungens conſilia viri ſpecularetur. Proinde Ἀσάνδρῳ & hic & cap. 3, tum etiam in Arriano, Iuſtino, Oroſio verius erit. Porro Λυδίαν δὲ Κλείτῳ reddidi, quod Lycia fuerit iuris Antigoni, Lydiamque praeter Arrianum Clito aſſignet ipſemet auctor L. XVIII, 52. WESS.

Pag. 102. *l.* 8. Ἐποίησε προδότην γενέσθαι) Puto non ἐποίησε, ſed ἔπεισε, Diodorum ſcripſiſſe. STEPH. Non eſt neceſſe, ut mutetur. Verte, *operam dedit, ut proditor fieret*, & vide ipſum Stephan. Theſ. T. III, p. 434. WESS.

ead. l. 11. Ἐπιβαλὼν ὁ Ἀντίγονος &c.) Poſſet ſine gravi iactura participium iſtud in exſilium abire, nec ſede tamen, quam meliores ſchedae tuentur, everto. Indicatur, Antigonum, impreſſione cum omni exercitu facta, loca ea occupaſſe. Simillimum eſt, ſi ſola verba ſpectes, S. Marci Evang. XIV, 72, de Petro καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε. Sed ſententia longe longeque diſtat. Vult enim, Petrum, delicto, quod admiſerat, ad animum revocato, in fletus fuiſſe ſolutum. Scio, viros multo eruditiſſimos de iniecta in caput veſte diligenter plura commentari, quae vereor ut illi loco pulchre conveniant. Vide hoc potius Imp. Antonini L. X, 30, τούτῳ γὰρ ἐπιβαλὼν, ταχέως ἐπιλήσῃ τῆς ὀργῆς, *hoc ad animum*

ſi revocaveris, cito irarum obliviſceris. At iſta huius non ſunt loci. Wess.

Pag. 103. *l.* 3. Καὶ τοῦ Ἀπολλωνίδου &c. *ποιήσαντος — διάστασιν*) Puto hominem deſignari a Plut. Eumen. p. 588 D. in proelii eius deſcriptione diligentius verſato. Wess.

ead. l. 8. *Διὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν — οὐκ ἀθυμῆσαι*) Exterito particulam negantem, vel ſcribito *οὐκ εὐθυμῆσαι.* Rhod. *Διὰ δὲ τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀποσκευῆς ἀθυμῆσαι*) Prius conſultius eſt ob ſcriptorum Codd. aſſenſionem. Plutarchus nihil hac de re. Wess.

ead. l. 15. Ὃ *προσηγορεύετο* Νῶρα) *Phrygiae caſtellum* dicitur a Nepote c. 5. Melius Plutarcho *χωρίον ἐν μεθορίῳ Λυκαονίας καὶ* Καππαδοκίας. Ibi enim Sargarauſene, in qua *Nora*, progreſſu temporis *Neoraſſus* appellata apud Strab. XII, p. 812 A. Wess.

Pag. 104. *l.* 9. Περὶ ἑξακοσίους) Plutarchus equites quingentos & gravis armaturae ducentos, e quibus aliqui concedente Eumene aliorſum abierint, annumerat: leve ergo id diſcrimen eſt. At auctor ipſemet huius lib. cap. 53 intra obſeſſam arcem quingentos dumtaxat amicorum Eumenis fuiſſe ait: quae quidem faciunt, ne numeris iſtis ſtrictiſſime inhaeream. Wess.

Pag. 105. *l.* 9. Μείζονας ᾔτει *φιλανθρωπίας* &c.) Uberior in his exponendis Plutarchus eſt, quem vitae Eumen. pag. 589 C. conſule. Wess.

ead. l. 15. Ἐπὶ *τοὺς πορευομένους*) Reſtitue *ἐπιπορευομένους.* Rhod.

Pag. 106. *l.* 4. Ἱερώνυμος ὁ *τὰς τῶν διαδόχων ἱστορ. γεγραφὼς*) De eodem Hieronymo Cardiano Eumeniſque popolari inferius cap. 50, & XIX, 44. Tum *περὶ τῶν διαδόχων* in not. ad L. I, 3. Scripſit & *τὰς τῶν διαδόχων πράξεις* Agatharchides Cnidius, de quo Ioſephus Antiq. Iud. L. XII, 1, 1. Wess.

ead. l. 5. Οὗτος δὲ *πολλαῖς* &c.) Scribe *αὐτός.* De Eumene enim ſermo eſt, non de Hieronymo, cuius obiter hic mentio inſeritur. Rhod.

ead. l. 9. Κενὸν ἔχοντας τὸ *τῆς βασιλείας πρόσχημα*) Conf. Spanhem. ad Iuliani Caeſar. in notar. Comprobation. pag. 33, & ad Ariſtophan. Ran. v. 944. Solet auctor *πρόσχημα βασιλείας* nomen dignitatemque regiam appellare: nam in Excerpt. Valeſ. p. 313 ὁ Ἀντίοχος *ἀνὴρ ἐφάνη πραγματικὸς καὶ τοῦ* ΠΡΟΣΧΗΜΑΤΟΣ *τῆς βασιλείας ἄξιος·* pro quo Po-

lybius, quem aemulatus eſt, in Excerpt. p. 1446, Ἀντίοχος — ἦν καὶ πρακτικὸς καὶ τοῦ τῆς βασιλείας ΟΝΟΜΑΤΟΣ ἄξιος. Tum Excerpt. Urſin. XXII, p. 322, Προυσίας ἀνάξιος τοῦ τῆς βασιλείας προσχήματος. Quo quidem uſu Philippus, Alexandri pater, ἀρχηγὸς τοῦ προσχήματος τῆς οἰκίας in Polybii L. V, 10; ὄνομα καὶ πρόσχημα τῆς Ἐπαμινώνδου στρατηγίας in Plut. Pelopid. p. 295 F. & τὸ πρόσχημα τῆς Ἀμφικτυονίας in eiuſdem T. II, p. 794 B. E quibus, cetera, quae ad manum ſunt, omitto, liquido apparet, κενὸν τῆς βασιλείας πρόσχημα eos habere, qui nomine tenus reges ſunt, aliis imperii auctoritate inſtructis. Ioſephus Ant. Iud. L. XIV, 12, 2, de Hyrcano, rege quidem Iudaeorum, ſed cuius maieſtatem occupaverant Phaſaelus & Herodes, ΠΡΟΣΧΗΜΑ μὲν εἶναι λέγοντες τῆς βασιλείας Ὑρκανὸν, τούτους δὲ τὴν πᾶσαν ἐξουσίαν ἔχειν. Recte ergo atque eleganter de eodem Arrhidaeo & Antigono, quo de Diodorus, apud Plut. T. II, pag. 791, Ἀλλ' ὁ μὲν ἅπασαν ὀλίγου δεῖν κατεκτήσατο τὴν Ἀσίαν· ὁ δὲ, ὥσπερ ἐπὶ σκηνῆς δορυφόρημα, κωφὸν ἦν ὄνομα βασιλείας, καὶ πρόσωπον ὑπὸ τῶν ἀεὶ κρατούντων παροινούμενον. WESS.

Pag. 107. *l.* 6. Τρεῖς δοκίδας ἑωρήσας) Legatur αἰωρήσας pro ἑωρήσας, vel μετεωρίσας. RHOD. Τρεῖς δοκίδας αἰωρήσας) Sequor Rhodomani & ſermonis iudicium. Vitium peperit depravatior pronuntiatio, quae & in Porphyrio Lib. IV Abſt. A. c. 8, dederat ὅτι μήτε περιπάτοις ἢ ἑώραις χρώμενοι loco αἰώραις. Et ἑωρουμένοις ac ἑωρεῖτο, pro αἰωρουμένοις, ᾐωρεῖτο, in Ioſepho Ant. XVIII, 6, 5, cum nota Spanhemii. De re ipſa, etſi in paucis diſcrepantes, Corn. Nepos Eumen. cap. 5, & Plut. in eiuſdem Vit. p. 590 A. videndi ſunt. WESS.

ead. l. ult. Καὶ διὰ τῆς ὁμοίας συμπεριφορᾶς &c.) Dixi de voce ad L. III, 63. Hic convivium comitate coniunctum exprimit, veluti in Excerpt. Valeſ. p. 409, διαίτῃ μὲν γὰρ ἐχρῆτο λιτῇ, λουτρῶν δὲ καὶ συμπεριφορᾶς τρυφὴν ἐχούσης ἀπείχετο. Polyb. L. V, 37, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἑξῆς συμπεριφορὰν ἐγένετό τις αὐτοῖς ὁλοσχερὴς εὔνοια. Adde eiuſdem libri c. 26. WESS.

Pag. 108. *l.* 13. Λαομέδοντα μὲν τὸν σατράπην ἐζώγρησε) Abductus eſt Laomedon in Aegyptum, unde brevi poſt elapſus ad Alcetam ſeſe in Cariam contulit, referente Appiano Syr. p. 194. Syria tum omnis & Phoenice in ditionem Ptolemaei una cum Iudaeis, de quibus Ioſeph. Ant. XII,

1, 1, & L. I in Apion. c. 22, venit, deditque deinceps materiam bellis, quibus Lagidae & Seleucidae invicem ſeſe attriverunt. Vide Polybium L. V, 67, & Ioſeph. Scaligerum ad Euſeb. Chron. ann. MDCXCV. WESS.

Pag. 109. *l.* 4. Κόϊντον Ποπίλιον &c.) Annales Capitolini Ποπλίλιον edunt, ubi collega ipſi additur Λεύκιος Παπίριος. Praeteriti autem ſunt a Diodoro biennii praecedentis conſules iuxta atque Archontes. Quod non obſcure defectum in auctore inſignem alicui arguit. RHOD. Conſulum nomina recte a viro doctiſſimo inſtaurari, Livius teſtabitur L. IX, 7. Deeſſe quoque bina conſulum paria & duos Atticae civitatis Archontes huic libro, res eſt exploratiſſima ipſius Diodori teſtimonio, VII ſe annorum geſtas res hoc libro fuiſſe complexum notantis cap. 1. Id in ambiguo, deficiantne ante Apollodorum, an poſt eius magiſtratum cap. 58 huius libri. Poſterius in mentem venit Palmerio, ut ibi videbis; prius praeter Rhodomanum hunc in modum adſtruxit H. Dodwellus: *Vel hinc intelligimus, ſupremum ſuperioris libri Archontem (quicunque demum is fuerit) ad annum Olymp. CXV, 3, ſpectare, pro mente Diodori. Et locum adeo illum eſſe Archippi, ni deſint in fine libri XVIII duo Archontes; non autem illum, quem fingit Meurſius, Olymp. CXV, 1, praeeunte Rhodomano. Nullum ſane Archippo adiungit Diodorus Olympionicen, aut numerum Olympiadis, quod tamen illi ſollemne eſt in annis Olympiadum primis. Nexum praeterea, pro mente Diodori, docent adiuncti Archippo & Demogeni Archontibus Romani Coſſ. qui ſe invicem proxime excipiunt in Faſtis Romanis. Similis eſt nexus Coſſ. quos cum Archonte Apollodoro committit Diodorus. Proinde magiſtratum tenuit Apollodorus Olymp. CXV, 2, pro hypotheſibus eiuſdem Diodori. Tum demum deſunt in Faſtis Diodori duo conſulum paria. Hoc enim ſpatium eſt inter (praeturam) Philoclis & Apollodori. Hic itaque ſtatuenda eſt Diodori lacuna, ut deſint apud illum Archontes Olymp. CXV, 1, & CXIV, 4. Et recte adeo Olymp. CXIV, 3, tenebit Archon Philocles pro hypotheſibus Diodori. Sic ergo Archontes, ſi ad annos Olympiadum accommodentur, non incommode ſe, ut opinor, habebunt, ſaltem pro ſententia Diodori.*

Olymp.	Archontes.	Olymp.	Archontes.
CXIV, 3.	*Philocles.*	*CXV, 2.*	*Apollodorus.*
CXIV, 4.		*CXV, 3.*	*Archippus.*
CXV, 1.		*CXV, 4.*	*Demogenes.*

Idem colligimus e Dionyſii Halicarnaſſei Dinarcho (pag. 116).

Ibi hanc habemus Archontum ſeriem, Philocles, Archippus, Neaechmus, Apollodorus, Archippus, Demogenes. *Hinc apparet, omiſſos in Diodoro Archontes illis ipſis, quos diximus, locis inſerendos. Sic veris Olympiadum annis aſſignabuntur res a Diodoro ſub his Archontibus narratae. Nec aliter conſtabit, quod ait Diodorus, decennio patriae praefuiſſe, cum eiiceretur, Demetrium Phalereum. Fugam Demetrii Phalerei Olymp.* CXVIII *narrat ipſe Diodorus. Itaque neceſſe eſt, ut Olymp.* CXV, 3, *fuerit, ad minimum, quo ad urbem Athenienſem venerit, Demetriumque Phalereum praefecerit Caſſander. Illius autem anni Archontem Olymp.* CXVI, 1, *tribuunt Rhodomanus & Meurſius, quod facere tamen ne quidem potuit Diodorus.* Hactenus ille ad Diſſert. V de Cyclis p. 805. Quae, ſi Rhodomani reprehenſionem excludas, probari poſſunt. Lacunae vero ubi ſit dandus locus, nondum conſtitutum eſt. Non poterit quidem eſſe ſub finem ſuperioris capitis: cohaerent artiſſime res Eumenis, neque ultra anni ſpatium prorogata obſidio fuit, quam Noris fortiſſime toleravit, ut ex Nepote in Eumen. c. 5, & Noſtro c. 53 abunde liquet. Malim arbitrari, ante c. 39 plura deeſſe. Certe eodem anno omnia, quae ſub Philoclis magiſtratu dicuntur adminiſtrata, geſta fuiſſe, nemo temere opinabitur. Deficiunt autem plurima, atque in primis res Siculae, quas hoc ſe libro diligenter tractaſſe profitetur Diodorus L. XIX, 3. Praeterea molitiones Antipatri in Eumenem, expeditioque Attali in Rhodios, aliaque, de quibus obiter Arrianus in Photii Biblioth. p. 225. Dolenda proinde illa iactura, cui opem Codd. quos quidem noverim, praefracte negant. WESS.

ead. l. 15. Εἰς τὴν — Κρητῶν πόλιν) Ptolemaeo L. V, 5, Κρητόπολις in Palat. & Coiſlin. libris & verſione Ulmenſi ann. MCCCCLXXXVI. Vulgo Κρησσόπολις. Cum Noſtro facit Polybius, τὴν καλουμένην Κρητῶν πόλιν in Milyade locans L. V, 72. WESS.

Pag. 110. *l.* 4. Τοῖς — προκατέχουσι) Aeque commodum hic atque opportunum προκαταλαβοῦσι. Elige ergo. Nam alterutrum ex gloſſa in orationem immigraſſe, citra dubium eſt. Proelii huius memoriam ſervavit, in omnibus tamen minime Noſtro conſentaneus, Polyaen. Lib. IV, 6, 7. WESS.

Pag. 111. *l.* 12. Τῶν ἱππέων — περιχεομένων) Deterſi maculam, qua participium hoc adſperſum ſaepe eſt his in libris. Confer ſuperius cap. 30. WESS.

Pag. 112. *l.* 4. Καὶ τῶν παίδων) *Liberos* dedit interpres,

haud ſcio an prave. De liberis Alcetae altum certe quidem ſilentium eſt apud Polyaenum & in illis, quae ſtatim conſequuntur. Quid enim factum illis, cum pater interficeretur? Ego *ſervitia* mallem. Wess.

ead. l. 5. Ὄνομα Τερμησσὸν) Una litera auctius eſſe iuſſi urbis nomen. Scio Τερμισσὸν Dionyſii Perieg. v. 859. Sed alterum ſcriptorum uſu, nummorum & lapidum auctoritate munitius videri, docebit Holſtenii ſollertia ad Stephani Τερμισσός. Oportet autem cito ex ruinis reſurrexerit Termeſſus, ſi Alexander eam everterit ex Strabonis fide Lib. XIV, p. 982 C. Wess.

Pag. 113. *l.* 1. Καὶ μεστὴν ὀχυρῶν φρουρίων) Vide Strabonem L. XII, p. 855 A. Wess.

Pag. 114. *l.* 8. Προσαγόμενον τοὺς ἐκ τῆς πόλεως) Erunt fortaſſe, quibus προαγαγόμενον huic loco aptius videbitur. Mihi alia mens. Προσάγεσθαι alliciendi quadam poteſtate in Diodori hac Bibliotheca ſaepe recurrit. Wess.

Pag. 115. *l.* 11. Τὸν μὲν πόλεμον ἀπεστρέψαντο) Verum erit ἀπετρίψαντο, de quo ad L. XV, 4, abunde. Reddamus id ipſum Polybio L. X, 13, οἱ μὲν οὖν ἔνδον περιχαρεῖς ἦσαν ὡς ἀποτετριμμένοι τὸν κίνδυνον. Sic enim ſcripſerat, non ἀποτετραμμένοι. Idem Lib. III, 102, ὅμως δὲ χειμαζόμενος ἔμενε, τοὺς πλησιάζοντας ἀποτριβόμενος. Wess.

Pag. 116. *l.* 3. Δόντες δ' ἑαυτοὺς εἰς λῃστείας &c.) Conf. not. in L. V, 59. Demoſthen. pro Coron. p. 170, καὶ ἔδωκα ἐμαυτὸν ὑμῖν ἁπλῶς εἰς τοὺς περιεστηκότας τῇ πόλει κινδύνους. Polyb. III, 19, καὶ παραβόλως διδοὺς αὑτὸν εἰς τοὺς κινδύνους. Noſter L. XVI, 5, μετὰ δὲ ταῦτα δοὺς ἑαυτὸν εἰς βίον εἰρηνικόν· & L. XVII, 108, de Harpalo, δοὺς δ' ἑαυτὸν εἰς τρυφὴν &c. Wess.

Pag. 117. *l.* 9. Ἐξέπεμψαν πρεσβευτὴν πρὸς Ἀντίπατρον) Legationem hanc ſuſcipere recuſaverat Phocion, ſic decurſum eſt ad Demaden, Plut. Phoc. p. 755. Wess.

ead. l. ult. Παρακαλῶν τὸν Περδίκκαν &c.) Scripſerat Perdiccae σώζειν τους Ἕλληνας ἀπὸ σαπροῦ καὶ παλαιοῦ στήμονος ἠρτημένους, *ut Graecos ſervare ex putri & vetere filo pendentes vellet*, contumelioſe ſeni & amico Antipatro inſultans, teſte Arriano apud Phot. p. 217, nec diſſentiente Plut. in extrema vita Demoſthenis; nam in Phocion. dicto loco literis ad Antigonum id perſcriptum fuiſſe affirmat, ſecum ipſe diſcordans. Wess.

Pag. 118. *l.* 7. Παρέδωκε τοῖς ἐπὶ τὰς τιμωρίας τεταγ-

μένοις) Immo vero Caſſander, ſi Plutarchus & Arrianus non fallunt. Quae tamen levis diſcordia. Caedes peracta eſt Antipatro vivo & probante. Wess.

ead. l. 11. Ἐσχάτως ἤδη διακείμενος) De Agathocle Eclog. XII lib. XXI, p. 865, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν βασιλέα διακείμενον ἐσχάτως ἤδη κατέθηκεν ἐπὶ τῆς πυρᾶς Ὀξύθεμις. Agatharchides de Rubr. Mar. p. 11, τὸν δὲ Ἥφαιστον — — εἰς Λῆμνον ἐνεχθῆναι, διακείμενον ἐσχάτως. Nempe ἔσχατα νοσήματα Hippocrates in Aphoriſmis vocabat τὰ μέγιστα, μεθ' ἃ οὐκ ἔστιν ἄλλα, Galeno interprete Comment. pag. 223. Hinc populari ſermone ἐσχάτως διακεῖσθαι & ἐσχάτως ἔχειν ferebantur, qui morbi violentia in extremis erant. S. Marcus Evang. c. V, 23, ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως ἔχει· Diodorus Excerpt. Valeſ. p. 242, πυθόμενος τὸν Φερεκύδην — ἐν Δήλῳ νοσεῖν καὶ τελέως ἐσχάτως ἔχειν. Cultiores tamen hoc genus improbant, quoniam ἡ τοῦ ἐσχάτως χρῆσις ἐπὶ τοῦ ἄκρου παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἐνομίζετο, quae Phrynichi verba. Wess.

ead. l. ult. Ἡ δὲ τοῦ χιλιάρχου τάξις καὶ προσαγωγὴ &c.) Arbitror καὶ προαγωγὴ ſcriptum ab auctore fuiſſe, ut honoris gradum, quo Chiliarchus conſpicuus erat, indicaret. Plut. de Anim. Tranq. pag. 466 C. διὰ ταῦτα ΠΡΟΑΓΩΓΑΣ ἐν αὐλαῖς διώκουσι, *propterea ut honoribus in principum aulis admoveantur, ſtudent.* Confer inferius c. 62. Tu ſi aliud cenſeas, προσαγωγὴν accipe de admiſſionis officio, & vide Lamb. Bos Obſerv. Crit. c. 35. Erant Chiliarchi partes τὰς ἀγγελίας εἰσκομίζειν τῷ βασιλεῖ apud Aelian. Var. Hiſt. Lib. I, 21, eumque adeo primum conveniebant, quibus rege compellato erat opus. Conon *primum ex more Perſarum ad Chiliarchum, QUI SECUNDUM GRADUM IMPERII TENEBAT, Tithrauſten acceſſit*, inquit Corn. Nepos in Conon. c 3. Putes de eodem munere Arrianum loqui in Phot. Biblioth. pag. 216, Περδίκκαν δὲ χιλιαρχεῖν χιλιαρχίας, ἧς ἦρχεν Ἡφαιστίων· τὸ δὲ ἦν ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΣ ΟΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ. At ſecus eſt. Hephaeſtio praefectus erat alae equitum, quos ἑταίρους Macedones vocabant, quae dein praefectura Perdiccae fuit mandata, Noſtro indice huius lib. c. 3. Wess.

Pag. 119. *l.* 14. Περὶ τῆς τῶν ὅλων ἡγεμονίας) Qui Μακεδόνων ἡγεμονίαν ſubſtituerunt Critici, non videntur animadvertiſſe, Caſſandri patrem fuiſſe ἐπιμελητὴν τῶν βασιλέων, curamque imperii univerſi adminiſtraſſe; quam eandem cum Caſſander affectarit, cur vulgatum mutaremus? Wess.

Pag. 120. *l.* 14. *Τὴν βασιλικὴν ἔχουσαν προστασίαν*) Interpres *regia fungens adminiſtratione*; cui favere videtur Graecorum mos, *ἐπιμέλειαν καὶ προστασίαν* iungentium. Philo Iud. de Rer. Div. Hered. p. 500, *ὧν γεωργία τὴν προστασίαν καὶ ἐπιμέλειαν ἔλαχε*. Iterum de Ioſeph. p. 561 E. *καὶ τῆς Αἰγύπτου πάσης τὴν ἐπιμέλειαν καὶ προστασίαν παρελάμβανεν*. Mitto cetera: delectatur enim hoc genere ſcriptor is. Hoc ego tamen loco regiae dignitatis ſpeciem & pompam, qua inter Macedones conſpicua iterum foret Cleopatra, indicari puto. Namque regni regumque tutelam ſi intendiſſet, *τῶν βασιλέων προστασίαν* praeſtitiſſet, uti cap. 23 huius libri. Opportune Polybius de uxore Mandonii Lib. X, 18, *καὶ γὰρ ἦν ἡ γυνὴ πρεσβυτέρα καί τινα προστασίαν ἀξιωματικὴν ἐπιφαίνουσα*. *Erat enim mulier magno natu & ſpeciem dignitatis cuiuſdam & maieſtatis prae ſe ferebat*, bene Caſaubonus. Tum Excerpt. Legat. p. 1093, Philippus *ἀνέβαινεν εἰς ἄστυ μετὰ μεγάλης προστασίας*, i. e. *magna cum pompa*. Vide ad Lib. XVII, 34. Wess.

Pag. 121. *l.* 3. *Ἰδιοπραγεῖν ἐπιβαλλομένων*) Hoc legitimum. Singuli rebus ſuis provinciarum praefecti ſtudebant, prolatandiſque ditionis finibus. Supra c. 39 de Antigono, *ὅπως μὴ δύνηται διαλαθεῖν ἰδιοπραγῶν*. Et cap. 42, *πάντας* (Macedonum duces) *ἰδιοπραγεῖν βουλομένους*. Wess.

ead. l. 11. *Περιβαλόμενος δὲ ταῖς ἐλπίσι τὴν τῶν ὅλων ἡγεμονίαν*) Habet auctor L. XIX, 52, *περιελάμβανε* (Caſſander) *ταῖς ἐλπίσι τὴν Μακεδόνων βασιλείαν*. Nihil tamen moveo. *Δύναμιν περιβάλλεσθαι* & *ἀρχὰς περιβάλλεσθαι* Iſocrates, Plutarchus, atque alii, illos cum dixerint, qui copiis imperioque erant inſtructi, cur ad haec adhaereſcamus? Succurrit ipſe Diodor. L. XX, 41, *περιεβάλετο* (Ophellas) *ταῖς ἐλπίσι μείζονα δυναστείαν*. Plutarchus Eumen. p. 590 C. *ἀλλὰ τῇ γνώμῃ τὴν ὅλην περιβαλλόμενος ἡγεμονίαν*. Wess.

Pag. 122. *l.* 2. *Ἑτοίμας ποιήσασθαι — ἤλπιζεν*) Ne moleſtum ſit *ποιήσασθαι*, ecce tibi Herodianum L. I, 12, *ἤλπισε προσάξασθαι τόν τε δῆμον καὶ τὸ στρατόπεδον*. Cuius generis nunc plura non addo. Factum alias eſt. Mox *καὶ τὰς ἄλλας*, articulo addito, Rhodomanus in not. Auctario corrigit. Wess.

Pag. 123. *l.* 5. *Πρὸς δὲ τῶν ἑαυτοῦ φίλων καθεστάναι*) Ex uſu & re amicorum ſuorum, ut in Lucianeo *πρὸς ἐμοῦ λέγεις* Dial. Deorum XX, 3, paſſimque apud alios. Vir doctiſſimus diverſus abiit. Wess.

ead. l. 10. Τὰς — πόλεις φρουραῖς περιλαμβάνειν) In hoc acquieſco. Διαπαραλαμβάνειν, quod ſchedae veteres porrigunt, duplicem ſcripturam, ut ſaepe, coniungit, quarum διαλαμβάνειν φρουραῖς ſive φυλακαῖς his in libris multifariam iteratur, altera παραλαμβάνειν vitioſa eſt atque ex περιλαμβάνειν progenita. WESS.

Pag. 124. *l.* 3. Ἀναλαβὼν) Corrigebat Rhodomanus καταλαβὼν, quod ad ſententiam bene congruit. Forte tamen ἀπολαβὼν verius erit, quoniam auctor τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας ἀπειλημμένους hos ab Arrhidaeo interceptos ſtatim appellat. Suidas ex Ioſepho διώξαντες ἀπολαμβάνουσι τοὺς πολεμίους — καὶ πάντας κτείνουσι. WESS.

Pag. 125. *l.* 7. Διὰ τὸ χερρόνησον αὐτὴν εἶναι) Paria Stephanus in Κύζικος, cui Strabonem non obmoviſſet L. Holſtenius, affirmantem L. XII, pag. 861, inſulam eſſe, quae duobus pontibus continenti adhaereat, ſi fata urbis recordatus eſſet, quaeque a Criticis Apollonio Rhod. I, 936, & Caſaubono adſcripta Straboni fuerunt. Quod vero addit Geographus, duplici portu propter eos pontes fuiſſe inſtructam, partemque urbis monti, cui Ἄρκτων ὄρος nomen erat, accubuiſſe, veriſſimum veterum teſtimoniis reperitur. Docent Critici iidem, portuum uni Πανόρμου titulum fuiſſe, alteri vero Χυτοῦ, ad Apollon. I, 954 & 987, praeterea montem a nutricibus Iovis *in urſas*, εἰς ἄρκτους, transformatis eſſe dictum v. 937. Video equidem in ſcholiis iſtis Ἄρκτον ὄρος, ſed cauſa adiuncta Ἄρκτων deſiderat, ipſeque Poëta v. 1150. Unde mirum accidit, Ἄρκτων ὄρος in Strabone damnari. WESS.

Pag. 126. *l.* 6. Ἔτυχε μὲν ἐν Κελαιναῖς διατρίβων) Quondam Phrygiae caput urbs Celaenae, poſita loco amoeniſſimo, nec longe a finibus Lydiae, Cariae, Cappadociae, Pamphyliae. Vide Dionem Chryſoſt. Or. XXXV, p. 432, & Strabon. L. XII. WESS.

Pag. 127. *l.* 1. Ἀποστατήσων) Librarii diſtracta voce ἀποστάτης ὢν provulgarunt, quos ſequi nihil neceſſe fuerit, cum ἀποστατεῖν locuplete veterum patrocinio munitum ſit. WESS.

ead. l. ult. Ἐκβαλεῖν τὸν ἐν αὐτῇ σατράπην Κλεῖτον) Confer libri huius cap. 39. WESS.

Pag. 128. *l.* 12. Πρὸς τὰς τῶν ξένων μισθοφορὰς) Recipi poteſt μισθοφορίας ob Codd. plerorumque concordiam. Supra quidem L. XVII, 73, κατετάχθησαν εἰς τὰς τάξεις ἐπὶ

ταῖς αὐταῖς μισθοφοραῖς. At huius libri cap. 50, *δυναμένης τῆς Ἀσίας χορηγεῖν — τοῖς ξένοις τὰς μισθοφορίας.* Memini etiam diſcrimen, quod inter utramque vocem Grammatici conſtituunt, nec puto tamen in Luciano de Merc. Cond. c. 3 & 6, *μισθοφορὰν* iure a M. Solano mutari. WESS.

ead. l. 14. *Μετὰ δὲ ταῦτα συμπολιορκήσας ἐπῄει* &c.) Mallem *συμπολιορκήσων ἐπῄει*, aut, nimium ſi id videatur, *συμπολιορκῆσαι* ſive *συμπολιορκήσασθαι*, ut quibuſdam in ſchedis. Durum certe eſt vulgatum. WESS.

Pag. 129. *l.* 12. *Καὶ αὐτοὺς κατὰ τὴν μάχην ἀνεῖλε*) Vide ſuperius cap. 30 & ſeqq. WESS.

ead. l. ult. *Καὶ περιληφθεὶς — διπλοῖς τείχεσιν*) Male mutant membranae veteres. Conf. cap. 41. WESS.

Pag. 130. *l.* 7. *Λαβὼν διὰ τῶν ὅρκων τὰς πίστεις*) Multo plenius haec Plut. Eumen. p. 590 D. ipſam iurisiurandi formulam, qua ſe Eumenes obligavit, adſcribens. Mox *μετὰ δέ τινα χρόνον poſt intervallum ſat longum* vir doctus verterat, quod mutavi. Conſtat ex Plutarcho, Antigonum ſtatim a viſa iurisiurandi ea formula artius iuſſiſſe Eumenem, qui ſibi iam, Noris relictis, conſuluerat, obſideri. Paullo tamen aliter Corn. Nepos in Eum. c. 5. WESS.

ead. l. ult. *Χωρὶς τῶν — φίλων πεντακοσίων*) *Ad ſexcentos, περὶ ἑξακοσίους*, una cum Eumene Noris incluſos fuiſſe dixit cap. 41. Porro equites prope mille ad Eumenem ſeſe adiunxiſſe, poſtquam caſtello ſe expediverat, reperies apud Plut. dicto loco. WESS.

Pag. 131. *l.* 15. *Τῶν μὲν φίλων — ἐξέπεμψεν*) Quid ad pleniorem verborum ſtructuram deſideretur, in aperto eſt. Diogenes ſimili ellipſi L. II, 133, *πλείω συνάγων συμπόσια, ἐν οἷς καὶ ποιητῶν καὶ μουσικῶν.* Alioqui inſolitum non eſt, ut *ἐκπέμπειν* abſolute ponatur. Supra L. XVII, 113, *αἵ τε τῶν Ἑλλήνων πόλεις ἐξέπεμψαν, καὶ Μακεδόνες, miſerunt & Graecorum civitates legatos & Macedones.* Probant & Latini id dicendi compendium. Livius L. VIII, 25, *Novi dein Coſſ. iuſſu populi cum miſiſſent, qui indicerent Samnitibus bellum.* Plura Gronov. ibid. cap. 22, Graevius in Iuſtin. V, 3, Cortius ad Salluſt. Catil. 32. WESS.

Pag. 132. *l. ult.* *Καὶ μεγάλους περισπασμοὺς ἔχειν*) Confer not. in L. XII, 38, & Raphelium ad S. Lucae Evang. c. X, 32, *περισπασμοῦ* vocem e Polybio illuſtrantem. WESS.

Pag. 133. *l.* 11. *Διὰ τὸ τὰς μὲν — φρουραῖς φυλάττεσθαι*) Si Pauſaniae fides, Antipater Graeciae libertati, finito La-

miaco bello, non inſidiabatur, ſed Demades proditorumque alii auctores fuere *ἔς τε Ἀθήνας καὶ πόλεων τῶν ἄλλων τὰς πολλὰς Μακεδόνων εἰσαχθῆναι φρουρὰς*, L. VII, 10. Atque hae ſunt *πατρικαὶ* illae Caſſandri *φρουραί*. Sed conſule huius libri cap. 18. WESS.

Pag. 134. *l.* 12. *Καὶ θαῤῥεῖν παρακαλέσαντες*) Suſpicor e gloſſa eſſe *παρακαλέσαντες*, idque ſede ſua evertiſſe *τὸ παρακελευσάμενοι*. Congruum certe & opportunum. Iſocrates Evag. p. 300, *καὶ γὰρ ἐκεῖνοι παρακελεύονται τῶν δρομέων, οὐ τοῖς ἀπολελειμμένοις* &c. Saepe etiam Noſter, cuius Lib. XVIII, 29, vide. WESS.

Pag. 135. *l.* 7. *Ἀλεξάνδρου μεταλλάξαντος ἐξ ἀνθρώπων*) De Heroibus, ac divinae ſortis, quo e genere Alexander cenſebatur, hominibus, cum in terris eſſe deſinunt, hoc paene perpetuum. Pauſanias L. V, 19, *λέγεται — ὡς Χείρων ἀπηλλαγμένος ἤδη παρ' ἀνθρώπων καὶ ἠξιωμένος εἶναι σύνοικος θεοῖς*. Iſocrates Archid. pag. 176, *ἐπειδὴ Κάστωρ καὶ Πολυδεύκης ἐξ ἀνθρώπων ἠφανίσθησαν*. Plura adſcripta ſunt L. I, 20, quae inſpice. WESS.

Pag. 136. *l.* 13. *Μηδὲ Μεγαλοπολιτῶν τοὺς μετὰ Πολυαινέτου* &c.) Nihil mihi certi de his ſeſe offert. Credo ex horum proditione natam urbis Megalopolis obſidionem, quam, Alexandro in ultimo oriente, ſive *ἔξω τῆς ἄρκτου καὶ οἰκουμένης*, agente, conſiliis Antipatri ſuſceptam ſignificat Aeſchines in Cteſiph. p. 77. WESS.

ead. *l.* 14. *Μηδ' Ἀμφισσεῖς*) Videntur ſedibus ſuis deturbati a Philippo, quod ſacrum Apollini agrum ararent, & Amphictyonibus. Inſpice Demoſthen. Or. pro Coron. pag. 165, & Aeſchinem p. 70. WESS.

ibid. *Μηδὲ Τρικκαίους*) Ob quod delictum Triccaei exſulaverint, non conſtat. Pharcadoniorum vicini, & montibus undique incincti erant. Illud Strabo L. IX, p. 669, hoc docet apud Galenum L. I Antidot. p. 429 Antimachus, Aeſculapii, qui Triccae colebatur, opem implorans:

Ἰλήκοις ὃς τήνδε μάκαρ τεκτήναο Παίων,
Εἴτε σε Τρικκαῖοι δαῖμον ἔχουσι λόφοι,
Ἢ Ῥόδος, ἢ Βούριννα, καὶ ἀγχιάλη Ἐπίδαυρος.

Quo loco, quod obiter admoneo, egregie ſtabilitur fontis Burinae, quod in vetuſtioribus ſchedis invenerunt Scholiaſtae, nomen in Theocriti Idyl. VII, 6. Triccam, ut ad eam redeam, ſerior aetas *Tricala* vocavit, teſte Euſtathio Iliad. B, pag. 330. WESS.

ead. l. 15. Μηδὲ Φαρκαδωνίους) In Stephano Φαρκιδὼν, ſive potius Φαρκηδὼν, quam Φαρκαδόνα Theopompus, eodem auctore, nuncupaverat. Straboni nunc quidem Φαρυκάδων, propius ad verum Mſſ. Φορκάδων, optime ad Stephanum notante Iac. Gronovio. Tradiderant obſeſſi Pharcadonii civitatem ſuam Philippo, quam praeſidiariis firmare cum vellet, mutata fide, in eos irruerunt maximo ſuo malo. Docet Polyaen. L. IV, 2, 18: Φίλιππος ἐπολιόρκει ΦΑΛΚΙΔΟΝΑ πόλιν Θεσσαλονίκης· ΦΑΛΚΙΔΟΝΙΟΙ παρέδωκαν τὴν πόλιν· ὡς δ' εἰσῆλθον οἱ Φιλίππειοι μισθοφόροι &c. Sic edunt. Tu ſcribe ΦΑΡΚΗΔΟΝΑ πόλιν Θεσσαλίας & ΦΑΡΚΗΔΟΝΙΟΙ. Fortaſſe ob eam perfidiam patriae urbis poſſeſſione deiecti ſunt. Wess.

Pag. 137. *l.* 5. Ὠρωπὸν δὲ Ὠρωπίους ἔχειν) De Oropo Athenienſes inter & Boeotos perpetuae interceſſerant controverſiae. Vid. L. XIV, 17, & XV, 76. Quas etſi diſcutere, urbe Oropiis relicta, reges Macedonum ſunt conati, tollere tamen non potuerunt. Adi Pauſaniam L. VII, 11. Wess.

ead. l. 6. Σάμον δὲ δίδομεν Ἀθηναίοις, ἐπειδὴ καὶ Φίλιππος &c.) Philippum Athenienſibus Sami poſſeſſionem controverſam non feciſſe, teſtes filii ſunt literae, inſolentia plenae, apud Plut. Alex. p. 681 A. Reſcindunt ergo reges, quae Perdiccas in Samiorum commodum nuper admodum conſtituerat huius lib. c. 18. Wess.

Pag. 138. *l.* 6. Διὰ τὴν πρὸς Κάσσανδρον ἔχθραν) Ab Antipatro diſſenſerat Olympias, eiuſque odio in Epirum conceſſerat, uti proditum fuit cap. 49, atque a Pauſania L. I, 11. Patris veſtigia cum Caſſander premeret, utique & eius metu eadem in regione nobiliſſima femina moram perſeverare potuit. De Alexandri filio, ex Rhoxane ſuſcepto, itidemque Alexandro dicto, Freinshem. ad Curtii L. X, 6, 2, & Boſius in Nepot. Eum. c. 6, agunt diligenter. Wess.

Pag. 139. *l.* 10. Ταῦτα — κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν. Ἐπ' ἄρχοντος &c.) Maximus hiatus debet notari inter ἐνιαυτὸν & Ἐπ' ἄρχοντος. Deſunt enim duorum annorum geſta, ut patet ex Olympiadum numero. Supra p. 622 (lib. XVII, 113,) numeravit Olympiadem centeſimam decimam quartam, Ageſia Archonte. Infra pag. 679 (lib. XIX, 17,) numerat Olympiadem CXVI, Demogene Archonte. Nullibi Olympiadem CXV invenire eſt: nam fuit in hoc hiatu *Neaechmus* Archon & *Apollodorus* iterum Archon. Anſam errori praebuit nomen Apollodori Archontis repetitum, qui

ſupinum vel properantem exſcriptorem fefellit. Nam cum Apollodorus fuerit Archon quarto anno Olympiadis CXIV, rurſus vel idem vel alius Apollodorus fuerit Archon biennio poſt, ſcilicet ſecundo anno Olympiadis CXV. Secundum hunc Apollodorum pro primo ſumſit, & a ſecundo ſcribere continuavit, cum deberet a primo continuo filo hiſtoriam exſcribere. Deſunt igitur ea, quae geſta ſunt *Νεαίχμου* *Ἄρχοντος* Olymp. CXV, & *Ἀπολλοδώρου Ἄρχοντος τοῦ δευτέρου* vel *τὸ δεύτερον*, anno ſecundo dictae Olympiadis CXV. PALM. Deeſſe huic libro plura, citra dubium eſt. At hiatus iſte alibi commodius invenitur. Vid. not. ad cap. 44. WESS.

ead. l. 13. Κόϊντον Αἴλιον) Caſſiodorus Αὔλιον, Livius Αἰμίλιον edit. RHOD. *Q. Aulium* meliores Livii Codd. appellant Lib. IX, 15. Inſpice Sigon. & Pighium ad annum CDXXXIV. WESS.

Pag. 140. *l.* 5. Καὶ θησαυροφύλακας, ὅπως αὐτῷ &c.) Praeerant theſauris, qui *Quindis* in Cilicia aſſervabantur, de quibus infra cap. 62. WESS.

ead. l. 15. Καί δυνάμενον διορθώσασθαι τὴν ἐρημίαν &c.) In dubio ſum, hoccine retineam, an Reg. 1. ſequar. Nihil quidem certe eſt, cur eius ſcriptura damnetur, modo *τὰς τῆς βασιλικῆς οἰκίας ἀποστασίας* eorum intelligas, qui ſpreta regia familia ſibi ipſi conſulebant, principatum affectantes. Quae vero ſtatim conſequuntur ἢ ἐπανέρχεσθαι, bene deficiunt in Baſil. & Reg. 2. Gloſſae enim debentur. Corn. Nep. Eumen. cap. 6: *Ad hunc Olympias, mater quae fuerat Alexandri, cum literas & nuntios miſiſſet in Aſiam, conſultum, utrum repetitum Macedoniam veniret — & eas res occuparet: huic ille primum ſuaſit, ne ſe moveret, & exſpectaret, quoad Alexandri filius regnum adipiſceretur.* WESS.

Pag. 142. *l.* 5. Τοὺς περὶ Μένανδρον) Verum id ducis eſſe nomen, Plut. Eum. p. 588 E. oſtendit. WESS.

ead. l. 9. Τοὺς μετ' Εὐμένους προσάγοντας) Corrige *προάγοντας*. RHOD.

ead. l. 14. Καὶ Τεύταμος) Semper a Noſtro & Plutarcho ad eum modum appellatur. In Polyaeni Strat. L. IV, 8, 2, Τευταμάτης, ſive Τευτάμης, prave, ut arbitror. WESS.

Pag. 143. *l.* 3. Οἵ τε Ἀργυράσπιδες — ὁμοίως ἀπήντησαν) Inepti fuerunt, qui οἵ τε γὰρ ſcripſerunt. Itaque ſchedarum imperio vocem eam extrivi. WESS.

ead. l. 14. Τὴν ἐπ' ἀμφ. τ. μ. τῆς τύχης παλίρροιαν) Polybius pari elegantia *τὴν τῆς τύχης παλινρύμην* vocat L. XV,

7, Noſterque *τῶν πραγμάτων παλίῤῥοιαν* Excerpt. Valeſ. p. 269. Solet enim rerum humanarum viciſſitudo ſaepe reciprocantis aeſtum maris aequiparare. Wess.

Pag. 144. *l.* 2. *Ὥσπερ ὑπὸ θεῶν τινος οἰακιζόμενος*) Recte. Sedet ad univerſi orbis clavum ſummus rerum arbiter, diſpenſatque admirabili viciſſitudine humanae vitae rationes. Cultiſſime ex Platonis & Iudaeorum diſciplina Philo Iud. de Conf. Ling. p. 334 B. *οὐδὲ ὁ κόσμος ἅπας ἀφέτῳ καὶ ἀπελευθεριαζούσῃ κινήσει κέχρηται, ἀλλ᾽ ἐπιβέβηκεν ὁ κυβερνήτης θεὸς τῶν ὅλων, οἰκονομῶν καὶ ΠΗΔΑΛΙΟΥΧΩΝ σωτηρίως τὰ σύμπαντα.* Et de Rer. Div. Hered. p. 523, ΠΗΔΑΛΙΟΥΧΕΙ *γὰρ τὸ κοινὸν τοῦ κόσμου σκάφος, ᾧ τὰ πάντα ἐμπλεῖ, καὶ τὸ πτηνὸν ἅρμα, τὸν σύμπαντα οὐρανὸν, ἡνιοχεῖ.* Sumſit hinc colorem idem Philo, quando Macronem Caio dixiſſe fingit, *παραπεμφθεὶς γοῦν ὑπὸ τῆς φύσεως ἐπὶ πρύμναν ἀνωτάτῳ καὶ τοὺς* ΟΙΑΚΑΣ *ἐγχειρισθεὶς*, ΠΗΔΑΛΙΟΥΧΕΙ *τὸ κοινὸν ἀνθρώπων σκάφος σωτηρίως* Leg. ad Cai. pag. 999 B. Habet hoc de genere haud pauca alia, quae, etſi elegantia mire ſe commendent, non exſcribo. Vide de Migr. Abrah. pag. 389 C. tum de Praem. & Poen. p. 918 A. Wess.

Pag. 145. *l.* 10. *Οὐκ ἔφησε λήψεσθαι*) Conſentit Plutarchus, quem vide in Eumenis vita p. 591 A. Wess.

Pag. 146. *l.* 2. *Ἀπεφαίνετο δὲ αὐτὸν* &c.) Hoc praeſtat; non *γὰρ*, quippe incommodum huic loco. Suſtuli quoque vocem *αὐτῷ*, quae ſedem occupaverat poſt *συνεργήσειν*, ſcriptis & orationis ſerie poſtulantibus. Wess.

ead. l. 13. *Ἐπιθύειν ἅμ᾽ ἡμέρᾳ πάντας*) Nimis generaliter interpres expreſſit. Auctor ipſe explicat cap. ſeq. *ἐπέθυον ἐκ κιβωτίου χρυσοῦ — — τόν τε λιβανωτὸν καὶ τῶν ἄλλων εὐωδῶν τὰ πολυτελέστατα.* Verte *thus illi adolebant*, & vide not. in L. XII, 11. Wess.

Pag. 147. *l.* 5. *Κατασκευασθείσης μεγαλοπρεποῦς σκηνῆς* &c) Mirarer ſpretam fuiſſe Baſil. *ἐκδόσεως* ſcripturam, niſi contemtius eam a Stephano & Rhodomano habitam abunde liqueret. Ego ſuam in ſedem reſtitui *σκηνῆς* vocem: neque enim ſine flagitio abeſſe hinc tabernaculum poterat, in quo ſolium una cum diademate fuit collocatum veteri more, de quo Caſaubon. ad Suetonii Caeſar. c. 76. Commentum Eumenis ita exponit Corn. Nepos Eum. c. 7: *In principiis nomine Alexandri ſtatuit tabernaculum, in eoque ſellam auream cum ſceptro ac diademate iuſſit poni, eoque omnes quotidie convenire, ut ibi de ſummis rebus conſilia caperentur.* Uberius Polyaenus L.

IV, 8, 2: καὶ συνεβούλευσαν ἐκ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ΣΚΗΝΗΝ κατασκευάσαι βασιλικὴν, καὶ θρόνον χρυσοῦν βασιλικῶς κεκοσμημένον. ἐπὶ δὲ τούτου χρυσοῦν στέφανον ἔχοντα διάδημα βασιλικόν· καὶ παρὰ τὸν θρόνον ὅπλα, καὶ μέσον σκῆπτρον, καὶ πρὸ τοῦ θρόνου τράπεζαν χρυσῆν. ἐπὶ δὲ ταύτης ἐσχαρίδα καὶ λιβανωτίδα χρυσῆν. καὶ λιβανωτὸν καὶ θυμιάματα εὐώδη &c. Haec enim ſatis affirmant viri prudentis conſilium, & vocem, quam revocavi; neque opus eſt aut Plut. Eum. p. 591 A. aut Noſtrum L. XIX, 15, auxilio ad hanc rem arceſſere. Wess.

Pag. 149. *l.* 2. Ἐθελοντὶ κατήντων) Non improbat auctor L. XVI, 42, & XVIII, 53, ἐθελοντί. Nec minus tamen cultum, quod ex Reg. 1. produxi. Sophocles Aiac. v. 24, Κἀγὼ 'θελοντὴς τῷ δ' ὑπεζύγην κακῷ. Adiunge Demoſthen. pro Coron. p. 146, Thucyd. L. I, 60, Ariſtidem T. I, p. 337 &c. atque utere alterutro, ut lubet. Wess.

ead. l. 8. Εἰς Ζεφύριον τῆς Κιλικίας) Utrum intelligatur Zephyrium ad Calycadnum, an prope Anchialem, non decerno. De utroque Strabo L. XIV, p. 986 C. & p. 988 C. Mox καθ' οὗ — θάνατον κατέγνωσαν plenum eſt, ſicuti etiam Lib. XIX, 51. Alioqui praetermitti ſolet praepoſitio. Conf. viri doctiſſimi animadverſiones in Aelian. Vol. III Obſerv. Miſcellan. p. 241. Wess.

ead. l. 11. Ἐπὶ τῶν ἐν Κυΐνδοις φρουρίων τεταγμένους) Nihil hinc demutandum. Scholion eſt indocti hominis, quod Reg. 1. oſtentat. Variant tamen caſtelli nomen, modo Κουΐνδα, uti Plut. Eum. p. 590 F. & infra Lib. XX, 109; modo Κυΐνδα, ut cum Strabone L. XIV, 989, Noſter hic & Lib. XIX, 56, ſcribentes. Sed id leve. De ſitu caſtelli maior diſcordia. Suidas & Io. Malala extremo Chronographiae L. X urbem *Anazarbum* olim Κυΐνδαν fuiſſe, Abr. Ortelio non diſſentiente, affirmant. At Strabo ὑπέρκειται δὲ τὰ Κυΐνδα τῆς Ἀγχιάλης ἔρυμα, manifeſto *Quinda* ab Anazarbo longius disiungens: cui equidem aſſentiri malim, cum Suidae & Malalae de Anazarbo narrationes fidem vix inveniant. Valeſium vide ad Amm. Marcellin. L. XIV, 8. Wess.

Pag. 150. *l.* 3. Δυσηρέστει τότε τὰ) Ultimum hoc muta in τήν. Rhod. Ego vero veto. Quorſum enim referetur, ita ſi mutabitur? Solent, fateor, hac dictione plerumque aliter uti, atque Ἀντίγονος δυσηρέστει τοῖς περὶ &c. ſcribere. Confer L. V, 9, Polyb. II, 41, Strabon. L. XIV, p. 993, Lucian. Necyomant. c. 4. Neque improbare tamen vulgatum

auſim. Rectius ex Baſil. quae ad manus erat, revocaſſet προαγωγὴν, unice huic loco congruam vocem. Deſcribitur ea dignatio honoriſque gradus. Ita ἡ παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγὴ honorem exprimit, ad quem Alexander provexerat Peuceſtam L. XIX, 14, 46. Polybius L. VI, 6, τεθραμμένοι ἐν ταῖς τῶν πατέρων ἐξουσίαις καὶ ΠΡΟΑΓΩΓΑΙΣ. Et Excerpt. pag. 1437, ὄντων δὲ τῶν πλείστων ἐπιφανῶν διὰ τὰς τῶν πατέρων προαγωγάς. Sic enim oportuit. Namque & ibi vitioſiſſimum παραγωγάς. Ioſephus Antiq. L. XV, 1, 1, ἐν ΠΡΟΑΓΩΓΗι τούτους ἐποιεῖτο, *eos ad honores admovebat.* Et L. XVIII, 6, 1, Βερνίκης τῆς μητρὸς τιμωμένης παρ' αὐτῆς καὶ ΠΡΟΑΓΩΓΩΝ ἠξιωκυίας τὸν υἱὸν, *quae Berenicem matrem in honore habuerit, filiumque dignitate auxerit.* Quod poſtremum cur Cocceius & Hudſonus in προαγαγεῖν converterint, reddideritque ipſi, quem vocant, contextui, contra ſcriptos omnes libros Havercampus, exputare non poſſum. Appianus Bel. Civil. Lib. III, p. 935, καὶ περὶ τῆς τῶν σφαγέων ἀθρόας ΠΡΟΑΓΩΓΗΣ ἐπέστελλεν. Hactenus de ea voce. Mox ſi κατεσκευάσθαι in ſcriptis eſſet, non damnarem. WESS.

ead. l. 13. Καὶ λάλων, οἷς ἦν &c.) Quae ſunt inter λάλων & δωρεὰς, parentheſeos nota egent. STEPH.

Pag. 151. *l.* 10. Ἐκεῖνον μὲν γὰρ εἰς πλεῖον ἰσχύσαντα) Legebatur μέγαν ὄντα εἰς πλεῖον &c. quorum duo priora induxi, Rhodomano & vetuſtis libris obſecutus. Critici enim ſcholio, quo ſequentia illuſtraverat, accepta ſunt referenda. Mox παρελεῖσθαι praeſtabit, indice H. Stephano, qui, *Repono*, inquit, *futurum* παρελεῖσθαι, ut pag. 788 (Lib. XX, 107) *legitur* ἀφελεῖσθαι. WESS.

Pag. 152. *l.* 8. Συλλαβεῖν τὸν Εὐμένη ταχέως καὶ ἀποκτεῖναι) Si dividentem particulam ἢ ex Reg. 1. interferas, ſententia naſcetur haud abſurda, *ut Eumenem comprehendant aut interficiant.* Fieri quidem certe poteſt, ut Antigonus id imperaverit: neque tamen affirmo. WESS.

ead. l. 14. Ἀναγκαῖον γὰρ ἦν αὐτοὺς ἢ — ἀποκλίναντας) Non plane reiiculum eſt αὐτοῖς· neque invenuſtum, quod nunc legitur, modo ad ſequentia referatur. Maneat ergo ſua in ſede. WESS.

Pag. 154. *l.* 3. Νικάνωρ ὁ τὴν Μουνυχίαν κατέχων) Suffectus erat a Caſſandro, nondum vulgata patris morte, in Menylli locum, teſte Plut. Phoc. p. 755 F. Munychia natura & operibus erat munita, Piraeeumque paene incingebat, apud Strabon. L. IX, pag. 606 A. Qui quidem opportuniſ-

mus eius ſitus Macedones commovit, ut eam praeſidio occuparent. Ferunt, Epimenidem, emunctae naris ſenem, conſiderata loci eius natura, dixiſſe, *ἐκφαγεῖν Ἀθηναίους τοῖς αὑτῶν ὀδοῦσιν, εἰ προῄδεισαν, ὅσα τὴν πόλιν ἀνιάσει τὸ χωρίον*, *ſuis Athenienſes dentibus locum perεſuros, ſi praeviderent, quantum is incommodi urbi ſit allaturus*, haſque Macedonum munitiones tot ſeculis ante divino ingenio proſpexiſſe, Plut. Solon. p. 84 E. Diogen. Laërt. L. I, 114. Recte ille, quamquam de divinatione viri quod multi aſſeverant, nihil admodum eſt. Egregius Munychiae ſitus haec Epimenidi verba expreſſit: animadvertebat, hoſtes, quicunque tandem forent, Munychiam ſi inſiderent, civitatem Atticam premere & commeatu poſſe intercludere, locumque adeo urbi detrimento futurum: quod & cum maxime ſuo malo experta fuit. WESS.

Pag. 155. *l.* 4. Κατὰ τὸ διάγραμμα &c.) Vide ſupra c. 56 de eo. WESS.

ead. l. 9. Κατελάβετο τὰ τείχη τοῦ Πειραιέως) Culpa occupati Piraeei in Phocionem collata eſt: qui cum a Dercyllo moneretur, Nicanorem inſidiari Piraeeo, idemque poſtularet, ut provideret, ne commeatibus civitas privaretur, audiente populo, negaverat eſſe periculum, ſeque eius rei obſidem fore pollicitus erat apud Plut. Phoc. pag. 756 D. & Corn. Nepot. cap. 2. De Piraeei clauſtris Io. Meurſ. Piraeei c. 3 agit. WESS.

ead. l. 14. Φωκίωνα τὸν Φώκου) Confer Aelian. Var. Hiſt. Lib. II, 16, & Lib. XII, 43, ubi Phocum δοιδυκοποιὸν ſive cochlearia fabricare ſolitum fuiſſe ſignificat, diſſentiente tamen Plut. Phoc. p. 743 C. WESS.

Pag. 157. *l.* 9. Τῶν γὰρ — φίλων τινὲς ὑπῆρχον καὶ οἱ &c.) Non placet ὑπῆρχον· quod quidem ſi in exſilium iret, revocandum nunquam cenſerem. Suſpenſa enim oratio ex ὑπήντησαν bene procedit. WESS.

Pag. 158. *l.* 2. Φανερὸς ἦν ἀδικεῖν μέλλων τοὺς Ἀθηναίους) Conſentit Plutarchus, quem in Phoc. vita p. 756 E. vide. WESS.

ead. l. 11. Κατέφυγον πρὸς Ἀλέξανδρον &c.) Rem diverſiore modo geſtam deſcribunt Plut. ibid. p. 757 A. & Corn. Nepos Phoc. cap. 3. WESS.

Pag. 159. *l.* 10. Φιλανθρώπους καὶ κεχαρισμένας ἔδωκεν ἀποκρίσεις) Praeſtare ſic viſum eſt. Spem fecit legatis Polyſperchon priſtinae libertatis & Piraeei recipiendi. Pho-

cion vero ab Agnonide accuſatus, quod Piraeeum Nicanori prodidiſſet, ex conſilii ſententia in cuſtodiam coniectus Athenaſque deductus eſt, ut ibi de eo legibus fieret iudicium, Corn. Nepos dicto loco. Mox ἐν φυλακῇ δεσμίους ſi malueris, quod vinctus & cuſtodia ſeptus a Clito Athenas, ut Plutarchus prodidit, ſit deportatus, non admodum pugnabo. Wess.

Pag. 160. *l.* 7. Ἤρξατο ποιεῖσθαι τὸν ὑπὲρ ἑαυτοῦ λόγον) Articulum, quem ipſemet auctor probaverat, eidem reddidi. Quam vero tumultuarie Athenienſes Phocionis hoc iudicio ſint defuncti & contra reipublicae ſuae morem, locuples teſtis Plut. Phoc. pag. 757 eſt. Wess.

Pag. 161. *l.* 5. Τὴν τοῦ σώματος κίνησιν —— ἐναγώνιον) *Motum trepidabundum* tueri fortaſſe interpres poterit his Io. Chryſoſtomi T. I, p. 442 A. τῶν ἐν μέσῳ πελάγει σαλευόντων οὐχ ἧττόν ἐστιν ἐναγώνιος, *non minus illis ſollicitus eſt, qui medio in mari iactantur.* At Diodorus ἐναγώνιον vocare ſolet, quidquid acre, vehemens, atque exercitationi aptum videtur. Ita ἐναγώνιον ἐνέργειαν, ἐναγώνιον γυμνασίαν, ἐναγώνιον σῶμα ſuis locis dixit. Verte potius *vehementem corporis motum.* Wess.

ead. l. 8. Τῶν δ' ἄλλων φείδεσθαι) Nicoclem, Thudippum, Hegemonem, Pythoclem, ſalutis & libertatis patriae ſtudioſiſſimos, innuebat, de quorum iniuſta nece Plut. Phoc. pag. 758. Wess.

ead. l. ult. Ἤγοντο τὴν ἐπὶ θανάτῳ) Inſtauravi elegantiſſimam dictionem, optimo cuique probatam. Herodotus L. I, 109, ὥς οἱ παρεδόθη τὸ παιδίον κεκοσμημένον τὴν ἐπὶ θανάτῳ. Ioſephus Antiq. L. XV, 7, 4, Μαριάμμη μὲν οὖν οὕτως ἤγετο τὴν ἐπὶ θανάτῳ &c. Wess.

Pag. 162. *l.* 5. Πολλοὺς ἦγεν εἰς ἐπίστασιν —— καὶ φόβον. ἀστάτου &c.) Erade punctum, quod eſt poſt φόβον, & δὲ poſt ἀστάτου. Rhod. Niſi quid deſit poſt τῆς τύχης οὔσης, quod parum abeſt, quin valde ſuſpicer, ſequendus erit Rhodomanus. Poterat autem ſine crimine abeſſe διανοίας vocabulum, Baſil. ἐκδόσει neglectum, ut in his Polybianis Lib. X, 37, εἰς ἐπίστασιν ἤγαγε τὸν Πόπλιον τὸ γιγνόμενον, i. e. *res ea Publii animum advertebat.* Et ἀπαντᾶν σὺν ἐπιστάσει apud Appian. Lib. IV Belli Civil. p. 1062. Nec damno tamen. Wess.

ead. l. 14. Ἐῤῥίφησαν ἄταφοι πάντες ἐκ τῶν τῆς Ἀττ. ὅρων) De Phocione Dio Chryſoſtomus Or. LXXIII, p. 634, οὐκ

ἤρκεσεν αὐτοῖς (Athenienſibus) ἀποκτεῖναι μόνον, ἀλλ' οὐδὲ νεκρὸν εἴασαν ἐν τῇ Ἀττικῇ, ἀλλ' ὑπὲρ τοὺς ὅρους ἐξέβαλον. Conſentiunt Plutarchus & Nepos extrema Phocionis vita. Quae quidem proditoribus, cuiuſmodi crimine Phocion & amici conciderunt, Athenis perpetua erat poena. Vide S. Petiti Comment. L. L. Attic. L. VIII, Tit. IV, p. 672, quaeque ibi a me adſcripta leguntur. WESS.

Pag. 163. *l.* 1. Παρ' Ἀντιγόνου λαβὼν ναῦς μακρὰς &c.) Vide ſuperius cap. 54. WESS.

Pag. 164. *l.* 5. Οἳ ἐτύγχανον μὲν τὰ Κασσ. φρονοῦντες) Fuiſſe puto ἐτύγχανον γάρ τοι τὰ Κασσάνδρου φρονοῦντες. Huc certe ducunt ſchedae veteres, quarum διετύγχανον non probo. WESS.

ead. l. 10. Τοὺς δὲ Σαλαμινίους &c. συνέκλεισε) Ex Plut. Phoc. pag. 756 D. conficias, Salaminios ante Caſſandri in Atticam adventum, Nicanori, eius amico, factum vehementer voluiſſe. Mutato proinde animo ad Polyſperchontis partes ſeſe adiunxerant. Habet, quae huc pertinere putes, Polyaen. L. IV, 11, 2; ſed ſerius ea contigerunt. WESS.

ead. l. ult. Τὴν ἐπιθησομένην τοῖς πολιορκοῦσι) Scaliger libri ſui margini adſcripſerat τὴν ἐπιγενησομένην· quod cur vulgato praeponi debeat, nondum perſpicio. WESS.

Pag. 165. *l.* 12. Τὴν ἐκ τῆς αὐτονομίας παῤῥησίαν ἀπέλαβον) Fiduciam libertatemque, quae illis eſſe ſolet, qui ſuis legibus utuntur. Τὴν ἐν τοῖς κοινοῖς παῤῥησίαν parili modo dixit L. III, 53. WESS.

Pag. 166. *l.* 5. Εὐθὺς οὖν τοὺς μὲν &c.) Οὓς μὲν lego pro τοὺς μέν· vel muta ſequens οὓς δὲ in τοὺς δέ. RHOD. Non opus eſt. Infra cap. 72, καὶ τὰς μὲν — ὧν δέ. Et L. XIX, 64, καὶ τῶν ἄλλων τοὺς μὲν πεσεῖν μαχομένους, οὓς δὲ ζωγρηθῆναι. Plura alias dedi. Mox πρὸς τὰς ὑπηρεσίας τοῖς ἔργοις poſuit loco πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν τοῖς ἔργοις, ſubſtantivo caſum ſui verbi regente, ut ſaepe. Noſter L. XVI, 21, ἐπὶ δὲ τὴν βοήθειαν τοῖς Βυζαντίοις τρεπομένων· quod eſt ἐπὶ δὲ τοὺς βοηθοῦντας &c. WESS.

Pag. 167. *l.* 1. Καὶ τὴν τοῦ σώματος ὁρμὴν) Non configo τὴν ὁρμήν· nec tamen contemtui foret, ſi τὴν τοῦ σώματος ῥώμην legeretur. Statim de iiſdem belluis cap. 71, ἀχρήστους ἐποίησε τὰς τοῦ σώματος ῥώμας· & οἱ δ' ἐλέφαντες τῇ ῥώμῃ προσπίπτοντες &c. Confer tamen Africanum Ceſtor. cap. 24, p. 298. WESS.

ead. l. 11. Καὶ τὰς στηριγίας ἐμπρήσας) Baſileae vulga-

verunt τάς τε ῥιπὰς, qua voce plerique Lexicographorum Graeci ſermonis copias locupletarunt. Ῥιπαὶ, inquiunt, *tigella, ſubſtructionibus fulturiſque accommodata, ut ſublicae Caeſari*: ad loci huius ſententiam non male illi quidem, quamquam vox ipſa nihili eſt, indigna prorſus, quae poſt haec locum tueatur. Paullo melius ſcripti libri, nec ſine labe tamen. Verum eſt, quod Scaliger orae ſui libri allevit, στήριγγας. Heſychius, Στήριγγες, ἐρείσματα. Ita vero vocant *ſublicas*, ſive columellas, quarum fultura muros turreſque, actis cuniculis, tantiſper ſuſtinebant, donec tigillis incenſis in ruinam praecipites abirent. Στηρίγματα, ἐρείσματα, στυλώματα & ὑποστυλώματα aliis dicuntur. Polybius L. V, 4, ἐμβαλὼν πῦρ τοῖς ἐρείσμασι, ὁμοῦ πᾶν τὸ διεστυλωμένον κατέβαλε τεῖχος. Et cap. 100, moenia ὑπώρυξαν καὶ διεστύλωσαν. τῶν δὲ ἐρεισμάτων οὐ δυναμένων ὑποφέρειν τὸ βάρος &c. Suffodiendi modum declarat Apollodorus Poliorcet. p. 17, interque alia τὸ τεῖχος στυλώμασιν ἐρειδέσθω, ait, πυκνοῖς μᾶλλον καὶ λεπτοῖς. Tum καὶ οὕτω κατακαέντων τῶν ὑποστυλωμάτων, καταπεσεῖται ὅλον τὸ τεῖχος &c. Adde Fl. Vegetium L. IV, 24. WESS.

Pag. 169. *l*. 3. Δάμιδος ἡγουμένου &c.) Notum eſt Damidis in Alexandrum, ut Deus haberetur, imperantem dictum, συγχωροῦμεν Ἀλεξάνδρῳ, ἐὰν θέλῃ, θεὸς καλεῖσθαι, ex Plut. Apophthegm. Lacon. p. 219 E. ſed alius is, ac domo Spartanus fuit. WESS.

ead. l. 9. Θύρας γὰρ μεγάλας πλείονας ἥλοις & ſeqq.) Non erit abſurdum attentius conſideranti Reg. 1. πλείστοις, nec tale tamen, ut vulgatum ſede evertere poſſit. Statim haec tabulata θύρας καταкεκεντρωμένας vocat, alii σανίδας κεντρωτὰς, quod acutiſſimis clavis eſſent confixa. Vid. Iſ. Caſaubon. ad Aeneam p. 1806 ed. Gronov. & Iuſt. Lipſium Poliorcet. L. V, 3. Nonnunquam & tribuli ſpargebantur, ut ingruentium belluarum pedes & plantas transfoderent. Τρίβολοι χαλκεύονται σιδηροὶ, ὀξεῖς, ἑδραῖοι, παχεῖς, οἱ κατὰ τὴν πορείαν τῶν θηρίων τῶν πελαζομένων ῥιπτοῦνται, Africanus Ceſtor. cap. 24, p. 298. WESS.

Pag. 170. *l*. 14. Τὴν διὰ τῶν φίλων ἐπιστροφὴν) De verborum ſtructura mitto dicere: frequens illa ſcriptori eſt noſtro. Vid. ad L. V, 8. Evenit elephantis, quod ſparſis per opportunos aditus tribulis, cum irruunt, aſſolet. Διπλοῦν δὲ ἐκ τούτου πλεονέκτημα, ἢ γὰρ ἀλγήσας (elephas) ἀναιρεῖ τοὺς ἑαυτοῦ, παραμυθούμενος ἀνίατον τὴν ἀλγηδόνα, ἢ ἵστασθαι

μὴ συνηθεὶς πασσυδὶ πίπτει, ibid. Africanus ſcribit. Wess.

Pag. 171. *l.* 12. Προσλαβέσθαι δὲ καὶ Ἀῤῥιδαῖον) Confer huius libri cap. 52, & Κιανῶν πόλιν ne muta. *Tyana* enim longius ab Arrhidaei praefectura aberant, Cappadociae contributa. *Cius*, quam *Pruſiadem* deinde appellarunt, Phrygiae, quae Arrhidaeo parebat, erat contermina. Vid. ad Hieroclis Synecdem. p. 692. Wess.

Pag. 172. *l.* 6. Ἐνίκα ὁ Κλεῖτος) Meminit victoriae Polyaenus L. IV, 6, 8. Clitus autem ea animi fuit inſolentia, ut, paucis inimicorum navibus depreſſis, Neptunus dici ac tridentem geſtare ſuſtinuerit, referente Plut. Or. II de Fort. Alexand. p. 338 A. Neque enim alius is eſſe videtur. Wess.

Pag. 173. *l.* 1. Ταύταις μὲν διεβίβαζεν εἰς τὸ πέραν) Hoc adſciſcere ex Reg. 1. & Leid. placuit, orationis ſerie poſtulante. Cetera, quae ab iiſdem mutantur, librariorum inconſiderantiae debentur. In rei vero geſtae ordine nihil admodum diſſentit Polyaenus ibid. Wess.

ead. l. 9. Ἐν τοσούτῳ δὲ Ἀντίγονος) Hunc in modum L. IV, 55, ἐν τοσούτῳ δὲ τὸν μὲν Ἰάσονα — δόξαι. Et L. XIV, 83, ſaepeque alias. Quid ſubintelligatur, operoſe diſquirere in re expedita ſupervacaneum erit. Mox πεζῶν potius cenſui ob τῶν ὑπασπιστῶν τοὺς ἀλκιμωτάτους Polyaeni, & ſermonis indolem. Wess.

Pag. 174. *l.* 1. Καὶ τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις τύπτοντες ἀνέῤῥηττον) Quod felici coniectura aſſecutus erat Scaliger, id auctoribus ſchedis correxi: namque nihili eſt vulgatum ἀνέῤῥιπτον, & amanuenſium lapſu, qui & ex ἀναῤῥηττόντων L. XVII, 58, in Reg. 1. progenuerat ἀναῤῥιπτούντων, natum. Diodorus L. XIV, 72, αἱ δὲ πλείοσιν ἐμβολαῖς ἀναῤῥήττουσαι τὰς συγγεγομφωμένας σανίδας ſimili in re. Wess.

Pag. 175. *l.* 2. Κατειλημμένην ἀδίκως ὑπὸ Πτολεμαίου) Vide, quae ſcripta ſunt huius libri cap. 43. Wess.

ead. l. 8. Καὶ κατὰ τὴν Βαβυλωνίαν ἐπιθεμένου &c.) Tametſi non incommodam dent ſententiam, quae in Reg. 1. leguntur, cur tamen vulgato praeferantur, cauſa non eſt gravis. Periculum vero, in quod Eumenes circa Babylonium agrum ſollertia Seleuci incurrit, uberius, ſed ad Tigrim amnem, deſcribitur ſequentis libri cap. 13. Wess.

ead. l. ult. Ἱππεῖς δὲ χιλίους καὶ τριακοσίους) In dubio animus eſt, hoccine mordicus retineat, an diſſidentium Codd. ſequatur auctoritatem. Tacent ſcriptorum alii, omniaque integra decernenti relinquunt. Wess.

Pag. 176. *l.* 16. Ὡς δὲ ἀνεθεωρήθη τὸ συμφέρον) Sic L. XII, 15, ἀναθεωρούμενος δὲ καὶ μετ' ἀκριβείας ἐξεταζόμενος. Et L. II, 5. S. Lucas de Paullo A. A. XVII, 23, διερχόμενος καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσματα· pro quo Clemens Alexandrinus Stromat. I, p. 372, καὶ ἱστορῶν τὰ σεβάσματα, ſed gloſſam pro vero amplexus. Hinc ἀναθεώρησις pro *diligente rei conſideratione* apud Suidam, ſive Diodorum potius, cuius verba, quod monere neglexi, Grammaticus exſcripſit e L. XIII, 35. Wess.

Pag. 177. *l.* 7. Ἀπὸ τιμήσεων ἄχρι μνῶν δέκα) Vide ſuperius cap. 18. Antipater, cum poſt Lamiacum bellum Atticam rempublicam ordinaret, omnibus, quorum cenſus drachmarum duo millia excederet, ad honores aditum patefecerat, aliis, qui infra eum cenſum erant, excluſis. Filius, quod multis ea res gravis eſſet, mutavit, illis etiam reipublicae adminiſtratione permiſſa, quorum bona x minas ſive drachmas mille aequabant. Vid. Bonamici Diſſert. T. XI Comment. Acad. Inſcript. pag. 256. Wess.

ead. l. 10. Οὗτος δὲ παραλαβὼν τὴν ἐπιμέλειαν &c.) Videtur Demetrius ſtatim atque Athenis a Caſſandro fuit impoſitus, civium cenſum egiſſe, quo liqueret, quinam honoribus fungi poſſent. Meminit eius Cteſicles apud Athen. L. VI, p. 272 C. ubi nunc prave τῇ δεκάτῃ πρὸς ταῖς ἑκατὸν Ὀλυμπιάδι pro τῇ πεντεκαιδεκάτῃ. Scio, virum magnum CXVI Olympiadem maluiſſe. Sed rei ſeries vix patitur, ut ultra finem Olymp. CXV recenſus iſte populi proferatur. Acceſſit ad rempublicam Atticam Demetrius anno tertio Olymp. CXV. Opus ſtatim fuit tali cenſu, ut Caſſandri conſtitutio valeret. Sed hoc leve eſt. Ab iſto vero anno Demetrius per decennii ſpatium Athenas Atticas ſumma cura & prudentia adminiſtravit, magnaque in laude apud cives fuit verſatus, ut praeter Diodorum L. XX, 46, teſtificatur Diogenes Laërt. L. V, 75. Videtur quidem Plut. Demetr. p. 893 C. Phalerei Demetrii potentiam annis XV circumſcribere, qui a bello Lamiaco & clade prope Crannonem defluxerint ad reſtitutam Athenienſibus a Demetrio Poliorcete αὐτονομίαν. Sed non ſunt diſtricte accipienda, quae ibi produntur. Toto eo ſpatio viguit Athenis paucorum dominatus, valuit etiam gratia & auctoritate Demetrius, verum ita, ut primo quinquennio eius potentiae collegas haberet Phocionem pluresque alios. Quibus civium quodam furore ſublatis, ſolus deinceps reipublicae curam in

ecem annos geſſit. Habet Scaliger ad Euſeb. ann. MDCCIX, uae hinc in viam reduci poterunt. WESS.

ead. l. 13. Τοῖς ἀπὸ τῆς νίκης ἀκροστολίοις) *Roſtris ex victo-ia relatis* interpres, non ſatis ex vero. Ἀκροστόλια in ſum-na navium prora erant, quibus titulus, ſive index, qui no-nen navis continebat, inſcriptus erat. Supra roſtra erat τόλος, cuius ſumma pars ἀκροστόλιον. Vide Cl. Salmaſium n Solin. pag. 403, & Io. Scheffer. de Milit. Nav. L. II, 6,). 157. Id vero in more habebant, ut victis navibus τὰ ἀκρο-στόλια detraherent, iiſque ſuas in victoriae argumentum ornarent. Exempla, ſi velis, reperies L. XX, 53, & cap. 38. Porro quae Nicanoris mortem ſpectant, & fraudem, qua a Caſſandro circumventus periit, ea copioſius deſcri-pſit Polyaen. L. IV, 11, 1. WESS.

Pag. 178. *l.* 6. Τῆς Ἀντιπάτρου συμμαχίας) Legi debet τῆς Κασσάνδρου, ut bene vidit Rhodomanus. Nam Antipater in-ter viros agere dudum deſierat. WESS.

ead. l. 12. Τὴν βίβλον αὐτοῦ περιγράψομεν) Suſtuli labem, qua hoc verbum adſperſerunt librarii ſaepiſſime. Vid. not. in L. I, 41. WESS.

ANNOTATIONES

IN

LIBRUM XIX.

Pag. 182. *l.* 1. Καὶ Πολέμων) Sic quoque L. XIX, 14, ubi vide. Wess.

ead. l. 8. Ἐν Παρατάκοις) Rectius ἐν Παραιτάκοις, aut Παραιτάκαις. Vid. lib. ſeq. cap. 34. Wess.

Pag. 183. *l.* 12. Παλλήνης) Optime Leid. Sic Thraciae peninſula, in qua Caſſandrea, dicebatur. Confer L. XIX, 52. Wess.

Pag. 185. *l.* 11. Στρατηγὸν καὶ Λακεδαίμονος) Scribe ἐκ Λακεδ. ob L. XIX, 70. Wess.

ead. l. 13. Καὶ εἰρηνικῶς ἄρχων) Omnia alia ibid. cap. 71 de Acrotato produntur. Oportuerat ergo τυραννικῶς, ut bene Rhodomanus. Wess.

Pag. 186. *l.* 1. Κολλατίνων ἀπόστασις) Καλλαντιανῶν. Rhod. Verum eſt Καλλατιανῶν. Vid. ibid. cap. 73. Wess.

Pag. 187. *l.* 14. Ἔτι δὲ Κεντοριπίνων) Hoc ſolum legitimum, docente Phil. Cluverio Sicil. Ant. L. II, 6. Wess.

Pag. 190. *l.* 3. Καὶ τὰς ἐπιθυμίας ἔχειν ἀτερματίστους) Orationis ſeries hoc verum praeſtat, non item Grammaticorum explicationes. Heſychium audi, Ἀτερμάτιστος, ἀβέβαιος, ἀθεμελίωτος. Ἀτέρμονες, ἄριστοι. Quae ipſo ſermonis uſu, quin iugulentur, non dubium eſt. Scribe Ἀτέρμονες, ἀόριστοι, & bene quidem iſtud habebit, congruetque Scholiaſtae Euripidis Hecub. v. 925. Prius expediri non poteſt, niſi quadam imprudentia pro ἀνερματίστῳ poſitum agnoſcas. Illi enim gloſſae adſcriptae conveniunt, ut ἀνερμάτιστα καὶ ἀκυβέρνητα πλοῖα Philon. Iud. de Inſid. Potior. a Deter. ſtructis p. 181 D. & ἀνερμάτιστα καὶ ἀνίδρυτα ἤθη eiuſdem de Fortitud. pag. 742 C. oſtendunt. Suidam ſimili ſcholio deceptum in ordinem coëgit L. Kuſterus. Wess.

ead. l. 6. Τὸν λεγόμενον — ἐξοστρακισμὸν) Vid. Lib. XI, 87, & Seberum ad Polluc. L. VIII, 19. Wess.

ead. l. 14. Εἰς δὲ τυράννου) In Diogen. Laërtii L. I, 50, εἰς δὲ μονάρχου legitur, levi differentia, quamquam Noſtri ſcriptura paullo ſignificantior. Wess.

ead. l. ult. Μάλιστα δὲ — περὶ τὴν Σικελίαν) Siciliam hac ex cauſa *nutricem tyrannorum* vocat Iſidorus Origin. L. XIV, 6. *Tulit enim illa quondam inſula multos & crudeles tyrannos*, quae Ciceronis verba L. V Verr. c. 56, nec temere ullus terrae tractus reperitur, qui atrociſſimorum tyrannorum numero Siciliam ſuperet. Wess.

Pag. 192. *l. ult.* Ἔτη συνάγεται ὀκτακόσια ἑξήκοντα ἕξ) Haec vitio eſſe foedata, Bongarſius pertendit ad Iuſtini L. XXII, 5. Cauſam id ſtatuendi reperiſſe ſibi viſus eſt in ſequenti auctoris L. XX, 2, ubi a Troia capta ad Agathoclis in Africam expeditionem numerantur anni DCCCLXXXIII; quam quidem expeditionem cum tyrannus ingreſſus ſit anno dominationis VII, legendum eſſe ἑπτάκοντα ἕξ. Addit, *niſi ſuperior numerus* (libri videlicet XX, 2,) *emendandus videatur, ut legamus* ἑπτακοσίων pro ὀκτακοσίων. *Et hoc verius.* Male utrumque. In mendo ſunt verba lib. ſeq. cap. 2, ſcriptumque ab auctore fuit, ſicuti, cum eo devenerimus, dicetur uberius, τρισὶ πλείω τῶν ὀκτακοσίων ἑβδομήκοντα. Quod cum non animadverteretur, virum doctiſſimum in fraudem induit. Nam, quae hoc loco perſcribuntur, ipſa labis ſuſpicione libera ſunt. A Troia capta ad Heraclidarum in Peloponneſum reditum anni abierunt LXXX. Inde ad primam Olympiadem CCCXXVIII, ceu proditum a Diodoro eſt L. I, 5. Adde in cumulum ſolidas Olympiades CXIV, praetereaque tres annos, & ratio conſtabit. Wess.

Pag. 193. *l.* 7. Μάνιον Φούλβιον) Reducito ex annalibus Capitolinis Μάρκον Φόσλιον. Rhod. *M. Fulvium* collegam addidit *L. Plautio* ex Caſſiodoro in Faſtis Cuſpinianus, apertiſſime Diodori ſcripturae favente. Sed aliter Caſſiodori meliores libri. Itaque non repugno. Confer Livium L. IX, 20, & Pighium ad ann. CCCCXXXV. Wess.

ead. l. 12. Ἐν Θέρμοις τῆς Σικελίας) Urbis originem vide L. XIII, 79. Wess.

Pag. 194. *l.* 2. Ἐξέπεσε χρησμὸς) Frequens de oraculorum reſponſis eſſe ſolet. Vid. not. in L. IV, 42. Lucianus Alexand. c. 24, καὶ γὰρ αὖ καὶ οὗτος ἐξέπεσεν ὁ χρησμός. Wess.

Pag. 195. *l.* 9. Πένης δ' ὢν, ἐδίδαξε τὸν Ἀγαθοκλέα &c.) Patrem Agathoclis, ipſumque tyrannum prima iuventute figulinam exercuiſſe, inter ſcriptores convenit, Polybium L. XII, 6, Plut. Apophtheg. p. 176 E. & de ſui Laud. pag. 544, Iuſtin. Lib. XXII, 1, Athen. L. XI, p. 466 A. atque alios. De aetate, quam agens Syracuſas commigravit una cum patre, controverſa res. Noſter ſeptennem eo deſcendiſſe ſignificat: at Polybius ferme XVIII annos natum: quod vero eſt ſimilius. Deceſſit Agathocles anno Olymp. CXXII, 4, aetatis LXXII, poſtquam annos XXVIII principatum adminiſtraſſet, uti docetur L. XXII, Eclog. XII. Natus ergo eſt circa initium Olymp. CV. Iam Timoleon ſub principium Olymp. CX Siculis Graeciſque ad Syracuſanae civitatis ius aditum dedit, quo tempore annis XVIII paullo maior erat Agathocles. Proinde ἑπταέτους δ' ὄντος αὐτοῦ de aetate, qua a patre agnitus eſt, accipi dumtaxat debet. WESS.

ead. l. 12. Κρημισσῷ) Plutarchus in Timol. (pag. 248 D.) confirmat eam, quae in textu eſt, lectionem. STEPH. Κριμισσῷ) Κρίμησον ποταμὸν vocat Plutarchus, Κριμισσὸν rectius Lycophron v. 961, & eius commentator Tzetzes, pluresque alii. Vid. Ph. Cluver. Sicil. Antiq. L. II, p. 267, & Holſten. ad Steph. in Κρίμισα. WESS.

Pag. 196. *l.* 6. Δάμας γάρ τις τῶν ἐνδόξων) Meminit hominis Iuſtinus L. XXII, 1, ſed *Damaſconem*, cuius uxorem adulterio cognitam poſt viri mortem in matrimonium receperit Agathocles, vocitans. WESS.

Pag. 197. *l.* 12. Περὶ ὧν τὰ κατὰ μέρος &c.) Rerum Sicularum libro ſuperiore proximo ne minima quidem fit mentio. Ideo parentheſis haec alicui tota removenda videatur. Atqui haec ipſa non minimam nobis ſuſpicionem movet, vel alium anteceſſiſſe hunc librum, quo res Siculorum fuerit complexus; vel eaſdem commode alicubi fuiſſe intertextas, maxime cum bis exiguo intervallo eadem ἀνάμνησις repetatur. Et haec forte cauſa eſt, quod biennii etiam magiſtratus deſiderantur. RHOD. Tractaverat res Siculas ſuperiore libro, & ea quidem parte, quam omnibus in libris defectam oſtendimus L. XVIII, 44. WESS.

Pag. 198. *l.* 5. Οἱ μὲν περὶ Σωσίστρατον ἐδυνάστευσαν τῆς πατρ.) Nihil refert Σώστρατον legas, an Σωσίστρατον· hoc plenum, illud contractum eſt. Quid? Polyaenus Σωσίστρατον itidem appellat, & qua via, expulſo Agathocle, dominatum Syracuſis occuparit, docet L. V, 37. WESS.

ead. l. 14. Παραβόλοις ἐγχειρῶν πράξεσιν) Hoc melius. Supra L. XV, 31, καὶ παραβόλοις πράξεσι χρώμενος. Et L. XX, 3, ἐπετελέσατο πρᾶξιν παραβολωτάτην. Wess.

Pag. 199. *l.* 5. Κεκοινωνηκότων τῆς τῶν ἐξακ.) Explevi orationem, articulis deſtitutam, ut leniore tractu pergeret. Wess.

Pag. 200. *l.* 9. Παρήγγειλε καὶ τοῖς σαλπιγκταῖς) Locus, ſi quae neceſſitas urgeret, σαλπισταῖς eſſe poſſet, uti apud Lucian. Ver. Hiſt. L. I, 17. Sed ea quidem nulla eſt. Vide not. in L. III, 37. Wess.

ead. l. 15. Τοῦ μὲν ἔτι διώκειν ἀπέστησαν) Putarem τοῦ μὲν ἐπιδιώκειν fuiſſe olim, idque vulgato eſſe elegantius, niſi auctor hoc dicendi genus alias probaret. Vide mox c. 9. Wess.

Pag. 201. *l.* 8. Ἀκεστορίδου τοῦ Κορινθίου) Fortaſſe in continuis illis turbis eum Syracuſani ex metropoli ſua, ut olim Timoleontem, arceſſiverant. Wess.

Pag. 202. *l.* 2. Ἀνοδίᾳ τοῦ ἑτέρου μέρους τὴν &c.) Τοῦ ἑτέρου μέρους reiectanea ſunt. Rhod. Ἀνοδίᾳ τὴν ὁδοιπορίαν ἐποιήσατο) Si legeris diſtracta voce cum Regio 1. ἄνω διὰ τοῦ ἑτέρου μέρους, ferri utcunque voces iſtae poſſent. Suſtuli tamen Codd. imperio. Ἀνοδίᾳ χρήσασθαι Philoni dicuntur, qui per aſperum ac difficile iter progrediuntur, lib. de Temulent. p. 247 B. & L. I Vit. Moſ. pag. 628, Straboni διὰ ὀρῶν, καὶ ἀνοδιῶν καὶ κυκλοπορείας, L. XI, p. 795 C. & L. XVI, p. 1127 A. Wess.

ead. l. 13. Παραχθεὶς εἰς τὸ τῆς Δήμητρος ἱερὸν) Egregie his uſus eſt Io. Fr. Gronovius Obſ. L. IV, 4, ut in Iuſtino L. XXII, 2, legi oportere teneret: *Tum Hamilcari* (Agathocles) *expoſitis ignibus Cereris tactiſque, in obſequia Poenorum iurat.* Sic enim olim mos ferebat, ut in templis atque ad aras καθ' ἱερῶν iurarent. Vide virum doctiſſimum ad Appian. Hiſpan. p. 431. Wess.

Pag. 203. *l.* 6. Μετὰ τὴν ὀλιγαρχίαν ὑφηγημένον τῆς πόλεως) Lege κατά. Neque enim ſexcenti iſti, reſtituto populari imperio, Syracuſis praeerant. Fuerant, cum paucorum dominatus valeret, praecipua poteſtate inſtructi, qua, reipublicae mutata forma, exciderant. Nihil clarius. Wess.

Pag. 204. *l.* 1. Τούς τε ἐκ Μοργαντίνης) Vid. L. XI, 78, & XIV, 78. Videntur autem Morgantini tanto cupidius ad Agathoclem ſeſe adiunxiſſe, quod eum ſibi praetorem & ducem antea impoſuerant ipſi apud Iuſtin. L. XXII, 2. Mox doctiſſimus interpres καὶ τοὺς αὐτῷ πρότερον συμπορευθέντας

πρὸς Καρχηδονίους vertit, *cum illis, qui adverſus Carthagi-nienſes operam ei prius navaverant:* haud ſcio an male. Ex Iuſtino quidem certe conſtat, Agathoclem ad Carthaginienſes, cum patria exſul aberat, ſeſe applicuiſſe. Wess.

ead. l. 15. Εἰς τὸ Τιμολεόντιον) Nepos Cornel. Timol. cap. ult. *Timoleonteum*, & Plut. extrema vita Timol. Τιμολεόντειον vocant: cum Noſtro facit Polyaenus, eſtque diſcrimen perleve & in veterum ſcriptis frequens. Sylburgium vide ad Pauſan. L. II, p. 171. Wess.

ead. l. ult. Τοὺς περὶ Πείσαρχον καὶ Δεκλέα &c.) Immanem hanc perfidiam & crudelitatem attigit etiam Polyaenus Lib. V, 3, 8, ſed Τίσαρχον καὶ Διοκλέα praecipuos ex illis ſexcentis, & verius, me iudice, appellans. In reliquis non uſquequaque conſentit, ut nec Iuſtinus L. XX, 11, 2. Wess.

Pag. 205. *l.* 15. Οἱ μὲν γὰρ χαριέστατοι τῶν πολιτῶν) *Nam gratioſiſſimi civium* interpres. Tu vide not. in L. XI, 88. Wess.

Pag. 207. *l.* 1. Τὰς ἰδίας εὐπορίας ἐπανορθώσασθαι) Immo ἀπορίας ἐπανορθώσασθαι. Steph. Adſtipulor Stephano. Statim αὐλείους θύρας vocat, quae ipſo aedium in veſtibulo erant. Philo Iud. de Congreſ. Quaer. Erud. Cauſ. p. 425: ὥσπερ γὰρ ἐν μὲν οἰκίαις ΑΥΛΕΙΟΙ πρόκεινται κλισιάδων, ἐν δὲ πόλεσι τὰ προάστεια, δι᾽ ὧν εἴσω βαδίζειν ἔνεστιν. Harpocration, Αὔλειος, ἡ ἀπὸ τῆς ὁδοῦ πρώτη θύρα τῆς οἰκίας· ubi Valeſium vide, & ad Euſeb. L. IV Vit. Conſtant. c. 7, atque ad Evagrium H. Eccleſ. L. IV, 1. Wess.

Pag. 208. *l.* 8. Πρὸς τοὺς Ἀκραγαντίνους) Conſule c. 70 inferius. Wess.

Pag. 209. *l.* 1. Καὶ συνήθη τοῖς συγγραφεῦσι τραγῳδίαν) Δεινοπάθειαν, ut Suidas explicat, ſive tragicam & cum indignatione coniunctam deſcriptionem. Vide Severianum Or. VI de Mundi Creat. T. VI, pag. 499 B. operum Io. Chryſoſtomi. Wess.

ead. l. 7. Ἔπραττον καθ᾽ αὑτοὺς) Ultimas voces in Latinis neglexerat interpres. *Solos ſeorſimque agentes* exprimunt, ut alias dictum eſt. Conf. Lamb. Bos Animadv. c. 4. Wess.

ead. l. 13. Δεινοκράτην μὲν ἀφῆκε) Fuit Dinocrates exſulum deinde dux, multumque negotii tyranno faceſſivit, quamquam & ipſe praevaricator ac tyrannidis cupidus. Vide infra c. 104, & L. XX, 80. Ad eum referunt nummum Syracuſanum, ΔΕΙΝΟ. inſcriptum, L. Begerus Theſ. Brand. T. I, p. 298, & Sig. Havercampus in Parutae Num. p. 1050, coniectura non admodum certa. Wess.

Pag. 210. *l.* 6. Τὸ μὲν χλαμύδιον ἑαυτοῦ περιέσπασε) Non multum diſſimile Gelonis, ſed viri melioris, inſtitutum deſcripſit auctor L. XI, 26. Wess.

Pag. 211. *l.* 4. Οὗτος μὲν ἐχειροτονήθη) Ferri utcunque vulgatum poteſt: praeoptarem tamen, mei ſi res eſſet arbitrii, οὕτως μέν. Wess.

ead. l. 8. Τὴν ἔχθραν εἰς κενὸν — ἐνδείκνυσθαι) Fruſtra nulloque profectu. S. Paullus Epiſt. ad Philipp. II, 16, οὐκ εἰς κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα. Heliodorus L. X, p. 502, τῶν σκελῶν δὲ ἄπρακτα σκαιρόντων καὶ εἰς κενὸν ἀερονομούντων· quod poſterius luctatorum & pugilum eſt, cum verberant ictibus auras, aut, ut Seneca loquitur Quaeſt. Nat. Lib. VII, 23, cum manus exercent, & in ventum iactant brachia. Wess.

ead. l. ult. Καὶ πολλοὺς μὲν εὐεργετῶν &c.) Firmat Polybius, Agathoclem referens conſtabilita tyrannide πάντων ἡμερώτατον δοκεῖν γεγονέναι καὶ πραότατον, Excerpt. pag. 1383. Wess.

Pag. 212. *l.* 5. Ἅπερ εἰώθασι ποιεῖν σχεδὸν ἅπαντες οἱ τύραννοι) Bene Claudianus de IV Cos. Honor. v. 290:

— — — ſors iſta tyrannis
Convenit: invideant claris, forteſque trucident,
Muniti gladiis vivant, ſeptique venenis.
Ancipites habeant arces. —

Confer Io. Stobaeum Tit. XLVII. Wess.

ead. l. 11. Ῥωμαῖοι — διεπολέμουν πρὸς Σαμνίτας) De Samnitici belli duratione non admodum diſcordat Livius L. VIII, 23. Ferri etiam Σαυνίτας ex Reg. 2. poterat, quoniam plerumque ita gentem appellant ἀπὸ τῶν Σαυνίων Graeci, docente ad Strabon. L. V, p. 383, viro magno, niſi Euſtath. in Dionyſii Perieget. v. 375 Σαμνίτας Diodorum praeferre monuiſſet, & hi id libri loquerentur. Wess.

Pag. 213. *l.* 3. Καὶ προσαγ. Κανυσίους) Non moveor auctoritate earum ſchedarum, quae Κανουσίους praeoptant. Vulgatum tuentur Graecorum plerique & Latini. Vid. Ph. Cluver. Ital. Ant. L. IV, p. 1221. De re ipſa ſic Livius L. IX, 20: *& ex Apulia Theanenſes Canuſinique, populationibus feſſi, obſidibus L. Plautio conſuli datis, in deditionem venerunt.* Tum poſt pauca: *& duae Romae additae tribus, Uſentina ac Falerina.* Unde apertum cuivis erit, iure reſcriptam eſſe τὴν Ὠφεντίναν, quo modo & Sigonius citat ad eum Livii locum, legitimamque eſſe Φαλερίναν, ut ibidem Sigonius ex ſuo Codice. Wess.

ead. l. 7. Πρὸς μὲν Βρεττίους διελύσαντο) Vide obiter de eo bello loquentem cap. 4 huius libri, & de Menedemo L. XXI, Eclog. 4, ubi Crotoniatarum tyrannum fuiſſe factum indicatur. Wess.

Pag. 214. *l.* 14. Προσλαβόμενος Αἰακίδην τὸν Ἠπειρώτην) Pyrrhi regis patrem, quem Αἴακον Dexippus & Syncellus perperam appellant, apud Pauſan. L. I, 11, p. 27, & Iuſtin. L. XIV, 5. Wess.

ead. l. ult. Ἐν Εὐίοις τῆς Μακεδονίας) De mendo cogitare noli. Meminit urbis in Daſſeratarum finibus poſitae Ptolemaeus L. III, 13, p. 93. Wess.

Pag. 215. *l. ult.* Παρανομήσασα τοὺς &c.) Malim εἰς τούς. Steph.

Pag. 216. *l.* 3. Ἓξ ἔτη καὶ μῆνας τέτταρας) Iuſtinus ibid. ſex annis poſt Alexandrum potitum fuiſſe regno ait. Septem vero illi contribuunt Porphyrius & Dexippus, inchoatum, ut ſolent, pro abſoluto numerantes. Porro impotentis vetulae poſt reditum ex exſilio atrocem vindictam & nefariam in cognatos crudelitatem non praeteriit Pauſanias L. I, 25, & L. VIII, 7. Nimirum

— — — *Regnabit ſanguine multo,*
Ad regnum quiſquis venit ab exſilio,

vere dixit incertus auctor apud Sueton. Tiber. c. 59. Wess.

ead. l. 15. Τὸν μὲν ἄνδρα περιέστειλεν) Interpretis *obvelavit* generalius eſt. Moritura regina morientis mariti corpus compoſuit, veſtibuſque involvit, ut fato functos ſolent. Ioſephus Antiq. Lib. XIX, 4, 1: καὶ γὰρ τὸν νεκρὸν περιέπλεξε τοῦ Γαΐου, καὶ ἀναθέμενος ἐπὶ κλίνης καὶ ΠΕΡΙΣΤΕΙΛΑΣ ἐκ τῶν ἐνδεχομένων &c. Auctor ipſe Excerpt. Valeſ. p. 282: ἀναλέξας δὲ τὰ τοῦ σώματος ὀστᾶ καὶ φιλανθρώπως ΠΕΡΙΣΤΕΙΛΑΣ ἀπέστειλε. Haec de verbo. Fuit Eurydice, primitus *Adea* dicta, magni animi femina, Philippi neptis, filia Amyntae & Cynnes, ſive Cynanes, armorum non imperita, uti docent Arrian. in Photii Biblioth. p. 220, & Polyaen. Lib. VIII, 60. Confer Ioach. Kuhnium & Iac. Perizon. ad Aeliani Var. Hiſtor. L. XIII, 36. Wess.

Pag. 217. *l.* 5. Κατέστρεψε δὲ τὸν Ἰόλλου τάφον) Aiunt hoc demum tempore quorundam indicio fuiſſe cognitum, venenatam potionem Alexandro praebuiſſe Iollam, proptereaque in mortui iuvenis reliquias Olympiadem ſaeviiſſe: Ἕκτῳ δὲ ἔτει (a morte Alexandri) φασὶν μηνύσεως γενομένης τὴν Ὀλυμπιάδα πολλοὺς μὲν ἀνελεῖν, ἐκρίψαι δὲ τὰ

λείψανα τοῦ Ἰόλα τεθνηκότος, ὡς τούτου τὸ φάρμακον ἐγχέαντος, Plut. in extrema Alexandri vita. Wess.

Pag. 218. *l.* 2. Ἐν ταῖς ὀνομαζομέναις Καρῶν κώμαις) Diceres propter Carrhas fuiſſe, mora Abrahami & Craſſi clade nobilitatas, niſi illae Lib. XIX, 91, extra Babyloniam, uti erant, locarentur. Wess.

ead. l. 7. Καθ' ὃν καιρὸν ἡ δευτέρα &c.) Vide L. XVIII, 39. Wess.

ead. l. 14. Πρὸς Ἀντιγένην) Sic Baſileae vulgarunt, & melius: namque eum ad modum vocabulum id Diodorus terminare aſſuevit; neque praeter morem ille, de quo Demetrius περὶ Ἑρμην. Sect. CLXXVII. Wess.

Pag. 219. *l.* 13. Ἔτι γὰρ — περὶ γῆν ἦν) Repono περιῆν. Steph. Libens viro doctiſſimo ſubſcribo. Alioqui ex ſchedis ἦσαν δὲ τὰ σκάφη ταῦτα τῶν παρ' Ἀλεξάνδρου rectius fuerit. Wess.

Pag. 220. *l.* 9. Ἐκινδύνευσεν —— τὸ στρατόπεδον ὑπὸ τῆς πλήμης &c.) Nihil hinc demuto. Quae Codd. aliqui offerunt, modo leviter adiuves, ſententiam dant minime malam, nec meliorem tamen. Liquet autem, Eumenem inſidiis his ad Tigrin flumen fuiſſe circumventum: proinde ſecum ipſe diſſentit auctor, propter Euphratem eas inſtructas memorans ſuperioris libri cap. 73. Wess.

Pag. 221. *l.* 15. Διὰ τὴν τοῦ σίτου σπάνιν) Id miror vehementer. In Suſiana frumenti uberrimus erat proventus, ſaepeque terra centeſimam frugem, nonnunquam & ducenteſimam reddebat. Πολύσιτος δ' ἄγαν (Suſiane) ὥστε ἑκατοντάχουν δι' ὁμαλοῦ καὶ κριθὴν καὶ πυρὸν ἐκτρέφειν· ἔστι δ' ὅτι καὶ διακοσιοντάχουν Strabo ait L. XV, p. 1063 C. Wess.

Pag. 222. *l.* 11. Γένει Παρθυαῖος. ὃς Φιλώταν &c.) Haec ſunt morboſa valde. Python genere Macedo domoque Eordenſis fuit, a Parthorum genere alieniſſimus. Teſtem huic rei fero Arrianum Ἀναβ. Lib. VI, 28. Deinde Philotas cui regioni praefuerit, tacetur abſurde; quam tamen Parthiam fuiſſe ex ſequentibus conficias. Atqui eam provinciam forte obtinuerat Philippus, quod praeter Arrianum in Photii Biblioth. pag. 223 indicavit Diodorus L. XVIII, 39. Ecquid ergo dubii ſupereſſe poteſt, dediſſe auctorem στρατηγὸς — σατραπειῶν ἁπασῶν γενόμενος, Φίλιππον μὲν τὸν Παρθυαίας προϋπάρχοντα στρατηγὸν ἀπέκτεινε. Scripti certe libri ex magna parte hoc verum praeſtant. Wess.

Pag. 223. *l.* 1. Καὶ μεγάλαις ἐπιβολαῖς περιβαλλομένου) Si

μεγάλου ταῖς ἐπιβολαῖς ex Reg. 1. malueris, nihil reluctabor. Vulgatum non placet. Quae vero conſequuntur, proba ſunt. Vide Aelian. Hiſt. Var. L. XIV, 48. Wess.

ead. l. 8. *Συνηθροικότων εἰς τὸ αὐτὸ*) Ne move. Interpretes Alexandrini Nehem. IV, 8, *συνήχθησαν ἅπαντες ἐπὶ τὸ αὐτό*. S. Lucas A. A. II, 1, *ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό*· ubi diligentiſſimi Raphelii ex Polybio notas inſpice. Wess.

ead. l. 14. *Σατραπείαν δ' εἶχεν ἔτη πλείονα τῆς Περσίδος*) Revocavi ex Baſil. & ſcriptis veriorem ſcripturam. Peuceſtae enim non maior tantum Perſidis pars, ſed univerſa parebat, ut Lib. XVIII, 39, traditum fuit: cuius quidem praefecturam cum ab Alexandro acceperit apud Arrian. Exp. Alex. L. VI, 28, iuſtum utique eſt *ἔτη πλείονα*. Wess.

Pag. 224. *l.* 9. *Πολέμων δ' ὁ Μακεδὼν*) Immo vero *Τληπόλεμος*. Hoc nomine Carmaniae praefectum omnes deſcribunt. Vid. L. XVIII, 39, & XIX, 28, Arrian. Exp. L. VI, 27 &c. Wess.

ead. l. 11. *Καὶ Σιβύρτιος*) Optime ſcripti Codd. Vitium, quod praefecti huius nomen ſaepe foedavit, non fugit Ian. Gebhardum ad Nepot. Eumen. c. 13, & N. Blancardum in Arrian. L. VI, p. 429. Wess.

Pag. 225. *l.* 4. *Ἐκ δὲ τῆς Ἰνδικῆς Εὔδαμος* &c.) *Εὔδημος* huius libri c. 44, & Arrian. L. VI, 27. Sed hoc leve. Conſtat ex eodem Arriano, Eudamum in Indis ab Alexandro fuiſſe relictum, & Poro tanquam cuſtodem appoſitum. Wess.

ead. l. 9. *Πεζοὶ μὲν πλείους τῶν μυρίων* &c.) Haec bona ſi fuerint, error eſt in ſuperioribus numeris. Sede ad calculos, & peditum ampliorem numerum, equitum paullo minorem reperies. Equidem ſine membranarum ſuffragio nihil tentare ſuſtineo. Vide tamen inferius c. 27. Wess.

Pag. 226. *l.* 10. *Ἵστατο γὰρ — σκηνὴ*) Vide not. in Lib. XVIII, 61. Wess.

ead. l. 14. *Συνῆγε καθ' ἡμέραν συνέδριον*) Adſcripſerat Scaliger libri ſui orae *συνήγετο*, aut *συνῆλθε*, quorum alterutrum & ego mallem, vulgato quippe praeſtantius. Non recte enim dixeris, Eumenem in ſingulos dies eum conſeſſum coëgiſſe. Id praeſidis erat, quam dignitatem praefectorum ceteri homini meo negabant. Wess.

Pag. 227. *l.* 3. *Οἱ βασιλεῖς συντετάχεισαν διδόναι*) In hoc acquieſco. *Συνέστησαν* Reg. 1. gloſſa eſt, alibique locorum

ſedem occupare commodiorem poteſt. Conf. And. Dounaeum Praelect. in Demoſthen. Or. de Pac. p. 14. Wess.

Pag. 228. *l.* 6. Ἄτταλος καὶ Πολέμων &c.) Horum cladem & captivitatem L. XVIII, 45, perſecutus fuit. Wess.

ead. l. 12. Ἐπεισάν τινας τῶν τηρ. αὐτοὺς λῦσαι) Perperam omittitur pronomen in Reg. ſchedis: neque enim abſentiam eius ferre poteſt verbum λῦσαι, quo de erudite Sam. Clarke ad Iliad. A, 20. Wess.

Pag. 230. *l.* 6. Πρὸς τὴν Ἀντιγόνου γυναῖκα Στρατονίκην) Meminit feminae in Demetrii, cuius mater erat, vita pag. 889 D. Plutarchus. Mox καὶ δεύτερος διὰ ταύτης ἐκπηδήσας *cum uno comite* optime interpres: ſic enim moris eſt. Aeſchines Or. de Leg. Falſ. p. 52, δέκατος δὲ αὐτὸς πρεσβεύσας, *legatus cum novem ſociis profectus.* Τέταρτος ἐξῄει de Abrahamo cum filio & duobus vernis ad ſacrificii locum pergente Philo Iud. de Abrah. p. 374 A. Λυσανορίδαν δὲ τρίτον αὐτὸν ἀντ' ἐκείνου πέμψαντες Plut. Socrat. Daemon. p. 576 A. Ἀλλ' ὄγδοον Νῶε, δικαιοσύνης κήρυκα, ἐφύλαξε, i. e. *Noam cum ſeptem aliis*, in altera S. Petri Epiſt. cap. 2, 5. Neque enim audiendi illi ſunt, qui ὄγδοον κήρυκα connectunt imprudenter. Wess.

Pag. 231. *l.* 1. Ἐπ' ἄρχοντος — Δημοκλείδου) Non aliter Dionyſius in Dinarch. p. 116. At ſtadii victorem Euſebius Demoſthenem Laconem non ſine erroris ſuſpicione vocat. De Coſſ. anni huius Livius L. IX, 20. Wess.

ead. l. 14. Ὥρμησαν ἐπὶ τὸν Τίγριν ποταμὸν) Verius multo legeretur τὸν Πασιτίγριν. Neque dubito, quin auctor ita ſcripſerit, ſtulti vero librarii primam vocabuli partem amputarint. Mox ἧ τῆς ὀρεινῆς egregie Baſil. ἔκδοσις. Wess.

ead. l. 16. Ἡ τῆς ὀρεινῆς ἔχεται) Fortaſſe ἧ. Rhod.

Pag. 232. *l.* 3. Φερόμενος — ἐπὶ σταδίους ἑπτακοσίους) Non repeto, quae de hoc loco alias diſputata fuerunt. Vide ad L. XVII, 67. Wess.

ead. l. 7. Τοῦτον δὲ τὸν ποταμὸν προβαλόμενοι) Abſurdum eſt προλαβόμενοι veterum quorundam librorum. Auctor ſuum tuetur L. XVII, 18, προβαλλόμενοι τὸ ῥεῖθρον τοῦ προειρημένου ποταμοῦ. Tum huius lib. cap. 25, προβεβλημένοι γὰρ ἀμφότεροι ποταμόν τινα. Alibi προβλήματι ῥείθρου, aut προβολαῖς ποταμῶν χρώμενοι, ſimili in re. Wess.

ead. l. 14. Ἐπὶ τῷ μὴ τετευχέναι τῆς στρατείας) Repone στρατηγίας, & poſt συνεχώρησεν interpunge. Rhod.

Pag. 233. *l.* 10. Καὶ σκοπὰς ἐχούσης ὑψηλὰς) Etſi σκοπὰ

& σκοπιὰ ſaepe in ſcriptis permiſceantur, pari tamen paene ſunt poteſtate, neque opus eſt, ubi nullus membranarum diſſenſus, ut ſibi concedant. Vide T. Hemſterhuſium in Luciani D. Marin. I, 1. Ceterum mos ille, qua in ſpeculis collocati clamore alter alteri, ſecundus tertio, atque ita κατὰ διαδοχὴν ſignificabant, ſi quid accidiſſet, per erat in Perſide antiquus. Xerxes enim Graecis bellum illaturus λέγεται διαστῆσαι ἀνθρώπους ἀπὸ Σούσων μεχρὶς Ἀθηνῶν, ὡς δύνασθαι διὰ φωνῆς δηλοῦσθαι τὰ γινόμενα ὑπ' αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι τοῖς Πέρσαις, διαδεχομένων τῶν διεστώτων τὰς παρ' ἀλλήλων φωνάς. Haec Cleomedes Κυκλ. Θεωρ. L. II, p. 169, inſuper addens, διὰ δύο νυχθημέρων ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος εἰς Πέρσας clamorem eum, geſtarum rerum indicem, perveniſſe. Alium nuntiandi modum, & accenſo quidem & ſublato igne, deſcribit Diodorus huius libri cap. 57. Wess.

Pag. 234. *l.* 15. Πρὸς τὸν Κοπράτην ποταμὸν) Non praeteriit hoc Suſianes flumen Strabo Lib. XV, p. 1060, haud longo intervallo a Paſitigri provolvi ſignificans. Bene ſit ergo illis Codd. exſcriptoribus, qui ſuum iſti fluvio nomen hoc tandem loco ſervarunt. Iam quod conſequitur ἐπέσχε τῆς πορείας, cur damnetur, nihil eſt. Indicat progrediendi impetum aliquantiſper Antigonum ſtitiſſe, ut mox cap. 24, διόπερ ἡμέρας τινὰς ἐπέσχε τῆς πορείας· & cap. 26, τῆς μὲν πορείας ἐπέσχον, τὴν δὲ στρατιὰν διέτασσον. Wess.

ibid. Ἐπέσχε τῆς πορείας καὶ) Haec gloſſematis ſpeciem habent, ideoque a nobis ſunt praeterita. Rhod.

Pag. 235. *l.* 9. Διαβὰς τὸ ζεῦγμα τοῦ Τίγριδος) Praeſtat Πασιτίγριδος. Illum intelligi res ipſa ſuadet, & Plutarchi Eumen. p. 591 D. locuples teſtimonium. Vidit id ipſum Cellarius Geogr. Vet. L. III, 19, p. 791. Wess.

Pag. 236. *l.* 3. Ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἐπιβάντων) Iuſtum hoc eſt. Ἐπιβάται, quos librariorum ſocordia progenuit, οὐδὲν πρὸς τὸν Διόνυσον, hoc quidem certe loco. Wess.

ead. l. 12. Ἐπὶ πόλεως Βαδάκης) Nuſquam hanc urbem reperire memini, neque adeo decernere tutum eſt, utra verior ſit ſcriptura. De *Eulaeo* ſecus, quod flumen, urbem Suſa atque arcem alluens, neque Straboni, Plinio, Arriano ac Ptolemaeo praeteritum, Danielis vaticinia *Ulai* c. VIII, 2, vocitant. Sitne vero idem ac *Choaſpes* Herodoti L. I, 188, doctorum virorum certamen eſt, de quo ſi quid explorati noſſe velis, ad Salmaſium in Solin. p. 494 adire conſultum erit. Wess.

Pag. 237. *l.* 6. Ἡ μὲν γὰρ ἐπὶ κολώνος) Contrahe in unam vocem ἐπικόλωνος. RHOD. Ἡ μὲν γὰρ ἐπικόλωνος) Erat, cum ἡ μὲν γὰρ ὑπὸ τὸν Κορωνὸν ab auctore veniſſe ſuſpicarer, iterque indicari, quod praeter radices Coroni montis, de quo Ptolemaeus L. VI, 1, p. 170, & Ammianus L. XXIII, 6, in intimam Mediam pertinebat: quam blandientem coniecturam nunc quidem tueri recuſo. Aptum eſt, quod Rhodomanus, probante Reg. 1. amplexus eſt, eiuſdemque commatis, cuius ἐπίκρημνος. Sit proinde inter ſingularia ſcriptoris Noſtri. WESS.

ead. l. 9. Ἡ δὲ διὰ τῶν Κοσσαίων ἐθνῶν) Reddidi genti ſuum nomen, ſcriptis addicentibus. Vid. Lib. XVII, 111. Mox οὐ ῥᾴδιον — παρελθεῖν στρατοπέδῳ aeque opportunum foret. WESS.

Pag. 238. *l. ult.* Ἐπειδὴ ποθ' ἧκον ἐπὶ τὰς δυσχωρίας) Noli diſcrepantium Codd. auctoritatem ſequi. Quae enim illi adſtruunt, aliena ſunt, atque ex praecedentibus temere repetita. WESS.

Pag. 239. *l.* 14. Καὶ τοῖς ἄλλοις κινδυνεύσας) Ferri haec poſſunt. Neque abſonum tamen cenſendum eſt καὶ τοῖς ὅλοις κινδυνεύσας ex vetuſtis membranis. Quod elegans eſt profecto, Antigonumque in periculum amittendae ſummae rei veniſſe exprimit. Ita κίνδυνος & κινδυνεύειν περὶ τῶν ὅλων ſupra L. XIII, 7, atque apud Appianum Mithridat. p. 326; tum πίπτειν τοῖς ὅλοις, σφάλλεσθαι τοῖς ὅλοις, ἡττᾶσθαι τοῖς ὅλοις, συντρίβεσθαι τοῖς ὅλοις, ab optimo quoque uſu frequenti teruntur. WESS.

Pag. 240. *l.* 10. Τῆς δὲ χώρας ταύτης ἀεὶ τετραπόδων γεμούσης) Inter alias Mediae ubertates & commoda Strabo & hanc ponit, quod ſolum eius equis alendis maxime fuerit habile, ἱππόβοτος δέ ἐστι διαφερόντως L. XI, p. 796 C. Nimirum *prata* illic *erant virentia, foetuſque equarum nobilium*, de quibus Ammianus L. XXIII, 6, ut merito Μηδίαν τὴν εὐιπποτάτην vocaverit Max. Tyrius Diſſert. XXVII, pag. 323 ed. Londin. Longe aliter cum Perſide olim comparatum erat, in qua χαλεπὸν ἦν τρέφειν ἵππον καὶ ἱππεύειν ἐν ὀρεινῇ τῇ χώρᾳ, καὶ ἰδεῖν ἵππον πάνυ σπάνιον, Xenophonte teſte Κυροπαιδ. L. I, p. 7. Mitto alia a B. Briſſonio conducta de Perſ. Regno L. III, 29. WESS.

Pag. 241. *l.* 7. Διέστησαν πρὸς ἀλλήλους) Sine gravi cauſa hinc diſcedunt librorum aliqui. Superius cap. 16 τούτων δὲ πρὸς ἀλλήλους διϊσταμένων, ſaepeque alias. WESS.

Pag. 242. *l.* 3. Ἕως τῆς καλουμένης κλίμακος κοίλη) *Climax* collis cuiuſdam nomen fuiſſe videtur, quod difficilem & ſcalarum in modum aſcenſum, κλιμακωτὴν πρόσβασιν, praeberet. Talis in Ciliciae finibus *Climax* atque in Syria, alibique terrarum apud Strabonem & Ptolemaeum memoratur. Wess.

ead. l. 9. Καὶ φύσεις ὑδάτων) Scaliger βλύσεις ὑδάτων ad libri ſui oram malebat, Rhodomanus in notar. Correct. ῥύσεις ὑδάτων· quod & ego praefero. Dixit ῥύσεις ὑδάτων ſuperioribus in libris ſemel iterumque Diodorus: confunduntur etiam ῥύσεις & φύσεις a librariorum natione, uti L. IV, 56. Iam nihil certius, Perſidem plurium rivorum & fluminum lapſu rigari. Vid. Strabon. L. XV, p. 1060. Wess.

ead. l. 11. Ἦν δὲ καὶ λείας παντοδαπῆς πλῆθος) *Praedam multiplicem* vertit interpres, quem non ſequor. Omne genus pecudes intellige, quas Peuceſtes vi non abegit, ſed ab indigenis ſibi mitti poſtulavit. Heſychius, Λεὶη, ἡ τῶν θρεμμάτων ἀγέλη. Heſiodus Theogon. v. 444:

Ἐσθλὴ δ᾽ ἐν σταθμοῖσι σὺν Ἑρμῇ ληΐδ᾽ ἀέξειν,
Βουκολίας τ᾽ ἀγέλας τε ——

ubi ſcholia: Ληΐδα δὲ τὴν τῶν τετραπόδων κτῆσιν φασί. λήϊα γὰρ τὰ τετράποδα λέγονται. Sed quid alios advoco? Diodorus de Nabathaeis L. XIX, 97, αὐτοὶ δὲ διελόμενοι τὴν λείαν, ἄλλοι κατ᾽ ἄλλους τόπους ἀπήλαυνον εἰς τὴν ἔρημον. Quo loco quid tandem liquidius? Dicit Nabathaeos pecudes ſuas fuiſſe diſpertitos, eaſque in diverſa ſolitudinis loca, ne in Demetrii poteſtatem venirent, abegiſſe. De praeda ibi nihil. Wess.

Pag. 243. *l.* 1. Ὡς δέ ποθ᾽ ἧκον εἰς Περσέπολιν τὸ βασίλειον) Confer not. in L. XVII, 72. Wess.

ead. l. 13. Καὶ τῶν ἑταίρων οἱ μετ᾽ Ἀλεξ. στρατεύσαντες) Probum hoc & elegans: contra ea vulgatum generalius. Nota eſt in Macedonum militia cohors equitum, qui ἑταῖροι ex Philippi regis inſtituto dicebantur. Eos, ut ſaepe alibi his in libris, auctor innuit. Vide H. Valeſ. ad Polyb. Excerpt. p. 358 edit. Gron. De vitii origine quid multa? Nihil tritius confuſione τῶν ἑταίρων καὶ ἑτέρων in membranis. Inſpice Io. Millii notas in S. Iacobi Epiſt. c. IV, 12, & L. Kuſteri ad Suidam voc. Τοὺς ἑταίρους τραγωδ. Wess.

Pag. 244. *l.* 2. Τοῦ δ᾽ ἐπὶ πᾶσιν ὄντος δυοῖν &c.) Legebatur ὄντος ἐντὸς δυοῖν σταδίων. Ego ſcriptis obſecutus una cum Rhodomano ἐντὸς, quippe ſuperfluum & ex priore

natum vocabulo, induxi. Mox αὐλαίαις optime Stephanus, addicentibus Reg. 1. Venet. & Vat. ſchedis. Adde Coſmam Indicopleuſten Topograph. L. V, pag. 197, qui de αὐλαίας voce non male, & lege in citatis ibi Hyperidis verbis εἱστιῶντο, ut apud Pollucem L. IV, 122. Wess.

ead. l. 7. Κεκαλυμμένας αὐλαίαις &c.) Invenio in ſcriptis exemplaribus αὐχέαις, item αὐχαίαις· in editione typographica ſuperioris temporis αὐχμαίαις. Ego ex αὐχαίαις feci αὐλαίαις, parva mutatione (ni fallor) loco huic adiumentum afferens. Ut autem hic κεκαλυμμένας αὐλαίαις habes, ſic apud Plutarchum in Artaxerxe (p. 1026 B.) ἐκάλυψεν αὐλαίᾳ. Sed & copulata αὐλαῖαι ac περιστρώματα reperiuntur & alios apud ſcriptores, aut certe αὐλαῖα καὶ περιστρώματα. Steph.

ead. l. 10. Ὥστε μηδένα μὲν παρενοχλεῖσθαι τῶν ἑστιωμένων) Sic malui ex ſcriptis Codd. Commodius enim. Meminerunt, ſed obiter, ſplendidi huius convivii Plut. Eumen. p. 591, & Polyaenus Strateg. L. IV, 8, 3. Wess.

Pag. 245. *l.* 13. Ἔστι δὲ προσάγων) Rectius προάγων. Rhod.

ead. l. 14. Ἡ δ' ἐπιστολὴ Συρίοις γεγραμμένη γράμμασιν) Polyaenus, quem haec Diodori aemulatum ſuſpiceris, eadem dicto loco. Σύρια γράμματα non alia fuiſſe videntur ac Herodoti L. IV, 87, Ἀσσύρια, de quibus ſupra ad L. II, 13. Wess.

Pag. 246. *l.* 9. Παρήγαγεν εἰς κρίσιν Σιβύρτιον) Inſtauravi praefecti huius nomen, ſaepe amanuenſium culpa pravum. Vid. ſuperius cap. 14. Wess.

Pag. 247. *l.* 9. Λαβὼν &c. τοὺς πρότερον ὑπόπτους ὄντας & ſeqq.) Commentum, cuius & Plut. Eum. pag. 591 D. commeminit, prudens & uſus in re militari magni. Romanos vide, quorum milites donativi partem dimidiam apud ſigna deponebant, ut minus de deferendo cogitarent, ſed fortius dimicarent, & more humani ingenii illorum maximam curam agerent, in quibus fortunam ſuam verti norant, Vegetius de Re Mil. L. II, 20. Wess.

Pag. 248. *l.* 4. Πρὸς εὔνοιαν προεκαλέσατο) Non dubium eſt, quin hoc praeſtet. Προκληθεὶς εἰς μέθην, προκαλέσασθαι εἰς ἔλεον, & προκληθεὶς πρὸς συμμαχίαν, quae ſuis locis recurrunt, προκαλούμενος εἰς φιλίας Dion. Chryſoſt. Or. xxxi, p. 322 C. id iubent. Wess.

ead. l. 14. Ἐπηκολούθει τοῖς οὐραγοῦσιν) Vicinia vocum

ΘΗΡΑΓΟΥΣΙΝ & ΟΥΡΑΓΟΥΣΙΝ haec verba miſere foedaverat. Eumenes inter belluas & earum ductores, ut tumultu liber attenuatum valetudine corpus reficeret, verſari inſtituit? Nihil abſurdius. Quin ipſe elephantorum barritus hominem enecaſſet. Multo iuſtius eſt, quod amplexus ſum. Audi Plut. Eumen. p. 591 F. *ἐτύγχανεν ὁ Εὐμένης ἐκ νόσου τινὸς ἐπισφαλοῦς ἐν φορείῳ κομιζόμενος ἔξω τοῦ στρατεύματος ἐν ἡσυχίᾳ διὰ τὰς ἀγρυπνίας* , *Eumenes ex ancipiti morbo extra agmen quiete in lectica ob vigilias ferebatur.* Ecquid apertius? WESS.

Pag. 249. *l. ult.* Τοὺς δὲ *στρατεύεσθαι* &c. *διανέμειν*) Quae praecedunt, *διανεμεῖν* ſibi iungi poſtulant. WESS.

Pag. 250. *l.* 4. *Καὶ λόγον εἶπε τῶν παραδεδομένων καὶ παλαιῶν*) Laudo interpretis *fabulam*, quam ſaepe *λόγος* innuit, Io. Alb. Fabricio Bibl. Graec. L. II, 9, 6, docente. Vulgatum vero cur innovaverim, ut patefaciam, opus non eſt. Amplectentur ultro, quibus hae deliciae ſapiunt. Ceterum veterem hanc fabellam deſcripſit Aphthonius Fab. 7, interterque Aeſopicas ex Palatino Codice p. 268 ſſ. Nic. Neveletus, ſed paullo diverſam, publicavit. WESS.

Pag. 251. *l.* 7. Παρήγγειλε — *ἀναζευγνύειν*) Poſſes ex Reg. 1. *ἀναζεύξειν*. Nec neceſſe tamen. In mandatis & minis ſaepe alterum potius eſt. Callimachus H. in Dian. v. 251:

——— *ἀλαπαζέμεν ἠπείλησε*
Λύγδαμις ὑβριστής· ———

ubi Stephanus *ἀλεπαξέμεν*, citra cauſam. Vide, quae ſtatim ſequuntur. WESS.

ead. l. 9. Ἀληθῶς *ὑπέβαλε — — εἰς τὴν Γαβηνὴν*) Legendum *Γαβιηνήν*. Ita enim Strabo nominat L. XVI, (p. 1080 B.) ubi Elymaeorum provinciam facit Gabianam. Perſiae igitur particula eſt. Pro *ὑπέβαλε* legatur etiam *ὑπέλαβε*. RHOD. Ἀληθῶς *ὑπέλαβε* —— *εἰς τὴν Γαβιηνὴν*) Aſſentior viro doctiſſimo, atque utrumque muto. Prorſus enim ineptum hoc quidem loco *ὑπέβαλε* erat. *Γαβιηνὴν* hanc provinciam & Polyaenus vocat Strateg. L. IV, 6, 13. Ὅλην *τὴν Γαβηνῶν* Plut. Eum. p. 592 C. pro *Γαβιηνῶν*. WESS.

Pag. 252. *l.* 7. Τῆς *μὲν πορείας ἀπέσχετο*) Hoc equidem non damno: ſolet tamen auctor *τῆς πορείας ἐπέσχε* magis adamare, veluti poſt pauca *τῆς μὲν πορείας ἐπέσχον*, *τὴν δὲ στρατιὰν διέτασσον* &c. WESS.

Pag. 253. *l.* 6. Ἤλαυνεν *ἀπὸ ῥυτῆρος*) Dionyſius Rom. Ant. L. XI, p. 720, Οὐεργίνιος *δὲ* -- *ἀπὸ ῥυτῆρος ἐλαύνων*

τὸν ἵππον, ἀφικνεῖται. Sophocles Oedip. Colon. v. 893:

——— πάντ' ἀναγκάσει λεὼν
Ἄνιππον, ἱππότην τε θυμάτων ἄπο
Σπεύδειν ἀπαὶ ῥυτῆρος. ———

Quod genus, equos effuſis habenis incitatos exprimens, ſaepe fefellit interpretes, ut in Obſervat. libris oſtendi. WESS.

ead. l. 16. Ὅτι τὰς ἐλπίδας ἐν αὐτοῖς ἀντέχουσι τῆς νίκης) Sic libri omnes. Haud paullo ea in dictione ſimplex eſt verbum familiarius. Appian. L. IV Belli Civil. p. 1057, καὶ ἐν μόναις ταῖς χερσὶ τὴν ἐλπίδα ἔχουσι· tum ibid. p. 1060, οὐκ ἐν τῷ μάχεσθαι τὰς ἐλπίδας ἔχουσι. Quin ipſe Diodorus L. XX, 7, ἐν μόνῳ τῷ νικᾷν ἔξουσι τὰς ἐλπίδας τῆς σωτηρίας. WESS.

Pag. 254. *l.* 8. Ἱππεῖς δ' ὀκτακισχιλίους) Μυρίους καὶ τριακοσίους in aciei deſcriptione cap. 29 enumerat. Aut haec ergo boni coloris non ſunt, aut ibi numeros mendae maculaverunt. WESS.

ead. l. 14. Ἔχοντα τὸ περὶ αὐτὸν ἄγημα τῶν ἱππέων) Interpres ἄγημα *turmam* & *agmen* vertit. Mallem Livii & Curtii exemplo Graecam vocem retinuiſſet: nam Latina illa non ſatisfaciunt. Notat in Macedonum militia plerumque ſelectorum equitum alam, ſed numeri non ſemper eiuſdem, ut hoc ex Diodori loco & pluribus aliorum, ab Hugone de Equeſt. Milit. L. III, 5, & Freinshemio Curtiani Indicis voc. *Agema* in unum conductis, liquet abunde. WESS.

Pag. 255. *l.* 1. Τῆς ὑπερωρείας) Scribe ὑπωρείας. Mox ὧν ἡγεῖ mutilatum eſt ex ἡγεῖτο. RHOD.

ead. l. 5. Ἐξ Ἀραχωτῶν ἱππεῖς ἑξακοσίους) Nihil intereſt, hoc ſerves, an Ἀραχωσίας ex cap. 14 recipias. Id mirum, Sibyrtio hic equites DC contribui, dum illic centum dumtaxat & ſedecim adduxiſſe feratur. Similem aliorum in ducum equitibus diſcordiam, ſi animum intendas, reperies: unde non iniuſta ſuſpicio de numerorum notis, ut ſaepe, corruptis. WESS.

ead. l. 10. Ἐλέφαντας μὲν ἐν ἐπικαμπίῳ) Τάξει videlicet, de qua L. XVII, 57. Scripſi paullo ante ex Reg. 1. τούτοις ἴσοι, quoniam ita Diodorus aſſuevit: ceteroqui inſolitum non eſſe prorſus, ut patrio caſui ἴσος iungatur, norunt eruditi. WESS.

ead. l. 13. Ὀχυρωσάμενος τὸ λαιὸν κέρας) Defendi nullo poteſt modo δεξιὸν κέρας, quod editos omnes occupavit. Verſatur in ſiniſtri cornu deſcribenda acie, qua brevi poſt

abſoluta orationem ad dextrum tandem cornu convertit. Optime ergo *τὸ λαιὸν* Reg. 2. Wess.

ibid. *Συνῆψεν αὐτῶν*) Lege *αὐτῷ*. Rhod.

Pag. 256. *l.* 7. *Ἀφηγουμένου τούτων* —— *Ἀντιγένους καὶ Τευτάμου*) Detracta una litera his priſtina rediit ſanitas. Supra c. 24, *προῆγε μετὰ τῆς δυνάμεως, ἀφηγουμένου Πευκέστου καὶ Ἀντιγένους*. Wess.

Pag. 257. *l.* 1. *Τὸ Εὐμένους ἄγημα, τοὺς ἴσους*) Totidem alae Eumenis, quam *agema* vocant, equites tribuit Plutarchus in eius vita p. 586 E. Wess.

ead. *l.* 10. *Πεζοὶ μὲν τρισμύριοι πεντακισχίλιοι*) Nunquam tot pedites ex illis, quae ſupra prodidit, conficies. Equitum quidem ratio conſtat, ſed additae in ſummam non ſunt alae duae, ad quinquagenos profundae. Praeterea elephantos CXXV annumeravit. Scribendum ergo *ἐλέφαντες δὲ ἑκατὸν εἴκοσι καὶ πέντε*, modo ſuperiora a mendis ſint libera. Wess.

Pag. 258. *l.* 5. *Ὧ μάλιστα ἐπίστευεν*) *Ἐπίστευον* corrigit Rhodomanus, qui audiendus erit, niſi ſi ad Eumenem referatur. Wess.

ead. *l.* 6. *Καὶ Ἀρμενίας ἀφιπποτοξότας*) Video, quid obmoturi ſint, qui *ἐφιπποτοξότας* probabunt. Sed hinc non diſcedo. Vid. not. in L. I, 8. At unde *ἐκ Παρουλίας ἀφιπποτοξόται* membranarum quarundam veniſſe putabimus? Ecquae hoc nomine per vaſtum orientis tractum regio natiove? Nulla, nulla, inquam. Sola amanuenſium inconſiderantia vitioſum id propagavit. Scriptum erat ΕΚ ΠΑΡΘΥΑΙΑΣ, e quo ipſi, obliteratis fortaſſe vetuſtate & ſitu duarum literarum tranſverſis virgulis, mirificum extuderunt ΠΑΡΟΥΛΙΑΣ vocabulum. Ego vero haud ſcio, an rectiſſimum *ἐκ Παρθυαίας* ſit? Notiſſimi ſunt Parthorum equites & ſagittarii. Ovidius Triſt. L. II, 225:

Nunc petit Armenius pacem: nunc porrigit arcus
Parthus eques. ————

Clarius Appianus de Caſſio L. III Belli Civ. p. 1001, *καὶ αὐτῷ τινες καὶ* ΠΑΡΘΥΑΙΩΝ ΙΠΠΟΤΟΞΟΤΑΙ *συνεμάχουν*. Iterum pag. 1003, *καὶ τοὺς* ΠΑΡΘΥΑΙΩΝ ΙΠΠΟΤΟΞΟΤΑΣ *ἀπέπεμπε τιμήσας*. Mitto addere, Parthos ſagittis atque arcu multo nobiliores eſſe Armeniis. Vide tamen & Aelian. Tactic. cap. 45. Wess.

ead. *l.* 14. *Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούς τε ἀνθίππους ὀνομαζομένους*) Niſi erro, atque huius opinionis fruſtra ſum, dederat auctor *τούς τε* ΑΜΦΙΠΠΟΥΣ, quod peccato, illius, de quo proxi-

me, non diſſimili in ΑΝΘΙΠΠΟΥΣ boni iſti viri commutaverunt. Qui enim quaeſo ἄνθιπποι; *Equites contrarii*, interpres ait. Atqui omnes, qui hoſti obiiciuntur, *equites contrarii.* Ἄμφιπποι deſultores ſunt, veteri militia nobilitati. Aelianus Tactic. c. 37: τάττεται δὲ τοιοῦτον σχῆμα μάλιστα πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἴστρον βαρβάρους, οὓς καὶ ΑΜΦΙΠΠΟΥΣ ἔλεγον, ὡς εἰθισμένους μεταβαίνειν ἀπὸ ἄλλων ἵππων εἰς ἄλλους· ubi plura Sixtus Arcerius. Neſcio autem, an mox deleri debeat copula. Ita quidem certe iidem deſcriberentur a Diodoro atque Aeliano Thraces, qui cap. 27, Θρᾷκες ἐκ τῶν ἄνω κατοικιῶν, i. e. in Iſtrum & Scythiam uſque porrecti. WESS.

Pag. 259. *l.* 11. Παρὰ δὲ τῶν συμμάχων πεντακόσιοι) Interpres aliud agens, *& a ſociis miſſi totidem.* Ego correxi culpam, a N. Blancardo ad Arrian. ſui L. III, pag. 183, levi brachio perſtrictam. WESS.

Pag. 260. *l.* 1. Συναγωνιζομένων — Ταραντίνων ἑκατὸν) Meminit eorundem paullo ante, eſtque Tarentinorum equitum non obſcurum inter auxilia nomen. Livius L. XXXV, 28: *Dein Cretenſes auxiliares, &, quos Tarentinos vocabant, equites, binos ſecum trahentes equos, ad prima ſigna miſit.* Ceterum paullo ante τὸ τάγμα δὲ τοῦτο affectum mihi videtur. Scripſeris πρόταγμα δὲ τούτων, *ante vero horum ordinem*, ſive *horum anteſignani* &c. Ita plane c. 27, πρόταγμα δὲ τούτων ἴλας δύο ξυστοφόρων· tum c. 28, καὶ τούτων πρόταγμα, τῶν Εὐμένους παίδων ἴλας δύο &c. WESS.

ead. l. 9. Τὸ μὲν γὰρ δεξιὸν κέρας — προεβάλετο &c.) Vereor ut ſcriptoris mentem aſſecutus ſit interpres. Προβαλέσθαι eſt *obiicere*, ὑποστείλασθαι *ſubducere.* Statuit Antigonus dextro cornu, cui fidebat maxime, hoſtem aggredi, ſiniſtrum paullo longius retrahere, ut hoc cedendo dimicaret, illo hoſtem propius urgeret. WESS.

Pag. 261. *l.* 13. Ἐξαγαγὼν δὲ ἐπὶ κέρας τὴν ὀλίγην τάξιν) Quae tandem τάξις ὀλίγη iſta? *Expeditine equites*, quos ſiniſtro ex cornu arceſſivit Eumenes? Atqui non eos tantum, ſed ſuos omnes in hoſtem duxit. Fuit fortaſſe τὴν ὅλην τάξιν, qua in cornu exporrecta in hoſtilem aciem ingruere coepit. Ἐξάγειν ἐπὶ κέρας & ἄγειν ἐπὶ κέρας in Graecorum acie id exprimunt. Aelian. Tact. c. 29: ὀρθία δὲ (φάλαγξ) ὅταν ἐπὶ κέρας πορεύεται, πολλαπλάσιον ἔχουσα τὸ βάθος τοῦ μήκους. Clarius paullo Max. Tyrius Diſſ. XII, pag. 131 ed. Lond. νήχονται ἐπὶ μιᾶς τεταγμέναι (cervae) ἀλλήλαις ἐπο-

μέναι, ὥσπερ στρατόπεδον ἐπὶ κέρως βαδίζον. Sic enim optime correxit Io. Daviſius, ſed cui latuiſſe videtur nota Arcerii in Aeliani eum locum. Adde L. Kuſterum ad Suidae *Ἐπικαίρως παραπλέοντας.* Wess.

Pag. 262. *l.* 6. *Ταῖς μὲν ἡλικίαις ἤδη προβεβήκεισαν*) Augmenti defectus morari neminem debet. Deeſſe ſaepe, oſtenſum alias fuit. *Προβεβηκότας ταῖς ἡλικίαις* dixit & L. XII, 18, XIII, 89; *τοὺς προεληλυθότας ἤδη ταῖς ἡλικίαις* Xenophon Hellen. VI, p. 453. Aliter S. Lucas Ev. I, 18, *καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς.* Quod Hebraeorum morem ſonat clariſſime. Dixeris eorum ſermone, *viſchtî skenâh bâah bejamîm*, & verba convenient optime. Wess.

ead. l. 11. *Τό, τε εὐώνυμον κέρας — πεφευγότας*) Nihil frequentius hac eſſe enallage, ſaepe monitum eſt. S. Lucas Evang. c. XIX, 37, *ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος — χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεόν.* Wess.

Pag. 263. *l. ult.* *Περὶ λύχνων ἀφὰς*) Iterum cap. 43, *καταντησάντων δὲ καὶ τῶν περὶ τὸν Εὐμένη περὶ λύχνων ἀφάς.* Suidas, *Ἀφὰς λύχνων Ἡρόδοτος λέγει·* cuius locum L. Kuſterus indicavit. Interpres bene. Cenſorinum audi de Nat. Die cap. 23: *Poſt id ſequitur tempus, quod dicimus* LUMINIBUS ACCENSIS, *antiqui* PRIMA FACE *dicebant.* Wess.

Pag. 264. *l.* 6. *Ὡς ἂν τέτταρσι πλέθροις*) Fuiſſe videtur *ὡς ἂν ἐν τέτταρσι* &c. Wess.

ead. l. 7. *Τῶν ἱππέων ὁ φρυαγμὸς*) Putes *ἵππων* praeſtare, nec praeſtat tamen. Vid. L. XIX, 49. Wess.

Pag. 265. *l.* 2. *Οὔτε γὰρ τοῖς στρατιώταις δυνατὸν ἦν* &c.) *Namque illa phalanx Alexandri magni, quae Aſiam peragrarat, deviceratque Perſas, inveterata cum gloria tum etiam licentia, non parere ſe ducibus, ſed imperare poſtulabat,* ſic eleganter de Macedonibus his Corn. Nepos Eumen. c. 8. Wess.

ead. l. 9. *Προτιμότερον ἐν ταῖς μάχαις εἶναι τὸ τῶν* &c.) Si qui *προτερεῖν*, a Diodoro ſaepiſſime uſurpatum, maluerint, illis equidem non pugnabo. Fuiſſe vero certiſſimum reportatae victoriae inter Graecos argumentum, ius & poteſtatem habere in eorum corpora, quos acies confecerat, res eſt teſtata. Erat imperatori *αἴτησις τῶν νεκρῶν ἀσχήμων καὶ περιέχουσα ἥττης ὁμολόγησιν,* Noſter propterea ait L. XVII, 68. De Archidamo Iuſtinus L. VI, 6: *qui cum caedi ſuos iam & victos videret, per praeconem corpora interfectorum ad ſepulturam poſcit. Hoc eſt enim ſignum apud Graecos victoriae traditae.* Quorum quidem & Plut. in Nicia pag. 527 A. ver-

ba anteſtatus etiam fuit Io. Kirchman. in Append. de Funer. c. 4. WESS.

Pag. 266. *l.* 7. Καὶ παρακατασχὼν τὸν -- κήρυκα &c.) Cauſam habebat, ne hoſtes noſſe, quot ſuorum ſuperiore proelio ceciderant, poſſent. Polyaenus Lib. IV, 6, 10: Ἀντίγονος πλείονας ὄντας τοὺς οἰκείους νεκροὺς λαθεῖν βουλόμενος, ἐπὶ τοσοῦτον κατέσχε τὸν κήρυκα (ab Eumene miſſum) ἐφ' ὅσον αὐτῶν πάντων τὰ σώματα ἔκαυσεν. WESS.

ead. l. 15. Διήνυσε γὰρ ἕως Γαμάργων τῆς Μηδίας) Inferius cap. 37, ἐν Γαδαμάλοις, ſive Γαδάρλοις, variant enim libri, τῆς Μηδίας. Idem Mediae tractus eſt, quidquid ad Polyaenum Lib. IV, 6, 11, ubi ἐν Γαδαμάρτοις τῆς Μηδίας, obloquatur Maaſvicus. Regionis verum nomen nondum reperi. WESS.

Pag. 267. *l.* 14. Ὄντος δὲ παλαιοῦ νόμου παρὰ τοῖς Ἰνδοῖς) Apud Cathaios ſupra L. XVII, 91. Conſentit egregie Strabo L. XV, p. 1024 B. ſed paucis defungens, & longe ab elegantiſſima hac Diodori ἐκφράσει remotus. WESS.

Pag. 269. *l.* 3. Καὶ τῶν ἄλλων νομίμων εἴργεσθαι) Explicat Plato L. IX de LL. p. 871: πρῶτον μὲν τῶν νομίμων εἰργέσθω, μήτε ἱερὰ, μήτε ἀγορὰν, μήτε λιμένας, μήτε ἄλλον κοινὸν ξύλλογον μηδένα μιαίνων. Sed latius adhuc porrigitur, copioſiſſime docente Deſ. Heraldo Animadv. in ius Att. & Rom. L. VII, 23. WESS.

ead. l. 9. Ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀλλήλας ἁμιλλᾶσθαι) Non praeteriit hanc in Indis feminarum, ut una cum maritis conflagrarent, contentionem Plutarchus T. II, p. 499 C. Venuſte Propertius L. III Eleg. XI, 15:

Felix Eois lex funeris una maritis,
Quos Aurora ſuis rubra colorat equis.
Namque ubi mortifero iacta eſt fax ultima lecto,
Uxorum poſitis ſtat pia turba comis:
Et certamen habent leti, quae viva ſequatur
Coniugium: pudor eſt, non licuiſſe mori.
Gaudent victrices & flammae pectora praebent,
Imponuntque ſuis ora peruſta viris.

Sic bene vulgatum *Ardent victrices* mutavit H. Stephanus Schediaſm. L. V, 10, probante Io. Broukhuſio, quem, & Paſſeratii Commentarium, vide. WESS.

Pag. 270. *l.* 11. Ἡ δὲ ἐπὶ τῇ νίκῃ περιχαρὴς ἀπῄει &c.) Valerius Maxim. L. II, 6, 14 extr. poſtquam de contendentibus Indorum uxoribus dixiſſet, opportune, *Victrix*, addit,

gaudio exſultans, deductaque a neceſſariis laetum praeferentibus vultum, coniugis ſe flammis ſuperiacit, & cum eo tanquam feliciſſima crematur: ſuperatae cum triſtitia & moerore in vita remanent. Sed hauſit ille ex Ciceronis fontibus Tuſcul. Diſput. L. V, 27, ubi Camerarius & Daviſius plures excitaverunt. Id addo, variis ad hanc diem Indiae in locis veterem morem durare, beataſque eas praedicari feminas atque in coelum ferri, quae in mariti rogum uſtulandae inſiliunt. Teſtes, qui rem oculis uſurparunt, plurimi ſunt. Unum adi Ludov. Romanum Navigat. L. VI, 9, culte funerandi hunc ritum perſequentem. WESS.

Pag. 271. *l.* 5. Χρυσῶν ἀστερισμῶν — λίθοις διειλημμένος) Ordo verborum διειλημμένων poſtulat. Addita enim ſtellulis illa lapillorum lumina erant, ut auro mutuum praeſtarent lenocinium. Quin equidem haud ſcio, an ἀστερίσκων ſcripſerit auctor? Ἀστερισμὸς certe & καταστερισμὸς, quo titulo Eratoſthenis inſignis libellus eſt, aliud indicat. WESS.

ead. l. 13. Τὴν πυρὰν τρὶς περιῆλθεν) Sollemnis tali in decurſione numerus ternarius. Homerus Iliad. Ψ, 13:

Οἱ δὲ τρὶς περὶ νεκρὸν ἐΰτριχας ἤλασαν ἵππους
Μυρόμενοι. ———

Virgilius Aen. XI, 188:

Ter circum accenſos cincti fulgentibus armis
Decurrere rogos: ter moeſtum funeris ignem
Luſtravere in equis. ———

Plura ſi cordi fuerint, Kirchmannum de Funer. L. III, 3, & quos ad Statium advocavit Theb. VI, 214, Gaſp. Barthius, conſule. WESS.

Pag. 272. *l.* 3. Ἐκ τῶν Παραιτάκων εἰς τὴν Γαβινηνὴν) Cur Γαβινηνὴν receperim, dictum ſuperius fuit. De proelio in Paraetacis Corn. Nepos Eum. c. 8: *Hic in Paraetacis cum Antigono conflixit, non acie inſtructa, ſed in itinere: eumque male acceptum in Mediam hiematum coëgit redire.* Sic enim optime viri doctiſſimi Ob. Giſanius & D. Lambinus pravum *hic in par aetatis* conſtituerunt ex hoc Diodori loco. Id vero parum congruet, quod de *acie non inſtructa* addit Nepos, ſi preſſius urgeas. Inſtruxit enim eam Eumenes accuratiſſime, ſicuti cap. 27 & 28 liquido tradunt. Salva res erit, ſi Eumenem caſtris non factis & acie ante ea in campo, ubi commodum erat, ſtructa, ſed in itinere conflixiſſe putes. Lambinum vide de Paraetacis plura adſpergentem. WESS.

ead. l. 15. Τὰ περὶ τἀδελφοῦ καὶ τὸν Ἰόλλου τάφον &c.)

Ita lege, ut & habet unus Codex, non Ἰόλλου τἀδελφοῦ, ex pagina 676. (L. XIX, 11.) STEPH. Verba ſunt, ἀνεῖλε μὲν τὸν Νικάνορα τὸν ἀδελφὸν τοῦ Κασσάνδρου, κατέστρεψε δὲ τὸν Ἰόλλου τάφον. Bonum ergo factum, quod ex optimae fidei membranis H. Stephanus admiſit. WESS.

Pag. 273. *l.* 11. Ἀκούων δὲ — προσκαθῆσθαι Πολυσπέρχοντα) Malo προκαθῆσθαι. Aliud προσκαθῆσθαι, in obſidionibus tritum, & cum priore permiſceri a librariis ſolitum. Adi Sylburgium ad Pauſan. L. IV, 21. Mox Κάλλαν non ſollicito, tametſi Κάλαν in Macedonibus multi probent. Auctor a more ſuo non deflectit. WESS.

Pag. 274. *l.* 2. Ἀριστόνουν μὲν ἀπέδειξε στρατηγὸν) Domo Pellaeus & Piſaei F. Ariſtonous erat, inter ſeptem olim corporis Alexandri cuſtodes, & propterea in ſumma dignatione & gratia, ut ab Arriano L. VI, 28, & infra cap. 50 indicatur. WESS.

ead. l. 7. Πρὸς δὲ τούτοις Δηϊδάμειάν τε τὴν Αἰακίδου) Iuſtinus de Olympiade L. XIV, 6: *Itaque audito Caſſandri adventu, cum nuru Rhoxane & nepote Hercule in Pydnam urbem concedit. Proficiſcenti* DEIDAMIA, *Aeacidae regis filia, & Theſſalonice privigna, & ipſa clara Philippi patris nomine, multaeque aliae principum matronae, ſpecioſus magis quam utilis grex, comites fuere.* Quae, ſi *nepotem Herculem* excipias, eum enim Alexandrum appellare debuerat, hinc ſumta putes. De Deidamia Aeacidae bene ad eum locum Berneccerus. WESS.

Pag. 275. *l.* 9. Τὴν μὲν πόλιν περιεχαράκωσεν) Vide not. in L. XIII, 49. WESS.

ead. l. 16. Στρατηγὸν ἐξέπεμψεν Ἀταῤῥίαν) Habet de Atarrhia quaedam Freinshem. ad Curtii Lib. V, 2, 5, nec certae tamen fidei. WESS.

Pag. 276. *l.* 14. Ὅπερ οὐδέποτε γενέσθαι συνέβη) Oblitus eorum videtur, quae de Alceta, Aeacidae huius avo, prodidit L. XV, 13. Ceterum Aeacidae calamitatem attingunt Plut. principio vitae Pyrrhi & Pauſan. Lib. I, 11, pag. 27. WESS.

Pag. 277. *l.* 4. Ἐπιμελητὴν ἅμα καὶ στρατηγὸν Λυκίσκον) Confer huius libri c. 88, & perſpicies, Lyciſcum Aeacidae in Epiro ſucceſſorem Alcetam bello vehementi paene oppreſſiſſe. WESS.

ead. l. ult. Ἐν Γαδαμάλοις) Adi ad not. c. 32 huius libri. WESS.

Pag. 278. *l.* 3. Ἐτύγχανον — τὴν χειμασίαν — ὥστ'

ἐνίους &c.) Nihil hinc demuto. Plut. Eum. p. 592 C. hiberna tanto ſpatio fuiſſe diſſepta refert, ut, qui in primis erant, mille ferme ſtadia a poſtremis abeſſent. Quae nulla aut levis eſt diſcrepantia. WESS.

ead. l. 14. Παρασκευάσασθαι δέχ' ἡμερῶν ἄπυρα σιτία) Perperam in his membranae aliquid innovant. Polyaen. L. IV, 6, 11, *προσέταξε δὴ ῥάψασθαι μυρίους ἀσκοὺς, καὶ πλῆσαι τούτους ὕδατος, καὶ σιτία δέκα ἡμερῶν πέμψαντας* (immo *πέψαντας* cum Caſaubono) *ἔχειν*. Latina Nepotis Eum. c. 8 ferme eadem ſunt: *Ad hanc rem conficiendam imperavit* (Antigonus) *quam plurimos utres atque etiam culleos comparari: poſt haec pabulum; praeterea cibaria cocta decem dierum.* Uterque probe, in *coctis* tamen *cibariis*, ut puto, diſcrepantes. Erat eorum uſus in expedito itinere, cum feſtinato opus erat, non infrequens. Noſter Lib. XIX, 96, *καὶ τούτοις μὲν παρήγγειλε φέρειν ἄπυρα σιτία πλειόνων ἡμερῶν.* Plut. de Athen. Glor. p. 349 A. *οἱ μὲν στρατηγοὶ πολλάκις παραγγείλαντες ἄπυρα σιτία κομίζειν.* At eadem fuiſſe ac *cocta*, non dixerim, tametſi non ſim ignarus decreti, quod Nepotis verbis appoſuit Ian. Gebhardus. Vocant Graeci *τροφὴν ἄπυρον*, quidquid, ut edatur, ignis opera non habet opus. Suidas in Ἄπυρα σῖτα bene, Ἄπυρος τροφὴ, ἡ δι' ὀπώρας καὶ λαχάνων. Quo victu ſeſe Sertorius oblectabat, *δίαιταν ἄπυρον* probans apud Plut. Sertor. p. 574 B. & M. Cato, *ἀρίστῳ ἀπύρῳ*, eodem auctore, contentus. Quin & Scipio, exercitus ad Numantiam corruptiorem diſciplinam corrigens, militibus iniunxit *ἀριστᾷν ὀρθοὺς ἄπυρον ὄψον, δειπνοῦντας δὲ προσφέρεσθαι καὶ κρέας ὀπτὸν ἢ ἑφθὸν*, in Polyaeni L. VIII, 16, 2. Qui quidem victus cum nihil praeferat inſoliti, mira mihi ſemper accidit M. Meibomii confidentia, Diogenem Laërtium nullo iure ſollicitantis. Scripſit ille, Pythagoreos parabili cibo fuiſſe uſos, *ἄπυρα προσφερομένους*, L. VIII, 13, & Zenonem *ἀπύρῳ τροφῇ χρώμενον* L. VII, 26. Homo meus *τροφὴν ἄπυρον* de cibariis non coctis neminem uſurpaſſe ait: non certe Hippocratem, nec quemquam artis Apollineae myſtam: legendum eſſe *ὄσπρια* priore loco, & poſteriore *ὀσπρίων τροφῇ*. Cogitaſſet producta exempla, ſaltem Suidam in conſilium miſiſſet, *ἄπυρον τροφὴν* ex Diogene citantem, & meritam temeritatis notam vitaſſet. Iam cum *ἄπυρα* omnia *frigida* ſint, & *ᾠὰ ἐκ πυρὸς ἄπυρα ova non cocta* apud Aretaeum Morb. Acut. L. I, 10, non iniuria conficias, *ἄπυρα σιτία* cibos eos indicare, quos

citra ignis operam ſumebant. Mecum ſentit H. Stephanus ad Plut. Sertor. p. 574, quem vide & Cl. Salmaſium ad Capitol. in Gordian. c. 21, nimium eo quidem loco, ut alias dicetur. WESS.

Pag. 279. *l.* 10. Ἔκαον πῦρ μεθ' ἡμέραν τε καὶ νύκτωρ) Polyaenus de iiſdem L. IV, 6, 11: ὀλίγοι δ' αὐτῶν παγετώδους νυκτὸς γενομένης πῦρ ἀνέκαυσαν &c. WESS.

ead. l. 13. Δρομάδας καμήλους· διατείνει γὰρ &c.) Plut. Eum. p. 592 D. ἱππαστρίας καμήλους vocat, de quarum in curſu celeritate ſupra auctor Lib. II, 54, & copioſiſſime S. Bochartus Hierozoic. P. I, lib. II, 4. Ego vero celare hic ſuſpicionem non poſſum, quae Baſilii M. Homil. in Divit. legenti ſuborta fuit. Deſcribit praeſulum doctiſſimus luxum & opes ditiorum, interque alia p. 53 Tom. II, ἀγέλαι, inquit, καμήλων, τῶν μὲν ἀχθοφόρων, τῶν δὲ νομάδων. Puto fuiſſe δρομάδων, quarum opportunior illic utique mentio erit. WESS.

Pag. 280. *l.* 6. Μένειν ἐπὶ τῶν ὅρων) Legebatur ἐπὶ τῶν ὀρῶν, quod L. Rhodomanus corrigi iuſſit: qui ſi Baſil. ἔκδοσιν inſpexiſſet, pro vero id potuiſſet putare. WESS.

Pag. 281. *l.* 1. Καὶ πρὸς τὴν ἀποθεώρησιν πανταχόθεν εὐφυῆ) Solum hoc iuſtum & probum eſt. Quae addebantur, ex amanuenſium progenita ſunt nimia diligentia. Plut. Eum. p. 592 E. καὶ τόπον ἐξ ἀπόπτου καταφανῆ τοῖς ὁδεύουσιν τὴν ἔρημον (Eumenes) περιβαλλόμενος, καὶ διαμετρήσας, ἐκέλευε πυρὰ πολλὰ καίειν ἐν διαστήμασιν, ὥσπερ οἱ στρατοπεδεύοντες. Adiunge etiam Nepotem Eum. c. 9. WESS.

Pag. 283. *l.* 6. Λογχοφόρους μὲν Μήδους) Male poſtremam vocem ſchedae quaedam omittunt. Vid. ſupr. c. 29, & Plut. Eum. p. 594 D. WESS.

ead. l. 10. Τῶν πολεμίων παρελεῖσθαι) Suſtuli hinc, &, quorſum oportebat, amandavi praepoſitionem κατὰ, importunam admodum & nulli hic quidem rei. Rectum quoque eſt παρελεῖσθαι, quo de H. Stephanus ad Lib. XVIII, 62. Utriuſque opinionis auctores habeo membranas Reg. 1. WESS.

ead. l. ult. Ἐν μέσῳ μὲν ἀπειληφότες τὰ σκευοφόρα) Non erat profecto, ut de his quidquam mutaretur. Uſitatiſſima res tali in agmine erat. Solo utar Polyaeno Lib. III, 10, 7: ἔταξε (Timotheus) τὸ στρατόπεδον εἰς ἑτερόμηκες πλινθίον, τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τὴν ἵππον εἰς τὸ μέσον λαβών. De πλινθίῳ Aelianus Tactic. cap. 41. WESS.

Pag. 285. *l.* 1. Παρ' ὅλην τὴν δύναμιν· τοὺς δ' ἐλέφ.) Παρ' ὅλην τὴν δύναμιν (hic erado punctum) τοὺς ἐλέφαντας πληρώσας pro πληρώσαντες. Rhod. Παρ' ὅλην τὴν δύναμιν τοὺς ἐλέφ. &c.) Nemo dubitare poteſt, quin ita ſcripſerit, ut conſtituta a Rhodomano verba ſunt, Diodorus. Cur ergo id recipere abnuerem? Παρέταξε non mutavi, etſi verius multo ſit προέταξε. Sic cap. 28, παρὰ δὲ τὴν ὅλην τοῦ κέρατος τάξιν ΠΡΟΕΤΑΞΕΝ ἐλέφαντας τεσσαράκοντα. Wess.

ead. l. 12. Συνῆν δ' αὐτοῖς καὶ Μιθριδάτης) Conſentit egregie Polybius, de huius Mithridatis nepote L. V, 43, ſcribens, ὁ δὲ Μιθριδάτης εὔχετο μὲν ἀπόγονος εἶναι τῶν ἑπτὰ Περσῶν ἑνὸς, τῶν ἐπανελομένων τὸν Μάγον. In Appiani Mithridat. p. 303 noſter ἀνὴρ eſt τοῦ βασιλείου γένους Περσικοῦ, additurque floruiſſe Antigoni familiaritate, veniſſe in manifeſtum vitae diſcrimen ex quodam ſomnio, quod Antigonus per quietem viderat, id tamen fuga vitaſſe, atque in Pontum delatum ſibi regnum ibidem firmaſſe. Ab iſtis Lucianus Macrob. cap. 13, ubi ex condito inſtauratove eo regno ΚΤΙΣΤΗΣ appellatur, nihil diſſentit. Quae omnia veterum teſtimoniis ſatis cum ſint munita, non debuerat Iac. Palmerius Exercit. p. 212 Mithridatem hunc Mithridatis facere filium, Ariobarzaniſque nepotem, nedum Plut. Demet. p. 890 C. verba Μιθριδάτης ὁ Ἀριοβαρζάνου παῖς mutare, ac ſcribere Μιθριδάτης ὁ Μιθριδάτου τοῦ Ἀριοβαρζάνου. Praeferunt quidem ſpeciem aliquam, quae de aetate Mithridatis Ariobarzanis filii obmoventur. Plutarchus aequalem perhibet Demetrio Antigoni, & νεανίσκον *adoleſcentem*. Atqui Mithridates Ariobarzanis, ſi conſiderentur, quae ad L. XVI, 90, adſcripta ſunt, contendanturque cum L. XX, 112, hoc tempore ſexagenario maior erat. Male proin νεανίσκος. Qui quidem Plutarchi diſſenſus virgula dignus erat, in ceteris movendum nihil. Quia vero Mithridates hoc proelio cum Eumene contra Antigonum ſterit, fuga ea in Pontum, de qua Appianus, Plutarchus & Lucianus, hac pugna prior cenſeri poteſt. Wess.

Pag. 286. *l. ult.* Προστάξας πλησίον παραγ. ἀναβοῆσαι) Edebatur ante προστάξας τῶν ἐναντίων πλησίον. Ego vero binas voces, quae medium occuparant ſpatium, imprudenter ex ſuperioribus repetitas, Codd. iuſſu exterminavi. Wess.

Pag. 287. *l.* 4. Ἐπὶ τοὺς πατέρας, ὦ κακαὶ κεφαλαὶ) Verbum imperativi modi, quod cum ἐπὶ τοὺς πατέρας iungatur, aut librariorum incuria praetermiſit, credo, aut ſubau-

liendum auctor reliquit. Steph. Deeſt ὁρμαίνετε, aut, modo rectum ſit in Plutarcho, ἁμαρτάνετε. Proclamaſſe enim Argyraſpides ait in Eumen. pag. 593 D. ἐπὶ τοὺς πατέρας ἁμαρτάνετε, ὦ κακαὶ κεφαλαί. Sed forſan verbum ipſi reticuerunt, ut ſolent irati aut metu deiecti. Notum eſt Pompeii, cum profligato exercitu ad caſtra eius occupanda Caeſariani pergerent, οὐκοῦν καὶ ἐπὶ τὴν παρεμβολήν; *etiam in caſtra?* apud Plut. Pomp. p. 657 E. Certius eſt ſcribi poſt pauca ὄψεσθε oportere. Wess.

ead. l. 6. Οὓς μετ' ὀλίγον ὄψονται) Ὄψεσθε. Rhod.

ead. l. 12. Τοσαύτη περὶ αὐτοὺς ἦν εὐχειρία) Poſſet blandiri παρ' αὐτοῖς, niſi auctor vulgatum pro ſuo putaſſet. En tibi ex L. II, 46, διαβεβοημένης κατὰ πᾶσαν τὴν οἰκουμένην τῆς περὶ αὐτὰς ἀρετῆς. Et infra cap. 54, μεγάλη — ἐμπειρία περὶ τούτους εἶναι δοκεῖ. Mitto τὴν περὶ τὸ αἷμα ῥύσιν Lib. XIV, 115, aliaque plura. De Argyraſpidum provecta aetate conſentientem videbis Plut. Eum. p. 593 D. Wess.

Pag. 288. *l.* 2. Δι' ὧν παρεστήσατο &c.) Exſpectaſſes δι' οὗ. Vulgatum ſi dedit auctor, in animo eius σύσσημα fuerunt. Παρεστήσατο invitis libris innovare nolo, nec ſatis tamen placet. Wess.

ead. l. 10. Μηδένα δύνασθαι συνορᾷν) Cultius hoc viſum eſt. Polyaenus eadem in re L. IV, 6, 13, αἴρεται νεφελώδης κόνις ἐπισκοτοῦσα καὶ φιλίοις καὶ πολεμίοις· ubi neceſſe non erat, ut φιλίους καὶ πολεμίους corrigeretur. Polybius L. IX, 31, ὃ κατὰ μὲν τὸ παρὸν ἴσως πρώτοις ἐπισκοτήσει Μακεδόσι. Ariſtides T. II, p. 218, καὶ ὁ παροξυσμὸς ἐπεσκότησε τῇ πρὸς τὴν πόλιν δυσμενείᾳ· quod in τὴν — δυσμένειαν Sam. Iebb citra cauſam convertit. Sed ad rem. Pulverem, qui proſpectum hoc proelio turbavit, Plut. Eum. p. 593 E. ſilentio non preſſit. Wess.

ead. l. 13. Ἤλπιζε γὰρ — λήσεσθαι — ἀκονιτὶ κρατῆσαι) Si in membranis κρατήσειν reperiretur, non foret pro reiiculo: nec tale tamen vulgatum, cui vis ſit admovenda. Conf. L. XIV, 14 & 91. Wess.

Pag. 290. *l.* 2. Πολλοὶ παρ' ἀμφοτέρων ἔπιπτον) Longe verius eſt παρ' ἀμφοτέροις, quod ſaepe in his libris amanuenſes mutatum iverunt. Wess.

Pag. 291. *l.* 8. Ἀλλὰ καὶ τὴν τῶν πολεμίων προσλ.) Adſcripſerat Rhodomanus τὴν τῶν πολεμίον pro πολεμίων. Erat in Stephanica ἐκδόσει culpa exſcribentium τῶν πολεμίον. Id correxit. Paullo poſt ἠναγκάσθη εἶξαι rei ſeries poſtulabat.

Sermo enim eſt de Eumene. Mutavit auctor, ut ducem exercituſque meliorem partem tempori ceſſiſſe doceret. Ceterum ad quinque hoſtium millia ab Eumenianis, quod proxime dixit Diodorus, fuiſſe caeſa, agnoſcunt Iuſtinus L. XIV, 3, & Polyaenus L. IV, 6, 13. Wess.

Pag. 292. *l.* 3. Καὶ τῶν περὶ τὸν Πευκέστην κατηγόρουν &c.) Non iniuria quidem illi: pugnaverat enim Peuceſtes admodum ſegniter, ſive, ut Plutarchus ait, παντάπασιν ἐκλελυμένως καὶ ἀγεννῶς, in Eum. p. 593 D. Wess.

Pag. 293. *l.* 10. Καταθέμενος εἰς σειρὸν) Lege σορόν. Rhod. Haud abſurda Rhodomani coniectura eſt, illorum Codd. qui σωρὸν praeferunt, auctoritate paene munita. Habet & vulgata, quo ſe tueatur. Σειροὺς & σιροὺς vocant ὀρύγματα, ſive foſſas, ſervandis frugibus aptas. Scholiaſtes Demoſthen. Orat. de Cherſon. pag. 60: Σιρὸς ὁ λάκκος· τοὺς θησαύρους καὶ τὰ ὀρύγματα, ἐν οἷς κατετίθεντο τὰ σπέρματα, ΣΙΡΟΥΣ ἐκάλουν οἱ Θρᾶκες καὶ οἱ Λίβυες. Philo de Telor. Conſtruct. p. 86: τὰς δὲ κριθὰς δεῖ καὶ τοὺς πυροὺς ὡς βέλτιστα καθάραντας, καὶ ΣΕΙΡΟΥΣ ὡς βαθυτάτους ὑπαιθρίους ὀρύξαντας &c. Mitto Varronem, Columellam, & ceteros, quos teſtimonium reddere iuſſerunt Raderus & Freinshem. ad Curtii L. VII, 4, 24, praetereaque H. Valeſ. in Harpocrat. pag. 51. Tranſiit hinc vocabuli poteſtas ad alias ſpeluncas, etiam eas, quibus ruſtici lupis atque id genus feris inſidias moliebantur, uti apud Longum Paſtor. L. I, p. 13 & 15. Finge iam, Antigenem Antigoni imperio in foſſam fuiſſe deiectum, vivumque iniectis lignis uſtulatum, ecquid inſoliti erit? Simile exemplum ſi tibi poſtules, inſpice acta Martyrum Sincer. p. 418 Th. Ruinarti. Quae quidem vulgato ut patrocinantur, cedam tamen, ubi membranae edixerint. Wess.

ead. l. 11. Εὔδημον δὲ τὸν ἐξ Ἰνδῶν &c.) Semper alias Εὔδαμον appellat. Vid. ad huius libri cap. 14. Mox Κέβαλον legitimum videtur. Macedones enim pro Κεφάλῳ dicebant Κέβαλον, ſoliti Φ in B convertere, Βίλιππον καὶ Βαλακρὸν καὶ Βερονίκην λέγοντες, quae Plutarchi verba Quaeſt. Graec. p. 292 D. Wess.

Pag. 294. *l.* 2. Περὶ Νῶρα τῆς Φρυγίας) De caſtelli ſitu confer L. XVIII, 41. Wess.

ead. l. 6. Ἀνεῖλε τὸν ἄνδρα) In egregii viri morte deſcribenda diligentius & operoſius verſati ſunt Plut. Eum. pag. 594, & Corn. Nepos in eiuſdem vita c. 12. Wess.

ead. l. 12. Ὑπ᾽ Ἀντιγόνου ἐτύγχανε φιλανθρωπίας) Fece-

runt haec benevolentiae Antigoni in Hieronymum argumenta, ut eius in laudibus, alioqui aſpere Alexandri ſucceſſores traducere ſolitus, plurimus eſſet. Docet Pauſanias L. I, 9, p. 23. Wess.

Pag. 295. *l.* 2. Εἰς τὴν ἐπαρχίαν — Ῥάγας, ἣ ταύτην &c.) Eadem Duris Samius in Strabon. L. I, p. 103 C. Δοῦρις δὲ τὰς ΡΑΓΑΔΑΣ, τὰς κατὰ Μηδίαν, ὠνομάσθαι φησὶν ὑπὸ σεισμῶν ΡΑΓΕΙΣΗΣ τῆς περὶ τὰς Κασπίας πύλας γῆς, ὥστε ἀνατραπῆναι πόλεις συχνὰς, καὶ κώμας, καὶ ποταμοὺς ποικίλας μεταβολὰς δέξασθαι· ubi τὰς ΡΑΓΑΣ mavelim. Sic enim ceteri vocitant. Audi eundem Strabon. ex Poſidonio L. XI, p. 783 B. τοὔνομα δὲ ταῖς ΡΑΓΑΙΣ ἀπὸ τῶν γενομένων σεισμῶν γενέσθαι φασὶν, ὑφ' ὧν πόλεις τε συχναὶ καὶ κῶμαι δισχίλιαι, ὥς φησι Ποσειδώνιος, ἀνετράπησαν. Atque haec ſpecioſe illi quidem: conveniebat opinioni ſoli eius ingenium & vocabulum ΡΑΓΑΣ, quod ſuo e ſermone repetebant. Ego vero vehementer fallor, aut regioni a vicina urbe id cognominis venit. *Rhaga* Mediae oppidum erat haud ignobile, eo titulo iam ante Alexandri expeditiones ex Arriano Ἀναβ. L. III, 20, inſigne, Ῥάγα τῆς Μηδίας in Tobiae Hiſtor. cap. IV, 1. Credemuſne, Medos Graecorum adeo ſtudioſos fuiſſe, ut eorum voce regionis ſuae urbem nuncupare voluerint? Apage ineptias. Habent Aſiae dialecti *ragàs, rangang*, aliaque verba, unde ſi conjecturis fidendum eſſet, urbis eius cognomen extundi poſſet facillime. Sed nolo in re ambigua operam perdere. Wess.

Pag. 296. *l.* 2. Μυαῖαι γὰρ ἔπιπτον) Opportunum hic eſt S. Ioannis illud Apocalypſ. c. XVI, 19: καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς ταλαντιαῖα καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς ἀνθρώπους. Wess.

ead. l. 5. Θεατροειδοῦς δ' οὔσης τῆς Ῥόδου) Iterum de Rhodo L. XX, 84, οὔσης δὲ τῆς πόλεως θεατροειδοῦς. Eandem theatri formam praeferebat urbs Hieroſolymitana, Ioſepho teſte Antiq. L. XV, 11, 5, quae tamen an ad elegantiam Rhodi proxime acceſſerit, merito dubites. Vide mihi Ariſtidem in Rhodiaca p. 342, & Strabonem Lib. XIV, p. 964. Wess.

ead. l. 9. Τῶν δ' ἐν τοῖς τείχεσιν ὀβελίσκων συμφρ.) Sunt hoc loco ex interpretis opinione ὀβελίσκοι fiſtulae, tubi, ſive *formae*, ſicuti Aquaeductuum ſcriptoribus nuncupari ſolent: quo quidem uſu vocabulum id reperire nuſquam memini, vereor etiam, ut quiſquam alius. Quid? nulla ne-

ceſſitas urget, ut a conſtanti vocis ſignificatione diſcedas. Fac, in cloacarum exitu, ubi moenia permeabant, deſtituta fuiſſa verua (ὀβελίσκους) brevi ſpatio, ut aquarum colluvies effluere poſſet, disiuncta, & planus erit Diodori locus. Namque in aquagiis & cloacis in hanc uſque diem cum idem obſervetur, opportunumque ſit ad inſidias vitandas atque hoſtem aditu intra urbem prohibendum, cur Rhodios rem utilem & commodam adeo inſuper habuiſſe cenſebimus? Sententia eſt, veruum cratem, in cloacis ſub ipſis moenibus defixam, limo & quiſquiliis ita fuiſſe obſtructam, ut aquae tranſitum negaret. Wess.

ead. l. 11. Πᾶς μὲν ὁ περὶ τὸ Δεῖγμα — τόπος) Athenis δεῖγμα forum erat, quod inibi τὰ δείγματα τῶν πωλουμένων mercatores ſibi oſtenderent. Vid. Harpocrat. in Δεῖγμα, & ſcholia in Ariſtoph. Eq. v. 975. Meminit praeter alios Aelian. Epiſt. 18: καὶ περιβλέπει τὸ Δεῖγμα καὶ πολύς ἐστι, νὴ Δία, τόκους ἐπὶ τόκοις λογιζόμενος· ubi interpres, ut ſolet, aberrat turpiter. Rhodi Δεῖγμα itidem forum rerum promercalium fuiſſe videtur, multis ornatum ſtatuis. Ἔστησαν ἀνδριάντας ἐν τῷ τῶν Ῥοδίων Δείγματι invenies in Polybii L. V, 88. Porro Bacchi templum, quod eadem in urbe erat, memorant multi apud Io. Meurſium Rhod. Lib. I, 11, qui quidem recte feciſſet, ſi Aeſculapii hoc fano ſua collectanea adauxiſſet. Wess.

Pag. 298. *l.* 11. Ὅπως — κοινολογησάμενος — ποιήσηται) Reddo auctori e vetuſtis membranis ſuam ſcripturam. Quod edebatur, conſilium Antigoni prorſus evertebat. Prae ſe enim ferebat, Peuceſtam in Perſide relictum iri, ſeſe vero ad mare quamprimum deſcenſurum. Confer Polyaen. Lib. IV, 6, 14. Wess.

Pag. 299. *l.* 1. Παρ' Ἀλεξάνδρῳ προαγωγῆς — τετευχότα) Supra c. 15, διὰ τὴν παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγὴν, de eodem Peuceſta, & de Ariſtonoo mox c. 51, διὰ τὴν παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγήν. Quod & hic praeſtabilius. Habent, quae affirmare hoc poſſunt, Solanus & Hemſterhuſius ad Luciani Halc. c. 2. Mox εὖ πεπολιτευμένον, ut c. 48, non abſurdum foret. Vide tamen L. XIII, 27 & 32. Wess.

ead. l. 8. Καὶ μεγάλας ὑπογραφόντων ἐλπίδας) Adſcripſit not. Correct. Rhodomanus, *ὑπογραφόντων ſuſpectum eſt pro ὑποδεικνύντων aut ὑποφαινόντων.* Prudentius If. Caſaubonus inſtituit, uſum verbi ὑπογράφειν hoc Diodori loco ſtabiliens in Strabon. L. I, p. 67. Exemplis agemus, quae ſu-

ſpicionem omnem amolientur. Polybius L. V, 36, *ἠναγκάζοντο πάντας ἐκκαλεῖν — καὶ πᾶσιν* ΥΠΟΓΡΑΦΕΙΝ *ἐλπίδας*· & poſt pauca, *Ὑπογράφων αὐτῷ μεγάλας ἐλπίδας.* Tum L. X, 32, *καὶ πᾶσι τοῖς αὐτοῦ μεγάλας εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας* ΥΠΟΓΡΑΨΑΣ. Accedat citatum a Suida teſtimonium. *Ὑπογράφεται· δείκνυται. Οἷς πᾶσιν ἡ σύγκλητος ἀγαθὰς ἐλπίδας ὑπογράφουσα* &c. quae vide in Excerpt. Urſini, quod L. Kuſterum fugit, ex Diodoro Eclog. 10. Denique hoc Gregorii Nazianzeni Or. III, p. 93 C. *οὕτω κἀκείνῳ τὰ μὲν ἤδη παρῃνομεῖτο, τὰ δὲ* ΥΠΕΓΡΑΦΕΤΟ *ταῖς ἐλπίσι, καὶ ταῖς καθ' ἡμῶν ἀπειλαῖς.* Quibus omnibus in locis *ὑπογράφειν ἐλπίδας* idem eſt ac *ſpem oſtentare.* WESS.

ead. l. 15. *Ἔχοντα πεζοὺς — πεντακοσίους*) Non ſpernerem *καὶ ἱππεῖς πεντακοσίους* ex Reg. 2. ſi quid aliunde praeſidii accederet. Statim *ἀναλαβὼν* recipi poteſt, retineri etiam vulgatum: quod enim illud iteretur, id quidem inſolens non eſt. WESS.

Pag. 300. *l.* 6. *Καὶ μετεσχηκότες τῆς ἐπιβουλῆς*) Pro *ἐπιβολῆς.* RHOD.

Pag. 301. *l.* 5. *Ὑποστάντες ἀνῃρέθησαν*) Niſi intelligas *τὴν ἐπιφορὰν τῶν πολεμίων ὑποστάντες*, aut *τὸν κίνδυνον ὑποστάντες*, ut alibi loquitur, ſcribendum erit *ἀποστάντες.* Sed vide c. 18. WESS.

ead. l. 12. *Καρμανίαν εἴασεν ἔχειν Τληπόλεμον*) Non aliter ſcripſit auctor. Conf. not. in c. 14 huius libri. WESS.

ead. l. 15. *Καὶ πολλοὺς ἔχοντας συναγωνιστὰς*) Hoc ſatis erat. Quae addebantur, ſchedarum auctoritate librariis remiſi. WESS.

Pag. 302. *l.* 7. *Καὶ Σιβύρτιον*) Vid. L. XIX, 14. WESS.

ead. l. 10. *Τῷ μὲν λόγῳ πρὸς τὰς ἐν τῷ πολέμῳ χρείας*) Plut. extrema Eumenis vita, Antigonus *ὡς ἀσεβεῖς καὶ θηριώδεις τοὺς ἀργυράσπιδας παρέδωκεν Ἰβυρτίῳ* (*Σιβυρτίῳ*) *τῷ διοικοῦντι τὴν Ἀραχωσίαν, πάντα τρόπον ἐκτρίψαι καὶ καταφθεῖραι κελεύσας.* Quibus non diſſimilia Polyaenus L. IV, 6, 15. WESS.

Pag. 303. *l.* 2. *Τοῖς δ' ὑπακούσασιν ἰδιώταις* &c.) Raro proditoribus ſcelera bene procedunt: contra iis etiam, quos anteponunt, inviſi ſunt, ut vere apud Tacitum Ann. I, 58, Segeſtes. Vide Ian. Gebhardum in Nepotis Eumen. cap. 13, qui hoc de genere plura. WESS.

Pag. 304. *l.* 3. *Τήν τε χρυσῆν ἀναδενδράδα*) Saepe Perſicis rebus ſcriptores vetuſti *χρυσᾶς πλατάνους καὶ χρυσῆν*

ἄμπελον inſerunt, docente Briſſonio de Perſ. Regn. L. I, 77. Mireris ergo, ad haec Io. Chryſoſtomi Hom. VII in Epiſt. ad Coloſſ. p. 377 B. *λέγεταί τις παρ' αὐτοῖς βασιλεὺς τοσοῦτον ἐνυβρίσαι τῇ τρυφῇ, ὥστε πλάτανον ποιῆσαι χρυσῆν καὶ οὐρανὸν ἄνωθεν, καὶ οὕτω καθίσαι*, nuper adſcripſiſſe virum doctiſſimum, *quis ſit ille rex, qui ſibi platanum fecit auream, ut ſub umbra eius ſederet, neſcio, nec uſpiam me legere memini.* Adeo ſaepe infida memoria eſt, depoſitumque abnegat. Tu vide Herodotum L. VII, 27. WESS.

Pag. 305. *l.* 7. *Χοίνικας πέντε τοῦ μηνὸς*) Vix ſatis illi homini ſano ad victum erant unam in hebdomadem, ſiquidem *χοίνιξ ἡμερήσιος τροφὴ*, docente Diogene Laërtio Lib. VIII, 18, cum nota Menagii. WESS.

ead. l. 9. *Καὶ τοὺς ἱππεῖς κατακόψαι*) Lege *ἵππους*. RHOD. *Καὶ τοὺς ἵππους κατακόψαι*) Nihil certius Rhodomani coniectura, cui ego, etſi libri omnes vetuiſſent, locum dediſſem. *Equitem* pro *equo* poſuiſſe Virgilium Georg. III, 116, & ante eum Ennium, notum ex A. Gellio eſt Noct. Attic. Lib. XVIII, 5; ſed *ὑποζύγια καὶ ἱππεῖς κατακόψαι πρὸς διατροφὴν*, *iumenta & equites ad victum concidere*, quis tandem? Franci, victricibus Hungarorum armis intra Pragae moenia compulſi, rem iſtam magno ſuo malo cum maxime experiuntur. WESS.

ead. l. 11. *Ἔτι προσανεχούσης ταῖς ἔξωθεν ἐλπίσιν*) Sibi ſervent, quod librarii hic intruſerunt. In vulgato acquieſcendum eſt. Polybius L. V, 72, *οὗτοι μὲν εὐθαρσῶς ὑπέμενον τὴν πολιορκίαν, προσανέχοντες ταῖς ἐλπίσι τῆς βοηθείας.* Et Excerpt. p. 1405, *ἔτι μίαν ἐλπίδα καραδοκοῦντες — καὶ ταύτῃ προσανέχοντες.* Ioſephus de Bello Lib. IV, 2, 1, *καὶ ταῖς ἀπὸ τῶν καρπῶν ἐλπίσιν ἀεὶ προσανέχοντες.* Notat in bona ſpe eſſe, eaque niti. Mox *ἔξω τάξεως* auctoris eſt, qui & *τοὺς ἔξω τάξεως* c. 22 atque alias dixit. WESS.

Pag. 306. *l.* 5. *Καὶ τὴν δυσωδίαν ἀνυπομόνητον*) Poſtremam vocem auctor praefert. Vid. L. III, 29 & 34. WESS.

Pag. 307. *l.* 9. *Ἐπεχείρησε πεντήρη ναῦν κατασπᾶν*) Polyaenus *πεντηκοντήρη* a Polyſperchonte clam ſubmiſſam Olympiadi, ut eam conſcenderet, refert, ſed rem a Caſſandro fuiſſe cognitam, L. IV, 2, 3. WESS.

ead. l. 14. *Οἰομένου δὲ δεῖν τοῦ Κασσάνδρου τὰ καθ' αὐτὴν* &c.) Suſpecta non fuiſſe, quae edebantur, miror vehementer: conſiſtere certe invicem ſibi pugnantia, non queunt. Si enim ſe ſuaque omnia victori Olympias permiſit, non

utique corporis ſui ſalutem pacta eſt: tanto minus, cum ipſa aliter, ut vulgata ferebant, cenſeret. Sequamur potius ſcriptos libros, & vertamus, *cumque Caſſander arbitraretur, debere eam omnia ſua ſibi permittere, difficulter perſuaſit, ut* &c. Ἐπιτρέπειν τὰ περὶ αὑτῶν, ſive τὰ καθ' αὑτὸν, frequens ſcriptori noſtro eſt, neque diſſimile admodum Polybiano δοῦναι ἐπιτροπὴν περὶ αὑτῶν, de quo alias. WESS.

Pag. 308. *l.* 12. Φυγόντα — εἰς Βέδυν διαστρατοπεδ. ἐξεπολιόρκησε) Urbem *Bedyn* legere non memini. Βέδος — πόλις eſt in Heſychio, ſed literarum ſeries & Etymologus Βεῦδος, quod Phrygiae oppidum, requirunt. Parum etiam placet διαστρατοπεδεύσας, ſive διαπεριστρατοπεδεύσας. Cui enim bono illa compoſitio? Ab illis diſſeptam praepoſitionem διὰ ſi praecedenti vocabulo, ut oportere arbitror, adſtruxeris, naſcetur Βεδύνδια, prout Baſil. voluit. At aeque id obſcurum. Quis enim ΒΕΔΥΝΔΙΑ ſive ΒΕΔΥΝΑΙΑ, unde alterum id progigni potuit, memoravit? Erat cum de *Bendidio*, quo de Livius XXXVIII, 41, cogitarem, quod etſi a Biſaltis longius fuerit disiunctum, conſtat Thracibus, e quo genere & Biſaltae, Dianam Βένδιν fuiſſe dictam, ſua;ue ſibi *Bendida* per vaſtum regionis eius tractum habuiſſe. Verum nihil decernere tutius eſt. WESS.

ead. l. 15. Τὸν Εὐμένη ζῶντα ἡγούμενος) Retineri hoc poteſt. Dubites tamen, haec gloſſa ſit, an eorum librorum, in quibus τὸν Εὐμένους θάνατον οὐ πυθόμενος, ſive ἀγνοῶν, id namque Reg. 2. voluiſſe videtur. Verum res eodem redit. WESS.

Pag. 309. *l.* 7. Διὰ τὴν παρ' Ἀλεξάνδρου προαγωγὴν) Vide not. in cap. 35 huius libri. WESS.

Pag. 310. *l.* 15. Οὗτοι μὲν οὖν παρεισπεσόντες &c.) Libet addere Iuſtini verba L. XIV, 6, haec mire affirmantia: *ſed Olympias ubi obſtinatos venire ad ſe armatos vidit, veſte regali, duabus ancillis innixa, ultro obviam procedit. Qua viſa, percuſſores attoniti fortuna maieſtatis prioris, & tot in ea memoriae occurrentibus regum ſuorum nominibus, ſubſtiterunt; donec a Caſſandro miſſi ſunt, qui eam confoderent, non refugientem gladium nec vulnera, aut muliebriter vociferantem.* Sic ille. Pauſaniae L. IX, 7, diſſenſum viri docti dudum notarunt. WESS.

Pag. 311. *l.* 6. Ἀδελφὴ δὲ Ἀλεξάνδρου τοῦ στρατεύσαντος &c.) Si per membranas ſteriſſet, ſervari potuerant exterminatae voces. Regnum enim Epiri a Philippo adiutus capeſſivit Epirenſis Alexander, ſicuti ſcriptum eſt Lib. XVI,

73. De expeditione eius in Italiam & infelici eventu Livius L. VIII, 24. Porro πλεῖστα καὶ μέγιστα in Alexandri magni geſtis rebus optimum fuiſſet, niſi aliud eaedem ſchedae dediſſent. WESS.

ead. l. ult. Ἀλεξάνδρου δὲ ἀδελφὴν ὁμοπάτριον) Iuſtinum, qui patrem Theſſalonicae dedit *Aridaeum* L. XIV, 6, errare notiſſimum eſt. Philippus conſueverat cum Niceſipoli Pheraea, e qua filiam tulit Theſſalonicen. Vid. Athenaeum L. XIII, p. 557 C. & Pauſan. L. IX, 7. WESS.

Pag. 312. *l.* 2. Ἐπὶ τῆς Πελλήνης) Lege citra haeſitationem Παλλήνης. Haec enim Thraciae urbs eſt, cum Pellene ſit urbs Achaiae. Conſule Stephanum. RHOD. Ἐπὶ τῆς Παλλήνης) Non aliter ſcribendum hoc loco cenſuerunt Iſ. Caſaubonus in Strab. L. VII, p. 510, & Dukerus ad Thucydid. Lib. IV, 120. Eſtque res certiſſima ex Strabonis loco, Pauſan. Lib. V, 23, & Livio L. XLIV, 11. Adde Philargyrium in Virgilii Georg. L. IV, 391, ibique pro *Corone* lege *Toronen* ob Apollodor. Lib. II, 5, pag. 113, & Stephan. in Τορώνη. WESS.

Pag. 313. *l.* 9. Ἔτι δὲ Κύνναν — ἔθαψεν ἐν Αἰγαῖς) Ex Diyllo Athenienſi haec ſumta videntur, qui apud Athenaeum L. IV, 14, p. 155, Κάσσανδρος ἐκ Βοιωτίας ἐπανιὼν καὶ θάψας τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν (Eurydicen & Philippum) ἐν Αἰγαῖς καὶ μετ' αὐτῶν τὴν Κύνναν τὴν Εὐρυδίκης μητέρα, καὶ τοῖς ἄλλοις τιμήσας οἷς προσήκει, καὶ μονομαχίας ἀγῶνα ἔθηκε. Periit Cynna, ingentis animi mulier, Philippi & Audatae Illyriae filia, mox a fratris Alexandri morte ſummo Alcetae ſcelere, ut praeter Diodorum teſtantur Polyaenus Lib. VIII, 60, & Arrianus in Biblioth. Photii p. 220. Plura, quae vitam eius illuminant, viri doctiſſimi ad Aelianum Var. Hiſt. Lib. XIII, 36, non praeterito interpretis, qui hic verterat *Cinnam, quem Alcetas ſuſtulerat*, peccato. WESS.

ead. l. 14. Πολιορκούμενος ἐν Ναξίῳ τῆς Περραιβίας) Nullam equidem Naxio, Perrhaebiae oppido, quod meminerim, alibi non lecto, controverſiam moviſſem, niſi ſi Reg. 1. viam ad verum monſtraſſet. Refinge eius ἐν Ἀξιώρῳ in ἐν Ἀζώρῳ, & urbem habebis, quam Strabo Ἄζωρον τῆς Τριπολίτιδος vocat L. VII, p. 504. Diſtinctius Livius L. XLII, 53: *Deinde ſaltu anguſto ſuperatis montibus -- deſcendit ad* (*Tripolim vocant*) *AZORUM, Pythium & Dolichen incolentes.* Tum L. XLIV, 11: *In Perrhaebiam inde ducit, & inter AZORUM*

& Dolichen ſtativa habuit. Atque hoc ego tantiſper legitimum putabo, donec *Naxio* bonae fidei patronus aliunde ſuboriatur. Wess.

Pag. 315. *l.* 9. *Ὃν τινες μὲν Σπαρτὸν προσηγόρευσαν*) Vide Schol. in Euripid. Phoeniſſ. v. 802, & Tzetzen ad Lycoph. v. 1204. Wess.

ead. l. 13. *Ἐγχελεῖς καταπολεμήσαντες*) Abit Diodorus, ut pulchre animadvertit Iſ. Caſaubonus ad L. I, p. 78, Strabonis, a ceteris ſcriptoribus, qui Cadmum cum Harmonia ad Encheleas in Illyridem ultro abiiſſe, eorumque ducem ex oraculo conſtitutum produnt. Sic Apollodor. L. III, 5, 4, & Pauſanias L. IX, 5. Wess.

Pag. 316. *l.* 5. *Καὶ καταφρονήσαντος τῶν πραγμάτων*) Haud ſcio, an *προσταξάντων*, ut Thebis imperantes Polydorus contemſerit, olim fuerit. Id quidem certe conſtat, etiam hic Diodoro cum ceteris male convenire. Ferunt illi, Polydorum regnum reliquiſſe filio Labdaco, hunc Laio, quem Zethus & Amphion eius poſſeſſione deiecerint: Amphione vero fatis functo, illud ipſum tandem recuperaſſe Laium. Confer Apollodorum & Pauſaniam dictis locis. Scio, quae de Zetho & Amphione commentatus ſit Euſtathius in Homer. p. 933 & 1682. Sed neque ea congruunt. Wess.

ead. l. 9. *Ἀπὸ Βοιωτοῦ τοῦ Μελανίππης* &c.) Vid. ad L. IV, 67, ubi de Boeoti genere paullo aliter. Wess.

ead. l. 13. *Εἰς Ἀλαλκομενίαν καὶ τὸ Τιλφώσιον ὄρος*) Strabo L. IX, p. 634 B. *ὥστε καὶ Θηβαῖοι κατὰ τὴν τῶν Ἐπιγόνων στρατείαν ἐκλιπόντες τὴν πόλιν, ἐκεῖσε* (Alalcomeniam) *λέγονται καταφεύγειν, καὶ εἰς τὸ ὑπερκείμενον ὄρος ἐρυμνὸν τὸ Τιλφώσιον.* Ceterum montem *Τιλφωσσαῖον* auctor vocat L. IV, c. 66, ubi adſcripta vide. Wess.

ead. l. ult. *Οἱ καταλειφθέντες ἐξέπεσον — ὑπὸ Πελασγῶν*) Iterum Strabo L. IX, p. 616: *ὡς δ' αὔτως ὑπὸ Θρακῶν καὶ Πελασγῶν ἐκπεσόντες* (Thebani) *ἐν Θετταλίᾳ συνεστήσαντο τὴν ἀρχὴν, μετὰ Ἀρναίων ἐπὶ πολὺν χρόνον.* Tum p. 630: *κατελάβοντο δ' αὐτὴν* (Coroneam) *ἐπανιόντες ἐκ τῆς Θετταλικῆς Ἄρνης οἱ Βοιωτοὶ μετὰ τὰ Τρωϊκὰ*, Noſtro probe conſentiens. Thucydides quidem, quod Caſaubonus monere haud neglexit, exſilii moram multo breviorem illis tribuit, anno LX poſt Troiae *ἅλωσιν* Boeotos rediiſſe affirmans L. I, 12. At Noſtrum idem Strabo adiuvat, dum eos patrium in ſolum poſtliminio immigraſſe ſub tempus coloniae Aeolicae, *ὃν ἔστελλον εἰς τὴν Ἀσίαν οἱ τοῦ Ὀρέστου παῖδες* ibid.

p. 616 A. prodidit: namque Aeolica migratio centum circiter & triginta annis, quod intervallum quatuor generationes aequare poteſt, bello Troiano fuit poſterior, Herodoto Vit. Homeri cap. ult. teſte. WESS.

Pag. 317. *l.* 3. Κατὰ τὸν γεν. ἐπὶ τῶν κοράκων χρησμὸν) De corvis vide, quae annotat Eraſmus in proverbio *Ad corvos*. RHOD. Boeotis Arnen Theſſalicam incolentibus oraculum cecinerat, ἐκπεσεῖσθαι λευκῶν κοράκων φανέντων, ſive fore, ut conſpectis corvis albis inde exciderent. Id puerili quodam luſu factum cum eſſet, relicta Arne in Boeotiam redierunt. Sic Zenobius Cent. III, 87, quem Schol. Ariſtoph. Nub. v. 133 exſcripſit, Zenodotum vocans. Affert alia idem Scholiaſtes, quae vide, & loco παρὰ τὸν Παγαιατικὸν κόλπον lege τὸν Παγασητικὸν, de quo Scylax & Geographorum alii. WESS.

ead. l. 11. Εἰκοστῷ δ' ἔτει ὕστερον — ἀνέστησε τὴν πόλιν) Ratio conſtat. Urbem, quam Alexander anno ſecundo Olymp. CXI everterat, Caſſander ſub initium Olymp. CXVI inſtauravit. Recte ergo vir magnus Athenaeum notavit Animadverſ. L. I, 16. WESS.

ead. l. 16. Ἀθηναῖοι μὲν γὰρ τὸ πολὺ &c. ἀνέστησαν) Pauſaniam, e quo haec lucem accipiunt, inſpice L. IX, 7. WESS.

Pag. 318. *l.* 13. Καὶ τὴν Ἑρμιονίδα — παρέλαβε) Urbem Argolidis credo vicinamque intelligit regionem, quam τὴν Ἑρμιονίδα Thucydides L. II, 56, & Pauſan. L. II, 34, p. 192, appellant. Alioqui urbs *Hermione* aut *Hermion* dici ſolet. Eſt in Orphei Argonaut. v. 1134 χθαμαλή τε καὶ εὔβοτος Ἑρμιονία, cui cum Hermione, quae de deſcenſu ad inferos praedicantur, ſunt communia, ea tamen alia eſt. Interpres longe illic a vero aberravit. WESS.

ead. l. 15. Ἐπὶ τὸν Ἰσθμὸν Γερανίας) Credo legendum ἐπὶ τῆς κατὰ τὸν Ἰσθμὸν Γερανίας. Nullibi enim legitur Ἰσθμὸς Γερανίας. PALM. Aut id iuſtum eſt, quod vir eruditiſſimus addendum cenſuit, aut περὶ Γερανίας. Vid. Pauſan. Lib. I, 40, qui Γερανίαν hunc montem itidem vocat. Porro μὴ συγκαταβαίνοντος, vel συγκαταβάντος, quod Leid. in ſuo libro invenit, videtur praeſtare. Iuſtior certe cauſa erat eorum militum ad Iſthmum relinquendorum, quod Alexander ſui copiam non faceret: qui ſi ad certamen deſcendiſſet, pares illi ob exiguum numerum haud fuiſſent. WESS.

Pag. 319. *l.* 3. Ναύτιος Σπόριος &c.) Nomina conſulum ſic in ordinem ex Faſtis redige atque emenda, Σπόριος Ναύ-

τιος καὶ Μάρκος Ποπίλιος. Et paullo ante pro Γεραρίας lege Γερανείας, qui mons eſt inter Megara & Corinthum. RHOD.

Σπόριος Ναύτιος καὶ Μάρκος Ποπίλλιος) Inſtauravi *Popillii* nomen, ſaepe librariorum ſocordia defectum. Cetera ſcriptis debentur libris. Vid. Livium L. IX, 21. Porro κατέστησαν ex κατεστάθησαν natum videtur: ceteroqui ὑπάτους Σπόριον Ναύτιον &c. verius foret. WESS.

ead. l. 12. Τοῦ δ' Ἀντιγόνου λόγους ἀπαιτοῦντος &c.) Seleucus praefectum quendam, Antigono ignaro, multaverat. Haec irarum principia. Ὑβρίσαντος δέ τινα τῶν ἡγεμόνων τοῦ Σελεύκου, καὶ οὐ κοινώσαντος Ἀντιγόνῳ παρόντι, χαλεπήνας ὁ Ἀντίγονος ᾔτει λογισμοὺς κτημάτων τε καὶ χρημάτων, Appianus Syr. p. 195 ait. WESS.

Pag. 320. *l.* 10. Εὐμενὲς καὶ φιλάνθρωπον) Noli quidquam mutare. Conf. L. XVII, 103, & Suidam in Δημήτριος. WESS.

ead. l. ult. Προσελθόντων αὐτῷ τῶν Χαλδαίων) De horum diſciplina diligentiſſime egit L. II, 30 &c. WESS.

Pag. 321. *l.* 13. Δοκοῦσι δὲ καὶ Ἀλεξάνδρῳ &c.) Nota res eſt ex L. XVII, 112. WESS.

Pag. 322. *l.* 12. Ἀρετῆς ὑπομεμενηκέναι πρόστιμον) Scaliger libro ſuo alleverat ἀρετῆς θάνατον ὑπομεμ. quo auctario haud ſcio an Diodorus ſe iactare poſſit. WESS.

Pag. 323. *l.* 11. Καταστήσας σατράπην Πύθωνα) Pythonem, Agenoris filium, cui Indiae loca, Paropamiſadis contermina, fuerant contributa Lib. XVIII, 39, & infra cap. 69. WESS.

ead. l. 13. Ὡς δ' εἰς Μάλλον παρεγένετο) Nemo dubitat, quin auctor ita ſcripſerit. Vid. huius libri cap. 79, & not. in Hieroclis Synecdem. p. 704. WESS.

ead. l. 15. Παρέλαβε δὲ καὶ τὰ ἐν Κυΐνδοις χρήματα) De caſtello hoc & veriore eius ſcriptura ad L. XVIII, 62. Innuit autem Strabo L. XIV, p. 989, Eumenem inde gazam abſtuliſſe, quod, ſi ſtrictiſſime, & de univerſa quidem, accipiatur, vero parum conveniet. Mox ut συνάγεσθαι bene procedat, ſubintellige ex ſequentibus συνέβαινε. WESS.

Pag. 324. *l.* 8. Ἠξίουν Καππαδοκίαν &c.) Non diſſentit Appianus Syr. p. 195: καὶ ὁμοῦ πρεσβεύσαντες (Ptolemaeus, Lyſimachus, Caſſander & Seleucus) τὸν Ἀντίγονον ἠξίουν τὴν ἐπίκτητον αὐτῷ γεγομένην γῆν τε καὶ χρήματα πρός τε σφᾶς νείμασθαι καὶ πρὸς ἑτέρους Μακεδόνας, οἳ τῶν σατραπειῶν ἐκπεπτώκεσαν· nedum Iuſtinus L. XV, 1. WESS.

Pag. 325. *l.* 12. Πτολεμαῖον δὲ τὸν ἀδελφιδοῦν — ἀπέ-

στειλεν) Conſtitutus a patruo praefectus Helleſponti Ptolemaeus non multo poſt Dionyſii, Heracleae Ponticae tyranni, filiam ſibi matrimonio iunxit, Memnone in Photii Biblioth. p. 710 referente. De Amiſo, quam librarii Ἀμινσὸν & Ἀμισσὸν ſaepe ſcribunt, Athenienſium colonia, eiuſque fatis conferendus praeter Strabon. XII, pag. 823, Appianus eſt Mithrid. p. 380. Wess.

Pag. 326. *l.* 1. Ἀριστόδημον δὲ τὸν Μιλήσιον &c.) Erat ex Antigoni intimis Ariſtodemus, ſed adulandi artibus infamis, Plut. Demet. pag. 892 & 896. Wess.

ead. l. 5. Αὐτὸς — τὴν Ἀσίαν — διέλαβε πυρσοῖς) Perſarum inſtitutum erat, in ſpeculis tota Aſia collocare, qui ſublatis in altum facibus alter alteri, ſecundus tertio, atque ita κατὰ διαδοχὴν oſtenderent, quid factum eſſet. Quem morem auctor de Mundo, neque enim Ariſtoteles eſt, cap. 5, p. 195 ed. Vulcan. ita deſcribit: Τὴν δὲ σύμπασαν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας — διειλήφεσαν — ἡμεροδρόμοι τε καὶ σκοποὶ, καὶ ἀγγελιαφόροι, καὶ φύλακες φρυκτωριῶν τε ἐποπτῆρες. τοσοῦτος δ' ἦν ὁ κόσμος καὶ μάλιστα τῶν φρυκτωριῶν, κατὰ διαδοχὰς πυρσευουσῶν ἀλλήλοις ἐκ περάτων τῆς ἀρχῆς μέχρι Σούσων καὶ Ἐκβατάνων, ὥστε τὸν βασιλέα γινώσκειν αὐθημερὸν πάντα τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ καινουργούμενα. Clarius adhuc Aeſchylus Agamem. v. 290:

Φρυκτὸς δὲ φρυκτὸν δεῦρ' ἀπ' ἀγγάρου πυρὸς
Ἔπεμπεν ———

Reliqua non addo, quippe longiora. Vide ibi Stanleium & ad Perſ. v. 247, & praeter ceteros Balth. Stolbergium Diſſert. de Angariis c. 3. Wess.

ead. l. 12. Στρατοπεδεύσας δὲ ἐν Τύρῳ) *Ad Tyrum* interpres. Sic Artemidorus Oneirocr. Lib. IV, 26, de Ariſtandro, ἔτυχεν ἐν Τύρῳ τε ὢν καὶ πολεμοῦντι Τυρίους τῷ βασιλεῖ συνὼν, *erat ad Tyrum & regi Tyrios oppugnanti praeſens.* Forte hic Palaetyrus intelligitur, de qua cap. ſeq. Wess.

Pag. 327. *l.* 3. Πυρῶν μὲν μεδίμνων μυριάδας &c.) Nolo hoc proſcribere, neque tamen abſurdum μεδίμνους erit, quod Leid. ſuis in ſchedis reperit, modo per appoſitionem quandam dictum cenſeatur. Lyſias Or. XXXI, 7, ἔστειλε πεντήκοντα μυριάδας στρατιάν. S. Auctor Ep. ad Hebr. cap. XII, 22, ἀλλὰ προσεληλύθατε — καὶ μυριάσιν ἀγγέλων πανηγύρει. Optime enim ita connectuntur iſta, ut eos *ad myriadas angelorum conventum* acceſſiſſe innuatur. Namque ex Origene quod affertur καὶ μυριάδων ἀγγέλων πανηγύρει,

id Spencero debetur. Manu exarati Codices a vulgata ſcriptura non abeunt. Vide ipſum Origen. L. VII Cont. Celſum p. 714, & L. IV περὶ Ἀρχ. p. 183 ed. Pariſ. Wess.

ead. l. 10. Πλῆρες δ' ἐστὶ ξύλων κεδρίνων καὶ πευκῶν &c.) Celeberrimus virtute & doctrina S. Bochartus citat legitque καὶ πευκίνων Phal. L. I, 4; quod in contextum, quem vocant, recepiſſem, ſi libri ſcripti fuiſſent auctores: ut enim plane interpretis & Codd. quorundam exemplo praetereatur, cauſa non erat. Libanus cedris, piceis cupreſſiſque laetiſſime veſtitus erat. Cyrillus Comment. in Eſai. L. V, Tom. IV, p. 848, ὄρος ἐστὶ τῆς Φοινίκης ὁ Λίβανος, κέδροις τε καὶ κυπαρίσσοις καὶ ΠΕΥΚΗ κατάκομον· unde ξύλα κέδρινα καὶ πεύκινα Salomonis uſui ex Libano caeduntur 1 Reg. V, 8. Adde H. Relandum, virum diligentiſſimum, ſed Diodori oblitum, Palaeſtin. L. I, 48. Wess.

Pag. 328. *l. ult.* Ὅτι Νικοκρέων μὲν καὶ τῶν ἄλλων &c.) Idem Nicocreon eſt, atque is, de cuius ſuperbo & crudeli ingenio Diogenes Laërt. L. II, 129, & IX, 59. Wess.

Pag. 329. *l.* 2. Καὶ Λαπίθιος ἔτι δὲ Μάριος καὶ Κερυνίτης) Legendum eſt Λαπήθιος, ab urbe Λαπήθῳ, cui praeerat. Λάπηθον enim plerique omnes vocant, etiam Ptolemaeus Lib. V, 14, modo ſequamur ſchedas Coislinianas. Porro rectum eſt Μαριεὺς, quod ſaepe in his Diodori libris amanuenſes depravarunt. Cypri oppidum erat Μάριον, inde Μαριεὺς apud Stephanum. Hanc utramque mendam Iac. Gronovius ad Peripl. Scylacis p. 98 ſuſtulit. Reſtat Κερυνίτης, cuius urbem Diodorus modo Κερυννίαν, modo Κερανίαν, librariorum tamen peccato, appellat. Verum eſt Κερυνία, ſive Κερύνεια, ut apud Scylacem. Scio, virum magnum in Strabon. L. XIV, p. 1001, Κερωνίαν praeoptaſſe ex Ptolemaeo. Sed eius non conſtat ſcriptura. In vetere interprete & Mſ. Coislin. Κεραυνία, quod a Κερυνίᾳ diſtat parum; neque multum deflectit, prout noſtra aetate nuncupari aſſolet, *Cerines*. Confer not. in Hieroclis Synecdem. p. 707. Wess.

ead. l. 6. Εἰς τήν τ' Ἰόππην &c.) Εἰς *redundare videtur*, ſcribit in not. Correct. doctiſſimus Rhodomanus, a quo diſſentire hoc quidem loco nolo. Poſſet ſalvum tamen eſſe, modo pronomen ante ἀπειθούσας collocaretur. Wess.

ead. l. 11. Εἰς τὴν πρὸς Παλαιτύρῳ στρατοπεδείαν) Belliſſime mihi reſtitutus in integrum hic locus videtur. Caſtra Antigonus ἐν τῇ Τύρῳ fuerat metatus, ut Tyrum, in inſula poſitam, oppugnaret, uti ſuper. cap. vidimus. In continente

contra eam Tyrum erat Παλαίτυρος, ſive παλαιὰ Τύρος, ſicuti L. XVII, 40, dicitur. Strabo L. XVI, pag. 1099, μετὰ δὲ τὴν Τύρον ἡ Παλαίτυρος ἐν τριάκοντα σταδίοις. Curtius L. IV, 2, 4: *eſſe templum Herculis extra urbem* (Tyrum) *in eam ſedem, quam* PALAETYRON *ipſi vocant.* Iuſta ergo ἡ πρὸς ΠΑΛΑΙΤΥΡΩι στρατοπεδεία. Ceterum de certamine ſuper Palaetyro virorum multo doctiſſimorum Iac. Perizonii Orig. Babyl. c. 6, & H. Relandi Palaeſt. L. III, p. 1070, aliud monebo nihil, niſi adeundum Camp. eſſe Vitringam ad Eſai. c. XXIII, p. 665, eumque rem ita, me quidem iudice, expediviſſe, ut dubium ſupereſſe nullum videatur. WESS.

ead. l. 13. Ὁ πιστευθεὶς ὑπ' Εὐμένους τῶν ὀστῶν τῶν Κρατεροῦ) Putes, ad pleniorem verborum ſtructuram τὴν ἐπιμέλειαν, aut ταφὴν τῶν ὀστῶν, requiri. Plerumque enim ita loqui aſſueverunt. Supra L. XVII, 80, Parmenion πεπιστευμένος τοὺς βασιλέως θησαυρούς. Et L. XX, 19, Πτολεμαῖος ὁ στρατηγὸς Ἀντιγόνου δυνάμεις πεπιστευμένος. S. Paullus Epiſt. ad Rom. cap. III, 2, ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λογία τοῦ θεοῦ. At ſecus res habet hoc loco. Plenum erit ὁ πιστευθεὶς περὶ τῶν ὀστῶν, quam praepoſitionem modo addit, modo negligit Diodorus. Exemplo ſint, οὗτος δὲ πιστευθεὶς περὶ τῶν ὅλων Lib. XIV, 12. Et ibid. c. 66, παρὰ δὲ τοῖς πολίταις πιστευθεὶς ἅπαξ στρατηγίας. Tum huius libri cap. 87, ἐπειδὴ Πτολεμαῖον ἑώρα — καὶ τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πραγμάτων πιστευόμενον ἁπάντων. WESS.

Pag. 330. *l.* 11. Καὶ τὰ πράγματα λαμβάνοντα &c.) Praeſtantiſſimae feminae infelicem exitum, de quo Plut. Demetr. p. 911 B. innuere videtur. Mater fuit Antigoni Gonatae, ut ex eiuſdem Plut. p. 906 E. conſtat. Male ergo nunc in Stephano Φίλα, πόλις Μακεδονίας, κτίσμα Δημητρίου τοῦ Ἀντιγόνου παιδὸς, τοῦ Γονατᾶ καλουμένου, ὃς ἀπὸ μητρὸς Φίλας ἐπὶ τοῦ Πηνείου ἔκτισε πόλιν Φίλαν, editur. Scripſerat ipſe, debuerat certe, κτίσμα Ἀντιγόνου τοῦ Δημητρίου παιδός. Atque hoc quidem diu eſt, cum corrigerem: quia tamen id ipſum ad Plut. Demetrium p. 7 ed. Londin. animadvertit M. Solanus, eidem in ſolidum contribuo. WESS.

Pag. 331. *l.* 10. Τοῦ Κασσάνδρου στρατηγοῦ) Fortaſſe Ἀσάνδρου. Vide mox c. 62. WESS.

ead. l. 13. Καὶ Ζιβύτην τὸν βασιλέα — καταλαβὼν) Hic Bithyniae rex ſeu dynaſta Plutarcho in Quaeſtionibus Graecis (T. II, pag. 302,) dicitur Ζεποίτης, Pauſaniae Ζυποίτης in Eliacis (L. V, 12.) At Memnoni (cap. 21, pag. 721 Bi-

blioth. Photii) Ζιποίτης, cui magis credo: fuit enim Heracleota, Bithyniae vicinus. Haec dubia parit iotaciſmus inferioris Helleniſmi. Inde errorum ampliſſima meſſis. PALM.

Καὶ Ζιβοίτην &c.) Hoc praetuli, quippe verius. Ζιποίτιον, πόλις Βιθυνίας, ἀπὸ Ζιποίτου βασιλέως, Stephanus inquit, & Tzetzes Chil. III, 950:

> Ὁ τοῦ Ζειποίτου μὲν υἱὸς ἐκεῖνος Νικομήδης
> Ὁ κτίσας Νικομήδειαν. ———

Livius habet *Ziboetam*, huius fortaſſe filium, L. XXXVIII, 16, cum Gronovii nota. Fuit Ziboetes Aſtacenis & Chalcedoniis, ſicuti Plut. T. II, p. 402, clariſſime docet, gravis adverſarius. Aſtaceni ab eiuſdem filio Nicomede videntur tandem oppreſſi, certe Aſtacus, condita prope eam Nicomedia, paullatim incolis vacuefacta eſt. Iam quod Tzetzes, & ante eum Memnon, Nicomediae conditorem perhibent Nicomedem Ziboetae filium, ea in re conſentientem non habent Stephanum, qui Νικομήδεια, πόλις Βιθυνίας, ἀπὸ Νικομήδους τοῦ Ζήλα παιδὸς, ſi tamen ita ſcripſerit. Alibi idem, ἔστι καὶ Ζήϊλα — πόλις Καππαδοκίας, ἣν ἔκτισεν ὁ Νικομήδους υἱὸς Ζήϊλας. Et melius. Nam Zeilas, Nicomedis filius, & in regno ſucceſſor eſt apud Memnon. c. 23. Unde priore loco τοῦ Ζήϊλα πατρὸς praeſtaret utique. Verum illud nunc non agimus. WESS.

Pag. 332. *l.* 4. Ὡς δέ ποθ' — Σέλευκος ἔτυχε μὲν πολιορκῶν Ἐρυθρὰς) Mutavi diſtinctionem auctoritate Reg. 1. Seleucus obſidebat Erythras, cuius urbis obſidionem, Ptolemaeo adveniente, ſolvit, aliorſum claſſe properans. *Erythrae* in Ionia erant, loco aſpero poſitae, Herodoto Vit. Homer. c. 18 indice. Oppidi incolas Ἐρυθραίους multi memorant, etiam Plutarchus Quaeſt. Graec. pag. 298 B. quos nollem a viro conſultiſſimo Hiſt. Foed. Part. I, pag. 139, loco motos. WESS.

ead. l. ult. Ἔτι δὲ ὡς Ὀλυνθίους — κατῴκισεν εἰς τὴν ὁμώνυμον ἑαυτῷ &c.) Caſſandream Antigonus innuit, in quam praeter alios Olynthii commigrarunt. Confer huius libri c. 52, & me nihil iniuria innovaſſe agnoſces. WESS.

Pag. 333. *l.* 10. Ἐλευθέρους, ἀφρουρήτους, αὐτονόμους &c.) *Liberos, immunes, ſuis legibus eſſe Graecos*, ut Livius loquitur L. XXVIII, 32; ſive αὐτονόμους καὶ ἀφορολογήτους, quomodo Lib. XVII, 24, Noſter. Adi Ezech. Spanhemii Orb. Rom. Exercit. II, 9. WESS.

Pag. 335. *l.* 8. Τὸν τῆς Καρίας σατράπην Κάσσανδρον) Scri-

be Ἄσανδρον, & mox iterum βοηθήσοντας τοῖς περὶ τὸν Ἄσανδρον. *Aſander* enim Cariae fuit ſatrapes, uti ad Lib. XVIII, 39, evicimus. Quin equidem haud ſcio, an & huius libri c. 57 & 60, in rebus Amiſi, a Caſſandro & Caſſandri duce Aſclepiodoro obſeſſae, idem *Aſander* intelligi debeat. Caſſander quidem certe in Macedonia rerum ſuarum ſatagebat, neque in Cappadociam exercitum traducere poterat commode, quod in facili erat *Aſandro*, Cariae praefecto. Vitium, quo ducis nomen adſperſum hic eſt, recurret in ſequentibus haud ſemel. WESS.

ead. l. 15. Τῶν δὲ πάντων στρατηγὸν Μενέλαον τὸν ἀδελφὸν) Vide L. XX, 48. WESS.

Pag. 336. *l.* 12. Κερυννίαν μὲν καὶ Λάπιθον ἐξεπολιόρκησαν) Diodorus Κερυνίαν καὶ Λάπηθον dederat, & mox τὸν βασιλέα τῶν Μαριέων. Reſpice not. in cap. 59 & 79. WESS.

Pag. 337. *l.* 4. Καὶ Ῥόδου) Expungendas has eſſe voces, in Addend. admonet Rhodomanus, cui refragari quidem nolim, quamquam cauſa, quae adiungitur, parum eſt praegnans. Seorſum ait de Rhodiis memorari: quod veriſſimum, ſed de Helleſponto itidem memoratur ſeorſum. In membranis paullo plus praeſidii. Tolle ergo, ſi lubet. Porro *Themiſonis*, Cypriorum regis, cui Ariſtoteles τὸν προτρεπτικὸν ſcripſerit, meminit Teles in Stobaei Serm. XCIV, pag. 516, quem eundem eſſe, non temere dixero. WESS.

ead. l. 7. Σὺν ταῖς ἐν Τύρῳ καταλειφθείσαις) Nihil hoc ad rem. Lege καταληφθείσαις, & eas intellige, quas capto Tyro ſuam in poteſtatem redegit. WESS.

ead. l. 11. Ἄφρακτοι δὲ τριάκοντα) Interpres *CXXX apertae*, quaſi ἑκατὸν καὶ τριάκοντα ſcribendum cenſuiſſet: quo quidem modo proxime acceditur ad navium numerum, quem finivit antea Diodorus, ſit tamen iuſto is auctior. Ut fatear ingenue, deſiderari puto *triremium* numerum: nam nullas prorſus in tanta claſſe fuiſſe, cui tandem credibile fiet? WESS.

Pag. 339. *l.* 3. Οὐχ ὑπακουόντων δ᾽ αὐτῶν) Sequi debuerat οὐχ ὑπακούοντος δ᾽ αὐτοῦ· quod & neceſſarium erit, niſi Polyſperchontem & eius filium Alexandrum animo ſcribentis obverſatos autumes. WESS.

ead. l. ult. Ἅπαντας ἀνεῖλον παρὰ τὰ κοινὰ τῶν Ἑλλήνων νόμιμα) Vide Lib. XIII, 23. Humaniſſimus Graecorum mos erat, & Deorum, ut ferebant, reſponſis conſtabilitus, ſupplicibus parcere. Dodonaeo Iovi adſcribitur in Pauſan. L.

VII, 25: Μηδ' ἱκέτας ἀδικεῖν. ἱκέται δ' ἱεροί τ' καὶ ἁγνοί. Quin ἀλιτηρίους & conſceleratos appellabant τοὺς ἁμαρτάνοντας εἰς τοὺς ἱκέτας in Schol. Ariſtophan. Equit. v. 443. Plura Sam. Petitus Leg. Attic. L. I, Tit. 1, pag. 85 edit. Nov. & Stanleius in Aeſchyli Eumen. v. 232. WESS.

Pag. 340. *l.* 5. Ἐπιμελητὴν τῆς πόλεως ἀπέλιπεν) Cuius tandem? An *Stymphaliorum*, de quo paullo ſuperius, oppidi? Fors eſt, ut πόλις regionem ipſam explicet, quod a ſermonis uſu non diſſentire, ex Strabone L. VIII, p. 546, conſtat. WESS.

ead. l. 6. Καὶ θεὶς τὸν τῶν Νεμέων ἀγῶνα) Ioſephus Scaliger in ſuis ad Euſebium notis pag. 85 hoc loco Diodorum graviter reprehendit, & hanc narrationem accuſat falſi, eo quod Nemeus agon trietericus erat, & nunquam cadebat in ſecundum Olympiadis annum, ſed ſemper tertium. At ignoſcant mihi tanti viri manes, ſi Diodorum hoc loco tueri confido: non eſt enim culpa forte Diodori. Fuerunt enim Nemea duplicia, aeſtiva ſcilicet & hiberna, ut ex Pauſania liquet in Corinthiacis (cap. 15), ubi ſic ait de Argivis: καὶ δὴ καὶ δρόμου προτιθέασιν ἀγῶνα, ἀνδράσιν ὡπλισμένοις Νεμείων πανηγύρει τῶν χειμερινῶν. Et in Eliacorum (cap. 16) poſt lacunam haec verba ſequuntur: ἐκλειφθέντα ἐκ Νεμείων τε καὶ Ἰσθμίων αὐτὸν βασιλεὺς Ἀδριανὸς ἐς Νεμείων ἀγῶνα τῶν χειμερινῶν ἀπέδωκεν Ἀργείοις. Aeſtiva Nemea menſis Panemi die XII celebrabantur, ut ait antiqua hypotheſis Nemeorum Pindari. Panemus autem Attico Hecatombaeoni reſpondebat, ut ipſe Scaliger aſſerit in ſuis de menſibus laterculis, & erant illa celebria Nemea trieterica & periodica. Hiberna vero fuiſſe annua putamus, ſicuti Athenis Panathenaica magna penteterica erant, & quinto quoque anno celebrabantur: minora vero quotannis. Hoc igitur loco Diodori Caſſander poſt aeſtatem & autumnum in ſua expeditione conſumtum, dum in Macedoniam ad hiberna exercitum ſuum reducebat, Nemeorum agona hibernum curavit, non trietericum. PALM. Studium Diodori defendendi laudare poſſum, non item defenſionem. Falſa res eſt, ſingulis annis Nemeos hibernos fuiſſe celebratos. Nemei enim ludi trieterici erant, binique qualibet Olympiade redibant. Id nos Critici veteres ad Pindarum docent Argum. Nem. III & V, praeterque ceteros omnes Imp. Iulianus Ep. XXXV, p. 408 C. Διττὰ δέ ἐστι, inquiens, Νέμεα παρὰ τοῖς Ἀργείοις, καθάπερ Ἴσθμια παρὰ Κορινθίοις. Addit his Impera-

tor, ſuo tempore duos alios ab Argivis ludos edi, *ὥστε εἶναι τέσσαρας πάντας ἐνιαυτοῖς τέσσαρσι, ut quatuor omnino ludi annis quaternis ſint.* Quae quidem ſola validiſſime infringunt Palmerii ſententiam. Bina quaternis annis ſi Nemea celebrabantur certamina, Nemea hiberna non fuerunt annua. Aliam, qua Diodoro ſuccurreretur, viam munire Sam. Petitus coepit Comment. L. L. Attic. Lib. I, Tit. I, p. 135. Pertendit, Nemea anno quarto Olympiadis fuiſſe edita, & quoniam tertio quoque anno inſtaurabantur, ſecundo eadem anno acta. Idem in mentem venerat Setho Calviſio, probante in Prolegom. ad Pindari Nemeonic. Eraſmo Schmidio. Atque hoc firmari ſi poſſet, commodiſſimum foret. Annus enim eſt Olymp. CXVI ſecundus, quo Nemeum hunc agonem Caſſander dedit. At obſtant Nemeorum a viris illis doctiſſimis producta exempla, quae ſi cum cura examinentur, partim in Olympiadis annum primum, partim in eiuſdem Olymp. tertium incurrent. Ipſo examine abſtineo, quod diligentiſſime eo perfuncti ſunt D. Petavius ad Iuliani Ep. XXXV, p. 117, & H. Dodwellus Diſſert. VII de Cyclis p. 300. Dices, ſi Nemei ludi perpetuo primis & tertiis Olympiadum annis reſpondeant, quid Diodoro fiet? Paucis ut abſolvam, illud ipſum, quod viri excellenti eruditione Scaliger, Petavius, Dodwellus de eo praedicaverunt. Retulit in annum ſecundum Olymp. CXVI partem rerum Caſſandri, quae ſequente tertio erant adminiſtratae, quoniam pleraeque ante Archontem Nicodorum evenerant: quod illi non eſſe inſolens, alias oſtendimus. WESS.

ead. l. 12. Πρέπελλον) Pro Πρεπέλαον. RHOD. Vid. infra c. 68. WESS.

Pag. 341. *l.* 13. Ἀμφοτέρους κατεστρατήγησε) Durum eſt ἤκουσε, deinde κατεστρατήγησε ſine copula, ac videtur fuiſſe dicendum ἀμφοτέρους οὖν κατεστρατήγησε, vel ponenda aliqua alia particula ante ἀμφοτέρους· aut certe pro ἤκουσε debuiſſe praecedere καὶ ἀκούσας· niſi hunc locum, ſicut & alios huiuſmodi, Diodori idiomati adſcribamus. STEPH.

Pag. 342. *l.* 4. Τῶν ἀπὸ τοῦ στόλου παραβοηθεῖν) Servari iſtud poteſt. Blanditur tamen vehementer τῶν ἀπὸ Ῥόδου νεῶν παραβοηθεῖν ex ſcriptis membranis. Ipſe auctor id aſſerit, cum in praecedentibus παραπλεῖ ταῖς ἀπὸ Ῥόδου ναυσὶν de eadem hac claſſe. WESS.

Pag. 343. *l.* 1. Ἐπὶ τὸ καλούμενον Ἔκρηγμα) Erat in Palaeſtinae Aegyptique finibus. Ptolemaeo Lib. IV, 5, Ἔκρη-

γμα Σιρβωνίδος λίμνης, Plinio L. V, 13, *emerſus Sirbonis lacus.* Oſtium, quo in mare lacus iſte erumpebat, fuiſſe videtur olim, quod dein ingeſtae oppleverunt arenae. Τὸ δ' Ἔκρηγμα συγκέχωσται ait Strabo L. XVI, p. 1102, quem vide L. I, p. 114, cum nota Caſauboni. WESS.

ead. l. 5. Τὰ πραχθέντα τῶν Ἑλλήνων) Mirum ſi πραχθέντα τῶν Ἑλλήνων dixit, pro πραχθέντα ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων. STEPH.

ead. l. 11. Διεψεύσατο τοὺς πιστεύσαντας ταῖς ἐπαγγελίαις) Niſi πιστεύσαντας ταῖς ἐπαγγελίαις artiſſime iunxeris, praeſtabilius, cultius certe, τῆς ἐπαγγελίας erit, uti ſcriptis in libris, & Plut. in Demetrio pag. 903 B. Habet de Meſſeniorum obſidione, ab Agathocle ſuſcepta, Polyaenus quaedam L. V, 15, nec huius tamen temporis. WESS.

Pag. 344. *l.* 9. Πολλοὶ συνδεδραμήκεισαν) Sic ſchedae omnes, a quibus diſſentiendi cauſa non eſt. Indulgent in his ſibi Graeci plurima. Παρακεχωρήκεισαν L. XV, 62; προβεβήκεισαν L. XIX, 30; καταβεβήκει mox cap. 69; ἀναπεπόμφεσαν Eclog. XXXII, pag. 330 Urſini, generis ſunt eiuſdem. Porro praepoſitionem κατὰ, quae ante οὐδὲν ſedem invaſerat, Codd. iuſſu eliminavi. WESS.

Pag. 345. *l.* 1. Εἰς Ἀβάκαινον) Hoc veriſſimum. Vid. ad L. XIV, 78. WESS.

ead. l. 4. Φερέντην πόλιν τῆς Ἀπουλίας — εἷλον) Opportune Acro in Horat. L. III, Od. IV, 16: *Ferentum oppidum eſt Apuliae, Venuſinae civitati vicinum, in valle ſitum.* Cuius Grammatici verba inſuper haud habuit de oppido diſputans ad Livii L. IX, 16, Car. Sigonius, quem de *Nuceria Alfaterna* ibid. cap. 41 conſule. WESS.

ead. l. 11. Κόϊντος Πόπλιος τὸ δεύτερον) Κόϊντος Πουβλίλιος τὸ τέταρτον. At Diodorus pro hoc nomine ubique ſcripſiſſe Ποτίλιος videtur. RHOD. Belle Rhodomanus. Fuit Publilius hoc anno quartum conſul, uti Tabulae Capitolinae oſtendunt. Vid. Pighium ad ann. CDXXXVIII, hos conſules Livio L. IX, 22, reddentem, ibidemque Sigonium, qui ſuo e Diodori libro Ποπλίλιος, quod reſtitui, citat. WESS.

Pag. 346. *l.* 1. Κατέλαβεν — πολιορκοῦντας τὴν Κυλλήνην) Navale Eleorum erat, ab Elide ſtadiis CXX disiunctum. Pauſan. L. VI, 26, p. 518: Κυλλήνη δὲ σταδίους μὲν εἴκοσιν Ἤλιδος καὶ ἑκατὸν ἀφέστηκε —— καὶ ὅρμον παρεχομένη ναυσὶν ἐπιτήδειον, ἐπίνειον δὲ οὖσα Ἠλείων. WESS.

ead. l. 8. Καὶ τοῖς Αἰγεῦσι —— ἀποκαταστῆσαι) Mallem

Αἰγιεῦσι, ut apud Pauſan. L. VII, 24, & Plut. Caton. Mai. pag. 343 A. Huc quoque ducit Αἰγιαίων, quod mox e Mſſ. ſequetur, vocabulum ex Αἰγιέων progenitum. Auſus ſum id quidem refingere: nam Αἰγισαίων illud omnes ineptias ſuperabat. Hoc non moveo, quod Achaeae Αἰγεῖς & Polybius ſcribat L. II, 41, pag. 179. Wess.

Pag. 348. *l.* 2. Ἡ δὲ γυνὴ Κρατησίπολις) Commeminit feminae, de clandeſtinis eius & Demetrii amoribus quaedam adſpergens, Plut. in Demetr. p. 892 E. Vid. infra L. XX, 38. Wess.

ead. l. 6. Καὶ πολλοὺς τῶν ἀπόρων ὑπολαμβάνουσα) Sic plane Excerpt. Peireſcian. pag. 360, καὶ τοὺς ἀπόρους τῶν στρατιωτῶν ὑπελάμβανεν. Nam ἀνελάμβανεν, quod H. Valeſius ſubſtituit, eidem remittimus. Egregie Diotogenes ex Pythagorae ſectatoribus apud Io. Stobaeum Tit. XLVI, p. 330, δεῖ γὰρ ἐς τοῦτο πεπᾶσθαι τὰ χρήματα, ὥστε φίλους εὐεργετεῖν, καὶ δεομένως ΥΠΟΛΑΜΒΑΝΕΙΝ, καὶ ἐχθρὼς δὲ μετὰ δίκας ἀμύνασθαι, *is divitiarum fructus eſſe debet, ut amicis bene faciamus, egenos ſublevemus, & inimicos iure ulciſcamur.* Quod veriſſime dictum neglectiorem verbi uſum abunde illuſtrat. Wess.

Pag. 349. *l.* 5. Περὶ τὸν καλούμενον Καμπύλον ποταμὸν) Legere alibi id flumen non memini. Nomen a flexuoſiſſimis orbibus, quibus Maeandri in modum volvebatur, videtur impetraſſe. Καμπύλα τόξα Homeri, & καμπύλοι ὀδόντες Lycophronis huc ducunt. Wess.

ead. l. 13. Εἰς Στράτον πόλιν συνῴκησαν) Ex hoc loco, credo, accepit Ortelius ſuam *Stratopolim*, quam poſuit in Lexico ſuo. Sed legendum eſt Στράτον πόλιν· nam Στράτος urbs erat Acarnaniae caput ac veluti metropolis, ex Thucydide, Xenophonte, Polybio, Strabone, & aliis. Palm. Eadem Palmerius Graec. Veter. Lib. III, 5, & recte, ut ex ſcriptis Codd. apparet. Wess.

ead. l. 15. Ἄλλοι συνῆλθον ἐπὶ Σαυρίαν, Δεριεῖς δὲ &c.) Urbis *Sauriae*, quod quidem ſciam, nuſquam alia mentio eſt. Palmerius Graec. Antiq. L. III, 8, eandem reperiſſe ſe negat, ſicut & *Derienſes*, quos tamen, ſi Θυριεῖς refinxeris, tuebitur Stephanus in Θυρέα, ubi ἔστι καὶ Ἀκαρνανίας Θύριον διὰ τοῦ ι. τὸ ἐθνικὸν Θυριεύς. Vide ibi Iac. Gronovium, cui egregium hoc commentum debetur. De *Agrinio* apud Polyb. Lib. V, 7. Wess.

Pag. 350. *l.* 6. Καὶ διαβὰς τὸν Ἕβρον ποταμὸν) Foedum

profecto mendum: Hebrum Thraciae fluvium in Illyriam transfert hic locus. Ita non ſcripſerat procul dubio Diodorus. Lege confidenter Δρῖνον, qui neceſſario tranſvadandus erat Caſſandro, ut in regiones Glauciae ſubiectas penetraret ex Apolloniatum regione, unde proficiſcebatur. PALM. Quaeramus amplius de iſthoc Illyridis Hebro: niſi quis *Apſum* haud procul Epidamno, quem tramittere ex Apolloniatum finibus profectus Caſſander debuit, eſſe putet. *Drinus* Palmerii longius abeſt, nec ſpernendus tamen. WESS.

Pag. 352. *l.* 3. Εἰς Κῶν) Εἰς Κῶ L. XIII, 69. At vide not. in L. XVII, 27. WESS.

ead. l. 7. Κάσσανδρος δὲ) Verius Ἄσανδρος ob L. XVIII, 39, & XIX, 62. Quem vero *Prepelaum* appellat, is Πρέπελλος eſt huius libri cap. 64, ſcribentium peccato, quo & Πέριλλος & Περίλαος confundi ſolent. WESS.

ead. l. 13. Περὶ Κάπριμα τῆς Καρίας) Feliciores *Caprima* iſta eruent: mihi ignota ſunt. Ὑλάριμα Cariae notiora ſunt, nec eadem propterea. Vid. ad Hieroclis Synecdem. p. 688. WESS.

Pag. 353. *l.* 11. Ἐνεδρεύειν τοὺς περὶ Πτολεμαῖον) Tametſi praeceſſerit cap. 68 ἀπέστειλαν ἐνεδρεῦσαι τοῖς πολεμίοις, non ſequor libros, in quibus τοῖς ineſt. Vulgatum enim illi nihil concedit. S. Lucas Evang. c. XI, 54, ἐνεδρεύοντες αὐτόν. Ioſephus de bello L. II, 21, 3, ἐνεδρεύοντες Πτολεμαῖον τὸν Ἀγρίππα. Appianus Civil. Belli L. III, pag. 881, καὶ τοὺς ὀλίγους ὁ Δολαβέλλας ἐνεδρεύσας. Haec ſufficiunt: nam ut ex Diodoro, cui ſaepe placet, loca ſtipem, neceſſe non eſt. WESS.

Pag. 354. *l.* 7. Γεγονὼς ἔτη δύο πρὸς τοῖς εἴκοσιν) Eadem Plut. Demet. p. 891 A. & Appian. Syriac. p. 196. WESS.

Pag. 355. *l.* 6. Συσκευαζόμενον τὰς πόλεις) Sic de eodem Agathocle L. XIX, 102, διανοούμενος καὶ ταύτην τὴν πόλιν συσκευάζεσθαι. Et iterum c. 106. Adde Demoſthenem Or. de Cherſon. p. 54, & quae ibi Critici veteres. WESS.

Pag. 356. *l.* 7. Μετὰ τὴν πρὸς Ἀντίπατρον μάχην &c.) Vide L. XVII, 63. Videntur Spartani τοὺς τρέσαντας, ita vocare ſolebant omnes, qui ex proelio re male geſta aufugerant, ignominiae nota, quam leges irrogabant, liberaſſe, invito tamen Acrotato. Prudentius ſimili in re verſatus eſt Ageſilaus, referente eius in vita Plutarcho, & maculae id genus deſcribente p. 612 E. WESS.

ead. l. 11. Πληγάς τε ἐνεφόρησαν) Veneto Codici laus in-

ſtaurati debetur loci. Xiphilinus, ut alios mittam, in Nerone, Ἰούλιος οὖν τις Μουντανὸς — προσέπεσέ τε αὐτῷ καὶ πληγὰς πολλὰς ΕΝΕΦΟΡΗΣΕΝ. WESS.

Pag. 357. *l.* 9. Καὶ τὸ τῆς οἰκίας σχῆμα προσέπεσϑαι &c.) Mirum, ni initium ultimi verbi anſam librariis dederit omittendi τοῦ προσενόουν, quod alii bene ſervarunt, in hoc vitioſi, quia προσέπεσϑαι neglexerunt. Scribe προσέπεσϑαι προσενόουν, & hians oratio bene progredietur. WESS.

Pag. 358. *l.* 6. Τὰ μὲν πολιτευόμενος) Interpres, quaſi κακῶς πολιτευόμενος eſſet, Latina adornavit. Ego vero longe praeferrem ex ſcripto Peireſciano πολυτελευόμενος, ſeu πολυτελούμενος, ſi de vocis uſu res certa foret. Contra enim ſe ponerentur διανοσφιζόμενος & πολυτελούμενος elegantiſſime, & altero magnificus apparatus, altero peculatus, quo utroque reditus dilapidarit Acrotatus, indicaretur. At verbum iſtud oſtendi mihi cupio. Putes Valeſium id ubi ubi reperiſſe: nam Excerpt. p. 124, τὰ μὲν πολυτελευόμενος, *non ut vulgo*, inquit, πολυτευόμενος, *egregia emendatio.* Simus itaque hoc Catone contenti. WESS.

Pag. 359. *l.* 3. Διῆρεν εἰς τὴν Λακωνικὴν) Reliqua viri fata exſequitur Pauſanias L. III, 6, & VIII, 27, p. 656. WESS.

ead. l. 11. Καθάπερ καὶ προϋπῆρχον) Foedere, quod cum Timoleonte ſociaverant, omnes Graeci nominis in Sicilia urbes Poeni liberas reliquerant. Vid. L. XVI, 83. Quare aut priora tempora reſpiciunt haec, aut urbes eas contra pacta ſuae iterum ditioni adiecerunt. WESS.

Pag. 360. *l.* 13. Πλειστικὴν μὲν φρουρὰν ἔχουσαν &c.) Ph. Cluverius Ital. Antiq. L. II, 15, p. 772, Πλειστινὴν corrigebat ob Livium, quod ſuo etiam aſſenſu probarunt Scaliger & Iſ. Voſſius: ſed nondum certo conſtat, *Pleſtinam* Marſorum & *Pliſtiam* Samnitium eandem fuiſſe: adde, *Pliſtiam* in manu exaratis Livii libris *Pliſticam* ſcribi, quod non eſſe de nihilo pulchre monuit Io. Fr. Gron. ad L. IX, 21. WESS.

Pag. 361. *l.* 1. Ῥωμαίων Σατικόλαν πολιορκούντων) Interpres *dum Satriculam oppugnant Romani*: quod idem ille Cluverius Ital. Ant. L. IV, p. 1184, improbat: *Saticolam* enim urbem iſtam cum Graecis tum Latinis dici; quod verum. Livium adi dicto loco & Stephanum Byzantinum voc. Σατίκολα. WESS.

ead. l. ult. Κόϊντον Αἴλιον ἵππαρχον) Αὔλιον pro Αἴλιον ſcribendum Tabulae Capitolinae monent, tametſi *Aemilium* edit Livius. RHOD. Κόιντον Αὔλιον) Accedo Rhodomano.

῏Ωλιον, quod quibuſdam in libris, Car. Sigonius probavit, dictum arbitratus, quomodo *Claudium* & *Clodium*, *plauſtrum* ac *ploſtrum* efferunt ad Livii L. IX, 22. At Αὖλον ſaepe Noſter, nunquam ῏Ωλον aut ῏Ωλιον ſcribit. WESS.

Pag. 362. *l.* 2. Περὶ τὰς καλουμένας Λαυστόλας) Livius ita L. IX, 23: *obviam itum hoſti, atque ad* LAUTULAS *ancipiti proelio dimicatum eſt.* Tum, *invenio apud quoſdam, adverſam eam pugnam Romanis fuiſſe, atque in ea cecidiſſe Q. Aulium magiſtrum equitum.* Unde conficitur, quod & in mentem Phil. Cluverio venit It. Ant. Lib. III, p. 1012, Λαυτόλας melius eſſe. Certe Latinae originis ſi oppidi hoc vocabulum ſit, quod mihi nondum liquet, *Lautulae* praeſtabunt. Vid. Arn. Drakenborchium ad Livii Lib. VII, 39. Mox ὑπέστη τῷ πλήθει praeferrem. WESS.

ead. l. 5. Μόνος ὑπέστη τῷ τε πλήθει) Vel τότε legendum, vel τῷ. Nam verbum ὑπέστη etiam dativum regit. RHOD.

ead. l. 11. Ἀποικίαν ἐξέπεμψαν εἰς Λουκερίαν πόλιν) Mutuo ſibi auxilio fuerunt ſchedae veteres: quod unis deerat, alterae expleverunt. Quin H. Stephanus in Codd. ſuorum aliquo id reperiſſe videtur: namque inter operarum peccata vulgatum refert. Sed Livium audi L. IX, 26: *Eoque ira proceſſit, ut Romae quoque, cum de colonis mittendis Luceriam conſuleretur ſenatus, multi delendam urbem cenſerent. — Vicit tamen ſententia, ut mitterentur coloni.* Sic ille, verum Coſſ. *M. Poitelio* & *C. Sulpicio*, eaque parte Noſtro minime conſentaneus. Λουκερίαν Diodoro reddiderunt Iſ. Caſaubonus in Strabon. L. VI, p. 435, & Ph. Cluverius Ital. L. IV, p. 1215, & Scaliger ad libri ſui oram. WESS.

ead. l. ult. Ἀλλὰ καὶ τοὺς μετὰ ταῦτα &c.) Claudicabit oratio, niſi cum H. Stephano ἀλλὰ κατὰ τοὺς, ſive καὶ κατὰ τοὺς, reſcripſeris. Vitium frequens & ex ſcribendi compendio natum. Vid. Coteler. Monum. T. II, p. 589. In Leontio Act. 4 de fectis pag. 462 non multum diſſimile reperies: τοὺς χρόνους γὰρ ἐκείνους, βασιλεὺς εἷς ἦν ἐν Ῥώμῃ, καὶ εἷς ἐν Βυζαντίῳ editur vulgo. Quanto melius in ſcripto Voſſiano: δύο γὰρ ἐγίνοντο κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους βασιλεῖς· εἷς ἐν Ῥώμῃ & reliq. Sed ſunt hoc de genere plura iſto bonae frugis in libello, de quibus alias. WESS.

Pag. 363. *l.* 5. Μάρκος Πόπλιος) Ποιτήλιος pro Πόπλιος. RHOD. Vid. Livium cum nota Sigonii, & Faſtos Pighii ad ann. CDXXXIX. WESS.

ead. l. 6. Καλλαντιανοὶ κατοικοῦντες ἐν τοῖς ἀριστεροῖς &c.)

Non muto, quantumvis L. XIV, 37, de Salmydeſſo auctor, *οὗτος δ' ἐστὶ μὲν ἐπ' ἀριστερᾷ τοῦ Πόντου.* Eodem enim redit & diſerte Strabo L. XII, p. 816 A. *καλεῖται δὲ τὰ* ΑΡΙΣΤΕΡΑ *τοῦ Πόντου Θρᾳκικά.* Ceterum *Καλλατιανοὶ* ſemper appellandi erant urbis *Callatidis* ſive *Callatiae* incolae, ut dixi ad Anton. Itiner. p. 227. Confer L. XX, 113. Wess.

Pag. 365. *l.* 3. *Ἀπέσταλκεν — ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Καλλαντιανοῖς*) Quod in Reg. 1. erat *βοηθήσων τοῖς Καλλ.* commodius fortaſſe videbitur, nec eſt tamen. Sive enim *ἀπέσταλκε τοῖς Καλλατιανοῖς*, ſeu *βοήθειαν τοῖς Καλλ.* artiſſime iunxeris; verborum ordo nihil habebit inſolens. Regunt ſaepenumero utroque in ſermone verbi ſui caſum ſubſtantiva, eſtque geminum huic L. XVI, 21, *καὶ τῶν συμμάχων — ἐπὶ τὴν βοήθειαν τοῖς Βυζαντίοις τρεπομένων.* Alia ſi deſideres, ecce tibi Dionyſium Ant. Rom. L. I, pag. 8, *καὶ πολιτείας μεταδόσει τοῖς μετὰ τοῦ γενναίου ἐν πολέμῳ κρατηθεῖσι.* Arrian. Ἀναβ. Ἀλεξ. L. I, c. 11, p. 25, *μῆνιν Πριάμου παραιτούμενον τῷ Νεοπτολέμου γένει.* Plautum Amphit. I, 1, 12, *opulento homini hoc ſervitus dura eſt.* Et Mercat. II, 11, 37, *filius quam advexit matri ancillam ſuae.* Salluſtium Catil. c. 32, *quod neque inſidiae conſuli procedebant.* Haec ſufficiunt. Adde tamen Iac. Perizon. ad Sanctii Minerv. Lib. IV, 4, 11. Wess.

ead. l. 7. *Περὶ τὸ καλούμενον Ἱερὸν κατεστρατοπέδευσεν*) Fanum erat ad ipſum Ponti os in continente Aſia, ab Europa ſtadiis ferme XII disiunctum. Docet praeter alios Polybius L. IV, 39, & Noſter L. XX, 112. Vide, quae de eo copioſe ſatis ſcripta nuper ſunt ad S. Petiti Comment. L. L. Attic. L. V, Tit. 4, pag. 503. Wess.

ead. l. 11. *Παραγενόμενος δὲ ἐπὶ τὴν — ὑπερβολὴν*) Saepe de itinere per ipſos montium vertices *ὑπερβολὰς τοῦ ὄρους* Strabo, veluti L. IV, p. 313 B. *ὥστε τὰς δι' αὐτῶν ὑπερβολὰς τοῦ ὄρους πρότερον οὔσας ὀλίγας — νυνὶ πολλαχόθεν εἶναι καὶ ἀσφαλεῖς.* Adde ibid. p. 315 B. & L. VII, p. 449 A. Wess.

Pag. 366. *l.* 7. *Ἐξέπεμψε Τελεσφόρον*) Haud ſcio, an idem ſit Teleſphorus, quem provinciarum olim praefectum Lyſimachus, quod Arſionen ſuam, crebrius vomentem, hoc ambigui ſoni verſu *Κακῶν κατάρχεις τήνδε Μοῦσαν εἰσάγων* perſtrinxerat acute, caveae incluſum circumferri excruciatumque interfici iuſſit, Athenaeo Lib. XIV, 1, p. 616, & Plutarcho de Exſil. p. 606 B. teſtibus. Nam quod Antigo-

no cum maxime militat, id nihil officit. Deſeruit eius dein partes, aliis ſeſe adiuncturus, infra cap. 87. WESS.

Pag. 368. *l.* 1. Πάλιν ἐπελθὼν ὁ Φίλιππος — ἐν οἷς ἦν καὶ Αἰακίδης) Caſſandri frater Philippus erat, qui proelio ad Oeniadas cum Aeacide congreſſus eundem ſuperavit, vulneratumque interfecit. Operae erit Pauſaniam audire, γενομένης δὲ Φιλίππου τε ἀδελφοῦ Κασσάνδρου καὶ Αἰακίδου μάχης πρὸς Οἰνιάδας, Αἰακίδην μὲν τρωθέντα κατέλαβε μετ' οὐ πολὺ τὸ χρεὼν, lib. I, 11, p. 27. WESS.

ead. l. 10. Κάσσανδρος ὁ τῆς Ἀσίας κυριεύων) Lege τῆς Καρίας, ut ſupra p. 704, (cap. 62,) τὸν τῆς Καρίας σατράπην Κάσσανδρον. PALM. Bene Palmerius. Addidiſſet Ἄσανδρος Cariae huic praefecto fuiſſe nomen, ſuus huic loco color rediſſet. Vid. not. in L. XVIII, 39. WESS.

Pag. 369. *l.* 3. Καὶ Σέλευκον) Non videtur de nihilo eorum Codd. ſcriptura, in quibus καὶ Κάσσανδρον. Fortaſſe lectum olim utrumque fuit, ut amicitiam cum Ptolemaeo, Seleuco & Caſſandro, quam prius coluerat, miſſis legatis inſtauraverit. Vid. libri huius cap. 68. WESS.

ead. l. 15. Πλὴν τῆς ἄκρας) Vide L. XX, 27, & Strabonem L. XIV. WESS.

ead. l. ult. Ἐπὶ δὲ τὴν Ἴασον πόλιν ἐκπεμφθεὶς &c.) Plerique Ἴασσον, cuius cives in nummis IACCEIΣ, appellant, nec tamen omnes, ſicuti ad Hieroclis Synecdem. p. 689 oſtenſum fuit. At id leve. Quae ſequuntur ἠναγκάσθη προσθέσθαι τοῖς περὶ Ἀντίγονον, interpres ad Ptolemaeum retulit, tanquam is cum Antigono ſe coniungere ſit coactus: qui quidem Antigoni cum dux fuerit & fratris filius, atque ab eodem ad Iaſſum occupandam miſſus, in aperto utique eſt, id parum procedere. Lege ἠνάγκασε ταύτην προσθέσθαι &c. *urbem eam partibus Antigoni ſe adiungere coëgit*, & clara omnia erunt. WESS.

Pag. 371. *l.* 3. Ἐπέπλευσαν -- καταφρονοῦσι τοῖς πολεμίοις) Erunt fortaſſe, qui καταφρονοῦντες τῶν πολεμίων maluerint ex Reg. 1. ego aliud cenſeo, & a vulgato non deflecto, quippe geſtae rei ſatis congruo. WESS.

ead. l. 13. Ἀντεστρατοπεδεύσαντο — περὶ Κίνναν πόλιν) Urbis *Cinnae* nulla apud Livium in anni huius hiſtoria, nulla apud alios, quod reſcire quitum eſt, mentio recurrit. Id Philippum Cluverium impulit, ut de Luceria cogitaret Ital. Antiq. L. IV, pag. 1212, cui, niſi aliud Codd. ſcripti imperaverint, accedere non poſſum. Nam & nihil fere commu-

ne habent KINNA & ΛΟΥΚΕΡΙΑ, & praefert Italicum quid *Cinna*, ex nobili Corneliorum familia haud ignotum. Livium quod attinet, eius diſſenſus morari neminem debet, in geſtis huius anni rebus diverſos annales ſecuti. Ipſum adi L. IX, 24 & ſeqq. Fors ergo *Cinna* obſcurum in Samnitium finibus oppidum fuit. WESS.

Pag. 372. *l.* 8. Γάϊον Μάνιον) Γάϊον Μαίνιον, & Μάρκον Φόσλιον ἵππαρχον. RHOD. Γάϊον Μαίνιον) Ita ſcripſi ex Sigonii, Μαίνιον citantis ad Livii L. IX, 26, Codice: cetera, etſi a Rhodomano bene correcta ſint, non audeo mutare. Liquet autem hinc & ex Tabulis Capitolinis, Dictatorem C. Maenium rei in Campanos gerendae, non quaeſtionis in eos exercendae cauſa, fuiſſe dictum. Livius, alios ſecutus annales, diſſentit. WESS.

Pag. 373. *l.* 1. Αὐτοὺς ἀνεῖλον) *Itaque ſive timore eius, ſeu conſcientia, Calavios, Ovium Noviumque, (ea capita coniurationis fuerant) priuſquam nominarentur apud Dictatorem, mors haud dubie ab ipſis conſcita iudicio ſubtraxit;* hactenus Livius dicto loco. WESS.

ead. l. 6. Γάϊος Ἰούνιος) Supple δεύτερον ex Livio (L. IX, 28.) Licet has vices rariſſime annotet Diodorus, brevitati ſuae gratificans. RHOD.

ead. l. 8. Παρμενίων Μιτυληναῖος) Euſebio Παρμενίδης Μιτυληναῖος, quod eodem redit. WESS.

ead. l. 10. Στρατηγὸν Πολέμωνα) Quis fuit ille *Polemo*, de quo Diodorus ſolus meminit? Nullus profecto. Lege ex hiſtoria Πτολεμαῖον, ut infra hac eadem pagina & p. 542. (L. XX, 19.) PALM. Nullus dubito, quin verum aſſecutus ſit vir erudituſſimus. *Ptolemaei*, ducis Antigoni, & eiuſdem ex fratre nati, in his rebus frequentiſſima recurrit mentio; *Polemonis*, niſi ſicubi illum loci poſſeſſione everterit, ut hoc & ſeq. capite, nulla. Supra vide cap. 57. WESS.

Pag. 374. *l.* 5. Καὶ τὰς ἐξ Ὠρεοῦ ναῦς) Legendum eſſe Ὠρεοῦ, (licet Ὦρου non ſolum hic in excuſis quibuſdam Codicibus, ſed & in ſcriptis) ex initio huius paginae & ſequentis apparet. STEPH.

ibid. Καὶ τειχίσας τὸν Σαγονέα) Τὸν Σαλγανέα· quae Stephano urbs eſt Boeotiae. RHOD. In margine adſcriptum eſt Σαλμονέα, utrobique male. Lege Σαλγανέα. Eſt enim Σαλγανεὺς urbs Boeotiae, de qua Dicaearchus, Strabo, Livius, Stephanus & alii. PALM. Καὶ τειχίσας τὸν Σαλγανέα) Inſtauravi urbis nomen, eoque fidentius, quod virorum

doctorum coniecturae & diſcordes Codd. ſcripturae huc ducerent. In Ptolemaeo Lib. III, 15, neglecta una litera Σαγανεὺς, quod librariorum peccatum, ſicuti & hoc ipſum, corrigendum monuit Abr. Ortelius. WESS.

Pag. 375. *l.* 2. Ἢ τῇ βασιλείᾳ βοηθῶν, ὑπὲρ τῶν οἰκείων &c.) Prima fronte videtur reſtitui poſſe hic locus, addito dumtaxat verbo coniunctivi modi ante vel poſt ἀγωνίσασθαι. Sed erit Ἀντίγονος nominativus participii βοηθῶν, cum potius debeat eſſe Κάσσανδρος, meo quidem iudicio: quare lectionem margini adſcriptam huic praefero, orationem ἀνακόλουθον eſſe dicens, & cum praeceſſiſſet, ἢ μένοντος Κασσάνδρου περὶ τὴν Εὔβοιαν, ſequi debuiſſe ἢ τῇ βασιλείᾳ βοηθοῦντος. Sed priore in loco poſt μένοντος Κασσάνδρου ſubiungitur αὐτὸς καταλάβῃ, videlicet ὁ Ἀντίγονος· at in poſteriore, cum & participium & coniunctivus ad eandem perſonam ferantur, dicere non potuit ἢ τῇ βασιλείᾳ βοηθοῦντος ἀποβάλῃ· ideo dixit ἢ τῇ βασιλείᾳ βοηθῶν ἀποβάλῃ. STEPH. Hic enormis ἀσυνταξία eſt: cui ſcholion marginis quidem mederi, ſed nimis violenta caſtratione, conatur. Quid? ſi βοηθοῦντα ſcribas, & poſt Κάσσανδρον reſtituas ἀναγκάσῃ; RHOD. Recto quidem decurret tenore Diodori oratio, ſi monitori Rhodomano ſuffrageris, eiuſque laudaveris medicinam: at ea violentior eſt atque omni ſchedarum veterum patrocinio caret. Res ſecius in H. Stephani habet expoſitione, cui & Codd. auctoritas pondus addit, & Graecorum ſaepe ex uſu ordinem verborum variantium conſuetudo. Illam ergo amplector, cetera lectori integra relinquens. WESS.

ead. l. 5. Πλείσταρχον μὲν ἀπέλιπεν ἐπὶ τῆς -- φρουρᾶς) Caſſandri frater *Pliſtarchus* fuit, de quo Pauſanias L. I, 15, & Plut. Demetr. p. 903, plura. WESS.

Pag. 376. *l.* 4. Διέδωκε -- κατὰ πόλιν εἰς τὴν χειμασίαν) Vid. ad L. XV, 38. Novi probe Scaligeri decretum in Act. Liter. Schurzfleiſchii p. 27, quod ſermonis uſu non firmari animadverto. Ecce tibi Polybium Excerpt. p. 1421, σὺν δὲ τούτοις καὶ πλείους ἑτέρους ἐξηρίθμηται ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΝ ὀνομάζων· ubi κατὰ πόλιν citra controverſiam eſt *ex ſingulis oppidis*. Adde Ioſeph. L. II B. I. cap. 10, 3, πάντων γὰρ τῶν ὑποτεταγμένων ἐθνῶν ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΝ συγκαθιδρυκότων τοῖς ἄλλοις θεοῖς καὶ τὰς Καίσαρος εἰκόνας. Et Baſilium M. de Spiritu Sancto c. 7, κατά τε χώραν καὶ ΚΑΤΑ ΠΟΛΙΝ ταύτῃ κέχρηνται τῇ φωνῇ. Sed deſino: quae alias conduxi, abunde ſunt. WESS.

ead. l. 16. Ἐπίκαιρος γὰρ ἡ πόλις ἐστὶ &c.) Ad Graeciae principatum retinendum Chalcide nihil poterat eſſe opportunius. Philippus, Perſei pater, propterea eam inter τὰς πέδας τῆς Ἑλλάδος, ſive *Graeciae compedes*, non immerito numerabat apud Polyb. L. XVII, 11, Livium L. XXXII, 37, Plut. Flamin. pag. 374 D. Mox Πολέμων rectius Πτολεμαῖος erit. WESS.

Pag. 378. *l.* 1. Καὶ τῶν Ὀπουντίων τὰ Κασσάνδρου φρονούντων) In his nihil eſt, quod offendat. Si qui tamen cum Reg. 1. ſentire malint, fruantur arbitrio ſuo. WESS.

Pag. 379. *l.* 7. Καὶ τὸν τῆς Κεραυνίας δυνάστην) Margini adſcriptam lectionem comprobare videtur locus quidam p. 705, in quo nomen idem legitur, ſed cum γγ. Ibi autem cum Κερυννία copulatur non Λαπιθία, ſed Λαπιθος. Pro quo ſecundum Stephanum Λάπηθος ſcribendum fuerit per η. Nam illi Λάπηθος urbs eſt Cypri, Λαπίθη Theſſaliae. Apud Strabonem (L. XIV, p. 1001,) ſcriptum eſt Λάπαθος. STEPH.

ead. l. 8. Τὸν τοῦ Μαλιέως) Si hoc non eſt parentis Staſioeci proprium, ut τὸν τῶν Μαριέων, ſcilicet βασιλέα, legam, certa ratione adducor. Eſt enim Μάριον (pro quo alibi Μάριος perperam in hiſtoria noſtra legitur) urbs Cypri, cuius gentile Μαριεύς, ut Stephanus docet. Ideo haud ſcio, an non ſupra p. 705 A. legendum ſit Μαριέων pro Μανέων, *Marienſium*, non *Manenſium*: quorum idem Staſioecus rex ibi nominatur. RHOD. Non repeto, quae de *Lapetho* & *Mario*, Cypri oppidis, ſcripta ſuperius ſunt ad huius lib. c. 62. WESS.

ead. l. 15. Ποσίδειον καὶ ποταμοὺς Καρῶν) Non memini Ποταμοὺς Καρῶν alibi legere. Flumen Syriae Καῤῥὰ eſt in Stephani Κάῤῥαι, a quo id Meſopotamiae oppidum nomen indeptum fuiſſe ait. Sed id ab ora Syriae ſuperioris maritima, de qua hic loci, aberat longius. *Poſideum* non obſcura Syriae urbs erat prope Orontis oſtium ex Ptolemaeo Lib. V, 15, atque aliis. Ipſe auctor eius commeminit Excerpt. Peireſcian. p. 378, ubi prave nunc Πισίδιον. WESS.

Pag. 381. *l.* 1. Σταθμοὺς εἴκοσι καὶ τέσσαρας) Quidam *manſiones* reddunt, de quibus lege Herodotum (L. V, 53), ubi ſingulis CL ſtadia tribuit, quae quinque milliaria Teutonica, demto quadrante cum duobus ſtadiis efficiunt. Stathmi igitur XXIV conſtituunt CXII milliaria cum dimidio, ſi XXXII ſtadia pro uno milliari acceperis. RHOD. Herodotus non dicit σταθμὸν aequare CL ſtadia, ſed diurno itinere totidem ſtadia poſſe abſolvi: nec longe tamen ab iſto inter-

vallo abfuiſſe videtur. Graeci ſaepe itinera σταθμοῖς, ut Latini *caſtris*, metiuntur. Noſter quidem certe Lib. XIV, 29, σταθμὸν de diurno itinere accepit. Nam quod apud Xenophont. Ἀναβ. L. IV, p. 265, de Graecis ἐντεῦθεν ἐπορεύθησαν διὰ Χαλύβων ΣΤΑΘΜΟΥΣ ἑπτὰ legitur, id ipſe expreſſit διῆλθον ἐν ἡμέραις ἑπτά. Unde manifeſtum eſt, citatiſſimo itinere uſum fuiſſe Antigonum, qui VI diebus σταθμοὺς ſive *manſiones* XXIV percucurrerit. Mallem autem in praecedentibus ἓξ ἡμέραις, etſi non neſciam, quid vulgato patrocinetur. WESS.

ead. l. 17. Περὶ τὴν παλαιὰν Γάζαν τῆς Συρίας) Mirum eſt, Gazam hic ſemel iterumque παλαιὰν appellari, & Παλαιγάζαν in Dexippi fragmento apud Syncellum Chronograph. p. 266. Fuitne duplex olim *Gaza*, uti *Tyrus* & *Palaetyrus?* Ita puto. Vide ordinem rei geſtae. Ptolemaeus caſtra metatur ad Palaegazam: eandem in urbem ſuas copias coëgit Demetrius. Pugnatur. Victus abit Demetrius, retroceditque cum equitibus ordines ſervantibus Gazam uſque: mox ubi ſub ſolis occaſum Gazam praeteriiſſet, equitum aliqui in urbem ſe, res ſuas ablaturi, recipiunt, & ab inſequente Ptolemaeo una cum urbe capiuntur. Haec cap. 84. Quae quidem, niſi plane erro, ita comparata videntur, ut *Palaegaza* & *Gaza* diverſae ſint cenſendae, nec longo tamen intervallo diſſeptae. Putares Παλαιγάζαν eam eſſe, quam Alexander expugnatam evertit, quoniam de illa Strabo Lib. XVI, p. 1102 A. κατεσπασμένη δ' ὑπὸ Ἀλεξάνδρου, καὶ μένουσα ἔρημος, *everſa ab Alexandro Gaza eſt, manetque deſerta.* Verum obſtat ſitus, qui nobiliſſimae Gazae, quam Alexander occupavit, idem manſit: habent praeterea ultima Strabonis verba plurimum difficultatis; neque enim verum eſt, quod & viri docti dudum viderunt, Gazam poſt Alexandri tempora deſertam duraſſe. Diodorum, quem illi neglexerunt, advocabo. Refert huius lib. cap. 59, Antigonum *Ioppen* & *Gazam*, quod dicto audientes non erant, pugnando cepiſſe: tum eandem Gazam a Ptolemaeo fuiſſe ſubactam cap. 84: eundemque principem Ioppen, Samariam & *Gazam*, adventante maximis cum copiis Antigono, deſtruxiſſe, infra c. 93. Haec, alia ut mittam, Strabonis iſta καὶ μένουσα ἔρημος ſollicitant vehementer, paeneque efficiunt, ut cum Palmerio adſcititia autumem, praeſertim quoniam Xylander vertendo eadem praeteriit. Utcunque id ceciderit, perſevero ea in opinione, duplicem fuiſſe Ga-

zam, proboque illa Hioronymi de Loc. Sacr. vehementer, *antiquae civitatis* (Gazae) *locum vix fundamentorum praebere veſtigia : hanc autem, quae nunc cernitur, in alio loco, pro illa, quae corruit, aedificatam.* Adi nunc ad S. Lucae A. A. c. VIII, 26, ubi de Gaza αὕτη ἐστὶν ἔρημος, & hanc *Palaegazam*, miſſis eruditorum fluctuationibus omnibus, intellige. Habet de duplici Gaza Palmerius etiam Exercit. pag. 85 nonnulla, quae, ut alias fortaſſe oſtendam, conſiſtere non poſſunt. Vid. & not. in Antonini Itiner. p. 151. WESS.

Pag. 382. *l.* 6. Καίπερ νέος ὢν παντελῶς) Annis XXII non maior. Confer ſupr. c. 69. WESS.

Pag. 383. *l.* 3. Τοῦ τε πατρὸς ἤδη γεγηρακότος) Suidam haec, & quae conſequuntur, exſcripſiſſe in Δημήτριος, L. Kuſtero minime latuit. WESS.

ead. l. 7. Ἔτι δὲ κεκοσμημένος ὅπλοις βασιλικοῖς) Mera παραδιόρθωσις eſt Reg. 1. ſcriptura : vulgatam Suidas quoque tuetur. Erat Demetrius ἰδέᾳ καὶ κάλλει προσώπου θαυμαστὸς καὶ περιττὸς, omnemque fictorum & pictorum artem fruſtrabatur, Plut. Demet. p. 889 D. teſte. Aſtris propterea & ſoli, aſtrorum pulcherrimo, comparatur in Ithyphallico carmine apud Athen. L. VI, 15, ſicuti probe monuit magnus Animadverſor. Conf. infra L. XX, 93. WESS.

Pag. 384. *l.* 14. Καὶ πλαγιοφύλακας τὰς ἴσας) Scio, φύλακας & φυλάκους veteres ſubinde probaſſe, decretumque Euſtathii in Homer. p. 1365 illa de re, nec hic tamen recipio. Superius cap. 28 πλαγίας φυλαττούσας ἔξω τοῦ κέρατος ἴλας nuncupavit. WESS.

Pag. 386. *l.* 12. Ἔταξαν δὲ ἐπὶ τοῦ κέρατος τοῦ τῶν &c.) Scribe ἐπὶ τοῦ κέρατος τούτου τῶν ἱππ. ut poſt pauca προέταξαν τοῦ κέρατος τούτου καὶ τὰ ψιλικά. WESS.

ead. l. 15. Κομίζοντας χάρακα σεσιδηρωμένον) Sollemne ad belluarum equitumque impreſſionem impediendam inventum erat κατασπεῖραι τριβόλους σιδηροῦς ἢ σανίδας ἐμβάλλειν κεντρωτὰς, uti Plut. in Apophthegm. pag. 200 B. loquitur. Relege, quae dicta ad L. XVIII, 71, fuerunt. WESS.

Pag. 388. *l.* 1. Κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἐπιστροφὴν) Nihil moveor illorum Codd. imperio, haec qui mutant. Tritum eſt in Graecorum militia ἐπιστροφῆς vocabulum apud Aelianum Tact. cap. 31, dicunturque ἐπιστροφὴν ποιεῖσθαι, qui in hoſtem iterum ſeſe convertunt. WESS.

Pag. 389. *l.* 1. Τινὰ μὲν αὐτῶν περιεπείροντο) De verborum ſtructura dictum ſupra L. V, 8, fuit. WESS.

ead. l. 10. Ἄπρακτον ἐποίει τὴν βίαν αὐτῶν) Si ἡ τοῦ χάρακος πῆξις praecederet, nihil hic quidem ſalebroſi foret. Nunc verba conſideranda, ac ſi dictum τοῦ Πτολεμαίου — προεωραμένου fuiſſet, quod praeter morem Diodoro atque aliis haud accidere, notum eſt. Vide hoc L. XIX, 96, τῶν δὲ περὶ Ἀθήναιον κατηγόρει, φάσκων -- ὑπ' αὐτοῦ &c. WESS.

Pag. 391. *l.* 3. Διελθὼν σταδίους ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίους) Uſus his eſt H. Relandus Palaeſtin. Lib. II, 14, ut, quantum Gaza ab urbe Azoto abfuerit, demonſtraret: non male quidem ille, quamquam revera intervallum indicatur, quo Palaegaza & Azotus diſſeptae erant. WESS.

ead. l. 11. Ἔπεσον μὲν πλείους τῶν πεντακοσίων) Haec ſana praeſtare nolo. Caeſorum numerus pro cladis eius magnitudine & multitudine captivorum minor eſt. Puto fuiſſe πλείους τῶν πεντακισχιλίων, quem numerum Plutarchus edit in Demet. pag. 891 A. ἐσφάλη περὶ πόλιν Γάζαν ἡττηθεὶς (Demetrius) ὀκτακισχιλίων ἁλόντων καὶ πεντακισχιλίων ἀποθανόντων. Ut ut erat, in tempore pugnatae huius pugnae egregie Diodoro convenit cum Caſtore Chronographo apud Ioſeph. L. I C. Apion. c. 22, pag. 455. WESS.

Pag. 392. *l.* 5. Καὶ συνθέμενος πάλιν πρὸς αὐτὸν) Ordo ſermonis πρὸς αὐτοὺς expoſtulabat. At Diodorus ad unum tranſit Seleucum, quem Babyloniae poſſeſſione everterat contra datam fidem Antigonus. Ceterum Iuſtinus, Demetrio privatum omne inſtrumentum ac familiam a Ptolemaeo fuiſſe redditam, adiecto hoc verborum honore ſcribit, *Non ſe propter praedam*, ſed *propter dignitatem*, *iniſſe bellum; indignatum*, *quod Antigonus devictis diverſae factionis ducibus*, *ſolus communis victoriae praemia corripuiſſet*, L. XV, 1. WESS.

ead. l. 9. Προσέταξεν ἐπὶ τὰς ναυαρχίας διελεῖν) Non audeo citra Codd. auctoritatem τὰς ναυαρχίας confingere: ingenue tamen ut fatear, τὰς νομαρχίας ſcripſiſſe auctor videtur. Omnis Aegyptus, uti notiſſimum, in Nomos, ſive νομαρχίας, erat deſcripta: per quas praefecturas commodius capti, ut cuſtodirentur, diſtribui potuerunt, quam per navium, quod vulgata requirunt, praefecturas. Sed ea coniectura eſt. WESS.

ead. l. 12. Ἐπῄει τῶν κατὰ Φοινίκην πόλεων &c.) Cultius ſi autumaveris ex Reg. 1. ἐπῄει τὴν κατὰ Φοινίκην, τῶν πόλεων & reliq. me adſtipulatore uti poteris. Vulgatum tamen ſedem tueri paſſus ſum, quod & id patronos nanciſci poſſet. WESS.

Pag. 393. *l.* 4. Σιδῶνα μὲν προσήγαγετο) Ineptus eſſem, de Sidone ſi commentari inſtituerem: incidit tamen, quod ἀπροσδιόνυσον non videbitur. Appellatur urbs in Ioſuae cap. XI, 8, *Zidon rabbah*, Σιδὼν ἡ μεγάλη· qui titulus, urbis amplitudinem & celebritatem deſcribens, interpretum quorundam animum advertit: quaerunt nodos, ubi nulli ſunt. Audiamus Rabanum Maurum L. II in Ioſ. pag. 728, Tom. IX Ampl. Collect. ed. Martene: *vocat autem* — *etiam eos, qui circa Sidonem magnam ſunt. Ego quidem cum in locis Sidonis aliquoties demoratus ſim, nunquam comperi, duas eſſe Sidonas, unam magnam, aliam parvam, quantum ad terrenum pertinet locum.* Tum rem ut expediat, allegoriis & myſticis diſputationibus abſurdiſſime abutitur, quas tangere nolo. Vide vero, quid Rabani ex verbis conficiat doctiſſimus libri editor ibid. pag. 668. *Inter alia praeclara*, inquit, *quae plurima huic operi inſperſit, diſces* (*Lector*) *commorationem eius nonnullam in Orientis partibus, cuius nec Rudolfus, nec Trithemius meminere. Sic enim habet in illa verba capitis XI, 8*, uſque ad Sidonem magnam. Ego quidem cum in locis Sidonis &c. *Atque haec Rabani peregrinatio referenda videtur in iuveniles eius annos, cum necdum eſſet Fuldae magiſter, fortaſſe nec monachus, nedum abbas Fuldenſis, aut archiepiſcopus Moguntinus.* Ecquando ergo, liceat mihi rogare? Operae utique pretium fuiſſet commonſtrare, Ludovici Pii, Lotharii & Caroli Calvi aetate Syriam & Palaeſtinam Chriſtianorum ex Europa peregrinationibus adeo fuiſſe frequentatas, ut Rabanus Sidone *aliquoties commorari* ſine incommodo quiverit. Sed quid circuitione utor, & virum doctum ad incitas urgeo? Nunquam de ſe Rabanus, etſi ſuo in libro, profeſſus eſt ea. *Codicem enim ex ſanctorum patrum dictis, in hiſtoriam Ieſu Nave ſenſu allegorico prolatis*, uti ipſe ad Fridericum, noſtrae urbis olim praeſulem, perſcripſit, ſtudioſe collegit, & ea quidem religione, ut una cum pulviſculo, quod dici ſolet, ex Origenis in Ioſuam Homiliis a Rufino Latina veſte indutis, abraſerit omnia. Contende utrumque opus, & nihil olim ex tripode verius pronuntiatum reperies. Quin ipſa illa, quae ſcribenti anſam praebuerunt, verba Homil. Rufini XIV in Ioſ. p. 430 ed. Pariſ. leguntur omnia. Id vero Theologo latuiſſe & Benedictino e S. Mauri ſocietate mirarer profecto, ni vaſtam conſiderarem monumentorum, undique labore incredibili conductorum, molem, quae ſingulis attentiorem animi curam negavit. Redeo ad Diodorum. Wess.

ead. l. 10. Ἐλοιδόρησε φορτικῶς) Sententiam non male expreſſit interpres, etſi odioſum quiddam atque inſolens deſignet vocabulum iſtud. Non me quidem fugit M. Ant. Mureti in Ariſtotel. Ethic. L. I, 5, aſperior contra Lambinum diſputatio; at *ridiculum* & *ſordidum* ut ubique τῷ φορτικῷ probiſſime congrueret, nunquam efficere potuit. WESS.

Pag. 395. *l.* 1. Τὰς μὲν ναῦς — ἀπέδωκε) Non proſcribo ἀπέδωκε, nec cauſam video, cur ἀπέδοτο aliarum ſchedarum damnari debeat. Potuit Teleſphorus accepto pretio naves hoſtibus vendere, potuit eaſdem Antigoni praefectis reddere. Tacent monumenta, arbitriumque eligenti relinquunt. WESS.

Pag. 396. *l.* 4. Παρέλαβε τὴν Κυλλήνην) Supra vide huius lib. c. 66. WESS.

ead. l. 9. Ὑπὸ Ἀρυβίλου τοῦ πατρὸς) Hunc alii ſcriptores *Arybbam* nuncupant. Magnus fuit avunculus Alexandri Magni: Alcetas frater eſt Aeacidae. Vide R. Reineccium in regni Moloſſici deſcriptione. RHOD. Lege Ἀρύμβου, vel Ἀρρύβου· nam utroque modo legitur apud auctores. PALM. Praeſtat Ἀρύμβου. Vide not. in L. XVI, 72. Erat Alcetas ingenio truci & iracundo, fueratque propterea a patre regia domo expulſus. Pauſaniae hoc debemus Lib. I, 11, p. 27: Ἠπειρῶται δὲ Ἀλκέταν ἐπὶ βασιλείᾳ κατεδέξαντο, Ἀρύμβου μὲν παῖδα καὶ ἀδελφὸν Αἰακίδου πρεσβύτερον, ἀκρατῆ δὲ ἄλλως θυμοῦ, καὶ δι' αὐτὸ ἐξελασθέντα ὑπὸ τοῦ πατρός. WESS.

ead. l. 15. Περὶ Κασσωπίαν πόλιν) Duplicem Caſſiopen, ſive Caſſopen, maritimam & mediterraneam, Ptolemaeus habet L. III, 14, quarum hanc huius eſſe loci I. Palmerius arbitratur Graec. Veter. Lib. II, 4, p. 266, me non invito. Altera illa mediterraneae videtur navale & portus fuiſſe. Reliquas Caſſopiae urbes annumerat Demoſten. Or. de Halon. p. 52, neque multum refert Κασωπίαν ſcribas, an Κασσωπίαν. Conf. Itiner. Anton. p. 521. WESS.

Pag. 397. *l.* 6. Κατέφυγεν εἰς Εὐρυμενὰς, πόλιν Ἠπειρωτικὴν) *Eurymenas* Theſſaliae urbem in Magnetum finibus Scylax Peripl. p. 60, Stephanus ex Hecataeo & Livius Lib. XXXIX, 25, memoraverunt. Diodorus Epiroticam ait, quam rem admiratione dignam profitetur Iac. Gronovius ad Stephanum. Mihi eadem non videtur, additoque πόλεως Ἠπειρωτικῆς titulo a Theſſalica clariſſime diſcerni. WESS.

Pag. 398. *l.* 10. Ὅτι τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντες) Vid. huius libri c. 78. WESS.

Pag. 399. *l.* 7. Αὐτόν τε κατέσφαξαν καὶ δύο τῶν υἱῶν) In regnum redux ſibi ſubiectos furibunde afflixerat. Καὶ τότε ἥκων (Alcetas) ἐξεμαίνετο εὐθὺς ἐς τοὺς Ἠπειρώτας· ἐς ὃ νύκτωρ αὐτόν τε καὶ τοὺς παῖδας ἐπαναστάντες ἔκτειναν, Pauſanias inquit L. I, 11, p. 27. Wess.

ead. l. 12. Οὐ πλείους τῶν ὀκτακοσίων &c.) Paullo aliter Appianus de Syr. Bell. p. 196, καὶ πεζοὺς ἐς τοῦτο (ad Babylonem recuperandam, Ptolemaeus) ἔδωκεν αὐτῷ χιλίους καὶ τριακοσίους ἱππέας. Wess.

Pag. 401. *l.* 2. Ἐν μὲν γὰρ Βραγχίδαις αὐτοῦ χρηστηριαζομένου) Aliud reſponſum, Seleuco de futura felicitate ab Apolline Didymeo redditum, idem Appian. ibid. p. 198 ſervavit. Forte utrumque regem movit Seleucum, ut Mileſiis ἐς Βραγχίδας remitteret Apollinis aheneam ſtatuam, quam olim Xerxes Ecbatana deportari iuſſerat, apud Pauſan. L. I, 16, p. 39. Wess.

ead. l. 7. Διότι πάντα γίνεται τὰ καλὰ — — διὰ πόνων) Eadem Democriti ſententia, ſuadentis τοὺς πόνους διώκειν, δι' ὧν τὰ μεγάλα καὶ λαμπρὰ γίνονται τοῖς ἀνθρώποις, in Plut. adv. Colot. p. 1126 A. & Xerxis, qui ad Artabanum μεγάλα πρήγματα μεγάλοισι κινδύνοισι ἐθέλει καταιρέεσθαι apud Herodot. L. VII, 50, & cuius tandem non, modo ne vecors fuerit? Praeclare Philo Iud. de Sacrif. Abel. & Cain. p. 134 B. Ἀρχὴν γὰρ, εἰ δεῖ τ' ἀληθὲς εἰπεῖν, παντὸς ἀγαθοῦ καὶ ἀρετῆς πάσης ὁ θεὸς ἀνέδειξεν ἀνθρώποις πόνον, οὗ χωρὶς τῶν καλῶν παρὰ τῷ θνητῷ γένει συνιστάμενον οὐδὲν εὑρήσεις. Wess.

ead. l. 14. Τῶν ἐν Κάραις — Μακεδόνων) Geminatam mallem caninam literam. *Carrhae* enim intelliguntur, Craſſi poſt dein clade nobilitatae, & ſuperſtitioſo cultu ſub Chriſtianorum imperio infames. Conf. not. in Hierocl. Synecd. p. 714. Wess.

Pag. 403. *l.* 5. Σέλευκος --- ἀνεκτήσατο τὴν Βαβυλωνίαν) Haec ſunt initia nobiliſſimae per Orientem aerae Seleucidarum, quam cum recepta Babylonia & anno primo Olymp. CXVII inchoandam eſſe, clariſſimum in modum patefecerunt viri eruditi. Praeter ceteros inſpice H. Noriſii Epoch. Syromaced. Diſſert. II, 1, p. 70. Wess.

Pag. 404. *l.* 4. Καταπεφρονηκότων καὶ &c.) Lego καταπεφρονηκότως, qua voce utitur alibi, ut ſint copulata duo adverbia καταπεφρονηκότως καὶ ῥαθύμως. Steph. Si cuius animo allubeſcat pro vulgato certare, fruatur arbitrio ſuo.

Mihi H. Stephanus verum aſſecutus videtur. Mox c. 93 de Cille ipſemet Diodorus, στρατοπεδεύειν καταπεφρονηκότως· & de Athenaei militibus c. 95, καὶ ῥαθύμως ἔχοντες τὰ περὶ τὰς φυλακάς· tum interiectis paucis, τῶν δὲ περὶ τὸν Ἀθηναῖον στρατοπεδευσάντων ΚΑΤΑΠΕΦΡΟΝΗΚΟΤΩΣ. WESS.

ead. l. 10. Τὰ δὲ προσκόπτοντες τοῖς — πραττομένοις) Hoc retinendum cenſeo, tametſi προσταττομένοις non male convenire huic loco videatur. Infra ſimili in re L. XX, 4, ὁρῶν —— δυσχεραίνοντας τοῖς πραττομένοις. Scripturae compendium, ut πράττεσθαι & προστάττεσθαι ab amanuenſibus confunderentur, effecit. Vid. Lib. I, 2, & III, 53 &c. WESS.

ead. l. 14. Ἔφυγε μετὰ τῶν φίλων διὰ τῆς ἐρήμου) Eundem tamen pugnando Seleucus occidit deinceps. Appian. Syr. pag. 197, Νικάτορα, ita hominem appellat perpetuo, κτείνας αὐτὸς ἐν τῇ μάχῃ, τὸν ὑπ' Ἀντιγόνου Μηδείας σατραπεύειν ἀπολελειμμένον. Conf. ibid. p. 200. WESS.

Pag. 405. *l.* 14. Περὶ Μυοῦντα) Syriae hanc urbem, neque enim Ioniae Myuntis ratio ulla eſſe poteſt, alibi reperire non memini. Plutarchus expeditionem Cillae, & quomodo a Demetrio ſit circumventus, memorare non neglexit in Demetrio p. 891 C. ſed nihil de Myunte, in cuius ſcriptione cum ſchedae conſpirent veteres, a ſuſpicionibus abſtineo. WESS.

Pag. 406. *l.* 3. Τὴν ἧτταν ἀναμαχήσασθαι διελήφθη) Si poſterius diſpliceat verbum, quoniam de Demetrio ſermo eſt, διειλήφει aſſumi poteſt. Ἀναμαχήσασθαι neceſſarium videbatur, de quo plura ad L. XVI, 19. WESS.

ead. l. 10. Ἐν Κελαιναῖς τῆς Φρυγίας) Saepe Antigonus amoena iſta in urbe, ſi otium eſſet, morari ſolebat. Inſpice Plut. Demet. p. 891 D. WESS.

Pag. 407. *l.* 12. Ἄκην μὲν τῆς Φοινίκης Συρίας) Lege Φοινικοσυρίας. RHOD. Non opus eſſe, ut quidquam mutetur, videbis ex H. Relandi Palaeſt. L. I, 9. *Acen*, quae Ptolemais deinde fuit, ſupra L. XV, 41, illuſtravimus. WESS.

ead. l. 14. Ὅσα δυνατὸν ἦν ἄγειν καὶ φέρειν) Vide C. Sigonium Emendat. L. I, 4, & I. Fr. Gronovium Obſ. L. III, 22. Pervulgatum eſt in praeda, quae aut abigitur, aut aufertur. Herodotus L. I, 88, ἀλλὰ φέρουσί τε καὶ ἄγουσι τὰ σά. Ioſeph. Ant. L. II, 10, 1, ἐμβαλόντες εἰς τὴν χώραν, ἔφερον καὶ ἦγον τὰ τῶν Αἰγυπτίων. Aliud longe indicat in his Pſelli de Daemon. Oper. pag. 21, cum de daemone, qui ſe incre-

dibili inſolentia iactarit τῶν ἐπιγείων ἁπάντων δημιουργόν· ἄγειν τε καὶ φέρειν τὸ ἐγκόσμιον πᾶν, i. e. *terreſtrium omnium creatorem, quique res in mundo omnes regat atque adminiſtret.* Quo etiam modo Plut. T. II, p. 486 E. ὁ ἀδελφὸς ἄγει καὶ φέρει πάντα, καὶ θαυμάζεται, *frater adminiſtrat & omnia curat, eſtque in admiratione.* Interpres Pſelli aliud ſectatus eſt. Ceterum ἄγειν ἢ φέρειν ſi commodius autumaveris, ſuccurret Plut. Demet. p. 891 F. ἐκ δὲ τῆς χώρας ὅσα φέρειν ἢ ἄγειν ἠδύνατο &c. Nec res tamen magni momenti. Wess.

Pag. 408. *l.* 3. Ἐπὶ τὴν χώραν τῶν — Ναβαταίων) Imperito amanuenſi debetur νομάδων vocabulum. Vid. Plut. Demet. p. 891 E. in tempore ſuſceptae huius expeditionis Noſtro egregie conſentaneum. Wess.

ead. l. 15. Μήτε σῖτον σπείρειν, μήτε φυτεύειν &c.) Rechabitarum idem olim mos, idem inſtitutum. Ipſimet profitentur apud Ieremiam vatem c. XXXV, 7, imperatum ſibi a maioribus fuiſſe, *Vinum ne bibite in perpetuum, nec vos, nec liberi veſtri: domum ne ſtruite, frumentum ne ſerite, neque vitem plantate, neque ſit vobis illa, ſed in tentoriis habitate ſemper.* Qui quidem Rechabitae cum ex Kineis genus deducant, Kinei vero Iethronis, ſoceri Moſis, eadem olim, quae Nabathaei, loca incolentis, ſint poſteri, apparet ab antiquiſſima aetate hanc vitae diſciplinam in Arabia convaluiſſe, eamque a Rechabitarum maioribus in terram Palaeſtinam fuiſſe importatam. Manſit Saracenis, indidem ortis, eademque Arabiae loca incolentibus, in ſera tempora idem ferme vitae uſus: *nec eorum quiſquam,* verba Ammiani ſunt e Lib. XIV, 4, *aliquando ſtivam apprehendit, vel arborem colit, aut arva ſubigendo quaeritat victum.* Tum poſt pauca, *victus univerſis caro ferina eſt, lactiſque abundans copia, qua ſuſtentantur, & herbae multiplices — & pleroſque nos vidimus* FRUMENTI *uſum &* VINI *penitus ignorantes.* Cetera mitto, id quod dixi, comprobantia. Uberius enim rem declaravi Obſerv. L. II, 2, ubi, ſi tanti putes, vide. Wess.

Pag. 409. *l.* 3. Διαλαμβάνοντες τοὺς ταῦτα κτωμένους &c.) Forte inter cauſas inſtituti & ea fuit, quam Diodorus memorat, quamquam vitae genus, quod amplexi erant, & ſoli, in quo agebant, ingenium, hos mores paene requirebat. Habitabant loca οὔτε σῖτον, οὔτε οἶνον, ut ipſi infra c. 97 aiunt, ferentia: praeterea paſtores erant, incertis ſedibus ſemper vagi. Quare nec frugibus, neque vitium atque arborum culturae, ſtudere ex commodo poterant. Wess.

ead. l. 13. Διαδεχόμενοι παρὰ τῶν κομιζόντων &c.) Confer ſuperius L. III, 42. WESS.

Pag. 410. *l.* 4. Ὀρύγματα μεγάλα ποιοῦσι) Eaſdem ciſternas attigit L. II, 48. WESS.

ead. l. 13. Ποτίζουσι δὲ καὶ τὴν λείαν) His in notar. ſuarum Correct. adſcripſerat Rhodomanus, pro λείαν poſſe etiam legi ἀγέλην, ſed eodem vocabulo tamen iterum Diodorum uti, quod verum eſt, & λείαν non eſſe mutandum clamat. Vide ad huius libri c. 21. WESS.

Pag. 411. *l.* 1. Τὸ πέπερι ἀπὸ τῶν δένδρων καὶ μέλι πολὺ &c.) Puto copulam ſedem ſuam migraſſe, ſcriptumque olim fuiſſe πέπερι καὶ ἀπὸ τῶν δένδρων μέλι &c. Nam cui bono πέπερι ἀπὸ τῶν δένδρων ſcriberetur? neque enim aliunde haberi poſſe, veteres autumaverunt unquam. Ad mellis eius ingenium indicandum prorſus opportunum erat, ἀπὸ τῶν δένδρων colligi. In Arabia enim variiſque aliis Aſiae locis mel quoddam in arborum folia depluit & concretum colligitur. Polyaenus ὕον μέλι, Amyntas ἀερόμελι, quod in poculis dilutum bibatur, vocat, ſicuti ſuperius L. XVII, 75, declaravimus. Ad hoc Aelianus Hiſt. Anim. Lib. V, 42, ἐν Μηδίᾳ δὲ ἀποστάζειν τῶν δένδρων ἀκούω μέλι. Ariſtoteles Admirand. non longe a principio, φασὶ δὲ καὶ ἐν Λυδίᾳ ἀπὸ τῶν δένδρων τὸ μέλι γίγνεσθαι πολύ. Iſidorus Origin. Lib. XX, 2, *ſiquidem huc uſque in India & Arabia colligatum* (mel) *reperitur, ramis inhaerens in ſimilitudinem ſalis.* Quae quidem omnia ad firmandam coniecturam videntur abunde eſſe. Iam cum Ioannis Baptiſtae, in Iudaeae deſertis, ipſaque adeo Nabataeae vicinia, agentis τροφὴ fuerint ἀκρίδες καὶ μέλι ἄγριον, S. Matthaeo referente Evang. c. III, 4, non abſurda eorum ſuſpicio eſt, qui hoc de melle cogitaverunt. Vetus ſcriptor in Ἀκρὶς apud Suidam, ἤσθιε δὲ ἀκρίδας ὁ Πρόδρομος καὶ μέλι ἄγριον, ὅπερ, ἀπὸ τῶν δένδρων συναγόμενον, MANNA τοῖς πολλοῖς προσαγορεύεται. Et eius ſententiam qui amplexus eſt, Cl. Salmaſius Diſſert. extrema de Manna, tum H. Relandus, hoc ipſo Diodori loco uſus, Palaeſt. L. I, 57. Non me fugit, quid obmoveri poſſit, oppoſitumque illi ſententiae ſit ab Altmanno in Diſſert. quae Tempe Helvetica T. I, p. 61, exornat. Sed revera mel iſtud magis commonſtrat tenuem S. Ioannis victum, quam mel, quod ab apibus in arborum truncis & ſcopulorum rimis deponitur. Et quis illud ἄγριον eſſe dixit? Novi ex Plinii Lib. XI Hiſt. Nat. c. 16, *genus mellis, minime probatum, ſilveſtre,*

quod tamen aliud erat, convehi poſt primos autumni imbres, cum erice ſola floret in ſilvis, ad alvearia ſolitum. Verum deſino, arbitriumque ſuum cuique relinquo. Wess.

ead. l. 7. Ὑπογυίου δ' αὐτοῖς οὔσης πανηγύρεως) Ea eſſe videtur, de qua Diodorus L. III, 43. Wess.

ead. l. 10. Ἀπολιπόντες ἐπί τινος πέτρας) Ita ſi ſcripſit, celſius quoddam ſaxum agri Nabataei intellexit: ego vero dubito. Erat in regione urbs Petra, totius Nabataeae metropolis, e Noſtri L. III, 42, & Strabonis L. XVI, p. 1112, nemini non cognita. In illam conduxiſſe videntur bona, quae moveri poterant, etiam ſenes, uxores, liberorumque capita, praeſertim loco opportuno & ſcopulis incincto poſitam, tametſi, uti ſtatim ſequitur, muris non circumdatam. Omnia quidem certe, quae ſuccedunt, urbem poſtulant. Fors ergo ἐπὶ τῆς Πέτρας fuit olim. Wess.

Pag. 413. *l.* 15. Ταῖς γὰρ εὐτυχίαις εἴωθεν ὡς ἐπίπαν &c.) Non abludit Iſidori Peluſiotae L. II, Ep. 296, εἰώθασι γὰρ ἄνθρωποι, οἷς ἀδόκητος μάλιστα εὐημερία ἐπιπίπτει, εἰς ὕβριν χωρεῖν. Verumque adeo eſt & uſu comprobatum, fortius ſaepe adverſas res & prudentius tolerari, quam ſecundas. Δοκεῖ δέ μοι, ὦ Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι εὑρεῖν ἄνδρα τἀγαθὰ καλῶς φέροντα ἢ τὰ κακά· τὰ μὲν γὰρ ὕβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην τοῖς πᾶσιν ἐμποιεῖ, Gobryas elegantiſſime inquit in Xenophontis Cyropaed. Lib. VIII, pag. 175. Wess.

Pag. 414. *l.* 8. Ἐπιστολὴν γράψαντες Συρίοις γράμμασι) Literas Aſſyrias Σύρια γράμματα appellare amat. Vid. L. II, 13, & XIX, 23. Hinc vero diſcimus, Nabataeos Arabes iiſdem olim literis fuiſſe uſos, quibus Aſſyrii & Hebraei: neque diſſiteri Arabes poſſunt, novitia ſua eſſe elementa, ultro agnoſcentes ipſi vetuſtiorum ſua in gente olim uſum fuiſſe, quae ex normae Hebraicae progreſſu *Abgad Hevez* fictis vocabulis appellitabantur. Ordo, nomina, figurae ab Hebraeis non diſcrepabant. Conf. Ed. Pocockium Specim. Hiſtor. Arab. p. 155, & praeter ceteros Alb. Schultens in elegantiſſima Dialect. Clavi c. 2, p. 321. Wess.

ead. l. 15. Βουλόμενος ὑπαγαγέσθαι — εἰς ῥαθυμίαν) Illuſtravit hoc genus And. Dounaeus ad Demoſthen. Orat. de Pace p. 98. Wess.

Pag. 415. *l. ult.* Φέρειν ἄπυρα σῖτα) Supra ἄπυρα σιτία. Sed eodem redit. Conf. Suidam in Ἄπυρα, Euſtathium in Homer. p. 1704, quaeque adſcripta ſunt huius lib. c. 37. Wess.

Pag. 416. *l.* 10. Οὔσης μιᾶς ἀναβ. χειροποιήτου) Vide L. II, 48. Λείαν interpres de *praeda* iterum accipit. Tu pecudum greges intellige. Wess.

Pag. 417. *l.* 2. Βασιλεῦ Δημήτριε) Aut errant Nabataei, aut Demetrio blandiuntur; nondum enim *regis* titulo Antigonus Demetriuſque inſignes erant. Ceterum perſimilis, quod commodum huic loco adſcripſerat Camuſatus, oratio Sandanis eſt ad Croeſum regem apud Herodotum Lib. I, 71. Wess.

ead. l. 6. Εἰς τὴν χρείαν) In Stephanica ἐκδόσει operarum errore εἰς τῆς χρείαν erat: quod vitium bene Rhodomanus correxit. Wess.

Pag. 418. *l.* 1. Ἀλλὰ — δούλους ἕξεις ἀθύμους) Videri poteſt parum hic neceſſarium vocabulum δούλους, neglectum quoque a Reg. 2. & Baſil. quibus tu ſi adſtipuleris, feram equidem, nec proſcribam tamen. Conſtat eo praeſente haud male ſententia. Wess.

ead. l. 13. Κατὰ μέσην τὴν σατραπείαν τῆς Ἰδουμαίας) Lacum Aſphaltiten L. II, 48, in Nabataeorum regione locat: unde non immerito ſuſpectae ſunt, praetereunturque quibuſdam in libris τῆς Ἰδουμαίας voces. Servandae ſi ſint, dicendum erit, Idumaeae provinciam ſuo ambitu lacum iſtum fuiſſe complexam: quam in rem opportuna erunt haec Hieronymi ex Comment. in Obad. c. 1: *Omnis auſtralis regio Idumaeorum de Eleutheropoli uſque Petram & Ailam (haec eſt enim poſſeſſio Eſau) in ſpeculis habitatiunculas habet.* Nam ab Eleutheropoli Palaeſtinae ad Petram Nabataeorum porrecta ſi fuit Idumaea, lacus utique κατὰ μέσην τὴν σατραπείαν τῆς Ἰδουμαίας fuit. Wess.

Pag. 419. *l.* 2. Τῶν καθ' ὕδατος εἰωθότων ζώων) Infinitivum deeſſe, qui cum εἰωθότων iungatur, perſpicuum eſt: eum autem ex pag. 92 (Lib. II, 48,) addere poſſumus, ubi eadem habentur, legiturque εἰωθότων ζώων εἶναι. Steph.

ead. l. 13. Ὀσμὴ — — πνεύματος μοχθηροῦ) Deſit L. II, 48, μοχθηροῦ vocabulum, quam omittendi eius cauſam habuiſſe videntur librarii. Ego retineri poſſe puto: addenda tamen praepoſitio eſt, quam neglectam bene in Addend. advertit Rhodomanus, ſcribendumque μετὰ πνεύματος, ut L. II, 48. Cetera, quae lacum ſpectant, dicto loco illuſtravimus. Wess.

Pag. 420. *l. ult.* Ἐπικάθηνται οὐ πλείω τριῶν) Pro πλείους

nam id & conſtructio & ſenſus exigit. Rhod. Paene praefero *ἐπικάθηνται τρεῖς* ex Regio 1. Solet tamen Diodorus illud *πλείω* novo quodam modo uſurpare adverbii poteſtate inſtructum. Vid. ad L. I, 92, & XIII, 94. Wess.

Pag. 421. *l.* 8. *Οὐ καταδύεται, — ἀλλὰ ἐπινήχεται τοῖς* &c.) Veſpaſianus *ἐκέλευσέ τινας, νεῖν οὐκ ἐπισταμένους, δεθέντας ὀπίσω τὰς χεῖρας, ῥιφῆναι κατὰ τοῦ βυθοῦ, καὶ συνέβη πάντας ἐπινήξασθαι*, in Ioſeph. L. IV B. Iud. c. 8, 4. Mitto Galenum alioſque plures, ab H. Relando Palaeſt. L. I, 38, diligenter in unum conductos. Wess.

Pag. 422. *l.* 1. *Μὴ μιγνυμένης γὰρ ταύτης τοῖς λοιποῖς ἀρώμασιν* &c.) Confer not. in L. I, 91, & quae Io. Nardius obſervavit de bitumine, in ventre cadaverum Aegyptiorum Florentiae animadverſo, ad Lucretii Lib. VI, pag. 637. Wess.

ead. l. 12. *Ἐπιμελητὴν ἔταξεν Ἱερώνυμον*) Non *Ἱερώνυμον*, ſed *Ἀντίγονον*, habet vulgata editio: pro quo *Ἱερώνυμον* ex noſtris exemplaribus recte repoſitum eſſe cum aliis, tum ex Pauſania (Lib. I, 9, p. 23,) liquet. Steph.

Pag. 423. *l.* 1. *Εἰς ἑξακισχιλίους ἐπιπλεύσαντες οἱ* &c.) Ante *ἐπιπλεύσαντες* poſt diſtinctionem pone *καὶ*, & abiice *οἱ* ſubiunctum. Rhod. *Εἰς ἑξακισχιλίους ἐπέπλευσαν ἐν ταῖς — καὶ σχεδὸν* &c.) Ita locum, male antea decurrentem, ex vetuſtis libris inſtauravi. Rhodomani proba fuiſſet medicina, ſi per ſchedas ſtetiſſet. Idem vir doctus paullo ante in Addend. legendum putavit *καὶ τὸ τέλος εἶλε*, quo ſine iactura carebimus. Wess.

ead. l. 10. *Καὶ τῶν — εὐτυχημάτων*) Ferri hoc poteſt: nec pravum tamen, modo ad Nicanorem referatur, *ἀτυχημάτων*. Vide modo libri huius c. 91. Wess.

Pag. 424. *l.* 7. *Τοὺς μὲν αὐτῶν ἐκλιπόντας τὸν Εὐφράτην*) Salebroſa ea ſunt. *Vix fieri poteſt*, ait Rhodomanus in not. Addend. *ut hic locus non ſit mendoſus. Quid enim ἐκλιπόντας τὸν Εὐφράτην eſt? Melius conveniret διαβάντας.* A quo non diſſentio. Edixit Patrocles, ut qui militum Babylone erant, pars Euphratem tranſirent, ſeque in vicina Arabiae deſerta reciperent, ceteri trans Tigrin in Suſianen profecti ſaluti conſulerent. Wess.

ead. l. 9. *Πρὸς Εὐτελῆ καὶ τὴν ἐρυθρὰν θάλατταν*) Prioribus exterminatis *Περσίδα θάλατταν* ſcribatur. Quid enim mare rubrum cum Suſiana propinquitatis habet? Niſi *κατάχρη-*

σιν συνεκδοχικὴν eſſe iudices, de qua ſupra etiam monui. Rhod. Neutrum viri docti iuſtum eſt. Nuſquam ego quidem Eutelem iſtum reperire memini, nec propterea tamen in exſilium ablegandus eſt: namque illum amanuenſes ex ſe tanquam araneos finxiſſe, quis crediderit? Multo minus θάλασσα ἐρυθρὰ in Περσίδα convertenda eſt. Quid enim veterum in ſcriptis vulgatius eo Perſici ſinus titulo? Audi ipſum Diodorum huius libri c. 17 de Paſitigride fluvio, *καὶ φερόμενος μὲν ἀπὸ τῆς ὀρεινῆς — εἰς τὴν ἐρυθρὰν ἐξερεύγεται θάλασσαν*· nam Perſicum ibi ſinum indicari, quiſque videt. Plura ad Rhodomanum in ordinem cogendum appoſita ſunt L. II, 11. Wess.

Pag. 425. *l.* 1. Ὧν τὴν ἑτέραν ἑλὼν) Operae erit pretium Plut. Demet. p. 891 inſpicere. Wess.

ead. l. 7. Ἐν ᾧ — τὴν ἔφοδον αὐτῷ ποιήσασθαι) Praeferent ἄφοδον fortaſſe aliqui, quibus aſſentiri nihil eſt neceſſe. Interpres ſcriptoris mentem belle expreſſit. Wess.

ead. l. ult. Κατεστρατοπέδευσαν ταῖς τῶν Ῥωμαίων παρεμβολαῖς) Quam diverſum hoc a πολεμίων; & quam ridiculum! Rhod. Ph. Cluverius Ital. Antiq. Lib. III, pag. 1037, haec Diodori exſcribens κατεστρατοπέδευσαν ταῖς τῶν πολεμίων παρεμβολαῖς habet, haud dubie ex Rhodomani coniectura, quam neque ego, niſi tu Σαμνιτῶν malueris, improbavero, modo πρὸς ταῖς &c. legatur. Wess.

Pag. 426. *l.* 5. Τήν τε τῶν Φρετομανῶν πόλιν εἷλε) Nulla hoc nomine gens in Italia. Quare in Φρετομανῶν voce corrigenda operam non abutuntur viri docti: e quibus quidem P. Faber Semeſtrium L. II, 7, p. 76, τῶν Σορανῶν Livio favente legit. Is enim L. IX, 24, *Iam Sora*, inquit, *capta erat, -- & quos reliquos fortuna -- fecerat, in deditionem accipiunt. Ex his ducentos viginti quinque -- vinctos Romam deducunt. — Omnes -- virgis in foro caeſi ac ſecuri percuſſi, ſummo gaudio plebis.* Obſtat tamen Fabro haud parum, quod Soranorum ea caedes ante hos duos annos in Livii annalibus peracta ſit, & magnum Σορανῶν inter & Φρετομανῶν vocabula diſcrimen intercedat. Aliud vide Scaligeri ad libri ſui marginem & Ph. Cluverii It. Antiq. L. III, p. 1037, legentium Φρεγελλανῶν· quod ſeſe commendat melius: namque *Fregellas* hoc anno a Dictatore fuiſſe receptas ibid. Livius c. 28 teſtis eſt: diſcrepantia praeterea exigua eſt inter Φρετομανῶν, ſive ΦΡΕΤΕΜΑΝΩΝ, & ΦΡΕΓΕΛΛΑΝΩΝ voces. Ad hoc ſuo ex

Codice τήν τε Φρεγελλανῶν πόλιν citavit C. Sigonius in dict. Livii locum. Quo minus tamen plana omnia ſint, idem in cauſa Livius eſt. Nihil de *Fregellanis* ille, Romam deductis & ſecuri percuſſis. Hoc amplius, ad Fregellas a Dictatore C. Poetelio rem geſtam refert, de Fabio tacens, ſicuti & ſcriptores Capitolini. Ergone alios ſcriptores hac in re duces habuit Diodorus? Quod cum ſaepe alias fecerit, dictu non abſurdum eſt. WESS.

ead. l. 9. Ῥαβδίσας ἐπελέκησε) P. Faber & Lexica vulgata ἐπελέκισε ex hoc Diodori loco proferunt, quo modo Excerpt. Valeſii p. 409, καὶ ῥαβδίσας ἐπελέκισε· tum Eclog. 1 Lib. XXXVI, pag. 906, τοὺς μὲν ἀπειθοῦντας — ῥαβδίσας ἐπελέκισε. At contra ſcripti libri veniunt, quorum auctoritas exigua erit, ſi valeat Euſtathii decretum, πελεκῶ περὶ ξύλων λέγεται, πελεκίζω δὲ ἐπὶ προβάτων καὶ ἀνθρώπων, in Homer. pag. 1531. Suidas non diſſimilia prodit voc. πελεκῶ, quibus adſtipulari non vereor. WESS.

ead. l. 11. Κελίαν καὶ τὴν Νωλανῶν ἀκρόπολιν ἐξεπολιόρκησε) Urbis *Celiae*, non longo intervallo Venuſia disiunctae, meminit Ptolemaeus Lib. III, 1, p. 74, ſed ea & a Nola multum aberat, & a Livio non memoratur, *qui captae decus Nolae*, ſcribente, *ad Conſulem trahunt, adiiciunt Atinam & Calatiam ab eodem captas.* Haec moverunt Ph. Cluverium Ital. Ant. L. III, p. 1037, ut Καλατίαν praeoptaret. Ego dubito. WESS.

ead. l. 15. Εἰς τὴν νῆσον τὴν Ποντίαν καλουμένην) Concordat Livius L. IX, 28. WESS.

ead. l. ult. Τῆς εἰρήνης ἄρτι γεγενημένης) Credo ἄρτι damnatum ab amanuenſibus eſſe, quod Athenis aliud notaret. Criticos audi ad Ariſtophan. Nub. v. 1148: διαφέρει τὸ ἄρτι τοῦ ἀρτίως παρ' Ἀττικοῖς. ἄρτι μὲν γὰρ, ἀντὶ τοῦ νῦν, ἀρτίως δὲ, πρὸ ὀλίγου. Quorum ſententiae cum Atticae eloquentiae princeps non paruerit Demoſthen. initio Orat. de Leg. Falſ. cur tandem in Diodoro non feratur? De pace Agathoclem inter & Meſſenios coalita ſupra c. 75. WESS.

Pag. 427. *l.* 12. Οἱ δὲ Μεσσήνιοι &c.) Fortaſſe evenit hac tempeſtate, quod de Meſſeniorum nobili cive Megacle a Polyaeno proditum eſt Lib. V, 15. Paullo ante Rhodoman. προβούλεσθαι τὴν φιλίαν in not. Addend. corrigit, quem minime ſequor. WESS.

Pag. 428. *l.* 14. Μετεμέλοντο μὲν ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις)

Alibi μετεμέλοντο τοῖς πεπραγμένοις. Sed praepoſitionem, ut libitum eſt, addit & negligit. Conf. Lib. XV, 9, & huius lib. cap. 75. WESS.

Pag. 429. *l.* 13. Ἐπὶ τὴν Κεντοριππίνων πόλιν) Rectius Κεντοριπίνων, etiam poſt pauca, fuerit, uti Lib. XIII, 83, & XIV, 78. WESS.

Pag. 430. *l.* 10. Τὴν μὲν ἐξ Ἀθηνῶν) Videtur deeſſe accuſativus, qui cum τὴν iungatur. STEPH. Praeceſſit φορτηγοῖς πλοίοις, ſequi proin debuerat τὸ μὲν ἐξ Ἀθηνῶν. At Diodori animo obverſabatur vox ναυσί. Memini geminum huic locum in ſuperioribus tractaviſſe. WESS.

ead. l. 14. Περὶ τὴν Βρεττίαν) Si περὶ τὴν Βρεττιανὴν diſcordantes librarii dediſſent, nihil, ut ex Polybio L. I, 56, notum, commiſiſſent abſurdi: nunc eorum amplexi ſunt ſectam, quibus Βρεττίαν & Βρεττανίαν confundere mos turpis fuit. Vide Iſ. Caſaubon. in Athen. L. V, 11, & infra Eclog. VIII Lib. XXVI. WESS.

Pag. 432. *l.* 1. Τὸν Ἔκνομον καλούμενον λόφον) Cognominis cauſam declarat cap. 107 huius libri. WESS.

Pag. 433. *l.* 12. Προσέταξε — τὴν μὲν Ῥωξάνην &c. κατασφάξαι) Non diſſentit Iuſtinus L. XV, 2. Si tamen Pauſaniae credis, Rhoxanen Alexandrumque eius filium Caſſander ἀπέκτεινεν ὑπὸ φαρμάκων, L. IX, 7. WESS.

Pag. 434. *l.* 9. Ἐπὶ Πολλίτιον, Μαῤῥουκίνων οὖσαν πόλιν) Non recordatus horum Diodori fuit diligentiſſimus Cellarius, cum poſt *Teate* & *Aternum*, Marrucinorum deſcriptas urbes, ſubderet, *an plura oppida habuerint Marrucini, nullo indicio vel a geographis vel hiſtoricis eſt proditum: nec mirum ſilentium illorum, quia, eodem Strabone teſtante, hae gentes* κωμηδὸν ζῶσιν, *in vicis habitabant magis quam in oppidis*, Geograph. Vet. L. II, 9, p. 763. Nuſquam etiam *Pollitium* a Ph. Cluverio in Marrucinis attingitur, alioqui accuratiſſimo Diodori excerptore. Vicit utriuſque diligentiam L. Camarra de Teate Antiq. L. I, 4. WESS.

ead. l. 11. Καὶ κατῴκισαν τὴν προσαγορ. Ἰντέραμναν) *Et, Interamna & Caſinum ut deducerentur coloniae, ſenatus conſultum factum eſt. Sed triumviros creavere ac miſere colonorum quatuor millia inſequentes conſules M. Valerius, P. Decius.* Sic viri docti in Livio L. IX, 28, corrigunt rectiſſime. Demiror tamen, neminem ſtabiliendae coniecturae Diodori haec, quibus nihil ad eam rem opportunius, advocaſſe. WESS.

Pag. 435. *l.* 2. Τριήρεις μὲν κατήρτυσαν) Solet plerumque ea in re κατήρτισαν auctor uſurpare: parum tamen refert. Polybius L. I, 29, καὶ τὰς αἰχμαλώτους ναῦς καταρτύσαντες· & Excerpt. Leg. LXVII, p. 1234, καὶ παραυτίκα καταρτύσαντες τριήρεις &c. WESS.

ead. l. 8. Καὶ ζευγίππας διακοσίους) *Rhedarios* interpres, obſcure. Ego dubito, utri indicentur, deſultoreſne, binos trahentes equos, ἄμφιπποι, de quibus nos alias & Excerpta in Coislin. Biblioth. pag. 508, an bigae, e quibus antiquiſſimo tempore pugnabatur, ſive ζεύγη πολεμιστήρια in Diodori L. I, 54. Poſterius, tametſi ζευγίππας alibi legere non memini, ſimilius vero videtur. Conf. L. V, 21 & 45. Mox Βαλλιάρας, niſi oblitum eorum fuiſſe velis, quae commentatus eſt L. V, 17, reliquiſſe cenſendus eſt. Plures tamen ſcriptorum liquidam in hac voce non geminant, inſulaſque Βαλιαρίδας, uti ſtatim Diodorus, nuncupare aſſolent. WESS.

Pag. 436. *l.* 3. Μέλασι ῥακίοις κατακαλύπτειν τὰ τείχη) De nihilo non eſt Venet. & Baſil. ſcriptura. Solebant Phoenices, quorum Poeni propago, in luctu & poſt gravia delicta σακκίοις, ſive *ciliciis*, ſeſe involvere. Menander in Porphyrii de A. A. lib. IV, 15, de Syris:

——— Εἶτα σακκίον ἔλαβον, εἰς δ' ὁδὸν
Ἐκάθισαν αὐτοὶ ἐπὶ κόπρου. ———

Plut. de Superſt. pag. 168 D. ἔξω κάθηται σακκίον ἔχων, ἢ περιεζωσμένος ῥάκεσι ῥυπαροῖς. Cuius utriuſque verba non fugerunt Hug. Grotium ad S. Matth. c. XI, 21, Iudaeorum ſimilem lugendi ritum explicantem. Addo ex Ioſepho Ant. XIX, 8, 2, ἡ πληθὺς δὲ αὐτίκα — ἐπὶ σάκκου καθεσθεῖσα· & de Bello Iud. L. II, 12, 5, οἱ ἄρχοντες — σάκκους ἀμπεχόμενοι καὶ τέφραν τῶν κεφαλῶν καταχέοντες. Atque haec pro σακκίοις. Mos ipſe in publico luctu ſingularis eſt, & ab aliis, niſi fallor, neglectus. Non multum tamen diſſimile, certe eiuſdem originis, quod infra L. XX, 9, proditur. WESS.

ead. l. 12. Καὶ δόξας ἀγαθὸς εἶναι) Vid. Iuſtin. XXII, 3. WESS.

Pag. 438. *l.* 3. Ἦ καὶ νὴ Δία χρημάτων &c.) Nihil hinc demuto: rarior eſt in his Diodori libris aſſeverandi formula νὴ Δία, quae forte librariis eam prorſus omittendi fuit occaſio. Alii cum ſervent, ſatis huic loco opportunam, cur exterminabimus? Statim καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ἀνέλαβεν bre-

vius extulit loco ἀνέλαβεν εἰς αὐτόν, ut Lib. XX, 4. WESS.

Pag. 439. *l.* 1. Τὸν Ἔκνομον λόφον) Meminerunt eiuſdem Polybius & Plutarchus, docente Ph. Cluverio, & caſtellum *Daedalium*, quo de Antonini Itiner. p. 94, ab hoc Phalaridis non diſtinguente, Sicil. Antiq. L. I, pag. 213. Mihi poſterius longe incertiſſimum ſemper viſum fuit. WESS.

ead. l. 4. Τὸν διαβεβοημένον πρὸς τὰς — τιμωρίας) Eleganter Silius Italicus L. XIV, 211, de Phalaridis tauro:

Ductor Groſphus erat, cuius caelata gerebat,
Taurum parma trucem, poenae monumenta vetuſtae.
Ille, ubi torreret ſubiectis corpora flammis,
Mutabat gemitus mugitibus: actaque veras
Credere erat ſtabulis armenta effundere voces.
Haud impune quidem: nam dirae conditor artis
Ipſe ſuo moriens immugit flebile tauro.

Adde, quae adſcripta ſunt L. XIII, 90, Diodori. WESS.

ead. l. 10. Ἦν ποταμὸς, ὃν ἀμφότεροι &c.) Himera eſt, uti ex cap. 109, & L. XX, 3, videbis. WESS.

Pag. 441. *l.* 6. Ὡς ἔτυχε τοῖς &c.) Confer L. II, 50, & not. in L. I, 8. WESS.

Pag. 442. *l.* 4. Οἱ γὰρ ἄνδρες οὗτοι μναιαίους λίθους &c.) Latius de his perſcripſit auctor L. V, 17 & 18. Iunge illa etiam, quae conduxit Had. Iunius Animadv. L. I, 2. Suidas in Μναῖος haec habet: οἱ τῶν Βαλιαρίδων νήσων σφενδονῆται μναιαίους λίθους ἔβαλον· quae ex his & proxime praegreſſis a Grammatico fuiſſe concinnata, manifeſto liquet. Scribe tamen in eius excerpto Βαλιαρίδων, ut Diodorus aſſuevit. WESS.

Pag. 443. *l.* 1. Ἡ μὲν μάχη ταχὺ παλίντροπος ἐγένετο) Habet de hoc vocabulo Euſtathius aliqua in Homer. pag. 1047, ſed longius arceſſita. Tu, ſi videtur, recurre ad Lib. XVII, 27. WESS.

ead. l. 12. Καὶ ταῦθ' ἁλυκοῦ τοῦ ῥεύματος ὄντος) Himerae, in Libycum mare evolventis, aquae ſalſae erant. Vitruvius L. VIII, 3: *In Sicilia flumen eſt Himera, quod a fonte cum eſt progreſſum, dividitur in duas partes: quae pars profluit contra Etruriam, quod per terrae dulcem ſuccum percurrit, eſt infinita dulcedine; altera pars, quae per terram currit, unde ſal foditur, ſalſum habet ſaporem.* Sic lege ex ſcripto Franequerano. Vero quidem parum congruit, Himeram fluvium, qui in Tuſcum mare pergit, & eiuſdem nominis alium, in

Libycum mare egredientem, uno fonte ſcaturire, quod veterum ſibi plerique perſuaſerunt, docente Phil. Cluverio Sic. Antiq. L. I, p. 211; conſtat tamen hoc ſalſi ſaporis eſſe flumen, & ab indigenis propterea *Salſi* hunc uſque in diem nuncupari. WESS.

Pag. 445. *l.* 11. Ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς ἀπολιπὼν &c.) Pro ἀπαγαγών. RHOD. Ὁ δ' Ἀγαθοκλῆς ἀπαγαγὼν &c.) Optime vir doctus. Optaſſem equidem, ut hoc ſaltem in loco Stephanus, &, qui eius ἐκδόσει preſſe inhaeſit, Rhodomanus, aliquam Baſil. editionis rationem habuiſſent. Vitaſſent quidem certe turpiſſimam maculam, quae haec Diodori inquinavit. WESS.

ERRATUM.

Pag. 232. *l.* 7. Προσβαλόμενοι *leg.* προβαλόμενοι.

1283 4-38

PA
3965
D3
1793
v.8

Diodorus Siculus
Bibliothecae historicae

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 13 29 05 03 013 2